



Lietuvos Respublikos Seimo *aštuntoji sesija*

2024 m. birželio 11–25 d.
386–396 posėdžiai ir minėjimas

Stenogramos

30

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija

2024 m. birželio 11–25 d.

386–396 posėdžiai ir minėjimas

TURINYS

VIII (PAVASARIO) SESIJA

2024 m. birželio 11–25 d.

Rytinis posėdis Nr. 386 (2024 m. birželio 11 d.)

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislavo Genzelio
90-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro V. P. Andriukaičio kalba	29
Signatarų klubo prezidentės B. Valionytės kalba	31
Informaciniai pranešimai	31
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 11 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	32
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883 pateikimas (G. Skaistė)	34
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3836(2) svarstymas	44
Seimo nario A. Gedvilo kalba	44
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	45
Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3746(2) ir Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3747(2) svarstymas	47
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3731(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19 ¹ , 22, 24 ¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3732(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3733(2) svarstymas	47
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio 15 ir 16 dalių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3467 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3468 svarstymas	48
Klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714(2)ES svarstymas	49
Seimo nario K. Adomaičio kalba	49
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304 ² , 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255 ¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3551(2), Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3553(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ , 53 ¹ , 53 ² , 53 ³ , 95 ² , 110 ¹ , 118 ¹ , 122 ¹ , 122 ² , 122 ³ , 122 ⁴ , 122 ⁵ , 122 ⁶ , 122 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3580(2) svarstymas	50

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3657(2) svarstymas	51
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3675(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3676(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3677(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3678(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3679(2), Administracinių nusižengimų kodekso 119 ¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3680(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3681(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3682(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3683(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 37 ² , 37 ³ , 55, 58, 60 ¹ , 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3684(2), Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3685(2), Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3686(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3687(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3688(2), Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3689(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 4, 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3690(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3784(2) ir Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3785(2) svarstymas	51
Seimo nario A. Vinkaus kalba	52
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio 15 ir 16 dalių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3467 ir Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3468 svarstymo tęsinys	54
Klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714(2)ES svarstymo tęsinys	54
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304 ² , 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255 ¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3551(2), Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3553(2) ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ , 53 ¹ , 53 ² , 53 ³ , 95 ² , 110 ¹ , 118 ¹ , 122 ¹ , 122 ² , 122 ³ , 122 ⁴ , 122 ⁵ , 122 ⁶ , 122 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3580(2) svarstymo tęsinys	54
Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3657(2) svarstymo tęsinys	55
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9 ¹ , 9 ² , 11, 12 ¹ , 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26 ¹ , 26 ² , 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31 ¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3249(2)VK, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3250(2)VK, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3, 13, 15 ² , 15 ³ , 46 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3251(2)VK, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3252(2)VK,	

Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3253(2)VK, Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3254(2)VK ir Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3255(2)VK svarstymas	55
Seimo nario K. Adomaičio kalba	56
Seimo nario A. Matulo kalba	57
Seimo narės M. Danielės kalba	58
Seimo nario L. Slušnio kalba	59
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3900 pateikimas (V. Juozapaitis)	66

Vakarinis posėdis Nr. 387 (2024 m. birželio 11 d.)

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projekto Nr. XIVP-3909 pateikimas (K. Budrys)	67
Kandidato į Lietuvos kariuomenės vado pareigas R. Vaikšnorą kalba	68
Kandidato į Lietuvos kariuomenės vado pareigas R. Vaikšnorą atsakymai į Seimo narių klausimus	69
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876, Pelną mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883 pateikimo tęsinys	72
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ projekto Nr. XIVP-3922 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Lopata)	72
Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3888 pateikimas (I. Valeškaitė)	74
Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3734(2) svarstymas	74
Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2644(2) svarstymas	74
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2990(2) svarstymas	75
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2919(2) svarstymas	75
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436(2) svarstymas	76
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3445(3) svarstymas	76
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3114(2) svarstymas	76

Seimo nario A. Stončaičio kalba	76
Seimo nario V. Semeškos kalba	77
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3503(3) svarstymas	78
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882 ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883 pateikimo tęsinys (G. Skaistė)	79
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3900 pateikimo tęsinys	86
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ projekto Nr. XIVP-3922 priėmimo tęsinys	86
Šios rezoliucijos priėmimas	86
Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3734(2) svarstymo tęsinys	87
Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2644(2) svarstymo tęsinys	87
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2990(2) svarstymo tęsinys	87
Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2919(2) svarstymo tęsinys	87
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436(2) svarstymo tęsinys	87
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3445(3) svarstymo tęsinys	88
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3114(2) svarstymo tęsinys	88
Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3503(3) svarstymo tęsinys	88
Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3888 pateikimo tęsinys	88
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884 pateikimas (M. Navickienė)	88
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 4, 13, 15 ⁶ , 15 ⁸ straipsnių ir ketvirtojo ¹ skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3660NKL, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 5, 14, 16, 26, 31, 60, 65, 66 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3661NKL ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3662NKL pateikimas (G. Skaistė)	91
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3838 pateikimas (J. Nugaras)	94

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 4, 13, 15 ⁶ , 15 ⁸ straipsnių ir ketvirtąjo ¹ skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3660NKL, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 5, 14, 16, 26, 31, 60, 65, 66 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3661NKL ir Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3662NKL pateikimo tęsinys	98
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884 pateikimo tęsinys	98
Statybos įstatymo Nr. I-1240 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3895 pateikimas (S. Gentvilas)	98
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 14, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3801 pateikimas (A. Vyšniauskas)	99
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3842 pateikimas (J. Šiugždinienė)	99
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11 ³ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3672 pateikimas (K. Starkevičius)	101
Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3742 pateikimas (L. Girskienė)	101
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3914 pateikimas (J. Šiugždinienė)	103
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3581(2) svarstymas	104
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3905 pateikimas (V. Prancietis)	105

Rytinis posėdis Nr. 388 (2024 m. birželio 13 d.)

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	106
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3640(2) priėmimas	106
Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3641(2) priėmimas	107
Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3642(2) priėmimas	107
Administracinių nusižengimų kodekso 47 ¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3643(2) priėmimas	107
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3644(2) priėmimas	107
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3645(2) priėmimas	107
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3763(2) priėmimas	107
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697(2) priėmimas	108
Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698(2) priėmimas	108
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699(2) priėmimas	108

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700(2) priėmimas	108
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701(2) priėmimas	108
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702(2) priėmimas	109
Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703(2) priėmimas	109
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704(2) priėmimas	109
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705(2) priėmimas	109
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738(2) priėmimas	110
Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739(2) priėmimas	110
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 ³ , 43 ⁶ , 43 ⁷ , 47 ⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3766(2) priėmimas	110
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3469(2) priėmimas	111
Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3353(2)ES priėmimas	111
Šio įstatymo priėmimas	112
Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3640(2) priėmimo tęsinys	112
Šio įstatymo priėmimas	112
Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3641(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3642(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Administracinių nusižengimų kodekso 47 ¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3643(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3644(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	113
Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3645(2) priėmimo tęsinys	113
Šio įstatymo priėmimas	114
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3763(2) priėmimo tęsinys	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3697(2) priėmimo tęsinys	114
Šio įstatymo priėmimas	114

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26 ¹ , 26 ³ , 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3698(2) priėmimo tęsinys	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3699(2) priėmimo tęsinys	114
Šio įstatymo priėmimas	114
Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3700(2) priėmimo tęsinys	115
Šio įstatymo priėmimas	115
Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3701(2) priėmimo tęsinys	115
Šio įstatymo priėmimas	115
Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3702(2) priėmimo tęsinys	115
Šio įstatymo priėmimas	115
Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12 ¹ ir 12 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3703(2) priėmimo tęsinys	115
Šio įstatymo priėmimas	115
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3704(2) priėmimo tęsinys	115
Šio įstatymo priėmimas	116
Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3705(2) priėmimo tęsinys	116
Šio įstatymo priėmimas	116
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3738(2) priėmimo tęsinys	116
Šio įstatymo priėmimas	116
Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3739(2) priėmimo tęsinys	116
Šio įstatymo priėmimas	116
Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 ³ , 43 ⁶ , 43 ⁷ , 47 ⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43 ⁴ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3766(2) priėmimo tęsinys	116
Šio įstatymo priėmimas	116
Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 3 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3469(2) priėmimo tęsinys	117
Šio įstatymo priėmimas	117
Įstatymo „Dėl 2007 metų Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3745(2) priėmimas	117
Šio įstatymo priėmimas	117
Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3669(2) priėmimas	117
Šio įstatymo priėmimas	117
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3633(2) priėmimas	117
Šio įstatymo priėmimas	118
Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3634(2) priėmimas	118

Šio įstatymo priėmimas	118
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15 ⁵ straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3441(4) priėmimas	119
Šio statuto priėmimas	119
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3525(2) priėmimas	119
Šio statuto priėmimas	121
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171 ³ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3890 ir Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3891 pateikimas (A. Vyšniauskas)	121
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3906 ir Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3907 pateikimas (M. Navickienė)	122
Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3402(2) priėmimas	127
Šio įstatymo priėmimas	136
Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3403(2) priėmimas	136
Šio įstatymo priėmimas	137
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3404(2) priėmimas	137
Šio įstatymo priėmimas	138
Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3405(2) priėmimas	138
Šio įstatymo priėmimas	139
Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3406(2) priėmimas	139
Šio įstatymo priėmimas	139
Administracinių nusižengimų kodekso 517 ⁴ , 560, 560 ¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3407(2) priėmimas	139
Šio įstatymo priėmimas	140
Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3408(2) priėmimas	140
Šio įstatymo priėmimas	140
Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3409(2) priėmimas	140
Šio įstatymo priėmimas	140
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3410(2) priėmimas	140
Šio įstatymo priėmimas	141
Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3411(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3412(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	141
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10 ¹ , 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3692(2) priėmimas	141
Šio įstatymo priėmimas	142

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3695(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	142
Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696(2) priėmimas	142
Šio įstatymo priėmimas	143

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, energetikos ministro D. Kreivio, aplinkos ministro S. Gentvilo, socialinės apsaugos ir darbo ministrės M. Navickienės ir teisingumo ministrės E. Dobrowolskos atsakymai į Seimo narių klausimus	143

Vakarinis posėdis Nr. 389 (2024 m. birželio 13 d.)

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario T. Tomilino pareiškimas	149
Seimo nario A. Verygos pareiškimas	150
Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	151
Informaciniai pranešimai	151
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-3910 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (A. Kabišaitis)	151
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59 ² ir 59 ⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3564(2) priėmimas	152
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3565(2) priėmimas	152
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59 ² ir 59 ⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3564(2) priėmimo tęsinys	152
Šio įstatymo priėmimas	155
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59 ¹ , 59 ² , 59 ³ , 59 ⁴ , 59 ⁵ , 59 ⁶ , 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3565(2) priėmimo tęsinys	155
Šio įstatymo priėmimas	155
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-3910 priėmimo tęsinys	155
Šio nutarimo priėmimas	155
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3032(2) priėmimas	156
Šio įstatymo priėmimas	156
Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3329(2) priėmimas	156

Šio įstatymo priėmimas	156
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573(2) priėmimas	156
Šio įstatymo priėmimas	157
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2386(2) priėmimas	157
Šio įstatymo priėmimas	158
Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3495(3) priėmimas	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3487(2) priėmimas	158
Šio įstatymo priėmimas	158
Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3488(2) priėmimas	158
Šio įstatymo priėmimas	159
Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3245(2) priėmimas	159
Šio įstatymo priėmimas	159
Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3268(2) ir Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 1, 5 ³ , 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3269(2) svarstymas	160
Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3654(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3655(2) ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3656(2) svarstymas	160
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13 ¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3674(2) svarstymas	163
Baudžiamojo kodekso 182 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3593(2) svarstymas	164
Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1918(2) svarstymas	165
Baudžiamojo kodekso 182 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1951 svarstymas	165
Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3868, Mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3869, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3870 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3871 pateikimas (A. Zananavičius)	166
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22 ¹ , 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874 pateikimas (J. Survila)	170
Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918 pateikimas (A. Bilotaitė)	171
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911 pateikimas (E. Dobrowolska)	173

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3921 pateikimas (A. Matulas)	175
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1311 pateikimas (A. Bagdonas)	176
Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3868, Mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3869, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3870 ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3871 pateikimo tęsinys	178
Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22 ¹ , 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3873 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3874 pateikimo tęsinys	178
Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3918 pateikimo tęsinys	178
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911 pateikimo tęsinys	179
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3921 pateikimo tęsinys	179
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3928 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	179
Šio nutarimo priėmimas	179
Seimo savaitės (2024-06-17 – 2024-06-21) – 2024 m. birželio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	179
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2226(2) pateikimas (K. Starkevičius)	180
Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3924 pateikimas (I. Haase)	181
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3845 pateikimas (V. Pranckietis)	182

Rytinis posėdis Nr. 390 (2024 m. birželio 18 d.)

Europos Tarybos įsteigimo 75-mečio paminėjimas

Seimo Pirmininko pavaduotojo P. Saudargo įžanginis žodis	185
Europos Tarybos generalinės sekretorės M. Pejčinovič Burič kalba	185
Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo, Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininko E. Zingerio kalba	186
Informaciniai pranešimai	188
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	188

Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 34 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2644(2) priėmimas ...	189
Šio įstatymo priėmimas	189
Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3734(2) priėmimas	189
Šio įstatymo priėmimas	190
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3608(2) priėmimas	190
Šio įstatymo priėmimas	193
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	193
Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3836(2) priėmimas	193
Šio įstatymo priėmimas	195
Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3654(3) priėmimas	195
Šio įstatymo priėmimas	196
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3655(2) priėmimas	196
Šio įstatymo priėmimas	196
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3656(2) priėmimas	196
Šio įstatymo priėmimas	197
Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3903 pateikimas (V. Juozapaitis)	197
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3774(2) svarstymas ir priėmimas	197
Seimo nario M. Lingės kalba	200
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3772(2) svarstymas ir priėmimas	201
Seimo nario A. Syso kalba	202
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3773(2) svarstymas ir priėmimas	202
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3771(2) svarstymas ir priėmimas	203
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3797(2) svarstymas	203
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3925 pateikimas (R. Juška)	204
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3901 pateikimas (G. Paluckas)	204
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3769(2) svarstymas	204
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511(2) svarstymas	205

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Šarknicko pareiškimas	205
Seimo nario V. Juozapaičio pareiškimas	205

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3774(2) priėmimo tęsinys	206
Šio nutarimo priėmimas	206
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3772(2) priėmimo tęsinys	206
Šio nutarimo priėmimas	206
Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3773(2) priėmimo tęsinys	206
Šio nutarimo priėmimas	207
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3771(2) priėmimo tęsinys	207
Šio nutarimo priėmimas	207
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3797(2) svarstymo tęsinys	207
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3769(2) svarstymo tęsinys	207
Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3511(2) svarstymo tęsinys	207
Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3901 pateikimo tęsinys	207
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3925 pateikimo tęsinys	208
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3833, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3834 ir Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3835 pateikimas (A. Bagdonas)	208
Tautinių mažumų įstatymo projekto Nr. XIIP-2242 pateikimas (R. Tamašunienė)	209
Tautinių mažumų įstatymo projekto Nr. XIVP-3917 pateikimas (E. Dobrowolska)	213

Vakarinis posėdis Nr. 391 (2024 m. birželio 18 d.)

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3830(2) svarstymas	219
Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projekto Nr. XIVP-3800(2) svarstymas	219
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3712(2) svarstymas	220
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3529(2) svarstymas	220
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3795(2) ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3796(2) svarstymas	220
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884(2) svarstymas	221
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3807(2) svarstymas	221
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3906(2) ir Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3907(2) svarstymas	221

Seimo narės L. Nagienės kalba	221
Seimo nario L. Kukuraičio kalba	222
Seimo narės G. Skaistės kalba	222
Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2825(2)VK ir Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839(2) svarstymas	223
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3831(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3802(2) svarstymas	224
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3914(2) svarstymas	225
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3842(2) svarstymas	225
Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3830(2) svarstymo tęsinys	225
Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projekto Nr. XIVP-3800(2) svarstymo tęsinys	225
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3712(2) svarstymo tęsinys	225
Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3529(2) svarstymo tęsinys	227
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3795(2) ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3796(2) svarstymo tęsinys	228
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884(2) svarstymo tęsinys	229
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3807(2) svarstymo tęsinys	229
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3906(2) ir Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3907(2) svarstymo tęsinys	229
Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3831(2) ir Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3802(2) svarstymo tęsinys	231
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3914(2) svarstymo tęsinys	232
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419(2) svarstymas	232

Seimo nario T. V. Raskevičiaus kalba	232
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3809(2) svarstymas	235
Seimo nario A. Vyšniausko kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	235
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3838(2) svarstymas	237
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876(2), Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880(2), Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881(2), Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882(2) ir Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883(2) svarstymas	237
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (<i>Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ vardu</i>)	238
Seimo nario M. Lingės kalba (<i>Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu</i>)	239
Seimo nario V. Mitalo kalba (<i>Laisvės frakcijos vardu</i>)	240
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	241
Seimo nario A. Gedvilo kalba	242
Seimo narės L. Nagienės kalba	242
Seimo nario V. Semeškos kalba	243
Seimo narės A. Armonaitės kalba	243
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876(2) svarstymo tęsinys	244
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877(2) svarstymo tęsinys	249
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878(2) svarstymo tęsinys	250
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879(2) svarstymo tęsinys	252
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880(2) svarstymo tęsinys	263
Informaciniai pranešimai	265
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880(2) svarstymo tęsinys	265
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881(2) svarstymo tęsinys	270
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882(2) svarstymo tęsinys	270

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883(2) svarstymo tęsinys	271
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3943 pateikimas (M. Lingė)	271
Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo Nr. VIII-947 1, 2, 9 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6 ¹ , 11 ¹ ir 20 straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3915 ir Įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 23 ¹ straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3916 pateikimas (J. Jakštienė)	274
Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3919 pateikimas (A. Vaiciukevičiūtė)	276
Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-3912 pateikimas (G. Skaistė)	279
Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 26 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 18 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3920 pateikimas (L. Kasčiūnas)	280
Bausmių vykdymo kodekso 27, 67 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3927 pateikimas (E. Dobrowolska)	281

Rytinis posėdis Nr. 392 (2024 m. birželio 20 d.)

Informaciniai pranešimai	282
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	282
Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2825(2)VK ir Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839(2) svarstymo tęsinys	283
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3879(3) priėmimas	284
Šio įstatymo priėmimas	286
Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58 ¹ , 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3880(2) priėmimas	286
Šio įstatymo priėmimas	292
Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3881(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3882(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	292
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3883(2) priėmimas	292
Šio įstatymo priėmimas	293
Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38 ² , 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3877(2) priėmimas	293
Šio įstatymo priėmimas	297
Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876(3) priėmimas	297
Šio įstatymo priėmimas	305

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti generolą Valdemarą Rupšį iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų“ projekto Nr. XIVP-3908 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (K. Budrys)	307
Seimo nario A. Anušausko kalba	307
Šio nutarimo priėmimas	307
Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projekto Nr. XIVP-3909(2) svarstymas ir priėmimas	308
Šio nutarimo priėmimas	309
Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2825(2)VK ir Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839(2) svarstymo tęsinys	309
Seimo nario A. Stončaičio kalba	310
Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884(2) priėmimas	311
Šio įstatymo priėmimas	313
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3906(2) priėmimas	313
Šio įstatymo priėmimas	317
Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3907(2) priėmimas	318
Šio įstatymo priėmimas	318

Vyriausybės valanda

Ministrės Pirmininkės I. Šimonytės, aplinkos ministro S. Gentvilo, vidaus reikalų ministrės A. Bilotaitės, susisiekimo ministro M. Skuodžio, krašto apsaugos ministro L. Kasčiūno, kultūros ministro S. Kairio ir žemės ūkio ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	318

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Verygos pareiškimas	322
Seimo narės R. Tamašunienės pareiškimas	322

Vakarinis posėdis Nr. 393 (2024 m. birželio 20 d.)

Opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos darbotvarkė

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3494 pateikimas (E. Sabutis)	324
Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125 ³ straipsniu ir 125 ³ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1835(3) pateikimas (E. Sabutis)	326
Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3902 pateikimas (G. Surplys)	328
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2612 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3846 pateikimas (L. Jonaitis)	331

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 80 ⁵ straipsniu“ projekto Nr. XIVP-3760 pateikimas (K. Vilkauskas)	334
Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 ¹ , 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27 ¹ , 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52 ¹ , 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11 ² , 27 ² , 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 3, 4, 9, 15, 18, 20, 21, 22, 27, 30, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2522 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3840 pateikimas (K. Vilkauskas)	337
Seimo rezoliucijos „Dėl būtinybės iš esmės keisti valstybės požiūrį į mobingą darbo vietoje“ projekto Nr. XIVP-3803 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (O. Leiputė)	338
Seimo nario A. Syso kalba	341
Šios rezoliucijos priėmimas	341
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3944(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	342
Šio nutarimo priėmimas	342
Seimo savaitės (2024-06-25 – 2024-06-28) – 2024 m. birželio 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	342

Nenumatytas posėdis Nr. 394 (2024 m. birželio 20 d.)

Klimato kaitos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714(2)ES priėmimas	343
Šio įstatymo priėmimas	347
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 5, 21 ¹ , 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44 ¹ , 49 ⁵ , 50, 53, 57, 57 ¹ , 58, 59, 61, 62, 62 ¹ , 63, 94, 95, 103, 128, 133, 137, 138, 139, 140 ¹ , 140 ⁵ , 140 ²⁵ , 140 ²⁶ , 140 ²⁷ straipsnių pakeitimo ir 61 ¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3635(2) priėmimas	347
Šio įstatymo priėmimas	353
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3636(2) priėmimas	353
Šio įstatymo priėmimas	353
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9 ¹ , 9 ² , 11, 12 ¹ , 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26 ¹ , 26 ² , 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31 ¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3249(3)VK priėmimas	353
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304 ² , 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255 ¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3551(2) priėmimas	353
Šio įstatymo priėmimas	354
Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3553(2) priėmimas	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40 ¹ , 53 ¹ , 53 ² , 53 ³ , 95 ² , 110 ¹ , 118 ¹ , 122 ¹ , 122 ² , 122 ³ , 122 ⁴ , 122 ⁵ , 122 ⁶ , 122 ⁷ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIVP-3580(2) priėmimas	354
Šio įstatymo priėmimas	354
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171 ³ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3890(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3891(2) svarstymas	354

Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3715(2) ir Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624 ¹ , 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3716(2) svarstymas	355
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3609(2), Civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3610(2), Bausmių vykdymo kodekso 3, 6 straipsnių, XII skyriaus pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3611(2), Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3612(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3613(2) svarstymas	355
Seimo narės L. Nagienės kalba	356
Seimo nario M. Lingės kalba	356
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911(2) svarstymas	358
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3921(2) svarstymas	359
Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 7, 8, 13, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3100(2) ir Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3101(2) svarstymas	359
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56 ⁴ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3955 pateikimas (J. Šiugždinienė)	363

Rytinis posėdis Nr. 395 (2024 m. birželio 25 d.)

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos metinis pranešimas	369
Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	374
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9 ¹ , 9 ² , 11, 12 ¹ , 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26 ¹ , 26 ² , 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31 ¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3249(3)VK priėmimo tęsinys	375
Šio įstatymo priėmimas	387
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3250(2)VK priėmimas	388
Šio įstatymo priėmimas	388
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3, 13, 15 ² , 15 ³ , 46 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3251(2)VK priėmimas	388
Šio įstatymo priėmimas	388
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3252(2)VK priėmimas	388
Šio įstatymo priėmimas	388
Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3253(2)VK priėmimas	389
Šio įstatymo priėmimas	389

Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3254(2)VK priėmimas	389
Šio įstatymo priėmimas	389
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3255(2)VK priėmimas	389
Šio įstatymo priėmimas	389
Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15 ¹ , 15 ² , 15 ³ , 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3921(2) priėmimas.....	389
Šio įstatymo priėmimas	390
Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3797(2) priėmimas	390
Šio įstatymo priėmimas	390
Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2823(2)VK priėmimas	390
Šio įstatymo priėmimas	392
Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2825(2)VK priėmimas	392
Šio įstatymo priėmimas	394
Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839(2) priėmimas	395
Šio įstatymo priėmimas	396
Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3715(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624 ¹ , 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3716(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	396
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3712(2) priėmimas	396
Šio įstatymo priėmimas	398

Seimo narių pareiškimai

Seimo narės L. Nagienės pareiškimas	399
Informaciniai pranešimai	399

Vakarinis posėdis Nr. 396 (2024 m. birželio 25 d.)

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3529(2) priėmimas	400
Šio įstatymo priėmimas	400
Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3609(2) priėmimas	400
Šio įstatymo priėmimas	402

Civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583 ¹ straipsnių įstatymo projekto Nr. XIVP-3610(2) priėmimas	402
Šio įstatymo priėmimas	403
Bausmių vykdymo kodekso 3, 6 straipsnių, XII skyriaus pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3611(2) priėmimas	403
Šio įstatymo priėmimas	403
Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3612(2) priėmimas	403
Šio įstatymo priėmimas	403
Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3613(2) priėmimas	403
Šio įstatymo priėmimas	403
Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3114(2) priėmimas	403
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3675(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3676(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3677(2) priėmimas	408
Šio įstatymo priėmimas	408
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413 ¹ , 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3678(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3679(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Administracinių nusižengimų kodekso 119 ¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3680(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23 ¹ straipsniu ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3681(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	409
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10 ¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3682(2) priėmimas	409
Šio įstatymo priėmimas	410
Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3683(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 37 ² , 37 ³ , 55, 58, 60 ¹ , 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3684(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410
Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3685(2) priėmimas	410
Šio įstatymo priėmimas	410
Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3686(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3687(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3688(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3689(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 4, 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3690(2) priėmimas	411
Šio įstatymo priėmimas	411
Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3784(2) priėmimas	412
Šio įstatymo priėmimas	412
Kredito unių įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3785(2) priėmimas	412
Šio įstatymo priėmimas	412
Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3952 pateikimas (I. Haase)	412
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37 ² , 45, 46 ¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIVP-2637 37 ² straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3954 pateikimas (Z. Balčytis)	412
Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3268(2) priėmimas	413
Šio įstatymo priėmimas	414
Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 1, 5 ³ , 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3269(2) priėmimas	414
Šio įstatymo priėmimas	414
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171 ³ straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3890(2) priėmimas	414
Šio statuto priėmimas	415
Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3891(2) pateikimas	415
Šio įstatymo priėmimas	415
Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantiems jaunosms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjantiems jaunosms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3368(3) priėmimas	415

Šio įstatymo priėmimas	419
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3369(2) priėmimas	420
Šio įstatymo priėmimas	420
Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3807(2) priėmimas	420
Šio įstatymo priėmimas	420
Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3795(2) priėmimas	421
Šio įstatymo priėmimas	421
Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3796(2) priėmimas	421
Šio įstatymo priėmimas	421
Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3581(2) priėmimas	421
Šio įstatymo priėmimas	421
Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3731(2) priėmimas	422
Šio įstatymo priėmimas	422
Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19 ¹ , 22, 24 ¹ , 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3732(2) priėmimas	422
Šio įstatymo priėmimas	423
Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3733(2) priėmimas	423
Šio įstatymo priėmimas	423
Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3769(2) priėmimas	423
Šio įstatymo priėmimas	423
Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projekto Nr. XIVP-3800(2) priėmimas	423
Šio nutarimo priėmimas	424
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3802(2) priėmimas	424
Šio įstatymo priėmimas	425
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3914(2) priėmimas	425
Šio įstatymo priėmimas	425
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3842(2) priėmimas	426
Šio įstatymo priėmimas	426
Švietimo įstatymo Nr. I-1489 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3419(2) priėmimas	426
Šio įstatymo priėmimas	430
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3809(2) priėmimas	431
Šio nutarimo priėmimas	431

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3838(2) priėmimas	431
Šio nutarimo priėmimas	433
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3808(2) svarstymas	433
Kriptoturto rinkų įstatymo projekto Nr. XIVP-3851(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43, 43 ⁷ , 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3852(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3853(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3854(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36 ¹ straipsniu ir 25 ¹ , 25 ³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3855(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25 ³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3856(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13, 14 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3857(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3858(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3859(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15 ⁴ , 15 ⁵ , 29, 30, 41 ¹ , 41 ² , 41 ³ , 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3860(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3861(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41 ir 41 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3862(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3863(2), Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3864(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21 ¹ , 22, 23, 25, 25 ¹ , 25 ² , 25 ³ ir 26 ³ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3866(2) ir Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3867(2) svarstymas	436
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7 ³ , 10, 10 ¹ , 16, 20, 20 ¹ , 20 ³ , 21, 22, 23, 26, 28, 29 ¹ , 29 ² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2 ¹ , 10 ⁴ , 15 ¹ , 16 ¹ straipsniais ir 20 ⁴ , 20 ⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIVP-3843(2) svarstymas	437
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 10 ³ , 21 ir 29 ² straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3481(2) svarstymas	439
Seimo nario M. Lingės kalba	439
Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 7 ³ , 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3521 svarstymas	441
Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3888(2) svarstymas	441
Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36 ³ , 36 ⁴ , 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36 ⁶ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-3764(3) ir Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765(2) svarstymas	441
Seimo narės V. Aleknaitės-Abramikienės kalba	442
Baudžiamojo kodekso 42, 67, 72 ³ ir 153 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2991, Baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2992 ir Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 98 ² straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-2993 svarstymas	446

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2162(3), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2336(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2163(2) ir Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2164(2) svarstymas	447
Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3748(2), Administracinių nusižengimų kodekso 98 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3749(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3750(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3751(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3752(2), Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3753(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3754(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3755(2) ir Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3756(2) svarstymas	449
Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3815(2)ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3816(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3817(2)ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 23, 36, 44, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3818(2)ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3819(2)ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3820(2)ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42, 43 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3821(2)ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3822(2)ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3823(2)ES ir Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3824(2)ES svarstymas	453
Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3924(2) svarstymas	453
Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(2) ir Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3776(2) pateikimas (S. Gentvilas)	454
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3961 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	457
Šio nutarimo priėmimas	458

*Minėjimas, skirtas Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienoms atminti
2024 m. birželio 14 d.*

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba	459
Tremtinio, politinio kalinio Algimanto Simonaičio kalba	460
Istoriko, humanitarinių mokslų daktaro, Vilniaus universiteto profesoriaus, Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademiko Pauliaus Subačiaus kalba	462
Tremtinių anūkės, spektaklio „Fossilia“ režisierės Eglės Švedkauskaitės kalba	463
Kauno IX forto muziejaus direktoriaus Mariaus Pečiulio kalba	465
Marijampolės Sūduvos gimnazijos gimnazisto Alekso Bartkaus kalba	466
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	467

SANTRUMPOS

- DFVL* – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
DPF – Darbo partijos frakcija
LF – Laisvės frakcija
LRPF – Lietuvos regionų partijos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
NKL – teisės aktas, įgyvendinantis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane „Naujos kartos Lietuva“ numatytus įsipareigojimus
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 386 STENOGRAMA

2024 m. birželio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiamieji kolegos. Pradėsime rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Bronislavo Genzelio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Gerbiami kolegos, šiandien posėdį pradėsime Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro B. Genzelio 90-ųjų gimimo metinių paminėjimu. Kviečiu signataro atminimą pagerbti tylos minute.

Tylos minutė

Ačiū. Dabar į tribūną norėčiau pakviesti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarą V. P. Andriukaitį.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Vytenio Povilo Andriukaičio kalba

V. P. ANDRIUKAITIS. Gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, gerbiami signatarai ir svečiai, profesoriaus B. Genzelio gyvenimas ir veikla paženklinti lemtingu ženklu – jis gimė 1934 m. vasario 16 d. Toji vasario 16-osios diena tapo jo brandos, jo susivokimo, jo apsisprendimo, jo pasirinktos antrosios Lietuvos atgimimo idėjos pagrindine linija. Jis gimė Aukštadvaryje dar paženklintas to meto laisvos Lietuvos švenčiama Vasario 16-ąja. Jam buvo dešimt metų, kai toji Vasario 16-osios Lietuva nustojo gyvuoti, o 55 metai jam buvo, kai jis 1989 metais Vilniaus akademiniame dramos teatre per savo gimimo dieną pasakė garsiąją kalbą apie Vasario 16-osios Lietuvą ir jos atgimimo tikslus.

Tačiau prieš tai reikėjo pasitelkti savo mokinius A. Juozaitį ir V. Radžvilą, nes profesorius dar kai ką reikėjo nuveikti. Reikėjo impulso tai profesoriaus atgimstančios Lietuvos idėjai ir toks impulsas atsirado aktyvių jo mokinių ir kitų jaunų žmonių pastangomis: Lietuvoje, kaip ir Estijoje, gimė iniciatyva išjudinti ledus M. Gorbačiovo *perestroikai* remti. Būtent dėl šios iniciatyvos 1988 m. birželio 3 d. profesorius taps Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariu. Įvykiai klostysis žaibiškai: Lietuva staigiai pakils, stagnacijos ledai ims aižėti, o jau tų metų spalio 4 dieną, visai prieš pat pirmojo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio suvažiavimo sušaukimą 1988 m. spalio 19 d., B. Genzelio reikalavimu bus atstatydintas stagnacinis LKP (SSKP) partijos pirmasis sekretorius R. Songaila (Neįtikėtinas įvykis!) ir į šį postą bus paskirtas A. M. Brazauskas. Taigi B. Genzelio aktyvumas jau tampa realybe. Šiuo B. Genzelio žingsniu bus paženklinti pokyčiai to meto stagnaciniame SSKP padalinyje LKP (SSKP) CK. Tai taps ir LKP (SSKP) atsiskyrimo nuo SSKP pradžia bei Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio komunistų kryptimi į savarankiškos Lietuvos komunistų partijos susiformavimą 1989 metų gruodį. Taip žingsnis po žingsnio ardydama stagnacinį sovietinį administracinį aparatą, 1989 metais atgims antrojo Lietuvos atgimimo Vasario 16-osios Lietuva, drąsiai žengianti į 1990 m. Kovo 11-ąją.

Exegi monumentum aere perennius – štai šioji Horacijaus eilutė taip ir prašosi būti pakartojama profesoriaus gyvenimo ir jo nuveiktų reikšmingiausių darbų kontekste. Jis gerai atsiskleidžia

šiandien pristatytoje profesoriaus B. Genzelio fotografijų parodoje Seimo I rūmuose. „Pastačiau paminklą, tvirtesnį už varį“, – taip Horacijų verčia į lietuvių kalbą Lietuvos klasikinės filologijos korifėjai. Ir iš visų šešių „Filosofijos istorijos chrestomatijos“ tomų puslapių ataidi Antikos, Viduramžių, Renesanso ir Naujųjų laikų ten lietuvių kalba įprasmintų išminčių pritarimas tokiam B. Genzelio gyvenimo įvertinimui. Jo 90-metis tikrai vainikuotas gausiais profesoriaus kūrybos ir veiklos Lietuvos tėvynės labui darbais. Kiek užauginta istorikų, filologų, žurnalistų, filosofų, kitų kultūros darbininkų per tą ilgą pedagoginę veiklą! Kiek jų įsitraukė į tautos antrojo atgimimo procesus! Kokia gausi profesoriaus paskleista literatūrinė, istorinė ir filosofinė mintis!

Nuo 1970 metų Lietuvoje ims skleistis jo puoselėjama pasididžiavimo Lietuvos universitetu, Lietuvos filosofija, Lietuvos lietuvybe ir jos istorija apskritai aiški visuomeninė demokratinės minties kryptis ir ves ji mus visus link antrojo atgimimo. Užtenka tik pažvelgti į „Filosofijos istorijos chrestomatijos“ šešių tomų redakcinės kolegijos sudėtį ir bus daug kas aišku: nuo pat 1974 iki 1987 metų šios chrestomatijos sudarytojas vis tas pats B. Genzelis, o tarp redakcinės kolegijos narių – J. Minkevičius, B. J. Kuzmickas, R. Ozolas. Jie visi taps Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Iniciatyvinės grupės nariais, jie sakys kalbas didžiuliuose Sąjūdžio mitinguose, jie visi taps Kovo 11-osios Akto signatarais. O kur dar aktyvūs jų mokiniai Sąjūdyje A. Juozaitis ir V. Radžvilas. Ir visi jie vienaip ar kitaip bus būtent B. Genzelio įkvėpti tam kultūriniam Lietuvos atgimimui.

Teisus istorikas A. Kulakauskas sakydamas, kad B. Genzelio nuopelnai Lietuvos antrajam atgimimui tikrai pareikalaus išsamios studijos, bet savo trumpoje kalboje aš teigiu, kad niekas nenuneigs jau dabar jo nuopelnų ne tik Lietuvos mokslui, kultūrai, Vilniaus universitetui, Mokslų akademijai, bet ir Lietuvos demokratinei politinei raidai, pliuralizmui, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio gimimui ir jo veiklos organizavimui, LKP atsiskyrimui nuo SSKP, stagnacinės LKP (SSKP) pakeitimui reformistine savarankiškąja Lietuvos komunistų partija. Jo suburta garsi filosofų ketveriukė bus to atsiskyrimo viena iš iniciatorių ir dalyvių, o ir tautos vienybės palaikymui tais lemtingais 1988–1990 metais įtakos turės būtent šių žmonių filosofinė išmintis.

Lietuvai padėjo ir profesoriaus platūs tarptautiniai ryšiai – tai jo filosofijos studijų Maskvoje draugas islandų profesorius A. Hanibalsonas prisidėjo prie to, kad jo brolis J. B. Hanibalsonas, tuometis Islandijos užsienio reikalų ministras, taptų pirmuoju užsienio valstybės užsienio reikalų ministru, paskelbusiu Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Ir mes čia, anoje salėje, tą girdėjome. Štai ir čia yra profesoriaus B. Genzelio indėlis.

Vėliau bus visko: bus ir aštrių B. Genzelio protestų, bus karštos kritikos buvusiems bendražygiams, bus ir akibrokštų savo buvusios Lietuvos demokratinės darbo partijos atžvilgiu, bus ir nelengvų ginčų tarp socialdemokratų, bet visada B. Genzelio širdyje degs socialinio teisingumo karštoji ugnis. Jis su ta ugnimi ir užgeso. Jo kairiųjų pažiūrų niekas nenuneigs, jo laisvamaniškos laikysenos niekas nenustelbs. Jo knygos „Švietėjai ir jų idėjos Lietuvoje“, „Esė apie mąstytojus“, „Lietuvos filosofijos istorijos bruožai“, „Kultūrų sąveika“ liks mums tikru šio kūrybinio žanro lobynu.

Jo politinė veikla, prasidėjusi Sąjūdžio Seimo Taryboje, bus vainikuota 1989 m. kovo 26 d. pergale TSRS liaudies deputatų rinkimuose (tuo metu tai buvo ypač svarbu) ir 1990 m. vasario 24 d. pergale rinkimuose į LTSR XII šaukimo Aukščiausiąją Tarybą. Jis taps ryškiu Kovo 11-osios Akto signataru, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Švietimo, mokslo ir kultūros komisijos ir Konstitucijos rengimo komisijos nariu. Vienas iš pirmųjų jo darbų bus Mokslo ir studijų įstatymo projekto parengimas, Vilniaus universiteto statuto priėmimas. Kaip Konstitucijos rengimo komisijos narys, B. Genzelis, oponuodamas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkui V. Landsbergiui, kategoriškai pasisakys prieš Prezidento institucijos, turinčios plačius įgaliojimus, įvedimą Lietuvoje. Jis per 1992–1996 metų kadenciją Seime vadovaus Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui, pristatys Visuomenės informavimo įstatymo, Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo ir kitus įstatymų projektus, Seimo nutarimus dėl Mokslų akademijos statuto, dėl Lietuvos kultūros politikos nuostatų ir dar daugybės fundamentalių mokslui, švietimui ir kultūrai reikalingų teisės aktų. Štai taip atsiskleis akademinės demokratinės minties ir praktinio jos realizavimo sintezė vieno asmens gyvenime.

Mano pažintis su profesoriumi prasidėjo 1974 metais. Vėliau aš lankiau jo filosofijos aspirantūros paskaitas, laikiau egzaminus. Tame mokymosi cikle mes artimai susidraugavome. Ne kartą lankiausi jo namuose, ne kartą diskutavome Lietuvos ateities klausimais. Jis daug pasakojo apie savo diskusijas su I. Kostkevičiūte, V. Zaborskaite, M. Lukšiene, M. Martinaičiu jo bute jiems visiems švenčiant B. Genzelio gimtadienį, o iš tikrųjų Vasario 16-ąją tais laikais.

Istorija lėmė, jog tapome bendražygiais tiek Sąjūdyje, tiek Lietuvos Respublikos Aukščiausiojoje Taryboje, tiek Seime, tiek ir vėliau socialdemokratų gretose. Jo sokratiškas atkaklumas ginčiuose derėjo su lietuvišku atlaidumu oponentams, neišsenkantis darbštumas su atvirumu pripažinti savo klaidas. Jo tvirtas tikėjimas Lietuvos ateitimi skambėjo jo balse daugiatūkstantiniuose Sąjūdžio mitinguose. Jo tikėjimas Lietuva ir jos nepriklausoma ateitimi buvo nepalaužiamas.

Visa tai atsispindi ir šiandien pristatytoje 90 metų jubiliejui skirtoje parodoje. Tai paminklas iš prisitaikymo prie okupacijos primestų suvaržymų kilusiai ir save išsaugoti sugebėjusiai Lietuvos tarybmečio inteligentų kartai bei jos apsisprendimui tarnauti laisvai tautos raidai. Tai paminklas kantriam lietuviškos kultūros ugdymui, savo kalbos ir tradicijų puoselėjimui bei taikiam išsivadavimui iš okupanto primestų sovietinių gniaužtų. Juk ne ginklas, bet lietuviybės žodis išvadavo mus iš sovietijos. Tad ne veltui su gilia pagarba profesoriumi B. Genzeliui galime pakartoti: *exegi monumentum*, pasistatei sau paminklą, profesoriau. Labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kaip įprasta, minėjimą baigiant kviečiu į tribūną pasisakyti Nepriklausomybės Akto signatarę, Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę.

Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas posėdžio pirmininke, Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai, miela Mėnule! Šiandien minime 90 metų sukaktį Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, filosofo, sakyčiau, be galo padoraus žmogaus, visada turinčio savo nuomonę, mokančio reikšti savo mintis, daugybės knygų ir publikacijų autoriaus, labai prisidėjusio prie Lietuvos Sąjūdžio strategijos kūrimo ir jos įgyvendinimo veiklos. Jis negalėjo neveikti, jis dirbo iki paskutinio atodūσιο.

Aš prisimenu, kai pernai jis man skambina ir sako: žinai, nelabai beturiu su kuo pakalbėti, visi labai skuba, tik tu gali mane išklausti; aš dar galvoju, kad aš dar vieną knygą parašysiu. Ir jis dirbo. B. Genzelis mūsų istorijoje paliko be galo gilią pėdą. Ir šiandieną mes jį prisimename su didžiule pagarba. Jis išlieka mūsų atmintyje. Svarbiausia – jo padaryti didieji darbai.

Miela Mėnule, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubas tradiciškai jubiliejaus proga jums dovanoja garsųjį „Laisvės vėją“, kurį taip mylėjo Bronius ir kuris turbūt paliko ir pačios širdyje labai gilią pėdą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju visiems pasisakiusiems ir dalyvavusiems minėjime. Minėjimą baigiam. Dabar bus 1–2 minučių pertrauka, paskui tęsime Seimo posėdį.

Pertrauka

PIRMININKAS. Ką gi, turbūt galime tęsti mūsų posėdį. Registruosimės. Užsiregistravo 75 Seimo nariai.

10.17 val.

Informaciniai pranešimai

Vienas pranešimas. J. Džiugelio prašymas Tėvynės sąjungos frakcijos seniūnei. „Prašau įtraukti mane į Seimo Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narių sąrašą.“ Ir yra frakcijos seniūnės įrašas, kad pritarta tokiam prašymui. Taigi sveikiname J. Džiugelį grįžus į Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakciją. (*Plojimai*)

Ir dar, bet čia turbūt vėliau, kai patvirtinsime darbotvarę, dėl tų projektų, kurie yra neįtraukti į darbų programą.

10.17 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 11 d. (antradienio) posėdžio darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar pirmas, tiksliau, mūsų darbotvarkės 2 klausimas – pačios darbotvarkės tvirtinimas. Tai R. Tamašunienė jau seniai lūkuriuoja. Tuoj įjungsiu.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Ačiū, pirmininke. Aš Mišrios Seimo narių frakcijos vardu noriu paprašyti, kad didelis 1.3 paketas – Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas būtų svarstomas ne *in corpore* visi projektai, bet kiekvienas atskirai, kad būtų sudaryta galimybė Seimo nariams ir paklausti, ir pasisakyti dėl motyvų. Ir prašome balsuoti atskirai dėl kiekvieno šio paketo įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Kai svarstysime šį klausimą, dėl visų tų procedūrinių dalykų ir apsispręsimė. Paklausimų aš neribosiu, kas norės, galės klausti dėl to ar dėl kito projekto, nes Seimo nariai tikriausiai yra įvairiai užsirašę. Vieni nori klausti dėl 5 lydimujo, bet galbūt užsirašė prie 1 klausimo. Tai tiesiog visi galėsite paklausti. Dėl balsavimo principo apsispręsimė tada, kai tai bus jau pristatyta. Darbotvarkės pakeitimo dėl to daryti...

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamas pirmininke, aš primygtinai prašau, kai mes artėsime prie balsavimo lango, mūsų frakcijos pasiūlymą užfiksuoti, kad mes prašome balsuoti ir pasisakyti dėl motyvų prie kiekvieno įstatymo projekto, kuris yra lydimasis gynybos mokesčio, sakysime, įvedimo projektas.

PIRMININKAS. Gerai, turėsime omenyje. Prisiminsiu jūsų prašymą. Bet, kaip sakiau, darbotvarkė dėl to nesikeičia. Taip, L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų dėl to paties klausimo stoviu prie mikrofono, kaip ir gerbiama Rita. Ir Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ toks pat siūlymas – balsuoti po kiekvieno pristatymo, po kiekvieno šito paketo klausimo. Svarbiausia balsavimas. Kaip pateiksime taip, bet balsavimas labai svarbu.

PIRMININKAS. Gerai, kai bus baigtas pateikimas, aš teiksiu Seimui balsuoti, kaip balsuojama – ar už viską, ar už kiekvieną atskirai. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiamas pirmininke, reikia ir kairėn kartais pažiūrėti, nes stoviu, pirmas buvau atėjęs prie mikrofono. Frakcijos vardu, kaip ir kolegos, siūlome balsuoti už kiekvieną lydimąjį atskirai. Manau, mes tai galime padaryti ir dabar apsispręsti dėl šito Seimo salėje. Ačiū.

PIRMININKAS. Kaip minėjau, dėl to apsispręsimė po pateikimo. V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, frakcijos vardu norėčiau paprašyti Švietimo įstatymo pateikimą perkelti į rytinį posėdį, 2-17 klausimą.

PIRMININKAS. Tikiuosi, kolegos neprieštaraus dėl iniciatorių galimybių pateikti, mes 2-17 klausimą perkeltume į rytinį posėdį. Tam pritariame bendru sutarimu.

Ir I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs kelis kartus pakartojote, kad po pateikimo bus apsispręsta, kaip balsuosime. Tai mes dabar tvirtiname darbotvarkę ir būtent darbotvarkę tvirtindami turėtume apsispręsti, kaip balsuosime dėl kiekvieno projekto, kuriuo metu ir visa kita. Man atrodo, buvo labai aiškus trijų frakcijų pasiūlymas. Dabar, tvirtindami darbotvarkę, dėl to ir turėtume apsispręsti. Jeigu yra kokia kita Statuto norma, kuria jūs vadovaujatės po pateikimo, prašau ją pateikti.

PIRMININKAS. Na, jeigu yra toks primygtinis prašymas turėti aiškumą dabar, tai, žinoma, galima. Tačiau bet kuriuo atveju pranešėja padarys pateikimą, kaip yra suplanuota, kaip teikiama Vyriausybės, tikrai viso paketo.

G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Na, jeigu diskusija vystosi, aš galvojau, vėliau iš tribūnos pasakysiu, bet, man atrodo, labai svarbu, kad šie įstatymai yra vienareikšmiškai susiję. Gynybos fondo įstatyme yra tiesioginės nuorodos į kitus įstatymus ir procentinės pajamos, kurios būtų generuojamos iš atitinkamų įstatymų.

Jeigu mes priimsime Gynybos fondo įstatymą, bet nepriimsime nei Akcizų, nei Gyventojų pajamų mokesčio, nei Pelno mokesčio įstatymų, tai apie kokią Gynybos fondą mes išvis kalbame? Jie yra vienareikšmiškai tiesiogiai vienas su kitu susiję ir turėtų būti svarstomi kaip paketas. Vėliau, svarstymo metu, matyt, būtų galima patį Gynybos fondo įstatymą koreguoti, atsižvelgiant į Seime priimtus sprendimus dėl atskirų mokestinių pajamų.

PIRMININKAS. D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Tik norėčiau atkreipti dėmesį, kad visi šie įstatymai numato įvairius mokestinius pasiūlymus, kurių dydis taip pat gali būti reguliuojamas. Tokiu atveju, jeigu mes nepritartume kai kuriems iš smulkesnių įstatymų pakeitimų, bet kituose siūlytume didinti procentą, pavyzdžiui, kai kalbame apie pelno mokestį, tai nereikia, kad Gynybos fondas liktų tuščias, tiesiog šiek tiek kitokia būtų jo sudėtis. Šioje situacijoje mūsų prašymas balsuoti už kiekvieną projektą, kai mes tikrai dėl absoliučios daugumos matome palankumą ir tikrai dėl poros turime gana rimtų klausimų, leistų mums turėti daug geresnį sutarimą ir tikrai būtų konsensusas, man atrodo, pasiektas daug efektyviau. (*Balsas salėje: „Balsuojame!“*)

PIRMININKAS. Gerai. Kadangi čia kartojasi tas pats siūlymas ir vis tiek dėl jo reikės spręsti, logiška būtų spręsti vėliau, bet dėl aiškumo aš tada teikiu balsuoti. Kas balsuos už, balsuos už tai, kad dėl viso paketo būtų balsuojama vienu ypu, o kas balsuos prieš, kad už kiekvieną mokestinį projektą būtų balsuojama atskirai. Už – kad už viską iš karto, prieš – kad už kiekvieną projektą atskirai.

Už – 57, prieš – 47, susilaikė 3. Taigi balsuosime po pateikimo už visą paketą.

D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Aš tikrai norėčiau atkreipti dėmesį, kad va šitas balsavimas labai gerai ir parodo, ar norima susitarti dėl Gynybos fondo, ar jau iš karto net dėl balsavimo procedūros kolegoms dėl kiekvieno atskirai įstatymo projekto, sudarančio paketą, net nebus leidžiama išreikšti savo nuomonės.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, bus dar tų balsavimų, svarstymo stadija, tada balsuosime gal atskirai neabejotinai. Tai svarstys komitetai. Čia gal nedramatizuokime.

Dar A. Širinskienė. Matyt, replika po balsavimo.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš, kolegos, tikrai siūlau – atsipeikėkite. Kur jūs Statute randate, kad jeigu kažkas prašo, yra vis tiek balsuojama dėl viso paketo? Jūs leiskite Seimo nariams, kaip ir priklauso pagal Statutą, išreikšti valią. Kam jums reikalingi skundai paskui Konstituciniame Teisme aiškinantis, kaip čia turėjo būti balsuojama?

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, aš manau, jeigu jūs peržiūrėtumėte Seimo darbo praktiką, rastumėte tokius atvejus, kai nuolat balsuojama po pateikimo už visą paketą. Net svarstymo stadijoje taip daroma ir čia nėra nieko ypatingo. Baigiame tada diskusijas.

Dėl darbotvarkės konkrečių pasiūlymų nebuvo. Tik aš paprašysiu bendru sutarimu pritarti, kad 2-16, 2-17, 2-20 klausimai – Švietimo įstatymo du pataisų projektai, Mokslo ir studijų įstatymo pataisų projektas (juos teikia J. Šiugždinienė, V. Juozapaitis, E. Jovaiša), kad jie būtų įrašyti į sesijos darbų programą, nes dabar jie nėra ten įrašyti. Galime bendru sutarimu? Ne, kažkas sako. Balsuojame, kad jie būtų įrašyti į darbų programą.

Už – 90, prieš – 1, susilaikė 19. Taigi, šie projektai gali būti darbotvarkėje ir įrašomi darbų programą.

Dabar dėl visos darbotvarkės. Kadangi čia kilo aistrų dėl balsavimo metodų, manau, bus reikalaujama balsuoti už visą darbotvarkę, tai teikiu balsuoti.

Balsavo 107: už – 61, prieš – 11, susilaikė 35. Darbotvarkė patvirtinta.

R. Tamašunienė, matau, nori replikos po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, aš repliką po balsavimo. Gerbiamas pirmininke ir mieli daugumos kolegos, tikrai svarbus klausimas. Partijos nesusitaria pas premjerę. Jūs atnešate tokią mišrainę įvairių mokesčių, kas guls ant mūsų gyventojų pečių per akcizo mokesčius, per tuos pačius pelno mokesčius. Jūs užsispiriate net diskusijai nepakviesdami kolegų. Tikrai mes įstrigsime ir komitetuose, ir vėliau su tokiu svarbiu įstatymų paketu. Jūs nestatykite mūsų į tą poziciją, kad visi turi balsuoti prieš, nes galbūt daugeliui įstatymų projektų frakcijos pritaria, nedavę išdisku-

tuoti tokio svarbaus klausimo. Atnešate paskutiniu momentu, besibaigiant sesijai, ir dabar dar neduodate išdiskutuoti.

PIRMININKAS. Gerbiama kolege, jau apsisprendėme dėl to klausimo. Nebekelkime jo iš naujo.

D. Gaižauskas – replika.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Matau krašto apsaugos ministrą ir išties norėčiau galbūt daugiau tą repliką skirti jums. Tai, ką dabar padarėte, jūs padarėte patį blogiausią paskutinį darbą, kurį galėjote padaryti gražiai ir padaryti pradžią nueinant jūsų kadencijai, kitiems paliekant tam tikrą erdvę tęsti pradėtus darbus. Jūs stumiate buldozeriu. Dabar, šiandien, užuot išsakius palai-kančias pozicijas, jūs gausite milžiniškos kritikos ir tikrai gausite greičiausiai labai neigiamą po-zi-ciją iš opozicijos. Viskas! Jūsų siūlymai, jūsų dabar tie pateikti projektai bus visiškai sugriauti. Ką išgirs visuomenė, ką išgirs kariuomenė ir tai, kad dabar turėsime naują kariuomenės vadą, bus labai labai bloga pradžia ir įžanga. Jūs neleidote opozicijai pasisakyti (įsivaizduojate?!) dėl pačių svarbiausių klausimų, dėl kurių galbūt šioje kadencijoje mes tikrai labiausiai ir sutardavome. Vis-kas, jūsų projektai dabar bus, tikrai pamatysite, sukritikuoti maksimaliai. Ir aš tą irgi tikrai asme-niškai padarysiu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl motyvų dėl atskirų projektų bus galima pasisakyti, čia nėra problemos, jeigu opozicijai svarbu išsakyti savo požiūrį. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau paklausti. Aš asme-niškai užsirašiau klausti dėl kai kurių mokestinių įstatymų projektų. Aš, kaip dirbantis Biudžeto ir finansų komitete, noriu iš finansų ministrės išgirsti tam tikrus atsakymus dėl tam tikrų makro-ekonomikos ir fiskalinės politikos niuansų. Dalykiškai paklausti ir išgirsti atsakymą. Aš noriu dabar jūsų paklausti. Ar aš galėsiu užduoti klausimus dėl atskirų mokestinių įstatymų projektų?

PIRMININKAS. Aš minėjau, kad mes kruopščiai peržiūrėsime užsirašiusius dėl visų projektų ir pasistengsime, kad visi galėtų paklausti. Kaip minėjau, Seimo nariai galėjo užsirašyti įvairiai.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Bet, žiūrėkite, aš dėl pirmo įstatymo projekto neužsirašiau, nes aš jam pritariu.

PIRMININKAS. Viskas...

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Tikriausiai ir daugelis politikų.

PIRMININKAS. Viskas gerai. Pažiūrėsime, kas yra užsirašę dėl kitų lydimųjų. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Karas vyksta jau dvejus metus, o dabar ir šita diskusija dėl procedūros, atrodo, vyks jau dvejus metus. Gal leiskime finansų ministrei ateiti ir pateikti tuos pasiūlymus, kurie jau turėjo būti seniai pateikti. Opozicija turi teisę klausti apie įvairius siūlomus mokestinius pakeitimus. Jiems bus suteikta ta teisė. Bet gal jau galime šią tuščią diskusiją baigti ir eiti prie to, kas vis tik yra siūloma?

PIRMININKAS. Tą ketinau ir daryti, bet klausimas svarbus, tai aš replikų neribojau.

10.32 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876, Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883 (*pateikimas*)

Dabar galiausiai galime pakviesti finansų ministrę į tribūną. Ji pristatys Valstybės gynybos fondo įstatymo projektą ir visus lydimuosius.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Laba diena. Noriu pristatyti Valstybės gynybos fondo įstatymo projektą. Išties, nepaisant diskusijų, Valstybės gynybos fondo įstatymas pateiktas ne politiniam *pasišpilkavimui*, o tam, kad būtų galima garantuoti krašto apsaugos finansavimą ne mažiau kaip 3 % bendrojo vidaus produkto. Tokie identifikuoti poreikiai yra pristatyti Valstybės gynimo taryboje, išsakyti Krašto apsaugos ministerijos, taip pat Lietuvos kariuomenės. Pagrindiniai projektai, į kuriuos siūloma investuoti, tai yra nacionalinės divizijos formavimas, stiprinant oro gynybos sistemas, taip pat vokiečių brigados priėmimas ir infrastruktūros įrengimas, kontrmobilumo priemonės, kurios yra reikalingos, ir aktyviojo rezervo aprūpinimas, kuris garantuos, kad mūsų saugumas bus didesnis. Investuojama į taiką atgrasant agresyvų kaimyną. Man atrodo, tai yra labai svarbu.

Diskusijos, kurios vyko pristatant Gynybos fondo įstatymą, buvo gana išsamios. Pirmiausia gal pradėčiau nuo gynybos poreikių pristatymo. Tai parengė Krašto apsaugos ministerija. Matome, kad ilguoju laikotarpiu krašto apsaugos finansavimui reikalingas poreikis, įvardinant šiuos konkrečius projektus, kuriuos išsakiau, yra ne mažiau kaip 3 % bendrojo vidaus produkto atskirais metais ir šiek tiek didesnis, priklausomai nuo tais metais įgyvendinamų konkrečių pirkimų ir infrastruktūros projektų. Todėl siūloma skaidyti papildomą poreikį į pastoviąją dalį ir kintamąją dalį: pastoviąją dalį, tai yra 3 % bendrojo vidaus produkto, finansuoti nuolatiniais pajamų šaltiniais, o kintamąją pajamų dalį, matyt, savanoriškomis gyventojų įmokomis ir skolinantis.

Poreikiai, kurie yra, tai papildomai 0,5 % bendrojo vidaus produkto, ne mažiau kaip 400 mln. eurų 2025 metų dydžiais. Tuomet atitinkamai augant bendrajam vidaus produktui, kitais metais šiek tiek didesni, bet ne mažiau kaip 0,5 % kasmet. O kintamoji dalis iki 2030 metų varijuoja iki 50 mln. eurų per metus. Buvo įvardinti ne tik krašto apsaugos sistemos papildomi poreikiai, bet taip pat stiprinant civilinę saugą, kuri neišvengiamai yra didelė gynybos stiprinimo dalis. Po invazijos į Ukrainą matome, kaip civilinė sauga ir jos parengtumas atsiliepia gyventojų saugumui. Neišvengiamai turime stiprinti savo civilinės saugos parengtį. Vidaus reikalų ministerija yra pasišaipiusi, kad poreikiai iki 2030 metų priedangų infrastruktūrai įrengti, perspėjimo sistemai tobulinti ir kitiems poreikiams yra apie 150 mln. eurų, todėl buvo diskutuojama, iš kur būtų galima sutelkti finansus, kad šie poreikiai būtų atliepti.

Vyko trys Ministrės Pirmininkės inicijuoti politinių partijų, verslo, profesinių sąjungų, nevyriausybinių organizacijų pokalbiai Vyriausybės pastate, buvo klausomasi, matyt, išsakomų argumentų. Tikrai mano darbas buvo išgirsti tuos pasiūlymus, kurie sutelktų didžiausią parlamento palaikymą. Taip pat įvyko ir keletas konsultacijų. Trys konsultacijos – su socialiniais partneriais, tai yra verslo, profsąjungų ir nevyriausybinių organizacijų atstovai dar atskirai diskutavo, kuriems pasiūlymams būtų didesnis palankumas negu kitiems. Buvo sudarytas pasiūlymų šviesoforas: žali pasiūlymai sulaukė daugiausia palaikymo, vėliau geltoni ir taip pat raudonos zonos. Taip pat buvo sutarta dėl siūlymų formato, kad turėtų būti steigiamas atskiras Gynybos fondas, taip garantuojant ir didesnę parlamento palaikymą, ir pasitikėjimą, didesnę atskaitomybę, skaidrumą po to, kai įstatymas būtų įgyvendinamas.

Dėl Gynybos fondo, kaip minėjau, yra siūlomi keli sprendimų tipai, tai yra sprendimai dėl pastoviosios dalies finansavimo – ne mažiau kaip papildomai bendrojo vidaus produkto 0,5 %, sprendimai dėl kintamosios dalies finansavimo – čia taip pat buvo išsakyti įvairūs pasiūlymai, juos pristatysiu, taip pat sprendimai dėl civilinės saugos poreikių finansavimo, kurie taip pat yra nugulę į Gynybos fondo įstatymą. Sprendimus dėl pastoviosios dalies finansavimo, tai yra dėl krašto apsaugos sistemos poreikių stiprinimo, daugiausia siūloma finansuoti per Solidarumo įnašo įstatymą 2025 metams, taip pat iš pelno mokesčio sprendinių, akcizų sprendinių bei draudimo sektoriaus mokesčio, kuris šiandien nėra teikiamas ir apie kurį, matyt, diskutuosime šiek tiek vėliau. Šiandien koncentruosiuosi į tai, kas yra pristatoma būtent šiame pakete, nes dėl to paties solidarumo mokesčio taip pat yra atskiras balsavimas.

Pelno mokesčio įstatyme siūloma padidinti pelno mokesčio tarifą 1 procentiniu punktu, tai yra bazinis tarifas vietoj 15 %, būtų 16 %. Mažų įmonių ir kitų lengvatinių tarifų dydis šiuo metu yra 5 %, tai tą lengvatinį tarifą siūlome taip pat atitinkamai padidinti 1 procentiniu punktu, jisai būtų 6 %. Atotrūkis tarp lengvatinio pelno mokesčio tarifo ir bazinio pelno mokesčio tarifo nedidėtų. Prognozuojama, kad pagrindinės pajamos iš pelno mokesčio pakeitimo būtų 2026 metais,

nes mokestis būtų mokamas už 2025 metus, bet drauge, nes yra avansiniai pelno mokesčio mokėjimai jau 2025 metais, tos įmonės, kurios moka avansinį pelno mokestį, dalį jo sumokėtų jau 2025 metais, taigi jau ir 2025 metais būtų galima tikėtis apie 37 mln. eurų papildomai iš šio sprendimo.

Taip pat yra siūloma atskiruose sektoriuose atsisakyti specialiųjų režimų. Vienas iš jų yra draudimo sektorius. Šiuo metu dalis draudimo sektoriaus pajamų nepatenka į pelno mokesčio reguliavimo sritį, taigi, nei pajamos įskaitomos į pelno mokesčio režimą, nei sąnaudos yra įskaitomos į pelno mokesčio režimą. Išeina taip, kad nuo tos dalies veiklos pajamų tiesiog nėra skaičiuojamas pelno mokestis. Siūloma to specialaus režimo atsisakyti ir pelno mokestį skaičiuoti nuo tos dalies.

Analogiška situacija yra ir sveikatos sektoriuje: nuo pajamų, kurios yra gaunamos už Privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšomis apmokamas paslaugas, nėra skaičiuojamos pajamos, kurios yra įtraukiamos į pelno mokesčio režimą. Analogiškai ir sąnaudos, kurios yra patiriamos vykdant veiklą, apmokamą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo, nėra įtraukiamos į sąnaudas kaip atitinkama dalis. Siūlome atsisakyti šio specialaus režimo ir skaičiuoti pelną taip, kaip ir visose kitose įmonėse, kurios savo veiklą vykdo Lietuvoje.

Trečioji dalis yra automobilių atskaitos ribojimas, susietas su žalumu. Taigi, įmonėse brangių automobilių atskaita būtų apribota, o jeigu automobilis išmeta mažai CO₂ dujų, tokiu atveju atskaita galėtų būti didesnė. Elektromobilių atveju tai yra 75 tūkst. eurų, kuriuos būtų galima atskaityti į sąnaudas, o kuo automobilis taršesnis, tuo mažiau būtų galima traukti į sąnaudas. Vadinasi, paskatos įmonėms įsigyti brangesius ir taršius automobilius būtų sumažintos. Manome, kad tokie sprendimai prisideda ir prie žaliojo kurso įgyvendinimo ir kad įmonėse pajamoms uždirbti ekonominės klasės automobilis yra tai, kas generuoja pajamų uždirbimą, o prabangūs automobiliai visgi turėtų būti įsigijami akcininkų sąskaita, o ne sumažinant sąnaudas.

Taip pat yra verslo liudijimų pakeitimai, kurie 2026–2027 metais generuotų virš 30 mln. eurų pajamų. Trys esminiai pakeitimai, susiję su verslo liudijimais. Siūloma nuleisti kartelę, iki kurios galima vykdyti veiklą ir naudotis verslo liudijimu. Norime palikti verslo liudijimus tik smulkiausiems verslininkams, nes tai yra tikrai supaprastinta apskaitos forma. Manome, kad didžioji dalis dabar veiklą vykdančių ir verslo liudijimus įsigyančių asmenų vis dar galėtų verstis pagal įsigytą verslo liudijimą. Šiuo metu kartelė yra 45 tūkst. eurų per metus, tai yra apie 4 tūkst. eurų per mėnesį. Manome, kad ši veikla turėtų būti palikta tik smulkiausiems verslininkams, todėl siūlome kartelę nuleisti iki 20 tūkst. eurų per metus, tai per mėnesį yra beveik 2 tūkst. eurų.

Taip pat kitas pakeitimas, susijęs su verslo liudijimais, yra nuostata, kad verslo liudijimą būtų galima įsigyti ne trumpesniam kaip 1 mėnesio laikotarpiui. Manome, kad verslo liudijimai ir veikla, kuri yra vykdoma įsigijus verslo liudijimą, savo esme yra individuali, tęstinė veikla. Norint užtikrinti, kad žmonės būtų drausti ir gautų pajamas tuomet, kuomet negali vykdyti veiklos, visgi turėtų būti įsigiję verslo liudijimą ilgesniam laikotarpiui, siūloma, kad ne mažiau kaip mėnesiui, taip užtikrinant, kad žmonės būtų socialiai drausti. Dalis pajamų atkeliauja per gyventojų pajamų mokestį, dalis – per Socialinio draudimo fondą, tačiau visas pajamas siūlome skirti būtent gynybos poreikiams finansuoti.

Kita dalis yra akcizų pakeitimai, tai yra du atskiri įstatymai: vienas pakeitimas yra alkoholio ir tabako akcizų trimečio plano, kitas yra žaliųjų akcizų pakeitimai. Apie juos abudu šiek tiek atskirai.

Pirmiausia, kadangi akcizas yra ne procentinis dydis, o eurai nustatoma produkto vienetų dalis, todėl augant produktų kainoms, jeigu nekeistume akcizų tarifų, tokiu atveju mokestinių pajamų dalis bendroje valstybės biudžeto pajamų struktūroje sumažėtų. Todėl akcizai yra didinami nuolat, paprastai parengiamas trimetis akcizų didinimo planas. Jis turėjo būti parengtas šiais metais, kad galėtų 2025, 2026, 2027 metais. Projektas buvo parengtas atsižvelgiant ir į kaimynų situaciją, tai yra kaip jie planuoja didinti akcizų tarifus, pagal tai, kiek yra apmokestinamas atskirų rūšių procentinis alkoholio vienetas, na, ir taip pat į tendencijas, kurios yra rinkoje. Tai yra jeigu matome, kad atskirų vienetų, pavyzdžiui, tabako, kaitinamojo tabako, produktų rinka auga, vadinasi, atsižvelgiant į tai, kad jų apmokestinimas yra santykinai mažesnis, matyt, galimybės didinti šį konkretų akcizo tarifą yra šiek tiek didesnės.

Parengus šį planą, atskirų partijų diskusijose su premjere buvo išsakytas poreikis padidinti trimečio akcizų plano ambiciją ir papildomas pajamas skirti gynybai. Todėl tą dalį, kuri yra uždėta ant to tradicinio valstybės bazinių pajamų plano, siūloma skirti gynybos poreikiams finansuoti. Pirmaisiais metais tai būtų virš 15 mln. eurų, 2027-aisiais galima būtų tikėtis apie 46 mln. eurų.

Kitas įstatymas yra Žaliųjų akcizų įstatymas, tai yra atskiroms kuro rūšims siūloma nustatyti papildomą saugumo dedamąją, vadinasi, kad tiek benzinui, dyzeliui, dujoms yra nustatoma speciali papildoma dedamoji. Tarkime, benzino, dyzelio atveju tai yra CO₂ dedamoji, kuri siūloma ambicingesnė, negu buvo prieš tai numatytame ir priimtame penkiamečiame akcizų didinimo plane. Papildomos pajamos, kurios būtų generuojamos dėl šio pasiūlymo, per metus būtų 126 mln. eurų. Siūloma papildomą saugumo dedamąją įvesti visoms kuro rūšims be išimčių, vadinasi, tiek benzinui, dyzelinui, dujoms, ūkininkų dyzelinui. Visiems būtų ta pati saugumo dedamoji. Ir, kaip minėjau, papildomos pajamos būtų jau 2025 metais, nes pajamos iš akcizų yra gaunamos jau tais pačiais metais, kuriais jos yra nustatytos.

Na, ir kitas įstatymas yra, kaip minėjau, dar pateiktas rinkai derinti, todėl dėl jo, matyt, diskusijos lauks šiek tiek vėliau.

Dabar sprendimai, kurie yra susiję su kintamosios dalies finansavimu. Iš principo, matyt, parama, apie kurią diskutavo, buvo pateiktas ir kolegos V. Mitalo pasiūlymas. Tikrai neprieštaraujame, kad krašto apsauga galėtų būti finansuojama ir savanoriškais įnašais gyventojų, kurie nori prisidėti prie krašto apsaugos stiprinimo. Šiuo metu diskutuojame su Krašto apsaugos ministerija, kad būtų parengtas konkretus tinklalapis, kuriame žmonės galėtų rasti visą reikiamą informaciją.

Dabar galiojantis reguliavimas leidžia krašto apsaugos sistemai gauti paramos iš gyventojų, dėl to įstatymo keisti nereikia, bet nustatome, kad tai taip pat yra Gynybos fondo pajamos. Matyt, bus parengtos lengvesnės, paprastesnės priemonės, kurias taikant bus galima aukoti, taip pat ir programėlės, kurios galėtų būti nustatomos ir periodiniu pagrindu, kaip, tarkime, yra atskirose paramos Ukrainai platformose, kad gyventojai galėtų paprastai aukoti tiek vienkartiniais įnašais, tiek ir periodinius mokėjimus nusistatyti, jeigu toks poreikis būtų.

Kita dalis yra skolinimasis, kaip minėjau, kintamajai daliai finansuoti, nes poreikiai yra didesni negu 3 % bendrojo vidaus produkto. Tam siūloma išleisti gynybos obligacijas ir jos galėtų būti parengtos dabartinių taupymo lėšų pagrindu. Būtų galimybė įsigyti tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims, kurie norėtų tą padaryti. Kadangi politinių diskusijų metu pas premjerę partijos išsakė siūlymą, kad būtų galima skolintis mažesniais kaštais, vadinasi, suteikiant galimybę gyventojams paskolinti už mažiau, negu valstybė paprastai skolinasi, valstybė galėtų sutaupyti tas lėšas, kurios būtų išleistos skolinimuisi rinkoje. Todėl pasiūlymas, kuris skambėjo diskusijų metu, buvo skolintis ne daugiau kaip už 2 procentinius... už 2 %. Tą ir siūlome įtvirtinti įstatymu, kad būtų du ribojantys rodikliai: skolintis ne brangiau negu rinkoje, nes, matyt, kaina gali nukristi žemiau kaip 2 %, bet kad kartu riba būtų ne daugiau kaip 2 %. Matyt, diskusijų komitetuose metu bus galima išsakyti ir papildomus argumentus dėl šio siūlomo sprendimo.

Na, ir taip pat sprendimai dėl civilinės saugos poreikių finansavimo. Savivaldybių pajamos nuolat auga dėl gyventojų pajamų mokesčio geresnio rinkimo. Šiuo metu matome iš valstybės pajamų, kad pridėtinės vertės mokestis šiek tiek stagnuoja, pajamos iš šio mokesčio yra surenkamos šiek tiek prasčiau, negu prognozuota, o gyventojų pajamų mokesčio surinkimas jau daugelį metų iš eilės viršija lūkesčius dėl itin spartaus darbo užmokesčio augimo. Atitinkamai sumokamos pajamos nuo augančio darbo užmokesčio užpildo tiek savivaldybių biudžetus, tiek iš dalies ir valstybės biudžetą.

Iš valstybės biudžeto gyventojų pajamų mokesčio pajamos yra skiriamos pensijoms mokėti, jos taip pat yra susijusios su darbo užmokesčiu, o savivaldybių gaunamos gyventojų pajamų mokesčio pajamos auga tikrai sparčiau, dvigubai sparčiau negu valstybės biudžeto pajamos. Todėl matėme, kad yra tam tikra erdvė, kiek savivaldybės taip pat galėtų prisidėti prie gynybos poreikių finansavimo. Diskusijose tas buvo išsakyta, vis dėlto atskirose partijose atsiradus tam tikro skepsio buvo apsisistota prie siūlymų finansuoti civilinės saugos poreikius, tai yra priedangų tose pačiose savivaldybėse įrengimą, perspėjimo sistemų įrengimą ir kitus civilinės saugos poreikius,

kasmet 25 mln. eurų skiriant šiai funkcijai finansuoti. Pavyzdžiui, prognozuojama, kad 2025 metais savivaldybių pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio dėl ekonomikos augimo (ne dėl dotacijų – dėl ekonomikos augimo) bus didesnės 300 mln. eurų, todėl 25 mln. eurų skyrimas civilinės saugos poreikiams finansuoti reikšmingo poveikio savivaldybių pajamoms neturėtų padaryti.

Tokie pasiūlymai yra pateikti su Gynybos fondo įstatymu. Jeigu bus pritarta visa apimtimi, 2025 metais būtų galima tikėtis 300 mln. eurų, 2026–2027 metais – virš 400 mln. eurų ir tai padengtų tuos poreikius, kurie šiandien yra įvardinti. Kaip minėjau, tai yra nacionalinės divizijos formavimas oro gynybos sistemomis, vokiečių brigados priėmimas, dėl to artimiausiu metu pasirašysime sutartį, taip pat kontrmobilumo priemonių finansavimas ir, tas labai svarbu, būtent aktyviojo rezervo aprūpinimo programa, kuri taip pat yra gana brangi. Na, ir nepamirštant civilinės saugos poreikių įrengiant priedangas, kurios, Ukrainos atvejis parodė, tikrai yra ypatingos svarbos.

Priedangų sistemos išsivystymo lygis atskirose savivaldybėse yra labai skirtingas, todėl bendra Vidaus reikalų ministerijos koordinuojama programa dėl priedangų įrengimo tikrai padėtų geriau atliepti poreikius, kurie šiandien yra įvardinami. Kai kuriose savivaldybėse priedangų padengtumai yra apie 80 %, atskirose savivaldybėse – vos keliasdešimt. Tam, kad būtų galima subalansuoti ir užtikrinti bendrą saugumo lygį visoje valstybėje, koordinuojama bendra programa. Per Vidaus reikalų ministerijos programą užtikrinant tvarų finansavimą, padėtų užtikrinti, kad priedangų sistema apimtų plačiau.

PIRMININKAS. Dėkui. Kaip minėjau, dabar kruopščiai žiūrėsime užsirašiusius ir prie pagrindinio projekto, ir prie lydimųjų. Pirmiausia suteiksiu galimybę paklausti tiems, kurie yra užsirašę prie pirmojo pagrindinio projekto. Pirmas – A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Žinote, matant visus tuos parengtus įstatymų projektus, man kilo tokia idėja ir pastebėjimas: žinote, ką pamiršote apmokestinti – lėktuvų bilietus, nes po to, ką parengėte, migruojančių iš Lietuvos, manau, srautai ne padvigubės, o patriubės.

Pabandysiu visa tai pagrįsti. Daugelis ekonomistų atkreipia dėmesį, kad pelno mokestis iš karto nuguls į prekių ir paslaugų kainą. Gal galite šiandien pasakyti, kiek tas mokestis padidins tas kainas ir kokią tai turės įtaką? Ar įvertinote, kiek tai atsilieps pačiai perkamajai galiai? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt subjektyvus vertinimas dėl migracijos tendencijų yra jūsų asmeninė nuomonė. Aš asmeniškai nemanau, kad dėl to padidės emigracija. Tikiu, kad Lietuvos patriotai nori gyventi Lietuvoje ir nori, kad Lietuva būtų saugi valstybė. Todėl investicijos į taiką yra mūsų visų bendras interesas. Man atrodo, stiprindami savo gynybos pajėgumus, mes sustipriname saugumo jausmą, kurį mes turime savo valstybėje. Tai yra daug svarbiau negu tai, ką jūs įvardinate.

Žvelgiant į pelno mokesčio reguliavimą, tai turbūt tas mokestis, kuris sunkiausiai nugula į kainas vartotojams, nes būtent apmokestinamas yra pelnas. Tai yra skirtumas tarp pajamų ir sąnaudų. Priminsiu, kad pelno mokesčio pakėlimui 1 procentiniu punktu pritaria pačios verslo organizacijos. Lietuvos pramonininkų konfederacija vakar išplatino pareiškimą, kuriuo pritaria visam Gynybos fondo paketui, pateiktam su visais lydimaisiais įstatymais. Vadinasi, verslo bendruomenė supranta ir pritaria pateiktam pasiūlymui. Kaip minėjau, pelno mokesčio pakeitimui 1 procentiniu punktu pritarė verslas integraliai svarstant Gynybos fondo paketą ir tai buvo diskusijose išsakyta.

Jeigu vertintume mūsų situaciją ir konkurencingumą, lygindami su kaimynais, tai estų šiuo metu pelno mokestis yra 22 %. Jie šiuo metu turi kitą reguliavimą – pelną apmokestina tik išsimokėjimo metu. Vadinasi, reguliavimas yra gana skirtingas ir jo lyginti vienas su vienu nereikėtų. Tačiau jeigu susietume su gynybos poreikių finansavimu, Estija jau padidino pelno mokesčio tarifą. Latvijoje taip pat pelno mokesčio tarifas yra šiuo metu 20 %, nors taip pat turi skirtingą reguliavimą nei mūsų. Sakyčiau, kad nevertėtų sakyti, kad situacija dramatiškai pasikeis konkurencingumo lygiu.

Taip pat Tarptautinis valiutos fondas, kuris ką tik lankėsi Lietuvoje ir įvertino mūsų ekonominę situaciją, pasakė, kad didžiausias potencialas yra būtent pelno mokesčio reguliavimo srityje, jeigu norime padidinti mokestines pajamas ir skirti jas gynybai finansuoti.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji ministre, mano klausimas būtų susijęs būtent su akcizu benzinui, dyzelinui, ūkininkų žaliajam dyzelinui – plius 6 centai už litrą. Dar pridėkime PVM'ą ir mes pamatysime tikrai solidų pabrangimą.

Ką tik viešai kalbėjęs energetikos ministras minėjo, kad čia smulkmena, čia tik žaliasis kursas, bet jūs puikiai suprantate, degalus pabranginus, brangs viskas – pradedant pienu, baigiant dešromis, bandelėmis ir visomis paslaugomis. Ir jiems atitenka jūsų pristatyme liūto dalis, tai yra beveik pusė sumos, tai yra 126 mln. Ar vartotojams 126 mln., kurie bus iškrapštyti iš jų kišenės, yra smulkmena, ar tai ne smulkmena? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Pajamų rinkimas nėra savitikslis. Man atrodo, šio įstatymo tikslas sustiprinti mūsų gynybos pajėgumus yra svarbesnis negu visa kita. Vertindami poveikį infliacijai dėl žaliųjų akcizų pakeitimo, esame paskaičiavę, kad infliacijos dydis galėtų būti 0,27 procentinio punkto didesnis, negu yra prognozuojamas šiuo metu. Šiuo metu prognozuojamas apie 2 % ateinančiais metais, vadinasi, esminis infliacijos pikas tikrai yra užnugaryje.

Europos Centrinis Bankas pradėjo mažinti palūkanų normas, Lietuvoje infliacija yra viena mažiausių, todėl esminio poveikio infliacijos dydžiui šis pakeitimas nepadarytų. Prognozuojama, kad žmonių perkamoji galia augs kelis kartus sparčiau nei infliacijos rodikliai 2025 metais, vadinasi, žmonių perkamoji galia neišvengiamai augs, bus ar nebus priimtas šitas sprendimas.

PIRMININKAS. Įsiterpęs į klausinėjimą tik pasakysiu, kad 11 valandą buvo numatyta balsavimo lango pradžia, bet akivaizdu, kad yra daug klausiančių, bus pasisakančių dėl motyvų, tai balsavimo lango pradžia bus gerokai vėliau, ne anksčiau, matyt, kaip 11 val. 30 min. Toliau klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Pirmiausia, gerbiama ministre, dėl to politinių partijų susitarimo, du su puse, kur vyko pas premjerę. Jis buvo organizuotas realiai, kaip suprantame, dėl varnelės ir pliusiuko, kad dėl kažko bandėte susitarti, nors taip neturėtų būti laikantis susitarimo raidės.

Antras dalykas. Prieš septynerius metus ir dabar Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga teigia, kad vis dėlto reikia apmokestinti tvarių, nuolatinių, pastovių mokesčių bankus ir kitas finansines institucijas, kurios iš žmonių nešamų įmokų už kreditus, paskolas, brangstančias bankų paslaugas susikrovė apie milijardą pelno. Tai jūsų nuomonė ir reakcija į šitokias finansines tendencijas ir galimybes. Galima čia būtent paieškoti galimybių?

Ir kitas dalykas. Vis dėlto net ir jūsų partneriai, aš taip suprantu, iki galo nepritaria ir degalų mokesčiams, brangstantiems degalams; ir verslo liudijimui, tai yra perkelti našta ant smulkiausių verslininkų pečių; ir nuskalpuoti savivaldybes, kurios netgi, pati žinote, ne visos iki metų pabaigos surenka savo biudžetus pagal jūsų nustatytus pajamų planus. Tai kaip jūs suprojektavote, atnešėte savo nepavykusią reformą, prisidengdami kilniu gynybos mokesčiu ir žaisdami, aš manyčiau, manipuliuodami žmonių jausmais, nes kiekvienas nori jaustis saugus?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Tuomet mano retorinis klausimas: kas tuos mokesčius turi sunešti gynybos poreikiams finansuoti? Turbūt aitvarai, nes niekas nukentėti negali ir niekas tų mokesčių didesnių mokėti negali. Man atrodo, atliepiant išskirtinę situaciją, finansų sektoriui buvo pasiūlytas specialus įstatymas, kuriam ir opozicija pritarė, labai ačiū, ir tai generavo papildomas pajamas, 0,5 mlrd. eurų gynybos poreikiams stiprinti. Man atrodo, tai tikrai padėjo pasirengti spartesniam vokiečių brigados priėmimui bei karinio mobilumo projektų įgyvendinimui.

Diskusijos pas premjerę tikrai vyko ne dėl paukščiuko, jos buvo gana išsamios. Klausėmės visų partijų išsakomų pozicijų, kad būtų galima sugeneruoti paketą, kuris sulauktų didžiausio palaikymo. Galbūt atskiriems įstatymams viena ar kita partija nepritaria, tačiau galiausiai atneštas toks paketas, kuris turėtų sulaukti pritarimo parlamente, vadinasi, daugumos balsuojančių. Man atrodo, užtikrinti rezultatą yra esminis šio paketo klausimas.

Atskiros partijos gali turėti atskirų nuomonių, kad vieno ar kito mokesčio pakeitimo pasiūlymas galėtų būti patrauklesnis jų partijai. Aš tą puikiai suprantu, bet kad būtų galima užtikrinti kuo didesnę sutarimą parlamente, pateiktas toks pasiūlymas, kuris sulaukė didžiausio palaikymo. Ir dėl to, kas yra šiame Gynybos fondo įstatymo pakete, be solidarumo įnašų ir be tų diskusijų, kurios dar laukia dėl draudimo mokesčio, koalicija sutarė ir aš laukčiau pritarimo per galutinį etapą, kai bus balsuojama po svarstymo ir priėmimo stadijos, nes kitu atveju finansuoti gynybą

tais 3 % nuo bendrojo vidaus produkto tikrai yra gana sudėtinga, matant pajamų projekcijas 2025 metams.

PIRMININKAS. Klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkoju. Visų pirma toks pastebėjimas, kad iš tiesų esu teikęs Gyventojų pajamų mokesčio projektą. Ir jeigu mes kažkaip keliame tuos mokesčius dėl gynybos, gerai. Mano projektas buvo apie tam tikrą sustabdymą persekiojimo dėl verslo kelionių išlaidų apmokestinimo, tai galime iš tiesų žiūrėti subalansuotai, bet Vyriausybės išvados dėl to projekto nėra. Tikiuosi, kad gal bus galima svarstyti kartu.

O klausimas yra dėl akcizų kėlimo, dėl kuro atkeliauja trys skirtingi dalykai, dėl kurių augs kaina. Vienas dalykas yra dėl įpareigojimų dėl alternatyviųjų degalų, kurie gerokai kils. Antras dalykas, kurį šiandien svarstysime, yra papildomi taršos leidimai dėl CO₂ mokesčio, jų iki šiol nebuvo. Trečias dalykas yra CO₂ dedamoji, kuri didėja kiekvienais metais. Ir ketvirtas dalykas, kurį mes didiname dar dabar. Ar jūs esate paskaičiavę, kiek kainuos degalai po visų šitų keturių priėmimų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Priminsiu, kad kiti įstatymai jau yra priimti, matyt, diskusijos dėl jų jau yra įvykusios. Mano darbas šiandien yra pristatyti gynybos dedamąją, tai yra saugumo dedamąją, kuri susijusi su gynybos poreikių finansavimu. Diskutuojuant buvo išsakyta poreikis pridedti daugiau prie žaliajo kurso ir taip atliepti ir kitus poreikius, kurie yra įvardinami. Ir aplinkos ministras ne kartą yra sakęs, kad jeigu mes nedarysime papildomų sprendimų, garantuotos bausdos, kurios ateis iš Europos Komisijos dėl to, kad mes nepasiekėme rodiklių, kurie yra susiję su CO₂ išmetimais.

Man atrodo, tam, kad būtų galima atliepti tas diskusijas, kurios yra įvykusios tarp politinių partijų, yra pateiktas toks pasiūlymas, kuris, mano nuomone, atliepia tas diskusijas. Poveikis kainai dėl šio sprendimo yra 6 centai. Ir šiaip jau atkreipsiu dėmesį, turbūt naftos kainų svyravimai dažnai kainą paveikia gerokai ženkliau negu tai, kas yra pasiūlyta šiuo paketu. Papildomas pajamas generuotų jau 2025 metais. Tai taip pat yra svarbu, nes pelno mokesčio pajamos yra gerokai vėliau.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama ministre, norėjau paklausti. Vis dėlto, kaip žinome, Lietuva nėra tarp tų valstybių, kurios perskirsto didžiausią dalį BVP. Kaip šie mokestiniai pakeitimai, kurie yra skirti būtent nacionalinio saugumo stiprinimui, pakeis šitą situaciją?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šiuo metu Lietuvoje perskirstymo lygis yra 9 % mažesnis negu Europos Sąjungos vidurkis, 9 procentiniais punktais. Mūsų yra apie 33 %, Europos Sąjungos yra apie 42 %. Dėl šio pasiūlymų paketo 0,5 % tiesiog padidėtų perskirstymas, nes jo apimtys yra 0,5 % BVP. Tai yra tvarus krašto apsaugos finansavimas padidėtų nuo 2,5 % iki 3 %, atitinkamai ir valstybės biudžeto pajamos 0,5 % bendrojo vidaus produkto. Reikšmingai priartėti prie Europos Sąjungos vidurkio, deja, nepavyktų, bet krašto apsaugai finansavimas tikrai būtų garantuotas.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū. Gerbiama ministre, norėčiau jūsų paklausti dėl gynybos obligacijų, dėl lakštų. Galbūt aš kažko nesupratau, rinkoje yra 4 % – bankai, kredito unijos, o čia siūloma, kad palūkanos negali būti didesnės nei 2 %, aš taip suprantu. Ar čia bus patrauklu Lietuvos gyventojams, kaip jums atrodo? Kokie yra motyvai, kad palūkanos negali būti didesnės kaip 2 %?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Toks pasiūlymas buvo išsakyta diskusijų metu atskirų politinių partijų kaip galimybė valstybei sutaupyti skolinimosi kaštų. Nes koks turbūt esminis tikslas gyventojų, kuris skolina? Jeigu jo tikslas yra užsidirbti, matyt, nebus patrauklu, nes įdėjęs terminuotą indėlį pajamas galėtų gauti didesnes. Tačiau jeigu jo tikslas yra prisidėti prie gynybos, papildomai neišleidžiant savo turimų lėšų, matyt, tai jam galėtų būti patrauklu. Todėl tai labiau orientuota į tuos žmones, kurie nori prisidėti prie krašto apsaugos finansavimo ir taip gerinti galimybes.

Tai buvo išsakyta diskusijų metu, todėl, man atrodo, labai svarbu gauti parlamento mandatą. Laukiu diskusijų, kurios bus išsakytos ir komitetų svarstymo metu. Jeigu tam bus pritarta, matyt, toks modelis būtų ir pasirinktas. Skolinimas šiaip nėra pajamų šaltinis, tai yra priemonė užtikrinti pinigų srautus. Bet kaip žmogus gali prisidėti prie gynybos stiprinimo, tai paskolindamas

pigiau, negu valstybė galėtų pasiskolinti rinkoje. Tokia yra pasiūlymo logika. Manau, kad svarstymo metu išgirsime Seimo narių poziciją.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiama ministre, visų pirma norisi padėkoti, kad visgi šiandien pateikėte Valstybės gynimo fondo įstatymą, bet viską teikiate vienu paketu ir aš čia išvelgiu tam tikrų rizikų. Daliai įstatymų pakeitimų, kalbu apie pelną, iš esmės kuriems pateikimams mes pritarėme, tačiau dėl gyventojų pajamų mokesčio pakeitimų – tam tikriems pakeitimams mes nesame linkę pritarti. Nors šiandien palaikysime pateikimo stadijoje, tačiau ateityje galime ir nepritarti. Ar jūs nematote grėsmės, kad, pateikus tikrai gerą įstatymų projektų pakeitimo paketą, stiprinant mūsų gynybos finansavimą, vis dėlto nutiks taip, kaip nutiko su mokesčių paketu arba su nekilnojamojo turto mokesčių pakeitimais ir neturėsime rezultato? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, labai svarbu, kad diskusijos vyktų matant bendrą vaizdą. Vadinas, jeigu yra sumažinama ambicija vienoje ar kitoje srityje, tarkime, nepriėmus gyventojų pajamų mokesčio, pajamos sumažėja virš 30 mln. eurų, todėl reikalinga atsvara ir papildomi sprendimai, kurie padėtų užtikrinti, kad paketas yra subalansuotas. Matyt, atskiri modalumai svarstymų metu Seime yra galimi, tačiau nesinorėtų, kad atskiri balsavimai iškreiptų bendrą logiką ir neužtikrintų, kad yra 3 % BVP gynybai. Tai, matant bendrą vaizdą, man atrodo, todėl ir svarbu diskutuoti dėl visko, dėl bendro paketo. Matyt, atskiros diskusijos yra galimos, tačiau visgi diskusijų, svarstymų metu aš išgirdau palankų požiūrį į verslo liudijimų tvarkymą, reguliavimą, todėl tai yra bendrame pakete. Jeigu visgi pasirodys, kad mano klausos aparatas nėra toksai geras, kaip aš galvojau, matyt, galėsime, kitus pasiūlymus įvertinę, užtikrinti bendrą pajamų struktūrą, kuri yra reikalinga.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, aš noriu priminti Konstitucinio Teismo vieną nutarimą, kuris pripažino, kad tai prieštarauja Konstitucijai, kai buvo keliami numatyti konkretūs akcizo paskirstymo procentas. Tai dabar pasakykite, ar tai nebus vėl tas pats prieštaravimas, jeigu mes paimame ir nustatome akcizo procentą? Konstitucinis Teismas labai aiškiai pasisakė, kad Lietuvos valstybės biudžeto formavimo ir vykdymo funkcijos yra priskiriamos Vyriausybei, todėl Seimo įstatymuose nustatytos konkrečios mokesčių paskirstymo proporcijos gali suvaržyti Vyriausybės galimybes efektyviai valdyti biudžetą. Konstitucinis Teismas pabrėžė, kad biudžeto formavimas ir išlaidų paskirstymas turėtų būti grindžiamas finansiniais pajėgumais ir poreikiais, o ne įstatymų numatytais fiksuotomis proporcijomis. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties yra toks Konstitucinio Teismo sprendimas, bet šį įstatymą taip pat rengėme konsultuodamiesi su teisininkais. Matyt, esminis skirtumas tarp testinių poreikių finansavimo, kaip kad buvo su kelių tvarkymu ir tiesimu, šiuo atveju tai yra trumpalaikiai, apibrėžti laike poreikiai, kurie yra susieti su konkrečių tikslų įgyvendinimu. Tai yra, kaip minėjau, vokiečių brigados priėmimas, nacionalinės divizijos įrengimas su oro gynybos sistemomis, kontrmobilumo priemonės, aktyvaus rezervo aprūpinimas ir civilinės saugos poreikių finansavimas. Tai yra konkrečių tikslų, kurie yra ypatingos svarbos valstybei, įgyvendinimo prieštaravimo Konstitucijai neįžvelgia nei mūsų teisininkai, nei Seimo Teisės departamentas.

Dar prieš tai priminsiu, kad jau yra priimtas Laikinojo solidarumo įnašo įstatymas, kuriuo pajamos taip pat yra skiriamos šiam konkrečiam poreikiui finansuoti, nes labai aiškiai galima apibrėžti tikslus, kurie bus įgyvendinti. Pasibaigus šių tikslų įgyvendinimui, matyt, likusios lėšos turėtų būti tiesiog pervestos į biudžetą, tačiau tikslų koregavimas taip pat yra galimas vėliau svarstant tą patį Gynybos fondo įstatymo pakeitimą. Todėl tai, kas yra pasiūlyta, yra suderinta su teisininkais ir neprieštarauja Konstitucijai.

PIRMININKAS. Klausia E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiama ministre, už pateiktą įstatymą. Matyt, niekas neabejoja, kad gynybai reikia papildomų pinigų. Mano galva, iš tiesų kiekvienas gyventojas turėtų... Kiekvienam gyventojui turėtų rūpėti gynyba ir pajamų generavimas būtent šitai sričiai.

Bet tiesiog žvelgiant į visą mokesčių paketą, kurį pateikėte šiandien, tiksliau, gynybos finansavimo paketą, tokia didesne dalimi lyg atrodo, kad smulkiems ir vidutiniams verslininkams (kalbu apie verslo liudijimus) sumažinama kartelė daugiau kaip dvigubai. Kai kitur mes kalbame apie procentus, o čia daugiau kaip dvigubai, ar nemanote, kad vis dėlto šita sritis šiuo atveju per daug turės prisidėti prie pajamų?

Ir mane šiek tiek jaudina ta trumpalaikė nuoma arba nuomos panaikinimas išvis. Trumpalaikė nuoma verčiasi dažniausiai kurortų, kurortinių miestų gyventojai ir jie neturės galimybės turėti verslo liudijimo, turės išeiti į individualią veiklą arba registruoti įmones. Ar tai nepaskatins šešėlio?

Antra dalis. Nors jau neturiu laiko, bet gal vis dėlto galite šiek tiek išplėsti dėl priedangų? Kaip bus skaičiuojama savivaldybėms ta programa? Kaip sakėte, jos labai skirtingos: vienos turi jau 80 % įsirengusios, kitos – tik 20 %. Kaip vis dėlto bus paskirstytos tos pajamos tarp savivaldybių?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kalbant apie verslo liudijimus, 20 tūkst. eurų riba pasirinkta po EBPO atliktos studijos. Pasakyta, kad tokia riba atitinka tarptautinę praktiką ir atitinka tai, kas turėtų būti nustatoma, kad verslo liudijimus paliktume tik smulkiausiems verslininkams. Kaip minėjau, tokiu atveju pajamos galėtų būti iki 2 tūkst. eurų per mėnesį, tai yra, matyt, tikrai smulkiausi verslininkai. Pagal dabar gaunamas pajamas 84 % žmonių, kurie verčiasi, įsigiję verslo liudijimą, patenka po 20 tūkst. eurų kartelę. Taigi pokytis palieštų nedidelę dalį tų, kurie gauna aukštesnes pajamas. Paskaičiuota, kad vidutinis efektyvus tarifas iš verslo liudijimų yra ypač žemas, apie 1,5 %. Vadinas, gyventojų pajamų mokesčiai, sumokami per verslo liudijimą, yra tikrai gerokai mažesni, negu, tarkime, verčiantis individualia veikla, kur mažiausias tarifas yra 5 %. Todėl norima palikti verslo liudijimus tikrai smulkiausiems verslininkams kaip supaprastintą veiklos formą, o tie, kurie gauna didesnes pajamas, turėtų įsigyti individualią veiklą ir mokesčius mokėti pagal tai, kiek pajamų jie gauna. Taip jų apmokestinimas būtų šiek tiek tolygesnis.

Pasiūlyti pakeitimai dėl ilgalaikės turto nuomos yra susiję su tuo, kad ilgalaikė turto nuoma visgi nėra profesija, nėra amatas, tai yra pajamos iš turto. Visose kitose šalyse tai yra apmokestinama kaip turto pajamos. Mūsų atveju mes siūlome pajamas apmokestinti 15 % tarifu, susimažinant bendrą pajamų lygį. Vadinas, jeigu gavai 1 tūkst. eurų iš ilgalaikės turto nuomos, 20 % nebūtų apmokestinama, tai patiriamos sąnaudos butui tvarkyti, o 800 eurų būtų apmokestinama 15 % tarifu. Tokia yra tarptautinė praktika. Visgi tai yra pajamos iš turto. Jeigu žvelgtume konceptualiai, individualios veiklos ilgalaikės turto nuomai šiuo metu nėra, tai būtų specialus reguliavimas. Yra tik verslo liudijimai, tačiau individualios veiklos ilgalaikės turto nuomai nėra. Padarų, kad tai yra specialios pajamos iš turto. Tokiu atveju jos būtų specialiai apmokestinamos kitokiu reguliavimu, o pajamos per valstybės biudžetą būtų skirtos gynybai.

Paskutinis klausimas buvo dėl priedangų. Taip, yra parengta Vidaus reikalų ministerijos programa, kurioje yra daug dedamųjų, ne tik priedangos, yra ir perspėjimo sistemos, rezervo aprūpinimas, visos kitos dedamosios. Matyt, savivaldybių labai skirtingas lygis vertinant skirtingus segmentus, todėl Vidaus reikalų ministerija parengtą programą, kurioje yra sudarytas finansavimo poreikis iki 2030 metų tam, kad būtų galima visus suvienodinti ir pakelti iki reikiamo lygio, įgyvendintų. Matyt, atskirų savivaldybių poreikiai būtų įgyvendinami atskirai pagal konkrečius projektus, užtikrinant, kad iki 2030 metų visų poreikiai būtų padengti.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, kadangi opozicija negavo galimybės pasisakyti kiekvienu klausimu atskirai, tai noriu pasakyti, kad socialdemokratų nepritaria trims įstatymų projektams, tai yra dėl kuro akcizų, dėl gyventojų pajamų mokesčio ir dėl smulkiojo verslo.

Mano klausimas būtų. Ar jūs negalvojate, kad rūpindamiesi išorine mūsų valstybės gynyba, steigdami brigadą, čia visi tikslai yra aptarti ir labai konkrečiai sudėlioti, teikdami tokius projektus, kurie atsirado paskutiniu metu, didinsite vidines socialines įtampas? Tai irgi yra svarbu gynybai. Socialinės įtampos, kainų didėjimas, priimant atitinkamus jūsų pateiktus įstatymų projektus, gali irgi situaciją ne pagerinti, o pabloginti. Kaip manote, ar nekils socialinių įtampų? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Na, galime labai ramiai sėdėti po kelmu ir galvoti, kad viskas yra gerai, mokesčiai nekylo, niekas nekylo, bet taip pat turbūt nei oro gynybos sistemos dėl to neatsiras, nei aktyvus rezervas bus aprūpintas, nei bus iš ko kelių tiesti vokiečių brigados kariams, kurie atvyks į Lietuvą. Tam, kad būtų galima užtikrinti gynybos poreikių finansavimą, pateiktas paketas, kuris atlieptų tą apskaičiuotą poreikį. Turbūt šimtaprocentinio sutarimo mokesčių klausimais pasiekti yra neįmanoma. Blaiviai mąstydami turbūt mes visi suprantame, kad visiems darniai už rankų susikibus už visą paketą balsuoti yra gana sudėtinga. Tačiau, kaip minėjau, mano uždavinys po diskusijų buvo suformuoti tokį pasiūlymą, kuris sulaukia tokio palaikymo, kad galėtų sulaukti pritarimo Seime ir užtikrintų daugumą priimant sprendimą. Mes turime skirtingus požiūrius, bet, man atrodo, pateiktas pasiūlymas yra subalansuotas. Matyt, yra pasiūlymų, kuriems atskiros politinės jėgos yra linkusios labiau pritarti, yra pasiūlymų, dėl kurių, matyt, skeptiškas požiūris, bet, man atrodo, esminis tikslas yra gynybos poreikių finansavimas. Tai bus padaryta, jeigu paketas bus priimtas.

PIRMININKAS. Klausia D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, išties šiandien jūs pateisinate pačios blogiausios Vyriausybės vardą. Kodėl? Todėl, kad netgi pačiu svarbiausiu gynybos klausimu sugėbėjote šiandien supriešinti visą Seimą, pirmą kartą uždrausdami opozicijai pasisakyti po kiekvieno jūsų pasiūlymo ir išsakyti savo pozicijas. Negana to, jūs akivaizdžiai savo nepavykusią mokestinę reformą šiandien tiktai pervardinate ir pridodate žodį, kad tai susiję su gynyba. Aš galiu pavadinti, kad tai yra didžiausia mokestinė afera, kokią jūs galėjote pateikti. Tai yra pats blogiausias jūsų pasiūlytas būdas bandyti mus visus įtikinti, žinant, kad netgi Vyriausybė, jūs, kai buvo pateikti jūsų siūlymai, su niekuo nederinote. Aš dalyvavau dėl kiekvieno iš jų, jūs tik pasakėte savo vizijas ir kiekvieną dieną skirtingai. Toks vaizdas, kad jūs pamiršdavote, ką jūs siūlėte anksčiau. Netgi krašto apsaugos ministrą pakeitėte po trejų su puse metų, baigiantis jūsų kadencijai. Jūs nieko nedarėte, o pastarasis pasakė: netgi paprasčiausiems projektams, tiems drakono dantims, kur reikalingas tik betonas, paruoštukų neradote, ir nebuvo parengtas...

PIRMININKAS. Laikas!

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). ...nė vienas įstatymo projektas. Gerbiama ministre, pasakykite, iš šitos reformos, nes oro...

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Matyt, kiekvienas galime turėti savo požiūrį į Vyriausybės darbą ir į tai, kaip Vyriausybė turėtų dirbti, gera ar bloga Vyriausybė, bet, man atrodo, blogiausias dalykas, ką gali daryti atskiri politikai, tai yra kritikuoti viską iš eilės, net nebandyti klausytis. Galimybė išsakyti dėl atskirų įstatymų pakeitimų tikrai bus. Bus svarstymo stadija, bus priėmimo stadija, bus svarstymai komitetuose, bus pasiūlymų svarstymas. Man atrodo, kiekvienas galėsime išsakyti ne vieną kartą savo požiūrį ir balsuoti, matyt, dėl atskirų įstatymų, kurie jums atrodo nepriimtini, ir lygiai taip pat nepritarti.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Gerbiama ministre, mes kol kas, kalbėdami apie gynybos finansavimą, kalbame apie išlaidas, bet aš jūsų noriu paklausti, kokie jūsų planai, kad mes galėtume kalbėti apie pajamas? Štai Skandinavijos šalys – Danija, Suomija, Švedija – yra ginklų eksportuotojos, ar ne? Vakarų Europos šalys taip pat eksportuoja. Ar mes turime kokį nors planą, kai kalbame apie ginklų pramonę, technologijas, kad mes pagaliau taptume technologijų, inovacijų, ginklų eksportuotojais, kad tai taptų mūsų ekonomikos dalimi, nes panašu, kad mes rengiamės daryti mūsų gynybos finansavimą tvarų? Šiaip tiek NATO, tiek Europos Sąjungoje kalbama ir apie tai, kad gynybos sektorius taptų ekonomikos dalimi. Koks jūsų planas, kokia strategija, ar apskritai kas nors yra parengta?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt apskritai vertinant, Lietuvos ekonomika išgyvena šiek tiek geriau negu kaimyninių valstybių, tai rodo ir objektyvūs rodikliai. Tarkime, Estijoje poveikis pastarųjų krizių buvo gerokai didesnis. Mūsų ekonomikos augimas yra didesnis ir, matyt, tarptautinis konkurencingumas taip pat yra išlaikomas gana aukštas, nepaisant visų iššūkių.

Dabar, kalbant apie gynybos situaciją, matyt, yra poveikių tiek ir į vieną pusę – kai yra įžvelgiamos geopolitinės rizikos, matyt, investuotojų požiūris taip pat šiek tiek keičiasi. Tai rodo ir

peržiūrėtas Lietuvos skolinimosi reitingas vienos iš agentūrų, kuri atvirai pasakė, kad geopolitinė situacija daro poveikį ir sumažino skolinimosi reitingą tiek Lietuvos, tiek Latvijos, tiek ir Estijos. Mūsų skolos aptarnavimo kaštai dėl to išauga, bet kartu atsiranda ir kitų galimybių, ką ir jūs sakėte, tai yra tos pačios investicijos tokių įmonių kaip „Rheinmetall“.

Ką Lietuva daro šioje situacijoje? Turbūt darbai yra daromi tiek per Ekonomikos ir inovacijų ministeriją, Inovacijų agentūrą, bet kartu kuriamos ir finansinės priemonės per mūsų nacionalinę plėtros įstaigą INVEGA. Ji dabar turbūt turi vieną iš didžiausių priemonių per savo istoriją, tai yra iš plano „Naujos kartos Lietuva“ yra pasiskolinta 1 mlrd. eurų, kuris bus investuotas per paskolas į atskiras inovatyvias, žalias ir progresyvias įmones. Taigi vienas iš naujų segmentų, kurių anksčiau nebuvo, yra gynybos pramonė, kuri gali pretenduoti į finansavimą, gaunamą per šias priemones.

Taip pat dirbame ir su Europos investicijų banku, kad jie peržiūrėtų savo požiūrį į dvejopos paskirties produkciją, iki šiol nebūdavo galimybių ją finansuoti per šiuos projektus. Šiuo metu Europos investicijų bankas peržiūri savo politiką ir tikrai atsivers platesnės galimybės, kurios iki šiol gynybos sektoriuje būdavo uždaros. Tačiau tobulėjimui ribų nėra, manau, kad mes visi galime papildomai siūlydami sugeneruoti ir papildomų naujų idėjų, kaip būtų galima sustiprinti gynybos pramonę Lietuvoje.

PIRMININKAS. D. Gaižauskas dėl vedimo tvarkos.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Labai ačiū, dėl vedimo tvarkos. Iš tiesų matome, kad labai svarbus klausimas, o opozicija negali netgi paklausti arba užbaigti savo klausimo. Manome, kad reikėtų pakeisti dabartinį Seimo posėdžio pirmininką. Frakcijos vardu dabar prašau pertraukos iki kito posėdžio ir tikėsimės, kad galės opozicija bent klausimus užduoti dėl šios svarbios srities. Aš frakcijos vardu prašau dabar pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Taip, frakcija turi teisę prašyti. Galbūt kitas posėdžio pirmininkas ir nebus toks demokratiškas, neleis neribotai klausinėti, tai matysime, kaip čia bus po tos pertraukos. Aš privalau duoti balsuoti dėl tokio reikalavimo. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos. Aš kviečiu opoziciją tęsti svarstymą, nes tai yra svarbus klausimas. Jeigu jau jūs kalbate, kad esate nuoširdžiai susirūpinę nacionaliniu saugumu, siūlau destruktiviais veiksmais, kurie ką tik buvo pasiūlyti, netrikdyti šio darbo. Iš tikrųjų visi turite galimybę svarstyti ir turėsite galimybę komitete ir komitetuose visa tai matyti.

PIRMININKAS. Kad ir kaip būtų, yra frakcijos reikalavimas daryti pertrauką iki kito posėdžio. Aš teikiu balsuoti šį Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos siūlymą.

Už – 45, prieš – 50, susilaikė 3. Taigi dėl viso šio paketo pertrauka iki kito posėdžio.

11.22 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3836(2) (svarstymas)

Tada toliau pagal mūsų darbotvarkę 1-4 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3836(2). Svarstymo stadija. Išklausysime pagrindinio komiteto išvadą. Pranešėjas – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš gal pristatysiu visas tris išvadas, einančias viena po kitos. Kadangi komiteto sprendimas buvo šiuos projektus sujungti į vieną ir svarstyti kaip vieną, tai bendra išvada skamba taip: pritarti įstatymo projektui ir vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsniu projektus sujungti ir pateikti Seimui svarstyti vieną bendrą projektą. Balsavimo rezultatai buvo: už – 6, prieš – 4, susilaikė 0.

PIRMININKAS. Dėkoju.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Analogiškai dėl kitų projektų tokia pati išvada.

PIRMININKAS. Dėkoju, dabar diskusija. Joje kalbės A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Kažkaip ne ten užsirašiau... Gerbiami kolegos, iš tikrųjų solidarumo mokesčio, kuris naudojamas gynybai ir karinei bei civilinei transporto infrastruktūrai, per 2023

metus buvo sumokėta 240 mln. eurų, o, Lietuvos banko teigimu, 2023 metais bankai uždirbo 986 mln. eurų pelno – du kartus daugiau nei 2022 metais. Kyla klausimas, kodėl vis dėlto bankai mažai prisideda, nes, lyginant su 2022 metais, ta suma yra žymiai didesnė, įvertinant ir tai, kad valstybė bankams sumokėjo labai didelę dalį palūkanų.

Kyla klausimas, kokių siūlymų, apie juos mes nieko negirdime, vis dėlto bus dėl to, kad bankai toliau nepiktnaudžiautų viršpelniais, kad paties solidarumo mokesčio neperkeltų vartotojams, kad apskritai pagaliau žmonės būtų ramūs dėl bankų veiklos. Tai tiek.

PIRMININKAS. A. Butkevičius taip pat diskutuos.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“ šiam įstatymo projektui pritars. Tačiau noriu išsakyti keletą minčių.

Visų pirma reikia pabrėžti, kad Lietuvoje komercinių bankų pelningumas 2023 metais, lyginant su 2022 metais, augo sparčiausiai, augo netgi iki 986 mln. eurų. Jeigu jūs panagrinėsite kitų valstybių komercinių bankų pelningumą arba investicinę grąžą, tai pamatysite, kad jokioje kitoje euro zonos šalyje to nebuvo. Taip pat kalbant apie investicinę grąžą, Lietuvos komerciniai bankai iš visų Europos Sąjungos valstybių, lyginant komercinių bankų investicinę grąžą, yra ketvirtoje vietoje, beveik 23 %. Tai yra po Kipro, Vengrijos ir Latvijos. Matome, kad Lietuvoje per keletą metų pinigų kiekis išaugo iki milžiniškų lubų.

Bet panagrinėkime verslo ir namų ūkių prieinamumo prie kapitalo galimybes. Prieinamumas prie kapitalo, norint gauti paskolas, verslui ir namų ūkiams yra beveik pats sudėtingiausias arba vienas iš sudėtingiausių po Estijos. Estija yra viena iš lyderių, o Lietuva yra antroje vietoje. Logiškai mąstydami ir nagrinėdami Lietuvos komercinių bankų pelningumo augimą, matome, kad 307 mln. eurų komerciniams bankams Lietuvoje faktiškai buvo padovanoti kaip dovana dėl euro sistemos ir blogos pinigų politikos vykdymo Lietuvoje. Vadinasi, už perteklinius indėlius, kurie laikomi Lietuvos banke, pagal euro sistemos nustatytą tvarką mokamos tam tikros palūkanos komerciniams bankams. Vien per 2023 metus, kai kapitalo likvidumo rodiklis buvo viršytas tris kartus, nuo to piniginio pertekliaus mes padovanojome 307 mln. eurų komerciniams bankams.

Kyla natūralus klausimas, ar Vyriausybė negalėjo vesti tam tikrų derybų su Komercinių bankų asociacija, kad vis dėlto tie 307 mln., kurie nėra uždirbti iš komercinių bankų finansinės veiklos, tiesiog būtų kaip parama suteikti valstybei gynybos programai finansuoti. Bet aš, kaip politikas, negirdėjau jokių pokalbių su Komercinių bankų asociacija nei iš Finansų ministerijos, nei iš Lietuvos banko. O buvo paprastas atsakymas, užduodant šį klausimą: tokia yra euro sistemos priimta tvarka finansuojant komercinius bankus dėl to, kad indėliai laikomi komerciniuose bankuose. Man, kaip ekonomistui, visiškai nesuprantama tokia pinigų politikos valdymo, pasakyčiau, sistema, nes į pinigų politiką, tikrai matome, arba nesigiliname, arba jos nesuprantame, neišmanome. Dėl to priimame tokius sprendimus, kuriais kai kuriems ekonominės veiklos sektoriams, kaip bankininkystei, sudarome aukso rojų ir akcininkai gali gauti papildomą didžiulę finansinę naudą ne iš veiklos, o iš kažkieno... Europos Centrinio Banko tam tikrų žmonių padarytų klaidų.

Įvardinsiu vieną tokį gerą posakį, išsakytą tarptautiniame investuotojų forume. Sako, žinote, per 20 metų, kai Europos Centrinis Bankas praeitais metais patyrė virš 9 mlrd. eurų veiklos nuostolių, tai tikrai parodo jų vykdomą politiką... Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar dėl motyvų. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, per pastaruosius metus laikinasis solidarumo įnašas iš tikrųjų labai reikšmingai padėjo krašto apsaugai sprendžiant ir dėl karinio mobilumo, ir dėl sąjungininkų reikmėms kuriamos infrastruktūros projektų, kad jie būtų finansuojami, nes finansų reikėjo tikrai nemažai ir tebereikia. Būtent šis mokestis leido pradėti daugelį projektų, kurie, įsikuriant Vokietijos brigadai Lietuvoje, palaipsniui bus baigiami.

Bet laikinasis solidarumo mokestis reikalingas ir kitais metais. Jeigu atkreipėte dėmesį į tuos finansus, kurie yra numatomi kitais metais, tai jie yra mažesni negu 2026 ar 2027 metais. Taigi, be abejonės, aš siūlyčiau svarstymo stadijoje ir per priėmimą pritarti šiam Laikinojo solidarumo įnašo įstatymui. Ir galiu tik patvirtinti, kad visos numatytos lėšos buvo ir yra sunaudojamos tik krašto apsaugai, tai yra mūsų nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. A. Bagdonas – prieš.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, dar šioje kadencijoje mes komerciniams bankams padidinome pelno mokestį nuo 15 % iki 20 %. Laikiniai. Bankai, gaudami didesnę pelną, pelną, kurio net neplanavo gauti, sumoka į valstybės biudžetą gerokai daugiau nei bet kuris kitas verslas, veikiantis Lietuvoje. Ir džiugu, kad bankai valstybės biudžetą papildė mokėdami pelno mokestį. Šie mokesčiai, tiek laikinasis solidarumo mokestis, tiek pelno padidėjimas, buvo vadinami laikiniais. Man atrodo, kad šiandien mes vėl svarstome laikinojo bankų solidarumo mokesčio pratęsimą. Pratęsti mokestį, kuris buvo įvestas tik laikinai.

Man kyla klausimas: ar toks pratęsimas apskritai neprieštarauja Konstitucijai? Valstybei svarbioms veikloms arba reikmėms užtikrinti galima įvesti laikinus mokesčius, tačiau ar yra teisīga pratęsti tokius mokesčius, aš nesu tikras. Manau, kad nesilaikydami duoto žodžio verslui, kalbu apie laikinojo mokesčio įvedimą ir norą jį pratęsti, siunčiame labai blogą žinią ne tik Lietuvoje veikiančiam verslui, bet ir planuojantiems Lietuvoje investuoti. Tačiau blogiausia, kad dėl tokių sprendimų apie jokių naujų komercinių bankų atsiradimą ir konkurencijos didinimą Lietuvoje kalbėti turbūt net nevertėtų. O kas nutiks greičiausiai po priėmimo, nes jau dabar kai kurie komerciniai bankai visai nepagrįstai didina įmokas žmonėms ir savo klientams, tai greičiausiai tie visi kaštai kris ant vartotojų pečių. Tai tokiam įstatymo projektui aš tikrai negaliu pritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, balsavimo langas ir galėsime balsuoti. Aš balsavimo langą pratęsiu 15 minučių, gal per jį spėsime būtent iki pirmojo lango numatytus projektus apsvastyti. Dabar balsuojame, ar po svarstymo pritariame Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui.

Už – 108, prieš – 1, susilaikė 9. Po svarstymo projektui pritarta.

Dar paminėsiu, kad Gynybos fondo įstatymo paketą, kurį atidėjome iki kito posėdžio, svarstysime per vakarinį posėdį iš karto po kariuomenės vado kandidatūros pateikimo, tai bus antras klausimas. Dabar dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Aš repliką po balsavimo noriu pasakyti, ne dėl vedimo tvarkos, dėl laikino solidarumo mokesčio. Noriu pasakyti, kad visiems gyventojams mokesčiai yra labiausiai pastovu gyvenime, tai ir GPM, PVM ir visa kita, ką mes mokame, bet kažkodėl bankams priėmėme laikiną solidarumo mokestį. Tenka apgailestauti dėl to laikinumo. Nors nepritarti kaip ir negalėjau, nes pati idėja apmokestinti didžiausius pelnus susikraunančias finansines institucijas ir mažai prisidedančias prie bendrojo gerio kūrimo, man atrodo gera. Čia finansų ministrė stovi prie šoninio mikrofono... Tikrai yra mūsų valdžios neveikimas visiškai. Reikėtų su finansinėmis institucijomis susitarti ir priimti tokius pastovius mokesčius, kokie yra pastovūs, nuolatiniai ir vis didėjantys visiems Lietuvos gyventojams.

PIRMININKAS. Finansų ministrė, aišku, atsakys.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Noriu atkreipti dėmesį, kad yra pastovūs mokesčiai ir yra laikini. Bankai nuolat moka pelno mokestį, kuris finansų sektoriuje yra didesnis negu visų kitų įmonių. Jie moka 15 % bazinį tarifą plius 5 % finansų sektoriui skirtą tarifą ir tai yra nuolatinis mokestis, kaip ir visų kitų Lietuvos gyventojų. Dėl išskirtinių pelnų ir išskirtinės situacijos, kuri susiklostė finansų sektoriuje, buvo pasiūlytas laikinas sprendimas, kuris atitinka laikiną situaciją, kai laikina situacija baigsis, natūralu, kad grįšime prie normalaus režimo. Bankų sektorius moka didesnę pelno mokestį negu visi kiti, negana to, su bendru Pelno mokesčio įstatymų pakeitimu bankų pelno mokestis taip pat keistųsi, jie mokėtų bazinį 16 % pelno mokestį plius 5 % finansų sektoriaus, iš viso tai būtų 21 %, kai visos įmonės nuolat mokėtų 16 % pelno mokestį. Sakyčiau, yra sprendimai nuolatiniai ir yra sprendimai išskirtinei situacijai suvaldyti, jie yra laikini, nes situacija tiesiog laikina.

PIRMININKAS. Matau, yra pageidaujančių replikuoti – A. Skardžius. Ir toliau pirmininkaus P. Saudargas.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Niekaip nesuprantu gerbiamos finansų ministrės, jeigu nebus pelnų, nemokės mokesčių solidarumo bankai, bet, kaip žinome, pelė niekada ant grūdų aruodo iš bado nedvesia, taip ir bankų turbūt toks likimas neištiks. Tačiau negaliu nepastebėti, kad ši Vyriausybė bankams sudarė išskirtines sąlygas, galbūt ministrė paminės, kad štai susi-

darė tokios klimatinės sąlygos, kad praėjusi valdžia sudarė galimybes uždirbti po milijoną per dieną, ši valdžia – po 3 mln. bankams per dieną grynojo pelno. Tai aciū šiai valdžiai ir aciū finansų ministrei.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiama L. Nagienė per šoninį mikrofoną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, jeigu kalbame apie laikinumą, tai šitame Gynybos fondo įstatyme numatytas laikinumas iki 2027 metų, net ir 2027 paimame, tai kodėl šitas solidarumo mokestis yra nustatomas tik vieniems metams, tai yra 2025 pratęsime? Būtų buvę visiškai normalu, kad mes būtume iš karto trejiems metams, kaip ir visur, numatę tą laikinumą trejiems metams, tai būtų labai teisinga. Ačiū.

11.39 val.

Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo Nr. XI-1307 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3746(2), Žemės įstatymo Nr. I-446 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3747(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Sveiki, gerbiami kolegos, su kuo dar nesisveikinau. Dabar darbotvarkės 1-5.1 ir 1-5.2 klausimai. Kviečiu gerbiamą G. Palucką. Gerbiamas Gintautai Paluckai, gal jūs galėtumėte mums pateikti Ekonomikos komiteto išvadą po svarstymo dėl Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įstatymo ir Žemės įstatymo? Du įstatymai. Prašau.

G. PALUCKAS (LSDPF). Gerbiami kolegos, dėl Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant valstybei svarbius projektus įstatymo projekto yra pora Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų, jie yra redakcinio pobūdžio. Kiekvieno, matyt, nereikia dabar skaityti? Kiekvieno nereikia skaityti?

PIRMININKAS. Ne.

G. PALUCKAS (LSDPF). Yra išvada.

PIRMININKAS. Tiktai išvadą dėl abiejų įstatymų projektų, ir viskas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Komitetas, apsvarstęs įstatymo projektą, įvertinęs ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvadą. Niekas nenori kalbėti.

Dabar dėl viso. Dėl viso taip pat nėra norinčių kalbėti.

Galime balsuoti, nes vis dar esame balsavimo lange. Kviečiu susėsti į vietas ir balsuoti dėl Žemės paėmimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3746 ir Žemės įstatymo projekto Nr. XIVP-3747 pakeitimų. Balsuojame.

Užsiregistravo 117, balsavo 115: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi po svarstymo yra pritarta.

11.41 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3731(2), Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3732(2), Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3733(2) (svarstymas)

Dabar toliau pagal darbotvarkę 1-6.1, 1-6.2, 1-6.3 klausimai – Elektros energetikos įstatymas Nr. XIVP-3731, Energetikos įstatymas Nr. XIVP-3732 ir Gamtinių dujų įstatymas Nr. XIVP-3733. Ekonomikos komiteto išvadą gerbiamas A. Kupčinskas galėtų mums pagarsinti dėl visų trijų projektų. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Laba diena, posėdžio pirmininke, kolegos. Ekonomikos komitetas svarstė Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu. Ir dėl kitų?

PIRMININKAS. Dėkoju. Visų trijų, taip?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Dėl Energetikos įstatymo projekto taip pat pritarta bendru sutarimu, dėl Gamtinių dujų įstatymo projekto taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū.

Dabar Energetikos ir darnios plėtros komisijos pirmininkas J. Urbanavičius pristatys šios komisijos išvadą. Prašau.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Mūsų komisija visus šiuos projektus taip pat svarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusija. Nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat niekas nėra užsirašęs. Galbūt galime balsuoti? Galime. Balsuokime. Balsuojame dėl Elektros energetikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3731, Energetikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3732 ir Gamtinių dujų įstatymo projekto Nr. XIVP-3733.

Užsiregistravo 120, balsavo 120: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 4. Taigi įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

11.43 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio 15 ir 16 dalių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3467, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3468 (svarstymas)

Toliau tada 1-7.1 ir 1-7.2 klausimai – Gamtinių dujų įstatymo projektas Nr. XIVP-3467 ir Elektros energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3468. Ekonomikos komiteto išvada. Vėlgi gerbiamas A. Kupčinskas galbūt malonėtų mums pristatyti komiteto rezultatus. Prašome.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Dar kartą sveiki. Tai yra kolegės G. Burokienės pasiūlyti įstatymų projektai. Komitetas abu siūlo atmesti bendru sutarimu. Ar man skaityti argumentus? Nebūtina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto išvada yra atmesti. Gerai.

Dabar yra argumentai prieš – gerbiama G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų nesu prieš, bet man tiesiog labai keista, kad ką tik nuskambėjo Solidarumo įnašo įstatymas, kur buvo du sujungti, o čia yra iš esmės labai panašūs įstatymų projektai. Ačiū ministerijai, kad susizgribo ir pataisė būtent Energetikos ir Gamtinių dujų įstatymus, kur yra kas tris mėnesius. Jie parašė kas ketvirtį, mano buvo kas tris mėnesius. Tai yra vienas ir tas pats, bet, aišku, ministerijos yra didesnis potencialas ir jie geriau išdėstė. Kolegos, sujungti tikrai nebūtų buvusi problema ir tiesiog gaila, kad taip yra traktuojama opozicija. Aš manau, kad būtų buvę paprasčiau gražiai sujungti įstatymų projektus, nes idėja yra ta pati. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš suteikdamas žodį dėl motyvų už, atkreipsiu kolegų dėmesį, kad balsavimo laikas yra pasibaigęs. Gal tada mes ir dirbkime taip, kaip yra suplanuota, kad kitas balsavimo langas yra 12 val. 10 min., ar gerai? Dabar atliksime visų komitetų svarstymų išvadų pateikimus, o balsuosime 12 val. 10 min. Tiesiog žiniai sakau, kad žinotumėte, kaip planuotis darbą. Dabar motyvai už – gerbiamas K. Starkevičius. Prašom.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiama Guoda, tikrai mes atidžiai išstudijavome jūsų pasiūlymą ir praktiškai į jį yra atsižvelgta, tačiau ką duoda jūsų tas toks termino susiaurinimas? Duoda, kad kartais iš tikrųjų daugiausia nukentėtų pats elektros energijos vartotojas. Tai nereiškia, kad tas dažnas perskaičiavimas veiktų vartotojo naudai, nes kartais galėtų (paskaičiavome: daugiausia turbūt ten virš 50 % galėtų būti) ir tiekėjų naudai, taigi, labai atidžiai mes šitą įžiūrėjome. O jeigu jūsų, gerbiamoji, vardą paminėjo, o dabar jūs ką nors pasakysite, tai aš laikiu jūsų pasakymo.

PIRMININKAS. Tai dėkoju. Matau, gerbiama G. Burokienė prie mikrofono, bet paprastai būna arba dėl vedimo tvarkos, arba replika po balsavimo. Tai gal tada po balsavimo... (*Balsas salėje: „Užmiršiu!“*) Užmiršite? Na, gerai, tada prašau pasisakyti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Ką tik ir gerbiamas komiteto pirmininkas pasakė, kad projekte atsižvelgta. Tai kam tada drastiškai atmesti? Na, galima parašyti „ketvirtį“, „į metų ketvirtį“, „metų ketvirtį“, dar kaip nors, čia žodžių žaismas yra. Tiesiog aš tikėjausi jūsų geranoriškumo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada, kaip minėjau, dabar balsuojama nebus, balsuosime 12 val. 10 min., pradėsime balsavimus. Toliau tada einame per svarstymus.

11.47 val.

Klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714. Gerbiamas K. Adomaitis galėtų mums pateikti Aplinkos apsaugos komiteto išvadą? Laukiame jūsų tribūnoje. Mes galime duoti jums išvadą.

K. ADOMAITIS (LF). Atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, pritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiamas K. Adomaitis užsirašęs diskutuoti. Prašom tada iš karto ir pasisakyti.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami kolegos, aš labai trumpai kalbėsiu, tiesiog noriu atkreipti jūsų dėmesį į šio įstatymo svarbą ir jo poveikį mūsų valstybei. Mes ką tik svarstėme Akcizų įstatymą, kuro akcizo peržiūrėjimą. Šis įstatymas įveda, perkelia Europos Sąjungos, aišku, direktyvas, su tartus dalykus į irgi susijusius dalykus, tai yra įveda privalomus taršos leidimų pirkimus, kurie galios ne tik stambioms pramonės įmonėms kaip iki šiol, ar ten šildymo sektoriui, kuris turėjo susipirkti CO₂ taršos leidimus, bet įvesti nuo 2027 metų tokią pačią sistemą, kai aukcionuose taršos leidimus turės pirkti ir smulkusis verslas, ir pastatų šildymui naudojantys iškastinį kurą, ir transporto degalinės, ir dar kitos sritys. Šito pasikeitimo poveikis bus ryškus. Aišku, visas galutinis rezultatas priklausys nuo taršos leidimų kainos. Ji pradžioje yra dar ir šiek tiek ribojama, kad negalėtų būti didžiulių šuolių, bet vis tiek bus apie 16 centų, kiek buvo pristatyta komitete, poveikis, pavyzdžiui, transporto kuro kainoms.

Neabejotinai šita priemonė kovai su klimato kaita yra būtina, neabejotinai ji prisidės prie mūsų greitesnės transformacijos ir, tiesą sakant, kuo mažiau taršos leidimų mes nupirksime, tuo bus geriau mums. Mūsų verslas taupys pinigus, o kartu gausime santykinai daugiau lėšų per klimato kaitos fondus mūsų tolesnei transformacijai finansuoti.

Tačiau kur yra pavojus ir į ką noriu atkreipti dėmesį? Šiuo pakeitimu ateina poveikis ne tik pramonei, bet ir kiekvienam gyventojui, ypač pažeidžiamiesiems gyventojams. Yra steigiamas Socialinis klimato fondas, apie 100 mln. eurų kas metus, šiek tiek daugiau, iš kurio mes turėsime teikti pagalbą pažeidžiamiesiems namų ūkiams, pažeidžiamiesiems gyventojams, patiriantiems energetinį skurdą, turės padėti prisitaikyti būtent šiam sektoriui. Jeigu mes šito fondo nesugebėsime tinkamai įgyvendinti, neabejotina, žmonės pavargs nuo klimato kaitos programų, neabejotina, nesupras, kam to reikia, neabejotina, priims tai kaip perteklinį dalyką arba kokį nors sąmokslą. Todėl ypač svarbu tinkamai sudėlioti šitą fondą. Kol kas diskutuojant komitete prašiau įvardinti, kaip tai bus daroma, tačiau viskas liko darbo grupių formatu. Apie viską dar bus pasakyta, nuspręsta. Nėra net apibrėžimo, kas yra energetinį skurdą patiriantis namų ūkis, kas yra transporto iššūkių patiriantis žmogus Lietuvoje. Mes neturime atsakymų, kaip mes padėsime kovoti su klimato kaita būtent tam skurdžiausiam gyventojų sluoksniui.

Aš tikiuosi, kad mes visi šitą žinutę išgirsime, kad mes atkreipsime dėmesį, kaip mes šitą dalyką spręsimė. Kviečiu šiam klausimui suteikti atitinkamą dėmesį.

PIRMININKAS. Labai ačiū, gerbiamas Kasparai Adomaiti. Dabar motyvai dėl viso projekto. Prieš – gerbiamas K. Mažeika. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Nesu visiškai prieš šį projektą, tik vertinu tai, kad nei aplinkos ministras, nei Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkė nesiryžta diskutuoti. Turbūt tai tikrai yra labai svarbus projektas, nes tai lems, kiek ateityje galbūt kainuos ne tik atskiros prekės, veiklos, kurias vykdo verslas, bet ir dar su tuo susiję dalykai. Vis tik to aiškumo tikrai reikia, diskutuoti reikia. Tam, ką diskutuodamas kalbėjo kolega Kasparas, tikrai reikia pritarti ir išsiklausti į tai. Nors nesu Aplinkos apsaugos komitete, tačiau ir viešojoje erdvėje yra įvairiausių pareiškimų. Galų gale norėtusi žinoti, kokie bus sprendimai, kiek tai kai kuriais atvejais turės įtakos galutinėms produktų kainoms, kiek kainuos verslui būtent CO₂ ir ŠESD emisijų licencijos ir taip toliau. Vis tik turbūt ne šiaip sau čia dėl šių dalykų balsuojame, kad neturime ko veikti. Ta diskusija turbūt turėtų būti gilesnė. Tikrai siūlau ir komiteto nariams aktyviau įsitraukti į šio klausimo svarstymą, kad po to nereikėtų vėl sakyti, kad kažkas už kažką nubalsavo. Diskusija lyg ir buvo, bet tokios tikros diskusijos šiuo atveju tikrai trūksta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsirado norinčių kalbėti už. Gerbiamas S. Gentvilas. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Kėstučio paragintas, įsijungiau į diskusiją. Iš tikrųjų visų šalių parlamentai šią pavasario sesiją daugmaž perkelia šią direktyvą. Jinai išplečia apyvartinių taršos leidimų prekybos sektorių į daugelį kitų sričių. Tai yra geriausias pasaulyje sugalvotas rinkos mechanizmas, kaip mažinti taršą. Jis buvo be galo veiksmingas Europoje, mažinant didžiųjų pramoninių taršą. Dabar šiek tiek nusileidžia grindys ar kartelė į žemesnius sektorius. Rinkos dėsniai pradės veikti: investicijos pasiskirstys ten, kur greičiausiai pasiekiamas efektas, o tada turimais nemokamais leidimais galima užsidirbti. Čia yra šansas Lietuvai: mažinant savo poveikį klimatui, galima parduoti savo perteklinius apyvartinius taršos leidimus ir taip tapti turtingiems. Vakarų Europos šalys tą jau suprato ir tikrai daug užsidirba. Lietuva tikrai turi pasiruošti.

O iš paskos ateina tai, ką minėjo Kasparas, Socialinis klimato fondas, kuris turėtų padėti įvykdyti vadinamąją *just transition*, arba teisingą pertvarką, padėti sunkiai besiverčiantiems namų ūkiams, gyventojams, kurie gyvena energetiniame skurde, didelėmis subsidijomis pasikeisti jų šildymą, transportą, elektros gamybos įrenginius, renovuoti pastatus. Ta parama Lietuvoje bus prieinama ir smulkioms įmonėms, kurios yra verslo sektoriuje. Taigi paramos pagalvės mechanizmas bus, bet, kaip Kasparas teisingai akcentavo, jį reikia tikrai greitinti ir paraleliai sukurti taip, kad įmonės ir gyventojai jau pradėtų naudotis ir pasiruošti šiai paramai. Tai kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo visi pasisakymai. Balsuosime tam numatytu metu – 12 val. 10 min.

11.56 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304², 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3551(2), Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3553(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 40¹, 53¹, 53², 53³, 95², 110¹, 118¹, 122¹, 122², 122³, 122⁴, 122⁵, 122⁶, 122⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3580(2) (svarstymas)

Dabar keliaujame prie kito svarstymo. Darbotvarkės 1-10.1, 1-10.2 ir 1-10.3 klausimai – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3551, sujungtas su projektais Nr. XIVP-2604 ir Nr. XIVP-3551, Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3553 ir Aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3580. Pranešėja dėl pirmojo gerbiama I. Haase – Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Prašau. O vėliau A. Gedvilienė ruošiasi. Taip, prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Administracinių nusižengimų kodekso nurodytų straipsnių ir priedo pakeitimo, papildymo 255¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIVP-3551. Jis yra jungtinis, nes sujungti du įstatymų projektai, tai yra Nr. XIVP-3551 ir Nr. XIVP-2604. Komiteto sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam jungtiniam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 2, susilaikė 2. Komiteto pirmininkės balsas nulėmė balsavimo rezultatą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada kviečiu gerbiama A. Gedvilienę pateikti išvadą dėl 1-10.2, 1-10.3 klausimų – Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo ir Aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šiuos du įstatymų projektus gegužės 29 dieną, prieš tai dar buvo suorganizuoti klausymai, ir abiem projektams pritarė bendru sutarimu, atsižvelgdamas į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi dėl pirmojo projekto yra gerbiama V. Raskevičiaus pataisa, bet aš jo nematau salėje, ar ne, negalime atsiklausti, ar jisai sutinka, tai tada dar turėsime projektą atidėti ir toliau svarstyti balsavimo lango metu.

11.58 val.

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3657 (svarstymas)

Tada keliaujame prie 1-11 klausimo – Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3657. Kaimo reikalų komiteto pranešėjas gerbiamas V. Jukna. Prašom tada pateikti išvadą.

V. JUKNA (LSDPF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, tai 2024 m. gegužės 29 d. Seimo Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis svarstė įstatymo projektą, įvertino visas gautas pastabas (buvo gautos trys Seimo Teisės departamento pastabos, kurioms buvo pritarta) ir nusprendė pritariti komiteto patobulintam Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektui Nr. XIVP-3657 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 0, susilaikė 0. Komitetas siūlo Seimui pritariti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū.

Taigi čia pataisų nebuvo jokių, diskutuoti ir dėl motyvų taip pat niekas lyg neužsirašė, lieka balsavimas, jį atidedame iki balsavimo langų.

11.59 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3676(2), Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3677(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3678(2), Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3679(2), Administracinių nusižengimų kodekso 119¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3680(2), Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 2, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3681(2), Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3682(2), Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3683(2), Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 37², 37³, 55, 58, 60¹, 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3684(2), Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3685(2), Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3686(2), Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3687(2), Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3688(2), Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689(2), Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 4, 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3690(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3784(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3785(2) (svarstymas)

Dabar 1-12 klausimų blokas, čia yra nuo 1-12.1 klausimo iki 1-12.18 klausimo, labai daug įstatymų projektų. Čia bus skirtingi komitetai. Tai dabar Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675. Gerbiamas Z. Balčytis, Audito komitetas. Ir čia tada Finansinių ataskaitų audito ir Vertybinių popierių įstatymų pakeitimai. Dėl šių trijų tada išvadas prašau.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų labai platus ir atsakingas įstatymo projektas. Tai pradėsiu nuo mūsų komiteto išvadų. Taupydamas laiką pristatysiu komiteto išvadas dėl visų įstatymų projektų, dėl kurių Audito komitetas buvo paskirtas kaip pagrindinis.

PIRMININKAS. Taip, aš atsiprašau, gal įvardinsiu tada dar, čia yra, kur kaip pagrindinis jūs buvote, tai 12.11, taip, 12.12, 12.13, 12.14, 12.16, 12.17, 12.18. Taip, dėl šitų.

Z. BALČYTIS (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Paskui dar buvote kaip papildomas dėl kelių. Prašau.

Z. BALČYTIS (DFVL). Mūsų komitetas kaip pagrindinis birželio 5 dieną svarstė Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektą Nr. XIVP-3675 bei 13 jo lydimųjų įstatymų projektų. Komitete įvertinome dėl įstatymų projektų paketo pateiktas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, suinteresuotų šalių, tokių kaip Finansų ministerijos, Lietuvos auditorių rūmų, Registrų centro, Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos, pastabas bei pasiūlymus. Komitetas pagal pastabas, kurioms pritarė, bei savo paties pasiūlymus projektus patobulino ir patobulintiems įstatymų projektams bei komiteto išvadoms dėl visų komitete svarstytų įstatymų projektų pritarė bendru sutarimu, tai yra už – 5, prieš nebuvo, susilaikiusių taip pat nebuvo.

Darbotvarkės 1-12.2 klausimas, tai Finansinių ataskaitų audito įstatymo projektas Nr. XIVP-3676. Dėl įstatymo projekto pakeitimų Seimo narys V. Mitalas pateikė siūlymą – Finansinių ataskaitų audito įstatymu numatyti išimtį dėl kredito unijų auditavimo. Komitetas šiam siūlymui nepritarė, nes Seimo nario identifikuotos problemos sprendžiamos kartu su šiuo paketu svarstoma Kredito unijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projekte Nr. XIVP-3785, kuriam, be kita ko, mūsų Audito komitetas pritarė. Turbūt dėl papildomų išvadų čia vėliau.

Taip pat Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3680. Audito komitetas teikė vieną pasiūlymą dėl projekto 2 straipsnio patikslinimo. Teisės ir teisėtvarkos komitetas jam pritarė iš dalies. Sutinkame su TTK siūlymu patikslinti nuostatą ir balsuoti neprasome. Dėl papildomo komiteto turbūt, ar ne, pirmininke?

PIRMININKAS. Taip, prašome dabar tada ir dėl papildomo, kad jau tribūnoje esate.

Z. BALČYTIS (DFVL). Audito komitetas, kaip papildomas komitetas, gegužės 29 dieną svarstė Administracinių nusižengimų kodekso, Asociacijų įstatymo bei Civilinio kodekso pakeitimų projektus. Komitetas pritarė iniciatorių pateiktiems minėtiems įstatymų projektams ir pasiūlė pagrindiniam komitetui juos tobulinti atsižvelgiant į komiteto teikiamus siūlymus. Tokiam sprendimui komitete pritarta bendru sutarimu, tai yra už – 5, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Tai tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada kviečiu gerbiamą I. Haase dėl tų projektų, dėl kurių Teisės ir teisėtvarkos komitetas buvo pagrindinis komitetas. Prašom pristatyti.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir Teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Administracinių nusižengimų kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo ir 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektą Nr. XIVP-3678. Įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Kitas įstatymo projektas Nr. XIVP-3679. Taip pat kaip pagrindinis komitetas svarstė ir jam taip pat pritarė bendru sutarimu: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

Taip, dar vienas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3680. Šitam įstatymo projektui komitetas taip pat pritarė bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Dar vienas įstatymo projektas – projektas Nr. XIVP-3682. Dėl šio įstatymo projekto: komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms taip pat bendru sutarimu. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

Ir paskutinis įstatymo projektas – Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689. Komiteto sprendimas: pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – taip pat bendru sutarimu: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju už komiteto išvadas. Dabar gerbiamas A. Vinkus užsirašęs diskutuoti. Prašom į tribūną.

A. VINKUS (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, jau vien pavarčius medžiagą akivaizdu, kad atliktas labai didelės apimties darbas: pateiktas 18 įstatymų projektų paketas, į ku-

rį įeina vienas naujas įstatymo projektas, 13 įstatymų pakeitimų, vienas Civilinio kodekso pakeitimo ir trys Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektai. Vien aiškinamasis raštas išdėstytas daugiau kaip 50 puslapių.

Visi pakete esantys įstatymų projektai skirti labai svarbiai sričiai – atskaitomybei reglamentuoti ir tai rodo, kad šis klausimas sprendžiamas vieningai ir sistemiškai dėl visų įvairių juridinių formų įmonių, siekiant tvarumo, atskaitomybės reguliavimo, adekvataus Europos Parlamento, Tarybos deryboms ir reglamentams. Projektuose taip pat suformuluoti informacijos tvarumo klausimais ataskaitų rengimo, teikimo įmonių organizavimo ir likvidavimo metu ir panašiai reikalavimai ir, tas ypač svarbu, atsakomybė už ataskaitų rengimą, teikimą ir skelbimą.

Susipažinęs su pateiktais projektais, tikiu, kad kuriamas teisinis mechanizmas padidins juridinių asmenų ataskaitų patikimumą, jų viešumą, pagerins institucijų, vykdančių ataskaitų stebėseną, sąlygas, supaprastins jų pateikimą ataskaitų vartotojams.

Dar norėčiau pasakyti tokius du pastebėjimus, kurie krito į akis. Pirmas. Man atrodytų, kad aiškinamajame rašte, nuo kurio turbūt mes visi pradedame susipažinimą su projektais, labai teisingai parinkta informacijos pateikimo proporcija tarp dabartinės padėties ir numatomų sistemos pertvarkymo pokyčių.

Antras. Aiškinamojo rašto struktūra. Remiantis atitinkamais kriterijais ir principais, jo dėstymas yra suskaidytas į atskirus blokus ir tai sudaro galimybę lengviau suvokti planuojamus teisinio reglamentavimo pokyčius mažai žinant reglamentuojamų santykių sritį.

Siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar grįžtame prie projektų svarstymo. Čia yra Finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo įstatymas. Aš kviesiu turbūt gerbiamą Z. Balčytį į tribūną, nes čia mes turime gerbiamo V. Mitalo pasiūlymą, kuriam komitetas nepritarė. Gerbiamo Vytauto aš nematau salėje. Mes galėtume jau ir apsispręsti, nes artėja balsavimo langas 12 val. 10 min., už kelių sekundžių. Gal komiteto pranešėjas pristatytų tą pasiūlymą ir kodėl komitetas nepritarė.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų galbūt čia pakaks ir mano pristatymo. Kaip ir minėjote, kolega V. Mitalas pateikė siūlymą Finansinių ataskaitų audito įstatyme numatyti išimtį dėl kredito unijų auditavimo. Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė, nes Seimo nario identifikuotos problemos sprendžiamos kartu su šiuo paketu svarstomame Kredito unijų įstatymo tam tikrų straipsnių pakeitimo projekte Nr. XIVP-3785, kuriam, be kita ko, Audito komitetas pritarė. Manau, kad čia ir sprendžia, ko gero, gerbiamo V. Mitalo problemą.

PIRMININKAS. Supratau, bet negaliu paklausti teikėjo, ar jį tenkina ir ar reikalauja balsuoti. Tada gal atsklausiu viso Seimo: ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei nepritarti V. Mitalo pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Tai galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Ne.“*) Šaukia „ne“, tada balsuosime. Aš nekaltas, kad pranešėjo nėra salėje. Dabar yra balsavimo langas. Komiteto buvo pagarsintas V. Mitalo pasiūlymas ir dėl jo tada siūlysiu Seimui apsispręsti. Dabar, gerbiami kolegos, susėskime į vietas ir balsuosime dėl V. Mitalo pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Vis tiek balsuosime dėl pasiūlymo. Kas už – už V. Mitalo pasiūlymą, kas prieš – tai pagal komiteto nuomonę nepritarti.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 11, prieš – 11, susilaikė 65. Taigi susilaikiusieji viską ir nusprendė, kad nepritariame pasiūlymui.

Toliau buvo dar dėl Administracinių nusižengimų kodekso Audito komiteto pasiūlymas, tačiau jam komitetas pritarė iš dalies. Bet čia lyg ir buvo, kad sutinka Audito komiteto atstovas. Tada nebalsuosime. Taip, kaip pagal komiteto redakciją.

Gerbiami kolegos, dabar dėl viso bloko yra pasisakančių už. Gerbiamas A. Vinkus. Prašom.

A. VINKUS (LVŽSF). Atsisakau aš.

PIRMININKAS. Atsisakote. Gerbiamas Z. Balčytis. Prašom.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų dokumentas yra labai platus ir apima daug finansinių sričių. Jisai yra susijęs su tikslu įgyvendinti Bendrovių tvarumo atskaitomybės direktyvos nuostatas, kuriomis nustatomas reikalavimas didelėms įmonėms, įmonėms, kurių vertybiniais popieriais leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, didelėms valstybės ir savivaldybės įmonių grupėms vadovybės ataskaitose teikti ir skelbti informaciją tvarumo klausimais

bei užtikrinti jos nepriklausomą patikrinimą. Taip pat yra numatyta siekti didesnio subjektų rengiamų ir viešinamų ataskaitų patikimumo, taip pat nustatant reikalavimus dėl elektroninių ataskaitų rinkinių teikimo Juridinių asmenų registro tvarkytojui, sudarant geresnes sąlygas atlikti ataskaitų kokybės stebėseną, stebint ir nefinansinių ataskaitų kokybę, taip pat pakeičiant instituciją, kuri gali imtis administracinių veiksmų dėl Juridinių asmenų registro tvarkytojo pateiktų neteisingų vadovybės veiklos ataskaitų, ir kitų finansinės apskaitos ir kontrolės reikalavimų sugriežtinimo ir pagerinimo. Todėl siūlau pritarti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar galime ir balsuoti dėl darbotvarkės 1-12 klausimo viso bloko. Čia labai daug įstatymų. Prasideda nuo Įmonių ir įmonių grupių įstatymo projekto Nr. XIVP-3675 ir visi lydimieji 18 projektų. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-12 klausimo viso bloko.

Užsiregistravo 102, balsavo 100: už – 94, prieš nebuvo, susilaikė 6. Taigi pritarta po svarstymo.

12.14 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio 15 ir 16 dalių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3467, Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio 6 dalies pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3468 (svarstymo tęsinys)

Toliau tada grįžtame prie darbotvarkės 1-7.1 ir 1-7.2 klausimų. Čia komitetas siūlė atmesti. Balsuosime dėl komiteto siūlymo atmesti. Balsuojame dėl Gamtinių dujų įstatymo projekto Nr. XIVP-3467 ir Elektros energetikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3468. Komitetas siūlo atmesti.

Užsiregistravo 102, balsavo 99: už – 74, prieš – 10, susilaikė 15. Taigi Seimas pritarė komiteto siūlymui atmesti. Projektus atmetame.

Gera! Toliau tada darbotvarkės 1-9 klausimą esame apsvaistę, projektas... Dėl vedimo tvarkos – gerbiama D. Asanavičiūtė. Prašom.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu paprašyti pasveikinti Vilniaus jaunuosius šaulius, kurie šiandien lankosi Seime. (*Plojimai*) Sveiki atvykę! Ačiū už tarnybą!

PIRMININKAS. Džiaugiamės jaunaisiais šauliais. Linkime jums tapti tikrais šauliais. Džiaugiamės dėl tėvynės.

12.14 val.

Klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714(2)ES (svarstymo tęsinys)

Dabar balsuosime dėl darbotvarkės 1-9 klausimo. Dar nespėjome pabalsuoti, kol džiaugėmės šauliais? Gera! Balsuojame dėl Klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3714. Balsuojame dėl klimato kaitos. Kas pritariate klimato kaitai, balsuojate už. Juokauju, dėl įstatymo.

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 22. Pritarta po svarstymo.

12.15 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304², 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3551(2), Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3553(2), Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹, 53¹, 53², 53³, 95², 110¹, 118¹, 122¹, 122², 122³, 122⁴, 122⁵, 122⁶, 122⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3580(2) (svarstymo tęsinys)

Dėl darbotvarkės 1-10.1 klausimo buvo pasiūlymas. Turbūt tribūnoje reikės komiteto pirminkės. Gerbiamas T. V. Raskevičius turėjo pasiūlymą. Jūs neatsiimate, norite svarstyti? Tada prašome pristatyti savo pasiūlymą. Tuojau įjungsiu. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už suteiktą žodį. Dėl pasiūlymo neprašysiu balsuoti, bet vis tiek noriu pasisakyti, todėl dėkoju, kad suteikėte žodį. Tai yra tobula situacija, kai vežimas statomas prieš arklį. Dar prieš kurį laiką viešojoje erdvėje nuskambėjo situacija, kai Vilniuje buvo nupjautas Ceikinių ažuolas, dėl projekto Nr. XIVP-3101, aš sistemingai siūlau didinti ANK 281 straipsnyje numatytas baudas už miesto želdinių naikinimą, pjovimą, genėjimą ir kitokias veikas, penkis kartus. Dabar TTK ir Ateities komitete apsvarsčius šių projektų rinkinį, kuris yra registruotas gerokai vėliau, yra siūloma pildyti ANK 281 straipsnį. Nauja dalis, naujas straipsnis, kuriame pagal pirminį mano siūlymą buvo logiška išlaikyti tą patį sistemiškumą ir siūlyti didinti baudas. Šiandien Seimas negali dėl šio mano pasiūlymo balsuoti, nes projektas Nr. XIVP-3101 nėra atkeliavęs iki Seimo posėdžių salės ir Seimas nėra dėl jo apsisprendęs. Todėl šiandien pasiūlymą atsiimu, tačiau komitetams, tiek TTK, tiek Aplinkos apsaugos komitetui, siūlyčiau operatyviau svarstyti Seimo narių teikiamus projektus, nes susidaro tokios kurioziškos situacijos, kai vėliau registruotus projektus svarstome anksčiau negu pirminius projektus. Pasiūlymą atsiimu, balsuoti negalime, nes Seimas nėra apsisprendęs dėl pirminio siūlymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Atsiimate? Ačiū. Tada galime balsuoti dėl viso paketo. Ar yra dėl motyvų? Ne, niekas neužsirašė kalbėti. Tada balsuojame dėl 1-10.1, 1-10.2, 1-10.3 klausimų, dėl projekto Nr. XIVP-3551 ir visų lydimųjų: Administracinių nusižengimų, Aplinkos apsaugos rėmimo, Aplinkos apsaugos įstatymų. Balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 74, prieš – 5, susilaikė 26. Taigi pritarta po svarstymo.

12.18 val.

Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo Nr. IX-1046 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3657 (svarstymo tęsinys)

Gera. Dabar jau esame balsavę. (*Balsas salėje*) Tačiau dar dėl 1-11 klausimo nebalsavome. Gerai, sako, nebalsavome dėl 1-11 klausimo, nors pas mane pažymėta, kad balsavome... Balsuokime. Ar tikrai nebalsavome? Gerai, balsuojame dėl 1-11 klausimo, dėl Licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymo projekto Nr. XIVP-3657. Per anksti pasižymėjau, kad jau balsavome. Labai apšaldžiai žiūriu į pareigas.

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 2. Taigi pritarta po svarstymo. Tikrai, dabar pasižymiu ryškų pliusą, kad jau balsavome.

Dabar darbotvarkės 1-12 klausimas, dėl viso bloko jau esame balsavę. Kol kas vis dar balsavimo langas aktyvus, dirbame toliau.

12.19 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9¹, 9², 11, 12¹, 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26¹, 26², 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3249(2)VK, Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3250(2)VK, Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3, 13, 15², 15³, 46 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3251(2)VK, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3252(2)VK, Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3253(2)VK, Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3254(2)VK, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3255(2)VK (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas, 1-13.1, 1-13.2, 1-13.3, 1-13.4, 1-13.5, 1-13.6, 1-13.7. Visas blokas. Kviečiu gerbiamą A. Matulą. Gal jūs galėtumėte ateiti į tribūną ir pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą dėl visų šių projektų: Sveikatos draudimo, Sveikatos sistemos, Sveikatos priežiūros įstaigų, Visuomenės sveikatos priežiūros, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymų? Čia reikės dar ir gerbiamos I. Haase vėliau. Žalos, atsiradusios dėl valdžios. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas Ekscelencija valstybės vadove Jurgi Razma, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė jūsų minėtus įstatymų projektus. Dėl pagrindinio įstatymo projekto balsavo alternatyviai dėl dviejų pasiūlymų, vadinamojo griežtesnio ir liberalesnio, ir pasirinko tą liberalesnį variantą. Visam įstatymo projektui, patobulintam komiteto, pritarė bendru sutarimu.

Sveikatos sistemos įstatymo projektui taip pat su pasiūlymais, į kuriuos atsižvelgė, pritarta bendru sutarimu. Pritarė Teisės departamento ir vienam kolegės J. Sejonienės pasiūlymui, nes kitą ji žadėjo atsiimti.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu. Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu. Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu. Ir paskutiniam lydimajam – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo projektui – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – gerbiamas A. Skardžius dėl vedimo tvarkos.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tiesiog nesupratau, kas dabar vadovauja valstybei, ar ponas J. Razma, ar Prezidentas, išvykęs svetur? Tai gal paaiškintumėte, gerbiamas pirmininke, visiems parlamentarams ir Lietuvai, nes ką tik nuskambėjo taip, lyg būtų perversmą padarę konservatoriai. Iš pono A. Matulo lūpų išgirdau, visi išgirdome.

PIRMININKAS. Viską iš spaudos sužinosite. Prašau. A, gerbiamas Jurgis nori replikuoti. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš tiesiog jautrus esu žmonėms, žinote, ir seku valstybės...

PIRMININKAS. Gerai. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, matome, kolega Antanas čia linksmai nusiteikęs, bet kai balsuosime už J. Sejonienės pasiūlymą, jo linksmumas gal baigsis.

O dabar dėl įgaliojimų perdavimo. Prezidentas išvykdamas, aš nepastebėjau, kad nors kartą būtų įgaliojimus perdavęs Seimo Pirmininkei. Taigi nesijaudinkite, Prezidentas vadovauja valstybei būdamas užsienyje. O Seimo Pirmininko pareigas aš įprastai einu, kai Pirmininkės nėra, tai čia nėra jokio ypatingo dalyko.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū už paaiškinimą. Dabar tęskime darbus. Dabar, gerbiamas Antanai, jūs pristatėte visą išvadą? Galime kviešti gerbiamą I. Haase, taip?

Teisės ir teisėtvarkos komitetas dėl 1-13.5 klausimo buvo pagrindiniu komitetu, tai kviečiu gerbiamą I. Haase į tribūną.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3253. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Labai ačiū už išvadą. Dėkoju. Dabar diskusija. Yra užsirašę nemažai gerbiamų kolegų. Gerbiamas K. Adomaitis – pirmasis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, iš principo priimame gerą įstatymą – pagaliau sujungiame teritorines ligonių kasas į vieną darinį, kas buvo padaryta kituose valstybės sektoriuose ir be galo ilgai užsitęsė. Tačiau komitete įvyko toks be galo keistas dalykas, kuris, kaip sakyti, neatitinka jokio sveiko proto. Kviečiu Seimą vis dėlto įsigilinti, kas čia yra daroma.

Norėčiau atsukti laiką truputį atgal ir prisiminti, kaip viskas vykdavo Sovietų Sąjungoje ir kodėl vis dėlto jos ekonomika sugriuvo iki tokio lygio, kad turėjo iširti visa Sovietų Sąjunga. Planai fabrikams, kiek pagaminti detalių, iš kur gauti kokias medžiagas, kiek pagaminti gaminių vieno, antro, trečio tipo, buvo nuleidžiami iš viršaus, iš Maskvos, taip sakant. Ir tik gavę šitas užduotis, fabrikų vadovai jau tada galvodavo, kaip sukurti iš padėties, kur ką nukniaukti, kur ką padėti, kaip čia deklaruoti, kokius aš čia sugebėjau paruošti gaminius. Jų kokybė krisdavo, jų rezultatai būdavo apgailėtini ir visi gyveno ekonomikoje, paremtoje molio kojomis.

Mes turime suprasti, kad sveikatos sektoriuje Lietuva niekur toliau nėra nuėjusi. Šiuo metu yra centrinė teritorinė ligonių kasa, kuri dėlioja planus ir planuoja, kiek kokių paslaugų turi būti suteikta, kiek turi būti plaučių ligų, kiek turi būti gripo ligų, kiek turi būti traumų, lūžių ir taip toliau. Jie visą šitą planą nuleidžia tiek valstybinėms, tiek privačioms įstaigoms ir bando pagal tai

reguluoti, kiek gali žmogus Lietuvoje sirgti ir kokiomis ligomis. Visa tai priveda prie kartais labai neįtikėtinų dalykų, bando įvairios įstaigos (tiek valstybinės, ypač valstybinės), tiesą sakant, išgyventi neįmanomais būdais. Jos žiūri į kvotas, kiek kokių paslaugų gali suteikti, ir tiesiog registruoja, kaip sakyti, ataskaitas pagal tai, kokios kvotos suteiktos, o ne pagal tai, kaip žmonės serga. Jeigu mato, kad viena kvota užpildyta, duoda komandą gydytojams: ateikite dabar, šį mėnesį registruokime kitas ligas. Tik taip sugeba išgyventi valstybinės įstaigos. Privačiose įstaigose yra panašiai gyvenama, taikomasi prie teritorinės ligonių kasos reikalavimų. Ligonų kasa pati sugalvoja tas kvotas, pati jas kontroliuoja, pati baudžia už tai, kad kažkas nesilaiko, pati įsivaizduoja, kad gali suvaldyti visą situaciją.

Dabar kas yra įvykę komitete, Sveikatos komitete? Komiteto pirmininko buvo pasakyta liberalusis variantas, yra priimtas liberalusis variantas. Jeigu kas nors sugeba ne taip užregistruoti ligos kodą, jeigu kas nors surašo penktadienį visą savo ataskaitą, kuri buvo už visą mėnesį, tai gali būti Ligonų kasos traktuojama kaip pažeidimas, gali būti nutraukta sutartis ir gali būti šita įstaiga uždaryta. Ir, aišku, mes suprantame, kad valstybinių įstaigų neuždarysime, uždarysime privačias įstaigas.

Tai, gerbiamieji, nedarykite, neikime šituo keliu, ką bando padaryti Sveikatos komitetas. Yra J. Sejonienės užregistruotas siūlymas, šitos dalies atsisakyta. Tikrai kviečiu jį palaikyti. Turime suprasti, kad ko Lietuvai reikia, tai atsisakyti šito sovietinio planavimo ideologijos sveikatos sektoriuje, ir tik tai galės mus išgelbėti. Ne bandomis, ne kokiu nors persekiojimu, ne gydytojų baudimu už tai, kad jie ten kokį nors kodą ne taip įvedė ar ne taip pažymėjo, kokia liga ten serga tas pacientas. Jūs atsiverskite teritorinės ligonių kasos puslapį ir pažiūrėkite, kiek jie instrukcijų prirašo, kaip teisingai pažymėti kokį nors kodą. Visų Lietuvos gydytojų, visų Lietuvos medicinos įstaigų nepadarykite įkaitais šitos sovietinės sistemos, kuri yra administruojama ir valdoma teritorinės ligonių kasos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau gerbiamas A. Matulas kviečiamas į diskusiją. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, na, išties paklausęs kolegos K. Adomaičio matau, kad žmogus visiškai nesiorientuoja. Tai kur yra kokia nors sistema, kuri neplanuotų, kiek lėšų išleisti, kiek gali paslaugų apmokėti? Tai ar jūs įsivaizduojate? Finansų ministrės galime paklausti ar kieno kito.

Tai žiūrėkite: išties optimizuoti ligonių kasas reikia, atėjo laikas, bet kartu reikia spręsti ir problemą, kuri šiandien yra nesprenžžiama. Sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje aiškiai pasakyta: už paslaugas, kurias apmoka Ligonų kasa, priemokos imti negalima. Yra įstatyme tokia nuostata. Jeigu ligonis pasirenka ten brangesnę, kokią nors papildomą, jisai tada apmoka. Tai dabar kas vyksta? Ligonų kasa... Kai kurie kolegos sako, kad ekspromtu mes čia dabar sprendžiame problemą. Šią problemą daugybę metų kelia pacientai, kelia Ligonų kasa, Sveikatos apsaugos ministerija. Štai 2012 metais buvo sudaryta darbo grupė, kuriai vadovavau aš, tuometinis Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas. Atsirado pataisa, kurią aš dabar prieš tai paskaičiau. Šita pataisa, akivaizdu, jau paseno ir atsirado labai daug piktnaudžiavimų. Mes į uždara posėdį kvietėme tarnybas ir pamatėme, kad jau ne tik paslaugos teikiamos neteisingai, bet ir prirašomos nesusiteiktos paslaugos, lanko namuose. Kolega K. Adomaitis absurdiškai šneka, kad vieną dieną registravus suteiktas paslaugas kad ir už mėnesį, Ligonų kasa tai mato ir netraktuoja kaip pažeidimo. Nereikia meluoti. Čia yra grynas melas.

Štai 2020 metais mūsų kolegė, dabartinė vidaus reikalų ministrė, buvusi, atrodo, Audito komiteto pirmininkė, buvo opozicijoje ir darė spaudos konferenciją, Audito komitetas reagavo į pacientų skundus ir į Ligonų kasos duomenis. Rašo, kad priemokų mastai pasiekė epideminį lygį, ir prašo Seimo sudaryti darbo grupę šioms problemoms spręsti. Seimo valdyba sudaro darbo grupę, kuriai vadovauja dabartinė ministrė A. Bilotaitė, tada buvusi Seimo narė, darbo grupės vadovė. Rezultato jokio nėra.

2021 metais vienas buvęs aktyvus Seimo narys, mano komitete buvęs pavaduotojas R. Žemaitaitis labai stengiasi ginti pacientų interesus, kodėl žmonės eina į įstaigas, nesvarbu, į privačias ar neprivačias, primoka daug, nors įstatymas sako, negali mokėti. Matydamas, kad žmogus

imasi ginti pacientų interesus, komitetas sudarė darbo grupę, paskyrė jį pirmininku. Koks rezultatas? Aurelijus buvo darbo grupėje, aš, L. Slušnys. Mes jokio rezultato neturime. Daugybę metų ši problema sprendžiama, bet niekas jos neišsprendė.

Dabar kolegė R. Šalaševičiūtė pateikė įstatymo projektą, Vyriausybė pateikė siūlymus dėl to įstatymo projekto, kaip tai turėtų būti sprendžiama. Kaip aš sakiau, to varianto, kuriuo būtų galima dėl per dvejus metus pakartotinio pažeidimo atimti ir sustabdyti sutartį, ką Vyriausybė rekomendavo daryti, to punkto mes neįtraukėme. Mes iš esmės įtraukėme tik tai, kas dabar yra Ligoninių kasos direktoriaus įsakymu daroma, ne daugiau. Turime STT pažymą ir teismai sako – trūksta teisinio pagrįstumo. Vienintelė institucija, kuriai patikėta ginti viešąjį interesą, bet jinai neturi instrumentų įstatyme. Žiūrėkite, Ryšių reguliavimo tarnyba, Energetikos reguliavimo taryba, Mokesčių inspekcija, bankai, aplinkosaugininkai – visi net gali sustabdyti mašiną, tikrinti, taikyti priemones. Numatoma įteisinti tai, kas dabar yra daroma, nieko daugiau. Jeigu jau neteisėtai paėmė priemonę, įstatymas numatytų grąžinti, jeigu sumokėjo žmogus papildomą priemonę, kurios negalėjo, įstatymas nustatys grąžinti, o jeigu bus pakartotinių pažeidimų, 30 dienų bus galima pataisyti, sutartis nenutraukiama ir visa kita. Tai rekomendavo Vyriausybė.

Aš labai prašau, kolegos, apginti ne čia vaikstančių lobistų interesus, jų durys dažniausiai baigiasi prie tų žmonių, kurie dabar čia šnekėjo arba šnekės, bet apginti pacientus, pacientų organizacijas. Ne taip seniai, prieš kelis mėnesius, mes gavome stambių Vilniaus įstaigų vadovų, pradedant Santaros klinikomis, raštą, kuriame prašoma: greitai nebus, kas teikia paslaugas, nes privačiose įstaigose imdami priemonę gali daug daugiau mokėti. Dabar dar atsidaro privati klinika, 300 medikų išeis. Šiandien jau po keliolika žmonių rašo pareiškimus. Jūs beveik visi esate kreipęsi, kodėl tokia didelė eilė? Todėl, kad žmonės renkasi, kur daugiau moka. Čia yra nevienodos sąlygos. Įstaigų vadovai sako: arba leiskite visiems imti, arba tegul visi dirba, kaip įstatyme numatyta, arba tuomet išbraukime tą įstatymo nuostatą. Labai prašau nepritarti...

PIRMININKAS. Laikas! Kolega, laikas!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...J. Sejonienės pasiūlymui išbraukti, bet pritarti tam...

PIRMININKAS. Gerbiamas Antanai!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...kas yra dabar. Ačiū.

PIRMININKAS. Viršijame laiką. Labai ačiū. Dabar gerbiama M. Danielė. Prašom.

M. DANIELĖ (LF). Dėkui. Gerbiami kolegos, daug ką jau pasakė prieš man ateinant čia, bet aš turbūt irgi noriu sugrąžinti mus į pačią pradžią ir pakalbėti apie tai, kad šitas projektas yra dėl ligonių kasų konsolidavimo. Kažkuriame svarstymo etape į jį patenka labai kontroversiškas, labai sutarimo nerandantis, daug diskusijų, nesibaigiančių diskusijų, sukeliantis klausimas dėl ligonių kasų baudimo mechanizmo. Ir tada mes rengiame posėdį, kuriame yra kalbama apie tai, kaip visa Lietuvos sveikatos sistema daro pažeidimus, bet jokios tų pažeidimų priežastys nėra išsiaiškinamos. Iš viso nėra aptariamas arba diskutuojama šiuo klausimu, kas lėmė tuos pažeidimus. Daroma prielaida, kad visos Lietuvos sveikatos įstaigose dirbantys medikai ir slaugytojai yra pikti, sukčiaujantys, vagiantys iš valstybės žmonės.

Tikrai neperdedu, nes net kelis kartus prašiau kalbėti, aiškintis priežastis ir tada kalbėti apie sprendimus, kurių reikia. Šiandien jau buvo duoti keli pavyzdžiai, kad jeigu mes kalbame apie surašomus suteiktų paslaugų kiekius, tai vienas iš skandalingų pavyzdžių buvo tas, kad ten įrašoma 100 paslaugų, bet nėra kalbama apie tai, kad mūsų slaugytojai tą daro ne kasdien, jie dirba ambulatoriškai, jie turi savo kabinetuose kompiuterius ir jie ten negrįžta kiekvieną dieną surašyti visų duomenų. Vadinasi, į kiekvieną tą atvejį, kuris buvo pateikiamas kaip skandalingas, mes neįsigiliname, neišgirdome jokios kitos pusės, ir iš tikrųjų didelių ginčų atvejais gilinasi ir sprendžia tokius dalykus teismai. Taip yra šiandien, bet dabar yra siūloma teismo kaip ir atsisakyti. Vadinasi, Valstybinė ligonių kasa pati įsivertins ir nuspręs, ar skirti sankciją, ar neskirti, ar tai piktybiškas pažeidimas, ar nepiktybiškas.

Jokių diskusijų apie pagalbos mechanizmus, apie išsiaiškinimą priežasčių, apie atliepimą tų priežasčių, ar tai yra elektroninių sistemų trūkumai. Tai yra elektroninių sistemų trūkumai – pati elektroninė sistema neturėtų leisti surašyti daugiau paslaugų suteikimo, negu apskritai fiziškai

tai yra įmanoma, ar ne? Toks sprendimas nėra aptariamas, nėra aptariamoms kitoms priežastims, žmogiškosios priežastys, dėl ko nutinka tos klaidos, bet ateina vienas didelis pasiūlymas bausti ir taikyti sankcijas, sankcijas iki tiek, kad būtų stabdomas paslaugų teikimas ir sutartis su Ligoninių kasa. Tai dabar pasakykite man, kuri iš šių ligoninių, ar Kauno klinikos, ar Santaros klinikos, ar Šiaulių ligoninė, nustos teikti tam tikras paslaugas, nes bus aptiktas ligoninių kasų koks nors pažeidimas, kiek paslaugų nustos teikti privačios įstaigos? Tai šiandien šitoje sistemoje nukentės tik tai žmogus. Šiandien žmogus laukia paslaugų labai ilgai, mes šitą problemą turime, bet dabar mes dėl pažeidimų, kurie nutinka dėl nepaaiškintų priežasčių, neišsiaiškintų, neišspręstų, net neperžiūrėtų priežasčių, norime spręsti ir sustabdyti paslaugų teikimą. Tai kokias problemas konkrečiai valstybėje šitokia sistema gali išspręsti?

Aš siūlau šitą klausimą spręsti atskirai, nes ligoninių kasų konsolidavimas yra viena, o pažeidimus, kurie mums yra seniai žinomas dalykas, mes žinome, jie ne šiandien yra atsiradę visose ligoninėse, visose, tiek viešosiose, tiek privačiose, įstaigose pažeidimų yra, jie yra ne vakar atsiradę, jų nuolat nutinka. Šitą klausimą spręskime atskirai, aiškinimės tų pažeidimų priežastis, aiškinimės, ką mes galime kaip valstybė padaryti geriau, kad tų pažeidimų būtų mažiau. Kaip ir minėjau, kartais tai yra tiesiog techniniai, elektroniniai sprendimai. Na, negalėtumei tu surašyti daugiau negu ten dešimties ar dvidešimties paslaugų per dieną, nes tu fiziškai tiek negalėjai jų suteikti. Aišku, kitas klausimas yra slaugytojų aprūpinimas planšetėmis ar kokiais nors įrankiais, nes tas žmogus taip pat turi resursus, laiko resursus, ar ne? Ar tu gydysi žmogų, ar tu sėdėsi prie kompiuterio ir surašysi paslaugas tam, kad nepažeistumei nustatytų tvarkų, tai aišku, kad pacientas bus prioritetas. Šita problema yra didelė. Nereikia plakti šitų dviejų dalykų į vieną vietą. Balsuokime, išbraukime šitą klausimą iš šito paketo, dirbkime prie jo toliau, spręskime, diskutuokime ir ieškokime geriausių sprendimų, kurie galimi. Šiandien reikėtų palaikyti Jurgitos pasiūlymą ir tada sugrįžti prie šito klausimo jau atskirai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dabar gerbiamas L. Slušnys kviečiamas diskutuoti. Prašom.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pasakysiu tik tiek: iš tiesų priimdami šitą įstatymą vis dėlto, galvoju, mes turime būti atsargūs. Pradėsiu nuo to, kad esu tikrai už ligoninių kasų konsolidavimą. Lietuvoje vis dėlto mažėja žmonių, technologijos sparčiai tobulėja, tad esu beveik tikras, kad po dar poros kadencijų Valstybinės ligoninių kasos funkcijas beveik visiškai galės atlikti ir dirbtinis intelektas. Beveik tuo neabejoju, nes ten yra tik teisė ir pinigai.

Tikrai nėra gerai, kad šiandien įstatymo pataisos dėl konsolidavimo sujungtos su pataisomis, dėl kurių reikėtų tikrai gerokai daugiau diskutuoti. Visų pirma, sudarę teisę Valstybinei ligoninių kasai iš esmės bausti už padarytus pažeidimus, mes niekaip nesugebėsime išgelbėti viešojo sektoriaus gydymo įstaigų. Įstaigos – tai jose dirbantys medikai, kurie nebūtinai turi kentėti dėl to, kad Valstybinė ligoninių kasa kur nors atras netinkamai suteiktas paslaugas. Iš vienos pusės, taip, sakoma, baus vadovus ir kitus, bet galutinis atsakovas bus tas pats medikas, iš kurio kažkokiu būdu bus išieškomi pinigai. Tai jau signalizuoja ir šeimos gydytojai, ir kiti, kurie sako, kad dėl kartais besikeičiančių įstatymų būna tokių dalykų, kad tenka nukentėti.

Sveikatos sistemoje privačios įstaigos auga ne vien dėl to, kad žmonės ten veržiasi paslaugų. Šiandien Lietuvoje auga dėl to, kad auga įmonių galimybės papildomai drausti savo darbuotojus. Tokių įmonių daugėja ir daugės. Kuo daugiau ateis tarptautinių įmonių, tokių įstaigų bus daugiau, taip sudarant papildomą sąlygą pritraukti darbuotojus. Taip, dėl šios priežasties medikai pasitraukė į privačias gydymo įstaigas: dėl geresnių darbo sąlygų, geresnių tarpusavio santykių ir daugybės kitų priežasčių, kurios jau neretai net nesusijusios su darbo užmokesčiu, nes gauti tą patį darbo užmokestį už truputėlį mažesnę krūvį taip pat yra svarbu.

Kaip pacientas tikrai ne visuomet esu teisus. Čia daug kas deklaruoja – pacientas visuomet teisus. Nesu teisus. Pacientai ir negali būti vieni teisūs, turi būti pusiausvyra tarp mediko ir paciento. Mes turime būti atsargūs balsuodami už pataisas, dėl kurių gali nukentėti medikai. Jie bus galutiniai iešmininkai, kuriems bus pateiktos sąskaitos už išieškomas sumas. Tai man kelia nerimą, nes mūsų medikai, jeigu taip atsitiktų, savo poziciją pademonstruos emigracija į kitas šalis, kuriose jų trūksta taip pat, kaip ir Lietuvoje.

Tokios pataisos, kurios susijusios su baudimu, kai mes turėsime... yra ateities dalykas, aš manau, kai turėsime visas kainas, kurios atitinka realias sąnaudas. Pastaruoju metu tokių paslaugų vis daugiau išleidžiame į viešąjį sektorių, tačiau tikrai dar yra daugybė paslaugų, kurių suma galbūt 80, 50 ar 20 % realios kainos. Tikrai taip yra. Vagystės ir sukčiavimai turi keliauti į teisumą. Neabejoju, kad nesvarbu, kokio dydžio sukčiavimas – 100 eurų, tūkstantis eurų, tegul tai sprendžia teismai, šita galimybė yra. Pasistenkime nedidinti tiesiog Valstybinės ligonių kasos struktūros konsolidavimo metu. Mūsų tikslas turi būti priešingas – turime pasitikėti pirmiausia savo gydymo įstaigomis, o pažeidusioms šį pasitikėjimą jau ir šiandien sankcijas gali taikyti ir ligonių kasos, ir per teismą galima pritaikyti kitokias sankcijas. Tai aš prašau vis dėlto balsuoti tik už konsolidavimą ir pritarti Jurgitos pataisoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar mes visa tai ir išsiaiškinsime. Toliau į tribūną kviečiu gerbiama A. Matulą, nes mes turime pasiūlymų. Štai turbūt pagrindinis, nuo kurio reikia pradėti, nors nuo vidurio, bet tikriausiai sutiksite, čia yra dėl 22 straipsnio J. Sejonienės pasiūlymas, ar ne? Suteksime galimybę gerbiamai Jurgitai jį pristatyti. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš tik norėjau pasitikslinti, ar man pristatyti atskirai, ar galima visus kartu, nes, man atrodo, jie susiję?

PIRMININKAS. Kadangi visi yra susiję, tai dėl to ir pradėjome nuo pagrindinio 22 straipsnio. Jūs galite visą kompleksą ir pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerai, dėkui.

PIRMININKAS. Dėl to ir apsispręsimė vienu kartu, nes kitaip netinka.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Žiūrėkite, ištis klausimas yra labai svarbus. Pagrindinis projektas yra ligonių kasų konsolidavimas. Tas, man atrodo, yra ir turėtų būti prioritetas ir dėl to turėtume apsispręsti.

Dabar dėl to, kas buvo įtraukta į įstatymą, gerbiamo komiteto pirmininko ir kolegės R. Šalaševičiūtės pasiūlymas, dėl kurio komitete mes iš esmės net negalėjome išreikšti savo valios dėl to, kad buvo alternatyvus balsavimas. Žinau, kad nemaža dalis kolegų būtų nepritarę nei vienam, nei kitam, jeigu būtume balsavę už kiekvieną atskirai.

Kalbėdamas gerbiamas pirmininkas iš karto nukreipia kalbą apie priemokas, neva priemokos yra vienintelis jų pasiūlymo ir įstatymo projekto tikslas, ir suprasti, kad už kiekvieną priemoką įstaigos būtų baudžiamos ir greičiausiai su jomis nutraukiamos sutartys su ligonių kasomis...

Aš noriu pasakyti, kad ne taip, matyt, turėtų veikti ši sistema. Pirmiausia, ką kalbėjo ir gerbiama M. Danielė, reikėtų prevencines priemones akcentuoti. Nežinau, ar tą reikia numatyti įstatyme, bet mes turime puikių pavyzdžių, pavyzdžiui, Šiaulių teritorinės ligonių kasos, kuri neturi nė vieno teisinio bylinėjimosi. Tiesiog dirba prevencinį darbą, konsultuoja įmones.

Antra, mes turime ištis netobulas informacines sistemas. Komiteto svarstymuose nuskambėjo pavyzdys apie ranolaziną, kad šimtai šeimos gydytojų išrašinėjo ranolaziną, kuris staiga tapo nebekompensuojamas, o tai yra brangus vaistas ir alternatyvų jam nėra, kaip kompensuojamą ir po to iš savo kišenės turėjo sugrąžinti padarytą žalą Privalomojo sveikatos draudimo fondui – tūkstančius eurų. Buvo sakoma, kad neva tai yra nesusiję su projektu, bet aš norėčiau, kad tie žmonės, kurie taip sako, pažiūrėtų tiems šeimos gydytojams, kurie ištis nukentėjo...

PIRMININKAS. Laikas! Labai atsiprašau. Pabaikite sakinį.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerai. Žodžiu, reikėtų užkardyti pirmiausia. Reikėtų sudaryti sąlygas, nes ir dabar 60 % pažeidimų yra privačiose, 40 % – viešosiose. Manau, kad sutarčių nereikėtų nutraukti. Tuo labiau kad, kaip ir gerbiamas Linas minėjo, direktorius ir dabar savo įsakymu gali tas priemones taikyti. Aš norėčiau siūlyti tiesiog susėsti, dar kartą susitarti, kokios tos priemonės turėtų būti, kokio sunkumo pažeidimas turėtų būti baudžiamas griežčiausia bausme, o pačiam konsolidavimui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš leidau ilgiau pasisakyti, nes susiję su kitais pasiūlymais, tai dėl to. Prašau, komiteto nuomonė.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiama kolegė, aš dar kartą primenu. Teikiamuose, svarstomuose įstatymų projektuose nėra jokių minčių ir tekstų apie jokiais bausmėmis, apie jokių vaistus, apie jo-

kius medikų baudimus, jokių bausmių nėra. Siekiama įteisinti, kas dabar yra. Komitetas nepritarė šiam sprendimui, nes „pažymėtina, kad kitų ūkio subjektų priežiūrą vykdančių institucijų: Lietuvos banko, Konkurencijos tarybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Vartotojų teisių reguliavimo tarnybos ir daugelio kitų, teisės taikyti poveikio priemonės, ginant viešąjį interesą, įtvirtintos įstatimuose“. Vienintelėje institucijoje – Ligoninių kasoje – šios nuostatos nėra.

Todėl komitetas, 5 balsuojant už, 4 – prieš, 1 susilaikius (pirmininko balsu, kartu su opozicija vieningai balsavo, kad nebūtų pritarta šitam įstatymo projektui), nepritarė. Dėl to, kad, kaip sakiau, dar 2012 metais buvo daug kartų sudaryta darbo grupė. Jeigu mes norime apginti pacientą, kuriam viešosiose įstaigose lapeliai dalinami: *dasipirk šitą, dasipirk šitą*, visi tą patyrėte, kitų įstaigų (...) priemokos... Jeigu norime apginti pacientą, suprantu, kad iki kitų rinkimų dar yra keli mėnesiai, bet pacientai neužmirš, kas kaip balsuoja ir apgina pacientą arba neapgina.

PIRMININKAS. Dėkui, bet čia truputėlį primena rinkiminę kalbą. Jūs gal komiteto išvada daugiau vadovaukitės. Bet dabar yra pasisakymai už arba prieš pasiūlymą J. Sejonienės. Gerbiamas A. Vyšniauskas už kalbės.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, žinokite, seniai nemačiau Seimo salėje svarstant kokią nors įstatymą tokios mišrainės, kokią girdime čia šiandieną. Iš esmės diskutuojame apie tai, ar bausti, ar nebausti privačias gydymo įstaigas dėl kažkokių pažeidimų, tačiau komiteto pirmininkas suvelia viską į apskritai fundamentalią diskusiją apie privačios medicinos svarbą ir egzistavimą. (*Balsas salėje: „Paskaitykite straipsnį, sakinį, kuris...“*) Ir iš to, kas yra kalbama, man atrodo, yra akivaizdu, kad yra norima tiesiog bausti specifiskai privačią mediciną, privačius, net ir mažus, šeimos gydytojų kabinetus, kurių, pavyzdžiui, mano apygardoje yra 14, 70 % visų pacientų į tokius eina.

Tikrai tam negaliu pritarti, nes diskusija iš esmės vyksta jau nebe apie pažeidimus, o ar gali būti priemokos, ar negali būti priemokų. Tačiau įstatymas skirtas ne tam, jis skirtas pažeidimų dalykams. Dėl to aš siūlau nesuvelti viso įstatymo, įstatymo esmė yra ligoninių kasų reforma, kuri yra aiškiai suprantama, ir pritarti J. Sejonienės pasiūlymui, kuris sugrąžina visą įstatymą į pradinę jo stadiją.

Tai nėra diskusija, net negali būti diskusijos apie priemokas, negali būti diskusijos apie privačios medicinos kažkokį, na, žlugdymą ir kenkimą jai. Juo labiau kad suprantame, jeigu bus pažeidimų valstybinėse institucijose, niekas nei ten licencijas naikins, niekas nei jiems kokias nors baudas skirs, niekas nepasikeis. Tai akivaizdu, kad šios diskusijos esmė yra taikinys – privati medicina. Man atrodo, taip, kaip padaryta dabar, negali būti. Kviečiu palaikyti Jurgitos pasiūlymą ir privačią mediciną.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas A. Sysas dėl vedimo tvarkos.

A. SYSAS (LSDPF). Taip. Ačiū, pirmininke. Aš kreipiuosi į jus. Mes svarstome 1 straipsnį, 1 straipsnyje kalbama apie pavadinimą, kur siūloma...

PIRMININKAS. Mes nesvarstome 1 straipsnio, mes svarstome 22 straipsnį, aš tą pasakiau. Čia dabar svarstymo stadija ir mes iš esmės, nes tai yra pagrindinis pasiūlymas, susijęs su kitais, svarstome nuo 22 straipsnio. Ačiū už repliką.

Dabar gerbiamas A. Veryga – prieš pasiūlymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Na, kolegos, aš čia labai daug demagogijos šiandien išgirdau. Pirmiausia, nežinau, iš kur čia kolegoms susišvietė, kad čia kažkas privačioms tik bus taikoma. Nėra apskritai tokių nuostatų įstatyme ir būkite malonūs – neklaidinkite Seimo salės, nes čia panašu, kad mada tampa.

Ir apie subjektyvumą yra labai negražu šnekėti, kai pacientams sutartyse yra įkišama juodu ant balto parašyta, kad reikia sumokėti 30 eurų už tai, kad gydytojas pacientui suprantama kalba pakomentuos tyrimus. Tai jūs manote, kad čia yra normalu? O kokia dar kalba jam reikia paaiškinti, nesuprantama – kiniškai, rusiškai ar kaip reikia išaiškinti? Ir dėl to jūs nematote prasmės, kad būtų taikomos tam tikros sankcijos, nematote viešojo sektoriaus susinimo?

Tai jau pasiskelbė „Norfos“ savininkas, kad statys kažkokį stebuklingą sveikatos centrą ir įdarbins ten šimtus medikų. Iš kur? Jau dabar viešajame sektoriuje nebėra medikų. Imdami neteisėtas priemokas, jie nusiurbs ten iš didžiųjų įstaigų medikus.

Kolegos, jūs paminėsite mano žodį, kai vieną dieną nuvažiaavę į Santariškes dėl rimtos bėdos, po infarkto nerasite kardiologo, po insulto nerasite neurologo, susirgę onkologine liga nerasite onkologo. Va tada jūs galėsite pašnekėti ir nuvažiuoti į „Norfos“ sveikatos centrą, kur už didelius pinigus jums pasakys: važiuokite į Santariškes.

Jeigu jūs nesuprantate, kad vyksta iš esmės sisteminiai dalykai sveikatos sistemoje, griauamas viešasis sektorius, tai balsuokite. Bet aš kviečiu visgi grįžti į sveiką protą ir balsuoti tikrai prieš šias J. Sejonienės pasiūlytas pastabas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas K. Adomaitis sako, kad buvo paminėtas, ir nori replikuoti. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamo A. Matulo kalboje buvau paminėtas, kad meluoju ir kad ten kažkokius dalykus sakau. Tai noriu pasakyti: atkreipkite dėmesį, kuo jus remdamasis apkaltinote Sveikatos komiteto pranešime, būtent tuo, kad kažkas paskutinę dieną viso mėnesio darbą suregistravo, ir niekur negirdėjau atsiprašymo dėl šito apkaltinimo. O gerbiama A. Verygai pasakysiu: tai jūs ir tvarkykite viešojo sektoriaus medikų atlyginimus, jeigu jūs norite, kad jie ten dirbtų, o neikite su baudomis ir nepersekiokite ir valstybinio sektoriaus, ir privataus sektoriaus.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Jeigu jūs dar pusę Seimo salės suminėsite, bijau, kad mes ilgai nebaigsime šio projekto. Paskui gerbiamas Antanas repliką savo pasakys prie kitų pasiūlymų. Dabar tada bandykime balsuoti dėl šio, kol nepamiršome, ką apsvaistėme.

Dabar balsuojame dėl J. Sejonienės pasiūlymo, jam komitetas nepritarė, bet mes balsuojame dėl J. Sejonienės pasiūlymo. Kas už pasiūlymą, tai už, kas prieš pasiūlymą, tai prieš. Balsuojame dėl J. Sejonienės pasiūlymo.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 47, prieš – 51, susilaikė 9. (*Plojimai*) Pasiūlymui nėra pritarta.

Tada toliau reikia svarstyti gerbiamo A. Matulo ir R. Šalaševičiūtės pasiūlymą dėl 22 straipsnio. Kas pristatys? Gal gerbiama R. Šalaševičiūtė, nes A. Matulas tribūnoje? Ar galima taip? Tada prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolegą, trys Sveikatos reikalų komiteto nariai kalbėjo puikiai žinodami, kad tai, apie ką mes dabar kalbame, ir šitas klausimas jau svarstomas buvo ir teikiamas nuo 2016 metų. 2023 metų kovo mėnesį bendru sutarimu buvo pritarta tai redakcijai, kurią aš pateiksiu kaip griežtesnę, bendru sutarimu. Taip balsavo ir M. Danielė, ir L. Slušnys. Viskas buvo gerai. Vyriausybės išvada buvo pritarti visoms toms nuostatoms, kurios buvo straipsnyje. Įsikišus privatininkams, lobistams, vaikščiojantiems Seime, Seimo komitetas, mūsų komitetas, dar sykį paprašė dar vienos išvados dėl Vyriausybės išvados. Nieko naujo, kad šitas straipsnis su pasiūlymais atsirado Sveikatos draudimo įstatyme, nes tai *in corpore* priklauso spręsti pagal šitą įstatymą visus klausimus.

Pasiūlyme, už kurį dabar balsuosime, kuriam komiteto vieno balso persvara buvo nepritarėta, būtent ir yra kalbama apie Valstybinės ligonių kasos direktoriaus ir apskritai kasos funkcijas, ką gali vykdyti, kada yra tokie pažeidimai, apie kuriuos žiniasklaidoje daug prirašyta, mes kalbame ir komitete buvo du kartus posėdžiai. Kalbėję prieš ir M. Danielė, L. Slušnys puikiai žinojo ir girdėjo, kokie pažeidimai, ne tik tai, ką įvardino A. Veryga.

Mano prašymas, mūsų su A. Matulu pasiūlyme būtent taip ir yra, kas yra griežčiau, tai suteikti ligonių kasoms teisę nutraukti sutartį ar jos dalį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu, jei per dvejus metus nuo ankstesnio teisės aktų pažeidimo nustatymo dienos padaryta ne mažiau kaip du analogiški...

PIRMININKAS. Kolege, jau viršijome laiką.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Aš tuoj, jau baigiu. Aš galiu ir nepristatyti. Seimo nariai turėjo perskaityti projektą.

PIRMININKAS. Labai ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Puikiai žino, balsuokime.

PIRMININKAS. Seimo nariai perskaitė.

Dabar komiteto nuomonė. Gerbiamas Antanai Matulai, nors jūs ir esate pasiūlymo teikėjas, bet dabar pasistenkite įsikūnyti į komitetą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Komiteje buvo teikiama balsuoti alternatyviai už du variantus: už šitą, kurį dabar pasiūlė kolegė R. Šalaševičiūtė ir aš, ir už paprastesnį, ne tokį griežtą. Komitetas, balsuodamas alternatyviai, pasirinko ne tokį griežtą.

Argumentai. Komitetas, atsižvelgęs į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ir vaistines vieni-jančių asociacijų nuogastavimus ir išsakytas pastabas dėl siūlymų griežtumo poveikio priemonių už pažeidimus, sutarčių nutraukimą dėl pakartotinių pažeidimų ir galimybių sudaryti naujas sutartis, numatytas tik po vieno metų, šitam pasiūlymui nepritarė. Komitetas pritarė kitam, kaip sakiau, nors Vyriausybė siūlė savo pasiūlymuose, išvadoje, kurią teikė R. Šalaševičiūtė, griežtesnį variantą, negu mes dabar pasirinkome.

Aš, kaip pirmininkas, turiu būti nuoseklus, nes komitetas alternatyviai pritarė mažiau griežtam variantui, tai aš šitą pasiūlymą būčiau linkęs atsiimti, bet kadangi R. Šalaševičiūtė kartu ir teikėja, siūlyčiau tada balsuoti prieš. Asmeniškai aš, kaip pirmininkas, turiu būti nuoseklus, nors komitetas irgi nepritarė. Aš turiu būti nuoseklus.

PIRMININKAS. Tikiuosi, kad...

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Šitam siūlymui komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Gerai. Komitetas siūlymui nepritarė, argumentus išdėstė.

Dabar už pasiūlymą – gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kalbėsiu kaip pacientas, o ne kaip ligonių kasų galimas, būsimas...

Gerbiami kolegos, kai reikia kalbėti per radiją, televiziją ir kai užduoda klausimą, kaip su sveikata ir ką mūsų įstatymai turi ginti, tai visi kaip vienas šnekame apie tai, kad pacientai yra svarbiausi, pacientas turi gauti paslaugą. Šiuo atveju... Man kai kas ten moja, aš suprantu, kad klausimas truputį platesnis, aš moku skaityti straipsnius, apie kuriuos mes kalbame. Bet esmė tai ta, ar tie, kurie nusižengia ir daro tam tikras pražangas, bus už tai atsakingi ar ne, nes jie tas pražangas daro ne su kuo nors, o su pacientais. Nuo to nukenčia pati sveikatos sistema ir pacientai. Todėl pritariu griežtesniam reguliavimui, jeigu mes norime, kad mūsų sveikatos sistema šiek tiek geriau atrodytų plačiame kontekste.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar gerbiamas K. Adomaitis kalbės prieš. Prašom.

K. ADOMAITIS (*LF*). Čia mes matome tokį labai gražų Sveikatos reikalų komiteto pirmininko manipuliavimą, kad jis neva nuosekliai yra liberalesnis, bet štai balsuosime dėl dar griežtesnio varianto, kaip čia visus bausti ir persekioti. Galiu atsakyti A. Verygai pasikartodamas dėl ankstesnių argumentų, kad problema yra ne ta, kad atsidaro kokia nors nauja įstaiga, iš kur ji gaus medikų, problema yra viešojo sektoriaus medikų atlyginimai. Jeigu jūs tuo rūpintumėtės, tai tikrai Lietuvos gyventojai neturėtų jokių problemų, kaip patekti pas gydytoją. Yra absurdas galvoti, kad bausdami...

Medikas tampa sistemos įkaitu, medikas turi galvoti, kokį ten ligos kodą užrašyti, kaip teisingai jį užrašyti, ir tas reguliavimas, tas baudimas tiktai priveda prie to, kiek tiksliai jisai tuos kodus užrašys. Ir gali būti situacijų, ir yra situacijų, kai viešajame sektoriuje medikas tampa kaltas dėl to, kad kažką ne taip užpildė, ir jis dar iš savo atlyginimo... Ligoninių kasos gali pareikalauti ir po to, kaip sakyti, regreso tvarka įstaiga iš mediko gali pareikalauti išieškoti tą sumą, kai jis suklydo, galbūt ką nors ne taip užpildė ir panašiai.

Sveikatos reikalų komitetas savo spaudos pranešime, kurį išplatino ir Seimo nariams, pareiškė, kad kažkoks neva medikas, kažkokia įstaiga kažkokiam rajone 200 ar 100 fiktyvių paslaugų užfiksavo, ir tik po to, tik išplatinęs spaudos pranešimą, sugebėjo išsiaiškinti, kad tai tebuvo viso mėnesio darbas, kuris buvo užregistruotas per vieną dieną. Ir tai buvo pateikta visuomenei, kad tai yra kažkoks didžiulis nusižengimas ir bandymas neteisėtai pasinaudoti lėšomis.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas! Labai ačiū. Dabar, matau, gerbiamas A. Veryga. Jūs dėl vedimo tvarkos ar dėl ko? Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Kadangi pavardė buvo paminėta, tai aš noriu tiesiog sureaguoti. Kolega, jūsų yra nuostabi pastaba dėl darbo užmokesčio viešosiose įstaigose. Tiktai aš noriu paklausti, ar jūs nieko nepainiojate? Jūs, kolega, esate valdančiojoje daugumoje, turite 600 mln. eurų PSDF rezerve. Norite išspręsti šitą problemą? Turėjote ketverius metus, nieko dėl to nepadarėte. Tai nėra priežastis naikinti viešąjį sektorių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama Rimante Šalaševičiūtė, ar buvo jūsų pavardė paminėta? (*Balsai salėje*) Nebuvo. Tai gal tada po balsavimo. Jūs gi pristatėte savo pasiūlymą ir dabar norėtumėte dar kartą kalbėti apie tą patį. Po balsavimo. (*Balsai salėje*) Po balsavimo, tikrai negalima du kartus dėl motyvų kalbėti.

Dabar balsuosime dėl gerbiamos R. Šalaševičiūtės ir A. Matulo pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė. Nepritare, nepritare, nepritare. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 53, prieš – 24, sulaukė 31. Pasiūlymui nėra pritarta, kaip ir siūlėte. Prašom. (*Balsai salėje*) Taip, dar yra viena pataisa. Gerbiamas Antanai Matulai, yra jūsų pasiūlymas.

Dabar replikos po balsavimo. Aš suteiksiu žodį. Pirmiausia gerbiamai R. Šalaševičiūtei, kuri jau laukia.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad įstatymo projekte nėra išskirta, ar privačios, ar viešosios įstaigos. Lygiai vienodai liečia visas gydymo įstaigas, odontologiją, vaistines ir taip toliau. Atkreipkite dėmesį į visus, kurie kalbėjo prieš mus ir prieš šitą projektą. Aš manau, tai yra susiję su įtaka privačios medicinos, privačių asmenų, kurie čia vaikšto jau porą metų ir visą laiką trukdo reglamentuoti. Gėda! Būtent tų pinigų, kuriuos gali išgelbėti už pažeidimus numatyta atsakomybė, būtų daug ir jie tikrai galėtų būti skiriami...

PIRMININKAS. Labai ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). ...inovatyviems vaistams ir visoms kitoms problemoms spręsti. Viskas.

PIRMININKAS. Labai ilga replika. Labai ačiū. Gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Nežinau, mano kažkodėl neveikė, aš esu už šitą pasiūlymą. Viena dar noriu pasakyti. Kas valdo pinigus, tas ir turi turėti atsakomybę ir kontrolę, o skirti ne bet kam. Gerai prisimenu, kaip medikai išrašydavo receptus mirusioms dūšioms, tai tikrai gerai prisimenu pačioje pradžioje, kai atsirado ligonių kasos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar grįžtame prie A. Matulo pasiūlymo, kurį jums ir tenka pristatyti. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš tik noriu pasakyti, kad dabar dėl kitų pasiūlymų, kolegės J. Sejonienės ir mūsų, balsuoti jau nereikia, nes visi jie susiję, tai lieka tik 7 straipsnyje. Kalbama apie tai, kokias naujas paslaugas ir kada galima įrašyti į mokamų paslaugų sąrašą. Šis pasiūlymas suderintas, tiksliau, gimė ministerijoje, aš jį užregistravau. Komitetas jam pritarė bendru sutarimu. Kaip minėjau, čia suderinta su ministerija, todėl prašyčiau bendru sutarimu pritarti šiam pasiūlymui, jis reikalingas.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Ar yra 10 Seimo narių, palaikančių, kad svarstytume šitą pasiūlymą?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš siūlyčiau bendru sutarimu pritarti. Sakau, reikalingas šitas papildymas.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime bendru sutarimu pritarti A. Matulo pasiūlymui? Galime. Gerai. Ačiū, pritarta. Su šiuo projektu baigėme.

Dabar Sveikatos sistemos įstatymo projektas. Čia taip pat buvo gerbiamos J. Sejonienės pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Taip? Sudarykime galimybes gerbiamai J. Sejonienei pasisakyti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jeigu Jurgita leis...

PIRMININKAS. Palaukite, gerbiamas Antanai. Dabar suteikiau žodį J. Sejonienei pasisakyti dėl pasiūlymo dėl 2 straipsnio. Sveikatos sistemos įstatymo projektas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš priminsiu, kad buvo du alternatyvūs. Pirmą jūs atsiėmėte, antram pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Aš matau vieną.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Taip, pasiūlymai buvo dėl mokamų paslaugų teikimo tvarkos. Teikiau du pasiūlymus. Mane tenkina tas variantas, kuriam komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tenkina komiteto variantas. Gerai. Čia buvo nepritarti. Tuomet bendru sutarimu, kaip komitetas. Toliau buvo...

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo buvo tikrai Kanceliarijos, Savivaldybių asociacijos pasiūlymas, į kurį siūlėme atsižvelgti. Komiteto redakcija, atsižvelgiant į Teisės departamento pasiūlymą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Žiūrėkite, čia jūsų pasiūlymams, gerbiamas Antanai Matulai, Sveikatos reikalų komiteto pasiūlymams dėl Administracinių nusižengimų kodekso kaip pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto buvo pritarta iš dalies. Ar jus tenkina?

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Ai, Administracinių... Taip, tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina. Gerai. Tuomet pagal redakciją kaip pagrindinio Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Viskas. Pasiūlymai baigti. Ačiū pirmininkui.

Dabar motyvai už. Gerbiamas A. Veryga kalbės už. Prašom. Už visą bloką jis čia kalbės.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, visgi svarstydami tokius rimtus įstatymų projektus turbūt turėtume nepasiduoti kažkokioms manipuliacijoms, bandymui nusukti kalbą tik į viešą ar tik į privatų sektorių ir nematyti to, kad vis dėlto vyksta judėjimas. Sveikatos sritis nėra turbūt vienintelė. Švietime vyksta judėjimas į privatų sektorių. Tai sukuria didžiulius netolygumus, pirmaisia socialinius netolygumus. Sveikatos mokslininkai jau daug metų kalba apie sveikatos netolygumus, tai yra nevienodas galimybes gauti sveikatos paslaugas. Vis dėlto teisę gauti kokybišką sveikatos priežiūrą Lietuvos piliečiams garantuoja mūsų Konstitucija. Mes, kaip politikai, svarstydami kokius nors įstatymų projektus, neturėtume leisti atstovauti tik kažkokio atskiros sektoriaus interesams. Tai viena.

Antra, šioje salėje tikrai yra ne vienas žmogus, kuris yra viešai pasakęs, kad norėtų, kad Lietuvos sveikatos sistema būtų kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose. Tai aš jums, kolegos, pasakysiu: neduok Dieve. Jungtinių Amerikos Valstijų sveikatos sistema yra vienas blogiausių pavyzdžių. Ir ką tai reiškia? Tai visiškai nereiškia, kad jų medikai blogi ar technologijos prastos. Tai reiškia, kad jeigu turi pinigų, gali sau leisti bet ką. Jeigu neturi pinigų, negausi jokios pagalbos arba gausi tokią sąskaitą, kad visa tavo giminė neišsimokės. Tai atsipeikėjime ir neleiskime, kad Lietuvos sveikatos sistema taip būtų transformuota į *amerikonišką*. Dėl to tai būtų didelės dalies Lietuvos žmonių, pacientų tragedija. Tai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama I. Pakarklytė prieš kalbės. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū. 2023 metų spalį sveikatos apsaugos ministras atnešė šį projektą kaip ligonių kasų konsolidavimo projektą. Mes turime Valstybinę ligonių kasą, turime teritorines ligonių kasas ir tai turėjo būti administracinis geresnio, efektyvesnio valdymo projektas. Pateiksiu analogiją, ką mes šiandien galiausiai po šitų pasiūlymų turime. Tai būtų tas pats, kaip būtų iš švietimo srities koks nors Švietimo ministerijai pavaldžių įstaigų konsolidavimo, geresnio valdymo projektas pateiktas ir kartu tada dar priimtume, kad privačioms mokykloms vis dėlto kažkaip reikėtų pamažinti čia galimybių ir daugiau taisyklių sukurti. Tai va tai dabar įvyko, nes projektas buvo visiškai ne toks.

O ką mes šiandien matome šios ilgos diskusijos metu, tai yra ta klasikinė kova, kur viena pusė yra tiesiog nusiteikusi prieš privatų sektorių tiek sveikatos apsaugos, tiek galbūt ir kitų sričių, kuriose lygiai taip pat teikiamos ir privačios paslaugos. Tai yra visiškai taip. Kiekvienoje Seimo kadencijoje vis atsiranda, kas bando tas privačias sveikatos priežiūros įstaigas uždaryti. Šita kadencija irgi yra ne išimtis. Opozicija šiuo atveju su Sveikatos reikalų komiteto pirmininku ir dar keliais konservatoriais taip susivienijo ir mes matome tokį rezultatą, kai konsolidavimo projektas pavirsta į privačių įstaigų smauginimo projektą. Ligoninių kasos šiaip jau galių turi tikrai pakankamai. Kalbant kaip apie verslo priežiūros instituciją, tai jai yra dar labai daug kur pasitempti. Nors verslo priežiūros reforma jau *niolika* metų Lietuvoje vyksta, yra vykdoma, ligoninių kasos tikrai dar turėtų čia kur pasitempti ir geriau konsultuoti pradžioje, ir tik tada bausti. Čia gauname daugiau baudimo įrankių ir yra smauginamas privatus sektorius. Tai negaliu pritarti tokiam projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiami kolegos. Motyvai išsakyti, bet aš turiu pratęsti ir posėdžio laiką, ir balsavimo laiką, kol bus apsvarstytas šis klausimas.

Dabar balsuojame dėl ką tik apsvarstyto 1-13 klausimų bloko – Sveikatos draudimo ir lydimųjų įstatymų. Balsuojame.

Užsiregistravo 103, balsavo 101: už – 86, prieš – 3, susilaikė 12. Taigi, pritarta po svarstymo. Dėkoju, gerbiami kolegos, viskas. Rytinį plenarinį posėdį... Kitus klausimus svarstysime... Replikos po balsavimo. Gerbiamas A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš noriu padėkoti visiems, liko priėmimas. Išties mes bandomė apginti pacientą ir duoti žinią visiems, kurie bando pažeisti, nesvarbu, privatūs ar neprivatūs, įstatymą, duoti žinią, kad pacientai bus apginami. Aš noriu pasakyti kolegei I. Pakarklytei – na, yra žiauru, privačių įstaigų smaugimo projektas. Jūs man parodykite nors vieną žodį, pagal kurį yra išskirti iš sistemos privatininkai. Kam reikia meluoti? Aš tikrai, kolegos, kreipsiuosi į Specialiųjų tyrimų tarnybą, kad ji pasižiūrėtų, kieno interesams kai kurie žmonės atstovauja. Aš žinau, kad kolegė I. Pakarklytė labai dažnai mėgo apkaltinti kitus...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos!

A. MATULAS (TS-LKDF). ...bet jūs šiuo atveju, akivaizdu, kad...

PIRMININKAS. Nebesižarstykime kaltinimais.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...skleidžiate tiesiog neteisybę.

PIRMININKAS. Jau aistros tegul nurimsta. Gerbiamas J. Razma dar. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Labai gaila, kad svarstant šį klausimą mes kažkaip paskendome nepagrįstuose, tokiuose abstrakčiuose kaltinimuose vieni kitiems. Tkiuosi, kad iki priėmimo kažkaip dar pagalvosime, kaip rasti vieną kitą kompromisą, kad darniau galėtume priimti tą projektą. Pavyzdžiui, atsisakyti to momento, kad iš karto ligonių kasų nurodymas vykdomas, net jeigu įstai-ga apskundžia jį teismui, na, ar dar kažkas, kad vis dėlto nebūtų tokio susipriešinimo, nes tokiau atveju nežinia, ar apskritai priimsime tą projektą, kai balsai dalijasi beveik po lygiai.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju, supratome. Gerbiama I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Gali kur tik nori ponas A. Matulas kreiptis, bet keista vėlgi matyti, kaip Konservatorių partijos atstovas šitaip gali privačios iniciatyvos ir žmonių, kurie kuria darbo vietas, nemėgti, engti ir bandyti visą kadenciją gelti ir stabdyti projektus, ir nomenklatūrą bandyti išlaikyti sveikatos sektoriuje.

13.16 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3900 (pateikimas)

PIRMININKAS. Dabar, kolegos, galbūt galime dar pateikti 1-14 klausimą, bet be balsavimo, nes jau visi išsivaikščiojo. Gerbiamas V. Juozapaitis mums pateiks, o balsavimas jau tada bus popietiniame posėdyje.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke, labai trumpas pristatymas to, kad į Švietimo įstatymą įvedama kultūros paso sąvoka, tai yra 2 straipsnio pakeitimas, ir taip pat įvedamas naujas 17¹ straipsnis, reglamentuojantis kultūros pasą. Jis jau keleri metai veikia kaip priemonė, bet niekaip nėra reglamentuotas įstatyme, tai dabar siūloma būtent įtraukti jį į įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Trumpas pateikimas. Dar gerbiamas S. Tumėnas nori klausti. Prašau. Tai prašom, gerbiamas Stasy, mikrofonas jums jau įjungtas, nereikia ten kompiuteryje žymėti, jūs klausimą užduokite.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Kalbėkite, gerbiamas Stasy, mikrofonas įjungtas.

PIRMININKAS. Sako, kad tiek to, atsisako. Gerai. Tai ačiū tada profesoriui V. Juozapaičiui, dėkoju komiteto pirmininkui. Dabar motyvai už, prieš. Nėra motyvų, vadinasi, lieka tik balsavimas. Balsuosime vakarinio posėdžio metu.

O dabar rytinį plenarinį posėdį skelbiu baigtą. (*Gongas*) Galime užsiregistruoti, jeigu kas norite. Prašom registruotis.

Užsiregistravo 17. Labai džiugu. Gerų pietų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 387 STENOGRAMA

2024 m. birželio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
A. MAZURONIS, V. MITALAS ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, pradedame birželio 11 dienos, antradienio, vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis.

14.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projektas Nr. XIVP-3909 (pateikimas)

Gerbiami Seimo nariai, darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projektas. Pranešėjas – K. Budrys, Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas. Kviečiu į tribūną pateikti nutarimo projektą.

K. BUDRYS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, Seimo vicepirmininke ir gerbiami Seimo nariai. Šiandien noriu jums pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo yra teikiama Lietuvos Respublikos Seimui pritarti brigados generolo R. Vaikšnoro kandidatūrai į kariuomenės vadus.

Taigi Lietuvos Respublikos Prezidento 2024 m. birželio 6 d. dekretas „Dėl teikimo Lietuvos Respublikos Seimui pritarti brigados generolo Raimundo Vaikšnoro skyrimui Lietuvos kariuomenės vadu“: „Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 14 punktu, teikiu Lietuvos Respublikos Seimui pritarti brigados generolo Raimundo Vaikšnoro skyrimui Lietuvos kariuomenės vadu.“ Pasirašo Lietuvos Respublikos Prezidentas G. Nausėda.

Šiandieną ir norėčiau trumpai apžvelgti, kaip vyko pats pasirinkimo procesas, kokie buvo pagrindiniai Respublikos Prezidento iškelti kriterijai parenkant kariuomenės vado kandidatūrą ir kokie yra Respublikos Prezidento lūkesčiai dėl kariuomenės vado. Taigi pats procesas, patys pokalbiai buvo aiškūs ir skaidrūs. Respublikos Prezidentas susitiko ne su vienu generolu. Kalbėjosi apie jų matymą, viziją ir kokius pagrindinius iššūkius ir darbus mato prieš save, taip pat apie tarnybos patyrimus, patirtis ir pasiekimus. Buvo suformuluoti keturi kriterijai, apie kuriuos taip pat arba su jumis, arba su jūsų kolegomis esu dar ir anksčiau kalbėjęs. Visų pirma nuosekli karininko karjera, kad būtų vadovavęs visiems kariniams vienetams nuo mažiausio skyriaus iki aukščiausio bataliono, taip pat junginiui, brigadai. Kandidatas brigados generolas yra būtent visus šituos žingsnelius ir perėjęs.

Antras svarbus kriterijus yra vadovavimas Sausumos pajėgoms. Kaip žinome, visi paskutiniai mūsų kariuomenės vadai, galėtume sakyti, generolas J. Kronkaitis, taip pat ir drauge su mumis esantis generolas A. Pocius, NSGK pirmininkas, yra buvę Sausumos pajėgų vadais. Dabartinis vadas, buvęs Sausumos pajėgų vadas, prieš jį buvęs generolas J. V. Žukas, generolas A. Pocius ir taip pat generolas V. Tutkus – visi yra buvę Sausumos pajėgų vadais. Prezidentas matė tai kaip svarbų kriterijų. Tai reiškia, kad karininkas savo kasdieniame darbe susipažįsta tiek su vienetų komplektavimu, tiek su koviniu rengimu, tiek su sąveika su partneriais, tiek su kasdieniais iššūkiais, su kuriais bet koku atveju yra susiduriama.

Trečias svarbus kriterijus buvo tarptautinė patirtis, kad generolas žinotų ne tiktai schematiškai, kaip atrodo visa mūsų sąjungininkų vadovavimo struktūra ir grandinės, bet ir praktiškai būtų patyręs planavimo procesą ir taip pat įvairiausius su rengimu susijusius ir kitus dalykus. Tai gi dabartinė brigados generolo pozicija, o tai yra Jungtinės pajėgų vadavietės Brunsume štabo

viršininko pavaduotojas koviniam rengimui, yra būtent tai, ko mums šią dieną reikia, tai yra kasdienio darbo su sąjungininkais patirtis rengiantis pratyboms.

Ir ketvirtas svarbus kriterijus (čia jau tikrai galime sakyti, kad yra ir daugiau atitinkančių generolų mūsų kariuomenėje, ir tuo pasidžiaugti) – tai aiški lyderystė ir pagarba iš Lietuvos kariuomenės karininkų, puskarininkų, karių, atsižvelgiant į teikiamo kandidato buvusią patirtį.

Respublikos Prezidento lūkesčiai. Trumpai kelis galėčiau įvardinti, apie ką jau buvo kalbėta ir su kandidatu. Lūkestis Nr. 1 yra pasiekti visą operacinę divizijos pajėgumą iki 2030 metų, kaip tokį tarpinį tikslą išsikeliant uždavinį vėliausiai 2029 metais turėti divizijos lygmens normalias pratybas Lietuvoje, kuriose galėtume patikrinti, kaip pas mus kas veikia ir kas neveikia. Suprantama, kad didelė divizijos formavimo dalis yra susijusi ne vien tik su kariuomenės vado veikla, bet taip pat ir su ministerijos veikla, su išsigijimais ir kitais dalykais, tačiau tiek, kiek yra pajėgų komplektavimas, tiek, kiek yra pratybos, rengimas, sąveika su sąjungininkais, tai yra labai svarbu.

Antras dalykas yra matymas, kaip mes vis giliau sąveikausime su sąjungininkais, tiek tais, kurie jau yra čia, Lietuvoje, tai yra priešakinė kovinė grupė, kaip žinome, ir amerikiečių batalionas, tiek su būsima čia dislokuosimais sąjungininkais, ir kaip tai sąveikaus su jau dabar rengiamais taktiniais planais. Tas yra svarbus prioritetas, Prezidentas mato kaip antrąjį. Na, ir žinoma, yra sąveikavimas su kitomis, ne kariuomenės ir ne ginkluotųjų pajėgų institucijomis, rengiantis visuotinei gynybai.

Tai kokius artimiausius žingsnius matysime, kur sieksime sinergijos tiek su centrinės valdžios institucijomis, tiek su savivaldos institucijomis, taip pat yra svarbu Respublikos Prezidentui. Jis mato, kad jums teikiamas kandidatas visus šiuos uždavinius gali ir atliepti, dėl to Respublikos Prezidentas prašo Seimo pritarti teikiamai kandidatūrai. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū už pristatymą. Dabar kviečiu į tribūną pasisakyti patį kandidatą. Po šio pasisakymo bus galimybė užduoti klausimų ir atsakyti į juos. Prašom.

R. VAIKŠNORAS. Gerbiamas Seimo Pirmininko pavaduotojau, gerbiami Seimo nariai, esu brigados generolas Raimundas Vaikšnoras, šiuo metu tarnaujantis Jungtinėje pajėgų vadavietėje Brunsume štabo viršininko pavaduotoju koviniam rengimui. Kiek žinau, prieš mano prisistatymą Seimo nariams buvo išsiųsta biografija, todėl galbūt detalai neičiau per kiekvieną punktą, gal tik paminėčiau tai, ko gal nėra paminėta, tai tam tikri dalykai, kurie galbūt yra svarbūs jums sužinoti apie mane.

Esu gimęs ir užaugęs Druskininkuose. 1988 metais baigiau 3-iąją vidurinę mokyklą, šiuo metu jina vadinasi „Saulės“ pagrindinė, ir tais pačiais metais įstojau į tuometinį Vilniaus inžinerinį statybos institutą (dabartinis Gedimino technikos universitetas). Maždaug įpusėjus mano mokslams, 1991 metų sausio įvykių metu, kaip ir daugelis kitų patriotiškai nusiteikusių studentų ir jaunimo ieškojau būdų, kaip prisidėti prie Lietuvos nepriklausomybės apgynimo ir išsaugojimo, todėl įstojau į tuo metu besiformuojantį Krašto apsaugos departamento Mokomąjį junginį, kuris vėliau išaugo į „Geležinio vilko“ brigadą ir tapo reguliariųjų pajėgų užuomazga.

Nuo tada ir prasidėjo mano karinė tarnyba. Pabuvau su eilinio kario batais, buvau puskarininkis ir tęsiau karininko karjerą. Per tuos 33 metus teko pabūti, kaip buvau pristatytas, skyriaus vadu, būrio vadu, kuopos vadu, bataliono vadu, brigados vadu ir Sausumos pajėgų vadu.

Geopolitinė situacija šiandien diktuoja, kad visiškai neturime laiko, prabangos švaistyti laiką tuščiai, todėl pagrindinis dėmesys turi būti sutelktas į atgrasymą ir viso NATO aljanso gynybą. Stiprūs Lietuvos kariuomenės kolektyvinės gynybos išipareigojimai yra svarbiausi prioritetai. Pradėti darbai, jų tęstinumas, esamų ir naujų suplanuotų pajėgumų integravimas, personalo formavimas, jo parengtumas sustiprins Lietuvos kariuomenę ir padės išlaikyti reikiamą kovinę parangtį. Pajėgumų stiprinimas turi būti subalansuotas užtikrinant visų mūsų operacinių sistemų funkcionavimą. Į jį įeina žvalgyba, manevras, ugnies parama, pajėgų apsauga, vadovavimas, valdymas ir išsilaikymas.

Yra parengti ir patvirtinti NATO regioniniai planai. Mūsų uždavinys kartu su sąjungininkais – užtikrinti šių planų įgyvendinimą. Ką tai reiškia mums? Mūsų nacionaliniai planai turi būti suderinti, turime skirti pakankamus pajėgumus užpildymui ir tiems planams testuoti per pratybas, per stalo žaidimus kartu su sąjungininkais tam, kad identifikuotume pilkąsias zonas ir vėliau ras-

tume galimybę jas uždengti. Todėl Vokietijos brigados priėmimas Lietuvoje ir jos integravimas bei įgalinimas kartu su šiuo metu esančiais Lietuvoje Jungtinių Amerikos Valstijų padaliniais užtikrins maksimalų atgrasymo efektą. Taip, tai bus nelengvas iššūkis, yra didelė dalis karių su šeimos nariais, tačiau dėsime visas pastangas, ir aš, kaip būsimas kariuomenės vadas, jeigu jūs patvirtinsite, kad Vokietijos brigada turėtų galimybę treniruotis čia, Lietuvoje, pagal visą programą.

Nacionalinės divizijos formavimas ir viso operacinio pajėgumo pasiekimas leis užpildyti pajėgumų spragas ir bus akivaizdus signalas sąjungininkams apie mūsų pačių rimtą prisidėjimą prie Aljanso gynybos, tuo parodant tvirtus kolektyvinės gynybos įsipareigojimus. Tai nėra naujas projektas. Dar kai buvau Sausumos pajėgų vadas, mes turėjome susitarimą, bendradarbiavimo sutartį su Pensilvanijos nacionalinės gvardijos 28-ąja divizija ir kartu rengėme štabo karininkus, todėl divizijos formavimas nebūtų nuo balto popieriaus lapo. Jis būtų šiandien egzistuojančių pajėgumų Sausumos pajėgose pagrindas. Mums reikėtų daug dėmesio skirti pajėgumams, kurių šiandien neturime, tai yra diviziją įgalinantiems pajėgumams. Žinau, kad yra pirkimai, numatomi pirkimai, įsigijimai, kurie tai įgalins padaryti.

Taip pat labai svarbi sąveika su Šaulių sąjunga ir kitomis jėgos struktūromis, kurios įeina į ginkluotųjų pajėgų sudėtį karo metu. Per kolektyvinį rengimą, per bendrą užduočių vykdymą mes sustiprinsime bendradarbiavimą. Tai ir vėl nėra naujas dalykas. Tiek pandemijos suvaldymo metu, tiek sienos priedangos per nelegalią migraciją metu mes jau turėjome labai daug gerų sąveikos momentų su Sienos apsaugos tarnyba, su kitomis institucijomis. Taigi, mums tik reikia daugiau dėmesio skirti pačių pajėgumų stiprinimui.

Taip pat pagalba savivaldybėms ir civilinėms institucijoms, ruošiantis ekstremaliųjų situacijų atvejams. Tai būtų mūsų, kaip kariuomenės, indėlis į visuotinę gynybą, kai valstybinės institucijos, civilinės institucijos pagal šiandien išmoktas pamokas Ukrainoje galėtų užtikrinti užnugario funkcionavimą, visų sistemų ir paslaugų teikimą gyventojams, taip leisdamos kariuomenei vykdyti savo pareigą – kariauti.

Taip pat yra keletas svarbių momentų. Tai yra visuotinis šaukimas. Aš, kaip kandidatas, priartiu visuotiniam šaukimui, tačiau reikėtų turbūt eiti palaipsniui. Tam reikalinga infrastruktūra, tam reikalingi mokymo laukai, tam reikia parengti instruktorius. Tačiau palaipsniui, kasmet, priklausomai, kokie bus priimti sprendimai, mes galime didinti jaunųjų karių pašaukimo skaičių, taip didindami savo rezervą – tiek aktyvųjį, tiek parengtąjį.

Ir kovinis rengimas. Tai čia mano labiau arkliukas, kadangi pastaruosius dvejus metus Brunsume mes prižiūrėjome, kaip vykdomos Aljanso pratybos šiame regione. Taigi, visų lygių, pradedant strateginiu, operaciniu ir taktiniu, būtų įgalinimas treniruotis pagal egzistuojančius gynybos planus ir ieškoti spragų, kaip jas užtaisyti, taip įgaunant pasitikėjimo, integruojant naujas ginklų sistemas ir tampant pakankamai patikimais mūsų sąjungos partneriais. Tuo savo prisistatymą ir baigiu. Laukiu klausimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju už pristatymą ir prisistatymą. Dabar yra galimybė 15 minučių klausiti. Pirmasis klausia V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas generole, malonu matyti jus čia stovintį, pasiruošusį ant savo pečių paimiti ne tik daug didelių žvaigždžių, bet ir labai didelę atsakomybę. Vienas mano klausimas bus lengvas, kitas – sudėtingas.

Pirmas bus: koks būtų jūsų požiūris į Lietuvos kariuomenės ir krašto apsaugos sistemos karo mokslų vystymą?

O antras – rimtas klausimas: ar jūs pasiruošęs, reikalui esant, organizuoti Lietuvos gynybą fiziškai, jeigu teks kariauti, nes laikai yra labai neramūs? Dėkui.

R. VAIKŠNORAS. Taip, ačiū už klausimą. Taip, karo mokymo vystymo šiaip jau, mano supratimu, yra užuomazgos, galbūt nėra sukoncentruota, bet tiek Doktrinų valdyboje yra Karo studijų skyrius įkurtas, tiek yra Mokymo skyrius Karo akademijoje. Galbūt reikalinga glaudesnė koordinacija. Iš mano, kaip Sausumos pajėgų vado, patirties, kiekvienos pajėgos turi savo mokymo centrą, kur kaupia išmoktas pamokas, identifikuotas pamokas, bendrauja tiek, kiek gali, kiek leidžia galimybės, bendraujant su kolegomis ir žinant situaciją Ukrainoje, tos naujausios patirtys yra diegiamos. Kad galėtų būti geriau, turbūt taip.

Dėl antro klausimo. Tas organizavimas gynybos, yra gynybos planai. Mūsų treniruotės kartu su sąjungininkais ir atskirai mums ir padėtų gerai pasirengti planams, ir, manau, tai mūsų, kaip karių, pareiga. Net tokio, kaip sakant, sudvejojimo nebūtų.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Pocius. Prašau.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Sveiki. Generole, tikrai džiaugiuosi patį matydamas šioje tribūnoje. Atsakingas jūsų karinės karjeros momentas, ir norėčiau dar paminėti porą faktų, kurie nebuvo įvardinti. Jūs, dar be to, kas buvo pasakyta, dalyvavote ir tarptautinėje misijoje Afganistane. Manau, ši patirtis yra labai svarbi, nesikuklinkite to paminėti susitikdamas su frakcijomis ir eidamas, kaip sakant, šiuo keliu link šios pozicijos.

Noriu paminėti dar vieną faktą, kas tikrai yra gera žinia, kad būtent generolas R. Vaikšnoras, kandidatuojantis tapti kariuomenės vadu, neturi sovietinės kariuomenės šleifo. Tai yra tikrai rimtas argumentas, nes ankstesniems kariuomenės vadams vienokiu ar kitokiu būdu teko turėti tą šleifą.

PIRMININKAS. Laikas!

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Mano klausimas yra toks: įvedus karo padėtį mūsų valstybėje, kariuomenės vadas tampa ir ginkluotųjų pajėgų vadu. Kaip jūs matote sąveiką tarp ginkluotųjų pajėgų ir visuomenės? Koks jūsų požiūris į visuomenės rengimą ir būtent per Ukrainos patirtį? Kiek yra svarbi visuomenės valia priešintis ir ta sąveika su ginkluotosiomis pajėgomis?

R. VAIKŠNORAS. Ačiū. Agresijos atveju, karo metu visa visuomenė, visi šalies piliečiai, tauta turi priešintis, be jokių išimčių. Ginkluotosios pajėgos sudaro tik dalį visos visuomenės. Dabar tos geros iniciatyvos įkuriant komendantūras, pritraukiant žmones, kurie gali ir nori prisidėti prie gynybos, yra labai sveikintinos. Mums tik reikia rasti momentus, kaip integruoti, kad vieni kitiems netrukdytų, kad nepersidengtų ir taip sulaukti sinergijos.

Dar gal paminėčiau, kad mūsų Krašto apsaugos savanorių pajėgos galbūt yra šiek tiek primirštos. Jos irgi vaidina svarbų, turėtų vaidinti svarbų, vaidmenį kaip teritorinės gynybos pajėgos, ir taip per Šaulių sąjungą, per mobilizacinį rezervą, per aktyvųjį rezervą faktiškai mes įtrauktume beveik visą visuomenę. Ir tai nėra vien tik ginkluota gynyba, tai yra ir neginkluota, tai yra ir pilietinis pasipriešinimas, kur reikalingi tiek kibernetikos, tiek elektroninės kovos, tiek psichologinių operacijų specialistai – kiekvienam galima rasti vietą rikiuotėje pagal tai, kokius turi gebėjimus ir žinias. Plius, kaip aš minėjau, visuomenė ir Vyriausybė, ir valstybė turi funkcionuoti: kas nors turi gaminti maistą, reikia kasti apkasus, reikia užtikrinti pagrindines miestų paslaugas – tai ir šiukšlių vežimas, ir nuotekos, ir vandentiekis, ir elektrikai. Aš manau, kad faktiškai visi turėtų rasti vietą tame gynybos plane.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamasis pretendentė į Lietuvos kariuomenės vadus, norėčiau jūsų pasiteirauti, kokie būtų jūsų prioritetai tapus vadu – ar oro gynyba, ar sunkioji ginkluotė, tankų įsigijimas ir šių pajėgumų vystymas? Tai viena klausimo dalis.

Kita dėl Suvalkų koridoriaus. Jūs, kaip inžinerinį išsilavinimą turintis žmogus, turbūt mąstote sistemiškai. Ir vis dėlto ar yra planai, kaip apginti šį Lietuvos Achilo kulną? Turbūt norėčiau, ką galite pristatyti šiandieną, ar tai vis dėlto yra mūsų pajėgumais kol kas dar neapginamas ruožas?

Ir kaip jūs mąstote dėl šauktinių? Per kiek metų būtų galima pasiruošti visuotiniam šaukimui? Ačiū.

R. VAIKŠNORAS. Ačiū už klausimą. Gal pirmiausia apie tai, kuriuos pareigūnus reikėtų prioritetizuoti. Turbūt pamokos Ukrainoje rodo, kad visos sistemos yra svarbios, bet oro gynyba yra viena iš svarbiausių, nes mes šiandieną turime iš tikrųjų daug skylių, taip šiurkščiai pasakysiu, nes pas mus daugiausia yra taktinės paskirties, tai yra nedidelio nuotolio, nedidelio aukščio.

Naujų baterijų įsigijimas iš tikrųjų padėtų ne tik apsaugoti mūsų kovinius padalinius, bet kartu ir priimančiosios šalies priėmimo taškus. Turbūt mes negalėsime įsigyti pačių moderniausių sistemų, nes biudžetas turbūt nepanešėtų, tačiau su sąjungininkais kartu tariantis ir kas dabar yra iniciatyva turėti irgi rotacines oro gynybos sistemas čia, Lietuvoje, padėtų mums tam tikras galimybių nišas uždengti. Taip, biudžetas yra toks, koks yra, yra prognozuojamas, ir pagal tai yra sudaromi įsigijimo planai.

Dėl sunkinimo aš galvoju, kad turi būti ir apie tai pagalvota, ir sunkinimas galbūt nebūtinai iš karto imti ir ištisą tankų batalioną dabar įsigyti, nes tam reikia prieš tai paruošti žmones, reikia ir infrastruktūrą turėti, remonto galimybes ir visa kita. Bet palaipsniui išdėliojant lėšas atitinkamai, prioritetizuojant mūsų įsigijimus, manau, kad kiekvienas pajėgumas rastų savo vietą.

PIRMININKAS. Klausia A. Anušauskas. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas generole, kaip atsargos leitenantui visada malonu generolą paegzaminuoti. Aš tikrai neklausiu, ką jūs mūsųje norėtumėte turėti – pistoletą, automatinį ginklą, kulkosvaidį ar vienkartinį granatsvaidį. Spėju, kad viską, plius naktinio matymo prietaisus, termovizorius ir panašiai. Kariuomenė yra toks visapusiškas organizmas, jeigu galima taip pasakyti, kuriam reikia visko. Klausimas būtų toks. Ką matytumėte dėl profesinės karo tarnybos stiprinimo, žmonių kvietimo į ją, kokių galbūt neišnaudotų rezervų čia turime?

R. VAIKŠNORAS. Taip, ačiū. Dėl profesinės karo tarnybos yra iššūkių ir juos lemia, mano manymu, galbūt ne tik atlyginimas, piniginis atlygis, bet ir tarnybos sąlygos. Tarnybos sąlygų, kovinio rengimo užtikrinimas taip pat labai motyvuoja. Ką aš turiu omenyje? Jeigu vykstant kovinio šaudymo pratyboms normos šiandien yra sumažintos iki gal 50 %, tai iš tikrųjų karių nemotyvuoja. Vis tiek mes turime suprasti, kad karys, ypač kuris pasirašo kontraktą, yra šiek tiek romantikas ir jis nori veiksmo. Jeigu mes dėl kokių nors priežasčių (aišku, buvo sumažintas finansavimas, buvo sunku visur apglėbti) nesukuriame ir nesudarome sąlygų treniruotis, tai iš tikrųjų labai numuša motyvaciją.

Kokios kitokios gali būti priemonės? Tai gali būti ir socialinės garantijos, tai gali būti ir... Kažkada (aišku, čia labai seniai) buvo parama jaunoms šeimoms, kad gal tikrai pusę sumos už darželį susimokėtų. Tokie, atrodo, paprasti dalykai, bet jie padėtų kariui jaustis svarbiam ir reikalingam. Aš manau, kad ir vadų požiūris į karį irgi formuoja tą aplinką, ar jis nori tarnauti, ar nenori tarnauti, bet aš giliai įsitikinęs, kad ne vien tikrai piniginiai dalykai turi būti.

PIRMININKAS. Klausia V. Semeška.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas generole, tikrai smagu jus matyti tribūnoje. Norėjau vis dėlto paklausti apie puskarininkius. Tai yra tikrai labai svarbi kariuomenės grandis ir dalis, galbūt net ypač svarbi. Kokį iššūkį čia jūs matote dėl puskarininkių, kad jų Lietuvoje būtų pakankamai ir kad jie norėtų likti, pratęsti sutartis? Kuo mes čia galėtume patiprinti tą grandį?

Antras klausimas dėl ribotų resursų. Žinoma, kad turėsime visuomet ribotus resursus, skirtus krašto apsaugai, tačiau yra mūsų ir Karinės jūrų pajėgos (jūs esate iš Sausumos pajėgų), ir ten flotilė yra pakankamai nusidėvėjusi. Taip, netrukus ateis naujas laivas iš Didžiosios Britanijos. Reikia ir krantines tvarkyti. Būtų įdomios jūsų išvalgos, kaip vis dėlto tuos resursus taip efektyviai panaudoti, kad ir mūsų Karinės jūrų pajėgos atlieptų šių dienų poreikius? Ačiū.

R. VAIKŠNORAS. Aš gal pasikartosiu, kaip ir atsakinėjau į prieš tai užduotą klausimą gerbiavam Seimo nariui A. Anušauskui. Aplinka, kurioje karys tarnauja, labai svarbi, ir materialinis, techninis aprūpinimas, ką mes galime duoti. Taip, dabar naujos technikos ir ginkluotės atėjimas iš tikrųjų labai motyvuoja karius ir pasilikti, ir įgyvendinti, ir treniruotis su sąjungininkais. Tu gali pasilyginti savo žinias ir patirtį. Taip, puskarininkiai pavargsta. Tai yra faktas, kad laikui bėgant jiems ta motyvacija gal sumažėja.

Aš manau, kad labai didelis indėlis yra tiesioginių vadų, kaip jie mato, kaip tą karį traktuoja, kiek suteikia pasitikėjimo jam veikti. Kontrolė svarbi, bet mums reikia leisti kariams ir klysti kartais. Mūsų toks bijojimas suklysti iš karto gimdo nenorėjimą nieko daryti, nes nieko nedarysi, tai neklysi. Tada prarandame iniciatyvą. O tie, kurie atėjo ir po 14–15 metų praleido Lietuvos kariuomenėje, paprasčiausiai su tuo nebesusitaiko ir turbūt išeina. Bet čia yra bendriniai dalykai. Čia galima visur pritaikyti tiek su karininkija, tiek su puskarininkija, tiek su kariais. Todėl aš manau, kad žmogiškas požiūris, bandymas ieškoti išeičių, leidimas kartais klysti (aišku, tai neturi būti fatališkos klaidos) ir leisti po tų klaidų taisytis, manau, tai ir būtų tas sukurtas moralinis klimatas, kuriame galėtų visi drąsiai išsakyti savo poziciją, rodyti iniciatyvą ir tokiu būdu mūsų kariuomenė būtų tik stipresnė.

Dėl resursų aš esu lygiai tokios pačios nuomonės, kad mes turime vystyti pajėgumus galbūt nebūtinai proporcingai vienodai, bet Jūrų pajėgos yra svarbios, nes jos saugo mūsų teritorinę jūrą,

ekonominę zoną. Oro pajėgos. Galbūt nebūtinai šnekame apie naikintuvus, nes mes aukštesnio lygmens oro gynybos sistemos turbūt nelabai įprktume ir mūsų visas krašto apsaugos biudžetas išeitų vien tiktai vienai sistemai, tačiau oro gynybos vidutinio nuotolio žvalgybinių pajėgumų stiprinimas tiek krante, tiek ant laivų, tada tų pačių dronų ir jūrinių dronų, ir antžeminių dronų įsigijimas, aš manau, sudarytų tokią visumą, sinergiją, kuri leistų mūsų kariuomenei būti ir modernesnei, ir taip pat geresnei negu mūsų potencialus priešininkas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Baigėsi 15 minučių klausti ir atsakyti. Ačiū, generole, už jūsų prisistatymą ir atsakymus į klausimus. Ačiū Seimo nariams už juos. Bus galimybė paklausti ir pasišnekti pagal su frakcijomis suderintą grafiką.

Dabar mes grįžtame prie... Atsiprašau, be abejo, pagrindiniu komitetu siūlomas NSGK. Siūloma šį nutarimą svarstyti birželio 20 dieną. Galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

14.30 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876, Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883 (*pateikimo tęsinys*)

Dabar aš siūlau grįžti prie paketo, kuris buvo svarstytas rytinėje darbotvarkėje, tai yra prie darbotvarkės 1-3 klausimo – Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto ir lydimųjų įstatymų projektų. Pateikimas.

Matau, A. Vyšniauskas dėl vedimo tvarkos.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašyčiau pusvalandžio pertraukos. Matome, kad visi Seimo nariai dar nori su būsimu kariuomenės vadu pabendrauti. Tai svarbus klausimas. Pabendraukime ir tada sugrįšime. Pusvalandžio pertraukos prašome.

PIRMININKAS. Gerai. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Galime, tvarka. Dėl viso paketo pusvalandžio pertrauka. Nustatykite laikrodį, kad tiktai nepavėluotume.

14.31 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ projektas Nr. XIVP-3922 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Dabar Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ projekto Nr. XIVP-3922 pristatymas. Kviečiu R. Lopatą pristatyti šį rezoliucijos projektą.

R. LOPATA (LSF). Ačiū. Ponios ir ponai, aš trumpai pristatysiu kontekstą ir labai trumpai rezoliucijos tekstą. Situacija yra tokia, kad šių metų rugsėjo pabaigoje Jungtinėse Tautose, Niujorke, planuojamas aukščiausiojo lygio susitikimas dėl ateities. Tai yra tam tikras naujas Jungtinių Tautų pastangų etapas išlaikyti bendrą pasaulio ateities darbotvarkę dėl įvairių aplinkybių – dėl klimato kaitos, globalios geopolitinės konfrontacijos ir taip toliau, ir panašiai. Pasirengimas šiam susitikimui prasidėjo dar prieš pandemiją ir prieš Rusijos karą prieš Ukrainą. To pasirengimo atskaitos taškai buvo Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus ataskaita (mūsų bendra darbotvarkė) ir pasiūlymas parengti „Ateities paklą“, „Deklaraciją dėl ateities kartu“ ir globalaus skaitmeninio susitarimo projektus. Šiuo metu jie yra rengiami. Mūsų diplomatai dalyvauja šiame procese. Suprantama, įprasta, kad Jungtinėse Tautose šalims atstovauja valstybių vadovai, premjerai arba

prezidentai, bet į juos ištraukia ir valstybių parlamentai, kai priimami kertiniai sprendimai. Šiuo atveju prieš mus mūsų kolegos iš Švedijos ir Danijos tokias rezoliucijas jau yra priėmę.

Kalbant apie patį rezoliucijos tekstą, keli momentai. Suprantama, pabrėžiama šio Viršūnių susitikimo svarba, pažymimi ir akcentuojami Jungtinių Tautų, mūsų supratimu, kertiniai tikslai palaikyti tarptautinę taiką ir saugumą. Dabar derybose dėl ateities šitas klausimas, matyt, yra pats aktualiausias. Vyksta, pavadinčiau, nuožmi kova tarp autoritarinių ir demokratiinių valstybių dėl to, kaip yra suprantami tarptautinės teisės principais užtikrinami saugumas ir taika. Rezoliucijoje pabrėžiama parlamentų svarba užtikrinant atskaitomybę už nacionalinių įsipareigojimų vykdymą. Atkreipiame dėmesį į tai, kad šią mintį mes jau kėlėme 2023 metų, tai yra praeitų metų, gegužę, kai Vilniuje Ateities komiteto iniciatyva vyko pasaulinis parlamentinis kongresas „Pasaulio ateitis“. Pabrėžiame tai, kad Lietuvos pozicija aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities išplaukia iš Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“ nuostatų. Ją, kaip žinome, patvirtino Seimas. Pritariame Lietuvos Respublikos pozicijai, kad šiandien svarbiausias globalios darbotvarkės klausimas yra taikos ir saugumo užtikrinimas, ir išdėstome keletą rekomendacijų Lietuvos Vyriausybei ir Prezidentui.

Rezoliucijos tekstas, kaip minėjau, Ateities komiteto iniciatyva yra suderintas su Užsienio reikalų komitetu, su mūsų diplomatais ir prezidentūra. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Yra du norintys paklausti. Pirmasis klausia Ž. Pavilionis. Prašom.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Profesoriau, pirmininke, aš norėjau tiesiog dar kartą paklausti, kodėl tas parlamento vaidmuo yra toks svarbus? Tą aptarėme ir mūsų komitete, kuris iš tikrųjų yra pritaręs jūsų rezoliucijai. Ko tiksliai norėtumėte prieš tą svarstymą Jungtinėse Tautose, kad Prezidentas galbūt kokį nors atstovą iš parlamento į savo delegaciją pasiimtų? Kaip konkrečiai tas vaidmuo būtų realizuotas?

R. LOPATA (*LSF*). Turima omenyje tai, kad apskritai parlamentas, kaip politinė atstovybė, turi dalyvauti politikoje, apskritai ir konkrečiai, kaip yra šiuo atveju. Iš tikrųjų vyksta labai rimti ateities svarstymai ir, kaip žinote, tiek Europos Sąjungos valstybėse narėse, tiek ir kitose pasaulio dalyse, parlamentuose aktyviai steigiami Ateities komitetai, kurių uždavinys ir yra projektuoti, analizuoti, žiūrėti, kaip vyksta procesai, kurie galbūt ateityje bus lemtingiausi. Šiuo atveju tos mūsų rekomendacijos paremtos tuo, kad formuojamai Respublikos pozicijai mūsų pozicija yra paspirtis, kitaip tariant, kai bus kalbama, diskutuojama Jungtinėse Tautose, šalies vadovas tikrai jaus politinę paramą.

PIRMININKAS. Klausia G. Burokienė. Prašom.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Pusę klausimo jau paklausė gerbiamas Užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Bet aš norėčiau taip pat akcentuoti, kad Tarpparlamentinėje Asamblėjoje, kur dalyvauja virš 180 parlamentų, pabrėžiama, kad parlamentų vaidmuo šitoje konferencijoje yra kertinis. Ar nereikėtų į rezoliuciją tiesiogiai įrašyti, kad Lietuvos parlamentas, Seimas, irgi dalyvautų šitame kongrese? Taip pat norėčiau pasiteirauti jūsų dėl dabar mūsų bandomo įtvirtinti mūsų parlamento vaidmens Jungtinėse Tautose, Asamblėjose. Bet prieš porą dienų Teisės ir teisėtvarkos komitetas atmetė būtent mūsų pasiūlymą, kad parlamentarai ištrauktų į Darnaus vystymosi programos priežiūrą. Tai kaip jūs vertinate du tokius neatitikimus?

R. LOPATA (*LSF*). Dėl pirmojo klausimo galiu pasakyti, kad iš tikrųjų mes rekomenduojame, kad, formuojant delegaciją, būtų ir keli parlamento atstovai, bent keli atstovai, tą padarė, pavyzdžiui, švedai, jie delegavo. Ta rekomendacija yra.

Dabar dėl antrosios dalies. Situacija gana įdomi, nes mes tarsi, beje, jūsų teigimu, pritarėme, kad mūsų teisėkūros darnaus vystymosi, darnios plėtros klausimas būtų vienas iš kertinių, svarstant vieno ar kito įstatymo atitikimą visai teisinei aplinkai. Kita vertus, turint omenyje, ko mes neslepame, man atrodo, ta kritika, sveika kritika, kuri eina dėl Darnios plėtros programos, kad atsiliektume nuo jos vykdymo, kad daugelis rodiklių yra pasenę, kad tie rodikliai vertinami statistškai, o ne *online*, sukuria tokią dviprasmišką situaciją, kad aš neigiamai nesuabsoliutinčiau to, ką priėmė Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Bet ateityje, aš manau, ypač jeigu Viršūnių susitikimas bus sėkmingas ir tie mano išvardinti dokumentai bus priimti, taip pat bus korekcijos, suprantama, ir šitos programos. Tai aš manau, kad ji tikrai turėtų išlikti, dar sykį pakartosiu, kaip vienas iš teisėtvarkos instrumentų kartu su „Lietuvos ateities vizija „Lietuva 2050“.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Ačiū už pristatymą. Dabar svarstymo stadija. Diskutuoti nėra norinčių, dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti, tai apsispręsimе balsuoti numatytu laiku, ar priimame rezoliuciją be pakeitimų, ar ką kita darome.

14.39 val.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3888 (pateikimas)

Dabar aš paprašyčiau pristatyti darbotvarkės 2-13 klausimą, tai yra Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektą. Jo pateikiamas. Vyriausybė siūlo skubos tvarką. Ekonomikos viceministrę I. Valeškaitę prašyčiau tai pristatyti. Prašom.

I. VALEŠKAITĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Svarstyti yra teikiamas Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektas, kuris parengtas siekiant įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 1150 „Dėl verslo klientams teikiamų internetinių tarpininkavimo paslaugų sąžiningumo ir skaidrumo didinimo“ ir nutraukti Europos Komisijos inicijuotą pažeidimo procedūrą dėl netinkamo reglamento įgyvendinimo. Taigi projektu ir siekiama iš esmės dviejų tikslų. Išgaliojus projektui bus sustabdyta Europos Komisijos inicijuota pažeidimo procedūra Lietuvai dėl netinkamo reglamento įgyvendinimo bei paskirta reglamento priežiūros institucija. Iki šiol reglamento priežiūra buvo patikėta teismų sistemai, o tai, Europos Komisijos nuomone, nėra tinkamas reglamento įgyvendinimas.

Antrasis tikslas – tai įstatymo projektu būtent Konkurencijos tarybą paskirti atsakingą už reglamento priežiūros vykdymą Lietuvoje ir internetinėms platformoms nustatyti baudas, kurios siektų iki 15 tūkst. eurų už reglamento reikalavimų nesilaikymą. Tai trumpai tiek ir prašome pritari projektui.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Buvo norinti paklausti L. Nagienė, bet šiuo metu jos nėra salėje. Daugiau klausiančių nėra. Ačiū už pristatymą. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Ačiū pranešėjai.

14.41 val.

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3734(2) (svarstymas)

Tada darbotvarkės 2-3 klausimas – Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projekto svarstymas. Ekonomikos komitetas buvo pagrindinis. Matau, pranešėjos nėra. Gal kas iš Ekonomikos komiteto galėtų ateiti pristatyti komiteto išvadą? Matau, A. Bagdonas mielai tą misiją prisiimtų, tai kviečiu jį į tribūną pristatyti Ekonomikos komiteto poziciją.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvarstė įstatymo projektą ir balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskusijoje nėra norinčių dalyvauti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių šnekėti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

14.42 val.

Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2644(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo ir taip toliau, teisinės apsaugos įstatymo svarstymas. Kviečiu TTK pirmininkę I. Haase pristatyti komiteto išvadą. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo nurodytų straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-2644. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam įstatymo projektui Nr. XIVP-2644(2) ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu, 9 komiteto narių balsais.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvados pristatymą. Diskusijoje nėra norinčių kalbėti ir dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

14.44 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2990(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-5 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Bet čia yra pasiūlymų, ar ne? Tai gal mes balsuoti numatytu laiku, nes komitetas pritarė iš dalies visiems, ar?.. Matau, kad yra pritarimai iš dalies. Gal mes?.. Na, kviečiu. Bet koku atveju kviečiu, gerbiama Rasa, ateikite, pristatykite tada komiteto išvadą, pristatykite apsisprendimą. Čia yra įvairių Vyriausybės pasiūlymų. Nežinau, jeigu Vyriausybė prašys balsuoti, turėsime balsuoti, jeigu neprašys, neprašys. Čia yra projektas Nr. XIVP-2990. Projektas Nr. XIVP-2990(2).

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Tai čia Dalios ar čia Viktorijos?

PIRMININKAS. Tikrai čia teikėja V. Čmilytė-Nielsen.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Viktorija, tai gerai. Mūsų komitetas įstatymo projektą apsvaustė birželio 5 dieną. Gauta daug Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų, taip pat mūsų komiteto, Socialinių reikalų ir darbo komiteto, pasiūlymų. Jie visi yra apsvaustyti ir komitetas bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu Jaunimo ir sporto reikalų komisijos atstovą pristatyti komisijos išvadą. Ar galėtumėte, Rasa, taip pat pristatyti, kaip komisija atsiliepi apie šį projektą?

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Galėčiau, viską aš galėčiau. Komisijos sprendimas yra pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir Vyriausybės pasiūlymus, kuriems komisija pritarė. Balsavimas: buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ten yra keletas pasiūlymų. Aš siūlau palikti juos iki intervalo, mes tada apsispręsimė, kaip su jais darome.

14.46 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2919(2) (svarstymas)

Dabar prašau pristatyti darbotvarkės 2-6 klausimą – išvadą dėl Jaunimo politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-2919.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Gegužės 31 dieną mūsų komitetas apsvaustė Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kurį teikė V. Čmilytė.

PIRMININKAS. Čia D. Asanavičiūtė.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Kaip sakote?

PIRMININKAS. D. Asanavičiūtė teikė.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Ai, D. Asanavičiūtė šitą. Kitas... Atsiprašau.

PIRMININKAS. Taip. Viktorija prieš tai teikė. Dabar jau Dalia.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Iš eilės keli. Gerai. Taip pat gegužės 31 dieną mūsų komitetas apsvaustė Jaunimo politikos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų, taip pat Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės pasiūlymų, Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymų, Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pasiūlymų. Visos pastabos ir pasiūlymai mūsų komitete buvo apsvaustyti,

išnagrinėti ir visi bendru sutarimu nutarėme grąžinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į šitas visas pastabas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar diskusijoje nebuvo norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat nebuvo norinčių kalbėti. Apsispręsimе balsuoti numatytu laiku.

14.48 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436(2) (svarstymas)

Tęskime, gerbiama Rasa, jūsų pristatymus. Dar yra darbotvarkės 2-7 klausimas – svarstymas Šalpos pensijų įstatymo, dėl kurio jūs taip pat pristatote komiteto išvadą. Prašau.

R. PETRAUSKIENĖ (TS-LKDF). Taigi birželio 5 dieną mūsų Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvarstė Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo projektą. Gauta pastabų iš Seimo kanceliarijos Teisės departamento, taip pat mūsų komiteto daug pastabų. Jos visos apsvarstytos ir visi bendru sutarimu nutarėme pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju, diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Dėl šio įstatymo apsispręsimе balsuoti numatytu laiku. Ačiū.

14.48 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3445(3) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto svarstymas. Pranešėja – taip pat I. Haase. Kviečiu ją pristatyti komiteto išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto nurodytų straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIVP-3445(2). Komiteto sprendimas: pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai 9 komiteto narių balsais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau toli neatsitraukti, nes dėl motyvų nėra norinčių kalbėti ir diskusijoje nėra norinčių kalbėti. Jums reikės pristatyti išvadą ir dėl Administracinių nusižengimų kodekso. Prašau. Prašau, taip. Balsuosime dėl 2-8 klausimo – projekto Nr. XIVP-3445 per balsuoti numatytą intervalą.

14.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3114(2) (svarstymas)

Dar yra darbotvarkės 2-9 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso, kito projekto, taip pat svarstymas. Jį TTK taip pat apsvarstė ir parengė išvadą.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589, 603 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 110¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3114. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar diskusija šiuo klausimu. Kviečiu A. Stončaitį į tribūną. Čia bus svarstymo stadija. (*Balsai salėje*) Visada galite kalbėti labai trumpai, labai aiškiai, jokių sudėtinių sakinių. Prašau. Juokauju.

A. STONČAITIS (DFVL). Laba diena, mieli kolegos. Iš tikrųjų žmonės investuoja ir, be abejo, visą laiką teisėtai tikisi, kad tas investicijas jie galės panaudoti. Be abejo, problema šiandieną egzistuoja. Vystosi miestai, gyvenvietės, daugėja transporto ir daugelis susiduria su ta problema, kurią, kaip gerbiamas Vilius inicijavo, yra bandoma spręsti, kad būtų užtikrinta teisinėmis priemonėmis, kad gyventojas galėtų naudotis savo išgyjamu turtu, konkrečiai šiuo atveju – parkavimo vietomis. Tačiau ne viskas yra taip paprasta. Yra keletas niuansų.

Pirmas dalykas. Ir svarstant mūsų komitete buvo atkreiptas dėmesys ir projektas buvo papildytas, reikės tas vietas tikrai aiškiai ir suprantamai kiekvienam gyventojui arba atvykusiam į miestą svečiui pažymėti, kad tai yra privačios parkavimo vietos ir ten nevalia jomis naudotis be savininko sutikimo.

Kitas dalykas, kad tas teisinis reguliavimas sukels truputį papildomų keblumų, nesusipratimų, nes, suprasime, viena yra, jeigu yra atskirtos konkrečios parkavimo vietos, o kita – jeigu kažkokios parkavimo patalpos yra didelės. Tokiu atveju tų konfliktinių situacijų tikrai, matyt, tikėtina, daugės. Policijai darbo daugės, protokolų surašymo daugės ir atitinkamai visų tų tokių konfliktinių situacijų taip pat daugės. Reikia pagalvoti, kaip į tai reikės reaguoti.

Labai daug buvo diskusijų, kokia čia kompetencija ir kieno atsakomybė yra. Dažniausiai einama lengviausiu keliu, kad papildoma prievolė yra užkraunama policijos pareigūnams. Bet sutikime, kad šiandieną, esant tokiam gana nestabiliam policijos pareigūnų skaičiui, didėjimo nėra, nors čia pristatė viceministras, gerbiama ministrė ataskaitoje, kad lyg stabilizavosi: tiek, kiek išeina, tiek lyg ir ateina, bet vis vien yra tikrai nepakankamas skaičius, prisideda tokios funkcijos. Jos kris grynai papildomu krūviu ir gyventojai visada tikės, kad tą konfliktinę situaciją reikės spręsti čia ir dabar, nelaukiant.

Yra du keliai. Vienas kelias – arba tada dar papildomus asignavimus, priimant tokius įstatymus, reikėtų numatyti policijos sistemai, kad jie galėtų papildomai komplektuotis, nors užduotis yra be galo sunki surasti tų darbuotojų.

Kitas dalykas. Visgi čia Savivaldybių asociacija atsirašinėjo, kad ne, galbūt taip pat bus per sunku. Visgi reikėjo numatyti, galbūt imperatyviai, kad to imtis būtų galėję ir savivaldybių viešosios tvarkos skyriai. Man atrodo, kad tos institucijos daugelyje savivaldybių yra sustiprėjusios, turi tokias galimybes, čia truputį reikėtų tik galvą pasukti dėl nuvežimo transporto priemonę, tokios paslaugos įsigijimo. Manau, tai būtų geresnis sprendimas. Yra toks, koks yra šiandien, siūlymas, aš siūlau vis dėlto balsuoti už, bet reikės pagalvoti, kaip vis dėlto... Arba policija sustiprins tuos gebėjimus, ir, svarbiausia, materialinę bazę, nes gali nukentėti platesnis viešasis interesas, policijos reagavimas laiku ir gyventojų interesų užtikrinimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Semeška užsirašęs diskutuoti. Prašom.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Privati nuosavybė, jokios abejonės, turi būti ginama, tam ir yra valstybė, tam ir yra savivalda, tam yra policija. Ir žinome, kad parkavimo vietų problema yra aktuali ir tų problemų aktualumas tikrai augs, nes įsigyjama vis daugiau automobilių. Miestai neturi pakankamai parkavimo vietų, privatūs asmenys investuoja į nuosavas parkavimo vietas, perka jas įsigydami butus, namus, antžeminės, požeminės aikštelės yra privačios. Štai kur yra, kolegos, problema: iki šiol užėmus neteisėtai parkavimo vietą ir iškvietus policijos pareigūnus, policijos pareigūnai ateidavo, atvažiuodavo, atvykdavo, sugaišdavo laiką, tačiau atvykę padėti gyventojams negalėdavo, nes neturėdavo teisinių instrumentų.

Ir čia norėčiau pažymėti, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius dar 2012 metais labai aiškiai pažymėjo, jog tai yra didelė problema ir jina tikrai augs, ir kreipėsi į institucijas, kad šią problemą spręstų, tačiau ši problema iki šiol nesprensdžiama. Ir mes komitete daug diskutavę, buvo ir klausimų, radome optimaliausią sprendimą, kad neteisėtas stovėjimas kito asmens nuosavybės teise valdomoje vietoje ar sklype, kuriame įrengta vieta ir pažymėta ženklu „Rezervuota stovėjimo vieta“, užtraukia baudą nuo 30 iki 90 eurų. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad į tą vietą, kur savivaldybės nustatyta tvarka bus pažymėta, išduotas ženklas R – „Rezervuota stovėjimo vieta“, tik į tą vietą policijos ar Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnai galės ateiti ir nubausti piktybinį pažeidėją.

Pagrindinis tikslas, kad bendrijos bendruomenė susitartų, tai yra atgrasymo priemonė, tokia pati kaip susitarimas dėl nerūkymo balkonuose arba laiptinėse. Reikalingas tam tikras atgrasymas ir instrumentas, kad tos parkavimo vietos, kurios yra privačios, nebūtų okupuojamos arba užimamos, o pareigūnai neturėtų jokių instrumentų įsiterpti ir padėti gyventojams. Didžiausias klausimas kilo savivaldybei ir policijai, o kas atsakingas turėtų būti? Policija mano, kad ne ji atsakinga, o savivaldybė mano, kad irgi jai bus per daug darbo. Vis dėlto manyčiau, kad savivaldybės

ir policijos pareigūnų pagrindinis darbas yra padėti gyventojams, jeigu tos vietos yra teisiškai tvarkingai pažymėtos taip, kaip nustatys savivaldybių administracijos, jeigu kils konfliktinė situacija, kad atvykę policininkai negalėtų tikrai skėscioti rankomis, tačiau ir surašytų pažeidimų protokolą arba tiesiog iškvieštų evakuatorių ir būtų automobilis ištempiamas, ypač tų piktybinių pažeidėjų, kurie pastato į svetimas vietas ir išvyksta galbūt į užsienį 1 mėnesiui, 2 arba 3 mėnesiams, o sumokėjęs brangiai už vietą savininkas tiesiog neturi jokių instrumentų ir valstybė negėba, negali, negali padėti.

Kolegos, svarstymo stadija, tikiuosi, pritarsime. Jeigu dar bus pasiūlymų, Teisės departamentas dar kartą peržiūrės ir per priėmimo stadiją galėsime dar kartą balsuoti. Manau, gyvenamųjų namų bendrijų lūkestis yra labai didelis. Mes gavome daug laiškų, kad šita problema egzistuoja, ir prašymų ją spręsti. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar taip išėjo, kad diskutuojantieji nori kalbėti už ir prieš. Ar tikrai, Viliau? Ne. Ar tikrai, Algirdai? Gerbiamas Algirdai Stončaiti, ar norėtumėte dar kalbėti prieš? Ne. Matau, ne savo vietoje, nenori, manau. Viskas gerai. Kolegos, apsispręsime balsuoti numatytu laiku.

14.59 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3503(3) (svarstymas)

Bandome dar darbotvarkės 2-10 klausimą greitai apsvarstyti – Pluoštinių kanapių įstatymo projektą. V. Prancietis, Kaimo reikalų komiteto pirmininkas, pristatytų Kaimo reikalų komiteto išvadą dėl šio įstatymo projekto. L. Slušnys – Sveikatos reikalų komiteto.

V. PRANCKIETIS (LSF). Kaip sakytų vienas mūsų kolega, kanapės – jėga. Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą teikia Seimo narys K. Navickas. Mes jį komitete svarstėme, taip pat svarstė ir Sveikatos reikalų komitetas. Ir mūsų komiteto sprendimas yra toks. 2024 m. birželio 5 d. komitetas kaip pagrindinis svarstė įstatymo projektą, įvertinto visas gautas pastabas ir pasiūlymus, tai yra Teisės departamento, komitetų ir visas kitas, ir nusprendė pritarti komiteto patobulintam Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3503(3), komiteto išvadoms ir komiteto pasiūlymui. Balsavimo rezultatai: už buvo 6, dalyvavo šeši komiteto nariai. Mes siūlome pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkui. L. Slušnys pristatys Sveikatos reikalų komiteto išvadą.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sveikatos reikalų komitetas dėl šio įstatymo yra kaip papildomas, yra papildomo komiteto išvada dėl projekto Nr. XIVP-3503(3). Komiteto 2024 m. gegužės 29 d. sprendimas yra toks: siūlyti pagrindiniam Seimo Kaimo reikalų komitetui gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Teisingumo ministerijos Europos Sąjungos teisės grupės pastabas ir į tai, kad įstatymo projekto nuostatos neatitinka Europos Sąjungos reglamento Nr. 1308/2013 189 straipsnio ir galiojančio įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje numatytų reikalavimų dėl importuojamų kanapių ir kanapių sėklų THC kiekio. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 5, susilaikiusių nebuvo. Nulėmė komiteto pirmininko balsas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti nebuvo norinčių. Dėl motyvų. Už pasisakys K. Navickas. Jolyg ir nematau. Prieš kalbės A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Mielieji kolegos, iš tikrųjų yra labai apmaudu, kad komitetas vis dėlto liko prie nuostatos naikinti tą žemutinę 0,3 koncentracijos ribą. Ir išties kyla klausimas, o vis dėlto kokių tikslų tuomet įstatymas yra teikiamas, nes yra akivaizdu, kad ne moksliniai tyrimai, ne kanapių auginimo tyrimai, noras plėsti verslą ir taip toliau čia sukasi, o sukasi noras į rinką tiekti produktus, kurie turėtų iš esmės neribotą koncentraciją, kuomet yra naikinama 0,3 koncentracijos riba. Tikrai yra labai apmaudu, kad taip yra džiūgaujama iš šitos tribūnos kuriant tam tikras pilkšias zonas rinkoje, kur ir taip jau kontroliuojantys asmenys, kontroliuojančios institucijos susiduria su gana didelėmis problemomis, kaip kontroliuoti rinkos subjektus.

PIRMININKAS. Už kalbės V. Pranckietis. Prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Apgailėtina yra klausytis tokių ditirambų, kokius ką tik išgirdome. Kalbama apie tai, kad norint importuoti žaliavas Lietuvoje yra nustatyta tvarka, kad dėl tų žaliavų turi būti pateikta pažyma, o, pavyzdžiui, estai tokios pažymos nereikalauja ir nenustatinėja. Ir vienintelis reikalavimas, kad THC neviršytų 3 %, yra išlaikomas taip, kaip yra Europos Sąjungoje ir nustatyta. Todėl, manau, nereikėtų nukreipti dėmesio į kažkokį narkotizavimą, tai yra pluoštinės kanapės ir jų produktai yra sveikatinimui, sveikatai ir žmonių naudai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio klausimo balsuosime šiek tiek vėliau.

15.04 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876, Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877, Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879, Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882, Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883 (*pateikimo tęsinys*)

Praėjo pusvalandžio pertrauka, dabar grįžtame prie Gynybos fondo ir susijusių įstatymų pateikimo. Į tribūną kviečiu G. Skaistę. Pratešime klausimus ir atsakymus. Gerbiamieji kolegos, primenu, kad sutarėme, kad klausimus dėl projektų bus galima užduoti atskirai. Liko du klausimai dėl Gynybos fondo įstatymo. Klausia G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Tiesiog, posėdžio pirmininke, turiu prie daug ko prisirašiusi, tai gal galima vienu metu visus klausimus užduoti?

PIRMININKAS. Trumpai ir aiškiai. Prašom.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Gerai, trumpai ir aiškiai. Aš norėčiau išsiaiškinti pirmiausia. Turiu keturis labai trumpus klausimus. Ar nebuvo svarstoma, kai bankų solidarumo mokestis buvo įvestas bankams, ar nebuvo svarstoma tiesiog kitoms komercinėms įmonėms, kurių pelnai yra tikrai didesni net ir šiuo metu Lietuvoje, negu komercinių bankų, taip pat įvesti solidarumo mokestį?

Toliau norėčiau pasiklausti dėl draudimo sutarčių: ar jos galiotų tik naujoms investicinio draudimo sutartims, ar galios jau nuo kitų metų visoms?

Ir dar turėčiau klausimą dėl akcizų. Degalų ir mūsų gynybos tikslams reikės tikrai labai daug. Dabar mes padidintume akcizą ir padidintume kainą, tai iš vienos rankos duodame gynybai, iš kitos atimame. Ar bus numatyta kažkokia išlyga jiems?

Ir paskutinis klausimas. Premjerė minėjo, kad su koalicija sutarta dėl pagrindinių šio paketo dalių. Tai gal galite išduoti, kurios yra tos pagrindinės dalys? Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pradedant nuo paskutinio klausimo, išties, matyt, akivaizdu, kad dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo turime skirtingas nuomones koalicijoje, todėl tas klausimas yra svarstomas atskirai, dėl jo balsavimas jau įvyko.

Dėl draudimo mokesčio pasiūlymo, saugumo įnašo įstatymo taip pat vyksta diskusija. Yra pateikta derinimui su visuomene. Tai reiškia, kad balsavimo šiuo metu dėl jo nėra. Tuo tarpu tai, kas yra pateikta Gynybos fondo įstatyme, tai yra pelno mokesčio siūlymai bei akcizų pakeitimai. Dėl jų buvo preliminarus koalicijos susitarimas, kad už šiuos pasiūlymus esame nusiteikę balsuoti, teikiame juos diskusijoms Seime, na, ir, matyt, tam tikrų smulkių pataisymų visuomet gali būti atsižvelgiant į diskusijas, nes tam jos ir vyksta. Tačiau principinis sutarimas, matyt, dėl to, kas yra drauge su Gynybos fondo įstatymu, tas yra užtvirtinta.

Dėl kitų sektorių, kurie nėra finansų įstaigų sektoriai, yra siūlomas bendras Pelnų mokesčio įstatymo pakeitimas, kuriuo būtų padaryta, kad tiesiog visi verslai mokėtų didesnę pelno mokestį.

Tuo tarpu finansų sektoriuje yra susiklosčiusi tikrai išskirtinė situacija ir Lietuva – ne vienintelė šalis, kuri ėmėsi priemonių būtent finansų sektoriaus išskirtinei situacijai įvertinti ir surenka papildomas valstybės biudžeto pajamas. Tačiau tokio išskirtinio situacijos susidarymo, kuris yra finansų sektoriuje, visgi kituose sektoriuose nėra ir tam yra, matyt, tradiciniai pelno mokesčio apskaičiavimo būdai. Jeigu yra didesnės pajamos, yra surenkama ir didesnė pelno mokesčio pajamų dalis.

Dėl akcizų pakeitimų. Matyt, kariuomenės pagrindiniai įsigijimai visgi yra kitose srityse. Tai pirmiausia, matyt, įsigijimai iš užsienio valstybių, susiję su ginkluote, brangia ginkluote, taip pat yra infrastruktūros projektai: tai ir kelių tiesimas, infrastruktūros objektų, tokių kaip sandėliai, kaip gyventi kariams skirti objektai. Matyt, pagrindinės išlaidos yra tokios, todėl kažkokių papildomų išlaidų, negu yra numatytos tarptautiniuose susitarimuose, Lietuvoje reziduojantiems kariams papildomų išlaidų nėra numatoma.

Planuojamos papildomos pajamos iš žaliųjų akcizų yra 126 mln. eurų, tai yra daugiau negu ketvirtadalis planuojamo viso Gynybos fondo pajamų. Vadinasi, tikrai nemaža dalis yra su tuo susijusi.

PIRMININKAS. Dėkoju. V. Semeška norėtų paklausti, ar tikrai? Norėtų. Na, prašau.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Miela ministre, tikrai mano pasiūlymas buvo, jau žinote, sakėte: jam nėra pakankamo apetito Seime. Tai yra 1 % pelno mokesčio, 1 % – PVM ir būtų viskas aišku, paprasta. Dabar mes kalbame apie beveik šešis punktus, jeigu teisingai suskaičiavau, pakeitimų.

Man nerimą kelia tas toks vienas dėl individualios veiklos ir verslo liudijimų. Jeigu aš teisingai suskaičiavau ir mačiau jūsų prezentaciją, tai būtų lyg 9 mln. eurų papildomų pajamų per metus. Prašau nuraminti tuos verslo liudijimo turėtojus, kurie dirba individualiai iš principo, arba duoti jiems pakankamai argumentų, kad čia nieko skausmingo jiems nebus, arba priešingai – pasakyti, kas jų laukia. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Planuojamos papildomos pajamos iš verslo liudijimų pakeitimų, trijų esminių pakeitimų, yra 32 mln. eurų, kurie keliautų į Gynybos fondą. Esminiai pokyčiai yra trys: vienas iš jų – kartelės, pajamų kartelės nuleidimas nuo 45 tūkst. iki 20 tūkst., paliekant galimybę verslo liudijimą įsigyti tik smulkiausiems verslininkams, tai yra apie 2 tūkst. eurų per mėnesį, šią teisę paliekant tam, kad būtų galima išlaikyti mažas verslo liudijimų kainas tik tiems žmonėms, kurie tikrai yra smulkūs, turėti supaprastintą apskaitos būdą, tai yra įsigyti verslo liudijimą.

Kitas pokytis. Siekiama užtikrinti, kad žmonės būtų drausti. Verslo liudijimais taip pat verčiasi žmonės, kurie iš esmės verčiasi individualia veikla, savarankiška veikla, ir savo esme tai yra tęstinė veikla. Siekiant, kad žmonės būtų socialiai apdrausti, siūloma, kad įsigijamas laikotarpis būtų ne vieną dieną, dvi, tris, paskui daroma dviejų dienų pertrauka, vėl vieną, dvi, tris (tokių pavyzdžių yra), bet visgi visam mėnesiui. Tokiu atveju tai būtų antras pakeitimas.

Trečias pakeitimas. Ilgalaikio turto nuomai būtų ne verslo liudijimai, tačiau nuo 80 % pajamų būtų mokamas 15 % gyventojų pajamų mokestis, kaip ir nuo kitų iš turto gaunamų pajamų. Žmonėms, turintiems smulkias, mažas pajamas ir perkantiems verslo liudijimus visam mėnesiui, iš esmės jokių pakeitimų neturėtų būti, pakeitimai labiau palies tuos žmones, kurie išsiperka, matyt, daliai dienų per mėnesį, ir tuos žmones, kurie turi tikrai aukštas pajamas iš šios veiklos. Visgi manome, kad tokiu atveju tiksliau jiems būtų verstis individualia veikla, sumokėti mokesčius atitinkamai pagal gaunamas pajamas. Tokie yra pagrindiniai siūlymai. Ar kiek nors palies, ar nepalies konkretų asmenį, matyt, priklausys nuo labai konkrečios žmogaus, įsigijusio tą verslo liudijimą, situacijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar bus galimybė klausti. Siūlau dėl kiekvieno projekto atskirai. Jeigu Seimo nariai norėtų konsoliduoti savo klausimus, taip pat labai kviečiu tai padaryti, kad per kuo trumpesnę laiką kuo daugiau išsiaiškintume.

Dėl Pelno mokesčio įstatymo pirmasis klausia A. Gedvilas. Jo salėje nematau, A. Butkevičiaus taip pat nematau. Tada A. Širinskienė klausia. Prašau. Gerbiama Agnė, prašau. Dėl Pelno mokesčio įstatymo jūs turėjote klausimą.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Aš vis dėlto, ministre, turėčiau tokį klausimą. Jūs didinate, keliate tarifą, kur yra 15 ir 5 %, bet, kaip žinome, yra nulinis tarifas. Ar tokiu atveju nebūtų buvę prasminga pasvarstyti, tarkime, apie bent jau 0,5 % įvedimą, kad jie bent kiek taip pat solidariai prisidėtų sumokėdami tam tikrą mokestį?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Lietuvoje, matyt, nulinis pelno mokesčio tarifas yra susijęs su investicinio projekto lengvata. Jeigu įmonė reinvestuoja, vadinasi, įsigyja įrangos, kuri yra laikoma produktyviomis investicijomis, generuojančiomis ir aukštesnę pridėtinę vertę, tokiu atveju gali visiškai įtraukti į sąnaudas ir mokėti mažesnę pelno mokestį. Priminsiu, kad Seimas visiškai neseniai yra priėmęs siūlymą penkeriems metams pratęsti šią investicinio projekto lengvatą. Jinai yra susijusi turbūt ir su konkurencingumo išlaikymu regione, nes kitos šalys turi taip pat pelno mokesčio specifinius režimus, kuomet galima apmokestinti pelno mokesčiu tik tuomet, kuomet ne pelnas yra uždirbtas, bet kuomet jis yra išimamas iš įmonės.

Kita situacija, kuomet yra nulinis pelno mokestis, tai įmonėms pirmais metais. Tai reiškia, kad skatinamas verslumas ir verslo pradžia. Turbūt tokios situacijos taip pat nenorėtume paliesti. Trečioji situacija – tai laisvos ekonominės zonos. Čia pelno mokesčio situacija turbūt yra susijusi ir su ilgalaikiais išipareigojimais, kuomet įmonės yra apsisprendusios investuoti toje konkrečioje teritorijoje būtent dėl mokestinio režimo, taikomo joms nustatytą terminuotą laikotarpį. Todėl, matyt, atsakyti tokio režimo taip pat nebūtų racionalu. Visgi siūloma kalbėti apie bazinį pelno mokesčio tarifą, nes tos lengvatos, kurios šiandien yra Lietuvoje, turi tam tikrą ekonominį pagrindimą, prisidedantį prie ekonomikos augimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Anušauskas turi klausimą. Prašau.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Mano klausimas paprastas. Aš suprantu, kad buvo svarstomas padidėjimas 1 procentiniu punktu, svarstant pelno mokesčio tarifą. O nebuvo aptariamas didesnis? Kokios būtų pasekmės, jei, pavyzdžiui, būtų ne vienu, o dviem? Regione mes išsiskiriame mažesniu pelno mokesčio tarifu, gal ten mūsų nenumatytas pelno reinvestavimas, kaip kitose šalyse. Bet ar vis dėlto nebuvo svarstoma?

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Matyt, viskas buvo svarstoma. Tam ir vyko diskusijos, premjerės inicijuotos, jų metu atskiros politinės partijos ir verslo atstovai išsakė savo lūkesčius ir savo poziciją dėl atskirų mokestinių pasiūlymų. Buvo išsakyta siūlymas didinti 5 procentiniais punktais. Matyt, tų pasiūlymų buvo įvairių, tačiau, kaip minėjau, čia, į Seimą, atkeliauja tai, dėl ko yra plačiausias politinis sutarimas, ir yra tikimybė, kad bus sulaukta palaikymo parlamente. Tai reiškia, daugiausia Seimo narių, matyt, būtų linkę palaikyti tokį konkretų derinį, sudėtą iš atskirų mokestinių pasiūlymų. Matyt, tokia buvo pasiūlymo logika. Tam buvo gautas ir verslo pritarimas, kaip minėjau, ir verslo atstovų, kurie dalyvavo diskusijoje. Pastaruoju metu Pramonininkų konfederacija išreiškė palaikymą būtent tokiam sutarimui.

PIRMININKAS. Klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, norėjau paklausti, ar buvo atlikta poveikio analizė tų šalių, kuriose buvo padidintas? Čia lyg jau ir kalbama, kad visur labai gerai, bet, imant tą patį Estijos pavyzdį, kurį ir jūs šiandien minėjote, ar matote efektą būtent to pelno mokesčio padidėjimo, kuris įvyko po to, kai mokestis įsigaliojo? Mano manymu, tai yra neigiamas efektas ir tikrai situacija Estijoje dabar prasta dėl to. Ar buvo į tai atsižvelgta, ar įvertinta ir koks galimas poveikis būtent Lietuvoje, kaip jūs manote? Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Su Estija lygintis netgi neįmanoma, nes Estijoje yra visai kitoks pelno mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo būdas, negu jis yra Lietuvoje. Estijoje įmonės, kurios neišimoka dividendais pelno mokesčio atitinkamais metais, tiesiog nemoka pelno mokesčio tais konkrečiais metais. Matyt, tai priklauso ir nuo akcininkų sprendimo, kada jie nori išsiimti kapitalą iš įmonės, ir tokiu atveju, matyt, tuomet yra sumokamas didesnis pelno mokestis per visus metus. Lietuvoje tuo tarpu turime skaičiavimą nuo už tais metais uždirbto pelno. Tai reiškia, kad tai tiesiogiai priklauso nuo įmonės pelningumo lygio tais konkrečiais metais. Pastaraisiais metais mes matome, kad tikrai įmonių pelningumas išaugęs. Tikrai įmonės yra pelningos, dirba, užsidirba, kas yra labai gerai, bet kartu, matyt, čia yra šiek tiek ir potencialo vertinant kaimynų kontekste,

nes, kaip minėjau, estai padidino pelno mokesčio bazinį tarifą. Tokiu atveju, matyt, ir mūsų bendras konkurencingumo lygis būtų linkęs nukentėti mažiau dėl šio konkretaus pasiūlymo.

Visiškai neseniai Lietuvoje lankėsi ir Tarptautinio valiutos fondo misija. Ji įvertino ir mokesčius, kurie galėtų prisidėti prie gynybos finansavimo. Jų nuomone, pelno mokesčio tarifas yra vienas iš labiausiai, daugiausiai potencialo turinčių sprendinių, taip pat sprendimai, kurie susiję su žaliuoju kursu. Tokie pasiūlymai iš esmės ir yra Vyriausybės pateiktame Gynybos fondo pakete.

PIRMININKAS. Dabar dėl gyventojų pajamų mokesčio yra norinčių paklausti. L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, iš tikrųjų apmokestinami ir sumažindami pajamas pagal verslo liudijimą, aš manau, mes tą smulkųjį verslą bandome visiškai užgniaužti. Ar nemanote, kad regionuose bus dar blogiau, nes dalis tikrai nesugebės išgyventi? Turės įregistruoti verslo liudijimą, jie negalės susimokėti mokesčių. Kodėl jūs pasirinkote tą metodą?

Vienas dalykas dėl 30 dienų, kurias akcentavote, kad išsipirktų verslo liudijimą, aš šimtu procentų sutinku, nes tai iš tikrųjų sveikatos draudimas, mes dažniausiai ir susidurdavome su ta problema. Bet gal buvo kažkokia kita alternatyva, kad mes turime smulkųjį verslą palaikyti? Aš nekalbu apie tuos, kurie užsiima turto nuoma, bet būtent apie tuos verslo liudijimus, kurie ten labai smulkaus verslo. Ačiū.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tik gal atkreipčiau dėmesį, kad verslo liudijimų kainų mes niekaip nereguliuojame. Kaip savivaldybės jas nustatė, taip ir nustatys. Matyt, kiek žmonės mokėjo už konkretų verslo liudijimą, tiek ir toliau mokės. Klausimas turbūt yra susijęs būtent su dienų skaičiumi tiems žmonėms, kurie nusiperka trumpesniam laikotarpiui, o tada reikia išsipirkti visam mėnesiui. Čia gali būti didesnis mokėjimas.

Kitas dalykas. Jeigu žmonėms nuleidi kartelę, vadinasi, tokiu atveju palieki šią galimybę tikrai tikrai smulkiausiems verslininkams, kurie uždirba iki 20 tūkst. eurų per metus, per mėnesį tai yra beveik 2 tūkst. eurų. Tai nėra visiškai mažos pajamos. Tiems smulkiausiems su labai supaprastinta apskaita tai yra tikrai galimybė, o tiems žmonėms, kurie uždirba virš 20 tūkst. eurų, iki 45 tūkst. eurų, tai yra beveik 4 tūkst. eurų per mėnesį, yra galimybė... Vis dėlto manome, kad tai turėtų būti skaičiuojama nuo pajamų lygio, nes vidutinis gyventojų pajamų mokesčio efektyvus tarifas, jeigu žmogus įsigyja verslo liudijimą, ypač aukštesnių pajamų diapazono, yra ypač žemas – apie 1,5 %. Vadinasi, žmogus nuo savo gaunamų pajamų tiesiog sumoka 1,5 %, kai pagal darbo santykius dirbantis sumoka 20 %, o pagal individualią veiklą – nuo 5 iki 15 %.

Verslo liudijimo režimas leidžia sumokėti tikrai labai mažą efektyvų tarifą ir situacija išeina netolygi tiems žmonėms, kurie užsiima individualia veikla. Manome, kad tikrai smulkiausiems palikime tą supaprastintą režimą, o tie žmonės, kurie gauna aukštesnes pajamas, visgi turėtų pereiti į individualios veiklos režimą. Čia supaprastinimas jau ateitų per mūsų registruojamą smulkiojo verslininko sąskaitą, kur žmonėms apskaita būtų gerokai paprastesnė, jeigu veiklą tiesiog vykdytų per banką: gaunamos pajamos, išleidžiamos sąnaudos ir kartu jiems būtų automatiškai paskaičiuota, kiek mokesčių turi sumokėti. To paprastumo gali atsirasti per tokias administracines priemones.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl akcizų nori paklausti A. Skardžius, bet jo nematau savo darbo vietoje. K. Mažeika. Nenori, atsisako. A. Gedvilas? Irgi kažkur kitur. Taip, ar yra dar?.. Taip, buvo dar lydimųjų įstatymų, tuoj pasižiūrime, kad tvarkingai būtų. Taip, dėl kito lydimąjo A. Butkevičiaus taip pat nematau. A. Širinskienė ar turi klausimą dėl akcizų? Galbūt atsisako?

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Išties turiu klausimą. Vėlgi gal jūs turite paskaičiavimus, kaip akcizų pakėlimas gali paveikti kainas, nes, kaip žinome, ypač produktų kainas, to paties pieno, duonos, paveikia degalų akcizo pakėlimai. Kokias jūs prognozes turite ir ar jos apskritai buvo padarytos?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Atsiprašau, čia Akcizų įstatymas dėl alkoholio ir tabako ar žaliųjų akcizų?

PIRMININKAS. Taip, prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Alkoholis, tabakas ar žalieji akcizai, kurie?

PIRMININKAS. Apie alkoholį, tabaką ar žaliuosius akcizus mes šnekame?

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Bet čia, kolegos, ką aš matau švieslentėje, yra projektas Nr. XIVP-3880, tai čia ne alkoholio ir tabako.

PIRMININKAS. Projektas Nr. XIVP-3880 dabar, taip.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Tai čia yra degalų.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Gerai, taip, supratau. Esame paskaičiavę, kad dėl šio konkretaus sprendimo infliacijos lygis turėtų išaugti 0,27 procentinio punkto. Prognozuojama infliacija ateinančiais metais yra apie 2 %, na, tokiu atveju dėl šio konkretaus sprendimo būtų 0,27 procentinio punkto didesnė 2025 metais.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Bet aš klausiu apie žaliąjį, apie kurą kur yra.

PIRMININKAS. Tai prašau, prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, pirmininke. Pirmiausia aš žiūriu dėl CO₂ dedamosios. Mes buvome įregistravę, kad suvienodintume tiek žaliojo kuro, tiek dyzelio CO₂ dedamąją su gamtinių dujų, nes CO₂ dedamoji yra kaip tarša, ar ne, kaip bebūtų, tai yra mes galvojame apie tai. Tai noriu paklausti, kodėl jūs vėl paėmėte, žemės ūkiui uždėjote CO₂ dedamąją, o gamtinėms dujoms nulinis tarifas? Visiškai... CO₂ dedamoji – nulis, yra parašyta. Kodėl nesuvienodinate? Skačiuojant CO₂ išmetimą realiai, faktiškai turėtų būti net vos didesnis CO₂ išmetimas gamtinių dujų. Mes siūlėme suvienodinti, kažkodėl apie tai net nebediskutuojama. Dabar vėl paimame, apmokestiname dyzelį ir žaliąjį kurą, kuris naudojamas žemės ūkyje. Ačiū.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Turbūt esminiai pasirinkimo argumentai yra būtent fiskalinis efektas, nes įvedus, matyt, atitinkamą CO₂ dedamąją gamtinėms dujoms tiesiog papildomos biudžeto pajamos būtų gerokai mažesnės negu iš šio konkretaus sprendimo. Aplinkos ministerija parengė pasiūlymą, kaip 2027 metų CO₂ dedamąją visų rūšių kurui perkelti į 2025 metus, vadinasi, uždedama papildoma CO₂ dedamoji kiekvieniems konkretiems metams ir iš to būtų surinkta 126 mln. eurų pajamų. Čia patenka ir ūkininkų naudojamas žaliasis dyzelinas, bet taip pat ir visos kitos kuro rūšys. Labiau buvo koncentruotasi būtent į kurą dėl fiskalinio efekto.

PIRMININKAS. Kitas klausiantysis ponas A. Skardžius, bet jo nėra. K. Mažeika turi klausimą dėl akcizų? Neturi. Dėl kitų klausimų taip pat buvo užsirašę klausti tie, kurių dabar nematau salėje. Gerbiami kolegos (labai ačiū finansų ministrei už atsakymus į klausimus), dabar kviečiu išsakyti motyvus dėl viso paketo ir jau labai greitai balsuodami apsispręsimė, ką čia darome.

A. Anušauskas kalba už. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, poreikis didinti mūsų gynybos finansavimą jau buvo žinomas ir anksčiau. Pernai Valstybės gynimo taryboje priėmus sprendimus dėl divizijos, taip pat priėmus sprendimus dėl infrastruktūros Vokietijos brigadai vystymo, dėl karinio mobilumo projektų, buvo akivaizdu, kad finansavimas turi siekti ne 2,5 % (bazinis), be solidarumo įnašo, bet 3 %. Poreikis stiprinti mūsų gynybą vis dėlto yra mūsų nacionalinio saugumo atspirties taškas.

Kolegos, aš siūlyčiau žiūrėti į šį klausimą labai rimtai, nepaversti jo rinkiminių kovų objektu, nes, atkreipiu dėmesį, visos priemonės, kurios numatytos, bus įgyvendinamos nuo 2025 metų pradžios. Tomis galimybėmis ir papildomu finansavimu jau naudosis ir kita Vyriausybė, kuri bus sudaryta po Seimo rinkimų. Siūlau tikrai nepraleisti šios galimybės, steigti fondą, numatyti finansavimo šaltinius. Dėl jų galime ginčytis, tačiau bendras principas yra vienas – pinigai reikalingai mūsų gynybai ir mūsų nacionaliniam saugumui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš nori šnekėti A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*MSNG*). Mielieji kolegos, tikrai, matyt, niekas, bent jau aš negirdėjau, kad ir opozicija prieštarautų Gynybos fondo kūrimui. Visi suprantame, kad tai yra būtinas žingsnis. Bet tai, kokie metodai yra pasirinkti, kokie mokesčiai yra pasirinkti, iš tiesų kelia labai daug klausimų, nes, tarkime, verslo liudijimų reguliavimo keitimas, kuris palies žmones, tikrai ne didžiausias pajamas uždirbančius žmones, kurie kartais taupo visą gyvenimą, kad galėtų išigyti butą ir tiesiog paskui tokiu būdu prisidurti iš nuomos... tai jų planai keisis.

Antra vertus, tas pats dyzelino akcizo keitimas palies tikrai ne pačius turtingiausius ir geriausiai uždirbančius. Pirmiausia jis skausmingiausiai palies tuos, kuriems yra būtinybė važiuoti į

darbą, tarkime, kaimiškose vietovėse, nuvežti vaikus į būrelius ir taip toliau. O tuo tarpu, aš ne veltui ministrės klausiau, LEZ'ai, kurių pajamos yra didžiulės, nėra apmokestinami papildomu pelno mokesčiu, nors visi kiti verslai prisideda, mokėdami papildomai 1 %. Iš tikrųjų sudaromas labai keistas disbalansas ir to disbalanso sukėlimui išties labai sunku pritarti.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, pateikimo stadija. Aš jau kviesčiau ir balsuoti dabar apsisprendžiant dėl šio projektų paketo. Yra balsavimo intervalas nuo 15 val. 15 min. iki 15 val. 45 min. Kviečiu visus grįžti į savo vietas ir apsispręsti dėl pritarimo po pateikimo darbotvarkės 1-3.1 klausimui. Buvo siūloma bendru sutarimu. Aš kviečiu balsuoti. Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymas ir lydimieji. Dėl 1-3 klausimų, dėl viso paketo, kaip ryte diskutavome, dėl projektų Nr. XIVP-3876, Nr. XIVP-3877, Nr. XIVP-3878, Nr. XIVP-3879 ir dėl kitų.

Balsavo 109: už – 63, prieš – 4, susilaikė 42. Pritarta po pateikimo. Dabar, gerbiamieji kolegos, aš tik atkreipsiu jūsų dėmesį, kad yra siūlomos skirtingos svarstymo datos. Tuoj, minutėlę. Dėl vieno projektų – birželio 25 diena, dėl kitų, pavyzdžiui, darbotvarkės 1-3.3, 1-3.4, 1-3.5 klausimų, – birželio 18 diena. Dėl visų klausimų pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Taip pat dėl Savivaldybių biudžetų įstatymo papildomas yra Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Vyriausybė šiuos projektus apsvarstė ir siūlo svarstyti skubos tvarka.

Dabar galima išsakyti replikas. Prašau.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turbūt akivaizdu, kad tas balsavimas už paketą... ir parodo turbūt rezultatas, kad vis dėlto valdantieji nėra linkę tartis ir kad buvo šiandien ryte balsuojant dėl darbotvarkės prašymas dėl kiekvieno atskirai balsuoti. Tas net nebuvo išgirsta ir prieš balsavimą tas sprendimas nebuvo pasiūlytas. Opozicijos nė viena frakcija nepalaikė, kaip dabar matome, šio paketo. Vis dėlto valdantiejiems turbūt svarstymo stadijoje reikėtų labiau įsiklausyti, jeigu norime kokio nors konsensuso. Tikrai labai keista matyti, kai bandoma užkurti tą buldozerį ir pervaziuoti per Seimą taip, kaip reikia mažai grupei žmonių. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, gerbiamieji, paklausti finansų ministrės tikrai buvo galima į valias prie kiekvieno klausimo. Manau, kad svarstymo metu mes ir galėsime apsispręsti. Prašau. S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Mielieji kolegos, ištis klausimas yra labai svarbus. Matosi, kaip kolega Eugenijus sakė vakar diskutuojant vienoje laidoje, kad mes jėgos dar turime, bet balsų priimti, panašu, ne. Jeigu mes norime iš tikrųjų sutarti, nuomonių išsiskyrimas yra įvairus. Tokie svarbūs įstatymai ir turi būti balsuojama už kiekvieną iš jų atskirai. Dabar primena, jei dar kas, nemažai iš mūsų, prisimena sovietmečio tokį relikvą: jeigu nori spaudos kioske nusipirkti žurnalą „Jaunimo gretos“, būtinai turi pirkti dar ir „Ūkininko kalendorių“, arba *kolchozniko* kalendorių. Na, taip neišeina.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Taip, J. Razma atėjo. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji opozicijos atstovai, jeigu jau, kaip posėdžio pirmininkas skelbė, yra siūlomos skirtingos datos svarstymo stadijoje dėl atskirų projektų, manau, tai aiškiai rodo, kad svarstymo stadijoje yra planuojama balsuoti dėl kiekvieno atskirai. Jeigu kažkam nepritariama, dar lieka laiko ieškoti kitų variantų turbūt. Tai viskas gerai.

O kad po pateikimo mes viskam pritariame, tai leidžia komitete išsamiai kiekvieną projektą su ekspertais išnagrinėti, įvertinti pasekmes ir taip toliau. Tai jūs irgi matykite visą procesą.

O dėl svarstymo datų, gal vietoj 25 dienos dėl tų projektų, dėl kurių yra siūloma, aš mėginčiau siūlyti 20 dieną, jeigu kartais komitetas spėtų. Jeigu dar nejudėtume, kad būtent liktų laiko priimti ir laiko Prezidentui apmąstyti prieš pasirašant.

PIRMININKAS. Prašau. L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš, pritardamas Jurgiui, tikrai noriu padėkoti visiems, kurie pritarė po pateikimo, ir tikrai kreipiuosi į opoziciją. Dabar bus ir būtent dabar atsiras galimybė, na, susiformuoti tai realiai daugumai, tam, kam mes pritariame, tai realiai kompozicijai iš tų visų pasiūlytų priemonių. Net neabejoju, ir socialdemokratai turės pasiūlymų, kiti turės pasiūlymų, ir tada susiformuos ta reali dauguma, kuri sunės į tą Gynybos fondą realią sumą, už kurią mes galėsime stiprinti ir oro gynybą, ir mechanizaciją, ir visus kitus dalykus. Tai yra be galo svarbus dalykas.

Šiandien buvo svarbus balsavimas, nes mes jau dabar sukūrėme tą rėmą. Į tą, sakykime taip, skrynią, į kurią, kartu ieškodami daugumos sąlyčio taškų tarpusavyje, rasime, na, sudėsime milijonus, kurie bus realiai investuoti į Lietuvos gynybos stiprinimą, į saugesnę Lietuvą ir į Lietuvos žmonių apsaugą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir A. Širinskienė – paskutinė replika.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tik, planuojant datas, noriu informuoti, kad mes, opozicija, esame surinkę parašus dėl trijų mokestinių įstatymų projektų vertinimo, vadinamo ekspertiniu. Tai yra projektai, kurių numerių pabaiga 77, 78 ir 80. Tai pelno mokesčio, degalų akcizų ir kartu gyventojų pajamų, verslo liudijimai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar finansų ministrė ir pabaigsime jau replikas.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš suprantu norą priimti vien tik Gynybos fondo įstatymą, tuščią kevalą, kuriame nieko nėra. Tai reiškia, kad jokių papildomų biudžeto pajamų nebus, bus Gynybos fondo įstatymas, kuriame nebus pajamų. Tai mes tikslu turbūt vis tiek nepasieksime. Man atrodo, diskusijose tikrai galime išsakyti savo pozicijas, turėti skirtingą nuomonę, bet jūsų šitas viržas reiškia, kad mes šitų įstatymų nebepriimsime iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Vadinasi, jie negali įsigalioti nuo kitų metų pradžios, vadinasi, tie mokestiniai įstatymai, kur pajamas skaičiuoja už metus, nebebus skaičiuojami už 2025 metus. Tai prisiimkite atsakomybę, kad 2025 metais gynybos fonde bus dešimt kartų mažiau pajamų, negu turėtų būti pagal Vyriausybės pateiktą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Gerai. Kolegos, viskas, jau sakiau, kad daugiau replikų nebesuteiksiu, man atrodo, mes išsišnekėjome, bus galima tikrai rasti būdų. Dabar, gerbiamieji kolegos, siūlau nekeisti jokių datų nei svarstymo, daryti taip, kaip parašyta mūsų darbotvarkėje, tai yra vieniems viena data, kitiems kita data. Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Ar galime tam bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Gerbiamieji kolegos, nesuprantu, ką reiškia palaukti? (*Balsai salėje*) Mes apsisprendžiame dėl skubos tvarkos. Suprantu, kad yra balsavimo poreikis, tai ir balsuokime. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, kolegė nieko neprašė, kolegė informavo, kad yra surinkti parašai, tai darysime atitinkamas išvadas pagal Statutą, bet Seimo salėje yra noras apsispręsti dėl skubos tvarkos, tai kviečiu ir balsuoti dėl skubos tvarkos. J. Razma dar kažką nori pasakyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kadangi čia atsirado opozicijos iniciatyvų, akivaizdžiai žlugdančių kitų metų gynybos finansavimą, tai aš, pasinaudodamas teise kaip einantis Seimo Pirmininko pareigas šiuo metu, turiu teisę pasiūlyti ypatingą skubą. Tuomet visi tie reikalavimai dėl svarstymo atkris ir galėsime normaliai priimti šiuos projektus ir suspėti. Kadangi iš tikrųjų išskirtinis dalykas yra užtikrinti mūsų gynybos finansavimą, manau, kad tai yra pagrindas prašyti ypatingos skubos, žinoma, nesiūlant šiandien priimti, gali tos datos likti panašios, bet būtent fiksuoti ypatingą skubą.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, akivaizdu, kad čia dar šiek tiek padiskutuosime. Tai gerai. D. Gaižauskas, prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Tai ištis ačiū. Pirmininke, aš stovėjau prie mikrofono, man nedavėte žodžio, suteikėte J. Razmai. Gerbiami kolegos, aš ryte šiandien pasakiau, jeigu jūs patį svarbiausią įstatymų projektą ir gynybą... Supriešinote Seimą vėl, jūs dabar turite rezultatą. Seimo pirmininkas pasinaudojo savo teisėmis. Jūs dar pamiršote pasakyti, kad jūs šiandien ir Prezidento pareigas einate. Sveiki atvykę į Baltarusiją, nes jums opozicijos išvis nereikia. Ar jūs nenorite, kad prieš Seimo sesijos pabaigą dabar vėl paprašytumėte susitarę opoziciją išeiti į Kovo 11-osios salę?

Dėl gynybos tai va jums ir rezultatas, kai reikia rodyti jums savo raumenis, kurių jau jūs beveik neturite. Pasakysiu taip: išeidami po kadencijos nepamirškite šviesos išjungti ministerijoje, gerai?

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, aš paskutinį kartą suteikiu A. Širinskienei žodį ir tada balsuosime. Balsuosime tokia tvarka: iš pradžių balsuosime dėl skubos tvarkos, kaip siūlė Vyriausybė, apsispręsime dėl šios tvarkos. Jeigu bus atitinkami balsavimai, tarkime, nepritarta, tada balsuosime dėl J. Razmos prašymo. Iš pradžių balsuosime dėl to, kaip parašyta darbotvarkėje. Prašau, A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Aš tiesiog kreipiuosi į gerbiamą Jurgį. Jūs tikrai puikiai žinote Statutą, jau patekote į konfliktą su tuo balsavimu urmu. Dabar, jeigu jūs žiūrėtumėte ypatingos skubos tvarką, tai Statute labai aiškiai pasakyta, kad jinais yra galima, kai yra mobilizacija ir karo padėtis. Tai nežinau, gal jūs pirma kaip valstybės vadovas, dabar jau apsišaukęs, paskelbkite mobilizaciją ir karo padėtį, tada galėsite ypatingos skubos tvarka balsuoti. Kam jūs iš tikrųjų skatinate konstitucinius ginčus? Taigi Konstitucinis Teismas yra aiškiai pasisakęs dėl ypatingos skubos.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamieji kolegos, viskas, nutraukiu diskusijas, užtenka tų diskusijų. Aš noriu informuoti. Jeigu opozicija yra surinkusi parašus dėl ekspertinio vertinimo, tie parašai natūraliai guls į komitetą ir komitete bus sprendžiama, jeigu opozicija, opozicijos nariai tokį klausimą teiks. Seimas dėl to atskirai balsuoti neturi, atskirai dėl to spręsti neturi. Ką Seimas gali padaryti? Tai yra balsuoti dėl to, kokia yra svarstymo komitetuose data ir ar tenkinama Vyriausybės nuomonė dėl skubos tvarkos. Aš siūlau dabar tai padaryti, tada mes spręsimė, ką darome toliau. Ar tikrai J. Razma nori teikti dar ypatingą skubą?

Dabar balsuojame, ar pritariame, kad, kaip yra darbotvarkėje parašyta, atskirų projektų svarstymo data – 25 diena, atskirų – birželio 18 diena, ir ar mes šiuos projektus svarstome skubos tvarka? Kviečiu balsuoti.

Balsavo 116: už – 66, prieš – 3, susilaikė 47. Datoms pritarta, Vyriausybės skubai pritarta.

Ar tikrai dabar J. Razma norėtų teikti pasiūlymą balsuoti dėl ypatingos skubos? (*Balsai salėje*) Manau, kad tvarka. Aš manau, kad gal tada mes šį klausimą baigiame ir judame toliau dėl kitų apsisprendimų.

Prašau. Dar J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano balsą prašau užskaityti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerai. Gerbiamieji kolegos, galime tada dirbti toliau.

15.42 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 2 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 17¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3900 (*pateikimo tęsinys*)

Balsuosime dėl darbotvarkės 1-14 darbotvarkės klausimo, tai yra dėl Švietimo įstatymo pakeikimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3900. Buvo ryte apsvarstytas. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame po pateikimo. Jungiame trumpąjį balsavimą ir balsuojame.

Balsavo 114 – visi vienbalsiai balsavo už. Pagrindiniu komitetu siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje.

Matau, dėl to J. Šiugždinienė turi pasiūlymą. Prašau.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Kadangi tai reikalaus papildomų finansinių išteklių, prašau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime viskam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

15.43 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ projektas Nr. XIVP-3922 (*priėmimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos pozicijos Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime dėl ateities“ priėmimas. Kviečiu balsuoti, ar priimame rezoliuciją be pastabų.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 112: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 10. Rezoliucija priimta be pastabų. (*Gongas*)

Replika – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Jurgita, noriu paklausti, kokių papildomų lėšų reikia kultūros pasui? Jisai ir dabar galioja. Nesupratau, kodėl ta... Čia, jūs sakote, papildomos lėšos. Kokios?

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar judame toliau. Aš siūlau į replikas nesivelti, vis tiktai tai jau yra apsvarstyta.

15.44 val.

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3734(2) (svarstymo tęsinys)

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo svarstymas. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 114: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo yra pritarta.

Gerbiamieji kolegos, ar galėčiau, jums sutikus, pratęsti balsavimo intervalą geroms 10 minučių, kad balsuotume dėl visų apsvarstytų klausimų iki galo? Gerai? Labai ačiū.

15.44 val.

Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2644(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos ir taip toliau, pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 114: už – 113, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo yra pritarta.

15.45 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2990(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Dėl jo buvo dvi Vyriausybės pastabos. Komitetas pritarė iš dalies. Suprantu, kad nėra poreikio iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos balsuoti dėl visiško pritarimo. Galime pritarti komiteto redakcijai bendru sutarimu? Galime. Gerai, ačiū. Dėl to nebuvo norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant, ar pritariame po svarstymo darbotvarkės 2-5 klausimui?

Balsavo 112: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

15.46 val.

Jaunimo politikos pagrindų įstatymo Nr. IX-1871 2, 3, 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2919(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Jaunimo politikos pagrindų įstatymas. Pagrindinis komitetas siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti. Kas už, tas už komiteto išvadą (grąžinti iniciatoriams tobulinti), kas prieš arba susilaiko, turi kitą nuomonę ir ją taip pat gali išreikšti.

Balsavo 114: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 2. Grąžinta iniciatoriams tobulinti.

15.46 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo svarstymas. Kviečiu balsuoti, kas pritariate po svarstymo.

Balsavo 114, visi 114 balsavo už. Po svarstymo yra pritarta.

15.47 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 23, 76, 80, 89, 97, 109, 114, 131, 138, 177, 239, 240, 241, 242 ir 243 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3445(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo statuto kelių straipsnių pakeitimo projektas. Taip pat kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 115: už – 84, prieš – 9, susilaikė 22. Po svarstymo pritarta.

15.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3114(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 111: už – 81, prieš nebuvo, susilaikė 30. Po svarstymo pritarta.

15.48 val.

Pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 2, 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3503(3) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Pluoštinių kanapių įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo arba nepritarimo.

Balsavo 111: už – 88, prieš – 10, susilaikė 13. Įstatymui po svarstymo pritarta.

15.49 val.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3888 (pateikimo tęsinys)

Taip pat apsvarstėme darbotvarkės 2-13 klausimą – Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektą. Buvo pateikimas. Kviečiu balsuoti, ar pritariate po pateikimo?

Balsavo 112: už – 109, prieš nebuvo, susilaikė 3. Siūlomi komitetai – Ekonomikos komitetas. Vyriausybė taip pat siūlo svarstyti skubos tvarka, bet kartu rudens sesijoje. Ar galime tam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Gerbiamieji kolegos, mes balsavome dėl visų įstatymų projektų, kuriuos apsvarstėme. Dabar tęsiame darbotvarkę.

15.50 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas. Taip, gal taip... Aš gavau prašymą iš socialinės apsaugos ir darbo ministrės, jeigu galima, apsvarstyti darbotvarkės 2-14 klausimą – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, įvykdyti pateikimą kaip įmanoma greičiau. Jį pristatys M. Navickienė. Toliau posėdžiui pirmininkaus J. Sabatauskas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, noriu pristatyti jums Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Juo sprendžiame problemą dėl vetuoto Šalpos pensijų įstatymo projekto. Susiklostė tokia situacija, kad šalpos pensijų dydžiai yra susieti su praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydžiu, o šalpos pensijų, mažų pensijų, priemokos yra siejamos su einamųjų metų minimalių vartojimo poreikių dydžiu. Susiklostė situacija, kad priimdami biudžetą mes nežinojome,

dar nebuvo suskaičiavę, koks bus minimalių vartojimo poreikių dydis, ir biudžete lėšų mažų pensijų priemokoms yra numatyta 29 mln., kuomet poreikis yra 85 mln. eurų. Tad mažų pensijų priemokų užtikrinimą nuo šių metų vidurio, tai yra nuo birželio mėnesio, norėtume prašyti padengti šiuo įstatymo projektu, panaudojus 2024 metų Valstybinio socialinio draudimo fondo surinktų pajamų perviršį, kurio neprireiks šio fondo išlaidoms padengti.

Projektu yra numatoma galimybė, nesant paskirto pakankamo finansavimo iš valstybės biudžeto, pagal Šalpos pensijų įstatymą finansuojamas pensijų priemokas 2024 metais mokėti būtų Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšomis, jas grąžinant 2026 metais. Tokia praktika nėra nauja, mes turime tokio paties principo taisyklę bazinei pensijos daliai finansuoti (t+2), kuomet su „Sodros“ biudžetu yra atsiskaitoma per dvejus metus.

Noriu atkreipti dėmesį, kad šis projektas būtų vienkartinis ir sprendžiantis tik 2024 metų problemą. Taip pat noriu paminėti, kad projektas yra parengtas, įvertinus Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos balandžio 19 dienos posėdyje išsakytą poziciją dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų vienkartinio skolinimo pensijų priemokoms ir šių lėšų grąžinimo iš valstybės biudžeto, tik gavus dėl to Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos išvadą. Tai turime tokią saugiklį, jokių sprendimų nepriimtume, nepasitarę su Fondo taryba.

Prašau pritarti pateiktam įstatymo projektui, kad galėtume užsitikrinti galimybę mokėti mažų pensijų priemokas, esant 56 mln. eurų trūkumui biudžete.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū, gerbiama ministre. Jūsų nori klausti penki Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, ministre, už pristatymą. Tikrai nepritarsiu šiam įstatymui. Pirmiausia, nemokysiu ir nesakysiu, kad reikėtų perskaityti, kokia yra Valstybinio socialinio draudimo įstatymo paskirtis ir funkcijos. Mano klausimas. Kai mes siūlėme padidinti pensijas iš viršpelnio, kodėl jūs tada pasakėte, kad negalime, reikia kaupti rezervą? Dabar jau rezervo kaupti nereikia, bet skolinti kitoms funkcijoms atlikti. Kodėl nebuvo pasiskolinta normaliai, ne iš Socialinio draudimo fondo, kaip skolinamasi kitiems dalykams, ir tai padengta? Todėl ir nesuprantu jų supriešinimo. Maždaug vetavo įstatymą, todėl mes nutarėme padaryti Socialinio draudimo fonde skylę, kad po to būtų galima pradėti naudoti šiuos pinigus ir kitiems reikalams.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Atsakysiu jums iš eilės. Pirmiausia, niekas nenori naudoti „Sodros“ rezervo kaip tokio. Antras dalykas, šis pinigų srautų uždengimas 2024 metais, pabrėžiu, pinigų srautų uždengimas, būtų grąžintinas „Sodros“ biudžetui pagal tokią pačią taisyklę ir pagal tą patį principą, kaip yra su bazine pensijos dalimi, – su atidėjimu dvejiems metams. Tai neturi nieko bendro su „Sodros“ išlaidų didinimu. Tai yra toks pinigų srautų suderinimas, kad mes tiesiog galėtume užtikrinti perviršio – perviršio, pažymiui! – ne iš rezervo imti, o sukaupto perviršio dalį padengti toms lėšoms, kurios yra reikalingos.

Dėl visų kitų skolinimosi dalykų, aš manau, finansų ministrė puikiai atsakė į klausimus, kai buvo siūlymai skolintis ir gynybai, dėl to, kaip atrodo Lietuva visame skolinimosi kontekste ir kur yra mūsų lubos, kiek mes kam galime skolintis. Manau, mūsų visų pareiga šiandieną yra užtikrinti, kad mažiausias pensijas gaunantys žmonės jas tiesiog gautų, gautų laiku, ir mes neužstrigtume jas mokėdami.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, pratęsiu gerbiamo kolegą Algirdo pasisakymą. Iš tikrųjų nepritarsime ir mes, lygiai taip pat nepritarsime šitam. Manau, kad ir visa frakcija nepritars vien dėl to, kad jūs visą laiką akcentavote, tiek ir dabar kokią atsakymą davėte, parašėte pensininkams, kurie piketavo prie jūsų, kad nėra pinigų, o dabar sakote, kad turime pervirš surinkę lėšų, taigi ir spreskime kitais būdais, skolinkimės. Ir čia yra iš valstybės biudžeto. Tai valstybė tegul ir išsipareigoja dėl to, kas priklauso iš valstybės biudžeto. Kodėl neplanuojate ir nediskutuojate, kad kito varianto reikia ieškoti kartu su Finansų ministerija? Mano klausimas: kodėl tikrai iš socialinio draudimo biudžeto, kai mūsų pensijų dydis Europoje yra paskutinis? Apačioje esame. Kodėl nenorime atsisukti į pačius pensininkus, kurie šiandien iš tikrųjų arti skurdo ribos gyvena?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Laima. Bet aš jums norėčiau atsakyti tuo pačiu, kad stovėdama šioje tribūnoje aš jūsų, opozicijos, labai prašiau nepritarti galimybei skaičiuoti mažų pensijų priemokas nuo einamųjų metų MVPD. Tikrai prašiau. Aš sakiau ir deklaravau aiškiai, kad biudžete mes neturime tų lėšų. Mes nebuvome suskaičiavę, koks yra minimalių vartojimo poreikių dydis dar tuo metu, o jūs visą šį sprendimą priėmėte žinodami, kad nėra tų lėšų biudžete. Aš buvau tas žmogus, kuris atkreipiau į tai dėmesį net keletą kartų.

Ir dar norėčiau tiesiog informuoti, jeigu nėra žinoma, kad mažos pensijos, tai yra pačios mažiausios pensijos, Lietuvoje tų žmonių, kurie sukaupę būtinają stažą, yra didesnės nei Latvijoje, nei Estijoje ir nei Lenkijoje. Aš turiu omenyje žmones, sukaupusius būtinają stažą, būtent tuos, apie kuriuos mes ir kalbame šiame įstatymo projekte. Be abejo, mes turime vykdyti savo įsipareigojimus, bet netgi ir žinodami, kokia yra šiandien pinigų srautų situacija, kad papildomai pasiskolinti nėra iš nieko dabar mes neturime galimybės, tai yra sprendimas, kuris užtikrintų dvejų metų kontekste – 2026 metais grąžinimą į „Sodros“ biudžetą, taip, kaip mes darome su bazinėmis pensijomis. Tiesiog prašau jūsų dar kartą pagalvoti apie šį sprendimą. Jis mums yra tiesiog būtinas, kad galėtume užtikrinti šių mažų pensijų priemokos mokėjimą. Manau, tai turėtų būti mūsų visų bendras tikslas.

PIRMININKAS. Ačiū, klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke, dėkoju, ministre. Jūsų atsakymas ir šitas projektas tik ir rodo, kad buvo bandoma sutaupyti mažiausias pensijas gaunančiųjų sąskaita, kad visus metus išaldytume keliasdešimt tūkstančių žmonių pensijas, kad jų neaugtų. To niekaip negalėjo nei opozicija leisti, nei negalėjome leisti, kad Seimas tai leistų, ačiū Dievui, kad taip nenutiko.

Dabar klausimas būtų toks: suprantate sudėtingą situaciją, bet ar nebijote precedento, nes dabar precedentas siejamas su mažomis pensijomis, bet kažkada gi pradėsime sieti su socialine globa, kur trūksta keliasdešimt milijonų, su kitomis socialinėmis išlaidomis, kurių trūksta valstybės biudžete, ir kodėl gi nepasiskolinus iš „Sodros“? O problema yra ta, kad greičiausiai visi skolinimaisi apriboja galimybes mums didinti pensijas „Sodros“ rezervo sąskaita. Tai ar nebijote precedento, kurį paskui primins? Ne, ne jūs turbūt priimsite, bet kiti ministrai, kurie ateis, sakys: ogi M. Navickienė kažkada jau tą yra pasiūlius ir Seimas pritarė, tai kodėl nepritarti tiems skolinimams?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Linai, tikrai aš džiaugiuosi tuo, kad jūs suprantate, kad tai yra problema, kurią reikia išspręsti. Dėl to aš prašau ir opozicijos pagalbos, kad susitartume, nes mes galime šituo laikotarpiu šią problemą spręsti būtent taip. Man atrodo, pagrindinis saugiklis, kuris mane įtikina absoliučiai, yra Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba. Ir Valstybinio socialinio fondo taryba šį klausimą vertino balandžio 19 dieną. Tose pastabose, kurios buvo išsakytos Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos, į jas yra atsižvelgta ir lėšos gali būti panaudotos tik gavus šios tarybos pritarimą. Kadangi visi supranta išskirtinumą šių 2024 metų, taryba taip pat, aš manau, kad niekada taryba nesutiktų, ir viliuosi, kad politikai niekada nesutiks „Sodros“ perviršio ar rezervo naudoti kažkokioms lėšoms, kurios privalėtų būti dengiamos valstybės biudžeto lėšomis. Tai tiesiog prašau palaikyti tai kaip vienkartinį sprendimą atsižvelgiant į tai, kad tarybos pritarimas bus būtinas šiam sprendimui.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Tiesą sakant, man irgi labai keistai skamba, kuomet kalbama komitete apie šalpos, negalios pensijas, ar ne, ir teigiama, kad, na, įvyko vetavimas, pinigai nebuvo suplanuoti, o dabar, kai kalbame apie mažesnes suplanuotas sumas, jos jau buvo suplanuotos. Šitos vietos aš nesuprantu, nes lyg vieno kito sąskaita turėjo būti dengiama, ar ne, toks buvo planas, tačiau yra, kaip yra.

Mano klausimas visgi, jeigu kalbame apie mažiausias išmokas, pensijas gaunančius, kodėl šiame siūlyme tuomet nėra suplanuoti taip pat tie minimi 3,5 mln., sakykime, šalpos, negalios pensijų gavėjams, galimybė dirbti, ar ne? Visa tai, kas buvo žadėta, yra vilkinama. Tai yra ištis mažiausias pajamas gaunantys, jie net priemokų negauna, ir dabar mes vėl eilinį kartą pasirūpin-

sime stipresniais, o silpniausi vėl liks laukti savo kažkokio galbūt kada nors rytoj, na, geresnio gyvenimo.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiama Monika, aš tikrai noriu pasakyti, kad labai vertinu ir suprantu jūsų nuolatinę pastangą dėl šalpos pensijų ir palaikau tą kryptį, ir palaikau tą liniją. Aš tikrai priminsiu, kad tokia situacija susiklostė. Kodėl mes jau nebegalėjome teikti šio projekto? Dėl to, kad su kitu projektu būtent skaičiuoti mažas pensijų priemokas, kaip jūs pati ir įvardinote, nuo praėjusių metų MVPD būtų buvęs sprendimas, dėl kurio mes nebūtume turėję šitos didelės skylės biudžete, kurią dabar reikia uždengti. Šalpos pensijų projektas tikrai ir su jūsų pagalba, ir ministerijos yra teiktas projektas, jie visi yra dabar svarstomi pagal tas lėšas, kurias mes galime turėti. Mes drauge su jumis tikrai išspręsimė šią problemą vienaip ar kitaip. Tiesiog dabartinė situacija yra susiklosčiusi tokia dėl prieš tai priimto sprendimo, kad mažas pensijų priemokas mes visgi privalome skaičiuoti nuo einamųjų metų MVPD, kuris nepaaiškėja biudžetinių metų... tuo metu, kai yra svarstomas biudžetas.

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl motyvų – K. Adomaitis už.

K. ADOMAITIS (*LF*). Norėjau tiesiog gal sureaguoti ir į ministrės pristatymą. Suprantama, kad reikia rasti sprendimus, jie tikrai yra šleivi kreivi šiuo atveju mokėti iš „Sodros“ perviršio, bet esame pastatyti prieš faktą gana neatsakingo, pavadinkime, opozicijos ir Prezidento elgesio. Ketinu palaikyti šitą projektą, bet tik su tam tikru avansu, tikėdamas, kad gerbiamos kolegės Monikos projektas, kuris liečia šalpos pensijas, būtent mažiausias, realiai mažiausias pensijas, išmokas gaunančius asmenis, jos iniciatyva irgi bus palaikyta, randant lėšų jai įgyvendinti anksčiau ir iš to paties šaltinio, iš kurio dabar siūlome mokėti tas pensijas, kurias išsipareigojome metų pradžioje. Tai su tokiu lūkesčiu, kad tai bus sutvarkyta svarstant šį įstatymą, po pateikimo palaikysiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, aš manau, labai neetiška, kai mažų pensijų gavėjų sąskaita bandoma pridengti savo nesugebėjimą subalansuoti piniginius srautus. Na, mes matome labai daug visokių pasiūlymų metų gale, kažkur iš stalčių ištraukiami pinigėliai ir sprendžiami dalykai, o šiuo atveju laikina ir suderinta. Gerbiamieji, vieną saugiklį tokį aš jums priminsiu, ypač konservatoriams. 2008 metai, naktinė mokesčių reforma, saugiklis. A. Kubilius pasako, kad laikinai įvedame padidintą PVM, kol baigsis krizė. Ar šiandien yra krizė? O PVM likęs toks, koks buvo. Jau praėjo 16 metų, jeigu skaičiuotume nuo 2008 metų, ir PVM dar vis laikinas.

Lygiai taip pat bus su „Sodra“, jeigu mes padarome precedentą, labai blogą precedentą, nes tai yra šaltinis, iš kurio mokamos pensijos virš 700 tūkst. žmonių. Kovoju už tai, kad būtų normalus rezervas, nedidiname pensijų, nes reikia turėti gerą rezervą. Dabar paimame, pradedame skolinti. Kas gali paneigti, kad rytoj ateis, kažkam trūks pinigų ir sakys: šitame biudžete dar yra pinigų, pasiskoliname, yra viršpelnis.

Jeigu yra viršpelnis, bent jau panaudokite 10 % visų pensininkų pensijoms didinti. Tie patys, kurie gauna šalpos, irgi gaus didesnes pensijas. Paprastas dalykas. Užuoat didinę visiems pensijas, mes darome visokias skyles ir precedentus, kurie po to turės labai ilgalaikį neigiamą poveikį socialinio draudimo biudžetui. Todėl, mieli kolegos, nejuokaukite, nes pensininkai tikrai ateina į rinkimus. Balsuokite prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, grįšime prie šio projekto, kai bus balsavimo langas.

16.06 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 4, 13, 15⁶, 15⁸ straipsnių ir ketvirtojo¹ skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3660NKL, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 5, 14, 16, 26, 31, 60, 65, 66 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3661NKL, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3662NKL (pateikimas)

Dabar pagal darbotvarkę 2-12 klausimas. Tai yra paketas keturių įstatymų projektų: Investicijų įstatymo keleto straipsnių ir ketvirtojo¹ skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3660 ir jį lydintys Koncesijų įstatymo, Vietos savivaldos ir Valstybės ir savivaldybių turto valdymo,

naudojimo ir disponavimo juo įstatymų projektai. Pateikimo stadija. Kviečiu į tribūną finansų ministrę G. Skaistę. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė teikia Seimui svarstyti Investicijų įstatymo ir su juo susijusių trijų įstatymų pakeitimo projektus įgyvendindama ir Vyriausybės programoje, ir plane „Naujos kartos Lietuva“ nurodytas priemones, kurių tikslas – paskatinti strateginio, sisteminio ir ilgalaikio viešosios ir privačios partnerystės būdo taikymą valstybės ir savivaldybių lygiu. Šiuo metu viešąją ir privačią partnerystę reguliuoja trys skirtingi įstatymai: Investicijų įstatymas, Koncesijų įstatymas, Turto valdymo įstatymas, kuris skirtingas viešosios ir privačios partnerystės rūšis reglamentuoja. Tam, kad būtų galima turėti sisteminių požiūrį ir integruoti į naują strateginio valdymo sistemą, yra siūlomas sisteminis pakeitimas. Pagrindiniais pakeitimais siūloma nustatyti, kad viešojo ir privataus sektorių partnerystė yra sudėtinė viešųjų finansų dalis, kuriai taikomi, kaip minėjau, strateginio valdymo, viešųjų finansų valdymo ir kontrolės sistemą reglamentuojantys teisės aktai.

Taip pat siūloma išplėsti bendrą viešojo ir privataus sektorių partnerystės sampratą, abu būdus, koncesijas ir valdžios ir privataus subjektų partnerystę, jungiančią bendrais bruožais, ir nustatyti partnerystės institucinę sistemą ir jos dalyvius. Taip pat nustatyti, kas yra valdžios subjektas.

Taip pat perkeliama ir praplečiama galiojanti įstatymų nuostatos, susijusios su valstybei ir savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio turto, reikalingo viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartims vykdyti, perdavimu privačiam subjektui.

Taip pat siūloma nustatyti, kad koncesijų ir viešojo ir privataus sektorių projektai gali būti konsoliduojami, tai yra įgyvendinami daugiau nei vieno viešojo subjekto, jeigu strateginio valdymo, planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams pasiekti ir uždaviniais įvykdyti projektų konsolidavimu pasiekama didesnė viešojo ir privataus sektorių partnerystės taikymo socialinė ir ekonominė nauda. Ji būtų apskaičiuojama pagal strateginio valdymo metodiką.

Taip pat atsižvelgus į viešojo ir privataus sektorių partnerystės taikymo patirtį, papildomas Koncesijų, viešojo (valdžios) ir privataus subjektų partnerystės įstatymas, sutarčių turinys, kad privalomai būtų nurodytas privataus subjekto investicijų dydis, reikalavimas privačiam subjektui įsteigti juridinį asmenį sutartiniams įsipareigojimams vykdyti, jeigu tai numatyta privataus subjekto atrankos dokumentuose.

Taip pat siūloma nustatyti galimybę koncesininkui kartu su suteikiančiąja institucija įsteigti koncesininko kontroliuojamą juridinį asmenį koncesijos sutartiniams įsipareigojimams vykdyti, jeigu atsižvelgus į koncesijos sutarties dalyką, numatomą investicijų dydį ir rizikos pasidalijimą tarp koncesijos sutarties šalių tai numatoma koncesijos dokumentuose, bet taip pat suderinti su Strateginio valdymo įstatymu. Taip pat Vietos savivaldos įstatymo projekte siūloma nustatyti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų teikiamas išvadas, susijusias su partnerystės projekto įgyvendinimo turiniu. Tai palengvintų ir tarnybų darbą, ir taip pat pačios išvados būtų palyginamos tarpusavyje. Turbūt tokie esminiai pakeitimai.

Dar vienas yra nedidelis pakeitimas, kuris nėra susijęs su viešojo ir privataus sektorių partneryste, tačiau geopolitiniu požiūriu reikalingas ir aktualus, tai 20 straipsnio 6 ir 7 dalių pakeitimas, kuris nustato Vyriausybės ir turto valdytojų įgaliojimus, priimant sprendimus dėl valstybės turto, įsigyto ar skirtą gynybiniais tikslams ar humanitarinei pagalbai, neatlygintino perdavimo užsienio valstybių valstybinėms ar savivaldybių institucijoms ir (ar) tų valstybių viešiesiems juridiniams asmenims.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmas klausia K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Dėkui už pristatymą. Audito komitete buvo svarstomas nacionalinio, vadinamojo nacionalinio, stadiono projektas, koncesija, kuri čia patvirtinta Vilniaus miesto savivaldybėje. Kaip žinoma, ten viduryje projekto buvo pakeistas sprendimas, nuspręsta vietoje neformaliajam ugdymui skirtų salių statyti vieną didelę krepšinio areną, naują, papildomą. Turbūt esate girdėję. Paaiškėjo, kad pagal Koncesijų įstatymą galima pakeisti tą projektą, jeigu tai neviršija 50 % koncesijos vertės. Tai yra tu įvykdai konkursą, o po to gali dar 50 % padidinti, kaip sakyti, konkurso vertę. Ir tai yra normalu – pakeisti, vietoj paprastų salių statyti areną, čia viskas gerai.

Šio punkto, kiek aš mačiau, nekeičiame įstatyme, bet ar čia nebūtų irgi verta pasižiūrėti, kad, na, tai yra vis dėlto pernelyg daug – 50 % koncesijos vertės. Taip imti ir padidinti vertę jau po konkurso be kokių nors papildomų konkursų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šiuo įstatymu yra iš esmės sujungiama ir apibūdinama viena bendra sąvoka – viešojo ir privataus sektorių partnerystė. Čia turbūt esminis reguliavimas, kad yra integruojama į strateginio valdymo sistemą. 2021 metais buvo patvirtintas atnaujintas įstatymas ir dabar visos valstybės investicijos yra planuojamos pagal Strateginio valdymo metodiką, kuri įgalina ir įvertina didžiausią ekonominę, socialinę vertę pagal nustatytą metodiką ir nustatytais būdais, kaip yra vertinama ta ekonominė ir socialinė vertė. Pagal naują Strateginio valdymo metodiką tiesiog tie projektai, kurie atitinka tą didžiausią galimą naudą, gautiną iš konkrečių finansinių investicijų, tokiu atveju jie ir siūlytini pasirinkti, nes pagal naują Strateginio valdymo metodiką tiesiog kiekvienas pažangos projektas įgyvendintas... na, tiems projektams, kuriems reikalingas papildomas finansavimas pokyčiui įgyvendinti, ne tęstiniam finansavimui, bet pokyčiui įgyvendinti, jie turi įvertinti alternatyvas, kurios yra siūlomos konkretiems tikslams pasiekti. Vadinasi, yra vertinama viešoji ir privati partnerystė, tiesioginis finansavimas, privatus finansavimas. Matyt, yra skirtingi būdai tam pačiam tikslui pasiekti. Tai tiesiog strateginis Strateginio valdymo metodikos pagrindu yra tas įvertinimas atliekamas.

Jeigu tokio įvertinimo pasekmė būtų, kad visgi tikslingas toks pokytis, matyt, to įstatymas nekeičia, bet vertinimo metodika, kaip yra įvertinama didžiausia nauda, yra apibrėžta įstatyme ir konkrečioje metodikoje ir yra visiems projektams bendra. Tokiu atveju turbūt reikėtų vertinti pagal konkretų projektą ir matytusi po konkretaus projekto įvertinimo, ar tokie pokyčiai yra galimi. Tačiau pati vertinimo metodika, ar tai kuria didesnę pridėtinę vertę, ar geriau likti prie senojo modelio, visgi būtų bendra, bendra sisteminio vertinimo požiūriu.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama ministre, prašom pasakyti, ar Vilniaus nacionalinio stadiono nesėkminga statyba lėmė šią įstatymo pataisą, abiejų šitų dviejų?.. Ir patikslinkite 9 punktą, ten, kur yra aplinkybės ir sąlygos, kur yra leidžiama perleisti nenutrūkstamą darbų atlikimą tretiesiems asmenims. Prašom pasakyti, ar nemanote, kad taip bus pažeistos kitų, kurie norėtų būti teikėjais, sąlygos, nes čia visiškai be viešojo pirkimo būtų perleistas šis visas objektas. Kaip iš tikrųjų manote? Būtent dėl 9 punkto, kuris yra numatytas?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Matyt, konkrečios nuostatos, ką galima keisti, yra įrašomos konkrečiose sutartyse ir konkursuose. Vadinasi, visos sąlygos yra žinomos iš anksto ir visi konkurso dalyviai, matyt, gali pateikti konkurencingiausią pasiūlymą, atsižvelgdami į konkurso nustatytus reikalavimus. Jeigu konkurso reikalavimai yra iš esmės pažeidžiami, vadinasi, tokiu atveju dalyvis negalėjo žinoti, kaip atrodys situacija. Tačiau tai, ką leidžia įstatymai, žmogus ateidamas į konkursą iš anksto žino, kokios yra sąlygos ir kokios gali vėliau būti sutarties pakeitimo galimybės.

Man atrodo svarbu, kad visiems konkurso dalyviams tos sąlygos žinoti, apie tai kas gali būti pakeista, ar negali būti pakeista, būtų vienodos. Šio įstatymo pakeitimą išprovokavo tikrai ne konkretus įgyvendinamas objektas. Šio įstatymo pakeitimas yra įrašytas į Vyriausybės programą. Tiesiog derinimas užtruko, nes yra tikrai sudėtingas projektas, ir kartu šio įstatymo parengimas buvo įrašytas ir į planą „Naujos kartos Lietuva“, kuris jau patvirtintas prieš keletą metų. Tai yra rodiklis, už kurį Europos Komisijai turime atsiskaityti. Tai yra geroji skatintina praktika pagal europinį reguliavimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama ministre, suprantu, kad statybos pradžios 40-mečio minėjimui stadiono dar nebus vis tiek. Tai mano klausimas būtų šiek tiek iš kitos srities. Ar tikrai biudžeto labai bloga situacija, kad jūsų kaimynė nori pramušti didelę skylę valstybinio socialinio draudimo biudžete?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš suprantu, kad klausimas apie kitą įstatymą, visgi norėčiau atsakyti, kad tai nėra skylė, nes kitų metų biudžete reikės atstatyti išleistą sumą, o poveikis biudžeto balansui yra šiais metais, tai yra tada, kada išlaidos yra padarytos, todėl bet kokių atvejų bet ko-

kios išlaidos turės būti suderintos su Finansų ministerija. Ir mes teikiame rodiklius, kurie yra patvirtinti Valstybės biudžeto įstatyme, tai 3 % valdžios sektoriaus balanso rodiklis, neviršijantis Maastrichto kriterijaus. Jeigu tas sąlygas tenkins, matyt, tokiu atveju tos išlaidos galėtų būti padarytos. Biudžeto planavimo prasme, sakyčiau, labiau yra pinigų srautų subalansavimo klausimas, nes poveikis balansui yra šiais metais, kitais metais reikės tas pačias išlaidas grąžinti į „Sodros“ biudžetą iš valstybės biudžeto.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, mano klausimas būtų labai paprastas: kodėl vis dėlto Lietuvoje viešosios ir privačios partnerystės, arba koncesijos modelis yra taikomas taip gana retokai, pasakysiu. Dėl nežinojimo, nesupratimo ar iš baimės? Tai viena gali būti priežastis. Ar tiesiog nėra parengti tam tikri projektai, neįvertinti finansinės inžinerijos modeliai?

Kitas klausimas, ar artimiausiu metu yra numatyti kokie projektai? Gal stambieji projektai galėtų būti finansuojami, taikant šiuos modelius, apie kuriuos dabar kalbame?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sakyčiau, turbūt daug yra priežasčių, kodėl Lietuvoje taikoma ribotai. Iš dalies dėl nežinojimo, dėl žemų kompetencijų atskiruose viešojo sektoriaus subjektuose. Paprasčiau visuomet yra daryti gaunant biudžetinį finansavimą ir išlaidas tiesiog turėti numatytas savo įstaigos biudžete. Matyt, priežasčių yra įvairių, tarp jų turbūt ir įvairios sąmokslų teorijos, kuriomis linkę apaugti tokie objektai.

Man atrodo labai svarbu, kad su šiuo įstatymu viešojo ir privati partnerystė yra integruojama į Strateginio valdymo įstatymą, ir tokiu atveju kiekvienas projektas, pažangus projektas, kurio įgyvendinimas finansuojamas viešosiomis lėšomis, jo įgyvendinimo galimybės ir įgyvendinimo būdai turės būti vertinami Strateginio valdymo metodikos pagrindu. Vadinasi, turės būti įvertinta alternatyva, geriau tą projektą įgyvendinti viešųjų finansų ar tą projektą geriau įgyvendinti viešojo ir privataus sektorių partnerystės pagrindu.

Matyti, tokiu atveju atsakius į klausimus, kad tikrai daug efektyviau tai būtų daryti viešosios ir privačios partnerystės pagrindu. Tikiuosi, tai suteiks pasitikėjimo ir biurokratams, kurie tuos sprendimus priima, kad išties yra pagrindimas, kodėl mes renkamės tokį įgyvendinimo būdą, o ne kitokį. Kartu, matyt, paprastesnė, nuoseklesnė bus vertinimo metodika, kaip apskritai yra apsisprendžiama įgyvendinti tokį projektą viešosios ir privačios partnerystės pagrindu.

Kalbant apie didžiuosius projektus, turbūt dabar esminiai yra Krašto apsaugos ministerijos įgyvendinami projektai, tarp jų poligonų įrengimas. Ir planuojami papildomi projektai vokiečių brigadai priimti, dalis jų bus įgyvendinami viešosios ir privačios partnerystės pagrindu, taip išlyginant finansų poreikį per ateinančią dešimtmetį. Nes būdavo metų, kuriais finansų poreikis yra labai didelis, kitais metais gerokai mažesnis. Tai tam, kad būtų galima turėti tolygesnį gynybos poreikių finansavimo poreikį, dalis projektų bus įgyvendinama būtent viešosios ir privačios partnerystės pagrindu.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų jau paklausė visi norėjusieji klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių pasisakyti. Grįšime prie projekto balsavimo metu.

16.20 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3838 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Kviečiu pranešėją viceministrą J. Nugarą. Pateikimo stadija.

J. NUGARAS. Laba diena, posėdžio pirmininke, laba diena, gerbiami Seimo nariai. Lietuvos Respublikos Seimui teikiamas Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“

pakeitimo“ projektas ir pridedamas naujos redakcijos statuto projektas, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2024 m. gegužės 29 d.

Seimo nutarimo projekto tikslas – suderinti Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto nuostatas su Mokslo ir studijų įstatymo nuostatomis ir įgyvendinančiais teisės aktais ir išdėstyti statutą nauja redakcija. Pažymėtina, kad kita statuto keitimo priežastis yra, vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi ir Statuto 81 punkte įrašyta nuostata, kad Vilniaus Gedimino technikos universitetas vykdo Vyriausybės nustatytos studijų krypties trumposios pirmos pakopos koleginių studijų programas ir teikia aukštąjį koleginių išsilavinimą. Vyriausybė tokiai koleginių studijų galimybei pritarė. Universitetas atitinka nustatytas procedūras dėl minėtų studijų vykdymo. Tai turėtų būti tiek. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, kaip sekasi ministrauti? Pirmas dalykas.

Antras dalykas, jūs paminėjote, kad viena iš priežasčių, kad čia teikiamas dabar statutas, atsiranda ta koleginė pakopa. Ar tai reiškia, kad dabar visuose universitetuose bus galima tokia forma, kai seniau buvo griežtai draudžiama? Lietuvoje nė viename universitete nebuvo kartu derinama universiteto ir kolegijų studijų. Dabar mes čia jau patvirtinome Kauno ir Marijampolės. Dabar jūs minite, kad čia jau atsiranda tokia galimybė. Ar visuose universitetuose dabar bus tokia forma?

Ir antras dalykas. Visiems jau įprasta, kad valdymo organai yra du: senatas ir taryba, kad abu organai yra svarbūs. Tačiau kitose institucijose nenori įsileisti tarybos statuso, nes tarsi atsiranda dvivaldystė. Koks jūsų požiūris, ar pasiteisino tokia dviguba valdžia: senato ir tarybos?

J. NUGARAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Dėl koleginių studijų tai yra išimtis, ne visuose universitetuose. Šiuo atveju jūrų technologijų ir jūrų inžinerijos studijos nėra vykdomos jokioje kitoje aukštojoje mokykloje, tai šia išimtimi vadovaudamasi Vyriausybė priėmė tokį sprendimą.

O dėl tarybų, tai tarybų valdymo organas pasiteisino, nes yra socialiniai partneriai aukštojoje mokykloje. Bent jau kol kas tokių ketinimų atsisakyti tokio valdymo organo tikrai nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas atsakove, ką jūs darote, kad universitetų lygis padidėtų, nes čia buvo informacija, kad stojamųjų egzaminų balus mažina, kad norima dar sumažinti Lietuvos universitetų lygį, kad tikrai stotų į aukštąsias mokyklas, o ne į profesines eiti. Tai ar teisinga tendencija ir ką jūs darote tada, ar mažinate, kad iš viso pasaulyje apie mus negirdėtų, ar stipriate aukštąsias mokyklas, kokia jūsų pozicija?

J. NUGARAS. Švietimo, mokslo ir sporto ministerija nuosekliai stiprina universitetus ir kolegijas, dėl to yra įgyvendinama kolegijų stiprinimo reforma. Dėl stojamojo balo, tai šiemet bus nauji reikalavimai – būtent trys egzaminai į valstybės nefinansuojamas vietas, ko anksčiau nebuvo, leis priimti į visas studijas labiau pasiruošusius. Kitas dalykas, kad mokslingumo reikalavimai universitetams ir kolegijoms yra nuolat keliami. 2028 metais bus vertinama, kaip tą kokybę jiems pavyksta užtikrinti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas viceministre, tikrai teigiamai vertinu Klaipėdos kolegijos sujungimą su VGT universitetu, tikrai tai dvi mokslo institucijos, kurios yra labai stiprios. Manau, tai paskatins inžinerinio mokslo kryptį, sustiprins ir studijų, manau, programas, kurios liečia inžinerinę kryptį. Bet aš norėčiau paklausti, ar Klaipėdos kolegija diskutavo susijungimą su Klaipėdos universitetu? Tai vienas klausimas būtų.

Kitas klausimas būtų: ar Klaipėdos universitetas dar ir toliau sunkios finansinės būklės? Būnant premjeru teko kažkada gelbėti nuo bankroto šitą universitetą Klaipėdos.

J. NUGARAS. Ačiū, gerbiamas Seimo nary, už klausimą. Dėl Klaipėdos jūreivystės mokyklos tai turbūt reiktų atskirti: yra Klaipėdoje dvi kolegijos – Klaipėdos valstybinė kolegija ir Lietuvos aukštoji jūreivystės mokykla. Tai Jūreivystės mokykla, visos transporto rūšys arba transporto rūšių moksliniai tyrimai ir studentų rengimas po šito susijungimo bus viename universitete. Panašia praktika vadovavosi ir Talino technikos universitetas bei Rygos universitetas. Tikimės, kad tas

buvimas po vienu stogu geležinkelio, kelių transporto, aviacijos ir jūrų transporto tik sustiprins inžinerinį rengimą Lietuvoje. Didelis akcentas, kad inžinerinės studijos taip pat stiprinamos Klaipėdoje, kas Klaipėdos regionui, kaip jūrinei valstybei, yra gyvybiškai svarbu. O Klaipėdos universiteto rodikliai nėra patys geriausi, bet finansinis stabilumas kol kas yra normalus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas viceministre, mano klausimas labai konkretus. Ar neplanuoja pakeisti pavadinimo Jūreivystės mokykla, kad nebūtų mokykla? Buvo diskusija, atsimenu, kai mes jungėmės, kad taip, iš tikrųjų, Jūreivystės galbūt akademija, koks pavadinimas bus? Ir kitas klausimas dėl programų, studijų kryptių: jos nesikeis, ar susiaurins, ar šiek tiek kažkas dar prasiplės? Kaip yra iš tikrųjų, kaip numatyta?

J. NUGARAS. Labai ačiū už klausimą. Tai atsakant į pirmą klausimą, patvirtino pavadinimą – Lietuvos jūreivystės akademija. To pavadinimo labai norėjo bendruomenė ir yra išlaikoma pasaulinė tendencija (*Lithuanian Maritime Academy*). Jiems buvo vienas iš svarbiausių, na, tokių identiteto dalykų, tai šitą klausimą šituo sujungimu išsprendėme. O dėl programų, yra atsisakoma nepopuliarios vadybos krypties ir koleginės studijos nebus vykdomos, o dvi tos kryptys – jūrų inžinerija ir jūrų technologijos – lieka ir bus stiprinamos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Na, Klaipėdos universitetas, matyt, išgyvens ir pats savaime, jam kartais reikėtų netrukdyti. Tai, gerbiamas viceministre, jums, ko gero, nėra sudėtinga kalbėti, teigiamai atsiliepti apie Vilniaus Gedimino technikos universitetą, kadangi nemažai metų praleidote tenai. Šiandien vis dėlto manau, kad šitas sprendimas, kuris yra atliktas, yra didžiulė klaida, nepaisant to, kad galvojate, kad čia visos inžinerinės kryptys sugužės po vienos aukštosios mokyklos skėčiu ir kažkas esmingai pasikeis. Galiu iš karto pasakyti, kad tikrai nepasikeis.

Bet noriu atkreipti dėmesį, kad Aukštosios jūreivystės mokyklos kartelė kaip buvo vienetas, mano žiniomis, taip ir tebėra vienetas. Niekas ten nepasikeitė. Nepaisant to, kiek girdžiu, stojimai yra pakankamai vangūs. Tai aš norėčiau paklausti jūsų, kaip pasikeitė stojimų rezultatai po to, kai atsirado skėtis – Vilniaus Gedimino technikos universitetas? Kokią pridėtinę vertę, nes jau daugiau kaip metai šiame procese, Vilniaus Gedimino technikos universitetas vis dėlto sukūrė Klaipėdos miestui? Tai yra kokios atsirado naujos studijų kryptys ar programos Klaipėdoje klaidiečiams?

J. NUGARAS. Atsakant į pirmą klausimo dalį, susijungimas dar nėra įvykęs. Vienas juridinis asmuo liks tik nuo spalio 1 dienos. Kol kas apie rezultatus kalbėti būtų gana anksti.

Atsakant į antrą jūsų klausimo dalį dėl naujų studijų programų, į inžinerines studijas Klaipėdoje bus investuojami 4 mln. eurų. Tie 4 mln. eurų pagal Jūreivystės mokyklos pateiktą projektą bus skirti atsinaujinančios ir jūros vėjo energetikos specialistams rengti. Tai yra Lietuvos strateginis prioritetasis ir tikrai prisidės prie Lietuvos energetinio nepriklausomumo.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas viceministre, beveik atsakėte į A. Petrošiaus klausimą. Tik noriu pasitikslinti. Ar galite garantuoti, kad tai bus 2025 metų rudenį? Klaipėdos inžinerinė pramonė, didelės gamybos įmonės desperatiškai laukia inžinerinių studijų. Ar galite garantuoti, kad sujungus universitetus šios inžinerinės studijos bus pasiūlytos 2025 metų rudenį?

J. NUGARAS. Aišku, tai priklauso nuo aukštosios mokyklos. Aukštoji mokykla turi autonomiją pagal Lietuvos Konstituciją. Bet šiuo metu naujų programų rengimas ta kryptimi yra pradėtas. Jie tikisi, kad investicijas į laboratoriją irgi pradės jau artimiausiais mėnesiais. Tas procesas yra prasidėjęs. Tikėtina, kad 2025 metų rudenį tikrai bus pasiūlyta.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Daugiau nenori jūsų klausti.

Dėl balsavimo motyvų. V. Rakutis – už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas viceministre...

PIRMININKAS. Viskas. Jūs galite... Prašom. V. Rakutis – už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Dėkui už pristatymą. Pritardamas šiam projektui, kaip Jūrinių reikalų komisijos pirmininkas vis tik norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad visa Klaipėdos ir jūrinė bend-

ruomenė labai tikisi, kad ši mokykla sustiprės ir tas projektas nepasibaigs koku nors šios mokyklos susilpnėjimu. Mes jus palaikome, bet taip pat labai prašome pasiekti, kad tas susijungimas būtų sėkmingas ir išliktų su nauju pavadinimu, su naujomis galimybėmis, o vėliau patarpininkauti, kad tas nuomonių išsiskyrimas, buvęs tarp Klaipėdos universiteto ir Lietuvos aukštosios jūreivystės mokyklos, kaip įmanoma greičiau dingtų ir klaipėdiečiai dirbtų viena kryptimi. Dėkoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų prieš – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Susijungimas, nepriklausomai nuo mano balso ir išsakytų, ne kartą akcentuotų pozicijų, tikrai įvyks ir šiandien pasaulis dėl to tikrai nesugrius. Bet aš ne kartą esu sakęs, kad jokios pridėtinės vertės mes, klaipėdiečiai, čia ieškoti nei galime, nei turėtume tikėtis. Perspektyvos, manau, yra gana liūdnos, jos yra užprogramuotos jau dėl tų stojančiųjų skaičių ir pačių rengiamų specializacijų. Tai yra sudėtingas sektorius, jūreivystė yra mažtantis sektorius, poreikis mažėja, trečiųjų šalių konkurencija didėja. Šiuo atveju, matyt, labai džiuginančių prognozių piešti nereikėtų. Ko tikrai nereikėtų piešti, tai nereikėtų tikėtis pridėtinės vertės iš Vilniaus Gedimino technikos universiteto.

Kolegos, jeigu parodysite man bent vieną pavyzdį, kuomet prie Vilniaus aukštosios mokyklos jungiant ką nors iš regiono ar labai toli nutolusio tas nutolęs darinys gavo kokią nors labai didelę apčiuopiamą pridėtinę naudą, aš kartu su jumis pasidžiaugsiu, bet, man atrodo, Lietuvoje tokių pavyzdžių neturime. Anksčiau ar vėliau šitie dariniai su didžiąja dalimi visų resursų perkeliame šiuo atveju į sostinę. Matyt, kokio nors panašaus atvejo galėtume tikėtis. Aš įsivaizduoju, kad ateityje nebent Jūreivystės mokyklos laivai bus Klaipėdoje, kur bus galima atlikti tam tikrą praktiką.

Tikrai šiandien nebalsuosiu už. Suprantu, kad sprendimas bus priimtas. Pats kolektyvas priėmė vidinį sprendimą. Matyt, visos tos diskusijos yra įvykusios anksčiau, bet man ranka nekyla net ir šioje situacijoje spausti mygtuką „už“. Jeigu kam nors lygiai taip pat nekyla, kviečiu pademonstruoti savo valią, nes ateityje tikrai reikės ne kartą pasakyti, kad sakiau. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl balsavimo motyvų ar jūs dėl vedimo tvarkos, gerbiamas pirmininke? Per centrinį mikrofoną – Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Aš gerbiavam A. Petrošiui noriu priminti Šiaulių istoriją. Nuvažiuokite į Šiaulių akademiją, kuri prijungta prie Vilniaus universiteto, ir pamatysite sėkmės istoriją. To linkiu ir Klaipėdai.

PIRMININKAS. Matote, čia turėjo būti dėl vedimo tvarkos. Replikos gali būti tik po balsavimo. Gerbiami kolegos, kadangi balsavimo langas atidarytas, tai balsuosime. Balsuosime dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-3838 po pateikimo.

Balsavo 75: už – 68, prieš – 1, susilaikė 6. (*Balsai salėje*) Po pateikimo projektui pritarta. Kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Replika po balsavimo.

K. MAŽEIKI (DFVL). Ačiū, pirmininke. Mano balsą įskaitykite už, nes neveikė kortelė. Ačiū.

PIRMININKAS. Supratau, kolegos K. Mažeikos balsą įskaitykime už protokole. Ir per šoninį mikrofoną – einanti švietimo, mokslo ir sporto ministro pareigas M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš norėčiau visų kolegų ir jūsų paprašyti šio klausimo skubos, kad suspėtumėme iki rugsėjo priimti reikiamus sprendimus, kad galėtų universitetas tinkamai pasiruošti juos įgyvendinti. Labai prašyčiau skubos.

PIRMININKAS. Bet Seniūnų sueigoje yra nustatyta rudens sesijoje?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Prašymas būtų skubos.

PIRMININKAS. Prašymas yra statutinis. Taip, per šoninį mikrofoną – kolegė V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Ačiū. Taip pat noriu pritarti, kad reikia skubos tvarkos, nes yra atitinkami aukštojo mokslo ciklai.

PIRMININKAS. Kolegos, ar bendru sutarimu galime pritarti, ar reikėtų balsuoti? Pritarta bendru sutarimu. Dėl komiteto irgi bendru sutarimu? Kadangi pritarta skubos tvarkai, tai turbūt svarstysime pavasario sesijoje, bet nenustatome datos.

16.37 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 2, 4, 13, 15⁶, 15⁸ straipsnių ir ketvirtojo¹ skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3660NKL, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 5, 14, 16, 26, 31, 60, 65, 66 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3661NKL, Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3662NKL (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-12 klausimas, dėl kurio balsuosime, – Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir dar du projektai, nes aš matau, kad dėl to ketvirto, kurį buvau skelbęs, turi būti kitas pranešėjas, tai yra A. Vyšniauskas, kurio tuo metu nebuvo. Taigi balsuojame dėl Investicijų įstatymo, dėl Koncesijų įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo pataisų, kurias pristatė ministrė G. Skaistė, po pateikimo.

Užsiregistravo 80, balsavo 79: už – 67, prieš nėra, susilaikė 12. Po pateikimo pritarta ir numatyta, kad pagrindinis komitetas būtų Ekonomikos komitetas dėl visų trijų projektų. Papildomas dėl Investicijų įstatymo nenumatomas, kaip ir dėl Koncesijų, o dėl Vietos savivaldos įstatymo projekto papildomi VVSK ir Audito komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Per šoninį mikrofoną – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Frakcijos vardu noriu paprašyti antikorupcinio vertinimo šitų abiejų projektų.

PIRMININKAS. Taip. Projektai buvo pristatyti Vyriausybės, tai toks vertinimas turėjo būti atliktas pateikimo stadijoje. Finansų ministrė G. Skaistė – per šoninį mikrofoną.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šiaip tai noriu atkreipti dėmesį, kad tai Vyriausybės projektas, vadinasi, derinimo stadijoje visų suinteresuotų institucijų pastabos, tarp jų ir STT, yra gautos. Derinimo pažymos taip pat yra viešos. Tai jų pozicija yra ir atskleista įstatymuose.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl komitetų? Galime pritarti bendru sutarimu. Dėl svarstymo rudens sesijoje taip pat. Dėl antikorupcinio vertinimo, kaip ir ministrė minėjo, ta procedūra kaip ir atlikta. (*Balsas salėje: „Tai komitete tegul pateikia.“*) Pagrindinis komitetas turi teisę paprašyti atitinkamų dokumentų.

16.40 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884 (*pateikimo tęsinys*)

Kolegos, kitas balsavimas – dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3884. Pateikimo stadija. Balsuojame.

Užsiregistravo 87, balsavo 86: už – 49, prieš – 10, susilaikė 27. Pritarta po pateikimo. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nesiūloma. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Vyriausybė siūlo taikyti skubos tvarką. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Ne, balsuojame.“*) Nepritariame dėl ko, dėl skubos? Balsuojame. Reikės balsuoti dėl skubos, dėl Vyriausybės siūlymo taikyti skubos tvarką. Balsuojame.

Užsiregistravo 87, balsavo 84: už – 43, prieš – 14, susilaikė 27. Pritarta skubos tvarkai.

Dėl svarstymo komitetuose galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kol kas balsavome dėl projektų, kurie buvo pateikti.

16.42 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3895 (*pateikimas*)

Dabar svarstome, pateikimas bus rezervinio 2 klausimo – Statybos įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3895. Pateikimas. Pranešėjas – ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Labai trumpai. Po Teisės departamento pastabų dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro įstatymo buvo pateikta pastaba, kad reikia pateikti papildomą lydimąjį Statybos įstatymą, o jame yra numatyta, kad kadastro nuostatai nėra tinkamas dokumentas valstybės informacinių išteklių nuostatomis įtvirtinti. Jie turi

būti tvirtinami Vyriausybės arba įgaliotos institucijos vardu, todėl papildomai teikiame lydimąjį įstatymą, Statybos įstatymą. Tai suderinta su Teisės departamento lūkesčiais. Tai tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas ministre, jūsų niekas nenori klausti. Ar galime bendru sutarimu pritarti projektui? Galime pritarti. Siūlomi komitetai – Aplinkos apsaugos komitetas. Siūloma svarstyti pavasario sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.43 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 2, 14, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3801 (pateikimas)

Kitas praleistas projektas, jis turėjo būti šiek tiek ankstėliau, tai yra darbotvarkės 2-12.4 klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 2, 14, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimo stadija. Pranešėjas – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, čia yra techninis projektas, prieš tai buvusio projekto, Vyriausybės paketo, lydimasis. Kadangi ten buvo prieštaravimas Konstitucijai dėl techninių dalykų, dėl amžino ginčo tarp Vyriausybės ir Teisės departamento, ar įstatyme reikia įrašyti konkrečias institucijas, ar nereikia, tiesiog sutarėme, pataisėme ir kaip komiteto narys užregistravau, suderinęs su ministerija, ir viskas. Čia smulkus techninis dalykas. Tai neturiu nei ką pristatyti, nei į ką atsakyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau... Nėra norinčių klausti. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Mes galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Siūlomas pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomas komitetas – Audito komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.45 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3842 (pateikimas)

Kitas projektas – Švietimo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3842. Pranešėja – J. Šiugždinienė. Pateikimo stadija. Prašome J. Šiugždinienę į tribūną. Darbotvarkės 2-16 klausimas.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mielieji kolegos, šiuo įstatymo projektu siūloma tokia daugiau techninė pataisa, nes tiesiog Švietimo įstatyme nebuvo išvardinti specialistai, kurie teikia specialiąją pedagoginę pagalbą, tai yra specialieji pedagogai, logopedai, tiflopedagogai, surdopedagogai. Jeigu jie nėra išvardyti, tai nėra aišku, kokiam ribotam ratui specialistų švietimo, mokslo ir sporto ministras turi ir gali nustatyti kvalifikacinius reikalavimus.

Taip pat yra atstatomas šiuo metu galiojantis reikalavimas, kad šie asmenys būtų nepriekaištingos reputacijos, taip kaip ji apibrėžiama Švietimo įstatymo 5¹ straipsnyje. Tai tiesiog buvo bendrinis žodžiu švietimo pagalba įvardinta, dabar yra išvardinti visi specialistai, kuriems ministras gali nustatyti specialius reikalavimus. Tai toks techninis pakeitimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų klausti nori keturi Seimo nariai. Pirmasis – S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama pranešėja, ar tikrai įstatyme nebuvo jie išvardinti, ar nebuvo taip poįstatyminiuose aktuose parašyta? Ar tikrai?

Antras dalykas. Atstatoma, kad reikės nepriekaištingos reputacijos. Tai kokia priežastis, kad jie buvo išbraukti, juk visur yra, tie dalykai kitur yra. Kaip čia atsitiko, kad jie buvo išgaravę ir reikia atstatyti dabar tą nepriekaištingą reputaciją?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Man sunku pasakyti, kaip čia atsitiko, bet, matyt, tiesiog buvo praleista, pasiliko tokia klaida, sakyčiau. Gerai, kad tas buvo pastebėta, ir šiuo metu mums tiesiog reikia atstatyti.

O ar tikrai nebuvo, tai tikrai nebuvo. Yra Teisės departamento išvados. Man atrodo, Teisės departamentas būtų pastebėjęs. Tai tiesiog buvo neapsižiūrėjimas, matyt.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia G. Kindurys.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, gerbiama kolege. Projektu siūloma nustatyti ribojimus. Tačiau, mano nuomone, gal gali būti ir atvirkštinė situacija, kai, tarkime, pritrūks specialistų, ugdančių mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, ir ministras tada galėtų nustatyti kaip tik platesnį spektrą specialistų, galinčių teikti specialiąją pedagoginę pagalbą. Ar pritartumėte, kad yra tikimybė, kad mes šiuo projektu padarysime meškos paslaugą ir dėl šio įstatymo pritrūks asmenų, galinčių teikti specialiąją pedagoginę pagalbą? Iš kitos pusės žiūrint, ar nepasitikima esamu ir būsimu ministrais, kad taip iš anksto įstatymo projekte norima sukonkretinti, kokie tai specialistai? Aš manau, kad ministras tikrai turėtų žinoti tokius dalykus.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tai yra šiuo metu švietimo, mokslo ir sporto ministras, laikinai einanti yra ministrė M. Navickienė. Tikrai su gerbiama ministre yra suderinta. Čia tikrai neįžvelkite jokios klastos. O ir šiandien mes galime... mokytojo padėjėjui nereikalingas specialus išsilavinimas. Šiuo metu, jeigu trūksta, o tikrai trūksta, jūs labai teisingai minite, tai mokytojo padėjėjas gali būti pasitelktas pagalbai.

Bet čia kalbama apie specialistus, kuriems reikalingi specialūs kvalifikaciniai... (nematau jūsų, nes kolegė vis užstoja) ...taikomi specialūs kvalifikaciniai reikalavimai. Turbūt nenorėtume, kad su mūsų vaikais dirbtų žmonės, kurie neturi kvalifikacijos kaip surdopedagogai, tiflopedagogai ar logopedai. Tai čia būtent apie šiuos specialistus labiausiai kalbama. Tiesiog yra išvardinti. Tikrai, žinokite, nėra nieko čia paslėpta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, na, čionai paminėta Švietimo įstatyme, kad yra ir aukštojo mokslo srityje specialiosios pagalbos poreikis. Suprantu, galbūt yra turimi omenyje gestų kalbos vertėjai ar psichologai galbūt. Ar kitų problemų yra aukštosiose mokyklose? Ir kaip iki šiol čia būdavo? Ar iš tikrųjų tie specialistai dirba ir aukštosiose mokyklose? Visada galvodavau, kad tik pagrindinėse. Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Tikrai ne tik bendrojo ugdymo mokyklose. Šie klausimai yra labai aktualūs įtraukiojo ugdymo ir yra aktualūs aukštojo mokslo srityse. Aukštosios mokyklos sprendžia šiuos klausimus, sprendžia ir savo jėgomis, taip pat yra buvę ir projektų, jie yra įgyvendinti. Šiuo metu per „EdTecho“ projektą yra tam tikros priemonės pritaikomos aukštosiose mokyklose, tiek kolegijose, tiek universitetuose. Na, šis klausimas yra aktualus visiems, nes po bendrojo ugdymo mes, turėdami įvairių poreikių, taip pat mokomės ir aukštosiose ar profesinėse mokyklose. Tai niekur nedingsta kai kurie poreikiai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėjau paklausti. Visur yra nepriekaištinga reputacija, buvo įvardinti asmenys, o dabar jau specialistai. Kodėl juos reikia įvardinti? Ar nebus tokia, na, nepagarba tų sričių specialistams? Ar neužteko taip, kaip ir buvo? Kokia priežastis lėmė apskritai tai daryti? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Priežastis yra ta, kad kitu atveju tokie reikalavimai galėtų būti taikomi ir tiems specialistams, nereguliuojamoms profesijoms, jeigu galima taip pasakyti. Tai ministras galėtų labai įvairiai, turėtų labai didelę diskreciją. Šiuo metu mes įvardiname, apie ką kalbame Švietimo įstatyme, apie kokius specialistus mes kalbame. Tai tiesiog yra tikslus įvardinimas, kam yra taikomi tie reikalavimai. Mokyklose gali dirbti ir kiti žmonės, valytojas ar dar kitas darbuotojas, kuriam nebūtinai visais atvejais yra taikomi tokie pat griežti reikalavimai. Tai čia dėl to ir yra, kad nebūtų tos plačios diskrecijos palikta.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausė visi, norėję paklausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuojame dėl Švietimo įstatymo keletu straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3842. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 78, balsavo 76: už – 68, prieš nėra, susilaikė 8.

Per šoninę mikrofoną komiteto pirmininkas A. Žukauskas. Prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Skubos tvarkos prašyčiau.

PIRMININKAS. Kieno vardu?

A. ŽUKAUSKAS (LF). Komiteto vardu.

PIRMININKAS. Taip. Kolegos, kaip pagrindinis siūlomas Švietimo ir mokslo komitetas, siūloma svarstyti rudens sesijoje, bet komiteto pirmininkas komiteto vardu prašo skubos tvarkos. Turbūt reikėtų balsuoti. Ar yra prieštaraujančių? Nėra. Tai galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta bendru sutarimu dėl skubos tvarkos.

16.54 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 11³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3672 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 11³ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3672. Pateikimo stadija. Pranešėjas – K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Labas vakaras, gerbiami kolegos. Įstatymo projekto tikslas yra iš tikrųjų suderinti Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo ir Aviacijos įstatymo nuostatas dėl atlyginimų už Transporto kompetencijų agentūros teikiamas administracines paslaugas dydžio nustatymo principų. Vadovaujantis geraja įmonių valdymo praktika siūloma Transporto kompetencijų agentūros sąnaudas skirstyti vadovaujantis veiklos plane grįsto sąnaudų paskirstymo principu. Agentūros teikiamos paslaugos sukuria poreikį, o jų vykdymas reikalauja išteklių ir sukuria sąnaudas. Remiantis šiuo principu visos agentūros patiriamos sąnaudos yra sugrupuojamos pagal vykdomas veiklas ir priskiriamos atitinkamoms paslaugoms. Toks paskirstymas užtikrintų skaidrumą, aiškumą ir galimybę prognozuoti įstaigos veiklą bei jos tęstinumą. Sąnaudų paskirstymo procesas remtųsi agentūros strateginiame veiklos plane patvirtintais sąnaudų dydžių ir priskirtų sąnaudų galutinėmis organizacijos paslaugomis. Čia daugiau jisai yra techninio pobūdžio ir suvienodinamos sąlygos atskirų veiklos rūšių. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti vienas Seimo narys – A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Gerbiamas kolega Kazimierai, sakykite, iki šiol nebuvo teisinio reguliavimo dėl kriterijų nustatymo, kad tiktai dabar toks projektas yra teikiamas?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia iš tikrųjų veikė taip, kaip veikė, ir šios institucijos reguliuojama skirtingų įstaigų veikla buvo reguliuojama skirtingais metodais. Dabar jie bus suvienodinti.

PIRMININKAS. Ačiū. Niekas daugiau nenori klausti. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Kolegos, galime bendru sutarimu pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir siūloma svarstyti per rudens sesiją. Galime pritariti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.56 val.

Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3742 (pateikimas)

Kitas projektas – Saugaus eismo automobilių keliais 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3742. Pateikimo stadija. Pranešėja – L. Girskienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Mano įstatymo projektas yra atėjęs iš realaus gyvenimo. Iš tiesų nenoriu nei jaunimo pykdyti, nei kurios kitos socialinės grupės, bet apie tai reikia diskutuoti.

Turbūt ne kartą pastebėjote, kad didmiesčių gatvėse vis dažniau matome tuos vadinamuosius mažuosius miesto automobiliukus, kuriais galima važiuoti nuo 15 metų turint AM kategoriją bei nuo 16 metų – B1 kategoriją. Viešai yra skelbiama, kad šiuo metu Lietuvoje tokių automobiliukų yra registruota apie 12 tūkst., o gal net ir daugiau, ir, aišku, jie populiarėja. Šie automobiliai klasifikuojami kaip sunkieji keturračiai motociklai, rinkoje yra parduodami tiek vidaus degimo, tiek elektriniai šios kategorijos automobiliai su automatine pavarų dėže.

Gamintojo specifikacijose yra rašoma, kad pastarųjų automobilių konstrukcinis greitis gali būti ne didesnis negu 45 kilometrai per valandą ir jų masė ne didesnė negu 400 kilogramų, tačiau man pačiai ne kartą teko matyti jaunuolių, miesto gatvėmis skriejančių ir 60 kilometrų per valandą greičiu, gal net dar didesniu. Specialistai teigia, kad šios transporto priemonės gali išvystyti maksimalų greitį beveik iki 100 kilometrų, tai yra 98 kilometrus per valandą, o jaunuoliai, kaip suprantame, yra linkę išbandyti transporto priemonių galimybes. Nesakau, kad visi, bet kai kurie tikrai tai daro.

Nors tokie automobiliai yra laikomi puikia mopedų alternatyva ir kai kuriuo požiūriu iš tiesų yra ir patogesni, ir saugesni, galima pasislėpti, pavyzdžiui, nuo lietaus, yra tam tikra konstrukcija avarijos atveju, tačiau dažnai yra kritikuojami dėl saugumo ir galimo pavojaus. Prie vairo sėdi visai jauni ir jokių vairavimo įgūdžių neturintys eismo dalyviai. Specialistai teigia bandymo metu išsiaiškinę, kad, pavyzdžiui, priekiu atsitrenkus į kliūtį, važiuojant tokiu automobiliu vos 50 kilometrų per valandą greičiu, vairuotojas neturi jokių šansų išgyventi. Juos vairuoja, kaip sakiau, mūsų nepilnamečiai vaikai.

Svarbu paminėti, kad norint vairuoti tokią transporto priemonę, kaip ir mopedą, užtenka išlaikyti teorijos egzaminą „Regitroje“, praktinis vairavimas nėra privalomas. Taip, jūs teisingai išgirdote, 15–16 metų jaunuoliams pakanka išlaikyti vairavimo teorijos egzaminą „Regitroje“ ir jiems suteikiama teisė važiuoti miesto gatvėmis, kur eismo sąlygos kartais yra sudėtingos ir labai patyrusiems vairuotojams.

Viešojoje erdvėje beveik kasdien matome užfiksuotas akimirkas iš eismo įvykių, į kuriuos pakliūva tiek mopedų, tiek mažųjų automobiliukų vairuotojai. Socialiniuose tinkluose daug vaizdo įrašų (ir jie platinami noriai), kuriuose užfiksuotas chuliganiškas vairavimas, viršijamas greitis ir sukeliama avarinės situacijos. Ir aš šiandieną, kol laukiau projekto pristatymo, gavau ne vieną nuotrauką iš eismo įvykių. Nesakau, kad visi jaunuoliai vairuoja neatsakingai.

Susitikimuose su rinkėjais buvo pasiūlyta svarstyti galimybę įvesti bent keliasdešimt privalomų praktinio vairavimo pamokų AM kategorijos transporto priemonių vairuotojams. Privalomojo praktinio vairavimo valandų skaičius galėtų būti nustatytas poįstatyminiais teisės aktais ir galėtų, mano nuomone, būti dvigubai mažesnis negu kitų kategorijų vairuotojams, bet jis turi būti privalomas, tai yra praktinis vairavimas. Manau...

PIRMININKAS. Ačiū, jūsų nori klausti trys Seimo nariai. Pirmasis – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolega, iš tikrųjų ar čia jūs netyčia darote tokius pakeitimus, ar čia toks sugalvotas, nes iš tikrųjų jūs dabar parašote, kad teisė vairuoti gali būti suteikiama išlaikius tos kategorijos praktinius ir teorinius egzaminus. Neseniai mes kalbėjome...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Taip, taip.

E. PUPINIS (TS-LKDF). ...1 dalyje. Neseniai mes kaip tik sprendėme dėl A1 kategorijos, kad iš tikrųjų tie, kurie turi B kategoriją, dėl A1 kategorijos nereikalingas kitas egzaminas, tarkime, tik praktinis važiavimas ir panašiai. Tai iš tikrųjų dabar, kai jūs nurodote, visų 23 straipsnyje nurodytų kategorijų vairuotojai turi išlaikyti ir praktinius, ir teorinius egzaminus, tai faktiškai jūs visus varote į mokymus ir apskritai į egzaminus, tuos, kuriuos mes kažkada atleidome, tai yra A1 kategorija iki 125. Šiuo atveju manau, kad jūs galbūt padarote kažką gero vairavimo mokykloms, bet padarote problemų tiems, kurie šiuo metu neturi laikyti A1 kategorijos, kurie turi B kategoriją. Ačiū.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Jūs gal ne visai teisingai suprantate, aš apie egzaminus niekur nerašiau, kad reikėtų išlaikyti egzaminą „Regitroje“. Yra pasiūlymas, kad AM kategorijos vairuotojai privalomai turėtų praktinio vairavimo pamokas, kurių skaičius būtų nustatytas poįstatyminiuose teisės aktuose. Aš manau, atsakydama į jūsų klausimą, kad gatvės nėra žaidimų aikštelės ir ten turi dalyvauti praktinių įgūdžių įgavę vairuotojai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Miela kolege Ligita, mano būtų tokie du klausimai. Pirmas, ar jūs nemanote, kad jūsų siūlomas projektas būtų perteklinis? Teisės departamento išvadoje specialistų yra teigiama, kad iš principo teisinis reguliavimas kaip ir yra. Kitas dalykas, negalime ištraukti šiuo atveju vieną kokią nors transporto priemonės rūšį. Tokiu atveju mes turime siūlyti ir mopedų vairuotojams, ir...

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Čia ir apima.

A. STONČAITIS (DFVL). ...riedlenčių, ką nori tada, nes jie irgi viešajame eisme. Jeigu kas, tada reikia kompleksiskai galvoti.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aš kalbu apie motorines transporto priemones ir nemanau, kad mano teikiamas įstatymo projektas yra perteklinis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano pirmas klausimas yra toks: galbūt jūs turite buitinių greičio matuoklį, nes pranešime minėjote, kad kartais važiuoja 60 kilometrų greičiu ir didesniu. Kaip jūs tai pamatuojate? (*Balsai salėje*) Bet čia yra toksai *oftopiko* dalykas. Sutikčiau, jeigu tai būtų dėl praktinio vairavimo, įsitikinimas, ar sugeba mokinytis vairuoti. Bet jūs šiek tiek klaidinate Seimą. Jūsų projekte yra parašyta tiesiog viskas iš esmės taip, kaip ir dėl visų kitų kategorijų. Jūs į vieną straipsnį įrašote AM, ir kitame straipsnyje yra parašyta: visų ten tų kategorijų, kurios numatytos, įskaitant ir AM, vairuotojai ar besimokantys vairuotojai galės gauti teises, jeigu yra išėję praktinius ir teorinius mokymus, plius išlaikę praktinį ir teorinį egzaminus.

Vadinasi, yra visiškai kitaip, negu jūs ką tik atsakėte kolegai, kad tik bus įvertinta, ar mokinytis gali vairuoti. Vadinasi, viskas galioja visoms kategorijoms vienodai – tiek AM, tiek A1, B ir yra visoms kitoms kategorijoms. Tai tiesiog patikslinkite, galbūt jūs suklydote, gal neskaitėte savo projekto ar kas čia nutiko? Aš nežinau.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Aišku, aš neskaičiau, ką teikiu, kažkas čia iš kosmoso pateikė. Iš tikrųjų čia yra diskusijų klausimas, kiek reikėtų tų valandų, ar reikėtų laikyti praktinį egzaminą. Aš parašiau griežčiausią variantą, bet galima diskutuoti dėl šitų dalykų. Aš manau, kad tikrai 15–16 metų jaunuoliai turi privalomai važiuoti bent keliasdešimt valandų ar keliolika valandų miesto gatvėmis, nes jie tikrai sukelia avarines situacijas. Net man, vairuojančiai beveik 30 metų, kartais kyla abejonių dėl vienokių ar kitokių veiksmų gatvėje.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Klausimų daugiau nėra. Dėl balsavimo motyvų prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Čia jau beveik lobistinės veiklos įstatymo projektas, kurį sėkmingai galėjo pakišti turbūt vairavimo mokyklos, kartais atrodo, nes kur kitur tu mokysiesi, tu eisi į vairavimo mokyklas. Vairavimo mokyklos gamins valandas. Sutinku, kad gatvė nėra aikštelė, bet toks pasiūlymas gali tapti dar didesne problema, nes visai nenorės laikyti egzaminų, nenorės eiti, vengdami papildomų išlaidų. Valandos ir yra tos išlaidos, jas kažkas turės apmokėti. Manau, kad tada mes turėsime visai jokių įgūdžių neturinčius jaunuolius, kurie laksto gatvėmis. Tai gal geriau tiek, kiek turime, tą, ką galime, nes daugelyje kitų kategorijų vis dėlto ir vairavimo egzaminas, viskas yra. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, yra dėl balsavimo motyvų už V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (DPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų balsuočiau už projektą, jeigu projektas apsiribotų tik tuo, kad tiems, kurie nori vairuoti automobilius su AM kategorija, užtektų tiksliai įsitikinti mokyklose, taip, kaip yra su tais pačiais 120 kub. centimetrų motociklais. Įsitikino, gali vairuoti ir gali dalyvauti eisme. Taip, kaip klaidindama Seimą bandė pasakyti pranešėja, kad taip yra parašyta įstatyme, kad poįstatyminiais teisės aktais bus sutvarkyta, – absurdas.

Įstatymo projekte, už kurį mums šiandien siūlo balsuoti mūsų kolegė, nėra taip parašyta. Tiksliai kai išsiaiškiname, paskaitome projektą, sakote: žinote, aš parašiau griežčiausią variantą. Visiškas absurdas! Seimo nereikia klaidinti ir reikia projektus rengti tokius, kokie, jūs galvojate, jie turi būti. Akivaizdu, kad greičiausiai ne pati rašėte projektą ir dar bandėte suklaidinti Seimą. Todėl balsuosiu už, ir labai atsiprašau, kad užsirašiau prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3742. Pateikimo stadija.

Užsiregistravo 74, balsavo 74: už – 42, prieš – 7, susilaikė 25. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime priarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Mazuronis.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, DPF). (*Balsai salėje*) Baigsime, baigsime, tuoj, viskas gerai.

17.09 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914. Pranešėjas – E. Jovaiša. Pateikimas. Nėra E. Jovaišos, dar J. Šiugždinienė. Prašom. Pateikimas. Kaip turbūt supratote iš kolegų replikų, kviečiame glaustai pristatyti.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Labai glaudai. Čia yra Mokslo ir studijų įstatymo 29 straipsnio 2 dalies pakeitimas. Rektoriui yra suteikiama galimybė nustatyta tvarka skirti prorektorius pagal terminuotą darbo sutartį. Čia yra labai seniai keisti statutai, 2009 metais, ir nuo to laiko nebuvo pakeistas Mokslo ir studijų įstatymas. Tiesiog pagal paprotinę teisę jie būdavo skiriami, kaip rektorius išrenkamas, bet turi ši nuostata atsirasti Mokslo ir studijų įstatyme. Tai čia Mokslo ir studijų įstatyme ši nuostata yra įrašyta. Teisės departamento išvadoje, mačiau, yra siūloma išplėsti, kad skiria ne tik prorektorius ar kolegijų atveju direktorius, bet taip pat gali skirti kanclerį, dekanus ir tuos, kas eina vadovaujamas pareigas. Iš esmės tai jau Statuto reikalas, kaip pati akademinė bendruomenė viename ar kitame universitete ar kolegijoje nuspręstų (jie turi autonomiją), taip ir būtų. Bet įstatymas leidžia sudaryti terminuotą sutartį (išvardinta šiuo atveju mano ir gerbiamo akademiko teikime) prorektorius ir direktorius pavaduotojo pareigybėms. Štai toks pakeitimas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Jūsų klausiti nori du Seimo nariai. Pirmoji klausia V. Targamadzė. Jos nematau salėje. Klausia A. Stončaitis. Jis irgi šneka. Klausite, Algirdai?

A. STONČAITIS (DFVL). Jo, mano labai trumpas klausimas. Ar tai yra šio įstatymo reguliavimo dalykas, ar tai yra aukštosios mokyklos statuto? To ir Teisės departamento specialistai klausė. Galbūt čia galėtumėte atsakyti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ta Statuto apimtimi, kad universitetas apsisprendžia, kokiame lygmenyje, pasikeitus rektoriui, gali keistis prorektorai, dekanai ar kancleris. Tai čia apsisprendžia. O šios Mokslo ir studijų įstatymo nuostatos pakeitimas yra reikalingas. Čia eina kartu su dabartinių statutų pakeitimais, kuriuos ir šiandien turėjome, VGTU. Na, yra teisininkų išaiškinimas, kad toks bendras Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimas yra būtinas. Jo tiesiog nebuvo ilgas metus, nes nebuvo statutai atėję. Dabar, kai statutai atėjo, reikia ir tai pakeisti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau nėra norinčių klausiti. Pasisakymai dėl motyvų. Už įstatymo projektą pasisako V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šita siūloma nuostata yra svarbi, nes kiekvienas rektorius turi pasirinkti savo komandą. Ta komanda gali būti keičiama, jeigu atsirastų kokių nors nesutarimų. Tai yra bendras vadybinis vykdomosios valdžios sudarymo principas. Bet reikia ir įstatyme tokius dalykus įrašyti, kad neliktų dviprasmybių ir neatsirastų teisinio nihilizmo ir vidinio prieštaravimo principų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui po pateikimo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 70, prieš niekas nebalsavo, susilaikė 2. Įstatymo projektui pritarta po pateikimo.

Pagrindiniu komitetu siūloma skirti Švietimo ir mokslo komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Ne dėl komiteto norite? Labai dėkui. Pritarta. Siūloma svarstyti birželio 18 dieną. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – ponas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Prašau skubos tvarkos dėl šio projekto. Statutai guli ant stalo, jie prieštarauja Darbo kodeksui, todėl mums reikia skubos.

PIRMININKAS. Pagrindinis komitetas prašo skubos. Bendru sutarimu galime pritarti? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame. Kas pritariate skubiai, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 41, prieš – 11, susilaikė 17. Skubai pritarta.

Data. Kai komitetas apsvartys, tada ir įtrauks į darbotvarkę, taip? Gerai, pritariame.

17.15 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581 (svarstymas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581. Į tribūną kviečiame pranešėją A. Petrošių pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl įstatymo projekto.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Komitetas apsvarstė klausimą ir priėmė sprendimą pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Kolegos, kartu noriu atkreipti dėmesį ir padėkoti už iškeltą problemą. Tam, kad neliktų lankų ir visi būtų traktuojami vienodai, komitetas savo iniciatyva taip pat analogišką sprendimą pritaikys ir Viešųjų įstaigų įstatymui, kuris netrukus pasieks mus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje dalyvauti nori vienas Seimo narys. Į tribūną kviečiame A. Stončaitį. Atsisakote, Algirdai? Supratau. Tada diskusijoje dalyvauti nenori niekas. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta.

Dėl motyvų po svarstymo už – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Dėkoju komitetui ir išvadų rengėjams A. Petrošiui ir D. Griškevičiui, kad tikrai atsižvelgė į tuos žmones, kuriems sudėtinga buvo dėl kadencijų neatitikimo Valstybės tarnybos įstatyme, ir tai sutvarkė. Komitetui ačiū ir kviečiu balsuoti už. Dėkoju.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nesiūlo balsuoti niekas. Balsuojame dėl įstatymo projekto po svarstymo. Kas pritariate, balsuojate už.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 66, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymo projektui po svarstymo yra pritarta.

17.16 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905 (pateikimas)

Ir paskutinytis iš šios dienos darbotvarkės yra rezervinis 3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir 180 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3905. Pranešėjas – V. Pranckietis. Pateikimas.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Gerbiami 73 Seimo nariai, teikiame projektą, kuris yra tiesiog atsilikęs nuo kito viso paketo. To projekto turinys yra pripažinti netekusiu galios Administracinių nusižengimų kodekso 180 straipsnį, kuriame šiuo metu yra numatyta administracinė atsakomybė už teisės aktuose nustatytos žemės ūkio produkcijos pirkėjų informacijos apie atsiskaitymą už žemės ūkio produkciją nepateikimą Valstybinei mokesčių inspekcijai. Siekiama atlikti ANK 589 straipsnio 66 punkto techninį pakeitimą – suderinti su Valstybinės mokesčių inspekcijos įgaliojimu, su Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymo ir ANK projekto nuostatomis.

Projektą teikia Kaimo reikalų komiteto nariai. Toks poreikis iškilo komitete svarstant Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktą Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų paketą. Buvo Teisės departamento rekomendacija tokį projektą parengti ir tą projektą mes parengėme. Prašyčiau pritarti ir skubos tvarkai, kad projektas galėtų pasivyti visą paketą. Ačiū. Įsigaliojimas – rugpjūčio 1 dieną, todėl prašome anksčiau, nes prekybos verslai jau prasideda ir jiems neturi būti tų ribojimų, kurie buvo iki šiol. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui, gerbiamas Viktorai. Jūsų paklausti nenori nė vienas Seimo narys. Pasisakymai dėl motyvų po pateikimo. Taip pat nenori niekas kalbėti. Gal bendru sutarimu galime po pateikimo pritarti? Pritariame bendru sutarimu. Pagrindiniu siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Ir siūloma svarstyti rudens sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Skubos prašė? (*Balsai salėje*) Frakcijos vardu?

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Komiteto vardu.

PIRMININKAS. Komiteto vardu prašoma skubos.

Balsuojame. Kas už skubą, kas pritariate skubai, balsuojate už.

Balsavo 69 Seimo nariai: už – 58, prieš – 2, susilaikė 9. Skubai pritarta. Bus įtraukta į darbotvarkę, kai komitetas apsvarstys, kai bus komiteto išvada.

Tai buvo paskutinis šios dienos darbotvarkės klausimas. Popietinis birželio 11 dienos Seimo plenarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 388 STENOGRAMA

2024 m. birželio 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos! Pradedame birželio 13 dienos, ketvirtadienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 109 Seimo nariai.

10.02 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 13 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dėl darbotvarkės nori pasisakyti A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau paprašyti, kad leistumėte man rytiniame posėdyje pateikti du projektus, tai yra Statuto pakeitimo projektą Nr. XIVP-3890 ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektą Nr. XIVP-3891. Užtruksiu pusę minutės. Čia yra techniniai Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo lydimieji. Tiesiog po pietų tuo metu aš negalėsiu pateikti. Čia nebus net klausimų, manau, techninis.

PIRMININKĖ. Gerai, dėkui. Mėginsime atsiklausti Seimo. Ir V. Pranckietis, prašom.

V. PRANCKIETIS (LSF). Prašyčiau įrašyti (labai trumpa įstatymo pataisa) Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą dėl pakelės namų ir specialiųjų įstaigų įrengimo savivaldybėse.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėkoju, pasiūlymai gauti. Daugiau nematau. Pirmiausia A. Vyšniauskas frakcijos vardu prašo į rytinę darbotvarkę perkelti darbotvarkės 2-10.3 klausimą – Seimo statuto pakeitimo projektą Nr. XIVP-3890 ir darbotvarkės 2-10.4 klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimą. Gerbiami kolegos, galbūt galėtume bendru sutarimu pritarti perkėlimui į rytinę? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas pritariate, kad šį klausimą svarstytume... šiuos du trumpučius klausimus svarstytume rytiniame posėdyje, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 111: už – 68, prieš – 14, susilaikė 29. Pasiūlymui pritarta.

V. Pranckietis frakcijos vardu prašo įtraukti į šios dienos darbotvarkę projektą Nr. XIVP-3845. Balsuokime. Kas pritariate pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 92, prieš nebuvo, susilaikė 16. Pasiūlymui pritarta.

Dar yra du klausimai, kurie nebuvo įtraukti į pavasario sesijos darbų programą: 2-23.1 klausimas – Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymo pakeitimas ir rezervinis 3 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901. Ar galėtume pritarti abiejų jų svarstymui šios dienos posėdžiuose? Ačiū, pritarta.

Taigi visai darbotvarkei galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta.

10.05 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2). Priėmimo stadija. Primenu, kad balsavimo laikas prasideda nuo 10 val. 20 min. ir tęsis iki pat 12 valandos. Priėmimo stadija.

Priėmimas pastraipsniui. Nuo 1 iki 16 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.05 val.

Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.2 klausimas – Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641(2). Šį pakeitimą sudaro 17 straipsnių. Pasiūlymų nė dėl vieno nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.06 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Statybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642(2). Sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643(2). Šį pakeitimą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.06 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.5 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644(2). Jį sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.07 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3645(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-2.6 klausimas – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3645(2). Jį sudaro keturi straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų taip pat nėra.

10.07 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybės skolos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2). Šį pakeitimą sudaro 11 straipsnių. Pasiūlymų... Teisingiau taip: yra 1 straipsnis, kuriame yra 11 straipsnių, ir pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš 11 straipsnių? Ačiū, pritarta. Ar galime pritarti visam 1 straipsniui? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis. Ar galėtume jam pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.08 val.

Mokėjų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Mokėjų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2). Taip pat priėmimo stadija. Nuo 1 iki 9 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Tačiau atkreipiu dėmesį, kad yra Teisės departamento išvada, kurioje yra redakcinio pobūdžio pataisa, pastebėjimas, kad projekto pavadinime turėtų būti patikslintas keičiamo Mokėjų įstatymo numeris, vietoj „Nr. IX-1596“ įrašant „Nr. VIII-1370“. Ar galėtume pritarti kiekvienam straipsniui su šia nedidele redakcine pataisa? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi dėl 1-4.1 klausimo mes apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.09 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.2 klausimas, tai yra lydimasis – Finansinio tvarumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2). Jį sudaro septyni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.09 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.3 klausimas, lydimasis – Bankų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2). Šį pakeitimą sudaro penki straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Užsirašiusių dėl motyvų nėra.

10.09 val.

Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.4 klausimas – Centrinių kredito unių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2). Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.10 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.5 klausimas – Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2). Kviečiu komiteto pirmininką M. Lingę. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, prašau pakomentuoti ją ir komiteto nuomonę.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad nėra numatyto maksimalaus termino pažeidimams pašalinti, ši pastaba buvo pakartotinė ir komitetas dabar laikosi nuostatos nepritarti, nes Lietuvos bankas neturėtų būti apribotas nustatant maksimalų terminą pažeidimui pašalinti, nes terminas turi būti nustatomas atsižvelgiant į pažeidimo dydį, mastą ir kitas aplinkybes. Bet koku atveju turi būti išlaikomos vienodos priežiūros procedūros finansų sektoriaus priežiūrai, todėl turėtų būti nustatomas minimalus terminas, kuris ir yra nustatomas. Todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Antroji Teisės departamento pastaba yra dėl reputacijos reikalavimų juridiniams asmenims ir jų darbuotojams. Mes sutinkame dėl patikslinimo dėl reputacijos juridi-

niams asmenims, tačiau dėl darbuotojų sukuriama per didelė administracinė našta siekiant patikrinti darbuotojų reputaciją, kai tokie reikalavimai taikomi pačiam juridiniam asmeniui ir jo vadovui. Juridinis asmuo privalo veikti sąžiningai ir tinkamai, taip pat gali pasitelkti kitus asmenis, šiuo atveju darbuotojus, todėl veikdamas tinkamai ir sąžiningai privalės užtikrinti, kad padėsiantys asmenys turi atitinkamus reputacijos ir kvalifikacijos reikalavimus savaime. Tai toks pritartimas buvo iš dalies.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl šito niekas neužsirašė. Apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.12 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.6 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702. Priėmimo stadija. Šį projektą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.13 val.

Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.7 klausimas – Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pakeitimą sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.13 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.8 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2). Du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

10.13 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4.9 klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705(2). Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tik noriu pasakyti, kad čia yra analogiškos Teisės departamento pastabos, kaip buvo ir dėl Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo. Pirmoji dėl maksimalaus termino. Tai komitetas nepritarė dėl tų pačių išdėstytų argumentų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui, tai yra komiteto versijai? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Antroji kartoja, kaip ir minėtame įstatyme dėl reputacijos reikalavimų juridiniams asmenims ir jų darbuotojams. Kaip minėjau, dėl darbuotojų sutinkame, dėl juridinių asmenų sutinkame, o dėl darbuotojų manome, kad nėra būtinybės tai reglamentuoti.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 3 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimė balsuoti numatytu laiku.

10.14 val.

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2) (priėmimas)

Dabar 1-5.1 klausimas. Gerai, kad komiteto pirmininkas lieka tribūnoje, nes ir toliau tos srities klausimus nagrinėjame.

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2). Priėmimo stadija. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pirmoji pastaba. Teisės departamentas siūlo pažodžiui neperkelti direktyvos nuostatų ir keisti tam tikras fiksuotųjų kredito palūkanų normų sąvokos apibrėžime esančias formuluotes, tačiau nėra pateikiamos labai svarios priežastys, kodėl reiktų nukrypti nuo direktyvoje esančių formuluočių. Svarbu pažymėti, kad analogiškas ir iš direktyvos perkeltas fiksuotųjų kredito palūkanų normų sąvokos apibrėžimas jau yra perkeltas ir į Vartojimo kredito įstatymą, todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra gauta pasiūlymų. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas siūlo projekte nurodyti, kad viskas, kas nepatenka į fiksuotosios palūkanų normos apibrėžimą, turėtų būti laikoma kintamąja palūkanų norma. Komitetas nepritarė. Svarbu pabrėžti, kad Vartojimo kredito įstatyme taip pat nėra pateiktas kintamosios kredito palūkanų normos sąvokos apibrėžimas ir Lietuvos bankas praktikoje nėra pastebėjęs, kad vartotojams būtų kilę sunkumų atskirti kredito palūkanų normos rūšis. Direktyvose taip pat nėra šios sąvokos apibrėžimo, todėl siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų užsirašė A. Bagdonas – motyvai už. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, visų pirma norisi padėkoti, kad šis įstatymo projektas atkeliavo jau iki priėmimo stadijos, nes jo laukia turbūt daugybė Lietuvos žmonių. Lietuvos banko analizė atskleidė, kad paskolų su fiksuotosiomis palūkanų normomis trūksta mūsų šalyje. Priimame iš tiesų itin svarbų įstatymo projektą, kuris suteiks realias galimybes pasirinkti ne tik fiksuotąsias palūkanų normas, bet ir kaip buvo iki šiol – kintamąsias. Todėl paskolų gavėjai Lietuvoje tikrai iš to tik išloš ir jų neslėgs tokia mokestinė našta, kokia juos pasiekė, kuomet Europos Centrinis Bankas pakėlė bazines palūkanų normas. Aš kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

10.18 val.

Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739(2) (priėmimas)

Toliau 1-5.2 klausimas – lydimasis Indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739(2). Priėmimo stadija. Pakeitimą sudaro dešimt straipsnių. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsavimas jau greitai.

10.18 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43³, 43⁶, 43⁷, 47⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2). Šį pakeitimą sudaro aštuoni straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam

iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl Lietuvos banko įstatymo pakeitimo niekas neužsirašė. Taigi apsispręsimė jau netrukus balsuoti numatytu laiku.

Dabar praleidžiame Karo prievolės įstatymą, nes jis yra dar šiek tiek redaguojamas po svarstymų komitetuose.

10.19 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2). Priėmimas. Šį pakeitimą sudaro 20 straipsnių. Pasiūlymų nėra gauta nė dėl vieno. Ar galėtume kiekvienam iš šių straipsnių pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė kalbėti. Balsuosime netrukus.

10.19 val.

Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353(2). Priėmimo stadija. Kviečiu A. Kupčinską į tribūną, nes čia yra šio-kių tokių pataisų.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto išvadą.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, pirmiausia. Komiteto nuomonė: pritarta, už – 10 balsų. Įvertinęs projekto atitikties Konstitucijai ir įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, Teisės departamentas teikia būtent šias pataisas. „Nėra aiškus projekto 1 straipsnyje nauja redakcija dėstomo Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje įvedamo trumpinio „įsisteigęs paslaugų teikėjas“ turinys bei paskirtis.“ Tokia redakcinė pastaba. Pritarta, už – 10.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Prašau pristatyti jas, komiteto nuomonę.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Vėlgi tie patys dalyvavusių 10 balsų už. Siūlome komiteto pasiūlymą išdėstyti taip: „Ne Lietuvos Respublikoje, bet kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsisteigusio informacinės visuomenės paslaugų teikėjo laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas negali būti ribojama taikant reglamentuotos srities teisės normas, išskyrus šiame straipsnyje nustatytus atvejus.“ 10 balsų už.

PIRMININKĖ. Ačiū. Taigi, ar galėtume pritarti 4 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pastaba. Prašau. Dėl 6 straipsnio.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Tikslinamas keičiamo įstatymo 4 straipsnio 8 dalies trečiasis sakiny: prieš žodį „pareigų“ reikėtų įrašyti žodžius „tarpininkavimo paslaugų teikėjui“. Pritarta, vėlgi tie patys 10 balsų už.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 6 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta. Dėl kitų straipsnių (nuo 7 iki 13) pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 14 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 15 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Vėlgi tie patys 10 balsų už. Komiteto pasiūlymas išdėstyti redakciją taip: „Interneto platformos paskyros valdytojui, kuris kaip

fizinis ar juridinis asmuo susikūrė ir valdo asmeninę paskyrą, kad galėtų naudotis interneto platformos paslaugomis, pašalinus neteisėto turinio komentara, parašytą interneto platformos paskyros valdytojo sukurtame įrašė, nėra taikomi Reglamento (ES) 2022/2065 17 straipsnio įpareigojimai pateikti motyvų paaiškinimą komentaro autoriui.“ 10 balsų už.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 15 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Nematau prieštaraujančių. Dėkoju. Dėl kitų straipsnių (nuo 16 iki 21) pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 22 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte pakomentuoti?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu, 10 balsų už. Išbraukiama 4 punkto redakcija.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti šiam straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl kitų straipsnių (nuo 23 iki 30) pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 31 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė: pritarti bendru sutarimu, už – 10. Keičiamo įstatymo 31 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „Kompetentinga institucija, nustačiusi Reglamento (ES) 2022/2065 ir (ar) šio įstatymo pažeidimą (-us), teikia tarpininkavimo paslaugų teikėjui privalomus nurodymus nutraukti pažeidimą (-us), skiria įspėjimą ir (ar) taiko kitas vykdymo užtikrinimo priemones, nurodytas Europos Sąjungos reglamente.“ Už – 10.

PIRMININKĖ. Ar galėtume pritarti 31 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl kitų straipsnių (nuo 32 iki 37) pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Ačiū, pritarta. Dėl 38 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu, už – 10. Čia tie siog yra keičiami straipsnių ir dalies numeravimo punktai.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galime 38 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Nuo 39 iki 45 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galime kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Grįžtame prie viso 1 straipsnio. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir 2 straipsnis. Ar galime jam pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Užsirašiusių dėl motyvų nėra. Kadangi jau atėjo laikas, galime ir balsuoti. Apsispręskime balsuodami. Visų pirma, dėl ką tik apsvastyto darbotvarkės 1-9 klausimo – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3353. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3353) priimtas. (*Gongas*)

10.26 val.

Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 1, 2, 4, 10, 13, 15, 18, 21, 23, 28, 33, 44, 46 straipsnių, V skyriaus pavadinimo pakeitimo ir 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3640(2) (priėmimo tęsinys)

Grįžtame į pačią pradžią, prie tų įstatymų, kuriuos jau apsvastėme. Apsispręskime dėl jų balsuodami. Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3640. Balsuokime.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 105, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3640) priimtas. (*Gongas*)

10.27 val.

Darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis 1-2.2 klausimas – Darbo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3641. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 106, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3641) priimtas. (*Gongas*)

10.27 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3642(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.3 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3642. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 107, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3642) priimtas. (*Gongas*)

10.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 47¹ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis 1-2.4 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3643. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 107, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3643) priimtas. (*Gongas*)

10.28 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 8, 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3644(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3644. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 105, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3644) priimtas. (*Gongas*)

10.29 val.

Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo Nr. VIII-1509 7 ir 29 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 29¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3645(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-2.6 klausimas – Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3645. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 103, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3645) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Valstybės skolos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3763(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 100, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3763(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.30 val.

Mokėjimų įstatymo Nr. IX-1596 2, 15, 64, 71, 72, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.1 klausimas – Mokėjimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3697(2). Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3697(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 26¹, 26³, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.2 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3698(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3698(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.31 val.

Bankų įstatymo Nr. IX-2085 16, 52, 58 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.3 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3699(2). Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3699(2)) priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Centrinių kredito unijų įstatymo Nr. VIII-1682 49 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2) (priėmimo tęsinys)

Lydimasis darbotvarkės 1-4.4 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3700(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3700(2) priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 15, 39 ir 43 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.5 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3701(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3701(2) priimtas. (*Gongas*).

10.33 val.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 102 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.6 klausimas – Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3702(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 107: už – 101, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3702(2) priimtas. (*Gongas*)

10.34 val.

Įmonių, priklausančių finansų konglomeratui, papildomos priežiūros įstatymo Nr. IX-2387 12¹ ir 12² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3703(2) (priėmimo tęsinys)

Kitas lydimasis. Darbotvarkės 1-4.7 klausimas – įstatymo projektas Nr. XIVP-3703(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3703(2) priimtas. (*Gongas*)

10.34 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-4.8 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3704(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3704) priimtas. (*Gongas*)

10.35 val.

Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 8, 33 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4.9 klausimas – Mokėjimo įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3705. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3705) priimtas. (*Gongas*)

10.35 val.

Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 3, 7, 16, 17, 18, 20 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-5.1 klausimas – Su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3738. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3738) priimtas. (*Gongas*)

10.36 val.

Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo Nr. IX-975 2, 3, 7, 12, 13, 14, 26, 33 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739(2) (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Indėlių ir išipareigojimų investuotojams draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3739. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 106: už – 102, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3739) priimtas. (*Gongas*)

10.37 val.

Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43³, 43⁶, 43⁷, 47⁷ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 43⁴ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3766(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau 1-6 klausimas – Lietuvos banko įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3766. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105: už – 103, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3766) priimtas. (*Gongas*)

10.37 val.

Mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3469(2) (priėmimo tęsinys)

Toliau apsvaistytas 1-8 klausimas – Mediacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3469. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 109: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3469) priimtas. (*Gongas*)

Toliau 1-9 klausimas – Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3353... Atsiprašau, teisingai, mes jau balsavome.

10.38 val.

Įstatymo „Dėl 2007 metų Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl 2007 metų Nairobio tarptautinės konvencijos dėl laivų nuolaužų pašalinimo ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3745(2). Priėmimo stadija.

Pakeitimą sudaro du straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate konvencijos ratifikavimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 111: už – 107, prieš – 1, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3745) priimtas. (*Gongas*)

10.39 val.

Įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669(2) (priėmimas)

Toliau 1-11 klausimas – įstatymo „Dėl Konvencijos dėl tarptautinių interesų, susijusių su mobiliąja įranga, ir jos Protokolo dėl su orlaivių įranga susijusių dalykų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3669. Priėmimo stadija.

Sudaro trys straipsniai. Pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritariate šiai konvencijai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 108: už – 106, prieš – 1, susilaikė 1. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3669) priimtas. (*Gongas*)

10.40 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19 ir 34¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-12.1 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3633. Priėmimo stadija. Kviečiu komiteto pirmininką V. Juozapaitį į tribūną.

Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, kurią mes trumpai aptarsime, tai yra komiteto nuomonė dėl pastabos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Komiteto nuomonė – pritarti Teisės departamento pirmajai pastabai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Teisės departamentas taip pat yra pateikęs pastabą dėl 2 straipsnio. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Gegužės 29 dienos posėdyje komitetas vienbalsiai apsisprendė dėl projekto 2 straipsniu keičiamo Visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio 21 dalyje išdėstytos normos ir iš dalies atsižvelgė į Teisės departamento balandžio 16 dienos išvadoje išdėstytą poziciją, taip užtikrindamas, kad įstatymo taikymas nebūtų siejamas su tam tikru laiku, bet siekdamas nustatyti draudimo pagrindą ir taikymo sąlygas.

Šiuo įstatymo projektu keičiamą Visuomenės informavimo įstatymo 34¹ straipsnio 21 dalies nuostatą siūloma pakoreguoti taip: „Šis draudimas taikomas, kai Nacionalinio saugumo strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“ Rusijos Federacija ir (arba) Baltarusijos Respublika yra nurodytos kaip keliančios pavojų ir grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui.“

Balsavimo rezultatai: už – 7, tai yra vienbalsiai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl 3 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komitetas pritarė šitam siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų dėl šio įstatymo pakeitimo niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami. Kas pritaria darbotvarkės 1-12.1 klausimui – Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3633) priimtas. (Gongas)

10.43 val.

Visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 34¹ straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1425 2 ir 3 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3634(2) (priėmimas)

Toliau lydimasis 1-12.2 klausimas – Visuomenės informavimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3634(2). Prašau, gerbiamas komiteto pirmininke, pristatyti. Yra vienas straipsnis ir dėl jo yra gauta Teisės departamento pastaba.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarti, o motyvai absoliučiai tapatūs mano anksčiau minėtam atvejui, nes tai yra lydimasis, tai yra faktiškai tas pats tekstas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ar galėtume pritarti straipsniui tokiam, kokį jį paliko komitetas, dėl kurio apsisprendė? Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 110: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė tik 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3634) priimtas. (Gongas)

Ir E. Jovaiša per šoninį mikrofoną. Prašau.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Atsiprašau, padariau klaidą prieš tai balsuodamas. Aš – už, o aš susilaikiau.

PIRMININKĖ. Gerai, protokole pažymėsime, kad jūs buvote už.

10.44 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(4) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 15⁵ straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3441(4). Kviečiu gerbiamą I. Haase į tribūną. Yra tik vienas straipsnis, dėl jo gauta Teisės departamento pastaba. Trumpai pristatykite komiteto nuomonę dėl pastabos.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Pirmininke. Komitetas pritarė Teisės departamento nuomonei, nes čia buvo redakcinio pobūdžio pasiūlymas. Teisės departamentas siūlė paskutiniame sakinyje, Statuto 15⁵ straipsnio 2 dalies paskutiniame sakinyje, formuluotę „einant Seimo kadencijai“ pakeisti į formuluotę „Seimo kadencijos laikotarpiu“. Komitetas, kaip ir minėjau, pritarė bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume 1 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamentą... Atsiprašau, negalime pritarti, nes tai yra Statuto pakeitimas, reikia balsuoti. Primenu, tam, kad straipsnis būtų priimtas, reikia Seimo daugumos palaikymo, tai yra bent 71 balsas. Apsisprendime dėl 1 straipsnio. Balsuojame.

Balsavo 110: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 2. Ir dabar turime apsispręsti dėl viso darbotvarkės 1-13 klausimo – Seimo statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3441. Balsuojame.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 109: už – 106, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo statutas (projektas Nr. XIVP-3441) priimtas. (*Gongas*)

10.46 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 172, 175 ir 177 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3525(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-14 klausimas – Seimo statuto pakeitimo projektas Nr. XIVP-3525(2). Vėl kviečiu pranešėją gerbiamą I. Haase į tribūną. Yra gautas Seimo nario A. Bagdono pasiūlymas. Prašom, gerbiamas Andriau, pristatyti jį.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, daugeliui iš jūsų teko rinkti 29 parašus vien tam, kad pateiktumėte įstatymo projektą, nuo kurio pateikimo nepraėjo pusmetis. Manau, šis reikalavimas yra perteklinis ir didina biurokratinę naštą ne tik Seimo nariams, bet ir Posėdžių sekretoriui. Sutinku su TTK nuomone, kad parlamentare reikėtų leisti mažiau įstatymų, tačiau šis siūlymas su tuo niekaip nėra susijęs. Juolab kad visi parlamentariai tuos 29 parašus surenka.

Ir pabaigai, surinkus 29 parašus, suteikiama galimybė tik pateikti įstatymo projektą. Jeigu parlamentas jam nepritaria, jis yra atmetamas. Tai jis niekaip neprisideda prie jau išleistų įstatymų projektų. Tad kviečiu nepritarti Teisės ir teisėtvarkos komiteto siūlymui atmesti šį siūlymą, nes jis tikrai prisidės prie biurokratinės naštos mažinimo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, ar yra 29 kolegos, kurie sutinka svarstyti šį pasiūlymą? Aš matau iš rankų, kad tikrai bus 29. Prašom, komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Pagrindiniai komiteto argumentai – toks pats pasiūlymas buvo pateiktas dėl Seimo statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3457. Ir jam komitetas per 2024 m. gegužės 15 d. posėdį nepritarė.

Argumentai. Pirma. Vienas iš svarstomų pasiūlymų argumentų yra tas, kad galiojanti nuostata sukūrė perteklinę prievolę, didinančią biurokratinę naštą ir nereikalingai apsunkinančią įstatymų kūrimo procesą. Pabrėžtina, kad teisės aktų gausa, dažnas jų keitimas, teisės aktuose

nustatyto teisinio reguliavimo aiškumo trūkumas apsunkina teisės taikymą. Tai konstatuota ir 2018 m. kovo 16 d. Valstybės kontrolės valstybinio audito ataskaitoje.

Teisėkūros procesas. Atsižvelgiant į teisėkūros proceso ypatumus, manytina, kad siūlymas panaikinti procedūrinį reikalavimą, iš dalies apribojantį ypač dažną to paties teisės akto keitimą, nedera su pagrindiniais teisėkūros principais, tikslais, teisės aktų kokybės, o ne kiekybinio efektyvumo prioritetu. Todėl 135 straipsnio 7 dalyje nustatyti reikalavimai negali būti vertinami kaip pertekliniai ar nepagrįstai apsunkinantys įstatymų kūrimo procesą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar motyvai dėl šio pasiūlymo. E. Rudelienė kalbės už.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, Pirmininke. Norėčiau palaikyti šį kolegos pasiūlymą. Nors Seime dirbu gal ne taip seniai, kiti kolegos turi daugiau patirties, bet aš manau, kad tas 29 parašų rinkimas niekaip nemažina teisėkūros proceso, kaip sakėte, arba leidžiamų įstatymų skaičiaus. Visi kolegos, kiek parašų čia berinko per tą laiką, kiek aš buvau Seime, treji su viršum metų, tuos 29 parašus susirenka. Tai yra tikrai biurokratinis procesas, kai reikia rinkti, paskui Seimo darbuotojams juos reikia papildomai suvesti į sistemą, registruoti. Tai tikrai neprisideda prie to, kad būtų mažiau įstatymų projektų. Kad jų reikia, kad būtų mažiau, tai, matyt, turėtų būti kita diskusija, bet tai ne priemonė jiems mažinti. Aš tikrai siūlau palaikyti šią pataisą ir šį pasiūlymą ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar motyvai prieš. Bet prieš tai J. Razma nori pasisakyti dėl vedimo tvarkos. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš norėčiau išsiaiškinti, ar mes apskritai galime balsuoti dėl to pasiūlymo, nes jisai pasisako dėl visai kito straipsnio, kurio nėra teikiamame projekte. Projekte yra 172, 175 ir, atrodo, 177 straipsniai, o čia yra siūloma išbraukti 135 straipsnį. Na, taip sakant, siūlymas visai iš kitos operos. Mes taip galime komplikuoti visą pagrindinį projektą, jeigu visai kitas temas pradėsime nagrinėti per pasiūlymus.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Jurgi, taip, tačiau komitetas apsvairstė ir savo išvadoje nesakė, šito nepasakė, tiesiog pasakė, kad nepritarė pasiūlymui. Todėl svarstome pasiūlymą kaip šio projekto sudėtinę dalį. Tokia buvo ir komiteto valia. Jie išvadoje nepasakė, kad negalima svarstyti ar kad turėtų būti siūloma kažkur kitur.

Tęsiame tuomet šitą diskusiją ir V. Mitalas norėtų pasisakyti prieš.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegose, mes turbūt visaip galime balsuoti dėl 29 parašų rinkimo. Bet kadangi išgirdau pasakymą apie biurokratinę naštą, tai noriu pasakyti labai aiškiai, kad biurokratinę naštą sukuria dažnas įstatymų kaitaliojimas, kai kokį nors švietimo įstatymą ar kitus dalykus mes keičiame po kartą per sesiją, o gal net ir dažniau, ir tada biurokratinė našta tiems žmonėms, kurie turi prisitaikyti prie įstatymo pakeitimo, ar verslui, kuris turi numatyti naują reguliavimą, iš tikrųjų yra didelė.

Aš tiesiog bijau, kad mes, neidami tuo Seimo savęs apribojimo keliu ir papildomo, sakykime taip, apynasrio uždėjimo keliu, kuris padarytų taip, jog Seime kiltų mažiau visokiausių keistų idėjų, saugiklį išimame ir, užuot didinę parašus galbūt iki kokių 110, mes tuos 29 išbraukiame ir tada atidarome visiškai laisvą šliuzą per tą pačią sesiją tą patį įstatymą keisti neribotą skaičių kartų. Aš esu santūrus šio pasiūlymo atžvilgiu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, na, tikrai mes komitete labai aiškiai pažymėjome pataisų teikėjui, kad šios pataisos dėl straipsnio... (*Triukšmas salėje*) Leiskite pasakyti. Dėl šio straipsnio neteiktinos, nes tai yra visiškai kitas straipsnis. Tai buvo aiškiai pažymėta mūsų komiteto posėdyje. Todėl tikrai kyla logiškas klausimas, ar galima čia šiandieną apskritai svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Viliau, aš tik pakartosiu, ką jau ir J. Razmai sakiau. Komiteto valia yra padaryti išvadą. Nesusiję su projektu, tačiau komiteto išvadoje yra žodžiai „nepritarti“, tai mes laikome, kad Seimo valia yra apsispręsti dėl šio projekto. Apsispręskime balsuodami. Taigi, kas pritaria A. Bagdono pasiūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, kaip ir komitetas, balsuojate kitaip.

Balsavo 108: už – 42, prieš – 24, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta. Tuomet numeravimas išlieka toks, koks buvo ir anksčiau.

Apsispręskime balsuodami dėl 1 straipsnio.

Taip, D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Gerbiama Pirmininke, aš tiesiog leisiu sau šiek tiek pajuokauti. Man atrodo, balsavimas parodė, kad tiesiog kolegos nori bendrauti vienas su kitu ir tai yra galimybė tai daryti. Dėl to turbūt ir nesulaukė pritarimo.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl 1 straipsnio. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 6. Pritarta 1 straipsniui.

Apsispręskime dėl 2 straipsnio. Balsuojame.

Balsavo 109: už – 102, prieš – 1, susilaikė 6. Pritarta 2 straipsniui.

3 straipsnis. Apsispręskime balsuodami dėl jo.

Balsavo 106: už – 97, prieš nebuvo, susilaikė 9. Pritarta 3 straipsniui.

Dėl viso projekto dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuokime dėl Seimo statuto pakeitimo projekto Nr. XIVP-3525.

Šio statuto priėmimas

Balsavo 105: už – 99, prieš nebuvo, susilaikė 6. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3525) priimtas. (Gongas)

10.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3890, Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3891 (pateikimas)

Toliau apsvarstykite 1-15.1 klausimą – įstatymo projektą Nr. XIVP-3890, sujungtą su projektu Nr. XIVP-3268. Tai yra Seimo statuto pakeitimo projektas. Pranešėjas – A. Vyšniauskas. Prašau. Gerbiamas Andriau, jūsų projektas. Kviečiu. A. Vyšniauskas pristatys 1-15.1 klausimą ir kartu lydimąjį. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsiprašau, su gerbiamu vicepirmininku apie Briuselį užsikalbėjome, matyt. Čia yra du labai paprasti projektai, lydintys Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinį įstatymą, kurį pateikė Teisingumo ministerija. Tiesiog svarstymo metu komitete pamatėme, kad reikia šiek tiek pakoreguoti statutą ir Administracinių nusižengimų kodeksą. Aš galbūt iš karto viską ir pristatysiu.

Dėl statuto – tiesiog techninės nuostatos, suderinama su minėtu įstatymu. Pagrindinis akcentas yra tas, kad tiesiog yra aiškiau nustatoma, per kiek laiko Seimas turi apsvarstyti kokią nors piliečių iniciatyvą, dėl kurios surinkti parašai (tai yra siūlomą įstatymo projektą). Naujovė tikrai tokia, kad tai turi būti padaryta artimiausiame eilinės sesijos posėdyje, bet ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo iniciatyvos užregistravimo, kad Teisės departamentas tiesiog galėtų pateikti išvadą. Visa kita yra techninės nuostatos.

O Administracinių nusižengimų kodekse tiesiog atsiranda žodis, kad tai yra Konstitucinis įstatymas, ir tiek. Čia labai techniniai dalykai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti E. Gentvilas. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas kolega Andriau, ryte, prašydamas įtraukti klausimą į rytinę darbotvarkę, sakėte, kad pristatymas užtruks pusę minutės – užtruko 1 minutę 10 sekundžių, ir sakėte: galiu užtikrinti, kad nebus klausimų. Yra vienas klausimas. Mano klausimas toks. Ar tai paspartina piliečių prašymų svarstymą, ar ne? Jūs taip ir nepasakėte.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atleiskite, gerbiamas Eugenijau, matematika nebuvo mano stiprioji pusė. Ar paspartina? Manau, kad iš esmės niekas nesikeičia.

PIRMININKĖ. Atsakėte į visus Seimo narių klausimus. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Apsispręskime balsuodami: kas pritariate po pateikimo, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip. Balsuojame dėl Seimo statuto pakeitimo ir lydimąjo.

Balsavo 96: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 6. Siūloma svarstymo data – birželio 20 diena. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta.

Toliau apsvarstysime rezervinius.

11.01 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3906, Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3907 (pateikimas)

Pirmiausia norėčiau pakviesti M. Navickienę pristatyti rezervinį 1 klausimą ir lydimąjį – įstatymo projektą Nr. XIVP-3906 ir įstatymo projektą Nr. XIVP-3907. Gerbiama Monika, jeigu galite, pristatykite rezervinius klausimus.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, norėčiau paprašyti įjungti prezentaciją.

PIRMININKĖ. Sekundėlę, tuoj! Tuoj įjungsime.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, gal tada aš be prezentacijos galiu pradėti? (*Balsai salėje*) Gerai. Noriu pristatyti siūlomos valstybinių pensijų pertvarkos pirmąjį etapą. Pertvarkos tikslas yra pertvarkyti valstybinių pensijų sistemą vadovaujantis socialinio teisingumo, proporcingumo, teisinio aiškumo ir sistemiškumo principais, siekiant nepažeisti asmenų teisėtų lūkesčių. Pensinio pobūdžio išmokų ir valstybės biudžeto pertvarka pradedama įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano 3.1 papunktyje nustatytu veiksmu, kurį įgyvendinant numatyta, atsižvelgiant į atliktos sisteminės peržiūros rezultatus, pertvarkyti pensinio pobūdžio išmokų sistemą vadovaujantis socialinio teisingumo, proporcingumo, teisinio aiškumo ir sistemiškumo principais, siekiant nepažeisti asmenų teisėtų lūkesčių.

Kokia situacija yra šiuo metu? Šiuo metu valstybinių pensijų skyrimą ir mokėjimą reguliuoja keturi įstatymai, tai yra Valstybinių pensijų įstatymas, Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymas, Teisėjų valstybinių pensijų įstatymas, Mokslininkų valstybinių pensijų laikinasis įstatymas. Dar du įstatymai, Profesionaliojo scenos meno įstatymas ir Sporto įstatymas, reglamentuoja kompensacinių išmokų ir rentų skyrimo bei mokėjimo sąlygas kūrybiniais darbuotojams ir sportininkams. 2023 m. gruodžio 11 d. pateiktas derinti Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymo projektas, kuriuo, be sisteminių pokyčių, buvo siūloma visas su pensinio pobūdžio išmokų skyrimu ir mokėjimu susijusias nuostatas įtvirtinti viename įstatyme. Diskusijos su institucijomis ir profesinėmis sąjungomis dėl galimų pareigūnų ir karių valstybinių pensijų pokyčių pradėtos 2021 metų rugsėjo mėnesį.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje buvo sudaryta darbo grupė dėl sportininkų rentų reguliavimo. 2023 m. gruodžio 11 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pateikė derinti Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymą, kad su išmokų skyrimu ir mokėjimu susijusios nuostatos būtų įtvirtintos viename įstatyme. Paskutinės institucijų pastabos buvo gautos šių metų kovo mėnesį. Atsižvelgiant į gautas esmines pastabas dėl Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, Teisėjų valstybinių pensijų, Mokslininkų valstybinių pensijų įstatymų, kompensacinių išmokų ir rentų buvusiems sportininkams bei „Sodros“ galimybes vienu metu įgyvendinti teikiamus sisteminius pakeitimus, pensinio pobūdžio išmokų sistemoje partvarką nuspręsta vykdyti trimis etapais.

Pirmasis etapas – Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Jis paliešų pažeidžiamiausią grupę, tai yra nukentėjusiųjų asmenų pirmojo ir antrojo laipsnių, Respublikos Prezidento sutuoktinio valstybines pensijas. Antrasis etapas – Valstybinių pensijų, rentų buvusiems sportininkams ir kompensacinių išmokų profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams įstatymo projektas. Visos pensinio pobūdžio išmokos iš valstybės biudžeto, išskyrus teisėjų valstybines pensijas. Trečiuoju etapu būtų siūloma pertvarkyti Teisėjų valstybinių pensijų įstatymo projektą. Atsižvelgiant į tai, kad dėl nukentėjusiųjų asmenų pirmojo ir antrojo laipsnių ir Prezidento sutuoktinio valstybinių pensijų pirmojo derinimo metu nebuvo gauta esminių kritinių

pastabų, tai ir buvo viena iš priežasčių, kodėl įstatymo projektas yra teikiamas pirmiausia. Šiuo metu antrojo pertvarkos etapo teikimas yra tikslinamas pagal gautas pastabas. Dėl šio projekto turime apie 100 puslapių pastabų ir siekiame jas maksimaliai atliepti. Vykdomos konsultacijos tiek su institucijomis, tiek su profesinėmis sąjungomis. Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dalis koreguojama iš esmės, keisis pensijos dydžio skaičiavimo formulė, parametrai, planuojame šį projektą Vyriausybei pateikti liepos pradžioje. Noriu tikrai labai padėkoti visiems socialiniams partneriams, kurie keletą metų aktyviai dirbo prie šio projekto. Tikiuosi, kad pavyks susitarti ir dėl antrojo etapo. Bet, atsižvelgiant ir į Teisėjų tarybos pastabas, teisėjų valstybinių pensijų reguliavimas bus teikiamas dar atskiru projektu. Šį projektą planuojame teikti Seimo rudens sesijoje.

Nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos skiriamos asmenims, kurie labiausiai nukentėjo nuo 1939–1990 metų okupacijų, tremtiniais, politiniams kaliniais, asmenims, likvidavusiems Černobylio atominės elektrinės avarijos padarinius, asmenims, buvusiems getuose, ir kitiems. Kokia yra esama situacija? Vertinant pensinio pobūdžio išmokų sistemos teisinį reguliavimą, išryškėja keli sisteminiai trūkumai. Tai yra nevienodas diferencijuotas pensinio pobūdžio išmokų skyrimo ir mokėjimo asmenims, priklausantiems skirtingoms kategorijoms, teisinis reguliavimas, tai yra ir skirtingi baziniai dydžiai išmokoms apskaičiuoti, daugiau nei 20 kartų besiskiriantys išmokų dydžiai, skirtingos išmokų skyrimo ir mokėjimo sąlygos. Nukentėjusiųjų asmenų valstybinėms pensijoms – vienintelei iš valstybinių pensijų rūšių – taikomas ir Lietuvos Respublikos pilietybės, ir deklaruotos gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje reikalavimas.

Taigi, pirmasis pertvarkos etapas yra Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto 1 punktas – 87 % padidinus nukentėjusiųjų asmenų valstybines pensijas, būtų mažinamas šių valstybinių pensijų dydžio atotrūkis nuo kitų valstybinių pensijų dydžių ir vidutinės nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos dydis priartėtų prie antrojo laipsnio valstybinės pensijos dydžio. Vidutinė nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija, be nukentėjusiųjų asmenų valstybinių našlių ir našlaičių pensijų, nuo 2024 m. liepos 1 d. siektų apie 145 eurus. Kadangi valstybinės pensijos mokamos už praėjusį mėnesį, pirmosios didesnio dydžio nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos gavėjus pasiektų rugpjūčio mėnesį. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skaičiavimais, atsižvelgiant į tai, kad Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės įsigaliotų nuo 2024 m. liepos 1 d., 2024 metais tam reikės 16 mln. eurų, 2025 metais – 31 mln. eurų, 2026 metais – 30 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų. Lėšos, reikalingos projektu siūlomoms nuostatomis įgyvendinti, 2024 metams yra suplanuotos 2024 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų dydžio matas, bazė 2024 metais yra 72,35 euro. Ji kasmet indeksuojama pagal suderintą vartotojų kainų indeksą, o šiais metais dėl indeksavimo visos valstybinės pensijos didėjo 5,95 %.

Kokie yra sisteminiai siūlymai? 1 punktas – nukentėjusiųjų asmenų valstybinėms pensijoms – vienintelei iš valstybinių pensijų rūšių – taikomas ir Lietuvos Respublikos pilietybės, ir deklaruotos gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje reikalavimas, todėl siūloma šio reikalavimo atsisakyti. 2 punktas – panaikinti prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veikiančią Valstybinių pensijų skyrimo komisiją ir pirmojo bei antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo funkciją perduoti „Sodrai“. Šiuo metu antrojo laipsnio valstybines pensijas skiria Pirmojo ir antrojo laipsnių valstybinių pensijų skyrimo komisija, pirmojo laipsnio skiria Vyriausybė. Asmenys galėtų patys tiesiogiai kreiptis į „Sodrą“ dėl šių pensijų skyrimo, būtų eliminuojamos teikiančios institucijos. Taip pat atsirastų galimybė skirti šias pensijas nuo teisės atsiradimo, bet ne daugiau kaip už 12 mėnesių, tai yra vienodinama su kitomis pensijomis. 3 punktas būtų siūlymas, teikiamas atsižvelgiant į tai, kad ši Vyriausybė pritaria analogiškam siūlymui, teikdama išvadą dėl Seimo narių registruoto Valstybinių pensijų įstatymo projekto... Taip, dėl analogiško Seimo narių registruoto Valstybinių pensijų įstatymo projekto.

Kokie bus tolesni darbai? Tolesni darbai. Yra toliau derinamas antrasis pertvarkos etapas. Šį etapą įgyvendinant bus teikiamas Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymo projektas, kuriuo bus siūlomi sisteminiai pokyčiai dėl pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, mokslininkų valstybinių pensijų, sportininkų rentų, kompensacinių išmokų profesiona-

liojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams. Taip pat į šį projektą bus perkeliamos ir pirmosios pertvarkos etapu teiktos Valstybinių pensijų įstatymo projekto nuostatos. Kaip ir minėjau, Valstybinių pensijų įstatymo projektas yra tik viena dalis pertvarkos. Antrasis etapas, kurį ką tik paminėjau, apims kur kas daugiau kompensacijų ir išmokų rūšių.

Rengiant siūlymus buvo diskutuota tiek su pareigūnų bendruomene, tiek su Vidaus reikalų ministerija, tiek su Krašto apsaugos ministerija. Ieškota kitokio pareigūnų ir karių valstybinių pensijų modelio, kuris spręstų situaciją, kad pareigūnams ir kariams, baigusiems tarnybą, skiriamos garantijos nebūtų nominalios ir nenuvertėtų, kad būtų užtikrintas teisingesnis prarastų pajamų kompensavimas, kai dėl objektyvių priežasčių tęsti tarnybos nebegalima. Taip pat buvo ieškoma mechanizmo, kaip mažinti dydžių disproporciją tarp anksčiau paskirtų pareigūnų ir karių pensijų ir šiuo metu skiriamų. Nors diskusijose galimų sprendimų buvo pradėta ieškoti dar 2021 metų rugsėjo mėnesį, bet rasti visiems priimtina kompromisą užtruko. Net ir išdiskutavę gaires dėl galimų pokyčių ir pagal jas parengę projektą derindami gavome dar daug pastabų ir pasiūlymų, tai šiuo metu projektas yra tikslinamas, siekiant maksimaliai atliepti pastabas. Turime Vyriausybės protokolinį sprendimą antrąjį etapą Vyriausybei pateikti iki liepos 2 dienos.

Valstybinių pensijų, sportininkų rentų ir kompensacinių išmokų įstatymo projektu bus siūloma pereiti prie kitokio pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dydžio apskaičiavimo, skyrimo ir mokėjimo modelio. Siekiant nepažeisti asmenų teisėtų lūkesčių, siūloma nustatyti pereinamąjį laikotarpį, kurio metu tarnybą baigę pareigūnai ir kariai galės rinktis, pagal kurį reguliavimą jie pageidauja gauti pensiją: ar pagal šiuo metu galiojančią tvarką, tokiu atveju bus užtikrinama, kad ir toliau šios pensijos būtų mokamos tokia tvarka, kokia yra nustatyta dabar, ar pagal projektu teikiamus siūlymus.

Minimalios pensijos už tarnybą. Pensijos tikslas yra nustatyti dydį, už kurį negalėtų būti mažesnės pensijos, kai pareigūnai ir kariai turi reikiamą stažą pensijai skirti. Šia priemone siekiame spręsti pareigūnų ir karių valstybinių pensijų dydžio atotrūkio tarp pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, paskirtų skirtingu laiku, problemą. Skaičiuojame, kad dėl šio siūlymo pensijos galėtų didėti apie 13 tūkst. pareigūnų.

Tiek trumpai apie antrąjį etapą, kurio dabar dar šiandien neteikiame. Pateiksime po liepos 2 dienos, kai esame įsipareigoję antrąjį etapą pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Laukčiau jūsų pastabų ir klausimų, kolegos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų užsirašė paklausti nemažai Seimo narių. Skirsime 10 minučių. Žiūrėsime, ar spės kolegos paklausti.

Pirma klausia R. Baškienė. Ruošiasi T. Tomilinas.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Ačiū. Gerbiamoji ministre, išties matome daug Teisės departamento pasiūlymų, išvadų dėl jūsų teikiamo įstatymo projekto. Jūs minėjote, kad yra numatytas ir finansavimas pirmajam etapui įgyvendinti ir kad biudžete šitos lėšos jau yra. Be abejo, šio įstatymo projekto laukia žmonės, kurie suinteresuoti šituo klausimu. Tikėtina, kad jūs prašysite svarstyti skubos tvarka...

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Taip.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). ...jau ir komitete numatytas posėdžio laikas ir šito klausimo įtraukimas. Prašau pasakyti, mes svarstysime tik pirmojo etapo dalį? Suprantama, taip. Vis dėlto kas sutrukdė pateikti tą pirmąjį etapą truputį anksčiau, kad nereikėtų taikyti skubos baigiantis sesijai ir kad mes labai ramiai su tokiu tikrai geru ir žmonių lauktu įstatymu išeitume į priekį anksčiau? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tikrai norėjau pateikti jį anksčiau, bet ir mano, ir Vyriausybės tikslas buvo pateikti visą projektą *in corpore*. Tai yra kad ir pirmasis etapas, ir antrasis etapas, ir trečiasis etapas būtų pateikti tuo pačiu metu. Tačiau tas derinimo procesas, ypač dėl antrosios dalies, yra ilgas ir labai sudėtingas. Jeigu būtume laukę viso projekto, tuomet būtume negalėję jau dabar įgyvendinti šito pirmojo etapo, kuriam yra numatytos lėšos. Dėl to yra priimtas sprendimas atskirti, bet neatsisakyti minties, kad tai turi būti kompleksinės valstybinių pensijų reformos dalis.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas, ruošiasi L. Kukuraitis.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, skubos tvarka dėl tokio projekto yra visiškai nepriimtina. Aš turiu tokius du klausimus. Šiandien jaunas policijos pareigūnas eina su didele abe-

jone į tarnybą, nes, pavyzdžiui, patrulio alga yra apie 1 tūkst. eurų, tai tikrai pensijos perspektyva yra viena iš svarbiausių motyvacijų. Ar šiandien tam jaunam patruliui kas nors keičiasi, ar jis ilgiau turės tarnauti tam, kad gautų tą valstybinę pareigūno pensiją?

Antras klausimas. Kaip mes per tą skubos procedūrą galėsime aptarti ir kitas grupes, pavyzdžiui, greitosios pagalbos darbuotojus ir jų įtraukimą į šią sistemą, apie kurią jau mes visą kadenciją kalbame ir vis laukiame jūsų projekto, bet jau kadencijos pabaiga?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Aš tik dar kartą noriu akcentuoti, kad pirmajame etape mes neliečiame pareigūnų valstybinių pensijų. Pareigūnų valstybinės pensijos turėtų iki liepos 2 dienos atkeliauti į Vyriausybę. Dabar mes kalbame apie nukentėjusiųjų dalį ir šią dalį mes esame pasirengę įgyvendinti iki liepos 1 dienos.

Dėl jaunų pareigūnų noriu akcentuoti vieną dalyką. Buvo tikrai daug diskusijų ir dabartinis variantas siūlo net dešimties metų pereinamąjį laikotarpį, per kurį žmogus galėtų pasirinkti, ar valstybinę pensiją norėtų gauti pagal seną galiojusią tvarką, ar pagal tą tvarką, kurią mes priimtu-me parlamente. Dėl visų tų klausimų diskusijos mūsų dar laukia vėlesniame etape.

PIRMININKĖ. Klausia L. Kukuraitis. (*Balsai salėje*) Ruošiasi A. Vyšniauskas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju, ministre, ir kartu sveikinu jus atėjus su valstybinių pensijų reforma į Seimą, net ne visiems ministrams yra pavykę ateiti su šitomis reformomis iki Seimo. Dar ir dėl to ta skuba atrodo tokia labai kažkokia perteklinė ir čia reikia pagarbos Seimui, kad Seimas rimtai svarstytų, nes dešimt metų šitos reformos buvo bandomos atnešti ir niekaip tas nepavyko. Norime Seime rimtai svarstyti, tikrai prašome kažkaip maksimaliai ištempti laikotarpius, kad įvyktų rimta diskusija. Čia tiesiog procedūros. Klausimas. Jūs minėjote finansus, ar kalbėjote apie pirmąjį etapą, ar apie visus etapus?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Pirmasis etapas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Pirmasis. Jeigu galite, tada patikslinkite, kiek kiti etapai kainuos? Ir turint galvoje, kad mes šią savaitę priėmėme įstatymą dėl skolinimosi iš „Sodros“ dėl šalpos...

PIRMININKĖ. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). ...kad trūksta asmeniniam asistentui ir socialinei globai, ar šis projektas, kitai kadencijai iškeliantis tiek kaštų, nėra panašus į 2008 metų V. Blinkevičiūtės pensijų didinimą ir stiprinimą gyvulių ūkio išmokų srityje? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Tikrai nenumatysime nuo 2025 metų įsigaliojimo dėl antrojo etapo būtent dėl lėšų stygiaus, šis etapas yra biudžeto asignavimuose jau dabar, kurį turi Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, tiktai todėl mes jį ir teikiame, nes jis jau yra. O dėl viso to atsakingo planavimo, apie ką jūs ir kalbate, tikrai yra į tai atsižvelgiama ir įsigaliojimo nesiūlysiu nuo 2025 metų sausio.

PIRMININKĖ. Klausia A. Vyšniauskas, ruošiasi V. Mitalas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama ministre, aš labai norėčiau pirmiausia padėkoti, kad atnešėte šį įstatymą į Seimą, jis yra tikrai ilgai lauktas, ir aš kalbu iš esmės apie tremtinių, nukentėjusiųjų asmenų pensijas. Jų pensijos buvo seniai didintos ir jau jos tapo tikrai tokio neadekvataus dydžio, palyginti su visais valstybės rodikliais, dėl to, man atrodo, yra labai svarbu, kad Vyriausybė laikosi pažado nuo liepos 1 dienos šias pensijas didinti. Kartu tikrai svarbu, kad atnešate viso įstatymo naują redakciją, pataisydami tam tikras nuostatas, ir aš tikiu, kad surėmę pečius rasime jėgų ir visas kitas antrojo etapo nuostatas sutvarkyti. Neturiu klausimo, noriu tik padėkoti.

PIRMININKĖ. V. Mitalas. Ruošiasi E. Pupinis.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji, gerbiamoji ministre, turiu tokį klausimą. Iš tikrųjų šitas įstatymų projektų paketas iš dalies reformuoja valstybinių pensijų sistemą, bet mano gilus noras būtų, kad mes panaikintume valstybines pensijas, juk tai yra sovietinis rudimentas iš tų laikų, kada Lietuva iš tikrųjų buvo labai varginga ir negalėjo nei mokslininkams, nei kitiems mokėti adekvatių atlyginimų, dėl to suteikdavo pažadą, kuris nebūtų susijęs su asmens gaunamomis pajamomis, kad tu senatvėje gausi kokį nors apdovanojimą. Apie tai Vakarų Europos šalys, pažiūrėjusios į mūsų valstybinių pensijų sistemą, taip pat šneka. Tai dabar, kada jau nukrito daug daug įtampų,

ar jūs manytumėte, kad vis tikrai reikėtų mums Lietuvoje eiti prie to, kad valstybinių pensijų sistemos būtų išvis atsisakyta?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Kolega, nemanau. Aš pritariu, iš vienos pusės, kad nuo to laiko, kai atsirado valstybinės pensijos, jos per visą šitą ilgą laikotarpį labai stipriai išsikreipė ir atsirado įvairių netolygumų, jos augo, apaugo įvairiais segmentais, kurie yra ir labai skirtingų dydžių, ir skirtingų modelių, kaip jie mokami ir pagal ką jie yra apskaičiuojami. Problemų dėl išsiplėtimo ir tokio nesistemiškumo tikrai yra ir aš jų neneigiu, dėl to ir nešame šį projektą, bet juo siekiame ne panaikinti, ypač jeigu mes kalbame ir apie nukentėjusius asmenis, kurie yra vieni iš pažeidžiausių grupių, tai apie panaikinimą kalbėti, manau, tikrai nebūtų tikslinga Lietuvoje, bet apie įvedimą tvarkos, sistemos, aiškumo, bendrų bazių ir kitų kriterijų, man atrodo, kalbėti yra tikrai laikas.

PIRMININKAS. T. Tomilinas norėjo replikuoti.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tik noriu gerbiavam kolegai replikuoti, kad kai kalbate apie rudimentus, pagalvokite apie realius žmones. Šiandien mes nemokame adekvačių atlyginimų. Jūs kalbate, kad praeityje negalėjome. Dabar policijos patruliai negauna 1 tūkst. eurų, apie ką jūs kalbate? Jūs po ketverių savo kadencijos metų vis dar nemokate adekvačių algų pareigūnams.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama ministre, iš tikrųjų džiaugiamės, kad įstatymas pasiekė Seimą, turbūt visi ten randame tam tikras dalis, kuo patys rūpinamės. Aš turiu omenyje vieną iš jų, tai yra daugiavaikių šeimų tėvų valstybines pensijas, kuomet vienas iš tėvų gaudavo, kitas negaudavo po mirties. Tai iš tikrųjų šita problema išspręsta. Tačiau vis dėlto norėčiau paklausti, dėl ko vyko sunkiausios diskusijos, nes iš tikrųjų įstatymo priėmimo metu gali atsirasti papildomų siūlymų. Dėl ko galbūt nebuvo visiško sutarimo ir galbūt gali atsirasti tokių norų tą įstatymą tobulinti? Tai galėtų pareikalauti didesnių finansinių resursų. Ar buvo suderinta su visais? Labai ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Iš tikrųjų, kaip jūs teisingai ir sakote, tėvų problema yra sprendžiama. Dabar dėl diskusijų. Pagrindiniai tokie diskusiniai klausimai buvo dėl pereinamojo laikotarpio. Dėl pirmojo etapo, dėl to, kas šiandien yra pateikta, tai tikrai neturėjome. Bet dėl antrojo etapo yra šiek tiek skirtingi požiūriai tarp skirtingų pareigūnų grupių. Kariai, policijos pareigūnai ir kiti turi šiek tiek skirtingas nuomones.

Taip pat buvo diskutuojama dėl bendro statutinio amžiaus ar pensinio amžiaus ir kiek laiko galėtų būti tas vadinamasis neuždengtas laikotarpis, kaip sako kai kurios profesinės sąjungos. Tai tokie buvo pagrindiniai momentai. Viliuosi, kad dėl principo galėsime sutarti ir tęsti diskusijas parlamente.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į klausimus. Laikas klausti išseko. Dabar dėl motyvų. A. Stončaitis – motyvai už. Algirdai, žodis jums.

A. STONČAITIS (DFVL). Mielie kolegos, atrodo, dabar yra trečia Vyriausybė (mes čia skaičiavome), kuri bando teikti tokį projektą. Tai nėra lengvas projektas. Šiandieną apsispręsti, ar už, ar prieš, taip pat buvo tokia truputį dilema. Be abejo, mes nesame prieš ir palaikome. Jeigu yra numatytos lėšos, ypač pripažintiems nukentėjusiems asmenims, kad būtų galima nuo liepos 1 dienos padidinti valstybines pensijas tiems žmonėms, tikrai mes esame už tai.

Tačiau, mieli kolegos, reikia labai įsiklausyti, išdiskutuoti ir matyti statutinę valstybės tarnybą. Tai yra visiškas, aš manau, nesusipratimas. Matyt, kolega V. Mitalas nelabai net įsivaizduoja, su kuo yra valgoma druska statutinėje tarnyboje kiekvieną dieną einant, rizikuojant, nukenčiant ir patiriant tokią profesinę deformaciją. Tikriausiai būtume unikali šalis ne panaikindami, o nenumatydami tokios valstybinės pensijos pareigūnams. Tai yra vienas dalykas.

Kitas dalykas, reikia rasti sutarimą dėl pagrindinių dalykų pirmiausia su profesinėmis sąjungomis, su pareigūnų bendrijomis. Šiandien tokio sutarimo nėra. O paskui, turint šitą sutarimą dėl pagrindinių dalykų, jau keliauti diskutuoti ir į Seimą. Kolegos, nepamirškime, kad tų reformų yra labai daug. Priimtas naujas Statutas, dėl kurio laukiame Konstitucinio Teismo pasisakymo, dabar čia tokia didžiulė reforma, bet faktas, kad sutarimo su pareigūnais ir pareigūnų bendruomenėmis nėra, o teisėti lūkesčiai yra teisėti lūkesčiai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir A. Sysas norėtų pasisakyti prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad mes esame pagimdę tokią valstybinių pensijų sistemą, kurios nėra nė vienoje kitoje kaimyninėje valstybėje. Kažkada, Sąjūdžio laikais, kovojome su personalinėmis pensijomis. Priminsiu, jų buvo 1 tūkst., dabar turime 140 tūkst. visokių valstybinių pensijų.

Kodėl aš pasisakau prieš ir balsuosiu prieš šitą projektą? Jis yra labai segmentuotas. Jeigu jau atneša Valstybinių pensijų įstatymą, tai jį turi atnešti visą. O dabar: vieną dalį dabar, o visas kitas – naujai Vyriausybei, bet finansavimo šaltinių nėra. Aš tai labai bijau, kad vėl bus daug pažadų gražių, o nieko neįvyks.

Be to, negalima į vieną vietą suplakti statutinių ir visų kitų. Prisimenu, man atrodo, 1998 metus, amžinąjį atilsį A. N. Stasiškį, jis atėjo su pirmu Valstybinių pensijų įstatymu, kuris buvo tikrai tremtiniam. Būtent tai, ką kalbėjo V. Mitalas, buvo labai labai mažos pensijos, su kuriomis mes atėjome iš tarybinių laikų. Aišku, tie žmonės, kurie patyrė dideles negandas, buvo ištremti, ten dar mažiau mokėjo, aišku, jų pensijos buvo dar mažesnės. Reikėjo kažkaip šitą problemą spręsti, todėl ir atsirado tos valstybinės. Kuo toliau, tuo labiau jos apaugo, ir prikūrėme tokių valstybinių pensijų, kurių net tarybiniais laikais nebuvo ir nė vienoje kitoje valstybėje nerasime. Dabar paprasčiausiai užuot prisiminę visus seimų nutarimus, nes kiekvienos Seimo kadencijos metu atsiradavo vienas...

PIRMININKĖ. Laikas.

A. SYSAS (*LSDPF*). ...arba keli nutarimai, kad reikia peržiūrėti ir mažinti, mes plečiame ir didiname, todėl tikrai balsuosiu prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami po pateikimo dėl rezervinio 1 klausimo ir lydimujo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 84: už – 67, prieš – 2, susilaikė 15.

Siūloma svarstymo data yra birželio 18 diena. Pagrindiniu komitetu siūlomas Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Taip, pritarta. Prašau, ministre Monika Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti skubos dėl šio projekto 1 dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume bendru sutarimu pritarti skubai? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Ne, apsispręskime balsuodami. Kas pritariate, kad šį paketą svarstytume skubos tvarka, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 93: už – 53, prieš – 25, susilaikė 15. Skubai pritarta.

11.34 val.

Karo prievolės įstatymo Nr. I-1593 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3402(2) (priėmimas)

Dabar grįžtame prie 1-7.1 klausimo, Karo prievolės įstatymo ir lydimųjų priėmimo. Posėdžiui pirmininkaus R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Į tribūną kviečiu A. Pocių.

PIRMININKĖ (**R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ**, *TS-LKDF*). Sveiki, gerbiami kolegos. Taigi, Karo prievolės įstatymas. Bus daug balsavimų ir pasiūlymų. Einame pastraipsniui. Tai 1 straipsniui ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar 2 straipsniui galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 3 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Atsiprašau, dėl 3 straipsnio yra gautas Seimo Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pranešėją A. Pocių pristatyti komiteto nuomonę.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymas yra pritarti iš dalies. Balsavimo rezultatas – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 3 straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime 6 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti, pranešėjų.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta visam bendram straipsniui.

Ar galime 8 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime 9 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime 10 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 11 straipsnio yra L. Kasčiūno, A. Pociaus ir V. Rakučio pasiūlymai. Prašau. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Kadangi priėmimo stadija, suprantu, galbūt galima laikyti, kad kolegų pasiūlymams, kuriems komitetas pritarė, salėje taip pat yra 29 pritariantys. Tuomet dabar turime apsispręsti dėl viso 11 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu pritarti visiems pasiūlymams? Ačiū, pritarta.

Dabar atsiras naujas straipsnis. Dėl 12 straipsnio buvo L. Kasčiūno, A. Pociaus ir V. Rakučio pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Šis straipsnis taps 12 straipsniu. Ar gali komitetas pristatyti kolegų pasiūlymą?

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tvarka. Tuomet ar galime 12 straipsniui su komiteto pritarimu ir salėje pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 13 straipsnio taip pat yra pateiktas tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti 13 straipsniui? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Toliau yra pasiūlymas dėl 14 straipsnio. Kolegos siūlo įstatymo projekto 14 straipsnį atitinkamai išdėstyti. Kokia komiteto nuomonė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Čia dėl 3 straipsnio? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Po truputėlį. Dėl 14 straipsnio. Kolega Arvydas, 14 straipsnis – 35 straipsnio pakeitimas. Komiteto nuomonė. Karo prievolininkų registre taip pat tvarkomi asmenų... Čia dėl 17 metų. Ar galime pritarti? Ar komitetas pritaria?

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto nuomonei? Pritarta.

Toliau. Tų pačių Seimo narių pasiūlymas dėl 15 straipsnio 35 dalies. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visi bendru sutarimu pritarti 15 straipsniui? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Toliau. Dėl 16 straipsnio tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar gali ir Seimas pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

17 straipsnis. Taip pat Seimo narių L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti. Sprendimas – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu ir salėje? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 18 straipsnis. Taip pat tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Ar galima?.. Atsiprašau, komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime prašyti Seimo apsispręsti ir bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Toliau 19 straipsnis ir tų pačių Seimo narių: L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio, pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime bendru sutarimu pritarti komiteto pozicijai? Ačiū, pritarta. Toliau L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas dėl 20 straipsnio. Komiteto nuomonė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 20 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ir dabar tikrai įgarsinu dėl protokolo, kad pagal seną redakciją buvęs 12 straipsnis nuo šiol tampa 21 straipsniu ir jį sudaro dar 42 straipsniai. Taigi, ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Atsiprašau, vis dėlto dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

A. POCIUS (TS-LKDF). Čia kuris?

PIRMININKĖ. 12 puslapyje.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau komiteto nuomonės.

A. POCIUS (TS-LKDF). Čia 13 puslapyje?

PIRMININKĖ. Kaip sakote? 13 puslapyje.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Bendru sutarimu buvo nepritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Toliau, dėl 4 straipsnio taip pat yra Teisės departamento pasiūlymas. Ar galite pristatyti?

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 4 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 5 straipsnio yra Seimo narių A. Žukausko, M. Danielės, T. V. Raskevičiaus ir kitų pasiūlymas. Ar turime?.. Tai dabar...

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie pritartų, kad svarstytume? Panašu, kad yra. Tada prašau. Pristato autorius – gerbiamas A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, dėl to, kur siūloma pritarti iš dalies, mes sutinkame, čia redakcinio pobūdžio pataisa. Kitaip suredaguota, esmė lyg...

PIRMININKĖ. Dėkoju, komiteto nuomonė. Suprantu, kad vis tiek turi pagarsinti. Komitetas pritarė iš dalies, taip?

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Tai jus, teisėjus, tenkina. Ar galime tuomet visam 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 6 straipsnio yra L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Kokia būtų komiteto nuomonė? Taip pat pasakykite dėl Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir dar, man atrodo, kelių pasiūlymų. Iš karto visus pristatykite.

A. POCIUS (TS-LKDF). Čia tas, kur L. Kasčiūno?

PIRMININKĖ. Dėl 6 straipsnio yra L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Taip pat dėl to paties straipsnio yra Teisės departamento...

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti.

PIRMININKĖ. ...ir vėlėk tų pačių L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio. Prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Dabar apie kurį kalbame?

PIRMININKĖ. 16, 17, 18 puslapiai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Dėl Seimo kanceliarijos Teisės departamento siūlymo komiteto nuomonė yra nepritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Supratau. Ir dėl to paties straipsnio dar yra du kolegų Seimo narių pasiūlymai, kuriems komitetas pritarė bendru sutarimu.

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Supratau. Tai dėl 6 straipsnio mes čia salėje galime apsispręsti bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Toliau. Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom, Arvydai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam 7 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. 8 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių

nematau. Pritarta. 9 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta.

Dėl 10 straipsnio yra Seimo nario A. Žukausko ir bičiulių pasiūlymas. Ar yra 29, kurie sakyti, kad turėtų pateikti kolegos pasiūlymą? Prašom pateikti komiteto nuomonę.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari.

PIRMININKĖ. Palaukite, atsiprašau. Pranešėjau, pirmiausia iniciatoriai pristatys. Prašom.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, šitas siūlymas yra susijęs su tuo, kad privalomoji pradinė karo tarnyba būtų atidedama ne tik studijuojantiems studentams, bet ir 9 mėnesius po studijų baigimo tam, kad jie galėtų sklandžiai pereiti į aukštesnę studijų pakopą. Tai yra labai svarbu užtikrinant aukščiausio lygio specialistų, magistrantų, daktarų, rengimą mūsų šalyje. Šie specialistai, aš manau, sklandžiai studijuodami toliau pasitarnautų krašto apsaugai pabaigę studijas.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Arvydas, prašom pakomentuoti komiteto sprendimą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari. Balsavimo rezultatai: už buvo 4, prieš – 1, susilaikė 3, nulėmė pirmininko balsas. Argumentas yra toks, kad numachių, kad tarnyba atidedama 9 mėnesiams po bet kurios studijų programos arba vientisųjų studijų programos baigimo, susidarytų situacija, kad į privalomąją pradinę karo tarnybą nebūtų šaukiami specialybės įgiję karo prievolininkai, taip pat tie karo prievolininkai, kurie po šių studijų baigimo netęsia aukštesnės pakopos studijų. Be to, siūlomas tarnybos atidėjimo laikotarpis akivaizdžiai per ilgas, nes tarnybos trukmė būtų specialistams, įgijusiems Lietuvos kariuomenei reikalingas specialybės, gali būti nuo 3 mėnesių iki 9 mėnesių. Balsavimo rezultatai: kaip sakiau, už buvo 4, prieš – 1, susilaikė 3, nulėmė pirmininko balsas.

PIRMININKĖ. Supratau. Dabar, nes norės, kad būtų balsuojama, tai motyvai už. Matau, už pasiūlymą užsirašęs V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų tai nepalies tiek jau daug studentų ir būsimųjų kariūnų, nes įvertinkite vieną paprastą dalyką: yra bakalauro studijų programų, kurios baigiasi pačioje kalendorinių metų pradžioje, tarkime, sausio mėnesį arba kitais mėnesiais. Iki stojimo rudenį atsiranda tas maždaug 9 mėnesių laiko tarpas, apie kurį mes čia ir kalbame, įtraukdami šį pasiūlymą į įstatymą. Tai tikrai tarp bakalauro ir magistro, tuo labiau tarp magistro ir toliau doktorantūros studijų tas laikotarpis egzistuoja. Pritardami šitam pasiūlymui mes užtikriname, kad tie studentai, kurie nori tęsti aukštesnės pakopos studijas, nepatirtų tada kažkokio pertrūkio ir tas studijas galėtų tęsti. Mes pagal jau anksčiau komiteto patvirtintą ir Seimo pritartą modelį labiausiai kviestume tuos, kurie nestudijuoja iš karto po mokyklos, dar prieš įstojimą atsiranda tose eilėse.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų prieš nėra užsirašiusių. Turėsime apsispręsti dėl kolegų A. Žukausko ir kolegų pateikto pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Tai tie, kas palaiko kolegą A. Žukauską, balsuoja už, kas komiteto nuomonę, prieš arba kitaip.

Užsiregistravo 97, balsavo 95: už – 55, prieš – 4, susilaikė 36. Pasiūlymui pritarta.

Dabar dėl 10 straipsnio yra dar ir Teisės departamento pasiūlymas. Prašyčiau pakomentuoti gerbiama pranešėja. Tas pats straipsnis, čia yra tik Teisės departamento pasiūlymas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritari bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Taip, abiem turbūt, ar ne?

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, abiem.

PIRMININKĖ. Dėl 10 straipsnio dar yra tų pačių iniciatorių pasiūlymas. Ar yra 29 nariai, kurie pritaria, kad būtų pateikta? (*Balsai salėje*) Yra, girdžiu, kad sako, yra. Tai prašau pateikti, kolega.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, šis siūlymas yra susijęs su problema, kuri kyla atleidžiant jaunuolius nuo karo tarnybos. Šiuo metu yra formuluojama, kad krašto apsaugos ministro nustatyta tvarka tai daroma, jeigu jiems atliekant privalomąją pradinę karo tarnybą būtų padaryta neproporcingai didelė žala jų asmeniniams ar visuomeniniams interesams. Taigi šiuo atveju paliekama labai plati diskrecija šaukimo komisijoms, kurios neturi jokių kriterijų, ir mes siūlome įrašyti, kad krašto apsaugos ministras turėtų patvirtinti kriterijus, dėl kurių šita išimtis yra daroma.

Aš manau, tai būtina skaidrumui užtikrinti, tai būtina, kad tam tikrų kategorijų jaunuoliai, jeigu jie, tarkime, yra sportininkai ar kitų aukštų pasiekimų turintys, žinotų, kad jau jie bus atleisti, o ne paliktų tą sprendimą šaukimo komisijoms, kurios nesivadovautų jokiais kriterijais.

Toje ministro tvarkoje apie jokių kriterijų nešnekama – ten šnekama tiktai apie procedūras, kaip pateikiami prašymai, kaip jie svarstomi, bet kodėl vieni atleidžiami, kiti neatleidžiami, absoliučiai neaišku. Čia siūlo komitetas teismams palikti tuos dalykus, manau, teismai irgi nieko negalės spręsti, nes jokių teisės aktų, kuriuose būtų įvardinti kriterijai, dėl kurių galima atidėti ar atleisti nuo karo tarnybos, absoliučiai nėra.

Tai kviečiu palaikyti šitą siūlymą. Analogiškas bus kitame straipsnyje, kur alternatyvioji tarnyba.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKĖ. Ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Prašote, matyt, balsuoti taip, be motyvų. Tai ir balsuosime. Kas pritaria?.. Atsiprašau, man užgeso kažkas. Taip, V. Targamadžė – motyvai už. Atsiprašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Aš siūlau pritarti, kadangi turi būti labai aiški tvarka, aiškūs kriterijai ir neturėtų būti komisijos diskrecija, vien tiktai jos, nes mes žinome įvairių variantų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Turėjome diskusiją mūsų komitete šiuo klausimu. Reikalas yra tas, kad priežastys, dėl ko žmonės atleidžiami nuo karo tarnybos, būna labai įvairios ir labai individualios, ir jeigu mes įrašysime aiškius kriterijus, tai tie nariai, kurie yra komisijoje, bus suvaržyti šitų kriterijų ir negalės lanksčiai reaguoti į tą situaciją, kuri susidaro. Atleidžiami nuo tarnybos dideli skaičiai žmonių, tai nekalbama apie keliasdešimt – kalbama apie kelis tūkstančius žmonių, ir visą laiką komisija įsigilina į labai konkrečią situaciją. Tie kriterijai – mes siūlėme tokį vidurinį variantą, kad būtų tie kriterijai, bet ir būtų palikta šiek tiek laisvės komisijai spręsti, nes ten tikrai kartais yra... na, gyvenimas čia yra. Dėl to mes ir balsavome prieš. Aš siūlau nepritarti šitam variantui.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai dabar ir apsispręsimė. Kas pritaria A. Žukausko ir kolegų pasiūlymui, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 98, balsavo 98: už – 29, prieš – 9, susilaikė 60. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar turime apsispręsti dėl viso 10 straipsnio, dėl kurio kolegų vienas pasiūlymas perėjo, kitas ne, ir su Teisės departamento dviem pasiūlymais, kuriems komitetas pritarė. Ar galima bendru sutarimu 10 straipsniui pritarti? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Toliau 11 straipsnis. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti dėl 10 straipsnio? (*Balsai salėje*) Nebenori, supratau. Ačiū. Priimtas bendru sutarimu.

11 straipsnis. Čia yra keli pasiūlymai. Iš eilės gal ir gali tada pristatyti Teisės departamento ir vėliau Seimo narių.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Visiems pasiūlymams, taip? Ar 11 straipsniui galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau pristatyti.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galima visam 12 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

13 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

14 straipsnis. Vėl yra kolegų A. Žukausko ir bičiulių pasiūlymas. Matyt, reikia traktuoti, 29 palaikantys pateikimą yra. Prašau, kolega.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, tai yra vėl apie tą patį, tik liečia alternatyviąją tarnybą. Aš dar kartą kviečiu Seimą susimąstyti apie tai, kad šiandien mes neturime jokių kriterijų, pagal kuriuos būtų atidedama ar atleidžiama nuo karo tarnybos, alternatyviosios tarnybos. Niekas nedraudžia tų kriterijų pabaigoje parašyti „ir kt.“ ir palikti komisijai diskrecijai, bet turi būti

aiškiai įvardinti atvejai, kada yra asmenys atleidžiami. Tie atvejai sukurtų daugiau skaidrumo, komisijos turėtų mažiau darbo, net nereikėtų gilintis individualiai į kai kuriuos atvejus. Aš manau, jeigu paklausius, ką dabar šneka žmonės, kad vienus atleidžia, kitų neatleidžia, visuomenė būtų labiau patenkinta ir įžiūrėtų čia daugiau skaidrumo ir teisinio aiškumo. Dar kartą kviečiu pagalvoti ir bent šiuo atveju pabalsuoti už mūsų siūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti.

PIRMININKĖ. Supratau. Dėl motyvų už pasiūlymą – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiamieji, mes priimame labai svarbų įstatymą, svarbu, kad visuomenė juo pasitikėtų, kad suprastų, kad jis taikomas visiems vienodai, kad tai nėra kokio tam tikro privilegijuoto sluoksnio žmonių vieniems taikomi kriterijai, o kiti eina tarnauti nepaisant to, kad gal ir turi kokių priežasčių netarnauti. Visas tas atskyrimas, kas yra privilegijuotas, kas yra nepriilegijuotas paliktas komisijos diskrecijai. Mes turime begalę situacijų: priėmimas į mokyklas, priėmimas į darželius, priėmimas į universitetus, netgi kartais yra visokių diskusijų, kur tikrai norisi, kad būtų skaidrus ir aiškus procesas, bet visą laiką yra ištraukiama argumentų, kad kažkas sugeba praslysti, kažkas nesugeba praslysti ten, kur reikia. Turime naikinti visokias tokias galimybes komisijai leisti laisvai apsispręsti, kam yra svarbi gyvenimiška situacija, kam nesvarbi ir panašiai. Bus daug subjektyvumo, begalinis visuomenės nepasitenkinimas, kad vieniems pasiseka, kitiems nepasiseka, begalinis bandymas prieiti prie komisijos narių ir bandyti paveikti jų nuomonę. Todėl aiškių kriterijų įvedimas, kaip vadovaujasi komisija, tik užtikrins didesnę visuomenės pasitikėjimą apskritai karo prievolės tarnyba.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Kolegos, aš manau, tas kalbėjimas, kad komisijų darbas neskaidrus, yra visiškai niekuo nepagrįstas. Mūsų komiteto posėdyje kalbėjo tiek buvę, ir seniai buvę, ministrai, tiek toje veikloje dalyvavę žmonės, jie tiesiog praktiškai pristatė, kokia yra situacija, kokie klausimai. Žinoma, jeigu Seimas apsispręs, bus surastas būdas, kaip suderinti tuos dalykus. Ačiū Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkui, kuris pasakė, kad būtų galima įdėti ir tą paskutinę laisvesnę formuluotę, kad mes nesutrukdytume žmonėms, kurie individualiai gali turėti labai rimtą priežastį netarnauti kariuomenėje ar kad būtų atidėta, kad juos būtų galima palaiminti, bet nemeskite šešėlio ant mūsų komisijų, jos tikrai dirba sąžiningai. Mūsų ministras asmeniškai yra priėmęs ne vieną atvejį. Šiuo atveju nesutinku su gerbiamo K. Adomaičio kritika. Bet jeigu taip apsispręs, tai rasime tą bendrą būdą. Čia nėra bandymas kažką paslėpti. Tai bandymas nesutrukdyti komisijai priimti teisingus sprendimus. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar apsispręsimė dėl kolegos A. Žukausko ir kitų pasiūlymo. Kas palaiko pasiūlymą, balsuoja už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 106, balsavo 102: už – 41, prieš – 2, susilaikė 59. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl to paties 14 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašome pagarsinti komiteto nuomonę.

A. POCIUS (TS-LKDF). Teisės departamento? Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 14 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Ir dabar, kadangi išmušė 12 valanda, turėtų prasidėti Vyriausybės valanda, tačiau mes dar tikrai turime padirbėti dėl teisėkūros. Ar galėtume sutarti, kolegos, dėl Vyriausybės pusvalandžio? Prieštaraujančių nematau. (*Šurmulyš salėje*) Pagarsinu, kad klausia tik opozicija. (*Balsai salėje*) Kolegos, pratęsiu balsavimo laiką ir prašau tada Vyriausybės pusvalandžio. Dėkoju. (*Balsai salėje*) Einame toliau.

15 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 16 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 17 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 18 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 19 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom, gerbiamas Arvydai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Pritarti iš dalies. Dėkoju. Ar galime su komiteto sprendimu pritarti visam 19 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 20 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 21 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 22 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 23 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Arvydai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Kaip sakote, atsiprašu, Arvydai, pritariate? Dėl 23 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Pritarta iš dalies.

A. POCIUS (TS-LKDF). Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Bendru sutarimu. Ar galime pagal komiteto nuomonę pritarti visam 23 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

A. Skardžius per centrinį mikrofoną. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Na, nestebinkite tokia savo posėdžio vedimo technika, nes jūs leidžiate mums apsispręsti, kaip balsuoti, už mus atsakote, ar yra prieštaraujančių, ar ne, nesuteikiate teisės replikuoti po kiekvieno balsavimo, nusprendžiate jūs už mus.

Bet aš norėjau pasisakyti dėl vedimo tvarkos dėl jūsų prieš tai buvusio sprendimo. Jūs tiesiog ignoruojate opozicijos teisę turėti valandą, Vyriausybės valandą. Noras klausti ar neklausti valdančiųjų, telpa jie į tą pusvalandį ar ne, kurį jūs atiduodate, aš nežinau, paprastai jie nedalyvauja. Jūs trumpinate iki pusės valandos teisės aktuose numatytą valandą, todėl norėčiau, kad būtų balsuojama. Tai mano toks ir siūlymas. Ačiū. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Gera, tuomet apsispręskime balsuodami. Kolegos, tie, kas balsuoja už, balsuoja už Vyriausybės pusvalandį ir kad galėtų klausti tikrai opozicija. Tie, kurie balsuoja prieš, balsuoja, kad būtų Vyriausybės valanda. Prašau balsuoti. Už pusvalandį – „pliusas“, už valandą – „minusas“.

Užsiregistravo 103, balsavo 103: už – 53, prieš – 45, susilaikė 5. Turime pusvalandį ir klausia opozicija. Taip, balsavimo laikas tuomet to pusvalandžio sąskaita yra pratęsiamas.

24 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 25 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 26 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 27 straipsnio yra trijų Seimo narių pasiūlymas. Prašau pagarsinti komiteto nuomonę.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 27 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

28 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 29 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 30 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 31 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom. Du Teisės departamento pasiūlymai.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Analogiškai čia tiek dėl vieno, tiek dėl kito Teisės departamento pasiūlymo. Ar 31 straipsniui su tais pasiūlymais ir komiteto nuomonei galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 32 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 33 straipsnio yra trijų kolegų: L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio, pasiūlymas. Prašom pagarsinti komiteto nuomonę dėl 33 straipsnio.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti 33 straipsniui su pasiūlymu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 34 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 35 straipsnio vėlėk tų pačių kolegų pasiūlymas. Prašom pagarsinti komiteto sprendimą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti bendru sutarimu visam 35 straipsniui su pasiūlymu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 36 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 37 straipsnio L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Prašau komitetą pagarsinti sprendimą dėl 37 straipsnio.

A. POCIUS (TS-LKDF). 37 straipsnis. Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime 37 straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 38 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 39 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašom komitetą pagarsinti.

A. POCIUS (TS-LKDF). 39 straipsnis. Komiteto nuomonė – pritarti siūlymui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima visam 39 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 40 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime šiam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 41 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 42 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Ką aš buvau pagarsinusi, kad 21 straipsnis susidės iš šitų keturiasdešimt kelių, kuriuos mes ką tik priėmėme, turime apsispręsti dėl viso to kaip naujos redakcijos, dėl 21 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Tada analogiškai: kuris pagal seną redakciją buvo 13 straipsnis, jisai tampa 22 straipsniu. Bet aš vis tiek pagarsinsiu, kaip pagal seną numeravimą. Dėl 13 straipsnio yra kolegų L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Ar galėtų komitetas jį pagarsinti? Čia prie to paties yra ir Teisės departamento pasiūlymas. Tai yra paskutinysis straipsnis. Taip, prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti iš dalies.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tuomet ar galime pritarti bendru sutarimu visam 13 straipsniui, kuris naujoje redakcijoje bus 22 straipsnis? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl viso. Dėl motyvų kol kas yra užsirašęs prieš D. Gaižauskas. Ar pageidaujate kalbėti? Dainiau?

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Taip, gerbiami kolegos, ištis Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga mano, kad visuotinis privalomas šaukimas Lietuvoje tikrai bus, bet tikrai ne dabar. Ištis, mes, atliepę karinį patarimą, kurį išgirdę ir tikrai labai smulkiai išsiaiškinę dar prieš pusantrų metų, supratome, kad šiandien mes, Lietuva, išsikėlę žymiai daugiau tikslų, kuriuos turime pirma įgyvendinti. Kalbame apie Vokietijos brigadą, apie diviziją, apie visuotinį šaukimą, apie aktyvųjį, pasyvųjį rezervą, kurio mes turime virš 120 tūkst. Šiandien neturime infrastruktūros, neturime seržantų, neturime, kas mokyti ir su kuo, praktiškai stringa ir komendantūrų projektas, dėl to mes manome, kad šitam projektui ne tai, kad nepritarsime, bet sakome, kad jį stabdome ir dėl to susilaikysime, nes jisai tikrai per ankstyvas. Po penkerių, gal net po dešimties metų, kai matysime, kaip mes esame pasirengę, tikrai prie jo sugrįšime. Kas dabar buvo siūloma, tikrai verta dėmesio, bet tikrai turi būti dar ir patobulinimų, šiandien yra per ankstyva. Todėl Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga susilaikys. Sakome labai aiškiai, kad po penkerių, gal net ir po dešimties metų mes tikrai turime grįžti prie šio būtent visuotinio privalomojo šaukimo proceso.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, nežinau, kuriame pasaulyje jūs gyvenate, bet realiai turbūt ne tame, kuriame mes. Deja, mes matome realybę tokią, kokia jinai yra. Tai, kad profesionalų kariuomenė negali apginti mažos valstybės, jau supratome, jau keleri metai, šias pamokas

išmokome, kad visuotinės gynybos principas privalo prasidėti nuo mūsų ginkluotųjų pajėgų išplėtimo ir perėjimo prie visuotinio šaukimo, konkrečiai – prie ribinių skaičių didinimo maksimaliai, kiek galima.

Šią reformą aš laikau apskritai kaip tam tikrą žingsnį į dar didesnę mūsų kariuomenės išplėtimą. Ukrainos pamokos mums aiškiai rodo, kad visa šalis turi kovoti prieš daug didesnę priešininką, kitaip atsilaukiyti neįmanoma. Todėl aš džiaugiuosi, kad pagaliau į Seimą yra atnešta visuotinio šaukimo reforma, tikrai subalansuota, numatytos išimtys tiems, kurie dėl objektyvių priežasčių negali, bet tiems, kurie gali, aš sakau, kaip ir visada, galima rasti net ir dar lankstesnių priemonių, kaip užtikrinti tų žmonių, jaunuolių, pasirengimą ginti tėvynę ir įtraukti juos į mūsų rezervą. Aš neįsivaizduoju, kaip mes galime ką nors atgrasyti, neplėsdami šito rezervo. Todėl labai suprantu kolegų, kalbančių prieš, kai mums reikėtų visiems suremti pečius ir palaikyti šį projektą.

Ačiū Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui už tikrai atliktą darbą. Ačiū Krašto apsaugos ministerijai. Na, vėliau geriau negu niekada, tai bent jau šią sesiją pabaikime darniai. Aš tikrai kviečiu opoziciją palaikyti šiuos projektus, kad galėtume visi pasakyti Lietuvos žmonėms – jūs nuo šiol esate saugesni. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Žinote, mane labai liūdina šita veidmainystė. Komitete gynybos specialistai pasakė tiesiai šviesiai: visuotinis šaukimas yra žala gynybai. Mes neturime nei lėšų, nei galimybių – nieko tam padaryti. Jeigu mes norime didesnę ratą žmonių apmokyti, organizuokime kursus, kuriuos galime padaryti ir finansiškai, ir techniškai. Dabar tie, kurie balsuos už, yra tam, kad darytų žalą gynybai. Kam jūs tai darote? Finansų ministerija pasakė, kad finansinių galimybių nėra. Karo atstovai, gynybos atstovai pasakė, kad techninių galimybių nėra. Kam čia apsimeitinėti? Aš suprantu, kad dabar, prieš rinkimus, labai gražu nešti gynybos vėliavą ir vaidinti patriotus. Bet negalima daryti priešingai, nei sako specialistai. Žinoma, kaip sakoma, dabar vaizdas yra toks, po jūsų nors tvanas, kas bus po to, tai tegu kiti knisiasi ir daro. Baikime, tai yra gynyba, negalima su ja žaisti. Norite kursų, organizuokite kursus, bet dabar visus suvarome ir vaidinsime didvyrius, mes už gynybą. Toliau taip eikite, nieko naujo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, sutarkime, kad nė viena frakcija neturėtų manipuliuoti Lietuvos gynybos ir saugumo interesais. Dar daugiau, girdėjau apie ne vieną balsavimą bendru sutarimu Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete, kuriame yra skirtingų frakcijų atstovų, va ką tik pasisakiusių prieš. Todėl man kartais sunkiai suvokiama, kai Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete balsuoja bendru sutarimu, o Seimo salėje jau pasisako prieš. Tikrai yra daug gerų pataisų dėl mūsų kariuomenės stiprinimo, pritraukimo, jos plėtimo ir didinimo. Pertvarka siekiama orientuotis į mokyklą jau baigusius jaunuolius, kurie privalomąją pradinę karo tarnybą atliktų iš karto sulaukę pilnametystės, apie šaukimą jaunuoliai sužinotų dar 17 metų. Į tarnybą pašauktiems studentams sudaromos sąlygos suderinti studijas ir tarnybą. Tikrai yra daug galimybių suderinti. O šiuo paketu mes savo krašto apsaugą tik stiprinsime. Kariuomenė pagal išgales didins šaukiamųjų skaičių, net neabejoju, paraleliai didinsime ir finansavimą, kartu sutarę, ir vystysime mūsų infrastruktūrą. Nuo to mūsų Lietuva bus tikrai stipresnė ir saugesnė. Kviečiu visas frakcijas pritarti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiami kolegos, kalbėdami apie šį įstatymo projektą mes matome, kad jūs neįsiklausote net ir į savo koalicijos partnerių siūlymus dėl to, kad vis dėlto studentams, aukšto meistriškumo sportininkams turėtų būti ne tiktai numatytos aiškos išimtys, bet ir aiškūs kriterijai, kurie nepaliktų pilkųjų zonų šiame įstatyme, nors kažkodėl tos pilkosios zonos ir galimybės korupcijai yra paliekamos. Lietuva yra maža valstybė, jeigu mes norime, kad jos karinės pajėgos būtų gyvybingos, stiprios ir pajėgios, akivaizdu, kad būtina orientuotis į profesionalią, stiprią kariuomenę su motyvuotais kariais, gaunančiais gerą atlyginimą. Bet dabar Lietuva, tiesiog didindama finansavimą gynybai, nuolat nesilaiko NATO rekomendacijų, koks procentas turi būti skirtas karių ir karininkų atlyginimams. Didinkime jų atlyginimą, didinkime motyvaciją ir tada jauni, motyvuoti žmonės jungsis prie krašto apsaugos sistemos ir prie mūsų kariuomenės.

O dabar mes bandome padaryti privalomą visuotinį šaukimą, kuriam finansiškai Lietuva, kaip valstybė, yra nepasirengusi.

Akivaizdu, mes nekalbame apie tai, kad tie žmonės, kurie jau dabar dirba krašto apsaugos sistemoje, turėtų būti geriau aprūpinti, geriau integruoti, jais labiau rūpinamasi. Tai yra labai klaidinga nuomonė, labai klaidinga kryptis, kur link juda mūsų krašto apsaugos sistema. Aš manau, kad tai leisti tikrai būtų klaidingas sprendimas. Tikiuosi, kad išgirsite šituos argumentus, nes šiandien aš matau, kad yra daromas dirbtinis įstatymo pakeitimas, kuris sukels žalą tiek krašto apsaugai, tiek gynybai, ir daugiau motyvuotų žmonių ginti Lietuvą dėl to neatsiras, o jauni mas bus išvytas į užsienį. Dėkui.

PIRMININKĖ. V. Rakutis – motyvai už.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad pasisakančiųjų prieš čia yra demonstruojama daug nesupratimo. Kas yra šitas šaukimas? Tai yra bazinių įgūdžių suformavimas žmogui visam gyvenimui, nes kuo jisai anksčiau ateina į šitą karo tarnybą (geriausia iš karto po mokyklos), jis įgauna įgūdžių. Įgūdžiai – tai nėra kursai, tai yra dalykai, kurie yra visu kūnu pajuntami, kai žmogus išmoksta maskuotis, galvoti taktiškai, išugdo savo drausmės tam tikrus įgūdžius, mokėjimą paklusti, mokėjimą vadovauti, mokėjimą būti kariniame kolektyve. Tai nėra įgyjama per kursus ar per kažkokias nuotoline paskaitas, čia tiesiog reikia pabūti, o paskui tuos įgūdžius, reikalui esant, bus galima atgaivinti. Dvidešimtmetis per 40 metų – iki 60 metų šiais įgūdžiais galės pasinaudoti. Todėl aš siūlau pritarti šitam mūsų priimamam Karo prievolės ir kitiems lydimiesiems įstatymams. O dėl to sakymo, kad daroma žala, tai nedaroma jokia žala. Ar įgūdžiai, kuriuos mes kada nors gavome, mums kada nors trukdė? O krašto apsaugos sistema tiek, kiek jina galės priimti žmonių, tiek ir pašauks. Svarbiausia, kad visi – ir studentai, ir paprasti, tarnautų kariuomenėje, kad nebūtų taip, kad kariuomenėje tarnauja tikrai iš kaimo žmonės ar nesugebantys pabėgti. Pritarkite šitam projektui ir Lietuva taps stipresnė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos – premjerė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū. Aš ne dėl vedimo tvarkos. Kadangi nebegaliu užsirašyti, nors tarsi keturiems galima kalbėti, tai pasinaudosiu savo teise kalbėti. Mane labai stebina, kai kolegos, kurie nepritaria visuotinio šaukimo plėtrai dėl to, kad neva neužtenka lėšų, neva jų nėra, kažkaip labai drąsiai pritaria profesionalios kariuomenės darbo užmokesčio didinimui. Tam reikia tikrai dar daugiau lėšų, nes profesionali kariuomenė yra brangi kariuomenė, jau neminint to fakto, kad ji bet kuriuo atveju yra nedidelė. Čia ir yra derinimas ir profesionalios karo tarnybos, ir visuotinio šaukimo, įgyvendinant visuotinės gynybos koncepciją, kuriai Seimas šiaip yra ne kartą pritaręs.

Dar labai noriu paminėti tai, ką tik kalbėjo V. Rakutis. Vienas iš svarbiausių dalykų šiame įstatyme yra tas, kad mes turime principą, kuris galioja visiems, – nesvarbu, iš kokios šeimos tu kilęs, nesvarbu, kas tavo tėvai, nesvarbu, kas tu esi, tau galioja ta pati pareiga. Tiesą sakant, tose visuomenėse, kurios tai taiko, tai yra labai labai puiki mokykla jaunuoliams, puikus socialinis liftas. Kaip mes puikiai žinome iš Izraelio pavyzdžio, tai dar yra ir modernios ekonomikos pagrindas. Todėl labai raginu visus pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar ir apsispręsimė dėl Karo prievolės įstatymo projekto Nr. XIVP-3402. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 85, prieš – 3, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Karo padėties įstatymo Nr. VIII-1721 1, 2, 8, 12, 14, 17, 25 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3403(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-7.2 klausimas, lydimasis Karo prievolės įstatymo projektas, tikrai kita numeracija – Karo padėties įstatymo projektas Nr. XIVP-3403. Čia dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Ką komitetas apie tai galvoja?

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime tokiam sprendimui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Pasiūlymo esmė buvo išbraukti 1 straipsnį, tai toliau keisis straipsnių numeracija. Aš vardinsiu jau pagal naują numeraciją. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 3 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 6 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar galime 7 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 8 straipsnio (senos redakcijos 9 straipsnio) yra kolegų L. Kasčiūno, A. Pociaus ir V. Rakučio pasiūlymas. Ar komitetas pritarė? Čia dėl datos pakeitimo – nuo 2026 m. sausio 1 d.

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, komiteto nuomonė – pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai ar galima naujos redakcijos visam 8 straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl lydimąjo Karo padėties įstatymo projekto Nr. XIVP-3403.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 87, prieš – 3, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.22 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3404(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3404. Eikime pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 3 straipsniui ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra Seimo nario A. Verygos pasiūlymas. Ar yra 29? Įtarčiau turbūt, kad yra. Tai, kolega Aurelijau, prašau.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Kolegos, aš gerai pamenu, komitetas pirmą kartą, kai atmetė šitą siūlymą, pagrindinis priekaištas buvo, kad jis tiesiog ne dėl to įstatymo yra parengtas. O šitas siūlymas yra parengtas pačių šaulių medikų ir su labai aiškia argumentacija, tikrai nebandant kaip nors išvengti jų priedermės ar prievolės atlikti savo tarnybą. Šauliai net ir komendantines savo pareigas atlieka ginkluoti ir gali taip susiklostyti, kad jie gali patirti sužeidimų. Aplinka, kurioje jie tų sužeidimų gali patirti, gali būti nesaugi ir ten medicininės pagalbos jiems civilinė medicinos pagalba teikti tiesiog negalės. Tai šauliai vysto savo medicininės pagalbos pajėgumus ir ten yra vienas kitas medikas, tikras medikas, kuris dirba sveikatos priežiūros įstaigoje, bet jis mobilizacijos atveju, deja, turėtų būti tikrai gydymo įstaigoje. Šitas siūlymas yra tik tam, kad tie keli medikai (čia ant rankų pirštų galime suskaičiuoti, nes visi likę yra šauliai gelbėtojai, o jie nėra medikai), tie tikrieji medikai, kurie turi mediko parengimą, išsilavinimą, galėtų pasirinkti, kur jie atliks savo prievolę ir tarnybą. Jie tą galėtų padaryti būdami tarp šaulių ir užtikrindami ten šitos medicininės pagalbos koordinavimą arba gydymo įstaigoje. Tikrai, kolegos, kviesčiau palaikyti šią pataisą, nes, kaip ir minėjau, jinau yra šaulių medikų išdiskutuota ir čia yra jų siūlymas.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė, prašau.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Argumentas yra toks, kad šauliai, priskirti komendantiniams vienetams, karo metu yra ginkluotųjų pajėgų sudėtinė dalis. O įtraukti į civilinio mobilizacinio personalo rezervą mobilizacijos metu atlieka jiems pavestas funkcijas. Todėl jie negali būti išskirti iš gynybos sistemos. Tai medikai visų pirma turėtų grįžti į savo ligonines, į darbo vietas, energetikai turi užtikrinti elektros gamybą ir kitų profesijų žmonės pirmumo

tvarka turi eiti atlikti savo pareigą ten. O šaulio tarnyba yra antraeilė, todėl nepritarta šiam siūlymui. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų už – D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, matote, nuomonės yra skirtingos, ir aš vis dėlto palaikyčiau šaulių profesionalų siūlymą, nes būtent jie atliepia dabartinę realią situaciją. Mes labai stipriai matome, kaip valdantieji ištis nelabai suvokia realiją. Jie turi gerų vizijų, jų sprendimai, arba siūlymai, tiksliau pasakysiu, tikrai turi argumentų, bet jie neatitinka realijų ir tikrovės. Lygiai tas pats kaip su visuotiniu privalomuoju šaukimu. Mes turime argumentų, kodėl mes susilaikėme. Taip ir šiuo klausimu. Aš vis dėlto atsiliepiu profesionalų, tai yra būtent šaulių, labiausiai nusiteikusių ir patriotiškai stiprių, siūlymą būtent pritarti šitam siūlymui ir palaikyti būtent A. Verygos pateiktą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Mes čia taip įdomiai – atsidūrėme skirtingose barikadų pusėse, nors iš tikrųjų palaikome tą mintį, ką siūlo Aurelijus. Problema yra tokia, kad mes nesame iki galo suvedę galų, kas kur bus valandą X ir kurioje ligoninėje kokios funkcijos bus tekusios. Šitie dalykai nepasiekia paties šaulio, jisai nežino, kur jis gali būti. Tai čia gerbiamas Artūras savo laiku yra iškėlęs tą klausimą, kad turi būti sutvarkytas registras, kad žmogus aiškiai žinotų, kur jisai yra. Taigi prioritetas yra teikiamas žmogaus darbui toje ligoninėje, kurioje yra, kad nesutriktų jos darbas. Bet jeigu šita sistema būtų sutvarkyta ir būtų žmogui aišku, kur jis yra, tada, ko gero, būtų galima Aurelijaus pasiūlymui pritarti. Bet tie daiktai turi būti sutvarkyti, o ne palikti. Tai, kad jis pasirinko eiti į šaulius ir paskui išeina, kad jis negalės eiti, nes bus mobilizuotas pagal kitą straipsnį, tai čia dėl šios vietos mūsų komitetui dar teks padirbėti. Bet šiuo atveju siūlau nepalaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Turėsime apsispręsti balsuodami. Kas palaiko A. Verygos pasiūlymą, balsuoja už, kas galvoja kitaip, pagal komiteto nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 91, balsavo 88: už – 28, prieš – 6, susilaikė 54. Pasiūlymui nepritarta.

Ar galime tuomet be šio pasiūlymo, nes Seimas apsisprendė, 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 5 straipsnio irgi yra L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas. Komiteto nuomonė, prašom. Dėl įsigaliojimo datos – dėl 2026 m. sausio 1 d.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime su šiuo pasiūlymu 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėkoju. Užsirašiusių dėl motyvų dėl viso nėra. Tiesiog balsuojame dėl Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo projekto Nr. XIVP-3404.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 79, prieš – 1, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.29 val.

Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. VIII-49 5 straipsnio ir Įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3405(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.4 klausimas – Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3405. Irgi eikime pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 3 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 4 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 5 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 6 straipsnio yra analogiškas L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio pasiūlymas dėl įsigaliojimo datos – 2026 m. sausio 1 d. Komitetas?

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Pritaria. Sausio 1 dienos. Tai komitetas taip ir pritaria. Ir tada visam 6 straipsniui bendru sutarimu galima pritarti? Pritarta. Dėl viso dėl motyvų nėra. Balsuojame dėl viso Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3405.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 18. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.30 val.

Diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 89 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3406(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-7.5 klausimas – Diplomatinės tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3406. Pastraipsniui eikime.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 2 straipsnio analogiškas Seimo narių pasiūlymas dėl įsigaliojimo datos. Prašau, komiteto nuomonė.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime 2 straipsniui su pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl viso motyvų nėra. Balsuojame dėl Diplomatinės tarnybos įstatymo projekto Nr. XIVP-3406(2). Pasitarkime.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 91: už balsavo 77, prieš nebuvo, susilaikė 14. Diplomatinės tarnybos įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Dėl Vyriausybės pusvalandžio. Kolegos, nors mums liko iš pažiūros 10 projektų, bet jie va tokie greitai, pietų saskaita, na, viską kažkaip išsprendžiame ir tikrai suspėsime. Balsuoti norite? Balsuojame. Kas už tai, kad pabaigtume Karo prievolės įstatymo lydimuosius projektus, tai užtruks dar kokias 7 minutes, – už, kas mano kitaip, balsuoja kitaip. Kas už tai, kad pabaigtume priimti lydimuosius projektus.

Užsiregistravo 96, balsavo 95: už – 71, prieš – 17, susilaikė 7. Na, tikrai gana ryški daugumata, kurie norėtų pabaigti lydimuosius projektus.

12.31 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 517⁴, 560, 560¹ ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3407(2) (priėmimas)

Skelbiu 1-7.6 darbotvarkės klausimą – Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3407(2).

Taigi dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta. 4 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra, pritarta.

Dėl 5 straipsnio yra kolegų pasiūlymas dėl įsigaliojimo. Prašau. Komiteto nuomonė. Čia komitetas pritaręs, čia toks pat analogiškas, einantis per visus projektus. Gal mes galime tiesiog pritarti?

A. POCIUS (TS-LKDF). Taip, dėl datos visur yra pritarta.

PIRMININKĖ. Nebeįgarsinsiu, kur nuo 2026 metų sausio 1 dienos yra įsigaliojimas. Tai visam 5 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl viso motyvų nėra. Apsisprendžiame dėl viso Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 97: už – 77, prieš – 2, susilaikė 18. Administracinių nusižengimų kodekso įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.33 val.

Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 64 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3408(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.7 klausimas – Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3408.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū. Dėl 2 straipsnio tas pats analogiškas L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio dėl datos, dėl 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojimo. Komitetas pritarė. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ir dėl viso. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3408(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 91: už – 79, prieš – 1, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.34 val.

Baudžiamojo kodekso 316, 330 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 314¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3409(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.8 klausimas – Baudžiamojo kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3409(2).

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 4 straipsnio yra analogiškas dėl įsigaliojimo datos, komitetas yra pritaręs. Ar galime pritarti bendru sutarimu 4 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl Baudžiamojo kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3409.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 81, prieš – 1, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.35 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 18¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3410(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.9 klausimas – Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3410.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Komiteto nuomonė.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritarti.

PIRMININKĖ. Pritarti. Ačiū. Ar galime pritarti bendru sutarimu 1 straipsniui su pasiūlymu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 2 straipsnio analogiškas L. Kasčiūno, A. Pociaus, V. Rakučio – dėl įsigaliojimo datos. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritarti.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti visam 2 straipsniui su pasiūlymais? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame dėl Vartojimo kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3410.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 94: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.36 val.

Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo Nr. XII-2769 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3411(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.10 klausimas – Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3411.

Dėl 1 straipsnio yra pateiktas Teisės departamento pasiūlymas. Komitetas.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti 1 straipsniui su šiuo pasiūlymu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 2 straipsnio, dėl įsigaliojimo datos, analogiškas trijų Seimo narių pasiūlymas. Ar galime su tuo pasiūlymu pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl vedimo tvarkos – L. Jonaitis.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Mano balsą laikykite už, nes paspaudžiau, bet nesuveikė.

PIRMININKĖ. Gerai. Dėl protokolo dėl ankstesnio L. Jonaičio balsavimo atkreipsime dėmesį.

Dabar dėl motyvų. Nėra. Balsuojame. Su nekilnojamoju turtu susijusio kredito įstatymo projektas Nr. XIVP-3411.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 13. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.37 val.

Nedarbo socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-1904 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3412(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.11 klausimas – Nedarbo socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3412.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 2 straipsnio analogiškas dėl įsigaliojimo datos, tam yra pritarta.

A. POCIUS (*TS-LKDF*). Pritarta.

PIRMININKĖ. Visam 2 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta, dėkoju. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl viso Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3412.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 92: už – 79, prieš – 1, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.38 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 10, 10¹, 11, 13, 21, 36, 47, 60, 63, 64, 65 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.12 klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3692. Kolegos, čia yra projektas iš 14 straipsnių. Nė dėl vieno iš jų nėra gauta pasiūlymų. Gal mes galime dėl visų apsispręsti bendru sutarimu? Galime. Labai ačiū. Priimti bendru sutarimu visi 14 straipsnių.

Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame dėl Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo projekto Nr. XIVP-3692. Turiu jus nudžiuginti, kad liko dar keturi panašaus pobūdžio ir būsimieji priėmę.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 79, prieš nebuvo, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.39 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-7.13 klausimas – Užimtumo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3693.

Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 1 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl motyvų dėl viso nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl Užimtumo įstatymo projekto Nr. XIVP-3693.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96, balsavo 96: už – 78, prieš nebuvo, susilaikė 18. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-7.14 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3694.

Projektą sudaro du straipsniai, dėl jų nėra pasiūlymų. Ar galime abiem straipsniams pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Labai ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti. Balsuojame dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3694. (*Balsai salėje*)

A. POCIUS (TS-LKDF). Visą laiką.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 77, prieš nebuvo, susilaikė 16. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.40 val.

Karių materialinės atsakomybės įstatymo Nr. VIII-1857 1, 4, 10, 21, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-7.15 klausimas – Karių materialinės atsakomybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3695. Čia irgi analogiškai nėra pasiūlymų. Septyni straipsniai, ar galime jiems visiems pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Labai ačiū, pritarta. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl Karių materialinės atsakomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3695.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 91: už – 76, prieš – 1, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Lietuvos kariuomenės drausmės statuto 8 ir 67 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696(2) (priėmimas)

Paskutinysis Karo prievolės paketo įstatymo projektas. Darbotvarkės 1-7.16 klausimas – Lietuvos kariuomenės drausmės statuto dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3696.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas.

A. POCIUS (TS-LKDF). Pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Ar 3 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-7.16 klausimo – dėl Lietuvos kariuomenės drausmės statuto pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3696.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 93: už – 79, prieš – 2, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) Sveikinu mus visus su didžiuliu karo prievolės ir šaukimo sistemos paketo priėmimu. Sėkmės mums visiems! Vyriausybės pusvalandis.

A. POCIUS (TS-LKDF). Ačiū už kantrybę.

12.42 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKĖ. Klausia opozicija. Čia iš eilės, taip? Taigi, pirmasis klausia D. Kepenis. Prašau. Dainiau, jūsų mikrofonas jau paruoštas. Jūs klausiate pirmasis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Noriu paklausti, gerbiama premjere. Štai po dviejų dienų Seimo priimtai rezoliucijai „Dėl Lietuvos demografijos politikos ateities“ sukanka metai. Lygiai metai, kai buvo priimta rezoliucija, kuria Lietuvos Vyriausybei buvo pateiktas pasiūlymas parengti partijų susitarimą ir paskirti įgaliotą specialųjį pareigūną prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, siekiant, kad rezoliucijos nuostatos būtų visiškai ir neatidėliojant įgyvendintos. Gal galite, gerbiama premjere, pasidžiaugti, kaip ta rezoliucija įgyvendinama? Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Galiu pasidžiaugti. Kadangi yra rinkiminiai metai, manau, kad visokie tokie susitarimai prasmę turbūt turėtų jau po Seimo rinkimų. Dabar jau mes matome, kad su tais susitarimais, kuriuos esame pasirašę, dėl politinio ciklo, tai dėl vieno dalyko, tai dėl kito dalyko, kas nors ateina į susitarimą, tai vėl nusprendžia išeiti... Tai čia vis dėlto yra per jautrus ir per sudėtingas klausimas, kad mes galėtume jį naudoti, tiesiog patį tą susitarimą, kuris galbūt ir gali būti dėl kokių nors bazinių dalykų sudarytas, kad mes jį taip naudotume. Manau, kad po Seimo rinkimų prie to klausimo bus galima grįžti.

PIRMININKĖ. Dėkui. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama premjere, jums klausimas. Pasklido gandas Europoje, kad Lietuvos valstybė, Lietuvos Vyriausybė keičia poziciją dėl Gamtos atkūrimo reglamento, kuriam Europos Parlamentas jau pritarė. Daug žmonių Lietuvoje yra nusivylę jūsų Vyriausybės darbais, kai kas galbūt nenusivylė, bet čia jūs rizikuojate nuvilti visą Europą ir netgi pasaulį. Tai aš atsimeinu jūsų šūkį ką tik vykusiuose rinkimuose, ten buvo kažkas už pažangą, už progresyvius sprendimus, už žalius sprendimus. Stovint šalia Vengrijos atrodo, kad to stuburo jau nesimato. Kaip čia dabar bus? Rytoj uždaramė Europos reikalų komiteto posėdyje, kai visuomenė negalės matyti, jūs laužysite rankas savo daugumos nariams ir stosite į Vengrijos pusę? Taip aš supratau?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiamas, man atrodo, kad niekas niekam nesiruošia laužyti rankų. Jūs puikiai žinote, kad Reglamentui dėl gamtos atkūrimo prieštarauja tokios šalys, kurių negalima apkaltinti nepagarba gamtai, pavyzdžiui, Suomija ir Švedija. Jūs galite gūžčioti pečiais, jums tai gali būti ne rodiklis, bet man Vengrija šiuo atveju yra ne rodiklis. Prisiminkime, kaip karštai mes diskutavome dėl streikų, piketų ar mitingų, nuvilnijusių per visą Europą, bandant derinti žemės ūkio ir gamtos saugos reikalavimus. Čia aš tamstai norėčiau priminti, kad jūsų pačių partijoje tuo klausimu yra mažiausiai dvi nuomonės. Žiūriu į gerbiamą K. Mažeiką, į tą patį jūsų deleguotą komisarą, kuris atvykęs į Lietuvą kalba šiek tiek kitaip, negu kalba Briuselyje. Tai ir Europoje yra gana gerai žinoma. Čia klausimas yra, ar mes esame prieš pažangą? Niekas nėra prieš pažangą. Pagrindinis neatsakytas klausimas yra prisitaikymo prie šito reglamento, kuris yra tiesioginio taikymo teisės aktas, kaštai ir pasekmės atskiriems sektoriams. Aš jums siūlau pirmiausia susitariti su K. Mažeika ir kitais savo partijos kolegomis.

Manau, kad mes tikrai galime apie tai diskutuoti. Apie tai reikia diskutuoti, nes mes negalime priimti sprendimų tokių, kuriuos paskui kam nors reikės įgyvendinti tam skiriant šimtus milijonų, kurių nėra. Pasekmes reikia labai aiškiai žinoti tada, kada sprendimas yra priimamas.

PIRMININKĖ. Dėkui. T. Tomilinas. Prašome trumpai.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Visa tai, ką jūs pasakėte, būtų logiška ir teisinga, jeigu Vyriausybė jau dvejus metus nestovėtų būtent pažangos pusėje ir kartu su 11 valstybių neragintų visų kitų valstybių priimti tą reglamentą. O čia per naktį pakeisti poziciją yra visiškai neatsakinga, visiškai nepažangu ir absoliučiai veidmainiška.

PIRMININKĖ. Supratome. Kolegos irgi dar norės dalyvauti diskusijoje galbūt kitais klausimais. Klausia R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Labai ačiū. Aš norėčiau paklausti tikriausiai finansų ministrės apie šitą projektą „Rail Baltica“ padarytą vertinimą. Tikrai ne ministro M. Skuodžio, bet finansų ministrės. Vertinimas įrodė, kad dėl tokio didelio vėlavimo išaugo labai didelis finansų deficitas, keturis kartus per septynerius metus.

Norėčiau paklausti. Tas deficitas kažkaip turės būti dengiamas. Kaip yra planuojama dengti arba 8,7 mlrd. deficitą, arba geriausiu atveju 4 mlrd. deficitą, kai baigsis 2027 metais Europos Sąjungos finansinė parama, o iš naujo 2028 metų laikotarpio dar negalėsime gauti lėšų? Ką planuojate? Ar jau ką nors darote? Tikriausiai tas vertinimas nėra netikėta žinia.

M. SKUODIS. Žinokite, atsiprašau, bet Gintarė davė man. Aš pakomentuosiu, gal jinai pridurs. Aš vis dėlto noriu labai aiškiai pabrėžti vieną dalyką. Nėra korektiška lyginti 2017 metų „Rail Baltica“ su „Rail Baltica“, kuri yra dabar. Projektas yra visiškai kitokios apimties, įtrauktos stotys. Mes šiandieną jau žinome, kaip konkrečiai eis vėžė nuo Kauno iki Lenkijos ir nuo Kauno iki Vilniaus. Anksčiau mes to dalyko nežinojome. Natūralu, kad tas klausimas pakeitė sumą.

Antras dalykas, turėjęs įtakos kainos pasikeitimui, tai parametų pasikeitimas nuo 2017 metų. Pavyzdžiui, karinio mobilumo reikalavimai.

Trečias dalykas, natūralu, yra pati infliacija per tą laiką. Infliacija yra maždaug 40 %, o tai yra racionalu. Todėl ta suma ir pasikeitė, tai yra natūralu.

Dabar kitas dalykas. Faktas, kad mes „Rail Baltica“ įgyvendiname kartu su Europos Komisija. Su Europos Komisija turime faktiškai kas ketvirtį susitikimus Briuselyje, kur mes aptariame visą finansinę situaciją. Visos trys Baltijos šalys, kartais dar ir Lenkija dalyvauja. Natūralu, būsimą finansavimą mes planuojame su Europos Komisija. Faktas, kad sumos padengimas priklausys nuo kitos finansinės perspektyvos, tai yra aišku ir akivaizdu. Šiuo atveju tikrai Lietuva ir Vyriausybė, ir visi suinteresuotieji turės pasistengti, kad tas finansavimas būtų užtikrintas. Dėl tos priežasties aš šiandieną po pietų pats važiuoju į Prahą, į Višegrado ir Baltijos šalių susitikimą, kur mes jau dėliojame bendras šalių pozicijas dėl kitos finansinės perspektyvos. Iššūkis bus laikotarpis tarp būsimos ir esamos finansinės perspektyvos. Mano didžiausias lūkestis šiuo atveju, kad INVEGA, nacionalinė plėtros įstaiga, galėtų padėti pritraukti lėšų, kad galėtume nestabdydami įgyvendinti projektą būtent 2027–2028 metais, ir po to jau jas kompensuotume iš Europos Sąjungos šaltinių. Tai planas daugmaž dabar atrodo taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Skardžius. Atsiprašau... Prašau.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Žiniasklaida skelbia, kad susisiekimo ministras įsiuto. Tai klausimas: kodėl įsiuto? Ką, nežinojo, kad penkerius metus vėluoja „Rail Baltica“ statybos, kad jos keturis kartus pabrango – nuo 6 iki 24 mlrd. eurų? Tai mano klausimas: kiek procentų vis dėlto turėsime kompensuoti, ar tuos pradiniame projekte numatytus 15 %, galbūt tą pabrangimą turėsime dengti iš nacionalinio biudžeto? Jūs minėjote, kad ieškosite kaltų tarp buvusiųjų, tai galbūt čia jūsų žodžiai buvo skirti šešerius metus vadovavusiam M. Bartuškaiti, kaip žinome, buvusiam gerbiamo R. Masiulio „Klaipėdos naftos“ buhalteriiui, ar ko nors kito jūs ieškosite, ar būtent pono A. Jackaus, kuris daugiau atstovauja Rygos įmonės „RB Rail“ interesams – ne Lietuvos, o būtent jų interesams? Ir kiek rangos mes gausime, gerbiamas ministre, šiame projekte, nes mūsų dalis yra pati didžiausia, daugiausia milijardų įdedame mes? Ačiū.

M. SKUODIS. Šiuo metu „Rail Baltica“ yra finansuojama 85 % iš Europos Sąjungos šaltinių, kita dalis, natūralu, yra valstybės lėšos. Jūs labai daug klausimų uždavėte, tai net nežinau, nuo

kurio pradėti atsakyti, bet gal labai aiškiai reikia pasakyti dėl vėlavimo. Taip, vėluojama, labai aiškiai reikia pasakyti, kodėl yra vėluojama – todėl, kad bendra trijų šalių Baltijos įmonė, įsikūrusi Rygoje, dvejus metus vėluoja mums pristatyti projektus, dėl tos priežasties pasikeitė ir vadovai tos įmonės, yra nauji. Kada nauji atėjo, situacija pagerėjo iš esmės ir dėl tos priežasties praeitų metų pabaigoje mes pakeitėme visus Baltijos šalių susitarimus ir visą atsakomybę perėmėme į savo rankas. Nuo šiol, kalbant apie numatomus „Rail Balticos“ projektus, jie bus ir projektuojami, ir statomi, ir įgyvendinami visiškai mūsų pačių. Atsakomybė bus mūsų rankose, nes šiuo atveju mes jau būtume norėję statyti gerokai daugiau, negu galime. Pasakius tą, statybos įsibėgėja, kol kas visi rangovai, kurie dirba, stato bent jau pačias sankasas ir panašiai, yra Lietuvos. Kas laimės konkursus, kurie turi pasibaigti vasarą, dėl dar 40 kilometrų ruožo, aš jau čia negaliu pasakyti, net nežinau, tiesą pasakius, kas dalyvauja, bet aš labai tikiuosi, kad rudenį, kai mes susitiksim rugšėjo mėnesį, jau matysime darbus, vykdomus 70 kilometrų ruože, na, dar taip ir toliau prisidės.

PIRMININKĖ. A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Norėčiau paklausti energetikos ministro. Gerbiamas ministre, šiandien jūs teiksite Seimui dėl Ignalinos atominės elektrinės, mes pervardinsime ją į uždarytą akcinę bendrovę, kaip aš suprantu, tai toks yra trupučiuką ir nerimas. Paskaičius tą aiškinamąjį raštą, pasirodo, kad ministerija lyg ir negali tvarkytis, viskas ir apribojama, valdyba irgi negali visko vertinti, o ateis akcininkai, bus uždaroji akcinė bendrovė, tada viskas bus nuostabu, gražu. Tai truputį, truputį neramu. Prašau pasakyti, ar čia tikrai to reikėjo, ar tikrai ministerija nusimeta tokią atsakomybę, kad nesugeba, kažkam perduos, o tada ir skolas padengs, ir pelningai dirbsite ateityje? Truputį neramu ir dėl specialistų, ar neišsilakstys tie specialistai? Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia reikia suprasti, kad valstybinės įmonės statusas yra praeities statusas, atėjęs iš sovietmečio. Jis yra naikinamas visuose sektoriuose, ar tai būtų oro uostai, ar tai jūrų uostai, ar urėdijos, ar bet kuris kitas sektorius. Čia yra vykstantis procesas, tai yra OECD keliama reikalavimai ir gerosios praktikos. Lietuva būtent sekama tomis gerosiomis praktikomis juda šita kryptimi. Iš esmės kardinalaus pasikeitimo, kuris darytų įtaką darbuotojams ar, kaip jūs sakote, specialistai dėl to galėtų išsilakstyti ar neišsilakstyti, nebus. Turbūt aplinkos esmės nepakeis, bet įmonės valdymo efektyvumui, kitiems dalykams tai duos papildomą naudą. Šiandien dėl Ignalinos elektrinės vadovų taip pat, nepaisant to, kad ministras gali juos skirti kaip valstybinės įmonės vadovus, vis tiek būdavo daromi konkursai, daromos įmonės atrankos, procesas buvo vedamas skaidriai. Turbūt visi norėtume, kad jisai skaidriai vyktų.

Vėlgi jei kalbame apie visą darbuotojų atlygio sistemą, etatų sąrašo lygį, turėtume pasitikėti tiek administracija, tiek profesionalia valdyba, kuri mato įmonės naudas ir kaip ta įmonė turi būti efektyviai ir tvarkingai valdoma. Ne ministras, ne ministerija tai turi daryti – tai turi daryti profesionalai. Aš suprantu, kad kartais tokie dalykai kelia nerimą dirbantiems žmonėms, bet aš tikrai noriu užtikrinti, kad pažiūrėjus, kokią kelią per paskutinius 15 metų nuėjo Lietuvos valstybinės įmonės, mes nuėjome tikrai skaidrumo, profesionalėjimo kryptimi. Įmonės dirba žymiai efektyviau, mažesnius nuostolius neša. Kad ir kaip būtų keista, valstybinės įmonės yra patys patraukliausi darbdaviai šiandien, yra tarp TOP 5 įmonių.

PIRMININKĖ. K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Noriu paklausti aplinkos ministro. Ministrė, ar jau buvote miške grybų pažiūrėti arba kaip medžiai kertami? Kas turbūt skaudu daugeliui žmonių ir net gyvūnų gerovės atžvilgiu turbūt yra didelis iššūkis, tai kalbu būtent apie kraujasiurbių vabzdžių, būtent upinių mašalų, invaziją. Galbūt galite pasakyti, žinome, kad paskutinius penkerius metus buvo netgi programa, paskui dar šešiaisiais metais, pernai, savivaldybės dėjos pinigėlius, kad supiltų skystį. Šiemet tai yra tikrai opi problema, o jokių nuraminimo signalų iš ministerijos. Žmonės, ypač tie, kurie didelę laiko dalį praleidžia gamtoje, ne kabinetuose, kenčia nuo tų vabzdžių. Tai rodo, kad jeigu nenaikinami, jų populiacija kasmet didėja kartais. Kodėl nebuvo priimti sprendimai naikinti upinius mašalus ir kaip įsivaizduojate, kaip ateityje tai turėtų vykti? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju už klausimą. Mes irgi gamtos dalis, gyvūnija irgi yra gamtos dalis, bet kartais būna populiacijų bangavimų. Pernai buvo vykdyta penkiose savivaldybėse tokia mašalų naikinimo akcija, tikrai ir Druskininkuose, ir kitur, ir į Nemuną, ir Varėnos rajone, ir kitur. Buvo skirta iš biudžeto lėšų. Šiomet reikėtų pasitikslinti, kur yra. Kol kas iš savivaldybių tokių prašymų nebuvo, man nežinoma. Bendravau bent keletą kartų su Pietų Lietuvos savivaldybių merais, bet atskirai prašymų finansuoti iš biudžeto nebuvo. Jeigu savivaldybės būtų pasirengusios, gali prisidėti, bet kol kas tokio bent žodinio prašymo nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū. Aš ne grybas. Mano klausimas irgi bus energetikos ministrui. Kadangi paminėjote Ignalinos atominę elektrinę, ji niekada neįėjo į pačių patraukliausių darbdavių sąrašą. Tai galiu patvirtinti.

Mano klausimas. Kada rasite laiko susitikti su profesinėmis sąjungomis, nes jos Europos Komisijoje lengviau randa priėmimą su vadovybe susitikti negu čia, Lietuvoje, ir paprotinsite šitos įmonės vadovybę, kad su darbuotojų atstovais reikėtų vesti socialinį dialogą, o ne eiti į teismą ir nevykdyti įstatymų, nes pagal mūsų įstatymus darbuotojų atstovas turi būti įtrauktas į valdybą? Jau kurį laiką vyksta bylinėjimasis, užuot žmogų įtraukus į valdybą. Kokia čia problema? Jūs sakote, kad čia toks geidžiamas darbdavys. Taip, jis geidžiamas Visagine, nes ten darbo vietų mažoka. Bet propaguojama socialinio dialogo politika ten visai nevykdoma.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Kiek man žinoma, socialinis dialogas vyksta. Taip pat nereikia pamiršti, kad profsąjungai priklauso tikrai 30 % darbuotojų. (*Balsai salėje*) Taip, bet nereikia pamiršti, kad yra daug žmonių, kurie taip pat yra darbuotojai ir turi savo teises ir pareigas. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas. Aš niekada nebuvau atsisakęs, kai tik kreipdavosi profsąjunga dėl susitikimo, visą laiką mielai susitikdavau. Nėra taip, kad nesu susitikęs.

Dėl vadovybės. Bėda turbūt yra ta, kad profsąjungai dažnai netinka nė vienas vadovas. Prieš tai buvęs vadovas buvo blogas, pasikeitė vadovas – dabar vėl blogas. Visi vadovai, kurie tik pasikeičia, blogi. (*Balsai salėje*) Atstovas. Aš dabar nepasakysiu, kodėl ten teismuose yra. Aš tikrai nekelčiau klausimo, kad įmonės vadovai nevykdo įstatymų. Tokių dalykų nebūna ir negali būti. (*Balsai salėje: „Būna.“*) Ne, ne. Žiūrėkime, yra niuansų. Aš dabar nepasakysiu iš atminties, kodėl šita situacija yra tokia, bet teko girdėti, aš pasidomėsiu papildomai. Bet kiek aš suprantu, ten yra konkretaus asmens klausimas – paskyrimo ar nepaskyrimo.

PIRMININKĖ. A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Turiu klausimą, kurį galbūt kai kas norėtų pavadinti pareiškimu, bet anaip tol – tai nėra joks pareiškimas, nes tai yra susiję su aktualijomis tiesiogiai šiandien Lietuvoje. Per Lietuvą eilinį kartą nusirito vaikų mirčių banga: Alytuje nuo tilto nušoko, Panevėžio rajone du jaunuoliai rasti negyvi, pačiame Panevėžyje galimai nusižudė ir panašiai. Ar nemanote, gerbiamieji ministrų kabineto nariai, kad tai yra betvarkės švietimo sistemoje, psichikos sveikatos priežiūros sistemoje ir vaiko teisių priežiūros sistemoje tiesioginė pasekmė? Matyt, jau nebelieka ministrų, kurie susigaudytų, kas vyksta mano išvardintose srityse.

Norėčiau užduoti jį pasirinktinai tam, kas turi tam kompetencijų. Ministrė Pirmininkė turbūt, kaip visada, nepraleis progos papildyti.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš praleisiu progą ir paprašysiu atsakyti M. Navickienę. Bet nepraleisiu progos paminėti, kad tamstos polinkis generalizuoti dalykus yra tiesiog pritrenkiantis.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas Aidai, aš noriu pasakyti, kad jūs tikrai palietėte labai skaudžią temą. Ta tema mes kalbėjome paskutinėje Šeimos ir vaiko gerovės taryboje, tiek apie savivadybių problemą, tiek apie emocinius iššūkius, su kuriais susiduria Lietuvos gyventojai, ne tik vaikai, paaugliai, deja, vis ankstyvesniame amžiuje susiduria su tam tikrais iššūkiais. Čia ir pokovidiniai dalykai, ir priklausomybės, ir kitos labai sudėtingos aplinkybės, kuriose atsiduria vaikai. Sveikatos apsaugos ministerijos atstovas I. Rubikas pristatė nemažai priemonių, kurios yra sisteminės ir kompleksinės. Jų įgyvendinimas, aišku, užtrunka. Bet ką pavyko pasiekti šios Vyriausybės kadencijos metu, kad institucijos dėl paslaugų prieinamumo, ir prevencinių, ir pagalbos suteikimo, kalbėtusi tarpusavyje, ir mes turime tikrai neblogą algoritmą.

Noriu pasakyti, kad tas klausimas jau nebėra kaip nors pasklidęs tarp ministerijų – mes visi susirinkome į vieną vietą, apie tai pasikalbėjome ir neabejoju, kad tas diskusijas galėsime tęsti ir toliau. Visi turime suremti pečius, kad emocinė aplinka augti mūsų vaikams būtų geresnė, o paslaugos būtų prieinamesnės. Tai yra skaudžios tragedijos ir turime priemonių, bet yra labai svarbu, kad žmonės pasitikėtų ir kreiptųsi pagalbos, žinotų, kur kreiptis, bet kad kreiptųsi tos pagalbos, kurią galima gauti, reikia įveikti tam tikras vidines nuostatas.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų premjerei. Ką tik nuskambėjo kolegos klausimas. Gal šiek tiek kitaip, bet aš, ko gero, nepiktinaudžiausiu, paklausu kur kas švelniau. Ta problema dėl vaikų savižudybių, mokinių ir panašiai. Ji egzistuoja ne tik Lietuvoje, bet ir kitose valstybėse, daugiau ar mažiau. Visi bandome spręsti tas problemas, Lietuva taip pat tai daro. Bet yra problemų dėl psichologų trūkumo, kaip ir kitose valstybėse. Pavyzdžiui, Olandijoje net 3 mėnesius laukia, kad patektų pas psichologus. Čia yra visuotinė problema, iš tikrųjų, nereikėtų taip piktnaudžiauti kolegai dėl to. Bet dabar teko viešėti Austrijoje, Gmundeno mieste. Yra toksai savivaldybės sprendimas, kad galėtų prisidėti, kompensuoti ne tik privačias mokyklas, darželius, kaip yra užsienyje ir pas mus Lietuvoje, kad tėvams būtų lengviau finansiškai. Ar nematote galimybių, kad būtų galima kompensuoti ir psichologus, kurie teikia privačias paslaugas? Būtent tada sumažėtų eilės ir taip mes galėtume užbėgti įvykiams, nelaimėms už akių, sumažintume bent tą skaičių. Nes tas trūkumas vis tiek vienaip ar kitaip domiuoja. Ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Turbūt visus dalykus galime svarstyti, bet čia yra ta problema pirmiausia, kad objektyviai trūksta specialistų. Jų ypač trūksta viešajam sektoriui, nepaisant to, kad psichologinės pagalbos, švietimo pagalbos finansavimas tikrai pastaruosiu metu buvo gana ženkliai didinamas, bet jų vis tiek trūksta. Klausimas galbūt, sakykime, ir privačių paslaugų kokybės, bet didžiausia problema yra tiesiog tam tikra žmonių stigma naudotis šitomis paslaugomis. Jūs turbūt neblogai žinote, kad dalis žmonių tokiomis paslaugomis naudojasi, kaip čia pasakyti, anonimiškai. Todėl, kad pasekmės, tarkime, vėliau ar ginklą kokį nors įsigyti, ar kokiems nors leidimams, ar kokiems kitiems dalykams gali būti tokios, kurios tiesiog dėl paties sutrikimo stigmą gali žmonėms sukelti problemų, arba bent jau žmonės baiminasi, kad sukels problemų, net ir tada, kada jų objektyviai, sakykime, nėra.

Tikrai galime svarstyti visus variantus, kaip tą pagalbą, jos prieinamumą padidinti, nes tą ir darome pastaruosius keletą metų. Mielai apsvarstysime tą patirtį, kurią jūs esate praktiškai pamatę. Galime galvoti apie įvairiausius modelius, tikrai tos pagalbos nebus per daug, svarbu, kad ji būtų kokybiška, ir svarbu, kad pats žmogus norėtų tos pagalbos ieškoti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Antanai, sveikinu su Antaninėmis. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Drįstu paklausti gerbiamo S. Gentvilo, aplinkos ministro. Gerbiamas ministre, dėl Skuodo rajono Šauklių tundros jums žinoma. Pirmame etape jūs labai daug padarėte. Iš tiesų ta tundra yra sutvarkyta, tvora aptverta, projektas yra pabaigtas. Kaip jūs žinote, dėl vidinio pasivaikščiojimo tako, kuris yra nemažas, sutvarkymo žmonės deda dideles viltis ir šiuo metu išgyvena dėl finansavimo. Kada bus galima mums džiaugtis, o man Antaninių proga gal pasakysite, kada bus finansavimas?

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkui, gerbiamas Antanai. Atostogų metu linkiu užklysti į Skuodo regioną, aplankyti didžiausią Lietuvos kadagyną, vadinamąją Šauklių tundrą, pamatyti ten uždarame voljere besiganančius muflonus. Čia buvo pirmasis pažadas skuodiškiams, kad kartu su urėdija atstatysime tvoras, grįš muflonai. Tikrai nuostabus apžvalgos takas, kadagynas atvertas. Bet dabar takui sutvarkyti reikia beveik 700 tūkst. eurų, tai nėra paprasta rasti iš kišenės. Mes intensyviai ieškome šitų pinigų, kad galbūt etapais pradėtume tako tvarkymą.

PIRMININKĖ. Ir R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LVŽSF*). Ačiū. Mano klausimas ministrei E. Dobrowolskai. Jis būtų susijęs su parengtu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimo įstatymu ir lydimaisiais dokumentais, kuriais yra siekiama įgyvendinti Neigaliųjų teisių konvencijos nuostatas, panaikinant neveiksnumo ir riboto veiksnio institutus.

Šitoje situacijoje yra siūloma atsisakyti neveiksmo ir riboto veiksmo procesus reguliuojančių nuostatų, nustatyti tvarką išlaikant asmenų procesines garantijas, atsisakant privalomos teismo ekspertizės bylose, taip pat atsisakyti medicininio asmens įvertinimo, kiek įmanoma atsieiti asmens globos nustatymą nuo medicininės asmens būklės. Toje situacijoje globa yra nustatoma kaip visada dėl psichikos sutrikimų, tačiau tai jau paliekama spręsti teismui, kur nėra specialistų... socialiniams darbuotojams surašyti pažymas, kurie tikrai negali tiksliai įvertinti neįgaliųjų situacijos.

Tai mano klausimas ir būtų: kaip jūs įsivaizduojate? Mes tą Neįgaliųjų konvenciją ratifikavome prieš 14 metų ir buvę ministrai svarstėme, ar realiai teisingai vyktų žmonių, turinčių psichikos sutrikimų, neveiksmių arba ribotai veiksmių, procesas, ar būtų tinkamas? Manome, kad ne. Tai vis dėlto kodėl jūs ryžotės parengti Civilinio kodekso ir tų kitų lydimųjų dokumentų projektus ir kokia yra specialistų nuomonė teikiama jums šituo klausimu?

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiama Rimante, labai ačiū už klausimą. Čia labiau turbūt klausimas, kodėl Lietuva tiek metų nesiryžo to, ką įsipareigojo, padaryti ir tiek metų sąmoningai rinko visų tarptautinių organizacijų pastabas, mūsų nevyriausybinių organizacijų pastabas. Kiek mes matėme ir viešojoje erdvėje istorijų, kai tiesiog dėl biurokratijos žmonės sąmoningai kreipdavosi ir nustatydavo asmenims neveiksmumą, kad vieną arba kitą klausimą būtų lengviau dėl biurokratijos spręsti. Ir puikiai suprantame, kad asmenims neturi būti ribojamas veiksmumas, jeigu gali būti alternatyvios, mažiau teises ribojančios priemonės.

Parengti šį įstatymų projektų paketą užtruko ilgai, be galo ilgai diskutavome su nevyriausybiniu sektoriumi, su medikais, su psichologais, su kitais žmonėmis, kurie tiesiogiai susiduria, turėjome ne vieną tarpinstitucinį pasitarimą. Netgi kai įstatymo projektas jau buvo parengtas, turėjome atskirus susitikimus su Sveikatos apsaugos ministerija, su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, kuri matė ir paslaugų spektrą. Tai tikrai sudėtingas projektas. Šiuo metu jis yra pateiktas Vyriausybės Teisės skyriui įvertinti. Tikiuosi, kad dar pavasario sesijoje galėsiu atnešti į Seimą.

Numatome labai ilgą įsigaliojimo terminą tam, kad galėtume gana išsamiai diskutuoti tiek Seime, tiek ir numatyti tuos mechanizmus, kurie yra būtini bendrauti su teismų bendruomene, kaip keistųsi teismų praktika ir kita. Tikrai sudėtinga, tikrai diskusijų bus. Įsigaliojimas yra tikrai labai ilgas, numatomos ir pereinamosios nuostatos. Esu tikra, kai pateiksime Seime, galėsime aptarti plačiau, ypač komitetuose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Baigėsi Vyriausybės pusvalandis. Dėkui klaususiems ir atsakiusiems. Rytinį posėdį baigiame. (*Gongas*) O 14 valandą pradėsime nuo Seimo narių pareiškimų.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 389 STENOGRAMA

2024 m. birželio 13 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vakarinį plenarinį posėdį pradedame. (*Gongas*) Dabar galime užsiregistruoti, jeigu pageidaujate. Labai gausiai susirinko Seimo nariai į plenarinį posėdį, matau, tai visi nori užsiregistruoti. Pradėsime, kaip buvo žadėta, nuo pareiškimų. Tai tie, kas yra užsirašę pareikšti pareiškimus, prašome ruoštis. Mes esame skolingi, neatlikome to rytiniame posėdyje, tai atliksime dabar.

Užsiregistravo 49 Seimo nariai.

14.00 val.

Seimo narių pareiškimai

Kviečiu gerbiamą T. Tomiliną į tribūną pareiškimo. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Va taip, matote, kolegos. (*Šurmulyš salėje*) Gerbiami kolegos, turbūt svarbiausias Europos Sąjungos sprendimas, susijęs su žaliuoju kursu, buvo priimtas maždaug prieš metus, kai Europos Parlamentas nubalsavo už vadinamąjį Gamtos atkūrimo reglamentą. Tai yra svarbiausias sprendimas gyvosios gamtos, miškų, dirvožemio apsaugos srityje. Ateinantį pirmadienį, birželio 17 dieną, Europos Taryba, Aplinkos ministrų taryba tars galutinį žodį ir bus tvirtinamas šis svarbus istorinis sprendimas. Tačiau vakar labai netikėtai mes visi sužinojome gandą, kad mūsų premjerei tikriausiai įgėlė kažkokia keista musė ir mūsų Vyriausybė staiga keičia poziciją. Dvejus metus mes buvome Gamtos atkūrimo akto šalininkai tarp 11 valstybių, raginame kitas šalis jam pritarti, laimėjome mūsų Europos Parlamente, ir staiga mes sužinojome, kad Lietuva jau rikiuojasi šalia Vengrijos ir kitų mažumos (skaičiaus prasme) valstybių, kurios bando blokuoti šį labai svarbų visai Europai dokumentą.

Kas gi tas Gamtos atkūrimo reglamentas? Tai yra strateginis dokumentas, kuris įpareigoja valstybes rūpintis savo buveinių, ekosistemų apsauga. Jis tik nurodo pareigą planuoti, aiškiai planuoti ir iki 2030 metų atkurti bent 30 % buveinių, iki 2050 metų – 90 % miškų, pievų, šlapynių, upių, ežerų. Tai yra nacionalinis strateginis planas, bet kaip tai darys valstybės – tai jų reikalas. Reglamentas yra, priešingai, negu kalbama, naudingas ūkininkams, nes nualintas dirvožemis ilginiui reiškia nuostolius ir galimą badą ateityje. Šitas reglamentas yra apie bites, paukščius, drugių populiaciją. Jis įpareigoja iki 2030 metų nesumažinti žaliųjų erdvių ir medžių lajų dangos miestuose. Na, kam tai gali kliūti? Tai visi mes to norime, kiekvienas Lietuvos pilietis karštą vasarą puikiai supranta, kaip svarbu medžiai miestuose. Tai yra tam tikras minimumas standartų, kuriuos Europos Sąjunga ragina valstybes atitikti. Panašiai funkcionuoja minimaliosios algos reglamentas – Europos Sąjunga nemoka minimaliosios algos, bet jinai reikalauja iš valstybių laikytis tam tikro standarto, kiek turi sudaryti minimalioji alga nuo vidutinės. Tai čia panašiai yra minimalūs standartai dėl gamtos atkūrimo ir mes staiga atšaukiame savo pritarimą, nebesame tarp tų 11 valstybių.

Rytoj, kiek man žinoma, atėjo gandai iš Briuselio, kad mūsų Vyriausybė bandys laužyti rankas Europos reikalų komitete Seimo nariams ir keisti kelerius metus aiškiai reikštą Lietuvos poziciją ir čia, Seime, patvirtintą. Na, labai keista. Mes taip išduosime ateities kartas. Kodėl mes tai darome, nesuprantame iki galo.

Šiandieną per Vyriausybės valandą nuskambėjo, kad yra kažkokie ūkininkai, kurių bijo premjerė. Nuo kada premjerė bijo ūkininkų, juolab kad ūkininkai neprieštaravo šiam reglamentui

ir patys nesupranta, kas vyksta. Aš turiu teoriją, kodėl tai vyksta. Manau, kad tai yra tam tikras vienos Europos Parlamento frakcijos porinkiminis kerštas tikriausiai už balsavimą Europos Parlamento rinkimuose, gal nepakankamai balsų Europos liaudies partija gavo, gal per daug balsavo už dešiniuosius. Toks keistas kerštas Parlamentui. Iš tiesų, kai buvo balsavimas Europos Parlamente šių metų pradžioje, Europos liaudies partijos dalis balsų nuėjo už reglamentą, kita dalis prieš, tačiau aiškia persvara visos frakcijos, aš žiūriu į socialdemokratus, į valstiečius ir žaliuosius (B. Ropė balsavo už)... (*Balsas salėje: „Nebalsavo.“*) Nebalsavo? *Okay*. Gerai. Aš buvau tikras, kad balsavo. Nėra problemos. Kolegos, jūs kol kas esate valstiečiai ir žalieji. Kai jau tapsite nebe žalieji, atsisakysite žaliųjų pavadinimo, kalbėsime kitaip. Aš žiūriu į liberalus. Liberalai, jūsų ministras akivaizdžiai palaiko šitą sprendimą, akivaizdžiai nori išlaikyti reglamentą. Vakar bent jau man susidarė toks įspūdis. (*Balsai salėje*) Taip pat esu tikras, kad ir Lenkų rinkimų akcija palaikys šį reglamentą, ir Laisvės partija, kuri gana aiškiai flirtuoja su žaliosiomis vertybėmis.

Gerbiama premjere ir gerbiami konservatoriai, nedarykite šitos klaidos, nes bus gėda ne tik prieš Lietuvos žmones, bet ir prieš visus europiečius...

PIRMININKAS. Gerbiamas Tomai, jau laikas!

T. TOMILINAS (DFVL). ...ir viso pasaulio žmones, kurie laukia šio Europos sprendimo.

PIRMININKAS. Dėkui už pranešimą.

Dabar į tribūną kviečiu gerbiama A. Verygą perskaityti pareiškimą. Prašom. (*Balsai salėje*)

A. VERYGA (LVŽSF). Pakentėkite, kolegos, kol dar ne Briuselyje. Iš tikrųjų jau greitai nebegalėsiu aš čia, iš šitos tribūnos, nieko pasakyti. Kol galiu, noriu pasisakyti tema, kuria norėtų kalbėti ne vienas akademinio pasaulio žmogus. Vakar ne vienas man parašė žinutę. Skaičiuojame trečią nepriklausomybės dešimtmetį, o akademinio pasaulio žmonės jau bijo apie tai kalbėti, nes yra valstybių, kuriose už tokią kalbą, kokią aš dabar rengiuosi jums pasakyti, yra metama iš universiteto. Aš kalbu apie kultūrinį pamišimą, kuris dabar jau persikėlė ir į medikų bendruomenę, dėl ko man kaip medikui labai gaila ir gėda. Prasidėjo viskas nuo Vilniaus universiteto lyčiai jautrios kalbos gairių, kuriose atsirado siūlymai nenorint ko nors, neduok Dieve, įžeisti, naudoti lyčiai neutralią kalbą ir žmones vadinti žmogomis. Žmoga turėtų būti toks terminas, kuris nieko neįžeistų. Nežinau, ar jūs, kolegos, neįsižeistumėte, jeigu į jus kreiptųsi – žmoga? Aš įsižeisčiau. Manau, kad ne vienas kitas čia įsižeistumėte. Ne terminais mes turbūt pagarbą žmonėms pademonstruojame.

Bet paskutinis lašas, kuris paskatino mane čia šiandien ateiti į šitą tribūną ir atsistoti, tai Santaros klinikų medikams Jaunųjų gydytojų asociacijos išplatintos gairės ir rekomendacijos, kaip reikia bendrauti su pacientais. Aš jums pacituosiu, kad nebūčiau vėl kuo nors apkaltintas, kad aš čia kažko prisigalvoju ir panašiai. Išskirti dalykai, kurie yra laikomi žeminančia kalba ir mikroagresija. Įsiklausykite, kolegos, mikroagresija ir žeminanti kalba. Klausti, ar jūs esate biologinė moteris, ar jūs gimėte vyru, yra mikroagresija ir žeminanti kalba. Kaip reikėtų klausti? Reikėtų klausiti: jums gimus buvo priskirta vyriška ar moteriška lytis? Matote, jūs gimstate neva ne vyrais ir ne moterimis, jums kažkas tą lytį priskiria, kai jūs gimstate. Čia yra vienas labai įdomus pavyzdys.

Dar vienas pavyzdys. Žeminančia kalba ir mikroagresija laikytini tokie pasakymai kaip vyras ir žmona. Kodėl? Todėl, kad neva tokia kalba sukuria įspūdį, kad taip yra proteguojamos heteroseksualios poros, kažkokiu būdu pozityviai diskriminuojamos įprastinės šeimos ir panašiai, ir reikėtų sakyti: partnerė, partneris, šeimos nariai. Žodžiu, jeigu jūs bažnyčioje sudarėte bažnytinę santuoką ir ten kaip vyras ir žmona pasižadėjote vienas kitam visam gyvenimui, medikams į jus dabar rekomenduojama jau nebesikreipti kaip į vyrą ir kaip į žmoną.

Toliau – mūsų medikai yra treniruojami dar geriau. Šiaip įvairių seksualinio pobūdžio pasirinkimų ir kitos, sakykime, įvairios problemos turi savo terminus, pavyzdžiui, transvestizmas. Yra žinomas toks terminas, medikų daug metų naudojamas. Dabar gi medikai tokių terminų neturėtų vartoti, nes tai yra taip pat neva žeminančios kalbos ir mikroagresijos pavyzdys. Medikai turėtų į tuos žmones kreiptis kaip į *drag* karalienę arba *drag* karalių. Žodžiu, turėtų pasiaiškinti, kokio lygio *dragai* jie yra, ar jie yra karalienės, ar jie yra *drag* karaliai. Tai aš atsiprašau, kad iš tikrųjų man sudėtinga apie tai yra kalbėti neemocingai, bet, mano supratimu, yra peržengtos bet kokios svei-

ko proto ribos, kurios jau dabar yra verčiamos oficialiomis rekomendacijomis, spausdinamos, platinamos. Aš kitaip negu kultūrinis pamišimas visų šitų dalykų vadinti negaliu.

Tai, kolegos medikai, kol galiu iš šitos tribūnos, aš noriu paraginti ir paprašyti jus: atsikvoškite. Mieli akademinio pasaulio žmonės, pradėkite apie tai kalbėti, nes netruks ateiti laikas, kada jūs viso šito pasakyti ir Lietuvoje nebegalėsite. (*Balsas salėje: „A. Veryga – jėga!“*) (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju už pareiškimą. Kviečiu dabar gerbiamą R. Šarknicką. Džiaugiamės jaunosiomis deputatėmis Seime ir klausome dabar R. Šarknicko pareiškimo. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mieli kolegos, mieli Alytaus miesto gyventojai, jaunime! Balta rožė raudoname fone tai yra Alytaus miesto herbas, vienas iš labiausiai gėlėtų herbų Lietuvoje. Balta rožė simbolizuoja pagarbą, nuolankumą ir meilę, stipresnę net už mirtį, stipresnę už gyvenimą meilėje, tačiau ne visada meilė būna kantri, ne visada būna visiems vienodai teisinga arba neteisinga. Kalbėsiu apie vaikus. Neseniai baltos rožės mieste Alytuje įvyko tragiška nelaimė – miestą užliejo liūdesys dėl keturiolikmetės sprendimo pasirinkti išėjimą iš gyvenimo. Tai skaudi netektis. Užuojauta visai šeimai, jos draugams, švietimo bendruomenei.

Dabar labai daug klausimų: kodėl, kodėl, kodėl? Ir šie klausimai bus tol, kol emocijos, jausmai kurį laiką gyvens žmonių širdyse. Bet laikas yra toks, kad jis eina, nestovi vietoje ir nuneša atmintin žaizdas, kurios pavirsta į randus. Vaikų yra visokių ir čia nieko nepadarysi, jų charakteriai formuojasi ne tik mokykloje, bet ir šeimoje, kurioje dalyvauja svarbiausi žmonės – tėvai. O kur jiems kreiptis dėl savo atžalų, jeigu įvyksta tam tikrų problemų, psichologinių problemų vienoje ar kitoje įstaigoje ar kiemuose ar patiriamas smurtas? Juk vieno, trijų psichologų neužtenka mieste, tai rodo eilės, yra laukiama mėnesiais. Ne paslaptis, šios problemos yra ir kitose Europos Sąjungos valstybėse, ten laukiama net 6 mėnesius, tačiau jie ėmėsi sprendimų. Lietuvoje yra finansuojamos, kompensuojamos privačios mokyklos, darželiai, odontologijos paslaugos. Kodėl negalėtume imtis šios priemonės ir taip pat kompensuoti psichologams, kurie privačiai verčiasi šia paslauga ir konsultuoja žmones, vaikus? Šita praktika jau yra taikoma ir užsienyje. Mums jau laikas yra tai daryti. Sumažinkime vaikų savižudybių. Mums neužtenka darbuotojų, o tie psichologai, kurie baigia studijas, dažniausiai nesirenka dirbti šitų darbų valstybinėse įstaigose, jie iš karto išeina į privatų darbą, nes ten visai kitokie atlyginimai. Taip pat jie vengia darbų švietimo įstaigose, nes yra apkrauti nestabilios švietimo sistemos, įvairių popierizmų ir panašiai. Nėra motyvacijos eiti dirbti. Šiandien mano klausimas buvo premjerei I. Šimonytei dėl šios galimybės, kaip ji tai vertintų ir matytų. Džiugu, kad išgirdau, kad šį klausimą apsvarstys Vyriausybėje. Ačiū už tai ir prašau kuo greičiau imtis šių darbų. Ačiū.

14.16 val.

Informaciniai pranešimai

PIRMININKAS. Dėkoju už pareiškimus. Aš turiu dar vieną pareiškimą, tiksliau, gal pranešimą padaryti. Tuoj pareikšiu. Dėl Darbo partijos frakcijos seniūno pasikeitimo. Informuojame, kad Lietuvos Respublikos Darbo partijos frakcijos seniūnu išrinktas Seimo narys V. Bukauskas (sveikiname), frakcijos seniūno pavaduotoju – A. Mazuronis. Sveikiname. Seniūnų sueigos sudėtį papildys Seimo narys V. Bukauskas. Džiaugiamės. Tai toks pareiškimas. Ačiū.

14.16 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-3910 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kolegos, dabar pereiname prie mūsų standartinės darbotvarkės. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-3910. Gerbiamas Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas A. Kačiaitis mums galėtų pateikti šį nutarimą. Prašom.

A. KABIŠAITIS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 3 ir 5 dalimis, 115 straipsnio 2 punktu, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 2 punkto

4 ir 7 dalimis, atsižvelgdamas į Teisėjų tarybos nutarimą, Respublikos Prezidentas teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti R. Pocienės atleidimui iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų, pasibaigus įgaliojimų laikui. Įgaliojimų pabaiga yra šių metų rugpjūčio 21 diena. Dėkui.

PIRMININKAS. Klausimų nėra. Labai ačiū už jūsų pateikimą. Niekas neužsiregistravo paklausti. Gerbiami kolegos, ar galime pritarti po pateikimo? Dėkoju, pritarta. Svarstymas. Diskutuoti svarstymo stadijoje niekas neužsirašė. Ar galime bendru sutarimu po svarstymo? Dėkoju. Balsuosime priėmimo metu, tuojau.

Dabar priėmimas. Dabar pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio yra Teisės departamento išaiškinimas, kad turės atsirasti 2 straipsnis. Taigi 1 straipsniui ar galime pritarti bendru sutarimu? Pasiūlymų nėra? Dėkoju, pritarta. Ir atsiranda 2 straipsnis, kaip minėjau, kuris skamba taip: „Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“ Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar mes dar turime minutę ir keliolika sekundžių iki balsavimo lango, todėl dėl šito nebalsuosime.

14.19 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59² ir 59⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3564(2) (priėmimas)

Pereisime prie darbotvarkės 2-2.1 ir 2-2.2 klausimų – Sveikatos sistemos įstatymo projekto Nr. XIVP-3564 ir Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3565(2). Galbūt galėtume pastraipsniui dėl pirmojo projekto? 1 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Gerai. Balsuosime balsavimo metu, tuoj ir paleisime tuos balsavimus.

14.19 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3565(2) (priėmimas)

Dabar kitas projektas, antrasis, lydimasis. 1 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Toliau žiūriu, ar nėra pasiūlymų. Nei straipsnių, nei pasiūlymų daugiau nėra. Viskas sudaryta iš vieno didelio straipsnio. Taigi ar galime tam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Sueina laikas ir iš esmės galime balsuoti dėl šio ką tik mūsų aptarto projekto. Ar galime balsuoti? (*Balsas salėje*) Motyvų buvo? Atsiprašau, jeigu buvo motyvų. Mes nepastebėjome. Kad nebuvo... Tai štai motyvai: dėl 2-2.2 klausimo nėra, o dėl 2-2.1 klausimo...

14.20 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 59² ir 59⁵ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3564(2) (priėmimo tęsinys)

Įjunkite, parodykite 2-2.1 klausimą. Vieną sekundėlę, mes tuoj grįšime prie 2-2.1 klausimo, nes mes jau... Per greitai buldozeris važiuoja, tai nespėjame visų išklaudyti. Taip, yra, kolegos. Iš pradžių nebuvo, paskui... Gerai, už kalba gerbiama J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Kolegos, labai kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą. Paskutinė stadija beliko. Tikrai suprantu nerimą, rūpestį ir poreikį rūpintis lietuvių kalba ir manau, kad tai yra reikalinga ir prasminga, tačiau, matyt, ne šiuo atveju, nes tikrai tai, ką siūlau šiuo įstatymo projektu, yra labai specifinė galimybė labai siauram žmonių ratui savo profesinėje veikloje skaityti medicinos priemonių instrukcijas anglų kalba, jeigu jie patys ir gydymo įstaigos dėl to sutinka.

Manau, kad anglų kalba medicinoje kasdien yra vartojama, taikoma įvairiausiais atvejais, kaip ir minėjau, pačių gydytojų profesinėms kompetencijoms kelti, tiesiog skaityti straipsniams, nes dauguma, absoliuti dauguma jų yra anglų kalba, taip pat ir mokslo disertacijoms rašyti. Ta kalba yra tikrai medicinos bendruomenei pažįstama, ir jeigu tai, kaip yra teigiama ir kaip pačios gydymo įstaigos pageidauja, pagerins tam tikrų medicinos priemonių prieinamumą ir nesudarys

kliūčių pacientams gauti laiku ir kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, tai, man atrodo, dėl to tik turėtume džiaugtis, kaip ir tuo atveju, kai pacientams, sergantiems retomis ligomis, pavyksta gauti kompensaciją, tiesiog džiaugiamės dėl to ir nesukame sau galvos, kad anotacija, kurią tiesiog skaito pats pacientas, yra parašyta tikrai anglų kalba. Tai neapsunkinkime sveikatos priežiūros įstaigų specialistų darbo. Tikrai tai nebus rutininiai atvejai... toms priemonėms, kurios, matyt, yra taikomos ne kasdien, retesnėms procedūroms, ir kurių tiekimas pasunkėtų, jeigu reiktų ir vertimo, išaugtų dėl to ir pačios priemonės kaštai.

PIRMININKAS. Laikas.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Labai kviečiu palaikyti šitą įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Čia kolegos, prie manęs priėję, replikuoja: pasakyk, kolega, kad čia M. Muravjovo įstatymas. Na, nesinori taip per daug griežtai sakyti, bet šitam įstatymui priimti skirtos 5 minutės. Per 5 minutes, aš nežinau, ar mums visiems nuo vaikystės žinoma Lietuvos asmenybė M. Daukša – tautos vertybių skelbėjas, valstybės kertinių pamatų sergėtojas – spės apsiversti karste išgirdęs, kas vyksta savarankiškoje valstybėje, kai mes patys savo noru einame į anglėjimo glėbį. Tai yra, manyčiau, absoliučiai, absoliučiai neteisinga.

Mes šituo įstatymu nusižengiame keliems įstatymams, nusižengiame Konstitucijos 14 straipsniui. Dar didesnis paradoksas, kad per savaitę priimame, svarstome du visiškai priešingus įstatymus: šitą, kuriuo įteisiname, kad medicinos srityje galima rašyti angliškai visokias instrukcijas ir taip toliau, ir kitą įstatymą, D. Asanavičiūtės, kuriam visi, manau, pritarsime, jis atvirkštinis, kad ukrainiečiams, kitų tautų žmonėms, gyvenantiems Lietuvoje, viešojoje erdvėje reikia išmokti kalbėti lietuviškai ir aptarnavimo srityje bendrauti lietuviškai. Tačiau abiem įstatymams galioja tie patys įstatymai, tas pats Konstitucijos straipsnis.

Taigi kviečiu nepritarti, nes mes atidarome Pandoros skrynią: kitą mėnesį ateis į tribūną koks žemės ūkio ministras, paprašys, kad nebereiktų lietuviškai pateikti kombainų instrukcijų, ir panašiai. Taigi kviečiu nepritarti ir nenusižengti galiojantiems Lietuvos Respublikos...

PIRMININKAS. Dėkoju.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). ...įstatymams. Ačiū.

PIRMININKAS. Laikas! Kadangi labai daug užsirašė dabar kalbėti, tai bijau, kad išsiplėsimė plačiau negu 5 minutės. Visi, kas norės, karstuose apsivers.

Dabar gerbiamas A. Veryga. Prašau. Nėra? Bet buvo salėje, man atrodo. Pareiškimą darė, bet kažkur... Gerai. Tada gerbiamas R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Visiškai teisingai kolega Stasys pasakė, kaip dabar papildoma ir kolega Algirdas. Nežinau, kas įvyko Lietuvos Seimui po daugiau kaip 30 metų, kai mes patys bėgome nuo vienos sistemos, kad išsaugotume kiekvieną raidę, dėl kurios dabar kovoja Ukraina. Yra grynas pavyzdys: Latvija neleido rašyti svetimų raidžių pirmame puslapyje. Tai yra mūsų valstybė, mūsų tradicijos, mūsų Konstitucija ir ją reikia saugoti, jeigu gyvenate mūsų valstybėje. Jie leido įrašyti į antrą puslapį. Po šio ažiotažo, kai atėjo trys svetimos raidės į lietuviškus pasus, Prancūzijos Prezidentas dar labiau sutvirtino kalbą, kad nebūtų jokių svetimybių.

Čia buvo atidaryta Pandoros skrynia. Netrukus po trijų raidžių ateina projektas dėl diakritinių ženklų, kad tie ženklai būtų įtraukti į dokumentus šalia lietuviškų raidžių, lietuvių kalbos. Mes žygiuojame toliau. Štai dabar vėl kitas projektas, kuris laukia priėmimo stadijos. Kur mes einame? Mes patys save išduodame, negerbiame savo kalbos, o paskui garsiai rėkiame, šaukiame, kad kažkas mus puola, bet mes patys ją naikiname. Jūs patys savo rankomis naikinate mūsų vertybes, mūsų kalbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama D. Asanavičiūtė. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Ačiū ir gerbiamam S. Tumėnui už paminėjimą ir už pagyrimą, bet tikrai norėčiau aiškiai atskirti šitas dvi nuostatas. Viena iš jų, kuri Valstybinės kalbos įstatyme yra numatyta, vartotojui turėti instrukciją ir daikto panaudojimo gidą lietuvių kalba, bet čia J. Sejonienės užmačia yra šiek tiek kita. Tai yra apie specialistus, labai labai siaura sritis, ir tai susiję su medicinine įranga, ir susiję su medicininės įrangos, kuri gali išgelbėti gyvybę ir sveikatą, tiekimo greičiu ir efektyvumu.

Todėl nemanau, kad tai yra grėsmė lietuvių kalbai. Tikrai mes lietuvių kalbą saugome ir puoselėjame ir iš savo pusės siūlome įstatymų projektus, kurie tą kalbą stiprintų. Bet šiuo atveju nemanau, kad reikėtų taip stipriai laikytis principo. Leiskime įrangai ateiti kuo greičiau ir mūsų medicinos personalui ją naudoti ir padėti mūsų žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas Z. Streikus kalbės prieš.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Ačiū. Šiaip įstatymo iniciatoriai daro prielaidą, kad medikai idealiai angliškai moka kalbėti, suprasti ir vienodai supranta visą terminiją, kas yra netiesa, nes regionuose ne visi medikai taip moka, kaip mes įsivaizduojame. Be to, medicininė įranga yra ta medicinos sritis, kurioje kiekviena klaida gali brangiai kainuoti. Čia gyvybės gelbėjimas būtų ne tik anglų kalbos vartojimas, bet ir pavojus gyvybei, ypač kai sako, jeigu nekaltai, žmogus nepakankamai moka anglų kalbą. Aš siūlau kategoriškai prieš, nes yra, ypač sveikatos srityje, įnešti tokį nesusipratimą tikrai nelogiška.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas K. Masiulis kalbės už.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Manau, Seimas neturėtų kištis į įvairias plačias technines aplinkybes tokių sričių, kurių yra begalė. Pats kažkada buvau prisilietęs prie fizikos. Mes taip eidami uždrausime vartoti graikišką abėcėlę, nes ten jina dominuoja, ta graikiška abėcėlė, įvestume lietuvišką. Lygiai taip pat, jeigu pažiūrėtume į mokslinius tekstus, tai dabar faktiškai norint pretenduoti į profesoriaus pareigas reikia, kad tu būtum publikavęs užsienyje recenzuojamuose leidiniuose, ne lietuviškuose. Mes turėtume uždrausti tokius dalykus, tegul čia, Lietuvoje, ką nors publikuoja. Na, nesikiškime į sritis, kurios mažai ką bendra turi su lietuvių kalba. Čia yra grynai techninės sritys, technologinės sritys ir tegul žmonės vartoja tą kalbą, kuri ten jiems yra priimtina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prieš, kadangi tuo metu nebuvo gerbiamo A. Verygos, kalbės gerbiamas E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, aš norėčiau atkreipti dėmesį, be pasakytų dalykų, į du momentus. Pirmas momentas, kad šitas įstatymo projektas siaurina ir mažina galimybes vystyti nacionalinę techninę terminiją. Tai yra faktas. Jau turite žinoti tie, kas šitą teikėte, kad įrangos instrukcijų vertimai yra labai sudėtingi, ne visi tai pajėgia padaryti ir tos klaidos gali labai brangiai kainuoti. Tai viena. Siauriname galimybę vystyti savo techninę terminiją.

Antra. Gerbiamieji, blogai išverstas medicininės įrangos instruktažas gali labai brangiai kainuoti. Aš tokį mažytį pavyzdį pasakysiu. Yra toks įrenginys kaip barokamera. Nepamirškime, kad šalia surinkimo instrukcijos yra naudojimo instrukcija, ir blogai išversta sudėtingų įrenginių naudojimo instrukcija gali sukelti mirtiną pavojų. Taigi, gerbiamieji, čia nėra toks paprastutis dalykas, kuris, gali atrodyti, čia yra siauras, tiktai verslo reikalas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Žinoma, kad čia nėra joks siauras verslo veikalas, čia yra galimybių greičiau pradėti naudoti reikalingą medicinos įrangą reikalas. Vienas kolega čia ką tik kalbėjo, kad ne visi medikai moka anglų kalbą. Ne visi moka ir ne visi privalo mokėti, bet specifinių tekstų vertimas į lietuvių kalbą taip pat yra labai sudėtinga užduotis. Aš dar mokiausi iš tų ekonomikos vadovėlių, kur buvo išversta „generolų motorai“ ir „generolų elektrikai“. Tiesą sakant, tų vertimų būna visokiausios kokybės.

Tie žmonės, kurie gali, ir dauguma jų gali, nes jie skaito straipsnius, jie patys juos rašo, jie juos publikuoja tarptautinėje spaudoje, tie medikai, kuriems užtenka kompetencijos naudoti angliškus tekstus, originalo tekstus, jie tikrai gali juos naudoti, manau, be jokios rizikos pacientų gyvybei. O tuo tarpu vertimai gali būti įvairios kokybės ir iš to tam tikrų rizikų taip pat gali ateiti. Man atrodo, kad pati galimybė naudoti tuos tekstus tada, kada yra kalbos pakankamas mokėjimas, yra pakankama kompetencija, o medikų kompetencija daugeliu atvejų neabejotinai tokia ir yra, tai yra palengvinimas ir leidimas greičiau pradėti naudoti reikalingą įrangą, kuri yra reikalinga pacientams gelbėti. Todėl tikrai raginčiau balsuoti už ir neieškoti tamsios katės tamsiame kambaryje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Tai dabar ir apsispręsimas dėl projekto Nr. XIVP-3564. Balsuojame. Priėmimas. Sveikatos sistemos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3564.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 90, balsavo 88: už – 48, prieš – 22, susilaikė 18. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)
Dabar per šoninį mikrofoną – gerbiamas S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, aš noriu kolegai Kęstučiui tokį argumentą pasakyti apie nesikišimą. Taip, politikai neturėtų kištis, tam yra institucijos, kurios rašo pažymas, išsako savo nuomonę, pasižiūri, ar atitinka įstatymus. Tai aš ir noriu pasakyti, kad buvo absoliučiai ignoruota išvada mūsų komisijos, vadovaujamos V. Meiliūnaitės, kuri tiesiai šviesiai parašė: neatitinka įstatymų. Vadinas, neatsitiktinai ministrė A. Armonaitė šitą komisiją neseniai iš tribūnos siūlė išvaikyti, matyt, kad nebūtų rašomos tokios objektyvios pažymos. Štai tau ir atsakymas apie nesikišimą. Leidžiame angliškai, o ko gi, tada leiskime ir lenkiškai, ir rusiškai. Jeigu atidarome Pandoros skrynią, tai tada pirmyn!

PIRMININKAS. Dėkoju. Atrodo, atsidarė Pandoros skrynia per šoninį mikrofoną. Gerbiamas kolega A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Kolegos, labai įdomu matyti, kad aukščiausio lygio politikai užmiršta, kad Lietuvoje valstybinė kalba yra lietuvių kalba, ne anglų, ne kažkokia ten, kaip buvo mums bandoma įpiršti okupacijos laikotarpiu. Labai gaila, kad tai labai greitai pasimiršo. O premjerei, kuri sakė, kad, jeigu mokama yra anglų kalba, galima naudotis, tai aš jums parekomenduočiau dabar sudėlioti rekomendacijas gydymo įstaigų vadovams, kad jie dabar pamainas rikiuotų pagal tai: moka ar nemoka anglų kalbą. Tie, kurie moka, gal ir galės ką nors perskaityti, o tie, kurie nemoka anglų kalbos, nes jinais nėra privaloma ir nebūtinai jos žmonės mokosi, studijuodami, mokykloje, tai jie negalės dirbti ir prireikus negalės pasidomėti tokia įranga. Gaila, kad jūs darote tokias nesąmones ir menkinate mūsų valstybinę kalbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną gerbiamas R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Trumpai: šioje kadencijoje jūs antrą kartą išdavėte lietuvių kalbą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar gerbiama J. Sejonienė per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkui, Pauliau. Aš gal ne taip dramatiškai, bet man atrodo, kad jeigu būtų įstatyme paminėta rusų kalba, tai daugeliui šio Seimo narių būtų daug priimtinau, nes daugiau žmonių čia supranta rusiškai negu angliškai. (*Triukšmas salėje*)

14.34 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 2, 3, 16, 59¹, 59², 59³, 59⁴, 59⁵, 59⁶, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo Nr. XIII-2754 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3565(2) (priėmimo tęsinys)

PIRMININKAS. Dėkoju, replikos išsakytos. Kolegos, dabar pereiname prie balsavimo dėl darbotvarkės 2-2.2 klausimo – Sveikatos sistemos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projekto Nr. XIVP-3565(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 85: už – 50, prieš – 16, susilaikė 19. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

14.38 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIVP-3910 (priėmimo tęsinys)

Dabar liko balsuoti dėl darbotvarkės 2-1 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti Reginą Pocienę iš Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIVP-3910. Balsuojame. Nutarimo priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavo 92: už – 90, prieš – 1, susilaikė 1. Taigi, dėkojame gerbiausiai R. Pocienei už jos darbus.

Dabar gerbiamas R. Šarknickas dar kartą per šoninį mikrofoną. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Prieš linkėdamas pačiam sėkmės (jau paskutinį kartą mes turbūt matomės, išvyksi į Briuselį), dėkoju už suteiktą žodį. Mano balsas prieš, tai buvo prieš. Įrašykite.

PIRMININKAS. Gerai, jūsų balsas prieš. Kaip suprantu, jūs kažkur išvykstate, ar ne, labai toli, nes mes dar kol kas matysimės. (*Balsas salėje*) Taip, sako, kad nesudaviau gongo ties priėmimu. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Dabar jau aiškiai.

14.39 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3032(2) (priėmimas)

Gerai, gerbiami kolegos. Darbotvarkės 2-3 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso daugybės straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3032. Dėl jo nebuvo pasiūlymų. 1 straipsnis. Ar galime bendru susitarimu? Dėkoju, pritarta pastraipsniui. Įveikta. Niekas neužsirašė dėl motyvų. Tai tada gal balsuokime, gerbiami kolegos, dėl Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-3032.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 85, prieš nebuvo, susilaikė 7. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.40 val.

Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 40 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3329(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3329. Čia yra tik Teisės departamento, matau, pasiūlymai, jiems višiams komitetas pritarė. Gal nevarginkime pranešėjo, pereisime ir taip, ar ne?

Dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Kitam pasiūlymui taip pat pritarė. Ar galime 1 straipsniui su šia redakcija pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio taip pat viena Teisės departamento... Ne, dėl 2 straipsnio nieko nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta.

Ir čia dėl 3 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas tiesiog pritarė. Ar galime bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl viso niekas nenori kalbėti. Tuomet balsuojame dėl Vartotojų teisių apsaugos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3329.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.41 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3573. Čia nebuvo jokių pasiūlymų. 1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai už. Kalba gerbiama D. Asanavičiūtė. Prašau.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau priminti, kad šitas įstatymo projektas gimė po 2024 m. sausio 16 d. iniciatyvinės grupės „Stop prekybai Rusijoje“ paskelbtos analizės apie į Ukrainos nacionalinės korupcijos prevencijos agentūros tarptautinių karo rėmėjų sąrašą įtrauktos su „Vičiūnų grupe“ susijusios UAB „Autovici“ laimėjimus viešuosius pirkimus. Labai ačiū jauniems iniciatyviems asmenims, savanoriams, kurie tą informaciją rado, paskleidė ir dalyvavo kuriant šį įstatymo projektą. Taip pat ačiū ir komitetui, kuris sutvarkė tą projektą. Pradiniam variante buvo numatytas įmonių sąrašas, panašiai kaip ir Ukrainoje tarptautinių karo rėmėjų sąrašas, bet vis dėlto tai įdiegta į esamą Viešųjų pirkimų įstatymą. Atsiranda dar viena sąvoka, tai yra iš viešųjų pirkimų galime šalinti tiekėjus, kurie vykdo veiklą Rusijoje, Baltarusijoje, Rusijos aneksuotame Kryme, Padniestrės, Abchazijos, Pietų Osetijos teritorijose. Ši nuostata vis vien atitinka buvusio projekto dvasią. Aš manau, tai yra stiprus pareiškimas ir stipri mūsų politikų deklaracija apie tai, kad vertybinė politika turi išlikti viešuosiuose pirkimuose. Tikiuosi, kad ilgainiui ta vertybinė politika pereis ir į privatų sektorių. Ačiū, gerbiama kolegose, ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar už nori kalbėti gerbiama I. Pakarklytė. Prašau.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Išties žmonės stebėjosi ir stebisi, kaip vis dar įstatymiškai buvo įmanoma, kol kas ir yra įmanoma, kad įmonės, kurios veikia Rusijoje, kurios moka mokesčius Rusijoje, galėjo dalyvauti ir laimėti viešuosiuose pirkimuose. Šis projektas yra rimtas žingsnis, kad tai nebevyktų.

Aš gal dar į kelis pakeitimus atkreipčiau dėmesį, kaip jisai pasikeitė nuo to pirminio projekto. Ne tik nelieta to karo rėmėjų sąrašo, ką mes suprantame, kad praktiškai būtų buvę sudėtinga įgyvendinti, na, kasdien turėti tą aktualų sąrašą, Ukraina taip pat tokio sąrašo yra atsisakiusi, dabar patobulintame projekte yra numatoma jau tiekėjų pareiga patvirtinti, kad jie neveikia Rusijoje ar Baltarusijoje. Jeigu kiltų klausimų, tuomet vėlgi reiktų aiškintis ir toliau žiūrėti.

Taip pat pirminiame projekte buvo konkrečiai pasakyta – Rusija ir Baltarusija. Dabar patobulintame projekte yra pateikta nuoroda į Vyriausybės tvirtinamą sąrašą. Jame yra ne tik šios valstybės, bet ir Rusijos laikinai šiuo metu kontroliuojamos teritorijos: Krymas, Padniestrė, Abchazija ir Pietų Osetija. Aišku, tai apskritai suteikia daugiau lankstumo žiūrint į tą besikeičiančią situaciją. Taip pat yra detalizuotas susijusių asmenų apibrėžimas, kas irgi šiuo atveju aktualu. Pati teikia projektą, kuris kitame komitete vėlgi yra susijęs, ir tikiuosi, kad Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas irgi taip susitvarkys su užduotimi efektyviai, kaip Ekonomikos komitetas susitvarkė ir čia parodė lyderystę. Ačiū ir komitetui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Paskutinis už kalbės gerbiamas V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mielieji kolegos, tai yra aki-vaizdžiausias pavyzdys, kai mes ne tik kalbomis, bet ir konkrečiais darbais remsime Ukrainą ir aiškiai signalizuosime tiems tiekėjams, kurie iki šiol maudosi krauju suteptuose pelnuose, piniguose, kad jie į mūsų viešuosius finansus, į viešuosius pirkimus negalėtų pretenduoti. Geras, reikalingas įstatymo projektas yra kaip atgrasymo priemonė, kaip susimąstymo priemonė. Aš manau, kad mes visi kartu galime drąsiai balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Taigi balsuokime dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3573(3). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 84, balsavo 81: už – 80, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.46 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 44, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386(2) (priėmimas)

Toliau 2-6 klausimas – Elektros energetikos įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2386. Čia taip pat nebuvo jokių pasiūlymų.

1 straipsnis. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. 3 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. 4 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Vadinasi, balsuojame dėl Elektros energetikos įstatymo trijų straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-2386.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.47 val.

Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 37 ir 68 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3495(3) (priėmimas)

Toliau 2-7 klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas.

1 straipsnis. Pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 2, 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Balsuojame dėl Elektros energetikos įstatymo projekto Nr. XIVP-2386. Ne, atsiprašau. 2-7 klausimas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ir taip toliau, projektas Nr. XIVP-3495.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 89, balsavo 89: už – 86, prieš – 1, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.47 val.

Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus ir jų ideologijas įstatymo Nr. XIV-1679 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3487(2) (priėmimas)

Dabar 2-8.1 ir 2-8.2 klausimai – įstatymų projektai Nr. XIVP-3487 ir Nr. XIVP-3488. Čia dabar dėl draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio buvo Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 2 straipsniui su šia redakcija? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Yra gerbiamas D. Griškevičius. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Atsisakau.

PIRMINKAS. Atsisako, gerai.

Tada balsuojame dėl 2-8.1 klausimo – Draudimo propaguoti totalitarinius, autoritarinius režimus įstatymo projekto Nr. XIVP-3487.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 94, balsavo 94: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.49 val.

Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3488(2) (priėmimas)

Ir lydimasis 2-8.2 klausimas – Žmonių palaikų laidojimo įstatymas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju. 2 straipsnis. Pasiūlymų nėra. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl motyvų nėra.

Balsuojame dėl 2-8.2 klausimo – Žmonių palaikų laidojimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3488.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 93, balsavimo 92: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.50 val.

Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 2, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3245(2) (priėmimas)

Dabar darbotvarkės 2-9 klausimas – Alternatyviųjų degalų įstatymo projektas Nr. XIVP-3245. Čia reikės turbūt pranešėjos. Gerbiama A. Gedvilienė. Aišku, suprantu, kad su premjere svarbu, bet į tribūną irgi svarbu. Prašom, jūsų reikės, nes čia yra pasiūlymų. Taigi dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo trys Teisės departamento pasiūlymai, iš kurių dviem pritarė, vienam nepritarė. Gal tiesiog trumpai pakomentuokite komiteto nuomonę.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, du pirmieji yra techninio pobūdžio, o kitas irgi yra techninio pobūdžio, bet šiuo atveju mes galvojame, kad pataisymas neatitiktų įstatymo tikslo ir logikos, tai dėl to nepritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Gerai. Toliau tada buvo gerbiamo Seimo nario J. Urbanavičiaus pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Matyt, sudarysime galimybę pristatyti gerbiamam Justinui ir paskui žiūrėsime.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai tikrai aktualus klausimas, vyko daug diskusijų komitete ir buvo atskiri klausymai. Iš tikrųjų kol kas kompromisas nėra rastas dėl šio klausimo. Kiek suprantu ir su komiteto pirmininke esame kalbėję, su ministru yra kalbama apie tai, kad visgi ieškosime kompromiso ir dar bus atskiri susitikimai, tad šiandien atsiimu šį siūlymą ir neprašau balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai, nereikalaujate balsuoti, atsiimate. O dabar kitas jūsų pasiūlymas buvo? Gerbiamas Justinai Urbanavičiau, kitas jūsų pasiūlymas buvo komplekse, atsiimate?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Abudu, taip.

PIRMININKAS. Abu. Gerai. Vadinas, atsiėmė. Ar galime tada pritarti 2 straipsniui su šia komiteto redakcija? Dėkoju.

Dabar 3 straipsnis. Dėl jo buvo tikrai Kanceliarijos Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Ar galime pritarti 3 straipsniui pagal šią redakciją? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Ačiū pranešėjai. Dėl 4 straipsnio nebuvo jokių pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar už gerbiamas K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Lietuvoje vis po truputį didiname tikslus, kiek mes norime savo transporto energijai sunaudoti alternatyviųjų degalų, konkrečiai – elektros ar biodegalų. Šiuo įstatymo pataisymu mes įtraukiame viešąjį transportą ir suteikiame galimybę elektriniam viešajam transportui patekti į paramos schemą, kuomet iškastinio kuro tiekėjai Lietuvos rinkoje galės įgyvendinti jiems keliamus tikslus remdami elektrinį viešąjį transportą, elektrinius traukinius, taip pat pirkdami ir įgyvendindami savo tikslus per pusiau viešas elektromobilių įkrovimo stoteles, priklausančias kokiems nors atskiriems elektros tiekėjams. Aš atsidariau interneto tinklapius ir matau, kad elektrinius autobusus perka Tauragė, Jonava, Kaunas, Utena, Kėdainiai, Druskininkai ir visi kiti, kitos savivaldybės, tai šiuo įstatymo pakeitimu mes iš tiesų suteiksim papildomą paramą šioms savivaldybėms eksploatuojant savo elektrinį viešąjį transportą. Kviečiu labai palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada balsuojame dėl Alternatyviųjų degalų įstatymo projekto Nr. XIVP-3245.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 85, balsavo 84: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė 8. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.54 val.

Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3268(2), Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 1, 5³, 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3269(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-10.1 ir 2-10.2 klausimai. Pirmiausia Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3268. Gerbiama I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė, perskaitytų išvadą. Tai gal iš karto išvadą ir dėl lydimąjo Teisėkūros pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3269? Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektą Nr. XIVP-3268. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Konstituciniam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Taip pat, kaip pagrindinis komitetas, svarstė Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 1, 5³, 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3269. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiausiai pirmininkei. Dabar kviečiu Žmogaus teisių komiteto pirmininką gerbiama T. V. Raskevičių. Ar jūs galėtumėte mums pristatyti komiteto išvadą? Prašom į tribūną. Kalbėjote kažkokiu bendru telefonu, matau. Prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos ir kolegės, Žmogaus teisių komitetas, kaip papildomas komitetas, Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektą svarstė praėjusių metų gegužės 20 dieną. Komitetas, 4 komiteto nariams balsavus už, prieš nebalsavus nė vienam ir susilaikius 1, pritarė Konstitucinio įstatymo projektui ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų neužsirašė niekas. Tada po svarstymo balsuokime dėl abiejų projektų: dėl Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatymo projekto Nr. XIVP-3268 ir Teisėkūros pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3269.

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 86, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo yra pritarta.

14.57 val.

Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654(2), Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3655(2), Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3656(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-11.1, 2-11.2, 2-11.3 klausimai. Taip pat svarstymas. Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654. Gerbiamas V. Juozapaitis, komiteto išvada. Galbūt galite išvada dėl visų: Vietos savivaldos įstatymo ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kultūros komitetas pritarė išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pritarė išvadai. Ne, nepritarė?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komiteto išvadai... Iš eilės kiekvieną?

PIRMININKAS. Taip, iš eilės kiekvieną. Dėl Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto, Vietos savivaldos įstatymo ir Nekilnojamojo kultūros... Tiesiog išvadą, pasiūlymai po to.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Išvadai pritarta.

PIRMININKAS. Pritarta komiteto išvadai. Gerai, dėkoju. Dabar E. Pupinis Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl visų šių trijų projektų.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, komitetas iš esmės pritarė Lietuvos Respublikos kultūros politikos pagrindų įstatymo projektui Nr. XIVP-3654 ir pasiūlė pagrindiniam komitetui jį svarstyti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas, kurioms komitetas pritarė, ir komiteto pateiktą siūlymą. Balsavo: už – 10, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Gerai. Kviečiame į tribūną grįžti gerbiamą Kultūros komiteto... Palaukite, atsiprašau, gerbiamas profesoriau. Dar yra vienas komitetas, kuris buvo papildomas dėl viduriniojo projekto. Gerbiamas B. Matelis mums galėtų pagarsinti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą dėl Vietos savivaldos įstatymo, čia buvo dar vienas papildomas komitetas. Prašom.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3655 ir pritarė įstatymo projektui. Balsavimo rezultatas: bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir dabar jau kviečiu grįžti Kultūros komiteto pirmininką, svarstysime pasiūlymus. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo nario S. Tumėno pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies, tai kreipiuosi į autorių, gal sutinka? Sutinka su šia redakcija. Gerai, tada pritariame iš dalies. Dėl 2 straipsnio buvo Seimo Ateities komiteto pasiūlymas, bet ne konkretus ir čia taip pat pritaria iš dalies. Sutinkate? Gerai, dėkoju. Toliau buvo, kuriam nepritaria, Ateities komiteto pasiūlymas, bet irgi tenkina jus pagrindinio komiteto išvada? Toliau buvo Seimo nario V. Juozapaitio pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galbūt bendru sutarimu galime pritarti šitam pasiūlymui? S. Tumėnas sako, kad jo mikrofonas vis dar įjungtas. Ačiū, išjungiame, bet gal kaip ženklas, nes jūsų pasiūlymą kaip tik priėmė. Gerbiamo S. Tumėno, kuriam komitetas nepritarė. Dabar įjungsime mikrofoną, ar jus tenkina komiteto nepritarimas? Dėl 2 straipsnio, kuriame regioninė kultūros politika.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Taip, įstatyme... Mes iš tribūnų mėgstame šnekėti apie regioninę politiką ir tame įstatyme tiesiog nėra tokių terminų, tai norėjosi, kad atsirastų. Čia yra du susiję mano siūlymai. Vienas yra regioninė politika, o antras – paaiškinti, kas yra regiono politika. Turinys tas pats, bet subjektai skirtingi, paaiškinau, kas yra regioninė politika nacionaliniu mastu ir kas yra regiono politika savivaldybės lygmeniu. Tai tiesiog norėtusi, kad ir įstatyme atsirastų tie terminai. Nors paskui netiesiogiai ten užsiminta buvo, bet tokie mano pasiūlymai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai jūs neatsiimate ir reikalaujate balsuoti, ar jus tenkina komiteto nepritarimas?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Na, šitų nenorėčiau atsiimti.

PIRMININKAS. Gerai, tada balsuosime dėl gerbiamo S. Tumėno pasiūlymo, bet komiteto nuomonės prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Už – 5, prieš – 1. Ir motyvai nepritarimo būtent tie, kurie čia ką tik buvo įvardinti. Pirmiausia, šitame įstatymo projekte nėra šitos sąvokos, bet mes posėdžio metu su garbiu Seimo nariu S. Tumėnu sutarėme papildyti kitą įstatymą, kuris tapo po signatarų to naujo pasiūlymo, ir taip išsprendėme šį klausimą, bet šandien vėl jis keičia nuomonę. Atkreipiu dėmesį, kad iš tikrųjų tai yra teisėkūros problema, gali būti, nes buvo nepritarta ir Kultūros ministerijos teisininkų. Todėl, kad apie regioninę politiką, kaip apie tokią, nėra čia kalbama, o vien tik įvesti sąvoką apie tai nekalbant turbūt irgi būtų netikslinga. Kita vertus, šitas teiginys, kad regioninė kultūros politika yra, cituoju: „kultūros politikos formavimas“, apskritai nėra logiškas, nes įrašyti į įstatymą, kad „politika tai yra jos formavimas“, užims daug laiko išaiškinant, ką gi tai reiškia. Komitetas iš tikrųjų susilaikė nuo tokio vertinimo teigiama kryptimi ir dar pažymėjo, kad atskirai reglamentuoti regiono kultūros politiką nėra tikslinga, nes kultūra yra savivaldybių savarankiškoji funkcija, todėl tos įstatymo nuostatos bus taikomos tiesiogiai. Taigi prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl pasiūlymo nori kalbėti prieš gerbiamas E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, pirmininkas daug ką pasakė. Iš tikrųjų pagal įstatymų leidybos technikos taisykles paprastai terminai rašomi pradžioje. Tie, kurie yra vartojami ir kurie plačiai naudojami įstatyme.

Šiuo atveju, aišku, terminai gana gražūs, tačiau mes netgi nesusitariame dėl pačių terminų kituose įstatymuose, susijusiuose su valstybės valdymu, kas tai yra regionas. Jie iš esmės vienus įsivaizduojami kaip keturi regionai, tačiau jie iš esmės nėra pakankamai įteisinti. Kai kas įsivaizduoja buvusius apskrities vienetus kaip regionus. Iš tikrųjų tai gali šiek tiek klaidinti. Manau, kad vis dėlto, kaip čia ir buvo pasakyta, kituose įstatymuose galbūt galėtų atsirasti, bet šiame iš tikrųjų nėra priežasties, kad atsirastų, nes žmonės galėtų skaitydami įstatymą pradėti ieškoti, kas tai yra, o jo turinyje iš esmės nėra. Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Seimas apsispręs dėl gerbiamo S. Tumėno pasiūlymo, kurį ką tik aptarėme. Komitetas nepritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo. (*Balsai salėje*) Ne, visada balsuojame dėl pasiūlymo. Dėl S. Tumėno pasiūlymo. Kas balsuoja už, tas pritaria pasiūlymui, kas balsuoja prieš, tas nepritaria pasiūlymui. Komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 94, balsavo 93: už – 47, prieš – 4, susilaikė 42. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Dar buvo kitas gerbiamo Seimo nario S. Tumėno pasiūlymas. Gerbiamas kolega, buvo dar vienas jūsų, kitas pasiūlymas.

Per šoninį mikrofoną – gerbiamas K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Dėl protokolo. Mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKAS. Gerai. Dėl protokolo – jūsų balsas prieš.

Gerbiama R. Petrauskienė per šoninį mikrofoną.

R. PETRAUSKIENĖ (*TS-LKDF*). Mano balsas taip pat prieš. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas D. Gaižauskas.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). O mano už.

PIRMININKAS. O jūsų už ir dar iškrito kažkas.

Gerbiama A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Kadangi yra vieno balso skirtumas, aš frakcijos vardu prašau perbalsuoti. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, nepykite, bet tokių precedentų jau buvo ir neišeina čia teikti perbalsuoti, nes nėra lygu. Tai, kad kas nors nepaspaudė mygtuko ar kitaip pabalsavo, nekeičia rezultato. Nepykite, bet taip yra.

V. Pranckietis per centrinį mikrofoną.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Mano balsas ne už. Susilaikiau.

PIRMININKAS. Štai jūsų balsas... Net ir taip žvelgiant, vis tiek rezultatas būtų tas pats.

Gerai, judame toliau. Gerbiamas S. Tumėnas pristatys savo kitą pasiūlymą.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ačiū, kad pritarėte mano siūlymui. Nėra rimtas argumentas, kad įstatyme neminima sąvoka „regioninė politika“. Reikia, kad būtų vartojama, todėl aš ir pasiūliau.

Kitas apie nevyriausybinės organizacijas atsirado integruotas kartu su prezidentūros siūlymu. Čia neprašau atskirai dėl nevyriausybinių organizacijų, nes buvo atsižvelgta per kitų teikimus.

PIRMININKAS. Neprašote balsuoti?

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ne.

PIRMININKAS. Dabar jau jus tenkina? Gerai. Tada, žiūrėkite, jūs turbūt pristatėte 2 straipsnį šalia to, kurį priėmė Seimas, taip? Regiono kultūros politika, regiono ir savivaldybės lygmens kultūros politikos formavimas? Taip? Ar jūs šitą pristatėte ir sutinkate?

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Gerai, judame toliau.

Toliau buvo kitas Seimo nario S. Tumėno pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė, bet čia apsisprendėme.

Tada buvo Seimo Ateities komiteto dėl 3 straipsnio, kuriam komitetas nepritarė. Tenkina tokią redakciją Ateities komitetą. Gerai.

Toliau buvo dar vienas S. Tumėno pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Čia dėl nevyriausybinių organizacijų.

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Neprašau atskirai, nes atsirado visiems...

PIRMININKAS. Gerai. Neprašote atskirai?

S. TUMĖNAS (*LVŽSF*). Ne.

PIRMININKAS. Vadinas, atsiimate. Ačiū. Fiksuoju, atsiėmėte.

Toliau. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nebuvo.

Dėl 5 straipsnio buvo Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Tenkina toks pritarimas iš dalies? Kaip suprantu, tenkina. Toliau buvo Seimo Ateities komiteto, kuriam pritarė iš dalies. Tenkina. Ir kitas, kuriam taip pat pritarė iš dalies. Dėkoju.

Tada dėl 6 straipsnio buvo gerbiamo Seimo nario S. Tumėno pasiūlymas. Tuoj, tuoj įjungsiu. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Apie stebėseną. Kadangi komitetas pritarė iš dalies, tai neprašau atskirai.

PIRMININKAS. Gerai, tenkina pritarimas iš dalies. Dėkoju. Toliau dėl 7 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 8 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Dėl 9 straipsnio taip pat nebuvo pasiūlymų. Dėl 10 straipsnio buvo gerbiamo S. Tumėno pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Irgi tenkina?

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl 11 straipsnio nebuvo, dėl 12 straipsnio nėra, dėl 13 straipsnio nėra. Dėl 14 straipsnio buvo Ateities komiteto pasiūlymas, kuriam pritarė iš dalies. Tenkina redakcija, taip? Dėkoju. Gerai, tada apsvaistėme. Dėkoju Kultūros komiteto pirmininkui. Dabar motyvai dėl viso projekto. Gerbiamas V. Juozapaitis kalbės už dėl viso paketo. Prašom.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, be jokios abejonės kviečiu visus pritarti šiam labai labai arba šio labai svarbaus Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymo projektui. Daugelį metų ne vienas Seimas buvo priartėjęs prie tam tikros ribos, bet šį kartą tikrai, manau, visų mūsų bendru sutarimu jau netrukus ir priimsime. Ačiū visiems kolegoms, ačiū Kultūros ministerijai, kurie rengdami šį projektą tikrai atsižvelgė į visas įmanomas pastabas ir visų įmanomų suinteresuotų asmenų – tiek juridinių, tiek fizinių – nuomonę.

Žinoma, visada galima tobulinti ir daryti geriau, bet tai, kas yra dabar pasiekta, manau, yra tikrai tas optimalus pasiektas variantas, už kurį po svarstymo tikrai kviečiu visus balsuoti už. Jei-gu kas nors matys, kad dar galima patobulinti iki priėmimo stadijos, dar mes turime laiko šiek tiek, bet manau, kad iš esmės šis įstatymo projektas tikrai atspindi visus mūsų lūkesčius ir yra parengtas tikrai kokybiškai. Svarbiausia, kad jis atlieps visą mūsų valstybės nustatytą vektorių, kad visą mūsų valstybės sąrangą vienija ne kas nors kita, o kultūra.

Taigi, šis įstatymas taip pat bus skiriamas visoms sritims, ne tik kultūros, bet ir kitų ministerijų pavaldžioms institucijoms, savivaldai ir visiems, kurie atras savo vietą būtent Lietuvos kultūros politikoje arba Lietuvos kultūroje. Lietuvos kultūra tai yra Lietuvos valstybės siela, taigi, mes visi prisidedame taurindami būtent Lietuvos valstybės sielą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat nori už, bet, deja, čia svarstymas, tai po vieną. Gerbiami kolegos, gal galime pereiti prie balsavimo dėl darbotvarkės 2-11.1, 2-11.2 ir 2-11.3 klausimų: Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3654, Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3655 ir Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3656. Balsuojame.

Užsiregistravo 93, balsavo 91: už – 90, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

15.14 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 6, 10, 13¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3674(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Veterinarijos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3674. Svarstymas. Čia buvo pasiūlymų. Kviečiu Kaimo reikalų komiteto pranešėją gerbiama J. Gudauską ir padirbėsime su pasiūlymais. Dėl 1 straipsnio buvo... Pirma, komiteto išvada.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šių metų gegužės 29 dieną Seimo Kaimo reikalų komitetas kaip pagrindinis svarstė įstatymo projektą, pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Komiteto priimtas sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Veterinarijos įstatymo 6, 10, 13¹ ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3674 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7.

Šių metų birželio 12 dieną Seimo Kaimo reikalų komitetas apsvaistė naujai gautus Seimo narių pasiūlymus ir pateikė papildomą išvadą. Balsavimo rezultatai – pritarti dviem Seimo narių V. Pranckiečio ir V. Kanopos pasiūlymams. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Seimo nario K. Mažeikos ir kitų pasiūlymui pritarti iš dalies. Techninis patikslinimas. Pasiūlymui iš esmės pritarta, tačiau komitetas patikslina šiame pasiūlyme išdėstytą įstatymo pava-

dinimo nuorodą. Balsavimo rezultatai: už – 7. Komitetas siūlo Seimui pritarti komiteto išvadai ir papildomai išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs gal pasilikite tribūnoje, nes, atrodo, nėra norinčių diskutuoti. Gerbiama J. Gudauską kviečiu grįžti, nes buvo keletas pasiūlymų. Buvo ne tiek dėl 1 straipsnio, bet jis taptų 1 straipsniu, jeigu tie pasiūlymai būtų priimti. Čia V. Pranckiečio ir V. Kanopos du pasiūlymai, bet juos reikia svarstyti kartu. Sudarysime galimybę pristatyti. Pristatys gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Antrą pasiūlymą, taip?

PIRMININKAS. Čia pirmas pasiūlymas

V. PRANCKIETIS (LSF). Apie pavadinimą.

PIRMININKAS. Jie kartu turi... Taip, pavadinimas, papildyti 1 straipsniu – „ir aplinkos ministras“. Juos reikia svarstyti kartu.

V. PRANCKIETIS (LSF). Yra papildomas pavadinimas „ir aplinkos ministras“, o kitame yra papildomas tik 2 straipsnis. Tiek, čia techniniai dalykai. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Dėkoju. Komiteto nuomonė buvo pritarti.

J. GUDAUSKAS (TS-LKDF). Komitetas siūlo pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 7.

PIRMININKAS. Gerai. Gerbiami kolegos, nors čia reikia dešimties Seimo narių dėl pasiūlymo, bet, jeigu komitetas pritaria, gal pritariame bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Gerai. Tada šitas tampa 1 straipsniu ir pasikeičia tolesnių straipsnių numeravimas. Aš jau sakysiu pagal naują numeravimą.

Toliau. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų, dėl 3 straipsnio nebuvo. Dėl 4 straipsnio buvo Seimo narių K. Mažeikos, V. Pranckiečio, V. Kanopos, J. Baublio ir J. Gudausko. Čia komitetas pritarė iš dalies. Atsiklausiname gerbiamo K. Mažeikos, ar tenkina, ar jūs norėsite balsuoti?

K. MAŽEIKAS (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Taip, sutinku su komiteto pozicija. Mes bendru sutarimu ir pritarėme. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komitetas pritarė iš dalies, jus tenkina. Galime visi bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 5 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ačiū komiteto pranešėjui. Dėl viso dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuokime, gerbiami kolegos, dėl Veterinarijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3674.

Užsiregistravo 84, balsavo 83: už – 82, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi, po svarstymo yra pritarta.

15.18 val.

Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3593(2) (svarstymas)

Toliau svarstome darbotvarkės 2-13 klausimą – Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3593 – ir dar keletą sujungtų. Čia buvo tikrai Švietimo ir mokslo komiteto siūlymas, kuriam komitetas nepritarė.

Tiesa, dar pagrindinio komiteto išvadą pateikime, gerbiama Irena Haase. Aš jau čia užbėgu už akių skubėdamas. Prašom, dar išvada.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju. Kaip pagrindinis, Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3593. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam jungtiniam (projektas Nr. XIVP-3593 sujungtas su projektu Nr. XIVP-3570) įstatymo projektui Nr. XIVP-3593(2) ir komiteto išvadai. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar paprašysiu gerbiama E. Rudelienę pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašau.

E. RUDELINĖ (LSF). Gegužės 22 dieną Švietimo ir mokslo komitetas svarstė ir analogiškai, kaip ir prieš tai skelbta, sujungė du įstatymų projektus – tai projektą Nr. XIVP-3570 ir projektą Nr. XIVP-3593. Pritarėme vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada grįžtame prie pasiūlymo, čia buvo vienas Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymas dėl šio Baudžiamojo kodekso įstatymo, jam nepritarė komitetas. Ar tenkintų? Gerbiamas komiteto pirmininkas gerbiamas A. Žukauskas gal mums pasakytų, ar tenkintų tada toks komiteto verdiktas, kad nepritaria jūsų komiteto?..

A. ŽUKAUSKAS (LF). Ne, mes norime balsuoti.

PIRMININKAS. Jūs norite balsuoti. Gerai. Tai gal tada jūs pristatykite tą pasiūlymą iš vietos. Tai gal E. Rudelienė pakomentuos? Bet čia irgi jūsų pasiūlymas ir jūs pranešėja.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ten eiti?

PIRMININKAS. Ne, ne, va, įjungiau, prašau.

E. RUDELIENĖ (LSF). Komitetas siūlė pakeisti įsigaliojimo datą, nes buvo numatyta 2025 m. sausio 1 d. Mes siūlėme, kad iš karto po įsigaliojimo, bet pagrindinis komitetas tam nepritaria. Tai čia didelio prieštaraavimo tam nėra.

PIRMININKAS. Supratau. Tai dabar tada pagrindinio komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas nepritarė. Komiteto argumentai – vieną viso įstatymų paketo įsigaliojimo datą siūlė ir Vyriausybė. Kadangi pagrindiniame Sporto įstatymo projekte Nr. XIVP-3592(2) buvo patobulintas objektas ir dalykas, tai sankcijos Baudžiamojo kodekso už to dalyko pažeidimą turi įsigalioti vienu metu su pagrindiniu Sporto įstatymo paketu. Dar gali būti numatomas Baudžiamojo kodekso įsigaliojimas vėliau, bet ne anksčiau negu pagrindinio įstatymo. Taigi Baudžiamojo kodekso įsigaliojimo data suderinama su paketo pagrindinio įstatymo projekto Nr. XIVP-3592(2) įsigaliojimo data 2025 m. sausio 1 d., todėl komiteto patobulinto įstatymo projekto Nr. XIVP-3593(2) 2 straipsnyje įrašoma 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojimo data.

PIRMININKAS. Dėkoju. Švietimo komitetas pagaliau susitaiko su likimu ir sako, kad viskas gerai, tebūnie taip. Dėkoju. Palikime tada komiteto redakciją ir tada balsuokime. Kviečiu grįžti į savo vietas visus, kurie nori balsuoti, ir iš poilsio kambarėlio, ir iš kitur, nes paskui labai bėgate, tai bijau, kad nepargriūtumėte. Tada balsuojame dėl 2-13 klausimo – Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo projekto Nr. XIVP-3593(2).

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 87, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

15.23 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1918(2) (svarstymas)

Dabar 2.14-1 ir 2.14-2 klausimai – Sporto įstatymo projektas Nr. XIVP-1918 ir Baudžiamojo kodekso projektas Nr. XIVP-1951. Paprašysime Švietimo ir mokslo komiteto pranešėjos E. Rudelienės pateikti komiteto išvadą dėl Sporto įstatymo.

E. RUDELIENĖ (LSF). Komitetas svarstė gegužės 22 dieną. Kadangi buvo Vyriausybės pateiktas analogiškas įstatymo projektas ir tiesiog techniškai nebuvo galima jų sujungti, bet juose buvo apie tą patį kalbama, tai dabar du projektus tiesiog siūlome atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, galbūt galime bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai atmesti? Galime, gerai. Dabar tada po vieną mes turime svarstyti, nes yra kito komiteto, atsiprašau, išvada, jau nebe Švietimo. Kviesiu gerbiamą I. Haase į tribūną, nes Teisės ir teisėtvarkos komitetas buvo pagrindinis. Reikia atskirai viską daryti.

15.24 val.

Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1951 (svarstymas)

I. HAASE (TS-LKDF). Mūsų Teisės ir teisėtvarkos komitetas taip pat svarstė Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1951. Komiteto sprendimas, kuris buvo priimtas bendru sutarimu 9 komiteto narių balsais: įstatymo projektą Nr. XIVP-1951 atmesti atsižvelgiant į papildomo Švietimo ir mokslo komiteto pasiūlymą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadą, taip pat atsižvelgiant į tai, kad komitetas pritarė Vyriausybės ir Seimo narių pateiktam patobulintam jungtiniam įstatymo projektui Nr. XIVP-3593(2), kuris reguliuoja tuos pačius teisinius santykius – manipuliavimą aukšto meistriškumo sporto varžybomis.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamai pirmininkei. Jau kelios sekundės, kai baigėsi balsavimo langas, bet gal aš pratešiu, bent jau kol apsvarstysime šitą konkretų projektą, o paskui jau pagal darbotvarkę. Pagrindinis komitetas irgi siūlo atmesti. Gal tada galime bendru sutarimu? Gerai, pritariame atmetimui. Dėkoju. Dabar balsavimai šį kartą baigti.

15.26 val.

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3868, Mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3869, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3870, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3871 (pateikimas)

Dabar kviesiu į tribūną pristatyti 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3, 2-16.4 klausimus – Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3868, Mokesčio už valstybės turto naudojimą įstatymo projektą Nr. XIVP-3869, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektą Nr. XIVP-3870, Seimo nutarimo dėl Rezervinio fondo nuostatų projektą Nr. XIVP-3871. Kviečiu gerbiamą viceministrą A. Zananavičių į tribūną pristatyti šiuos projektus.

A. ZANANAVIČIUS. Laba diena, gerbiamas Seime. Teikiame Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo pakeitimo įstatymo, Mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Seimo nutarimo „Dėl Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektus. Visų šių teisės aktų projektų tikslas yra sudaryti teisinės prielaidas pertvarkyti valstybės įmonę Ignalinos atominę elektrinę į uždarają akcinę bendrovę, kas leis efektyviau valdyti pertvarkytos įmonės veiklą, diegti geriausią įmonių valdysenos praktiką.

Įmonės pertvarkymu siekiama pirmiausia įmonės valdymo organui – valdybai – suteikti daugiau pareigų ir atsakomybės, pagerinti įmonės veiklos kontrolę. Šiuo metu įmonės valdybai tenka mažesnė atsakomybė, lyginant su uždarytų akcinių bendrovių valdybomis. Tuo mes atliepiame EBPO rekomendacijas, taip pat vykdome valstybės, kaip valstybės įmonių savininko, ir valstybės, kaip ūkinės veiklos reguliavimo formuotojo ir ūkio plėtros skatintojo, atliekamų funkcijų atskyrimą. Taip pat tikslas yra padidinti įmonės pajamingumą, sudaryti prielaidas išvengti įmonės veiklos nuostolio ar jį didinti vykdant įmonės pagrindines funkcijas.

Po pertvarkos įmonė liks įtraukta į pirmos kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą. Jos pagrindinės funkcijos, pavestos valstybės, tai Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, nesikeis. Vieninteliu bendrovės akcininku lieka Lietuvos Respublika. Akcininko turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendinančia institucija planuojama paskirti Energetikos ministeriją, kaip ir yra šiandien. Įmonės pertvarkymo metu neplanuojama perleisti viso ar dalies jos turto privačiam subjektui, taip pat neketinama įmonės reorganizuoti arba leisti į ją investuoti privačiam subjektui norint gauti pajamų. Teisės aktų projektais siūloma leisti pertvarkytai įmonei pasitikėjimo teise valdyti valstybės turtą, kuris nebus investuotas į šią bendrovę nustatant įstatinį kapitalą. Taip pat nustatyti pasitikėjimo teise valdomo turto naudojimo ir disponavimo juo apribojimus, neleisti, kad į šį turtą būtų nukreipiamas išieškojimas pagal bendrovės prievoles, neleisti bendrovei įkeisti turto ar kitaip suvaržyti daiktines teises į jį, juo garantuoti, laiduoti ar koku nors kitoku būdu užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių vykdymą. Leisti bendrovei priimti sprendimus dėl jos patikėjimo teise valdomo turto nurašymo, siekiant efektyvesnio elektrinės eksploatavimo nutraukimo metu išmonetuoto, griautino, radioaktyviomis medžiagomis užteršto turto valdymo. Leisti įmonei palikti lėšas, gautas už įmonės parduotą turtą (kaip žinome, šiuo metu jos yra pervedamos į Rezervinį fondą), ir nustatyti, kad jos gali būti naudojamos tik bendrovei pavestoms valstybinėms funkcijoms įgyvendinti. Palikti bendrovei teisę nemokėti mokesčio už valstybės turto naudojimą pasitikėjimo teise ir leisti bendrovei nemokėti nekilnojamojo turto mokesčio.

Siūlomos nuostatos užtikrins įmonės veiklos tęstinumą. Valstybė, būdama vienintelė uždarnosios akcinės bendrovės akcininkė, išlaikys šios bendrovės kontrolę per visuotiniam akcininkų susirinkimui priskiriamą kompetenciją. Viešasis interesas taip bus užtikrintas specialiaisiais įpareigojimais.

Projektas buvo suderintas su suinteresuotomis institucijomis, taip pat Europos Komisija. Pastabų ir pasiūlymų negauta. Visuomenės pastabų negauta. Ačiū, pone pirmininke.

PIRMININKAS. Jau įvyko pristatymas, taip? Dėkoju. Jūsų nori paklausti gerbiami kolegos. Pirmasis klausia gerbiamas G. Kinduryš. Prašom.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tiesų uždarnosios akcinės bendrovės tikslas yra pelno siekimas. Ir Akcinių bendrovių įstatyme pirmoji akcininkų teisė yra gauti bendrovės pelno dalį, o elektrinės uždarymas yra remiamas valstybės ir Europos Sąjungos lėšomis. Tai valstybė, kaip akcininkė, sieks gauti pelno iš valstybės. Taip išeina. Vadinas, atominės uždarymas yra ne išipareigojimų įgyvendinimas, o tiesiog pasipelnymas iš uždarymo, nes dėl to perdaromas įmonės statusas.

Noriu paklausti, kokie vis dėlto, nors ir minėjote, esminiai dalykai lėmė statuso keitimą į uždarąją akcinę bendrovę ir kokių procesų, reikalingų valstybei, o tiksliau, valstybės išipareigojimams įgyvendinti, negalima pasiekti esant valstybės įmonės statusui?

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū už klausimą. Kaip žinome, 2018 metais Lietuva tapo Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos nare ir taip šalis išipareigojo vadovautis EBPO tarptautinėmis rekomendacijomis, siekdama užtikrinti skaidresnį ir efektyvesnį valstybės įmonių valdymą, atsisakyti valstybinės įmonės teisės formos, kuri tarptautinėje praktikoje yra pripažinta kaip neorientuota į gerosios įmonių valdysenos principų užtikrinimą.

Norėčiau patikinti, kad tai nėra koks nors vien Ignalinos atominėi elektrinei taikomas procesas. Valstybė, šiam Seimui žinant ir pritariant, yra nusprendusi vykdyti valstybės įmonių pertvarką. Ignalinos atominė elektrinė yra viena iš jų.

Mes manome, kad iš esmės pats įmonės teisinio statuso pakeitimas tiek Ignalinos elektrinės uždarymą, tiek branduolinių atliekų sutvarkymą paveiks teigiamai, nes įmonė galės šiek tiek lanksčiau veikti rinkoje pritraukdama reikalingus darbuotojus, taip pat bus nustatyta didesnė valdybos atsakomybė. Na, o visos savininko teisės ir pareigos išlieka ir jos bus toliau vykdomos. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Kolegos, negalima taip iš salės tiesiog klausti. Dabar yra užsirašiusių kolegų. Gerbiamas A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas viceministre, reikėtų atsakinėti aiškiau, reikia teorinėmis sampratomis aiškinti mums, kas bus, nes dažniausiai, kas bus, tai nebūna.

Mano keletas klausimų. Kuo šitas valdymas bus skaidresnis? Tai vienas. Antras: ar buvo padaryta kaštų ir naudos analizė? Ir trečias klausimas. Šiandien atvyko Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų, kurie teigia, kad jeigu darbuotojai patys išmontuotų atominės elektrinės separatorių, jis buvo įkainotas 4 mln... Dabar vyksta konkursas, kurį laimės vokiečių firma ir reikės mokėti 34 mln. Kaip čia su kaštais, geresniu valdymu ir skaidresniu valdymu? Labai ačiū.

A. ZANANAVIČIUS. Aš gal pradėsiu nuo paskutinio klausimo. Labai akivaizdu, kad Ignalinos atominė elektrinė yra vienas patraukliausių darbdavių regione. Tokiu darbdaviu išlieka jau keletą metų. Darbuotojų kaita yra praktiškai nulinė ir nusiskundimų ar kokių labai konkrečių darbuotojų nuogastavimų mes negirdime. Kalbame su profsąjunga ir nematome didelių problemų.

Dabar, kalbant apie konkrečius išmontavimo reikalus, apie tą labai seną išmontavimo istoriją, apie tuos skaičius, kurie yra niekuo nepagrįsti, galiu pasakyti labai paprastai, kad išmontuojant bet kokias radioaktyvias medžiagas pirmas prioritetas yra užtikrinti saugą ir apsaugoti žmones nuo radiacijos. Jeigu kažkas teoriškai siūlė, kad žmonės su pjūkliukais eis ir pjaustys radioaktyvias medžiagas ir dėl to bus labai pigu, tai šitas dalykas tikrai netinka. Jis prieštarauja ir Lietuvos teisės aktams ir prieštarauja mūsų politikai, kad pats Ignalinos atominės elektrinės uždarymas turi vykti pagal tarptautinius reikalavimus, saugiai ir ekonomiškai pagrįstai.

Būgnų separatorių išmontavimo konkursą organizavo Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, pagal visas taisykles, pagal donorų rekomendacijas ir reikalavimus. Laimėtojas yra beveik aiškus, laukiame kontrakto pasirašymo ir būgnų išmontavimo. Apie šitą galiu pasakyti tik tiek.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū. Jūsų nori paklausti A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tai tikrai...

A. ZANANAVIČIUS. Kadangi esminių kaštų šiame procese nėra...

PIRMININKAS. Minutėlę, palaukite. Iš vietos neklausiamo, nekomentuojame. (*Balsai salėje*)

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Tiesiog neatsakė į klausimą.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Jeigu dar yra galimybė, gerbiamas viceministre, tai apie kaštų analizę, ko klausė kolega. Vis dėlto truputį neramu, atominė elektrinė tai nėra miškų ūkis ar „Lietuvos geležinkeliai“, kad ir kaip galvotume. Tai yra ypatingos svarbos objektas, pavojingas objektas, kur reikia daug specialistų, daug kompetencijos. Tai vienas klausimas.

Bet būkite malonus, aš norėčiau, kad jūs šiandien užtikrintumėte, kad ateityje, kadangi taps uždarąja akcine bendrove, nebus privatizuota galbūt. Kaip mes tai galime?.. Arba nebus vedama į bankrotą, ką kalbėjo, šiandien vėlgi profsajunga kalba. Prašom patikinti visą Lietuvą, kad nebus tokių visokių, kaip sakant, *chebryčių*, kurios tvarkysis taip, kaip nori. Labai ačiū.

A. ZANANAVIČIUS. Ačiū. Pirmiausia, aš gal tada pakartosiu, ką jau sakiau pristatydamas įstatymų projektus. Vienintelis bendrovės akcininkas lieka Lietuvos Respublika, akcininko turtinės ir neturtinės teisės ir pareigos įgyvendinanti institucija lieka Energetikos ministerija, kaip ir dabar. Pagal įmonės pertvarkymo planą, ne pertvarkymo metu, neplanuojama perleisti viso ar dalies jos turto privačiam subjektui, neketinama įmonės reorganizuoti ar leisti į ją investuoti privačiam subjektui, norint gauti pajamų. Tai čia yra pirma dalis.

Antra dalis. Buvo spekuliacijų, kad neva bus išieškojimas Ignalinos atominės elektrinės turto ir panašiai. Tai visi saugikliai yra sudėti, lygiai taip pat apribojant turto naudojimo ir disponavimo teises, ir neleidžiama, kad šis turtas būtų išieškotas ir panašiai.

Dabar dėl kompetencijų ir visų kitų dalykų, ir apskritai Ignalinos atominės elektrinės, kaip įmonės, sakykime, stabilumo ir gerovės užtikrinimo. Įsivaizduokite, valstybė turi didžiulę užduotį ir našta pirmiausia išmontuoti pačią elektrinę. Kitas dalykas, iki galo sutvarkyti branduolinius atliekas. Tam reikės sprendimo, kuris yra greičiausiai geologinė radioaktyviųjų atliekų saugykla.

Aš galvoju, valstybė yra pirmiausia suinteresuota, kad įmonė gerai veiktų. Mes su šia pertvarka įgyvendiname valstybės politiką valstybinių įmonių atžvilgiu. Pirmiausia esame patys suinteresuoti, kad įmonė gerai veiktų, kad joje dirbtų geriausi specialistai ir mes neprarastume jokių kompetencijų. Tai galiu tik patikinti, kad su šia pertvarka jokių esminių blogų pokyčių nebus. Priešingai, tikime, kad įmonė taps patrauklesnė naujiems darbuotojams, naujiems talentams ir geriau vykdys jai paskirtas labai svarbias užduotis.

PIRMININKAS. Klausia M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. (Aš čia esu, pačiame gale, per centrą.) Truputėlį keista girdėti, kad sakote, jog jokių nusiskundimų iš darbuotojų negirdite ir negaunate, nes gavome visi, ir manau, kad ministerijai taip pat buvo adresuota. Esu taip pat susitikusi su Ignalinos atominės elektrinės darbuotojais, kai buvau Visagine.

Turbūt svarbu atkreipti dėmesį, jog Ignalinos atominė elektrinė taip pat yra vienas iš svarbiausių darbdavių tame regione ir tai būtų susiję su daugybe socialinių iššūkių, jeigu žmonės prarastų darbą. O kaip jie teigia, kasmet įrangos poreikis (...), reikalavimai didėja. Tuo tarpu yra valdybos reikalavimai ir atleisti, mažinti etatus, kaip jie teigia, pavyzdžiui, 54 etatus šiemet. Vyks ta gana keisti procesai. Žmonės nuogaustauja, kad tas darbas, kuris yra duodamas jiems, kaip jau buvo minėta, bus tiesiog rangos būdu perduotas kažkokioms užsienio įmonėms...

PIRMININKAS. Laikas.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). ...ir tada liks ir patys žmonės be darbo, ir panašiai.

Ir dar dėl kriterijų ir darbo užmokesčio. Aš manau, kad jūs irgi žinote tą klausimą, tai irgi pakomentuokite.

A. ZANANAVIČIUS. Labai ačiū. Aš gal tada truputį skaičiais atsakysiu, faktais, kad mes visi būtume viename informaciniame lauke. Pagal Darbo kodekso nuostatas pertvarkant įmonę negali pasikeisti darbuotojų darbo sąlygos ar darbo užmokestis, taigi šis pokytis darbuotojams tiesio-

ginės įtakos padaryti negali. Taip pat pertvarkymo metu nebus keičiamos darbuotojų darbo sutartys ar jų atliekamos funkcijos. Čia yra pirma dalis.

Dabar, norėdamas paneigti mitą apie neva skurstantį darbo užmokesčio fondą, aš pateiksiu istorinius skaičius. Darbo užmokesčio fondas kasmet didėja atsižvelgiant tiek į rinkos situaciją, tiek į įmonės pasiektus rezultatus. Vidutinis darbo užmokestis 2022 metais didėjo 14 %, 2023 metais – 9,2 %, o 2024 metais bus didinamas ne daugiau kaip 3 %, atsižvelgiant į 2023 metų veiklos rezultatus.

Ignalinos atominė elektrinė turi aiškią darbo užmokesčio didinimo sistemą. Tai yra žinoma profsąjungai, viskas yra iškomunikuota ir visiems darbuotojams. Ir tam, kad darbo užmokesčio fondas kasmet būtų didinamas nuo 7 iki 10 %, Ignalinos atominės elektrinės projektų įgyvendinimo lygis turi pasiekti 70 %, tai yra tikslai 70 % nuo 100 % jai nustatytų tikslų. Tai vėlgi beveik šiltnamio sąlygos, mūsų galva. Bendras projektų įgyvendinimo lygis pernai buvo 67 % ir dėl to, nepasiekus reikiamos 70 % ribos dėl didesnio darbo užmokesčio, jis dabar yra didinamas tiksliai 3 %.

Dabar kitas dalykas. Energetikos ministerija ir valdyba neturi jokių duomenų apie tai, kad įmonė planuotų mažinti įrangos išmontavimą vykdančių darbuotojų skaičių arba dabartinis šių darbuotojų skaičius yra nepakankamas įmonės veiklos rodikliuose nustatytam išmontuojamų medžiagų kiekiui pasiekti. Tai, kad neženkliai yra mažinamas etatų skaičius, nuo 1 tūkst. 641 iki 1 tūkst. 600, tai yra ilgą laiką neužimtų etatų mažinimas, niekaip nesusijęs su tiesioginiu išmontavimu. Todėl manytume, kad dialogas su įmonės darbuotojais vyksta, manome, kad tikrai užtikriname labai geras sąlygas ten dirbantiems žmonėms. Matome, kad žmonės iš įmonės tikrai nebėga, ir matome, kad ateina į įmonę naujų žmonių. Reikia visą laiką informaciją, gaunamą iš vieno šaltinio, turbūt patikslinti su faktais.

PIRMININKAS. Taip, gerbiamas viceministre, dar truputėlį luktelkite. Prieš tai pirmininkavęs posėdžio pirmininkas mane informavo, kad iš sistemos dingo pora užsirašiusių žmonių – tai V. Bakas ir K. Vilkauskas. Prašom, Vytautai, jūs klausiate. Ruošiasi Kęstutis.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Viceministre, aš grįšiu vėl prie to paties klausimo – darbuotojų, nes tai yra viena pagrindinių darbo vietų Zarasų, Visagino, Ignalinos gyventojams. Jūs galite pasakyti, ar numatoma po šito pertvarkymo atleisti gyvus darbuotojus? Tokį susirūpinimą reiškia profesinės sąjungos ir panašu, kad rengiant... Gi paprasta parašyti laišką steigėjui, kad darbuotojai nebus liečiami. Ar bus konkrečiai atleidžiami žmonės?

Antras klausimas. Ar buvo konsultuojamasi su tų regionų savivaldybių politikais, merais rengiant šitą projektą? Kokia yra jų nuomonė?

Ir trečias klausimas dėl uždarymo. Uždarymas nėra vien tik fizinis elektrinės išmontavimas. Uždarymas reiškia ir alternatyvas regionui, tai yra investuoti, orientuoti jo ekonominę kryptį. Klausimas yra toks: jūsų nuomone, kokias būtent Vyriausybė siūlo šio regiono, kaip branduolinės energetikos srities, ekonominės plėtros perspektyvas? Kaip jį perorientuoti, kad amortizuotų, sakysime, atskirtį?

A. ZANANAVIČIUS. Vėlgi pradėsiu turbūt nuo paskutinio klausimo. Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje yra numatyta svarstyti, kad Lietuvoje vėl rasis branduolinė energetika. Planuojama, kad sprendimas dėl tos energetikos turėtų būti padarytas maždaug 2028 metais. Yra laiko. Šiuo metu stebima, kokios yra technologijos, tam rengiamasi, bet visus sprendimus, aš manau, turės priimti tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybė, tiek ir Seimas. Turbūt yra per anksti kalbėti apie Ignalinos ar Zarasų regiono branduolinę ateitį, bet, be abejo, esama infrastruktūra yra patraukli vieta branduolinei energetikai vystyti ateityje, jeigu bus priimti visi reikalingi sprendimai. Šiandien tų sprendimų nėra.

Dabar noriu patikinti, vėlgi negaišdamas laiko, kad dėl šio etatų mažinimo, apie kurį buvo pakankamai garsiai iškomunikuota, nė vienas realus žmogus nebus atleistas. Tiesiog yra naikinami etatų sąrašė esantys seniai neužimti etatai. Be abejo, jeigu įmonei dabar, išmontavimo procese, pasirodys, kad reikia naujų darbuotojų ar kokių nors naujų kompetencijų, tai įmonė visada turi teisę ir įsisteigti etatus, ir paimti naujus žmones, ir panašiai. Mes labai aiškiai suvokiame, kad įmonė yra didelis darbdavys, ir skiriame iš tikrųjų didelį dėmesį, kad įmonė būtų ir gerai valdoma, ir pasiektų jai nustatytus tikslus, ir taip pat kad žmonės uždirbtų atitinkamą atlyginimą.

Dabar čia kilęs triukšmas, kad šiemet mokes fondas didėja 3 %, yra todėl, kad pernai įmonė neįvykdė jai nurodytų tikslų. Mes iš tikrųjų turbūt nė vienas neskatiname situacijos, kai įmonė sprendžia, ką jina nori daryti ar kaip jina nori daryti. Vis dėlto įmonė turi dirbti valstybei, o ne valstybė įmonei. Šitos tvarkos nebandykime keisti. Buvo suformuluotos labai aiškos užduotys, jos nebuvo pasiektos. Kad tos užduotys buvo realistiškos, tai pati įmonė tas užduotis prisiėmė. Diskusija buvo. Mes kiekvienais metais duodami užduotis tą diskusiją su įmone turime.

Aš galvoju, kad čia, be abejo, perduosime linkėjimus įmonės vadovybei ir valdybai galbūt dar kartą pasikalbėti su profsajunga. Kita vertus, profsajunga dalyvauja visuose valdybos posėdžiuose, yra tiesiogiai informuojama apie visus būsimus sprendimus. Tai, sakykime, komunikavimas su kitais valdžios atstovais yra normali profsajungų praktika ir turbūt reikia su tuo gyventi.

PIRMININKAS. Ir K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Klausimas labai trumpas. Kadangi tai ir bus jau valstybinė komercinė įmonė, tai kaip su informacijos teikimu ir viešąja kontrole? Čia, žinote, buvo atvejis dėl labai didelio konsultanto atlyginimo (buvo čia, šitoje pačioje įmonėje), tai žurnalistai sužinojo ir viską papasakojo žmonėms. Kaip jūs manote, ar pavyks per tą komercinių paslapčių šydą prasiskverbti ir žurnalistams, ir visuomenei sužinoti, kas ten viduje vyksta? Ačiū.

A. ZANANAVIČIU. Aš galvoju, kad valstybė, kaip savininkas, tikrai neturi jokio tikslo mažinti įmonės veiklos skaidrumą. Kaip tik įmonės virsmas uždarąja akcine bendrove tą skaidrumą padidina, padidina savininko kontrolę ir taip pat padidina valdybos atsakomybę. Aš galvoju, kad mes kaip tik judėsime priešinga kryptimi, link didesnio skaidrumo.

PIRMININKAS. Jau baigėte? Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Norinčių kalbėti už nėra. Prieš pasisakys A. Sysas. Ačiū, viceministre.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, ministras daugiausia skaitė iš popieriuko, o ne atsakė normaliai į klausimus. Sutinku, kad teoriškai viskas yra labai gražu, tiesiog pasakiška. Bet su šita įmone bendrauju jau daugiau kaip 25 metus. Labai dažnai būdavau kolektyvinių sutarčių pasirašymo metu. Visada ten buvo problemų, bet dabar tų problemų yra daug daugiau. Atsiverskite Ignalinos atominės elektrinės puslapį. Jūs ten rasite, kiek dirba pagal pilietybę, kiek pagal išsilavinimą, kiek pagal amžių darbuotojų, bet kokį darbo užmokestį gauna, kokius atlyginimus gauna vadovybė ir kokius darbuotojai, nerodo. Tų 9 % ar 14 % augimas dažniausiai nugula į konsultantų ir įmonių vadovų kišenes. Čia labai akivaizdu. Kodėl ir ministras, man atsakydamas per Vyriausybės valandą, ir viceministras... apie socialinį dialogą nekalbama. Netgi į valdybos sudėtį neįsileidžia profsajungos darbuotojo, kurį paskiria, nes jie nori padaryti grožio konkursą. Kažkada ten grožio konkursą buvo laimėjęs viceministras G. Švedas ir atstovavo darbuotojams nebūdamas profsajungos nariu. Ten yra atskira karalystė, kur kiekvienas pats susigalvoja tvarkas, įstatymus. Nusispjauti, kad yra Darbo kodekso straipsnis, kuris reglamentuoja, kad jeigu yra daugiau kaip 30 % darbuotojų, jie turi teisę turėti savo atstovą valdyboje. Tai gi, dialogo nėra. Jeigu būtų dialogas, tai šiandien delegacija nebūtų atvykusi, nebūtų dariusi spaudos konferencijos. Nesišnekama. Galėčiau pateikti ministrui ir jums laiškus, kuriuos rašė profsajunga, kad susitiktumėte ir jūs išaiškintumėte situaciją. Deja, atsakymo nėra.

Gerbiami kolegos, čia ne sandėliukas, kurį reikia išmontuoti, čia yra atominė elektrinė. Sakau, žvaigždės, taip sakant, pakyla ir nusileidžia, bet radiacija yra šimtmečiams. Jeigu norite turėti tvarkingą situaciją, ypač šiame rajone, tai pagalvokite balsuodami. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuojama bus numatytu laiku, pradėsime 16 val. 30 min.

15.53 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22¹, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874 (pateikimas)

Dabar darbotvarkės 2-17.1 klausimas – trijų įstatymų paketas. Kviečiu gerbiamą viceministrą J. Survilą. Konsulinio statuto Nr. I-886 kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas

Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873 ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874. Prašom.

J. SURVILA. Gerbiami parlamentarai, Vyriausybė teikia Lietuvos Respublikos konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22¹, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą, taip pat Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Tikslas paprastas, sakyčiau, labiau techninis, tai yra į Lietuvos nacionalinę teisę perkelti 2019 m. birželio 18 d. Tarybos direktyvą 2019/997, kuria nustatomas Europos Sąjungos laikinasis kelionės dokumentas. Iš esmės šiuo įstatymu siekiama nustatyti tikslią Europos Sąjungos laikinojo kelionės dokumento išdavimo diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose tvarką ir teisinius pagrindus ir atitinkamai papildyti įstatymų projektus, aiškiau juos reglamentuoti.

Esmė ir pagrindinė nauda visuomenei. Vietoj šiuo metu išduodamų dviejų skirtingų laikinųjų kelionės dokumentų, tai yra asmens grįžimo pažymėjimo ir Europos Sąjungos piliečiams išduodamo laikinojo kelionės dokumento, siūloma išduoti modernų ir geriau, labiau apsaugotą vienodo formato vieną dokumentą, tai yra Europos Sąjungos laikinąjį kelionės dokumentą. Turbūt esmė yra tokia. Taip pat maloniai prašytume, jeigu būtų galimybė, kad dar šią sesiją būtų ir apsvarstyti, ir priimti šie įstatymo pakeitimai, nes greta to reiktų dar daug lydimųjų teisės aktų priimti, taip pat užsakyti minėtus blankus, kas yra viešųjų pirkimų procedūros. Tam, kad viskas sklandžiai veiktų nuo šių metų gruodžio pabaigos, tiesiog būtų prašymas, jeigu yra galimybė, dar šią sesiją apsvarstyti ir priimti. Jokių politinių kontroversijų dėl šio įstatymo projekto nėra. Tai trumpai tiek. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, viceministre. Jums pasisekė, jūsų niekas nenori paklausti. Ačiū už pristatymą. Turbūt už ir prieš irgi nebus. Balsuosime, kada balsuosime. Viskas, ačiū už pristatymą.

J. SURVILA. Labai ačiū.

15.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918 (pateikimas)

PIRMININKAS. Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą ir kviečiu gerbiamą ministrę A. Bilotaitę. Darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918. Prašom.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Šiandien čia esu tam, kad pristatyčiau Civilinės saugos programą. Pirmiausia pradėsiu nuo to, kad, deja, bet ilgą laiką, sakyčiau, beveik visą laiką nuo nepriklausomybės atgavimo, civilinė sauga buvo parašėse, stokojo tiek investicijų, tiek politikų, institucijų ir visuomenės dėmesio. Buvo labai formalus požiūris, bet geopolitinė situacija ir pakitęs grėsmių lygis tikrai skatina mus keisti tą požiūrį ir dėl to mes ėmėmės aktyvių priemonių ir veiksmų. Tai, ką šiandien pristatysiu, būtent su tuo ir susiję, tai yra Civilinės saugos programa, kai mes iš esmės keičiame savo požiūrį ir pereiname nuo civilinės saugos prie civilinės gynybos.

Ši programa numatyta iki 2030 metų. Visa suma, numatyta programos priemonėms įgyvendinti, yra 285 mln. Dabar trumpai paminėsiu pagrindinius prioritetus, kurių yra septyni. Pirmasis prioritetas tai yra priedangų infrastruktūros plėtra, matyt, tai yra daugiausia klausimų sulaukiantis prioritetas. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo esamos situacijos, ką mes šiuo metu turime Lietuvoje. Pirmas dalykas – esame įtvirtinę tokį savo tikslą, kad Lietuvos didžiuosiuose miestuose turėtume turėti priedangų 60 % gyventojų, o rajoninėse savivaldybėse – 40 % gyventojų. Ką mes dabar turime? Nelaukdami jokių programų patvirtinimo, mes jau pradėjome tą procesą, visiškai nuo nulio pradėjome vystyti priedangų tinklą, ir šiuo metu turime 4 tūkst. 200 priedangų, kuriose šiuo metu galėtų saugiai pasislėpti 38 % Lietuvos gyventojų. 19 savivaldybių jau yra pasiekusios mūsų numatytą rodiklį, kurį esame išsikėlę, o 13 savivaldybių jau yra viršijusios. Žinoma, kiekvieną dieną mes stebime tą progresą ir tas pokytis vyksta.

Kas yra siūloma pagal šį prioritetą? Pirmiausia bus tobulinamas reguliavimas, kad tas visas priedangas, kurias mes turime ir kurias turėsime ateityje, suskirstytume į skirtingas kategorijas. Vadinas, atsiras trys priedangų kategorijos, taip pat atsiras jų sertifikavimas. Taip pat bus parengta metodika, skirta įvertinti priedangų vietos tinkamumą ir jų poreikį pagal gyvenamosios vietovės specifiką. Taip pat bus įgyvendinama priedangų tinklo plėtra per Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programą ir savivaldybių programas. Visam šitam prioritetui yra numatyta 77 mln. eurų. Tikslas toks, kad po dvejų metų mes turėtume priedangų 60 % Lietuvos gyventojų.

Antrasis prioritetas tai yra perspėjimo sistemos tobulinimas ir gyventojų informavimo stiprinimas. Taip pat pradėsiu nuo esamos situacijos. Šiuo metu mes turime apie 1 tūkst. sirenų, kuriais mes galime perspėti 56,8 % Lietuvos gyventojų. Yra tokia situacija, kad daugiau kaip pusė Lietuvos gyventojų žino, kaip reikėtų elgtis ekstremalių situacijų metu. Žinoma, šita situacija mus nelabai tenkina, akivaizdu, kad reikia toliau dirbti. Nors startavome praeitais metais su informacine kampanija, akivaizdu, kad turime toliau eiti link to, kad visuomenėje formuotųsi savisaugos kultūra ir žmonės būtų pasirengę bet kokiems scenarijams.

Tai kokie mūsų planuojami darbai? Pirmiausia yra naujų sirenų įsigijimas. Nors dabar visai neseniai esame apie 200 sirenų įsigiję, planuojama įsigyti apie 300 naujų sirenų. Taip pat mobiliosios programėlės sukūrimas, čia yra iš Ukrainos išmoktų pamokų. Taip pat daugiakanalės perspėjimo platformos, apimančios visas perspėjimo sistemas, sukūrimas. Tai tikrai leis mums turėti efektyvesnę ir geresnę sistemą. Taip pat, aišku, informacinių kampanijų tęstinumas.

Trečiasis prioritetas yra krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos subjektų parengties ir atsparumo didinimas. Ką mes šiandien turime? Turime tokią situaciją, kad valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos yra sukaupusios 39 % būtino minimalaus priemonių kiekio. Tai akivaizdu, kad reikia judėti į priekį ir tai nėra pakankamas procentas. Todėl programoje tai yra numatyta – savivaldybėms bus skirti pinigai, tai yra 27 mln. eurų, ir jos pagal savo jautriausias sritis, kur didžiausią poreikį turi, galės investuoti įsigydamos atitinkamų priemonių. Ką mes jau dabar esame taip pat pradėję daryti ir turėsime testuoti, tai yra skirti didelį dėmesį gyventojų evakavimo procesui, tai yra gerinti parengtį. Jau yra pradėtas rengti Nacionalinis gyventojų evakavimo planas karinio scenarijaus atveju ir tą planuojame pagal programą toliau testuoti. Taip pat skiriame labai didelį dėmesį pratyboms, tai bus ir toliau skiriama – 2024–2026 metais yra numatyta keturis kartus daugiau pratybų negu 2021–2023 metais. Tikimės, kad visos tos priemonės leis mums ir mūsų visuomenei būti dar geriau pasirengusiems.

Ketvirtasis prioritetas yra sveikatos sistemos atsparumo stiprinimas. Čia galbūt norėčiau pirmiausia pradėti nuo to, kad visos sveikatos priežiūros įstaigos yra skirstomos į dvi grupes: yra pirmojo prioriteto, tai yra 14 traumų klasterio ligoninių, tai yra didžiuosiuose miestuose esančios gydymo įstaigos, o antrajam prioritetui priklauso 48 ligoninės, remiančiosios. Šioje programoje yra numatyta, kad finansavimas konkrečioms priemonėms įsigyti bus skiriamas tiek pirmojo prioriteto, tiek antrojo prioriteto gydymo įstaigoms, kad jos galėtų savarankiškai veikti iki 3 parų. Na, iš tokių galbūt irgi svarbesnių dalykų norėčiau išskirti, kad taip pat bus skiriamas finansavimas sveikatos sektoriaus specialistų kompetencijoms kelti, Europos Sąjungos lygmens medicinos priemonių rezervo sandėliui Lietuvoje įsteigti ir nevyriausybinių organizacijų gebėjimams ir sąveikai stiprinti.

Penktasis prioritetas yra civilinės saugos pagalbos komandų formavimas. Čia mes iš patirties, kai įvyko žemės drebėjimas Turkijoje, supratome, kad turime poreikį turėti tokią tarptautinę komandą, kuri būtų pajėgi dalyvauti ir tokiuose sudėtinguose gelbėjimo darbuose. Yra siūloma, kad mes turėtume tokią suformuotą komandą tarptautinėms pagalbos operacijoms, ir taip pat labai svarbu pažymėti, kad turėtume penkias komandas didžiuosiuose miestuose, kurios būtų pasirengusios veikti 24/7 režimu, tai būtų greitojo reagavimo komandos su atitinkamomis kompetencijomis.

Ir pereisiu dabar prie šeštojo prioriteto, tai yra pasirengimo cheminėms, biologinėms, radiologinėms ir branduolinėms grėsmėms stiprinimo. Čia kalbama pirmiausia apie pasirengimą galimai Astravo atominės elektrinės avarijai. Žinote, nuo Vilniaus ji yra už 50 kilometrų. Turiu pažymėti,

kad pasirengimo darbai vyksta tikrai intensyviai. 2021 metais Vyriausybė patvirtino penkerių metų trukmės priemonių planą būtent dėl tokios avarijos ir buvo skirtas konkretus finansavimas – 90 mln., savivaldai iš tų pinigų buvo skirta 11 mln., tai yra 17 savivaldybių, kurios yra toje rizikos zonoje, įvairioms priemonėms įsigyti. Turime ir toliau tęsti savo pasirengimą ir gebėjimą tikrai atremti ir tokią grėsmę.

Ir paskutinis prioritetas tai yra civilinės saugos mokymų pajėgumų stiprinimas. Akivaizdu, kad mes turime stiprinti savo mokymų bazę, tas yra numatyta. Jau ir dabar yra patvirtintos tam tikros atnaujintos mokymo programos, jos yra startavusios, bet ir toliau turime tą tęsti stiprindami mūsų parengties pareigūnų, kurie yra pradėję dirbti savivaldybėse, ir kitų civilinės saugos specialistų igūdžius ir kompetencijas tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygiu.

Tai tiek, programa plati. Mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre. Jūsų nori paklausti vienas kolega – tai A. Veryga. Prašom.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju ministrei už pristatymą. Išgirdau daug gražių, gerų, teisingų dalykų ir išgirdau, tas man visai patiko, kad jūs ruošiatės finansuoti sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimą. Tai noriu paklausti, koks čia yra dydis tų finansų? Signalinį biudžetą jūs, neabejotina, jau turite, nes nešite jį rudenį į Seimą. Tai apie kokius pinigus kalbame?

Tik noriu priminti, kad gydymo įstaigoms jau dabar buvo duoti nurodymai, jeigu neklystu, prieš beveik dvejus metus, sukaupti atsargų net ne 3 dienoms – ten apie mėnesius buvo kalbama, ir visa tai jos turėjo daryti iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto gaunamų lėšų. Ar tie sukaupimai bus kokiu nors būdu kompensuojami, kai jau bus priimtas sprendimas finansuoti pasirengimą? Labai ačiū jums.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Atsakysiu į jūsų klausimus. Dėl tų pačių priemonių įsigijimo, tarkime, pirmojo prioriteto gydymo įstaigoms yra 9,9 mln. ir, aišku, yra išskirstyti skirtingi laikotarpiai, nes, minėjau, tai yra programa iki 2030 metų. Kalbant apie antrąjį prioritetą – 3,8. Jeigu kalbėtume apie sveikatos sektoriaus specialistų kompetencijų kėlimą, tai yra 6 mln., ir taip pat sandėlys, kaip minėjau, čia yra iš Europos Sąjungos lėšų, čia jau ne iš biudžeto būtų.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Už nori pasisakyti kolega V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Mieli kolegos, manau, kad ši programa yra viena iš pačių svarbiausių, ką mes priimame mūsų šitos kadencijos Seime, nes programa yra tai, kas virsta pinigais ir realiais darbais. Nors mes gyvename taikioje šalyje, bet matome, kas vyksta už jos sienų, ir yra labai svarbu žengti tam tikrus žingsnius, kurie tiesiogiai prisidės krizės atveju prie mūsų gyvybių saugojimo. Tas, sakykime, prioritetizuotas vaizdas, kurį mes šiandien matėme, leis padaryti realius žingsnius, nes ilgą laiką valstybė ignoravo šią problematiką, nesaugojo įvairių slėptuvių, kitų dalykų, bet dabar susigriebta ir gerai, kad yra skirta pinigų. Tikėkimės, kad, jeigu toks pavojus mums iškils, mes jau būsimės nors šiek tiek pasiruošę. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

16.09 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911 (pateikimas)

Kviečiu į tribūną gerbiamą ministrę E. Dobrowolską. Darbotvarkės 2-19 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911. Prašom.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti įstatymo projektą. Sutartis buvo pasirašyta 1992 m. liepos 21 d. ir galioja nuo 1995 metų. Nuo Užsienio reikalų ministerijos 2022 m. kovo 8 d. rekomendacijų priėmimo Rusijos institucijų teisinės pagalbos prašymai buvo vykdomi išimtinai tik esant poreikiui užtikrinti Lietuvos Respublikos ir Lietuvos Respublikos piliečių interesus. O Lietuvos Respublikos institucijų teisinės pagalbos prašymų įteikimo Rusijai apimtis gerokai sumažėjo. Daugiau nei dvejus metus teisinis bendradarbiavimas pagal sutartį *de facto* nevyksta. Pagal Užsienio reikalų ministerijos rekomendaciją Lietuvos institucijų

teikiama teisinė pagalba Rusijos institucijoms jau yra sustabdyta arba apribota iki minimalios, atsižvelgiant į poreikius.

Sutarties denonsavimas užtikrins pagrindinį tikslą – nepalaikyti glaudesnio teisinio bendradarbiavimo su valstybe agresore. Siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos, jos piliečių ir juridinių asmenų interesus, teisinis bendradarbiavimas galėtų būti vykdomas tik daugiašalių tarptautinių sutarčių, prie kurių yra prisijungusi tiek Lietuva, tiek Rusija, pagrindais ir apimtimi. Taip pat nesant teisinių pagrindų bendradarbiauti išliktų galimybė kreiptis teisinės pagalbos diplomatine tvarka.

Denonsavus sutartį baudžiamosios teisės srityje, tikėtina, neigiamos pasekmės būtų minimalios, nes išliktų galimybė gauti iš šios sutarties reguliavimo sritį patenkančią teisinę pagalbą kitų daugiašalių tarptautinių sutarčių pagrindu. Lietuvos Respublikos piliečių galimybė gauti teisinę pagalbą tam tikrais atvejais civilinės teisės srityje sumažėtų, nes tarptautinė sutartis, kurios dalyvės yra tiek Lietuva, tiek Rusija, visiškai neapima sutarties reguliavimo srities, tačiau vėlgi lieka galimybių.

Pagal Tarptautinių sutarčių įstatymo 14 straipsnį Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis denonsuojama vadovaujantis jos nuostatomis. Dėl Lietuvos ratifikuotos tarptautinės sutarties denonsavimo Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu sprendžia Lietuvos Respublikos Seimas. Pagal 80 straipsnį sutartis gali būti nutraukta, likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki jos galiojimo termino pabaigos, įteikiant notą kitai susitariančiai šaliai. Sutartis įsigaliojo 1995 m. sausio 21 d., jos galiojimas automatiškai pratęsimas paskesniai penkerių metų laikotarpiui, jeigu nepranešama apie jos nutraukimą. Atitinkamai toks automatinis sutarties pratęsimas įvyks 2025 m. sausio 21 d., nebent iki šių metų liepos 21 dienos Rusijai būtų įteikta nota apie sutarties nutraukimą.

Teisės aktai yra suderinti be pastabų su Užsienio reikalų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Nacionaline teismų administracija. Gauta ir įvertinta Generalinės prokuratūros nuomonė. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad analogišką sutarties nutraukimą yra jau priėmę tiek latviai, tiek estai. Jeigu yra klausimų, mielai į juos atsakyčiau.

PIRMININKAS. Taip, jūsų nori paklausti. Klausia A. Stončaitis. Nematau. Tada klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Siūlyte denonsuoti susitarimą dėl pagalbos, teisinės pagalbos, teisinių santykių civilinėse šeimose ir baudžiamosiose bylose. Štai aš prieš save turiu laišką Lietuvos piliečio, kurio tėvai buvo tremtiniai, kurie susituokė tremtyje, ir jam Lietuvos institucijos pakiša rusišką anketa, tiksliau, cituoju, bandau versti, kad nesakyčiau nevalstybine kalba. Pareiškimas. *Zajevlenije po istrebovanije dokumentai iz Rosii*. Kitaip sakant, pareiškimas pareikalauti dokumentų iš Rusijos. Ir dabar, galima sakyti, ta sutartis neveikia, jeigu žmogų *siunčia nežinau ant kiek raidžių*, nes čia milžiniškos apimties anketa, kad žmogus gautų savo tėvų santuokos liudijimo įrodymo faktą, jeigu tėvai yra mirę. Bet tie dokumentai reikalingi, kad būtų atkurtas tam tikras teisinis statusas.

Kitas klausimas dėl vaiko pagrobimo...

PIRMININKAS. Laikas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Paskutiniai penki žodžiai. Dėl vaiko pagrobimo iš Kaliningrado srities. Ar nebuvo bendradarbiaujama su Kaliningrado srities institucijomis ir tas bendradarbiavimas nepadėjo to vaiko grąžinti į Lietuvą?

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimus. Atkreipsiu dėmesį, kad kiekviena ministerija įsivertino savo lauke turimas sutartis. Kaip mes matėme, Finansų ministerija dėl investicijų yra pateikusi nutraukimo projektus. Šiuo atveju Teisingumo ministerijos su Rusija ir Baltarusija turime keturias sutartis. Su Rusija – dvi, su Baltarusija – dvi. Su Rusija turime vieną, kurią šiandien ir siūlome nutraukti. Antroji yra dėl nuteistųjų perdavimo. Jos mes nesiūlome nutraukti dėl paprastos priežasties. Mes neturėsime jokios alternatyvios teisinės pagalbos, jokios alternatyvios tarptautinės sutarties, pagal kurią mes galėtume pagelbėti mūsų piliečiams ir juos perimti.

Su Baltarusija turime dvi sutartis, viena dėl bendradarbiavimo, analogiškai kaip ši su Rusija, kita yra dėl nuteistųjų perdavimo. Nesiūlome nė vienos su Baltarusija nutraukti dėl tos priežasties, kad neįsijungia joks alternatyvus kitas tarptautinis mechanizmas, atitinkamai šitos sutarties

nutraukimas padengiamas ir kitais tarptautiniais teisės aktais, kur ir Rusija, ir Lietuva yra narės, ir galėtų būti naudojamas. Atkreipčiau dėmesį, kad jūsų minėta viena iš situacijų yra bendradarbiavimas ne tik pagal šią, bet ir tarpžinybinis, tarp institucijų, kuris neapima būtent šitos sutarties.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūs atsakėte į visus klausimus. Pasisakyti norėtų A. Stončaitis, bet jo nėra, laikykime, kad norėtų pasisakyti už, kad pasisakė. Balsuosime jau visai netrukus.

16.16 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹, 15², 15³, 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921 (pateikimas)

Kviečiu A. Matulą pristatyti darbotvarkės 2-20 klausimą – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3921. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, įstatymo projektas paruoštas kartu su Sveikatos apsaugos ministerija. Tikriausiai pamenate, kad 2023 m. gruodžio 21 d. buvo priimtas Sveikatos sistemos įstatymas ir nustatyta, kad pakeista nuostata, kad pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos, užtikrinamos ne 24 valandas ir 7 dienas per savaitę, pirminės sveikatos priežiūros, beje, 12 ir 5 dienos. Ir šitas derinimas užtruko, todėl Sveikatos ministerija prašo atidėti šito įstatymo įsigaliojimą ne nuo šių metų liepos 1 dienos, bet nuo 2021 m. sausio 1 d.

Kitas tikslas – minėtame įstatyme buvo priimta nuostata, kad savivaldybių merai paskiria asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kuri teikia skubias ambulatorines paslaugas toje savivaldybėje arba besiribojančioje, bet meras neturi jokių įgaliojimų skirti kitos savivaldybės įstaigą teikti tas paslaugas. Todėl siekiama atsisakyti tos nuostatos ir tvarką, ir apmokėjimo tvarką nustatys sveikatos apsaugos ministras. Pagal dabar galiojančią tvarką išmokant, mokant atlyginimus įstaigų, sveikatos priežiūros įstaigų vadovams nustatyta, kad kintamoji dalis gali būti iki 20 %.

Naujame priimtame įstatyme, kuris įsigalios nuo kitų metų sausio 1 dienos, ta nuostata kaip išnyko ir mums kyla įtarimų ir nuogastavimų, kad vis dėlto gali atsirasti piktnaudžiavimų ir kai kurios savivaldybės nustatys pernelyg didelį kintamosios dalies priedą. Visų įstaigos vadovų, iš esmės visų sveikatos priežiūros įstaigų vadovų, atlyginimai yra didžiuliai pagal šią ekonominę pragyvenimo lygį ir palyginus pagal kitų sektorių žmonių atlyginimus, todėl siūlome į tą nuostatą įrašyti, kad kintamoji dalis, jeigu geri yra darbo rodikliai, būtų ne didesnė kaip 20 % ir ją galėtų nustatyti savivaldybės, steigėjas. Labai prašau pritarti šioms pataisoms ir komiteto vardu prašyčiau taikyti skubos tvarką.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Aš pora klausimų turėčiau, vieną tokį patikslinantį. Taip ir neišgirdau gerai tos datos, iki kada yra bandoma perkelti įsigaliojimą? Minėjote, kad ministerija, man pasigirdo, iki 2021 metų, tai jau nelabai gal ją iki 2021 metų perkels.

Kitas dalykas, dėl ko neužteko laiko, gal ten tiesiog nėra žmonių, kam apskritai tą perkėlimą padaryti ir pasiruošti, ar tikrai pasiruoš ir iki kitos datos?

Dar kitas dalykas, jūs paminėjote, kad iš merų tam tikra kompetencija yra paimama ir atiduodama ministerijai spręsti dėl skubiosios pagalbos, tai ar čia yra susiję su skubiosios pagalbos apskritai šita koncepcija ir jos vystymu? Dėl to yra šitas siūlymas teikiamas? Ačiū.

A. MATULAS (TS-LKDF). Atsiprašau, jeigu ištariau ne taip, bet sakiau, nuo 2025 m. sausio 1 d. tą įsigaliojimą reikėtų perkelti. Išties tai susiję su skubiosios pagalbos pertvarka. Kai kuriose savivaldybėse tą skubiąją pagalbą teiktų viena savivaldybė kartais ir kai kurioms gretimai esančioms savivaldybėms.

Ir čia užtruko procesas. Yra daug siūlymų, ir ministerija mato, kad kai kurie pasiūlymai yra racionalūs. Rengiant poįstatyminius teisės aktus dar nesusipėta visko kokybiškai apsvaistyti ir planuojama, kad bus organizuojami dar kai kurie pasitarimai. Todėl, kaip minėjau, parengti dar ne visi poįstatyminiai teisės aktai ir būtų gerai atsižvelgti į ministerijos prašymą ir tą įsigaliojimo terminą atidėti pusmečiui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas Antanai. Jūsų vardo dienos proga niekas nedrįsta labai kaninti jūsų. Nuomonės nei už, nei prieš nėra. Balsuosime netrukus.

16.21 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1311 (pateikimas)

Kviečiu A. Bagdoną pristatyti darbotvarkės 2-21 klausimą – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1311. Prašom, gerbiamas Andriau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šio įstatymo projekto tikslas – įteisinti, jog visos ne pelno siekiančių organizacijų (toliau – NPO) gautos pajamos, įskaitant ir ūkinės ar komercinės veiklos, būtų vis dėlto neapmokestinamos pelno mokesčio tarifu.

Pagal galiojančius teisės aktus NPO turi teisę vykdyti ekonominę veiklą ir gauti pelną. Jis visas lieka organizacijos viduje ir yra naudojamas tik tolesnės veiklos plėtrai, tai yra reinvestuojamas. Lietuvoje nuo 2015 iki 2019 metų NPO skaičius padidėjo 16 %. Jos vykdo labai įvairias veiklas nuo bendruomenės arba bendruomenių susibūrimų iki įvairių paslaugų teikimo valstybei ar privatiems asmenims – nuo visuomenės švietimo, jaunimo programų iki pagalbos teikimo pagyvenusiems asmenims.

Natūralu, kad organizacijos, sėkmingai vykdydamos šias įvairias veiklas, suteikdamos paslaugas ar parduodamos savo sukurtas prekes, generuoja tam tikras pajamas. Pagal dabar galiojančius teisės aktus NPO statusas savaime nuo pelno mokesčio mokėjimo neatleidžia. Dar 2019 metais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakymu atlikta NPO teisinės ir mokestinės aplinkos tyrimų rezultatų analizė parodė, kad viena iš NPO veiklos teisinio reguliavimo problemų yra pelno mokesčio taikymas pelno nesiekiančioms organizacijoms.

2021 metais NVO teisės institutas ir Nevyriausybių organizacijų informacijos ir paramos centras atliko analizę „NPO atsakomybė ir mokestinės lengvatos“, kurioje taip pat akcentuojama, kad NPO turi gebėti pagrįsti, kad pelnas buvo naudotas būtent viešuosius interesus tenkinančiai veiklai finansuoti. NPO, įgyvendindamos įvairią projektinę veiklą, dažnai susiduria su nuosavo indėlio problema. Keletą metų kaupiant lėšas tęstiniams projektams, pradedamas taikyti Pelno mokesčio įstatymas ir atsiranda prievolė mokėti pelno mokestį. Tai labai trukdo vystyti ilgalaikes organizacijos strategijas ir planuoti projektinę veiklą.

Kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą, bet prieš tai laukiu klausimų, jeigu tokių būtų. Ačiū.

PIRMININKAS. Taip, klausimų yra. Jūsų nori paklausti D. Griškevičius. Prašom, Domai.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą galimybę paklausti. Mano pagrindinė mintis yra ta, ar tai nepaskatins, pavadinkime taip, daugiau to steigimosi, būtent perėjimo į tą ne pelno siekiančių organizacijų kryptį? Savaime tai nebūtų blogai, tačiau iš esmės vykdant ūkinę komercinę veiklą dėl to galbūt būtų iškraipoma, pavadinkime taip, esama situacija ir, natūralu, dėl to biudžetas ateityje irgi galimai netektų potencialiai daug pinigų.

A. BAGDONAS (LSF). Nevyriausybiniis sektorius iš esmės skiriasi nuo nevyriausybinių sektorių... nes nevyriausybiniis sektorius kuria didžiulę pridėtinę vertę ir jis neišmoka sau jokių dividendų, neišmoka sau pelno. Jie visas lėšas, kurias sugeneruoja gaudami pajamas iš ūkinės komercinės veiklos, panaudoja visiems įvardintiems dalykams, kuriuos aš jums ir pristaciau. Kartais nutinka taip, kad, persikeliant į kitus metus, lėšų pasilikti nėra galimybių, nuo jų reikia sumokėti pelno mokestį. Tai man atrodo, kad jei nevyriausybinių sektoriaus viena ar kita organizacija nori sukaupti tas lėšas ir panaudoti projektinei veiklai, kai dalį pati organizacija turi prisidėti, tai, man atrodo, neteisinga, kad jie turi nuo tų lėšų sumokėti dar ir pelno mokestį.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, pradėsiu nuo to, kad aš pritariu gerbiamojo kolegos D. Griškevičiaus nuogastavimams. Jūs galite pasakyti, kiek pelno nesiekiančios organizacijos apskritai Lietuvoje gauna to pelno, nuo kurio dabar reikėtų mokėti mokestį? Kaip suprasti tą metamorfozę – pelno nesiekiančios, bet gauna pelno? Ir jūs paskui sakote,

kad visą šitą pelną galėtų panaudoti tolimesnei veiklai. Ar būtų gi blogai? Atskaičiuokime mokesčius ir tegu toliau naudoja savo veiklai, pasiskaičiuoja, kiek turės išlaidų, ir pasiims darbų apimtį, nes iš tikrųjų čia, ir mano supratimu, bus iškreipta konkurencinė aplinka. Jos gali užsiimti projektų ruošimu ir gauti nemažas pajamas už tai, bet nemokėti, pagal jūsų siūlymą, jokių mokesčių. Ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Sergejau, už jūsų klausimą. Tai visų pirma, šis įstatymo projektas yra rengtas su NVO koalicija. Būtent jie ir susiduria su tais sunkumais. Per metus pelno mokesčio sumokama apie 3 mln. eurų.

Aš vis dėlto nežinau, kaip dar jums paaiškinti, jeigu jūs nesuprantate, kuo skiriasi juridinis asmuo, kuris siekia pelno, verslo organizacija, ir nevyriausybinių sektoriaus atstovai. Tai iš esmės jie gauna paramą, patys kuria tam tikrą ūkinę komercinę veiklą ir lėšas ne išsimoka sau, o naudoja viešajam gerui sukurti. Tai iš esmės jie jau tuo daro didžiulę pridėtinę vertę visai mūsų valstybei. Kaip tik nevyriausybinių sektorių mes ir turėtume skatinti įvairiais būdais.

O šiuo atveju išeina taip, kad, jeigu organizacija nepanaudoja dalies lėšų tais metais ir nori jas pasilikti kitiems metams, kad sudalyvautų vienokiame ar kitokiame projekte, kuris sukurtų didesnę pridėtinę vertę, tai ji turi susimokėti kiekvienais metais 15 % pelno mokestį. Man atrodo, kad, jeigu mes norime paskatinti tą nevyriausybinių sektorių ir jo tolimesnę plėtrą, pilietinės visuomenės kūrimą, mes neturėtume iš jų dar nuskaičiuoti to pelno mokesčio.

PIRMININKAS. Dar jūsų nori paklausti A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš esmės, kaip ir suprantamas noras, nors turbūt jūs suprantate ir tuos nuogastavimus, kurie čia yra minimi, kad neatsitiktų visgi... Nebūtina gi išsimokėti pelno dividendais, galima tiesiog susikurti sau darbo vietą ir naudotis tam tikromis aplinkybėmis, tai yra mokestinėmis lengvatomis, ar ne? Čia turbūt apie tai kolegą klausia? Ir ar tikrai ta rizika bus suvaldyta?

Aš dar norėčiau paklausti jūsų, visgi kokios čia yra organizacijos? Gal jūs keletą pavyzdžių galėtumėte pasakyti? Iš kokios veiklos jos tuos pinigus susigeneruoja? Kas tai yra? Iš ko čia tas pelnas joms susidaro? Gal kokį vieną ar kitą pavyzdį žinotumėte, jeigu sakote, kad su NVO koalicija buvo ruošta. Ar tikrai visi pinigai, tai yra nuo pirmojo euro reikia sumokėti tą pelno mokestį, kuris lieka kaip likutis, kaip jūs sakote, metų pabaigoje? Ar yra visgi kažkokia suma, iki kurios nereikia, o nuo tam tikros sumos prasideda mokėjimas? Labai ačiū.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Aurelijau, už klausimą. Iš tiesų, jeigu persikelia į kitus metus, tai tenka susimokėti pelno mokestį. O jau kalbant apie pačias organizacijas, tai jų yra turbūt įvairiausių nuo „Blue Yellow“ iki „Pirmas blynas“, kur yra įdarbinami tam tikri žmonės. Sukuriama tam tikra pridėtinė vertė, gaunamas pelnas, tačiau tas pelnas nėra išsimokamas – jis naudojamas toliau kilniems tikslams kurti.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs atsakėte į visus klausimus. Nuomonės už ir prieš. Prieš nori kalbėti M. Lingė. Prašau, gerbiamas kolega.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš santūriai ir ganėtinai skeptiškai žiūrėčiau į šitą pasiūlymą. Manau, kad mes turime sistemą, kuri, atrodo, veikia tikrai puikiai. Dabar pagal Pelno mokesčio įstatymo 46 straipsnio 3 dalies nuostatas visos tos pajamos, nevyriausybinių organizacijų uždirbtos, yra panaudojamos viešiesiems interesams tenkinti. Jos nėra apmokestinamos pelno mokesčiu. Tai yra galimybė ir paskata remti nevyriausybinių organizacijų veiklą, joms užsidirbti ir taip neapmokestininti tų lėšų. Manau, tikrai turi egzistuoti tie saugikliai, padedantys apsisaugoti nuo atvejų, kai tokios organizacijos yra kuriamos dirbtinai, būtent dėl tokių galimų pelno mokesčio lengvatų, ypač jei jos taptų visuotinos. Yra buvusių ir viešai nuskambėjusių atvejų apie neįgaliųjų įdarbinimą ir paskui įvairias naudas, būtent tokia forma prisitaikant prie mokesčių lengvatų. Tikrai siūlyčiau išlaikyti esamą sistemą, kuri, man atrodo, ir yra subalansuota, ir turi saugiklių, ir padeda nevyriausybiniams organizacijoms.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegą, nuomonės išsakytos. Jau kviečiu pasiruošti balsuoti, nes dabar balsavimo langas. Šitą ką tik pateiktą klausimą teikiu balsuoti. Darbotvarkės 2-21 klausimas (dar kartą įgarsinu) – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 3 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-1311.

Užsiregistravo 69, balsavo 68: už – 19, prieš – 3, susilaikė 46. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Jeigu siūlote tobulinti, balsuojate už, jeigu siūlote atmesti, balsuojate prieš. Prašau.

Balsavo 72: už tobulinimą – 38, prieš – 34.

Taigi, gerbiamas kolega, dar tobulinkite savo įstatymo projektą. Tikiuosi, kitą kartą jis pereis, bus nubalsuota.

16.33 val.

Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3868, Mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3869, Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3870, Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. IX-912 „Dėl Rezervinio (stabilizavimo) fondo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3871 (pateikimo tęsinys)

Grįžtame prie popietinės darbotvarkės 2-16 klausimų bloko, 2-16.1, 2-16.2, 2-16.3, 2-16.4 klausimų. Tai yra Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo įstatymo Nr. VIII-1661 pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto.

Užsiregistravo 78, balsavo 78: už – 43, prieš – 21, susilaikė 14. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.34 val.

Konsulinio statuto Nr. I-886 1, 2, 3, 8, 20, 22, 22¹, 25, 32, 41 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo Nr. I-509 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3873, Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo Nr. XII-1519 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3874 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-17.1, 2-17.2, 2-17.3 klausimų paketas. Konsulinio statuto kai kurių straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3872, Konsulinio mokesčio įstatymo 3, 6 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas ir Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

Užsiregistravo 78, balsavo 78: už – 76, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Užsienio reikalų komitetas. (*Balsai salėje*) Taip, ir dėl projekto Nr. XIVP-3874 siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritarti gal bendru sutarimu? Balsuojame dėl komitetų.

Užsiregistravo 81, balsavo 79: už – 75, prieš – 1, susilaikė 3.

Dėl Konsulinio mokesčio įstatymo ir Konsulinio statuto įstatymo pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas, o dėl Asmens tapatybės kortelės ir paso įstatymo – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ir siūloma svarstyti, čia viceministras prašė, pavasario sesijoje. Galime pritarti? Galime pritarti.

16.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3918. Prašau balsuoti.

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 78, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Galime bendru sutarimu pritarti? Ir siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

16.37 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911.

Užsiregistravo 78, balsavo taip pat 78: už – 70, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Užsienio reikalų komitetas. Ir siūloma svarstyti birželio 20 dieną. (*Balsai salėje*) Prezidentas siūlo taikyti skubos tvarką. Galime pritarti skubai? Galime, pritarta.

16.38 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹, 15², 15³, 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921 (pateikimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 2-20 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921. Pristatė gerbiamas A. Matulas. Balsuojame.

Užsiregistravo 83, balsavo 82: už – 79, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Komiteto vardu prašyta skubos, bet ta skuba bus birželio 20 dieną, anksčiau nebus jos. Taip pagal projektą, tai supratote, kad šioje sesijoje dar.

16.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3928 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar grįžtame... (*Balsai salėje*) Kviečiu gerbiamą J. Razmą. Rezervinis 4 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3928. Prašau, gerbiamas Jurgi, priėmimas. Atsiprašau, pateikimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, opozicija pateikė naują Etikos ir procedūrų komisijos narę, kuri pagal Seimo statutą jau turi atstovauti valdančiajai koalicijai, D. Asanavičiūtę vietoj S. Jovaišos, kuris seniai yra pareiškęs norą išeiti iš šios komisijos. Tai tą ir siūloma patvirtinti.

PIRMININKAS. Taip, po pateikimo klausimų nėra. Pasisakymų, nuomonių nėra. Svarstymas. Diskutuoti nėra norinčių.

Priėmimas. Ačiū, gerbiamas Jurgi. 1 straipsnis. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. 4... Atsiprašau. 2 straipsnis: „Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja nuo jo oficialaus paskelbimo.“ Galime pritarti? Ačiū, pritarta. Ir dėl viso nutarimo projekto balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 80, balsavo 80: už – 79, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.41 val.

Seimo savaitės (2024-06-17 – 2024-06-21) – 2024 m. birželio 18 d. (antradienio) ir 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kadangi Jurgis tribūnoje, gerbiamas Jurgis, tai rezervinis 6 klausimas – savaitės, prasidedančios birželio 17 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ačiū. Nujaučiau, kad leisite kartu pristatyti ir kitos savaitės darbotvarkės projektą. Antradienio darbotvarkė jau rodo, kad artėjame prie sesijos pabaigos. Yra planuojama, kad posėdis gali tęstis iki 19 valandos, bet mes sugebame dirbti šiek tiek sparčiau, negu toks standartinis planavimas skelbia. Tas sesijos pabaigos artėjimas, taip pat suprantame, yra ga-

na sąlyginis, nes planuojame pratęsti sesiją. Suprantame, kad dėl Prezidento inauguracijos liepos 12 dieną, po to premjerės kandidatūros tvirtinimo, ministrų priesaikos reikia, kad tuo metu vyktų Seimo posėdžiai. Tai nuo liepos 12 dienos dar kažkurį laiką reikės mums susirinkti į Seimo posėdžius.

Antradienio darbotvarkė. Pradėsime būtent nuo Europos Tarybos įsteigimo 75-mečio paminėjimo, o toliau gal kiek ir nebūdingi antradieniui priėmimai, bet jų susikaupia vis daugiau. Aš kažko čia ypatingo neišskirčiau, tiesiog yra tie projektai, kuriuos mes neseniai matėme svarstymo stadijos. Atkreipsiu dėmesį, kad antradienį po pietų bus Valstybės gynybos fondo įstatymo ir visų lydimųjų įstatymų projektų svarstymo stadija. Čia, matyt, ir bus pagrindinis mūsų politinis dėmesys. Toliau tęsis kiti svarstymo stadijos projektai ir, kaip minėjau, darbo pabaiga numatyta kiek vėlyvesnė. Ketvirtadienį viskas paprasčiau – keletas priėmimų rytiniame posėdyje, o vakarinis posėdis kol kas neapibrėžtas. Galima tik paminėti, kad tai yra opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos bendra darbotvarkė.

PIRMININKAS. Kolega, jūsų nori paklausti trys kolegos. D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Jurgi, jūs jau užsiminėte ne dėl kitos savaitės, bet toliau – liepos. Aš kiek suprantu, tiesiog dėl siekio planuoti darbus, greičiausiai nuo liepos 12 dienos dar savaitė ar dvi gali būti papildomos preliminariai, taip?

J. RAZMA (TS-LKDF). Greičiausiai. Kai mes turėsime aiškesnių žinių, kada Prezidentas ketina pateikti premjerės kandidatūrą, jau nuo tos dienos maždaug galima planuoti, kiek dar reikės surengti posėdžių.

PIRMININKAS. A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pavaduotojau, aš noriu paklausti, gal galima į kitos savaitės ketvirtadienio darbotvarkę įtraukti Sveikatos draudimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3249?

J. RAZMA (TS-LKDF). Į ketvirtadienio darbotvarkę yra sudėtinga ką nors papildomai įtraukti, nes, kaip minėjau, mes čia turime tik 2 valandas, po to yra opozicijos darbotvarkė. Man atrodo, gal jūsų siūlymus vertėtų palikti dar kitai savaitei? (*Balsas salėje*) Na, jeigu opozicija priims į savo darbotvarkę, tai, žinoma, čia yra išeitis.

PIRMININKAS. Ir klausia A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiamas Jurgi, aš norėjau vis dėlto pasitikslinti, ar planuojama pratęsti sesiją, ar, kai bus aiškios datos, planuojama neeilinė sesija, kad planuotumės? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kiek esame kalbėję su Seimo Pirmininke, vis dėlto yra apsisistota prie sesijos pratęsimo varianto. Tai visais atžvilgiais yra patogesnis dalykas, nes tada mes darbotvarkės galime laisvai formuluoti, o neeilinė sesija turi būti tik pagal iniciatorių suformuluotą darbotvarkę ir labai sudėtinga ją papildyti.

PIRMININKAS. Jūs atsakėte į visus klausimus. Per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tik norėjau dėl laisvės gynėjo statuso, socialinių garantijų, kadangi nebuvo pakeistas įstatymo projektas. Kadangi Teisės ir teisėtvarkos komitetas trečiadienį turi apsvastyti, aš noriu kolegoms iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto pasakyti, kad užregistruotas antrasis variantas. Jis užregistruotas pagal Teisės departamento išvadą, nes ten parašyta, kad prieštarauja Konstitucijai. Tai aš pagal Teisės departamento išvadą užregistravau, kaip būtent jie rekomendavo. Aš tik lauksiu jūsų pritarimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Kitam posėdžiui. Ir dėl gerbiamo Jurgio pristatytos darbotvarkės. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

16.46 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2226(2) (*pateikimas*)

Dabar grįžtame prie popietinės darbotvarkės 2-22 klausimo – Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 12 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2226(2). Prašau gerbiamą K. Starkevičių į tribūną.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Iš tikrųjų ačiū. Ekonomikos komiteto vizito į Ukrainą metu buvo iškelta problema, kad Lietuva taiko pelno mokesčio lengvatą tik akcijų pardavimui ir investuotojams, investuojantiems ar ketinantiems investuoti užsienio valstybėse, ji tampa nebepatrauklia šalimi kurti ar išlaikyti *holdingą*, nors dalyje Europos Sąjungos šalių dažniausiai sutinkama vokiškojo tipo ribotos atsakomybės bendrovė, kurios įstatinį kapitalą sudaro ne akcijos, o dalys, kvotos ar korporatyvinės teisės. Esamas teisinis reguliavimas nevisiškai užtikrina patikimą ir saugų valstybės ekonomikai ir šalies gerovei reikšmingų investicinių projektų pritraukimą ir jų įgyvendinimą, taip pat neskatina investicijų į kitas šalis, pavyzdžiui, siekiant padėti atkurti karo niokojamą Ukrainą.

Todėl siūlome patikslinti sąvoką „akcija“, kad ji apimtų ir turimas teises į rizikos ir privataus kapitalo subjektų paskirstytino pelno dalį bei ribotos civilinės atsakomybės užsienio vieneto, kuris įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje arba valstybėje, su kuria sudaryta ir taikoma dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, ir kuris yra pelno mokesčio ar jam tapataus mokesčio mokėtojas, dalį, jei šiame ribotos civilinės atsakomybės užsienio vienetu įstatinis kapitalas formuojamas iš dalių. Panašiomis sąlygomis, kaip aš jau minėjau, veikia Vokietijos ir kitų šalių objektai, subjektai. Aš galvoju, iš tikrųjų reikėtų suvienodinti visas šitas sąlygas.

PIRMININKAS. Kolega, ačiū už pristatymą. Jūsų niekas nenori paklausti. Nuomonės už ir prieš turbūt irgi nebus. Taip, nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame? Na, gerai, balsuojame. Kas už?

Užsiregistravo 64, balsavo irgi 64: už – 56, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir dabar... (*Balsai salėje*) Taip, tuoj, tuoj pasakysiu. Kaip ir K. Vilkauskas jau čia užsiminė, darbotvarkės 2-23.1 ir 2-23.2 klausimų siūlau nesvarstyti, nes Teisės departamentas yra parašęs, kad gali prieštarauti Konstitucijai. Kai Teisės ir teisėtvarkos komitetas priims sprendimą, tada ir bus ištraukti į darbotvarkę.

16.50 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3924 (pateikimas)

Dabar rezervinis 2 klausimas. Kolegos, liko dar pora klausimų. Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3924. Pristato gerbiama I. Haase.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo projektą. Šis įstatymo projektas naujo teisinio reguliavimo neįtvirtina, tiesiog yra suderinamos trijų įstatymų redakcijos. Įstatymu Nr. XIV-2662 nustatyta, kad 2024 m. spalio 1 d., vėliau – 2025 m. gegužės 1 d. ir dar vėliau – 2026 m. gegužės 1 d. įsigalios Administracinių nusižengimų kodekso 242 straipsnio skirtingos redakcijos. Jis papildė naujomis 5 ir 6 dalimis. Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punkte atsiranda nuorodos į tas naujas 242 straipsnio dalis. Priėmus šiuo metu Seime svarstomą įstatymo projektą Nr. XIVP-3551, minėtame Administracinių nusižengimų kodekso 242 straipsnyje lieka ne keturios, bet trys dalys. Atitinkamai Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnyje yra teikiamos nuorodos į šias 242 straipsnio dalis. Priėmus Seime svarstomą įstatymo projektą Nr. XIVP-3114, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio 82 punktas papildė nuoroda į 417 straipsnio 1¹ dalį. Nesuderinus priimto įstatymo Nr. XIV-2662 nuostatų su svarstomais įstatymų projektais, vieno įstatymo nustatytas teisinis reglamentavimas paneigtų kito įstatymo teisinį reglamentavimą ir atsirastų trijų įstatymų nesuderinamumas. Prašau pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jūsų nori paklausti J. Razma. Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamoji kolege, aš ne kartą esu apeliavęs į visus komiteto pirminikus, kad pasistengtų to paties įstatymo keitimus sujungti į bendrą projektą ir priimti vienu ypu, kaip, sakykime, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas padarė su bene aštuoniomis Vietos savivaldos įstatymo pataisomis. Tokių problemų dėl prieštaravimo tada mes neturėtume. Ar jūs

galite labiau pasistengti ateityje, kad kai kuriuos Administracinių nusižengimų kodekso projektus šiek tiek prilaikytumėte, žinodami, kad jų bus dar daugiau, ir tada kaip jungtinį projektą mes priimtume? Tuo sumažintume net ir mūsų Seimo teisėsaugos infliaciją, teisėkūros infliaciją, dėl kurios sulaukiame priekaištų.

I. HAASE (TS-LKDF). Žinoma, gerbiamas Jurgi, be jokios abejonės, atkreipsiu dėmesį į jūsų pastabą. Tačiau aš kreipiuosi į visus Seimo narius, kad visgi mažintume Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimų įstatymų projektų, tuomet sumažinsime ir infliaciją, nes labai jau didelis skaičius yra teikiamų kodekso pakeitimų. Sužiūrėti visus būna ir fiziškai neįmanoma. Tačiau jūsų pastaba yra teisinga ir pasistengsime sutvarkyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Nuomonių už, prieš nėra. Galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje*) Ne, balsuojame. Labai norite balsuoti. Prašom. Balsuojame dėl rezervinio 2 klausimo.

Užsiregistravo 65, balsavo 65: už – 64, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti 2024 m. birželio 25 d. Galime pritarti? Ačiū. Pritarta.

Rezervinio 3 klausimo – Atsinaujančių išteklių energijos įstatymo – nesvarstysime, nes nėra pateikta Teisės departamento išvadų.

16.55 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3845 (pateikimas)

Taigi paskutinis šios dienos darbotvarkės rezervinis 5 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3845. Pranešėjas – gerbiamas kolega V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiami kolegos, gal leisite sureaguoti į ką tik pasakytą mintį apie mūsų įstatymų leidybos infliaciją. Pateiksiu tokią informaciją, kad 2022 metais mes turėjome 38 tūkst. teisės aktų, ir tai nesusiję vien su Seimu. 38 tūkst. 2023 metais turėjome jau tikrai 14 tūkst. Net nežinau, kur jų tiek sumažėjo, gal kokių statybos leidimų ar ko nors. Bet kada kalbame apie dokumentų infliaciją, tai ir yra turbūt susiję su visa teisėkūra Lietuvoje, tą teisėkūros analizę galėtume pasidaryti.

Bet šiandien aš noriu pristatyti vieną įstatymo projektą Nr. XIVP-3845, kuriame rašome tokią frazę, kad apie dalyvavimą, svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų... būtų informuojama visuomenė ir savivaldybės taryba.

Teikti šią įstatymo pataisą paskatino neseni įvykiai Kauno rajone, Domeikavoje, ir žinia apie planuojamą veiklą pastate, esančiame Stumbro gatvėje 3. Gyventojai sužinojo, radę darbo skelbimą apie Pusiaukelės namams reikalingus darbuotojus. Žinoma, tai sukėlė didelę reakciją ir ta reakcija išsirutuliojo iki to, kad buvo susirinkę gal iki 3 tūkst. žmonių ir į tai buvo reaguojama galbūt per vėlai. Kad nebūtų per vėlai reaguojama, teikiame tokią pataisą. Po tos reakcijos įvyko daug protesto akcijų, kuriose buvo daug žadama teisėkūrinių iniciatyvų, bet nė vienos iniciatyvos iki šiol nebuvo, todėl ir teikiu tokį projektą.

Šiuo metu galiojantys teisės aktai nenumato savivaldybės tarybos ir gyventojų bendruomenės dalyvavimo, svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų įrengimą savivaldybės teritorijoje. Pabrėžiu, tai nėra būtina savivaldybės projektas, tai yra ir valstybinės reikšmės projektai. Priėmus pataisą, būtų užtikrinta savivaldybės tarybos ir vietos gyventojų teisė žinoti apie planuojamą specialiosios paskirties pastatų atsiradimą savivaldybės teritorijoje. Teikti pasiūlymus, rekomendacijas dėl galimų statybos vietų ir pastatų įsigijimo, atsižvelgiant į planuojamos teritorijos gyventojų nuomonę, tuo stiprinant savivaldą ir didesnę gyventojų įsitraukimą. Šiuo metu tarybos nariai apie specialiosios paskirties statinių atsiradimą savivaldybėje sužino tik iš žiniasklaidos ir pasi-piktinusių gyventojų raštų.

Įstatymo pataisa siekiama įtvirtinti tarybos narių teisę sužinoti ir dalyvauti svarstant naujų specialiosios paskirties pastatų, kurie gali būti ne savivaldybės planavimo objektai, tarp jų reikėtų

minėti ir slėptuves, įrengimą. Taigi, Teisės departamento išvada yra. Yra pasiūlymų taisyti. Manau, čia galėtų prisijungti dvi ministerijos į šio įstatymo parengimo pabaigą. Manau, kad galėtų būti Vidaus reikalų ministerija ir Teisingumo ministerija. O komitetai galėtų būti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir, jeigu reikia, turbūt Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Matau, dar du klausimai.

PIRMININKAS. Pirmas jūsų nori paklausti V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš mačiau, kai jūs rinkote 29 parašus dėl šio projekto ir aiškinote, kad čia bus tikrai informuoti savivaldybė ir savivaldybės tarybos nariai. Tačiau akivaizdžiai jūs suklaidinote mūsų kolegas frakcijose ir kitus, kadangi aiškinamajame rašte ir įstatyme aiškiai parašyta, kad įstatymo pataisa siekiama tarybos narių teisės dalyvauti svarstant naujus specialiosios paskirties pastatus. Tai yra karinius objektus, pabrėžiu, kitus objektus ir, ypač svarbu, pasienio kontrolės punktus. Išivaizduokite, jeigu norėsime nacionaliniam saugumui svarbius objektus įrengti greitai, suplanuoti juos ar karinius dalinius, ar imtuvus, ar siųstuvus, ar pasienio punktus, turėsime pereiti tarybos funkciją, dalyvauti svarstymuose. Tai gali užsitęsti. Tai yra akivaizdi grėsmė nacionaliniam saugumui. Todėl mano klausimas, kodėl jūs nesakėte visos tiesos kolegoms, rinkdamas parašus, ir kodėl dabar pristatote tą įstatymo projektą ne taip, kaip yra parašyta lyginamajame variante? Ačiū.

V. PRANCKIETIS (LSF). Pasirašė 43 asmenys ir visiems tą patį sakiau, kad žmonių teisė sužinoti yra jų teisė. Manau, kad jūs dabar bandote klaidinti visą Seimą, sakydamas, kad aš kažką nuslėpiau. Prašau skaityti dokumentus, jie buvo rodomi tokie, kaip juose parašyta ir šiandien.

PIRMININKAS. Ir A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kai kalbame apie karinius objektus, teisė žinoti nėra absoliuti. Tai čia vienas dalykas. Aš nežinau, kodėl išvis kariniai objektai atsidūrė čia, nes prieš dvejus metus mes kaip tik šituos stabdžius nuėmėme ir dabar, po dvejų metų, vėl jie grąžinami atgal. Aš neturiu klausimo. Kadangi nematau rubrikos, kur galima užsirašyti kalbėti prieš šį projektą, tai tiesiog noriu pasakyti, kad kariniai objektai ir tokie būdai pristabdyti jų infrastruktūros plėtrą buvo panaikinti prieš dvejus metus. Dabar jie kitais būdais, bet yra grąžinami.

V. PRANCKIETIS (LSF). Gerbiamas buvęs ministre, dar prieš jus buvęs kitas ministras įrenginėjo pajūryje naują karinį dalinį. Ir visuomenė buvo informuota, ir visuomenė su tuo sutiko, ir buvo atliktas visiškai teisingas veiksmas. O tai, kas yra parašyta įstatyme skliaustuose, tai, deja, taip yra įstatymuose įrašyta, kas yra specialiosios paskirties pastatai. Jie tokie dabar ir yra, taip pacituoti yra ir šiame įstatyme. Aš negaliu cituoti kaip nors kitaip arba išimti, paslėpti ką nors, kas yra specialiosios paskirties pastatai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Na, kaip suprantu, gerbiamas A. Anušauskas jau pasisakė prieš. Tai dabar kalba V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Kolegos, aš iš tiesų nematau jokių problemų, kad mes pasitariame su savivalda, su visuomene, kada įgyvendiname kokius nors projektus. Priešingai, aš noriu jums ir ministrui priminti. Ir mūsų kadencijos metu, kada mes nesitarėme su visuomene, dėl to įstrigo poligono statybos, labai rimto projekto. Tai aš noriu pasakyti, nesitarimas užima daugiau laiko įgyvendinti projektus, kada visuomenei neaišku, kas čia vyksta, kodėl.

Čia gi kalbama ne apie kažkokius slaptus dalykus, na, apie elementarius klausimus – informuoti žmones, leisti jiems sudalyvauti. Dalyvavimas yra plati samprata, žmonės turi bent jau žinoti, su jais reikia tartis. Ir aš galvoju, kad, priešingai, jeigu mes sudarytume tokias sąlygas dalyvauti savivaldai svarstant tokius specialiuosius objektus, statybą, mes pagreitintume procesą, kiek rodo praktika, o ne jį sulėtintume. Aš tikrai dėl to nematau problemų. Kviesčiau balsuoti už ir jau dėl formuluočių toliau tartis komitetuose.

PIRMININKAS. Aišku, ačiū. Na, ir prieš – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Pirmiausia turiu pasakyti, kad tas poligono klausimas – tai visiškai nevykęs pavyzdys, nes ten buvo daugiau Krašto apsaugos ministerijos tuometinės vadovybės nevykusio komunikavimo pavyzdys, kai neparengus išvis nieko, net dokumentų, buvo paskelbta, kad bus toks dalykas, nors, akivaizdu, nei vieta tiko, nei kariuomenė tam pritarė ir panašiai.

Šiuo atveju aš dar kartą pabrėžiu, prieš dvejus metus siekdami... Ir sąjungininkų infrastruktūros vystymasis būtų dinamiškas, nes daugelio dokumentų svarstymas, beje, su savivaldybių įsitraukimu, užtrukdavo iki trejų metų. Mes tuos stabdžius nuėmėme. Ir aš siūlau atkreipti dėmesį, siūlau ne šiaip sau – kalbama ne tik apie statybą, parašyta – ir rekonstrukcija. Tai yra kariniame objekte, keičiant boksuose, pavyzdžiui, kariniams daliniams pritaikant jau viduje, egzistuojančiame dalinyje pastatus, reikės kiekvienu atveju gauti papildomus leidimus ir panašiai.

Šiuo atveju rekonstrukcija, jeigu tarimasis, sakote, plati sąvoka, rekonstrukcija – dar platesnė sąvoka. Šiuo atveju aš kalbu tik apie karinius objektus. Jeigu kalbame apie karinius objektus, tai čia įjungiamas didelis stabdis ir sąjungininkų infrastruktūros plėtrai (tai dabar pats aktualiausias klausimas), ir Lietuvos kariuomenės infrastruktūros plėtrai.

PIRMININKAS. Taigi, kolegos, balsuojame. Balsuojame ir kartu registruojamės.

Užsiregistravo 60, balsavo 58: už – 36, prieš – 7, susilaikė 15. Po pateikimo pritarta.

Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX (rudens) sesijoje. Galime pritarti bendru susitarimu? Taip, pritariame.

Ir per šoninį mikrofoną – A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Iš principo, matyt, ir miesto visuomenė, tai yra savivaldybių valdžios, turi teisę žinoti apie vykstančius procesus ir to mes nekvestionuojame. Bet kadangi yra tokių dviprasmiškų momentų, kai kurių sąvokų šiandien išbraukti negalėjote, tai yra tenai pavartota „karinių vienetų“ sąvoka, ir yra specialių teisės aktų, kurie reglamentuoja šitas procedūras, tai frakcijos vardu prašau Vyriausybės išvados dėl šio klausimo.

PIRMININKAS. A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Vyriausybės išvada gerai, bet aš dėl NSGK. Jeigu kariniai vienetai įtraukiami, tai kaip papildomas komitetas.

PIRMININKAS. Papildomas. Ar galime pritarti bendru sutarimu, kad būtų skirtas kaip papildomas komitetas? (*Balsai salėje*) Gerai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Ir Vyriausybės išvada, taip? Taip.

Taigi, kolegos, skelbiu 2024 m. birželio 13 d. vakarinį posėdį baigtą. Gero vakaro visiems! (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 390 STENOGRAMA

2024 m. birželio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, labas rytas, pradedame birželio 18 dienos rytinį Seimo plenarinį posėdį. (*Gongas*)

10.02 val.

Europos Tarybos įsteigimo 75-mečio paminėjimas

Gerbiami kolegos ir kolegės, gerbiama Europos Tarybos generalinė sekretorė Marija Pejčinovič Burič, šiais metais Europos Taryba, seniausia Europos valstybės vienijanti organizacija, kuri savo tikslais išsikėlusį ginti žmogaus teises, pliuralistinę demokratiją ir teisėtumą, padėti suprasti Europos kultūros identišumą ir įvairovę, skatinti jos vystymąsi ir padėti įtvirtinti demokratinį stabilumą remiant politines, teisine ir konstitucines reformas Europoje, mini 75-ąsias įkūrimo metines. Lietuva, kaip visateisė šios organizacijos narė, dar nuo 1993 metų aktyviai remia šiuos pagrindinius siekius ir savo darbais užtikrina Europos Tarybos veiklos tęstinumą. Lietuvai didelė garbė pirmininkauti Europos Tarybos Ministrų Komitetui svarbiais metais – Europos Tarybos 75-mečio proga.

Daugeliu atvejų Europos Taryba rodo gerą pavyzdį kitoms tarptautinėms organizacijoms. Tai ypač tapo matoma 2022 metais, kai po plataus masto invazijos Rusijos Federacija buvo pašalinta iš šios organizacijos. Lietuva atkakliai pasisakė už veiksmingą Europos Tarybos iniciatyvą – įsteigto žalos registro veikimą. Tikime Europos Tarybos lyderyste brutalaus Rusijos karo Ukrainoje akivaizdoje, karo nusikaltėlius patraukiant atsakomybėn ir stiprinant sankcijų Rusijai mechanizmą. Siūlome rimtai apsvarstyti ir Lietuvos Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje iniciatyvą steigti registrą, skirtą sekti įmonėms, padedančioms Rusijos subjektams apeiti sankcijas. Džiaugiamės praėjusį mėnesį galėję priimti Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos Nuolatinį komitetą, kurio posėdžio metu 46 Europos Tarybos valstybių narių delegacijų atstovai posėdžiavo Seime. Šių dviejų progų kontekste man labai malonu pasveikinti posėdžio viešnią – mus aplankiusią Europos Tarybos generalinę sekretorę M. Pejčinovič Burič. (*Plojimai*)

Europos Tarybos generalinės sekretorės Marijos Pejčinovič Burič kalba

M. PEJČINOVIČ BURIČ. Seimo Pirmininko pavaduotojau, Lietuvos delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje vadove Emanueli, gerbiami Seimo nariai, mieli draugai. Man labai malonu vėl lankytis Lietuvoje ir kalbėti čia, Seime – pačioje šios šalies klestinčios demokratijos širdyje. Pirmininkaudama Europos Tarybos Ministrų Komitetui, Lietuva ėmėsi pozityvios ir ambicingos darbotvarkės – tokios, kuri gerbia šios organizacijos palikimą ir tęstinius tikslus, tokios, kuri sprendžia svarbiausius pastarojo meto iššūkius. Tokia ir yra Europos Tarybos istorija – ryžtas vadovautis ilgametėmis vertybėmis įveikiant besikeičiančius iššūkius, kylančius mūsų visuomenėms.

Mūsų organizacija buvo įkurta prieš 75 metus, po Antrojo pasaulinio karo, su pažadu, kad tokie įvykiai daugiau niekada nepasikartos. Mes užaugome nuo 10 iki 46 valstybių narių. Visos narės ratifikavo Žmogaus teisių konvenciją, saugančią kiekvieną asmenį Europos teritorijoje, ją aiškino Europos Žmogaus Teisių Teismas, kurio sprendimai yra privalomi.

Mūsų darbas – saugoti ir puoselėti europietiškus žmogaus teisių, demokratijos ir teisės viršenybės standartus – jau apima daugiau nei 200 įvairiausių sutarčių ir švelniosios teisės įrankių. Nuo pat pradžių valstybės narės bendradarbiavo siekdamos sukurti erdvę be mirties bausmės, panaikinti kankinimus, įgyvendinti tautinių mažumų ir mažumų kalbos teises ir daugybę kitų dalykų.

Keičiantis ir vystantis mūsų visuomenėms, mes nuo jų neatsilikome. Pavyzdžiui, mūsų Stambulo konvencija kovai su smurtu prieš moteris ir su smurtu artimoje aplinkoje lėmė teigiamus teisės aktų pakeitimus visose valstybėse, kuriose ji yra įsigaliojusi. Mūsų darbai užtikrinant LGBT+ žmonių teises kaip niekada anksčiau užtikrina jų pripažinimą ir orumą, o mūsų įrankių ir priemonių arsenalas kovoti su šiuolaikiniais nusikaltimais, pradedant terorizmu ir kibernetiniais nusikaltimais ir baigiant korupcija bei pinigų plovimu, plečia teisės viršenybės principų aprėptį ir užtikrina žmonių saugumą šiame sudėtingame šiuolaikiniame pasaulyje. Bet, žinoma, Europa keičiasi ir toliau kartu su pažanga, su naujomis technologijomis atsiranda ir naujų grėsmių. Čia vėl mes pateikiame atsaką. Europos lyderiai pritarė mūsų požiūriui valstybių ir vyriausybių vadovų aukščiausio lygio susitikime Reikjavike praeitais metais.

Šiuo metu rengiame naujas aplinkos apsaugos priemones matydami, kad trigubą grėsmę kelia tarša, klimato kaita ir nykstanti bioįvairovė. Praėjusį mėnesį Europos užsienio reikalų ministrai ministrų sesijos metu priėmė Dirbtinio intelekto pagrindų konvenciją. Tai pirmoji tokio pobūdžio pasaulinė sutartis, kuria bus užtikrinta, kad vystantis dirbtiniam intelektui būtų saugomos ir nepažeidžiamos žmogaus teisės. Žinoma, darome viską, ką galime, kad paremtume savo valstybę narę Ukrainą jos vyriausybei ir žmonėms toliau drąsiai priešinantį žiauriam Rusijos agresijos karui. Mūsų veiksmai čia apima žalos registro įsteigimą, jis visu pajėgumu pradėjo veikti praeitą mėnesį. Registras fiksuoja Rusijos sukeltus nuostolius ir žalą ir yra pirmasis ir būtinas žingsnis einant link kompensacijų mechanizmo, prie kurio mes esame pasirengę prisidėti, kaip ir pasirenę prisidėti prie bet kurio tribunolo už agresijos nusikaltimus. Esame jau visiškai įsitraukę į koalicijos dėl tribunolo steigimo diskusijas.

Tiesa, kad Europa šiandien susiduria su įvairiausiais sunkumais. Kai kurie jų tikrai labai rimti. Tačiau tiesa ir tai, kad Europos Tarybos vertybės yra ne tik tam, kad atlaikytų bet kokias aplinkybes, bet ir tam, kad padėtų įveikti mus užklupusias audras. Ir čia Europos Taryba yra pasiekusi nepaprastų rezultatų. Tai unikalūs ir su niekuo nesulyginami pasiekimai per visą pasaulio istoriją. Pasaulio, kurio tolesnė sėkmė priklauso nuo mūsų. Turime bendradarbiauti. Už tvirtą Lietuvos indėlį prisidedant prie šių pastangų mes esame nepaprastai dėkingi. Tegul ateinantys 75 metai ir toliau užtikrina mums sėkmę – Europos Tarybai, Lietuvai ir visoms 46 valstybėms.

Dėkoju dar kartą. Dėkoju už jūsų paramą. Dėkoju jūsų delegacijai. Dėkoju E. Zingeriui, kuris prisideda prie mūsų darbų. Jūsų delegacija daro daug darbų remdama Ukrainą šiais sudėtingais laikais. Ukraina gyvuos. *Slava Ukraini! (P. Saudargas: „Herojam slava!“) (Plojimai)*

PIRMININKAS. *Thank you very much!* Dėkoju. Į tribūną kviečiu sveikinimo žodį tarti Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininką E. Zingerį. Prašom.

**Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojo,
Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje pirmininko
Emanuelio Zingerio kalba**

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Bičiuliai, bendražygiai, ponija Marija Pejčinovič Burič, generaline sekretore. Leiskite prisiminti, kaip buvo atkurta Europa po Antrojo pasaulinio karo, ir pasakyti keletą žodžių, ko mes tikimės iš Europos Tarybos.

Mūsų salėje yra ir Europos Tarybos Ministrų komiteto vadovas, mūsų užsienio reikalų ministras G. Landsbergis. Šie du sparnai – kartu su Parlamentine Asamblėja ir Ministrų komitetas, ir generalinė sekretorė – iš esmės dabar tapo viena drąsiausių, drįstu pasakyti – drąsiausia Europos organizacija, ginančia žmogaus teises. Ne tik dėl to, kad Rusijos delegacija buvo išmesta iš karto po masinės agresijos vasario 24 dieną prieš dvejus metus, bet ir dėl to, kad visi sprendimai, ir mūsų delegacijos narių, kuriais aš didžiuojuosi, visų frakcijų delegacijų narių, priimami vieningai.

Jūs galite įsivaizduoti, bičiuliai, kad italų kairieji, ispanų centristai, E. Makrono grupė, įvairių frakcijų vokiečiai priima iniciatyvas, pavyzdžiui, dėl Ukrainos, vieningai, *unanimously*, nė vieno oponuojančio balso. Nė vieno oponuojančio balso, kai mes prieš pusę metų, ko gero, pirmieji pasaulyje paskelbėme, kad Ukraina turi teisę pasiekti savo taikinius Rusijos teritorijoje. Nė vieno oponuojančio balso.

Kaip nebuvo nė vieno oponuojančio balso 1960 metais minint Europos Tarybos Konsultacinėje (tada) Asamblėjoje Baltijos šalių okupaciją. Prieš mano akis pirmoji pasaulyje istorinė rezoliucija – ne Jungtinių Tautų, bet Europos Tarybos Asamblėjos. Autorė – Danijos delegacijos vadovė M. A. fon Lovzov. Mes, Europos Tarybos Asamblėjos nariai, reikalaujame nutraukti komunistinę okupaciją ir vėl suteikti Baltijos šalims teisę apsispręsti. Baltijos šalys yra pripažįstamos daugumoje pasaulio šalių kaip laisvos, nepriklausomos valstybės, o ne okupuotos sovietų. Apie septynis punktus, jų aš visų neperskaitysiu, bet jie yra įtvirtinti 1960 metais.

Norėčiau pasveikinti Asamblėją, kad nė sykiu nepripažino Rusijos teisės mus valdyti, todėl dabar, prieš pat baigdamas savo kalbą, norėčiau įteikti prašymą mūsų delegacijos, o kartu ir viso Seimo turbūt vardu, aš galvoju, gal nebus nė vieno prieštaraujančio balso, kad Danijos Karalystės Parlamento delegacijai, kuriai 1968 metais vadovavo M. A. fon Lovzov, jau išėjusi iš šio gyvenimo, iš dėkingumo Danijai, kuri įtvirtino Baltijos šalių nepripažinimo Sovietų Sąjungai politiką, dabar naujai restauruotuose Europos Tarybos rūmuose Strasbūre būtų surasta vieta ir būtų įamžintas jos ir Danijos delegacijos atminimas. Norėčiau jūsų paprašyti leidimo, jeigu galima, neformaliai, viso Seimo vardu paprašyti generalinės sekretorės, nes jai priklauso sprendimai, įamžinti Danijos delegacijos pirmąją pasaulyje įtvirtintą Baltijos okupacijos nepripažinimo politiką.

Dar keletas minčių, susijusių su mūsų galimybe koordinuoti bendrą Ministrų komiteto ir Parlamentinės Asamblėjos, ir generalinės sekretorės tikslą, paminėtą P. Saudargo, šiuo metu posėdžio pirmininko, kalboje. Ką tik buvo įsteigtas registras gerbiamos generalinės sekretorės. Registras buvo įsteigtas žalai apskaičiuoti. Dabar jau tikriausiai dirba 45 tarptautiniai teisininkai Hagoje. Tai buvo Reikjaviko *samito* pasiekimas, 46 šalių vadovai pasirašė registro įsteigimą Hagoje, jis šiuo metu jau veikia. Mes prašome jūsų padėti mums įsteigti antrąjį registrą. Prieš tuos visus gudruolius, kurie, apeidami sankcijas, kraunasi sau milijonus, o milijonai yra permirkę Ukrainos krauju. Ką tik, prieš savaitę, šitoje salėje, gerbiamas Pauliau, per konferenciją, skirtą Europos Tarybos *Standing* komitetui, Nuolatiniam komitetui, kalbėjo Generalinė prokuratūra, ji citavo mūsų Saugumo departamentą. Norėčiau, kad jūs įsiklausytumėte: firmos, kurios apeina sankcijas ir tiekia karines ir ne karines arba dvejopos paskirties prekes, Saugumo departamento ir prokuratūros duomenimis, yra apdorojamos ne rusų ekonomikos sektoriaus, o rusų saugumo – FSB departamento, kuriame dirba keli šimtai žmonių, kabindami mūsų pramonę ant kabliuko. FSB padalinys, kaip išsiaiškino mūsų Saugumo departamentas ir prokuratūra, kabina firmą po firmos, tūkstančius firmų – pradedant Italija, atsiprašau, įtraukiant ir Lietuvą, bet dauguma Vakarų Europos firmų ir ne Europos Tarybos narių, kurios kraunasi milijonus, – tapti oficialiais Rusijos agentais. Ateityje ir po karo, jie, bijodami viešumos, toliau dirbs Rusijai. Todėl prašome pabandyti šį sektorių bent kiek paveikti, pramonė negali dirbti, kad pavergtų kitas šalis, pavergtų Ukrainą. Todėl prašome įsteigti registrą ir pradėti išsiaiškinimo procesą, susijusį su mūsų ekonomikos, Europos Tarybos šalių ekonomikos dalyvavimu Rusijos kare prieš Ukrainą.

Paskutinis vienas svarbiausių dalykų yra susijęs su sėkme. Europos Tarybos sėkmė yra remti opoziciją Baltarusijoje ir Rusijoje. Ačiū už jūsų šiltus žodžius, susijusius su mūsų funkcija, remiant abi opozicines grupes. Mes laimingi, kad Lietuvoje turime būstinę, susijusią su ponu Baltarusijos prezidentu, ir kartu opoziciją, susijusią su A. Navalno grupe.

Gerbiama sekretore, mūsų teritorijoje buvo užpultas ponas L. Volkovas. Mums visiems gresia Rusijos agresija mūsų šalyse. Jūs, būdama iš Kroatijos ir turėdama Kroatijos patirtį kovoje su Jugoslavijos režimu, priklausydama partijai, kuri kovojo už Kroatijos nepriklausomybę... Prašome jūsų prisidėti prie mūsų bendros apsaugos ir kartu norėčiau dar kartą, paskutinį sykį pasveikinti jus su jūsų iniciatyva, susijusia su ukrainiečių vaikais, kuriuos pagrobė Rusijos režimas. Tai dar sykį dėkoju jums už jūsų visos kadencijos veiklą atstovaujant mums Europos Taryboje. Ger-

biama generaline sekretore, leidžiu sau įteikti prašymą įamžinti M. A. fon Lovzov atminimą ir taip prisidėti prie 75-mečio, ir ačiū, kad jūs paminėjote Stambulo konvenciją. Labai jums ačiū. Leiskite mūsų Seimo vardu įteikti jums prašymą įamžinti drąsios danės atminimą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiamaam Emanueliui, dėkoju visiems pasisakiusiems minėjime. Minėjimą baigėme. Dabar 2 minučių techninė pertrauka ir paskui pradėsime mūsų darbinį posėdį.

Pertrauka

PIRMININKAS. Taigi, gerbiama kolegose, tęsiame savo darbinę posėdžio dalį, bet vis tiek ją pradedame dar nuo šventiško momento. Turime keletą gražių gimtadienių, pusinių jubiliejų, tai pirmiausia labai noriu pasveikinti mūsų kolegą, savo kolegą Seimo vicepirmininką gerbiama V. Mitalą su gražiu gimtadieniu. (*Plojimai*)

Kol gerbiamas Vytautas priima sveikinimus, norime pasidžiaugti kito kolegose gražiu pusiniu jubiliejumi, kurį šiandien švenčia gerbiamas kolega V. Rakutis. (*Plojimai*)

Dar pora ne tokių linksmų pranešimų. Pirma geros naujienos, paskui blogos. Taip jau išeina.

10.25 val.

Informaciniai pranešimai

Taigi Seimo valdyba gavo pranešimą dėl veiklos Seimo narių frakcijoje sustabdymo: „Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statutu, palieku Seimo Darbo partijos frakciją. Seimo narys V. Valkiūnas.“ (*Triukšmas, plojimai salėje*) Taip pat kitas V. Valkiūno pranešimas dėl prisijungimo prie Mišrios Seimo narių grupės: „Pranešu, kad prisijungiu prie Mišrios Seimo narių grupės.“ Sveikinu pagausėjusią Mišrią Seimo narių grupę. (*Balsai salėje*) Tiek liūdnu pranešimų.

Dabar per šoninį mikrofoną – gerbiamas J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). V. Valkiūno pranešimas nėra vien tik jo pranešimas. Šiuo atveju Darbo partijos frakcijoje lieka tik šeši nariai, tai frakcija nebegali egzistuoti. V. Valkiūnas su kolegomis vėl susitiks Mišrioje grupėje. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkui gerbiamaam Jurgiui už patikslinimą. Kadangi frakcija negali egzistuoti, tai jina pranešti, formaliai žiūrint, taip pat nieko negali, ar ne?

Gerbiama R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš tai noriu savotiškai pasidžiaugti, kad Mišri Seimo narių frakcija tampa labai *skaitlinga*. Aš labai sveikinu naujai prisijungusius mūsų Seimo narius ir informuoju, kad vyksta frakcijos posėdžiai.

PIRMININKAS. Taip išeina, bus viena gausiausių Seimo frakcijų. Dėkojame. Niekas daugiau nenori nieko replikuoti. Gerai.

10.26 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Tada pereiname prie darbotvarkės tvirtinimo. Ar galime bendru sutarimu patvirtinti darbotvarkę? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Gerai. Tik aš atkreipiu dėmesį, kad vakarinio posėdžio 2-24, 2-25.1, 2-25.2 ir 2-25.3 klausimai nėra įrašyti į pavasario sesijos darbų programą. Ar galime bendru sutarimu pritarti bent jau šitiems klausimams, kad juos įrašome, ir tada galėsime svarstyti? Dėkoju.

Dabar balsuojame dėl darbotvarkės. Buvo prašymas balsuoti, tai balsuojame. Jokių pasiūlymų nebuvo. Balsuojame dėl darbotvarkės patvirtinimo.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: už – 100, prieš nebuvo, susilaikė 15. Taigi darbotvarkei priarta ir galime pagal ją dirbti.

10.27 val.

Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo Nr. XI-1336 1, 2, 7, 8, 26, 29, 34, 36, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 34¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2644(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo (ir taip toliau) įstatymo projektas Nr. XIVP-2644. Pasiūlymų nebuvo. Atkreiptu dėmesiu – priėmimas.

Taigi pastraipsniui. Nebuvo pasiūlymų dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 straipsnių. Ar galima šiuos straipsnius priimti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar dėl viso niekas nėra užsirašę kalbėti. Tada balsuosime.

Primenu, balsuojame dėl Asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimų, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.29 val.

Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3734(2) (priėmimas)

Toliau dabar 1-4 klausimas – Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3734. Priėmimas.

Buvo Teisės departamento vienas pasiūlymas dėl 4 straipsnio, jam komitetas nepritarė. Ir dar buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė, bet galbūt mes pagal komiteto nuomonę galėsime sutarti. Aš nežinau, ar pranešėją man kviesti į tribūną. Pabandykime dirbti tada greituojų būdu. Gal niekas nekels klausimų, tai pasitikėsime komitetu.

Taigi dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo, dėl 3 straipsnio nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio, kaip minėjau, buvo Teisės departamento siūlymas, jam komitetas nepritarė. Ar galime pagal komiteto valią bendru sutarimu pritarti ir 4 straipsniui? Dėkoju, pritariame.

Toliau. Dėl 5 straipsnio nebuvo, dėl 6 straipsnio nebuvo, dėl 7 straipsnio nebuvo, dėl 8 straipsnio nebuvo, dėl 9 straipsnio nebuvo, dėl 10 straipsnio nebuvo. Ar šioms straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl 11 straipsnio buvo vėlgi Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 11 straipsniui? Dėkoju, pritarta.

Dėl 12 straipsnio nieko nebuvo. Dėl 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 straipsnių nebuvo nieko. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dabar 24 straipsnis, dėl jo buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė, taip pat kitas pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti 24 straipsniui? Dėkoju.

25 straipsnis ilgojas, bet dėl jo nieko nebuvo. Dėl 26 straipsnio taip pat nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 27 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 28 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Dėl 29 straipsnio nebuvo. Dėl 30 ir 31 straipsnių nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Niekas nenori kalbėti dėl motyvų. Tada balsuosime dėl Apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3734. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 106, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.32 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 10, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3608(2) (*priėmimas*)

Toliau. Kadangi dėl 1-5 ir 1-6 klausimų iškart buvo pasiūlymų, tai mes gal juos... Kviesiu tada gerbiamą A. Dumbravą, Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją. Darbotvarkės 1-5 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3608.

Čia dėl 1 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Kitas pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Dar vienas pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui pagal komiteto redakciją?

Dėkoju. Dabar 2 straipsnis. Dėl jo nieko nebuvo, jokių pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio jau reikės padirbėti, yra Seimo narių L. Kukuraičio, T. Tomilino, A. Dumbravos...

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Aš atsiprašau, dėl 1 straipsnio – nepritarėme vienam Teisės departamento pasiūlymui.

PIRMININKAS. Taip, bet mes jau viską apsprendėme. Viskas gerai, pagal komiteto valią. Dabar kas norėtų pristatyti pasiūlymą? Gerbiamas L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Priėmimo stadijoje jau ne kartą svarstėme šį įstatymo projektą. kažkas su garsu yra, ar viskas gerai?

PIRMININKAS. Šiek tiek...

L. KUKURAITIS (DFVL). Garsą čia jums reikia kažkur pareguliuoti, operatoriai. Dėkui. Priėmimo stadija. Jau ne kartą esame diskutavę dėl šio įstatymo projekto. Tai yra parama nuomojant būstą ir jina, ši parama, taikoma daugiausia... Bent jau tam buvo kurta ta programa, kad būtų alternatyva tiems, kurie stovi ilgoje socialinio būsto laukimo eilėje. Norime, kad ta parama pasinaudotų tie, kurie turi mažas pajamas, bet turi poreikį būstui. Ši parama šiuo įstatymo projektu yra ženkliai sumažinta. Žiūrint nuo gruodžio mėnesio, ženkliai sumažinta: kai kurios šeimos gaudavo iki 200, 300, 400, 500 paramą tam, kad galėtų gyventi, o šiuo atveju parama yra sumažinta iki 1 VRP, kuris šiuo metu yra 176. Džiugu, kad pavyko išskaidyti tą paramą pagal šeimos narių skaičių, bet vis tiek jina yra gana ribota – iki kelių šimtų eurų su trupučiu. Siekiant, kad tos šeimos... Iš tiesų, kad tai būtų normali parama, kuri egzistavo iki tol, mes siūlome dydį padidinti pusantro karto nuo to, kuris egzistuoja nuo gruodžio mėnesio, tai yra taikyti 1,5 VRP formulėje, pagal kurią skaičiuojamas šitas dydis. Todėl siūlome pritarti, nes jina taip tikrai bus naudinga tiems, kas turi mažai pajamų. Dabar gali naudotis šia programa ir turintys vidutines pajamas. Jei gu mes paliekame mažą paramą, tai naudosis tik tie, kurie turi pinigų. Kas neturi pinigų, negalės naudotis šia parama. Siekdami, kad ji tarnautų tikslingai, to visą laiką valdantieji ir siekė socialinėje politikoje, siūlome padidinti paramą, kad pasinaudotų turintys mažas pajamas. Jei gu paliksim taip, kaip yra, naudosis tie, kurie turi vidutines ir didesnes pajamas. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas. Gerbiami kolegos, čia turbūt atskirai svarstome jūsų pasiūlymus, ar ne? Gal bus aiškiau. Atskirai. Pirmiausia klausiu Seimo, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą, kad jį svarstytume? Gausu tų rankų įvairiose salės vietose, tai gal svarstome. Komiteto nuomonė – nepritarti. Prašom.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Deja, komitetas balsavo taip: kolegų siūlymą palaikė 5, prieš – 3, susilaikė 5. Pagrindiniai motyvai yra tokie, kad didelė būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija daro įtaką ir iškreipia būsto rinką, didina būsto nuomos kainą, mažina būsto prieinamumą visoms gyventojų grupėms. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija pastebėjo, kad didelė būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija neskatina paramos gavėjų integruotis į darbo rinką ir ilgainiui gali formuoti ilgalaikių paramos gavėjų srautą.

Trečia. Galbūt pagrindiniai dalykai. Pagal projektą ne mažiau kaip 30 % būsto nuomos mokesčio dalies privalo apmokėti paramos gavėjas, todėl kompensacijos didinimas neužtikrina, kad paramos gavėjai turės teisę ir galimybę ją pasinaudoti. Na, čia yra daugiau siūlymų, bet pagrindiniai, ko gero, yra šie argumentai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tik, vienas dalykas, paprašysiu šiek tiek mažiau triukšmo salėje, o jūs gal tiesiog arčiau mikrofono, kolegos geriau girdės tuos argumentus. Dabar motyvai dėl šio pasiūlymo. Prieš – gerbiama M. Navickienė. Prašom.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas Linai, turbūt esame ne sykį diskutavę, kad rudens sesijoje ministerija ketina ateiti su kompleksiniu Paramos būstui įstatymo pakeitimu. Apims ir socialinį būstą, ir savivaldybių būstą. Norime teisės ribas sušieti ne su valstybės remiamų pajamų dydžiu, bet su minimaliąja mėnesine alga.

Kodėl jūsų siūlymas nėra logiškas? Todėl, kad matome 2025 metų projekcijas, kaip atrodys valstybės remiamų pajamų dydžio augimas. Jis didės iki 225 eurų. Tikrai ženklus padidėjimas, palyginti su tuo, kokios yra projekcijos dėl infliacijos kilimo. Pagal tai, ką jūs dabar siūlote, ir matant, koks bus kitų metų valstybės remiamų pajamų dydis, tai keturių asmenų šeima galėtų gauti beveik 600 eurų kompensaciją. Vadinasi, tos sumos itin ženkliai padidėja dėl jūsų padidėjimo, o dar plius žinome, kaip stipriai augs valstybės remiamų pajamų dydis. Todėl siūlyčiau laukti ateinančio kompleksinio siūlymo dėl Paramos būstui įstatymo, kurį pateiks Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, ir šiuo metu susilaikyti nuo šio L. Kukuraičio pasiūlymo palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori kalbėti už. Apsispręsimė balsuodami. Gerbiami kolegos, kviečiu balsuoti dėl Seimo narių L. Kukuraičio, T. Tomilino ir A. Dumbravos siūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 45, prieš – 10, susilaikė 58. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl 3 straipsnio buvo kitas tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Gerbiamas L. Kukuraitis pasakys, o gal dabar atsiima, matydami Seimo valią? Ne? Tuomet prašom pristatyti.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Neatsiimu, nes tai yra susiję su studentais, tai yra kita grupė. Siūloma didinti pusanthro karto. Kažkas yra su garsu.

PIRMININKAS. Kažkas su jūsų mikrofonu negerai, ar ne? Gal pabandykime atsargiai kalbėti, o visi pabandykime atidžiai klausyti.

L. KUKURAITIS (DFVL). Kažkuriuo metu jiems pavyko sumažinti. Geriau. Labai ačiū. Tai yra su studentais, čia yra nuostata, kiek studentai turi mokėti, tai yra kokia aukščiausia riba, kiek kompensuoja valstybė jų būsto nuomos, tai yra nustatoma formulė sumos, kuri apskaičiuojama kaip bendrabočio suma, kurią jis turėtų susimokėti. Kitaip sakant, jeigu mes norime, kad studentams padėtume, ypač kai jie neturi bendrabočio, jeigu bendrabočiai yra pilni ir jie neturi kur gyventi, padėtume jiems surasti būstus ir... padėti jiems kompensuoti dalį, tai toje formulėje padidėjimas pusanthro... tikrai pagerintų, ženkliai pagerintų studentų galimybes studijuoti didžiuosiuose miestuose. Ypač tai svarbu regionų studentams, nes regionų studentai susiduria su šia problema. Jeigu mes norime stiprinti būtent tuos, kurie ir taip atvažiuoja iš regionų, ir padaryti jiems lygiavertes studijų galimybes, siūlome šitam įstatymo projektui pritarti. Ypač skatinu visus vienmandatininkus, kurie yra išrinkti regionuose.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar vėlgi klausi: ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą? Na, tiesą sakant, matant, kiek balsavo už aną, turbūt yra 29. Nevargsime, taip, svarstome. Komiteto nuomonė. Prašau.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Gerbiamas pirmininke, komiteto nuomonė yra nepritari. Motyvai iš esmės tie patys, kaip ir dėl anksčiau nagrinėto siūlymo.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Tai dabar motyvai dėl pasiūlymo. Už – gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Švietimo įstatymą Švietimo komitete mes ne vieną kartą svarstėme, kaip paskatinti moksleivius, baigusius regionuose mokyklas, kad galėtų jie įstoti į aukštąsias mokyklas. Dažniausiai buvo ta didžiulė atskirtis. Šiandien Švietimo įstatyme yra numatyta antroji eilė – jiems yra net 10 % numatyta, kad jie galėtų

studijuoti. Šiandieną mes žinome, kad jie, iš regiono atvažiuoję į didelius miestus, nėra tokie turtingi, kad galėtų iš karto apsigyventi ir ieškotis būsto. Tai čia yra pagalba ir negalime vienodai taikyti praeito straipsnio, dėl kurio diskutavome. Kai dabar kalbame apie studentus, mes galvokime apie tai, kad čia reikalingas šitas bendrabutis, gyvenamasis plotas studentui, jis neturi bendrabučio ir galėtų lygiai taip pat skirti savo laiką, daugiau laiko skirti mokslui. O realiai žinome, kas juos išlaiko, išlaiko tėvai. Jeigu jisai bus priverstas įsidarbinti ir galvoti apie tai, kaip padengti išlaidas, tai kodėl mes čia užkertame kelią vėl regioninei politikai? Mes norime, kad kuo daugiau jau iš regionų būtų studentų, tačiau mes čia nepadedame tam studentui, atvažiavusiam iš regiono. Tikrai pritarkime, čia nėra dideli pinigai. Nemanau, kad mes valstybę pralošime, nes tikrai išlošime skatindami.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai dabar apsispręsimе balsuodami dėl Seimo narių L. Kukuraičio, T. Tomilino, A. Dumbravos pasiūlymo, jam komitetas nepritarė. Balsuojame. Balsuojame, kolegос, dėl pasiūlymo. Dabar vyksta balsavimas.

Užsiregistravo 118, balsavo 118: už – 48, prieš – 4, sulaukė 66. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Gerbiamieji Seimo nariai, šiuo metu posėdžių salės balkone lankosi Varėnos bendruomeninių vaikų globos namų kolektyvas. Pasidžiaukime jais, pasveikinkime, kad domisi Seimo veikla. Sveiki visi. (*Plojimai*)

Gerbiami kolegos, dabar apsvarstyti visi pasiūlymai dėl 3 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu pritarti 3 straipsniui? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio buvo du Teisės departamento pasiūlymai: vienam komitetas nepritarė, o kitam pritarė. Ar pasitikime komitetu, galime pagal šią redakciją pritarti 4 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Taigi ačiū pranešėjui. Visus straipsnius jau apsvarstėme. Dabar dėl viso projekto yra už kalbantis gerbiamas V. Mitalas. Prašau dėl viso projekto. Dėl motyvų už.

V. MITALAS (LF). Gerbiami kolegos, man atrodo, kalbėsiu trumpai, nes prieš pasisakančių nėra. Kaip sakoma, ir ežiukui aišku, kad šitą sistemą reikėjo reformuoti. Seime dabar yra sudėliotas toks kompromisinis variantas, kuris padaro sistemą šiek tiek aiškesnę, skaidresnę ir teisingesnę, nors, tiesą sakant, gal reikėtų ir dar rimtesnių žingsnių visą šitą klausimą perdėliojant, bet dabar kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Atsirado norinčių kalbėti prieš – gerbiamas L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gal net ir turėtume palaikyti šį įstatymo projektą, nes, palyginti su gruodžio mėnesiu, jis yra pagerintas ir yra socialiai teisingesnis, tačiau turime suprasti, kad vis dėlto egzistuoja žmonių grupė, kuri turi mažas pajamas, ir jie negalės sumokėti būsto nuomos, negalės nuomotis būsto ir gauti kompensacijos. Tai tikrai yra labai, man atrodo, ydinga praktika, turint galvoje, kad šią būsto nuomos kompensaciją galės gauti turintys vidutines pajamas. Kitaip sakant, šitas įstatymo projektas yra pavyzdys, kaip žodžiai skiriasi nuo darbų, kaip valdantieji visada sako, kad norime, kad taikliai būtų teikiama piniginė parama, vykdoma būsto politika ir taip toliau. Čia mes gaunantiems vidutines pajamas leidžiame nuomotis, o pačias mažiausias turintys yra už borto. Įstatymas nėra visai socialiai teisingas. Reikėtų žiūrėti, tikrai taiklinti, mažinti galimybes tiems, kurie turi dideles pajamas, ir didinti galimybes tiems, kurie turi mažas pajamas. Aš tikiuosi, kaip buvusi ministrė teigė, kad ateis paketas, kad tame pakete bus labiau subalansuotos grupės, kurios gaus paramą būstui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, mes galėjome pasižiūrėti, kaip veikia abu šitie įstatymai. Didžiausia visų įstatymų problema yra per mažas finansavimas. Jeigu būtų skirta daugiau lėšų, turbūt niekas čia nesiginčytų, bet kai skiriame dešimtkart mažesnę, grubiai sakau, dešimtkart mažesnę sumą ir bandome patenkinti visų norus, tada reikia rinktis alternatyvą, ar mes galime patenkinti didesnę skaičių žmonių, ar mažesnę. Šitame įstatyme sudaroma sąlyga daugiau žmonių gauti tam tikrą, nors ir nedidelę, paramą, nes kai mes kam nors duodame didelę paramą, vadinasi, kiti nieko negauna. Vien dėl to ir buvo reikalingos šito įstatymo korekcijos, kad grietinėlės nenusiimtų vieni, o kiti liktų prie suskilusios geldos. Nepatinka man šitas įstatymas, bet geresnio nėra, tai tenka balsuoti už tokį.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Visi norėję pasisakė.

Dabar balsuosime. Primenu, kad balsuosime dėl Paramos būstui įsigyti ir išsinuomoti įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-3608. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 123, balsavo 122, visi 122 balsavo už. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.49 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3436(2) (priėmimas)

Dabar 1-6 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo projektas Nr. XIVP-3436. Ir čia pastraipsniui. 1 straipsnis. Čia keičiama nauja redakcija. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 2 straipsnio nieko nebuvo, dėl 3 straipsnio nebuvo, dėl 4 straipsnio nebuvo, dėl 5 straipsnio nebuvo, dėl 6 straipsnio nebuvo. Ar galime šiems straipsniams be pasiūlymų pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 7 straipsnio buvo Seimo narės M. Ošmianskienės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Aš atsiklausiu: ar jus tenkintų toks pritarimas iš dalies?

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Taip, mane tenkina.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tada atsiklausiu: ten vėliau taip pat buvo jūsų pasiūlymų, bet jeigu čia mes pritariame, tai tada dėl jų irgi spęsti nebereikia, taip? Mes tada pagal komiteto redakciją. Pritariame. Ačiū. 7 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritariame.

8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 straipsniams galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 22 straipsnio vėl buvo pasiūlymas. Taip, ir dėl 22 straipsnio nėra pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Kadangi dabar yra nauja redakcija, dėl 2 straipsnio (pačioje pabaigoje) yra gerbiamos Seimo narės M. Ošmianskienės pasiūlymų. Bet mes jau apsisprendėme, dėl jų apsisprendėme ir nebereikia mums spęsti. Gerai. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Ir grįžtame prie 1 straipsnio, nes tai nauja redakcija. Galime pritarti bendru sutarimu naujos redakcijos 1 straipsniui? Dėkui, pritariame. Tai dabar dėl viso gerbiama M. Ošmianskienė. Prašau.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiami Seimo nariai, norisi pasidžiaugti, kad po ilgos ir gana įtemptos kovos dėl, tiesą sakant, pažeidžiamiausios Lietuvos grupės galų gale pavyko rasti kažkokį kompromisą ir bendrą sutarimą. Tiek sunkią negalią turintys asmenys, tiek pensininkai – visi pagaliau galės eiti dirbti ir nebijoti prarasti savo pajamų jau nuo rugsėjo 1 dienos, taip pat nuo spalio... oi, nuo sausio didės pačios mažiausios išmokos. Deja, nepakankamai didės, tikėkimės, jos vėliau augs dar stipriau, bet tai geriau negu nieko. Todėl tikrai labai kviečiu palaikyti ir pasidžiaugti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas nenori kalbėti prieš. Tada balsuojame dėl Šalpos pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3436. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 117, balsavo 116: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 1. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.53 val.

Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo Nr. XIV-1936 5, 6, 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3836(2) (priėmimas)

Toliau 1-7 klausimas – Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3836. Pasiūlymų nebuvo. Pastraipsniui einame.

Dėl 1, 2, 3, 4, 5 straipsnių jokių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu pritarti straipsniams? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl viso. Už – gerbiamas M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, svarstome jau pratęsimą. Priėmimo stadija. Situacija visiems žinoma. Dvigubai neįprastai išaugęs bankų pelnas buvo nulemtas ne tiek bankų priimamų sprendimų, bet pastarųjų metų ekonominių, geopolitinių veiksnių ir ieškant atsako, veiksmingo atsako į juos. Svarbu, matyt, žiūrėti, kad ir kontekste nesame kuo nors išskirtiniai – panašius laikmečio galvosūkius sprendžia ir kitos šalys. Štai latviai visai neseniai papildomai apmokestino bankus ir planuoja surinkti apie 90 mln. papildomai per metus.

Tiesa, šis sprendimas nėra labai malonus, nes laikinumą buvome apibrėžę dvejais metais. Tačiau tos aplinkybės, išskirtinės aplinkybės, tebesitęsia ir šis bankų sektoriaus indėlis stiprinant gynybą labai reikalingas ir prasmingas. Tenka pripažinti, kad kol ieškome tvarių šaltinių, kaip finansuoti krašto gynybą, tai šį solidarumą, solidarumo dalį dengiame ir pratęsiame laikinuoju solidarumo įnašu. Tikrai labai ačiū ir sektoriui, kurio papildomi 50–60 mln. bus reikšmingas indėlis į mūsų gynybos sistemos stiprinimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, šiandien iš vieno verslo sektoriaus, kuris neplanuotai gavo daugiau pajamų, nei planavo, sektoriaus, kuris sumoka daugiau mokesčių į valstybės biudžetą nei bet kuris kitas sektorius, kalbu ne apie 15 % pelno mokestį, o apie 20 %, papildomai dar paimame dalį lėšų ir šį paėmimą gražiai pavadiname solidarumu. Praėjusiais metais ne tik paėmėme dalį lėšų, pavadindami laikiniu solidarumo mokesčiu, tačiau šiandien, nesilaikydami duoto žodžio verslams, pratęsiame laikinąjį solidarumo mokestį. Skamba įdomiai.

Manau, elgiamės neatsakingai ir kuriame valstybėje precedentus (jau nebe precedentą, jis buvo praėjusiais metais), kurie siunčia labai blogą žinią Lietuvoje veikiantiems verslams ar planuojantiems investuoti Lietuvoje. Apie jokių naujų bankų atsiradimą ir konkurencijos didinimą bei įkainių galimą mažėjimą kalbėti turbūt net neverta.

Tikrai suprantu, kad šalies saugumui reikia papildomo finansavimo, tačiau šis pratęsimas siunčia labai blogą žinią. Negalime kurti tvarios aplinkos, kurioje valstybė, matydama, kad kažkuris sektorius gavo daugiau pelno, nei planavo, gali bet kada pasakyti, kad jis turi sumokėti daugiau. Tokie sprendimai mažina pasitikėjimą valdžia ir investicijų pritraukimą. Suprantu, kad daugumos jūsų nuomonės tikrai nepakeisiu, tačiau visus abejojančius kviečiu neprisidėti, nepritarti solidarumo mokesčiui, kuris neturi nieko bendro su solidarumu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai situacija nėra pati maloniausia, kai reikia pratęsti tokį mokestį, solidarumo mokestį. Bet vis dėlto ir situacija nėra paprasta, geopolitinė situacija nėra paprasta. Tai mes visi puikiai suprantame. Nes kas yra bankas? Bankas realiai... Mes visi esame jo klientai, indėlininkai, paslaugų gavėjai. Ir kai suprantame bankų pelningumą bei susiklosčiusią situaciją, yra natūralu ir gana nuoširdu paprašyti jų prisidėti daugiau. Daugiau tuomet, kuomet yra ypatinga situacija pasaulyje, Europoje ir kuomet mūsų kariuomenę, mūsų krašto apsaugą reikia stiprinti.

Tai nėra tiesiog eilinė padėtis valstybėje, Europoje, kad mes paimame ir apmokestiname pelningesnę sektorių. Tai darome vien dėl to, kad yra būtina, pakartosi, stiprinti krašto apsaugą. Ši išimtinė situacija nebuvo girdėta. Ir didelis bankų prieštaraavimas, manau, būtent tai ir yra solidarumas... Kadangi, kaip ir minėjau, bankas, vadinasi, mes visi, tai yra ir mūsų pinigai, tad suprantu, kad šioje situacijoje bankams reikia prisidėti. Kviečiu balsuoti už. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už taip pat nori kalbėti gerbiamas A. Butkevičius. Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžių pirmininke. Reikia įvertinti, kad Lietuvos komercinių bankų pelningumas buvo faktiškai pats... vienas didžiausių tarp visų Europos Sąjungos šalių. Ir kodėl buvo toks didelis pelnas? Arba kodėl toks augimas, ypač 2023 metais ir 2022 metais? Jis buvo dėl keleto priežasčių.

Viena ta, kad vis dėlto Lietuvos komerciniai bankai suteikia paskolas faktiškai su didžiausiomis palūkanomis, jeigu vertintume tarp euro zonos šalių. Estija yra lyderiaujanti, Lietuva yra antroje vietoje. Tai reiškia, kad paskolų palūkanų pajamingumas leido sukaupti didžiulius pelnus Lietuvos komerciniams bankams, nes faktiškai neperėjo net prie fiksuotų palūkanų taikymo suteikiamoms paskoloms, ypač atsižvelgiant į namų ūkio imamas paskolas, nekilnojamojo turto rinkoje suteikiamas paskolas.

Antras dalykas. Tai yra žioplumo, taip pasakyčiau, klaida euro sistemos arba pinigų politikos, kai Lietuvos bankas praeitais metais padovanojo 307 mln. Lietuvos komerciniams bankams, todėl jų pelnas išaugo beveik iki 1 mlrd. Iš finansinės veiklos jų pelną būtų sudarę tik apie 670 mln. Ir aš manau, kad ši sritis galėjo būti daug dosnesnė, sprendžiant susidariusias finansines problemas Lietuvoje, ieškant papildomų pinigų. Bet vis dėlto geriau mažiau negu nieko. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ir paskutinis už kalbės gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Turbūt gynybos mokestį turi mokėti tie, kurie pajėgūs tą mokėti. O kaip matome, ką kolegos ką tik pristatė, bankai tikrai iš bado nemiršta, nereikia jiems veržtis diržų. Jeigu gynybos mokestį, kur visuotinis mokestis yra stiprinti gynybą, permestume kitiems sektoriams, tai yra visiems vartotojams, be abejo, ir akcizai, kuriuos mes svarstysime, ypač degalams, tai paliestų kiekvieną prekę, kiekvieną paslaugą ir kiekvieną Lietuvos pilietį. Vis dėlto man šiek tiek kelia nerimą tai, kad iki šiol nėra vykdomas Seimo 2020 metais priimtas nutarimas steigti Valstybinį plėtros banką. Vyriausybė nevykdo Seimo valios, dešimtys milijardų sukasi per privačius bankus, kurie galėtų sukurti Valstybiniame plėtros banke. Ir tiek bankai vien iš valstybės biudžeto, iš „Sodros“ nučiulpia pinigų per kiekvieną pavedimą, kurio įkainiai, beje, yra didžiausi Europoje. Manau, bankai negalėtų virkauti, neturėtų virkauti, o turėtų pagal galimybes prisidėti daugiau prie šio mokesčio ir nereikėtų ten skaičiuoti 2019–2022 metų, pagal bazę apskaičiuoti tuos varganus 50–60 mln., tikrai galėtų prisiimti 200, matant, kad ir Lietuvos bankas padovanojo, kaip gerbiamas buvęs premjeras A. Butkevičius minėjo, 307 mln. Nematau čia jokio solidarumo, bet pasisakau už tuos galbūt 60 mln., kuriuos sumokės bankas 2025 metais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Visi pasisakė ir dabar apsispręsimе balsuodami dėl Laikinojo solidarumo įnašo įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projekto Nr. XIVP-3836(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 110, prieš – 1, susilaikė 10. Taigi įstatymas priimtas. (Gongas)

Dar per šoninį mikrofoną gerbiamas E. Zingeris norėtų.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Dėl buvusios šalpos aš spaudžiau ir neužsispaudė mano...

PIRMININKAS. Jūsų balsas už.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Už prieš tai buvusį Šalpos pensijų įstatymą.

PIRMININKAS. Už prieš tai buvusį Šalpos pensijų įstatymą. Supratome, E. Zingeris – už.

11.03 val.

Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654(3) (priėmimas)

Toliau 1-8.1, 1-8.2. Taigi, bet čia priėmimas, tai po vieną. 1-8.1 – Kultūros politikos pagrindų įstatymo projektas Nr. XIVP-3654(3). Čia buvo Teisės departamento, atrodo, susitvarkysime be pranešėjo. Dėl 1 straipsnio nieko nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. 2 straipsnis. Buvo Teisės departamento vienas pasiūlymas, jam nepritarė komitetas, kitam nepritarė, trečias pasiūlymas, jam nepritarė, ketvirtas pasiūlymas, jam pritarė. Ar galime pagal komiteto redakciją 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėkoju. Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo, dėl 4 nebuvo, dėl 5 nebuvo. Iki 5 straipsnio galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 6 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 7 straipsnio nieko nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti

bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 9 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 10 straipsnio nieko nebuvo, dėl 11 nebuvo, dėl 12 nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 13 straipsnio buvo Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 14 straipsnio nieko nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso – gerbiama E. Rudelienė.

E. RUDELINĖ (LSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ištis pagaliau priėmimo stadijoje ilgai lauktas ir labai svarbus projektas, kurio laukia kultūros bendruomenė. Šiuo įstatymu yra užtikrinamas kultūros politikos subjektų vaidmuo. Jisai dabar bus aiškesnis. Čia užtikrinamas skirtingų sričių ir institucijų bendradarbiavimas, tai irgi labai svarbu, kad kultūros lauke skirtingose srityse veikiančios institucijos rastų bendrų sąveikos tikslų. Yra platesnis nevyriausybių organizacijų, meno kūrėjų, kitų kultūros lauko dalyvių įtraukimas. Tai taip pat suteikia daug svarbių numatytų darbų. Aišku, kad numato savivaldybėms, kurios turės bendras gaires, užtikrinti kultūros paslaugų tolygumą visoje Lietuvoje. Tikrai labai svarbus ir ilgai laukiamas projektas. Kolegos, kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už taip pat nori kalbėti gerbiamas V. Juozapaitis. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tikrai dėkoju, pirmininke. Šiandien priimame ypatingos svarbos įstatymą, kurio kelionė iki priėmimo buvo ne vieni metai ir netgi ne viena kadencija. Šio teisės akto neturėtume suprasti taip kasdieniškai buitškai vien kaip taisyklių rinkinį, nes įprasminti mūsų kultūrą kaip horizontaliąją mūsų tautą rišančią materiją čia ir yra svarbiausia. Taigi mes pagaliau prieiname prie bendro supratimo dėl kultūros kaip valstybės ir tautos sielos svarbos. Šios dienos mūsų balsavimas ištis įeis į Lietuvos kultūros istoriją ir visą Lietuvos kultūros politikos sampratą istoriją. Taigi ilgai nesiplėsdamas kviečiu visus balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Kultūros politikos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3654. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 114, balsavo 113: už – 111, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.07 val.

Vietos savivaldos įstatymo I-533 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3655(2) (priėmimas)

Toliau 1-8.2 klausimas – Vietos savivaldos įstatymo projektas Nr. XIVP-3655. Čia buvo du straipsniai. Jokių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Niekas nenori kalbėti dėl motyvų.

Balsuojame dėl 1-8.2 klausimo – Vietos savivaldos įstatymo projekto Nr. XIVP-3655. Čia yra Kultūros politikos pagrindų įstatymo lydimasis.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 111, balsavo 111 – visi 111 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.08 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3656(2) (priėmimas)

Toliau 1-8.3 klausimas – Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3656. Čia buvo du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Niekas nenori kalbėti.

Taigi balsuojame dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Prašau.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 116, balsavo 114 – visi 114 balsavo už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.09 val.

Regioninės plėtros įstatymo Nr. VIII-1889 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3903 (*pateikimas*)

Toliau 1-8.4 klausimas, dar vienas lydimasis – Regioninės plėtros įstatymo projektas Nr. XIVP-3903. Kviečiu gerbiamą V. Juozapaitį pateikti šį projektą. Čia stadija šiek tiek atsilieka, kaip nors gal pasivysime. Prašom. Gal pasivysime. Prašau.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Teikiu Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Jo esmė – į 23 straipsnio 13 dalį įrašyti regioninės kultūros tarybos dėmenį. Atstovus į partnerių grupę deleguoja prieš tai buvusių darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų Trišalė taryba, taip pat įtraukia atstovus iš regioninių kultūros tarybų. Šis įstatymas *susišaukia* būtent su ką tik, dabar, priimtu Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymu. Siekiant pagerinti ir įtraukti taip pat ir regionų žmones, šiuo įstatymu būtų palengvintas jų atstovavimas būtent regioninės plėtros tarybose.

PIRMININKAS. Dėkoju, jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Gerbiamas E. Pupinis pirmasis. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų, regioninės plėtros tarybos daugiau ten kalba apie bendrus projektus, apie verslus, apie tai, kaip gauti daugiau europinių pinigų į savivaldybių biudžetus, aišku, yra ten įvairių partnerių organizacijų. Koks būtų kultūros žmonių dalyvavimo šiame visame procese tikslas? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Mes ką tik priėmėme Lietuvos Respublikos kultūros politikos pagrindų įstatymą, kuris ir nulemia dabar visą mūsų pagrindinį Lietuvos valstybės vektorių, kultūrai suteikiant vieną pagrindinių, jeigu ne patį pagrindinį vaidmenį. Būtent šis įstatymas ir regioninės plėtros tarybos, įtraukus regioninių kultūros tarybų žmones, na, palengvins arba sumažins tą atskirtį, dėl kurios mes visi, tiksliau, žmonės, gyvenantys regionuose, nuolat kenčia ir jaučia tą tokį atskyrimą. Taigi, kultūros žmonių arba kultūros tarybų įtraukimas į šį bendrą procesą bus iš tikrųjų, na, turės neišmatuojamą pridėtinę vertę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitas norintis paklausti – gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas pranešėjas, regionų svarba turbūt niekas neabejoja, tačiau jūs, kaip Kultūros komiteto pirmininkas, turbūt labai mažai dėmesio rodote Mažosios Lietuvos regionui. Iniciatyvų buvo ir iš jūsų kolegų, ir iš profesoriaus V. Rakučio, iš kitų Seimo narių, kad reikėtų kaip nors susitvarkyti su Mažosios Lietuvos heraldika ir visais kitais reikalais. Tai ar šis siūlymas prisidės prie tolygaus visų regionų atstovavimo, globos ir dėmesio? Ačiū.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Tikrai taip.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar motyvai dėl viso, bet jų nemačiau. Tai balsuosime tada. O gal bendru sutarimu? Na, jau balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 109 ir visi 109 balsavo už. Taigi, po pateikimo pritarta.

Dabar siūlomi komitetai. Pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Papildomas – Kultūros komitetas. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Siūloma svarstyti Seimo rudens sesijoje. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

11.14 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774(2) (*svarstymas ir priėmimas*)

Dabar pereiname prie Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto. Kviečiu tada pirmiausia gerbiamą M. Lingę iš Biudžeto ir finansų komiteto. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Birželio 12 dieną komitetas apsvarstė nutarimo projektą, ataskaitų rinkinį. Įvertinę visų Seimo komitetų apsvarstytas išvadas, labiau stabtelėjome prie Audito komiteto pateiktų pasiūlymų, koregavome šiek tiek ir formuluotes. Atrodo, radome tinkamas ir teikiame Seimui pakoreguotą nutarimo projektą. Bendras komiteto sprendimas skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto, atsižvelgiant į Seimo komitetų pasiūlymus, patobulintam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms. Pridedamas pasiūlymas. Tokiam sprendimui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Aplinkos apsaugos komiteto išvada. Gerbiama komiteto pirmininkė A. Gedvilienė. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mūsų komitetas taip pat svarstė šį ataskaitų rinkinį ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau gerbiamas Ateities komiteto pirmininkas R. Lopata. Prašom.

R. LOPATA (LSF). Svarstyta gegužės 24 dieną. Nuspręsta pritarti Seimo nutarimui. Antra, atsižvelgiant į audito metu nustatytus trūkumus, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus objektus įvertinti audito išvadas. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkoju. Audito komitetas. Gerbiama R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas bendru sutarimu pritarė patvirtinimui. Priėmė sprendimą, kad pagrindiniam komitetui vis dėlto reikėtų jį patobulinti. Kaip buvo minėta, pagrindinis komitetas iš dalies atsižvelgė.

Aš norėčiau pagarsinti, ką gi mes pasiūlėme. Man atrodo, kad Audito komiteto pateikti pasiūlymai yra svarbūs. Mes rekomenduojame Vyriausybei užtikrinti, kad Valstybės metinių ataskaitų rinkinys, įskaitant šį rinkinį sudarančią valstybės pažangos ataskaitą, Valstybės kontrolei auditui ir vertinimui atlikti būtų pateiktas laikantis įstatyme nustatytų terminų.

Antra rekomendacija yra siekimas sudaryti galimybę sprendimų priėmėjams kuo objektyviau įvertinti panaudotų valstybės finansinių išteklių efektyvumą ir pasiektą pažangą. Užtikrinti, kad rengiamose valstybės pažangos ataskaitose ta informacija apie uždavinių ir vertinimo rodiklių pasiekimą būtų nuosekli, sistemiška, taip pat nurodytos aiškos sąsajos tarp per metus pasiektų rezultatų ir tam iš valstybės biudžeto skirtų lėšų.

Taigi, kartoju, BFK pritarė tik iš dalies šiam mūsų siūlymui, o mes, Audito komitetas, tokiame pasiūlymui pritarėme vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau Ekonomikos komitetas. Gerbiamas K. Starkevičius. Kviečiu gerbiamą K. Starkevičių. Ekonomikos komiteto išvada. Taip, čia dėl ataskaitų rinkinio.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komiteto sprendimas: siūloma pritarti pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tuomet gerbiama Europos reikalų komiteto pirmininkė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ar galite mums pakviesti gerbiamą R. Morkūnaitę-Mikulėnienę? Prašom. Išvada dėl ataskaitų rinkinio. Europos reikalų komitetas svarstė ataskaitų rinkinį. Matyt, pritarė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Laba diena. Europos reikalų komitetas svarstė ir ataskaitoms pritarė bendru sutarimu. Svarstymo data – gegužės 29 diena.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Kultūros komiteto išvada. Gerbiamas V. Juozapaitis. Prašom pateikti.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, Kultūros komitetas gegužės 29 dieną svarstė šį įstatymo projektą ir bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prašysime Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko A. Pociaus pateikti mums NSGK išvadą. Prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pristatau Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto sprendimą ir pasiūlymą: pritarti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadoms; rekomenduoti viešojo sektoriaus subjektams ištaisyti pasikartojančius sisteminius Valstybės kontrolės nustatytus trūkumus ir siūlyti pagrindiniam Seimo Biudžeto ir finan-

sų komitetui vykdyti aktyvesnę parlamentinę kontrolę. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada Socialinių reikalų ir darbo komiteto gerbiama pirmininkė P. Kuzmickienė pateiks mums išvadą. Prašau.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gegužės 31 dieną komitetas svarstė ataskaitų rinkinį, įvertino Teisės departamento pastabas ir bendru sutarimu pritarė projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar tada Sveikatos reikalų komiteto. Gerbiamas A. Matulas eina į tribūną. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Sveikatos reikalų komitetas birželio 5 dieną svarstė minėtą nutarimo projektą ir bendru sutarimu pritarė Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-3774(2) ir komiteto išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar Teisės ir teisėtvarkos... Ne, atsiprašau, Švietimo ir mokslo komiteto išvadą pateiks gerbiamas A. Žukauskas. Jeigu gerbiamos kolegės jį paleis, tai jis pateiks tada mums komiteto... Komiteto pirmininke, prašau.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, Švietimo ir mokslo komitetas birželio 5 dieną svarstė Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir pritarė šiam projektui. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 5. Pirmininkas nulėmė – už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau tada kviečiu į tribūną gerbiamą I. Haase pagarsinti mums Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė projektą Nr. XIVP-3774(2) Komiteto sprendimas – siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui Nr. XIVP-3774(2). Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau tada Užsienio reikalų komiteto išvadą prašysiu pateikti gerbiamą Ž. Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Tai mūsų komitetas svarstė balandžio... atsiprašau, birželio 5 dieną. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dar tada norėčiau Kaimo reikalų komiteto. Gerbiamas V. Kanopa pateiks mums išvadą.

V. KANOPA (LSDPF). Kaimo reikalų komitetas gegužės 29 dieną svarstė šį nutarimą ir pritarė: už – 6, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, gerbiamas R. Juška. Gerbiamas komiteto pirmininkas R. Juška pateiks mums Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena. Komiteto sprendimas ir pasiūlymai dėl Seimo nutarimo. Sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-3774(2) ir komiteto išvadoms. Pasiūlymai. Atsižvelgiant į valstybinio audito metu nustatytus trūkumus, pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įgyvendinti Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas.

Balsavimo rezultatai – alternatyvus balsavimas. Pirma. Pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo projektui ir komiteto išvadoms.

Antra. Atsižvelgiant į valstybinio audito metu nustatytus trūkumus, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įgyvendinti Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas.

Alternatyvus variantas, siūlymas: atsižvelgiant į tai, jog Valstybės kontrolė pateikė sąlyginę nuomonę dėl valstybės finansinių ataskaitų duomenų nepatikimumo, Seimo nutarimo projektą atmeti. Pritarta A variantui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir tada paskutinis – Žmogaus teisių komitetas. Gerbiamas T. V. Raskevičius, bet aš jo salėje lyg nematau. Ar kas nors norėtų iš Žmogaus teisių komiteto perskaityti

išvadą? Nematau norinčių, tai aš tada pats galiu pagarsinti. Čia tiesiog pritarta bendru sutarimu. Buvo viena pastaba: „Atsižvelgiant į valstybinio audito metu nustatytus trūkumus, siūlyti pagrindiniam komitetui paraginti viešojo sektoriaus subjektus įvertinti valstybinio audito išvadas ir įgyvendinti pateiktas rekomendacijas.“

Dabar tada bendroji diskusija. Diskutuoti užsirašė gerbiamas M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmą kartą vertiname pažangą. Vietoje metinių Vyriausybės ataskaitų turime naują procedūrą, kuri užprogramuoja ne tik atsiskaityti dėl pliusiuko, o vertinti. Vertinimui reikia duomenų analizės, reikia politinio vertinimo, kaip Vyriausybei sekasi vykdyti ir įgyvendinti pažangą. Vertinti realią pažangą ši Vyriausybė pradėjo nuo to momento, kai suformavo savo darbų programą, kai ryžosi Vyriausybės programoje fiksuoti konkrečius siekius ir pamatuojamus rodiklius. Šis pasirinkimas turėjo tapti sektiniu standartu ir būsimoms vyriausybėms, nes tik tai padės veikti kryptingiau ir tiksliau įvertinti, kaip mums sekasi.

Kuo ši Vyriausybė įeis į istoriją? Ne tik istorijoje, bet ir kaip kasdienė nauda jau fiksuojamas 500 kilometrų ruožas, apsaugotas fiziniu barjeru, tapęs žaibišku ir pagrindiniu atsaku ir apsauga nuo organizuotų naujų hibridinių atakų pasitelkiant nelegalią migraciją.

Kitas svarbus momentas vertinant Vyriausybės pažangą, ne tik tai metų, bet visos kadencijos laikotarpiu, tai sparčiausiai didėjęs Lietuvos gynybos biudžetas, per kadenciją padvigubėjęs. Dar yra per mažai įsisąmoninta, kokio lygio pažanga daroma. Kiekviena papildoma karinių įsigijimų sutartis prisideda prie sąlygų ginti pažangą. Investicijos į gynybą yra reikšmingiausios investicijos į pažangos išsaugojimą ir simboliška, kad šiandien popietiniame posėdyje kiekvienas galėsime prisidėti prie didesnės pažangos stiprinant gynybą. Ambicija pasiekti tvarius 3 % BVP gynybai – mūsų rankose. Drąsiau subrandinti politinę valią sparčiau sukurti divizijas, priimti vokiečių brigadą, modernizuoti gynybą...

Trečias reikšmingesnis, išskirtinas Vyriausybės pasiekimas – tai strateginis energetinės nepriklausomybės įtvirtinimas. Pirmieji Europos Sąjungoje visiškai atsisakėme energetinių išteklių importo iš Rusijos ir Baltarusijos. Ta vadinamoji trijų nulių zona, ar kalbėtume apie naftos produktus, dujas, elektrą... Kai turime tuos nulius visose šiose zonose, kartu nebeteikia ne tik energija, bet nebeteikia ir politinė įtaka. Vietinė elektros gamyba nuo trečdaliao jau išaugo ir tenkina beveik 60 % mūsų poreikių, kai gamindavome tik trečdalį. Labai reikšminga ir neginčijama pažanga.

Viena didžiausių valstybės transformacijų vyksta energetikoje. Neatsitiktinai ministrui teko vykdyti ne tik sudėtingiausius projektus, bet ir atlaikyti ne vieną politinį skersvėį. Kovido ir Rusijos karo pasekmės kiekvienas tiesiogiai jutome per milžinišką infliaciją, nulemtą energijos kainų šuolio. Pagalbos reikėjo ir žmonėms, ir ekonomiką stimuliuojantiems verslams, kad nesugriūtų ekonominės pažangos varikliai. Išmintinga, taikli socialinės ir finansinės pagalbos priemonių sistema leido atsilaikyti ir atsitiesti. Nuosekli žmonių pajamų didinimo strategija padėjo amortizuoti užklupusius ekonominius iššūkius ir neleido atsiverti neigiamų socialinių padarinių smegduobei. Ekonominiai, socialiniai rodikliai išliko stabilūs.

Pažangos rodikliai gerėjo švietimo srityje. Vertinant mokinių gebėjimų rezultatus, 2023 metais paskelbto EBPO tarptautinio penkiolikmečių tyrimo PISA duomenimis (atskleidžia penkiolikmečių skaitymo gebėjimų, matematikos ir gamtos mokslų raštingumo rezultatus), Lietuva užima 13–24 pozicijas, o dar 2018 metais užėmė 20–26 pozicijas.

Vertinant pažangą skirtingais tempais, matyti ryšys tarp priimto sprendimo ir pažangos rodiklio. Pavyzdžiui, kad galėtume pamatuoti, kaip keičiasi gyvenimo trukmė, kai žmonės greičiau sulaukia skubios pagalbos ar daugiau įsitraukia į prevencines sveikatos tikrinimo programas, prireiks nemažai metų. Šiandien galime matuoti, kaip trumpėja laikas visoje Lietuvoje gaunant skubią pagalbą ar kiek daugiau žmonių tikrinasi pagal prevencines programas, jomis pasinaudoja. Tačiau įtaka gyvenimo trukmei – kompleksinis komponentas, kintantis kur kas lėtesniu tempu.

Kaip ir „Tūkstantmečio mokyklų“ programos, kurioje dalyvauja 270 mokyklų ir 58 šalies savivaldybės, tikroji pažanga išaiškės ir jos vaisiams subrandinti prireiks dešimtmečio, pasikeis ne vienas politinis ciklas su naujomis vyriausybėmis, tačiau dėl pažangos svarbu, kad tie pasikeitimai nekeistų svarbių pokyčių krypties.

Sumažintas valstybės skolos lygis nuo 46 % BVP 2020 metais iki kiek daugiau nei 38 % 2023 metų pabaigoje – akivaizdus įrodymas, kad buvo veikama sąžiningai, atsakingai ir išmintingai. Vyriausybė būsimai Vyriausybei palieka ne tik sutvirtintus saugumo pamatus, puikią sukrėtimus atlaikiusią šalies ekonomiką, bet ir sąlygas toliau kurti ir stiprinti pažangą.

PIRMININKAS. Dėkoju gerbiama M. Lingei. Daugiau niekas neužsirašė diskutuoti. Toliau posėdžiui pirmininkaus Pirmininko pirmasis pavaduotojas gerbiamas J. Razma.

Dabar bus ataskaitų rinkinio priėmimas. Pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu. Dėl 2 straipsnio buvo Audito komiteto pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Tenkina? Dėkoju, tenkina. Ar 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Dėl 3 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Ir dabar jau leisiu gerbiama J. Razmai vesti balsavimą.

Prieš – gerbiama R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Gerbiama kolegą, aš visą laiką esu už tai, kad rinkinius reikia patvirtinti, jeigu tik yra galimybių, ir kartais neatsižvelgti į tikrai formalias klaidas, kurių galima padaryti per ilgą laiką. Bet štai, žiūrėkite, aš dabar pasisakau prieš ir taip yra todėl, kad Valstybės kontrolė neseniai paskelbė savo vertinimą, kad mūsų Nacionalinės pažangos programos visų priemonių ir siektinų rezultatų suplanuota triskart daugiau, negu kad turime tam pasiekti išteklių, ir kad apskritai visos tos reformos – strateginio valdymo, pertvarkymo biudžeto – tikrai stipriai atsilieka ir vėluoja daug daugiau, negu mums norėtusi.

Mes girdime iš valdančiųjų, kad viskas yra labai labai, kaip sakoma, pagal planą ir laiku. Tai tikrai netiesa. Valstybės kontrolė, kaip aukščiausia audito institucija, išreiškė susirūpinimą ir, matyt, premjerės tokie pasakymai, kad ir Valstybės pažangos ataskaita formaliai buvo pateikta pavėluotai, kaip sakoma, dėl tam tikrų techninių priežasčių, yra netiesa.

Aš galvočiau, kad ateityje tokių dalykų reikia vengti. Visa tai, kad turėtume tikrai gerus rezultatus siekdami pažangos, reikia laiku padaryti taip, kad ir rinkiniuose atsispindėtų visi rezultatai. Todėl aš raginu vis dėlto nepalaikyti tvirtinimo ir linkiu mums visiems sėkmės, negudrauti ir nebandyti manipuliuoti rezultatais.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). V. Semeška pasisako už projektą.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gal ir nebūčiau pasisakęs, bet išgirdęs gerbiamos Rasos pasisakymą noriu vis dėlto akcentuoti ir pasakyti, kad, matyt, Lietuva, mūsų valstybė, niekada taip gerai negyveno, kaip gyvena šiuo metu. Net ir karo atveju, kai už mūsų sienų kariaujama, žudomi žmonės. Pažiūrėkite į tą gerbūvį, kurį turime. Mano tėvai pensininkai gauna kuklią pensiją, bet nesiskundžia. Pensijos padidėjo. Studentai studijuoja. Dirbantys uždirba, keliauja. Pasižiūrėkite, išpirktos visos kelionės į užsienį.

Gerbiama kolegą, taip, sunkūs laikai, norėtusi, kad jie būtų dar geresni, mažiau tos psichologinės įtampos. Įtampa, žinoma, didėja ir augs rinkimų akivaizdoje. Tačiau kviečiu patvirtinti ataskaitą ir pasidžiaugti, kad vis dėlto mūsų valstybė, kaip ir minėjau, niekad taip gerai negyveno, kaip gyvena dabar. Labiau remkime Ukrainą ir dalinkimės tuo gėriu, kurį mes sukuriame patys. Ačiū.

PIRMININKAS. Ką gi, kas pageidavo dėl motyvų, pasisakė. Dabar balsuosime per balsuoti numatytą intervalą.

11.36 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3772(2) (svarstymas ir priėmimas)

Pereiname prie kito darbotvarkės klausimo – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projekto Nr. XIVP-3772(2). Iš karto svarstymo ir priėmimo stadija. Išklausysime komitetų pranešėjus. Pirmiausia P. Kuzmickienė, Socialinių reikalų ir darbo komitetas.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas birželio 12 dieną svarstė Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektą. Matydamas

papildomo Audito komiteto pritarimą šiam projektui, komitetas priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms. Už tai balsavo 12 komiteto narių, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Audito komiteto išvadą pateiks R. Budbergytė. Pranešėjos nėra. Komiteto pirmininkas, matyt, turės gelbėti padėti. Kviečiu Z. Balčytį.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, Audito komitetas birželio 10 dieną svarstė Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą ir priėmė sprendimą jam pritarti. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Diskusijoje kalbėti užsirašęs A. Sysas. Kviečiu į tribūną.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, sprendžiant iš to, kiek yra salėje, tai ar šnekėti, ar nešnekėti, tuo labiau apie ataskaitas?! Taip sakant, nuplaukė vanduo Neri mi ar ten Nemunu ir jau nesugrąžinsi. Bet manau, kad visada reikėtų pasimokyti. Daug ataskaitų teko nagrinėti ir išgyventi, ir kiekvieną kartą, visą laiką kartojasi tam tikri dalykai.

Tai kodėl nutariau pašnekėti? Visgi noriu atkreipti dėmesį, kad nedažnai auditoriai, Valstybės kontrolė, įvertina ataskaitą sąlyginiu būdu. Ir sąlyginis būdas atsiranda tada, kai yra trūkumų. Ne šiaip sau. Būna besąlyginių ir ten, aišku, nėra ko svarstyti. Bet jeigu mes nedarome išvadų iš tų nepatikimų duomenų, kuriuos randa Valstybės kontrolė, yra blogai.

Ir ypač noriu atkreipti dėmesį, ką parašė auditoriai, tai yra ne visi įsipareigojimai, sumažintos gautinos sumos, netikslios darbo išmokos. Ketvirta pastaba labai svarbi, nes ji kartojasi iš praeitų metų. Net svarstymo metu komitete aš klausiau ministerijos: kodėl nieko nepadaryta? Daryti tas pačias klaidas lyg nelabai gerai, reikėtų visgi taisyti. Tarp skirtingų ataskaitų rinkinių yra skirtingi duomenys. Vienas iš ministerijos darbuotojų pažadėjo, kad jau šiais metais tai padarys ir kitais metais skaičiai nesiskirs. Manau, taip neturėtų būti. Kas labai svarbu, tai yra skaičiai. Tikrai skaičiai yra fantastiniai, „Sodros“ perviršis yra 835 mln., noriu priminti, kas domėjosi, einamuoju metu buvo kalbama apie 700 mln., vadinasi, rezultatai augo daugiau ir buvo surinkta žymiai daugiau. Bet kam jie panaudoti? Čia yra esminis klausimas, viena iš priežasčių, kodėlėjau į tribūną. Prisimename, svarstėme biudžetą, yra galimybė pagal perviršio panaudojimo tvarkas jį panaudoti pensijoms didinti, rezervui kaupti. Tai viską padarė, kad pensijoms didinti nebūtų. Skyrė 2 %, 47 mln., buvo siūloma nors padvigubinti iki 94 mln. ir „Sodros“ rezervas padidėtų iki 2 mlrd. 686 mln., dabar padidėjęs iki 2 mlrd. 713 mln. Tai turbūt iš esmės nieko nepakeistų, bet pensininkai pajustų didesnes išmokas. Tai yra vienas dalykas.

Antras dalykas, kai didinti pensijas, tai sako, ne ne, perviršį galime naudoti rezervui kaupti. Bet kartu šiandieną mes svarstysime įstatymo projektą, kuriame šnekama apie tai, kad iš jo galima pasiskolinti ir pradėti biudžetines išmokas mokėti, šalpos pensijas. Mielieji ponai, tai va į ką aš labiausiai noriu atkreipti dėmesį, kad aprašuose visur ir įstatymuose aiškiai parašyta, kam galima naudoti perviršį, deja, tas perviršis bandomas bus naudoti ir kitiems dalykams. Šiuo atveju tikrai negalėsiu pritarti, nors visados „Sodros“ ataskaitai pritardavau, bet šiuo atveju, matydamas nepadarytus darbus, matydamas klaidas ir matydamas, kaip panaudojamas perviršis, tikrai susilaikysiu.

PIRMININKAS. Diskusija baigta. Per priėmimą pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Tiesa, pažiūrėsime, kiek straipsnių. Kadangi vienas straipsnis, tai iš karto galima kalbėti dėl motyvų dėl viso įstatymo projekto, tai yra nutarimo projekto. Nėra užsirašiusių kalbėti dėl šio projekto. Tai balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

11.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3773(2) (svarstymas ir priėmimas)

O dabar pradėsime nagrinėti kitą projektą – Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-3773(2). Svarstymas, paskui iš karto ir priėmimas.

P. Kuzmickienė pateiks komiteto išvadą.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo projektą, tai buvo birželio 12 dieną įvertino Audito komiteto pritarimą šiam projektui ir priėmė sprendimą bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Turi būti pateikiama Audito komiteto išvada. R. Budbergytė jau salėje, kviečiu į tribūną.

R. BUDBERGYTĖ (LSDPF). Audito komitetas birželio 10 dieną svarstė Seimo nutarimo „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektą Nr. XIVP-3771 ir priėmė sprendimą jam pritarti vienbalsiai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ši kartą diskutuoti niekas neužsirašė. Taip pat vienas straipsnis. Dėl atskirų straipsnių per priėmimą nereikia apsispręsti. Dėl viso projekto niekas nepageidauja kalbėti, o balsuosime numatytu balsavimo metu.

11.45 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3771(2) (svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3771(2). Pranešėjas turėtų būti A. Matulas, bet salėje jo nematau. L. Slušnys, kaip Sveikatos reikalų komiteto atstovas, turbūt čia pavaduos komiteto pirmininką.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Sveikatos reikalų komitete buvo svarstomos ataskaitos ir sprendimas – pritarti Seimo nutarimui dėl ataskaitų rinkinio ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat reikia Audito komiteto išvados. Vėl pranešėja kažkur pabėgo. Z. Balčytis pateiks išvadą.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mūsų komitetas birželio 10 dieną svarstė nutarimą „Dėl Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ ir priėmė sprendimą jam pritarti: 5 – už, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas neužsirašė ir dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Šiuo metu baigiame diskutuoti dėl šio projekto. Balsuosime per numatytą intervalą.

11.48 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797(2) (svarstymas)

Kitas klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797(2). Svarstymo stadija. J. Sejonienė turėtų pateikti komiteto išvadą, bet, matyt, vėl kreipsimės į L. Slušnį, kuris pavyzdingai būna posėdžių salėje ir gelbsti nebūnančius čia komiteto narius.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Aš labai atsiprašau, kad tiksliai... Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774 svarstytas komitete. Komiteto sprendimas – pritarti Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-3774 ir komiteto išvadai. Pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Čia daugiau komitetų išvadų nėra. Svarstymo stadijoje diskutuoti nebuvo užsirašiusių, dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Tai vėlgi balsavimas per numatytą intervalą nuo 12 valandos.

Dabar sutaupę laiko galėtume išklausti Seimo narių pareiškimus.

Jeigu jų nėra, tada sutaupytą laiką galime išnaudoti rezerviniams klausimams, teisingai, nes jų čia šiandien mes turime ne tiek jau ir mažai. Pažiūrėsime, kurie autoriai ar teikėjai yra salėje.

11.49 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925 (pateikimas)

Turbūt R. Juška pageidauja pateikti rezervinį 4 klausimą. Tai yra Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925. Prašau.

R. JUŠKA (LSF). Dėkoju, pirmininke. Jūs pavadinimą jau perskaitėte. Projektą inicijavo ir parengė Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siekdamas, kad visų viešųjų ir biudžetinių įstaigų vadovų kadencijos būtų skaičiuojamos vienodai. Pamenate, visai neseniai, rodos, K. Vilkauskas ir kolegų teiktam pasiūlymui buvo pritarta ir pakeistas įstatymas dėl kadencijų. Aktualu tai, kad šiuo metu viešųjų ir biudžetinių įstaigų vadovų kadencijos skaičiuojamos skirtingai, vadinasi, vieni vadovai gali eiti pareigas ilgiau nei kiti. Šis įstatymo projektas padėtų užtikrinti, kad visi vadovai turėtų vienodas galimybes ir kad įstatymai būtų taikomi vienodai visiems.

Praktiškai atrodytų taip, kad viešųjų įstaigų vadovai, kurie eina pareigas ilgiau nei dešimt metų, nuo 2024 m. gegužės 1 d. galėtų eiti, galės eiti pareigas penkerius metus ir tai bus laikoma jų antrąja kadencija. Yra Teisės departamento trys pastabos, daugiau tokio techninio, redakcinio pobūdžio. Suvienodiname. Ačiū už klausimus.

PIRMININKAS. Klausti niekas nepageidavo. Dėl motyvų (pažiūrėsime) nėra taip pat užsirašiusių. Apsispręsime per 12 valandos balsavimo intervalą. (*Balsai salėje*)

11.52 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901 (pateikimas)

Rezervinis 3 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Ar G. Paluckas būtų pasirengęs jį pateikti? Čia jūsų ir K. Starkevičiaus bendras projektas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, rezervinis 3 klausimas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Pateikimas?

PIRMININKAS. Taip, pateikimas.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, šiuo įstatymo projektu yra keičiamos sąlygos vadinamojo konkurso dėl vėjo energetikos, vėjo jėgainių projekto. Priminsiu, pirmasis konkursas įvyko, antrasis konkursas neįvyko dėl rinkoje susiklosčiusių nepalankių tokio pobūdžio projektams aplinkybių. Tos mūsų sąlygos, kurios buvo nustatytos įstatymu konkursui, mūsų projektas nepritraukė dalyvių dėmesio todėl, kad stokojo keleto esminių momentų, kurie atsispindi kituose projektuose, kitų šalių organizuojamuose konkursuose. Pirmiausia, kainos indeksavimas. Remiantis oficialiais infliacijos duomenimis, potencialūs rangovai baiminasi, jog vėl gali kartotis infliacijos bangos, o tai iš esmės arba sužlugdytų, arba stabdytų įgyvendinimo projektą. Taip pat numatytas ir terminas, po kurio, jeigu net ir gautas yra vienas pasiūlymas, būtų galima pereiti į derybas su tą pasiūlymą pateikusių potencialiu rangovu ir derėtis dėl kitų sąlygų. Mieli kolegos, šis įstatymo projektas leistų tęsti mūsų jau patvirtintą šalies energetikos pertvarkymo strategiją. Prašau palaikymo. Ačiū.

PIRMININKAS. Jūsų norėtų klausiti A. Skardžius, jeigu būtų salėje, bet jo nėra, tai tada dėkui.

G. PALUCKAS (LSDPF). Ačiū.

PIRMININKAS. Žiūrime, ar yra užsirašiusių kalbėti dėl motyvų. Taip, tas pats A. Skardžius kalbėtų prieš, bet salėje jo nėra. Tai šiuo metu pateikimo procedūrą ir užbaigiamo. Balsuosime netrukus.

11.55 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769(2) (svarstymas)

Tuomet imkime rezervinius klausimus, kurie jau yra svarstymo stadijos. Rezervinis 1 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo pro-

jektas Nr. XIVP-3769(2). Svarstymo stadija. A. Gedvilienė turėtų pateikti komiteto išvadą. Tai kas gelbės komiteto pirmininkę? Gelbsti R. Vaitkus, kuris yra ir vienas iš projekto iniciatorių.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aplinkos apsaugos komitetas svarstė įstatymo projektą. Komiteto sprendimas: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvados. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti niekas nepageidauja. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė kalbėti. Apsispręsimė, ar pritariame po svarstymo, per balsavimo intervalą.

11.55 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3511(2) (svarstymas)

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3511(2). Svarstymo stadija. Pranešėja turėtų būti A. Gedvilienė. Ją turbūt pakeis R. Vaitkus. Bet grįžo A. Gedvilienė, tuomet prašysime jos paskelbti komiteto išvadą.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Komitetas svarstė Geriamojo vandens įstatymo projektą Nr. XIVP-3511. Priėmė išvadą pritarti Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3511, sujungti jį su Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo projektu Nr. XIVP-3588 ir teikti Seimui bendrą Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. B. Matelis turėtų pateikti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą.

B. MATELIS (TS-LKDF). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas kaip papildomas svarstė įstatymo projektą Nr. XIVP-3511 ir pritarė komiteto išvados. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusija. Diskutuoti užsirašęs J. Varžgalys. Ar yra salėje? Nematome salėje. Tuomet pažiūrėsime, ar yra užsirašiusių dėl motyvų. Taip, S. Gentvilas užsirašęs kalbėti už. Jo taip pat nėra salėje. Tuomet kol kas baigiamo kalbėti dėl šio projekto. Netrukus, už minutės, balsuosime.

11.59 val.

Seimo narių pareiškimai

Dabar atsirado vienas, net du pareiškimų iniciatoriai. Bent vieną galime išklausyti iki balsavimo intervalo pradžios. Kviečiame R. Šarknicką.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kolegos, šiandien po pietų bus teikiami net keli Tautinių mažumų įstatymo projektai. Jie tikrai kelia nemažai abejonių ir turi prieštaravimų. Kaip žinome, projekto iniciatorė R. Tamašunienė jau ne vienus metus vis bando pateikti panašius projektus, tačiau iki šiol jie buvo atmetami Lietuvos naudai. O šiuo metu yra galimas sutarimas su teisingumo ministru, kai bus teikiami Tautinių mažumų įstatymo projektai. R. Tamašunienės projektas yra visiškai prieštaraujantis valstybei, jis akivaizdžiai prieštarauja Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymui ir kelia grėsmę valstybės teritoriniam vientisumui. Tikiuosi, kad šį kartą mes taip pat turėsime vieną jėgą ir atmesime šį projektą. Na, o ponios E. Dobrowolskos – lyg ir mažiau matytume tų... yra toks nekaltas dokumentas, tarkime taip, yra be tikrųjų norų ir siekių įvardijimo, bet kai kas gali paprašyti sujungti tuos du projektus į vieną ir taip jie prasmuks. Aš manau, kad E. Dobrowolskos teikiamas įstatymo projektas irgi yra nesažiningas, nes anksčiau pirma laiko nebuvo išviešintas nei visuomenei, nei Seimo nariams. Kviečiu po pietų nepritarti šiems abiem projektams, jei kalbame apie Tautinių mažumų įstatymo projektus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Tai turbūt suteiksime žodį ir V. Juozapaičiui, kadangi jau pareiškimų punktą palietėme.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis Seime, šiandieną mums visiems teko tapti liudininkais ypatingo įvykio – šiandien Seime buvo priimtas Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymas,

prie kurio buvo eita ne vienus metus ir ne vieną kadenciją. Pasinaudodamas proga iš šios aukštos tribūnos aš noriu padėkoti visiems, kurie savo mintimis, darbais, iniciatyvomis prisidėjo prie šito unikalaus įstatymo kūrimo. Pirmiausia Kultūros ministerijai ir, žinoma, toms visoms organizacijoms, fiziniams asmenims, kurie teikė savo siūlymus, į vienus, žinoma, buvo atsižvelgta, į kitus galbūt iš dalies. Taip pat noriu padėkoti Lietuvos Respublikos Prezidento institucijai ir jos patarėjams, kurie labai aktyviai dalyvavo šio įstatymo kūrimo procese. Šis atvejis tikrai parodo, kad yra vis dėlto Lietuvoje temų, kai mes visi galime surasti bendrą vardiklį, nepaisydami ideologinių skirtumų ar kokių nors politinių pažiūrų. Taigi šios dienos balsavimas, išskyrus porą atvejų, parodė, kad šis Seimas tikrai gali surasti sąlyčio taškų, o kultūra ir yra būtent ta vieta ir ta sritis, kuri gali mus visus vienyti.

Priėmus šį įstatymą, dar teikiau Švietimo įstatymo pataisas, kuriomis siūlau įteisinti būtent įstatymu ne mokinio krepšėlį, o kultūros paso sąvoką. Taip pat šiandieną teikiau ir Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo pataisą, pagal kurią siekiama į regioninės politikos procesą įtraukti Lietuvos regioninių kultūros tarybų veiklą. Tas paskatins ir tikrai priartins regionuose gyvenančius žmones ir ryškiai sumažins tą kultūrinę atskirtį, kuri vis dar mums vienaip ar kitaip neleidžia ramiai gyventi.

Taigi tai, kad šis Seimas, bebaigiantis savo kadenciją, sugebėjo surasti jėgų susivienyti ir imti tokios svarbos įstatymą, rodo, kad ištis šį kadenciją, kad ir kas kalbėtų, kad ir kaip kalbėtų, bus padariusi tikrai ne vieną gerą darbą, o šis išliks Lietuvos kultūros istorijoje kaip vienas pagrindinių dalykų, kuris vienija ir jungia absoliučiai visas Lietuvos valstybės sąrangos sritis, įprasmindamas kultūrą kaip visa vienijančią materiją. Taigi sveikinu Seimą, sveikinu visus dalyvius, prisidėjusius prie šio garbingo proceso ir vyksmo, ir rezultato, ir sveikinu Lietuvą, kad ji turi Tautos atstovybę, kuriai kultūra yra vienas, jeigu ne pats svarbiausias dalykas, bet vienijantis mūsų tautą. Taigi kultūra yra ne kas nors kita, o valstybės ir tautos siela ir šiandien mes prisidėjome prie tos sielos taurinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar bus ištisinio balsavimo intervalas.

12.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774(2) (priėmimo tęsinys)

Pirmiausia balsuosime dėl projekto, kuris darbotvarkėje buvo įrašytas kaip 10 klausimas, tai yra Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3774(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101: už – 56, prieš – 1, susilaikė 44. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3772(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Valstybės socialinių fondų metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3772(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 102: už – 59, prieš nėra, susilaikė 43. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3773(2) (priėmimo tęsinys)

Nutarimo „Dėl 2023 metų Pensijų anuitetų fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3773(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 107: už – 71, susilaikė 36. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3771(2) (priėmimo tęsinys)

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos 2023 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo“ projektas Nr. XIVP-3771(2). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 108: už – 65, prieš nėra, susilaikė 43. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

12.08 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau jau įstatymų projektai. Pirmiausia Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 107: už – 102, prieš nėra, susilaikė 5. Po svarstymo pritarta.

12.08 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769(2) (svarstymo tęsinys)

Mes spėjome aptarti visus rezervinius projektus, tai pirmiausia rezervinis 1 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo pakeitimo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3769(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 111: už – 96, prieš nėra, susilaikė 15. Po svarstymo projektui pritarta.

12.09 val.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 9, 15, 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3511(2) (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3511(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 110: už – 105, prieš – 1, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

12.09 val.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3901. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 107: už – 102, prieš nėra, susilaikė 5. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu būtų skiriamas Ekonomikos komitetas, papildomų komitetų nesiūloma. Siūloma svarstyti gana skubiai – šioje pavasario sesijoje. Ar nėra prieštaraujančių? Galime tvirtinti bendru sutarimu? Pritariame.

12.10 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2242 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Viešųjų įstaigų įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3925. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 111: už – 107, prieš nėra, susilaikė 4. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu būtų skiriamas Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatoma, kad svarstysime šioje pavasario sesijoje, įskaitant, žinoma, jos galimą pratęsimą. Galime bendru sutarimu? Pritariame.

Rezerviniai, kurie buvo pateikti ir apsvarstyti, baigti. Rezervinio 5 klausimo nebus. Kaip minėjau, dėl dramatiško frakcijų struktūros pasikeitimo tenka atidėti Seniūnų sueigos korekcijas galbūt iki ketvirtadienio.

12.12 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3833, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3834, Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 25 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3835 (pateikimas)

Dabar turime laiko ir galime nagrinėti popietinės darbotvarkės klausimus. Turbūt logiška būtų pradėti nagrinėti nuo pabaigos. Tokiu atveju pirmas būtų kviečiamas A. Bagdonas pateikti Asociacijų įstatymo, Viešųjų įstaigų įstatymo ir Labdaros ir paramos fondų įstatymo pataisų projektus. Pateikimo stadija. Darbotvarkės 2-25 klausimas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Pristatau jums įstatymų projektų rinkinį.

Sugriežtinus juridinių asmenų ataskaitų teikimo tvarką, ženkliai padaugėjo išregistruotų ir įregistruojamų juridinių asmenų, tarp jų ir ne pelno siekiančių organizacijų, asociacijų, labdaros ar paramos fondų, viešųjų įstaigų. 2024 m. vasario 1 d. Registrų centro duomenimis, iš viso buvo išregistruota 7 tūkst. 930 nevyriausybinių organizacijų. Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą šiuo metu yra susidariusi teisinė spraga, nes nėra reglamentuojama, kas nutinka teisės aktų nustatyta tvarka išregistruotų NPO turtui, kuris tapo šeimininkis.

2020 m. kovo 1 d. įsigaliojus naujai Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 9 straipsnio redakcijai, sukurtas teisinis pagrindas Nevyriausybinių organizacijų fondui (toliau – NVO fondas) veikti. Jis veikia jau trejus metus. Tačiau numatytos NVO fondo lėšos nuo 2020 metų visiškai neauga ir tai apriboja nevyriausybinių organizacijų plėtros galimybes, nuoseklų dalyvavimą viešojoje politikoje ir sprendimų priėmimo procesuose. Fondo lėšos konkurso būdu gali būti skiriamos NVO instituciniams gebėjimams stiprinti ir NVO fondo nuostatuose numatytiems NVO veikloms finansuoti NVO fondo nuostatų nustatyta tvarka.

Investicijos į nevyriausybinių sektorių gali būti sėkmingos ilgalaikėje perspektyvoje tik tuo atveju, kai užtikrinamas nuoseklus finansinių išteklių augimas, atliepiant besikeičiančią ekonominę situaciją ir kylančius neprognozuojamus, normalią kasdienybę sutrikdančius iššūkius. Deja, dėl visų kylančių ekstremaliųjų krizinių situacijų, kalbu apie COVID-19 pandemiją, nelegalių migrantų srautų didėjimą ar alinantį karą Rusijoje, susidūrėme su nauja realybe. Nevyriausybiniis sektorius telkėsi, mobilizavo savanorius, teikė paslaugas, dalyvavo įvairiuose pasitarimuose ir kitaip prisidėjo, neskaičiuodamas nei darbo valandų, nei resursų. NVO įrodė, jog yra stiprios atlaikyti netikėtai iškilusius iššūkius ir padėti valstybei kartu juos įveikti.

Suprantama, jog tai pareikalavo ir papildomų finansinių išteklių. Šių įstatymų projektų rinkiniu ir siekiama, kad išregistruotų ne pelno siekiančių organizacijų šeimininkis likęs turtas būtų perduotas NVO fondui, tuo tinkamai užtikrinant viešąjį interesą ir prisidedant prie nevyriausybinio sektoriaus stiprinimo. Atitinkamai siūloma papildyti ir kitus nevyriausybinių organizacijų veiklą reglamentuojančius įstatymus, kalbu apie Viešųjų įstaigų įstatymą bei Labdaros ir paramos fondų įstatymą. Lauksiu klausimų, jeigu tokių iškiltų.

PIRMININKAS. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, koks tai galėtų būti turtas? Jis priklausantis, pagal jūsų pristatymą, NVO ir lieka NVO fondui. Yra įsteigtas toks fondas? Ir kaip yra apskritai dėl šeimininkio turto? Man atrodo, ten ir savivaldybės perima, dalį perima Turto fondas. Tas turtas gali būti ypač vertingas, kaip pastatai, žemė. Kaip visa tai sudėlioti, reglamentuoti? Ačiū.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas kolega, už klausimą. Aš pristatymo metu jums ir pristačiau, kad šiuo metu išregistravus nevyriausybinių organizaciją turtas tampa šeimininkis. O 2020 metais mes esame įteisinę NVO fondą, jis ir galėtų pagal nustatytą tvarką tą turtą naudoti tam, kad nevyriausybiniis sektorius galėtų kuo efektyviau dirbti, jį naudodamas.

PIRMININKAS. Daugiau klausiančių nėra. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Balsuosime, ar pritariame šiam trijų projektų paketui po pateikimo.

Balsavo 90: už – 53, prieš – nėra, susilaikė 37. Pritarta po pateikimo.

Dėl Asociacijų įstatymo projekto kaip pagrindinis būtų siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl Viešųjų įstaigų įstatymo pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Dėl Labdaros ir paramos fondų įstatymo pataisų projekto pagrindinis taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Matau, G. Skaistė prie mikrofono. Prašom.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Kadangi susiję su turto valdymu, aš visgi prašyčiau Vyriausybės išvados.

PIRMININKAS. Yra siūlymas prašyti Vyriausybės išvados. Ar galime dėl Vyriausybės išvados bendru sutarimu? Matau pritarimą. Tai priimame sprendimą dėl Vyriausybės išvados. Ar yra dėl komitetų dar kitokių pasiūlymų? Nematau. Pritariame, kaip buvo įvardinta. Ir svarstymą nuimatome rudens sesijoje.

12.19 val.

Tautinių mažumų įstatymo projektas Nr. XIIP-2242 (pateikimas)

Toliau, kaip sakiau, svarstome iš apačios į viršų. Projektas Nr. XIIP-2242, sunku net patikėti, kad toks registracijos numeris. Bet R. Tamašunienė ar susikoncentruos pateikti? Dabar turėtumėte galimybę pateikti Tautinių mažumų įstatymo projektą. Jūsų registracijos numeris gerokai ankstyvesnis, tai jums pirmenybė, palyginti su ministrės teikimu.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Mieli kolegos, ačiū posėdžio pirmininkui, kuris šiuo atveju bent jau pasiūlė teisingai, ir įstatymas, kuris jau skaičiuoja dešimtus metus, atėjo į pateikimą Seimo salėje. Noriu pabrėžti, kad įstatymas tikrai buvo pateiktas į visas Seimo plenarinių posėdžių programas. Bet, kita vertus, iš tikrųjų kantriai laukėme neįvykdyto pažado, o pažadas buvo tas (*Triukšmas salėje*), kad kai nustojo galioti Tautinių mažumų įstatymas, neva vartojamos pasenusios sąvokos, jis nėra modernus, jis yra pasenęs... Noriu priminti, kad buvo vienas pirmųjų nepriklausomos Lietuvos įstatymų, kuris garantavo teises tautinėms mažumoms ir kuris būrė visus žmones, gyvenančius Lietuvoje, dėl bendro tikslo – nepriklausoma, laisva Lietuva. Tai tikrai laukėme to įstatymo projekto, duok Dieve, 2012 metais nustojo galioti, tai štai po 12 metų ir sulaukėme, pasakui pasakysiu, kai ministrė pateiks, visiškai netenkinančio Tautinių mažumų įstatymo projekto, kuris nieko nesukuria naujo, o apibendrina tik tai, kas yra, ir dar pateikiamas be lydimųjų teisės aktų, suprask, nežinia, kaip bus, nes jeigu pasakai, kad bus Rinkimų kodekse ar Švietimo įstatyme, ar kitame teisės akte, tai aš galvoju, kad Teisingumo ministerija turėtų pateikti visą įstatymų paketą su pataisytais nuostatomis kituose teisės aktuose.

Mano įstatymo projektas, kaip ilgai lauktas, pažadėtas tautinėms mažumoms įstatymo projektas, yra realiai produktas darbo grupės, kuri dirbo iki 2020 metų, jos pirmininkė buvo E. Dobrowolska, beje, jina nebuvę tada ministrė, ir jis buvo suderintas su visomis institucijomis, S. Katuoka, A. Valotka ir taip toliau. Ir ministrė kažkodėl ėmėsi iniciatyvos, tikėjomės, ir atneš tos darbo grupės sukurtą projektą. Bet ne, jina atnešė kažkokį, atleiskite už pasakymą, išprievertautą įstatymo projektą, kuris visiškai nieko nesukuria.

Todėl labai džiaugiuosi, kad mūsų frakcija, Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga, užregistravo įstatymo projektą būtent tos darbo grupės, į kurią įėjo tautinių mažu-

mų atstovai, Lietuvos lenkų teisininkų draugija parengė įstatymo projektą, kuris atitiktų lūkesčius, kuris ne tik pasakytų apie tai, kas yra dabar, bet būtų orientuotas į teisių plėtrą ir apsaugą taip, kaip numato Tautinių mažumų apsaugos konvencija, daugelis jos straipsnių, taip, kaip numato Lietuvos ir Lenkijos draugiškų santykių ir bendradarbiavimo sutartis, ir būtų puoselėjamas... Trumpai jums pasakysiu, pagrindiniai dalykai. Svarbiausia yra, aišku, kultūrinis tapatumas, antras dalykas yra švietimo sistema ir būtent atsižvelgti į tuos poreikius ten, kur gyvena tautinės mažumos, kad ta švietimo sistema būtų puoselėjama ir išlaikoma. To linkiu ir lietuviams visame pasaulyje.

Kitas momentas – tai yra kalbos vartojimas. Aišku, mano pateiktame įstatymo projekte numatomas labai progresyvios, sakykime, tautinių mažumų, gyvenančių tam tikrame administraciniame vienetė, teisės vartoti savo kalbą viešajame gyvenime. Aišku, čia ir buvo tas dalykas, kuris sukelia daugiausia diskusijų, bet mes jį padarėme šiek tiek blogesnį negu Skandinavijos valstybėse ir labai tikimės, kad tas progresas ateina ir į mūsų valstybę ir bus atsižvelgiama į piliečius, kurie šimtmečius, gal net tūkstantmečius čia gyvena ir čia kuria kartu Lietuvos valstybę.

Mieli kolegos, noriu pabrėžti, kad Tautinių mažumų įstatymas yra skirtas Lietuvos piliečiams, kurie nuo seno yra čia. Mūsų įstatymo projekte, kuris, primenu, buvo rengiamas prieš dešimt metų, yra ta nuostata, kad tos teisės priklausytų ir laikinai leidimą turintiems gyventi žmonėms Lietuvoje. Tačiau, be abejo, tam yra komitetai, tam yra kompromisas ir diskusijų paieška atsižvelgti į šią nuostatą, kuri išplėtė teises ir kitiems ilgai Lietuvoje nuolat gyvenantiems kitų valstybių piliečiams.

Šitas klausimas yra tikrai diskusinis. Įstatymo projektas pagulėjęs dešimt metų, tai, be abejo, būtų ką jame patobulinti. Bet patobulinimą mes tikimės skirti tautinių mažumų teisėms užtikrinti, o ne pabloginti, progresui, o ne regresui. Visos tos nuostatos, kurios yra ir preambulėje, ir sąvoka iš esmės yra identiška – ketverius metus kūrė Teisingumo ministerija ir nieko naujo nesukūrė.

Mes galvojame, kad atėjo laikas tiesiog tesėti pažadą, duotą tuomet, kuomet nebuvo pratęstas senasis Tautinių mažumų įstatymas. Aš tikrai noriu pasakyti daug tokių padėkos žodžių, kad tuomet, kai kūrėsi Lietuvos nepriklausomybė, tokioje neapibrėžtoje situacijoje užteko politikams išminties, užteko politikams drąsos priimti Tautinių mažumų įstatymą.

Štai dabar, daugiau nei po 30 nepriklausomybės metų, aš galvoju, dabarties politikams taip pat užteks drąsos, išminties, pagarbos piliečiams, kurie yra kitos tautybės, bet realiai yra piliečiai, kurie kartu su jumis kuria Lietuvos valstybę ir jos raidą, prisideda, jie nusipelnė valstybės dėmesio ir to saugumo jausmo. Saugumo jausmas duoda tai, kad mes galime ramiai gyventi, mes galime susikoncentruoti prie svarbių valstybei reikalų, o ne galvoti, ar mano vaikas, išleistas į mokyklą, kitais metais galės į tą mokyklą eiti, ar jis bus iš jos išvytas; ar aš galiu užrašyti, turėti savo vardą, pavardę, ar vis dėlto pusiau luptą, pusiau skustą – ir nieko neturiu; ar aš galiu puoselėti savo kultūrą ir parodyti kitiems, kad esame kitokie, bet kartu tą mūsų tautinę įvairovę, tai, kas demokratinėse valstybėse yra užtikrinama, kartu drauge puoselėti?

Aš labai prašyčiau pritarti. Pirmiausia, be galo, be krašto džiaugiuosi, kad mes po dešimties metų galime iš tribūnos tą įstatymo projektą pateikti. Antras dalykas. Labai prašau po pateikimo jūsų pritarimo ir ieškoti kompromiso ne lazdos ir vėzdų per galvą vožimo principais, bet iš tiesų įsiklausymo ir supratimo, kad visi norime geriau. Mes nesame nė prieš ką. Mes esame tik už savo teises būti visateisiais valstybės piliečiais su visomis savo taip pat piliečių pareigomis. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Nemažai norinčių jūsų paklausti. Pirmas klausia A. Gedvilas. Ne, nėra.

A. Jakavonytė nori kažką paskelbti. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Noriu pasveikinti atvykusius Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos moksleivius. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Sveikiname moksleivius.

Toliau turėtų klausyti S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, nežinau ir nesistengsiu išsiaiškinti, kas ten ką prievartavo, ar ministrę kas prievartavo, ar atvirkščiai, bet vis dėlto

praėjo jau dešimt metų nuo jūsų įstatymo pristatymo. Viena teikėja net mirė. Pasikeitė situacija, pasikeitė geopolitinė situacija, o tame įstatyme, jūsų projekte, yra daug tokių galimai grėsmių. Ar jūs galite pasakyti, kas nuo 2014 metų pasikeitė? Ir tada vienas iš pagrindinių tokių kritikos žodžių būdavo, kad jis yra perteklinis. Daug dalykų yra kituose įstatymuose, o nuo 2014 metų atsirado dar daugiau įvairiausių įstatymų, kuriuose tie dalykai yra aptariami. O tuometinis Teisės departamento direktorius A. Kabišaitis, kurio irgi nebėra čia, Seime, surašė net 23 pastabas – rimtas, solidžias pastabas. Kiek iš tų pastabų buvo ištaisytos? Ar nebėra tų grėsmių? Kokios priežastys, kad jūs nepateikėte, pati nerealizavote ir nesutvarkėte to įstatymo, o nuo 2014 metų kantriai jisai gulėjo stalčiuose? Kokios priežastys? Ačiū.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirma, įstatymas nėra grėsmių įstatymas – tai yra teisių įstatymas ir tai labai noriu pabrėžti. Vienas dalykas, kuris, mano vertinimu, galėtų būti tobulintinas, kad jis būtų skirtas piliečiams, kad tas įstatymas, tos teisės būtų užtikrinamos piliečiams. Mūsų prieš dešimt metų teiktame įstatyme dar buvo numatyta ir nuolat gyvenantiems Lietuvoje.

Kitas jūsų klausimas buvo: kas daugiau tobulintina? Iš tikrųjų, aš netobulinau vien dėl to, kad tai yra darbo grupės (išplėstinės darbo grupės, sukurtos prie Vyriausybės, prie Tautinių mažumų departamento), kurioje dalyvavo ir Valstybinė kalbos inspekcija, ir mokslininkai, ir ekspertai, ir tautinių mažumų atstovai... Tuo pagrindu mes parengėme tą įstatymo projektą ir tokį jį užregistravome. Tai yra visų tų žmonių, kurie atliko tam tikrą darbą, lūkesčių produktas, ir dėl to... Nesiėmė Vyriausybė jo užregistruoti. Reikia priminti tai, kad darbo grupės yra kuriamos, nuolat yra atliekamas monitoringas, ko reikia tautinėms mažumoms. Tai departamentas yra panaikinamas, tai departamentas vėl įsteigiamas, departamentas vėl naujai pradeda savo darbą, vėl klausia: ko gi reikia tautinėms mažumoms?

Noriu pasakyti, kad šitas įstatymas yra rinkinys pagrindinių teisių, kurių nori tautinės mažumos. Aišku, ten yra tie diskusiniai momentai, dėl kurių ir nebuvo sutariama. Tai mes teikiame, mūsų nuomone, gerą variantą, kas labai labai patiktų, bet, be abejo, dar to kompromiso kur nors būtų galima paieškoti. Dar kartą noriu pasakyti, kad yra teikiamas geras įstatymo projektas ir aš nematau poreikio jį tobulinti.

PIRMININKAS. Klausia B. Pietkiewicz.

B. PIETKIEWICZ (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, labai reikalingas ir visų tautinių mažumų lauktas įstatymas, bet, kaip ir kolega sakė, jis buvo registruotas prieš dešimt metų. Jūs du kartus per šituos dešimt metų buvote koalicijoje, dabar teikiate šitą įstatymą, kai labai panašų teikia ir valdančiųjų pusė. Klausimas: ko tikėtės ir ar tikėtės, kad jam bus pritarta?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Su jūsų pritarimu tai turbūt bus pritarta, nes jūs turbūt priklausote tautinėms mažumoms ir turbūt suprantate, koks yra procesas, juo labiau kaip vyksta politinis ir politinių įstatymų rengimo procesas pas mus, Lietuvoje. O kodėl aš jį, tą įstatymo projektą, turiu teikti per opozicinę darbotvarkę, kai jis yra Vyriausybės pažadas, kai jis kiekvienoje pavasario sesijoje bus nešamas ir nešamas? Tai aš noriu, ne kad būtų atmestas mano įstatymo projektas, o aš noriu, kad jam būtų pritarta. Ir jeigu jau Vyriausybė šiandien sako, kad, štai, pagaliau mes subrendome pateikti Tautinių mažumų įstatymo projektą Seimui svarstyti, mes suprantame jo poreikį...

Dabar dar ir S. Tumėnui atsakysiu, prisiminiau jo klausimo dalį. Išskaidytas po kitus įstatymus, jis sukuria tokias problemas tautinėms mažumoms, kai visai pamirštama apie juos. Švietimo kriterijus kuria, parašo, pamiršta, ar tiesiog nepamiršta, ar piktybiškai neįvertina tautinių mažumų poreikių. Tada reikia kovoti, tada reikia laužyti ietis, tada reikia piketuoti, reikalauti savo teisių. O kai bus vienas bendras įstatymas, kuris apibrėš teises ir pareigas, visiems bus didesnis teisinio aiškumo ir saugumo jausmas. Labai džiaugiuosi, kad šiandien šis įstatymo projektas teikiamas kartu su Vyriausybės įstatymu. Tokia ir buvo šio įstatymo iniciatorių intencija.

PIRMININKAS. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, dar 2000 metų vasario mėnesį buvo ratifikuota Europos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija. Ko trūksta konvencijoje, jeigu jūs manote, kad būtinas visiškai naujas įstatymas? Tiesiog atsiverčiau ir pažiūrėčiau. Jūs norite, kad net ir švietimo įstaigose būtų dėstoma ir mokoma tik jūsų tautine kalba.

O kaip bus, jeigu įstatyme mes jau kalbame apie tai, kad lietuvių kalba reikės išlaikyti egzaminą ir panašiai? Šitas įstatymas dabar prieštarautų ir kitiems įstatymams. Kaip jums atrodo? Ko trūksta?

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Pirmiausia, konvencijai nieko netrūksta. Konvencija Lietuvoje ratifikuota be jokių išlygų, nors tokią teisinę galimybę valstybės narės turėjo. Konvencija yra teisės aktas, kuris turi atsispindėti nacionaliniuose teisės aktuose. Todėl yra teikiamas Tautinių mažumų įstatymas. Konvencija yra kaip horizontalus teisės aktas visoms valstybėms narėms, prisijungusioms prie tos konvencijos, bet konkretumas turėtų atsirasti nacionaliniuose teisės aktuose.

Kitas momentas. Aš nežinau, Laima, ar jūs lankėtės bent vienoje tautinių mažumų mokykloje? Ugdymas vyksta gimtąja kalba, lenkų kalba, rusų kalba, o lietuvių kalbos, valstybinės kalbos, pamokų yra jau nuo darželio, jų daug yra. Vaikai, baigę tautinių mažumų mokyklas (turime čia ir salėje, jūs turite frakcijos narį, baigusį lenkų mokyklą, įdomu, ar žinote tokį faktą), ir geba dirbti valstybėje, ir laiko egzaminus, ir išmoka visa kita. Bet kiekvienu atveju yra mokoma gimtosios kalbos. Ir rašyti, ir skaityti – visų reikalingų kalbinių kompetencijų. Šeimoje tu gali kalbėti, na, dainą dainuoti, bet mokykla išmoko tos kalbos taip, kaip turėtų būti.

Pavyzdžiui, Švietimo įstatymas konstruojamas taip, kad būtų siaurinamos teisės. Tai staiga atimami kokie nors dalykai, tai liepia mokytojams mokyti valstybine kalba, tai dar kaip nors konstruojama. Kiekvieną kartą mes susiduriame su didelėmis problemomis, kad išsaugotume tą švietimo sistemą, esančią Lietuvoje. O konvencija ir jos konkretūs straipsniai labai aiškiai pasako, kad negali būti bloginama situacija. Mes galime tik pagerinti, o pabloginti... galime palikti taip, kaip yra. Mes sutinkame, tegu lieka taip, kaip yra, bet bloginti tikrai neturėtume.

PIRMININKAS. Dar turbūt spės paklausti V. Targamadzė. Nėra salėje. T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už galimybę paklausti. Gerbiama Rita, jūs man kaip politikė tikrai labai patinkate, labai vertinu jūsų pastangas, bet norėčiau jūsų pasiteirauti, kodėl jūs šiandien elgiatės taip pikta ir skaldančiai? Jūs tikriausiai žinote, kad tiek aš, tiek Laisvės partija labai palaikome tautinių mažumų teises, tai yra viena iš mūsų žmogaus teisių darbotvarkės dalis. Mes palaikome ir galimybę originaliais rašmenimis rašyti asmenvardžius tapatybės dokumentuose, palaikysime ir diakritinių ženklų iniciatyvą. Mums labai svarbi ir ugdymo kokybė tautinių mažumų mokyklose, ir kitos su tautinių mažumų teisių užtikrinimu susijusios teisės. Galbūt priežastis yra ta, kad mes žmogaus teises matome kaip nedalomas. Jeigu jos galioja vienai...

PIRMININKAS. Laikas.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). ...visuomenės grupei, galioja ir kitai.

Mano klausimas būtų toks. Mes palaikome tautinių mažumų teises, o kodėl jūs nepalaikote LGBT bendruomenės teisių? Ačiū. (*Šurmulyš salėje*)

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Yra prigimtinės teisės, yra kitokios. Teisę eiti miegoti mes irgi galime įrašyti kaip žmogaus teisę, pavyzdžiui, į tą registrą ar kitus ten gamtinius reikalus, kad atliktume, irgi galime įrašyti kaip žmogaus teisę. Ir kas pasakys, kad ne? Be abejo, taip, bet tai yra prigimtinės žmogaus teisės ir tautybė, kurios žmogus negali pasirinkti, yra viena iš tokių teisių, todėl aš esu tikrai šios teisės gynėja.

Antras dalykas, aš atsiprašau, aš visai nenorėjau čia nei pikta, nei agresyviai, bet man labai apmaudu, kuomet ministrė, kuri dirbo ir kovojo būtent už tautinių mažumų teises, atneša tokį nekokybišką, tokį visai lūkesčių nepateisinantį įstatymą. Man tikrai apmaudu ir man pikta, kad taip galėjo atsitikti, todėl gal mano retorika šiandieną, sakykime, truputį tonu aukštesnė, bet tikrai nė vienam iš čia esančių salėje nei priešiškumo, nei nieko kito nejaučiu, čia yra tiesiog politinė polemika.

PIRMININKAS. Dėkui. Laikas klausti išseko. Motyvai.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Valio, balsuokime.

PIRMININKAS. Dėl motyvų kalbės kiti. Tai B. Pietkiewicz.

B. PIETKIEWICZ (MSNG). Gerbiami kolegos, mes važinėjame kaip Lietuvos atstovai po visą pasaulį ir mokome visus demokratijos ir vertybinės politikos, tai turbūt atėjo laikas tą vertybinę politiką išbandyti ir čia, tarp savo piliečių. Tikrai raginu visus balsuoti už, nes mes negalime mūsų valstybės įstumti tiesiog į labai negerą poziciją, o jeigu mes įstumiami į negerą poziciją mūsų

valstybę, tai į negerą poziciją įstumiamo ir mūsų piliečius, ypač tautines mažumas. Tai labai didelis prašymas atsižvelgti į tautinių mažumų teises ir į šį įstatymą. Ačiū.

PIRMININKAS. R. Šarknickas – prieš.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. R. Tamašunienės pasakymas: balsuokite, tikrai aš pritariu, – balsuokime būtinai visi prieš. Jos pasisakymas iš tribūnos – čia žodžiais bandė sumenkinti savo kolegę E. Dobrowolską – manau, yra spektaklis: neva mes pasikirskime žodžiais, teksta, bet šitą projektą mes prastumkime vis tiek. Tai šita imitacija tikrai yra neįtikinama. Aš manau, kad tai yra jūsų, Lietuvos lenkų, susitarimas, tą jūs ir bandote daryti. Praėję dešimt metų yra nesėkmingi ir matome tendenciją, link kur jūs einate. Dabar bandote kalbėti apie diskriminaciją. Aš pasakysiu, kad Lietuva Europos Sąjungoje su tautinėmis mažumomis elgiasi pagarbiai: yra mokyklos, yra knygos leidžiamos antra – jūsų – kalba, gatvės, ir sakyti, kad Lietuva kažką pažeidžia, na, mažų mažiausiai būtų nesąžininga šiuo atveju. Taigi, kolegos, būkime budrūs ir kviečiu balsuoti prieš. Saugokime savo tautą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dabar balsuosime. Replikos bus po balsavimo, gerbiamoji Rita. Balsuosime, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 99: už – 20, prieš – 27, susilaikė 52. Nepritarta.

Dabar alternatyvus balsavimas: už – grąžinimas tobulinti, prieš – atmetimas.

Už – 46, prieš – 57. Taigi projektas atmetas.

R. Tamašunienė – repliką po balsavimo.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Na, aš noriu pasakyti, kad valdančioji dauguma, deklaruodama, kad labai palaiko tautines mažumas, ypač lenkų tautinę mažumą, parodė savo tikrąjį veidą, nes įstatymo projektas, parengtas toks, kokio norėjo tautinės mažumos, yra atmetamas, jis net nepaliekamasis tobulinti. Jūs nevaidinkite, kad norite kažką čia priimti. Pateiks ministrė, pamojuosite ta vėliavėlę, kad bandymas buvo, užsidėsite plusą. Aš supratau, kodėl šiandien staiga išlenda tas įstatymas – lankosi Europos Tarybos vadovė. Mes parodykime, kaip mes čia norime papuoselėti ir būti palankūs tautinėms mažumoms, o realiai tai yra vaidyba, eilinė vaidyba. Tame įstatyme, kuris bus pateiktas (aš jokiais būdais nemenkinu ministrės, o menkinu teikiamą įstatymą), nieko nėra, jis apibendrina tik tai, kas...

PIRMININKAS. Gerbiamoji kolege, jūs jau pradėdote kalbėti apie įstatymą, kuris dar net nepateiktas.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Naudodamasi tuo, kad esu Seimo narė, turiu teisę kalbėti. Labai ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKAS. Užsirašykite dėl motyvų. Aš tik kategoriškai atmetu tuos priekaištus, kad čia neva pataikaujama Europos Tarybos atstovei. Projektas yra užregistruotas birželio 7 dieną, palaukta Teisės departamento pastabų ir bendra tvarka Vyriausybės projektas yra įrašytas.

12.47 val.

Tautinių mažumų įstatymo projektas Nr. XIVP-3917 (pateikimas)

Kviečiu E. Dobrowolską pristatyti kitą Tautinių mažumų įstatymo projektą Nr. XIVP-3917. Pateikimas.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiami kolegos, dėkoju už galimybę pateikti įstatymo projektą. Norėčiau atkreipti dėmesį, kodėl šitas projektas yra – tai yra Vyriausybės išipareigojimas. Išipareigojimas ne tik Vyriausybės, bet ir Lietuvos – pagal tarptautinius dokumentus pagaliau priimti Tautinių mažumų įstatymą.

Koks yra pagrindinis tikslas ir kodėl šiandien? Prasidėjus karui Ukrainoje, turėdami migracijos iššūkių, ką mes matome? Didžiausia problema – neturime sutarimo, kas yra tautinė mažuma. Valstybės skiriamos lėšos dažnai yra painiojamos, kas yra skiriama tautinėms mažumoms, kas migracijos politikai. Būtent šiuo įstatymo projektu siūloma apibrėžti, kas yra tautinė mažuma. Vienas iš kriterijų – tai yra pilietis. Sutarti, kad tautinės mažumos yra mūsų piliečiai. Kodėl tai yra svarbu? Kitos tautybės žmonės, atvykę į Lietuvą, turi visiškai kitokius tikslus. Jie nemoka

mūsų valstybinės kalbos, jie nėra mūsų darbo rinkos dalyviai. Tų investicijų integracijai reikia visiškai kitokių. Tautinės mažumos yra mūsų piliečiai, kurie turi išsilavinimą, moka valstybinę kalbą, yra darbo rinkos dalyviai, bet jie nori išsaugoti savo kultūrinį tapatumą ir jie kartu su mumis kuria istoriją. Jie puikiausiai dalyvavo tiek Sausio 13-osios įvykiuose, tiek kituose. Šiuo įstatymo projektu apibrėžiame, kad tai yra Lietuvos piliečiai, kurie yra kitos tautybės. Tai yra be galo svarbu apibrėžiant pagrindinius principus, kurie yra taikomi tautinėms mažumoms, tai yra ir pagalba, tai yra pripažinimas, kad tai yra mūsų visuomenės dalis.

Ne mažiau svarbi yra švietimo dalis, kuri yra grindžiama naujausia Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika. Šių metų vasario mėnesį Europos Žmogaus Teisių Teismas pasakė, kad valstybės narės turi teisę išskirti atskiras tautines mažumas, jeigu yra dvi sąlygos: tai yra Europos Sąjungos kalba ir dvišalė sutartis. Atitinkamai taip šitas įstatymo projektas ir yra konstruojamas. Dėl visų tautinių mažumų yra paliekama nuostata, kuri ir dabar galioja Švietimo įstatyme, kad valstybė gali nuspręsti, ar vykdyti ugdymą ta kalba, ar tos kalbos. Čia mes nieko nekeičiame. Jeigu yra dvišalė sutartis ir tai yra Europos Sąjungos kalba, valstybė turi prielaidas puoselėti tokį švietimą jokių būdu neužkertant lietuvių kalbos valandų didinimo ir kitų prielaidų, kurios yra be galo svarbios.

Be galo svarbu ir tai, kad mes apibrėžiame, kad tautinių mažumų atstovai gali steigti nevyriausybinės organizacijas, dalyvauti politiniame įgyvendinime. Tai yra be galo svarbu tada, kai kalbame ir apie politines teises. Tai tiesiogiai išplaukia ir iš Venecijos komisijos išipareigojimų ir dabar tai yra taikoma.

Ne kartą girdėjome iš tribūnos oponentų ir kolegų pasakymus, kodėl nėra kitų teisių apibrėžimų. Todėl, kad ši kadencija, šis Seimas, ši Vyriausybė, sugebėjo daug ką išspręsti. Nebėra klausimo dėl asmenvardžių – mes turime atskirą įstatymą, kuriame tai yra išspręsta. Mes neliečiame kitų įstatymų, kurie sukeltų visiškai kitokias diskusijas. Taip, nėra čia lydimosios Kalbos įstatymo ir mes neturime ambicijos jį keisti su šiuo įstatymu. Mes apibrėžiame tai, ko trūksta dabar, apibrėžimo, kad tai yra mūsų piliečiai, ir ne kitų valstybių sprendimu, ne kitų valstybių norais turi būti grindžiama mūsų piliečių politika. Esu tikra, kad taip padarius bus lengviau nuspręsti dėl finansavimo, nes būtent šis Seimas, ši Vyriausybė nusprendė pakeisti ir Medijų rėmimo fondą, kovojant su dezinformacija investuoti į tautinių mažumų medijas. Tam, kad žinotume, kas yra tos medijos, kas yra tos kalbos, turime apibrėžti, kas yra tautinių mažumų atstovai.

Esu tikra, kad šitas įstatymo projektas leis mums baigti tas batalijas, kurios buvo labai naudingos rinkimų metais mūsų piliečius versti grėsme. Kitas dalykas, aš norėčiau gal atkreipti dėmesį, nes ką tik buvo pateiktas alternatyvus projektas: ne Lenkų rinkimų akcijos partijai nuspręsti, ko nori tautinės mažumos, jūs neatstovaujate visoms tautinėms mažumoms ir jūs nesate vieninteliai lenkai.

Mielai atsakyčiau į visus klausimus.

PIRMININKAS. Jūsų paklausti taip pat nori nemažai, dar daugiau Seimo narių. Pirmoji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Tai jūs irgi neatstovaujate visoms tautinėms mažumoms ir irgi nesiimkite to vaidmens. *Szanowna pani minister*, labai noriu jūsų paklausti: kas privertė jus imtis šito įstatymo projekto pateikimo, nes tautinių mažumų politika yra Kultūros ministerijos darbo laukas? Ketverius metus rengėte įstatymo projektą, kuris nieko nesukuria, o tik apibendrina tai, kas yra, ir sukelia daugiau netikrumo, neaiškumo, nes be nuorodų į kitus įstatymus jis tikrai nesukuria nieko, jis yra visiškai niekinis. Kodėl jūs neįvertinote organizacijų, visų organizacijų... dabar, šiuo metu, kur buvo pateiktas viešai svarstyti, Vyriausybei, viešoms konsultacijoms, tik užsidėjote varnelę, kad įvyko toks dalykas, ir patobulinsite vos kelis neesminius dalykus.

Tai mano klausimas jums yra apie tai, kodėl vis dėlto ėmėtės daugiau vaidybos, negu iš tikrųjų geranoriškai toks projektas, kuris buvo rengiamas, būtų pateiktas šiandien čia, iš tribūnos?

E. DOBROWOLSKA (LF). Dėkoju už klausimus. Kadangi pasisakant buvo net keli klausimai, tikrai mielai atsakysiu į visus.

Pirmas dalykas, kodėl Teisingumo ministerija, ne Kultūros ministerija? Rengiant Vyriausybės programą ir priemonių planą, turint tai, kad buvo darbo grupės parengtas įstatymo projektas,

kuri linksniaavote ne vieną kartą savo pateikimo metu, buvo nuoseklu paimti tą projektą kaip pagrindą, su juo judėti, ir dėkoju Kultūros ministerijai – tikrai draugiškai susėdome, pasidalinome tą įdirbį.

Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šitas įstatymo projektas, kuris šiandien teikiamas, yra suderintas su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, būtent įrašant net papildomas nuostatas, kurių nebuvo derinimo procese, tai yra kas jau dabar daroma dėl gimtosios kalbos pedagogų rengimo, dėl medžiagos ruošimo. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šitas teikiamas įstatymo projektas geriau leidžia užtikrinti Europos Sąjungos tautinių mažumų kalbas negu jūsų teiktas prieš tai.

Labai svarbus yra pasakymas, kodėl būtent dabar teikiamas ir ką jis duoda. Visų pirma leidžia suprasti, kas yra tautinė mažuma, kad valstybė jaustų pareigą rūpintis savo piliečiais ir suprastų kaip savo piliečius, aiškius išipareigojimus, kaip mes matome tautinių mažumų švietimą, jeigu tai yra Europos Sąjungos kalba.

Trečia dalis. Įvertintas ir tas aspektas, kad vis dėlto prasidėjo karas Ukrainoje, dezinformacijos yra daug, sudėti ir tie saugikliai, kurie dėl geopolitinės situacijos šiandien yra reikalingi. Negali būti situacijų, kai yra prielaidų manyti, kad tam tikrais atvejais asmenys su pažymomis dalyvauja ir atstovauja menamai tautinėms mažumoms.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiama ministre, projektas buvo parengtas ištis labai seniai, dar iki Seimo rinkimų, ir jūs buvote to dalyvė. Kas trukdė teisingumo ministrei jį pateikti Seimui daug anksčiau, ramiai diskutuoti, o ne prieš artėjančius Seimo rinkimus? Kodėl jis teikiamas būtent dabar, likus vos keliems mėnesiams iki Seimo rinkimų? Ar nesiruošiate ištis reikalingo ir ilgai laukto įstatymo, Laisvės partija, padaryti rinkimų šou ir taip jį sužlugdyti?

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiamas Aidai, dėkoju už konstruktyvų klausimą. Vyriausybės programoje buvo suplanuotas šitas projektas. Aš tikrai norėčiau, kad ši kadencija būtų kitokia, negu mes turėjome: kovidą, turėjome karo pradžią Ukrainoje, migracijos iššūkius. Aš norėčiau, kad visa programa būtų dėliota kitaip. Džiaugiuosi, kad šiandien mes turime galutinį projektą, kuris suderintas su visomis institucijomis. Užtruko labai ilgai vertinti ir naują aspektą, kurį mes turime, naują dezinformacijos aspektą, Seimas tik per šią kadenciją nutarė dėl naujo Medijų remimo fondo, dėl asmenvardžių. Todėl visas projektas ir buvo koreguojamas. To, ką Seimas nusprendė kituose įstatymuose, mes nedubliuojame, to nebuvo tada, kai buvo rengiamas pirminis projektas.

PIRMININKAS. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiama ministre, matosi, kad jūs, kaip šachmatininkė, strategiškai rimtai padirbėjote, su komanda rengdama šį įstatymą. Bet vis dėlto paneikite faktą, kad yra daug perteklinių dalykų. Kokias konkrečias tautinių mažumų teisinio reguliavimo problemas sprendžiate? Daugelis dalykų ir dabar numatyta nuo 2000 metų galiojančioje Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijoje, kur aiškiai parašyta ir Lietuvoje galioja, kad ir dabar šalys išipareigoja, ir Lietuva, sudaryti sąlygas, kad tautinių mažumų asmenys galėtų puoselėti, plėtoti, išsaugoti savo savitumo esmines dalis: religiją, tradicijas ir taip toliau. Vienas dalykas.

Ir antras. Ar įstatyme nereikėtų pateikti ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įteisintos tautinės bendrijos sąvokos? Problema, kad Lietuvos nacionalinėje teisėje tautinės bendrijos terminas, kurio nėra konvencijoje, yra vartojamas kaip tautinės mažumos termino sinonimas. Ar nereikėtų daugiau dėl to diskutuoti?

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiamas kolega, labai geri klausimai. Atsakant į pirmąjį klausimą, ką pakeisti ir kokia didžiausia pridėtinė vertė. Mes turime atskiruose įstatymuose, kokios teisės yra taikomos, pavyzdžiui, asmenvardžių, švietimo yra atskiros. Mes neturime apibrėžties, kam taikoma.

Kalbėdami su nevyriausybinėmis organizacijomis ir su tautinėmis bendrijomis derindami šį projektą, ką mes matome? Lietuva skiria, pavyzdžiui, išmokti valstybinei kalbai. Dalis nukeliauja, kad išmoktų migrantai. Dalis nukeliauja į tautinių mažumų regionus. Nėra bendros politikos.

Mes iki šiol nesame sutarę, kas yra tautinės mažumos. Mes siūlome susitarti. Tai yra mūsų piliečiai. Ką mes matome praktiškai, ypač Seimo narė D. Asanavičiūtė turbūt neleis sumeluoti,

mes susitinkame su tautinių mažumų bendrijomis, kurios turi ir religinį aspektą, dažnai atvažia-vę asmenys nusveria skaitine prasme ir mūsų, kaip valstybės, finansavimas yra skiriamas kitur. Svarbu, kad mes sutartume, kad tai yra mūsų piliečiai.

Atsakant į antrą klausimą. Mes labai ilgai diskutavome dėl bendrijos sąvokos. Bendrijos są-voka yra įtvirtinta Konstitucijoje, tas yra nediskutuotina. Analizuodami įmanomus variantus, nes ir derinamame projekte mes turėjome kitokią sąvoką ir dėl bendrijos, ir kas R. Tamašunienės pro-jekte numatoma, kad tai juridinis asmuo, nusprendėme, kad yra klaidinga prielaida kalbėti apie juridinį asmenį, nes Konstitucija nesiaurina iki juridinio asmens, tai yra labiau kaip tautinės ma-žumos sinonimas, todėl į šio įstatymo projekto galutines nuostatas mes įdedame, kad kituose įstatymuose vartojamas bendrijos terminas turėtų būti suprantamas kaip tautinės mažumos, kaip mes matome kituose įstatymų projektuose Lietuvoje. Tiek strateginiuose dokumentuose, tiek jau galiojančiuose įstatymuose daug kur vartojama tiek bendrijos, tiek mažumos. Todėl, kad iki šiol neturime sąvokos.

Šiandien įstatymo projekte prie apibrėžimo teikiama tautinės mažumos sąvoka yra suderin-ta su VLKK. Šis sąvokos įtraukimas būtų oficialus apibrėžimas, kurį galėtume vartoti ir suvieno-dinti ateityje su kitais įstatymais.

PIRMININKAS. Suteikdamas žodį D. Asanavičiūtei, informuoju, kad keletą minučių prateši-me posėdį ir balsavimo intervalą, kad galutinai apsispręstume dėl šio projekto. Klausia D. Asana-vičiūtė.

D. ASANAVIČIŪTĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Miela ministre, iš tikrų-jų esu dėkinga, kad šis įstatymo projektas pagaliau atėjo į Seimo salę. Kaip jūs minėjote, daug bendradarbiavome ir su istorinėmis bendruomenėmis, tai yra totoriais, karaimais, kuriems taip pat yra labai svarbus šis įstatymo projektas dėl jų apsaugos ir dėl religinio aspekto, nes tai yra ir nacionalinio saugumo klausimas. Kaip žinoma, totoriai yra musulmonai ir jų, deja, tas istorinis, religinis paveldas nyksta, kaip ir žmonių skaičius nyksta.

Tikrai džiaugiuosi, kad šiek tiek įtakos padarėme dėl šio įstatymo atsiradimo ir pateikimo. Vis dėlto, ir su jumis mes kalbėjome, ir ko aš pasigendu, tikrai registruosiu pasiūlymą dėl istori-nių bendruomenių padėties. Noriu priminti, kad istorinės bendruomenės yra tos, kurios nebeteri savo istorinės tėvynės, tai totoriai, karaimai, romai. Ir to tikrai labai trūksta, atsižvelgiant ir į esa-mą nacionalinio saugumo aspektą, ir kartu į tų žmonių išsaugojimą, nes jų yra tikrai keli tūkstan-čiai arba keli šimtai. Dar kartelį labai ačiū už šį įstatymo atnešimą į šią salę.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiama Dalia, nors nenuskambėjo klausimas, turbūt norėčiau su-reaguoti į tai, ką jūs kalbate, ar reikalingos tos patalpos. Esame aptarę galimo pasiūlymo esmę. Tai papildytų, ką mes siūlome, tai yra apibrėžtis, kad yra Lietuvos piliečiai, ir turime pagrindą jūsų pasiūlymus papildyti ta papildoma apsauga, kur eina valstybės pinigai ir ką iš tikrųjų mes nori-me finansuoti, ar tai yra mūsų piliečių kultūra, kuri yra kitokia negu lietuvių, ar mes norime tie-siog tų žmonių, kuriems taikoma, integracijos politiką finansuoti.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Na, čia matome tam tikrą pasišaudymą žodžiais tarp dviejų Lietuvos lenkių, atrodo, dvi sesutės per kalnelį sunkiai sueina, bet linkiu, kad sueitumėte draugiškai. Tas kolegės Dalios klausimas dėl karaimų ir pana-šiai, matome, kad tikrai yra vienai tautinei mažumai visos sąlygos daromos. Vėl yra tam tikras nerimas, ką jūs bandote pateikti. Norėčiau užduoti klausimą jums. Jūsų kolega, tiksliau, socialde-mokratas Vilniaus rajono meras R. Duchnevičius jūsų projektą pavadino pustuščiu. Kodėl?

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Ačiū už klausimą. Gerbiamas Robertai, turbūt sureaguosiu į jūsų pareiškimą šia tema. Noriu atkreipti dėmesį, kad derinimo procese šis įstatymo projektas pusan-tro mėnesio buvo pateiktas ne tik visoms institucijoms, bet ir nevyriausybinėms organizacijoms ir viešai buvo visiems prieinamas, tikiuosi, galėjote susipažinti.

Atsakydama į klausimą dėl tautybės, norėčiau priminti, pagal tarptautinius įsipareigojimus kiekvienas asmuo nusprendžia, jis nori būti identifikuojamas kaip tautinė mažuma ar ne. Tai la-bai siūlyčiau Seimo salėje nespęsti už kitus.

Atsakydama į jūsų tiesioginį klausimą, vėlgi aš puikiai suprantu, kad tai yra rinkimų metai, aš puikiai suprantu, kodėl kai kurioms partijoms norisi pabūti auka, patiems sau pasišaudyti į kojas ir paverkti, aš puikiai suprantu, kodėl kai kurios partijos nori pakalbėti, kaip padarytų geriau ir daugiau, bet tik ne savo rankomis ir ne kada... Aš prisiimu atsakomybę už tą projektą, kurį atnešiau, kur aš žinau, kad apibrėžia, kad tai yra Lietuvos piliečiai, ir kad galėsime tikrai prisiimti atsakomybę, kaip ir ką daryti, ir patys formuoti šioje srityje politiką.

PIRMININKAS. Dėkui, ministre. Dabar motyvai. Vienas – už, vienas – prieš. D. Asanavičiūtė – už.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Taigi dar kartėlį aš, agituodama balsuoti už, noriu motyvuoti, kodėl balsuosiu už šią įstatymo projektą, bet nebalsavau už ponios Ritos įstatymo projektą, nes buvo minėta, kad svarstant pirmąjį projektą buvo atsižvelgta į tai, ko nori tautinės mažumos, ir minimos tikrai lenkų ir rusų tautinės bendruomenės. Tačiau mes Lietuvoje turime daug platesnį spektrą tautinių bendruomenių, negu buvo paminėta, ir, aišku, nepamirškime ir tos pačios žydų tautinės bendruomenės, baltarusių ir totorių, karaimų, romų, kurios ypač jautrios, nes nebeturi savo istorinės tėvynės, nebeturi, iš kur gauti paramos ir pagalbos, todėl Lietuva turėtų būti įsipareigojusi jiems padėti išlikti, išlaikyti savo kultūrą, savo religiją, o kas turi, dar ir kalbą.

Tuo labiau kad mes esame viena iš nedaugelio Europos Sąjungos valstybių, kurioje nėra Tautinių bendruomenių arba Tautinių mažumų įstatymo, ir turime šią padėtį ištaisyti. Net Ukraina karo metu yra priėmusi Čiabuvių įstatymą, kuris numato ten gyvenusių tautinių bendruomenių arba tautinių mažumų padėtį. Aš manau, mes turime tikrai susikaupti, o jau siūlymai, ir ponios Ritos tam tikri siūlymai, gali atsirasti ir integruotis į šią Tautinių bendruomenių įstatymą. Manau, mes ištaisytume šią dešimt metų žiojincią spragą. Tai ačiū, kolegos, ir agituojau balsuoti už.

PIRMININKAS. Prieš – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Niekados nemaniau, kad pasakysiu, kad balsuosiu prieš Tautinių mažumų įstatymą, bet šiuo atveju tą reikės padaryti todėl, kad parengtas po ilgų ilgų diskusijų, ilgų darbo metų bendras tautinių mažumų organizacijų, tautinių mažumų atstovų, visų, tarp jų ir totorių, karaimų, nes Tautinių mažumų įstatyme neminima nė viena tautybė, visi tautinių mažumų atstovai yra prieš įstatymą lygūs... Tas įstatymo projektas yra pakeistas taip, kad iš jo likęs graužtukas, graužtukas, kuris nesukuria jokios pridėtinės vertės.

Aš taip pat noriu pabrėžti, kad įstatymo projekte reikia atsižvelgti į tai, ko žmonės nori, tuomet įstatymas yra geras, o ne iš stipresnio mažumos atžvilgiu pozicijos. Kai mes rengiame tokį įstatymo projektą ir sukuriame daugiau klausimų, daugiau netikrumo, negu užtikriname pagrindines teises, įvardiname pareigas, toks įstatymo projektas tikrai nesukuria jokios pridėtinės vertės, jis neatliepia Tautinių mažumų konvencijoje nustatytų nuostatų. Jis yra gudrus politinis ėjimas norint parodyti, kad štai mes pažadėję kažką nuveikėme ir šitoje srityje.

Mes norime įstatymo, kuris veiktų, o ne kuris būtų politinis įrankis pamojuoti vėliavėle – štai kokie mes šaunūs, štai ką nors mes nuveikėme. Socialinis dialogas Lietuvoje nevyksta, nes jeigu skelbiama viešoji konsultacija, pateikiama daugybė pasiūlymų ir nė į vieną iš jų neatsižvelgiama, išskyrus vadovėlius ir tarybos veiklą. Tai nereikia organizuoti ir gaišinti žmonių laiko, jeigu jūs nenorite jų nei girdėti, nei išklausti, nei juo labiau atsižvelgti...

PIRMININKAS. Laikas!

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...į jų pasiūlymus. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame projektui po pateikimo.

Balsavo 87: už – 59, prieš – 6, sulaukė 22. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis būtų Žmogaus teisių komitetas, papildomas – Švietimo ir mokslo komitetas. Svarstymas numatomas rudens sesijoje. Pritariame bendru sutarimu? Pritarta.

Replika po balsavimo ar dėl komitetų? Č. Olševskis.

Č. OLŠEVSKI (MSNG). Mano replika bus po balsavimo. Tyliai stebėjau, žiūrėjau ir galiu tik pasakyti viena, gal su emocijomis, tikrai – be to, kad mes esame Seimo nariai, bet esame žmonės. Dabar noriu tokio retorinio klausimo paklausti. Pirmas įstatymo projektas, kuris buvo pateiktas mano kolegės ponios Ritos. Gerai, nepritarėte, bet neleidote tobulinti. Kuo jie taip skiriasi? Kuo

yra geresnis mūsų kolegės E. Dobrowolskos? Man tiesiog trūksta žodžių, kaip čia taip galima, žmogiškai žiūrint.

Antras dalykas. Jau yra priimtas vienas įstatymas (taip, norisi padėkoti) dėl vardų ir pavardžių rašymo, bet ponija E. Dobrowolska gali parašyti šiandien savo vardą ir pavardę, aš negaliu. Jūs matote, kaip čia yra gerai, teisingai.

Pone Šarknickai, niekada gyvenime negalvokite, kad mes esame kartu su E. Dobrowolska. Jokio spektaklio mes čia nedarome. Labai jums ačiū. Linkiu sėkmės.

PIRMININKAS. Ir R. Tamašunienė – replika.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu paprašyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, nes kalbama apie administracinius vienetus, apie galimybę vartoti kalbą. Kaip papildomas komitetas labai svarbus taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKAS. Gerai, pridedame Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą prie papildomų. Niekas neprieštarauja. Priimame bendru sutarimu.

Ir R. Šarknickas. Replika ar siūlymai?

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Tenka apgailestauti, kad Seimo nariai užsikabino ant E. Dobrowolskos kabliuko, nes tą nuosaikų įstatymo projektą vėliau bus bandoma tobulinti ir neilgai trukus bus atvertas kelias kalbiniams, kultūriniais, o galiausiai gal ir geopolitiniams, kažkokiems teritoriniams dalykams.

PIRMININKAS. Daugiau replikų nematau. Rytinį posėdį galime baigti. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 391 STENOGRAMA

2024 m. birželio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
V. MITALAS, R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Gerbiamieji kolegos, sveiki susirinkę į birželio 18 dienos vakarinį Seimo posėdį. Skelbiu jį pradėtą. (*Gongas*) Registruokimės. (*Balsai salėje*) Į sveikatėlę, kas dėkoja.

14.01 val.

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830(2) (svarstymas)

Gerbiamieji kolegos, pradedame nuo popietinės darbotvarkės klausimų. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. M. Lingė pristatys Biudžeto ir finansų komiteto išvadą. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 12 dieną apsvarstė minėtą teisės aktą. Dėl šio teisės akto nebuvo gauta jokių pasiūlymų. Komitetas priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Toks sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių, dėl motyvų taip pat. Balsuosime balsuoti numatytu laiku. Jisai pagal mūsų darbotvarkę numatytas netgi nuo 14 val. 30 min.

14.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas, taip pat svarstymo stadija. Prašom, Min-daugai, pristatyti išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas taip pat birželio 12 dieną apsvarstė minėtą nutarimo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektui ir komiteto išvadoms. Tas sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti taip pat nėra norinčių. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime... Atsiprašau... Yra A. Bagdonas, kuris nori kalbėti. Prašom, Andriau, jeigu norite.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, tikrai palaikau pateiktą įstatymo projektą, suteikiantį valstybės garantijas imant 100 mln. eurų paskolą UAB „LTG Link“ investicijų projektui – elektrinių traukinių įsigijimui – finansuoti. Tačiau kyla nemenkas nerimas, ar laiku bus įsigyti nauji elektriniai traukiniai, kurių gamyba ir pristatymas gali užtrukti nuo penkerių iki septynerių metų. „Rail Balticos“ infrastruktūros projektą tikimasi baigti iki 2028 metų. Tikiuosi, kad nesusiklostys paradoksali situacija, kai bus įrengti geležinkelio bėgiai, o pačių traukinių mums dar reikės keletą metų laukti.

Manau, būtina didinti „Rail Balticos“ projekto įgyvendinimo vertinimo parlamentinę kontrolę, nes priešingu atveju gali būti ir taip, kad šis projektas dar kartelį bus nukeltas. Su visa Vakarų Europa bei Baltijos valstybėmis (kalbu apie Latviją ir Estiją) susisiekti galėtume greičiau bei aplin-

kai draugiškesniu viešuoju transportu. Tikrai siūlyčiau parlamentinę kontrolę vykdantiems komitetams į tai atkreipti dėmesį ir skirti daug didesnę dėmesį būtent šio projekto įgyvendinimui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime balsuoti numatytu laiku.

14.03 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3712(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3712. Taip pat svarstymo stadija. Prašau pristatyti išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 13 dieną susirinkęs į posėdį apsvaistė šį įstatymo pakeitimo projektą. Kalbame apie investicinės sąskaitos įteisinimą ir galimybę turėti tokią priemonę paprastesniam investavimui vykdyti ir mokesčių apskaitai. Komitetas, apsvaistęs ir gautą Seimo nario V. Mitalo pasiūlymą, dėl kurio dar diskutuosime atskirai, priėmė bendrą išvadą – pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo kelių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Taip, pasiūlymas yra, reikės dėl jo apsispręsti per balsavimo langą. Tuomet atidedame šio projekto svarstymą kiek vėliau.

14.05 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3529(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat M. Lingė pristatys išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 12 dieną apsvaistė šį įstatymo projektą, įvertino gautus Seimo narių pasiūlymus, dėl jų apsispręsta, dėl dalies dar, matyt, taip pat turėsime galimybę apsispręsti. Bendra išvada skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Tokiam sprendimui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat yra A. Palionio pasiūlymas. Dėl jo jus prašysite balsuoti, todėl spėsime balsuoti numatytu laiku.

14.06 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3795(2), Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3796(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5.1 ir 2-5.2 klausimų paketas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas bei Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Pranešėja paskirta komiteto pirmininkė P. Kuzmickienė. Jos nematau. Gal iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto kas nors norėtų pristatyti išvadą? Savanorių nematau. Tuomet aš pristatysiu šią išvadą. Komitetas birželio 12 dieną svarstė ir nusprendė pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu. Čia ir pirmajam, ir lydimajam pritarti bendru sutarimu.

Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime per numatytą balsavimo intervalą.

14.07 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Taip pat nematau komiteto pirmininkės. Savanorių iš SRDK pristatyti išvadą nėra.

Ši Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė birželio 14 dieną. Nutarta pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, susilaikė 5. Kaip suprantu, buvo diskusija.

Dabar diskutuoti norėjo A. Sysas, bet jo salėje šiuo metu nėra. Apsispręsimė dėl motyvų ir balsuosime dėl šio įstatymo balsuoti numatytu laiku.

14.08 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807. Pranešėja – R. Petrauskienė. Nėra. Pabandysiu aš vėl pristatyti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

Komitetas birželio 12 dieną svarstė. Iš esmės pritarė Teisės departamento pastaboms, įvertino Teisingumo ministerijos pastabas ir taip pat du pasiūlymus, kurie šiek tiek patobulina įstatymo projektą. Pritarė bendru sutarimu. Atskirųjų nuomonių nebuvo.

Diskutuoti nėra norinčių. Dėl balsavimo motyvų nėra norinčių kalbėti. Balsuosime numatytu laiku.

14.09 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3906(2), Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3907(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-8.1 ir 2-8.2 klausimų paketas – Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas. Taip pat, matyt, man teks pristatyti komiteto išvadą. Gali L. Kukuraitis. Prašom. Linai, pristatykite, jeigu galite. Dėl abiejų projektų.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Sprendimas yra... Įstatymo projektas buvo... kadangi neturiu dabar po rankas išvados, kiek aš pamenu, tai mintis buvo sujungti projektus. Projektui pritarta, komiteto išvadai pritarta, 3 nariams susilaikius, visiems kitiems balsavus už. Dar buvo dėl vieno pasiūlymo, bet turbūt dėl pasiūlymo bus atskirai?

PIRMININKAS. Taip, dėl pasiūlymų mes spręsimė atskirai, dabar tik bendra išvada dėl abiejų projektų. Ačiū už lakonišką pristatymą.

Dabar diskusija. Diskusijoje norėjo dalyvauti G. Skaistė, bet jos nematau. Aš atsisakysiu, nes jau vedu posėdį. Tada L. Nagienė. Prašau, kviečiame ją į tribūną.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, gal įstatymo projektas pats yra ir geras, tarkime, neblogas, tačiau niekaip šiandieną negaliu suprasti, kad pats įstatymas suskirstytas į tris etapus ir sakoma, kad pirmąjį etapą dabar įgyvendiname, dėl antrojo ir trečiojo teikite siūlymus ir tada taisysime projektą. Jūs man leiskite paklausti, mes priimame įstatymą ir iš karto numatome, kad bus tikslinama, išklausome visos visuomenės nuomones, skubos tvarka priimame įstatymą, kalbame apie visas pastabas ir sakome, kad čia labai gerai? Ar taip gali būti mūsų teisėkūros valstybėje, kai mes kuriame, priimame įstatymus ir iš karto sakome, kad juos priimdami pakeisime? Iš tikrųjų šiandieną aš tokiam įstatymui negaliu pritarti. Aš nesu prieš, kad jį reikia tvarkyti, kad jį reikėjo ženkliai anksčiau atnešti, kad jis turėjo būti pateiktas mums jau, tarkime, bent pavasario sesijos

darbotvarkės pačioje pradžioje, o mes būtume išsamiai išdiskutavę ir priėmę įstatymą tokį, kokį reikia. Ministerija aiškina, kad lėšos numatytos, dėl to mes galime atskirti pinigų. Labai gerai, bet galėjome tada paimti ir pakeisti tik koeficientą senajame įstatyme ir būtume priėmę ir teikę įstatymo pataisas dėl šio naujojo įstatymo, ir būtume turėję diskusiją. Nuo liepos 1 dienos visiems lyg ir kažką pakeičiame, bet ar teisingai padarysime, niekas negali pasakyti. Šiam pateiktam įstatymo projektui aš asmeniškai tikrai negaliu pritarti vien dėl to, kad įstatymas yra šiandieną tikslintinas, neišdiskutuotas, nepateiktas išdiskutuoti nė teisėjams. Mes ir vidaus reikalų sistemos pareigūnams keičiame įstatymą, tai yra labai labai didelis ir platus įstatymas, kuris paliečia ir mamas, ir tėvus, auginančius vaikus, kai yra 5, 6, 7 vaikai šeimoje užauginti, tai I, II laipsnio valstybinės pensijos, bet kalbame kažkodėl tikrai apie pirmąjį etapą ir viskas, ir stop, tada jau išdiskutuosime. Tikrai siūlau šiandieną tokio įstatymo nepriimti ir nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Pocius nematau, V. Rakučio taip pat. Į tribūną kviečiamas L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Skubos tvarka priėmėme tariamą – sakau, tariamą – valstybinių pensijų reformą. Reforma buvo rengta dešimt metų, o mes per savaitę ją priimsime Seime. Iš karto sakau, kad tai nėra reforma, vadinu ją tariamąja, nes tai, ką čia svarstome, neapima visų valstybines pensijas gaunančių grupių. Yra numatyti, kaip jau gerbiama Laima pristatė, mistiniai etapai, kurie kada nors dar bus už kažkokius pinigus, ir visa tai sakoma likus mažiau negu 4 mėnesiams iki Seimo rinkimų.

Teikiamoje naujoje Valstybinių pensijų įstatymo redakcijoje yra nemažai pakeitimų. Kai kurie dalykai tikrai tokie tvarkomi ir jie turi būti sutvarkyti, tačiau visas dizainas, kas yra padaryta, mano vertinimu, neatitinka to, kas parašyta reformos preambulėje ir Vyriausybės priemonių plane. Tai neatitinka socialinio teisingumo ir proporcingumo, teisinio aiškumo, sistemiškumo principų, nes, jeigu pažiūrėtume visą Valstybinių pensijų įstatymą, kurį mes dabar svarstome, tai tik vienai šio įstatymo apimamai grupei dviem kartais didinamos pensijos. Tai yra žmonėms, kurie yra nukentėję nuo totalitarinių režimų. Jiems tikrai reikia didinti, aš sakyčiau, net ir daugiau, ne dviem kartais, nes ir infliacija buvo rekordinė, ir daugelio šių žmonių situacija vis labiau senstant negerėja. Tačiau didžiausia bėda, kad kitoms taip pat labai jautrioms grupėms paliekamos per dešimtmečius nuvertėjusios valstybinės pensijos. Pateikiu pavyzdį. Valstybinė pensija daugiavaikėi motinai, kuri užaugino penkis ir daugiau vaikų, per dešimt metų išaugo 25 % dėl to, kad valstybinė pensija yra indeksuojama pagal vartotojų kainų indeksą. „Sodros“ pensija išaugo du su puse karto. Lyginant su „Sodros“ pensijomis, per dešimt metų daugiavaikių motinų valstybinės pensijos nuvertėjo lygiai du kartus ir infliacija jas seniai jau yra suvalgiusi, joms valstybinės pensijos nedidinamos.

Įvardinant tai, kas paminėta, man atrodo, kur kas būtų sąžiningiau nešti ne naujos redakcijos Valstybinių pensijų įstatymą, kaip yra daroma dabar, o tiesiog padidinti nukentėjusiems ir kitoms socialiai jautrioms grupėms pensijas ir viskas, nevadinti to reforma. Jeigu taip pridėtume žodžius „ir nukentėjusiems“, jiems, tikiu, kad Seimas priims šituos padidininimus... Padvigubinti išmokas yra gerai, bet jeigu mes nesutvarkysime indeksavimo, tos padidintos išmokos vėl nuvertės per penkerius ar dešimt metų ir vėl turėsime tą pačią problemą. Rimta reforma, jeigu rimtai kalbame, turėtų apimti šitų išmokų, ypač mažiausių, tiek nukentėjusiems, tiek daugiavaikėms ir kitoms indeksavimą. Kol jisai yra neliečiamas, tol negalime kalbėti apie reformą. Dabar šiuo atveju išeina, kad vienai grupei didinama, kitoms nedidinama. Socialinio teisingumo čia nėra, proporcingumo nėra, sistemiškumo nėra, socialinio teisingumo, dar kartą pakartosiu, nėra. Dėl to negalima to vadinti reforma ir aš irgi šitame etape susilaikysiu, kol nebus pateiktas labiau subalansuotas sprendimas ir kitoms socialiai jautrioms grupėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Matau, G. Skaistė taip pat yra su mumis, tai kviečiu ją į tribūną diskutuoti. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš ilgai nekalbėsiu, bet, man atrodo, čia yra svarbus įstatymas, todėl, matyt, tam tikrus mitus išsklaidyti taip pat reikia. Galima daug kartų kalbėti, kam nedidinama, kam didinama nepakankamai, kam reikėtų penkis kartus padidinti pensijas, bet, man atrodo, pasiūlyti konkretūs sprendimai yra sprendimai. Matyt, visi tie, kurie šiandien mano, kad buvo gali-

ma padidinti tris ar penkis kartus, tai taip pat galėjo padaryti praeitoje kadencijoje, bet tai nebuvo padaryta dėl labai objektyvių priežasčių, nes valstybės biudžetas yra toks, koks yra, ir galimybes reikia apskaičiuoti ir sudėlioti taip, kad jos visos tilptų viename valstybės biudžeto projekte. Dėl šio įstatymo lėšos valstybės biudžete yra numatytos, jos buvo numatytos nuo liepos 1 dienos.

Žvelgiant į pačią reformą, jinai yra įrašyta ir į XVIII Vyriausybės programą. Buvo numatyta atlikti valstybinių pensijų sistemos analizę, taip pat pasiūlyti sprendimus, kaip padaryti sistemą efektyvesnę. Po diskusijų, matyt, buvo atsižvelgta į tai, kad dėl dalies reformos yra pasiūlyta nemažai pakeitimų, pasiūlymų, ir sprendimas buvo išskirstytas į dvi dalis.

Šiame įstatyme yra pirma reformos dalis, tai yra nukentėjusių asmenų pensijos, asmenų, kurie yra nukentėję 1939–1990 metais. Tai patenka politiniai kaliniai, tremtiniai ir sausio 13-ąją nukentėję asmenys, taip pat tie asmenys, kurie buvo vežami priverstinių darbų, ir kiti žmonės, kurie yra tikrai nusipelnę šios valstybinės paskatos dėl sunkių gyvenimo sąlygų, kurias turėjo vienu ar kitu savo gyvenimo etapu.

Man atrodo, šis sprendimas yra sisteminis, nes nuo liepos 1 dienos pagal Vyriausybės protokolinį nutarimą turėtų atkelti antra reformos dalis, kuri susijusi ir su pareigūnų pensijomis. Ten yra gauta tikrai labai daug pastabų. Man atrodo, lauks išsamios diskusijos tiek teikiant patį įstatymą jau Vyriausybei, tiek ir parlamente turėsime laiko padiskutuoti. Na, o ta reformos dalis, kuri sulaukė mažiau diskusijų, galėtų būti įgyvendinta tada, kada buvo numatyta, tai yra dabar keliautų į priėmimą ir galėtų būti įgyvendinta nuo liepos 1 dienos.

Šioje reformos dalyje kalbama, kaip minėjau, apie nukentėjusių asmenų pensijas. Neseniai turėjome birželio 14 dienos minėjimą, matyt, daugelis iš mūsų dalyvavome tuose renginiuose, matėme tuos asmenis, kurie patyrė tų gyvenimo negandų. Matyt, yra įvairių likimų, bet tikrai daugelio tų žmonių dėl vaikystės, dėl to, ką turėjo patirti tuo metu ir vėliau, pasiekimai gyvenime taip pat buvo apriboti, galimybės, bent jau tuo gyvenimo etapu, nebuvo visų vienodos. Todėl, man atrodo, čia toks valstybiškas požiūris, kai mes suvienodiname pasekmes bent jau šitame gyvenimo etape, kai galime tą padaryti tiesiog nustatydami valstybinių pensijų dydį.

Šis sprendimas palies apie 48 tūkst. asmenų. Valstybinės pensijos, mokamos nukentėjusiems asmenims, vidutiniškai išaugs nuo 77 iki 144 eurų, tai yra 87 %. Kaip minėjau, šie sprendimai yra įtraukti į valstybės biudžeto projektą, suskaičiuoti, įvertinti ir parengti, jau planuoti rengiant Vyriausybės programą. Tiesiog diskusijos dėl valstybinių pensijų reformos, kaip minėjau, yra sisteminės, jos užtruko, bet kviečiu šiandien visus susitelkti ir priimti tą sprendimą, nes asmenų, kurie gauna tas valstybines pensijas, matome, kiekvienais metais dėl objektyvių priežasčių yra vis mažiau, todėl tas sprendimas bet koku atveju turėtų būti savalaikis.

Kviečiu šiandien visus ir svarstymo stadijoje, ir priėmimo stadijoje nedelsti, priimti šį sprendimą, kad nuo liepos 1 dienos nukentėjusius asmenis, tarp jų ir politinius kalinius, tremtinius, per sausio 13-osios įvykius nukentėjusius dalyvius galėtų pasiekti didesnė išmoka, kuri, kaip minėjau, yra įtraukta į valstybės biudžeto projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jau galima sakyti, kad diskusija šiuo klausimu yra baigta. (*Balsai salėje*) Yra registruota pasiūlymų, dėl jų apsispręsimė per numatytą balsavimo intervalą.

14.23 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2825(2)VK, Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas ir taip pat lydimieji.

Dėl vedimo tvarkos – G. Surplys. Prašau.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Vytautai. Frakcijos vardu norėčiau paprašyti pertaukus iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Supratau. Gerai, nežinau, gal galime balsuoti dėl šito klausimo ar bendru sutarimu norėtumėte pritarti? Balsuojame, ar darome pertrauką iki kito posėdžio dėl 2-9 klausimo – Aukščiausiojo Teismo ir kitų teismų įstatymo pakeitimo įstatymo. (*Balsai salėje*) Trijų projektų.

Balsavo 57: už – 24, prieš – 22, susilaikė 11. Pertrauka iki kito posėdžio.

14.24 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinių, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3802(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir taip toliau, įstatymo projektas ir lydimasis Mokslo ir studijų įstatymo projektas. Pranešėjas – komiteto pirmininkas A. Pocius, bet jo nėra. Kas iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto norėtų pristatyti išvadą? Atbėga pirmininkas. Jis pristatys išvadą šio komiteto, kuris buvo paskirtas kaip pagrindinis. Kviečiu pristatyti Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, įstatymo pakeitimo įstatymo projekto svarstymo NSGK rezultatą.

A. POCIUS (TS-LKDF). Komitetas svarstė birželio 12 dieną. Sprendimas buvo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadai, kurioje yra keletas komiteto pasiūlymų. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu D. Asanavičiūtę, Švietimo ir mokslo komiteto paskirtą pranešėją, pristatyti išvadą dėl lydimąjo Mokslo ir studijų įstatymo.

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Švietimo ir mokslo komitetas, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas ir pasiūlymus, siūlo pataisyti 62 straipsnio 6 dalį ir išdėstyti taip, kad Lietuvos Respublikos piliečiams, kurie mokosi aukštosiose mokyklose, sudaromos sąlygos derinti studijas ir privalomosios pradinės karo tarnybos atlikimą arba išeiti akademinių atostogų bet kuriuo studijų laikotarpiu ir atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą Lietuvos Respublikos karo prievolės ir alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

Taip pat siūlome keisti 77 straipsnį. 3 straipsnis, 77 straipsnio pakeitimas, numatytų, kad atlikta 9 mėnesių privalomoji pradinė karo tarnyba prilyginama 12 mėnesių praktinės veiklos patirčiai. Taip pat įsigaliojimas nuo 2025 m. sausio 1 d. Tuoju paskaitysiu, kiek čia yra pritariančių, bet ne vienbalsiai. Už – 8, prieš nėra, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Dėkoju už išvados pristatymą. Matau, dėl vedimo tvarkos A. Petrošius. Prašom.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mili kolegos, šiandien Seimo salėje, Seimo balkone lankosi keli garbūs kolektyvai. Kviečiu pasveikinti. Tai yra Klaipėdos tremtinių ir politinių kalinių kolektyvas, tai yra Žvejų kultūros centro choras „Atminties gaida“. Taip pat turime Lietuvos probacijos tarnybos kolektyvą. Tikrai maloniai pasveikinkime. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Linkime visiems gero posėdžio stebėjimo, o kas dalyvauja posėdyje – gero dalyvavimo. Dėl motyvų dėl šio įstatymo projekto už kalbės V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiami Seimo nariai, dokumentas yra iš pažiūros labai matematiškas – skaičiukai, struktūros. Bet iš tikrųjų tai yra Lietuviškosios divizijos vaizdas, tai, kaip jinai atrodo: kokia yra jos organizacija, kokie yra sukuriami padaliniai, daliniai, kokie nustatomi dalinio statusai, nenustatomi. Šis dokumentas iš tikrųjų suteikia aiškumo kariuomenės vadovybei, kokia gi ta divizija bus kuriama. Taip pat tai yra reikalinga apskaičiuojant pajėgumus, kiek karių

reikia. Toks labai esminis dokumentas, tai yra Lietuviškosios divizijos įstatymas, jeigu galima būtų jį taip pavadinti. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuosime per balsavimo intervalą, prasidėsiantį visiškai netrukus.

14.29 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914(2) (svarstymas)

Dar, manau, spėsime apsvarstyti darbotvarkės 2-11 klausimą, tai yra Mokslo ir studijų įstatymo projektą Nr. XIVP-3914. E. Pupinis yra pristatantis Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašom.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, komitete svarstėme minėtą įstatymo projektą, atsižvelgėme į Teisės departamento išvadas ir dauguma balsų: už – 8, prieš – 2, susilaikė 2, pritarėme įstatymo projektui. Siūlome ir jums pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų taip pat nėra norinčių kalbėti. Balsuosime tuoj pat.

14.29 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3842(2) (svarstymas)

Manau, gerbiamas Edmundai, kad dar Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo projektą Nr. XIVP-3842(2) pristatykite. Darbotvarkės 2-12 klausimas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas svarstė minėtą klausimą, pritarė iš dalies ar visiškai Teisės departamento pasiūlymams ir bendru sutarimu pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti nėra norinčių. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Pradedame tą balsavimo intervalą, kuris darbotvarkėje ir numatytas.

Dabar kviečiu apsispręsti dėl pritarimo po svarstymo 2-12 klausimui – Švietimo įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Būkite pasiruošę, darysime trumpus balsavimus, darbotvarkė ilga, tai tikrai taupysime visų laiką.

Balsavo 87, visi 87 balsavo už. Ačiū, po svarstymo pritarta.

14.30 val.

Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3830(2) (svarstymo tęsinys)

Grįžtame į popietinės darbotvarkės pradžią. Darbotvarkės 2-1 klausimas – Kvotos Tarptautiniame valiutos fonde didinimo įstatymo projekto svarstymas. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 92: už – 89, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo pritarta.

14.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas. Balsuokime dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 96: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 5. Po svarstymo yra pritarta.

14.32 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3712(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-3 klausimas. Dėl Gyventojų pajamų mokesčio pakeitimo įstatymo kaip tyčia buvo mano pasiūlymas. Gerbiamieji Seimo nariai, ar norėtumėte, kad aš nusišalinčiau ir eičiau į

salę, ar galiu iš čia pristatyti savo siūlymą? Jeigu jūs pritariate, tada trumpai pristatysiu ir Seimas galės apsispręsti, komitetas pristatys išvadą.

Kviečiu M. Lingę į tribūną pristatyti komiteto išvadą ir tada, jeigu galima, trumpai pateiksiu savo siūlymą. Dėl 6 straipsnio buvo mano registruotas siūlymas nepanaikinti gyventojų pajamų mokesčio lengvatos, gyventojų gyvybės draudimo ir pensijų kaupimo vadinamojoje III pakopoje lengvatų. Maniau ir tebemanau, kad mes esame keitę pensijų sistemą gana dažnai, II pensijų pakopą reformavę *niolika* kartų ir dar vieną kartą reformuosime tikriausiai po Konstitucinio Teismo sprendimo. Gyventojų kaupimas yra sudėtinė pensijų sistemos dalis ir būtent dėl to užregistra-vau siūlymą, kuriuo siūliau neatsisakyti gyventojų pajamų mokesčio lengvatos tiek gyvybės drau-dimui, tiek pensijų kaupimui III pakopoje. Tai toks buvo mano pasiūlymas. Prašau komiteto pir-mininko pristatyti išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Komiteto argumentai daugiausia remtųsi, kad atsisakius lengvatos taikymo būtų užtikrinta, kad ilgalaikio taupymo produkto nesi-rinktų tie, kurie tą daro tik dėl grąžinamos mokesčio dalies, o draudimo bei pensijų fondų valdy-mo įmonės savo klientui pateikiamo investicinės veiklos rezultato dirbtinai nedidintų grąžinamo mokesčio suma, kartu būtų užtikrintas vienodas ilgalaikio taupymo rezultato apmokestinimas, nepriklausomai nuo to, iš kokio šaltinio jisai yra gaunamas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl šio pasiūlymo motyvai prieš. Kalbės G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Turbūt nieko labai nenustebinsiu, gal tik priminsiu kolegoms, dėl ko šis įstatymo projektas, kurį mes pasirašėme su gana plačiu Seimo narių ratu. Pasirašė ir socialde-mokratų atstovas G. Paluckas, A. Butkevičius, S. Gentvilas, kolegos iš mano partijos.

Man atrodo, toks gana platus buvo sutarimas, kad įvedant investicinės sąskaitos lengvatą reikėtų atsisakyti kitų instrumentų, kurie konkuruoja tarpusavyje, ir visiems finansiniams instru-mentams turėti bendrą mechanizmą, tai yra investicinę sąskaitą. O investiciniam gyvybės draudi-mui ir III pakopai, toms sutartims, kurios galioja, leisti lengvatai galioti dar dešimtį metų, tačiau naujai sudaromoms sutartims tos lengvatos nebeturėti.

Lietuvos bankas yra pasakęs, kad ištis dauguma asmenų, kurie įsigyja investicinį gyvybės draudimą, nelabai supranta, ką įsigyja, dažniausiai finansiškai labai stipriai nukenčia. Vienintelė reklamuojama investicinio gyvybės draudimo nauda yra iš esmės būtent valstybės suteikiama lengvata. Todėl žmonės dažnai nusiperka produktą, kuris jiems yra tiesiog finansiškai nereikalin-gas ir dažniausiai finansiškai tiesiog nuostolingas.

Todėl Biudžeto ir finansų komiteto posėdžio metu, man atrodo, buvo gana platus konsensu-sas, kad reikia atsisakyti tų lengvatų, kurios nėra prasmingos, ir palikti tą naują, tokią plačią leng-vatą, kuri būtų vienodai traktuojama dėl visų finansinių instrumentų. Investicinės sąskaitos leng-vata būtų tokia, kad jeigu žmogus kaupia sąskaitoje pinigus, juos investuoja, tokiu atveju mokes-čius mokėtų tik tuo momentu, kai iš tos sąskaitos savo investuotas lėšas atsiima.

Tuo tarpu šios lengvatos, kurios yra dabar galiojančios, tiek Lietuvos banko buvo siūlymas, tiek ir, sakau, kolegos pritarė pasirašydami įstatymo projektą, kad jos nėra naudingos plačiajai visuomenei ir geriau turėti tokią vieną lengvatą visiems finansiniams instrumentams. Todėl pra-šyčiau nepritarti ir pritarti tam baziniam įstatymo projektui, kokį mes su kolegomis esame kartu pateikę.

PIRMININKAS. Dėkui. Už kalbės A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke ir pasiūlymo autoriau. Labai gaila, kad su-formulavote abudu pasiūlymus, neišskyrėte atskirai, nes aš norėčiau palaikyti ir išlaikyti lengvatą III pensijų pakopai. Per šį laikotarpį, kada lengvata galioja, mes matome, kiek žmonių išitraukė į III pakopą – viršija 100 tūkst., piniginė suma viršija 220 mln. Tikrai gaila, kad yra toks Vyriausy-bės sprendimas naikinti šitą lengvatą. Žmonėms, kurie jau pasirinkę III pensijų pakopą, irgi yra nežinomybė, ką daryti toliau. Jeigu mes norime, kad žmonės kauptų savo senatvės pensijai papil-domai, manau, kad šita lengvata yra kaip tik tas tikslas, kuris skatina žmones rinktis III pensijų pakopą. Siūlau palaikyti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar apsispręskime balsuodami, ar pritariame siūlymui, ar jam ne-pritariame.

Balsavo 111: už – 36, prieš – 18, susilaikė 57. Siūlymui nepritarta.

Dėl viso projekto motyvai po svarstymo. Už kalbės M. Lingė. Prašau.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Pagrindinis projektas yra ne tikrai dėl lengvatų, bet ir dėl labai laukto ir gero produkto – investicinės sąskaitos įteisinimo. Žinant, koks dabar yra sudėtingas mechanizmas apmokestinant gautas pajamas iš investavimo, kai prasilenkia su tais metais, kada yra apmokestinamos pajamos, kaip paskui yra sunku apskaičiuoti, kada yra parduodami tam tikri produktai, tikrai tai atgraso žmones nuo noro investuoti, finansiškai tobulėti ir naudotis tais naujais atsirandančiais investiciniais produktais.

Taigi siūlymas apmokestinti tikrai galutinius investavimo į finansinius produktus rezultatus tikrai turėtų palengvinti ir paskatinti investavimą. Apmokestinama būtų tikrai ta uždirbto pelno dalis, kuri būtų išsiimama ir naudojama neinvestavimo tikslams, viršijanti tą sumą, kuri buvo įdėta ir kaip investicinės paskatos. Taigi tikrai raginčiau, kad šiuo sprendimu, matyt, balsuodami už, prisidėtume ir prie investicinio klimato gerinimo, ir prie žmonių finansinio raštingumo didinimo skatindami naudotis paprastesniais instrumentais. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš – T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū, dėkoju. Kolegos, man šitas įstatymo projektas primena tokią nevykusią akciją prekybos centre, kai siūlo tau įsigyti šokoladinį varškės sūrėlį, o dar šalia pridėda tokių paplėkusių vakarykščių džiovėsių.

Finansų ministrė įvardijo, kad trys skirtingi finansavimo instrumentai – investicinė sąskaita, investicinis gyvybės draudimas ir III pensijų pakopa – priklauso tai pačiai finansinių instrumentų kategorijai. Man atrodo, tai yra fundamentaliai klaidinga prielaida. Žmonės, kurie investuoja ir potencialiai naudotųsi investicine sąskaita, yra ir ekonomiškai išprusę, ir galimai turi daugiau investuojamųjų pajamų. Tuo tarpu žmonės, kurie rūpinasi tiesiog savo pensija ir investuoja į III pensijų pakopą po 50 eurų, nebūtinai tokių žinių turi. Man atrodo, yra labai keistas siekis šituos dalykus suplakti į vieną vietą ir pastatyti Seimą prieš faktą apsispręsti dėl visų šitų dalykų.

V. Mitalo pasiūlymas – iš dalies šios situacijos svarstymas, bet, kai investicinę sąskaitą, kuri iš esmės yra tikrai labai geras ir reikalingas finansinis instrumentas, mes susiejame su lengvatos naikinimu III pensijų pakopos, manau, toks sprendimas nėra tinkamas. Todėl kolegas raginu susilaikyti arba balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuojame, ar pritariame projektui po svarstymo.

Balsavo 114: už – 96, prieš nebuvo, susilaikė 18. Po svarstymo yra pritarta.

14.41 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3529(2) (svarstymo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, dėl darbotvarkės 2-4 klausimo – Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto taip pat buvo pasiūlymas, kurį pristatyti kviečiu A. Palionį ir komiteto pirmininką pakomentuoti. Prašom.

A. PALIONIS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Visų pirma, tenka apgailestauti, kad Seime yra daug iniciatyvų, susijusių su azartiniais žaidimais ir loterijomis, bet mes visą laiką svarstome kiekvieną iniciatyvą atskirai ir nematome bendro vaizdo, kokie yra pasiūlymai. Visų pirma, yra iniciatyvos ir didinti amžių, ir reklama, ir dabartinės mokestinės iniciatyvos.

Tai aš noriu tik atkreipti Seimo narių dėmesį, kad Lošimų priežiūros tarnyba savo puslapyje teikia informaciją apie nuotolinius ir antžeminius lošimus. Ne paslaptis, nuotoliniai lošimai įgauna pagreitį ir didėja jų apyvarta, o antžeminiai lošimai vis traukiasi ir mažėja. Jeigu mes dar įvertintume amžių, tai kai kurios lošimų kategorijos (amžiaus keitimo cenzą turiu omenyje, dėl kurio yra iniciatyvos ir komitetas jau yra pritaręs dėl 21 metų), kai kurios lošimų rūšys Lietuvoje paprasčiausiai išnyks ir taps agresyvesnės. Turiu omenyje, B kategorija, mano manymu, pavirs A kategorijos lošimo automatų salonais, kur bus galima statyti daug didesnes sumas ir pralošti didesnes sumas.

Mano pasiūlymas ir yra, kad, organizuojant bingą, totalizatorių ir lažybas, ir B kategorijos lošimo automatus, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 18 % mokesčio tarifas; organizuojant lošimus A kategorijos lošimo automatais, rulete, kortų arba kauliukų stalais, loterijų ir lošimų mokesčio bazei taikomas 20 % mokesčio tarifas; organizuojant nuotolinius lošimus, loterijų ir lošimų mokesčių bazei taikomas 22 % mokesčio tarifas.

PIRMININKAS. Taip, dėl šio pasiūlymo komiteto pozicija, prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam pasiūlymui. Lošimai niekaip negali būti skatintina veikla, nes jie gali sukelti neigiamų pasekmių lošėjų sveikatai. Tarifo mažinimas reikštų, kad valstybė remia šią veiklą, be to, psichologiškai neišskiria vieno lošimo rūšių kaip mažiau pavojingų, palyginti su kitomis, todėl tai neturėtų būti argumentas mokesčiams mažinti.

Be to, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatyme yra nustatyta, kad laimėjimų fondas, organizuojant lošimus A kategorijos automatais, turi būti ne mažesnis kaip 90 %, o organizuojant lošimus B kategorijos automatais – ne mažesnis kaip 80 % visų įmokų sumos. Vadinas, pelningumas organizuojant tos kategorijos lošimo veiklą yra didesnis. O ir finansinė šito pasiūlymo reikšmė pavartota, kad į biudžetą būtų surenkama apie 3 mln. eurų mažiau. Todėl komitetas nepritarė.

PIRMININKAS. Dėkui. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Kviečiu apsispręsti balsuojant. Kas pritaria A. Palonio siūlymui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 110: už – 30, prieš – 22, susilaikė 58. Pasiūlymui nėra pritarta. Dėl viso projekto motyvai už. Kalbės M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėkui. Svarbu, matyt, irgi žiūrėti į tai, kaip atrodo lošimų organizatoriai ir kaip jiems sekasi pamečiui. Dar 2021 metais lošimų organizatorių pelnas buvo apie 40 mln. eurų, o praėjusiais metais pelnas jau siekė beveik 60 mln. eurų. Rytoj komitete turėsime taip pat kompleksškai svarstomą kitą susijusį reguliavimą, tai reklamos uždraudimo projektą. Loterijų ir lošimų mokesčio tarifo padidinimas 2 % reikšmingai prisidėtų siekiant sušvelninti lošimų reklamos uždraudimo pasekmes. Planuojama, kad šis padidinimas 2 % (jam komitetas pritarė) į biudžetą papildomai atneštų 4,4 mln. eurų. Tos lėšos, kurios iš to padidinimo būtų skirtos Medijų fondui, išties prisidėtų prie konkurencingesnio ir kokybiškesnio žiniasklaidos sektoriaus palaikymo. Taip, be abejo, šie pinigai galėtų virsti šviečiamosiomis kampanijomis dėl priklausomybių žalos.

Dėkoju ir kolegoms, kurie taip pat teikia panašius projektus ir siūlymus, iš opozicijos – L. Savickui su komanda. Ieškojome to konsensuso, dėl dalies sprendimų radome, kad, sistemiškai žiūrint į lošėjų priklausomybių mažinimo klausimus, tikrai esame parengę ir į projektą įrašę, kad ateityje turi atsirasti ir lošėjo kortelės sistema, kuri leistų dar kompleksčiau pamatyti probleminio lošimo klausimų sprendimo vaizdinį. Kviečiu šiame etape pritarti šio mokesčio didinimui.

PIRMININKAS. Dėkui. Balsuojame dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 118: už – 114, prieš nebuvo, susilaikė 4. Po svarstymo yra pritarta.

14.47 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3795(2), Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3796(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5.1 ir 2-5.2 klausimų paketas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 117: už – 115, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

Dėl vedimo tvarkos. Prašau. Gerbiamas A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Mano balsą įskaitykite už.

PIRMININKAS. Be abejo, įskaitysimė.

14.47 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 116: už – 75, prieš – 1, susilaikė 40. Pritarta po svarstymo.

14.48 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame dėl pritarimo po svarstymo

Balsavo 111: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

14.48 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3906(2), Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3907(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8 klausimas, tai yra Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Ir lydimasis.

Dėl pagrindinio projekto yra pasiūlymų. Pirmasis pasiūlymas yra K. Vilkauskos. Kviesiu komiteto pirmininkę į tribūną pakomentuoti komiteto balsavimą. Gerbiama Kęstutė kviečiu pristatyti savo siūlymą. Aš suprantu, čia yra dėl 5 straipsnio. Jie tikriausiai susiję? Prašau pristatyti juos abu. Tuoj. Prašom.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, 2021 metais Seimas priėmė Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatymą, kuriame numatyta, kad šis statusas suteikiamas asmenims, kurie nuo 1990 m. kovo 11 d. iki 1991 m. rugpjūčio 21 d. aktyviai dalyvavo atkuriant Lietuvos valstybingumą, šalinant grėsmę jos valstybingumui ir teritoriniam vientisumui, įvairiomis nesmurtinio pasipriešinimo formomis priešinosi agresyviems SSRS ekonominiams ir kariniams veiksams, saugojo ir gynė valstybės sieną, kitus valstybės svarbos objektus, kūrė krašto apsaugos struktūrą, munitines, pradėjo atkurti Lietuvos Respublikos valstybingumą, tarnaudami Aukščiausiosios Tarybos Apsaugos skyriuje, Krašto apsaugos departamente ir jo struktūriniuose padaliniuose, Pasienio apsaugos tarnyboje, Savanoriškojoje krašto apsaugos tarnyboje, Valstybės saugumo departamente, Lietuvos policijoje ir Šaulių sąjungoje. Tam, kad asmeniui būtų suteiktas Laisvės gynėjo teisinis statusas, jis turi atitikti dvi svarbias išskirtines sąlygas: jis tam tikru konkrečiu ypatingos reikšmės Lietuvos valstybei laikotarpiu turėjo būti davęs priesaiką Lietuvos Respublikai ir turėjo būti vykdęs konkrečias pareigas vienoje iš šių nurodytų organizacijų. Šie skiriamieji požymiai akivaizdžiai liudija, kad šie asmenys aktyviais veiksmais dalyvavo atkuriant Lietuvos valstybingumą ir vykdė realią veiklą, neretai tam aukodami savo sveikatą, gerovę, karjerą, šeimos santykius ir net gyvybę. Jų aktyvus, pasiaukojantis dalyvavimas, atkuriant Lietuvos valstybingumą ir šalinant grėsmes jos valstybingumui bei teritoriniam vientisumui, yra adekvatus ir prilygintinas veiklai asmenų, kuriems pagal Lietuvos Respublikos pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių teisinio statuso įstatymą yra pripažintas kario savanorio teisinis statusas. Atsižvelgiant į tai, kas paminėta, yra siūloma asmenims, kurie įstatymo nustatyta tvarka yra pripažinti laisvės gynėjais, suteikti teisę į I laipsnio valstybinę pensiją.

PIRMININKAS. Labai ačiū už pasiūlymo pristatymą. Prašau komiteto pirmininkės pristatyti komiteto nuomonę.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, komitetas svarstė šį kolegų pasiūlymą ir nepritarė jam. Balsavimo rezultatai yra tokie... Atsiprašau, ne tą pasižiūrėjau. Nepritaria vienbalsiai. Man atrodo, dabar neturiu prieš savo akis rezultato.

PIRMININKAS. Už buvo 1, prieš nebuvo, susilaikė 12.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). 1 susilaikė... už buvo 1, o kiti susilaikė, pasiūlymui buvo nepritarta.

PIRMININKAS. Dėkoju, dėl šio pasiūlymo dėl motyvų prieš kalbės V. Rakutis. Prašau.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Na, keistas amplua kalbėti prieš pensijas žmonėms, kuriuos galiu drąsiai vadinti bendražygiais, su kuriais, ko gero, galėčiau pats pretenduoti į šitą statusą. Bet norime būti nuoseklūs – tuo metu, kai mes įtvirtinome laisvės gynėjo statusą, čia prieš porą metų, kada šitas įstatymas buvo ruošiamas, mes viešai Seime sakėme, kad tai nebus susiję su pinigėmis išmokomis, bus kalbama apie statusą, apie tą vėliavą, kurią žmonės teisingai galės paimti į savo rankas. Todėl mes turime būti nuoseklūs ir dabar nesiūlyti pensijų, tuo labiau kad laikas, kada iš tikrųjų naujas pavojus gresia Lietuvai, yra tikrai ne tas, kada reikia dalinti valstybines pensijas. Tai, Kęstuti, atleisk, bet negaliu pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime dėl K. Vilkausko siūlymo balsavimu.

Balsavo 108: už – 34, prieš – 12, susilaikė 62. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar motyvai dėl viso projektų paketo. Už kalbės J. Razma. Prašau dėl viso.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiek tiek noriu reaguoti į opozicijos tokius neigiamus pasisakymus, atseit jeigu negalima dabar išspręsti visų valstybinių pensijų sutvarkymo klausimo, tai nedarykime nieko ir vien dėl to balsuoti atseit reikia prieš, kad būtų padidintos šiek tiek valstybinės pensijos nukentėjusiems asmenims. Tikrai nesutinku su tokia logika, nes išties, tarkime, dėl teisėjų valstybinių pensijų didinimo gali būti čia labai daug ginčų ir abejonių, o dėl nukentėjusių asmenų, man atrodo, yra ta menkutė 74 eurų išmoka. Na, ją seniai jau prašoma didinti, daug metų nedidinta, žmonės garbaus amžiaus, nemaža dalis jau miršta. Tikrai nelabai čia ypatingai daugiau ir biudžeto lėšų reikės, palyginti su tų mokėjimų pradžia, kai mes dabar padidinsime beveik dvigubai tą pensiją. Tikrai kviečiu palaikyti ir tikrai galime suvokti, kad tiems žmonėms tai yra gana svarbi išmoka, nes iš tiesų yra dideli ir vaistų, ir kitokie poreikiai. Be abejo, mūsų valstybė kol kas neišsireikalauja ir turbūt neišsivaizduojame, kad greitai išsireikalaus iš Rusijos atlyginti okupacijos žalą, turime, kiek galime, savo resursais pagelbėti tiems nukentėjusiems žmonėms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš esmės nesame prieš didinimą nukentėjusiems, kaip kad gerbiamas Jurgis bando pasakyti. Tiesiog šito įstatymo, kurį mes svarstome, yra pateikta nauja redakcija. Šitame įstatymo projekte yra ne tik nukentėję. Ten nėra teisėjų ar statutinių, apie kuriuos jūs kalbate, bet ten yra daugiavaikės šeimos, daugiavaikės motinos, kurių pensijos yra taip pat per dešimtmečius nuvertėjusios. Dėl to klausimas, kodėl rengdami Valstybinių pensijų įstatymo naują redakciją mes išskiriame tik vieną grupę ir jiems visiems padidiname, o kitiems ne? Kaip minėjau svarstymo diskusijos metu, tai nėra, kaip Vyriausybė deklaruoja, reforma, nes visa tikroji reforma numatoma mistiniais etapais, dėl jų niekaip nebus suspėta šią kadenciją, ir taip pat jie neatitinka tų aiškinamajame rašte deklaruojamų socialinio teisingumo, proporcingumo ir sistemiškumo principų, nes tik vienai iš šio įstatymo grupių dviem kartais didinamos pensijos. Finansų ministrė primena, kad turėjome birželio 14-ąją ir turime didinti nukentėjusiems, aš visiškai pritariu – didinkime. Didinkime dvigubai, gal net daugiau, jeigu turime lėšų, tačiau normaliai indeksuokime. Šiuo atveju indeksavimas nesiūlomas. Vadinas, tos pensijos, kurias dabar padidinsime, vėl per metus nuvertės. Vadinas, nėra jokių reformos užuominų. Apie tai turime rimtai kalbėti.

Aš priminsiu, kad gegužės mėnesį mes minėjome Šeimų dieną ir daugiavaikės motinas apdovanojome, joms teikėme valstybines pensijas, bet joms visoms nėra didinama. Joms paliekama 140 eurų, kurie per dešimt metų paaugo tik 30 eurų. Dėl to šitas nesistemiškumas niekaip neišdžia šiuo metu balsuoti už...

PIRMININKAS. Laikas!

L. KUKURAITIS (DFVL). ...dėl to kviečiu susilaikyti šitame etape. Galbūt priėmimo stadijoje padarysime, kad visoms jautrioms grupėms bus didinama, o ne tik tai, kuri palanki daugumai.

PIRMININKAS. Dėkui. Apsispręskime balsuodami, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 111: už – 63, prieš – 6, susilaikė 42. Po svarstymo pritarta.

A. Petrošius – replika.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš norėjau paprašyti pakeisti mano balsavimą į susilaikymą ne dėl šio klausimo, dėl kurio ką tik balsavome, o prieš tai...

PIRMININKAS. Supratau. Pakeisti nepakeisime, bet pažymėsime.

Prašau, M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš tik trumpą repliką gerbiavam L. Kukuraičiui. Jūs jau užsiminėte apie nukentėjusių pensijas, dėl kurių svarstymo stadijoje mes (ačiū visam Seimui) pritarėme ir nutarėme jas didinti virš 80 %. Priėmus šį įstatymą ir po to, kai tos pensijos nukentėjusiems padidės, jos bus indeksuojamos taip pat kaip „Sodros“ pensijos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš dar suprantu, A. Jakavonytė. Prašau.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau padėkoti visų pirma ir Vyriausybei, ir Socialinių reikalų ministerijai, kad pagaliau atkurtas yra teisingumas tų žmonių atžvilgiu. Manau, tai labai svarbu, nes tų žmonių artimieji būtent kovojo už Lietuvos laisvę, tai kartais sunku girdėti iš Seimo salės, kuomet žmonės nepalaiko to.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinės dvi replikos. L. Kukuraitis. Prašau.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Aš tik noriu pasakyti, kad nukentėjusius palaikome. Palaikome. Būtent praėjusi Vyriausybė įvedė valstybinių pensijų indeksaciją pagal infliaciją, ko iki tol nebuvo. Vadinas, siekėme, kad pensijos augtų. Deja, matome, kad jos neaugo taip sparčiai kaip „Sodros“ pensijos, dėl to reikalingas daug spartesnis indeksavimas. Tai buvusi ministrė žada, bet šitie pažadai ir atspindi tos mistinės reformos atspindžius, jų jokių mes neturime: neturime pateiktų projektų, neturime nieko, todėl tos indeksacijos, apie kurias kalba buvusi ministrė, yra tik pažadai. Nuvertės ir šitos pensijos, kurias padidinome, jeigu nepadarysime rimtos indeksacijos. Tai turime padaryti.

O pats priešinimas atsirado būtent dėl to, kad tik vienai grupei yra didinama, o kitoms nedinginama. Iš čia atsiranda priešinimas. Didinkime visiems proporcingai ir turėsime tikrai subalansuotą siūlymą, dėl to nebus šitos įtampos Seime. Kai didiname tik vienai, turime priešpriešą. Deja, labai gaila dėl pačių jautriausių visuomenės grupių.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiamieji, kviečiu išsakyti tikrai trumpas replikas. Prašau, A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Kai ministrė pristatė, mes savo frakcijos nuomonę tada reiškėme, kad tai yra drąsa, kad ateina su šituo įstatymo projektu. Tačiau visi tikėjomės, kad bus teikiamos visos trys dalys. Štai kur esmė! O šiaip šiuo atveju prašau mano balsą įskaityti kaip susilaikiusio.

PIRMININKAS. Supratome. A. Anušauskas. Viskas, daugiau nesuteiksiu žodžio replikuoti.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). O veltui susilaikėte. Iš tikrųjų tai nėra tik nukentėję asmenys, kurie buvo tremtyje ar buvę politiniai kaliniai, kurių vidutinis amžius 78 metai. Nukentėjusių pensijos yra ir černobylių likvidatorių, tai yra daug, keletas kategorijų asmenų. Nesuplakite visko pagal savo pažiūras, nes, matyt, neperskaitėte aiškinamojo rašto. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, replikos išsakytos.

15.01 val.

Principinės kariuomenės struktūros, karių ir Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas), ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo Nr. XIII-2709 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3831(2), Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3802(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Principinės kariuomenės struktūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir lydimasis Mokslo ir studijų įstatymo projektas. Kviečiu apsispręsti dėl pritartimo po svarstymo.

Balsavo 111: už – 108, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo yra pritarta.

15.02 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Taip pat balsuokime dėl pritarimo po svarstymo.

Balsavo 115, visi 115 balsavo už. Po svarstymo yra pritarta.

Gerbiamieji kolegos, kadangi esame numatę ilgą balsavimo langą, balsuosime po kiekvieno klausimo iki pat 17 val. 20 min.

15.02 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3419(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 2-13 klausimas – Švietimo įstatymo 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pranešėja – V. Targamadžė iš Švietimo ir mokslo komiteto. Kviečiu pristatyti komiteto išvadą.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Komitetas svarstė, balsavo 10: už – 7, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už pristatymą. Taip pat svarstė Žmogaus teisių komitetas. Kviečiu T. V. Raskevičių pristatyti ŽTK išvadą.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos, Seimo Žmogaus teisių komitetas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3419 svarstė šių metų birželio 19 dieną. Įvertinęs visų institucijų, Vyriausybės ir kitų suinteresuotų institucijų, pastabas, komitetas įstatymo projektui pritarė 5 komiteto nariams balsavus už ir 1 susilaikius. Taip pat komitetas dėl įstatymo projekto pateikė du komiteto siūlymus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar svarstymas. Diskusija. Užsirašęs, matau, T. V. Raskevičius. Kviečiu diskutuoti.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Gerbiami kolegos Seimo nariai ir narės, svarstant šias įstatymo pataisas dėl įtraukiojo ugdymo vertėtų prisiminti šiek tiek priešistorės. Nuo šių metų rugsėjo 1 dienos įsigaliojo 2020 metais priimtos Švietimo įstatymo pataisos, kuriomis įgyvendinama vadina moji įtraukiojo ugdymo reforma. Prieš ketverius metus priimant šiai reformai įgyvendinti reikalingus teisės aktus buvo panaikinta diskriminacinė Švietimo įstatymo 29 straipsnio 10 dalies nuostata, kuri sakė, kad mokykla, dėl objektyvių priežasčių negalinti užtikrinti mokiniui specialiosios pedagoginės pagalbos, siūlo jam mokytis kitoje mokykloje. Kitais žodžiais tariant, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems moksleiviams numatyta galimybė sudaryti sąlygas mokytis su kitais moksleiviais, neskirstant ir nerūšiuojant vaikų pagal jų specialiuosius ugdymosi poreikius. Šie pakeitimai ir siejami įtraukiojo ugdymo tikslai yra visiškai suderinami su mūsų valstybės priimtais įsipareigojimais pagal Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją.

Praėjus ketveriems metams po šio priimto įsipareigojimo organizuoti mūsų švietimo sistemą įtraukiojo ugdymo būdu dauguma Lietuvos mokyklų, deja, vis dar nėra pasirengusios, kad atlieptų specialiųjų ugdymosi poreikių spektrą. 2023 metais 25 % bendrojo ugdymo mokyklų įėjimai (nėra nuovažos, panduso ar panašiai) buvo nepritaikyti. Tai yra judant vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia, į ją savarankiškai patekti nebuvo galimybės. 53 % mokyklų lauko ir vidaus durys buvo paprasčiausiai per siauros arba buvo kitų kliūčių judant vežimėliu, skirtu asmeniui su negalia. 70 % mokyklų nebuvo galimybės laisvai judėti tarp mokyklos aukštų, 48 % mokyklų nė vienas sanitarinis mazgas nebuvo pritaikytas žmonėms su negalia.

Aš jau nekalbu apie švietimo sistemos ir joje dirbančių specialistų pasirengimą atliepti psichosocialinę negalią ir kitokio pobūdžio mokymosi gebėjimų iššūkių turinčių moksleivių poreikius. Nors švietimo pagalbos finansavimas valstybės lėšomis nuo 2019 metų išaugo 100 mln. eurų, mokytojų padėjėjų skaičius išaugo du su puse karto, vis dar fundamentaliai trūksta supratimo,

kad specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai yra ne kažkas nepatogaus ar keliančio grėsmę bendrai ugdymosi proceso kokybei, o priešingai – tai yra natūrali visuomenės įvairovės dalis.

Matyt, reaguodama į fundamentalų švietimo sistemos nepasirengimą įgyvendinti visa apimtimi įtraukiojo ugdymo reformos, Seimo narių grupė, kurios didžiąją dalį sudaro Švietimo ir mokslo komiteto nariai, įregistravo įstatymo pataisas, kuriomis iš esmės buvo siekiama stabdyti įtraukiojo ugdymosi reformą. Seimo nariai rinkosi ne raginti ministeriją greičiau pasirengti įtraukiamajam ugdymui – jie rinkosi šį procesą stabdyti.

Įdomu pastebėti, kad šį projektą inicijavo ne Vyriausybė, kuri iš esmės įgyvendina įtraukiojo ugdymosi reformą, o individualūs Seimo nariai. Mano žiniomis, įstatymo iniciatoriai, teikdami įstatymo projektą, nesikonsultavo su neįgaliųjų bendruomene ir neįgaliųjų teisių apsaugos srityje dirbančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis.

Dar viena įdomi aplinkybė: įstatymo iniciatoriai visomis išgalėmis stengėsi išvengti, kad dėl įstatymo projekto būtų teikiama Vyriausybės išvada. Vyriausybės išvadą, Valdybai pritariant, mes parūpinome Žmogaus teisių komitete. Tokia išvada iš esmės siūlė įstatymą tobulinti. Vyriausybės išvadoje buvo pateikta tikrai daug konstruktyvių siūlymų ir jiems, džiaugiuosi, tiek Švietimo, mokslo ir sporto ministerijoje, tiek Žmogaus teisių komitete buvo pritarta.

Vis dėlto Švietimo ir mokslo komitete dirbantys Seimo nariai neišgirdo kai kurių kritinių neįgaliųjų bendruomenės ir neįgaliųjų teisėms atstovaujančių organizacijų pastabų ir pasiūlymų. Pavyzdžiui, įstatymu taip ir liko neapibrėžta tinkamų sąlygų pritaikymo sąvoka ir turinys. Nors įstatymo 29 straipsnyje, kuris reglamentuoja priėmimą, perėjimą ar perkėlimą į kitą mokyklą, neproporcingos ir nepagrįstos naštos aspektas yra kaip tik kildinamas iš tinkamų sąlygų pritaikymo principo, tokio apibrėžimo nesiūloma įvesti nei įstatymu, nei poįstatyminiais teisės aktais.

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus darytina išvada, kad tinkamų sąlygų pritaikymo sąvoka turi būti įtraukta ir į įstatymo 14 straipsnį, kuris nustato mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, švietimo pagalbos skyrimą ir teikimą. Tai sudarytų sąlygas nuosekliai ir veiksmingai taikyti tinkamų sąlygų pritaikymo principą ir užkirstų kelią neproporcingos ar nepagrįstos naštos principo taikymo fragmentiškumui ir subjektyvumui. Švietimo, mokslo ir sporto ministras, kurio, deja, jau niekaip nepavyksta paskirti ne pirmą mėnesį, poįstatyminiame akte privalo aiškiai aprašyti, kaip Lietuvos švietimo sistemoje yra suprantamas tinkamas sąlygų pritaikymas...

PIRMININKAS. Laikas.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). ...ir iš jo kildinama neįprasta, nepagrįsta ir neproporcinga našta. Seimo narius raginu atsižvelgti į Žmogaus teisių komiteto dėl šio įstatymo projekto teikiamus siūlymus ir nepadaryti šios klaidos. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Daugiau nėra norinčių diskutuoti. Dabar dėl motyvų po svarstymo. Atsiprašau, yra pasiūlymų. Pagrindinis komitetas buvo Švietimo ir mokslo komitetas.

Kviečiu V. Targamadzę į tribūną pristatyti pozicijas dėl Žmogaus teisių komiteto siūlymų. Pirmasis buvo siūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Suprantu, Žmogaus teisių komiteto pirmininkas T. V. Raskevičius jį pristatys dar prieš 1 straipsnį, dėl straipsnio preambulės.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Žmogaus teisių komitetas suformulavo pirmąjį siūlymą dėl įstatymo projekto. Siūloma keisti 14 straipsnio 3 dalį, siūloma šiame straipsnyje atsisakyti išskyrimo labai didelių ir didelių specialiųjų ugdymo... turinčių asmenų kaip atskiros grupės, kuriems taikomos įstatymo nuostatos, nes tai yra nesuderinama su Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatomis. Atsižvelgiant į mano diskusijoje išsakytus argumentus, yra siūloma apibrėžti ir įvesti šitame straipsnyje tinkamų ugdymo sąlygų pritaikymo principą, o šios sąvokos turinį poįstatyminiu teisės aktu turėtų detalizuoti švietimo, mokslo ir sporto ministras, nes to nepadarius, atsisakant priimti specialiųjų ugdymosi poreikių moksleivius į bendrojo ugdymosi mokyklas, remiantis šiuo principu, iškyla grėsmė, kad šie žmonės bus diskriminuojami ir užkertamas kelias jiems mokytis bendrojo ugdymo mokyklose.

PIRMININKAS. Dėkoju, prašau pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto poziciją.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Buvo atsisakyta didelių ir labai didelių poreikių. Tai čia pritarė. O šiaip 14 straipsnio 3 dalies išdėstymui komiteto nuomonė yra nepritari.

PIRMININKAS. Komitetas nepritaria. Suprantu, Žmogaus teisių komitetas siūlys balsuoti už dėl šito. Gerai. Dėl šio pasiūlymo dėl motyvų prieš kalbės E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų yra noras surašyti viską įstatyme ir kai kada mes prisidirbame problemų, kai viską surašome į įstatymus, bet daug kas gali būti reguliuojama poįstatyminiais teisės aktais, įgyvendinamaisiais. Ir tas yra lengviau keičiama, tarkime, per diskusijas, kalbantis su asocijuotomis struktūromis, ir galiu pasakyti, kad iš tikrųjų laiko yra nedaug ir, tarkime, naują reglamentavimą parengti pagal naują teisės aktą būtų gana sudėtinga. Sistema veikia, galioja ir iš tikrųjų manau, kad turėtume daugiau pasitikėti vieni kitais ir pasitikėti Vyriausybe ir ministerijomis. Šiuo atveju, manyčiau, galbūt diskutuodami mes ir sutariame komitete, kad dalyvausime, vadinasi, galbūt rudenį grįšime prie šito klausimo. Tačiau šiuo metu siūlome tam nepritarti ir priimti tokią redakciją, kokia buvo. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau norinčių kalbėti dėl motyvų nėra. Kviečiu balsuoti. Yra: I. Kačinskaitė-Urbonienė kalbės už. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Gerbiamieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas atliepia žmogaus teisių organizacijų mintį, kad reikėtų geriau sureguliuoti du dalykus – tiek ugdymo pritaikymą, tiek infrastruktūros pritaikymą. Mes su T. V. Raskevičiumi esame registravę pataisą, kuria, manome, atliepsime šituos dalykus. Iš tikrųjų, kolegos, kurie manote, kad Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas yra svarstytinas toliau, galite palaikyti, bet iš tikrųjų dar ir priėmimo stadijoje mes turėsime tikslesnę formuluotę ir atliepsime visų lūkesčius, sureguliuodami šitą atvejį dėl ugdymo ir aplinkos pritaikymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar balsuokime dėl šio pasiūlymo, ar pritariame Žmogaus teisių komiteto pasiūlymui, ar ne.

Balsavo 95: už – 16, prieš – 5, susilaikė 74. Pasiūlymui nėra pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas iš dalies pritarė. Tai į ką man dabar žiūrėti, kai klausiu, ar Vyriausybė pritaria? Skambinsime, matyt, sako J. Razma. Prašau pristatyti komiteto nuomonę dėl Vyriausybės pasiūlymo dėl 2 straipsnio, kodėl iš dalies pritarė Švietimo ir mokslo komitetas.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Kad aš nerandu, žinokite, nerandu dabar tarp tų popierių.

PIRMININKAS. Negirdžiu. Pritarė iš dalies. Gerai.

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Pritarė.

PIRMININKAS. Dėl Vyriausybės mes, suprantu, balsavimo neprašysime. Dar yra Žmogaus teisių komiteto pasiūlymas, kuriam komitetas taip pat pritarė iš dalies. Ar dėl šito viso prašysite balsuoti? Žiūriu į komiteto pirmininką.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Ačiū, dėkoju. Man tikrai dar prieš pristatant pasiūlymus norėtusi, kad išvadų rengėja kaip nors komentų komiteto išvados turinį, nes kol kas tai negirdžiu tokio ekspertinio vertinimo. Yra ir antra išvadų rengėja, gal jina irgi galėtų tada išsamiau įsigilinti į išvados projektą?

Dėl Žmogaus teisių komiteto siūlymo dėl 29 straipsnio 3¹ dalies. Komitetas pritarė Vyriausybės redakcijai, ja rėmėsi, tikrai siūlė dar papildomai ją tikslinti, kad alternatyva specialiujų ugdymosi poreikių moksleiviui būtų siūloma ne iš dviejų bet kurių mokyklų, bet iš dviejų arčiausiai gyvenamosios vietos esančių mokyklų. Tikrai prašysiu Seimą dėl šito balsuoti, nes nematau priežasties, kodėl to nebūtų galima padaryti siekiant įgyvendinti bendrąjį įtraukiojo ugdymo principą. Dėkoju.

PIRMININKAS. Gerai. Žmogaus teisių komitetas pristatė savo siūlymą ir prašo balsuoti dėl pritarimo visam. Ar komiteto pranešėja galėtų pakomentuoti, kodėl komitetas pritarė iš dalies?

V. TARGAMADZĖ (*DFVL*). Formuluočiau pradžia tikslintina, nes nėra kriterijų, pagal kuriuos būtų galima apibrėžti, kas yra visos įmanomos pagalbos priemonės. Tikslas turi būti užtikrinti vaiko ugdymosi poreikius, o ne išnaudoti kuo daugiau priemonių. Taip pat komitetas iš dalies pritarė... Ai, čia toliau.

PIRMININKAS. Čia yra dėl to pasiūlymo? Prašau. T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Aš vis tiek neišgirstu iš komiteto išvados rengėjų esminės komiteto pozicijos dėl tos Žmogaus teisių komiteto siūlymo dalies, kuriai komitetas nepritarė.

Gerbiama pranešėja, arba jūs neskaitėte komiteto išvados projekto ir nežinote, kas ten parašyta, arba turite kažkaip pasiruošti, kas yra. Aš jums sakau, kad komitetas siūlo dėl dviejų arčiausiai gyvenamosios vietos, įstaigos esančių mokyklų. Jūs komentuokite šią dalį, dėl kurios prašau Seimo balsuoti. Dėl viso kito mes susitarėme komitetuose. Nelabai suprantu žanro pobūdžio.

PIRMININKAS. Dėkui. Aš, kaip posėdžio vedėjas, negaliu daryti įtakos tam, kas vyksta tenai, tribūnoje. Jeigu komiteto pranešėja dar norėtų kažką pasakyti, kviečiame, jeigu ne, apsispręsimė balsuodami.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Balsuojame.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame. Prašau balsuoti dėl viso Žmogaus teisių komiteto siūlymo.

Balsavo 107: už – 47, prieš – 3, susilaikė 57. Visam pasiūlymui nepritarta. Ar tada galime laikyti, kad dėl to straipsnio tiek Vyriausybės, tiek Žmogaus teisių komiteto siūlymams yra pritartimai iš dalies, ir tada palaikyti bendru sutarimu komiteto redakciją? Galime? Ačiū. Gerbiاميةi kolegės, daugiau pasiūlymų nėra. Ačiū komiteto pranešėjai.

Dabar dėl viso projekto. Dėl motyvų už kalbės E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiاميةi kolegės, iš tiesų turbūt tobulumui ribų nėra, bet tenka pasidžiaugti, kad integruodama vaikus su specialiaisiais poreikiais Lietuva tikrai žengia labai sparčiai. Aišku, su tuo susijęs ir „Tūkstantmečio mokyklų“ projektas. Įgyvendiname projektą, kuriame numatomos universalaus dizaino mokyklos, ir tikrai nemažai problemų ir taip išsprendę. Aišku, pagrindinis dalykas – noras, kad vis dėlto suteikiamos paslaugos būtų labai kokybiškos. Dėl to suprantama, kad be specialistų kokybiškų paslaugų negali parengti, o čia buvo imtasi žingsnių, kad į tas specialybes, kurios labai reikalingos dirbant su specialiaisiais poreikiais, būtų daugiau jaunimo, nes iš tikrųjų reikalinga paslauga, kurios negali suteikti ne specialistas.

Taip pat tenka pasidžiaugti, kad į universitetus stoja ir jau atsiranda nemažai ir pagalbos švietimo specialistų, ir kitų sričių, į kurias stoja, nes ir atlyginimai didėja. Aišku, turbūt kol kas negalime įgyvendinti, kad kiekvienoje mokykloje būtų visas komplektas visų specialistų. Taip kol kas nėra, todėl ir buvo numatyta savivaldybėms suteikti tam tikras teises, kad padėtų žmonėms pasirinkti tas mokyklas, kur yra suteikiamos tikrai aukštos kokybės paslaugos. Turbūt ir mes savivaldybėse matome nemažai tam tikrų problemų, aišku, dėl materialinių investicijų. Tarkime, ar tikrai būtina kiekvienoje mokykloje, ar dabar būtų įmanoma įrengti lifthus, jeigu yra toks poreikis, ypač judant žmonėms su negalia? Šiuo atveju, jeigu to nėra, tai gal geriau teikti paslaugas ten, kur jos yra visiškai įgyvendintos, kur viskas yra parengta. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui ir toliau žengti tuo integravimo keliu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu apsispręsti, ar pritariame Švietimo įstatymui po svarstymo.

Balsavo 117: už – 112, prieš – 1, susilaikė 4. Po svarstymo yra pritarta.

15.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809(2) (svarstymas)

Gerbiاميةi kolegės, darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Svarstymo stadija. Prašau E. Jovaišos iš tribūnos pristatyti komiteto išvadą. Sako, J. Šiugždinienė pristatys. Bet jūs įrašytas, gerbiاميةi Eugenijau. (*Balsai salėje*) Supratau. Gerai, jeigu J. Šiugždinienė pasiryžusi, kviečiame ją į tribūną pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą dėl Mykolo Romerio universiteto statuto tvirtinimo.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegės, išvada labai paprasta. Sutarėme bendru sutarimu, ilgai diskutavome, bet komitetas pritarė išvadai bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar diskusija. Frakcijos vardu kviečiu kalbėti A. Vyšniauską. (*Balsai salėje*)

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiاميةi Kęstuti, jeigu tave paveiks priešingai, žinok, gali į Marijampolę nevažiuoti.

Mieli kolegos, šiandien labai diskutuojame... (*Šurmulys salėje*) Taip, daug diskutuojame dėl visokių aštrių klausimų, tai šitas, man atrodo, truputį linksmesnis ir smagesnis. Šiandien diskutuojame apie dviejų institucijų – Mykolo Romerio universiteto ir Marijampolės kolegijos – susijungimą. Šis statuto projektas iš esmės yra tam skirtas.

Aš, be abejo, pirmiausia, turėčiau padėkoti tiems žmonėms, kurie nuo pat pradžių buvo prie šio projekto ir jo iniciatyvos: be abejo, buvusiai ministrei J. Šiugždinienei, kuri nuo pat pirmos dienos ministerijoje tikrai buvo neabejinga Marijampolės kolegijos reikalams, taip pat Mykolo Romerio universiteto ir Marijampolės kolegijos direktorėms, kurios rado sutarimą ir gana gerai parengė visą projektą.

Šitas susijungimo projektas yra be galo svarbus vienam miestui, tai yra Marijampolės savivaldybei, pirmiausia todėl, kad tai parodo, jog šiai Vyriausybei, šiai valdančiajai daugumai labai rūpi tokie regionai kaip Marijampolė. (*Balsai salėje*) Ačiū, ačiū, ačiū, bet Marijampolė tikrai yra svarbi. Manau, pritarsite, gerbiama Rita, kviečiu apsilankyti.

Kitas labai svarbus dalykas, kad būtent šita reforma atveria labai puikias galimybes studentams Marijampolėje. Tai yra pirmas regionas, kuriame tai įvyksta – yra universitetinės studijos. Nėra kitos vietos Lietuvoje, nebus kol kas kitos vietos Lietuvoje, tokio dydžio miesto, tokio dydžio savivaldybės, kur jūs galėtumėte gauti aukštos kokybės universitetines studijas. Jau nuo kitų metų rudens bus universitetinės studijos tarptautinio verslo vadybos, darnaus verslo vadybos, medijų vadybos ir daugybės kitų sričių, kurių reikia, pirmiausia, vietiniam verslui. Labai svarbu tai, kad šios studijų programos yra transformuojamos iš koleginių studijų į universitetines. Aš manau, kad tai yra daugelio regioninių kolegijų ateitis – būtent pereiti į universitetinį lygį, randant bendradarbiavimą su universitetais. Greta šių universitetinių studijų labai svarbu, kad atsiranda ir naujos srities koleginės studijos, tai viešojo saugumo studijos, kurios yra šių institucijų susijungimo pagrindas. Tai yra svarbu visai valstybei. Mes žinome, kad turime pareigūnų trūkumą, policininkų trūkumą. Viena iš problemų, kodėl taip yra, ta, kad nėra koleginio lygmens studijų. Tiems, kurie pabaigia profesines studijas, gana sunku yra kilti karjeros laiptais, kelti savo kvalifikaciją, nes yra tik universitetinės studijos. Marijampolėje atsiradus koleginio lygmens viešojo saugumo studijoms, tai tikrai bus padaryta nuo kitų metų, mes turėsime galimybę turėti visą pareigūnų rengimo grandinę. Tai vėlgi yra pozityvus dalykas būtent šiam miestui.

Kitas svarbus dalykas. Aš girdėjau labai daug kritikos, kad vėl yra investuojama į infrastruktūrą. Deja, yra taip, kad infrastruktūra yra labai svarbus dalykas. Kokybiška studijų bazė, kokybiškos auditorijos, kokybiški pastatai yra be galo svarbūs kokybiškam studijų procesui. Šio proceso metu, būtent susijungus Mykolo Romerio universitetui ir Marijampolės kolegijai, atsiradus Sūduvos akademijai, į miesto centrą sugužės gana daug studentų, turėsime naują infrastruktūrą, skirtą būtent šioms universitetinėms studijoms. Man atrodo, tai parodo būtent tos regioninės politikos svarbą, tai, ką mes darome, nes pirmą kartą į regioną yra atvedamos universitetinės studijos. To niekada nebuvo. Tai yra tikrai stiprus gyvybės šaltinis regionui.

Šis projektas yra visapusiškai geras, todėl aš neturiu abejonių, kad jūs visi jį palaikysite. Manau, kad net K. Mažeika ir kiti marijampoliečiai entuziastingai tam pritars. Neįsivaizduoju, kaip kitu atveju būtų galima pažiūrėti Marijampolės žmonėms į akis. Kviečiu pritarti. Kęstuti, ypač tave.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti daugiau nėra norinčių. Dėl motyvų. K. Mažeika nori kalbėti už. Prašau.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tiek daug kartų buvau paminėtas, daugiau nei ministrai, kuriems čia buvo dėkojama. Pirmiausia, turbūt norėtusi padėkoti ne politikams, kurie galbūt padėjo nestabdyti proceso, bet bendruomenėms, kurios susitarė. Tikrai norėtusi tikėti, kad statutas buvo subalansuotas abipusiai, kad bus labiau atlieptas bendradarbiavimas ir abipusis supratimas, ypač atliepiant regioninius Sūduvos akademijos poreikius ir iššūkius. Aišku, norėtusi pasidžiaugti sprendimu būtent dėl atgyjančio Marijampolės miesto centro. Jaunimas turbūt tikrai pagyvins situaciją miesto centre. Aišku, viliuosi, kad vis dėlto specialistų ir bendruomenės tam tikros baimės arba abejonės bus išsklaidytos, jie tikrai bus įtraukti į Sūduvos akademijos veiklą. Tie sprendimai atneš naudą tiek institucijai, tiek miestui, tiek visam regionui.

Kolegos, tikrai kviečiu palaikyti. Viliuosi, kad, nepaisant to, kiek čia tų ministrų per kadenciją pasikeis, poįstatyminiai teisės aktai ir tie pažadai akademinei bendruomenei ir miestui bus įgyvendinti.

PIRMININKAS. Dėkui. Nėra norinčių kalbėti prieš. Turime apsispręsti balsuodami, kas pritaria po svarstymo šiam projektui.

Balsavo 107, visi 107 balsavo už. Pritarta po svarstymo.

15.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3838(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo projektas. Pranešėja – taip pat J. Šiugždinienė. Kviečiu ją į tribūną pristatyti Švietimo ir mokslo komiteto išvadą. Prašom.

Atsiprašau, dar L. Nagienė dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (DFVL). Prašau prieš tai mano balsą įskaityti už. Nespėjau paspausti.

PIRMININKAS. Gerai, viską įskaitysim. Prašom.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, panašiai kaip dėl Mykolo Romerio, taip pat komitetas išvadai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Norinčių kalbėti diskusijoje nematau. Dėl motyvų A. Skardžius nori kalbėti už. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Na, aš tikrai pasisakau už. Ilgai lauktas projektas ir, manau, tiek vienai, tiek kitai mokslo įstaigai tai bus tik pliusas ir sustiprins jų potencialią. Siūlau balsuoti už. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Kviečiu apsispręsti balsavimu, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 112: už – 112. Visi 112, kaip ir sakiau, balsavo už. Po svarstymo yra pritarta.

15.31 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876(2), Pelnų mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879(2), Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880(2), Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881(2), Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882(2), Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-16 klausimo paketas – Valstybės gynybos fondo įstatymo ir lydimųjų projektų paketas. Visų pirma kviečiu išvadas pristatyti Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Lingę. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas vakar ilgai posėdžiaudamas apsisprendė dėl viso paketo, pristatau išvadas iš karto dėl visų: ir pagrindinio, ir lydimųjų. Dėl Gynybos fondo įstatymo projekto. Komitetas pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už balsavo 6, prieš – 4, susilaikiusių nebuvo. Svarstydamas Pelnų mokesčio įstatymo pakeitimus, komitetas pritarė iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui

ir komiteto išvadoms. Šiam projektui pritarta bendru sutarimu. Svarstydamas Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo keleto straipsnių pakeitimo projektą, komitetas pritarė iniciatorių pateiktam ir patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 5, prieš – 2, susilaikė 1, taip pasiskirstė balsai. Svarstytas ir Akcizų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879 ir šiam projektui pritarta... iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms pritarta bendru sutarimu. Svarstėme ir jau kitą Akcizų įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3880. Dėl šio projekto išvada skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms, taip pat, vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsniu, šį projektą sujungti su Akcizų įstatymo projektu Nr. XIVP-3478 ir Seimui svarstyti pateikti vieną bendrą įstatymo projektą su nauju numeriu. Už šį sprendimą balsavo 6, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo.

Tai taip pat pagarsinu jau irgi išvadą dėl ką tik sujungto įstatymo. Komiteto sprendimas skambėjo taip: pritarti įstatymo projektui, siūlyti sujungti su Vyriausybės pateiktu projektu ir Seimui pateikti svarstyti vieną bendrą įstatymo projektą su tuo pačiu anksčiau minėtu numeriu. Už – 6, prieš – 3, susilaikiusių nebuvo. Toliau, svarstant Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projektą, bendru sutarimu nutarta pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Svarstydamas Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo projektą, komitetas apsisprendė bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Ir paskutinė išvada: svarstydami Valstybės skolos įstatymo poros straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, bendru sutarimu pritarėme iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pirmininką R. Jušką pristatyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadas dėl tų įstatymų projektų, dėl kurių buvo jūsų komitetas paskirtas.

R. JUŠKA (LSF). Mūsų komiteto sprendimas: pritarti įstatymo projektui Nr. XIVP-3876 ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymus. Trys pasiūlymai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už išvados pristatymą.

Dabar diskusija dėl šio projekto nuostatų. Pirmasis į tribūną yra kviečiamas A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, Demokratų sąjungos „Vardan Lietuvos“ frakcija šiandien ryte svarstė visą Gynybos fondo įstatymo ir lydimųjų projektų paketą. Turiu pasakyti, kad frakcija pritars Gynybos fondo įstatymo projektui, bet norėtų paprieštarauti ir nesutinka su viena sąlyga, kad vakar Biudžeto ir finansų komitete buvo nutarta dar 60 mln. eurų ateinančiais metais paimti iš savivaldybių biudžetų, nors jau ankstesniam pasiūlymui, kurį buvo pateikęs Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, buvo pritarta, kad nuo ateinančių metų kiekvienais metais 25 mln. eurų bus skiriama civilinei saugai. Taip pat mūsų frakcija pritars alkoholio ir tabako akcizų tarifų didinimui.

Kaip žinote, Bankų solidarumo įstatymui jau buvo pritarta šiandien, priimta, tačiau galėjo būti daug ambicingesnis projektas ir valstybei skirta didesnė finansinė dalis, ypač šitai programai finansuoti, atskaitant iš komercinių bankų didžiulių praeitais metais sukauptų pelnų.

Nepritarsime degalų akcizo tarifų didinimui, nes degalų akcizo tarifų didinimas sukelia mažesnę konkurencingumą mūsų valstybėje, lyginant su kaimyninėmis šalimis, aš turiu mintyje Latviją ir Lenkiją. Akcizo tarifų dydžiai nuo ateinančių metų mūsų valstybėje bus daug didesni ir darys įtaką ir prekių, ir paslaugų kainų augimui, įtaka bus ir infliacijos augimui dėl šitos nuostatos priėmimo.

Nepritariame smulkiojo verslo apyvartos mažinimui nuo 45 tūkst. iki 20 tūkst. eurų. Labai keista buvo klausytis finansų ministrės paaiškinimo, kad smulkieji verslininkai kiekvieną mėnesį gaus beveik lygias vidutiniam darbo užmokesčiui pajamas. Nepamirškime, kad smulkusis verslas nuomojasi ir patalpas, taip pat perka įvairiausias priemones savo verslui vystyti. Savaime suprantama, kad nuo gautų mėnesinių pajamų faktiškai maždaug 40 % reikia išskaičiuoti vien tik dėl to, kad tu galėtumei organizuoti smulkųjį verslą ir sėkmingai iš dalies uždirbtumei pagal tikrą pragyvenimo lygį.

Mielieji, taip pat norėčiau pasakyti, kad tikriausiai nė vienoje kadencijoje taip nebuvo, kad pažadėta mokesčių reforma nebūtų įgyvendinta per visą kadencijos laikotarpį. Manau, kad tie pažadai, kurie buvo numatyti Vyriausybės programoje ir Vyriausybės programos priemonių plane, pažadėta, kad 2023 metais bus įgyvendinta visa mokesčių reforma ir jinai bus, noriu pabrėžti, kaip buvo aiškinama, kad niekas anksčiau nesugebėjo teisingesnės, socialiai labiau orientuotos... padedant žmonėms, mažinant absoliutų skurdą ir skurdo rizikos ribą, bus priimta mokesčių reforma. Šiandien mes matome, kad neįgyvendinę mokesčių reformos turime net skubotai tiesiog spręsti dėl vienos arba kitos priemonės finansavimo padidinimo, bet niekas nekalba apie tai, kad kitais metais susidarys didžiulė aibė įvairiausių didėjančių finansinių išpareigojimų. Šiuo metu niekas nekalba, kokiais tvariais pajamų šaltiniais dengsime. Tai parodo, kad, neįgyvendinus mokesčių reformos, Lietuva turi pačią didžiausią pajamų nelygybę tarp visų Europos Sąjungos šalių. Niekada Lietuva neturėjo 6,5 % absoliutaus skurdo dydžio kaip praeitais metais, lyginant su 2022 metais. Praeitais metais absoliutaus skurdo riba augo 2,7 %, kai visada riba buvo 3,5–3,7 %.

Vien tik kalbėjimas apie tai, kad 40 % (kai kurių valdančiosios daugumos žmonių pasisakymuose) buvo didinamos įvairiausios išlaidos... Tų išlaidų didėjimas sudarė sąlygas turtingiesiems labiau praturtėti. Net ir tie darbuotojai, kurie gauna minimaliąją mėnesinę algą, atskaičius pajamų mokesčių ir atskaičius socialinius mokesčius, į rankas gauna beveik tik 550 eurų, kai skurdo rizikos riba yra 564 eurai. Tai rodo, kad 110 tūkst. Lietuvos gyventojų, kurie uždirba tik minimaliąją mėnesinę algą, gyvena žemiau skurdo rizikos ribos.

Bet jeigu analizuosime pinigų politiką ir pinigų kiekio išaugimą Lietuvoje, tai tarp visų euro zonos šalių Lietuvoje pinigų kiekis išaugo labiausiai per 2020–2021 metus. Kokia problema? Mes matome, kad turime socialiai neteisingą mokesčių sistemą Lietuvoje. Ji padidino ir socialinę atskirtį. Vadinasi, tas, kas pajamų turėjo daug, dar labiau praturtėjo, o tų, kurie gyveno su mažomis pajamomis, atotrūkis nuo tų žmonių stipriai padidėjo.

Galėčiau plėstis apie tai, bet šiandien aš manau, kad dėl tų įstatymų projektų, kurie buvo paminėti, mes, Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“, laikysimės tos pozicijos, bet pagrindiniam įstatymo projektui pritarsime. Ačiū.

PRIMININKAS. Dėkui. Diskutuoti taip pat į tribūną kviečiu M. Lingę. Frakcijos vardu. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, svarstomas Gynybos fondas, jo paketas labai platus, bet jisai galėjo turėti daug paprastesnę komplektaciją, pavyzdžiui, 1 % pelno, 1 % PVM'o, mažiau šalutinių diskusijų, mažiau užkabintų siauresnių interesų ir daugiau koncentravimosi į esmę. Ne mokesčiai gynybai yra pagrindinis tikslas. Tikslas yra, ką su didesniais surinktais mokesčiais ir kaip būtų galima padaryti, kad sustiprintume mūsų šalies saugumą visų grėsmių akivaizdoje.

Bet šiandien ne visai ten akcentas. Šiandien labiau kalbame apie nišinius sprendimus. Tačiau ir apie nišinius sprendimus kalbėti prasminga, jeigu yra pasirengusių už juos balsuoti ir taip galinčių kompromiso būdu surasti sutarimą dėl tų svarbių lėšų, papildančių gynybos biudžeto pajamų krepšį. Kodėl turime sparčiau didinti papildomą finansavimą, gerai parodo geopolitinis žemėlapis. „Verslo žinios“ ne taip seniai buvo padariusios puikų infografiką, kiek procentų gynybai skiria NATO šalys, besiribojančios su Rusija ar Ukraina... su likusiomis. Tendencija akivaizdi – visos su Rusija besiribojančios šalys viršija NATO išpareigojimą, lyginant su šalimis, ar tai būtų iš Rytų, ar Vakarų flango, neturinčiomis sienų su Rusija. Balandžio mėnesį Lietuvoje, įmonės „Norstat“ apklausos duomenimis, į klausimą, ar Rusijos Federacija gali pulti Lietuvą ir kitas Baltijos šalis, teigiamai manantys atsakė 63 % šalies gyventojų. Žmonės jaučia realią grėsmę, todėl ir politikai turi reaguoti ir netrypčiodami vietoje priimti tuos sprendimus, kurie jau yra būtini. Verslas mus drąsino vykdydamas plataus masto kampaniją dėl 4 %, kad judėtume link 4 %, todėl ženklime drąsesnį žingsnį bent iki 3 %.

Darytos apklausos rodė, kad visuomenė palaiko gynybos stiprinimą – 57 % Lietuvos gyventojų sutinka, kad Lietuva turėtų skirti 4 % bendrojo vidaus produkto gynybai. Taigi kviečiu nepaataikauti populizmui, visuomenė yra brandesnė ir supratingesnė, nei didelė dalis politikų apie ją galvoja. Gynyba turi būti finansuojama solidariai. Bandymai išmušti visus su vartojimo mokesčiais susijusius siūlymus rodo, kad grėsmės nėra vertinamos gana rimtai. Saugumo sąskaitą turiu apmokėti visi, nes tai mūsų visų išlikimo klausimas.

Kitais metais nauja Vyriausybė antrą kartą vertins valstybės pažangą. Šiandien šios pažangos kūrėjais mes galime būti visi. Sprendimai dėl Gynybos fondo lems, ar prie pažangos rodiklių gerinimo, stiprinimo šioje srityje bus galima įrašyti reikšmingą pažangos pokytį, atversiantį kelią tvariam gynybos finansavimui padidinti.

PIRMININKAS. Dėkoju M. Lingei. Dabar pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininko pavaduotojui J. Sabatauskui. Pažiūrėsime, ką jis pakvies į tribūną.

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Ačiū gerbiama V. Mitalui, Seimo Pirmininko pavaduotojui, kuris turėtų ateiti dabar į tribūną. Prašom, gerbiamas Vytautai. Jis pristatys...

V. MITALAS (LF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, svarstome Gynybos fondo įstatymo projektą, kuris leis papildomai finansuoti šalies gynybą. Mūsų ambicija, kuri jaučiama čia, salėje, aš taip tikiuosi, iš principo yra didinti finansavimą tiek, kad būtume saugesni ir kad į Lietuvą neižengtų joks purvinas priešo batas. Realūs pinigai bus skirti papildomiems gynybos poreikiams, infrastruktūros plėtrai, ginkluotei įsigyti, oro gynybos technikai įsigyti ir tam, ką mes jau seniai deklaravome, – divizijai kurti.

Bet dėl 4 % investicijų į gynybą vis dar nėra sutarta. Man atrodo, kad nuo šios temos mes taip pat nepabėgsime. Visuomenininkai ir verslininkai tą diskusiją kėlė. Man, kaip galbūt ir jums iš tikrųjų, iš pat pradžių atrodė: ar verta apie tuos procentus šnekėti, jeigu mes visi suprantame, kad konkrečiai ne procentai lemia šalies investicijas į gynybą, o realūs eurai, kurie yra biudžete? Bet vis dėlto, norėdami nesidairyti per petį į sąjungininkų poziciją, norėdami būti visiškai užtikrinti, kad ir kas pasikeis pasaulio sostinėse politiškai, kad Lietuva iš tikrųjų demonstruos pasiryžimą gintis pati, mes prie 4 % diskusijos turėsime grįžti. Ir aš, naudodamasis proga, norėčiau pasakyti iš šios tribūnos, kad tai būtų prasmingas susitarimas, papildantis Lietuvos politinių partijų susitarimą dėl gynybos ir saugumo.

Šito mes dar nepadarėme. Bet ką padarėme? Parengėme iš tikrųjų Gynybos fondo įstatymą ir lydimuosius projektus. Aš džiaugiuosi, kad anksčiau daugelio, taip pat ir mano diskutuota idėja, kad iš tikrųjų reikia panaudoti visus kelius ir visus finansinius instrumentus didinti šalies investicijoms į gynybą, virsta tikrove, kad mes, aš suprantu taip, skolinsimės, kad mes atversime kelią savanoriškam prisidėjimui prie šalies gynybos ir mes atliksime tam tikrus mokestinius pakeitimus tam, kad iš tikrųjų jau nuo kitų metų užtikrintume papildomų lėšų gynybai.

Noriu reflektuoti keletą dalykų, dėl ko taip pat esu dėkingas Biudžeto ir finansų komitetui, kad iš dalies atsižvelgė į mano ir A. Armonaitės teiktus siūlymus. Visų pirma, reikės kelti mažiau mokesčių, jei efektyviau panaudosime jau turimus valstybės resursus. Ir ši diskusija gyventojų pajamų mokesčio klausimu, man atrodo, yra visiškai prasminga, labai logiška ir, gal net pasakyčiau daugiau, labai liberali. Mes turime įvertinti, kad pastaruosius keletą metų savivaldybių biudžetai augo daug greičiau negu valstybės biudžetas. Kitų metų didėjimas yra numatytas beveik 300 mln. eurų. Ir daroma prielaida, kad 60 mln. eurų to didėjimo, kuris reikalingas mums visiems ir valstybės gynybai, atitenka būtent Gynybos fondui, iš tikrųjų užtikrina, kad mažiau pinigų reikės paimti iš gyventojų kišenių, daugiau pinigų mes galėsime panaudoti perskirstydami valstybės ir savivaldybių resursus. Kaip matome, visų pagrindinių mokesčių surinkimas dviženkliais skaičiais jau nebeauga, išskyrus gyventojų pajamų mokesčio surinkimą, kuris iš tikrųjų dar šių metų pradžioje demonstruoja labai spartų augimą.

Kas dar įvyko? Akcizai kurui didės. Dėkoju, kad yra tam tikras pereinamasis laikotarpis ir tas akcizas kurui, benzinui ir kitiems, didės šiek tiek mažiau nuo kitų metų, negu buvo iš pat pradžių planuota.

Mūsų siūlyme buvo įrašyta, kad mes paliestume ir vieną, vis tiksliai kol kas labai privilegijuotą visuomenės grupę, tai yra žemdirbius. Suprantu, kad politikai dažnai išsigąsta, kada vienas, antras, trečias, ketvirtas traktorius atvažiuoja į Vilniaus centrą ir kažkuo pagrasina politikams, bet, gerbiemieji kolegos, mes turėsime ir šitą visuomenės grupę kaip nors matyti lygiai kaip ir kitas. Ir dėl to tai, kas dabar įvyko po komiteto posėdžio, mane iš dalies džiugina, kad mes benzinui ir kitoms kuro rūšims numatysime pereinamąjį laikotarpį. Bet mes numatysime dar mažesnę saugumo dedamąją iš principo tiems žmonėms, kurie naudoja žaliąjį dyzeliną, negu buvo Vyriausybės projekte numatyta.

Kitaip tariant, daug šnekėję apie išimčių taikymą, mes tas išimtis, deja, kažkaip sugebėjome dar labiau padidinti. Todėl ta nuostata yra kvestionuotina ir jai, mano galva, pritarti tikrai negalima. Bet aš linkiu nesutrikti dėl detalių. Šiandien laukia gana sunki diskusija. Manau, kad Seimas turės šalto proto jai įveikti ir užtikrinti, kad, nepriklausomai nuo to, kaip šita diskusija baigsis, kitų metų ir dar kitų metų valstybės biudžete mes turėsime papildomų pinigų, kurie bus skirti valstybės gynybos reikmėms, ir tada liks Finansų ministerijai padaryti tai, ko mes irgi seniai laukėme – išleisti gynybos obligacijas, sukurti savanoriško prisidėjimo prie krašto gynybos mechanizmą ir dar paleisti šiuos instrumentus aiškiai į trasą, nes kartu su jais mes tada jau galėsime turėti ženklas sumas pinigų, kurie iš tikrųjų Lietuvą padarys saugesnę. Labai jums ačiū, kad išklausėte.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dabar kviečiu A. Skardžių išreikšti savo nuomonę.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, tikrai nesidžiaugiu, kad didėja mokesčiai, ir man keista matyti liberalų flangą Seime, kurie džiaugiasi, kad didinami mokesčiai. Gynybos fondas, be abejo, yra puiku, seniai reikėjo tokį fondą sukurti ne tik gynybai, bet ir keliams, deja, neužtenka Vyriausybei fantazijos ir kompetencijos pritraukti lėšų, kurias tikrai galima būtų nebūtinai iš pačių skurdžiausių atimti didinant vien tik vartojimo mokesčius.

Žvelgdamas į dabartinį planą, matau, kad didėja vartojimo mokesčiai, kuriuos lems, be abejo, kuro akcizo didinimas 6 centais, plius dar pridėtinės vertės mokestis, išeis 7,3 ir taip toliau, kurie, be abejo, atsidurs kiekvieno produkto, kiekvienos paslaugos kainoje. Būtent ne degalų tiekėjai juos mokės, o mokės kiekvienas vartotojas, tai yra vartojimo mokesčių didinimas. Gynybos fondą, be abejo, turėtų sudaryti tie, kurie gali mokėti, bankai kažkodėl prisidės tik 60 mln. ir tai tik 2025 metais, o liūto dalis atiteks būtent kuro akcizui, ir tas pats žaliasis dyzelinas, skirtas ūkininkams, bus apmokestintas, brangs ir žemės ūkio produkcija. Tačiau pinigų surinkimas gynybai tapo tam tikromis politinėmis lenktynėmis – 3–4 %, kas daugiau, akcijos, pinigai reklamai.

Bet, gerbiamieji, vienu metu didindami mokesčius gynybai, įvesdami visuotinius vartojimo priedus prie kiekvieno produkto, mes užmirštame kitą savo veiksmą, kurį ką tik priėmėme Seime, tai yra tuos pinigus taškyti į dešinę ir į kairę, atsisakant viešųjų pirkimų procedūros. Ir mane stebina labai gerbiamo naujo ministro pozicija, kad net dronai bus perkami be viešųjų pirkimų.

Ką tik priėmėme įstatymą, dėl kurio ne kartą pasisakė Europos Komisija, pripažindama, kad 2009 metų ES direktyvos tikslas yra užtikrinti, kad viešieji pirkimai gynybos ir saugumo srityje būtų atliekami vadovaujantis ES viešųjų pirkimų taisyklėmis, apriboti išimčių taikymą, ypač tų, kurios grindžiamos Stojimo sutarties 346 straipsniu. Valstybės narės turi galimybę nuo jų nukrypti tik Stojimo sutartyje išimties tvarka numatytais atvejais ir sąlygomis.

Mes įtvirtiname didindami gynybą virš 2 mlrd., iki 2,5 mlrd., ir pripažindami kaip taisyklę, išimtį paversdami taisykle. Čia aš matau didelę problemą. Nereikėtų eiti tuo keliu. Turi būti tikslinis biudžetas, programinis biudžetas. Pirmiausia karybos ekspertai, samdyti ar mūsų ekspertai, turėtų įvertinti, kiek ko mums reikia, ir tada spręsti, ar ginkluotės įsigyjame iš skolintų lėšų, o einamąsias išlaidas dengiame iš biudžeto, užsitikrindami tam tikrą pastovų, tvarų finansavimo būdą.

Todėl aš kviečiu tiesiog neišdykauoti ir susikoncentruoti į tai, kad kiekvienas centas gynybai būtų išleistas efektyviai ir stiprintų mūsų gynybą, pirmiausia skaidriai ir efektyviai. Prisiminkite kad ir auksinius šaukštus, kad ir „Boxerius“, kurių, kaip krašto apsaugos ministras gerbiamas L. Kasčiūnas minėjo, kaina jau pasiekė 10 mln. už vieneta, faktinė kaina, o jeigu dar bus perkami nauji su vikšrais, tai sieks gal ir 15 mln.

Tai pasižiūrėkite, už kokią kainą iš privačios kompanijos Vokietijoje 2016 metais (galite rasti tą viešą informaciją, čia jokia paslaptis) pirkto patys vokiečiai. Vokiečiai, Nyderlandai ir Lietuva vieninteliai naudoja tą eksperimentinę kovinę techniką – „Boxerius“, kiti jų nenaudoja, britai seniai pasitraukė iš to projekto. Tikrai yra prabangu, o tokių panašių produktų turbūt galima būtų rasti. Tai aš už efektyvų mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą gynybai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Per šoninį mikrofoną – L. Kasčiūnas dėl vedimo tvarkos.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū. Žiūrėkite, 30 metų kalbėjome, kaip remti lietuvių gamintojus.

PIRMININKAS. Kolega, jeigu jūs norite dėl vedimo tvarkos, prašom, bet replikos bus tik po balsavimo. Labai daug užsirašė ir daug projektų, daug pasiūlymų. Kolegos, labai daug užtruksime. Arba reikėjo užsirašyti diskutuoti.

Kviečiu į tribūną A. Gedvilą.

A. GEDVILAS (MSNG). Gerbiami kolegos, be išlygų pritariu tam, kad mūsų šalies gynyba yra labai svarbu, tačiau, kad apsigintume, pirmiausia reikia atlikti kelis namų darbus – neužsiimti visuomenės kiršinimu, racionaliai ir skaidriai naudoti jau turimus resursus, taip pat išgyvendinti korupcinius reiškinius, skaidrinti, nesislėpti nuo viešųjų pirkimų procedūrų, taip pat laikytis bendros Europos Sąjungos užsienio politikos ir išnaudoti esamus Europos Sąjungos ir NATO mechanizmus valstybės saugumui stiprinti.

Jau esu ne kartą sakęs, kad, matyt, neįmanoma buvo sugalvoti didesnės maišalynės teikiant Valstybės gynybos fondo įstatymo projektą ir lydimuosius teisės aktus. Net ne pirmą kadenciją dirbantys Seimo nariai pasimetė tarp pateiktų pasiūlymų, tačiau esmė aiški – rengiamasi didinti ne tik akcizus, bet ir pelno mokesť, siekiant pažaboti militaristinius valdančiųjų apetitus.

Ir čia reikia labai aiškiai pasakyti, kad ne verslas mokės tuos mokesčius, o ta našta per prekių ir paslaugų brangimą pirmiausia užguls paprastų žmonių pečius. Kitaip tariant, ne kas kitas, o mes visi kartu mokėsime. Tiesa, atsakyti, ką patys padarė gero verslininkams, kurie turės mokėti šį mokesť, kad jų situacija taptų geresnė ir to pelno būtų daugiau, valdantieji, deja, neišgali. Per visą kadenciją nepamenu kokio nors verslui palankaus ir pastovaus įstatymo. Nors net ekonomistai įspėja, kad, siekiant didinti gynybos finansavimą, pelno mokesčio didinimas nėra geriausias variantas, nes tai padarius smarkiai nukentėtų šalies investicinis klimatas, kurio padėties politikai taip pat nesistengia gerinti, o apie šešėlio, kontrabandos mastų mažinimą net neužsimeinama. Kažin kodėl? Ar tik ne dėl to, kad reikės užpakalius nuo kėdžių pajudinti?

Akivaizdu, kad pelno mokesčio didinimas yra visiškai netinkamas būdas finansuoti šalies gynybą ir tam yra kelios priežastys. Pirmiausia, ne Lietuvos žmonės yra kalti, kad mūsų šalis atsidūrė arba galimai gali atsidurti pavojingoje situacijoje, todėl išteklių stiprinant šalies gynybą reikia ieškoti tinkamai panaudojant dabartinius resursus, o ne apsunkinant Lietuvos žmonių situaciją.

Antra. Galų gale, dabartinė valdžia nepadarė nieko, kad žmonių padėtis taptų geresnė. Bandydas prisidengti tuo, kad neva su verslu susitarta, irgi nėra tiesa, nes su smulkiaisiais verslininkais tikrai nėra tartasi. Dabar verslininkai turi mokėti, nepaisydami jau to, kad ką tik praūžė pandemija, sunkumus jaučia iki šiol. Apie pasirengimą finansuoti gynybą yra paskelbė tik kai kurie verslo atstovai. Jeigu jie sutinka tai daryti savanoriškai, sutinku, kodėl gi nepasinaudojus jų pasiūlymu – nebūtų jokios prievartos, nebūtų apkraunami paprasti žmonės. Neabejoju, tie, kurie dirba su valstybiniais užsakymais, kol konkursų tvarka nesikeis, noriai tai darys ir sėkmės jiems.

Beje, užuot skaidrindami ir efektyvindami dabartinį krašto apsaugos finansavimą, kad jame nebeliktų vietos auksiniams šaukštams, valdantieji, atvirkščiai, leidžia įsigijimus apeinant viešuosius pirkimus ir taip dar kartą nori įlįsti į mūsų visų kišenę. Vos tapęs krašto apsaugos ministru, L. Kasčiūnas žadėjo aiškintis ir skaidrinti lėšų panaudojimą šioje srityje. Tiesa, panašu, kad kalbomis viskas ir apsiriboja.

Gerbiamieji, bet koks Lietuvos politikas, turintis sąžinės ir proto, pripažįsta, kad dabartinėje sudėtingoje geopolitinėje situacijoje privalome rūpintis ir stiprinti šalies gynybą. Pripažinkime, kad gynybos mokesťis yra ta pati mokesčių reforma, kurią valdantieji bandė prastumti net kelis kartus šios Seimo kadencijos metu, tačiau kitu pavidalu. Dabartinė siūloma gynybos mokesčių reforma nuskurdins žmones per viešųjų pirkimų nebuvimą...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs jau išnaudojote 5 minutes.

A. GEDVILAS (MSNG). ... (tuoj baigiu) mokesčių didinimą ir skaidrumo mažinimą. Tai išskirtinė nauda valdantiesiems, todėl nepritariu ir siūlau nepalaikyti. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, daugiau kalbėsiu apie smulkųjį ir vidutinį verslą. Manau, šiandien, jeigu mes visi kalbamės, mes suprantame, kad gynybai reikalingos lėšos, bet ar mes turėtume užgniaužti smulkųjį ir vidutinį verslą ir jį labiau apmokestinti? Per pastaruosius ketverius metus dėl infliacijos ženkliai išaugo prekių ir paslaugų kainos, apmokestinamųjų pajamų ribos sumažinimas traktuotinas kaip socialiai neteisingas ir ekonomiškai nepagrįstas (nuo 45 tūkst. iki 20 tūkst.).

Leiskite paklausti. Šiandien, išaugus kainoms, norėdamas pradėti verslą, žmogus išsiperka verslo liudijimą. Kaip ministrė sako, uždriba 2 tūkst. Palaukite, bet pirksdamas verslo liudijimą jis

sumoka už verslo leidimą, toliau yra sveikatos draudimas. Aš paskaičiavau, jis į rankas gaus apie 1,5 tūkst. Bet mes kalbame apie smulkųjį verslą, kai žmogus pradeda savo verslą galvodamas galbūt daugiau uždirbti ir po to kurti verslą. Gal atsiras ir samdomų žmonių. Jei nori pradėti verslą, reikia įsigyti ir priemonių. Mes apie tai visiškai nekalbame. Žinome, kad apie 17 % verslo leidimų yra išsipirkę ir mūsų išmokų gavėjai, tai yra sulaukę senatvės amžiaus. Taip irgi prisidedama, kad jie galėtų lengviau išgyventi. Aš manau, kad dėl šios numatytos administracinės naštos sumažindami pajamas nuo 45 tūkst. iki 20 tūkst. mes realiai sužlugdome smulkųjį ir vidutinį verslą.

Kitas momentas – Akcizų įstatymas. Niekaip šiandien nesuprantu ir nesuprasiu, ir niekas man nepaaiškina, kodėl CO₂ dedamoji yra didinama būtent naftos dujoms, netaikoma gamtinėms dujoms, kodėl CO₂ dedamoji yra daug didesnė naftos dujoms negu durpėms, kurios yra taršesnės, kodėl CO₂ dedamoji yra daug didesnė naftos dujoms negu akmens anglis, kodėl mes visiškai eliminuojame vieną kuro rūšį. Sako, naftos dujos yra iškastinis kuras, o gamtinės dujos – ne. Jeigu pažiūrėtume Europos Sąjungos reglamentą ir pažiūrėtume, kaip yra apmokestinama, tai mes matome, kad lygiai taip pat CO₂ dedamoji taikoma visam iškastiniam kurui. Net direktyvoje nebuvo nurodyta, kad privalo taikyti naftos dujoms, o gamtinėms dujoms buvo numatyta.

Žinau, kad siūlymui nebuvo pritarta. Bet aš šiandien tikrai negalėčiau palaikyti šio įstatymo vien dėl to, kad mes negalvojame, kaip padėti kitam verslui ir kaip išgyventi. Tai atsilieps mūsų kainoms: kils ne tik maisto produktų kainos, bet kils ir kitoms verslo rūšims. Sako, o iš kur gauti lėšų? Labai paprastai. Aš vis tiek grįšiu prie privačių pensijų fondų. Kaip pratęsėme bankų solidarumo mokestį vieniems metams, taip galėjome trejiems metams imti ir sustabdyti privačius pensijų fondus, į kuriuos kasmet pervedame daugiau negu... šiais metais bus daugiau negu 200 mln. Labai paprastai galėtume išspręsti šį klausimą.

Šiandien tokiam įstatymų projektų paketui po pateikimo tikrai negalėčiau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege, jūs sutaupėte laiko. Kviečiu V. Semešką.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, mieli svečiai, pirmiausia aš norėčiau kreiptis į tuos, kurie susilaikė balsuodami po pateikimo. Kreiptis į tuos, kurie balsavo prieš, matyt, net neverta. Jei deramai, kolegos, nefinansuosime ir nestiprinsime savo kariuomenės, savo krašto apsaugos, būsimę prievarta verčiami vergauti okupacinei armijai ir turėsime okupacinę armiją išlaikyti. Kaip kolegos, kurie susilaikė, žvelgia į savo duotą priesaiką saugoti valstybės žemių vientisumą? Prisiekėme visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę. Tai atsakomybės prieš Lietuvos piliečius ir ateities kartas klausimas.

Kalbame apie Valstybės gynybos fondą, kuriam iškelti penki pagrindiniai tikslai. Tai yra divizijos lygmens ginkluotės, technikos ir amunicijos įsigijimas, divizijai reikalingos karinės infrastruktūros sukūrimas. Antras tikslas yra sukurti Vokietijos vadovaujamos brigados infrastruktūrą. Trečias tikslas yra sukurti ir išvystyti kontrmobilumo priemones. Ketvirtas tikslas yra finansuoti karinio mobilumo ir dvejopo naudojimo paskirties transporto infrastruktūros objektus. Penktas tikslas yra civilinės saugos stiprinimas ir plėtra.

Kolegos, geopolitinė padėtis yra įtempta, ir tai yra nieko naujo. Mūsų demonstruojamas vie ningumas parodant tautai, kad mes steigiamo Gynybos fondą, yra gyvybiškai svarbus, pavadinčiau, net egzistenciškai svarbus, norint sustiprinti mūsų krašto apsaugą. Daug alternatyvų neturime. Juk buvo ne vienas pokalbis Vyriausybėje, buvo kviečiami visi, kas norėjo ateiti. Diskutuoti buvo kviečiami visi, kurie norėjo diskutuoti. Pasiūlymus teikti taip pat galėjo visi, kurie turėjo pasiūlymų. Taip, jų galėjo būti įvairių, bet šiandien mes neturime prabangos dar pusę metų diskutuoti ir derinti. Šiandien mes privalome besąlygiškai skubos tvarka įsteigti Valstybės gynybos fondą, ką ir darome, radę geriausius sprendimus. Galbūt jie nėra visiškai idealūs, ko ir negalime tikėtis šioje geopolitinėje situacijoje, vis dėlto kviečiu tuos, kurie susilaikė, pritarti Gynybos fondo įsteigimui ir balsuoti už – už mūsų Lietuvą, už duotą priesaiką, už ateities kartas, kad niekada nereikėtų mums išlaikyti ir maitinti svetimos armijos. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėkoju už sutaupytą laiką. Kviečiu A. Armonaitę.

A. ARMONAITĖ (LF). Mieli kolegos, diskutuosime dar dėl detalių pasiūlymų, bet noriu atkreipti dėmesį, kodėl vis dėlto šiandien šitie sprendimai yra ypač svarbūs. Mes turime nustoti

piešti Lietuvą grėsmės kontekste ir pradėti ir darbai, ir žodžiais rodyti, kad Lietuva savo gynybos situaciją supranta rimtai, nelaukia, kol ateis kažkas kitas ir išgelbės nuo hibridinės ar kažkios kitos grėsmės, ir ambicingai investuoja į savo gynybą. Tarptautinėje spaudoje, vietinėje spaudoje aš noriu matyti tokias antraštes: Lietuva tai yra ta NATO šalis, kuri ambicingai investuoja į savo gynybą, skiria 3 % BVP gynybai finansuoti, oro gynybai, vokiečių brigadai priimti, dronų ir technologijų pajėgumui, savo gynybos pramonei stiprinti ir taip pat nesustoja, mato viziją skirti dar daugiau – 4 % ir daugiau resursų gynybai finansuoti. Sprendimai yra reikalingi šiandien, jie tikriausiai jau buvo reikalingi vakar. Jie, matyt ne visi bus tobuli, jie gali būti subalansuotesni ir būtent dėl to mes teikėme ir registravome savo pasiūlymus, dėl kurių balsuosime ir į kuriuos komitetas iš dalies taip pat atsižvelgė.

Porą minčių apie juos. Savivaldybės viršplaninių pajamų 2023 metais turėjo 300 mln. eurų, maždaug 12 % planą viršijo. Kitamet prognozuojama, kad viršplaninės pajamos gali siekti ir 280 mln. eurų. Nepanaudotos savivaldybių lėšos 2023 metais buvo 63 mln. eurų. Jie grįžo ir buvo panaudoti deficitui mažinti. Aš manau, kad prioritetas šiandien yra aiškus – kuo sparčiau finansuoti savo gynybos pajėgumus ir tuo pat metu kuo mažiau apmokestinti žmones ir verslą. Šiandien toks pasiūlymas bus pristatytas, beje, į jį buvo atsižvelgta Biudžeto ir finansų komitete. Aš tikiuosi, kad jam pakaks palaikymo, nes tai padeda sparčiau finansuoti gynybą, tai papildomai nekelia mokesčių žmonėms ir verslui taip, kad pradėtų kenkti ir žmonių finansinei situacijai, ir kainoms, ir taip toliau. Tai nekenkia ir savivaldybių situacijai. Prašau atvira širdimi į tai pažiūrėti ir laukiau konstruktyvios diskusijos bei sprendimų, kurie Lietuvą padarytų saugiausia šalimi, tokia šalimi, kuri yra saugi ir žmonėms, ir investuotojams, ir naujoms idėjoms kurti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege.

16.14 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876(2) (svarstymo tęsinys)

Dabar kviečiu į tribūną pagrindinio komiteto pranešėją – pirmininką M. Lingę. Svarstysime pasiūlymus dėl šio paketo pirmojo projekto. Prašom, gerbiamas pirmininke.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nuo pelno turbūt pradėsime?

PIRMININKAS. Turbūt pradėsime nuo Valstybės gynybos fondo lėšų. 4 straipsnis.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Galime ir dėl fondo, bet galėjome užbaigti...

PIRMININKAS. Taip, nuo fondo, nuo Gynybos fondo. Jūs norite fondu užbaigti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Racionalu būtų, bet kaip jau jūs...

PIRMININKAS. Tai yra pirmas projektas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerai, pradėkime nuo fondo. Tai čia...

PIRMININKAS. Dėl 4 straipsnio yra Seimo narių A. Armonaitės ir V. Mitalo pasiūlymas. Jūsų komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mūsų komiteto išvada – pritarti iš dalies šitam siūlymui. Juo yra 2025 metams... Bet turbūt pristatyti reikėtų?

A. ARMONAITĖ (LF). Neįjungtas mano mikrofonas, todėl aš kalbu *ant viršaus*. Tikriausiai būtų logiška, kad būtų galima pristatyti pasiūlymą, teisingai, posėdžio pirmininke?

PIRMININKAS. Taip, aš norėjau paprašyti. Prašom pristatyti.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkui. Aš turiu klausimą dėl pristatymo tvarkos. Kadangi pasiūlymas yra dėl 4 straipsnio kelių dalių, ar jūs siūlytumėte pristatyti visą iškart, ar dalimis?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jisai yra išskaidytas, bet, matyt, nubalsavus dėl šitų, kiti redakcinio pobūdžio išeina.

A. ARMONAITĖ (LF). Gerai, žiūrime tada, ką mes siūlome. Aš apie esmę. Jeigu dar reikės laiko, tai, tikiuosi, pridėsite. Yra keletas dalykų, ką mes su kolega Vytautu siūlome, kaip papildyti šitą Gynybos fondą, iš kokių šaltinių. Manome, kad vis dėlto racionalūs tie pasiūlymai, dėl to aš ir pristatysiu. Pirmas šaltinis, ką siūlytume, tai išplėsti fondo finansavimo galimybes ir visą akcijų padidinimą 2025–2027 metų laikotarpiu skirti būtent šitam fondui finansuoti. Tai yra ne tik tai, kas šiuo metu atnešta, bet ir apskritai kokia dalis bus padidinta. Tai yra pirmas blokas mūsų pasiūlymų.

Antras blokas liečia savivaldybių biudžetus. Kaip ir kalbėdama iš tribūnos minėjau, 2023 metais savivaldybių biudžetai dėl augančios ekonomikos, dėl augančio darbo užmokesčio fondo gavo 300 mln. eurų viršplaninių pajamų. Kitamet viršplaninių pajamų planuojama turėti apie 280 mln. eurų. 2023 metais savivaldybėse buvo nepanaudota 63 mln. eurų, jie grįžo atgal. Mes manome, kad yra racionalu, ką Finansų ministerija iš pat pradžių ir siūlė, – bent dalį tų lėšų skirti gynybai finansuoti. Bazinis Finansų ministerijos pasiūlymas anksčiau buvo 150 mln. eurų, vėliau liko 25 mln. civilinei saugai. Na, mes vis dėlto matytume, kad tą likusią dalį būtų galima vis tiek įsigijimams panaudoti. Toks antras pasiūlymų blokas.

Na, ir trečias blokas, kuris liečia Gynybos fondo finansavimo šaltinius, yra nepanaudotų asignavimų skyrimas į Valstybės gynybos fondą. Mes siūlome, kad 2025–2030 metais, tuo laikotarpiu, kuriuo ir steigiamas šitas fondas, atskiru Vyriausybės sprendimu iki 50 % nuo asignavimų valdytojams skirtų ir nepanaudotų lėšų už praėjusius finansinius metus keliautų į šį fondą. Pavyzdžiui, 2022 metais nepanaudota buvo 139 mln. eurų, 2023 metais – 158 mln. eurų. Tarptautinis valiutos fondas savo naujausioje Lietuvos ataskaitoje rekomenduoja lanksčiau...

PIRMININKAS. Kolege...

A. ARMONAITĖ (LF). ...taikyti fiskalinės drausmės taisyklės dėl didėjančių gynybos poreikių. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar jau jūs?..

A. ARMONAITĖ (LF). Žiūrėkite, aš girdžiu triukšmą salėje. Aš tiesiog pristatau visą pasiūlymą, kad nereikėtų kartoti penkis kartus to paties.

PIRMININKAS. Taip, jūsų pasiūlymas yra iš trijų dalių.

A. ARMONAITĖ (LF). Ačiū, dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada norėčiau, kad komiteto pirmininkas pristatytų komiteto išvadą ne tik apskritai, kad iš dalies, o ką tas iš dalies reiškia?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip. Komitetas pritarė šiam pasiūlymui iš dalies. Ten labiausiai koncentravomės į pritarimą tam, kur buvo siūloma: 125 mln. eurų nuo savivaldybių biudžetams tenkančios pastoviosios gyventojų pajamų dydžio dalies būtų skiriama 2025 metams. Komitetas siūlė šią dalį sumažinti, 60 mln. pasiūlyti nuo komiteto papildomai 2025 metams, tai prisidėtų prie 25 mln., bendra suma būtų 85. Dėl 2025 metais susidariusios CO₂ saugumo dedamosios mažesnio didinimo ir ten atsivėrusios 60 mln. skylės tai būtų padengiama iš šitų lėšų.

Komitetas pritarė išdėstyti pamečiui, kad pirmaisiais – 2025 metais CO₂ dedamoji, saugumo dedamoji, būtų didinama lėčiau, o tiesiog paskui jau procentais būtų padidinta kitais metais. Tai čia toks komiteto pritarimas iš dalies. Visa kita yra daugiau redakcinio pobūdžio pataisymai. Tai, kad Finansų ministerija perveda į fondą, patikslinimas atsiranda. Paskui jau prasideda Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pastabos, tai aš nebesiplėtoju.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausiu pasiūlymo autorių, ar jus tenkina komiteto sprendimas, nereikalaujate balsuoti? Kadangi jau... (*Balsas salėje*) Ne, mes nebalsuojame, kadangi jau suredaguotas straipsnis. Jeigu autoriai nebūtų sutikę, tai mes turėtume balsuoti. (*Balsai salėje*) Atsiprašau, bet čia pagal Statutą nereikia. Per priėmimą, jeigu bus siūlymų, mes galėsime balsuoti, ir atskirai balsuojama dėl straipsnių. Svarstymo stadijoje atskirai dėl straipsnių nėra balsuojama.

Dėl vedimo tvarkos – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Žiūrėkite, tada aš nelabai suprantu paties žanro. Kokio velnio mes turime išklausti visą pristatymą, jeigu dėl jo vėliau nebalsuosime?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Todėl, kad mes komitete nepriėmėme.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Mes paskaityti galime, viskas gerai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mes nepriėmėme viso pasiūlymo, o pasiūlėme pritarimą iš dalies. Jeigu autoriai sutinka su pritarimu iš dalies, tai tada jie nebeprašo balsuoti. Jeigu jie būtų paprašę balsuoti, tada būtų balsuojama dėl pasiūlymo, ir jeigu nebūtų nubalsuota už pasiūlymą, tada būtų likęs komiteto suredaguotas variantas – pritarimo iš dalies.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, kad už mane paaiškino. (*Balsas salėje: „Keičia visą... Apie ką mes kalbame?“*) Taip yra. Jeigu autoriai nebūtų sutikę, būtume balsavę dėl viso jų pasiūlymo. O dabar jau komitetas suredagavo projektą po svarstymo ir jis pasiekė salę.

V. Mitalas dėl vedimo tvarkos?

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, dėl komiteto išvados mes balsuosime pabaigoje. Kai apsvarstysime bendrą klausimą, tada balsuosime dėl komiteto išvados. (*Balsai salėje*) Aš tikrai norėčiau gerbiama kolegai pasakyti, ką reiškia „kokio velnio“? Statute parašyta, kad pasiūlymo autoriai gali pristatyti pasiūlymą. Tai tokio velnio jie ir pristatė. Jeigu jums kas nors neaišku, įbeskite akyles į Statutą, pasiskaitykite ir pamatysite, kokio velnio. Kokio velnio!

PIRMININKAS. Taip. Gerbiama kolegą, einame toliau prie kitų siūlymų. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas dėl 8 dalies. (*Balsai salėje*) Kolegos, balsuosime dėl visos išvados. Dėl pasiūlymų mes balsuojame tada, kai pasiūlymui komitetas nepritaria arba pasiūlymo autoriai nepritaria komiteto išvadai pritarti iš dalies. Tada balsuojame. Nes projektas jau sureduotas ir jis užregistruotas toks, koks sureduotas komitete.

Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, čia turbūt pristatys pirmininkas.

PIRMININKAS. Prašom pristatyti. R. Juška.

R. JUŠKA (LSF). Dėkoju už suteiktą galimybę. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pateikė tris pasiūlymus. Dabar eilės tvarka. BFK pritarė ir integravo į projektą įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalies 8 punktą. Kadangi tai mūsų redakcija, BFK pritarė. Mus tas tenkina ir sutinkame.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Bet dabar čia yra pasiūlymas dėl datos, kad jūs siūlėte...

R. JUŠKA (LSF). Tai eilės tvarka. Aš sakau: tris pasiūlymus. Dėl pirmo pasiūlymo mus tenkina. Antram pasiūlymui BFK nepritarė ir prašysiu teikti Seimui balsuoti. Siūlome numatyti, kad iš savivaldybių biudžetų paimta gyventojų pajamų mokesčio lėšų suma galėtų būti naudojama tik Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programai savivaldybėse įgyvendinti. Komitetas siūlo įstatymo projekto 5 straipsnį papildyti 6 dalimi ir ją išdėstyti taip: šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodyta lėšų suma skiriama šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytai programai įgyvendinti savivaldybėse. Tam BFK nepritarė. Prašau teikti balsuoti taip, kaip suformulavo Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

PIRMININKAS. Aš pasitikslinku dėl pirmo pasiūlymo, kur buvo dėl datos, jūs pritarėte komiteto išvadai?

R. JUŠKA (LSF). Iki datos mes dar nepriejome, nes dėl datos eilės tvarka yra 8 straipsnis. Mes pradedame nuo 4, 5 ir eilės tvarka vėliau yra 8 straipsnis. Nešokinėkime.

PIRMININKAS. Čia data yra 4 straipsnio 8 dalyje. Dabar, pastaruoju metu, jūs kalbėjote jau apie 5 straipsnio 6 dalį. Taigi straipsnių eilės tvarka...

R. JUŠKA (LSF). Mes kalbėjome apie 4 straipsnio 1 dalies 8 punktą, jam BFK pritarė ir mus tenkina, nes padarė pagal mūsų redakciją.

PIRMININKAS. Tenkina. Tvarka. Gerai.

R. JUŠKA (LSF). Antras pasiūlymas, apie kurį...

PIRMININKAS. Antras pasiūlymas. Komiteto išvada dėl antro Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo.

R. JUŠKA (LSF). BFK nepritarė.

PIRMININKAS. Aš klausiu gerbiamo M. Lingės.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Mes dar grįšime prie datos, nes data konsoliduota yra anksčiau negu tas pasiūlymas, kurį dabar aptariame. Jeigu kalbame apie programos lėšų skyrimą tik savivaldybėms, tai komitetas nepritarė. Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nurodytos programai įgyvendinti numatytos lėšos galės būti skiriamos ne tik savivaldybėms, tačiau ir nacionaliniu mastu įgyvendinamoms priemonėms, kurios būtinos civilinei saugai užtikrinti. Tokia komiteto pozicija.

PIRMININKAS. Gerai. Dabar dėl kito pasiūlymo. (*Balsai salėje*)

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tai balsuojame.

PIRMININKAS. Ten komitetas pritarė iš dalies.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Šitam nepritarė, bet dabar...

PIRMININKAS. O tam nepritarė. Aš girdėjau, kad R. Juška, pristatydamas komiteto siūlymą...

R. JUŠKA (LSF). Kur iš dalies pritarė.

PIRMININKAS. ...prašė balsuoti.

R. JUŠKA (*LSF*). Taip, prašėme ir prašome, kur kalbate apie datą, nors tai yra jau kitas. BFK pritarė iš dalies, bet prašau teikti balsuoti dėl VVSK formuluotės. Valstybės gynybos fondo lėšų šaltinį iš savivaldybėms tenkančios gyventojų pajamų mokesčio dalies, tai yra šaltinį leidžiančios nuostatos galiojimą aiškiai susieti su Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programos įgyvendinimo trukme, tai yra iki 2030 m. gruodžio 31 d. Komitetas siūlo papildyti įstatymo projekto 8 straipsnį 8 dalimi ir ją išdėstyti taip: šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 8 punktą galioja iki 2030 m. gruodžio 31 d.

Primygtinai prašome balsuoti, nes, brangieji, Savivaldybių asociacija, merai ir visos savivaldybės sutiko prisidėti 150 mln. iki 2030 metų pabaigos, jeigu bus įrašyta ši data, o neprisidengiant abstrakčiai programa, kuri iki 2030 metų pabaigos gali būti pildoma, tobulinama. Jiems reikalinga tiksli, konkreti data, todėl komitetas ir prašo, kad ši data būtų įrašyta.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies, ir tikrai vietoj konkrečios datos siūloma formuluotė būtų: nurodant, jog lėšos skiriamos iki tol, kol bus įgyvendinta Krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme nurodyta programa, tai yra kol bus pasiekti iškelti tikslai.

R. JUŠKA (*LSF*). Mūsų šitas netenkina ir prašome balsuoti.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Gerai.

PIRMININKAS. Aišku. Gerbiami kolegos, dėl pasiūlymo nėra norinčių pasisakyti. Finansų ministrė G. Skaistė per šoninį mikrofoną.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau, norėjau registruotis dėl pasiūlymo, nes iš pradžių nebuvo pradėta registracija, dabar jau nebespėjau. Tiesiog noriu pasakyti, kad kalbėjome su komiteto pirmininku, mes būtume linkę pritarti dėl datos nustatymo. Kadangi tikrai jaučiu, kad yra debatų dėl tų papildomų 60 mln., o šita balsavimo stadija mums neleidžia balsuoti dėl pasiūlymo, nes tai yra suredaguota komiteto versija, pažadame, kad registruosime pasiūlymą, matyt, priėmimo stadijoje tam, kad būtų galima ketvirtadienį turėti tokį sprendinį, kuris sulauktų daugiausiai palaikymo ir galėtų turėti daugiau konsensuso parlamente. Šiandien tiesiog dėl iniciatorių pasiūlymo nebalsuojame, nes pritariame komiteto suredaguotai versijai, šiandien keliauja toks variantas, bet iki priėmimo, manau, pritariame korekcijai šitos vietos tam, kad sutelktume didžiausią galimą palaikymą parlamente. Dėl to prašyčiau tiesiog nestabdyti paties Gynybos fondo įstatymo, nes jis yra kertinis ir tikrai esame atviri diskusijoms, kad sulauktume didžiausio pritarimo.

PIRMININKAS. Ačiū. Pagrindinio komiteto prašymas yra balsuoti. Atsirado norinčių pasisakyti dėl pasiūlymo. Prieš – L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Ačiū. Klausau apie numatytą datą ir girdžiu tą vadinamąjį kompromisinį variantą. Išties kvaila nusistatyti datą, ten 150 mln., ir nusistatyti datą, kad mes tiek duodame, bet atėjus laikui mes neturime pasiektų tikslų. Juk negalime iki 2030 metų žinoti, kas pabrangs, kur pabrangs, ko mums iš tiesų po trejų metų prireiks, nes dabar yra 2024-ieji, po trejų metų – 2027-ieji, dar labiau nežinome, ko prireiks po šešerių metų. Turbūt logiškas variantas – iki tol, kol pasieksime tikslus, kurie yra aiškiai išdėstyti, ko mums reikia, ir tada šitą klausimą baigiamo. Neįsivaizduoju, kad kitaip būtų galima išspręsti šitą problemą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų už L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kai mes priimame įstatymą be termino ir (arba), kaip mes dabar sakome, laikinai, kol kokius nors tikslus pasieksime, taip, mes žinome, kurie tikslai, žinome, kad taip bus visam laikui. Todėl iš tikrųjų labai pritariu Savivaldybių asociacijos ir komiteto siūlymui, kur yra nurodytas terminas. Kažkodėl mes nurodėme terminą – vienus metus solidarumo mokesčiui, o šitiems visiems mokesčiams mes nenurodėme jokio termino. Tai jeigu esame solidarūs, būkime malonūs, visiems tą padarykime ir nurodykime – iki 2030 metų. Matysime, neįgyvendinome, tada spręs Vyriausybė, ką toliau daryti. Aš siūlau pritarti šitam pasiūlymui – 2030 metai, nes nuo pat pradžių mums užkliuvo, kad be termino visas šitas reikalas. Siūlau palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Dabar balsuosime dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo visa apimtimi dėl konkrečios datos. Jeigu bus nepritarta, liks komiteto suredaguota. Balsuojame.

Užsiregistravo 124, balsavo 124: už – 116, prieš nėra, susilaikė 8. Pasiūlymui pritarta. Kitas Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymas.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Mes jį jau aptarėme.

PIRMININKAS. Mes jį jau aptarėme. Komiteto nuomonė, kad reikia balsuoti.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Nuomonių dėl motyvų nėra dėl pasiūlymo. Kolegos, balsuojame dėl Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymo dėl 5 straipsnio 6 dalies.

Užsiregistravo 124, balsavo 123: už – 66, prieš – 7, susilaikė 50. Pasiūlymui pritarta. Dėl visų pasiūlymų apsispręsta.

Dėl viso projekto. Yra dėl balsavimo motyvų. Per šoninį mikrofoną – R. Juška.

R. JUŠKA (*LSF*). Pirmininke, norėčiau, kad mano balsas būtų įskaitytas už. kažkas nesuveikė.

PIRMININKAS. Prašom?

R. JUŠKA (*LSF*). Mano balsas už, kažkas nesuveikė.

PIRMININKAS. Supratau, dėl protokolo – R. Juškos balsas buvo už paskutinį pasiūlymą.

Dėl balsavimo motyvų – D. Šakalienė už.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Kai kalbame apie Gynybos fondą, tai turbūt visi suprantame, kad kokios nors išeities mums reikės ieškoti. Aš atsiprašau, dėl Gynybos fondo ar dėl pasiūlymo?

PIRMININKAS. Dėl fondo.

D. ŠAKALIENĖ (*LSDPF*). Dėl Gynybos fondo, sakau, mums reikia ieškoti išeičių, nes akivaizdu, kad papildomas finansavimas gynybai yra reikalingas. Galbūt mūsų šiandien nedžiugina elementai, iš kurių yra sudėliotas Gynybos fondas, nes dėl kai kurių iš jų tikrai turime priekaištų, bet, be jokios abejonės, paties Gynybos fondo įstatymo projektas yra reikalingas ir mes tikimės, kad iki priėmimo galbūt tam tikrus klausimus pavyks išspręsti. Čia buvo išsakyta ir finansų ministrės tam tikrų pasiūlymų.

Faktas yra tas, kad ir kaip spręstume šį klausimą ir kaip dėliotume, labai norėtusi, kad mes sugebėtume suvokti, kad solidarumas taip pat yra susijęs su proporcingumu ir suvokimu, kur mes turime rezervo ir kur rezervo neturime. Labai tikiuosi, kad tuos atsakymus rasime, nes juos spręsti galiausiai teks visiems.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai nesu prieš fondą ir labai sveikinu šią fondo idėją, tačiau man nepatinka jo formavimo principai.

Kolegos kalbėjo, kad Lietuvoje absoliutus skurdas yra vienas didžiausių, energetinis skurdas taip pat didžiausias Europoje. Ir mes sprendžiame pačių skurdžiausiųjų sąskaita, didindami vartojimo mokesčius. Atsipeikėkite!

„Ignitis“ – 25 % byra į privačias kišenes. Kiekvienais metais virš 100 mln. skiriama dividendams. Tai 25 mln., prašau imti. Stadionas – 156 mln., o Kaunas su didžiausia permoka 40 išleido. Prašau, yra virš 100 mln. Nacionalinis plėtros bankas. Tai sukime pinigus ten ir žiūrėkite, kiek sutaupysime, – ne komerciniuose bankuose valstybės ir savivaldybių biudžetą, o sukime tuos pinigus valstybiniame banke. Mes turime daug tų šaltinių.

Verslas sako, 4 %, 5 %. Aš sutinku, bet verslui, pažiūrėkite, ką jūs siūlote, – 1 % padidinti pelno mokesčių ir surinkti 35 kartus... su mažų įmonių taip pat 1 % didinamu pelno mokesčiu. Tai toks prisidėjimas. Jie žino, kad vartotojai sumokės pirkdami paslaugas, pirkdami produktus, todėl jie gali kelti iki 10 % BVP.

Ir apskritai toks formavimas nuo bendrojo vidaus produkto yra nesuderinamas. Mes kalbame: surinkime pinigus, o kas nors sugalvos, kaip juos panaudoti. Ne, pinigai turi... Biudžetas yra programinis, Gynybos fondas taip pat turi būti programinis, su aiškiais pirkiniais ir visais efektyviais panaudojimo būdais. Todėl nepasisakau prieš fondą, bet prieš formavimo principus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Taigi, kolegos, balsuojame dėl viso projekto po svarstymo. Tai yra Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876(2).

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 92, prieš – 1, susilaikė 24. Po svarstymo projektui pritarta. (*Plojimai*)

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Noriu pasakyti, kad Liberalų sąjūdis šioje stadijoje balsavo su išlyga. Mums iš anksto pasakius, kad mes būsime prieš pinigų iš savivaldos paėmimą, tai, deja, įvyko be galimybės šiandien balsuoti. Komitetas iš dalies pritarė Laisvės partijos pasiūlymui, Laisvės partija su tuo sutiko, Seimas, mes, netekome galimybės balsuoti. Tačiau po ministrės G. Skaistės pažado tuos dalykus išspręsti iki priėmimo stadijos mes sutarėme, kad balsuojame. Noriu išsakyti tokią mūsų poziciją.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – G. Surplys.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš principo E. Gentvilas įvardijo tai, ką ir aš norėjau pasakyti jau anksčiau. Mes tapome procedūrų vergais ir gerą idėją sugadinome skriausdami savivaldybes. Todėl aš tikiuosi, kad per priėmimą tos kliauzos bus išgaudytos ir mes galėsime sulaukti didesnio Gynybos fondo projekto palaikymo. Jis šiaip yra, aišku, svarbus ir reikalingas.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Ačiū, pirmininke. Aš tai siūlau Gynybos fondo nepaversti politinio turgaus diskusijomis.

PIRMININKAS. Ačiū kolegoms už konstruktyvias replikas.

16.42 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877(2) (svarstymo tęsinys)

Kolegos, dabar kitas darbotvarkės klausimas – Pelno mokesčio įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877.

Dėl jo yra keli pasiūlymai, tiksliau, vienas pasiūlymas dėl kelių straipsnių. Aš manau, kad mes svarstysime juos kompleksiskai, viena kartą, nes siūlymas yra toks pats. Pasiūlymo autoriai – G. Paluckas, L. Jonauskas, A. Sysas. Pristatys turbūt gerbiamas G. Paluckas.

G. PALUCKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatyti, matyt, čia labai daug nereikia. Jeigu mes jau stengiamės sutelkti kokią nors tvaresnę Gynybos fondo finansavimą, tai reikia pasižiūrėti į šaltinius. Jeigu mes kalbame apie akcizus, vadinamuosius vartojimo mokesčius, tai kalbame apie tuos vartojimo mokesčius, kurių... to vartojimo, kurio stengiamės išvengti arba mažinti. Tai yra alkoholio vartojimas, tabako vartojimas, galų gale kuro vartojimas aplinkosauginiais tikslais. Tuo tarpu pelno siekimas yra permanentinis žmogaus siekis. Dėl šios priežasties juridinių asmenų pelno mokesčio šaltinis yra tvariausias. Be abejo, jis gali pabanguoti dėl ekonominio cikliškumo, bet būtent dėl šios priežasties ir yra siūloma ne 1 % numatyti, o 3 %, nes tai solidžiai ir tvariai papildytų formuojamą Gynybos fondą. Ačiū, kolegos. Kviečiu pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė siūlymui. Komitetas siūlo laikytis Vyriausybės siūlymo papildomai didinti 1 % pelno mokesť, tiek pagrindinį, tiek lengvatinius tarifus. Komitetas įvertino ne tik fiskalinį aspektą, bet ir atsižvelgė į tai, kad apmokestinimo pelno mokesčiu sistema, įskaitant pelno mokesčio tarifo dydį, yra reikšmingas ekonominis įrankis, prisidedantis prie patrauklios investicinės aplinkos ir šalies konkurencingumo užtikrinimo. Labai svarbu įvertinti regioninį aspektą, kontekstą. Kaimyninės šalys turi patrauklius pelno paskirstymo režimus ir pelno apmokestinimo modelius.

Antras, matyt, svarbus momentas. Tiek standartinio, tiek lengvatinio pelno mokesčio tarifo padidinimas 1 procentinio punkto dydžiu pagrįstas siekiu, kad, neišskiriant tam tikro sektoriaus ar veiklos rūšies, būtų solidariai prisidedama prie valstybės gynybos stiprinimo ir, kompleksiskai vertinant, subalansuota su kitais pasiūlymais dėl Gynybos fondo paketo.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, dėl balsavimo motyvų. L. Savickas – už.

L. SAVICKAS (*DFVL*). Gerbiami kolegos, šiandien mums labai svarbus momentas – išreiškiaime bendrą matymą, kad reikia formuoti Gynybos fondą. Dabar turime sudėlioti, iš ko jisai bus formuojamas. Pasiūlymai dėl Pelno mokesčio įstatymo buvo vieni iš tų, kai tikrai opozicinės fra-

kcijos kryptingai indikavo, kad tai yra kryptis, nuo ko galima atsispirti. Šiandieną taip pat susitarėme dėl bankų solidarumo mokesčio, tikriausiai artimiausiu metu susitarsime dėl akcizų už alkoholį, tabaką. Tai ir turi būti pagrindinės dedamosios. Akivaizdu, kad Vyriausybės pasiūlytas 1 procentinis punktas, na, pajamos nebus pakankamos šiam fondui suformuoti, dėl to tikrai raginu balsuoti už šį pasiūlymą. Jeigu matysime, kad tie 3 % per daug, galbūt galėsime susitarti dėl 2 procentinių punktų. Bet tai iš esmės tampa ašimi, aplink kurią mes galime suburti šį fondą. Todėl tikrai pasisakau už.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Matyt, gynybai skiriama dalis nuo BVP neturėtų augti mažinant patį bendrąjį vidaus produktą. Mes turime atsižvelgti į verslo aplinką Lietuvoje, į verslo aplinką regione ir į mūsų šalies konkurencingumą. Vyriausybė jau atnešė pelno mokesčio dalies padidėjimą 1 procentiniu punktu. Ką dabar siūlo kolegos? Tai yra didinti 3 procentiniais punktais nuo dabartinės pelno mokesčio bazės. Tai yra neteisingas ir ekonomikos augimui žalingas sprendimas. Verslas pritaria: gerai, pakelkite mums 1 procentiniu punktu. Bet, kolegos, mes turime atkreipti dėmesį į tai, kokia yra konkurencinė aplinka regione. Taip, kai kuriose kaimyninėse šalyse yra didesnis pelno mokestis, tačiau ten taip pat galioja reinvestuojamo nulinio pelno mokesčio režimai. Vadinasi, tai, ką įmonės investuoja į plėtrą, į naujas darbo vietas, įrenginius, yra neapmokestinama. Tokio reikšmingo režimo Lietuva šiuo metu neturi. Galvodami apie gynybos finansavimą, mes turime priimti subalansuotus ir adekvačius sprendimus. Deja, šitas sprendimas nėra toks. Todėl kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Balsuojame dėl kompleksinio pasiūlymo dėl kelių straipsnių. Kadangi pasiūlymas yra toks pats, balsuosime vieną kartą.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 37, prieš – 32, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

Kolegos, dėl viso dėl balsavimo motyvų nori pasisakyti V. Semeška. Atsisako. Kolegos, balsuojame dėl viso projekto. Tai yra Pelno mokesčio įstatymo keletu straipsnių pakeitimo įstatymo projektas po svarstymo.

Užsiregistravo 119, balsavo 117: už – 90, prieš nėra, susilaikė 27. Po svarstymo projektui pritarta.

16.49 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2, 6, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3878(2). Svarstymo stadija.

Dėl jo taip pat yra pasiūlymų. Pirmas pasiūlymas dėl 2 straipsnio yra Seimo nario G. Kindurio. Prašome pristatyti pasiūlymą.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Teikiu pasiūlymą, nes prieštarauju nuostatai, išaiškintai aiškinamajame rašte ir išsakytai komiteto posėdyje, kad kalbant apie verslo liudijimus nurodyta, kad individuali veikla yra tęstinė ir kad neturėtų būti laikoma nutrūkstama tomis dienomis, kai jos vykdančias asmuo tiesiog neatlieka, už tai verslo liudijimus ruošiamasi leisti naudoti ne mažiau kaip 30 dienų iš eilės. Su aiškinimu, kad tai yra tęstinė, negalima sutikti, nes tai priklauso tikrai nuo daugelio faktorių. Dažnai žmogui gali elementariai trūkti laiko nuolat užsiimti papildoma veikla su verslo liudijimu, nes jis gauna darbo užmokestį pagal sutartį už darbo dienas, nesvarbu, ar dirba privačiame, ar biudžetiniame sektoriuje, ir todėl dažnai jisai dirba tik švenčių dienomis ar savaitgaliais taip prisidedamas prie savo šeimos išlaikymo. Kaip elementarų pavyzdį galima paminėti tokias veiklas kaip apželdinimo, langų valymo, malkų skaldymo paslaugos ir kitas. Tai paslaugos, kurios bus teikiamos tik užsakius ir joms nereikia parengiamųjų darbų, kaip teigiama aiškinamajame rašte. Be to, yra veiklų, kurios gali nutrūkti ir dėl oro sąlygų. Tokių pavyzdžių tikrai galima rasti daug. Šiuo metu verslo liudijimai išduodami ne trumpiau kaip 5 dienoms, kurios neprivalo eiti paeiliui. Taigi, įgyvendinant įstatymo nuostatą, kad verslo liudijimas negali būti išduodamas trumpiau kaip 30 dienų iš eilės, tai tiems asmenims, kuriems verslo liudijimui pakako 5 dienų per metus, po minėto įstatymo įsigaliojimo verslo liudiji-

mai pabrangs 6 kartus, jeigu lyginsime, kad jie dirbo mėnesį, ir keliasdešimt kartų, jeigu lyginsime 5 dienas su visais metais.

Be to, pagal verslo liudijimo dienų skaičių asmuo moka dar du mokesčius, tai privalomojo sveikatos ir valstybinio socialinio draudimo, jie yra tikrai didesni nei GPM už verslo liudijimą. Taigi mano siūlymas – ne trumpesnis laikotarpis kaip 30 dienų, 20 dienų per metus. Tai būtų keturis kartus daugiau nei dabar. Tai būtų toks kaip pereinamasis laikotarpis.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Matyt, išskirtume porą momentų. Verslo liudijimai, suprantame, yra kaip alternatyvi forma individualiai veiklai, pajamoms, gaunamoms iš šitos veiklos, apmokestinimi. Visada galima pasirinkti ir individualios veiklos pajamas apmokestinti imant metinį veiklos rezultatą, jeigu toks mokėjimo būdas yra tinkamesnis įvertinus konkretaus gyventojų vykdomos veiklos ypatybes.

Kitas, matyt, svarbus momentas, kad kartu vertinta, kad 30 dienų kalendorinio mėnesio minimalus laikotarpis jau yra naudojamas, mokant ir skaičiuojant valstybinio socialinio draudimo, taip pat ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas, todėl siūloma išlaikyti Vyriausybės pasiūlytą 30 dienų termino laikotarpį.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų G. Skaistė – prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Viena iš trijų turbūt esminių dedamųjų šitame įstatyme yra tai, kad siūlome keisti tris reguliavimus. Vienas iš jų yra nustatyti, kad verslo liudijimai galėtų būti sumokami... verslo liudijimo forma fiksuotas gyventojų pajamų mokestis už laikotarpį, ne trumpesnis kaip 1 mėnuo. Tai generuoja papildomų keliolika milijonų eurų į valdžios sektorių ir tai keliautų gynybai. Jeigu šiam įstatymui būtų nepritarta, tai jau keliolika milijonų eurų.

Kartu atkreipsiu dėmesį, kad EBPO atliko studiją, tai yra paremta jų rekomendacijomis, kaip minėjo ir komiteto pirmininkas. Individuali veikla yra apmokestinama arba nuo 5 % iki 15 % gyventojų pajamų mokesčio, arba sumokant fiksuotą gyventojų pajamų mokestį, tokiu atveju išsi-perkant verslo liudijimą, tačiau iš esmės tai yra individuali tęstinė veikla. Tai reiškia, kad žmogus ją užsiima nuolat ir todėl turėtų, matyt, nuolat mokėti ir socialinio draudimo įmokas tam, kad būtų draustas. Pandeminė situacija parodė, kad tie žmonės, kurie dirba savarankiškai, labai dažnai daugiausia nėra visai socialiai drausti ir todėl susiduria su kitomis gyvenimiškomis situacijomis, kurios yra gana problemiškos. Todėl norėdami užtikrinti, kad tie žmonės, kurie dirba savarankiškai, būtų apdrausti nuolat tuomet, kuomet verčiasi ta veikla, o ši veikla iš esmės yra tęstinė, visgi siūlytume likti prie parengto įstatymo projekto taip, kaip Biudžeto ir finansų komitetas yra pritaręs, ir nepritarti pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nėra norinčių pasisakyti.

Kolegos, balsuojame dėl G. Kindurio pasiūlymo dėl Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 2 straipsnio.

Užsiregistravo 116, balsavo 115: 50 – už, prieš – 33, susilaikė 32. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra Seimo narių A. Armonaitės ir V. Mitalo. Prašom pristatyti.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Trumpas pasiūlymas – susieti verslo liudijimų ribą su kasmet kintančiu dydžiu. Taip išvengsime kasmetinio ribos dydžio peržiūrėjimo dėl infliacijos ir darbo užmokesčio augimo. Mes siūlome 18 vidutinių darbo užmokesčių dydį. Kaip suprantu, komitetas atsižvelgė iš dalies. Pirmininkas pristatys. Balsuoti nereikalausime.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto išvada – pritarti iš dalies. Pritariame, kad būtų susieta su kintančiu dydžiu, vidutinio darbo užmokesčio dydžiu, tiesiog sumą siūlome ne 18, o 10 VDU. Būtų susieta su ta riba, kurią Vyriausybė ir siūlė kaip atitiktinę – nustatyti ribą nuo 45 iki 20 tūkst. eurų.

PIRMININKAS. Kiek aš girdėjau, pasiūlymo autoriai nesiūlo balsuoti, juos tenkina komiteto išvada, tai nebalsuosime. Daugiau pasiūlymų nėra. Tiksliau, yra, bet jis nėra susijęs su siūlomomis projekto nuostatomis, tai yra su tais straipsniais, kurie yra projekte, tai mes jo ir nesvarstome. Kolegos, balsuojame. Atsiprašau, dėl motyvų prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, man truputėlį keista buvo, kad Laisvės frakcija sakė: pritariame iš dalies siūlymui vos ne per pusę sumažinti pajamas, gaunamas iš verslo liudijimo. Taip, labai geras siūlymas, kad susietume su koku nors dydžiu,

kuris faktiškai augtų kiekvienais metais, priklausomai nuo vidutinio darbo užmokesčio. Iš tikrųjų negaliu palaikyti šito projekto vien dėl to, kad mes sunaikiname smulkųjį ir vidutinį verslą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų už nėra norinčių kalbėti. Taigi balsuojame dėl viso projekto, tai yra Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo keturių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3878(2).

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 56, prieš – 15, susilaikė 46. Projektui po svarstymo nepritarta. Jeigu komitetas, tai yra jeigu Seimas nepritaria projektui po svarstymo, tada mes turime arba gražinti iniciatoriams tobulinti... atmesti arba gražinti iniciatoriams tobulinti, kolegos. Replikos po balsavimo – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Mano balsas – už. Jeigu surenkama pakankamai, norėčiau perbalsuoti.

PIRMININKAS. Protokole – balsas už. Per šoninį mikrofoną – D. Griškevičius.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Man atrodo, kolegos, turime gerą pavyzdį, kaip procedūriniai dalykai iš esmės paralyžiuoja patį sprendimą. Pateikimo stadijoje reikėjo balsuoti dėl viso paketo arba pritariant, arba nepritariant. Svarstymo stadijoje vėlgi neturi galimybės balsuoti už konkretų pasiūlymą, nes neva komitetas pritarė iš dalies. Tai kai neturi galimybės balsuoti dėl pasiūlymo, kuris, tarkime, galbūt neturi palaikymo salėje, tiesiog visas įstatymas, sakykime, tada krenta. Turime gerą pavyzdį.

PIRMININKAS. Taip, per centrinį mikrofoną – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Taip, man šiek tiek yra apmaudu, vis dėlto matant tai kaip bendrą Gynbos fondo kūrimo dalį, kad mes nesugebėjome pereiti svarstymo stadijos su šiuo projektu ir surasti tų sprendimų ir priėmimo stadijoje. Šiek tiek gaila. Replikuodamas dar norėčiau pasakyti, kad taip pat būna apmaudu, kai, na, buvo toks K. Adomaičio siūlymas, kuris buvo nesvarstytas šitame projekte, nes jisai gal tiesiogiai nesisiejo, bet K. Adomaitis tą projektą dėl gyventojų pajamų mokesčio tam tikros išimties anksčiau yra pateikęs. Vyriausybės išvada yra kažkur tenai užstriusi. Noriu vis dėlto paraginti Vyriausybę tuos keletą mėnesių jau nebesvarstyti, eiti su projektu ir su aiškia išvada. Tada tikrai manau, kad Gyventojų pajamų mokesčio įstatymas būtų dar geresnis, jeigu dėl K. Adomaičio projekto būtų Vyriausybės išvada.

PIRMININKAS. Kolegos, noriu pasitarti su jumis. Kadangi po svarstymo projektui nepritarta, pagal Statutą yra kelios galimybės: gražinti pagrindiniam komitetui tobulinti, gražinti iniciatoriams tobulinti arba atmesti projektą. (*Balsai salėje*) Aš siūlysiu balsuoti alternatyviai dėl trijų pasiūlymų. G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tokiu atveju prašytume gražinti komitetui įvertinti, matyt, įvykusias diskusijas.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat siūlau priimti sprendimą gražinti projektą Biudžeto ir finansų komitetui.

PIRMININKAS. Per centrinį – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Yra siūlymas atmesti projektą. Taip pat alternatyvus balsavimas. Prašau balsuoti.

PIRMININKAS. Kadangi jūsų pasigirdo tik du siūlymai: arba gražinti pagrindiniam komitetui, arba atmesti, tai balsuosime alternatyviai. Arba gražinti pagrindiniam komitetui tobulinti, arba atmesti – tinka dėl balsavimo? Kolegos, balsuojame. Už bus gražinti pagrindiniam komitetui tobulinti, prieš – atmesti.

Užsiregistravo 119, balsavo 119: už – 66, prieš – 53. Pritarta variantui – gražinti pagrindiniam komitetui tobulinti. Taigi projektas gražinamas pagrindiniam komitetui, kad jis patobulintų.

17.02 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879(2) (svarstymo tęsinys)

Kitas darbotvarkės klausimas – Akcizų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879(2). Čia mes turime gausybę siūlymų. Pirmas yra Seimo nario J. Dziugelio siūlymas. Kolega, prašom pristatyti pasiūlymą.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų norėčiau atkreipti dėmesį, kad alaus akcizas yra labai abejotinas šiame etape, ir dėl to teikiau pasiūlymų, kurie būtų taiklesni mažųjų aludarių atžvilgiu, kad įstatymo spraga negalėtų pasinaudoti didieji alaus importuotojai. Bet vis dėlto siekdamas neišversti viso fondo vežimo dabartiniame etape aš atsiimu savo pasiūlymą ir tikiuosi, kad Akcizų įstatymo paketas bendrai bus sėkmingai priimtas.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Pasiūlymą atsiėmė.

PIRMININKAS. Nepritarta. Atsiprašau, atsiėmė. Pasiūlymas atsiimtas.

Kitas pasiūlymas yra keleto Seimo narių: A. Bagdono, L. Savicko, K. Starkevičiaus, E. Gentvilo, R. Petrauskienės, A. Kupčinsko, dėl 1 straipsnio. Prašom, kuris iš jūsų pristatys? A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju posėdžio pirmininkui už suteiktą žodį. Visų pirma aš gal apibendrinsiu visą paketą, kad pagrindinis teikiamų siūlymų tikslas yra surinkti daugiau lėšų Lietuvos gynybos fondui. Tikrai nesiuolome atimti jau suplanuotų lėšų iš Lietuvos savivaldybių, taip pat nesiuolome iš savivaldybių atimti lėšų, kurios būtų naudojamos keliams tvarkyti, dviračiams remontuoti, šaligatviams tvarkyti ir kitoms savarankiškomis funkcijoms užtikrinti. Tačiau suprantame, kad krašto gynybai lėšų trūksta, todėl siūlome peržiūrėti akcizus, tiek tabako, tiek alkoholio, ir tai galėtų sugeneruoti papildomus 60 mln. eurų. Tai iš esmės siūlome suvienodinti keliamus akcizus cigaretėms bei kaitinamajam tabakui, padidinant cigaretėms taikomą akcizą per trejus metus nuo Vyriausybės siūlomo – 12,5 % nuo 8,5, taip pat padidinti elektroninių cigarečių skysčiams beveik dvigubai mokestį nuo siūlomo Vyriausybės. Papildomai į biudžetą tai, kaip ir minėjau, galėtų sugeneruoti apie 30 mln. eurų.

Taip pat siūlome, kad akcizas alui ir silpnam vynui didėtų ne taip ženkliai, kaip siūlo Vyriausybė: alui – 12,95 %, silpnam vynui išliktų 152 eurai už produkto hektolitą. Tarpiniams produktams šiek tiek didėtų, kalbu apie spirituotus vynus. Didesnis akcizas, nei siūlo Vyriausybė, būtų siūlomas stipriesiems alkoholiniams gėrimams. Taigi, biudžetą papildytume 30 mln. eurų.

Iš esmės visas paketas yra dėl to, kad galima apie 60 mln. eurų surinkti daugiau, neatimant lėšų iš savivaldybių. Ar norėtumėte, kad kiekvieną punktą išvardinčiau atskirai, ar užtenka tokio apibendrinimo?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs pristatėte visą pasiūlymą. Bet mes juos svarstysime atskirai ir balsuosime atskirai. Gerbiamas pirmininke, prašom pristatyti dėl alaus.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Alui autoriai siūlo mažinti tarifą. Nematome, kad tai yra nuoseklu, vienas rūšis išpreparuojant į mažesniąją pusę, kitas rūšis – į didesniąją pusę. Manome, kad Vyriausybė atnešė subalansuotą projektą, kur yra įvertintos visos aplinkybės, todėl komitetas pritarė Vyriausybės pasiūlytam akcizo tarifo dydžiui.

PIRMININKAS. Kitaip sakant, komitetas liko prie Vyriausybės pateikto varianto. (*Balsai salėje*) Taigi, dėl balsavimo motyvų. G. Skaistė – prieš.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Šiame konkrečiame straipsnyje siūloma sumažinti akcizus alui, vadinasi, būtų mažiau surinkta pajamų į Gynybos fondą. Kalbu apie šį konkretų pasiūlymą. Šiaip rengiant bendrą trimetį paketą Vyriausybėje tikrai buvo diskusijų ir su socialiniais partneriais, ir su kitomis ministerijomis, įvertinta buvo labai daug argumentų, taip pat ir bazė, nuo kurios yra keičiamas, ir tendencijos, ir kaimynų sprendimai dėl akcizų didinimo, taip pat poveikis galutinei kainai. Jeigu alkoholio tūris konkrečiame objekte yra gerokai mažesnis, nepaisant to, kad procentinis pokytis atrodo disproporciškas, poveikis kainai yra visiškai skirtingas. Pagal tai, kas yra pasiūlyta Vyriausybės pateiktame pakete, poveikis etilo alkoholio galutinei kainai būtų gerokai didesnis, daugiau negu dešimt kartų didesnis vieno vieneto kainai negu alui, todėl manome, kad Vyriausybės pateiktas pasiūlymas yra subalansuotas ir atitinkantis, kaip minėjau, turbūt ir rinkos tendencijas, ir poveikį galutinei kainai, ir bendrą politiką, kad 1 % alkoholio skirtingas apmokestinimas turėtų būti mažinamas.

Primindama, kad šis konkretus straipsnis kalba apie tai, kad būtų mažesnis akcizas alui, vadinasi, dėl šio straipsnio priėmimo tiesiog būtų mažiau surinkta pajamų, o ne daugiau, tai tiesiog siūlyčiau tam straipsniui tikrai nepritarti ir palikti taip, kaip komitetas yra suredagavęs.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pasiūlymas yra dėl 1 straipsnio, bet čia kalbama apie trejų metų tarifus, tai balsuosime dėl visų trijų iš karto. (*Balsai salėje*) Yra norinčių kalbėti dėl balsavimo motyvų. A. Širinskienė – už.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolegos, aš tik norėčiau informuoti, nes šiuo metu kaip tik skaitau lobistų deklaracijas, kad birželio 18 dieną Lietuvos aludarių gildija deklaravo lobistinę veiklą būtent dėl šio įstatymo projekto, siekdama sumažinti alaus akcizus, ir šiuo atveju poveikis buvo deklaruotas LSDP, LVŽS ir „Vardan Lietuvos“ frakcijos atžvilgiu. Tai čia dėl skaidrumo tiesiog informacija.

PIRMININKAS. Ačiū, kad kolegė Agnė rūpinasi skaidrumu. Taigi, kolegos, balsuosime dėl kolegų pasiūlymų dėl 1 straipsnio ir, kaip minėjau, dėl trejų metų iš karto bus balsuojama. Vienas balsavimas, konkrečiau – dėl alaus akcizo. Prašome balsuoti, kas už, prieš ar susilaiko. Dėl alaus.

Užsiregistravo 108, balsavo 104: už – 23, prieš – 16, susilaikė 65. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas, kurį kolega A. Bagdonas pristatė, bet čia jau yra dėl 24 straipsnio – dėl šviežių vynuogių vyno ir kitų fermentuotų gėrimų. Taigi, komiteto išvada? Atsiprašau, jūs norėsite atskirai? Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Kadangi svarstome pastraipsniui, tai norėčiau vis dėlto pristatyti. Kolegos, kai kurie nesuprato. Bendras paketas ir buvo tiems sektoriams, kuriems galima nekelti tiek daug akcizo, toks ir buvo pasiūlymas: stipresniems didinti akcizą buvo pasiūlymas ir bendras rezultatas, kad mes būtume pasiekę plius 60 mln. Dabar ministrė pasakydama, kad mes siūlome sumažinti, padarė taip, kad iš esmės patys nebebalsuosime dėl kitų didinimų, nes tada nėra prasmės toliau balsuoti. Jeigu kalbėtume apie vynos ir pačią Seimo narių idėją, kuri buvo pristatyta, tai buvo labai aiškiai pasakytas tikslas – mažinti alkoholio vartojimą, kad žmonės vartotų ne stipriuosius gėrimus, o jeigu nori stipriųjų gėrimų, sumokėtų daugiau akcizo, nei įsigydami silpnuosius gėrimus, tokia viso projekto idėja ir buvo. Kviečiu palaikyti bent silpno vyno iki 8,5 laipsnio ne tokį drastišką didinimą, kokį buvo numachiusi Vyriausybė. Ačiū.

PIRMININKAS. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Siūlyčiau bent jau sugrupuoti visus dėl vyno balsavimus pamečiui, nors yra trijuose skirtinguose straipsniuose, ir balsuoti vienu metu.

PIRMININKAS. Tinka.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas, įvertinęs pateiktą pasiūlymą, apsisprendė nepritarti ir laikytis Vyriausybės pasiūlyto tarifo dydžio.

PIRMININKAS. Aišku, ačiū. Dėl balsavimo motyvų E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (LSF). Gal ne tik dėl šito, bet ir apskritai labai pritariu kolegai A. Bagdonui, kad jis pabandė konceptualiai įvertinti, ką mes, šešių žmonių kolektyvas, čia teikiame. Žiūrėkite, Alkoholio kontrolės įstatymo pagrindinis tikslas yra visuomenės sveikatos gerovė ir taip toliau, tai per akcizus, jų keitimus turime galvoti ne tik apie Gynybos fondo lėšų pritraukimą, bet ir apie pagrindinį Alkoholio kontrolės įstatymo tikslą. Dabar Vyriausybės pasiūlytas projektas šituo požiūriu yra, mano manymu, nevisiškai atitinkantis Alkoholio kontrolės įstatymo tikslus, nes stiprių alkoholinių gėrimų akcizas augs mažiau negu silpnųjų alkoholinių gėrimų, tokių kaip alus ar vynas. Ir šituo požiūriu, siekdami gynybai pritraukti papildomų lėšų, mes pamirštame, kad stiprieji alkoholiniai gėrimai, mano įsitikinimu, tikrai gali padaryti didesnę žalą visuomenės sveikatai negu silpniesni alkoholiniai gėrimai, kaip alus ar vynas. Todėl aš pasisakau už šitą konkretų ir už kitus panašia linkme vedančius pasiūlymus, kurių dar bus ne vienas. Kitaip sakant, alui ir vynui – mažesnis akcizų augimas, stipresniems gėrimams ir tarpiniams produktams – didesnis akcizų augimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš tik norėčiau pasiūlyti tokį dėl vedimo daugiau svarbos. Kada teikiate lobistų nulemtus pasiūlymus, nebandykite jų užmaskuoti. Jeigu jūs siūlote mažinti akcizus alui, tai ir nekalbėkite apie elektronines cigaretes, nes taip yra klaidinamas Seimas ir pats projektas tampa labai neskaidrus. Tai mes šiandieną balsuojame už tai, kad ponas A. Bagdonas siūlo mažinti akcizus vynui. Taip ir sakykime. O mano siūlymas, jeigu mes keliame taurę vyno, tai galbūt *nenubiednėsime*, jeigu už tą taurę dalis sumokėtų pinigų atiteks mūsų gynybai stip-

rinti, pakelsime ir už Lietuvos saugumą, už saugesnę Lietuvą. Tai nesislėpkite, pone Bagdonai ir kiti kolegos, pristatydami pataisą, kuri nieko bendro neturi su jūsų siūlymu.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai, bet mes jau dėl alaus apsisprendėme, dabar kalbame apie fermentuotą vyną, tai yra vien iš šviežių vynuogių. Taigi turime balsuoti ir balsuosime, kaip ir prieš tai, dėl visų trejų metų. Balsuosime dėl A. Bagdono ir kitų kolegų pasiūlymo dėl vynui iš šviežių vynuogių ir kitiems fermentuotiems gėrimams taikomų akcizų tarifų, tačiau, kaip ir dėl alaus, dėl visų trejų metų iš karto, vienu balsavimu. (*Balsas salėje*) Jūs vėliau atsakysite.

Repliką, bet labai trumpai, – A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Man tenka apgailestauti, kad kolega V. Bakas negirdi, kad mes siūlėme paketą subalansuoti taip, kad papildomai 60 mln. būtų daugiau biudžete, nei pasiūlė Vyriausybė per trejus metus. Gaila, kad jūs to negirdite ir bandote kiekvieną kategoriją vertinti atskirai. Nuo šio momento, po šito balsavimo, prasidės didesni akcizai, nei siūlė Vyriausybė. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, dabar balsuojame dėl pasiūlymo. Replikos bus po to. Balsuojame dėl pasiūlymo dėl vyno iš šviežių vynuogių ir kitų fermentuotų produktų.

Užsiregistravo 117, balsavo 117: už – 21, prieš – 26, susilaikė 70. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar replikos po balsavimo. V. Bakas. Prašome.

V. BAKAS (DFVL). Aš vis dėlto tikrai dar kartą norėčiau poną A. Bagdoną paraginti arba išmokti skaičiuoti, arba, jeigu jūs klaidinate sąmoningai, to nedaryti, nes tai yra neetiška. Jūs Etikos ir procedūrų komisijos narys. Jeigu jūs siūlote mažinti akcizą, tai nuo to pajamos mažėja. Sutinkate? Jūs pasiūlėte sumažinti akcizą ir neburkite apie tai, kad jūs siūlote didinti pajamas, nes sumažinus akcizą pajamos mažėja. Gerai, kad mes skaitome projektus, kuriuos jūs teikiate.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Vis dėlto, kolegos, skaidrumas tikrai yra labai svarbu. Dabar skaitant tą patį... lobistų deklaracijas yra akivaizdu, kad buvo darytas poveikis taip pat ir tiems žmonėms, kurie dabar pristatė pasiūlymus. Yra M. Danielės, atrodo, pasiūlymai. Aš skaidrėje matau, kad jai poveikis darytas. Yra ponios I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymai. Aš skaidrėje matau, kad ir jai poveikis darytas. Gal jūs vis dėlto pristatydami savo pasiūlymus galėtumėte būti tokie malonūs ir papasakoti, ko jūsų lobistai prašė ir ką jūs atnešėte, kad mes visi žinotume, už ką mes čia balsuojame, ar už jūsų originalą, ar vis dėlto už tą lobistų siūlymą, kuris yra skaidrėje deklaruotas?

PIRMININKAS. Ačiū kolegei. Tuoj A. Tapinas liks be darbo. Prašome.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Man tik tenka apgailestauti, kad kolega V. Bakas neskaito visų įstatymų projektų rinkinio, kuris yra pateiktas, tai aš pabandysiu dabar žodžiu pristatyti. Alui siūlome šiek tiek mažinti, nei siūlo Vyriausybė, silpnam iki 8,5 % vynui siūlome mažinti šiek tiek daugiau, nei siūlo Vyriausybė, spirituotiems stipriems vynams siūlome didinti, taip pat stipriesiems gėrimams siūlome ženkliai didinti akcizą. Ir bendrą sumą mes turėtume plius 60 mln. Aš tikiuosi, kolega V. Bakas apie visą šį mūsų paketą išgirdo. Ačiū.

PIRMININKAS. Mes jau dėl to balsavome. Dar replika – A. Skardžius. Paskutinė replika, daugiau nebus.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Jūs turbūt neskaitote „Kareivio Šveiko“. Ta Vyriausybė, kuri padidino akcizą alui, pasmerkta griūti.

PIRMININKAS. Čia, kiek žinau, Ministrė Pirmininkė skaito „Šveiką“. (*Šurmulys salėje*) Daugiau replikų nebus. Yra siūlymų dėl tarpinių produktų. Vėl kalbėsime iš karto dėl trejų metų laikotarpio. Seimo narių siūlymas dėl 5, 6 ir 7 straipsnių.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Pristatys A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju už suteiktą žodį, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, kuo toliau, tuo labiau kalbame apie stipresnius gėrimus. Dabar kalbame apie tarpinius produktus. Kalbame apie spirituotus vynus, kuriais prekiaujama ir kurių įvairūs žmonės nori įsigyti. Čia siūlome trejų metų perspektyvoje didesnę akcizą, nei siūlė Vyriausybė. Didinti akcizą taip: 475 eurai vietoj 457 eurų už produkto hektolitrą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prašau pristatyti komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė pasiūlymui. Laikomės Vyriausybės pasiūlyto trimečio subalansuoto akcizų didinimo plano. Turime matyti ir visumą, kad kuo stipresni alkoholiniai gėrimai, tuo jų akcizo dalis didesnė, tuo didesnis ir poveikis kainai, nors santykinai yra padidinama nedidesniu procentu. Vyriausybė tikrai žiūri subalansuotai. Manome, kad tos krypties galima laikytis. Kviečiu tai daryti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Taigi balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta A. Bagdono ir kitų kolegų pasiūlymui dėl taikomų tarpinių produktų akcizų.

Užsiregistravo 113, balsavo 111: už – 54, prieš – 3, susilaikė 54. Pasiūlymui nepritarta.

Kolegos, kadangi svarstome projektą ir viduryje kelio nemesime to svarstymo, pratęsiu balsavimo langą tol, kol pabaigsime.

Kitas Seimo narių pasiūlymas dėl 8 straipsnio. Seimo narys A. Bagdonas pristatys pasiūlymą.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju dar kartėlį, posėdžio pirmininke. Dabar jau pradėjome svarstyti pačius stipriausius gėrimus. Mes su dar keliais kolegomis siūlome ne 3 tūkst. 395 eurų, kaip siūlo Vyriausybė, o 3 tūkst. 530 eurų už gryno etilo alkoholio hektolitrą akcizo tarifą. Siūlome didesnę tarifą, nei siūlo Vyriausybė, tačiau panašu, kad net ir didesniems tarifams parlamentarai linkę nepritarti. Gal tuomet reikės eiti mažinimo keliu.

PIRMININKAS. Komiteto išvada. Tiesa, prieš tai aš paaiškinsiu, kodėl mes pradėjome nuo A. Bagdono ir kolegų pasiūlymo. Pagal Statutą mes einame eilės tvarka nuo mažesnių skaičių, po to pereisime prie didesnių. Prašom, gerbiamas komiteto pirmininke.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė pateiktam pasiūlymui. Laikomės, kad Vyriausybė pateikė tokį didinimo planą, koks būtų subalansuotas ir atitiktų bendrojo trimečio plano proporcijas. Kaip ir minėta, stipriausio alkoholio akcizo dalis sudaro didžiausią kainos dalį. Tas pabrangimas atsilieptų tikrai kur kas labiau negu silpnesniems gėrimams.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (LSF). Kaip matome, nepraradome gynybos pinigų, nes nesumažinome akcizų alui ir vynui. Čia mes siūlome dar padidinti tai, kas yra planuojama. Tiesa, pakeliui pasakysiu. Apmaudu, kad mes nesiryžome padidinti akcizų augimo rašalui. Nežinau, ar mes čia dabar sėdime ir galvojame apie tuos tautos alkoholikus, kurie 10 valandą dreba prie parduotuvės. Gal galėjome padidinti, pritrūko 3 balsų. Dėl vyno ir alaus aš tikrai nesijaudinu, inteligentai tvarkingai susimokės tai, ką numato Vyriausybė. Bet čia aš tikrai raginu padidinti stipriesiems alkoholiniam gėrimams akcizą. Mano įsivaizdavimu, visuomenės sveikatos požiūriu, tikrai geriau yra vartoti silpnesnius alkoholinius gėrimus negu stipriuosius. Patikėkite, esu pabandęs ir tų, ir tų, nevaidsiu. Tai leidžia man užtikrintai teigti, kad stiprieji alkoholiniai gėrimai yra pavojingesni visuomenės rimčiai ir asmens sveikatai. Nežiūrint į tai, kad Vyriausybė siūlė vienokią normą, raginu padidinti tą normą mūsų siūlomais dydžiais ir sustiprinti krašto apsaugos ir gynybos finansavimą dar papildomais milijonais. Tikiuosi, tai galėtų atsverti tą verslo liudijimų sumą, kuri yra numatyta kitame įstatyme.

PIRMININKAS. G. Surplys dėl vedimo tvarkos.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, ypač gerbiamas Eugenijau, mus turbūt stebi ir vaikai. Gal jau baigiame vardinti rūšis, tiesiog balsuojame. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, galėjote tą pasakyti dėl motyvų. Kolegos, balsuojame dėl pasiūlymo dėl stipriajam etilo alkoholiui taikomo akcizo. Jį pateikė A. Bagdonas.

Užsiregistravo 108, balsavo 104: už – 53, prieš nėra, susilaikė 51. Pasiūlymui pritarta. (*Plojimai*)

Kolegos, aš labai atsiprašau kitų pasiūlymų autorių, mes kitų pasiūlymų kaip ir nesvarstome, nes visi jie dėl to paties etilo alkoholio. Sprendimas jau priimtas.

Dėl vedimo tvarkos ar replika po balsavimo? Per šoninį mikrofoną A. Palionis.

A. PALIONIS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš noriu paprašyti balsuoti dėl kitų Seimo narių pasiūlymų. Gal pritartume dar labiau didinti akcizą?

PIRMININKAS. Iš esmės mes svarstome pagal Statutą, nuo mažesnio skaičiaus einame prie didesnio. Aš apie tai jus informavau. (*Balsas salėje: „Mes pritarėme vienam didesniam, o yra kitas dar didesnis.“*) Siūlymai keičiasi tik skaičiaus dydžiu. Visi matėte siūlymus. (*Balsai salėje*)

Kolegos, kitas keleto kolegų siūlymas dėl 9 straipsnio. Jį tikriausiai pristatys tas pats A. Bagdonas. Atsiprašau, pagal dydį I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (MSNG). Ačiū, gerbiami kolegos. Pradėsime nuo skaidrumo deklaracijos, kuria čia užsiėmė gerbiama mano kolegė A. Širinskienė. Man atrodo, nereikia demonizuoti lobistų ar kitų organizacijų pasiūlymų, nes jie tam ir yra, kad įsiklausytume į visas nuomones. Tam ir deklaruojama SKAIDRIS'yje, kad mes visi galėtume pamatyti, kas su kuo kalbėjosi ir kokios yra nuomonės.

Mano pasiūlymas, kalbant apie cigarečių ir visų gaminių akcizus, grįžti prie Vyriausybės pasiūlymo – trimečio plano. Kodėl? Todėl, kad ir tenai, kai mes kalbame apie vasario mėnesio Vyriausybės pasiūlymą, kasmet yra biudžeto pajamų didėjimas po 25 mln. eurų ir daugiau. Kai aš skaičiau Vyriausybės aiškinamąjį raštą šia tema, ten yra įvertintos visos rizikos. Daugiausia dėmesio tikrai kreipiama ir į kainą, kiek gaminio kainos sudaro mokesčiai, tarp jų akcizas, ir kreipiamas dėmesys į šešėlinę rinką. Mes ir dabar Lietuvoje turime maždaug kas ketvirtą cigaretę kontrabandinę. Ką mes gausime padidindami dar labiau akcizą? Tai turėsime dar didesnę kontrabandą galimai, kas sudaro, institucijų skaičiavimu, vidutiniškai apie 60 mln. eurų. Tai jeigu mes šiuos pinigus ištrauktume iš šešėlio, mes ir turėtume didesnes biudžeto pajamas.

Kalbant apie elektronines cigaretes, kur yra didžiausia rizika vaikams ir jaunimui, ką mes jau žinome per kitus dalykus, labai didindami akcizą, mes paskatinsime atsivežimą iš kitų šalių, bus neaišku, nei ką rūkys jaunimas, nei galėsime sukontroliuoti, nes tos cigaretės neturi banderolių. Tai geriau sutvarkykime pirmiausia banderolių klausimą, o tada kalbėkime apie tai, kad reikia ženkliai pakelti akcizą. Labai siūlau atsižvelgti į tai, ką siūlė Vyriausybė vasario mėnesį, ir labai kviečiu balsuoti už protingą, apgalvotą, su visais suderintą būtent Vyriausybės poziciją.

PIRMININKAS. Aš matau L. Nagienę prie šoninio mikrofono ir noriu paklausti. Ar dėl vedimo tvarkos? Prašom, Laima.

L. NAGIENĖ (DFVL). Taip, posėdžio pirmininke. Yra du pasiūlymai, bet jie yra alternatyvūs. Pasižiūrėkite, ar negalėtume balsuoti alternatyviai, nes yra A. Palionio siūlymas ir I. Kačinskaitės? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ne.

L. NAGIENĖ (DFVL). Tai blogai. Kaip balsuosime?

PIRMININKAS. Ne. Aš, gerbiamieji, pacituosiu dabar Statutą.

L. NAGIENĖ (DFVL). Taip.

PIRMININKAS. Dabar pacituosiu Statutą, kaip pagal Statutą yra sureguliuotas tokių siūlymų svarstymas. Taigi mes svarstome, o kai yra siūlymai, kurie nustatyti skaitmenimis arba procentais, arba dėl skaičių, mes balsuojame jų didėjimo tvarka. Pradedame nuo mažiausiojo, jeigu jam nepritariame, einame prie kito. Bet jeigu yra pritariama, tada pagal 152 straipsnio 8 dalies 4 punktą (cituoju): „Pasiūlymų, prieštaraujančių anksčiau priimtiems, posėdžio pirmininkas neteikia balsuoti.“ Tai čia dėl to, kur buvo prieš tai, todėl aš neteikiau balsuoti dėl kitų, nes buvo pritarta mažesniai. Tai dabar, teisingai, taip pat yra du pasiūlymai, bet mes pradėjome nuo mažesniojo, jeigu jam nebus pritarta, tada svarstysime kitą, jeigu jam bus pritarta, nesvarstysime kito.

Grįžtame prie I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymo. Dėl motyvų prieš nori pasisakyti finansų ministrė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kolegė siūlo sumažinti akcizų tarifą tradicinėms cigaretėms, tai reiškia, kad mokesčių būtų surinkta mažiau, ir siūlymas yra sumažinti būtent ta dalimi, kuri keliauja į Gynybos fondą. Vadinasi, jeigu būtų pritarta kolegės pasiūlymui, tai būtų pritarta toms pajamoms, kurios keliauja tradicinėms valstybės reikmėms finansuoti, o būtent gynybos poreikių finansavimas, kas ir norėta padaryti šiuo pasiūlymu, nebūtų įvykdytas. Kadangi siūlo sumažinti akcizų tarifą, sumažinti valstybės biudžeto pajamas, aš siūlyčiau likti prie Vyriausybės pateikto paketo, prie Biudžeto ir finansų komiteto patvirtinto paketo ir nepritariu šiam kolegės pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Taigi, kolegos, dėl balsavimo motyvų už nėra. Tai I. Kačinskaitės-Urbonienės siūlymas irgi yra, kad pamečiui. Balsuojame. Kas pritaria, balsuoja už gerbiamos kolegės I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymą.

Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 6, prieš – 26, susilaikė 81. Nepritarta.

Kitas pasiūlymas, kurį teikia keletas kolegų. Pristatys turbūt vėl A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tai mūsų pasiūlymas labai paprastas ir aiškus – suvienodinti tiek cigarečių, tiek kaitinamojo tabako akcizus ir siūlome numatyti ne mažesnę kaip 196,5, nors Vyriausybė siūlė 176,2, euro mokesį už 1 tūkst. cigarečių. Iš esmės siūlome didesnę akcizo tarifą, nei siūlo Vyriausybė, kaip ir minėjau, tam, kad surinktume lėšų gynybai.

PIRMININKAS. Ačiū, komiteto išvada.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komitetas nepritarė siūlymui. Komitetas laikosi Vyriausybės pasiūlyto akcizo tarifo dydžio didinimo plano. Cigaretės pasižymi tuo, kad jau sudaro virš 60 % akcizo kainos, tai bet koks procentinis padidėjimas yra reikšmingesnis negu padidinama tam tikra mažiau apmokestinama procentinė dalis ir ta akcizo dalis, kitos rūšies akcizo kainą sudarančio procento dalis... Todėl komitetas laikosi tokio padidinto dydžio procento, kurį siūlo Vyriausybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų asmeniškai niekada nerūkiu, tai galiu sakyti: tikrai pritarkime, sveikesnę tautą turėkime. Labai norisi kuo sveikesnių žmonių šitoje visuomenėje, nes iš tikrųjų sergamumas ir plaučių ligomis, ir kitomis yra ženkliai... Aš tikrai siūlau pritarti tam akcizo padidinimui. Iš tikrųjų žmonės spręs, kaip savo sveikata pasirūpinti, o ne rūkyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų prieš – V. Mitalas.

V. MITALAS (*LF*). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Aš irgi gal plačiau pasisakysiu. Vis dėlto aš esu šiuo požiūriu už Vyriausybės pateiktą projektą ir paaiškinsiu, dėl ko. Taip, iš tikrųjų cigarečių, paprastų cigarečių, kontrabandos dalis Lietuvoje yra gana aukšta – iki penktadalio, gal net daugiau negu penktadalis suskaičiuojama. Taip, mes padarėme kai kuriuos sprendimus, kurių reikėjo norint, kad ta dalis būtų valdoma: mes apskritai uždarėme du pasienio kontrolės punktus su Baltarusija, mes padarėme, kad visi traukiniai, kiek man muitinė pateikia informacijos, visi traukiniai yra skenuojami rentgenu. Tikiuosi, kad daugiau rentgenai nebegenda ir tuose fiziniuose punktuose, kurie yra palikti atviri ir kur dar yra tam tikras judėjimas. Bet iš principo Lietuvoje kontrabandinių cigarečių dalis, na, ten iki 28 % suskaičiuodavo, yra ir buvo tikrai didesnė už kaimynų. Mes turime tokį iššūkį dėl paprastų cigarečių. Analogišką iššūkį mes turime ir dėl kaitinamojo tabako, turime net ir dėl elektroninių cigarečių skysčių, kur dabar jau formuojasi kaitinamojo tabako ir panašiai srautai ne tai, kad iš Baltarusijos ar trečiųjų šalių, bet ir iš tos pačios Lenkijos. Aš galvoju, gal kažkaip vertėtų žiūrėti subalansuotai ir vis dėlto šiuo atveju paremti tai, ką Vyriausybė išdiskutavo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų nuomonės išsakytos. Aš tik primenu, kad dabar balsuosime dėl grupės kolegų pasiūlymo dėl specifinių elementų akcizų ir irgi dėl visų trejų metų iš karto. Taigi balsuojame.

Užsiregistravo 109, balsavo 108: už – 41, prieš – 3, susilaikė 64. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas yra dėl 10 straipsnio – dėl kito apdoroto tabako. Tai Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Kolegos, kaip aš matau, Seimo valia nėra pritarti tam Vyriausybės trimečiam planui. Aš manau, kad galime nesvarstyti ir pataupyti laiką dėl elementarios priežasties – niekas šioje salėje, man atrodo (ne niekas, išskyrus kelis kolegas), nenori pasižiūrėti, kas pas mus dedasi šešėlyje. Tai eikime tuo keliu ir pasižiūrėsime, kaip dorosimės su pasėkmėmis artimiausiu metu.

PIRMININKAS. Kolege, atsiimate savo pasiūlymą? Matau, kad atsiima, patvirtino. Tai šito siūlymo nesvarstome.

Kitas pasiūlymas taip pat I. Kačinskaitės-Urbonienės. Ai, irgi ne. Taigi dėl kaitinamojo tabako. Kadangi kolegės Ievos pasiūlytas tarifas yra mažesnis, tai pirmiau pristatys I. Kačinskaitė-Urbonienė dėl kaitinamojo tabako produktų akcizo.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, kaip aš ir sakiau, nėra valios pritarti Vyriausybės trimečiam planui.

PIRMININKAS. Tai dėl visų.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (MSNG). Ten buvo viename pasiūlyme tiesiog pagal buvusį Vyriausybės pasiūlymą sudėliota. Tai atsiimame.

PIRMININKAS. Tai visus savo pasiūlymus atsiimate. Ačiū.

Seimo nariai A. Veryga, J. Jarutis, A. Kubilienė ir kiti. Atsiprašau, pagal dydį taip pat Seimo narių kitos grupės, kurioje pirmas įrašytas A. Bagdonas, dėl kaitinamojo tabako ir kitų elektroninių cigarečių.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Prieš pristatydamas aš norėčiau paminėti, kad vis tiek stebi žmonės ir jiems yra neaišku, tai aš visur įvardijau maksimalų paskutinių trejų metų skaičių, kiek padidėtų per trejus metus.

PIRMININKAS. Atsiprašau, gerbiamas Andriau, čia komiteto pirmininkas Morganos... Gerai, atsiprašau, dėl kaitinamojo tabako yra vienodas, tai prašome toliau tęsti. Labai atsiprašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju dar kartėlį. Kaip ir minėjau, visus pasiūlymus aš pristačiau, kiek jau 2027 metais didėtų vieno ar kito produkto akcizas ir kokia suma susidarytų trimetėje perspektyvoje.

Apie kaitinamąjį tabaką. Kaitinamojo tabako produktams taikomas 113 eurų už 1 tūkst. vienetų kaitinamojo tabako produktų akcizo tarifas ir elektroninių cigarečių skysčiui taikomas ne 1 euro, kaip siūlo Vyriausybė, o 2 eurų už mililitrą skysčio akcizo tarifas. Iš esmės siūlome dvigubai padidinti elektroninių cigarečių skysčiui taikomą tarifą. Ačiū.

PIRMININKAS. Kolegos, primenu, kad balsavimo langas pratęstas, kol baigsime išnagrinėti šitą paketą. Čia gavau... Aš tikrai atsiprašau. Kolegos, vis dėlto, kadangi kaitinamojo tabako akcizo kolegos nesiūlė keisti, o tik elektroninių, grįžtame prie A. Verygos ir kitų kolegų pasiūlymo dėl kaitinamojo tabako. Kas pristatys: A. Veryga, J. Jarutis ar A. Kubilienė? A. Verygos nematau. J. Jarutis. Prašom, gerbiamas Jonai.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Siūlome 65 straipsnį: kaitinamojo tabako produktams ir elektroninių cigarečių skysčiui taikomą akcizo tarifą nustatyti tokį: kaitinamojo tabako produktams taikomas 100 eurų ir 60 euro centų už 1 tūkst. vienetų kaitinamojo tabako produktų akcizo tarifas ir elektroninių cigarečių skysčiui taikomas 1,5 euro už mililitrą skysčio akcizo tarifas.

PIRMININKAS. Ačiū. Komiteto išvada.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu pasakyti, kad čia yra trys skirtingų Seimo narių skirtingi siūlymai. Komitetas aiškinosi valią, už kurį norėtų balsuoti ir kokia yra tikroji, nes pasirinkti trys skirtingi būdai, kaip didinti. Tai tiek A. Verygos grupės, tiek A. Bagdono, tiek V. Kernagio. Mes komitete išsiaiškinome, kokia yra didžiausia valia, pagal kokį siūlymą didinti, ir esame pritare V. Kernagio siūlomam akcizo tarifui elektroninių cigarečių skysčiui. Turbūt ir yra esminis komiteto apsisprendimas, todėl likusiems siūloma nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų G. Skaistė – prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš ir dėl balsavimo motyvų, bet kartu noriu išsiaiškinti, ar mes balsuojame dėl visų produktų iš karto – ir dėl kaitinamojo tabako, elektroninių cigarečių?..

PIRMININKAS. Ne, balsuosime atskirai.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Dabar tik dėl kaitinamojo?

PIRMININKAS. Pirmiausia dėl kaitinamojo tabako.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš atsiimu...

PIRMININKAS. Kolega pristatė abudu iš karto, bet kadangi ten dydžiai skiriasi, pirmiausiai balsuojame dėl kaitinamojo tabako, nes kiti kolegos kaitinamojo tabako nesiūlo keisti, o šis yra 1 dalyje. Taip, dėl balsavimo motyvų už – S. Gentvilas. (*Balsai salėje*) 65 straipsnyje, arba projekto 13 straipsnyje...

S. GENTVILAS (LSF). Diskusijoje Biudžeto ir finansų komitete prie nuorodos yra parašyta, būtent prie balsavimo dėl kaitinamojo tabako, kad komitetas pritaria Seimo nario V. Kernagio siūlymui, nors V. Kernagis turėjo pasiūlymą tik dėl elektroninių cigarečių skysčio. Dėl kaitinamojo tabako jis neturėjo pasiūlymų, todėl turėtų būti pasirinktas vienas iš trijų pasiūlymų ir neatmetamas nė vienas iš kažkurių trijų turėtų. Todėl aš labai norėčiau palaikyti A. Bagdono ir kitų, nes

tai yra tarpinis variantas, nes V. Kernagis niekaip nesiūlė keisti kaitinamojo tabako akcizų, o šis pasiūlymas didinti yra būtent dėl kaitinamojo tabako akcizų. Todėl aš pasisakau už A. Bagdono ir grupės pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dabar svarstome A. Verygos, J. Jaručio, A. Kubilienės ir kitų kolegų pasiūlymą dėl kaitinamojo tabako.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Tik dėl kaitinamojo, ne skysčio.

PIRMININKAS. Tik dėl kaitinamojo tabako. A. Bagdonas kaitinamojo tabako akcizo nesiūlė keisti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, nesiūlė.

PIRMININKAS. Nesiūlėte, jūs skystį siūlėte keisti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). A. Verygos siūlymui komitetas nepritarė. Laikomės to akcizų didinimo dydžio, kurį pasiūlė Vyriausybė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsuojame, kas už tai, kad pritartume...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Kaitinamąjį, tik kaitinamąjį.

PIRMININKAS. ...A. Verygos, J. Jaručio, A. Kubilienės ir kitų kolegų siūlymui dėl kaitinamojo tabako produktams taikomo akcizo padidinimo iki 100,6 euro už 1 tūkst. vienetų.

Užsiregistravo 104, už – 104... Atsiprašu, balsavo 104: už – 33, prieš – 6, susilaikė 65. Siūlymui nepritarta. (*Balsai salėje*) Taigi dabar dėl vedimo tvarkos A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, posėdžio vedimas yra sudėtingas ir sunkus, daug įtampos reikalaujantis veiksmas. Kolega veda posėdį jau gana ilgai, pagal planą dabar turėtų vesti A. Mazuronis, bet jo nėra, todėl aš prašau būti gailestingiems ir kolegai J. Jaručiui arba kolegai V. Mitalui, arba Radvilei, arba Jurgiui, pirmajam pavaduotojui, pavaduoti, nes žmogus dirba jau už antrą žmogų. (*Balsai salėje*) Būkite gailestingi, pavaduokite ir galbūt šiek tiek seksis geriau. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, už gerą žodį. Iš tiesų aš dabar vedu posėdį jau per savo langą, o prieš tai nuo 15 val. 30 min. pavadavau A. Mazuronį. Jeigu iš tikrųjų yra kolegų Radvilės ar Jono pageidavimas, tai aš tikrai jį mielai priimsiu. (*Plojimai*) Atsiliepė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Dėl 13 straipsnio yra gautas Seimo narės M. Danielės pasiūlymas. Prašom pristatyti, Mindaugai.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nėra kolegės. Tai tiesiog buvo siūloma į mažesnę pusę, negu pasiūlė Vyriausybė, pamažinti tarifą elektroninėms cigaretėms ir taikyti 0,33 už mililitrą skysčio akcizo tarifą. Komiteto nuomonė – nepritarti šiam pasiūlymui. Komitetas apsisprendė, kaip minėjau, pritarti V. Kernagio siūlomam elektroninių cigarečių skysčio akcizo tarifo didinimui.

PIRMININKĖ. Aš nematau Morganos. Ar yra prašymas balsuoti? Per centrinį mikrofoną E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Aš dėl vedimo tvarkos siūlau susitarti. Dėl to paties produkto yra trys pasiūlymai, bet skirtingų dydžių. Čia reiktų rengti alternatyvų balsavimą, nes jeigu rengsime tris atskirus, perspėju, gali būti, kad visi trys bus priimti. Kuris įsigalios? Tai pagalvokite apie tokį variantą. Alternatyvus balsavimas: Morganos, A. Bagdono ir kitų bei V. Kernagio projektas.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dėl V. Kernagio komitetas yra apsisprendęs, tai čia tiesiog tas balsavimas toks...

PIRMININKĖ. Kolegos, tai vis tiek mes turime... Eugenijau, ačiū už pasiūlymą, bet, aš manau, bus aiškiau ir greičiau, kai mes eisime prie kiekvieno. Sekretoriatas sufleruoja, kad alternatyviai nelabai čia išeina. Dabar turime apsispręsti: kas palaiko Morganos siūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto sprendimą, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsuojame.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 6, prieš – 24, susilaikė 74. Pasiliecame prie komiteto nuomonės. Dabar dėl to paties straipsnio yra gautas Seimo narių A. Bagdono ir kolegų pasiūlymas. Dėl vedimo tvarkos nori J. Jarutis.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš norėčiau pasiklausti, nes prieš tai mano pasiūlymas buvo 100 ir 60 centų, dabar kolegės M. Danielės irgi 100 ir 60 centų už tą patį, ir mes vėl balsuojame. Jeigu jau nepriėmėme to, tai dėl kitų kolegų gal nebevertėtų balsuoti.

PIRMININKĖ. Elektroninės cigaretės, skiriasi dydžiai...

J. JARUTIS (LVŽSF). Dėl kaitinamojo tabako, jeigu aš gerai suprantu.

PIRMININKĖ. Dėl kaitinamojo tabako jau išspręsta. Dabar dėl elektroninių cigarečių.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dabar skysčiai.

PIRMININKĖ. Prašom. A. Bagdonas – už grupę, apie savo pasiūlymus.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš dar patikslinsiu, gerbiamas Jonai, jūs vienu kartu pristatėte ir tą, ir tą. Manau, kad buvo galima ir atskirai pristatyti dėl elektroninių cigarečių skysčio. Bet mūsų pasiūlymas labai paprastas: elektroninių cigarečių skysčiui taikomas Vyriausybės siūlomas 1 euro ir 3 centų už mililitrą skysčio akcizo tarifas. Mes siūlome, gerbiamas Vytautai, dvigubai didesnę – 2 eurų akcizo tarifą. Kviečiu labai palaikyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas, kaip minėjau, apsisprendė – yra už V. Kernagio siūlomo akcizo didinimą, tai ambicingesnis didinimas, negu siūlo ši Seimo narių grupė. Mes siūlome laikytis komiteto varianto.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų prieš užsirašiusi G. Skaistė. Prašom.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Kaip jau komiteto pirmininkas įvardino, komiteto posėdžio metu buvo pritarta kolegų V. Kernagio ir kitų kolegų, kurie kartu registravo pasiūlymą, kuris yra ambicingesnis negu teikiamas šitos Seimo narių grupės, pasiūlymui. Nepaisant to, kad šita Seimo narių grupė siūlė didinti nuo Vyriausybės pateikto projekto, komitetas yra patvirtinęs dar ambicingesnį. Todėl pritarus šitam pasiūlymui, ambicija būtų sumažinta. Jeigu norime palaikyti ją tiek, kiek komitetas yra pritaręs, ir surinkti tiek pajamų, tai siūlyčiau nepritarti kolegoms ir likti prie komiteto pritarto varianto.

PIRMININKĖ. Gerai. Dabar dėl vedimo tvarkos. Vėl J. Jarutis ir tada L. Nagienė.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš, atrodo, suprantu, kas parašyta. Visi tie siūlymai yra dėl 65 straipsnio. Mano buvo dėl 65 straipsnio. Kaitinamojo tabako 100 ir 60 centų už vienetų skaičių. Kolegės M. Danielės irgi toks pat skaičius. Tai aš dėl to ir klausiu, ar už tą patį skaičių, dėl kurio nebuvo pasisakyta už, reikėtų balsuoti ir gaišti laiką?

PIRMININKĖ. Aš paprašysiu Sekretoriato truputėlį patikslinti. Bet kaitaliojasi, vienu ypu yra kaitinamasis ir elektroninės.

Taip, tai dabar dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kad mums visiems būtų labai aišku, už ką mes balsuojame, aš labai norėčiau išgirsti V. Kernagio, nes komitetas yra pritaręs V. Kernagio pasiūlymui. Būtų labai gerai, kad jūs tiksliai įvardintumėte, koks yra tas siūlymas, ir tada mes jau žinome, už ką balsuoti.

PIRMININKĖ. V. Kernagio pasiūlymas yra kaip komiteto integruotas pasiūlymas ir tas yra tekste. Nežinau, aš prašyčiau tada pranešėjo paaiškinti. Bet mes, kaip yra įprasta, balsuojame dėl tų pasiūlymų, kuriems komitetas nebuvo pritaręs.

Prašau, Mindaugai, jeigu jūs galėtumėte, pakomentuoti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Jeigu būtų galima, aš labai prašyčiau paties V. Kernagio, nes aš turiu konsoliduotą. Tiesiog konsoliduotame nėra jau tų pasiūlymų, kuriems komitetas yra pritaręs, po ranka neturiu. Tai, jeigu galima, Vytautai? (*Balsai salėje*) Na, nesidraskykite.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, kas yra? Taigi pabalsuosime. Buvo dėl vedimo tvarkos, dabar dėl konkrečios pataisos. Vienas jau buvo pasisakęs dėl motyvų prieš, nes buvo užsirašęs, dar nebuvo E. Gentvilas užsirašęs dėl motyvų už. Tai dabar prašau, kolega, išsakyti.

E. GENTVILAS (LSF). Taip, norėjau atkreipti dėmesį į paradoksą. Yra Vyriausybės pasiūlytas projektas, viskas gerai, mes siūlome jį truputį kiltelti. V. Kernagis siūlo dar labiau kiltelti, kitaip sakant, dar labiau nutolti nuo Vyriausybės pasiūlyto projekto, ir finansų ministrė pritaria tam dar didesniai nutolimui nuo jos projekto. Aš raginu balsuoti už tai, ką pateikė A. Bagdonas. Toks saikingas pakėlimas, palyginus su Vyriausybės projektu, o V. Kernagio yra toks drastiškas, jis gali atvesti prie nekontroliuojamų procesų juodojoje rinkoje. Čia yra toks mūsų nuogastavimas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Kolegos, kad neišsimakaluotume, tai dabar duosiu balsuoti. Kas palaiko A. Bagdono ir kolegų pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto nuomonę, kuri buvo išsakyta, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Apie ką?

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 23, prieš – 18, susilaikė 61. Pasiūlymui nepritarta.

Einame prie kito pasiūlymo – Seimo narių A. Verygos, J. Jaručio, A. Kubilienės ir kitų taip pat dėl 13 straipsnio, dėl elektroninių cigarečių. Jonai Jaruti, ar jūs galėtumėte? Kol Jonas sureaguos, tai tada V. Bakas.

J. JARUTIS (LVŽSF). Tuoju aš.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, V. Bakas dėl vedimo tvarkos.

V. BAKAS (DFVL). Gerbiama pirmininke ir komiteto pirmininke, iš tikrųjų duomenų sistemoje nėra pono V. Kernagio siūlymo, jo nematyti. Galite įvardinti? Bet juo yra argumentuojama pasisakant prieš. Tai jūs galite pasakyti, už ką mes balsuojame? Koks yra tas pono V. Kernagio siūlymas? Arba įvesti į sistemą, nes...

PIRMININKĖ. Jonai, prašom pristatyti savo pasiūlymą.

J. JARUTIS (LVŽSF). Dabar 14 straipsnis, taip turbūt?

PIRMININKĖ. 13 straipsnis, kur yra vienas...

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš galiu pagarsinti skaičius. Jau turiu, koks yra įregistruotas V. Kernagio pasiūlymas, kad būtų aišku. Vietoj to 0,40 siūlo didinti akcizą 0,63 euro už mililitrą skysčio. Antrieiems metams – vietoj 0,64 jau yra 1,56 ir tretiesiems metams labai ambicingas – nuo 1,03 iki 3,91.

PIRMININKĖ. Jonai, dabar aš tik patikslinsiu. Kadangi dėl tų pačių straipsnių buvo ir dėl kaitinamojo, ir dėl elektroninių cigarečių, tai dėl kaitinamojo išsprendėte su Juliumi, kada pirminkavo, dabar grįžtame prie tų pačių straipsnių dėl elektroninių cigarečių. Tai va čia yra tie dydžiai, kuriuos jūs pristatote. Prašom pagarsinti. (*Balsas salėje*)

J. JARUTIS (LVŽSF). Valdemarai, netrukdyk!

PIRMININKĖ. Valdemarai, prašau oriau.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, yra siūloma: kaitinamojo tabako produktams taikoma 113,2 euro už tūkstantį vienetų ir elektroninių cigarečių skysčiui taikoma 2 eurai už mililitrą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Kaip ir minėjau, įvardijo komiteto pasirinktus dydžius, pritarė V. Kernagio pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų nematau užsirašiusių. Dabar apsispręsimė dėl pasiūlymo. Kas palaiko J. Jaručio ir kolegų pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komitetą, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 34, prieš – 5, susilaikė 65. Pasiūlymui nėra pritarta. (*Šurmuly salėje*)

Įtariu, kad jūs jau pasiilgote Juliaus. Bet, žiūrėkite, 65 straipsnis dėl metų, mes esame apsisprendę dėl 2027 metų. Tuomet mums lieka dėl... (*Balsai salėje*) Kadangi dėl 16 straipsnio I. Kačinskaitė-Urbonienė pasiūlymus atsiėmė, tai dabar lieka balsuoti dėl viso 16 straipsnio. (*Balsas salėje: „O kur V. Kernagio pasiūlymas? Jo visi laukiame.“*)

PIRMININKĖ. V. Kernagio pasiūlymui yra pritarta. Taigi, dar sykį, Mindaugai Linge, prašau pagarsinti dydžius ir kitus dalykus dėl V. Kernagio pasiūlymo, pagal kurį komitetas apsisprendė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Dar kartą. Pirmaisiais metais elektroninių cigarečių skysčiui taikoma taip: vietoj Vyriausybės 0,40 euro siūloma 0,63 euro, antraisiais metais – vietoj 0,64 euro siūloma 1,56 euro, trečiaisiais metais – vietoj 1,03 euro siūloma 3,91 euro.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos ar, nežinau, replika – A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Aš tik norėčiau vis dėlto sureaguoti dėl finansų ministrės. Finansų ministerijos ir Vyriausybės ambicija buvo 1 euras, tačiau šiandien pozicija pasikeitė ir staiga iš 1 euro atsirado 3 eurai, tris kartus daugiau. Na, įdomus tas tvarių finansų planavimas. Galbūt tiek. Ačiū. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Prašau. Per šoninį mikrofoną J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Kolegos, nereikėtų stebėtis, kad kartais pagrindiniame komitete atsiranda kitokių susitarimų, negu Vyriausybė yra teikusi. Ir tai reikia priimti. Nieko nepadarysi, galbūt ministrei būtų patogiau ginti pirminę poziciją, bet šiandien yra tokia komitete susiformavusi realybė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi I. Kačinskaitė-Urbonienė (darkart pagarsinu) atsiėmė visus pasiūlymus, buvo visai nemaža krūvelė pasiūlymų, tuomet mes apsispręsimė dėl viso projekto. Mo-

tyvai. Pastraipsniui neturime apsispręsti, nes yra svarstymo, o ne priėmimo stadija. Dėl viso motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Mieli kolegos, tikrai sudėtingas projektas. Čia reikia išspręsti, sakyčiau, tris dalykus. Visuomenės sveikata. Tai yra siekti rūkymo mažinimo, alkoholio vartojimo mažinimo, visuomenės sveikatos tikslų.

Antras uždavinys – spręsti, kaip kas trejus metus sprendžiame, akcizų tarifų klausimus. Paprastai būdavo kalbama apie biudžeto pajamų didinimą.

Trečias dalykas, šiemet atsiradęs, labai specifinis – papildomų lėšų gynybai finansuoti radimas. Aš džiaugiuosi, kad nepaisant to, kad kai kurie mano ar kolegų neperėjo, bet mes iš esmės visus tuos tris tikslus, atrodo, pasiekėme su šiais šios dienos sudėtingais balsavimais. Pakeliui tikrai noriu padėkoti ir Juliui, ir Radvilei, ir komiteto pirmininkui, vėlgi nepaisydamas to, kad nebūtinai visada mano ar mūsų pozicijos atsispindi. Svarbiausia yra, kad valstybės užsibrėžti tikslai tampa įgyvendinami per šitą šios dienos balsavimą, einant į priėmimo stadiją. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – I. Kačinskaitė-Urbonienė. Kažkas užstrigo, bet prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Kaip netikėta, kad užstrigo. Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų, tai aš gal ir neketinau kalbėti prieš, bet kai Eugenijus pasakė, kad visus tikslus pasiekėme...

Man atrodo, kad mes neatliepėme vieno svarbaus tikslo, tai yra mažinti šešėlinę ekonomiką ir šešėlinę rinką. Kas padaryta šituo Akcizų įstatymu, mano supratimu, kaip tik gali padidinti, ypač kai mes kalbame apie tą cigarečių ir tabako sritį. Aš labai siūlyčiau, kolegos, atkreipti dėmesį ir dar iki priėmimo stadijos labai gerai pagalvoti, ar tie dydžiai, kuriuos dabar svarstymo stadijoje sudėjote, nes aš už juos nebalsavau, yra tai, ko iš tikrųjų mes norime, tai, kas iš tikrųjų atitinka dabartinės sąlygas ir pačios Vyriausybės prognozes, kas atsitiks, jeigu kelsime intensyviau, ypač kai kuriose srityse. Aš, kolegos, tokiam neproporcingam didinimui nepritariu ir tikrai raginu iki priėmimo stadijos pagalvoti.

Plius labai raginu Finansų ministeriją įvertinti elektroninių cigarečių banderolių klausimą, nes jisai padėtų sureguliuoti šešėlinę rinką. Dabar irgi kolega V. Mitalas kalbėjo apie tai, kad iš Lenkijos atvažiuoja vadinamieji visokie švilpukai ir vienkartinės kitokios cigaretės, ir taip toliau. Mes turime įvertinti, ką turime, ir, svarbiausia, ištraukti pinigus iš šešėlio. Kai bus normaliai sureguliuota rinka ir už kiekvieną gaminį sumokėti mokesčiai, mes tada nespręsimė tokių klausimų drastiškai didinti čia parduodamų gaminių mokesčius, nes tiesiog jų bus pakankamai per masto ekonomiką. Atkreipiu dėmesį į tai, kas man iš tikrųjų atrodo šiandien nepakankamai gerai sureguliuota.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi svarstymo stadijoje po vieną kalbėtoją, tuomet apsisprendžiame dėl viso Akcizų įstatymo projekto Nr. XIVP-3879.

Užsiregistravo 108, balsavo 108: už – 100, prieš – 1, susilaikė 7. Po svarstymo stadijos yra pritarta.

18.08 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-16.5 klausimas – Akcizų įstatymo papildymo projektas Nr. XIVP-3880. Čia dėl 1 straipsnio yra gautas Seimo narių K. Adomaičio, I. Pakarklytės...

Prašau, dėl vedimo tvarkos – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Taip, aš dėl vedimo tvarkos. Kadangi per tabako ir alkoholio akcizus mes Finansų ministerijai surinkome tikrai didelę pajamų dalį pritardami kolegų pasiūlymams, aš siūlau šito degalų akcizo įstatymo visai nesvarstyti, nes didinant akcizą degalams didėja pačių paprasčiausių prekių kainos nuo duonos, pieno ir taip toliau. Taip pat žmonėms reikia degalų įsipilti važiuojant į darbą ir vežant vaikus. Aš galvoju, kad socialiai teisinga būtų paieškoti

ir kitų šiandien išvardintų šaltinių ir nebesvarstyti degalų akcizo didinimo, nes tai palies kiekvieną žmogų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ačiū už nuomonę.

Ar kolegos K. Adomaitis ir I. Pakarklytė prašys balsuoti dėl pasiūlymo? Jūs norite pristatyti? Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Taip, labai trumpai. Mūsų siūlymas yra apriboti žaliuojo akcizo lengvatų taikymą ūkininkams, kurie sunaudoja iki 100 tūkst. litrų degalų. Šitas siūlymas gimė iš anksčiau, prieš metus registruoto Vyriausybės siūlymo. Mano nuomone, yra neteisinga stambias bendroves, stambius verslo vienetus, kurie uždirba ir gerai uždirba, didelius pelnus, dar papildomai remti žaliuojo dyzelino lengvatomis, ypač kai mes matome, kiek daug mes turime ginčų dėl nedidelių pakeitimų kitų vietų. Tad, manau, šis siūlymas yra teisingas ir reikalingas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritari. Komitetas siūlo palikti šiuo metu galiojančią tvarką, kad gazolio produkcijos, skirtos naudoti žemės ūkio veiklos subjektams, žemės ūkio produkcijos gamybai naudojamai žemės ūkio technikai, kvotas nustatytų ir toliau Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

PIRMININKĖ. Motyvai už – V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Gerbiamieji kolegos, labai santūrus ir aiškus yra šis pasiūlymas – nustoti proteguoti stambius žemdirbius ir iš tikrųjų padaryti taip, kad lengvata paveiktų tikrai tuos, kuriems jos labiausiai reikia, tai yra smulkiuosius. Taip būtų surinkta papildomų lėšų į biudžetą ir būtų galima finansuoti šalies gynybą, ir mes galėtume vienokiu ar kitokiu būdu atsisakyti žemės ūkio, kaip itin privilegijuoto sektoriaus, padėties, kuri yra dabar Lietuvoje. Tai aš tikiuosi, kad Seimas pritars šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų prieš – V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Negaliu klausytis tokio pasisakymo, kai žemės ūkis yra priešpriešinamas kitiems verslams ir kalbama apie jį kaip kažkokį lobistinį blogį. Kai kalbama iš miesto tribūnos apie kaimo žmones, visiškai ten niekada nedalyvavus ir nesilankius, tai manau, kad vieną kartą reiktų, kad visi mokesčiai būtų horizontalūs, o ne tai, kad išskirtinei grupei išskirtinai skirtume Laisvės partijos dėmesį. Todėl siūlau šitam pasiūlymui nepritari. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai ir apsisprendime. Tie, kas palaiko kolegų K. Adomaičio, V. Mitalo pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto sprendimą, balsuoja prieš arba susilaiko.

Užsiregistravo 108, balsavo 106: už – 10, prieš – 40, susilaikė 56. Pasiūlymui nepritarė.

Dėl šio straipsnio, 1 straipsnio, taip pat yra Seimo narių V. Juknos, V. Kanopos ir kitų pasiūlymas. Jūs, matyt, irgi norėsite, kad būtų balsuojama? Taip. Tai prašau tada, iniciatoriau, pristatyti. Tuoj, tuoj įjungs aparatūrą.

V. JUKNA (LSDPF). O, veikia. Gerai, ačiū. Tai dėkui, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų norėčiau reaguoti ir į prieš tai kalbėjusio kolegos pasakymą, kad žemės ūkis labai privilegijuotas. Iš tiesų noriu atkreipti dėmesį į tai, kad parama žemės ūkiui tai yra parama ir visiems gyventojams, tai yra galimybė įsigyti maisto produktų ir juos turėti įperkamus.

O apskritai norėčiau, kalbėdamas apie pasiūlymo esmę, atkreipti dėmesį į tai, kad šioje geopolitinėje situacijoje Gynybos fondo finansavimas turi būti tvarus ir paremtas ne vien tik jau esamu biudžeto mokesčių persikirstymu, bet ir papildomomis pajamomis. Tačiau papildomi mokesčiai turi būti paskirstomi kuo tolygiau, proporcingai, jų ženkliai nedidinant tik atskiriems ūkio sektoriams. Todėl papildomos saugumo dedamosios – 50 eurų 1 tūkst. litrų gazolio, skirtos žemės ūkio veiklos, įskaitant akvakultūrą ir verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiklą, subjektams, žemės ūkio produktų gamybai naudojamo gazolio akcizo padidinimas net 83 %, tai yra nuo 60 iki 110 eurų už 1 tūkst. litrų, neišvengiamai didins žemės ūkio produkcijos savikainą, dar labiau pablogins mūsų žemdirbių konkurencingumą ir ūkių gyvybingumą, taip pat atsilieps ir žemės ūkio produktų eksportui.

O pasiūlymo esmė būtų netaikyti saugumo dedamosioms gazoliams, skirtiems žemės ūkio veiklai, įskaitant akvakultūrą ar verslinės žvejybos vidaus vandenyse veiklą, ir palikti dabar galiojančią akcizo dydį, tai yra 60 eurų už 1 tūkst. litrų gazolio. Kviečiu kolegas palaikyti žemdirbius ir sudaryti žmonėms galimybę įsigyti įperkamo maisto, tai yra užtikrinti maisto saugumą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti siūlymui, jau atsisakius dedamosios, nes padidinus akcizo tarifą įvairioms kuro rūšims apie 5 %, apie 5 centus, tai garantuotų apie 120 mln. eurų pajamų į valstybės biudžetą. Taigi siekiame, kad visi vartotojai, tarp jų ir žemės ūkio sektorius, solidariai prisidėtų prie valstybės gynybos finansavimo didinimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Mane tai stebina Gynybos fondo formavimas. Visai neseniai užlenkėme „Achemą“, vieną iš didžiausių įmonių, ji parduodama todėl, kad jai buvo primestas saugumo dedamosios dydis – 20–22 mln. per metus. Be abejo, jos gaminamos azoto trąšos tapo nekonkurencingos rinkoje. Neužlenkime žemdirbių, gerbiamieji valdantieji, apsimesdami, kad štai nėra kitų šaltinių, kad negalime atsisakyti prabangaus stadiono su vaikų darželiais. Gal užtektų 30 ar 40 mln., reikia 160 mln.? Ne, bet užtat reikia padaryti nekonkurencingą žemdirbių produkciją, ypač tą, kuri eksportuojama. Aš manau, čia yra einama neteisingu keliu, ir palaikau šią pataisą, nesvarbu, ką kalbėtų valdantieji. Tai gal atimkime iš tų, kurie gauna perteklines lėšas savo visiems „Mamuto“ takams ir visiems stadionams su vaikų darželiais, lopšeliais ir muziejais? Tad susiveržkime diržus, kur galime, ir neskriauskime žemdirbių, nemažinkime jų konkurencingumo tarptautinėje rinkoje. Palaikau šią pataisą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vyriausybė yra pasiūliusi, kad visi, kurie perka bet kokį kurą, prisidėtų prie gynybos vienodai, tai yra akcizas būtų 5 centai. Jeigu yra mokamas pridėtinės vertės mokestis, nuo to paties litro susidarytų dar 1 centas. Tokiu atveju poveikis kainai būtų 6 centai. Vėliau diskutuodamas komitetas įvertino, pateikė kompromisinį pasiūlymą, kad augimas būtų išdėliotas per dvejus metus. Tai reiškia, kad augimas drauge su pridėtinės vertės mokesčio poveikiu pirmaisiais metais būtų 3 centai. 3 centai tiek ūkininkams, tiek ir visiems kitiems.

Šiuo siūlymu norima išskirti ūkininkus kaip tą grupę, kuri neprisideda prie gynybos, kai visi kiti prisideda. Siūlau nepritarti šiai pataisai ir visiems taikyti vienodą reglamentavimą. Vadinas, kad visi, kurie perka bet kokį, bet kokios rūšies kurą, ar tai būtų ūkininkas, ar mokytojas, ar bet koks kitas žmogus, mokėtų tą patį, tuos pačius 3 centus 2025 metais. O bendras poveikis kainai 2026 metais būtų 6 centai ir tai būtų taikoma visiems nuosekliai. Todėl siūlau nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju, motyvai išsakyti. Apsispręskime. Kas palaiko V. Juknos ir kolegų pasiūlymą, balsuoja už, kas – komiteto nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 47, prieš – 34, susilaikė 29. Pasiūlymui nepritarta.

Tuoj pat eisime prie 2 straipsnio, bet aš per tarpą padarysiu tokį inkliuzą.

18.18 val.

Informaciniai pranešimai

Kadangi yra įvairių tokių postūmių Seime, pareiškimas dėl frakcijos įkūrimo 2024 m. birželio 18 d.: „Pranešame, kad mes, šį pareiškimą pasirašę Lietuvos Respublikos Seimo nariai, Seime įkūrėme Lietuvos regionų partijos frakciją. Frakcijos seniūnu išrinktas J. Pinskus, pavaduotoju – A. Palionis. Į Seimo seniūnų sueigą skiriame J. Pinskų. Frakciją sudaro: J. Pinskus, A. Palionis, Z. Streikus, B. Pietkiewicz, A. Vinkus, L. Mogenienė ir V. Giraitytė-Juškevičienė.“

18.18 val.

Akcijų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880(2) (svarstymo tęsinys)

Dirbame toliau. Dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narės L. Nagienės pasiūlymas. Ar jūs norite jį pristatyti, ar atsiimate? Prašom pagarsinti.

L. NAGIENĖ (DFVL). Kadangi tas yra perėjęs, atsimename, 13 eurų, tai aš šitą siūlymą atsiimu, kito tai ne.

PIRMININKĖ. Kitą norėsite pristatyti?

L. NAGIENĖ (DFVL). Taip, kitą norėsiu pristatyti.

PIRMININKĖ. Palaukite, aš pažiūriu, dėl kurio čia straipsnio. Jūsų pasiūlymas dėl 4 straipsnio. Prašom tuomet.

L. NAGIENĖ (DFVL). Dėl CO₂ dedamosios, 3 priedas, 3 lentelė. Realiai kažkodėl, aš jau ir kalbėdama sakiau, niekaip negaliu suvokti, kodėl tik naftos dujoms ir dujiniam angliavandeniliams uždedama didelė CO₂ dedamoji, daugiau negu 30 eurų faktiškai jau nuo 2025 metų. Todėl mes siūlome suvienodinti, bent įvertinti CO₂ dedamąją, pasižiūrėti, kur durpės, skirtos kurui, yra numatyta, lygiai taip pat ir mazutui numatyta dedamoji. Mes siūlome naftos dujoms kitais metais nulį, o paskui didinti taip, kaip yra numatytas didinimas 2026–2027 metais durpėms ir kitiems. Neaišku kodėl, niekas negali man pasakyti, kodėl yra visur, išskyrus gamtinėms dujoms, nes realiai Europos Sąjungos direktyvose visai kitaip kalbama. Dėl to prašau pritarti ir balsuoti už šitą pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Pritarus tokiame pasiūlymui nebūtų pasiektas Gynybos fondo įstatymo projektu numatytas gynybos finansavimo tikslas. Dėl Seimo narės pasiūlymo, lyginant su Vyriausybės pateiktu projektu, biudžetas vien 2025 metais netektų 68 mln. eurų. Taip būtų pasiūstas ženklas, kad ši kuro rūšis yra skatinama, nors ji yra ir tarši.

Kalbant apie direktyvos momentą, dabar Europos Sąjungoje vyksta diskusijos. O Lietuvoje, žinome, kad šios kuro rūšies verslas naudoja apie 2 %, o gamtinių dujų – apie 48 %.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvų už nematau. Dėl motyvų prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Kviesčiau nepalaikyti šito pasiūlymo, nes naftos dujos, kaip ir kitas iškastinis kuras, turi CO₂ dedamąją. Ji yra horizontali, objektyvi pagal išmetimus ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų generavimą. Todėl nereikėtų daryti naftos dujoms išimties, nes tai būtų realus paskatinimas dabar iš biokuro pereiti prie naftos dujų. Naftos dujos paprastai naudojamos regionuose, kur nėra gamtinių dujų tinklo, o gamtinės dujos buvo išbrauktos Energetikos ministerijos prašymu kaip tarpinis kuras iš viso CO₂ apmokestinimo ir akcizų paketo, nes jos gali būti maišomos su biometanu. Daug biometano generacijos įrengimų kaip tik dabar regionuose statoma, būtent prie gamtinių dujų tinklo ir jungiama. Gamtinės dujas mes ilgainiui galime pakeisti biodujomis, bet dirbtinai skatinti naftos dujų dabar tikrai nereikėtų. Todėl kviečiu nepritarti ir dėl Gynybos fondo finansavimo trūkumo, tuomet per trejus metus netektume 87 mln. eurų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų už tikrai geidaujate, Artūrai? Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Na, reikia, kolegos, kalbėti netiesos. Tarša yra tokia pat tiek naftos dujų, tiek gamtinių dujų – vienodai išmeta CO₂. Na, ten nulis nulis po kablelio, gal kažkokia korekcija yra, bet faktiškai tiek pat, tai viena švariausių kuro rūšių. Gamtinės dujos yra importuojamos. Šiuokart naftos dujos yra šalutinis naftos perdirbimo produktas ir jas kaip nors demonizuoti, nemanau, kad yra teisinga. Tad tiesiog būkime realistai ir neskleiskime netiesos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Taigi apsispręsimė. Palaikantys L. Nagienės pasiūlymą balsuoja už, palaikantys komiteto nuomonę balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 108, balsavo 107: už – 42, prieš – 19, susilaikė 46. Pasiūlymui nepritarta.

Replika po balsavimo – L. Nagienė per centrinį.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiamas ministre, noriu jums tokią repliką. Norint pasiekti energinį efektyvumą, kiek reikėtų sudeginti gamtinių dujų ir kiek reikėtų sudeginti naftos dujų? Tai realiai faktiškai naftos dujų reikia sudeginti mažiau negu gamtinių dujų, norint pasiekti tą patį energinį efektyvumą. Ir nereikia sakyti, kad CO₂ dedamoji dėl to ir neskaiciuojama. kažkas dirba, kad nemokėtų šito mokesčio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau kitas pasiūlymas. Vėl Seimo narių V. Juknos ir kolegų. Tai, kolegos, jūs norite, matyt, pristatyti? Prašau.

V. JUKNA (LSDPF). Dėkui. Nekartodamas tų argumentų, kuriuos visiškai neseniai sakiau, noriu pasakyti, kad CO₂ dedamosios mokestis arba didinamas tarifas vėl stipriai palies žemės ūkį ir

mūsų žemdirbius, kartu atlieps vėlgi maisto kainų, kurios jau ir taip yra vienos iš didžiausių vi-soje Europos Sąjungoje, didėjimą.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad anksčiau numatytas CO₂ dedamosios mokesčio tarifas, dar neįsigaliojus jau numatytam, vėlgi yra didinamas ir realiai iš 2027 metų yra perkeliama jau į 2025 metus. Todėl siūlymas būtų nedidinti CO₂ dedamosios naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, palikti jau numatytus CO₂ dedamosios dydžius, kurie jau buvo ir numatyti.

Siūlau palaikyti šį siūlymą ir neapkrauti žemdirbių ir kai kurių maisto perdirbimo įmonių papildomais ir nenumatytais tarifais. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – pritarti. Komitetas pritarė Vyriausybės pasiūlytam CO₂ dedamosios naftos dujoms ir dujiniams angliavandeniliams, išskyrus gamtines dujas, dydžiui. Dėl tų pačių argumentų, kur buvo anksčiau, kad prie Gynybos fondo turime prisidėti solidarai ir nedaryti didesnių išimčių atskiriems sektoriams.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Apsisprendime. Kas pritaria V. Juknos ir kolegų pasiūlymui, balsuoja už, kas mano kitaip, pagal komiteto nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 39, prieš – 23, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta.

Tai dėl naftos dujų klausimą išsprendėme. Dabar kitokio pobūdžio pasiūlymas. Čia yra Seimo nariai A. Armonaitė ir V. Mitalas. Jūs, matyt, pageidaujate?

A. ARMONAITĖ (LF). Taip, pristatysiu trumpai, paskui žiūrėsime, kaip bus. Dvejopas pasiūlymas iš dviejų tokių dalių. Pirmas, norime mažinti akcizo padidėjimą ir išdalinti jį kurui per trejus metus, kad vis dėlto neturėtų įtakos infliacijai ir apskritai kainoms per išsiliejimo efektus, taip labiau subalansuoti šitą pasiūlymą.

Na, o antra dalis yra skirta žymėtajam dyzelinui, kuris yra naudojamas žemės ūkio ir žuvininkystės reikmėms. Vis dėlto manome, kad saugumo dedamąją galima didinti ne vienerius metus, o trejus metus iš eilės, tokiu būdu ši veikla taip pat solidarai prisidėtų prie gynybos finansavimo. Tiesa, kadangi komitetas atsižvelgė iš dalies, o dėl žemės ūkio jau balsavome, na, buvo mūsų tik dešimt šioje salėje, tai dabar balsuoti neprašysiu. Bet dar gal į priėmimo stadiją, ten ir susitiksime galimai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Taip, mes dar susitiksime ne kartą. Tai dėkoju už tai, kad sutinkate pritarti iš dalies. Taip pat yra Seimo narių V. Juknos ir komandos pasiūlymas. Ar irgi norite pagar-sinti jį, ar tinka sprendimas pritarti iš dalies?

V. JUKNA (LSDPF). Balsuojame, balsuojame.

PIRMININKĖ. Palaukite, tai tada pristatykite, nes čia yra taip...

V. JUKNA (LSDPF). Apie kurį čia pasiūlymą mes kalbame?

PIRMININKĖ. Dėl 3 priedo pasiūlymas, kur...

V. JUKNA (LSDPF). Tai čia vėl...

PIRMININKĖ. ...kur komitetas pritarė iš dalies.

V. JUKNA (LSDPF). Čia dėl dyzelino dedamosios. Jau buvo tas klausimas pristatytas. Kalbė-jome, kur ten yra gazoliams dedamoji. Kur mes siūlėme nenumatyti tų... Tai čia jau pristatytas klausimas. Saugumo dedamoji čia.

PIRMININKĖ. Taip, taip, mes dėl esmės apsisprendėme.

V. JUKNA (LSDPF). Tai viskas pristatyta.

PIRMININKĖ. Buvo dėl to paties straipsnio A. Armonaitės. Ten irgi siūloma pritarti iš dalies. Jus tenkina?

V. MITALAS (LF). Atsiprašau. Aš teikėjų vardu vis dėlto norėčiau pasakyti, kad saugumo de-damosios padidinimas tiems, kam mes siūlėme su A. Armonaite, na, žaliajam dyzelinui, iš esmės 100 eurų 1 tonai 2026 metais ir 150 nuo 2027 metų, pritariant iš dalies buvo net pamažintas negu Vyriausybės redakcija. Būtent į šitą dalyką tikrai norėčiau atkreipti gerbiamų Seimo narių dėme-sį, nes toks pritarimas iš dalies, kai teikėjai siūlo didinti, o yra pamažinama net labiau, negu Vy-riausybė teikia, mūsų negali tenkinti ir prašytume balsavimo, nes, gerbiemieji kolegos, norime dar kartelį atkreipti dėmesį, kad šių žmonių saugumo dedamoji šiaip Lietuvoje yra per maža ir jos mažinti tikrai nereikia.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies. Komitetas siūlo koreguoti saugumo dedamąją 2025 metams – vietoj 50 eurų gazoliui nustatyti 25 eurų ir palikti 2026–2030 metų Vyriausybės siūlomą saugumo dedamosios dydį.

PIRMININKĖ. Motyvai už – S. Gentvilas. Matau kolegas ir prie šoninio. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Aš norėčiau paremti Laisvės partijos siūlymą, nes išeina kurioziškai, kad, pasiūlius padidinimą, komitete pritarta iš dalies ir iš esmės sumažinta. Net neįmanoma pavadinti pritarimu iš dalies.

Dabar apie tą ūkininkų solidarumą. Gerbiamieji žemdirbiai ir ūkininkai, visa saugumo dedamoji per metus generuotą 13,5 mln. eurų iš reikalingų 500 mln. ar 400 mln. Sumažinę ją per pusę, gauname 6,5 mln. tam, kad valstybė gautų krašto apsaugai. Ūkininkai yra pagrindiniai žemvaldžiai Lietuvoje, žemė yra pagrindinė. Žemės neiškraustysi. Gali gamybą iškraustyti, gali gyventojai pabėgti nuo karo, bet žemės neiškraustysite iš Lietuvos. Žemei reikia nupirkti „Kasko“ draudimą. „Kasko“ draudimas yra krašto apsauga, todėl žemės ūkis yra kaip nekilnojamas turtas ir savininkas irgi turi jį apdrausti. Tai yra krašto apsauga. L. Kasčiūno išleidžiami pinigai krašto apsaugai tam, kad apsaugotų jūsų žemes, jūsų turtą. Tai nebandykime išsisukti nuo moralinės atsakomybės ir dabar mažinti per pusę. Todėl labai rekomenduoju balsuoti už ir tikrai nepritari mažinti perpus, nes yra mažinamas 13 mln. indėlis iki 6 mln. kitais metais, kas iš tikrųjų yra riešutai sektoriui, kuris didina pelningumą, didina produkcijos kiekį, didina eksportą ir savo efektyvumą. Nereikia sakyti ir varyti savęs į kampa, kad yra blogi metai ar strateginis sektorius išskirtinai, nes iš tikrųjų yra galimybių prisidėti. Kviesčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš tik kolegoms... Jeigu argumentuoja, matyt, prisiminkime ir visą kompleksinį pasiūlymą, nes jis nebuvo tikrai dėl ūkininkų dalies. Ten buvo kalbama apie tai, kad reikėtų išdėlioti per ilgesnį laikotarpį akcizų augimą, kuris yra susijęs su gynyba. Tai ir buvo padaryta. Komitetas pasiūlė išdėlioti augimą per dvejus metus, kad antraisiais metais būtų visas efektas to, kas yra pasiūlyta Vyriausybės pakete. Jeigu nuosekliai norime, kad visi prisidėtų vienodai, man atrodo, čia ir buvo esminis Vyriausybės pasiūlymas, kad visi prisidėtų vienodai, tiek, kaip minėjau, mokytojas, tiek ūkininkas, tai jeigu mes mokytojui atidedame vieniems metams tą visą augimą, iš dalies pusę poveikio darant pirmaisiais metais, pusę poveikio papildomai antraisiais metais, lygiai tą patį pasiūlėme nuosekliai taikyti ir žemės ūkiui.

Man atrodo, tai yra nuoseklus požiūris, jeigu mes visgi norime gynybos dedamąją susirinkti per dvejų metų augimą, tą patį galime taikyti ir žemės ūkio sektoriui. Čia jokios išimties ir komiteto išimtinio traktavimo nebuvo.

Šitame pasiūlyme, dėl kurio balsuojame dabar, jau kalbama apie kai ką kita. Tai reiškia požiūrį į šitą segmentą, kad jisai turėtų prisidėti daugiau. Man atrodo, tai yra sistemingai kito tipo pasiūlymas. O tai, ką pasiūlė komitetas, man atrodo, atitinka tą logiką, kad visgi, kaip ir siūlė patisos rengėjai, būtų išdėliota per ilgesnį laikotarpį bendras akcizų didinimas. Nereikėtų sakyti, kad komitetas savo iniciatyva kažkaip šituo vienu atveju pamažino. Ne vienu atveju pamažino. Mes tiesiog komiteto posėdžio metu visiems nuosekliai išdėliojome augimą per dvejus metus ir šitas sektorius jokia išimtis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė balsuodami. Kas palaiko kolegų A. Armonaitės, V. Mitalo pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komiteto galutinį redakcinį sprendimą, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 10, prieš 23, susilaikė 68. Pasiūlymui nėra pritarta.

Taip, matau, nors liko tik paskutinis pasiūlymas, bet D. Griškevičius ilgokai laukia. Prašau.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, pirmininke. Taip, čia pasiūlymas, bet dar yra kitas visas paketas. Man atrodo, kolega stovi jau daugiau nei 3 valandas, tai būtų visai racionalu Mindaugui pasiūlyti tikrai prisėsti ir pristatyti iš šono. Tiesiog bendražmogiškai.

PIRMININKĖ. Ačiū už rūpestį. V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (LSF). Aš noriu atsiprašyti visų, kuriuos įžeidė žodis „žemvaldžiai“.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar paskutinis pasiūlymas dėl šio įstatymo 5 straipsnio turbūt L. Nagienės. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Šitas yra faktiškai nebeaktualus.

PIRMININKĖ. Suprantu, kad atsiimate. Labai jums ačiū.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, komitetas pritarė CO₂ įsigaliojimo datai nuo 2025 m. sausio 1 d.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar yra užsirašiusių dėl viso dėl motyvų, tuoj pažiūrime. Prieš – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (MSNG). Kolegos, visą laiką yra lūkestis, kas ir salėje skambėjo, kad gynybos mokestis yra solidarumo mokestis. Bet kai mes sprendėme dėl pelno apmokestinimo, kažkodėl liko nulinis tarifas, jis nebuvo jokių būdu padidintas. Nors dėl to paties solidarumo galėjo būti padidintas 0,5 ir būtų patekę tie patys LEZ'ai, kuriuos, matyt, lygiai taip pat kaip ir likusią Lietuvos žemę reikėtų ginti, neduok Dieve, karo atveju. Tai ten solidarumo nebuvo.

Kada mes sprendžiame dėl žemdirbių, kažkodėl tas noras juos padaryti ypač solidarius, kai stambiuosius verslus LEZ'uose palikome nesolidarius, tikrai buvo matomas. Ir šiuo atveju mes kertame ne per ką kita, o per vartojimą, per produktų kainas. Nes natūralu, kad pakėlus akcizus kainos produktų, kurie yra būtini vartoti, tai nėra prabangos prekės – duona, sviestas, kiti pieno produktai, kainos kils. Ir panašu, kad mes solidarius vėlgi priverčiame būti tuos Lietuvos žmones, kurie bus priversti apmokėti išaugusias kainas.

Išties yra labai apmaudu, kad tas solidarumo siekis buvo neišlaikytas, kad mes vėl buvome palankūs tiems, kurie tikrai turi iš ko prisidėti, ir naudojamės tais, kurie, matyt, lobistų į Seimo posėdžių salę paleisti negali. Tikrai siūlau balsuoti prieš ir nepasiduoti tam norui išnaudoti žmones, kurie lieka ta tyliąja Lietuva ir protestuoti negali.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). O aš tikrai agituojau balsuoti už, nes tai yra 126 mln. eurų Gynybos fondui, tai yra trečdalis jo sudėties. Po didelių nuolaidų šitas kiekis yra sumažintas beveik 60 mln., nes išdėliota per dvejus metus. Daug kas čia gąsdinasi dėl infliacijos ir vartojimo kainų padidėjimo, bet Finansų ministerija yra atlikusi analizę, kad infliacija bus paveikta 0,27 nominalaus procento.

Aš norėčiau apeliuoti ypač į gerbiamą frakciją „Vardan Lietuvos“ – L. Savicką ir kitus, kurie, lydimi V. Sinkevičiaus, Europoje netrukus jungsis į Europos žaliųjų frakciją. Ir kokia gėda būtų jums nebalsuoti už iškastinio kuro apmokestinimą ir būti su V. Sinkevičiumi, kuris ateina į Europos Parlamentą. Linkiu neišduoti tų vertybių, kurias nešėte ką tik Europos Parlamente, ir vieninškai balsuoti už akcizų paketą, nes tai atitinka jūsų vertybes. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsimė balsuodami. (*Balsai salėje*) Bus proga visas replikas išsakyti po balsavimo. Po balsavimo, taip.

Apsisprendžiame balsuodami dėl viso darbotvarkės 2-16.6, atsiprašau, darbotvarkės 2-16.5 klausimo – Akcizų įstatymo projekto Nr. XIVP-3880.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 64, prieš – 16, susilaikė 25. Po svarstymo pritarta. Toliau. Atsiprašau, dabar sureaguos paminėti kolegos. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Tikrai būčiau nekalbėjęs, jeigu nebūtų kalbėjęs pats ministras, Vyriausybės kabineto narys. Gerbiamas ministre, aš noriu jums priminti, tikriausiai jūs skaitote Tarptautinio valiutos fondo rekomendacijas, tikriausiai skaitote Pasaulio banko rekomendacijas, Europos Komisijos rekomendacijas, kalbant apie Lietuvoje esančią mokesčių sistemą, blogą mokesčių sistemą, socialiai neteisingą mokesčių sistemą. Ten aiškiai pabrėžia, kad turi būti labiau apmokestintas kapitalas ir apmokestinti turtingieji žmonės, ypač paskutinėse Tarptautinio valiutos fondo rekomendacijose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, nepainiokime, mes esame už žaliąjį kursą, bet prisiminkime, kad iškastinis kuras lygiai taip pat yra ir gamtinės dujos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ministre, norite sureaguoti. Prašau. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas Algirdai Butkevičiaus, visada Lietuvoje tarptautinės organizacijos, kurios besilankytų, rekomenduoja didinti du dalykus. Tai, kaip jūs sakėte, kapitalo apmokestinimą, bet nebūtinai tai yra robinhudiškai tik turtingųjų progresiniai mokesčiai. Bet antras

dalykas, kurį jūs pamirštate, tai yra aplinkosauginiai mokesčiai, kurie yra žemiausi tarp EBPO šalių ir jie yra mažiausi. Ir jūs ką tik, eidami į Europos žaliųjų frakciją, atsinešėte gėdos kuprą.

PIRMININKĖ. Ar tikrai? Prašom.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Kadangi buvo paminėta pavardė... Gerbiamas ministre, jums reikėjo, atrodo, gegužės mėnesį sudalyvauti EBPO tam tikroje konferencijoje. Tikrai Lietuva nėra sąrašo gale. Antras dalykas, jūs turite aiškiai įvardinti tai, kad jūs šitoje kadencijoje nepadarėte jokios socialiai teisingos mokesčių reformos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replikos išsakytos. Darbotvarkės 2-16...

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Dar noriu dėl to įstatymo, kuris buvo...

PIRMININKĖ. Na, prašom! R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...priimtas po svarstymo. Vis dėlto, kad komitetai, atsakingi už šito įstatymo svarstymą ir tolesnę eigą, per priėmimą pateiktų, atliktų analizę, nes finansų ministrė įdomiai skaičiuoja. 1 litras degalų pabrangs 3 centais, bet kiek pabrangs visas pirminių krepšelis kiekvienam vartotojui? Nes ne tik degalai pabrangs – pabrangs viskas. Turėtume įvertinti būtent šito akcizo didinimo poveikį piliečiams, gyventojams. Tai labai norėčiau, kad vis dėlto komitetai pateiktų per priėmimą tokius skaičius, kokie turi būti, o ne tokią nuogą aritmetiką.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

18.40 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 2-16.6 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881. Čia nėra pasiūlymų. Užsirašiusių dėl motyvų irgi nėra. Gal galime bendru sutarimu po svarstymo? Nematau prieštaraujančių. Po svarstymo pritarta bendru sutarimu.

18.43 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16.7 klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882(2). Čia buvo tokie nekonkretūs, kaip čia pavadinti, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymai. Tai gal M. Lingė pagarsins, kokia ten situacija?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Buvo pasiūlymas labiau keisti apskaičiavimo ir kompensavimo metodiką. Komitetas vis dėlto nepritarė tokiam siūlymui ir Lietuvos savivaldybių asociacijos pateikti siūlymai dėl Metodikos įstatymo, dėl pajamų kompensavimo mechanizmo nesusiję su Gynybos fondo įstatymo projektu, todėl nematytume reikalo pritarti šiame kontekste tokiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu komiteto nuomonei? Tinka. Ačiū. Matau, VVSK linkteli galvą pritariamai. Tai tuomet dabar dėl viso, ar yra užsirašiusių dėl motyvų? Motyvai už – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Šitas įstatymas yra susijęs su Civilinės saugos programos įgyvendinimu. Man atrodo, buvo pasiektas geras kompromisas. Bus investuojama į priedangas ir į kitą infrastruktūrą, kuri reikalinga užtikrinti mūsų civilinės saugos būklei. Karas Ukrainoje parodė, kad tai yra labai svarbu. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Tamašunienė – motyvai prieš.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Taip, aš prieš. Ir pati ministrė kalba visai ne apie tai – jinai kalba apie tikslus, kam savivaldybės galės, kaip bus panaudoti neva tie pinigai. Bet noriu pasakyti, kad savivaldybės priklauso nuo GPM'o dydžio pokyčių ir jų pajamos sudaro... Pagrindinės įplaukos – tai 90 % jų biudžetų. Kitų reikšmingų pajamų šaltinių savivaldybės, deja, neturi todėl, kad mūsų savivaldybių savarankiškosios funkcijos yra labai labai ribotos. Todėl gyventojų pajamų mokesčių pokyčiai dėl centrinės valdžios sprendimų, susijusių taip pat ir su Valstybės gynybos fondo

įstatymu, man atrodo, turėtų būti pasidalinami po lygiai dėl netekčių ir ypač tos dalies. Vadinasi, centrinė valdžia dabar nepasidalins su savivaldybėmis pajamų padidinimo, o savivaldybės nukentės, nes nebus kompensuojami praradimai dėl numatyto kasmetinių milijoninių sumų paėmimo gynybos biudžetui, sumažinant savivaldybėms tenkančią GPM'o dalį. Todėl aš galvoju, kad vis dėlto mūsų komiteto, Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto, variantas buvo geresnis.

Dabar jisai ten toks pusiau skustas, toks pusiau luptas. Tai negarantuoja savivaldybėms pajamų stabilumo ir jų surenkamų pajamų neliečiamumo, todėl metodika kaip tik yra tas instrumentas, kuris galėtų tuos dalykus sureguliuoti. Todėl aš nepritariu Biudžeto ir finansų komiteto nuomonei ir balsuosiu prieš. Taip raginu padaryti ir kitus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, supratome. Apsispręskime dabar balsuodami dėl viso darbotvarkės 2-16.7 klausimo – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3882.

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 64, prieš – 7, susilaikė 30. Po svarstymo įstatymui yra pritarta.

18.46 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-16.8 klausimas – Valstybės skolos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3883. Čia pasiūlymų nėra. Ar turime užsirašiusių dėl motyvų? Taip pat nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių... Norite balsuoti? Balsuojame dėl Valstybės skolos įstatymo. Prašau.

Užsiregistravo 101, balsavo 101: už – 85, prieš – 1, susilaikė 15. Po svarstymo yra pritarta. Svarstymo stadijoje dėl Gynybos fondo projektų esame apsisprendę. Ačiū už kantrybę. Tikrai sudėtingas, bet labai svarbus paketas.

18.47 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3943 (pateikimas)

Dar vieno iš lydimųjų pateikimo stadija. Darbotvarkės 2-16.9 klausimas – Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3943. Pra-nešėjas – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taigi, gerbiami kolegos, kaip tik diskutuojame ir svarstome papildomą finansavimą gynybai, kad pasiektume 3 % BVP lygį. Reikšminga papildomo finansavimo dalis gynybai turėtų ateiti iš didinamų akcizų mokesčių, ką tik Seimas dėl to apsisprendė. Tačiau su akcizų mokesčių surinkimu susietas yra ir LRT finansavimas. Žinia, formulė yra... 1,3 % per metus surenkamų akcizų nukeliauja į LRT biudžetą. Taigi, dar labiau didinant akcizų surinkimą, dar labiau augtų ir LRT finansavimas, kuris pastaraisiais metais buvo labai didelis ir viršijo bendrą šalies ekonomikos ir kitų valstybės institucijų finansavimo lygį.

Tas lygis skiriasi netgi kartais: LRT finansavimas 2024 metais augo beveik 9,5 mln. eurų, arba 15 %, lyginant su 2023 metais. Taip buvo dėl to, kad valstybei sekėsi gerai rinkti tiek gyventojų pajamų mokestį, tiek akcizo mokesčius. Prognozuojama, kad pagal dabar galiojantį reguliavimą kitiems metams LRT biudžetas galėtų augti 6,7 mln. ir sudarytų 79,6 mln., taigi augimas būtų virš 9 %. Jei Seimas apsispręs padidinti, o panašu, kad esame pakeliui į akcizų padidinimą kitiems metams, papildomai padidėtų biudžeto pajamos apie 142 mln. eurų, o LRT iš šio didinimo gautų papildomai apie 2 mln. eurų prie 6,7 mln. eurų. Taigi, didėjimas, prognozuotina, galėtų siekti ir 12 %.

Taigi, LRT taip pat solidariai turėtų prisidėti prie Respublikos nacionalinio saugumo stiprinimo. Tad gynybai didinami mokesčiai neturėtų tapti papildoma finansine injekcija ir visuomeni-

niam transliuotojui. Įstatymo projektu siūloma nustatyti papildomą sąlygą, susiejančią LRT iš valstybės biudžeto skiriamus asignavimus su bendrojo vidaus produkto augimu. Teisės departamentas, tiesa, pastebi, kad tai tikslintina vieta. Žinoma, galima svarstyti ir diskutuoti dėl alternatyvaus kriterijaus, tačiau tokio dydžio nusistatytos lubos, koku objektyviu dydžiu galėtų būti, na, reglamentuotas tų lubų nustatymas, įstatyme turėtų atsirasti. Taip pat svarbi vieta, kurią komitete taip pat asmeniškai siūlysiu tikslinti, tai aiškiai numatyti finansavimo grindis.

Dabar įstatyme buvo palikti 2019 metai, na, kadangi 2019 metų aktualumas jau yra praėjęs ir biudžetas yra pasikeitęs beveik kartais, tai siektina ir svarbu numatyti tokias grindis, kurios irgi galėtų būti objektyviai grindžiamos kažkokiais kriterijais, pavyzdžiui, išvestinių kokių trejų paskutinių metų LRT finansavimo vidurkiu. Tokie turbūt būtų pagrindiniai siūlymai ir atsakas į Teisės departamento pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkui, nemažai jūsų nori paklausti. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, žvelgiu į jūsų pateiktą pasiūlymą: jūs išbraukiate atskaitos tašką – 2019 metus ir siūlote kaip atskaitos tašką praėjusius metus, tačiau bankų solidarumo mokesčiui jūs vis dėlto paliekate 2019 metų bazę. Tai kas čia per veidmainystė, gerbiamas pirmininke, paaiškinkite man šitą, kad bankams ten paliekate tą bazę, o čia jau jums nebetinka šita bazė? Ir kam tie pinigai, papildomi milijonai, bus ištaškyti, ar atsiras papildoma laida „Kas ir kodėl“, ar su Meška, ar su Mauzeriu dar kažkiek, porą serijų, kam tie pinigai bus skirti? Audito komitetas neseniai svarstė Valstybės kontrolės atskaitą ir matė, kad pagal pinigus už I ketvirtį LRT yra pinigų skyrimo viešinimui lyderis. Pačios institucijos misija yra viešinimui skirta, tačiau pagal pinigus viešinimui, pasirodo, yra lyderė, perka papildomai dar paslaugas savo paslaugoms viešinti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad arba jūs neįsiskaitėte į projektą, arba klausiate atvirkščiai, nes mano pasiūlymas yra nustatyti lubas. Dabar tokių lubų augimo nėra, o tos lubos yra kaip neregamentuojamos, pavyzdžiui, iliustravau, kad 15 % augo. Jeigu būtų priimtas įstatymas ir susietas su BVP dydžiu tas lubų kriterijus, tai mes, pavyzdžiui, praėjusiais metais turėtume apie 5 % augimą ir visi kiti pinigai keliautų kitoms biudžeto reikmėms. Čia yra pati pagrindinė šito pasiūlymo esmė, tačiau įstatyme yra ne tik lubos, bet ir grindys, o grindys buvo tuo metu, kai įstatymas buvo keistas, susietos su 2019 metais. 2019 metai tai yra, na, kas tai yra, 40, aš dabar nepamenu, kiek ten tų milijonų, jeigu nemaišau, tai žinant, kad dabar yra 72 mln., tai iki tokių grindų tikrai nenukris, bet tam tikras grindis nusimatyti tikrai reikia. Kaip paminėjau pristatydamas projektą, atsiliepiama į Teisės departamento pastabas, tai tas grindis tikrai reikėtų sieti su kažkokiu objektyviu dydžiu. Kaip pavyzdį paminėjau išvestą trejų paskutinių metų buvusio biudžeto vidurkį.

PIRMININKĖ. Klausia A. Palionis.

A. PALIONIS (LRPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš net nežinau, ar čia klausimas, ar pasamprotavimas. Ar tikrai reikalingas toks projektas ir kaip mes atrodysime, kai, pakeldami akcizus, iš karto koreguosime ir įstatymą dėl visuomeninio nepriklausomo transliuotojo finansavimo? Ir kitas klausimas. Na, šitas projektas sumažintų LRT skyrimą... biudžetą 2 mln. eurų, bet per pastarąjį laikotarpį, kokia buvo pati infliacija, kiek ji suvalgė, kad ir didėjo LRT biudžetas, bet jisai buvo suvalgytas infliacijos. Ar tikrai verta tokį projektą dabar registruoti, svarstyti Seime ir sukurti tokį precedentą, kad mes kiekvieną kartą, didindami akcizus, reguliuosime LRT finansavimo įstatymą?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pagal akcizo formulę LRT biudžeto nustatymo dedamoji egzistuoja ir to mes nesiūlome keisti. Jinai ir dabar galioja, tokia ir būtų – 1,3 %, tai tam, kad nereikėtų eiti į formules, jau į tai, kas buvo išgryninta, kas buvo jau tikrinta ir Konstituciniame Teisme, tiesiog susisiejus su tais pačiais dydžiais, numatyti tam tikrą augimo laipsnį, bet tas augimo laipsnis neturi būti susietas apskritai su valstybės sėkme. Jeigu valstybės biudžetas, pavyzdžiui, auga arba valstybės ekonomika auga vienu tempu, tai natūralu, kad ir tas kitų biudžetinių įstaigų augimo lūkestis turėtų būti kažkoks panašus. Šiuo atveju, man atrodo, tas objektyvus dydis, BVP lygio augimas kaip atskaitos taškas, būtų objektyvus kriterijus įsireminti prie tų lubų.

PIRMININKĖ. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Mindaugai, aš irgi, kaip ir A. Palionis, nesu tikras, ar čia šiuo metu ir tokiu būdu reikia tą įstatymą teikti, tačiau tiek to. Pateiktas nėra blogai. Manau, kad esminis dalykas yra apsauga, tramdymas labai didelio, staigaus LRT finansavimo didėjimo. Mano klausimas būtų toks: jeigu mes sutaupome LRT sąskaita 2 mln. ar 3 mln., ar negalėtume numatyti kitame projekte tuos 2 mln. ar 3 mln. eurų skirti Medijų rėmimo fondui, tai yra nepriklausomos žiniasklaidos projektams finansuoti? Tada būtų tikrai balansas. Tramdome besaikį (gal čia taip ne visai teisingai sakau) finansavimo augimą LRT, visuomeniniam transliuotojui, o sutaupytas lėšas nukreipiame į Medijų rėmimo fondą. Kaip žiūrėtumėte į tai?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Absoliučiai pritarčiau, nes patys aiškinamajame rašte tokią mintį ir išdėstėme pristatydami šią iniciatyvą, kad tai taip pat galėtų būti ir galimybė stiprinti apskritai žiniasklaidos pliuralizmą. Kadangi Vyriausybė paskirsto, tai, matyt, irgi būtų atitinkamai Vyriausybės... Medijų fondas jau Vyriausybės formuojamas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, pirmininke. Yra tas amžinas klausimas dėl abonemento, kad galėtų kiekvienas žiūrovas mokėti tokį mokesį, jeigu jisai nori, žiūri tą televiziją. Čia amžinas tas klausimas buvo, bet jisai dabar turbūt nesisieja su šita jūsų pristatyta tema.

Kitas dalykas, 2–3 mln. LRT jau seniai laukia, kada galės renovuoti tą baisų pastatą, jis yra neprestizinis, Europos Sąjungoje yra pats baisiausias ir iš tikrųjų dėl to yra tikrai gėda. Gal tie 2–3 mln. galėtų būti dar palaikomi pastato renovacijai ir tada jau galima tas lėšas dėti ir panašiai? Tas variantas, kurį minėjo kolega E. Gentvilas (prisipažinsiu, pagrobė tą klausimą iš mano minčių), tikrai yra savalaikis, reikalingas, galėtų keliauti į Medijų fondą ir panašiai.

Noriu paklausti, ar dar kas nors yra susietas su šiuo projektu, ar tik LRT, ar dar yra kas nors? Ačiū.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Išskirtinumo... Matyt, šiaip yra vengiama pagal Konstitucinę Teismą sieti su konkrečiais dydžiais, tačiau dėl išskirtinio statuso, kaip minėjau, Konstitucinis Teismas yra vertinęs ir nebuvo palikta, kad šitas reguliavimas dabar būtų koks nors nekonstitucinis. Bet daugiau valstybėje apskritai numatyti, kaip buvo siejama su keliais, pavyzdžiui, kad kažkoks procentas, tai nėra konstitucinė praktika ir biudžete tokių dalykų negalėtume praktikuoti. Dėl abonementinio mokesčio, matyt, platesnė diskusija ir jau kito įstatymo reikalavimas.

O dėl pastatų, matyt, išskirtinių situacijų, tai vėlgi yra investicinės programos, kur jeigu tikslinių lėšų reikia numatyti kokiai nors didesnei investicijai, galima rasti tą būdą. Matyt, šiuo atveju būtų labai tvarkinga žvelgti į visas valstybines institucijas, nes ir kitos atrastų panašių poreikių, kaip reikia pagerinti arba infrastruktūrą, arba tuos pačius pastatus renovuoti, dar kažkokioms reikmėms. Čia per bendrą, matyt, planavimą, o jeigu yra papildomas lėšų poreikis, matyt, tai taip pat galima biudžeto formavimo lygiu įsivertinti.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Gedvilas – paskutinis klausiantis.

A. GEDVILAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Atsakydamas minėjote, kad visi, kartu ir biudžetinės įstaigos, turi lūkestį, ir tai savaime suprantama. Lūkestį, manau, turi ir pensininkai, ir švietimo, ir kultūros, ir sveikatos sektoriaus darbuotojai.

Dabar būtų klausimas. Keičiant grindis, kaip jūs pavadinate, iš 2019 metų į trejų metų vidurkį pagal jūsų pasiūlymą, jeigu vis dėlto Seimas nepritartų tokiam siūlymui, tai kas čia atsitiktų su LRT? Čia jau ant ribos yra tos pajamos ir išgyvens ar neišgyvens, jūsų nuomone?

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Matote, grindys vis tiek yra jau tas momentas, jeigu kažkas valstybėje pradėtų vyksti nebe taip ir jeigu tie mokesčiai, tas 1 % GPM'o, nebūtų renkamas tokiu tempu arba jo būtų surenkama mažiau, arba tas pats akcizas, jeigu jo būtų pradedama surinkti mažiau, negu buvo surinkta, tada natūraliai tie biudžetai mažėtų. Bet tada reikia numatyti situaciją, koks tas mažėjimas gali būti, nes kitų pajamų nėra, – yra būtent susijusios su tais mokesčiais dydžiais. Tai čia turbūt yra tam kraštutiniam atvejui, kuris, matyt, mes labai tikimės, nenutiks.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mums praneša, kad tuoj bus audra. Tikiuosi, ne po balsavimų. Dėl motyvų prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš tiesiog trumpai pasakysiu, kad biudžeto formavimo tokie principai, kai procentai nuo akcizo ar GPM'o pajamų... Na, nežinau, Konstitucinis Teismas tuokart išvartė, nagrinėdamas šį klausimą, savaip, bet tai prieštarauja, sakykime, biudžeto formavimo principams ir tai neturėtų būti plečiama. Mes jau šiandieną išplėtėme svarstymo stadijoje formuodami tą Gynybos fondą, tačiau... Aš prieš tokį biudžeto formavimo principą iš esmės, ar tai būtų LRT, ar kas nors kitas. Dėl to siūlau labai rimtai pagalvoti ir nedaryti visokių tokių išimčių.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš po pateikimo kviečiu pritarti, nes visi turbūt matome, kad pastaruoju metu akcizų įplaukos auga labai ryškiai, akcizai yra susieti su LRT biudžetu, todėl kažkoks to augimo ribojimas vis tiek turėtų būti. Aš manau, kad nebūtinai taip, kaip pasiūlė komiteto pirmininkas, kad siejant tai su BVP augimu, galbūt su biudžeto augimo procentu galima sieti, bet po pateikimo aš siūlau pritarti ir svarstyti. Tai nepakeis paties principo, kad nacionaliniam transliuotojui yra užtikrinamas toks finansavimo nepriklausomumas, jo gana geras dydis, bet tiesiog reaguojame į tas realijas, kaip ir šiandien juk akcizus mes dar papildomai didiname.

PIRMININKĖ. Ačiū. I. Šimonytė per šoninį.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš tik noriu priminti, kad panašus precedentas yra buvęs praėjusioje kadencijoje, kai vykdyta mokesčių reforma ir buvo perdėlioti „Sodros“ ir gyventojų pajamų mokesčio tarifai. Tai dėl to, kad nebūtų automatiško, jau turbūt beprotiško tuo atveju LRT finansavimo augimo, tiesiog buvo pakeista formulė ir pakeisti svoriai pajamų, kurios yra skiriamos šitai institucijai finansuoti. Neturėtų būti taip, kad kaskart, kai Seimas priima sprendimus didinti, sakykime, ar akcizus, ar gyventojų pajamų mokesť, jeigu kada nors priimtų tokį sprendimą dėl kokių nors kitų priežasčių, tai reiškia automatiškai iš karto neproporcingai didėjantį vienos institucijos finansavimą. Todėl, tiesą sakant, tai labiau sprendžia tą problemą, apie kurią ką tik kalbėjo kolega, pasisakęs prieš, negu kad ją gilina, – kaip tik leidžia nuosaikesnį ir nuoseklesnį biudžeto augimą užtikrinti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsimė balsuodami pateikimo stadijoje. Balsuojame dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3943.

Užsiregistravo 84, balsavo 84: už – 69, prieš – 2, susilaikė 13. Po pateikimo pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas BFK, papildomu komitetu – Kultūros komitetas. Siūloma svarstyti šioje pavasario sesijoje. Galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau.

Replika. Prašau per centrinį.

E. GENTVILAS (LSF). Mane toks Bagdonas užkalbino ir aš ne taip pabalsavau, norėjau už.

PIRMININKĖ. Jūsų norai išgirsti ir kažkur atspindės. D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Balsavau prieš.

PIRMININKĖ. Irgi dėl protokolo. Dėkui. Kolegos, dabar vis dar yra balsavimo langas ir mūsų viešnios iš skirtingų ministerijų jau laukia turbūt valandą ir daugiau, ne, beveik pusantros, kad galėtų pateikti projektus.

19.04 val.

Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo Nr. VIII-947 1, 2, 9 straipsnių, Įstatymo priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 6¹, 11¹ ir 20 straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3915, Įmonių atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 23¹ straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3916 (pateikimas)

Dabar pakviesiu darbotvarkės 2-20 klausimą – Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo projektą Nr. XIVP-3915 pristatyti SADM'o viceministrę J. Jakštienę.

J. JAKŠTIENĖ. Labas vakaras, gerbiami Seimo nariai. Noriu pristatyti informaciją. Perkeliame biržinių bendrovių direktyvą į Lietuvos nacionalinį reglamentavimą. Tam buvo parengti įstatymų pakeitimai ir papildymai, tai pirmiausia Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo kai kurių straipsnių bei priedo pakeitimai ir papildymai, taip pat Įmonių atskaitomybės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimai ir papildymai. Trumpai noriu pristatyti turinį.

Perkeldami direktyvą į nacionalinį reglamentavimą siekiame užtikrinti, kad nepakankamai atstovaujamos lyties asmenys biržinių bei didžiųjų bendrovių valdybose iki 2026 m. birželio 30 d. užimtų ne mažiau kaip 33 % visų direktorių pozicijų, įskaitant tiek vykdomuosius, tiek nevykdomuosius direktorius. Svarbu yra tai, kad Lietuvos teisinio reglamentavimo lauke įstatymas bus taikomas bendrai, skaičiuojant įmonės vadovą, valdybos narius bei stebėtojų tarybos narius. Sulaukėme palaikymo iš asociacijos „Lyderė“, Lietuvos moterų lobistinės organizacijos, verslo bendruomenės. Projektai buvo pristatyti Trišalėje taryboje, taip pat ten sulaukta palaikymo.

Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo projekte numatoma keisti reglamentavimą ir numatoma, kad didelės įmonės turi imtis priemonių lyčių balansui įmonės valdymo ir priežiūros organuose užtikrinti. Turi būti taikomas kandidato kvalifikacijų lyginamasis vertinimas, turi būti teikiama pirmenybė nepakankamai atstovaujamos lyties atstovui. Na ir pagrindinės funkcijos institucijoms numatomos tokios: Socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia ataskaitas Europos Komisijai, o Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba vykdo įstatymų priežiūrą, konsultuoja dideles įmones, skiria baudas, skelbia didelių įmonių, pasiekusių lyčių balansą, sąrašą ir vykdo kitas funkcijas.

Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad Įmonių atskaitomybės įstatymo projekte papildomi straipsniai, susiję su ataskaitų teikimo mechanizmais. Na ir čia didelės įmonės ir *listinguojamos* įmonės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, turės tiesiog teikti bendrovių valdybų ataskaitas. Jose turi būti pateikiama papildoma informacija, tokia kaip statistinė informacija apie lyčių atstovavimą, nurodomos priemonės, kurių įmonės ėmėsi, siekdamos lyčių balanso, ir nurodomos priežastys.

Projektams įgyvendinti reikalingos lėšos yra nedidelės apimties, apie 73 tūkst. eurų kasmet. Na ir paskutinė informacija, tai yra įstatymai įsigalioję turėtų 2024 m. gruodžio 1 d. Iki 2026 metų birželio 30 d. įmonės turi pasiekti lyčių balansą valdybose. Na ir direktyvos galiojimo trukmė, tai yra direktyva limituota, iki 2038 metų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkoju už trumpą ir glaustą pristatymą. Pasilikite. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmoji – R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Šiandien tokia diena, susijusi su lygybe ir brolybe Seime. Buvo teikiamas Tautinių mažumų įstatymo projektas, pritarta būtent tam, kuris iš esmės nesprendžia nieko ir niekaip neatliepia Tautinių mažumų konvencijos nuostatų – to, ko tikisi tautinių mažumų atstovai iš Vyriausybės. Vyriausybė teikia įstatymo projektą.

O štai didelėms įmonėms mes laikomės visų rekomendacijų, net daugiau galbūt, negu galėtų būti perkelta į nacionalinę teisę. Ir įkeliamės visas įmanomas įvairoves, politikas. Mano vertinimu, perteklinė lyčių lygybės pusiausvyra, kalbant apie valdymo ir priežiūros organus, mano vertinimu... ir noriu paklausti, jūsų vertinimu, ar nematote, kad viską surašę, o turėdami kompetentingų jaunų vyrų mes jų neimsime vien dėl to, kad neužtenka moterų, arba išlaikydami tą įvairovę, teiksime ne tiek...

PIRMININKĖ. Laikas.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...kompetentingus ir norinčius dirbti žmones, kiek laikydamiesi įvairių nustatytų balansų?

J. JAKŠTIENĖ. Atsakant į klausimą, svarbiausia yra tai, kad mes nekalbame tik apie moterų didesnę įtraukimą, bet kalbame apie mažiau atstovaujamos lyties įtraukimą į vadovaujamas pozicijas, tai yra direktorių, valdybos ir kitus stebėtojų tarybos narius... Taip pat yra svarbu tai, kad šiandien moterų, užimančių vadovaujamas pozicijas, Lietuvoje yra apie 20–25 %, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 37 %. Tai akivaizdu, kad didžiųjų įmonių dalyje atstovavimas moterims yra žemas. Bet tikrai yra įmonių, kur, matyt, didžioji dauguma gali būti moterų, tada turėtų būti atstovaujama didesnei vyrų daliai, ar ne?

Kalbant apie kvalifikacijas, direktyva numato, kad turi būti skelbiama pagal lygiavertes kvalifikacijas vykdoma atranka ir tik tuomet, kai yra lygiavėčiai kandidatai, pirmenybė turi būti suteikiama mažiau atstovaujamai lyčiai. Vadinasi, gali būti moteris, gali būti vyras.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs čia, kaip sakant, stumiate lygias galimybes be pareigų ir kiek norės tos moterys mūsų užimti pareigų, būti tiek

atsakingos, kad, kaip čia sakė, *jose* dirbtų, ir, kaip teisingai pastebėjo R. Tamašunienė, ar įvertintas biologinis pradas, emocijos? Moterys daugiau emocingos.

Kitas, kaip sakant, kampas matymo. Aš abejoju, vargu ar liberalai pritars, nes jie rinkos šalininkai. Rinka pati susitvarko, ko reikia įmonei ir ko nereikia.

J. JAKŠTIENĖ. Galiu sureaguoti, kad tiek vyrai, tiek moterys turi vienodas teises pasirinkti savo karjerą arba pasirinkti savo šeiminių kelią. Ir tiek vyrai, tiek moterys irgi turi visiškai vienodas galimybes ir turi turėti vienodas galimybes užimti vadovaujamas pozicijas. Ir su jautrumu čia nesusiję. Svarbu yra tai, kad Lietuva pagal lyčių lygybės indeksą labai atsilieka galios *domene* ir būtent dėl galios *domeno* nepasiekia vidurkio. Čia mes iš tikrųjų keletą metų stovime vietoje ir būtent galios *domenas* lemia ir kalkuliuoja, kiek moterų dalyvauja tiek politikoje, tiek verslo sektoriuje dominuojančiose, vadovujančiose, sprendimus priimančiose pozicijose. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū už pristatymą. Iš tikrųjų, skaitau patį straipsnį. Viena, didelės įmonės turi imtis atitinkamų priemonių. Gal įvardintumėte, kokių priemonių, kad užtikrintų tą lyčių lygybę 33 %, kur yra numatyta?

Antras momentas, o jeigu neatsiras kandidatų ir neatsiranda didelėse įmonėse, tokiose, kaip aš turiu, aš esu vienmandatininkė, prie naftos daugiausia dirba vyrai. Nėra, naftos sektoriuje, tarkime, neatsiranda, tai kaip tokiu atveju jūs kontroliuosite ir kokias priemones taikysite?

J. JAKŠTIENĖ. Taip, pirmiausia svarbu yra tai, kalbant apie priemones, kas yra numatyta įstatyme. Taip, didelės įmonės turi imtis priemonių lyčių balansui įmonės valdymo ir priežiūros organuose užtikrinti. Tos priemonės gali būti pirmiausia vidinės tvarkos, kurios numato atrankos kriterijus ir reikalavimus, ir tie atrankos kriterijai, reikalavimai turėtų būti orientuoti iš tikrųjų į lytis ir galimybes pritraukti moteris į vadovaujamas pozicijas.

Dabar kalbant apie jūsų tam tikrus sektorius, kur mažai moterų, tarkime, pagal kvalifikacijas. Tai ta pati asociacija „Lyderė“ arba Lietuvos moterų lobistinės organizacijos pateikia nemažai duomenų, kiek moterų turi kompetencijų, patirties ir reikalingų žinių tuose specifiniuose sektoriuose, kur galvojame stereotipiškai, kad ten mažai moterų. Iš tikrųjų, kompetencijų, specifikacijų, visko pakanka, tiktai klausimas dėl stereotipinių sprendimų, kad lyg ir vyrai konkurencinėje atrankoje yra, matyt, dažniau pasirenkami, tai tas, matyt, yra svarbiausia.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas nebeklausia. Supratau. Jūs atsakėte į visus klausimus ir tuoj pažiūrėsime. Galite jau prisėsti. Pažiūrime, ar yra dėl motyvų. Užsirašiusių nėra, tai gal norime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Galime? (*Balsai salėje*)

Na, supratau, balsuojame. Gerai. Balsuojame dėl klausimo – Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo projekto Nr. XIVP-3915 ir lydimąjo Įmonių atskaitomybės įstatymo.

Užsiregistravo 55, balsavo 54: už – 46, prieš nebuvo, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Dėl pirmo, pagrindinio, įstatymo projekto siūlomi komitetai: pagrindinis – ŽTK, papildomas – SRDK. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau.

Dėl lydimąjo Įmonių atskaitomybės įstatymo projekto Nr. XIVP-3916 siūlomi komitetai: pagrindinis – Audito, papildomi – Socialinių reikalų ir darbo komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Taip pat siūloma svarstyti šių metų rudenį. Prieštaraujančių tokiame sprendime nematau. Po pateikimo taip ir judame toliau.

Dabar norėčiau pasakyti. Kadangi liko keturi projektai, mūsų viceministrė laukia čia virš pusantros valandos, tai turime apsispręsti, kad pratęsime posėdžio laiką ir balsuosime po kiekvieno klausimo. Išvermingiausiems tariau ačiū už supratingumą.

19.15 val.

Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3919 (pateikimas)

Tuomet Pašto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3919. Pranešėja – susisiektimo viceministrė A. Vaiciukevičiūtė. Prašau.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Laba diena, gerbiami Seimo nariai. Tiesiog trumpai apie teisės akto projekto rengimo priežastis. Šis Pašto įstatymas buvo priimtas daugiau kaip prieš dešimt metų ir nuo to laiko jisai nebuvo keičiamas iš esmės. Per tą laiką vartotojų poreikiai ir pašto rinka nuo popierinės korespondencijos ir jos reguliavimo transformavosi į konkurencingą elektroninės prekybos ir siuntų pristatymo rinką, todėl teikiamas naujos redakcijos Pašto įstatymo pakeitimo projektas.

Pagrindinis įstatymo projekto tikslas – užtikrinti universaliosios pašto paslaugos ekonominį tvarumą, naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų teises ir teisėtus interesus bei efektyvų pašto sektoriaus reguliavimą. Dabartinio įstatymo esminis tikslas yra UPP reguliavimas. Šios paslaugos mastai kiekvienais metais ženkliai mažėja. Spartus UPP pajamų mažėjimas formuoja UPP teikimo nuostolių susidarymo sąlygas. Jie UPP teikėjų yra kompensuojami valstybės biudžeto lėšomis, todėl įstatymo projektu bus sudarytos sąlygos įgyvendinti efektyvų, finansiškai tvarų UPP modelį.

Projekte įtvirtinama, kad UPP laikytina tik tam tikrus kokybinius reikalavimus atitinkančia pašto paslauga. Nuostoliai, patirti teikiant šią paslaugą, kompensuojami valstybės biudžeto lėšomis, jeigu UPP kokybė atitinka teisės aktų reikalavimus. Įstatymo projektu siekiama, kad nustatytas reglamentavimas atitiktų ekonomines, socialines, technologines, rinkos aplinkybes, naudotojų poreikius ir pašto paslaugos teikimo tendencijas, būtų technologiškai neutralus, sudarytų galimybes spartesnei inovacijų plėtrai.

Taip pat įsigalioja paštomato sąvoka, kurios iki šiol teisės aktuose apskritai nebuvo, o tai reiškia ir platesnes pašto paslaugos teikimo galimybes. Taigi, teikiu šį projektą ir tikiuosi Seimo palaikymo ir pritarimo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Nemažai kolegų nori paklausti. J. Baublys – pirmasis.

J. BAUBLYS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministre, naujame Pašto įstatymo projekte nebelieka prievolės užtikrinti universaliosios pašto paslaugos nenutrūkstamą teikimą ne mažiau kaip 5 darbo dienas per savaitę. Ar nemanote, kad, nelikus šios įstatyminės nuostatos, atokių, rečiau apgyvendintų vietovių gyventojams dar labiau sumažės paslaugų prieinamumas ir kaip bus pristatoma prenumerata?

Kitas dalykas. Jūs užsiminėte apie paštomatus. Daugelis gyventojų ten, kur uždaryti pašto skyriai, kelia klausimą, kad bent būtų įrengti paštomatai. Kaip tai bus padaryta? Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už abu puikius klausimus. Į pirmą atsakysiu taip: tiesiog pagal teisėkūros principus Pašto įstatymo lygmeniu nelieka tos nuostatos. Čia reikia pabrėžti, jog tai yra direktyvinė nuostata, kuri ir toliau galios dėl 5 dienų, ji tiesiog nukeliama į poįstatyminius aktus. Dėl leidinių pristatymo 5 dienas per savaitę neturėtų kilti jokių problemų, nes niekas nesikeičia dėl to, kad tai yra direktyvinis įpareigojimas.

Dėl paštomatų atsakymas yra paprastas. Tai, visų pirma, nėra šio įstatymo kontekste, paštomatai yra komercinė veikla. Paštas yra atsakingas už paštomatų įrengimą ir jų plėtrą, todėl tikrai ir komiteto posėdžiuose, ir visada aš kviečiu kviestis pašto vadovą ir kalbėtis apie konkrečias situacijas, kad galėtume padaryti daugiau dėl bendruomenių ir visuomenių Lietuvoje. Dėkoju.

PIRMININKĖ. V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama viceministre, atlyginimas paštininkų apgailėtinas, mažas, dirba viršvalandžius. Kada jūs padarysite, kad paštininkai galėtų automobilius, ypač regionuose, laikyti namie, o ne taip, kad reikia į rajono centrą važiuoti paskui su savo automobiliu ar išvis samdyti kitą automobilį, kad parvažiuotų namo? Už tokius pinigus, nežinau, būtų nuodėmė taip išnaudoti. Kaip čia sakė ir prieš tai – moteris išnaudoja. Čia yra daugiausia moterų paštininkų vergiškas išnaudojimas. Leiskite automobilius laikyti kiekvienam savo namuose, į darbą iškart važiuoja, ir viskas, nes kitaip tai nepriimtina, kas dabar vyksta. Kaip jūs manote?

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Atsakysiu gal šiek tiek trumpai. Lietuvos paštas per paskutinius dešimt metų įgyvendino milžinišką transformaciją, tarp jų – ir atlyginimų peržiūrą. Dėl to yra optimizuojamas pašto tinklas, kad būtų galima mokėti konkurencingą atlyginimą. Matome kiekvienais metais didėjantį minimalųjį darbo užmokestį ir visa tai atsispindi pašto sąnaudų eilutėse.

Dabar kalbant apie transportą, tai irgi yra didelė pašto dalis. Paštas per keletą pastarųjų metų tikrai atsinaujino visą savo inventorių tam, kad tiems patiems paštininkams būtų daug patogiau dirbti. Todėl manyčiau, kad toks būtų apskritai atsakymas, bet tikrai labai kviečiu kalbėtis su pašto atstovais, pašto valdyba – jie tikrai pateiks visus atsakymus, nes tai yra jų tiesioginis darbas.

PIRMININKĖ. Dėkui. E. Rudelienė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, viceministre, už įstatymo projektą. Iš tiesų, vyksta pokyčiai. Pokyčiai reikalingi. Mano klausimas būtų... Mes Liberalų frakcijoje ne taip seniai diskutavome su Lietuvos paštu būtent dėl prenumeratos, korespondencijos pristatymo, nes lyg buvo tokia nuomonė, kad Lietuvos paštas keliauja labiau į siuntas, į komercinę veiklą ir nelabai nori imtis tos prenumeratos pristatymo ar korespondencijos funkcijos. Kaip vis dėlto šitas įstatymas paveiks šią sritį? Ar nebus nueita vis dėlto tik tuo keliu labiau su siuntomis, o šita labai svarbi visai visuomenei funkcija liks šiek tiek kažkur nuošalyje? Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už klausimą. Situacija yra tokia, kad visi Europos, pasaulio paštai patiria tą didelę transformaciją ir juda į siuntų segmentą. Tiesiog tokios yra realijos, bet jokių būdu... Tam ir yra Pašto įstatymas ir UPP paslauga, kuri ir apibrėžia tam tikrus įpareigojimus dėl paslaugų, kurias mes norime matyti Lietuvoje. Šio įstatymo apimtimi jokie pokyčiai finansinio mechanizmo leidėjų kontekste nevyksta ir taip yra todėl, kad Medijų rėmimo fondas tinkamai nepasirengė šitam perėjimui. Dėl tos priežasties, matydami, kad valstybėje turi būti tinkamai priimami savalaikiai sprendimai, nekeičiame tos dalies, kol valstybė nebus pasirengusi.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėl pašto vadovės tai iš tikrųjų yra toks fenomenas. Ji nesišneka, ji neina, ji ignoruoja, ir jūs čia kalbate: per dešimt metų padaryti milžinišką reformą ir panašiai. Ta reforma daryta nesišnekant, ignoruojant Seimo narius ir panašiai. Mes matome, kas vyksta regionuose, kodėl žmonės yra pikti ant to paties pašto. Čia gal ne jums, iš tikrųjų, yra, bet tokia situacija yra, apie kurią aš turiu kalbėti. Kolega paminėjo taip pat dėl moterų paštininkių vergiško darbo. Čia ir dabar jau reikia imtis, nes jos tikrai sunkiai dirba šitą darbą, labai sunkiai.

Mano klausimas būtų: atsiradus paštomatams miesteliuose taip, kaip atsirado bankomatai, kiek reikėtų papildomų lėšų? Ar yra tai skaičiuota? Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju už klausimą. Galbūt patikslinant apie moteris, kurios dirba pašte, reikėtų labai aiškiai suprasti, kad svoris, kuris yra nešiojamas, yra labai aiškiai apibrėžtas ir negali būti viršytas. Vienas dalykas.

Kitas dalykas dėl pašto vadovo. Tik norėčiau patikslinti, kad vadovės nėra – yra vadovas R. Zukas. Tikrai neabejotinai, jeigu nesusitiks su jumis, kreipkitės, tikrai padėsime, kad susitiktų. Man atrodo, kad valstybinių akcinių bendrovių vadovai privalo bendradarbiauti ir bendrauti su Seimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinioji klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Tenka apgailestauti, kad iš Lietuvos pašto liko tiksliai tas kažkoks vadinamasis UPP. Pagrindinė pašto funkcija, mano vertinimu, tai pristatyti laiškus, korespondenciją, spaudinius, leisti žmonėms prenumeruoti. Tai jūs orientavotės į siuntų pristatymą ir, kaip matome, išskirtinai šioms paslaugoms skiriate dėmesį, nes tai yra pelninga, nes čia galima uždirbti.

Bet, įrengus paštomatus, mano klausimas, kiek gyventojų, kokiose vietovėse bus įrengiami paštomatai? Kaip nutolusių vietovių žmonės pasieks jiems adresuota korespondencija? Ar sprendžiate tą problemą? Na, ir čia kalbėjo, kad žmonės pyksta ant pašto. Aš sakyčiau, kad žmonės labai apgailestauja, kad nebeliko žmonių paštininkų, kurie ne tik atnešdavo jiems užsąsytą laikraštį paskaityti, bet ir atliko didelę socialinę funkciją. Tai, mano vertinimu, teikiamas įstatymo projektas yra dėl pelno, jis yra dėl modernių technologijų, bet jis nėra dėl žmonių. Man atrodo, net neverta...

PIRMININKĖ. Trumpinkite.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). ...šio įstatymo vadinti Pašto įstatymu, nes tai visai apie ką kita ir nauja.

PIRMININKĖ. Supratome. Ačiū.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Čia klausimas buvo man?

PIRMININKĖ. Taip, taip, prašau.

A. VAICIUKEVIČIŪTĖ. Dėkoju. Tai Pašto įstatymas nebuvo keistas dešimt metų. Situacija yra iš esmės pasikeitusi. Kalbant apie nutolusias vietas, Lietuvos paštas turi mobiliojo laiškininko konceptą, kuris yra absoliučiai pasiteisinęs. Mobilusis laiškininkas nutolusiose vietovėse važiuoja į kiekvienus namus.

O daugiau apie paštomatus aš negalėčiau atsakyti, nes nedirbu pašte, bet, kaip jau minėjau, pašto vadovas, ypač komitetuose, jeigu bus toks poreikis, tikrai turės viską detaliai paaiškinti ir turės visus skaičius, ir skaičiavimus, kaip jie apsisprendžia, kur ką stato ir panašiai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs atsakėte į visus klausimus, galite prisėsti. Gal... Palaukite, norite repliką? Prašau, R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš tik patikslinti: minėjau, kai buvo reforma, tai buvo vadovė.

PIRMININKĖ. Supratome.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kitas dalykas, mano prašymas dėl moterų, tų paštininkių, kurios važinėja po kaimus. Jos gauna tikrai mažus atlyginimus ir atstumus reikia didelių įveikti, ir panašiai. Dėl tų automobilių, ką kolega irgi minėjo, galėtų tikrai namuose būti, nes tikrai maži atlyginimai ir tas vergiškas darbas. Na, prašyčiau tikrai atkreipti dėmesį, juolab kad jūs kalbate apie moterų teises, tai norėtusi, kad tas realiai matytųsi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, supratome. Dabar apsispręsimė balsuodami dėl pateikto įstatymo projekto. Viceministre, jūs galite prisėsti. Ir dabar... Ai, atsiprašau, dar motyvai. Valdemaras nori prieš pasisakyti.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Nu, taip, noriu pasisakyti prieš, nes neįtikinamai buvo ir pasakyta. Kažkokia direktyva, vėl kažkas mus prievartauja ir vėl kažkas nori mums gyvenimo būdą pasakyti. Kaip ir R. Tamašunienė teisingai pasakė, kad tai yra ir iš dalies socialinis mūsų projektas, o ne kaip kitur Vakaruose – ten ciniškas kapitalizmas.

PIRMININKĖ. Supratome, ačiū. Bet čia ne direktyva, ten praeito projekto buvo. Taip, tai apsispręsimė dabar balsuodami ir balsuojame dėl Pašto įstatymo projekto Nr. XIVP-3919.

Užsiregistravo 51, balsavo 51: už – 39, prieš – 1, susilaikė 11. Po pateikimo yra pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo IX rudens sesijoje. Ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Tai taip ir organizuosime darbą.

19.29 val.

Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3912 (pateikimas)

Dabar liko trys ministrų pateikimai. Kviečiu G. Skaistę. Įstatymo „Dėl Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimų ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-3912.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti Susitarimo dėl Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įsteigimo 1 straipsnio ir 12 straipsnio 1 dalies pakeitimus, kuriems pernai gegužės mėnesį pritarė Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko valdytojų taryba. Tai esmė: 1 straipsnio pakeitimas numato galimybę Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankui savo veiklą išplėsti į Užsachario Afrikoje esančias šešias šalis ir į Iraką. Tas buvo sutarta, kaip minėjau, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko valdytojų tarybos. Ir taip pat yra 12 straipsnio 1 dalies pakeitimai – panaikinamas Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko įstatuose numatyto kapitalo naudojimo įprastinėms operacijoms apribojimas ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko direktorių tarybai pavedama nustatyti ir išlaikyti atitinkamus kapitalo pakankamumo rodiklius. Po šio sprendimo investicijų galės būti apie 16 % daugiau, papildomų pinigų iš Lietuvos nereikės. Sprendimas įsigalios, kai jį ratifikuos 75 % visų Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko valstybių narių, atstovaujančių ne mažiau kaip 80 % balsavimo galių, Lietuva yra viena iš jų.

PIRMININKĖ. Ačiū už pristatymą. 40 sekundžių – nuostabu. Valdemarai, prašau.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jūs rūpinatės svetimais bankais, rūpinatės Afrika. Kada jūs pasirūpinsite Nacionaliniu plėtros banku, kad išplėstumėte jo funkcijas, kad stimuliuotumėte eksportą, kad vietoj Lietuvos banko būtų Nacionalinis plėtros bankas?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Vietoj Lietuvos banko niekada nebus Nacionalinio plėtros banko, nes Lietuvos bankas atlieka centrinio banko funkcijas ir yra rinkos reguliuotojas. Tuo tarpu tai, kas yra Nacionalinis plėtros bankas, arba tai, kas galėtų atitikti Nacionalinio plėtros banko funkcijas, yra mūsų nacionalinė plėtros įstaiga INVEGA. Ji buvo sustiprinta: sujungtos keturios nacionalinės plėtros įstaigos į vieną instituciją, kapitalas padidintas 150 mln., taip pat pradėtos naujos paskolinės priemonės iš plano „Naujos kartos Lietuva“ – 1 mlrd. eurų verslo paskoloms, daugiau kaip 0,5 mlrd. atsinaujinančios energetikos plėtrai, kur verslas taip pat galės gauti papildomų priemonių. Tos priemonės prisideda prie nacionalinių tinklų steigimo ir iš esmės mūsų nacionalinės plėtros įstaiga atlieka Nacionalinio plėtros banko funkcijas, tai jau yra padaryta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausiančių nėra. Valdemarai, galbūt jūsų keliamas klausimas bus išspręstas tada, kada bus išspręstas patrankų klausimas Biržuose, bet tikėtina, kad vargiai. Ar galime apsispręsti? Kadangi dėl motyvų nebuvo užsirašiusių, galbūt po pateikimo bendru sutarimu? Galime. Labai ačiū. Tada tik turiu pagarsinti, kad pagrindinis yra Užsienio reikalų komitetas ir siūloma svarstyti taip pat jau rudens sesijoje. Dėkui.

19.32 val.

Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo Nr. I-1623 2, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 26 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 18¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3920 (pateikimas)

Dabar Mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3920. Pranešėjas – L. Kasčiūnas. Laurynai, Laurynai! Prašom glaustai ir žiūrėsime, ar pagerinsite G. Skaistės rekordą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Prašau įjungti, pristatymas. Juokauju, nebus jokie pristatymo. Mielieji, reikia šiek tiek sutvarkyti mobilizacijos sistemą pagal tai, ką mes esame girdėję Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete. Pirmiausia žinome, kad yra civilinis mobilizacinis rezervas, kuris turi atlikti gyvybines valstybės funkcijas net ir karo padėties metu: gydytojai turi gydyti, valstybės tarnautojai – tarnauti, sprendimų priėmėjai – priimti sprendimus, bet iki šiol šita sistema nebuvo automatizuota. Tai siūlome sukurti labai aiškią apskaitos sistemą, tai vienas dalykas. Antras dalykas, kursime ir vadinamąjį verslo CMPR'ą. Yra atvejų, kur verslo išitraukimas yra būtinas gyvybinėms funkcijoms, pavyzdžiui, tik kai kurios bendrovės galėtų iškrauti ateinančią sąjungininkų paramą Klaipėdos uoste. Tai tas verslas irgi bus įtraukas į civilinį mobilizacinį personalo rezervą, tvarkome šitą dalyką.

Tada einame prie to, ką esu pristatęs iš šitos tribūnos, – mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo kursų valstybės tarnautojams, pareigūnams ir biudžetinių įstaigų darbuotojams. Per metus bus kurselis, daugiau internetinis, žinote, kad ta platforma jau yra, tiesiog darome jį privalomą. Taip pat sudarome galimybę išklausti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo mokymus. Dabar žinote, kad nuo rugsėjo 1 dienos mano iniciatyva pradės veikti Dronų mokymo centras. Tai visi tie, kurie išeis mokymus, gaus sertifikatus, irgi bus įtraukti į tam tikrą, sakykime taip, apskaitą, kad mes žinotume, kas tą įgūdį turi. Jeigu valstybei reikėtų priešintis, būtų galima pagal tai modeliuoti ir gynybos planus.

Ir pagaliau sprendžiame dar vieną problemą dėl to paties mobilizacinio rezervo. Pasirodo, vėlgi reaguojame į faktinę situaciją, kad kai kurioms ministerijoms pavaldžios bendrovės įtrauktos į mobilizacinį rezervą, o antrinės bendrovės, tokios kaip „Litgridas“, „Amber Gridas“, „Ignitis“, Energetikos skirstymo operatorius, nebuvo reguliuojamos. Pavyzdžiui, ten vadovai negalėjo kurti mobilizacinio rezervo, kurį kiekviena valstybinė įmonė turi turėti, kaip ir mes turime mobilizacinį planą ir panašiai. Tai išsprendžiame šitą klausimą – įtraukiame tas įmones į mobilizacijos sistemą. Tiek. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui už trumpą pristatymą. Jūs labiausiai, matyt, kolegą E. Sabutį įtikinote, nes nuolat jam skyrėte pristatymą, bet paklausti vis dėlto nori ir kiti. Prašau, V. Juozapaitis.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiamas ministre, galėtumėte dabar pakartoti viską mums, nes mes nieko negirdėjome? Ačiū. (*Juokas salėje*)

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš pasistengsiu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų, man rodos, užsirašiusių nėra. V. Rakutis.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Aš labai trumpai. Noriu pasakyti, kad man teko kažkada dėstyti kursus valstybės pareigūnams. Būtinai reikalingi tokie kursai, kad žmonės suprastų, kokią vietą jie užima bendrame sumanyme, tai padidina žmogaus motyvaciją tam uždaviniui rengtis. Tai tik tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kadangi dėl motyvų prieš nėra, tai gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Galime, labai ačiū. Siūlomas pagrindinis komitetas – NSGK, siūloma svarstyti šio birželio 27 dieną.

19.36 val.

Bausmių vykdymo kodekso 27, 67 ir 84 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3927 (pateikimas)

Ir pergalingai paskutinis mūsų šios dienos darbotvarkės klausimas – Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3927. Pranešėja – ministrė E. Dobrowolska.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, šių metų birželio 4 dieną Konstitucinis Teismas pripažino prieštaraujančia Konstitucijai Bausmių vykdymo kodekso 67 straipsnio 1 dalį, kur yra draudimas asmenims, nuteistiems iki gyvos galvos, nuvykti į artimųjų laidotuves. Nutarimas įsigaliojo iš karto, todėl mes norime jau dabar susitvarkyti papildomas priemones, nes prievolę nuvežti po Konstitucinio Teismo sprendimo jau dabar turime. Mes savo projekte norime sudėti saugiklius, kad galėtume tiek palydą parūpinti, tiek elektroninio monitoringo priemones, tiek antrančius. To nepriėmę, deja, turėsime nuvežti, kad neprieštarautų Konstitucijai, o įgyvendinti papildomų priemonių neturėsime.

Antra dalis yra dėl to, kad mes į lygtinio paleidimo komisijas įtrauktume ir visuomenininkus, akademikus. Tam, kad galėtume jiems sumokėti, reikia įstatyminio pagrindo. Frakcijos vardu prašysiu skubos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paklausti nori R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu paklausti konkrečiai, kaip jūs planuojate organizuoti? Ar tai bus Viešojo saugumo tarnyba, kurią čia bandoma reorganizuoti? Kas konvojuos tokius žmones? Nes čia, atrodo, be palydos su tokia bausme žmogus kažkur dalyvaus, tikriausiai taip neišeina. Tai kaip bus, kokį jės algoritmą sudėliojote, kaip tai atrodys praktiškai?

E. DOBROWOLSKA (LF). Nėra visiškai jokio naujo algoritmo. Šiuo metu visi nuteistieji yra konvojuojami nustatyta tvarka. Mes kalbame apie tai, koku pagrindu. Jau dabar asmuo, nuteistas iki gyvos galvos, esant poreikiui gali būti konvojuojamas į teismą, į ligoninę ir kitais atvejais, jie yra konvojuojami. Mes kalbame, kad, jeigu tai yra papildomas konvojavimas, turėtume saugiklius.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? Kaip? Sako, ne. Na, balsuojame. Greitai balsuojame dėl Bausmių vykdymo kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3927.

Užsiregistravo 52, balsavo 51: už – 48, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po pateikimo pritarta. Siūlomas pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti 2024 metų Seimo rudens sesijoje. Taip?

E. DOBROWOLSKA (LF). Frakcijos vardu prašau skubos, nes negalime dabar papildomų priemonių taikyti be įstatymo.

PIRMININKĖ. Tada kitaip persidėlios darbotvarkė. Galime bendru sutarimu? Galime, ačiū. Kolegos, sveikinu, mes išsėmėme darbotvarkę. (*Plojimai, balsai salėje*) Na, jeigu pageidaujate registruotis, registruojamės.

Užsiregistravo 51. Birželio 18 dienos vakarinis posėdis yra baigtas. (*Gongas*) Su tuo mus visus ir sveikinu. (*Balsai salėje*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 392 STENOGRAMA

2024 m. birželio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradėdame rytinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 104 Seimo nariai.

Prieš suteikdamas žodį kolegoms dėl vedimo tvarkos, aš norėčiau atkreipti dėmesį ir pasidžiaugti, kad šiandien mūsų kolega gerbiamas K. Vilkauskas švenčia, vakar šventė labai gražų pusinį jubiliejų. (*Plojimai*)

10.02 val.

Informaciniai pranešimai

Taip pat dar pagarsinu, nes paskui, kai jau pradėsime dėl darbotvarkės, tai galime užtrukti, dėl balsų skaičiavimo grupės. Ji sudaryta tokia: gerbiamas J. Baublys, V. Giraitytė-Juškevičienė, D. Labanavičius, M. Matijošaitis, K. Mažeika, Č. Olševskis, E. Sabutis, A. Valinskas, tai kad žinotume.

10.03 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 20 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Dabar dėl vedimo tvarkos gerbiamas A. Bagdonas. Prašau.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Aš dėl darbotvarkės. Kadangi vakar Etikos ir procedūrų komisija pradėjo svarstyti skundą, kuris buvo pateiktas dėl galimų procedūrinių pažeidimų svarstant Akcizų įstatymą Biudžeto ir finansų komitete, aš siūlau 1-3.1 klausimą šiandieną išbraukti iš darbotvarkės. Etikos ir procedūrų komisija operatyviai priims sprendimą ir kitą savaitę būtų galima 1-3.1 klausimą, įstatymų paketo dalį, svarstyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi svarstome darbotvarkę. Yra siūlymas 1-3.1 klausimą, tik vieną, išbraukti iš darbotvarkės. Toks jūsų siūlymas. Gerai.

Dabar gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkui, posėdžio pirmininke. Gerbiamas Kęstuti, su gimtadieniu, bet vakar Teisės departamentas dėl jūsų šiandieninio projekto parašė antikonstitucinę išvadą. Tai prašyčiau... Dėl 2-3 klausimo – Statybos įstatymo Teisės departamento trečia pastaba skamba taip, kad projektas gali neatitikti konstitucinių nuostatų, todėl labai prašytume jo šiandien nepateikti, o Teisės ir teisėtvarkos komitetą papildomai įvertinti Teisės departamento trečią pastabą.

PIRMININKAS. Palaukite. 2-3 klausimas tai čia pas mus...

S. GENTVILAS (LSF). Statybos. Ne, 2-7 klausimas.

PIRMININKAS. Darbotvarkės 2-7 klausimas! Dabar matome, taip, 2-7 klausimas, teisingai. Čia yra opozicinė darbotvarkė, mes negalime išbraukti. Kai svarstysime, tada galima pasiūlyti.

S. GENTVILAS (LSF). Bet Teisės departamento išvada dėl neatitikties...

PIRMININKAS. Viskas gerai, bet tuo metu, kai mes jį pradėsime svarstyti pagal opozicinę darbotvarkę, galėsime paskelbti ir apsispręsti dėl nesvarstymo.

Gerbiamas M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš dėl nuskambėjusio pasiūlymo išbraukti vieną projektą iš Gynybos fondo. Man atrodo, Seimo nariams svarbu žinoti esmę. Tai tiesiog tam tikriems lobistams nepatinka, dėl ko Seimas jau yra apsisprendęs, dėl tų elektroninių cigarečių didesnio apmokestinimo, kur mes antradienį čia balsavome – ar dėl A. Verygos, ar dėl V. Kernagio, ar dėl A. Bagdono ir Seimo narių grupės. Na, tas didėjimas gal ir nepatinka, tai ieškoma tų procedūrinių kliūčių, bet tikrai netapkime įkaitais. Tas procedūras, panašu, Etikos ir procedūrų komisija aiškinasi savo darbo tvarka, o Seimas jau net yra ir apsisprendęs dėl konkrečių pasiūlymų, kaip ir komitetas buvo apsisprendęs, todėl tikrai nepasiduokime ir nesabotuokime to gynybos biudžeto didinimo priėmimo ir dirbkime, kaip yra suplanuota. Siūlau tikrai nieko neišbraukti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Andriau Bagdonai, ar jūs norite kažkokį naują siūlymą dėl vedimo tvarkos, ar jūs repliką? Jeigu repliką, tai gal po balsavimo atidėkime, jeigu jūs naujų siūlymų neturėsite. Gerai, aš jums įjungsiu mikrofoną, bet iš esmės dėl vedimo tvarkos dėl darbotvarkės sudarymo mes dabar turėtume.

A. BAGDONAS (LSF). Iš tiesų buvo įvardinta, kad neva dėl lobistų, kad neva dėl per didelių ar per mažų akcizų ši klausimą pradėjo svarstyti Etikos ir procedūrų komisija, tai noriu patikinti, kad ne dėl to, o dėl galimų procedūrinių pažeidimų ir Statuto nesilaikymo. Kiekvienam komiteto pirmininkui Statuto laikytis reikia. Todėl siūlau šio klausimo nesvarstyti tol, kol nebus priimtas Etikos ir procedūrų komisijos... Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Pasiūlymas nuskambėjo tas pats. Mes turime vieną siūlymą dėl darbotvarkės – išbraukti 1-3 klausimą. Kaip aš suprantu, apsispręsimė balsuodami. Turbūt čia sutarimo nebus. Balsuojame dėl to, ar išbraukiame iš darbotvarkės 1-3.1 klausimą, tai yra Akcizų įstatymą. Balsuojame.

Užsiregistravo 123, balsavo 122: už – 31, prieš – 55, susilaikė 36. Nėra pritarta tokiam siūlymui. Taigi darbotvarkė kol kas lieka tokia, kokią mes ją pateikėme. Ar galėtume?..

E. Zingeris per šoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Prieš.

PIRMININKAS. Jūsų balsą fiksuojame dėl protokolo prieš E. Zingeris. Ar galime tada darbotvarkę bendru sutarimu pritarti? Galime, dėkoju.

Aš tada dar atkreipiu dėmesį, mieli kolegos, kad opozicinėje darbotvarkėje yra keletas projektų, neįrašytų į Seimo pavasario sesijos darbų programą. Ar galėtume bendru sutarimu sutarti, kad juos įrašome ir svarstome? Galėtume? Dėkoju, pritarta.

Dar vienas techninis pastebėjimas, kad balsavimo langas iš esmės yra jau nuo dabar, mes pradedame, ir bus visą posėdį, kol apsvarstysime viską iki 12 valandos. Atkreipiu dėmesį, kad yra tokia tvarka.

Gerbiama Ewelina. Ne, nenorite jūs? Gerai.

10.08 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2825(2)VK, Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839(2) (svarstymo tęsinys)

Tada 1-2.1 1-2.2, 1-2.3 klausimai – įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo...“ pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823 ir du lydimieji. Čia jūs norite... Gerbiama E. Dobrowolska per centrinį mikrofoną.

E. DOBROWOLSKA (LF). Frakcijos vardu prašau pusvalandžio pertraukos.

PIRMININKAS. Pusvalandžio pertraukos. Gerai, pusvalandžio pertrauka. Gal bendru sutarimu galime? Gerai, tada pusvalandžio pertrauka dėl šių projektų. Jūs norite balsuoti dėl pertraukos? (Balsai salėje) Ką pasakė, tą pasakė per mikrofoną, dabar aš jau atgal negrįšiu. Yra siūlymas,

kad būtų pertrauka. Aš atsiklausiau, ar bendru sutarimu galime. Niekas nieko nesakė. Ar balsuojame dėl to klausimo, ar bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Siūlo balsuoti. Gerai, balsuojame dėl to, dėl pusės valandos pertraukos dėl 1-2 klausimų bloko. Balsuojame dėl pertraukos, kurią pasiūlė gerbiama E. Dobrowolska dėl 1-2 klausimų bloko. Dėl pusės valandos pertraukos. Balsuojame. Yra reikalavimas balsuoti.

Užsiregistravo 123, balsavo 123: už – 71, prieš – 32, susilaikė 20. Pusės valandos pertrauka.

10.10 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879(3) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3.1 klausimas (čia jau priėmimas bus, tai po vieną įstatymą imsime) – Akcizų įstatymo Nr. IX-569 23, 24, 25, 26, 30, 31, 65 ir 74 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3879. Dėl jo buvo pasiūlymų. Kviečiu gerbiamą M. Lingę, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką, reikės apsvastyti keletą Akcizų įstatymo pasiūlymų. Dabar 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nėra pasiūlymų, dėl 3 straipsnio nėra, dėl 4 straipsnio nėra, dėl 5 straipsnio nėra, dėl 6 straipsnio nėra, dėl 7 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime šiems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio yra Seimo narių A. Palionio, J. Pinskaus pasiūlymas. Sudarysime galimybę pristatyti pasiūlymą. Tai, gerbiamas Palioni.

A. PALIONIS (LRPF). Ačiū. Ačiū, posėdžio pirmininke. Mūsų pasiūlymas yra atsižvelgus į pateiktą Finansų ministerijos pasiūlymą ir išanalizavus Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenis per pastaruosius dešimt metų, kai akcizai buvo didinami alkoholiui. Prieš dešimt metų rinkos dalis, etilo alkoholio procentinė dalis sudarė 36 % viso parduodamo alkoholio, 2023 metais sudarė jau 43 %, alaus – 44 % prieš dešimtmetį, 2023 metais – 43 %, sidras – 5 % prieš dešimtmetį, 2023 metais – 4 %. Vynas, tarp jų ir putojantis, prieš dešimtmetį sudarė 6 %, 2023 metais – 9 %. Ir tarpiniai produktai prieš dešimtmetį – 8 %, o pernai metais jau tikrai 1 %. Mūsų pasiūlymas būtų žiūrėti subalansuotai, nes Finansų ministerija atnešė trimetį planą, kuriame fermentuotiems vyno produktams, alui didina akcizą 58 % plus minus 1 %, tarpiniams produktams, vieniems – 95, kitiems – 37, o etilo alkoholiui, kurio vartojimas per tą laikotarpį labiausiai iškil, tikrai 37 %. Mūsų pasiūlymas, kad būtų subalansuotas augimas, padidinti 52 % šitą etilo alkoholio grupę.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar klausimas, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šį pasiūlymą, kad mes jį svarstytume? Paspauskime mygtukus, kol kas nematau 29 rankų. (*Šurmuly salėje*)

Dabar paleidžiu balsavimą dėl to, ar yra 29 palaikantys, kad svarstytume pasiūlymą. Kai kurie teigia, kad yra, bet tą reikia įrodyti, nes rankos, mačiau, tikrai keturios pakilusios išvis buvo. Pasirodo, yra.

Užsiregistravo 67, balsavo 63: už – 54, prieš – 1, susilaikė 8. Taigi tikrai yra palaikančių, kad svarstytume, tai svarstome. Dabar komiteto nuomonė, buvo nepritarta. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, komiteto nuomone, nepritarti, kadangi ir svarstymo Seime metu jau buvo pritarta didesniai etilo alkoholio akcizo dydžiui, nei siūlė Vyriausybė. Komitetas nepritarė pasiūlymui. Už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 6.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dėl pasiūlymo motyvų nenori išsakyti niekas. Vadinasi, dabar balsuosime dėl gerbiamo A. Palionio ir J. Pinskaus pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame. Balsuojame dėl pasiūlymo, kuris buvo pristatytas, kuriam komitetas nepritarė.

Užsiregistravo 114, balsavo 111: už – 48, prieš – 11, susilaikė 52. Taigi pasiūlymui nėra pritarta.

Toliau galima bendru sutarimu pritarti visam 8 straipsniui? Dėkoju. Dėl 9 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Nežinau, pirmininke, ar norėsite pakomentuoti?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip, redakcinis Teisės departamento siūlymas dėstyti pagal pakeitimo esmę, o ne pagal išgaliojimo datą. Komitetas nepritaria, nes siūlomi juridinės technikos pakeitimai projekto esmės nekeičia ir atitinka ankstesnę priimtų Akcizų įstatymo pakeitimų praktiką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl 9 straipsnio tai pat buvo Seimo narių A. Bagdono, R. Vaitkaus, J. Varkalio ir kitų pasiūlymas. Kas pristatys? Gerbiamas A. Bagdonas. Prašom.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Nors Finansų ministerijos pateikti duomenys teigia, kad Lenkija ir Latvija akcizus cigaretėms 2025 ir 2026 metais planuoja didinti tik po 10 %, o Estija po 5 % kasmet, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad Latvijoje ir Estijoje šiuo metu taikomi akcizo tarifai cigaretėms yra ženkliai didesni. Lietuvoje šiais metais – 138 eurai 1 tūkst. cigarečių, Latvijoje – 156 tūkst. tarifas 1 tūkst. cigarečių vienetų ir Estijoje – 169 tūkst. tarifas 1 tūkst. cigarečių vienetų. Todėl, jeigu būtų priimtas mūsų teikiamas siūlymas, būtų nustatomas spartesnis cigarečių akcizo tarifo didėjimas, siekiantis 12,5 % kasmet, Lietuvoje taikomas tarifas.

Spartesnis, negu numatomas Finansų ministerijos parengtame projekte, akcizų didinimas cigaretėms sąlygotų papildomas valstybės biudžeto įplaukas, kurias būtų galima nukreipti šalies gynybai, papildant Valstybės gynybos fondą. Per trejų metų laikotarpį tai galėtų sudaryti 15–20 mln. eurų. Kartu su papildomomis biudžeto pajamomis mažesnis cigarečių įperkamumas ir to nulemtas mažesnis šių gaminių vartojimas prisidėtų prie Lietuvos sveikatos politikos tikslų mažinant cigarečių vartojimo sukeltą ligas, tokias kaip širdies ir kraujagyslių ar kitas ligas. Pasiūlymo tikslas būtų toks.

Labai apeliuoju ir kviečiu naująjį krašto apsaugos ministrą, kuris ambicingai pradėjo dirbti savo darbą, balsuoti už ir palaikyti didesnę finansavimą krašto apsaugai. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys pasiūlymą? Balsuokime, ar yra 29 palaikantys, kad svarstytume siūlymą. Dabar balsuojame dėl to, ar yra palaikantys 29 Seimo nariai, kad svarstytume pasiūlymą.

Užsiregistravo 66, balsavo 60: už – 47, prieš – 6, susilaikė 7, taigi yra.

Dabar komiteto nuomonė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Komitetas laikosi birželio 17 dienos analogišku klausimu priimtos pozicijos, tada nepriėmė ir dabar nepriėmė. Siūlome laikytis Vyriausybės nuosekliai subalansuoto siūlymo didinti trimečio akcizo planą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Yra užsirašiusių dėl motyvų. Už kalbės gerbiama G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Aš tikrai nelabai suprantu komiteto motyvo, kodėl prieš dvi dienas buvo balsuota vienaip, dabar jie parašo, kad tikrai buvo, jau ir šiandien Seimo nariai nepakeis nuomonės. Galbūt pakeis. Visas įstatymo projektas, kaip matome, trūksta lėšų gynybai, ir tai yra geras šaltinis. Tuo labiau žinant paskutinius duomenis, kaip rūkalai paplitę tarp jaunuolių ir vaikų, tai tikrai manau, kad didinti akcizą privalu ir reikia. Todėl aš pasisakau už šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš pasiūlymą – gerbiama G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Niekas nesako, kad akcizų didinti nereikia, mes juos didiname. Ir pirminiame plane yra pateiktas didinimo planas, kuris buvo subalansuotas, derintas su institucijomis. Žiūrėta, kokios yra rinkos tendencijos, kaip keičiasi vartojimas, kokie yra kaimyninių šalių sprendimai šitoje srityje.

Man atrodo, tas subalansuotas sprendimas reiškia, kad pažiūrėta kompleksiškai į visas rūšis – į kaitinamąjį tabaką, elektronines cigaretes, tradicines cigaretes, taip pat į kontrabandos galimybes. Ir praktika yra parodžiusi: kai pernelyg stipriai padidinamas tradicinių cigarečių akcizas, tokiu atveju vartojimas krenta, valstybės biudžete pajamų beveik nėra.

Šiuo atveju aš labiau įžiūriu konkurencinę kovą tarp kaitinamojo tabako, kai nori atsirišti didesnę rinkos dalį, persivilioti tradicinių cigarečių vartotojus. Man atrodo, čia labiau yra interesų kova negu noras surinkti daugiau biudžeto pajamų. Finansų ministerijos ekspertai paskaičiavo: iš šio konkretaus pasiūlymo 2025 metais, prognozuojama, būtų 2 mln. eurų pajamų. Vadinas, poveikio biudžetui beveik nėra, o poveikis rinkai būna.

Siūlyčiau visgi likti prie to sprendimo, kuris buvo derintas su rinka, buvo derintas su socialiniais partneriais, ir buvo atsižvelgta į daugelį aspektų, kurie daro poveikį rinkai ir valstybės biudžeto pajamoms. Tai visgi siūlyčiau likti prie pirminio varianto.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl Seimo narių A. Bagdono, R. Vaitkaus, J. Varžgalio pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 118, balsavo 117: už – 54, prieš – 3, susilaikė 60. Taigi, nėra pritarta pasiūlymui. Gerbiama R. Tamašunienė per šoninį mikrofoną.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Aš noriu, kad protokole mano balsą įskaitytų už.

PIRMININKAS. Jūsų balsas už protokole. Gerai.

Kolegos, dabar ar galime visam 9 straipsniui – bendru sutarimu? Galime. (*Balsai salėje*) Balsuoti siūlote? Gerai. Balsuojame dėl viso 9 straipsnio. Kolegos, balsuojame dėl viso 9 straipsnio, ką tik Seimas nepritarė pasiūlymui ir dabar balsuojame dėl viso 9 straipsnio.

Užsiregistravo 119, balsavo 115: už – 97, prieš – 1, susilaikė 17. Taigi, pritarta šiam straipsniui.

Toliau dėl 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 straipsnių nebuvo jokių pasiūlymų. Ar galime jiems pritarti bendru susitarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų dėl viso neužsirašė niekas, tai tada siūlau balsuoti. Balsuojame dėl Akcizų įstatymų projekto Nr. XIVP-3879.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 121: už – 116, prieš nebuvo, susilaikė 5. Taigi, įstatymas (projektas Nr. XIVP-3879) yra priimtas. (*Gongas*)

10.22 val.

Akcizų įstatymo Nr. IX-569 1, 2, 3, 27, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 43, 53, 58¹, 59 straipsnių, II skyriaus penktojo skirsnio pakeitimo, Įstatymo papildymo nauju 3 priedu ir 40 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-1933 7, 9, 12, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3880(2) (priėmimas)

Dabar 1-3.2 klausimas – Akcizų įstatymo kitų straipsnių pakeitimo projektas Nr. XIVP-3880(2). Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio buvo Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas, pristatykime jį. Gerbiamas K. Adomaitis pristatys mums pasiūlymą.

K. ADOMAITIS (LF). Čia dėl žaliųjų akcizų kvotos, taip?

PIRMININKAS. Taip, daugiau kaip 100 tūkst. litrų...

K. ADOMAITIS (LF). Taip, taip. Iš tiesų, gerbiama Seimo nariai, šitas pasiūlymas yra susijęs, kad būtų ne tik normuojama žaliojo dyzelino lengvatos suteikimas pagal Vyriausybės nustatytas kvotas, bet ir būtų nustatyta maksimali riba – 100 tūkst. litrų vienam ūkio subjektui, kurią jisai gali gauti kaip lengvatą žaliojo dyzelino forma.

Atkreipiu dėmesį, kad užpraeitais, praeitais metais žemės ūkio bendrovės, Statistikos departamento duomenimis, uždirbo 40, 130 ir 70 mln. eurų pelno. Stambūs ūkiai tikrai gali prisidėti prie mūsų Gynybos fondo formavimo. Matome, kad iš tiesų daugeliu sprendimų mes sumažiname arba palengvinome akcizų ir kitų mokesčių įvedimą. Šitas sprendimas, šitas kvotos įvedimas paliestų tikrai 250 stambiausių ūkininkų. Tiesą sakant, niekaip negaliu suprasti, kodėl IT, kiti sektoriai turi visa apimtimi finansuoti Gynybos fondą, o tam tikriems sektoriams mes paliekame išimtis. Todėl kviečiu palaikyti šitą siūlymą ir dėkoju už palaikymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą? (*Balsai salėje*) Patikrinkime balsuodami, nes vieni taip, kiti taip sako. Dabar balsuojame dėl to, ar yra 29 palaikantys pasiūlymą, kad jį svarstytume, tik dėl to, ar svarstyti pasiūlymą dabar.

Užsiregistravo 50, balsavo 41: už – 13, prieš – 14, susilaikė 14. Taigi nėra reikiamo Seimo narių skaičiaus, nesvarstome.

Ar 1 straipsniui galime bendru sutarimu? Ar galime bendru sutarimu 1 straipsniui? Galime. Dėkoju, pritarta.

Toliau 2 straipsnis. Čia buvo pasiūlymas, bet jis buvo atsiimtas komiteto posėdžio metu. Taip pat vienas Teisės departamento, kuriam komitetas pritarė. Čia viskas aišku. Ar galime 2 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Dėl 4 straipsnio buvo. Ar 3 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 4 straipsnio 3 priedo buvo Seimo nario M. Lingės pasiūlymas. Gal vis tiek pristatykite jį iš tribūnos.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto 17 dienos posėdyje buvo pritarta siūlymui 2025 metais visoms kuro rūšims nuosekliai, vienodai mažinti 25 eurai. Tiesiog pagal techninį sutvarkymą, kad nekiltų nesusipratimų dėl komiteto priimto sprendimo ir įforminimo, siūloma patikslinti, kad visoms rūšims nuosekliai 2025 metais taikomas 25 eurų sumažinimas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 pasiūlymą palaikantys Seimo nariai? Kolegos, ar yra 29? (*Balsai salėje: „Nėra!“*) Na, patikrinkime balsuodami, kol kas nematau. Buvo M. Lingės pasiūlymas. Dabar tikriname, ar yra 29 palaikantys, kad reikia svarstyti.

Užsiregistravo 57, balsavo 52: už – 40, prieš – 7, susilaikė 5. Taigi yra pakankamas kiekis. Komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Dėkoju. Dabar motyvai. Nėra už, yra prieš. Gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, čia nėra techninis pasiūlymas. Mes sutarėme... Visų pirma, Laisvės partija yra pasakiusi, kad registravo pastabas ir pasiūlymus dėl benzino, dyzelino ir žymėto dyzelino, – išdėlioti augimą per dvejus metus. Buvo plačiai argumentuojama, kad tai yra transporto kuro rūšys, kurios didina infliaciją, nes kurą pilasi ir statybininkai, ir kirpėjai, ir logistikos bendrovės. Bet šiuo atveju M. Lingė išplečia visas šildymo kuro lengvatas. To nebuvo numatyta. Tie 25 eurai gimė dėl to, kad tai buvo pusė 50 eurų akcizo žymėtam dyzelinui. Dėl žymėto dyzelino mes irgi išdėliojome per dvejus metus. Tai yra klaidingas techninis pasiūlymas. Tai yra išplėtimas lengvatos, kurios nereikėjo išplėsti. Apie tai per svarstymą nebuvo kalbama nei Laisvės partijos pasiūlyme, nei žemdirbių bendruomenės prašyme, todėl labai siūlyčiau netaisyti. Niekas Seime nebuvo to išsakęs. Tai yra nereikalingas lengvatos išplėtimas. Mes jau turime 60 mln. eurų Gynybos fondo biudžeto skylę, nes sumažiname akcizus, nedidiname savivaldybių pajamų. Vadinas, šią spragą mes dar labiau didinsime dėl gerbiamo Mindaugo perteklinio pasiūlymo. Lūkesčiai dėl pasiūlymo neatsispindėjo per svarstymą, nes buvo orientuojamasi tik į kelių transporto rūšis, o čia ir anglims nuolaida, ir durpėms nuolaida, ir lignitui, ir koksui. To nereikėjo daryti. Aš labai griežtai siūlau to nedaryti, nes tai neatsispindėjo, niekas apie tai nepasisakė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar už kalbės gerbiama G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal šiek tiek aiškiau dėl paties pasiūlymo. Matau, kad šiek tiek nesuprantama, kas yra pasiūlyta. Kai buvo pasiūlytas kompromisas tą saugumo dedamąją išdėlioti per dvejus metus, vadinas, visam kurui, kuriam buvo uždėta speciali gynybos dedamoji – 50, tuos 5 centus akcizo buvo pasiūlyta išdėlioti per dvejus metus. Tačiau buvo įregistruotas siūlymas – tik specialioms kuro rūšims, o kitiems buvo paliktas augimas 5 centais per vienerius metus. Komiteto pirmininkas pasiūlė, kad visiems būtų aišku: visoms kuro rūšims, kurioms yra siūlomas specialus 5 centų akcizas, augimas būtų išdėliotas per dvejus metus. Vadinas, pirmais metais poveikis dėl gynybos būtų 25, antrais metais būtų 50. Jeigu pasiūlymui būtų nepritarta, dalies kuro išdėliojimas būtų per dvejus metus, o kito kuro, juos įvardino ir S. Gentvilas, pirmaisiais metais būtų iš karto 5 centai, o antraisiais metais ta pati būtų tęsiama. O mūsų siūlymas visgi yra, kad nuosekliai visoms kuro rūšims, kurioms uždedama ta gynybos dedamoji, jina būtų išdėliota per dvejus metus. Tiesiog jums apsispręsti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar mes ir apsispręsim balsuodami dėl gerbiamo M. Lingės pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė. Balsuojame dėl pasiūlymo, kurį pristatė gerbiamas M. Lingė. Komitetas pritarė, įvyko diskusija.

Užsiregistravo 97, balsavo 96: už – 72, prieš – 9, susilaikė 15. Taigi pasiūlymui pritarta.

Ar dabar galime dėl viso 4 straipsnio bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai. Yra prašančių balsuoti, tai balsuojame dėl viso 4 straipsnio. Balsuojame.

Užsiregistravo 96, balsavo 94: už – 82, prieš – 3, susilaikė 9. Taigi straipsniui pritarta.

Toliau. Dėl 5 straipsnio buvo pasiūlymas, kuris buvo atsiimtas komiteto posėdžio metu. Ar galime 5 straipsniui bendru susitarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar dėl viso yra norinčių kalbėti prieš. Gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Gerbiami kolegos, mes, faktiškai didindami akcizą naftos dujoms, kitiems degalams, padidinsime ne tik tai kainą, nes už tai sumokės paprasti žmonės per maisto produktus, per kitas paslaugas. Pagalvokime, ką mes darome. Šiuo atveju mes neturėtume vėl užkrauti naštos ant paprastų Lietuvos Respublikos piliečių. Aš galvoju, kad kai jie tiek žemės ūkyje, tiek paukštininkystėje naudoja suskystintas naftos dujas, tarkime, gamybai, tai jų produkto kaina išauga beveik dvigubai. Pagalvokime, ar mes to norime, kai šiandien mūsų gyventojai, kai mes jau turime Europos Komisijos išvadas ir matome, kad yra Lietuvoje Vilnius, Vilniaus pakraštys ir kita likusi Lietuva... Kai jų pragyvenimo lygis ir atskirtis yra be galo didelė, mes tą pačią našta, padidindami šitą akcizą, užkelsime ant paprastų žmonių, todėl siūlau šitam projektui, šitam pateiktam teisės aktui nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties diskusijose pas premjerę, kuomet buvo inicijuoti susitikimai ir įvardinti gynybos poreikiai, buvo įvardinta daugelis pasiūlymų, kurie galėtų būti gynybos finansavimo dalis. Klausydamasi jūsų visų išsakytų argumentų, aš visgi mačiau tiek alkoholio, tabako akcizus, tiek ir žaliuosius akcizus kaip tą sritį, kurioje galima paieškoti bendro sutarimo. Tai ir buvo padaryta, ir, man atrodo, rastas kompromisas tas, kad dėl gynybos poreikių finansavimo kuro apmokestinimas kitais metais augtų 3 centais, 2026 metais – dar 3 centais. Tie 3 centai, atrodo, prie kainos nedaug, kuomet išties yra naftos kainų svyravimai gerokai ženklėsni ir jie poveikį galutinei produkto kainai daro gerokai didesnę negu papildomas apmokestinimas.

Rusija kelia mokesčius, Rusija didina gynybos finansavimą. Mes turime suprasti, kad mes taip pat turime priimti savo sprendimus, jeigu norime investuoti į taiką ir turėti Gynybos fondą tokio dydžio, kokio pagal ambiciją yra reikalingas. Šis sprendimas yra svarbus. Tai yra beveik trečdalis viso Gynybos fondo biudžeto. Jeigu šis sprendimas nebūtų priimtas, matyt, tai būtų tikrai didelis smūgis gynybos poreikių finansavimui ir reikėtų ieškoti alternatyvių sprendimų, kurie, matyt, būtų dar mažiau patrauklūs tiems žmonėms, kurie šiandien sėdi parlamente.

Poveikis infliacijai taip pat buvo paskaičiuotas. Finansų ministerija paskaičiavo, koks galėtų būti poveikis, tai jau šiandien turime infliaciją vieną mažiausių Europos Sąjungoje. Šiais metais, tikėtina, Lietuvoje infliacija bus 1,1 %. Šis sprendimas jau antraisiais metais galėtų prisidėti 0,27 %, tai 2025 metais poveikis būtų per pusę mažesnis, vadinasi, infliacijai poveikis būtų 0,13–0,14 %. Tikrai nedidelis, palyginus su poreikiais finansuoti gynybą, todėl prašau visų susitelkti ir vis dėlto pritarti šiam paketui, kuris, kaip minėjau, yra didelė ir svarbi Gynybos fondo paketo dalis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Toliau prieš kalbės gerbiama R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (*MSNG*). Tikrai yra svarbu Valstybės gynybos fondo sudarymas, bet būdai ir priemonės pasirenkamos netinkamos. Kaip čia sakė ministrė: net trečdalį įplaukų į Valstybės gynybos fondą sudarys degalų akcizo įplaukos. Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad kiekvienas pilietis po 3, vėliau po 6 centus už kiekvieną litrą nupirktų degalų sumokės į tą fondą, bet jis kartu išleis daugiau. Todėl, ministre, kad ir kaip sakytumėte, poveikis infliacijai... jau yra net posakis liaudyje: kainos sako infliacijai: mūsų nepavys. Paslaugų kainos, būtiniausių prekių kainos tikrai išaugs dėl padidinto degalų akcizo, taip buvo visada, o kodėl dabar turi atsitikti kitaip? Tikrai, ministre, jūs neįtikinate. Užuoat paieškoję pinigų, kad prisidėtų ir stambios finansinės įstaigos, bankai, kurie skaičiuoja apie milijardą iš tų pačių gyventojų Lietuvoje per metus surenkamo pelno, tai mes, aišku, pasirenkame patį paprasčiausią būdą – apmokestinti prekę, be kurios neįmanoma funkcionuoti nė vienai šeimai Lietuvoje, prisidengdami dar labai kilnia misija, kad vis dėlto tai skirta gynybai ir gynybos poreikių plėtrai. Tikrai degalų akcizui nereikia pritarti. Galima buvo taip modeliuoti mokestį, kad visi prisidėtų prie saugumo ir Gynybos fondo, ypač finansinės institucijos ir bankai, o ne gyventojai, kiekvienas iš savo kišenės mokėdamas už degalus ir už brangstančias prekes.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Kartais nemalonu ir nemandagu pasakyti taip apie kaimynus, bet aš džiaugiuosi, kad šiandien darome ne taip, kaip estai. Estai nuo sausio 1 dienos pakėlė PVM nuo

20 % iki 22 %. Estai pakėlė gyventojų pajamų mokestį tam, kad finansuotų savo biudžeto išteklius. Estai ką tik pradėjo mažinti savo asignavimus ir patvirtino naują biudžeto redakciją dėl to, kad nesurenka pajamų. Lietuvos ekonomika, priešingai negu Estijos ekonomika, žengia labai greitai ir mes turime visi kartu vienas kitam padėkoti – verslui, sau, protingai mokestinei sistemai.

Šitas Akcizų įstatymas yra labai labai geras dėl to, kad jisai paliečia tai, ko Lietuvai nereikia – tai importinį iškastinį kurą. Kitą savaitę D. Kreivio pristatyta energetikos strategija bus patvirtinta Seime, vadinasi, Lietuvai reikės investuoti maždaug po 4 mlrd. eurų į energetiką ateinančius 25 metus kiekvienais metais. Tam, kad darbo vietos būtų kuriamos čia, reikia, kad importinis iškastinis kuras būtų brangesnis. Mes šituo įstatymu gydome ir nuo europinių baudų, nes mes turime tarptautinių įsipareigojimų. 2027 metais mes, tikėtina, už savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų kvotų viršijimus mokėsime 400 mln. eurų baudą.

Šitas Akcizų įstatymas pataiko taikliai ir čia, gerbiame Laima Nagienė, Lukai Savickai, Algirdai Stončaiti, Sauliau Skverneli, man nesuprantamas yra jūsų kortelių ištraukimas, nebalsavimas, nes jūs taigi priklausote Europos žaliųjų partijai. V. Sinkevičius kitą savaitę jungsis į Žaliųjų frakciją. Kaip jūs nebalsuosite už tokį projektą, kai M. Vaščega, ką tik kandidatavęs su jumis Europos Parlamento rinkimuose, vakar pristatydamas Europos Sąjungos rekomendacijas būtent tai ir sakė, kad tokių įstatymų reikia Lietuvai? Tai ar jūs neklausote V. Sinkevičiaus ir M. Vaščegos?

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Ar jūs klausote kitų?

PIRMININKAS. Ačiū, laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Toliau prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gynybos fondas išties yra puiku, tačiau jis formuojamas, kaip ir įprasta šiai valdančiajai daugumai, skurdžiausiai gyvenančių, nepasiturinčių Lietuvos žmonių sąskaita. Įsiklausykite į Eurostato duomenis. Lietuvoje absoliutus skurdas yra vienas didžiausių iš Europos Sąjungos valstybių, energetinis skurdas taip pat yra vienas didžiausių. Dabar iš tų pačių skurdžiausių žmonių atimama paskutinė lazda. Kaip tai paveiks jų prekių krepšelį? Paveiks turbūt daugiau negu Pramonininkų konfederacijos atstovų, Verslo konfederacijos atstovų, kurie skatina didinti iki 4, 6 ar 5 % dydžio. Pažiūrėkime į šios Vyriausybės planuojamą jų apmokestinimą. Mažų įmonių, stambių įmonių, padidinus visų įmonių pelno mokestį 1 %, viso labo 36 mln. eurų. Tačiau padidinus akcizą, iš karto surenkama, neįskaitant šių metų bankų solidarumo mokesčio, pusė viso Gynybos fondo. Tai apie ką jūs galvojate, valdantieji?

PIRMININKAS. Dėkoju. Nebaigėte? Netyčia išjungėme.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Pirmininke, nors jūs ir išvykstate į Europos Parlamentą, prašau nepiktnaudžiauti savo teise. Buvo skirtas laikas ir aš noriu jį išnaudoti. Labai nenoriu, kad jūs mane pertrauktumėte, todėl aš norėčiau replikuoti gerbiamam aplinkos ministrui.

Gerbiamas Simonai, prašom apsidairyti savo aplinkoje, juk tiek *pasikėlė* jūsų koalicijos partneriai konservatoriai, kad jiems jau nebe lygis reguliariaisiais reisais skraidyti – privačiais lėktuvais skraidoma...

PIRMININKAS. Dėkoju, laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...į Dubajų, teršia orą, gadina CO₂...

PIRMININKAS. Ačiū, laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...didina emisiją. Štai kur yra problema...

PIRMININKAS. Laikas.

A. SKARDŽIUS (MSNG). ...kalbant apie...

PIRMININKAS. Dėkui. Ačiū už pasisakymą, gerbiamas kolega. Aš tikrai savo teise nepiktnaudžiauju – jūs nutilote ir posėdžio sekretorius pamanė, kad jūs baigėte kalbėti, todėl išjungė mikrofoną. Tai niekaip nesusiję su mano sprendimu.

O dabar gerbiama I. Šimonytė – už.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš norėčiau apeliuoti tik į tuos kolegas, kam iš tikrųjų nuoširdžiai rūpi Lietuvos gynyba, nes tikrai nebandysiu įtikinėti tų, kurie tiesiog bando aiškinti, kad jie yra už taiką, nors už taiką yra visi sveiko proto žmonės, ir todėl gynyba nereikia rūpintis,

arba reikia rūpintis kažkaip mistiškai – įsteikime fondą, o į jį pinigus tegul kaukas suneša. Tai žinoma, kad to nebus.

Kalbant apie Eurostato skaičius, kurių čia galima prisirankioti ir visaip kaip demonstruoti savo argumentams paremti, aš galiu pasiimti Eurostato skaičius apie infliaciją, kuri Lietuvoje yra viena mažiausių. Beje, energijos kainų mažėjimas Lietuvoje yra vienas didžiausių Europos Sąjungoje. Tai čia nei yra kuo girtis, nei ką, bet tiesiog toks yra faktas.

Finansų ministrė pasakė labai aiškiai, kad tie akcizų pakeitimai, kurie yra siūlomi, pakeis vartotojų kainų indeksą maždaug 0,3 %. Tai ir yra poveikis vartotojams. Taip, kažkokia dalis į galutines kainas gali persikelti. Bet į galutines kainas pirmiausia persikelia pasaulinės naftos kainos, nes kainos kiekvieną savaitę... Tie iš jūsų, kurie važinėja ir pilasi benzino arba dyzelino už savus, turbūt mato, kad kainos savaitė iš savaitės gali svyruoti daugiau negu 3 centais, apie kuriuos mes čia šiandien kalbame. Verslui, kuris yra PVM mokėtojas, tas kainos pokytis apskritai bus mažesnis, nes PVM yra atskaitomas.

Taip ir bus, kaip jūs ir sakote, kad turi prisidėti visi. Prisidės visi: prisidės verslas, prisidės tie, kurie važinėja kuru, prisidės tie, kurie vartoja tabaką ir alkoholį, prisidės ir bankai, nes šią savaitę Seimas priėmė sprendimą dėl laikinojo bankų solidarumo įnašo pratęsimo.

Man atrodo, užuot bandžius kažkaip čia gudrauti ir siūlyti surasti kažkokių stebuklingų sprendimų, kurie kažkaip visiems tiktų, aš vis dėlto raginu palaikyti, pritarti ir tai leis mūsų krašto apsaugos sistemai planuoti naujus pirkimus ir tvariai finansuoti gynybą ateinančius šešerius metus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama premjere, tikrai gynyba rūpi visiems ir turbūt įtikinėti čia mažai ką reikia. Bet būkime sąžiningi, kad neturėtų vienodai prisidėti tas, kuris tą benzina pilsis į prabangų mersedesą, ir tas, kuris seniausiu folksvagenu veža vaikus į mokyklą ir pats važiuoja į darbą. Turbūt reikėtų šitam pasiūlymui nepritarti, o pritarti pelno mokesčio didinimui ir kad Vyriausybė rūpintųsi tuo verslu, kad jis to pelno daugiau sumokėtų. Tai turbūt reikia dėti pastangas tam.

O ministrė pasakė, kad vis dėlto trečdalį fondo tikimasi surinkti būtent iš akcizų degalams. Prisimenant žemės ūkio situaciją, kad vis dėlto ūkininkai yra ne kažkokios čia Lietuvos, kaip pasaulio salelės, kažkokie kenkėjai, bet vis dėlto esame bendros Europos rinkos dalyviai. Jau beveik dvejus metus besitęsianti pieno krizė uždės dar papildomą našta, kuri visiškai nesiūlo būdų išgyventi, o tik visiškai uždaryti ūkius. Kolegos, nepamirškime, be tų 3 centų, apie kuriuos čia kalbama, kurie, atrodo, tikrai nėra labai daug, nuo kitų metų prisideda ir CO₂ dedamoji, dar 10 centų, ir kasmet ji didėja.

Tai, ministre, neklaidinkite visuomenės savo pasakymais ir nerodykite pirštu į komisarą arba į kitą. Rūpinkitės, kad tie žalieji verslai, apie kuriuos jūs kalbate, kad tos pelkės, kurias jūs kuriate, kad tie miškai, kuriuos iškertate, ir ta miško paklotė, kuri išdeginta, kad ji sukurtų tą pridėtinę vertę, kad tas verslas, kuris tuos darbus atlieka, įneštų didesnę pelną į biudžetą ir kad nuo to didesnio pelno būtų sumokamas tas didesnis mokestis į fondą.

Tai, kolegos...

PIRMININKAS. Laikas!

K. MAŽEIKĄ (DFVL). ...pabaigai pasakau, kad ieškokime papildomų finansų šešėlyje, o ne kaip apkrauti paprastus žmones.

PIRMININKAS. Dėkui, laikas! Gerbiami kolegos, aš matau, kad prie šoninių mikrofonų yra gerbiama L. Nagienė ir buvo gerbiama D. Šakalienė priėjusi, bet aš suteiksiu žodį po balsavimo, nes vėlgi vyksta diskusija dėl motyvų. Kolegos užsirašė ir išsako motyvus. Jūs galite tą padaryti taip pat užsirašydami, o po balsavimo bus replikos. Dabar gerbiamas A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš manau, kad laikas baigti tuos užkalbėjimus, kad mes už, bet vis dėlto kartu prieš, nes siūlome kažkur šešėlyje paieškoti. Iš tikrųjų valstybė turi organizuoti savo gynybą ne šiaip sau, o piliečių interesais. Kiekvienas pilietis, ir skurdesnis, ir turtingesnis, yra ginamas tos valstybės. Kiekvienas pilietis prie tos gynybos prisideda. Pri-

sideda taip, kaip gali. Ir jeigu jūs išeisite į gatvę, pasiklausite, ar už kelis centus nuo litro žmonės linkę paaugoti gynybai, daugeliu atvejų, absoliučia dauguma atvejų jūs išgirsite, kad taip. Sutin-ka, kad tai yra vienas iš būdų, kuris leis ateityje, per ateinančius kelerius metus, ženkliai sustip-rinti mūsų gynybą, sukurti ne iškasas, o realius pajėgumus.

Aš suprantu, kai kam atrodo, kad gynyba gali būti pigesnė. Bet norint, kad ji būtų efektyvi, mes turime turėti visą spektrą ginkluotės, turime parengti pajėgas, turime turėti stiprią sąveiką su sąjungininkais. Šiuo atveju aš manau, kad patarlė „Jei nemaitini savos kariuomenės, maitini svetimą“ kaip tik yra į temą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Dabar balsuosime dėl viso pro-jekto. Darbotvarkės 1-3.2 klausimas – Akcizų įstatymo projektas Nr. XIVP-3880. Balsuojame dėl viso projekto.

Užsiregistravo 70, balsavo 69: už – 69, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Taigi trūksta bal-sų įstatymui priimti.

Tai dabar gerbiama L. Nagienė. Buvo anksčiau prie mikrofono ir jau labai ilgai laukė. Prašau.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kadangi dar ir pavardė paminėta, lyg aš esu prieš gynybą ir taip toliau, vos ne kažką palaikau. Aš esu už tai, kad mes gyventume saugiai, bet nesinori skurdinti mūsų visos Lietuvos ir pačių žmonių. „Skurdas, senatvės pensijų lygis, pa-lyginti su žmonių pajamomis prieš pensiją, yra pats žemiausias Europos Sąjungoje“, – Europos Komisijos išvadas skaitau. Skurdžiausiai gyvena regionuose žmonės. Neskurdinkime tautos! Ieš-kokime kitų mokestinių dalykų, kur galėtume gauti pinigų. Privatūs pensijų fondai virš 200 mln., mes kiekvienais metais pradedame jiems vienas... 0,5 % nuo vidutinio šalies darbo užmokesčio.

PIRMININKAS. Dėkui.

L. NAGIENĖ (DFVL). Dvejiems metams atidėkime, ir bus labai gerai.

PIRMININKAS. Gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Valdantieji, tikrai siūlau neskurdinti tautos. Tie perkelti PVM ir akci-zai nuguls ne verslui – jie nuguls į atskaitą būtent galutiniam vartotojui, kuris iškrapštys paskuti-nius centus, kad susimokėtų už pieną, dešrą ar duoną. Jiems teks mokestis, tie 127 mln., projek-tuojami laiptai, būna pereinamasis laikotarpis, bet jie niekur nedings. Kas gali mokėti? Valdžia pinigų turi socialiai, stadionams papildomai Vilniuje 100 mln., pažiūrėkite, kiek privatiniškai susi-šluoja iš to paties „Igničio“, bankai – 3 mln. grynojo pelno per dieną. Tai imkite iš tų, kurie gali mokėti, o ne iš tų, iš kurių norite atimti paskutinę lazda.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama D. Šakalienė.

D. ŠAKALIENĖ (LSDPF). Tai tik noriu atkreipti dėmesį, kad Gynybos fondui užpildyti yra skirtas visas įstatymų paketas ir jeigu mes nepritariame vienam iš paketo siūlymų, tai tikrai ne-reiškia, kad nepritariame visam paketui. Maža to, kalbama apie tai, kad dėl kai kurių kitų paketo įstatymų mes teikiame pasiūlymus, kad būtų šiek tiek padidintas padidėjimas. Vadinasi, jeigu kalbame apie tą patį pelno mokestį, tai absoliutus minimumas yra 1 %. Šioje situacijoje mes nesa-kėme, kad dėl to, kad jūs atsisakote vietoj 1 % teikti 3 %, esate prieš gynybą, tai siūlome nenaudo-ti tokios demagogijos ir mūsų atžvilgiu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Akivaizdu, kad regionams ši valdanti dauguma ir skurdžiai gyvenan-tiems žmonėms per savo valdymo laikotarpį nepadarė nieko. Dabar norima visą našta suversti tiems žmonėms, kurie regionuose gyvena skurdžiausiai, ir prisidengti tą savo nedarymą, sakyki-me, visą laikotarpį, kalbant apie gynybą, ir pradėti darbus tikrai kadencijos pabaigoje. Akivaizdu, kad tai yra nesąžininga. Kodėl jūs nesuteikiate tos naštos turtingiausiems, kodėl nesuteikiate tos naštos bankams ir dabar viską norite perkelti ant skurdžiausių žmonių? Net jūsų finansų ministrė G. Skaistė įvardina, kad jau šiemet bus pasiektas 3 % nuo bendrojo vidaus produkto finansavimas gynybai, tai yra daug sykių, kaip sakyti, viršijama ta norma, kurios reikalauja iš mūsų NATO. Kodėl jūs nenorite kartu rūpintis ne tik gynyba, bet ir skurdžiai gyvenančiais žmonėmis? Manau, tai yra labai prasti siūlymai ir per visą kadenciją reikėjo dirbti, o ne dabar viską sumesti žmonėms ant pečių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama premjerė I. Šimonytė per šoninį mikrofoną.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš labai nekomentuosiu prieš tai kalbėjusio pono pasisakymų, tik noriu jam priminti, kad per šitą kadenciją gynybos biudžetas padidėjo dvigubai.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiamas D. Gaižauskas per šoninį mikrofoną.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Nereikėjo čia mums priminti, gerbiama premjere, to, ką mes puikiai žinome. Bet, gerbiami kolegos, dėl gynybos turime bendrą partinį ir esame sutarę, kad dėl gynybos nėra ginčų ir įgyvendinsime tas kryptis bendrai sutarę. Dabar ką jūs darote? Jūs jį praktiškai laužote, nes jeigu nėra bendro sutarimo... Jūs neskubėkite, greičiausiai kitoje kadencijoje (čia trys mėnesiai liko tik iki rinkimų) vėl partijos susės, turėsime naują kariuomenės vadą, kuris tikrai patvirtins kryptis arba gal kažką pakoreguos, ir mes gal vėl kartu susėsime, bendrai sutarsime. Dabar aš netgi pasisakysiu, kad ne prieš, bet susilaikykime visi, neskubinkime. Jūs griunate partinį susitarimą, jo nėra, dabar parodėme balsais, tai nedarykite, negadinkite to, ką sutarėme.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Gerbiami kolegos, matau, atėjo dar naujų Seimo narių. Tai pabandykite dar kartą balsuoti, nes pritrūko praeitą kartą. Darbotvarkės 1-3.2 klausimas, projektas Nr. XIVP-3880(2) – Akcizų įstatymo keletu straipsnių pakeitimo projektas. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 71, balsavo 67: už – 67, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

10.54 val.

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.3 klausimas – Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3881. Čia buvo du straipsniai, jokių pasiūlymų nebuvo. Ar galime 1 ir 2 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl viso niekas nenori pasisakyti. Balsuojame. Priėmimas. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3881.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 95, prieš nebuvo, susilaikė 7. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.55 val.

Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo Nr. VIII-385 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3882(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.4 klausimas – Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo projektas Nr. XIVP-3882. Čia taip pat du straipsniai. Dėl 1 ir 2 straipsnių nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo projekto Nr. XIVP-3882. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 115, balsavo 115: už – 93, prieš – 8, susilaikė 14. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.56 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 3 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3883(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.5 klausimas – Valstybės skolos įstatymo projektas Nr. XIVP-3883. Čia buvo trys straipsniai: 1, 2, 3. Nebuvo jokių pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl mo-

tyvų neužsirašė niekas. Balsuojame dėl Valstybės skolos įstatymo projekto Nr. XIVP-3883. Priėmimas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 122, balsavo 122: už – 118, prieš nebuvo, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 5, 12, 17, 30, 33, 34, 35, 38², 41 ir 43 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 30² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3877(2) (priėmimas)

Toliau 1-3.6 klausimas – Pelno mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-3877. Čia buvo pasiūlymų. Dėl 1 straipsnio buvo Seimo narių L. Savicko, A. Butkevičiaus pasiūlymas. Norėčiau, kad jį pristatytų gerbiamas L. Savickas. Gerbiamas A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Vis dėlto valdantieji norėčiau priminti. Kada buvo pradėta daryti mokesčių reforma, buvo duoti pažadai, kad bus atsižvelgta į Pasaulio banko (jau ne kartą kartoju) rekomendacijas, Tarptautinio valiutos fondo, taip pat ir Europos Komisijos pasiūlymus, kad Lietuva labai blogai elgiasi su mokesčių reforma, labiau neapmokestinama kapitalo ir neapmokestinama Lietuvos turtingųjų. Bet šiandien mes vėl pamatėme, kad nueita visai kitu keliu ir faktiškai visos tarptautinės taisyklės yra sumestos į laužą.

Mūsų frakcija „Vardan Lietuvos“ puikiai supranta, kad reikia laikytis tam tikro ir socialinio teisingumo principo. Manau, kad tam tikras pelnas, kuris buvo sukaupytas ir 2022 metais, ir 2023 metais, tikrai nepakenktų, jeigu ir verslas stipriau prisidėtų mokėdamas, padidinus pelno mokesčio tarifą dar 2 procentiniais punktais. Ačiū ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai palaikantys, kad reikia svarstyti šitą pasiūlymą? (*Balsai salėje*) Iš tikrųjų yra daugelyje frakcijų. Man atrodo, kad yra palaikymas, kad pasiūlymą svarstyti. Dabar komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritariu šiam siūlymui. Komitetas vertino ne tik fiskalinį šio pasiūlymo aspektą, bet ir atsižvelgė į tai, kad apmokestinimo pelno mokesčiu sistema taip pat turi koreliuoti ir su kaimyninėse šalyse taikoma patrauklia pelno apmokestinimo sistema, tenai turima reinvestuojamo pelno lengvata. Mes tokiais sprendimais greičiau galėtume pastumti tiek investicijas, tiek savo verslus į tas šalis. Todėl siūloma neišskirti tam tikro sektoriaus ar veiklos rūšies, o kad būtų solidariai prisidedama prie valstybės gynybos stiprinimo. Todėl komitetas palaiko tą sprendimą, dėl kurio Seimas jau apsisprendė, padidinti 1 % pelno mokesčio tarifą.

PIRMININKAS. Už pasiūlymą kalbės gerbiamas D. Griškevičius.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Koks balsavimas buvo?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Už – 3, prieš – 1, susilaikė 6.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Tikiuosi, Valdemarai, netrukdykite? Pirmiausia, aišku, reikia priminti vos prieš kelias minutes vykusius agitavimus balsuoti ir rūpintis krašto apsauga. Labai moralizuota opozicijai, kad jinai štai kaip neatsakingai žiūri, nenori padidinti finansavimo krašto gynybai, tačiau štai ateina kitas konkretus pasiūlymas dėl krašto apsaugos finansavimo didinimo ir štai staiga atsiranda daug argumentų, kodėl negalima, nors tuo metu, vos prieš 5 minutes, kiti argumentai dėl kitų klausimų buvo ignoruojami. Man atrodo, šiuo atveju tikrai reikia nuoseklumo.

Šiuo atveju tikrai kviečiame palaikyti. Juo labiau, primenu, kad tas pats verslas, to paties verslo lyderiai labai aiškiai rengė akciją, pamename puikiai, 4 % krašto gynybai. Man atrodo, verslas tikrai sutiktų prisidėti ir daugiau, negu yra numatyta dabar. Tikrai, kolegos, galvokime apie krašto apsaugą, nes, jeigu, kaip sako, bus čia nesaugu, to paties verslo čia nebus. Taigi, tikrai balsuokime, nebijokime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Aš siūlau nepalaikyti šito pasiūlymo. Visų pirma, bazinis pasiūlymas jau yra kelti pelno mokestį 1 %. Su tuo sutinka verslas. Turime platų sutarimą per politinį

spektrą. Dabar kelti jį labiau, vadinasi, kenkti ekonomikos augimui. Tai, ką mes turime šiandien, tą ekonomikos augimą didelio geopolitinio neapibrėžtumo sąlygomis, mes jį turime saugoti.

Vienas momentas yra konkurencinė aplinka kaimynystėje, kur egzistuoja režimai, palankūs verslo plėtrai, kitas dalykas yra tarptautinis Lietuvos pripažinimas. Lietuva kyla visuose tarptautiniuose reitinguose – nuo inovacijų reitingo iki užvakar paskelbto Pasaulio konkurencingumo reitingo. Mes esame 30, Estija – 33, Latvija – 45 ir taip toliau. Saugokime savo investicinį klimatą.

Mes norime, kad Lietuvoje būtų daugiau verslo, kad verslas būtų pelningas, kad jis mokėtų pelno mokesčių ir finansuotų gynybą, bet, atsiprašau, padaryti taip, kad čia kurti verslą nebūtų jokios motyvacijos, matyt, mes nenorime. BVP dalis gynybai auga ir tada, kai auga ir pats bendrasis vidaus produktas, vadinasi, kai čia kuriame daugiau prekių ir paslaugų.

Nepamirškime to ir kviečiu nepalaikyti šito pasiūlymo. Bazinis variantas yra racionalus, jis yra teisingas. Lietuva labiau investuos į gynybą ir taps saugia šalimi ir gyventi, ir kurti verslą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taip pat bet kuriuo metu per šoninį mikrofoną gerbiama premjerė I. Šimonytė... Kaip suprantu, jūs dėl mokinių, pagarsinsite, kas atėjo pas mus į svečius, taip?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš mokinius labai sveikinu, tačiau nežinau, kas atėjo, tai negaliu to pagarsinti.

PIRMININKAS. Bendrai pasidžiaukime. Dėkui.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Čia jau jūs turbūt turite tą privilegiją. Aš norėčiau tiesiog šiek tiek referuoti tai, ką kolegos kalbėjo, motyvuodami šitą pasiūlymą ir, pirmiausia, motyvuodami tarptautinių organizacijų įvairiomis rekomendacijomis Lietuvai. Būkime teisingi, nesiušysiu tos pirmos dalies. Tiesiog būkime teisingi. Kai kalba tos institucijos, jos kalba apie nesubalansuotą Lietuvos gyventojų pajamų mokesčio sistemą ir, pirmiausia, apie žmonių pajamas iš kapitalo. Jos tikrai turi šiuo metu privilegijuotą apmokestinimą, dėl kurio kažkaip nesigirdi didesnės dalies kairiųjų partijų paramos. Čia vis dėlto mes kalbame apie mokesčių įmonėms ir tai yra visiškai kitas dalykas. Aš nesu mačiusi, tiesą sakant, tarptautinių organizacijų rekomendacijų Lietuvai kaip nors gerokai keisti ar didinti pelno mokesčių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Taigi, gerbiami kolegos, dabar balsuosime dėl pasiūlymo. Replikos bus po balsavimo. Premjerei aš suteikiu žodį visada be eilės. Tik atkreipiu dėmesį (gerbiami pasiūlymo teikėjai turbūt su manimi sutiks), pasiūlymai dėl kitų straipsnių yra susiję ir mes, dabar balsuodami dėl šito, apsisprendžiame dėl jų visų. Teisingai sakau? (*Balsai salėje*) Taip. Taigi, dabar stebint gausiam būriui moksleivių iš mums kol kas nežinomos mokyklos, mes galime balsuoti dėl šio pasiūlymo. Balsuojame dėl Seimo narių L. Savicko ir A. Butkevičiaus pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 123, balsavo 120: už – 40, prieš – 21, susilaikė 59. Taigi, pasiūlymui nėra priarta. Dabar per šoninį mikrofoną gerbiamas A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš pasistengsiu atsiųsti premjerei, kur tarptautinės organizacijos kalba apie didesnę kapitalo apmokestinimą. Jeigu kalbėtume apie įmonių pelno tarifo taikymą, Lietuva taip pat yra tarp mažiausių šalių, kuriose yra taikoma 15 procentinių punktų.

Kitas dalykas. Mokesčių sistema Lietuvoje apskritai yra socialiai neteisinga. Gariatės, kad didinote išlaidas, ypač socialinės apsaugos ir darbo ministrė, – 40 %. Absoliutus skurdas pasiekė 6,5 %, kai praeitų metų augimas 2,7 %, ko niekada nebuvo. Skurdo rizikos riba per 2023 metus sumažėjo 0,3 %, kai pinigų įliejimas buvo pats didžiausias. Vadinasi, pinigų panaudojimo efektyvumas yra labai mažas. Jeigu paskaitysite *BusinessEurope*, gerbiama ekonomikos ir inovacijų ministrė, paskutiniu metu aiškiai pasakė, kad Lietuva investiciniu požiūriu jau nėra tokia patraukli net kaip Rumunija, Vengrija ir kitos Rytų šalys. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, čia jau beveik paskaita, ne replika. Dabar gerbiama premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš kapitalo pajamas nuo įmonių pelno vis dėlto skiriu. Manau, gerbiamas A. Butkevičius, buvęs premjeras ir finansų ministras, yra pernelyg geras ekonomistas, kad nežinotų, kodėl absoliutaus skurdo dydis praėjusiais metais padidėjo, o santykinio paradoksaliai sumažėjo. Jūs neabejotinai žinote metodiką, žinote, kurių metų pajamos yra naudojamos tiems

dydžiams skaičiuoti ir kodėl taip atsitiko. Aš nė kiek neabejoju, paskelbus 2023–2024 metų rezultatus, 2024 metų skaičiai bus visiškai kitokie. Jūs ką tik pasakėte, kažkas sako, kad Lietuvai kyla rizika prarasti konkurencinį pranašumą. Tai pagrindinio pelno mokesčio tarifo labai ženklus dinimasis tikrai kaip nors padėtų tą problemą spręsti. Aš čia ironizuojau.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per centrinį mikrofoną gerbiama A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Būtent. Buvau paminėta. Lietuvai reikia daryti daugiau, kad ji būtų draugiškesnė naujoms investicijoms, dėl karo, dėl daugybės kitų dalykų, dėl įtemptos konkurencijos regione. Yra daugybė šalių, kurios daro daugybę puikių sprendimų. Premjere, šiuo atveju kreipiuosi į jus, Algirdai Butkevičiau. Jeigu mes ženkliai didinsime pelno mokestį, investicijų ir gerai apmokamų darbo vietų Lietuvoje turėsime mažiau. Jūs tai siūlote. Gerai, kad Seimas apsisprendė tam nepritari. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau nematau norinčių replikuoti. Taigi visam 1 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 2, 3, 4 ir 5 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju.

Dėl 6 straipsnio buvo tų pačių Seimo narių pasiūlymas, dėl kurio mes jau apsisprendėme. Galime pritarti 6 straipsniui bendru sutarimu, be to pasiūlymo? Dėkoju.

Dėl 7 straipsnio taip pat buvo susijęs pasiūlymas. Seimas jau balsavo. Be šio pasiūlymo, galime pritarti 7 straipsniui? Dėkoju.

Dėl 8 straipsnio lygiai taip pat buvo tų pačių Seimo narių pasiūlymas, dėl kurio mes jau apsisprendėme. Ar galime 8 straipsniui pritarti bendru sutarimu, be šio pasiūlymo? Dėkoju.

Dėl 9 straipsnio taip pat buvo tas pats susijęs pasiūlymas. Ar galime 9 straipsniui pritarti bendru sutarimu, be to pasiūlymo? Dėkoju.

Dėl 10 straipsnio situacija tokia pati. Vėlgi tų pačių Seimo narių pasiūlymas. Ar galime 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu, be šio pasiūlymo? Dėkoju.

Dėl 11 ir 12 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Už užsirašė kalbėti gerbiamas K. Adomaitis. Prašom.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, aš tiesiog norėčiau pasinaudoti proga ir padėkoti verslui, šiuo atveju parodžiusiam stuburą ir pasiūliusiam idėją padidinti pelno mokestį 1 %. Manau, jeigu nebūtų šitos pradinės idėjos, pradinio siūlymo, apskritai nebūtų steigiamas Gynybos fondas, nes nebūtų iš ko jį sulipdyti. O šita dalis sudaro tokį kaip ir esminį stuburą, prie kurio galima prilipdyti kitas dalis ir turėti pakankamą sumą Gynybos fondui formuoti.

Aišku, apgailestauju, deja, dėl Akcizų įstatymo. Kitos frakcijos, ypač Konservatorių frakcija, kuri visuose plakatuose rodo, kad turi stuburą, neparodė stuburo, kad stambiems žemvaldžių ūkiams, stambioms žemės ūkio bendrovėms mes vis dėlto neturėtume taikyti išskirtinių sąlygų ir toliau siūlyti lengvatinio akcizo.

PIRMININKAS. Už... Prieš kalbės gerbiamas V. Pranckietis. Prašau.

V. PRANCKIETIS (LSF). Ačiū. Labiau kalbėsiu prieš dėl ką tik išsakyto pasisakymo. Kiekvieną kartą, kada išgirstame, kad stambus ūkis tai yra blogis, tai gerbiamiems verslo gerbėjams turiu pasakyti, kad tai yra verslas kaime, kuris išlaiko darbo vietas tiems, kuriems jūs čia norite sukurti kažkokias idealistines sąlygas. Gerbiami kolegos, prašau visada pagarbiai kalbėti apie visus verslus ir visus verslus, išlaikančius visą Lietuvos biudžetą. Taip, ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. V. Semeška kalbės už.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mieli kolegos, tikrai gera gyventi tokioje valstybėje, kurioje verslininkai solidariai prisideda ir net inicijuoja, kad didesnę dalį mūsų bendrojo vidaus produkto skirtume krašto apsaugai. Labai subalansuotas ir tinkamas sprendimas. Kaip ir minėta, verslo aplinka turi būti konkurencinga. Norime daugiau investicijų, norime daugiau gerai apmokamų darbo vietų. Tai puiki proga padėkoti mūsų verslininkams ir tikėtis, kad jie kuo daugiau prisidės prie krašto apsaugos ir ypač prie paramos Ukrainai. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai. Už taip pat užsirašė kalbėti gerbiamas A. Skardžius. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš už tai, kad tie, kurie gali pasidalinti savo pelnu, daugiau prisidėtų prie gynybos biudžeto. Tačiau tos dalies, pažiūrėkite, kokia išraiška yra: 35 mln. 2025 metų pakete yra 300 mln. Na, tikrai mažai. Mažai. Kodėl tiek mažai, tai aš ir

norėjau klausti jūsų ir ne kartą siūliau, kad daugiau prisidėtų tie, kurie gali mokėti daugiau. Apgailestaudamas pasisakau už pelno mokesčio didinimą, bet apgailestauju, kad jis didėja tik tiek nedaug ir ta labai reikalinga gynybos biudžetui dalimi tiesiog simboliškai prisideda – viena dešimtine prie 2025 metų biudžeto. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Premjerė neseniai kalbėdama aiškiai įvardino, kad dėl gynybos biudžetas padidėjo du kartus per šią kadenciją ir akivaizdu, kad Lietuva vykdo visus NATO išpareigojimus su kaupu. O tokiu neapgalvotu, sakykime, mokesčių didinimu valstybė tik įvedama į chaotišką situaciją ir našta yra perkeliama ne tiems, kuriems ji turėtų būti perkeliama, tai yra perkeliama tiems žmonėms, kurie gyvena skurdžiausiai. Tai yra pasityčiojimas iš visų šitų žmonių, kalbant, kad reikia būtent iš jų paimti tam, kad gynyba būtų sustiprinta.

Visų pirma tie pinigai, kurie skiriami gynybai, o šiandien jų yra per 2 mlrd., turėtų būti skiriami tinkamai ir teisingai, turėtų visų pirma atitikti NATO reikalavimus proporcinge, procentine išraiška, kiek yra skiriama pinigų karininkų ir kareivių atlyginimams. To nesilaikoma jau daug metų ir akivaizdu, kad mūsų kariškius tikrai demotyvuoja, o ne priešingai – motyvuoja ginti savo tėvynę. Manau, reikėtų pradėti nuo to, kad lėšos būtų panaudojamos tinkamai, ne auksinius kareivinių pastatus statant, bet rūpinantis realiai mūsų valstybės gynyba.

O šiandien, kaip matome, tarsi nesuvokiant esminių ekonomikos principų, yra kalbama, va, padidinsime mokesčius. Bet jeigu įmonės neturės motyvacijos gerai dirbti, tai ir ekonomika buksuos. Jeigu ekonomika buksuos, tai ir bendrasis vidaus produktas neaugs, ir neaugs skiriamos lėšos gynybai, nors jūs kalbate, kad ja rūpinatės. Tai gal priešingas tikslas yra, kad mūsų ekonomika būtų apverktinos būklės, ji neaugtų ir mes negalėtume realiai skirti pinigų dėl griūnančios ekonomikos gynybai? Kam tai tarnauja – priešams ar Lietuvai?

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar už kalbės gerbiama G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man kyla klausimų – kam jūs tarnaujate, nes jūsų Taikos koalicija turbūt padaro viską, kad tos taikos Lietuvoje būtų mažiau? Man atrodo, jeigu yra platus sutarimas tuo pelno mokesčio klausimu, aš tą platų sutarimą tikrai jaučiu, tai jūsų dejonės, kad sugrius mūsų ekonomika dėl 1 % pelno mokesčio tarifo pakėlimo, atrodo, tiesą sakant, labiau kaip destrukcija, bandymas sugriauti visą paketą ir diskredituoti mūsų bendrą sprendimą Gynybos fondui finansuoti. Man atrodo, jūsų retorika tikrai neprisideda prie taikos formavimo ir prie mūsų investicijų į taiką, pradedu nuo to.

Dabar prieš tai kalbėjusių žmonių buvo pasakyta keletas skaičių, kurie, man atrodo, neturėtų nusėsti į bendrą diapazoną, nes ne tokie tie skaičiai yra. Šis sprendimas yra taip pat vienas iš svarbiausių Gynybos fondo dedamųjų. 2026 metais, kai bus visas poveikis iš pelno mokesčio, o jūs turbūt suprantate, kada pajamos atkeliauja iš pelno mokesčio – jeigu jis skaičiuojama už 2025 metus, atkeliauja 2026 metais, tai visas poveikis yra 114 mln. eurų. Pirmais metais, 2025 metais, – 36 mln. eurų, tai yra avansinis pelno mokestis, kuris bus mokamas už 2025 metus. Nereikia manipuluoti skaičiais, tai yra tikrai didelė paketo dalis. Labai ačiū verslo bendruomenei, kuri pritaria, pati pasiūlė, diskusijose tikrai buvo rastas platus sutarimas. Kviečiu visus palaikyti ir investuoti į taiką ne tik žodžiais ir pavadinimais savo koalicijų, bet ir darbais.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sutinku su ministre, kad ekonomika turbūt pakeitus šią įstatymą tikrai nesugrius.

Atsakymas A. Skardžiui, kuris minėjo, kodėl tik tiek mažai, – todėl, kad dėl prieš tai vykusio balsavimo šito biudžeto liūto dalį sunėš paprasti gyventojai. Ir jau verslas, sako, sutinka ir gali dalyvauti formuojant šią fondą, nes jiems yra paprasta, jie gali, matyt, savo padidėjusius kaštus nuleisti vartotojui, o vartotojas šiuo atveju galės pasirinkti arba vartoti, arba nevartoti. Tai kadan gi ta liūto dalis surinkta, dėl to tokie maži procentai čia verslui atkeliauja.

Aišku, aš, matyt, balsuosiu, šiuo atveju tikrai pats balsuosiu ir palaikysiu. Galėčiau turbūt palaikyti didesnę pelno mokesčių, bet prieš tai buvęs balsavimas šiek tiek nuliūdino. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar balsuosime dėl Pelno mokesčio įstatymo projekto Nr. XIVP-3877. Balsuojame dėl Pelno mokesčio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 128: už – 118, prieš – 2, susilaikė 8. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Na, ir toliau... Aha, yra prie šoninio mikrofono. Prašom, gerbiama premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš atsiprašau, kad šiandien tiek daug kalbu per šoninį mikrofoną, bet tiesiog noriu atkreipti kolegų dėmesį į tai, kad mokesčius visada moka žmonės. Ir klausimas yra, kokie žmonės? UAB'as, AB'as yra juridiniai daiktai, kurių mokesčius vis tiek dienų gale sumokės žmonės, tai bus arba darbuotojai, arba kapitalo savininkai, arba tos įmonės prekių ir paslaugų vartotojai. Kai jūs sakote, kad akcizų naštą kažkas numes žmonėms, tai visi mokesčiai galiausiai bus sumokėti žmonių, nes įmonės nei valgo, nei miega, nei mokesčius moka, tiesą sakant, mokesčių naštą realiai gyvenime visada neša tik žmonės.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir per šoninį mikrofoną gerbiamas K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (*LF*). Iš tiesų artėja Seimo rinkimai, kviečiu visas frakcijas, kurios siūlė dar labiau didinti pelno mokestį, įsirašyti tai į rinkimų programas ir toliau su tokia rinkimų programa žygiuoti.

Dar V. Pranckiečiui norėjau trumpai replikuoti, kad niekas nesako, kad stambus ūkis yra blogis. Visi džiaugiasi žemės ūkiu, geromis bendrovėmis, klestinčiomis bendrovėmis, kaip džiaugiasi ir fabrikais, logistikos bendrovėmis, IT sektoriumi, bet tiesiog yra neteisybė, kad vienas sektorius turi mokėti visus mokesčius, o kitas sektorius gali naudotis lengvatomis.

PIRMININKAS. Dar per šoninį mikrofoną gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*DFVL*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Apie žmones, kurie mokės mokesčius, tai taip, verslas šiuo atveju sumokės 1 %, o tam verslui tą 1 % uždirbs šimtas žmonių, kurie dar po to sumokės ir tuos visus kitus mokesčius. Tai iš tikrųjų turbūt yra lygūs ir yra lygesni. Na, kuriems ši dauguma pataikauja, akivaizdu.

PIRMININKAS. Taip pat per šoninį mikrofoną – gerbiamas V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Buvau paminėtas, tai turiu pasakyti, kad džiaugiuosi, kad Laisvės partija pripažino, kad žemės ūkis tai yra verslas, kuris taip pat yra gerbtinas. Dėl mokesčių kas buvo pasakyta, tai siekiame to, kad papildomų mokesčių atskirai verslo grupei nebūtų skiriama.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo visos replikos.

11.19 val.

Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876(3) (priėmimas)

Dabar paskutinis paketo įstatymas, 1-3.7 klausimas – Valstybės gynybos fondo įstatymo projektas Nr. XIVP-3876. Čia bus nemažai pasiūlymų, tai susikaupkime. Kolegos, reikės padirbėti.

Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Dabar dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu pritarti šiam straipsniui? Dėkoju. Dėl 4 straipsnio buvo Seimo narių: gerbiamos A. Norkienės, V. Ažuolo, pasiūlymas. (*Balsas salėje*) Gerbiama G. Burokienė pristatys. Prašau. Taip, sako, kad pasirašė. Pristatys G. Burokienė. Prašau.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Labai ačiū, pirmininke. Mes ką tik labai daug turėjome diskusijų ir laužėme iečių, iš kur rasti pinigų Gynybos fondui. Kadangi tikrai turime solidarumo mokestį iš įvairių finansų įstaigų, bet turime dar ir centrinį banką, Lietuvos banką, kuris taip pat uždirba nemažus mokesčius už konsultavimą, pinigų palaikymą ir visa kita, todėl būtų galima taip pat ir iš šitos finansinės institucijos paimti solidarumo mokestį bent jau keletą metų.

Galbūt mūsų pasiūlymas yra drastiškas – 80 %, bet man labai keista, kad komitetas net nesvarstė. Galbūt buvo galima ir 10 %, ir 5 % paimti. Ne, jūs tiesiog atmetėte dėl Europos Sąjungos sutarties, bet atsiradus tam tikroms aplinkybėms, manau, kad ir tai buvo galima suderėti su Europos Sąjunga. Tiesiog reikėjo noro. Aš apgailestauju, bet vis dėlto prašau salės balsuoti už mūsų pasiūlymą, kad ir iš kitos finansinės institucijos, taip pat uždirbančios nemažą pelną, būtų galima paimti Gynybos fondui pinigėlių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kurios dienos jūs pasiūlymą pristatėte? Birželio 19 dienos. Taip? Gerai.

Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys, kad svarstytime šį pasiūlymą? Gal paspauskime mygtukus. Dabar balsuojame, ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys ką tik pristatytą pasiūlymą.

Užsiregistravo 52, balsavo 49: už – 36, prieš – 1, susilaikė 12. Taigi yra, svarstome.

Dabar komiteto nuomonė. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti, nes siūloma nuostata pervesti į Gynbos fondą iš Lietuvos banko uždirbamų pajamų 2024–2026 metų laikotarpiu būtų traktuojama kaip Europos Sąjungos sutarties 123 straipsnio nustatyto piniginių finansavimo draudimo pažeidimas. Dėl tokio sprendimo Lietuvos Respublikai galėtų būti pradėtos taikyti pažeidimo procedūros ir baudos. Komitetas balsavo: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 6, ir šiam pasiūlymui nepritare.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar dėl pasiūlymo už – gerbiamas A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Matau, kad finansų ministrė G. Skaistė kalbės prieš, tai aš norėčiau, kad jinai visai tautai paaiškintų, kodėl Lietuvos bankas padovanojo komerciniams bankams 307 mln., dar prieš metus – 31 mln.? Kodėl šiais pinigais, rūpinantis ir pačių bankų, veikiančių Lietuvoje, saugumu... tokie nesolidarūs yra bankai, kurie tikrai nesiveržia diržų iš bado, žarsto milijardinius pelnus. Gerbiamoji ministre, paaiškinkite tautai, kodėl dabar pabrangs kiekviena prekė – pienas, duona, dešra, o bankai greičiausiai tuos pinigučius, kaip kalbėjo premjerė, išsiveš į Skandinavijos valstybes, ten kam nors panaudos ir pasakys: ne jūsų reikalas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Jeigu, tamsta, nieko nesuprantate apie monetarinę politiką ir kaip jinai yra vykdoma, tai turbūt aš jums niekuo padėti nebėgaliau, reikės perskaityti keletą vadovėlių ir, matyt, tada tas supratimas atsiras. Jeigu jums atrodo, kad kažką kažkur kažkas dovanoja, matyt, yra visos galimybės perskaičius krūvą knygų ir atsakyti sau į tuos klausimus, kuriuos jūs sau keliate. Visgi, jeigu pažiūrėsite Lietuvos banko finansinę ataskaitą, matysite, kad pelno, kuris yra atskaičiavus atidėjinius, kurie formuojami pagal Europos Centrinio Banko sistemos nustatytą metodiką, pelno yra 23 mln. Iš jų į Lietuvos biudžetą pagal Lietuvos banko įstatymą yra pervesta 15 mln. Tai jokių mistinių pinigų, kurie plaukioja erdvėje, tiesiog nėra. Tai yra viena.

Antra. Jeigu jūs kalbate ne apie pelną, o jų pajamas, kurios yra, kaip minėjau, formuojamos ir monetarinėje politikoje, formuojami atidėjiniai, kurie yra reikalingi pagal europinį reguliavimą, tokiu atveju mes kalbame apie piniginių finansavimą, kuris yra draudžiamas Europos Sąjungos sutartimis.

Tiesiog siūlyčiau nieieškoti sąmokslų teorijų ten, kur jų nėra. Tokia politika vykdoma visoje Europos Sąjungoje, tokie yra mūsų tarptautiniai įsipareigojimai. Jokių pinigų, jokio mistinio pelno Lietuvos bankas neturi. Tiek, kiek pelno turi, tie pinigai yra pervedami pagal Lietuvos banko įstatymą. Kaip minėjau, iš 23 mln. 15 mln. atkeliavo į Lietuvos valstybės biudžetą. Todėl siūlyčiau nepritarti ir nekomplikuoti įstatymo, kuris mums visiems yra svarbus, priėmimo.

PIRMININKAS. Replika po balsavimo bus, taip? Gerai. Dabar tada galime apsispręsti balsuodami dėl šio pasiūlymo, jam komitetas nepritare. Prašom balsuoti. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 121, balsavo 116: už – 36, prieš – 48, susilaikė 32. Taigi, pasiūlymui nėra pritarta. Gerbiamas A. Skardžius per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas posėdžio pirmininke, man tokį jautrumą demonstruojančią finansų ministrę labai keista matyti. Įstatymai yra jūsų rankose, gerbiamoji ministre, ir Vyriausybės rankose. Kad jūs globojate komercinius bankus, tai yra taip. Man teko skaityti nemažai vadovėlių per tuos dešimtmečius, per nugyventus 63 metus, tačiau jūs paskaitykite Lietuvos banko atsakymą Biudžeto ir finansų komitetui ir pamatysite, iš kur tie skaičiai ir kodėl tie skaičiai yra. Kaip vienas vicepirmininkas dažnai mėgsta sakyti, netaisykite kiaušinių su Dievo dovana.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš apie Dievo dovanas nieko, bet norėčiau pasakyti, kad Lietuvos bankas yra ne komercinis koks nors bankas, o vis dėlto specialų statusą turinti valstybės institucija. Kai jūs čia norite plakti komercinius bankus dėl to, kad jums atrodo, kad tas yra labai populiaru tarp rinkėjų ir jūs iš to užsiauginsite sau reitingus, tai čia jūsų valia, bet vis dėlto Lietuvos ban-

kas yra institucija, turinti savo atskirą įstatymą, savo pareigas pagal tuos įstatymus, ir vykdanči monetarinę politiką Lietuvos Respublikoje. Jeigu jums žodis „bankas“ tiesiog kelia alergiją, tai vis dėlto vis tiek pasižiūrėkite, apie ką kalbate.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar galime... Dabar toliau. Dar buvo pasiūlymų dėl šio straipsnio. Dabar gerbiamos Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Pristatys gerbiama G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš taip suprantu, kad čia yra tas siūlymas, kuris tiesiog nustato tą situaciją, kuri yra faktiškai įvykusi. Kadangi užvakar balsavome dėl atskirų įstatymų, šiek tiek daugiau buvo balsuota dėl Akcizų įstatymo, šiek tiek mažiau dėl Gyventojų pajamų, nes buvo verslo liudijimai atmesti, tai tokiu atveju tiesiog faktinę situaciją nustatome. Tai, ką nubalsavo Seimas, tas yra įrašoma kaip procentai nuo atskirų pajamų į dabartinį įstatymą. Tiesiog tai, ką nubalsavome antradienį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai čia iš esmės beveik techninis pasiūlymas. Tikiuosi, kad yra 29 palaikantys. Gal mes galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju, pritarta. Sutaupėme laiko.

Dar buvo kiti du pasiūlymai, kurie tarpusavyje susiję, jeigu aš neklystu, gerbiamos Seimo narės G. Skaistės. Tai juos kartu tada ir svarstome. Prašom pristatyti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Tai visi apie tą patį. Kaip minėjau, tai yra tiesiog to, ką nubalsavome, įrašymas skaičiais į projektą.

PIRMININKAS. Taip. Galbūt galime bendru sutarimu ir šitiems pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Taigi toliau buvo Seimo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Dar buvo Seimo narių gerbiamos E. Rudelienės ir E. Gentvilo pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Tai prašom pristatyti pasiūlymą, gerbiama Edita Rudeliene.

E. RUDELINĖ (LSF). Mikrofoną! Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš esmės mūsų pasiūlymo esmė yra ta, kad neimtume iš savivaldybių papildomų 60 mln., nes jau yra paimama 25 mln., tai yra civilinės saugos funkcijai. O papildomai 60 mln. paimti iš savivaldybių, tai šita suma atlieptų kiekvieną gyventoją, nes mes gyvename savivaldybėje ir naudojames ten teikiamomis vienomis ar kitomis paslaugomis. Vadinasi, mažėtų sutvarkytų ir asfaltuotų kelių, mažiau vietų darželiuose, mažiau neformalaus ugdymo paslaugų, mažiau kitų socialinių paslaugų ar kitų susisiekiimo paslaugų, kurias teikia savivaldybės. Reikėtų nepamiršti, kad 2025 metais startuoja daugelis didžiųjų europinių projektų investicijų, prie kurių savivaldybės vienokia ar kitokia procentine dalimi turės prisidėti. Skolintis savivaldybėms galimybės yra apribotos. Mes tik minimaliai Seime praplėtėme galimybę. Ir tikrai yra mitas, kad savivaldybės nepanaudoja kažkokių lėšų. Nes jeigu nepanaudoja, jos persikelia į kitus metus, o nepanaudojo galbūt šiais metais, pavyzdžiui, dėl to, kad nebuvo dar paruošti Europos Sąjungos aprašai ir nebuvo vykdytos tam tikros investicijos. Siūlau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Replikos po balsavimo, kaip suprantu. Dabar atkreipiu dėmesį, kad kitų kolegų pasiūlymai yra visiškai identiški. Dabar, kai apsispręsimė dėl šito... Ne, aš kalbu apie gerbiamojo E. Sabučio ir gerbiamos G. Skaistės pasiūlymus. Gerai, apsispręsimė dėl šito, tada galėsime pakalbėti. Dabar kalbame dėl šio konkretaus pasiūlymo. Diskusija dėl jų bus vėliau. Kviesiu vėliau. Dabar, žiūrėkite, yra komiteto nuomonė. Prašom.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam pasiūlymui. Tarp kitko, komitetas svarstė visus kartu – tiek ir E. Sabučio, tiek ir G. Skaistės. Kaip pagrindinį imame dabar ką tik pristatytą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Yra 29 Seimo nariai? Čia ir komitetas pritarė bendru sutarimu. Tikiuosi, kad yra. Gal mes apskritai galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Negalime. Gerai. Tada matau, kad yra užsirašiusių prieš. Gerai. Už – gerbiamas E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš pat pradžių gana drastiškai nuskambėjo siūlymai savivaldybių atžvilgiu: 150 mln., vėliau – 60 mln. Mes, Liberalų sąjūdžio frakcija, iš principo nepritariame tiems dalykams. Manome, kad turi būti rasti kiti sprendimai. Džiaugiuosi, kad artėjame link sutarimo, kad ne savivaldos sąskaita tai turi būti daroma. Pritaria-

me tam sprendimui, kad savivaldybės užsiimtų savo funkcija, tai yra priedangos, slėptuvės, civilinė sauga, ir nenaudotų pinigų kitur, o naudotų ten, kur tikrai yra reikalinga civilinės saugos poreikiams finansuoti. Džiaugiuosi, kad ir komitetas pritaria mūsų išsakytai pozicijai, ir tikiu, kad balsuosime gana vienodai. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar prieš – gerbiama A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LF). Dėkoju. Aš vis dėlto pasisakau prieš, nes manau, kad Biudžeto ir finansų komiteto pirminis variantas, kai jie iš dalies atsižvelgė į mūsų pasiūlymą, yra racionalesnis. Žiūrėkite, formuojame Valstybės gynybos fondą, prie jo finansavimo prisideda žmonės per vartojimo mokesčius, kurie ką tik pakilo. Verslas – per pakeltą pelno mokestį. Trečias šaltinis galėtų būti „lieknesnė biurokratija“. Tai atspindėjo mūsų pasiūlymuose, tiek asignavimų valdytojai neišleistų, neinvestuotų lėšų. Galėjo, kai jos grįžta į biudžetą, būti skiriamos ne deficitui mažinti, o gynybai finansuoti. Lygiai taip pat ir savivaldybės: 2023 metais sugrąžino į biudžetą 63 mln. eurų, nieko būtų neatsitike, jeigu 60 mln. eurų būtų skirta gynybai finansuoti, juolab kad viršplaninių pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio savivaldybės gauna ženkliai. 2023 metais 300 mln. eurų virš plano. Projekcija 2025 metams yra 280 mln. eurų. Kas tai yra viršplaninės pajamos? Tai yra pajamos, kurios yra nesuplanuotos išleisti. Šiuo metu jos dar yra nesuplanuotos. Tai dalį jų, ne visas, o dalį nukreipti gynybai būtų racionalu, nes savivaldai irgi reikia oro gynybos, savivaldai irgi reikia priimti vokiečių brigadą, savivaldai reikia saugumo ir apskritai investicijų į civilinę saugą ir visa kita. Tai nepalaikysime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar galime apsispręsti balsuodami dėl šio pasiūlymo. Balsuojame dėl E. Rudelienės ir E. Gentvilo pasiūlymo.

Užsiregistravo 125, balsavo 125: už – 116, prieš – 8, susilaikė 1. Taigi pasiūlymui yra pritarta.

Aš dar kartą atkreipiu dėmesį, kad toliau gerbiamų kolegų E. Sabučio ir G. Skaistės esantys siūlymai yra identiški, dabar visi sutinka, ir mes laikysime, kad esame dėl jų taip pat jau apsisprendę.

Gerbiamas Z. Balčytis per šoninį mikrofoną.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū. Kolegos, kadangi biudžetas, bus labai daug balsavimų, tikrai noriu kreiptis į jus, kolegos, ir, vadovaudamasis gražia Seimo praktika, pasveikinti Šilutės rajono Vainuto gimnazijos mokytojus, moksleivius – ambicingus, gerai besimokančius ir būsimus mūsų pakaitalus. Labai ačiū. (*Juokas salėje, plojimai*)

PIRMININKAS. Labai ačiū. Labai džiaugiamės, kai atskleidžiama paslaptis, kas mus lanko ir iš balkono stebi mūsų darbą. Džiaugiamės jumis.

Dabar gerbiamas A. Skardžius per šoninį mikrofoną. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš tiesiog gerbiamai finansų ministrei. Lietuvos bankas (čia Lietuvos banko atsakymas) kredito įstaigoms pradėjo mokėti palūkanas už indėlių galimybes nuo 2022 metų antrosios pusės. Už 2022 metus Lietuvos bankas kredito įstaigoms sumokėjo 30,94 mln. eurų palūkanų, 2023 metais – 307 mln. eurų palūkanų. Latvijos bankas sumokėjo kapeikas, centus sumokėjo įstaigoms. Tai tokia politika. O kiek sumokės už 2024 metus? Tie skaičiai bus vėlgi įspūdingi. Tai yra šimtai milijonų dėl banko neveiklumo ir tokios politikos. Ačiū. Tai yra faktas.

PIRMININKAS. Dėkoju. Per šoninį mikrofoną – gerbiama premjerė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Na, aš nežinau, kur dabar pasiūsti kolegą, kad jisai pasiaiškintų, kaip veikia pinigų politika ir kaip centriniai bankai moka palūkanas komerciniams bankams už tai, kad komerciniai bankai ten laiko indėlius. Būtent todėl mes ir įvedėme laikinąjį solidarumo įnašą tam, kad apmokestintume tas pajamas, bet komercinių bankų lygmeniu. Viešpatie, tai jūs siūlote antrą kartą tą patį apmokestinti? Didesnio absurdo nesu girdėjusi. Jūs nueikite pas A. Butkevičių, jis jums paaiškins, kas yra pinigų politika. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Išseko replikos. Dabar toliau buvo... Gerbiamas A. Butkevičius. Prašau.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Žinote, jau tampa tam tikras cirkas. Aišku, čia pinigų politikos klausimas yra suprantamas tikriausiai tik keliems politikams. Aš noriu pasakyti tai, kad iki 2022 metų Lietuvos bankas ir Europos Centrinis Bankas nemokėjo komerciniams bankams jokių pinigų. Taip.

Jeigu pasižiūrėsite (netgi ir kreivę aš jums galiu atnešti), per 20 metų tas nebuvo mokama. Bet 2014 metais ir 2019 metais, kada buvo priimtos dvi specialiosios programos M. Dragio, tuo metu Europos Centrinio Banko, kuris, mano manymu, padarė didelę klaidą pinigų politikoje, darėdamas didelę pinigų emisiją, norėdamas padėti Italijai, Graikijai, suteikdamas (jeigu jau norime trupučio teorijos) paskolas su nulinėmis ir minusinėmis palūkanomis, kai kurios euro zonos šalys, kaip ir Lietuva, tais dvejis metais pinigų emisiją padidino 44 %, bet kai kurios šalys daug mažiau. Kapitalo likvidumo perteklius yra laikomas nacionaliniuose bankuose ir nuo tos sumos, kuri mažėja, mokame procentus.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, vėl, man atrodo, šiek tiek išsiplėtėte, jau beveik kaip pasakaita.

Dabar, gerbiami kolegos, grįžtame prie projekto. Toliau buvo gerbiamų Seimo narių E. Rudelienės, E. Gentvilo, E. Sabučio pasiūlymai, dar toliau buvo E. Rudelienės, E. Gentvilo, E. Sabučio, kurių nereikės svarstyti, nes anuo apsisprendimu mes viską išsprendėme. Buvo dar Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Tai dabar pagal šią redakciją galime 4 straipsniui bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje: „Galime!“*) Dėkoju. Toliau 5 straipsnis. Čia vėlgi buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam pritarta iš dalies, ir Seimo narės G. Skaistės pasiūlymas, kurį duosime pristatyti.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano pasiūlymas yra susijęs su Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programa. Praėjusį kartą balsuojant, tie 25 mln., kurie yra atimami nuo savivaldybių pajamų augimo ir skiriami Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programai įgyvendinti, praėjusį kartą nubalsavo parlamentas, kad tos lėšos būtų skirtos tik toms reikmėms, kurios yra savivaldybėse. Visgi priminsiu, kad Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programą sudaro apie 150 mln. eurų. Jie yra integraliai investuojami visur – tiek savivaldybėse, tiek ir kitur, tačiau turime suprasti, kad civilinės saugos poreikiai yra bendri.

Jūs manęs paklauskite, pavyzdžiui, kam Astravo nelaimės atveju įrenginiai, kurie padeda užfiksuoti nelaimę Baltarusijoje, nepaisant to, kad juos įsigyja, tarkime, turbūt Vidaus reikalų ministerija, bus naudingiausi? Man atrodo, akivaizdu, kad būtent Vilniaus gyventojams, kurie gyvena prie pat šitos nelaimės. Man atrodo, negalima atskirti šitoje programoje dalykų, kurie bus finansuojami savivaldybėse ir kurie bus perkami bendrai, nes poreikiai yra suformuoti bendri ir juos, na, atskirti vienus nuo kitų yra gana sudėtinga.

Tai aš visgi tam, kad būtų galima sklandžiai įgyvendinti šią programą, investuoti tiek į priedangų įrengimą, perspėjimo sistemų įrengimą, rezervo formavimą ir taip pat kitas priemones, kurios yra dėl visų mūsų saugumo, prašyčiau, kad tos lėšos galėtų būti naudojamos ne tik savivaldybėse, tačiau ir ten, kur labiausiai reikia. Didžioji dalis pajamų visgi keliauja savivaldai, tačiau turėdami tam tikrą lankstumą galėsime nuosekliau įgyvendinti programą, kuri tikrai yra labai svarbi. Tai visgi prašyčiau išgirsti ir pritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tikiuosi, yra 29 Seimo nariai, juolab kad ir komitetas pritarė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas pritarė šiam pasiūlymui, balsuodamas už 6, prieš – 3, susilaukė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už dėl pasiūlymo kalbės gerbiama A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, tai tikrai turime parengę Civilinės saugos stiprinimo ir plėtros programą. Tikrai noriu patikinti, kad joje yra daug priemonių: ne tik priedangos, bet yra ir gyventojų perspėjimo sistemos atnaujinimas, yra ir gyventojų švietimas, tos savisaugos kultūros didinimas ir kitos priemonės, taip pat ir Astravas.

Mes turime Vilnių, kuris yra 50 kilometrų nuo Astravo atominės elektrinės, ir mūsų Vyriausybė jau tikrai skyrė nemažą finansavimą. Turėjome programą su 90 mln. Akivaizdu, kad turime ir toliau stiprinti mūsų pasirengimą, nes pasirengimas Astravui taip pat yra kompleksinė priemonė bendro pasirengimo įvairioms krizinėms situacijoms, kurios gali nutikti mūsų valstybei.

Tai aš tikrai labai kviečiu palaikyti, ne tik kalbėti, kad civilinė sauga mums yra reikalinga, bet imtis konkrečių veiksmų, tai yra palaikant šitą sprendimą, kurio tikrai labai reikia ir kurio, na, nuo nepriklausomybės laikų mes, deja, neturėjome.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš vis dėlto Seimo nariams siūlyčiau laikytis ankstesnio Seimo apsisprendimo ir nepalaikyti šito pasiūlymo. Argumentai yra keli. Matyt, vienas svarbiausių yra tas, kad būtent mūsų komiteto atstovai buvo susitikę su Finansų ministerijos atstovu, kuris mums pasakė, jog būtent toks kompromisas tenkina Finansų ministeriją. Labai keista matyti finansų ministrę, registruojančią priešingą pasiūlymą, ir Biudžeto ir finansų komitetą jam pritariantį. Tai vienas argumentas.

Antras argumentas, kad, na, civilinė sauga vis dėlto kol kas yra būtent savivaldai deleguota funkcija, nežiūrint, kad ją vykdo taip pat ir kai kurios valstybės institucijos, bet yra savivaldai deleguota funkcija. Tai deleguotai funkcijai niekada nebuvo pakankamai skiriama pinigų. Iš esmės daugiausia, kas buvo skiriama, tai etatui išlaikyti ir tam žmogui, kuris prižiūri civilinę saugą ir ją koordinuoja. Tai dabar, neskirdami papildomai pinigų, jūs papildomai dar norite atimti pinigus, bet savivaldai vis tiek palikti tą funkciją. Tai klausimas, na, loginis yra, bet aš čia logikos nelabai daug matau.

Man keista, kodėl nenorima vis dėlto laikytis bendro pradinio susitarimo ir Seimo ankstesnio balsavimo, kurio būtent buvo laikomasi, kad tie pinigai civilinei saugai vienaip ar kitaip turi grįžti kiekvienai savivaldybei. Nebūtinais tiek, kiek buvo sumokėta. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar apsispręsimė balsuodami dėl gerbiamos G. Skaistės pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė. Balsuojame.

Užsiregistravo 126, balsavo 126: už – 59, prieš – 50, susilaikė 17. Taigi pasiūlymui nėra pritarta. Toliau. Ar galime 5 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 ir 7 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Gerbiamas J. Jarutis per šoninį mikrofoną.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū. Dėl prieš tai buvusio balsavimo mano balsą įskaitykite prieš. Ne tą mygtuką paspaudžiau. Dėl protokolo.

PIRMININKAS. Prieš tai buvęs balsavimas: jūs – prieš. Gerai. Dėkui.

Dėl 8 straipsnio buvo gerbiamų E. Rudelienės, E. Gentvilo, E. Sabučio... Dėl jų jau apsisprendėme, jų nebereikia.

Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Galime 8 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar motyvai dėl viso. Dėkojame pranešėjui – komiteto pirmininkui. Gerbiama G. Skaistė už.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties turbūt norėčiau padėkoti visiems už susitelkimą, už diskusijas, už išsakytą kritiką ir palaikymą. Man atrodo, labai svarbus sprendimas, kuris leis mums turėti ilgalaikę viziją ir supratimą, kad galime gynybai skirti 3 % nuo bendrojo vidaus produkto ilguoju laikotarpiu. Tai leidžia mums kai kuriuos sprendimus paankstinti. Žinodami, kad turėsime tvarų ilgalaikį finansavimą, aš manau, jau šiemet galėsime priimti sprendimus dėl įsigijimų, sudaryti sutartis. Vadinasi, jau šiais metais galėsime skirti pinigų avansiniams mokėjimams. Tai reiškia, kad finansavimas yra tvarus.

Man atrodo, tai yra geriausia investicija į taiką. Kaip minėjau, mūsų kaimynas nesnaudžia – ir padidino mokesčius, ir finansuoja savo puolamuosius įrenginius. Tam, kad turėtume aiškų supratimą, kaip mes stiprinsime savo gynybą, šis sprendimas buvo tikrai labai svarbus. Man atrodo, tai sustiprins mūsų taiką, padės investuoti į oro ir žemės gynybos sistemas, kad išties niekas nenorėtų nė kojos žengti į mūsų teritoriją. Man atrodo, tai yra tikrai labai stiprus signalas, kad yra politinis palaikymas, supratimas, kad gynyba yra mūsų esminis poreikis. Mes drauge su visais savo kaimynais tuos sprendimus darome kartu. Vadinasi, padarysime viską, kad šitas NATO flangas, šitas taškas žemėje tikrai būtų saugus, nepaisydami to, kad kai kurie sprendimai yra sudėtingi, nepopuliarūs. Man atrodo, mūsų bendras sutelktas darbas šiandien davė tikrai labai svarbius rezultatus. Ačiū jums visiems. Tikiuosi sėkmingo galutinio balsavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas D. Gaižauskas. Nepavyksta. Pavyko.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, išties pasisakydamas prieš kviečiu jus tik susilaikyti. Kodėl? Todėl, kad esame sutarę: kai kalbame apie gynybą, turime visi sutarti, nes gintis reikės visiems. Todėl visos partijos net esame pasirašiusios partinį susitarimą, kuriame labai

aiškiai numatėme, ką turime daryti. Numatėme kryptis, numatėme finansavimą, buvome sutarę dešimčiai metų į priekį, kad eisime sklandžiai ir nesidairysime į šonus. Karas Ukrainoje mums padarė naujų iššūkių. Sakėme, kad galime papildyti susitarimą, bet turime sutarti. Tačiau tuose susitarimuose, juose visuose aš išties dalyvavau, I. Šimonytė tik pasisakė savo monologu, ko norėtų. Vėliau tas pasisakymas prieštaravo jos siūlymams. Po trejų su puse metų net pakeitė krašto apsaugos ministrą, kuris bandė įtikinti, ko mums reikia. Pasirodo, tai buvo visiškai klaidingos pozicijos. Kitas ministras dabar rodo kitas kryptis.

Kita vertus, rinkimai po 3 mėnesių. Ateis nauja valdančioji dauguma, ateis naujas kariuomenės vadas, naujas krašto apsaugos ministras. Galbūt mes tada turėtume sutarti dėl bendro Gynybos fondo, kas turėtų į jį įeiti ir kas turėtų prisidėti. Šiuo siūlymu jūs supriešinote Lietuvą. Jūs numatėte savo mokesťines reformas būtent mažiausiai uždirbantiems žmonėms, kurių yra daugiausia. Jeigu reikėtų gintis, jie labiausiai dabar ir supyks.

Gerbiami kolegos, sakau, Gynybos fondas reikalingas, bet reikia mums išlaikyti sutarimą. Todėl šiuo momentu, šioje stadijoje prašau visų susilaikyti ir prie šio klausimo sugrįžti jau esant naujai Vyriausybei. Todėl dar kartą prašau nesupriešinti Lietuvos, nes gintis turime visi. Dabar turėsime naują kariuomenės vadą, kuris paaiškins ir galbūt pasakys savo vizijas, kokias mes klaidas esame šiuo metu padarę, todėl neskubėkime.

PIRMININKAS. Toliau gerbiama A. Armonaitė – už. Prašom.

A. ARMONAITĖ (LF). Priešingai, aš siūlau skubėti ir kuo greičiau. Šitų pasiūlymų ir sprendimų tikriausiai reikėjo dar anksčiau, bet jie leidžia Lietuvai įsigyti ir nubrėžti saugios valstybės viziją; įsigyti to, ko reikia priešui atgrasyti ir gynybai. Aš iš tikrųjų ir kaip ekonomikos ministrė, ir kaip Lietuvos pilietė noriu, kad Lietuvą mes užsienyje ar net ir čia, namuose, pristatytume kaip saugią NATO šalį, ne kaip tą, kuri yra kur nors ant atbrailos, kur nors ties karo fronto riba, ne kaip tokią, bet kaip saugią šalį, kuri rimtai supranta geopolitinę situaciją ir kuri, kai reikia, laiku priima sprendimus tam, kad apsiginti ir kad žmonės čia jaustųsi saugūs. Būtent dėl to yra Gynybos fondas formuojamas, būtent dėl to jis yra reikalingas.

Va, jo šaltiniai, taip, jie visada gali būti tobulesni ar labiau subalansuoti, bet iš to, kokią šiandien mes turime politinę konjunktūrą, man atrodo, jie nėra tokie blogi, tai yra verslas prisideda 1 procentiniu punktu, kai padidinamas pelno mokestis, žmonės prisideda per vartojimo mokesčius. Taip, galėjo prisidėti „lieknesnė biurokratija“, gal ateityje tą pavyks padaryti, bet tai yra sprendimai, kurie leis mums stiprinti savo gynybą, kurie leis stiprinti įsigijimus, reikalingus atgrasyti, kurie leis stiprinti technologijomis ir naujomis technologijomis grįstą krašto apsaugą ir stiprinti mūsų, kaip saugios šalies, įvaizdį ir situaciją, todėl kviečiu balsuoti už. Palaikysiu ir tikiu, kad yra ne pabaiga. 3 % nuo BVP yra ne pabaiga, ilgainiui priimsime sprendimus ir dėl reikšmingesnio gynybos finansavimo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Palaikau pačią fondo idėją, bet nepalaikau jos formavimo principo – tai daryti pabloginant vargingiausių Lietuvos piliečių gyvenimą, vartotojų gyvenimą, nes tas, kas gali mokėti, prie fondo mažiausiai prisideda, turiu omenyje ir pelno mokestį, ir solidarumo mokestį, ir valstybinių įmonių indėlį. Pažiūrėkite, „Klaipėdos nafta“ kažkokiuose Brazilijos uostuose investuoja, nemoka valstybei dividendų, kažkur „Ignitis“ – monopolininkas, susigriebęs visą energetiką, – 25 % atriekia užsienio valstybių investuotojams ir privatiems, galbūt dar ir šios Vyriausybės nariams, geležinkeliai taip pat, uostas taip pat. Mes matome, kad negauname tinkamos grąžos, net įstatymu įpareigotos grąžos iš valstybės valdomų įmonių. Ši Vyriausybė parodė savo kompetencijas per 2008–2012 metų krizę ir skolinosi labai dideles lėšas. Nagrinėjo ir parlamentinė komisija, ir Valstybės kontrolė. Buvo konstatuota, kad buvo skolinamasi net be reikalo, tam, kad skolinantis būtų pamalonintos kredito įstaigos, tai yra juodu ant balto surašyta Valstybės kontrolės išvadose. Seimo išvadų nekonstatuosiu, kiek buvo permokėta.

Tad tokia pinigų suma – 200–300 mln. gynybai tai yra, na, lašas jūroje. Reikia visai kitų lėšų, reikia apginkluoti mūsų pajėgas. Galbūt galima buvo sutarti su valstybėmis, kuriose privačios įmonės galbūt gamina ginklus, iš ten gauti kreditus arba išsimokėtinai visą šitą amuniciją. Tas

sprendimas tikrai nėra geras ir aš kviečiu atsakingai naudoti pinigus, neišvengti viešųjų pirkimų procedūrų.

PIRMININKAS. Laikas! Dėkoju. Dabar V. Semeška – už.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, čia išgirdome vienos frakcijos siūlymą susilaikyti. Ką tai reiškia? Susilaikyti – tai nepirkti daugiau oro gynybos priemonių šiandien ir neaprupinti mūsų įsteigtos divizijos reikalinga ginkluote, susilaikyti – tai reiškia nekurti infrastruktūros vokiečių brigadai, susilaikyti – tai reiškia nepirkti karinio mobilumo priemonių, kontramobilumo priemonių ir dvigubo naudojimo paskirties infrastruktūros nestatyti, nesirūpinti civiline sauga.

Istorinis momentas – steigiamas Gynybos fondas prie jau dvigubai padidėjusio finansavimo krašto apsaugai. Tai signalas mūsų NATO sąjungininkams, ypač Vokietijai, kad mes į savo krašto gynybą investuojame pakankamai, prašydami dar ir jų investicijų. Tai pavyzdys ir kitoms valstybėms, kad galima papildomai susitelkus gauti resursų savo krašto apsaugai. Rusija yra teroristinė valstybė ir yra ilgalaikė grėsmė mums, Lietuvai, todėl šis Gynybos fondas yra istorinis. Bus labai įdomu pažiūrėti, kaip balsuos toji frakcija, kuri ką tik pirštu pagrūmojo, ponias G. Burokienę, ir ką ji pasakys savo rinkėjams, kodėl ji nenori ginti šios valstybės. Ponia Guoda Burokiene, jūs būsite viena iš tų, kuri mieliausiai, matyt, norėtų aptarnauti svetimą okupacinę armiją. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės gerbiamas K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, pirmininke. (*Balsai salėje*) Emocijų pliūpsnis, bet gal išgirs mane kolegos. Kolegos, kai buvo atmetas Laisvės partijos pasiūlymas iš savivaldybių paimti 150 mln., kai buvo nepritaikiyta komiteto pasiūlymui dėl 60 mln. ir galiausiai buvo atmetas ministrės pasiūlymas paimti 25 mln. iš savivaldybių biudžetų, tai, vadinas, faktiškai priedangos, slėptuvės infrastruktūra, kuri Astravo atominės elektrinės atveju turėtų būti sukurta... Žinant planus, kad iš Vilniaus žmonės turėtų būti perkelti į Suvalkų koridorius, konkrečiai – Kalvarijos savivaldybę ir aplinkines savivaldybes, kur savivaldybės su pačiais mažiausiais biudžetais turi padaryti didžiulius darbus, suplanuoti, priimti tikrai didelius kiekius žmonių, jais pasirūpinti, tai tikrai būtų tur būt neveikiamas iššūkis daugeliui atvejų. Bet tie sprendimai, siūlymai turbūt sveiko proto galia buvo atmesti, tai tikrai projektui galima pritarti. Mano pasisakymas prieš yra daugiau pasisakymas už. Ačiū. (*Juokas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama G. Burokienė per šoninį mikrofoną, buvo pasakyta pavardė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Labai ačiū. Aš norėčiau kolegai pasiūlyti stiklinę vandens, nes, matyt, greitai širdies priepuolis. Rinkite žodžius kitą kartą, kai šnekate, pagalvokite, ką pats padarėte ir kiek prisidėjote, kad daug kas neatsirastų. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš taip pat prisidedu prie prašymo visiems rinkti žodžius. Kviečiu rimties ir susitelkimo, svarstome svarbų projektą. Būkime korektiški vieni kitų atžvilgiu. Gerbiamas E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (LSF). Svarstome svarbų projektą. Liberalai tuo ir skiriasi nuo kai kurių kitų – mes ieškome sutarimo, sutelkimo, o ne baksnojame pirštais, pasityčiojančiais žodžiais išvadiname kartais kitaip galvojančius. Kolegos, pripažinkime, šitas procesas buvo sudėtingas ir iš tiesų ne viskas tinka kiekvienam. Tačiau jeigu būsime kategoriški arba būtume buvę kategoriški, mes nebūtume nieko sutarę. Šiandien mes galime konstatuoti – procesas eina į pabaigą, sprendimai yra priimti. O juk buvo sakoma opozicijos: vėluojame, nespėsime iki liepos 1 dienos. Šiandien, beje, D. Gaižauskas siūlo palaukti rudens. Buvo sakoma, kad neveiksni valdančioji dauguma, nėra politinės valios. Ji yra. Buvo sakoma, kad premjerė rengia beviltiškus seansus su politinėmis partijomis, profsąjungomis, verslo organizacijomis. Sakė, kad tai tik fikcija, nes niekas nieko neplanuoja. Buvo sakoma, kad nesugebėsime susitarti tarpusavyje prieš rinkimus. O mes, liberalai, visada sakėme: ne gąsdinkime žmones, o priimkime būtinus pasirengimo ir atgrasymo sprendimus.

Yra valstybės poreikis, yra mūsų žmonės, rinkėjai, kurie nori saugios ateities. Yra mūsų politikų, atsakomybė ir prievolė priimti sprendimus. Vienoje televizijos laidoje tam pačiam D. Gaižauskui sakiau: kai ateis diena X, aš nenorėčiau, kad Lietuvos žmonės sakytų – sėdėjo tuo metu Seime mulkia politikai ir nesugebėjo susitarti. Mes šiandien parodėme, kad mes pajėgūs susitar-

ti, priimti Lietuvos žmonėms, Lietuvos žmonių turtui ir visos valstybės ateičiai svarbius sprendimus. Sąžiningai pasakysiu: jaučiu tam tikrą pasididžiavimo jausmą ne tik koalicijos partneriais, bet ir kitais kolegomis, kurie sugeba padėti priimti svarbius sprendimus. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir paskutinis prieš kalbės gerbiamas M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (MSNG). Nuolat yra remiamasi Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, bet kai kalba pakrypsta apie Lietuvos gynybos finansavimą, apie to finansavimo skaidrumą, apie aiškių skaičių pateikimą, kiek ir kam yra skiriama, tada jau nebenorima remtis demokratinėmis valstybėmis ir situacija yra įveliama į visą chaosą, kaip ir dabar su Valstybės gynybos fondo įstatymu, kai mokestinę naštą norima perkelti ant pačių skurdžiausių Lietuvos gyventojų pečių.

Jeigu mes norime vienybės, jeigu mes norime atsakingos visuomenės ir valstybės, kodėl negalima darant tokius pakeitimus tą mokestinę naštą duoti tiems, kurie ir gebėtų ją sumokėti? Kodėl kartu norima griauti šalies ekonomiką, kai tokių svarbių sektorių kaip tekstilės, baldų gamybos pelnas yra smukęs ir dviem trečdaliais, yra tekę atleisti trečdalį darbuotojų, ir visos Lietuvos ekonomikos svarbių sektorių sritys šiandien labai stipriai buksuoja? Jeigu mes toliau bloginsime Lietuvoje mokestinę aplinką, tada kartu mažės ir gynybos finansavimas, kurį, jūs visi kalbate, reikėtų didinti.

Šiandien ši valdančioji dauguma, deja, nieko nepadarė, kad skurdas Lietuvoje mažėtų ir žmonės, kurie gauna mažas pajamas, būtų girdimi, išklaustyti ir mylimi šios valstybės. Taigi yra daug tuščių žodžių. Kodėl Lietuvos karininkams ir kareiviams nėra skiriami tinkami atlyginimai? Pagal NATO reikalaujamus standartus turi būti skiriamas atitinkamas procentas būtent kariškių atlyginimams. To nėra daroma. Kodėl tie pinigai – 2 mlrd. beveik 100 mln., kurie dabar yra paskirti gynybai, nėra paskirstomi taip, kad tai tikrai atitiktų Lietuvos gynybos reikmes?

Todėl už tokį projektą negalima balsuoti už ir raginu priimti tokius, kurie tikrai prisidėtų prie valstybės gynybos ir siekio, kad šalis būtų saugi.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dabar, kadangi jau po 12 valandos, aš skelbiu, kad pratęsiu balsavimo langą tol, kol balsuosime dėl rytinės darbotvarkės klausimų tiek, kiek jų spėsime apsvastyti iki pietų. Vėliau susitarsime, kaip dirbame, bet langas tol, kol balsuojame. Tai balsuojame.

Dabar balsuojame dėl šio Valstybės gynybos fondo įstatymo projekto Nr. XIVP-3876. Balsuojame. Balsuojame dėl Valstybės gynybos fondo įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 128, balsavo 127: už – 107, prieš – 2, susilaikė 18. Įstatymas priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

Sveikinu kolegas įveikus tikrai vieną svarbiausių kadencijos darbų, džiaugiamės, kad pavyko susitarti ir gynybai finansavimą padidinti. Tai linkiu nusipirkti visų dronų ir tankų, kurių reikia, ir būsime stipresni Tėvynės labui.

O dabar per šoninę mikrofoną – gerbiama I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš pirmiausia norėčiau padėkoti visiems kolegoms, kurie balsavo už. Visiems, kurie šiame procese dalyvavo, skyrė jam laiko, nesvarbu, kad kartais su įvairiomis nuotaikomis ar įvairiais argumentais, ar įvairiais kitais pastebėjimais, bet svarbiausia, kad parodėme, kad yra įmanoma bent dėl kažko susitarti, nepaisydami to, kad tai yra rinkiminiai metai, kai visą laiką labai patogu siūlyti oponentų... naudoti oponentų argumentus prieš pačius oponentus. Stengėmės to nedaryti, stengėmės girdėti, ką sakote, stengėmės ieškoti kompromisų. Manau, kad net jeigu kam nors atrodo, kad tas kompromisas netobulas, tai vis dėlto tai yra kompromisas ir jis leidžia jau dabar priimti naujus sprendimus dėl naujų įsipareigojimų ir naujų išigijimų, žinant, kad jiems bus tikrai tvarus finansavimo šaltinis.

Ir replika kolegai, kuris kažką kalbėjo apie NATO standartus ir išlaidas. Tai priešingai – kai Lietuvos gynybos biudžetas buvo per mažas, mes per daug, per didelę dalį, procentinę dalį, to biudžeto išleisdavome darbo užmokesčiui. Mes nevykdėdavome investicijų reikalavimo. Dabar vykdome ir galėsime vykdyti ateityje. Tai reiškia, kad visi jausimės saugesni. Ačiū dar kartą.

PIRMININKAS. Labai ačiū. (*Plojimai*) Dabar gerbiamas D. Gaižauskas per šoninį mikrofoną. Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, ištis gynyba yra šventa. (*Juokas salėje*) Ir jūs šiandien parodėte, kad tas bendras sutarimas jums nereikalingas. Ir gintis, jūs įsivaizduojate, kad neturėsime gintis visi, bus kas nors selektyviai atrinkti. Ketverius su puse metų jūs ištis darėte labai daug klaidų stiprindami mūsų gynybą per Krašto apsaugos ministeriją. Faktiškai baigiantis kadencijai jūs supriešinote visą Seimą ir net šioje srityje jūs naudojote prievartą. Kadangi ne visi nubalsavome, tai jums pritrūko išminties, kantrybės, diplomatijos, kad būtų bendras sutarimas.

Aš visą kadenciją jums kartojau: per prievartą prie kryžiaus paklupdytas labiau į Dievą netiki. Jūs jau faktiškai vėl parklupdėte Lietuvą ant kelių. Po 3 mėnesių, manau, ji atsikels. Jeigu ji atsikels ir pamatys, kad į šią šventą vietą... jūs prievartą naudojote tik dėl to, kad galbūt kažkur yra pilkųjų biznių. O kad tai jūs sugebate, rodo šiandien žiniasklaida. Nepadės nė privatūs lėktuvai, nespėsite pabėgti, nesvarbu kur – į Ispaniją ar bet kur.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega...

D. GAIŽAUSKAS (*LVŽSF*). Taigi dar sykį sakau: kolegos, taip, gynyba yra šventa, bet priešinti jos nereikia. Manau, kad kita kadencija tuos nesutarimus ištaisys, bet gintis turėsime visi.

PIRMININKAS. ...norėtusi *proto ribose* laiko limitą turėti. Labai ačiū. Gerbiami kolegos, gerbime vieni kitus ir laiką, mes labai vėluojame pagal darbotvarkę. Aš leisiu pasisakyti visiems, replikas išsakyti, bet būkite geri, na, patrumpinkime šiek tiek. Replika yra replika, ne paskaita. Gerbiama R. Budbergytė.

R. BUDBERGYTĖ (*LSDPF*). Aš tiesiog noriu paprašyti mano balsą dėl protokolo įskaityti už.

PIRMININKAS. Labai ačiū, labai šauni replika, trumpa. Gerbiamas V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (*MSNG*). Ačiū visiems, kurie išgelbėjo konservatorius, na, ir liberalus nuo tos baimės, kurią jie čia sėjo, baimę visiems kitiems, jausdami patys tą baimę. Mažiau bus savižudybių, mažiau frustracijų, įtampų. Bus ir konservatoriai kaip žmonės geresni. Dabar jie nejaus baimės, nebus įtamos. Ačiū visiems, kurie išgelbėjo konservatorius ir liberalus.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (*LF*). Reaguojant į kolegų pasamprotavimus, kad Lietuva parklupdyta ant kelių, tai kaip klūpančiai Lietuvai šiaip neblogai sekasi. O norėčiau pasveikinti dar mūsų posėdį šiandien stebėjusius Vilniaus „Gijos“ jaunimo mokyklos moksleivius. Nebūtinai, kas vyksta Seime, taip čia būna ir kiekvieną dieną. Sveiki atvykę. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš dėl naujų replikų žodžio nesuteiksiu. Aš pasakiau, kad tiems, kurie stovi prie mikrofono. Gerbiamas K. Masiulis. Yra limitas.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Ar galima? Aš noriu pajuokauti. Šiandieną klausiau labai įdėmiai (pirmą kartą kalbu) jūsų kalbų ir mačiau labai daug paradoksalaus tokio mąstymo, kai paskelbė kažką šventu, bet nepritaria tam. Šiaip aš visą laiką mažiau apie kognityvinį tokį paradoksą. Žmonės, žmonija išradusi labai daug sričių. Mes visi partikuliariai galime žinoti tik vieną kurią nors sritį giliau, o daugelio kitų sričių neišmanome. Štai iššoki ir pradedi mokyti kitus, aiškinti, pasiėmęs popieriuką, ir demonstruoti savo neišmanymo...

PIRMININKAS. Ačiū iš tikrųjų už replikas. Daugiau replikuoti žodžio nesuteiksiu. Mes labai atsiliekame pagal darbotvarkę. (*Balsai salėje*) Aš pasakiau, kodėl suteikiu: tiems, kurie išsirikio prie mikrofono, aš pasakiau, suteiksiu žodį. Daugiau nebesuteikiu niekam.

Dabar reikia pasitarti, kaip dirbame toliau, nes yra labai didelis atsilikimas pagal darbotvarkę. Aš siūlau daryti Vyriausybės pusvalandį, klausia tik opozicija, nes yra ir naujasis kariuomenės vadas, laukia, ir mes esame padarę dėl paketo pusvalandžio pertrauką. Tas pusvalandis prieš valandą praėjo.

Gerbiami kolegos, ar tinka Vyriausybės pusvalandis? Klausia tik opozicija. Galime bendru sutarimu? Gerai, balsuojame dėl tokio siūlymo. Kolegos, mes kitaip niekaip šiandien nespėsime. Vakare dar yra trečias posėdis. Mielai kolegos, siūlau apsispręsti, ar galime dirbti tokia tvarka: Vyriausybės pusvalandis, tada klausia tik opozicija (ir tikrai visi paklausia)? Balsuojame, paleidžiame balsavimą. Tikrai, aš manau, opozicijos atstovai, kurie yra užsirašę, spės paklausti per tą pusvalandį. Valdantieji neklaus. Tada viskas bus gerai.

Užsiregistravo 113, balsavo 111: už – 97, prieš – 5, susilaikė. 9. Taigi Vyriausybės pusvalandis prasidės, kai jis prasidės.

O dabar aš norėčiau iš tikrųjų labai greitai, kadangi yra gerbiamas kariuomenės vadas, jau kantriai mūsų laukia, kol čia Seimas debatuoja, bet svarbus su gynyba susijęs įstatymas, tai suprantama. Dabar tada pirmiausia reikia atleisti senąjį.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo atleisti generolą Valdemarą Rupšį iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų“ projektas Nr. XIVP-3908 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Dabar dėl pritarimo atleisti generolą V. Rupšį iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų. Gerbiamas Prezidento patarėjas T. Godliauskas pristatys, pateiks mums ir mes apsispręsimė. Prašau.

T. GODLIAUSKAS. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, posėdžio dalyviai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 84 straipsnio 4 punktu Lietuvos Prezidentas šių metų birželio 6 dieną dekretu teikia Lietuvos Respublikos Seimui pritarti generolo V. Rupšio atleidimui iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų. Generolas V. Rupšys Lietuvos Prezidento dekretu buvo paskirtas kariuomenės vadu penkerių metų kadencijai nuo 2019 m. liepos 24 d. Prašome gerbiamą Seimą pritarti generolo V. Rupšio atleidimui iš Lietuvos kariuomenės vado pareigų pasibaigus numatytam pareigų ėjimo terminui šių metų liepos 23 dieną. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nėra. Iš tikrųjų, ar galime po pateikimo bendru sutarimu pritarti? Dėkoju. Dabar svarstymas. (*Balsas salėje: „Pritariame.“*) Palaukite, kolegos. Diskutuoti užsirašę, man atrodo, buvo gerbiamas A. Anušauskas ir V. Rakutis. Ar tikrai norite kalbėti? Galime susitarti, kad trumpai, kad apie esminius punktus? Prašom. Tada konkrečiai, trumpai. Pabandykime pataupyti laiką. Prašom.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Kolegos, iš tikrųjų tie metai, kai kariuomenės vadas ėjo pareigas, buvo pažymėti didelių iššūkių. Žinoma, ne visus ateities scenarijus buvo įmanoma nuspėti, nes ir kariuomenės vadai yra priklausomi nuo politinės valdžios, nes jie turi stiprinti kariuomenę ir dirbti tomis sąlygomis, su tuo finansavimu, kurį apibrėžia politinė valdžia. Išties aš norėjau padėkoti nueinančiam kariuomenės vadui, nes kūrė ne gražias iškasas, o realius gynybinius pajėgumus ir netylėjo, jei buvo ir matė nedaromus darbus, organizavo su kitomis institucijomis tą sąveiką, kurios reikėjo, pavyzdžiui, paramą sienos apsaugai nuo A. Lukašenkos hibridinės atakos ar civilių evakuaciją iš Izraelio. Kariuomenės vadas baigė kadenciją turėdamas du batalionus, visiškai perginkluotus naujomis pėstininkų kovos mašinomis, veikiančių oro gynybos pajėgumą, batalionus kariniuose miesteliuose ir išties pereita į naują kokybišką kariuomenės kūrimo etapą su mobiliomis raketinėmis sistemomis, koviniais dronais. Manau, kad būsimam vadui reikės įgyvendinti inicijuotus, suplanuotus divizijos įkūrimo planus ir sunkinimą šarvuota technika.

Negaliu nepaminėti, ir išties norėjau būtinai pasakyti, kad kai 2022 metų vasario mėnesį reikėjo paremti Ukrainą ginkluote, vadui teko labai greitai organizuoti Kijevo gynybai „Stingerių“ pristatymą ir Ukrainos karių mokymą. Tai buvo padaryta vos per kelias savaites, o jau prasidėjus invazijai, pačiomis pirmomis dienomis, tiesą sakant, antrą invazijos dieną, iš Lietuvos kariuomenės arsenalo parama buvo pasiekusi Ukrainą. Žinoma, visi mes tuo metu supratome, kad Lietuvos gynyba prasideda Ukrainoje. Artimiausi keleri metai išbandymų tikrai nestokos. Žinoma, norėjau padėkoti vadui už jo tarnybą nuo pat 1990 metų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Ar galime tada po svarstymo gal bendru sutarimu? Dėkoju.

Tada priėmimas. Priėmimas yra iš dviejų straipsnių. 1, 2 straipsniai. Nėra pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Ir tada priėmimas. Motyvų nėra. Galime iškart balsuoti. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 98: už – 97, prieš, nebuvo, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Dėkojame buvusiam kariuomenės vadui V. Rupšiui. Gerbiamasis A. Ažubalis per šoninį mikrofoną.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Atsiprašau, turėjau balsuoti už.
PIRMININKAS. Taip, jūsų balsas – už. Gerai, fiksuojame.

12.15 val.

Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projektas Nr. XIVP-3909(2) (svarstymas ir priėmimas)

Dabar naujas etapas. Kviečiame pagrindinio komiteto, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, pirmininką A. Pocių. Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projektas Nr. XIVP-3909. Prašom.

A. POCIUS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, pagrindinio komiteto, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, išvada dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“ projekto. Birželio 17 dieną Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė šį nutarimą. Balsavimo rezultatai – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkojame, gerbiamas pirmininke. Po svarstymo nebalsuojame. Iš karto keliaujame prie priėmimo. Atsiprašau, svarstymo stadijoje diskutuoti buvo užsirašęs R. Šarknickas, bet jo nėra. Atsisakė.

Tada galime keliauti prie priėmimo. Yra du straipsniai, 1 ir 2 straipsniai, dėl jų nėra pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Yra norinčių kalbėti už. Gerbiamas A. Anušauskas. Bet jau kalbėjote tribūnoje. (*Triukšmas salėje*) Prašau. Dėl motyvų už dabar.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Iš tikrųjų aš nesuprantu to triukšmo. Skiriame kariuomenės vadą penkeriems metams ir kiekvienas, aš manau, turime argumentų. Suprantu, kad yra nenorinčių savo pozicijų dabar viešai įvardinti, bet jūs jas įvardinote prieš tai balsuodami prieš ar nepalaikydami Gynybos fondo įstatymo, nes būtent jisai skirtas kariuomenei stiprinti. Šiuo atveju galite nemojuoti, aš iš tikrųjų turiu savo nuomonę ir ją noriu išsakyti.

Būsimam kariuomenės vadui teks nemenki iššūkiai. Kiekviena ambicija, kurią jūs turite norėdamas stiprinti kariuomenę, žinoma, kad atsirems ne tik į finansus, bet ir į politinį palaikymą, kurį jums reikės surasti, organizuoti, įkalbinėti, tartis su visomis politinėmis partijomis, nes tos pareigos įpareigoja surasti tą bendrą vardiklį, bendrą sutarimą ne tik Gynybos taryboje, aš manau, bet ir su visais politikais.

Jums linkiu įgyvendinti tai, kas pradėta, ir pereiti prie naujo, aš manau, kokybiškai visiškai naujo mūsų pajėgumų formavimo. HIMARS'ai ateina, papildomos oro gynybos, nauji pulkai, kurie bus sukurti pagal mūsų priimtus įstatymus. Aš manau, kad iššūkių tikrai bus nemažai, svarbiausia – komanda ir kariai, kurie tikėtų tomis idėjomis ir būtų pasirengę ginti Lietuvą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas V. Rakutis. Prašom.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Gerbiamas generole, ateinate vadovauti Lietuvos kariuomenei laikotarpiu, kurio tikrai nepavadinsi lengvu. Geopolitinė situacija iš tikrųjų tolydžio blogėja, atsiranda didžiuliai tarptautiniai politiniai blokai, formuojasi naujos koalicijos, vyksta daug įvairių procesų Europos Sąjungoje.

Jums gali tekti kovoti. Šitas klausimas yra labai rimtas. Karininkų korpusas, Lietuvos kariuomenė turi taip gyventi, kad gali tekti kovoti, tai nėra taip lengva. Praeitais kadencijos kariuomenės vadas sugebėjo padaryti daug darbų, kurie nukreipė kariuomenės vystymąsi reikalinga kryptimi. Su Krašto apsaugos ministerijos parama, su visų mūsų parama iš tikrųjų buvo priimti esminiai sprendimai. Dabar šitą sumanymą, šitą planą, šituos pinigus reikia paversti realia kovine galia. Dieve, padėk jums!

PIRMININKAS. Dėkoju. Ir gerbiamas A. Skardžius kalbės už. Prašom.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš kviečiu visus balsuoti už gerbiamo generolo kandidatūrą. Linkiu jam ir tikiuosi, kaip ir visa Lietuva, kad per ateinančius penkerius metus Lietuvos nesukrės jokie išorės iššūkiai, nebus jokio karo. Kova sėkmingiausia yra ta, kuri laimima dar prieš ją, kurią laimime be kovos. Tad linkiu jums nepasiduoti jokiai politinei įtakai, verslo įtakai, kad nekankintų įvairūs skandalai, na, kaip... Turbūt girdėjote 2016 metų skandalus apie auksinius šaukštus.

Pinigai yra dideli. Mokės tie žmonės, turbūt skaičiuoja kiekvieną centą į tą biudžetą. Todėl kviečiu jus nesinaudoti visą laiką išimtimi, kurią suteikė Europos Sąjungos stojimo sutartis, vadovautis sveiku protu ir taupyti kiekvieną eurą, sumokėtą mokesčių mokėtojų, skirtą gynybai. Jūs taip pat puikiai suprantate, kad pro šalį pravarytas kiekvienas euras yra mūsų gynybos silpninimas. Matėme labai daug pavyzdžių. Audito komitete man per daug metų teko nagrinėti ne vieną tokį atvejį. Tačiau tikiuosi, kad dabar jūsų žinioje esančios visos gynybos struktūros tikrai elgsis atsakingai, nes ne tas laikas, kada galima išdykauoti. Tai kuo geriausios sėkmės jums ir tikimės taikos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Gerbiamas Anušauskai, geriau triukšmas Seime negu patrankų triukšmas kare.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai čia nebuvo labai prieš, kaip suprantu. Dabar už – gerbiamas V. Semeška. Prašau.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas generole, tikrai neapsakomai malonu šiandien jus čia, Seime, tvirtinti, pritarti, ypač ir dėl to, kad esate kilęs iš jotvingių krašto, gimęs ir augęs Druskininkuose. Tai tikrai smagu turėti kariuomenės vadą iš Pietų Lietuvos, kur vyko mūsų partizanų kovos, kur mes tikrai už nepriklausomybę pasiryžę atiduoti savo gyvybę.

Net neabejoju jūsų kompetencija. Teko garbė su jumis dirbti, dalyvauti ne viename susitikime ir žinau jūsų didelę tarptautinę patirtį. Linkiu jums labai nuoširdžiai visokeriopos sėkmės.

Į šias pareigas ateinate labai sunkiu geopolitiniu momentu. Labai svarbu, kad jūsų komanda būtų tvirta, tvirtas patarėjų korpusas, kad rastumėte ir neprarastumėte to gero ryšio, kurį turite su puskarininkiais, su eiliniaisiais kariais. Net neabejoju, kad visi kartu mes atremsimė visas grėsmes. O tas finansavimas, kuris yra gerokai padidintas, tikrai leis jums įgyvendinti jūsų strateginius tikslus, kuriuos jūs pristatėte. Visokeriopos sėkmės. Ačiū, generole.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai buvo visi motyvai. Dabar balsuosime. Balsuojame dėl nutarimo „Dėl pritarimo skirti Raimundą Vaikšnorą Lietuvos kariuomenės vadu“. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 110, balsavo 110 ir visi 110 balsavo už. (*Plojimai*) Nutarimas priimtas. (*Gongas*) Sveikiname naują kariuomenės vadą R. Vaikšnorą. Galime paspausti ranką. Džiaugiamės nauju kariuomenės vadu.

12.24 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823(2)VK, Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2825(2)VK, Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839(2) (*svarstymo tęsinys*)

Dabar grįžtame prie darbotvarkės 1-2 klausimo bloko. Kviečiu gerbiamą E. Dobrowolską į tribūną. Pusvalandis baigėsi, dar spėsime apsvarstyti jūsų klausimą, projektą Nr. XIVP-2823. Atsiprašau, komitetas. Gerbiama I. Haase, komiteto pranešėja. Toliau posėdžiui pirmininkaus gerbiamas J. Razma.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju gerbiamam pirmininkui. Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2823.

Komiteto sprendimas: pritarti komiteto patobulintam įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ 6 straipsnio pa-

keitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2823 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Bendru sutarimu.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Dėkui. Visus tris pristatėte?

I. HAASE (TS-LKDF). Taip pat komitetas svarstė Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2825. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2825 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 2.

Komitetas svarstė Lietuvos Respublikos apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3839. Komiteto sprendimas – pritarti patobulintam Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3839 ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dabar tikrai dėkojame. Visas išvadas pirmininkė pristatė.

Diskusija. Joje yra užsirašęs kalbėti A. Stončaitis. Kviečiu į tribūną.

A. STONČAITIS (DFVL). Sveiki, mieli kolegos. Iš tikrųjų laikas spaudžia, tai pasistengsiu ne naudoti tų 5 minučių. Taip, reformos yra būtinos, jos turi būti atliekamos. Tačiau atliekant reformas, ypač kai tai susiję su viešosiomis paslaugomis, susiję faktiškai su visais gyventojų sluoksniais, turi būti apskaityti jų interesai ir įvertinta, kaip tos reformos palies gyventojus, ar tos būtinosios paslaugos arba procesai nenutols nuo gyventojų, ar neatsiras didesnių problemų paslaugoms pasiekti.

Teismų reforma. Pagrindiniai ministrės pristatyti kriterijai, kad bus mažiau pastatų, galbūt kažkiek kilometrų mažiau nuvažiuos, papildomas argumentas – galbūt tolygiau bylos pasiskirstys. Tačiau visiškai neatsižvelgiama, kad paslaugos nutols nuo gyventojų. Kokia yra logika? Visa teisinė sistema, pavyzdžiui, konkrečiai Plungės apylinkės teismas pagal kažkokią logiką yra perkeliamas į Telšius, dėl apeliacijų perkeliama į Šiaulius, o visa teisėsauga šiuo konkrečiu atveju veikia, sukoncentruota Klaipėdoje. Sunku suprasti tuos argumentus, sunku suprasti ministrės logiką. Manychiau, jeigu dar kada nors bus galimybė siūlyti kitas reformas, vis dėlto aprėpkime ir eilinio gyventojų lūkesčius, eilinio gyventojų galimybes. Ačiū, kolegos.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dėl pirmojo projekto jokių pasiūlymų nėra. Dėl antrojo projekto dar yra iš praėjusių metų likę mano pasiūlymai. Aš pirmininkaudamas negaliu čia jų pristatyti, tik paminėsiu, kad esmė yra siūlymas naikinti ne Plungės, bet Telšių teismą. Pirmininkė turėtų grįžti į tribūną ir išsakyti komiteto poziciją turbūt. Čia kartu dėl visų tų pasiūlymų reiktų apsispręsti. Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymas ir mano pasiūlymai, likę iš praėjusių metų.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė dėl 2 straipsnio – dėl Seimo nario J. Razmos pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dėl visų pasakykite poziciją.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėl visų? Gerai.

PIRMININKAS. Čia bus vienas balsavimas.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė yra nepritari, nes komiteto argumentai, kad 2023 m. birželio 29 d. Seimas nutarimu „Dėl apylinkės teismo reorganizavimo“ Nr. XIVP-2135 pritarė pradėti Plungės apylinkės teismo reorganizavimo procedūras išdalijimo būdu, šio teismo teises ir pareigas išdalinant Klaipėdos apylinkės teismui ir Telšių apylinkės teismui. Antrasis pasiūlymas ir trečiasis pasiūlymas yra susiję su pirmuoju Seimo nario pasiūlymu, todėl komiteto nuomonė – irgi nepritari.

PIRMININKAS. Dėkui. Tai dabar balsuosime dėl tų pasiūlymų. Dėl motyvų niekas neužsirašė.

Balsavo 84: už – 13, prieš – 17, susilaikė 54. Pasiūlymams nepritari.

Dėl trečiojo projekto nėra pasiūlymų, tai dabar apsispręsimė po svarstymo dėl visų trijų projektų paketo. E. Dobrowolska kalba už.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, dėkoju tiems, kurie suprantate, kaip svarbu pabaigti pradėtą reformą. Visi mes įvertinome, kiek svarbu perskirstyti visas bylas, kad teisingumas vienodas būtų ir regionuose, ir didmiesčiuose, kad visi teisėjai galėtų specializuotis. Atkreipsiu dėmesį, kad likęs klausimas yra tikrai dėl Plungės teismo. Pastatas lieka, teisėjai lieka, gyvento-

jams niekas nesikeičia, mes tiktai gauname racionalesnį bylų paskirstymą antrojoje instancijoje ir pirmojoje. Pastatas ir teisėjai niekur nedingsta.

PIRMININKAS. Prieš suteikdamas žodį pasisakyti prieš, paminėsiu, kad balsavimo intervalą pratęsiame, kol apsvarstysime visus rytinės darbotvarkės klausimus. Panašu, kad Vyriausybės valanda bus apie 13 valandą, na, atitinkamai trumpesnė bus pietų pertrauka. Tai dabar motyvai prieš – J. Varkalys.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Su visa pagarba ministrei ir visai reformai, kuri vykdoma teismuose, noriu pasakyti, kad optimizavimo specializacija, sprendimų kokybė, be abejo, yra labai svarbu. Aiškinamajame rašte yra parašyta, kad planuojama reforma bus užtikrintas teismo paslaugų prieinamumas žmogui, sudarant galimybes atlikti procesinius veiksmus kuo arčiau gyvenamosios vietos, tačiau tai abejotina ir iš tikrųjų prieštarauja tokiame dalykui, kadangi Plungės apylinkės teismas reorganizuojamas išskaidymo būdu, kai dalis prijungiama, tai antrosios instancijos teismo sprendimus reikėtų vykdyti Šiauliuose. Tai šitokiu būdu ne tik kad nepriartiname, bet dar labiau nutoliname, nes atstumas nuo Plungės, Rietavo, Skuodo iki Šiaulių yra nuo 100 iki 140 kilometrų, o iki Klaipėdos – 50 kilometrų. Mano suprantamas būtų ir visų turbūt suprantamas būtų toks dalykas, kad ne skaidymo būdu, o tiesiog prijungimo būdu reikėtų prijungti prie Klaipėdos apylinkės teismo visą Plungės apylinkės teismą, tuo labiau kad visos teisinės institucijos yra Klaipėdoje, ir ta pati areštinė. Iš Klaipėdos areštantus reikės vežioti į Šiaulius, paskui vėl grąžinti į Klaipėdą, kad išspręstų tam tikrus klausimus. Tikrai prašau balsuoti prieš, visus nepalaikyti. Tik viso teismo prijungimą prie Klaipėdos tikrai palaikytume. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame šiam trijų projektų paketui po svarstymo.

Balsavo 88: už – 50, prieš – 17, susilaikė 21. Po svarstymo projektams pritarta.

12.36 val.

Valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 12 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3884(2). Priėmimas. P. Kuzmickienė pranešėja, bet ji nelabai turėtų ką čia pranešti, nes jokių pasiūlymų negauta. Yra keturi straipsniai. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti dėl straipsnių. Galime apsispręsti iš karto dėl viso įstatymo projekto.

Motyvai. Kol kas užsirašė tik prieš. L. Nagienė – prieš.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama kolegos, kai mes kalbame apie pensijų padidinimą ir kai norime, įgyvendindami Europos Komisijos nuostatas, kad individualioji dalis ir šiandien kistų (mes esame dabar paskutinėje vietoje), tai ką šiandien mes padarome? Skolinamės iš socialinio draudimo biudžeto valstybės biudžetui. Ministerija visada aiškina: nėra pinigų, negalime didinti pensijų. Šitaip elgdamiesi mes skurdiname socialinio draudimo biudžetą. Dvejiems metams pasiskoliname, kitą kartą pasiskolinsime nebe 60 mln. ar 30 mln., tada reikės 100 mln. Rezervas yra sukauptas.

Aš manau, jeigu spręstume klausimą, kad mūsų pensijos nebūtų pačios mažiausios ir arti skurdo ribos, mes turėtume galvoti apie tai, kaip spręsti klausimą šiandien padidinti socialinio draudimo pensijas ir galbūt jas perskaičiuoti ne nuo sausio 1 dienos, o nuo liepos 1 dienos. Aš iš tikrųjų būčiau pritarusi. Šitam projektui tikrai negaliu pritarti vien dėl to, kad imame lėšas iš socialinio draudimo biudžeto ir duodame, nes reikia mažoms pensijoms padidinti. Buvo nepaskaičiuota, iš valstybės biudžeto pritrūkome lėšų, tai skolinkimės iš banko, iš kitur, bet kalbėkime apie mūsų pensininkus, kurie šiandien gauna pensijas iš socialinio draudimo biudžeto. Tam ir nepritariu.

PIRMININKAS. I. Šimonytė pasisako už.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Dėkoju. Čia jau tikrai kažkas dovanas ir kiaušiniene supainiojo, nes klausimas yra visiškai pinigų srautų valdymo. Problema yra ne ta, kad kažkas kažko nepaskaičia-

vo, o kad tiesiog po biudžeto patvirtinimo buvo vetuotas vienas įstatymas, susijęs su šalpos mokėjimu ir tam tikrų dydžių perskaičiavimais. Dėl to susidarė gana kurioziška situacija, kai biudžete lėšos nėra numatytos kaip asignavimai ministerijai ir ministerija negali iš jokių bankų dabar pasiskolinti, nes tam reikėtų keisti Biudžeto įstatymą. Dėl tos priežasties, taip, kaip būna kitais atvejais su bazine pensija ar kitomis, kai tiesiog pasislenka pinigų srautai, šios lėšos pagal įstatymą bus išmokėtos iš „Sodros“ biudžeto einamaisiais metais, tačiau bus kompensuotos tam pačiam „Sodros“ biudžetui, kad nereikėtų daryti kokių nors kitų keitimų.

Tai nėra nebuves ir nematytas dalykas. Tai yra visiškai pinigų srautų valdymo sprendimas tam, kad būtų galima įvykdyti tą įstatymą, kurį Prezidentas vetavo ir galiausiai Seimas apsisprendė laikyti nepriimtu. Tam asignavimai biudžete nebuvo numatyti, nes Vyriausybė siūlė kitokią sprendimą, jam galiausiai nebuvo pritarta, tai dabar reikia įgyvendinti tą įstatymą, kuris galioja. Tuo tikslu yra numatoma galimybė šitas sumas išmokėti iš „Sodros“ grąžintinai, nes Vyriausybė turės kompensuoti šitas lėšas iš ateinančių metų biudžetų, kai mokės dotaciją bendrosios pensijų dalies finansavimui ir taip pat atsilikimui iš praėjusių metų kompensuoti. Nereikia ieškoti problemų ten, kur jų nėra. Tikrai tai nei didina, nei mažina galimybės didinti einamųjų metų pensijas, kurios ir taip pastaruoju metu buvo indeksuojamos labai ženkliais tempais.

PIRMININKAS. A. Sysas pasisakys prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia yra geras pavyzdys, kai mes kalbame, kodėl taip atsitiko. Meška nebuvo nušauta, o kailis buvo išdalintas. Aš manau, kad negalima biudžete numatyti lėšų, kai įstatymas dar nepriimtas. Čia, kaip sakoma, nudegė pati valdančioji dauguma, kuri suskaičiavo pinigėlius, kurie turėjo būti sutaupyti, o pasirodė, kad nebuvo sutaupyti. Taigi nereikia sieti su vetuojamu įstatymu. Reikia prisipažinti, kad buvo padaryta klaida ir dabar trūksta pinigų.

Bet esmė yra ta, kad noriu priminti konservatoriams dar vieną dalyką. 2008 metais per didžiąją krizę, per naktinius mokesčius gerbiamas A. Kubilius žadėjo laikiną PVM padidinimą. Praėjo 16 metų – laikinumas yra iki šiol. Nesvarbu, kad mes įstatyme galime įrašyti, kad kitais metais „Sodrai“ bus grąžinta. O jeigu nebus, tai bus pratęsta. Mes žinome tuos laikinumus, kai kurie laikini įstatymai Lietuvoje veikia 30 metų. Todėl jeigu mes visą laiką meldžiamės, kad pensijos turi būti mokamos, kad turi būti sudarytas rezervas ir rezervui sudaryti, net pensijoms padidinti negalima panaudoti 40 mln. iš praeitų metų gautų didesnių įplaukų, tai tas precedentas, kuris padaromas... Vienas jau padarytas, tai yra su bazinės pensijos galimybe pasiimti iš „Sodros“ ir po to mokėti... bazinės pensijos didinimą. Dabar einama remiantis antru pavyzdžiu. Tada bus trečias ir ketvirtas.

Žinau, kad konservatorių Vyriausybė yra geriausia ir nori pačių geriausių, turi pačius geriausius tikslus, bet gali ateiti labai bloga Vyriausybė, ne konservatorių, ir precedentas visada bus toks, kad konservatoriai jau buvo leidę. Prieš balsuokime.

PIRMININKAS. Premjerė be eilės prašo pasisakyti. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto kolegai Algiui negaliu nepriminti, kad nors yra ta galimybė ir pareiga kompensuoti, neprisimenu nė vieno metų, kada to nebuvo padaryta. Tai kam reikia kelti sąmokslų teorijas, kad kokia nors būsima Vyriausybė galbūt to nepadarys, ypač kai jūs aspiruojate būti ta būsima Vyriausybe, man nelabai aišku.

O kalbant apie tą laikiną PVM padidinimą, tai *prabočykite*, bet po to jūs aštuonerius metus buvote valdžioje, taigi galėjote sumažinti, ar ne?

PIRMININKAS. Dabar P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Kolegos, raginu palaikyti šį įstatymo projektą. Prie to, kas jau buvo pasakyta, kam lėšos bus naudojamos, reikia dar pasakyti, kad tas lėšas galima bus panaudoti tik „Sodros“ valdybos sprendimu. Na ir dar kartelį primenu, kad šis sprendimas turi savo galiojimo laiką, kitaip tariant, tai nėra visam laikui priimama pataisa. Ačiū, palaikykime šį projektą.

PIRMININKAS. L. Nagienė dėl vedimo tvarkos.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš tik vieną repliką. Kai 2008 metais sumažinome pensijas, pradėjome grąžinti tik 2018 metais. Ir šiandien dar nesame kai kuriems atkūrę ir skolos negrąžinome.

PIRMININKAS. Na, man atrodo, mes čia nukrypome į platesnes diskusijas. Dabar apsispręsiu dėl šio projekto, būtent dėl Valstybinio socialinio draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto. Ar priimame šį įstatymą?

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92: už – 63, prieš – 5, susilaikė 24. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.44 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3906(2) (priėmimas)

Paskutinis iki Vyriausybės valandos mums liko dviejų projektų paketas. Pirmasis pakete yra Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3906(2). Kviečiu komiteto įgaliotą atstovę P. Kuzmickienę į tribūną. Perbėgsime per straipsnius, dėl kurių yra pastabų, pasiūlymų. Dabar pirmiausia bendro pobūdžio 1 straipsnis, kuriuo keičiamas visas įstatymas. Bet mes iš karto pereikime prie naujos redakcijos straipsnių numeracijos. Dėl siūlomo keisti įstatymo 1 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Kokia komiteto nuomonė?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas siūlo jai pritarti.

PIRMININKAS. Jūs aiškiai ir pasakykite, ne į mane žiūrėkite.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Dėl Teisės departamento pastabos, kurią jūs minite, mūsų komitetas priėmė sprendimą ir pritarė jai.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti 1 straipsniui su Teisės departamento priimta pastaba? Nematau prieštarašų. Pritariame.

Dėl 2, 3 straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. Taip pat ir dėl 4 straipsnio.

Dėl 5 straipsnio yra Seimo narės L. Nagienės pasiūlymas. Prašom pristatyti pasiūlymą.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Iš tikrųjų mano siūlymas yra labai paprastas. Siūlome daugiavaikėms mamoms, užauginusioms penkis ir daugiau vaikų, tiek mamai, tiek tėveliui, kurių vienas gauna valstybinę pensiją, šiandien įstatyme yra numatyta, kad tai būtų antrojo laipsnio. Mes siūlome perkelti, kad gautų pirmojo laipsnio valstybinę pensiją. Vien dėl to, kad mes pažūrėtume, kiek tų mamų yra iš tikrųjų (jų nėra tiek daug) arba tėvelių. Tai vienas dalykas.

Kitas momentas. Atkreipiu dėmesį, kad tos mamos, kurios užaugino ir šiandien gauna valstybinę pensiją... Tos pensijos dešimt metų nebuvo didintos. Faktiškai, jeigu pažūrėtumėte į socialinio draudimo pensijas, jų yra gana mažai, nes galbūt neturėjo galimybės tuo laiku dirbti ir užsidirbti, individualioji dalis nėra tokia didelė. Tai vienas momentas.

Antras momentas. Man sako, žinote, yra visas paketas, buvo šiandien pasakyta komitete, kur jie gauna kažkokias paramas ir panašiai. Bet aš manau, kad jos nusipelnė, nes jos valstybei dovanojo ir užaugino ne vieną vaiką ir ne du vaikus, daugiau negu penkis, juos išauklėjo, išaugino gerus Lietuvos piliečius.

Ir antras mano siūlymas, kad asmenys, kurie turi pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyvių statusą, kuriems yra pripažintas laisvės kovų dalyvio teisinis statusas, tai jiems taip pat mokėti ne antrojo laipsnio valstybinę pensiją, o pirmojo laipsnio valstybinę pensiją. Aš atsiųčiau patį įstatymą ir šiandien niekaip negaliu suprasti, kodėl laisvės kovų dalyviams, partizanams, ryšininkams, rėmėjams, lygiai taip pat spaudos leidėjams, platintojams yra skiriama antrojo laipsnio valstybinė pensija, kai (aš nemenu) ir kariams savanoriams, tiems, kurie 1940–1990 metais, yra skiriama pirmojo laipsnio pensija.

Tai aš dėl suvienodinimo tų sąlygų. Iš tikrųjų ne tiek daug reikėtų iš biudžeto. Šiais metais – apie 6 mln. Ačiū.

PIRMININKAS. Patikrinsime, ar yra 29 Seimo nariai, remiantys ir leidžiantys svarstyti šį pasiūlymą. Už – 33. Yra reikiamas skaičius. Išklausome komiteto nuomonę.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas šiandien susirinkęs svarstė kolegės L. Nagienės pasiūlymą ir nepritarė. Yra labai svarbių argumentų. Leiskite juos pristatyti.

Valstybinių pensijų įstatymo projektu siūloma nustatyti galimybę skirti antrojo laipsnio valstybinę pensiją motinai (įmotei) arba tėvui (įtėviui), išauginusiems (vaikų mirties atveju – ne mažiau kaip iki aštuonerių metų) penkis ir daugiau vaikų (įvaikių). Toliau kalbama, kad mirus daugiavaikėi motinai arba tėvui, kuriems buvo paskirta antrojo laipsnio valstybinė pensija kaip daugiavaikėi motinai arba tėvui, ši pensija skiriama kitam iš tėvų, jeigu jis atitinka nustatytas antrojo laipsnio valstybinės pensijos skyrimo sąlygas. Šiuo metu, jei miršta daugiavaikis tėvas, kuriam buvo paskirta antrojo laipsnio valstybinė pensija, likusiam iš daugiavaikių tėvų skirti antrojo laipsnio valstybinės pensijos nėra galimybės. Galėtų būti paskirta tik valstybinė našlių pensija. Taigi manome, kad projektu teikiamas siūlymas, kai minėtu atveju kitam iš daugiavaikių tėvų bus sudaryta galimybė gauti antrojo laipsnio valstybinę pensiją, užtikrins valstybės įvertinimo tęstinumą daugiavaikėms šeimoms. Labai svarbu pažymėti, kad valstybinės pensijos yra papildomos pensijos, mokamos kartu su socialinio draudimo pensijomis. Dar 2022 metais priimtas Socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimas, kuriuo nustatyta, kad asmenims, kurie nėra įgiję būtinojo socialinio draudimo pensijų stažo, bet turi minimalų socialinių draudimo pensijų stažą, nėra proporcingai mažinama bendroji pensijos dalis, kuri finansuojama valstybės biudžeto lėšomis. Šiuo metu galiojantys socialinio draudimo srities teisės aktai nustato, kad šeimos pasirinkimu vienas iš tėvų, įtėvių arba asmuo, nustatyta tvarka paskirtas vaiko globėju, augindamas vaiką iki trejų metų, draudžiamas lėšomis pensijų ir nedarbo socialiniu draudimu. Svarbu atkreipti dėmesį, kad Lietuvoje atostogos vaikui prižiūrėti yra vienos ilgiausių Europoje. Tėvų prašymu suteikiamos, iki vaikui sukaks treji metai. O apmokamos šeimos pasirinkimu, iki vaikui sukaks 18 mėnesių ar dveji metai. Be to, yra skiriami vaiko pinigai, kurie kasmet yra didinami, o gausioms šeimoms skiriami papildomi vaiko pinigai.

Noriu pabrėžti labai svarbų momentą. Valstybinių pensijų įstatyme skirtingo dydžio garantijos pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyviams grindžiamos statuso diferencijavimu, pagal Pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijos dalyvių statuto įstatymą, pagal kurį išskiriamos dvi pasipriešinimo dalyvių kategorijos: ginkluoto pasipriešinimo dalyviai kariai savanoriai ir neginkluoto pasipriešinimo dalyviai, Laisvės kovų dalyviai. Pagal siūlymą garantijos būtų suniveliuotos, nors pagal statusą tai yra labai skirtingos kategorijos.

Ir labai svarbus paskutinis punktas. Siūlymas pareikalautų papildomų valstybės lėšų 2024 metų mokėjimui nuo liepos mėnesio – 6 mln. 2025 metams – 14,5 mln. eurų, ir šios lėšos nėra numatytos pirmojo ir antrojo laipsnio valstybinėms pensijoms mokėti.

Komitetas, kaip jau sakiau, nepritarė L. Nagienės siūlymui, atsižvelgdamas į šiuos argumentus, kuriuos aš pranešiau. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už L. Nagienės pasiūlymą balsavo 3, prieš nebuvo, susilaikė 7.

PIRMININKAS. Tik prašyčiau ateityje kiek įmanoma lakoniškiau pristatyti komiteto poziciją. Dabar motyvai už pasiūlymą – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atliepiant komiteto pirmininkės išsakytą informaciją, reikia įvardinti, kad čia ne tos mamos ir ne tie tėvai, kuriems vaiko pinigai šiuo metu mokami. Tai yra motinos, auginusios sovietmečiu, auginusios praėjusio šimtmečio 10-ajame dešimtmetyje. Tai yra motinos, kurios iš tiesų neturėjo darbų arba turėjo labai mažas pajamas ir tokios socialinės apsaugos, kaip dabar, jos nėra.

Valstybinių pensijų įstatyme, jeigu peržiūrėtume visas grupes, tai visoms grupėms per šiuos dešimt metų ir daugiau yra nuvertėję du kartus visos išmokos. Šiuo, ką mes šiandien priimame, keliama tik vienai – nukentėjusiems. Sutariame, kad nukentėjusiems reikia kelti, ir visi pritaria. Bet kodėl daugiavaikės motinos? Kodėl kitoms nukentėjusioms grupėms yra nekeliami du kartus?

Tai L. Nagienė ką padarė? Ji kruopščiai patikrino, įvertino įstatymą, kokios dar yra socialiai jautrios grupės, kurios net objektyviai vertinant negalėjo turėti didesnių pajamų ir šiuo metu yra ties skurdo riba. Daugiavaikės motinos ir tėvai yra vieni iš jų. Taip pat ir ta grupė, kurią įvardino, kurie dabar gauna antrojo laipsnio pensiją. Jeigu finansų ministrė, svarstant Akcizų įstatymą, sakė, kad keli milijonai nesudaro poveikio biudžetui, tai kodėl 6 mln., kuriuos skirtume daugiavaikių šeimų išmokoms, dabar jau turėtų reikšmingą poveikį biudžetui sudaryti? Bet jeigu mes tą

padarytume, tai mūsų valstybė labai aiškiai ir praktiškai pademonstruotų, kad daugiavaikių motinų ir laisvės kovotojų indėlis mūsų visuomenei yra reikšmingas, o ne toks, kuriam ramia širdimi leidžiame nuvertėti dviem kartais. Kviečiu pritarti pasiūlymui.

PIRMININKAS. G. Skaistė – prieš.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pasiūlymas, kurį pateikė Vyriausybė ir išnagrinėjo komitetas, yra kompleksinis, įvertinantis visą sistemą. Antras etapas bus pateiktas liepos mėnesį, tikėtina, kad vėliau ateis į parlamentą ir taip pat bus priimtas. Čia yra bendros valstybinių pensijų sistemos reformos dalis, todėl negalima žiūrėti į šią klausimą kaip į visiškai atskirą.

Taip pat atkreipčiau dėmesį, kad šis sprendimas yra susijęs su Vyriausybės programa, tuo, kas buvo joje parašyta. Vadinas, ir finansavimas šiam klausimui, kurį pateikė Vyriausybė, yra numatytas nuo liepos 1 dienos. O visi papildomi pasiūlymai, kurie, matyt, yra daug gerų norų vedami, nėra pagrįsti finansais, tie poreikiai nėra įskaičiuoti į valstybės biudžetą. Valstybės biudžetas jau yra patvirtintas, todėl kiek poreikių yra numatyta, tiek bus galima finansuoti konkretų poreikį.

Šiam įstatymui, tokiame, kokį pateikė Vyriausybė, pinigai yra. Kitais metais pasiūlymui reikėtų 15 mln., kurių projekcijos taip pat nėra numatytos. Todėl tam, kad būtų galima sklandžiai įgyvendinti įstatymą, dėl kurio sutarimas yra rastas, Vyriausybė jam yra pritarusi, jis yra Vyriausybės programoje, siūlyčiau pritarti tokiame, kokį jį yra pateikusi Vyriausybė.

Priminsiu, kad svarstant praeitą klausimą jums atrodė visiškai atvirkščiai, kad tiems poreikiams, kurie nėra įskaičiuoti į biudžetą, matyt, skolintis iš „Sodros“ nereikėtų. Dabar atrodo, kad valstybės biudžetas kažkoks balionas, kurį galima šiek tiek pripūsti ir ten atsiras daugiau pinigų. Tai, žinokite, taip nėra. Tiek, kiek jame numatyta, tiek konkrečiam poreikiui finansuoti ir yra numatyta. Tad siūlyčiau likti prie Vyriausybės projekto, nes jisai yra išdiskutuotas, sisteminis ir subalansuotas.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Balsuosime, ar pritariame L. Nagienės pasiūlymui dėl 5 straipsnio.

Už – 38, prieš – 11, susilaikė 48. Pasiūlymui nepritarta.

Ir dabar balsuosime, ar priimame... (*Balsai salėje*) Replikoms laiko nėra likę, nes vėluojame labai stipriai. Kolegos, pasižiūrėkite į švieslentę, matote, kokie skaičiai. Balsuojame, ar priimame 5 straipsnį.

Už – 81, prieš nėra, susilaikė 13. Pritarta 5 straipsniui.

Dėl 6 straipsnio buvo taip pat L. Nagienės pasiūlymas, bet, gerbiama Laima, turbūt sutiksite, kad tai yra susiję pasiūlymai. Turime konstatuoti, kad dėl šio pasiūlymo apsisprendėme balsuodami dėl 5 straipsnio.

Tai tada 6, 7, 8, 9 straipsniai. 9 straipsnis – su Teisės departamento pastaba. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl kurio nors straipsnio. Taip pat 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 – nesulaukiu kokių nors pastabų. 21, 22, taip pat 23. Dėl 23 yra Teisės departamento pastabos, kurios yra integruotos. 24, 25, 26, 27 – niekas nereikalauja atskirai dėl šių straipsnių balsuoti.

Ir tada dėl viso kompleksinio 1 straipsnio ar yra reikalaujančių balsuoti? Nematau, kad atskirai būtų reikalaujama. 2 straipsnis bendro pobūdžio, pasiūlymų nėra. Ir 3 straipsnis. Čia buvo Teisės departamento pastaba, kuriai pritarta. Niekas nereikalauja balsuoti.

Dabar galima apsispręsti dėl viso projekto. Motyvai. Labai kviesčiau užsirašiusius kolegas, gal ne visi būtinai nori pasisakyti? Labai mes užtruksime, bet turiu iš eilės suteikti žodį. G. Skaistė – už.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Pirmiausia, noriu padėkoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos komandai, parengusiai valstybinių pensijų reformą, kuri, kaip minėjau, yra iš dviejų dalių. Pirmoji dalis keliauja šiandien, vėliau atkeliaus ir pareigūnų pensijų dalis. Man atrodo, šie sprendimai yra subalansuoti, išdiskutuoti. Svarbu, kad tai, kas gali būti priimta šiek tiek anksčiau, keliautų anksčiau. Ši dalis yra mažiau diskusinė, todėl jinai yra pateikta šiek tiek anksčiau.

Šio įstatymo pasekmė, kad apie 48 tūkst. nuo 1940–1990 metų represijų nukentėjusių asmenų galės gauti didesnes valstybines pensijas. Jos vidutiniškai paaugs nuo 77 eurų iki 144 eurų. Tai

yra augimas apie 87 %. Nukentėję asmenys – tai tokie kaip tremtiniai, politiniai kaliniai, Sausio 13-osios įvykių dalyviai. Gyvenimo sąlygos ištis šioms žmonėms dėl įvairių taikytų represijų buvo sudėtingos ir dažnai jų galimybės prakusti gyvenime, ir uždirbti didesnius atlyginimus buvo apribotos įvairių gyvenimo aplinkybių ir taikytų represijų, kurios buvo taikytos mums nedraugiškos valstybės. Man atrodo, tai yra mūsų tam tikra moralinė skola tiems žmonėms, kurie yra tvirčiausi, kurie stovi mūsų Tėvynės sargyboje ir tikrai nedvejoja, kai reikia priimti reikalingus sprendimus. Ačiū, kaip minėjau, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos komandai, ir kviečiu visus palaikyti šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. A. Stončaitis pasisakytų prieš, bet jo nėra. Tada A. Sysas prieš.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Tikrai susilaikysiu. Apskritai apie valstybines pensijas daug prirašyta, daug Seimo nutarimų priimta, kuriuose buvo įpareigota Vyriausybė peržiūrėti, sumažinti, neplėsti. Deja, mes einame į visiškai priešingą pusę.

Kodėl negalima pritarti tokiam projektui, kurį pateikė dabar Vyriausybė? Jis yra tikrai toks rinkiminis. Vienai kategorijai žmonių padaroma, dėl visų kitų paliekama kitoms vyriausybėms spręsti. Jeigu jau sakote, kad tik šitai grupei reikia pinigų, o kitoms nereikia, tai reikia atnešti visų valstybinių pensijų pakeitimą, sutvarkymą ir balsuoti už visą, o dabar už dvi kategorijas pabal-suojame, jiems padidiname, kitiems lieka tik žodžiai.

Aš manau, kad Lietuvoje ir mūsų teisėkūroje yra išrastas dalykas, tai yra indeksavimas. Lai-ku indeksuojant valstybines pensijas, viską galima išspręsti. Paprasčiausiai dešimtmečiais nedidi-nate, pažadate žmonėms kažkokią gerą priemoną, po to dešimt metų nieko nedarote, nedidinate. Po dešimties metų reikia prieš rinkimus kokią nors grupę pamaloninti – tai grupei skiriama. Taip daro ir kitos Vyriausybės, bet šiuo atveju jūsų Vyriausybė dabar teikia šitą siūlymą, todėl jums kritika. Todėl negalima pritarti tokiam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia, žinoma, kad kai praeina 16 metų, ištinka tokia poli-tinė amnezija, kai keičiami pensijų mokėjimai neturint tam galimybių. Šiuo atveju mes kalbame apie labai aiškiai suplanuotą biudžetą.

Kodėl ne anksčiau? Dėl to, kad papildomos išlaidos, kurių reikalavo įvairių krizių, rizikų sprendimas, ir krašto apsaugos finansavimas reikalavo daug lėšų. Bet dabar gi vienas dalykas yra svarbus. Prisiminkime, tų žmonių skaičius kas penkerius metus mažėja penktadaliu, ketvirtada-liu – nuo 59 tūkst. dabar sumažėjo iki 46 tūkst. per penkerius metus. Iš tikrųjų, tos pensijos buvo neliečiamos daugybę metų. Aš nežinau, kiek dešimtmečių, bet labai daug metų. Šiuo atveju, taip, sutinku, jos turi būti indeksuojamos ir dabar jau bus indeksuojamos ir keičiamos, bet tas bazinis dydis yra neadekvatus dabartinėms realijoms. Tai, kad padidinama 80 %, tai liečia ne tik buvu-sius tremtinius – tai liečia ir 1990–1991 metų laisvės gynėjus, liečia černobylicius, liečia kitas ka-tegorijas. Iš viso yra kone 12 kategorijų asmenų. Tik apie pusę jų sudaro buvę tremtiniai, ir tai daugiausia jau dabar tremtyje gimę ar į tremtį išvežti vaikai. Taigi jų situacija savo laiku buvo itin sudėtinga. Aš siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Prieš – L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš principo aš pritarsiu šiam įstatymui ir balsuosiu už. Tik, man atrodo, labai svarbu retorikoje nepasiklysti. Tikrai norisi padėkoti Socia-linės apsaugos ir darbo ministerijos komandai, parengusiai ne tik šią reformą, bet ir dešimtme-čius vis rengusiai pakeitimus, bandžiusiai subalansuoti valstybinių pensijų sistemą. Deja, dauge-liui vyriausybių tikrai nepavyko ateiti į Seimą. Šiuo atveju ateinama į Seimą, tačiau tokiu netikru būdu. Gaila, kad šiai Vyriausybei pritrūko valios atnešti visą reformą, padėti ant stalo. Čia tikrai būtų visai kitos diskusijos, ir dėl palaikymo būtų visai kitos diskusijos.

Dabar atsakysiu A. Anušauskui. Biudžetą lengvą suplanuoti, kai liko tik pusė metų. Visa ki-ta, visi tie ilgalaikiai įsipareigojimai bus perkelti kitoms vyriausybėms. Suprantame, kas turės tai nešti. Tai tikrai labai panašu į rinkiminius pažadus.

Atsakydamas finansų ministrei norėčiau replikuoti. Jeigu lygintume su praėjusio įstatymo svarstymu, tai labai įdomiai jūs planuojate finansus. Šalpos pensijų įstatymas dar galiojo, bet fi-

nansų nenumatėme. Šito net nebuvo, o jau finansus numatėme. Kitaip sakant, viskas labai keistai čia dėliojama. Akivaizdu, kad tai yra rinkiminis dalykas. Bet iš esmės reikia šiai grupei padidinti. Labai gaila, kad, jūsų manymu, kitoms grupėms nereikia padidinti, net jei tai yra tik 6 mln. biudžeto.

PIRMININKAS. E. Pupinis kalbės už.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aišku, šiandien atrodo, kad mes sėdime Seime, kuriame visi susirinkę ir dirba tik šiuos ketverius metus. Kai kurie buvę ministrai taip pat galėjo imtis tam tikrų priemonių, kad tas įstatymas būtų kompleksiskai peržiūrėtas. Šiuo metu ir vyksta tas kompleksinis peržiūrėjimas. Kai kurios valstybinės pensijos buvo beviltiškai mažos, ypač nuo represijų nukentėjusių žmonių. Turbūt buvo gėda pažiūrėti kai kuriems į akis. Manysčiau, ir kitos valstybinės pensijos kyla, bet, savaime suprantama, kilimui ribų nėra. Mes šiandien galėtume be atsakomybės, ypač tie, kurie šiuo metu neatsako už valstybės biudžetą, be ribų galėtume siūlyti didinti tas pensijas.

Bet aš norėčiau pasidžiaugti dar vienu dalyku – atkurta teisybė. Teko garbė man pateikti įstatymo projektą dėl daugiavaikių šeimų. Mirus vienam iš tėvų, nebuvo mokama valstybinė pensija kitam daugiavaikiam tėvui. Ši neteisybė buvo ištaisyta. Yra ir gerų įstatymo pakeitimų, bet, savaime suprantama, turbūt reiktų eiti prie kompleksinio įstatymo tobulinimo. Manau, tai bus kada nors padaryta. Bet šiuo metu tikrai siūlau pritarti, nes iš tikrųjų daug geresnių pozicijų ir yra atkuriamą teisybę. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Visada esu už tai, kad didintume išmokas. Mes matome, kokios mūsų išmokos yra nedidelės. Bet noriu replikuoti. Šitas įstatymas atneštas visiškai neparengtas. Pirmas etapas, po to mes svarstysime antrą, trečią, o tada diskutuosime. Jūs leiskite man paklausti. Ar taip įstatymai yra teikiami Seime? Nežinome, ką mes paskui priimsime, kokių lėšų reikės ir antrame, ir trečiame etapuose, kaip mes suplanuosime biudžetą. Apie kokią kompleksinę šio įstatymo pateikimą galima kalbėti? Gerbiamas Edmundai, nesuprantu.

Aš negaliu pritarti, nes įstatymas visiškai neparengtas. Turėjome tikrai gerai išdiskutuoti, bet ne, teisingai kai kas sako, rinkimų šou artėja. Ką darysi, taip jau mes einame pirmyn. Aš tikrai nepalaikau.

PIRMININKAS. P. Kuzmickienė – už.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mieli kolegos, kalbame ne apie rinkimų šou, bet apie teisingumą. Ir toks projektas, ir ta reforma, valstybinių pensijų reforma, kokia buvo atnešta ir kaip ji buvo apgalvota, tikrai, man rodos, yra vienas sėkmingesnių darbų. Tai, kad buvo užtrukta, tai galima pagalvoti, kaip buvo sudėtinga susiderinti su visomis grupėmis ir baigti tokį projektą. Kaip buvęs ministras L. Kukuraitis ir komitete kalbėjo, kad tai tikrai viena sudėtingiausių sistemų, greičiausiai dėl to, kad kiti vadovai, jeigu ir pradėjo šią reformą, tai tikrai neatnešė į Seimo salę net to projekto, kad diskutuotume dėl jo.

Tai aš vis tiek džiaugiuosi, kad šiandien mes turime matymą dėl trijų etapų. Turime išdiskutuotą matymą, bet pradedame pirmiausia nuo to etapo, kuris iš tikrųjų yra dėl mažiausių pensinio pobūdžio išmokų. Taigi mes visi kartu savo sprendimu įtvirtinsime socialinį teisingumą ir panaikinsime nukentėjusiųjų asmenų valstybinių pensijų dydžių atotrūkį nuo kitų pensijų. Žinoma, antrasis ir trečiasis etapai bus lygiai taip pat reikšmingi, dėl jų, aš manau, irgi netruks gerų diskusijų ir gerų apsisprendimų. O šiandien tikrai raginu visus palaikyti pensijų reformos pirmąjį etapą, nes juo iš esmės siekiama labai svarbių tikslų, manau, kad tie tikslai bus ir įgyvendinti. Balsuokime už.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dabar balsuosime, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 76, prieš nėra, susilaikė 19. Gerbiami kolegos, įstatymas priimtas. (*Gongas*) Ir kartu pasakau, kad dėl replikų žadėjau niekam nesuteikti žodžio, tai nepykite.

13.12 val.

Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo Nr. VIII-541 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3907(2) (priėmimas)

Dabar lydimasis Valstybės paramos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Čia yra kompleksinis 1 straipsnis, kuriuo keičiamas įstatymas. Jį sudaro šeši vidiniai straipsniai. Atskirai dėl straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Jau bendro pobūdžio 2 straipsnis yra dėl įstatymo įsigaliojimo. Čia buvo Teisės departamento bendro pobūdžio pastaba, kuri komitete įvertinta. Dėl 2 straipsnio taip pat niekas nereikalauja balsuoti. Apsispręsimė dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 80: už – 76, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

13.14 val.

Vyriausybės valanda

Dabar kviečiu Vyriausybės narius užimti savo vietas, pradėsime Vyriausybės pusvalandį, po to dar bus Seimo narių pareiškimai. Matau, ministrai jau savo vietose. Pirmasis klausia A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Aš atsisakau galbūt, nematau sveikatos ministro, jam norėjau užduoti klausimą, bet galbūt premjerei tada. Aišku, čia liko ne kažin kiek laiko iki mūsų kadencijos pabaigos, tačiau apie vaikus truputį norėjau pakalbėti, ypač retas vaikų ligas, kada vaikai patys negali maitintis, kada jiems reikia per veną parenterinį maitinimą teikti. Pas mus Lietuvoje nėra tokių virtuvių, kur tuos mišinius sumaišo. Atiduoda atskirus komponentus tėvams ir tėvai tuos mišinius maišo su vitaminais ir taip toliau. Teko sužinoti, kad tiek Latvijoje, tiek Lenkijoje, nors tų vaikų, sergančių tokia liga, irgi nėra labai daug, bet jie turi tas virtuves, kur paduoda jau gatavą maistą tėvams. Sumažėja kokio kraujo užkrėtimo galimybė, apskritai sterilumas geresnis, nes kai atiduodi tėvams, nežinai, kaip jie susitvarko. Tai tiesiog galbūt apie ateitį reikia pagalvoti, kad tie dalykai ir pas mus atsirastų. Labai ačiū.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Aš tiesiog posėdžio stenogramos pagrindu paprašysiu ministerijos kolegų pasižiūrėti tą praktiką, nes man tikrai nėra tiek detalai žinomos visos naudojamos parenterinio maitinimo alternatyvos. Aš tikrai tuo pasidomėsiu ir pažiūrėsime, ką galime padaryti.

PIRMININKAS. Toliau klausia K. Mažeika.

K. MAŽEIKĄ (DFVL). Ačiū, posėdžio pirmininke. Praeitą Vyriausybės valandą čia visi susisiekimo ministrą pliekė dėl blogai vykdomo „Rail Baltica“ projekto, bet aš norėčiau užduoti klausimą aplinkos ministrui, nes panašu, kad čia yra jo kreivo darbo pasekmė. Vis dėlto nauja Statybos techninio reglamento redakcija sukėlė tą sumaištį, kai projektuotojai negali atlikti savo darbo. Turbūt, ministre, žinote, kad asmenų, kurie pageidavo papildyti kvalifikacijos atestatus, išduotus iki STR'o pakeitimo, prašymai nėra tenkinami, nors atitinka visus reikalavimus. Dėl neaiškių Aplinkos ministerijos motyvų būtent tie žmonės negali dirbti ir atlikti savo pareigų, užsidirbti pinigų. Tai vis dėlto kokie ministerijos sprendimai numatomi ir kada bus priimta tvarka, kaip tiems žmonėms elgtis?

Be viso to, ar čia atsitiktinumas, ar ne, kad jūsų viceministrė yra būtent iš Architektų rūmų, vadovavo iki 2019 metų? Žinant interesų susikirtimą tarp architektų ir projektuotojų, ar tai nebus koks nors galios demonstravimas? Ministre, apie konkrečius veiksmus ir kada galime tikėtis sprendimo? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, gerbiamas Kęstuti. Kitą kartą siūlau pasiruošti klausiti, bent pasirašyti ant lapelio, nes „architektai“ ir „projektuotojai“ yra tie patys žodžiai. Negali būti konflikto tarp jų, nes architektus atestuoja Architektų rūmai, o Statybos sektoriaus vystymo agentūra atestuoja įvairius inžinierius ir statybos specialistus. Turbūt situacija, apie kurią kalbate, nors

blankiai supratau klausimą, yra būtent dėl Ekonomikos ministerijos ir Viešųjų pirkimų tarnybos kreipimosi į Aplinkos ministeriją, kad atestatai yra per daug susmulkinti. Mums tas pačias rekomendacijas davė EBPO, nes Lietuvoje smulkinama, kad skirtingos įtampos, pavyzdžiui, elektros instaliacija turi gauti vis skirtingus atestatus, todėl pasiūlyta buvo sustambinti. Balandžio mėnesį buvo priimtas naujas STR'as, kuris leido sustambinti atestatus. Tai reiškia ir administracinės naštos mažinimą, nes su tuo pačiu atestatu tu gali daryti daugiau darbų. Šie pakeitimai buvo aptarti su Viešųjų pirkimų tarnyba tam, kad konkursuose dalyvaujantys rangovai galėtų dalyvauti platesnio masto konkursuose. Kas nori atsinaujinti atestatą, gali tą padaryti Statybos sektoriaus vystymo agentūroje – agentūra išduoda tuos atestatus ir vykdo nuolatinę veiklą. Ačiū.

PIRMININKAS. Klausia O. Leiputė.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Dėkui. Mano klausimas būtų premjerei. Finansų ministrė G. Skaistė pripažįsta, kad jai kyla klausimų, kodėl atsakingos institucijos „Foxpay“ skandale ir tame kontekste iš anksto neperspėjo apie galimas grėsmes arba blogos reputacijos asmenis būtent „FinTech“ sektoriuje. Ar tai reiškia, kad tie blogos reputacijos asmenys turėjo kažkokį stogą kažkokiose institucijose, galbūt Vyriausybėje ar kitose institucijose?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Gerbiama Orinta, procesas yra toks: kai kažkas nori įsigyti finansų įstaigų akcijų, tai turi kreiptis į tokią specialią komisiją, kuri yra Vyriausybėje. Bet jūs turbūt įsivaizduojate, kaip veikia Vyriausybė, ir žinote, kad Vyriausybė neturi kriminalinės žvalgybos informacijos, saugumo informacijos. Tarkime, iš Saugumo departamento ar kitų specialiųjų tarnybų informacijos gauname tiek, kiek pačios tarnybos pasidalina, tai yra atsiunčia su įvairiais grifais ir taip toliau. Todėl procesas yra toks, kad kai toks investuotojas kreipiasi, tada komisija kreipiasi į visas institucijas su klausimu, ar turite medžiagos, kad būtų pradėtas tyrimas? Tai išties, kai tos aplinkybės susiklostė 2022 metais, komisija tyrimo nepradėjo. Komisija tyrimo nepradėjo todėl, kad iš jokios institucijos negavo informacijos, kurios pagrindu tas tyrimas būtų pradėtas taip, kaip jis buvo pradėtas 2024 metais.

Kodėl taip atsitiko, nepykite, bet aš atsakyti negaliu, kadangi tai yra institucijos, kurios dažniausiai yra už Vyriausybės atsakomybės, priklausomybės ar kažkokių kitų subordinacinių santykių ribų. Turbūt būtų geriausia jų pačių ir klausti.

PIRMININKAS. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Klausimą turiu vidaus reikalų ir sveikatos ministrams. Vakar teismui buvo perduota praėjusių metų gruodį moterį nušovusio policijos pareigūno byla. Tuo metu psichikos sveikatos priežiūros specialistai išpėjo apie sisteminę sveikatos priežiūros sistemos klaidą, o policijos bendruomenė ragino keisti tvarką, kad į iškvietimą važiuojantys pareigūnai iš karto būtų informuoti apie tai, kad važiuoja pas žmogų, turintį psichikos negalią ar linkusį į agresiją.

Šiandieną mes turime teisiąją policijos pareigūną. Sakykite, kaip pasikeitė tvarka dėl duomenų apsaugos apie sergančius ir pavojingus, linkusius į agresiją asmenis, pas kuriuos vyksta pareigūnai? Ar pareigūnai gauna tokią informaciją? Ar Vidaus reikalų ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija padarė atitinkamus namų darbus?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimą. Klausimas tikrai labai skaudus mūsų sistemai, pirmiausia susiejant su tuo, kad pareigūnai tikrai savo kasdieniame darbe susiduria su labai skirtingomis, pavojingomis situacijomis. Norėtusi, kad tai nebūtų kažkoks signalas pareigūnams suabejoti ar nesiimti tam tikrų veiksmų, kurių jie turi imtis, dėl ko yra davę priesaiką. Pareigūnui, kuris šiuo metu teisiamas, yra teikiama visa reikalinga ir teisinė, ir moralinė pagalba.

Bet, kalbėdama apie sisteminius sprendimus, turiu pasakyti, kad iš karto po šio skaudaus įvykio mes turėjome susitikimą su sveikatos apsaugos ministru ir aptarėme visus šiuos klausimus. Dėl to, kokie galėtų būti sprendimai, mes pateikėme savo siūlymus. Žinoma, čia labai svarbu surasti geriausius sprendimus, nes psichikos sveikatos problemos yra tikrai labai jautrus klausimas ir reikia labai atsakingai daryti sprendimus. Žinoma, mes matome problemą, kai vykstantys pareigūnai turėtų žinoti informaciją, vienaip ar kitaip, ko tikėtis, būti atitinkamai pasirengę.

Bet ką jau esame padarę ir ką darome, tai tikrai pareigūnai gauna atitinkamus mokymus, kaip tokiose situacijose elgtis. Vis dėlto atitinkamai reikalingi ir tam tikri dalykai, ir žinojimas.

Į tai investuojame ir investuosime ir toliau. Kartu, aišku, kalbamės su sveikatos apsaugos ministru. Yra sudaryta darbo grupė, kurioje dirba mūsų ekspertai ir specialistai, ieškodami geriausių sprendimų siekiant nepažeisti būtent tų žmonių, kurie turi psichikos sveikatos problemų, serga tam tikromis ligomis, teisių, bet kartu užtikrinti ne tik pareigūnų, bet ir medicinos personalo, kuris vyksta esant tokioms situacijoms, saugumą, kad jis galėtų tinkamai vykdyti savo pareigas.

Gal dar mano kolega galėtų pakomentuoti? Nėra. Nėra kolegos.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Na, nors Lietuva neturi švietimo ir sporto ministro, bet aš tikiuosi, kad Vyriausybėje yra žmonių, kuriems rūpi tas baisus faktas, kad lietuviai keturis kartus dažniau skęsta negu europiečiai, Europos vidurkis. Dabar prasidėjo vasara, pažiūrėkite, mokymo plaukti atviruose vandens telkiniuose nenumatyta, plaukimas bus tik baseinuose. Tėvai turi priimokėti po 150 ir daugiau eurų, bet turint mintyje, kad mūsų gyventojų didžioji dauguma net negauna vidutiniškai 700–800 eurų, vadinasi, jiems to neįmanoma pasiekti – vaikų mokymas plaukti jiems neįmanomas.

Apskritai kalbant apie vaikų, jaunimo sveikatą, štai mes šiandien priėmėme Gynybos fondą, kuriame turbūt taip pat nerasite lėšų mūsų tai vadinamajai minkštajai galiai, kad ir jai būtų dėmesys skiriamas. Tai ar gali būti didesnė dovana Kremlui už tai, ką mes dabar darome Lietuvoje, ponai? Ačiū.

PIRMININKAS. Kurio ministro ar premjerės klausiate?

D. KEPENIS (LVŽSF). Gal yra, kam rūpi tas atsakymas.

PIRMININKAS. Vis dėlto klausėjas turi įvardinti, į ką kreipiasi.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Yra, kam rūpi. Man atrodo, kad iš investicijų, kurios vykdomos savivaldoje ir į infrastruktūrą, ir į neformalųjį ugdymą, ir iš Vyriausybės investicijų į švietimą tai aki-vaizdžiai matyti.

PIRMININKAS. Toliau klausia A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas susisiekimo ministru. Gerbiamas ministre, pirmadienį teko susitikti su gal smulkesnių transporto įmonių savininkais. Vyko diskusija dėl vinječių, arba kelio mokesčio, įsigijimo. Žinote, jie išskyrė keletą problemų, kad yra labai didelis biurokratizmas. Pirmiausia, kiekvienas įmonės vadybininkas, išleisdamas transporto priemonę iš savo įmonės, turi deklaruoti, kada jį išvažiavo. Aišku, yra tam tikrų klaidų. Pavyzdžiui, deklaravo, kad išvyko 8 valandą, bet iš tikrųjų išvažiavo 7 valandą. Kai keliuose tie vartai nuskaito, jie gauna sąskaitą susimokėti papildomai. Jie sutinka, kad padaryta klaida, už ją reikia mokėti. Bet metų pabaigoje dar ateina kita sąskaita susimokėti už tai, kad tu jau susimokėjai, kad nesažiningai elgeisi keliuose. Bauda. Tikrai atnešė to biurokratizmo tokį paketą dokumentų, rodančių, kad ta sistema gal turėtų pasikeisti, būti paprastesnė, kaip Lenkijoje arba kitose šalyse. Ar artimiausiu metu planuojate ką nors keisti šioje srityje? Ačiū.

M. SKUODIS. Ačiū už klausimą. Kadangi konkretus ir specifinis, aš grįžęs išsiaiškinsiu ir mes pateiksime atsakymą, ypač pasikalbėsime su atsakingomis mūsų įmonėmis, kurios dalyvauja. Faktas, kad tikrai tokių dvigubų kažkokių išrašų ir panašiai neturėtų būti.

PIRMININKAS. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mano klausimas būtų gynybos ministru. Džiaugiuosi, kad Gynybos fondas pradeda savo veiklą. Gaila, kad jis toks mažas. Tačiau man vis tiek tas klausimas, į kurį negavau atsakymo šiandieną iš visų diskusijų: kaip efektyviai bus panaudojami pinigai?

Skaitau štai pranešimus, kad V. Semeška prieš išeidamas į Gynybos resursų agentūrą įdarbino savo marčią, ką tik baigusią studijas. Jaunuolė galbūt perspektyvi. Klausimas: kodėl V. Semeška šiandieną taip iškoneveikė, išplūdo G. Burokienę? Ar jis rūpinasi tuo, kad fondas būtų didesnis ir daugiau galėtų prisidėti jo šeimos nariai?

Kaip žinoma, be viešųjų pirkimų procedūrų, kurių mes atsisakėme gynybos srityje prisidėti, mes turime vidaus... atsiprašau, krašto apsaugos viceministrę G. M. Tučkutę. Ne man pasakoti, kokie yra Landsbergių šeimos ryšiai su Tučkais – tiek Dominyku, tiek Andriumi.

Gerbiamas ministre, kaip jūs užtikrinsite efektyvų lėšų panaudojimą? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš gal be tų personalijų pasakysiu vieną paprastą dalyką: Gynybos fondo išlaidos bus labai konkrečios ir konkretiems projektams. Aš jau kokias porą savaitių labai aiškiai sakau, kokie kontraktai bus sudaryti. Juos bus labai lengva kontroliuoti ir matyti realiai sumas. Aišku, vidutinio nuotolio oro gynybos sistema, artimojo nuotolio papildoma oro gynybos sistema, mechanizacijos procesai. Vienas arba dar du papildomi kontraktai. Čia yra esminiai dalykai. Bus labai konkretu, labai aišku.

Taip, manau, kad su tuo požiūriu, su kuriuo aš atėjau, tai yra parodyti, kad jeigu tiek mes padidiname finansavimą, kiek už tai mes galime papildomai kur sustiprėti. Man atrodo, ta tiesioginė sąsaja, aš manau, labai svarbus dalykas. Aš ją pažadu nuolat akcentuoti ir tada bus jums labai lengva parlamente atlikti parlamentinę kontrolę.

Bet, gerbiamas Artūrai, aš dėl tų viešųjų pirkimų, kuriuos jūs čia akcentuojate. Vakar man neleido J. Sabatauskas atsakyti jums į klausimą. Mes 30 metų kalbėjome apie tai, kad reikia padėti lietuviškai gynybos pramonei, kad ją reikia sukurti. Mes dabar su jumis visais sukūrėme labai gerą instrumentą. Kai yra nacionaliniam saugumui svarbi išimtis, kai yra gyvybiniai interesai, kai Vyriausybė vakar priėmė sprendimą, kad dronai gali būti ta ypač svarbi karinė įranga, tokiu atveju norėdamas užkurti pramonę padėdamas Ukrainai, tikslas – padėti Ukrainai, tu gali iš esmės pirkti iš lietuviškų gamintojų, kad tiekimo grandinės būtų arčiau, kad mes turėtume potencialą. Manau, kad kaip tik čia pasididžiukime, kad visa tai galime padaryti. Manau, kad tai yra didžiulis dalykas, kurį seniai reikėjo padaryti, o tai padaryta pagal danišką pavyzdį, pagal britišką pavyzdį. Kitos šalys tą seniai daro, o mes to nedarėme. Dabar pradėsime daryti. Manau, kad teisingai.

PIRMININKAS. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Mano klausimas būtų kultūros ministrui S. Kairiui. Kiekvieną dieną galime išgirsti Lietuvos himną įvairiuose renginiuose: mokyklose, aikštėse ir panašiai. Tačiau himno tėvas, kuris yra palaidotas savo tėviškėje, jo kapas yra apleistas, neprižiūrėtas, raidės vos įskaitomos, o ekskursijos vyksta kone kiekvieną dieną ir tai yra didžiulė Lietuvos gėda. Aš tiesiog norėčiau paprašyti jūsų, kad sureaguotumėte ir informuotumėte, kad būtų tas kapas sutvarkytas, kuris yra paveldosauginis greičiausiai. Toks prašymas būtų. Ačiū.

S. KAIRYS. Kiek man yra tekę lankytis Kudirkos Naumiestyje, turbūt porą kartų yra tekę būti prie to kapo, nežinau, aš kaip tik jaučiu ten ir savivaldos, ir vietos bendruomenės dėmesį ir to kapo net tokį išskyrimą iš visų kitų, kalbant apie visas kapines. Pabandysime savais kanalais, kaip sakoma, pasižiūrėti, kokia ten situacija. Ačiū.

PIRMININKAS. Z. Balčyčio nėra. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Klausimas žemės ūkio ministrui. Baigėsi pasėlių pajamų deklaravimas, yra pasunkintos taisyklės, kiek kalba specialistai, kad yra perteklinės, nespėja žemdirbiai patys deklaruoti, ar bus pratęstas deklaravimo laikas? Ir kodėl yra tokia taisyklių pertvarka ir perkrova? Ačiū.

K. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Terminas pratęstas iki liepos 1 dienos, tai vyko pirmadienį, ūkininkai informuoti. Taisyklių kompleksiskumas toks, kad yra visa ariamos žemės kompleksinė ekoschemų sistema ir dėl kontrolės, ir dėl reglamentinių dalykų, aišku, kad tų įrašų reikia daryti daugiau. Technškai palengvinome sprendimus, kai kuriuos administracinius, kiek galėjome, ir judame toliau. Yra duota užduotis Žemės ūkio duomenų centrui, kad deklaravimo instrumentas, įrankis būtų kuo palankesnis deklaruojantiems.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LRPF*). Noriu paklausti gerbiamo transporto ministro. Ministre, kaip žinote, esame ne kartą kalbėję, Kretingoje, Šventosios gatvėje, yra didelių problemų su geležinkelio perėja, planuojate statyti geležinkelio perėją. Jūsų žmonės tikrai padirbėjo ir aš jums dėkoju, nes ne be jūsų rankos, ir iki 2026 metų, yra duotas atsakymas, bus pastatyta. Ar bus šiemet pradėti kokie paruošiamieji darbai, kad galėčiau aš ar kiti, kurie dar bus po manęs, užsikabinti, kad nebegalėtų sustabdyti?

M. SKUODIS. Man atrodo, svarbiausias žingsnis tiek dėl šitos, tiek dėl kitų perėjų, jų sąrašas yra ne vienas, kad būtų paskirtas finansavimas. Finansavimą mes Susisiekimo ministerijoje esame

suplanavę būtent iš Europos Sąjungos lėšų. Svarbiausias sprendimas, kuris turi būti mūsų padarytas, tai būtent finansavimo paskyrimas konkretiems objektams. Tai turime padaryti šiais metais, o paraleliai vyksta geležinkelių ir savivaldybių derinimasis jau dėl konkrečių darbų, konkrečių sprendinių ir taip toliau.

PIRMININKAS. Tai buvo paskutinis klausimas ir paskutinis atsakymas. Dėkoju Vyriausybės nariams.

13.34 val.

Seimo narių pareiškimai

Ir dabar pareiškimai. A. Veryga pirmasis perskaitys pareiškimą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Norėčiau atkreipti dėmesį, kol dar yra salėje ir premjerė, ir krašto apsaugos ministras. Iki šito savo viešo kreipimosi tikrai stengiausi labai kolegiškai atkreipti kolegų dėmesį į vieną labai rimtą problemą. Kalbėjau ir su aplinkos apsaugos ministru, ir su Nacionalinio saugumo, ir gynybos komitetu, bet panašu, kad iš mano kalbų nieko gero neįvyko.

Premjere, tikrai, mes turbūt visi suprantame gynybos pramonės svarbą. Bet tai, kas vyksta šiandien, aš kitaip kaip *žaliakvailystėmis* negaliu pavadinti, nes Aplinkos apsaugos agentūra, aš nežinau, ar jūs tai žinote, ar nežinote, bet planuoja teikti Lietuvos poziciją, kuri nulemtų kartu su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis, kad koviniuose šaudmenyse būtų uždraustas naudoti švinas. Aš suprantu medžioklės reikalus, šratus, kurių neva antys gali prisivalgyti, bet teko lankytis šaudmenų gamykloje, teko kalbėtis su vadovu, žinau, kad yra NATO neigiama nuomonė dėl tokio draudimo. Tai yra susiję ir su daug didesniais kaštais, tai keičia balistines šaudmenų ir kulų charakteristikas.

Mano noras dabar iš šitos tribūnos, nes aš jau nematau jokio kito būdo, viešai atkreipti dėmesį, nes mes patys, norėdami turėti gynybos pramonę, norėdami ją vystyti, savo rankomis padarysime taip, kad tie šaudmenys kainuos brangiau. Kariškių manymu, jie keičia, kaip ir sakiau, charakteristikas. Kaip suprantu, tai yra aktualu ypač snaiperiams, toliašaudžiams, tiksliams šauliams ir panašiai.

Mano prašymas, gerbiama premjere, gerbiami ministrai (šiandien Vyriausybės valandoje nemačiau aplinkos apsaugos ministro), vis dėlto nepribaikime savo rankomis to, ką mes turime. Ir mano vienintelis prašymas – atkreipkite dėmesį. Vis dėlto gal yra valdžia Aplinkos apsaugos agentūrai ir gal ne visi *žaliakvailiai* yra Lietuvos žemėje, aš taip norėčiau tikėtis. Labai jums ačiū.

PIRMININKAS. Kalbės R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Gerbiamieji, antradienį, birželio 18 dieną, plenarinio posėdžio metu buvo pristatyti Tautinių mažumų įstatymo projektai. Sakytume, tautinės mažumos ir mes, politikai, atstovaujantys jų interesams Seime, turėtume džiaugtis, nes pagaliau po 14 metų, 2010 metais nustojus galioti senajam Tautinių mažumų įstatymui, Vyriausybė ir valdančioji dauguma subrendo svarstyti, leido pateikti pirmam skaitymui Tautinių mažumų įstatymų projektus ir pagaliau įtraukė juos į darbotvarkę. Pasirodo, tai buvo suvaidinta, selektyvi ir, mano vertinimu, „gera“ politinė valia. Realiai niekas nuoširdžiai ir išmintingai nenori spręsti ir užtikrinti tautinėms mažumoms priklausančių teisių. Tai akivaizdžiai įrodo valdančiosios daugumos balsavimai.

Vienas įstatymo projektas, parengtas buvusios Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos prieš dešimt metų, yra atmetamas, nors šis projektas buvo parengtas pagal prie Tautinių mažumų departamento sudarytos darbo grupės išvadą, atliktą bendrą institucinę darbą, suderintas pozicijas. Būtent šio įstatymo turinys atitiko tautinių mažumų, jų organizacijų, švietimo bendruomenių lūkesčius. O kitas, Teisingumo ministerijos įstatymo projektas, sukurptas mūsų pateikto įstatymo projekto pagrindu su nuplagijavimo požymiais, po pateikimo sulaukė pritarimo.

Ką rodo tokia situacija? Apgaulę ir vaidybą. Jeigu Seimo dauguma Tautinių mažumų įstatymui subrendo ir yra reali politinė valia svarstyti ir priimti gerą Tautinių mažumų įstatymą, tuomet turėjo būti pritarta abiem projektams, juos vėliau komitetuose reikėtų sujungti ir nagrinėti diskutuotinus klausimus. Nesu sąmokslu teorijų šalininkė, bet akivaizdus valdančiosios daugumos susitarimas ir galimai manipuliacinis poelgis, kaip sakoma, vienu šūviu du zuikiai – ir neva

dėl tautinių mažumų „kažką padarė“, ir duoklę savo partnerei, Laisvės partijai, atidavė. O pastarieji, trečio brolio Jono teisėmis pabuvę koalicijoje, neturi kuo prieš rinkimus pamojuoti rinkėjams, nes ką darė, tai ministrų portfelių ir šiltų kėdžių visomis galiomis laikėsi.

Teisingumo ministerijos parengtas Tautinių mažumų įstatymo projektas iš esmės tik atkartoja tai, kas jau sureguliuota, ir nesukuria jokių naujų teisinių normų, nors tai yra pagrindinis teisėkūros principas. Tautinių mažumų įstatyme pateikiamos nuorodos į kitus teisės aktus, bet nepateikiami lydimieji įstatymų projektai kaip sudėtinė šio įstatymo dalis. Kas tai? Tai yra žmonių apgaulė. Todėl už ją taip lengvai balsavo konservatoriai. Jei būtų tikrasis, nuoširdusis noras priimti tokį įstatymą ne dėl pavadinimo, o dėl palankaus tautinėms mažumoms teisių ir pareigų norminio reguliavimo, tai, pirma, įstatymas būtų pateiktas kadencijos pradžioje, o ne užpučiant žvakes.

Antra. Turėjo būti pritarta ir mūsų parengtam įstatymo projektui, kartu svarstoma, sujungiamama komitetuose. Noriu priminti ir pabrėžti, kad Seimo komitetuose, kurių pirmininkai yra tie patys valdančiosios daugumos atstovai, metų metais stalčiuose guli ir kiti nesvarstomi, bet jau pateikti Tautinių mažumų įstatymo projektai.

Trečia. Pateiktas įstatymo projektas neapima nei Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos, nei Lietuvos–Lenkijos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutarties nuostatos dėl kalbos vartojimo, mokymosi gimtąja kalba užtikrinimo, švietimo sistemos išsaugojimo, dėl administracinių sprendimų, nebloginančių tautinių mažumų padėties, dėl pilietinių ir politinių laisvių įgyvendinimo.

Ketvirta. Viešosios konsultacijos ir socialinis dialogas su tautinių mažumų atstovais ir jų organizacijomis nebūtų vykdomas dėl pliusiuko, o siekiant išgirsti, suprasti ir įvertinti. Tačiau ir šį kartą, kaip įprasta, be intrigų neapsieita. Realybėje Seimo dauguma nei gero linki, nei stengiasi dėl tautinių mažumų. Labai tikiuosi, kad bent svarstant įstatymo projektą komitetuose bus atsižvelgta į lūkesčius bei tautines mažumas žeidžiančių perteklinių nuostatų, sąvokų vartojimą įstatyme, kurios ir taip imperatyviai privalomos kiekvienam piliečiui ir jau sureguliuotos kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose. O jų papildomas perkėlimas į Tautinių mažumų įstatymą yra neleistinas ir žalingas teisėkūros kontekste. Ačiū.

PIRMININKAS. Tai buvo visi pareiškimai. Registracija.

Užsiregistravo net 4 Seimo nariai. Šiuo faktu ir baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 393 STENOGRAMA

2024 m. birželio 20 d.

Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojas J. SABATAUSKAS

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, pradedame birželio 20 dienos popietinį posėdį, tiksliau, vakarinį posėdį. Prašome registruotis.

Užsiregistravo 61 Seimo narys.

Opozicinių Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos darbotvarkė

Taigi pradedame. Pirmiausia dėl tvarkos. Numatytas balsavimas po kiekvieno įstatymo projekto. Turėkite tai omenyje.

Per šoninį mikrofoną Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šiandien man aktyvi diena. Kolegos, kreipusi į jus visus norėdamas paprašyti pasveikinti Šilutės rajono kurčiųjų bendruomenės narius, šiandien atvykusius į Seimą. Linkime sėkmės ir gerų išpūdžių. *(Plojimai)*

PIRMININKAS. Malonu matyti, kad šiandien Zigmą gausiai lanko jo rinkėjai.

14.01 val.

Tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3494 (pateikimas)

Taigi pradedame darbotvarkės pirmąjį klausimą – Tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3494. Pateikimo stadija. Pranešėjas – E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, noriu pristatyti labai nedidelį įstatymo pakeitimą. Mintis jį parengti kilo po vieno iš Peticijų komisijos posėdžių. Į Peticijų komisiją kreipėsi moteris, kartu su vyru auginanti du neįgalius vaikus. Ši problematika dėl lengvojo automobilio įsigijimo išlaidų kompensacijos asmenims ar šeimoms, auginančioms vaiką su negalia, ir gaunami gyventojų prašymai šiuo klausimu skatina apsvarstyti galimybes tobulinti teisės aktus ir plėsti minėtos kompensacijos skyrimo tvarką.

Trumpai paaiškinsiu. Šeima augina du neįgalius nepilnamečius vaikus. Jie susiduria ir su judėjimo negalia, ir tiems vaikams nustatyti specialieji poreikiai. Šeima pagal šiandien galiojančią tvarką turi galimybę gauti kompensaciją už vieną lengvąjį automobilį, pritaikytą vienam vaikui. Šeima kreipėsi į tam tikras valstybės institucijas ir jai buvo paaiškinta, kad antras automobilis nepriklauso. Ir tėvas, ir mama vairuoja automobilį, abu gali rūpintis abiem neįgaliais vaikais, tačiau valstybė sugeba kompensuoti tik vieną automobilį.

Šita situacija, taip, yra išskirtinė. Žinodamas, kad Peticijų komisijoje dėl formalumų mes turėjome atmesti peticiją, nes šeima nesikreipė dėl tam tikro įstatymo pakeitimo, aš dar atskirai raštu kreipiausi į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją. Konkretaus atsakymo negavau, o nekonkrečiai buvo paaiškinta, kad šeima turi teisę, gali kreiptis, gali prašyti, bus svarstoma ir bandoma išspręsti.

Todėl siūlau paprastą pakeitimą. Tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnyje tiesiog būtų įrašytas papildomas sakinytis: „Šeimai, auginančiai du ar daugiau vaikų su negalia, kuriems nustatytas pirmo arba antro lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (specialusis nuolatinės slaugos poreikis) turi teisę gauti antrą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą lengvojo automobilio ir (ar) jo techninio pritaikymo išlaidų kompensaciją.“

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmoji klausia M. Ošmianskienė. Nematau. I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Sakykite, gerbiamas pranešėjas, ar jūs skaičavote, kiek tai galėtų pareikalauti papildomų biudžeto lėšų? Kokius šaltinius matytumėte? Galbūt žinote skaičius, kiek tokių šeimų yra, apie kokį mastą mes čia kalbame? Kiek aš žinau, ir dabar dėl to techninio pritaikymo tikrai tenka palaukti, nes poreikis yra didelis. Klausimas, kaip jau tą esamą eilę paveiks. Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū už klausimą. Klausydamas linksėjau galva, bet tai nereikia, kad aš tuos duomenis žinau. Kaip tik tų duomenų aš bandžiau išklausti iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, tačiau negavau nė vieno konkretaus atsakymo į savo paklausimą. Bet kuriuo atveju, jeigu po pateikimo šitam įstatymui bus pritarta, net neabejoju, kad reikės Vyriausybės išvados tam, kad žinotume, kiek papildomai lėšų reikės, kad šis įstatymas įsigaliotų.

PIRMININKAS. Ačiū. Jau yra M. Ošmianskienė. Prašome, kolege.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Dėkoju. Viena vertus, suprantu jūsų teikiamą siūlymą ir jo esmę, bet vis dėlto aš gal taip paklausiu. Ar manote, jog tai yra socialiai teisinga, kad mes kažkurioms šeimoms norime pasiūlyti dvigubą kompensaciją tuo metu, kuomet daugeliui žmonių mes apskritai neteikiame jokios, nes biudžetas neleidžia? Tikrai yra ne vienas asmuo, turintis labai sunkią negalią, kuris negauna automobilio kompensacijos ir net jo pritaikymo išlaidų, o tuo metu mes dėl kažko staiga atnešame ir siūlome šią dvigubą lengvatą. Man atrodo, tai yra tikrai socialiai visiškai neteisinga. Pirma reikia išspręsti dėl bazinių dalykų, tada jau kalbėti apie didesnes išmokas kitiems.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū jums už klausimą. Man irgi atrodo socialiai neteisinga, kai ne visi gali gauti tas socialines paslaugas, kurių reikia, bet dar turbūt neteisingiau būtų sakyti, kad ne visi gauna, tai iš esmės niekam tada galbūt neduokime, o tiems, kuriems galbūt šiandien labiau reikia, tai neduokime todėl, kad kažkas anksčiau negavo. Tie asmenys tarpusavyje nesusiję, jie negali tarpusavyje ginčytis ir vienas kitam priekaištų kelti.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš tikrai prisimenu šį pasiūlymą. Aišku, turbūt irgi daugiau suprasčiau, jeigu kiekvienas neįgalusis suaugęs žmogus gautų tą automobilį su įranga ir galėtų juo naudotis, bet ar vis dėlto nemanote, kad geriau didesnę transportą? Galbūt ne du automobilius, o, tarkime, didesnę sumą transportui, pritaikytam vežioti kelis vaikus su negalia, nes iš esmės mes netiesiogiai galime suprasti, kad dar norime aprūpinti žmones, turinčius judėjimo negalią, ir kita – dar duoti automobilį. Galbūt netgi nereikalingas jam būtų ir specialus pritaikymas, bet ar nemanote, kad šiuo atveju būtų galima kitaip spręsti, duoti didesnes lėšas pritaikymui, kad būtų galima naudoti didesnę automobilį? Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Labai ačiū už klausimą. Kaip ir minėjau, jeigu šis įstatymo projektas pereis pateikimo stadiją, tai net neabejoju, kad tą komitetą, kuriam bus priskirtas jo svarstymas, jeigu bus tokia komiteto pozicija, ir pats tikrai palaikysiu, kad išspręstume šią problemą. Aš nesakau, kad ją būtina išspręsti taip. Aš pasirinkau šią būdą, tačiau jeigu komitetas, kuriam būtų priskirtas šito klausimo svarstymas, sugebėtų ją išspręsti kitaip, o ne atmetimo būdu, tikrai visus raginčiau palaikyti ir Seimo salėje.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (MSNG). Mielas kolega, aš pritariu jūsų pasiūlytam įstatymo projektui. Iš tikrųjų žmonės, kurie turi vaikus su negalia, turi užtikrinti ir tiems vaikams pasiekiamas paslaugas. Jeigu vieną reikia vežti į vieną įstaigą, o kitą – į kitą, tikrai tiems tėvams arba vienam iš tėvų yra labai sudėtinga.

Bet aš noriu paklausti, ar jums žinoma dar kita ydinga įgyvendinimo praktika, kad žmonės arba tėvai, turintys neįgalų vaiką, globojantys tokį vaiką, gali įsigyti transporto priemonę, bet tai turi padaryti už savo lėšas ir tik vėliau yra kompensuojama? Žmonės, susidūrę su tokiais problemomis, dažniausiai neturi tų tūkstančių, kad galėtų taip paimiti ir nusipirkti. Dėl to dalis vaikų ir tų tėvų (arba vienas iš tėvų) lieka be transporto priemonės, nes jie neturi tų lėšų, už kurias jie

galėtų tai padaryti. Mano vertinimu, būtų gerai progai pasitaikius pagalvoti apie Socialinės apsaugos ministerijos kreditavimo sistemą ar apie kažkokio finansinio instrumento sukūrimą, kad bent jau po vieną automobilį tie žmonės galėtų įsigyti, nes jiems tokia teisė priklauso.

E. SABUTIS (LSDPF). Gerbiama Rita, atsakydamas į jūsų klausimą, galiu pasakyti, kad visiškai jums pritariu ir neabejoju, kad kartu galėsime kreiptis į naują socialinės apsaugos ir darbo ministrę dėl šio klausimo sprendimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Daugiau nėra norinčių paklausti. Dėl balsavimo motyvų prieš – M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Gerbiama Seimo nariai, nors atrodytų iš pirmo žvilgsnio, kad įstatymo iniciatoriaus teikiamas projektas yra socialiai jautrus ir teisingas, labai noriu atkreipti dėmesį, kad mūsų socialinėje sistemoje yra be galo daug neteisybės. Automobilių išlaidų kompensacijos ir jų pritaikymo kompensacijos yra vienas iš tokių atvejų, kuomet ši kompensacija yra skiriama tik daliai žmonių, kuriems tikrai to labai reikia, o didelei daliai dar vis nesame pajėgūs skirti. Jeigu mes pritartume šiam siūlymui, mes pritartume, kad kai kurie tie, kurie jau gauna, gautų dar ir dvigubai, o tie, kurie negauna, negautų ir toliau. Tai sukurtų dar didesnę neteisingumą ir chaosą mūsų socialinėje sistemoje, todėl tikrai labai kviečiu nepalaikyti šio projekto, nes jisai būtų stipriai socialiai neteisingas.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra daugiau norinčių kalbėti. Kolegos, po pateikimo balsuojame dėl Tikslinių kompensacijų įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3494.

Užsiregistravo 72, balsavo 72: už – 39, prieš – 3, susilaikė 30. Po pateikimo projektui pritarta. Per šoninį mikrofoną A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašau Vyriausybės išvados, čia finansinis klausimas.

PIRMININKAS. Aišku. Dėl Vyriausybės išvados galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Prašome Vyriausybės išvados. Siūlomas pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti rudens sesijoje. Ačiū, pritarta.

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 6, 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, tačiau šiandien dėl jo yra gauta Teisės departamento išvada, kurioje net kelios pastabos dėl galimo prieštaraavimo Konstitucijai. Taigi pagal Seimo statutą projektas keliauja į Teisės ir teisėtvarkos komitetą, kuris turi įvertinti jo galimą prieštaraavimą ar neprieštaraavimą Konstitucijai, todėl šiandien pateikimo procedūros nebus.

14.12 val.

Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 papildymo 125³ straipsniu ir 125³ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1835(3) (pateikimas)

Darbotvarkės 3 klausimas – Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo 125³ straipsniu ir 125³ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-1835(3). Pranešėjas – E. Sabutis. Pateikimo stadija.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiama kolegos, PVM lengvatų klausimai visada yra labai sudėtingi ir sunkūs. Porą praėjusių metų taikėme pridėtinio vertės mokesčio lengvatą šildymui, tai yra šilumos energijai, tiekiamai gyvenamosioms patalpoms šildyti, įskaitant šilumos energiją, perduodamą per karšto vandens tiekimo sistemą, bei karštam vandeniui. Aš šituo įstatymo projektu siūlau dar vieną sezoną šitą lengvatą taikyti, ją palikti.

Taip, yra įvairių pamastymų, kiek tai gali kainuoti biudžetui, yra įvairių paskaičiavimų, tačiau žinome, kad yra dvi šio klausimo pusės. Taip, yra žmonių, kurie turi nedideles pajamas ir skaičiuoja kiekvieną eurą arba kiekvieną centą. Šitai lengvatai pasibaigus nuo naujo šildymo sezono jie turės didesnes išlaidas šildymui ir karštam vandeniui. Tačiau yra ir kitas aspektas, kad iki šiol palūkanos, kurias moka kiekvienas, paėmęs būsto kreditą, nors ir simboliškai pamažintos, tačiau vis tiek yra labai didelės ir tos bankų paskolos, kurias moka tie visi gyventojai, kas turi pasiėmę kreditus, taip pat yra labai didelės. Kas atsitinka tada, kai žmogui reikia pradėti taupyti dėl tam tikrų priežasčių? Dėl šitos priežasties žmonės tikrai patirs daugiau išlaidų ir pradės daugiau taupyti, o taupymas visada atsiliepia sveikatai, socialiniam gyvenimui, kultūriniam gyvenimui ir

taip toliau. Vadinasi, daugiau pinigų išleis vien tik tam, kas buvo susiję su pridėtinės vertės mokesčiu, o mažiau galės patirti gyvenimo džiaugsmo. Todėl siūlome, kad šita pataisa, šitas įstatymo projektas ir šita pridėtinės vertės mokesčio lengvata galiotų dar vieną šildymo sezoną.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų nori klausti du Seimo nariai. Pirmas – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, jūs ne pirmą kartą teikiate šitą įstatymo projektą, žiūriu ten jau daug, daug, daug tų... Norėčiau paklausti, ką patobulinote, nes priimtas sprendimas būna grąžinti iniciatoriams tobulinti arba kad ir pats tobulinate. Ką patobulinote nuo praėito karto?

Ir norėčiau paklausti, gal neišgirdau, vis dėlto kokia suma būtų? Dabar svarstome įvairius būdus, kaip šiek tiek padidinti biudžeto pajamas dėl gynybos reikalų, dėl kitų reikalų. Tai kiek čia, jeigu tęstume, kokios sumos susidarytų? Ačiū.

E. SABUTIS (LSDPF). Preliminariai suma būtų apie 50 arba 60 mln. eurų. Tobulinti čia iš tikrųjų nėra ko, nes šita išimtis anksčiau buvo priimama tokia, kad kartą per metus buvo pratęsiama dar vieneriems metams. Tai aš siūlau lygiai tą patį. Čia išrasti kažko naujo neįmanoma. Siūlau laikytis tos pačios tvarkos, kurios laikėmės pastaruosius porą metų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Norėčiau paklausti. Dabar yra įstatymo projektas kas 3 mėnesius perskaičiuoti energetikos ir dujų kainas, tai už šildymą būtų... Maždaug iki kiek turėtų nukristi ta kaina, kad nereikėtų kompensuoti? Sakykime, jeigu yra gana žema kaina, tai aš įsivaizduoju, kad nebus ir kompensacijos, taip?

E. SABUTIS (LSDPF). Čia nekalbama apie kompensaciją. Šitas įstatymas yra dėl pridėtinės vertės mokesčio lengvatos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Supratau. Atsiprašau.

PIRMININKAS. Nėra norinčių paklausti. Ačiū, pranešėjau. Dėl balsavimo motyvų I. Šimonytė – prieš.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Mielie kolegos, prelegentas čia taip pristatė, tarsi kas nors būtų panaikinęs lengvatą centriniam šildymui. 9 % lengvata centriniam šildymui kaip galiojo, taip ir galios, ir galios visą laiką, kol Seimas neapsispręs kitaip. Tas buvo padaryta dvejų metų laikotarpiui. Bet tai buvo padaryta tada, kai energetikos kainos pašoko labai staigiai. 2022 metais buvo priimtas sprendimas kompensuoti ir tuos 9 % gyventojams apmokant centrinio šildymo sąskaitas. Vis dėlto reikia įvertinti, kad situacija energetikos sektoriuje nuo tų metų labai stipriai pasikeitė, dujų kainos grįžo iš esmės į prieškrizinį, šiek tiek galbūt aukštesnį lygį. Šildymo kainos taip pat susinormalizavo. Dabar ir toliau taikyti tą universalią lengvatą visiems, kai ji taip pat, kaip ir visos kitos lengvatos, yra ir jūsų pačių kritikuojama kaip socialiai neteisinga, nes tą lengvatą gauna ir žmonės, turintys ir didesnes pajamas, ir mažesnes pajamas, bet čia jau tiek to, tiesą sakant, vėl ją pratęsti nėra jokio nei tikslo, nei minties, nei aplinkybių.

Žmonėms, kurių pajamos yra mažesnės, taikoma pinigine socialinė parama, kompensuojant dalį išlaidų. Ta pinigine socialinė parama per šitą laiką buvo taip pat supaprastinta, numatyta, kad nereikia teikti tų prašymų n kartų – užtenka vieną kartą per pusmetį, ir daug palengvinimų žmonėms, kuriems ištis reikia kompensacijų, padaryta. Bet aplinkybės, dėl kurių buvo *nunulintas* pridėtinės vertės mokestis, yra pasibaigusios.

Todėl aš tikrai siūlyčiau kolegoms negrįžti, dabar nebandyti taikyti tų sprendimų, kurie buvo priimti visiškai kitomis aplinkybėmis. Netiesa, kad buvo kas metus pratęsiama, – buvo priimta dvejais metams iš karto. Tie dveji metai baigėsi, dabar mes grįžtame prie lengvatinio 9 % tarifo taikymo.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl balsavimo motyvų už – J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministrė Pirmininkė labai gražiai čia nupaisė, kad energetiniai resursai pinga, viskas čia pinga. Nieko panašaus, niekas nepinga. Niekas čia nenuėjo. Žmonės tiesiog galo su galu nesuduria, todėl prašau balsuoti už.

PIRMININKAS. Kolegos, balsuojame dėl Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo papildymo 125³ straipsniu ir 125³ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIVP-1835.

Užsiregistravo 77, balsavo 74: už – 33, prieš – 18, susilaikė 23. Projektui nepritarta.

Kolegos, turime apsispręsti, ką darysime su projektu. Balsuosime alternatyviai. Kas balsuoja už – gražiname iniciatoriams tobulinti, balsuoja prieš – atmetame.

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 41, prieš – 40. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

14.21 val.

Atmintinų dienų įstatymo Nr. VIII-397 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3902 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Atmintinų dienų įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3902. Pateikimo stadija. Pranešėjas – G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, pristatau lengvą, vasarišką, telkiantį projektą, kuris biudžetui nieko nekainuos, tai yra siūlymas Atmintinų dienų sąrašę įrašyti pirmąjį liepos šeštadienį kaip Giminių dieną. Tai, mano galva, padėtų puoselėti lietuviškas tradicijas. Tai, mano galva, padėtų telkti gimines, ypač tuos, kurie išsisklaidę po visą pasaulį, domėtis savo giminės istorija ir taip didinti pasididžiavimą savo šaknimis.

Na ir taip pat atkreipiu dėmesį, kad Europos Sąjunga ir ypač Lietuva tampa labai vienišu regionu. Taigi tokia Giminių diena pirmąjį liepos šeštadienį padėtų mums ir rūpinantis vienišais savo giminės nariais. Toks trumpas pristatymas. Labai prašau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Matote, koks svarbus įstatymo projektas! Net septyni, norintys paklausti. Pirmasis klausia A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Labai sutinku, kad tai yra vienas svarbiausių šios dienos klausimų.

Gerbiamas Giedriau, matome, kad šiandienos opozicinėje darbotvarkėje, be jūsų projekto, vyrauja tokie klausimai, kai siūloma kažkur sumažinti mokesčius arba padidinti išmokas. Ar jūs nemanote, kad įvedus Giminių dieną reikėtų kompensuoti ir giminės baltaus surengimą? Jeigu sutinkate su šia mano iniciatyva, aš prisidėčiau prie įregistravimo. Siūlyčiau nustatyti, kad kompensacijoje stalo komendantui būtų numatytas papildomas dvigubas apmokėjimas už darbą. Gerai?

G. SURPLYS (LVŽSF). Bet čia tik po darbo valandų. Andriau, ačiū už klausimą. Aš gal pasirinksiu į jį neatsakyti. Bet jeigu rimtai, tai, mano supratimu, mes turime Atmintinų dienų sąrašę Derliaus dieną, mes turime Teismo ekspertų dieną, tai tikrai manyčiau, kad į Giminių dieną, ypač, na, prisiminkite kiekvienas savo giminių susirinkimą ant šieno, tikrai verta pažiūrėti rimtai, nes ko jau ko, bet susitelkimo mūsų visuomenei pastaraisiais metais tikrai trūksta.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia S. Tumėnas.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas pranešėju, kaip jūs sakėte, jeigu jau rimtai, tai aš būsiu kaip kolega K. Masiulis, skeptiškai vertinu šį jūsų siūlymą, juoba kad nėra tokio įtikinamo aiškinamojo rašto. Visai neradau. Tai kas čia paskatino būtent liepos pirmąjį šeštadienį? Ar kad orai tada geriausi būna?

Antra. Ar čia giminės jus taip paerzino, kad jūs tą darytumėte? Ar dar kokia nors rimtesnė yra priežastis?

G. SURPLYS (LVŽSF). Ačiū, Stasy. Aiškinamasis raštas yra parašytas. Yra parašytas ir pranešimas spaudai. Gana plačiai buvo paviešinta. Nežinau, kodėl neprisegta mūsų kompiuteriuose, bet iš tikrųjų jis yra parašytas ir ten iš principo įvardintos priežastys, kurias aš minėjau: domėjimasis savo tradicijomis, savo giminės šaknimis, bendruomenės telkimas. Manęs niekas neskatinė to padaryti. O iš tikrųjų data pasirinkta tiesiog dėl to, kad taip yra įprasta, kad vasarą giminės sugrįžta iš užsienio, suvažiuoja kažkur ir renkasi, pagerbia galbūt ir savo mirusius giminės narius. Atkreipsiu dėmesį, kad nors įstatymo projektas svarstomas tik dabar, bet šį pirmąjį liepos šeštadienį jis sutampa su liepos 6 d., Karaliaus Mindaugo diena, taigi minėti galima pradėti jau dabar, šiais metais.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kai būdavo bulviakasis, mes visas gimines matydavome laukuose, o jau dešimt metų, daugiau, mažai kas jau kasa tas bulves. Jūsų idėjai, Giedriau, aš pritariu, o

šiaip liepos 6 diena, kai visi giedame himną, man atrodo, jau ten visi suvažiuojame, sueiname. Galėtų būti tiesiog užfiksuota liepos 6 diena. Ačiū.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Robertai. Kaip jau minėjau, liepos 6-oji yra Lietuvos valstybės diena, Karaliaus Mindaugo, manau, yra viena svarbiausių metuose švenčių, o tas keliavimas kiekvienais metais per pirmąjį liepos šeštadienį tiesiog sutaptų su savaitgaliu, tai praktiniais sumetimais galbūt ir geras datos pasirinkimas.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Rudelienė. Nėra.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū už pristatymą. Aš, tiesą pasakius, irgi šiek tiek skeptiškai vertinu šį jūsų pasiūlymą, nors tikrai, kaip minėjote, dienų turime įvairių savo kalendoriuje. Galbūt galėtų ir tokia būti. Bet panašų klausimą uždavė, kodėl būtų liepos 6 diena? Man atrodo, kad labiau mūsų giminių Lietuvoje tradicija burtis per Velykas, per Kalėdas, kaip sakote, jeigu norime applanstyti mirusiuosius, tai lapkričio 1, 2 dienas turime. Iš tiesų, kodėl būtų šita diena? Ir, kaip sakote, sutampa šiais metais su liepos 6 diena, bet nebūtinai, nes visiškai arti bus liepos 6, vėl nedarbo diena ir turėsime laisvadienį, kada vėl gali kažkas susiburti. Kodėl būtų šita data pasirinkta?

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Kaip jau minėjau, tiesiog atsižvelgiant į sezoniskumą, atsižvelgiant į tai, kad turi būti savaitgalis ir tokios jau yra, man atrodo, įprastos tradicijos, kad būtų vasarą, sakau, daug kas sugrįžta iš užsienio ir čia nereikėtų supinti su Kalėdomis ar Velykomis, ar lapkričio 1 diena, nes idėja yra šiek tiek platesnė ir šiek tiek gilesnė. Sakau, turėkime omenyje, kad esame labai vienišų žmonių visuomenė, ir tai tikrai tik stiprės, taigi turėti dieną, kuri verstų pagalvoti apie savo platesnį giminės ratą, ypač išsibarsčiusį po visą pasaulį, manau, yra prasmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Gerbiamas kolega, giminės, skirtingai negu draugo, nepasirinksi, tai kartais geriau ir nežinoti, kad kai ką turi giminystėje. Aš noriu paklausti, šiandieną važiauvau į Seimą, klausiau radijo ir mačiau, kaip politologai labai aktyviai aiškinasi vienos mūsų kolegės giminystę ir panašiai. Galvoju, gal po tokių dalykų jums praeitų noras tokius įstatymus teikti, nes kad nereikėtų aiškintis, ką tu ten giminėje turėjai, iš tikro nežinai.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Kęstuti, nežinau, kiek čia skepsio tame paties pasisakyme, bet vėlgi giminių nepasirinksi, kaip ir pats sakote, bet svarbu viską laiku deklaruoti, tai gal ta Giminių diena irgi padės prisiminti, kad reikia deklaruoti viską. Taip atsakyčiau į jūsų klausimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kolegos, tikrai siekis yra sveikintinas ir pagarbus. Turime Motinos dieną pirmąjį gegužės sekmadienį, turime Tėvo dieną birželio pirmąjį sekmadienį. Ir mano klausimas būtų, kodėl jūs būtų ir rinkote liepos 6 dieną, o nepasirinkote pirmojo liepos sekmadienio? Būtų kaip tradiciškai giminei suvažiavus su Mišiomis, su pasimeldimu, su tikėjimu, juk esame krikščionys, ir paskui giminės bendri pietūs, o tada, manau, tai intencijai neprieštarautų nė vienas ir palaikytų. Kodėl būtų nepasirinkote pirmojo liepos sekmadienio? Ačiū.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Valentinai, už palaikymą visų pirma ir priminimą kolegoms, kad tai yra rimtas pasiūlymas, svarbus. Atsakysiu į klausimą: tai data ir yra pasirinkta ne liepos 6 diena, mes čia tik diskutuojame apie tai, nes sutampa šiais metais, bet liepos pirmasis šeštadienis. Pirmasis sekmadienis yra Senelių diena atmintina, tai šeštadienis būtų Giminių diena.

PIRMININKAS. Ačiū, klausia J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gal vertintote, kiek jūsų siūlymas padidins biudžeto įplaukas? Turiu omenyje akcizų įplaukas. Jeigu čia pateiktumėte tokius įkvepiančius skaičius, gal net K. Masiulis pabalsuotų už.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū, Jurgi, už klausimą. Nevertinau, bet akivaizdu, kad tikrai padidintų. Kiek – negaliu pasakyti. A. Veryga išvažiuos į Europos Parlamentą, galėsiu išsamiau. Bet kalbant rimtai, kodėl gi ne. Iš tikrųjų, jeigu giminė burtųsi, tai būtų ir įplaukos.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų jau niekas nebenori klausti, bet jau gana daug išklausinėjo.

G. SURPLYS (*LVŽSF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Atsiprašau, mano ekrane buvo uždengta viena pavardė. Dar vienas vis dėlto nori paklausti. A. Kupčinskas. Atsiprašau.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tikrai labai rimtas projektas. Gerbiamas kolega, noriu paklausti. Iš tiesų giminės nepasirinksi ir giminėse visko yra, bet man keista datos pasirinkimo trajektorija, kodėl būtent liepos mėnesį? Jeigu taip pasižiūrėsime, mes ir Ekonomikos komitete vertiname ir svarstome įvairiausius transporto srautus ir matome, kad daugiausia grįžtančių giminių yra būtent prieš Kalėdas. Tai yra gruodžio mėnesį bus nusamdomi papildomi pigių skrydžių lėktuvai ir taip toliau. Daugiausia giminių sulekia būtent prieš Kalėdas. Kodėl jūs pasirinkote tokią datą? Ar nevertintote šitų statistinių duomenų ir kodėl ne prieš Kalėdas pasirinkote tą datą?

G. SURPLYS (LVŽSF). Man atrodo, aš jau į ketvirtą tą patį klausimą atsakinėju, bet, Andriau, ačiū už klausimą. Kalėdų laikotarpis turbūt ir taip yra pilnas įvairiausių švenčių: yra ir Kūčios, ir Kalėdos, ir antra Kalėdų diena, ir Naujieji metai, po to ir sausio 1 diena, ir Trys Karaliai. Ne apie tai čia kalbama.

Sakau, tikrai pažiūrėkite be sarkazmo į tą idėją. Mes turime Šeimos dieną, bet Giminių dieną būtų šiek tiek plačiau pažvelgti į mūsų išplėstinę, sakykime, šeimą – į senelius, į dėdes, į pusbrolius, į tetas. Manau, iniciatyvų galėtų gimi įvairiausių dėl giminės medžio tyrinėjimo, genealogijos tyrinėjimo, išplėstinių ryšių per visą pasaulį tarp giminių. Taigi čia nebūtinai tikrai apie įplaukų į biudžetą padidinimą.

PIRMININKAS. Dabar jau tikrai nebėra, bet užtat yra norinčių pasisakyti dėl balsavimo motyvų. Už kalba V. Semeška.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Aš manau, po Gynybos fondo ir kitų labai svarbių lydimųjų įstatymų tai tikrai vienas iš išpūdingesnių popietinės darbotvarkės klausimų.

Su giminėmis reikia bendrauti, be jokios abejonės, susitikti, jeigu esame išsisklaidę po visą pasaulį, galima net balių surengti „Teams“ platformoje ir atšvesti. Problema, kaip matėme, kad giminių nepasirinksi ir gali staiga atkreipti žiniasklaidos dėmesį, jeigu į tą balių atvyks tie giminaičiai, kurie turi iššūkių, susijusių su teisėsauga, teismais, arba yra paieškomi. Čia galime prisiminti karalių Mindaugą, kuris radikaliai sprendavo giminių klausimą – tiesiog su jomis atsisveikindavo. Bet pati idėja yra įdomi.

Žinoma, man čia pritrūko lydimąjo įstatymo, kad būtų kompensuotos tam tikros išlaidos galbūt per pajamų mokestį už surengtą balių, jis turėtų būti ne mažesnis kaip 500 eurų, taip pat tam tikros nuolaidos turėtų būti įteisintos prekybos tinkluose tam tikriems skysčiams. Aš manau, kad šis projektas neužbaigtas, bet, manau, po pateikimo bus galima jį komitetuose labai svarstyti keletą metų, kad jeigu jau priimtume dėl giminių gerovės įstatymą ir minėtiną dieną, tai jau taip, kad niekam nekiltų jokių abejonų, kad balius bus pasisekęs. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, pasisakymas turėjo būti už, tačiau iš esmės Ezopo kalba jis buvo prieš, todėl duodu kitam pasisakyti už – A. Dumbravai. (*Balsai salėje*) Prieš jau pasisakė. Chameleonų čia nereikia.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Čia man?

PIRMININKAS. Paskelbtas A. Dumbrava.

A. DUMBRAVA (LVŽSF). Brangūs kolegos, mes kažkaip truputį nuleidžiame juokais, bet tikrai turbūt kiekvienas iš mūsų pastebime, kad mūsų visuomenė truputį paskutiniu metu svetimėja, kažkaip labiau daromės uždari, man taip tikrai atrodo. Šalia tų tikrai tokių komiškų mūsų atminčių dienų šita diena tikrai verta dėmesio. Tikrai prisiminti savo vaikus, savo artimuosius, sukviesti pabendrauti yra labai svarbu. Kaip ir sakiau, esame labai stipriai susvetimėję, susirūpinę tikrai savo reikalais, o giminės sukviesti, kaip būdavo anksčiau, sakykime, senesniais laikais, tikrai jau to nebėra. Todėl nereikia čia paversti humoru – čia labai rimtas dalykas. Manau, kad mes turėtume susitelkti ir tikrai nubalsuoti, dažniau pasikviesti giminės, vaikus, anūkus, močiutes ir pabendrauti, prisiminti juos, pagerbti ir apsikabinti. Labai ačiū. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš, pirmininke, vis dėlto nenoriu pritarti jūsų vedimo sistemai. Aš esu užsirašęs kalbėti prieš. Jeigu kas nors elgiasi nesąžiningai ir negarbingai, tai ne mano kaltė, jūs turite suteikti man žodį.

PIRMININKAS. Aš sutinku, gerbiamas kolega, kad ne jūsų kaltė, bet jūsų frakcijos kolega iš esmės užsirašė ne visai sąžiningai už, o realiai kalbėjo prieš. Mano, kaip posėdžio pirmininko, pareiga įvertinti tokį dalyką. Turime balsuoti. Balsuojame.

Užsiregistravo 82, balsavo 81: už – 45, prieš – 10, susilaikė 26. Po pateikimo įstatymo projektui pritarta. Pagrindiniu komitetu numatytas Švietimo ir mokslo komitetas. Numatyta svarstyti rudens sesijoje. Taip, replika po balsavimo – K. Masiulis dabar gali viską pasakyti, ką galvoja ne tik apie mane, bet ir apie projektą.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gėda. Apie projektą nekalbėsiu, nes jūs atėmėte iš manęs tą galimybę, iš tikro turėjau ką pasakyti, ir jūs atėmėte tai. Tačiau apie jus pasakysiu. Jūs nesate teisėjas. Kiekvienas Seimo narys gali kalbėti taip, kaip supranta – arba už, arba prieš, ir ne jūsų pareiga yra vertinti pasisakymo turinį. (*Juokas salėje*) Jūs tapote teisėju, kuris vertina pasisakymo turinį, ir pasakote: jisai kalbėjo už, o tas kalbėjo prieš, ir, jūsų vertinimu, aš tada nebesuteikiu tam žodžio.

PIRMININKAS. Aš mielai išgirsiu...

K. MASIULIS (TS-LKDF). Jūs neturite tokios teisės.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Prašome. Replika po balsavimo – A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (TS-LKDF). Aš noriu kreiptis į gerbiamą pranešėją, negalėjau balsuoti už, nes mes giminės susitikimą darome ši šeštadienį, tai pavėlavote, negalėjau balsuoti už. Manau, iniciatyva yra gera, bet tą susitikimą laiką kiekviena giminė nusprendžia, kada daryti tuos susitikimus. Tai ar čia reikėtų atskiro įstatymo, kada giminėms susirinkti? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kiekvienos šeimos tradicijų su įstatymu nesusiesime. Per šoninį mikrofoną V. Semeška. Replika po balsavimo.

V. SEMEŠKA (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, jūs tikrai lyg Aukščiausiojo Teismo teisėjas paėmėte ir nusprendėte, kas kaip kalbėjo. Aš balsavau už ir pasisakiau už. Galbūt ta forma jums nelabai patiko, bet vis dėlto jūs atėmėte iš kolegų galimybę pasakyti ir tai nėra visiškai etiška. Nurašykime tai mūsų popietinės darbotvarkės nuovargiui. Bet Giminių diena yra smagi, linksma šventė, kodėl gi ne, galėtų būti minima.

PIRMININKAS. Ir dar per šoninį mikrofoną – G. Surplys. A. Stončaitis – pirmas.

A. STONČAITIS (DFVL). Kolegos, būkime giminiški, nesipykime. O mano balsą prašau įskaityti už. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėl protokolo Algirdo balsas už. G. Surplys.

G. SURPLYS (LVŽSF). Brangieji, visų pirma, nuoširdžiai ačiū, kad įstatymo projektas praėjo pateikimo stadiją. Radvile, ačiū už balsą. O visų antra, čia tos mūsų diskusijos, man atrodo, tik parodė, kad iš tikrųjų kiekvienam iš mūsų giminė yra svarbi. Ir ačiū dar kartą.

PIRMININKAS. Ačiū visiems. Atsakymas V. Semeškai: tikrai nežinau, kaip jūs balsavote. Aš to nesiekiu, tačiau turiu iš ko mokytis – iš pirmojo Seimo Pirmininko pavaduotojo mokausi šiuo klausimu.

14.40 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2612 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3846 (*pateikimas*)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Paramos mirties atveju įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3846. Pateikimas. Pranešėjas – L. Jonaitis.

L. JONAITIS (LSDPF). Laba diena, mielos kolegės, garbūs kolegos. Šiandien noriu atkreipti jūsų dėmesį į labai svarbų klausimą, kuris paliečia ar palies kiekvieną iš mūsų, tai yra į paramą mirties atveju. Mirtis yra neišvengiama ir savaime suprantama kaip gyvenimo pabaigos dalis, tačiau jos sukeltas finansinis krūvis gali tapti sunkiai pakeliamu iššūkiu likusiems artimiesiems.

Kai šeimą ištinka netektis, iškyla daugybė išlaidų: atsisveikinimo ceremonijos organizavimas, laidotuvis, kapavietės tvarkymas. Tai yra tik dalis išlaidų, kurios susijusios su šiuo skaudžiu įvykiu. Deja, dažnai dabartinės paramos ar išmokų sumos yra nepakankamos visoms laidojimo išlaidoms padengti, o iš šių lėšų juk taip pat tenka apmokėti ir likusius mirusiojo išsipareigojimus, komunalinius ir kitus mokesčius, rinkliavas ir kita. Pagal dabartinius duomenis, vidutinės laidotuvių išlaidos gali siekti kelis tūkstančius eurų, apie 1 tūkst. 700–2 tūkst. eurų. Tai yra tik

minimalus skaičius. Tai reiškia, kad daugelis šeimų, ypač tų, kurios jau ir taip susiduria su finansiniais sunkumais, yra priverstos ieškoti papildomų lėšų ar net skolintis. Tai sukelia ne tik finansinį, bet ir emocinį stresą, kuris dar labiau apsunkina šeimas.

Aišku, mūsų šalyje, mirus pensinio amžiaus asmeniui, dar išmokamos dvi mirusio asmens pensijos ir tikslinė kompensacija, jei buvo nustatyti specialieji poreikiai. Tačiau jei miršta jaunas žmogus, faktiškai jokių išmokų negaunama, nebent, jei asmuo buvo dirbantis, galima gauti išmoką iš darbovietės. O jei bedarbis, kas tada?

Labai svarbu, kad mes, Seimo nariai, parodytume lyderystę, solidarumą ir paramą gyventojams tokiomis sunkiais momentais. Mokama laidojimo pašalpa nuo šių metų siekė 440 eurų, todėl neretai artimųjų šeimos susiduria su sunkumais. O šių dienų kontekste, kuomet prekių ir paslaugų kainos ženkliai išaugusios, pinigų, kuriuos skiria valstybė, nepakanka. Todėl per susitikimus su gyventojais apygardoje ir ne tik tenka išgirsti raginimų padidinti šios išmokos dydį. Per dešimt metų, tai yra nuo 2011 metų iki šių metų, laidojimo pašalpa padidėjo nuo 312 iki 440 eurų, iš viso tik 128 eurai, ir tik kai jie kompensuojami. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad laidojimo pašalpa padidėjo tik indeksavimo metu, o realios laidotuvių išlaidos, kaip ir visos kainos Lietuvoje, tik augo.

Todėl siūlau padidinti mirties atveju skiriamas išmokas, padidinti laidojimo pašalpą nuo 440 iki 880 eurų. Padidinta parama padėtų bent iš dalies padengti laidotuvių išlaidas. Jūsų balsas parodytų mūsų, Seimo narių, rūpinimąsi visuomene ir vienybę. Aišku, jeigu imtume truputėlį statistikos, Lietuvoje 2021 metais mirė virš 47 tūkst., gimė 23 tūkst. Tai yra 24 tūkst. skirtumas. 2022 metais mirė virš 39 tūkst., gimė 22 tūkst., skirtumas mažėja iki 17 tūkst. 2023 metais mirė 37 tūkst., gimė 20 tūkst., skirtumas – virš 16 tūkst. Aišku, gerai, kad mirčių šiek tiek mažėja, gimimų šiek tiek didėja. O laidojimo pašalpos: 2022 metais savivaldybėms buvo skirta 17,3 mln., o panaudota 15,8 mln.; 2023 metais buvo patvirtinta 19,3 mln., o panaudota 15,8 mln. Šiais metais skirta 21,3 mln., per I ketvirtį panaudota 4,7 mln. Kviečiu visus jus palaikyti šį pasiūlymą ir pritarti. Dėkoju už jūsų dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūsų nori klausti šeši Seimo nariai. Pirmoji klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielas kolega, iš tiesų labai džiaugiuosi jūsų dėmesingumu, jautrumu žmonėms, ypač netekties atveju. Jūs paminėjote, kad pagal projektą reikės, jeigu tai įsigaliojūt nuo kitų metų sausio 1 dienos, 46 mln. eurų. Aišku, kad ta suma, suprantama, padidėtų dvigubai, nes jūs siūlote dvigubai padidinti laidojimo išlaidas, išmoką laidotuviams. Prašau pasakyti, ar analizavote, kodėl 16 bazinių socialinių išmokų dydžių, o ne 15, ne 20? Kokiu pagrindu buvo pasirinktas būtent tas konkretus skaičius 16?

L. JONAITIS (LSDPF). Na, analizuojant mūsų kaimynų latvių, estų, lenkų patirtį, šios išmokos yra kur kas didesnės. Taigi, kad lygiuotumės šiek tiek į savo kaimynus, ir buvo pasirinkta ši suma.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Na, iš pradžių pagalvojau taip: socialinis jautrumas, viskas gerai, būdinga ir jūsų partijai, ir ypač jūsų partijos pirmininkei. Tą visi pastebime ir pasidžiaugiame, bet žiūrėkite, kaip jūs pateikimo metu, gerbiamas kolega, pasakėte: juk reikia apmokėti ir mirusiojo išpareigojimus. Jeigu kalbama apie tai, kad valstybė turi duoti mirusiojo artimiesiems daugiau pinigų, kad šitie jo skolas kazino, kaimynui ar dar kam nors apmokėtų, tai atleiskite! Tai yra laidotuvių pašalpa, o ne mirusiojo išsiskolinimams ar išpareigojimams apmokėti. Tai šitokio dalyko aš nesuprantu. Tada kiekvienas, turėdamas gal sveikatos problemų, drąsiai prašvilpinės, skolinisis, nes valstybė – geroji tetulė, ji sumokės didelę laidojimo kompensaciją artimiesiems. Nepykite ir gal paaiškinkite šį aspektą, ką jūs čia turėjote omenyje sakydamas, kad apmokės mirusiojo išpareigojimus?

L. JONAITIS (LSDPF). Mielas kolega, kaip sakiau, taip ir įstatymais yra numatyta, kad komunalinius ir kitus mokesčius, susijusius su... ne praloštus pinigus kazino ar kitas pramogų išlaidas apmokėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Eugenijus dalį mano klausimo paklausė. Bet tai net ir komunalines sąnaudas, nes šiaip žmogus palieka kažkam butą, gal paveldėtojas ir susimokės. Gerai, bet čia ne

klausimas, jau tik pastaba. Aš tada paklausiu: ką jūs turėjote omenyje sakydamas, kad tai palies mus kiekvieną?

L. JONAITIS (*LSDPF*). Kaip?

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Tai, kad mirsime mes kiekvienas, žinau, bet jau tada *da lampački*, kitiems tai lai rūpi.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Vis tiek mes esame Lietuvos piliečiai, turime pasirūpinti visais ir mirusius išlydėti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Kalbėdami ne valstybine kalba, galėtumėte nors išversti lietuviškai, ką tai reiškia. Klausia A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Ačiū už pristatymą, klausimo pateikimą. Labai simboliška: ką tik buvo pristatytas klausimas dėl giminių pažymėjimo, dabar eina kitas klausimas dėl mirties. Gerbiamas pranešėjas, tai galbūt jūs atlikote kokią nors papildomą analizę ir turite bent jau statistiką, kokią dalį paliečia, sakykime, tas nepriteklis ir įsiskolinimas nuo laidojamųjų... nuo poreikio? Kokia dalis susiduria su šia problema?

L. JONAITIS (*LSDPF*). Šitokių tyrimų neatlikome, tačiau kalbėjomės su savivaldybių darbuotojais. Tai nėra labai didelės išlaidos ir kažkaip nelabai fiksuoja tokių įsiskolinimų, tačiau, sakau, dėl buto, dėl elektros, dėl šildymo žmonėms atsiranda tokios...

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano klausimas būtų dėl vaikų. Kai šeimą ištinka nelaimė, miršta vaikas, tai išmoka tikrai yra apgailėtina, gal 400 su kažkiek, tai kaip šioje situacijoje? Ir gal yra paskaičiuota, kiek yra apsidraudusių? Yra toks gyvybės draudimas, kiek juo apsidraudusių ir kiek neapsidraudusių Lietuvoje, gal yra skaičiai? Ačiū.

L. JONAITIS (*LSDPF*). Tokių duomenų nesurinkome, tačiau bendraujant su ministerijos darbuotojais dėl šitų sumų, kurios pagal apskaičiavimą yra skirtos savivaldybėms, matyti, kad nemažos sumos sutaupomos. Aš galvočiau, kad dalis yra apsidraudusių žmonių, kurie gal nepasinaudoja net.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega, jūsų jau paklausė visi, kurie norėjo paklausti. Dėl balsavimo motyvų už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš vadovausiuosi pirmininko pateikta logika, kad jeigu nori kalbėti prieš, kalbėk už, užsirašyk, tai taip ir darysiu dabar, kol šitas pirmininkas pirmininkaus. Stengsiuosi kiekvienu klausimu kalbėti, kad suprastų vieną kartą, kaip reikia vis dėlto pirmininkauti. Tai, kaip aš supratau, šermenys – be galo rimta giminių susiejimo diena yra, nežinau rimtesnės, tai gal nenustatykime tada konkrečios datos? Kadangi čia dar pinigų mes pridedame, tai, pasirodo, šermenys yra giminių susiejimo diena, kai dar valstybė duoda galimybę pasibūti toms giminiams. Bet dabar yra vienas konfliktas ir man, ir visiems. Kadangi čia pranešėjas pasakė, kad kiekvienas asmeniškai turime interesą, tai aš turėčiau nusišalinti kaip ir visi – mes turime interesą. Dar kolega sakė, kad čia būtų geriausia, kad avansu gautų tuos pinigus, nes po mirties kaip ir intereso nebelieka. Tai, kolegos, labai daug prieštaravimų yra, kad balsuotume už šitą įstatymą.

PIRMININKAS. E. Gentvilas dar kartą pakalbės prieš.

E. GENTVILAS (*LSF*). Na, aš tikrai prieš nebenorėdamas pokštauti, o tik atkreipdamas dėmesį į tą dalyką. Valstybės išmoką mirus artimam asmeniui gauna visi, nepaisant to, ar jie yra įsiskolinę, ar paskolinę, ar rūpestingai, apdairiai gyveno, ar sveiką gyvenimo būdą, ar nesveiką, ir, kas svarbiausia, gauna ir tie, kurie yra apsidraudę, ir tie, kurie nėra apsidraudę. Kitaip sakant, gerbiamas kolega Liudai, jūs čia skatinate, kad valstybė mokėtų bet kuriuo atveju bet kam ir vis didesnes ir didesnes sumas: ir tam, kuris apdairiai, racionaliai, protingai, atsargiai, galvodamas apie artimuosius ar apie savo sveikatą nugyveno gyvenimą, ir tam, kuriam visiškai nusispjauti, – jo artimieji gaus vis didėjančias ir didėjančias išmokas.

Aš negaliu taip pro pirštus žiūrėti į valstybės biudžeto lėšų taškymą. Nepaisant to, kad gal jūs būsite valdžioje, o mes būsimė opozicijoje, bet kurioje situacijoje aš noriu galvoti apie valstybės biudžeto pinigų racionalų naudojimą. Jeigu čia atsirastų, pavyzdžiui, toks dalykas, kad apsidraudęs gyvybę žmogus kaip tik paskatinamas didesne išmoka – eikite ir drauskitės, tai būtų

racionalus argumentas, o dabar bet kas, bet kokį gyvenimo būdą gyvenęs, bet kaip besielgęs žmogus ar skolų prisidaręs žmogus gaus padidėjusias valstybės išmokas. Nesutinku.

PIRMININKAS. Vadovaujantis K. Masiulio logika, kadangi sakė: visi turėtume nusišalinti, tai reikėtų bendru sutarimu pritarti, kad nereikėtų niekam balsuoti. Ne? Ne tai jūs turėjote omenyje? Gerai. Tada balsuojame.

Užsiregistravo 91, balsavo 91: už – 37, prieš – 6, susilaikė 48. Projektui po pateikimo nepritar-
ta. Galime grąžinti iniciatoriams tobulinti? Galime. Pritarta bendru sutarimu.

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto papildymo... (*Balsai salėje*) Prašau? Taigi bend-
ru sutarimu grąžiname tobulinti. (*Triukšmas salėje*) Viskas, per vėlu, užfiksavau. Niekas nepriešta-
ravo. (*Triukšmas salėje*)

14.56 val.

**Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 papildymo 80^s straipsniu“
projektas Nr. XIVP-3760 (pateikimas)**

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto papildymo 80^s straipsniu projektas Nr. XIVP-
3760. Pateikimo stadija. Pranešėjas – K. Vilkauskas. (*Balsai salėje*) Kolegos, nereikia miegoti.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiamas pirmininke. Mielai kolegos, šis įstatymo pro-
jektas dėl gausiausios socialinės grupės – vyresnio amžiaus žmonių. Valstybės duomenų agentū-
ros duomenimis, 2023 metais 65-erių ir vyresnio amžiaus asmenų Lietuvoje buvo virš 600 tūkst.
Tai sudaro beveik 19 % vyresnio amžiaus žmonių. Vyresnio amžiaus žmonės, kaip ir visi, susidu-
ria su įvairiomis problemomis, tokiomis kaip socialinė atskirtis, diskriminacija, skurdas, prasta
sveikata ir prieigos prie paslaugų trūkumas.

Todėl ilgai neįtikinėdamas jūsų norėčiau pasiūlyti kartu su kolegomis, kurie pasirašė šį įsta-
tymo projektą, galų gale Seime sukurti Vyresnio amžiaus žmonių reikalų nuolatinę komisiją. Visi
Lietuvos senjorai, vyresnio amžiaus žmonės padėkos, kad jie galų gale turės kur spręsti savo klau-
simus, savo aktualias problemas. Mes ilginisime jų gyvenimo amžių ir nereikės, kaip prieš tai nag-
rinėjome įstatymą, galvoti, kaip čia tas išmokas didinti. Dar vienas motyvas – kitą savaitę bus re-
gistruojamas Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymas.

Taigi, mieli kolegos, kviečiu palaikyti ir visi Lietuvos senjorai jums padėkos. Ačiū. Laukiu
klausimų.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti devyni Seimo nariai. Pirmas klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Mielas kolega, bičiuli Kęstuti, dėkoju, sveikinu. Pagaliau baigsis
diskriminacija, nes jie irgi turi turėti savo komisiją, jiems irgi turi būti atiduota pagarba, pagerbti
už visą atitarnautą gyvenimą tie, kurie statė, kūrė miestus, prisidėjo prie Lietuvos istorijos. Tai
tiek. Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, kolega.

PIRMININKAS. Klausia R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (DFVL). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielas kolega, išties visada žaviuosi jū-
sų energingu, išraiškingu įstatymo pateikimu. Čia komplimentas jums.

Jūs puikiai žinote, kad Seime veikia vienuolika komisijų. Prisimenu, kažkada buvo Šeimos ir
vaiko reikalų komisija ir daug kitų komisijų, dalį jų funkcijų kaip tik paskyrė, priskyrė Socialinių
reikalų ir darbo komitetui. Socialinių reikalų ir darbo komitetas išties labai atsakingai atlieka savo
darbą ir daug dėmesio skiria jūsų paminėtai grupei – būtent senjorų gyvenimo sąlygoms, jų pen-
sijoms ir taip toliau, ir taip toliau. Ar nemąstėte apie tai, kad galbūt iš tikrųjų pakaktų daugiau
funkcijų ar dėmesio skirti komiteto veiklai arba siūlyti įsteigti pakomitetį? Tas irgi būtų įmanoma.
Ar ta atskira komisija, na, turėtų tokį didesnę veiklos rezultatą? Ačiū.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū. Manau, kad nuolat veikianti komisija yra tikrai labai geras
įrankis, tuo labiau, paminėsiu, kad rengiamės įstatymą užregistruoti. Jis tikrai bus užregistruotas
– Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymas. Ir tikrai ta komisija turės veiklos, bū-
tent kryptingos veiklos. Aš manau, kad tai yra labai logiška. Noriu pasakyti, kad pats lankiausi

trečiojo amžiaus universiteto diplomų įteikimų ceremonijoje. Kai kilo ta mintis, tikrai visi vyresnio amžiaus žmonės, visi senjorai labai pritarė šios komisijos steigimui.

PIRMININKAS. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš porą klausimų turiu. Pirmas klausimas yra toks. Jums 50 metų, aš esu už jus vyresnis, tai čia kalbama apie mane. Bet A. Vinkus už mane irgi yra vyresnis, tai čia, pasirodo, kalbama apie jį – ne apie mane. Tai kas čia yra tas vyresnis, kuris iš mūsų yra tas vyresnis?

Antras klausimas būtų: yra jaunesnių čia už mane, už jus yra jaunesnių, tai čia jie apie mus toje komisijoje šnekės ir kažką veiks? Ar teisingai suprantu?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Taip, Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatyme, kuris yra užregistruotas, būtent apie tai ir kalbama, na, kas yra vyresnio amžiaus. Sakykime, atrodo, kad galbūt 60 metų, bet jis jaučiasi viduje kaip keturiasdešimtmetis. Vėlgi skirtingai galite interpretuoti. Šiaip pagal statistiką, kurią minėjau, virš 65 metų amžiaus žmonių Lietuvoje yra per 600 tūkst.

PIRMININKAS. Klausia M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš visgi norėčiau gal labiau atkreipti dėmesį į tai, kad šalia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos veikia neseniai reformuota Vyresnio amžiaus žmonių reikalų taryba. Jos atstovavimas yra išplėstas ir trečiojo amžiaus universiteto atstovais. Rotuojamu principu keičiasi pirmininkai tos patariamiosios tarybos. Joje yra aptariamai ir visi svarbiausi teisėkūros klausimai. Ten gali iškelti kiekviena senjorams atstovaujanti organizacija ir savo tam tikrą darbotvarkę. Taip pat tai, ką jau minėjo ir gerbiama Rima apie Socialinių reikalų ir darbo komitete vykstančius procesus. Ar nemanote, kad bus šiek tiek per daug fragmentacijos skirtingų institucijų ar skirtingų instrumentų, kuriuose bus kalbama apie pagyvenusių žmonių klausimus? Ar nevertėtų tiesiog naudotis tais, kurie jau yra ir yra veikiantys gana sėkmingai?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama Monika. Analogija yra su Jaunimo reikalų komisija. Juk irgi yra Jaunimo reikalų taryba, LiJOT'as yra, taigi irgi yra įkurta komisija. Aš manau, kad ši socialinė grupė, dar kartą pakartosiu, labai didelė ir didėjanti, tikrai verta daugiau dėmesio. Manau, kad tikrai ta komisija galėtų dar labiau koordinuoti, dar tikslingiau spręsti senjorams ir vyresnio amžiaus žmonėms rūpimus klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, tarkime, įkūrėme komisiją. Koks būtų pirmas jūsų uždavinys ir kokį darbo planą padarytumėte dabar? Ko trūksta? Koks pirmas?

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Tai yra įstatymo projekte, aš galiu pacituoti.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš mačiau.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Matėte, ar ne, visus? Tai aš gal nekartosiu. Iš tikrųjų svarbu, kad mes aiškiai, konkrečiai, sakykime, pateikę projektą, pateikę Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymą, nusimatę kryptis, aiškiai ir kryptingai dirbtumėme. Ir tos komisijos koordinavimas, kalbant apie visus, na, yra segmentavimas, kaip gerbiama Monika minėjo, tai galbūt bus kryptingiau ir stipriau veikiama, greičiau pasiekiami galbūt ir tikslai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Jūs sakote – fragmentuota. Tai būtent Seime ir turi atsirasti tokia komisija, kad ir teisėkūros klausimai būtų, ir parlamentinė kontrolė. Šita amžiaus grupė tikrai verta pagarbos ir dėmesio. Kas susidūrėte su problemomis, kokias ji turi, tai iš tikrųjų turbūt suprantate, kad tai yra labai labai svarbu. Aš tikrai palaikau ir pasirašiau, kad būtų tokia komisija.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Labai ačiū gerbiamai Vilijai, kuri irgi pasirašė šį įstatymo projektą kaip ir gerbiamas S. Jovaiša ir kiti kolegos. Iš tikrųjų, matydami būtent tos komisijos reikalingumą, kolegos pasirašė šį įstatymo projektą. Labai ačiū, gerbiama Vilija.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, jūsų pasiūlymas tikrai vertas dėmesio, bet dabar iki sesijos pabaigos likus kelioms savaitėms, kaip jūs įsivaizduojate tos komisijos darbą? Ar ji dirbs visą vasarą, norėdama kažką nuveikti, nes praktiškai čia jau pavėluotas reikalas, mano manymu? Nebent dirbs vasarą.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Angele. Nemanau, kad čia pavėluotas reikalas. Labai džiugu, kai Seimas padarys gerą darbą dabar, kitas Seimas tęs šitos kadencijos Seimo pradėtus darbus. Plius, kad įsigalios nuo spalio 1 dienos. Manau, tikrai bus laiko komitete pasvarstyti šios komisijos tikslus ir užduotis. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aišku, matyt, skirtingos problemos. Kai pats lankausi trečiojo amžiaus universitete, tai žmonės labiausiai džiaugiasi, kai yra mintis apie veiklos krepšėlį ir apie papildomą finansavimą jų veikloms, kas yra labai svarbu. Bet mano klausimas yra konkrečiai jums arba jūsų frakcijai, nes teikiate tokį pasiūlymą, kuris susijęs su vyresniojo amžiaus žmonėmis, kaip pats paminėjote. Ar asmeniškai jūs ir jūsų frakcija išnaudoja visus instrumentus, nes suprantu, bent jau pagal pateikimą, kad Seimas netinkamai atstovauja vyresnio amžiaus žmonėms? Ar asmeniškai jūs išnaudojote visus instrumentus, frakcija irgi išnaudojo visus instrumentus, kad tas atstovavimas, *atstovėjimas* vyresnio amžiaus žmonių būtų tikrai kokybiškesnis, nes dėl projekto klausimas yra toks: kam prireikė teikti tokį projektą?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas kolega, už klausimą. Tikrai daugelis įstatymų, kuriuos teikia mūsų frakcija ir jūsų frakcija, ir kiti, susiję būtent su šia socialine grupe. Tai yra ir visokių kompensacijų klausimai. Manau, kad būtent šita komisija, nes sako, kad kažko Seimas, sakyme, nesukoordinuoja... Čia yra tikrai didelis pagalbinis įrankis būtent spręsti ir dar aktyviau šiuos klausimus kelti. Tikrai siūlau įsijungti visoms frakcijoms. Asmeniškai pats dalyvavau būtent Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projekto rengimo grupėje, kur tikrai mes diskutavome. Ir iš pat pradžių irgi buvo kalbama ne apie įstatymą, apie rekomendacijas. Bet pati grupė, kurioje yra įvairių frakcijų atstovų, apsisprendė, kad būtent šitas įstatymas yra reikalingas. Ne rekomendacija, bet įstatymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Deja, laikas, skirtas projektui, baigėsi. Tai dabar klausysimės pasisakymų dėl balsavimo motyvų. Už – E. Jovaiša.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji, 600 tūkst. žmonių yra milžiniška visuomenės dalis. Ir dabartinė medicina, dabartinis gyvenimo ilgumas yra jau visiškai kitokie, negu buvo prieš 10, prieš 15, prieš 20 metų. Šita visuomenės dalis yra pajėgi dar labai daug duoti visuomenei. Tai yra iš tikrųjų reikšminga, ir visas pasaulis, Vakarų pasaulis, pabrėžiu, tai supranta ir vyresnio amžiaus žmonių politiką suka taip, kad jie galėtų kuo labiau, visavertiškiau įsiliesti į visuomenės gyvenimą. Pasakysiu, ir mokslo atžvilgiu dar yra daugybė pajėgių mokslininkų, kurie galėtų įsijungti ir toliau dirbti prie įvairių mokslinių projektų. Deja, jiems nėra numatytos nei finansavimo sąlygos, nei galimybės dalyvauti projektuose. Todėl tokios komisijos sudarymas ir jos nuolatinė veikla yra tikrai ne vaikų žaidimas, o labai reikalinga priemonė visuomenės gyvenimui reguliuoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalba K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Pirmoji pastaba. Norėčiau pasakyti, kad sąvoka „vyresnis“ yra labai abstrakti ir reikėtų ją keisti. Penkerių metų Jonukas yra vyresnis už trejų metų Petriuką, bet jie nėra pagyvenę ir nėra senjorai. Tai sąvoka „vyresnis“ labai jau tokia slidi, ta sąvoka. Geriau jau tą komisiją, jeigu ji būtų pagrįsta, vadinti „pagyvenusių žmonių“, „senjorų“ ar dar kokia komisija, jeigu reikėtų tokios. Aš nesuprantu, nuo kada jūs skaičiuojate – jūs kaip 50-metis jau pagyvenęs, o 45 metų – ne? Tai dabar jau net stipriai nusigyvenęs galbūt, kad tokias idėjas tesugebate pasiūlyti.

Dabar pažiūrėkime, tos pagyvenusių žmonių problemos yra, niekas jų negali paneigti. Bet jos kaip ir vidutinio amžiaus žmogaus, kaip ir jauno žmogaus problemos yra pasklidusios po įvairiausias sritis. Jaunimui gal švietimas aktualiausia tematika būtų, sakysime, senimui galbūt gydymas būtų aktualiausia tematika. Bet jūs paminėjote, kad yra trečiojo amžiaus universitetai, laisvalaikis ir darbas. Po skirtingas ministerijas išsiskaidė, lygiai taip pat Seime po komitetus. Komitetai daug svaresni nei komisijos. Tai kam čia reikia? Čia jums reikia dar kažkokio vieno posto kam nors įsteigti? Ar čia jūs suskaičiavote, kad dabar kažkas dėliojasi, jūs galite gauti ką nors? Nežinau. Kas čia – prieš rinkimus susireikšminsite? Keisti siūlymai.

PIRMININKAS. Ačiū. Pasisakė visi norintys. (*Balsas salėje*) Replika bus po balsavimo. Dabar balsuosime, gerbiami kolegos, dėl įstatymo projekto, tai yra dėl Seimo Statuto projekto papildymo 80⁵ straipsniu, kurį pristatė K. Vilkauskas.

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 45, prieš – 7, susilaikė 50. Po pateikimo nepritarta.

Kolegos, ar galime gražinti iniciatoriams tobulinti bendru susitarimu? Ne. Balsuojame alternatyviai. Kas už tai, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, kas prieš, balsuoja už atmetimą. (*Balsai salėje*) Tobulinti galima, pavadinimą pakeisti.

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 51, prieš – 52. Projektas atmestas.

Per šoninį mikrofoną – K. Vilkauskas. Replika po balsavimo.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, šiek tiek apmaudu. Atsakymas Kęstučiui. Pagyvenusių žmonių vardą, atsiprašau, vyresnio amžiaus žmonių statusą ir vardą pasiūlė patys senjorai, jeigu taip vadinsime, trečiojo amžiaus universiteto ir visi kiti. Būtent jie nori, kad būtų įvardinti kaip vyresnio amžiaus žmonių grupė, ne pagyvenusių, ne senjorų, bet vyresnio amžiaus. Tai va tiek informacijos. Ir tikrai, na, ką darysi, manau, kad ši komisija vis tiek kelią prasiskins. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar tikrai norite pasisakyti? K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Aš norėčiau pasakyti, kad aš esu jaunesnis už poną A. Vinkų, vadinasi, aš noriu būti vadinamas jaunesnio amžiaus žmogumi.

15.14 val.

Statybos įstatymo Nr. I-1240 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11¹, 12, 14, 15, 17, 18, 22, 24, 26, 27, 27¹, 28, 34, 37, 39, 47, 49, 51, 52¹, 53, 55, 56, 57, 59 straipsnių, šeštojo skirsnio pavadinimo, 1 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11², 27², 68 straipsniais įstatymo Nr. XIV-2413 3, 4, 9, 15, 18, 20, 21, 22, 27, 30, 34 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2522 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3840 (pateikimas)

PIRMININKAS. Kitas darbotvarkės klausimas – Statybos įstatymo daugelio straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3840. Pateikimo stadija. Pranešėjas – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Labai trumpai pristatysiu, nes čia tokio techninio pobūdžio įstatymo projektas – pasiūlymas perkelti dalies naujosios Lietuvos Respublikos statybos įstatymo redakcijos nuostatų įsigaliojimą iš 2024 m. lapkričio 1 d. į 2025 m. liepos 1 d. Atidėjimas leistų efektyviau koordinuoti įvairias teisės aktų pakeitimo iniciatyvas, atsižvelgiant į vykdomus procesus, susijusius su statybos leidimų išdavimo tvarkos keitimu. Taigi, gerbiami kolegos, prašau palaikymo.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti vienas, bet užtat aplinkos apsaugos ministras S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Kęstuti, vis tiek čia ne techninis pakeitimas arba tai yra priekaištai ministerijai, kad galbūt kažką vėluoja, kodėl vėluoja, kas vėluoja, tai labai norėčiau išgirsti pastabas. Tai viena.

Antra. Jūs siūlote atidėti įstatymą, kuris jau įsigaliojo ir tai pasako Teisės departamentas, kad įsigaliojusio ir veikiančio įstatymo įsigaliojimo neįmanoma atidėti, nes jūs turinio nekeičiate, jūs keičiate tik įsigaliojimo datą.

Trečias klausimas. Statybos įstatymas, kai jis buvo priimtas, paskui jį ėjo 14 lydimųjų įstatymų. Kodėl jūs 14 kitų lydimųjų įstatymų nekeičiate?

Ir paskutinis klausimas. Mes turėjome paruošti 70 poįstatyminių teisės aktų, lygiai 68 jau yra patvirtinti, liko patvirtinti du iki lapkričio 1 dienos. Tai kokias jūs matote problemas? Atėjote, sakote, techninis pasiūlymas, bet, atsiprašau, nematau aš problematikos.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Gerbiamas ministre, galiu patikslinti. Pavyzdžiui, dėl statybos ekspertizės, nes yra tikrai labai svarbus klausimas. Žinote, kad prieš tai įstatyme buvo priimta, kad statybos ekspertizę gali vykdyti nebūtinai atestuoti asmenys, tai, žodžiu, esmė daugiausia būtent dėl šio klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau nėra norinčių klausti. Dėl motyvų pasisakantis yra tas pats, kuris ir klausė. Gal nenorėsite jau?

S. GENTVILAS (*LSF*). Trumpai. Aš siūlau atmesti įstatymą, nes jis tiesiog yra labai keistas – siūlo atidėti įstatymo įsigaliojimą be turinio pakeitimo, o įstatymas jau yra, kai kurios nuostatos įsigaliojusios, 68 poįstatyminiai aktai iš 70 patvirtinti. Į turinį neapeliuojama, kad yra problematika, informacinės sistemos yra atnaujinamos ir turi būti atnaujinamos. Tai nematau problemos,

nes gerbiamas Kęstutis nepasakė kritikos kažkam. Dėl turinio jis klausimų neturi, yra tik įsigaliojimo datos pakeitimas. Tai kviečiu atmesti.

PIRMININKAS. Nėra norinčių daugiau kalbėti, tai balsuojame dėl Statybos įstatymo projekto Nr. XIVP-3840 pateikimo stadijoje.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 35, prieš – 20, susilaikė 49. Įstatymo projektui nepritarta.

Kadangi jau pasisakantys dėl motyvų siūlė griežtesnį nuosprendį dėl įstatymo projekto, jam nepritarus, taigi, balsuojame alternatyviai: už – grąžinti iniciatoriams tobulinti, prieš – bus už atmetimą.

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 41, prieš – 64. Projektas atmestas.

15.19 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl būtinybės iš esmės keisti valstybės požiūrį į mobingą darbo vietoje“ projektas Nr. XIVP-3803 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl būtinybės iš esmės keisti valstybės požiūrį į mobingą darbo vietoje“ projektas Nr. XIVP-3803. Pranešėja – O. Leiputė. Prašom, kolege.

O. LEIPUTĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, leiskite rezoliuciją pradėti neseniai gauto laiško citata: „Mobingas palaužė psichologiškai, fiziškai, morališkai, finansiškai, tiesiog keletą kartų stovėjau ant bedugnės krašto, bet susivaldžiau, nes pagalbos iš įstaigos steigėjo – jokios, nuoroda – eik į teismą. Bet ar pagalvoja, kad neturiu jėgų, finansų, sutrypta, palūžusi? Nors sąžiningai dirbau, mokėjau mokesčius, teikiau sergantiems pagalbą. Kito darbo nesusirasiu, nes išdrįsau viešai pranešti.“ Ši slaugytoja bylinėjasi ketverius metus.

Neseniai, tai yra balandžio mėnesį, mus pasiekė vieša informacija apie nusižudžiusią medicaną Kaune. Labai norėtusi, kad nei tokių veiksmų, nei įvykių, nei informacijos pas mus nebūtų, todėl ir teikiame šią rezoliuciją. Aš nenoriu neigti vykstančių pokyčių ar bandymų keisti situaciją, tačiau tikrai negalime apie tai nekalbėti, kol tokie laiškai, įvykiai kartojasi. Rezoliucijos tekstą jūs visi turite. Dėl laiko, matyt, aš visos jos neskaitysiu, bet norėčiau pateikti keletą akcentų.

Lietuvos Respublikos Seimas, reikšdamas susirūpinimą dėl to, kad kasmet daugėja skundų ir pranešimų, kuriuose keliamas klausimas dėl psichologinio smurto, skaičius; atkreipdamas dėmesį į tai, kad tyrimai rodo, jog mobingą darbe dažniau nei kiti patiria švietimo, aptarnavimo sričių, pagalbos tarnybų darbuotojai; Lietuvoje mobingą patiria net trečdalis medikų, dėl to, anot apklausų, daugelį jų aplanko mintys apie traukimąsi iš darbo, emigraciją ar savižudybę; įspėdamas, kad reguliariai besikartojantys incidentai, kartais susiję ir su savižudybės atvejais, rodo, kad egzistuojanti reguliavimo ir prevencijos sistema gali būti nepakankama, todėl būtina ieškoti efektyvesnių sprendimų, ragina Vyriausybę parengti ir įgyvendinti nacionalinę strategiją, skirtą kovai su mobingu darbo vietoje, ypatingą dėmesį skiriant sveikatos priežiūros įstaigoms; skirti tam lėšų; užtikrinti, kad darbuotojai ir darbdaviai galėtų vadovautis aiškia mobingo, kaip elgesio tipo, apibrėžtimi, įskaitant internetinį, virtualų, nuotolinį mobingą, ir būtų aiškiai nustatytos procedūros, kaip pranešti apie mobingą ir jį tirti; skatinti darbuotojus pranešti apie tokius atvejus; palengvinti mobingo įrodymą ir užtikrinti teisinę pagalbą, ypač procesui persikėlus į teismus; užtikrinti darbo vadovų atsakomybę tiek dėl vertikaliojo, tiek dėl horizontaliojo mobingo; skirti ypatingą dėmesį atvejams, kai vertikaliojo mobingo priemone tampa manipuliavimas darbo užmokesčiu; darbo vietoje kurti tokią aplinką, kad mobingą patiriantys darbuotojai jaustų paramą ir palaikymą.

Taip pat raginame aukštojo mokslo įstaigas patvirtinti ir taikyti vidaus tvarkas, skirtas atpažinti ir tinkamai reaguoti į psichologinį smurtą, įskaitant mobingą aukštosiose mokyklose, ypač įstaigose, kuriose rengiami sveikatos priežiūros specialistai. Taip pat raginame visuomenę netoleruoti mobingo. Tiek trumpai.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jums nori pateikti klausimus septyni Seimo nariai. Pirmoji – P. Kuzmickienė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Miela kolege, tikrai jums ir kitiems kolegoms dėkoju už keliamą klausimą. Iš tiesų mobingas yra problema. Man atrodo, ją stengiamės suvokti iš esmės nuo 2019 metų įvykių vienoje iš gydymo įstaigų, kuomet pamatėme visą šio reiškinių kaip blogybės esmę,

kas vyksta įstaigose, kaip reikia dabar sutelkti dėmesį, ieškoti išeičių, kaip spręsti. Man atrodo, būtent tada iš esmės prasidėjo tas mūsų galvojimo kelias, kaip spręsti mobingo problemas. 2022 metais tobulintos Darbo kodekso nuostatos, įvestos naujos priemonės ir Darbo inspekcijos požiūris, man rodo, leidžia tų tikslų siekti. Jeigu mes matome 2019 metais vieną kreipimąsi į Darbo inspekciją dėl psichologinio smurto ir mobingo apraiškų, tai dabar tie skaičiai, mano nuomone, rodo, kad iš tikrųjų visuomenė sąmonėja ir supranta, kad turi galimybę kreiptis dėl ištinkančių problemų. Mes matome, Darbo kodekso 30 straipsnyje mobingo apibrėžtis yra gerokai platesnė.

PIRMININKAS. Ačiū.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Sakykite, kaip siūlytumėte tobulinti tokią Darbo kodekso straipsnio nuostatą? Ar jūs galvojate apie tai?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Aš norėčiau priminti jums, kad mes siūlėme Darbo kodekse numatyti būtent mobingo apibrėžtį, bet tam nebuvo pritarta. Bet pats procesas yra: dėl mobingo žmonės skundžiasi ir jį supranta taip, kaip supranta. Jūs nepritariate tai iniciatyvai, bet tie mobingo atvejai, pasikartojantys nuolat, tai, kaip minite, kad kreipiasi daugiau, taip, tai yra viešumo ir kalbėjimo apie tai rezultatas. Tačiau jeigu praėjusiais metais beveik 300 buvo kreipimusi ir iš jų apie pusę iš dalies arba visiškai pasiteisino, tai rodo, kad ta problema dar yra labai gajai ir vyksta procesas. Dėl to aš akcentavau ir iš pat pradžių užsiminiau, kad pokyčių yra, tačiau jie yra nepakankami, nes mes dar ir šiandien gauname tokių laiškų.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, noriu perspėti: klausti – 1 minutė, o atsakyti – 2 minutės. Kadangi yra daug norinčių paklausti, gerbkime kitus, kolegos, ir stenkimės formuluoti greičiau savo klausimą. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Mobingas yra iš tikro negatyvus, susiformavęs kultūrinis negatyvus elgesys, tai tikrai jisai išgyvendintinas keičiant kultūrą. Aš kitokių būdų nežinau. Pirmas klausimas: ar rezoliucija iš tikro čia ką nors gali pagerinti? Antras klausimas yra toksai: ar Vyriausybė gali užkardyti mobingą netgi įstatymu, jeigu reikia keisti kultūrą? Trečias klausimas. Jūsų rezoliucijoje tik į mediciną susitelkta, bet visur to mobingo yra.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Taip, aš paminėjau, kad įvairiose srityse mobingo yra, tik tiek, kad buvo ir apklausos dėl medicinos darbuotojų, ir tie pastarieji įvykiai buvo susiję su medikais. Taigi Seimo valia ir požiūris į šitą procesą, manau, turi ženkliai įtaką formuojant ir visuomenės nuomonę, nes jeigu mes čionai nepritarsime, tai yra toleruosime mobingą, apie tai nekalbėsime, tai bus blogas ženklas visuomenei. Na, o tam tikrų priemonių priėmimas ministerijoje ar Vyriausybės valia ir jų taikymas, dėmesio skyrimas, lėšų skyrimas ir duos efektą. Aišku, jisai ateis ne iš karto, nes, kaip jūs sakėte, tai yra tokios kaip ir nuostatos susiformavusios, iš dalies kultūra.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Orinta, iš tikrųjų sveikinu, jūs atkreipėte dėmesį, kad ta bėda kolektyvuose yra ir egzistuoja. Egzistuoja daugiausia, aš manau, regionuose, tai labai gajai. Vien dėl to, kad gautų kitą darbą ir pasakytų, kad aš paviešinsiu, kad tu kitame kolektyve gali būti visiškai nepageidaujamas... Perskaičiusi šitą rezoliuciją pamačiau, kad jūs atkreipėte dėmesį į apsaugą. Kaip jūs manote, ko šiandien trūksta? Mes matome, kad kolektyve yra kažkokių korupcinių veiksnių ir negalėjo realiai apsaugoti tų pranešėjų, nes labai dažnai būna, kad tie, kurie skundėsi, kurie pranešė, lieka neapsaugoti, jie būna išviešinti ir po to netenka savo darbo. Kaip manote, į ką galėtume, čia atkreipėte dėmesį, bet ko trūksta šiandien?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Jūsų užduotas klausimas yra toksai gana gilus ir sudėtingas. Aš manau, pirmiausia trūksta pasitikėjimo tiek pačiame kolektyve, kad žmogus patiria galimai dėl konkurencijos, dėl amžiaus (arba jaunas, arba vyresnis), dėl neužtikrintumo, dėl savo išgyvenimo arba išsaugojimo darbo vietos tą nesaugumą ir nepasitikėjimą. Jeigu jisai patiria veiksmus darbdavio arba kolegų, kurie nori juo atsikratyti kaip konkurentu savo organizuotais veiksmais, ir jisai neturi į ką kreiptis, nėra... Tarkime, dabar yra priimti sprendimai, kad jeigu 50 ir daugiau, kolektyve turi būti smurto prevencijos politika, bet to dar realiai nėra ir žmogus jaučiasi nesaugus. Aš manau, kad didinti pasitikėjimą vienas kitu, savo darbdaviu, apskritai valstybe – tai čia mūsų visų bendras iššūkis.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Jakavonytė.

A. JAKAVONYTĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju pranešėjai, tikrai iškelėte labai aktualią temą, aktualią problemą, bet nežinau, ar tos rezoliucijos padės mums. Aš irgi prieš 2 mėnesius dariau konferenciją ir tikrai pasisakė ir moksleiviai, ir studentai, ir asmenys iš organizacijų, kad patiria tą mobingą. Bet tas elgesys, ar pasikeis tas mobingas, jeigu mes skirsime lėšų tai įstaigai? Jeigu pats vadovas vykdo mobingą, tai ar nuo to pagerės situacija? Ar mes tomis rezoliucijomis ką nors pakeisime? Manau, kad reikėtų pradėti ir nuo savęs, ir nuo Seimo, nes kartais kolegų įžeidinėjimai vieni kitiems, manau, irgi nerodo gero pavyzdžio, ką turėtume mes, kaip aukščiausia šalies institucija, rodyti savo pavyzdžiu, to, deja, nėra. Ar rezoliucija tai išspręs?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Aš galbūt pakartosiu. Kalbėdami apie tai ir išreikšdami valią, pritardami šiai rezoliucijai, mes demonstruojame pavyzdį ir būtent tą nulinę toleranciją mobingui. Geriausiai, be abejo, veikia asmeninis pavyzdys, tai mes irgi kiekvienas turėtume pažiūrėti į save ir nedemonstruoti, nes visi čia esantys turbūt vienu ar kitu gyvenimo laikotarpiu esame patyrę mobingo apraiškų.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (*MSNG*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų apie mobingą reikia kalbėti. (Aš čia.) Iš tikrųjų apie mobingą reikia kalbėti, ir kuo toliau, tuo daugiau, nes problemų tikrai yra. Tik aš pasigedau, kai jūs teikėte tam tikrus pavyzdžius, pavyzdžių, susijusių su politika, su valstybės valdymu, su savivaldybių valdymu. Tai mano klausimas būtų toks: ar jūs, kaip pranešėja, vis dar girdite, kad, tarkime, savivaldybės, savivaldybių vadovai, skyrių vedėjai ar kokių nors įstaigų vadovai, pavyzdžiui, vertina arba vertinimas priklauso nuo to, pavyzdžiui, kaip sutaria su vadovu, vertinimas priklauso nuo partiškumo? Nežinau, informacijos slėpimas, pavyzdžiui, priklauso nuo partiškumo, ignoravimas darbo vietoje priklauso nuo partiškumo? Ar vis dar girdite apie tokias situacijas ir ar tai nėra tiesiog vienu žodžiu vadinamas mobingas? Kaip jums atrodo šita situacija?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Ačiū už klausimą. Manau, jis yra taip pat aktualus ir reikėtų galbūt atskiros diskusijos, jau ne apie šią rezoliuciją kalbant apie tai diskutuoti. Ir aš neišskirčiau nė vienos srities, ypač ten, kur yra darbas, susijęs su žmonėmis, jų aptarnavimu, kad nebūtų mobingo. Manau, kad jo yra šiek tiek visur, priklausomai nuo pačios institucijos, įstaigos bendravimo kultūros, vidinės ekosistemos ir psichosocialinės sveikatos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Vinkus.

A. VINKUS (*LRPF*). Gerbiama kolege, aš noriu pasakyti štai kokį dalyką. Gerai, kad keliate klausimą ta tema, ir mes visi turime ta kryptimi dirbti. Sako, kas yra pasitikėjimas? Pasitikėjimas tai yra emociniai klėjai, kurie suartina vadovą ir dirbančiuosius. Bet pasitikėjimas turi būti iš abiejų pusių – ir vadovo pasitikėjimas dirbančiaisiais, ir dirbančiųjų pasitikėjimas vadovu. Pacituosiu vieną frazę iš vienos iš filosofinių knygų: žmogus gimsta tam, kad išgyventų. Nors jo galas neišvengiamas, nėra jokios priežasties, kodėl gyvenimas negalėtų būti ilgas ir laimingas. Yra tik vienas dalykas, kuris tam trukdo, – jis išmoko apsiginti nuo gamtos, jis pamažu laimi kovą prieš ligas ir laiką, tačiau jis dar neišmoko apsiginti nuo kitų žmonių pavydo, godumo, pagiežos ir savanaudiškumo. Ar nuodėmė kolegei yra apginti save nuo puolimo? Atsakykite.

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Manau, kad jūsų pasisakymas buvo toks, kad atsakymo jam nereikia.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia V. Pranckietis.

V. PRANCKIETIS (*LSF*). Ačiū. Aš paklausiu, bet priimkite klausimą kaip labai rimtą. Jūs raginate Vyriausybę parengti ir įgyvendinti nacionalinę strategiją. Nacionalinės strategijos nebūna parengiamos per trumpą laiką, tai kurią Vyriausybę jūs raginate ir kas tai Vyriausybei vadovaus tuo metu, kai bus rengiama strategija?

O. LEIPUTĖ (*LSDPF*). Manau, kad reikėjo pradėti rengti jau vakar, o kas toliau ją rengs ir įgyvendins, parodys ateitis.

PIRMININKAS. Šiuo atveju turbūt būtų vienas atsakymas: Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Taigi ačiū, kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Jūsų paklausė visi, kurie norėjo. Pateikimo stadija baigta. Svarstymo stadija.

Diskusijoje užsirašė dalyvauti vienas kolega. Kviečiu į tribūną A. Sysą.

A. SYSAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, visi taip įtartina žiūrėti į mane, kad turėčiau pasakyti – pritarkite ir baigti mano... (*Balsas salėje*) Prasidėjo. Dar nesibaigė šitas.

Aš manau, kad niekas šioje salėje turbūt nepasakys, kad negirdėjo, kad toks reiškinys Lietuvoje egzistuoja, ir neskaity žinučių, kraupių žinučių apie tai. Dažniausiai tai būna medicinos srityje, kai gydytojai, slaugytojai suveda sąskaitas su gyvenimu ne pačiu geriausiu atveju. Todėl su mobingu Lietuvoje labai panašiai kaip su smurtu artimoje aplinkoje. Ilgą laiką visi neigėme, neigėme, po to vis dėlto supratome, kad tai yra reiškiniai, kuriuos reikia išgyventi, su kuriais reikia kovoti.

Priminčiau, kad iki orderio dėl smurto artimoje aplinkoje mesėjome turbūt 15 metų. Tikiuosi, kad su mobingu mes greičiau susitvarkysime. Mes šiandien svarstome tik rezoliuciją. Čia kažkas paklausė pranešėjos, maždaug ką čia, kodėl rezoliucija? Rezoliucija todėl, kad buvo Seimo narių pasiūlymas, kuris daugumos buvo atmetas. O mes gi žinome, kad visada, jeigu Vyriausybė atneša kažkokius siūlymus ir įstatymo pataisas, jos greičiau skinasi kelią, nes dauguma tam pritaria.

Tai šioje rezoliucijoje būtent ir skatiname, kad vis dėlto Vyriausybė nepadėtų šio klausimo į stalčių ir uždarytų jį, nekeltų ir neatsakintų į žurnalistų klausimus, kaip sakoma, progomis, blogomis progomis, labai tragiškomis progomis, kai žūna, nusižudo medikas ar kitos specialybės darbuotojas, todėl... (Čia man kai kas rodo, kad kuo trumpiau kalbėčiau.) Galėčiau priminti ne vieną atvejį, kai valstybinėje institucijoje vadovas šokdina visą kolektyvą, rašomi laiškai, skundžiamasi. Tam, kad būtų pakeistas toks vadovas, reikia beveik metų. Aišku, kad psichologinis klimatas tokioje įstaigoje nei darbo našumui padeda, nei žmonių psichinei sveikatai ir visiems kitiems dalykams. Todėl labai nuoširdžiai prašau jūsų pritarti šiai rezoliucijai ir visiems pasistengti, kad tokių atvejų nepasitaikytų mūsų gyvenime, kai ypač darbuotojai medikai pasitraukia iš gyvenimo anksčiau laiko.

PIRMININKAS. Ačiū gerbiama kolegai.

Paaiškinsiu gerbiamiems kolegoms, kurių replikas girdėjau, kad vakarinis posėdis dar nesibaigė, dar yra du darbotvarkės klausimai, o Seimo valdybos sprendimas dėl nenumatyto posėdžio skamba taip (cituoju): „Sušaukti Lietuvos Respublikos Seimo nenumatytą posėdį 2024 m. birželio 20 d. 15 val. 30 min., pasibaigus birželio 20 dienos Seimo vakariniam posėdžiui.“ Taigi valandos turbūt be reikalo nurodytos, nes vis dėlto pagrindinė sąlyga – pasibaigus vakariniam posėdžiui. Vakarinis posėdis dar nesibaigė. Aš labai atsiprašau. (*Balsai salėje*)

Dėl motyvų bus tuoj pat. Labai trumpai. Mes pabalsuosime ir prasidės nenumatytas posėdis. Dėl motyvų A. Sysas – už.

A. SYSAS (LSDPF). Kviečiu bendru sutarimu pritarti.

PIRMININKAS. Dėl motyvų prieš – V. Fiodorovas.

V. FIODOROVAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke, aš kalbėsiu apskritai. Kas norės, galės prisitaikyti sau. Man atrodo, neteisinga, kai įstatymais, rezoliucijomis ar kaip kitaip bandome auklėti, nežinau, ligonines, visokius kitokius sektorius, bet nematome situacijos, kuri iš esmės priklauso nuo mūsų pačių tiesiogiai. Man tikrai pritrūko pranešėjos nuoširdumo. Kai paklausiau, ar žino tokių situacijų, tarkime, Lietuvos savivaldybėse, nuo atsakymo buvo išsisukta. O situacijų yra tikrai pilna, kai ir vertinimai priklauso nuo to, kokiai tu partijai priklausai arba kaip tu sutari, ir darbo vieta, ir kiti dalykai, kiti sprendimai susiję. Taigi, tikrai raginčiau pradžioje pradėti galvoti ir rodyti pavyzdį patiems, o ne bandyti auklėti visus kitus sektorius rezoliucijomis, įstatymais ir panašiais dalykais. Todėl aš dėl šios rezoliucijos susilaikysiu.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, dabar jau priėmimo stadija. Po pateikimo, po svarstymo Seimas turi nuspręsti, ar priima rezoliuciją be pataisų. Taigi turime balsuoti, ar priimsime rezoliuciją be pataisų. Balsuojame. Priėmimo bendru sutarimu, deja, nebūna.

Šios rezoliucijos priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 83, prieš – 1, susilaikė 11. Taigi rezoliucija priimta. (*Gongas*)

15.42 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo Nr. XIV-6 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3944(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 1 klausimas. Kviečiu Seimo Pirmininko pirmąjį pavaduotoją dėl Seimo nutarimo dėl 2020 m. lapkričio 13 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo seniūnų sueigos sudarymo“ pakeitimo projekto. Pateikimo stadija.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinote, antradienį buvo iškilmingai paskelbta apie naujos Regionų partijos frakcijos sudarymą. Natūralu, kad pagal Seimo statutą mes privalome šios partijos atstovą paskirti Seniūnų sueigos nariu. Tai pats frakcijos vadovas J. Pinskus yra siūlomas šiai misijai.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausiančių nėra. Tai pritariame bendru sutarimu po pateikimo? Ačiū, pritarta. Svarstymas. Nėra norinčių pasisakyti. Pritariame bendru sutarimu. Priėmimas.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsnis dėl įsigaliojimo nuo oficialaus paskelbimo... Pritariame bendru susitarimu? Ačiū, pritarta.

Balsuojame dėl Seimo nutarimo dėl Seniūnų sueigos sudarymo pakeitimo. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 92, balsavo 92: už – 92, prieš, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

15.43 val.

Seimo savaitės (2024-06-25 – 2024-06-28) – 2024 m. birželio 25 d. (antradienio) ir 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

Kitas darbotvarkės rezervinis klausimas – savaitės, prasidedančios birželio 24 diena, Seimo posėdžių darbotvarkės tvirtinimas. Prašom, gerbiamas Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas Jurgi Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kitą savaitę jau, kaip suprantame, formaliosios mūsų sesijos pabaiga. Pradėsime antradienio posėdžius Respublikos Prezidento G. Nausėdos metiniu pranešimu. Toliau daug priėmimų, aš visų nevardinsiu, bet, na, yra vienas kitas projektas ir svarstymo stadijos. Antradienį pateikimų iš esmės nėra.

Ketvirtadienio darbotvarkėje taip pat vyrauja priėmimai, na, ir posėdžio pabaigoje, reikia tikėtis, priimsime Seimo nutarimą dėl mūsų sesijos pratęsimo. Jau esu minėjęs, kad pratęsę sesiją pirmą kartą rinktumėmės liepos 12 dieną į Prezidento inauguraciją, po to dar bent porą posėdžių turėtume Ministrės Pirmininkės teikiamai kandidatūrai tvirtinti ir ministrų priesaikai. Žinoma, tų posėdžių darbotvarkės papildytume ir kitais dar likusiais iš pavasario sesijos projektais. Kita savaitė tokia su daugmaž normalios trukmės posėdžiais: antradienį šiek tiek ilgesnis, ketvirtadienį trumpesnis, iki 16 valandos. Tik labai kažkokiu netikėtu atveju būtų galima įsivaizduoti dar kokių nenumatytų posėdžių sušaukimą penktadienį, 28 dieną, bet čia tik teoriniai dalykai. Kol kas tokių praktinių poreikių nėra.

PIRMININKAS. Jūsų nori klausti vienas Seimo narys – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Tiesiog norėjau, ką esu jau ir perdavęs elektroniniu paštu, paprašyti įtraukti Švietimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1489, kuris neseniai buvo įregistruotas, į kitos savaitės darbotvarkę.

J. RAZMA (TS-LKDF). Taip, gavau jūsų elektroninį laišką ir jau yra nusiųsta Posėdžių sekretariatui, ir tas projektas bus darbotvarkėje.

PIRMININKAS. Ačiū pranešėjui, ačiū kolegoms. Galime bendru sutarimu pritarti?

Noriu paskelbti, kad birželio 20 dienos vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS NENUMATYTO POSĖDŽIO NR. 394 STENOGRAMA

2024 m. birželio 20 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ ir J. SABATAUSKAS*

PIRMININKAS (J. SABATAUSKAS, LSDPF). Pradedame nenumatytą birželio 20 dienos posėdį. Prašome registruotis.

Toliau pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Užsiregistravo 98 Seimo nariai. Sveiki, kolegos, su kuo dar nesilabinau.

Tuomet dirbkime pagal birželio 20 dienos, ketvirtadienio, nenumatyto posėdžio darbotvarę.

15.47 val.

Klimato kaitos įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 3-1 klausimas – Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3714. Kviečiu į tribūną komiteto pranešėją ir pirmininkę A. Gedvilienę.

Dėl 1 straipsnio nėra... Eisime pastraipsniui. Dėl pirmų dviejų straipsnių pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Dėkui, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas. Prašau, Aiste.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinis. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime tuomet visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Atsiprašau. Dar yra daugiau. Jūs abiem ten pritariate ar ne?

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Ne. Vienam 2 nepritariame, nes čia buvo diskusija dėl sąvokų, bet mes įsitikinę, kad įstatyme taip, kaip parašyta, yra teisingai sureguliuota, tai nepritariame šitai pastabai.

PIRMININKĖ. Supratau. Ar galime su komiteto nuomone 2 straipsniui ir mes čia, salėje, pritarti bendru sutarimu? Tinka, pritarta. Dėkoju.

Dėl 3 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 4 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas. Atsiprašau, dėl 6.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 6 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Jai yra pritarta, atsižvelgta ir papildyta įstatymo projekte pagal pasiūlyme duotą nuorodą.

PIRMININKĖ. Ten dvi pastabos.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip pat ir dėl antrosios buvo atsižvelgta ir patikslinta pagal Teisės departamento pastabą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime 6 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Kadangi nebuvo pagarsinusi 5 straipsnio, dėl jo pasiūlymų nėra, ar galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 7 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 8 straipsnio yra Teisės departamento.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, tai yra redakcinio pobūdžio pataisa, jai pritarta bendru sutarimu ir atsižvelgta.

PIRMININKĖ. Ar galime dėl viso 8 straipsnio pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsnis be pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio. Pritarta.

PIRMININKĖ. Ar galime visam 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 11 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 12 straipsnio yra pora pasiūlymų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dvi Teisės departamento pastabos, jos abi redakcinio pobūdžio. Pritarta bendru sutarimu, sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 12 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 13 straipsnio yra vienas pasiūlymas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 13 straipsnio taip pat yra Teisės departamento redakcinio pobūdžio pastaba. Pritarta ir sutvarkyta.

PIRMININKĖ. Ar galime bendru sutarimu pritarti visam 13 straipsniui? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 14 straipsnio...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Nėra.

PIRMININKĖ. Nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti 14 straipsniui? Pritarta. Dėl 15 straipsnio taip pat pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 16 straipsnio yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Gerbiami Seimo nariai, šituo įstatymu mes perkeliame Europos Sąjungos direktyvą, kuri numatys papildomus 300 mln. eurų mūsų (ir mokesčių kartu) Klimato kaitos programai finansuoti.

Mano pasiūlymas buvo susijęs su tuo, kad mes bent jau turėtume matuoti, kaip ta Klimato kaitos programa veikia, dažniau ir operatyviau. Mano galva, pasiūlymas buvo susijęs tikrai su lyderiaujančių šalių pavyzdžiais, bet, deja, komitete 1 balso persvara jam buvo nepritarta. Tiesiog labai apgailestaudamas, kad mes net išmatuoti, kaip geriau panaudoti tuos 300 mln. eurų, nenorime, deja, turiu atsiimti savo siūlymą, nes jisai nėra pakankamai gerai suredaguotas, komitetui jį atmetus ir neleidus pataisyti kai kurių redakcinių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar bus 29 Seimo nariai, kurie?..

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Atsiima.

PIRMININKĖ. Ai, jūs atsiimate, nenugirdau, atsiprašau. Labai ačiū. Dėkui jums. Ar galime tuomet 16 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 17 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra dvi Teisės departamento pastabos.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, abi jos yra redakcinio pobūdžio, į abi atsižvelgta, pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ir galime 18 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 19 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 20 straipsnio yra pora pasiūlymų. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Teisės departamento pastabos abi redakcinio pobūdžio, į abi atsižvelgta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visam 20 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 21 straipsnio taip pat yra pasiūlymas. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Vėlgi tai yra tikslinamojo, redakcinio pobūdžio pastaba, į ją atsižvelgta. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Visam 21 straipsniui ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 22 straipsnio pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 23 straipsnio yra pora pastabų. Atsiprašau, viena.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Yra viena tikslinamojo, redakcinio pobūdžio pastaba. Mes atsižvelgėme ir pritarėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam 23 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 24 straipsnio yra pasiūlymas. Prašom.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai vėlgi yra redakcinio pobūdžio pastaba, į ją atsižvelgėme bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar visam 24 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 25 straipsnio yra pora pasiūlymų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Tai yra tikslinamojo, redakcinio pobūdžio pastabos, į abi atsižvelgta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam 25 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 26 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 27 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 28 straipsnio yra pora pasiūlymų.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Vėlgi tai yra tikslinamojo, redakcinio pobūdžio pastabos, į jas abi atsižvelgta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam 28 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 29 straipsnio yra pasiūlymas. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 30 straipsnio yra vėlgi redakcinio pobūdžio pastaba ir į ją atsižvelgta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui, jūs pagarsinote 30 straipsnį. Tai ar visam 30 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl prieš tai buvusio 29 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

31 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? 31 straipsnis, susidedantis iš priedų ir...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 2 priedo yra.

PIRMININKĖ. Matau, taip, dėl 2 priedo yra pasiūlymų. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 2 priedo yra pora Teisės departamento pastabų, kurios yra grynai redakcinio pobūdžio. Mes į jas atsižvelgėme ir pritarėme bendru sutarimu. Taip pat yra viena, kuriai siūlome nepritarti. Čia yra siūloma dėl sąvokų patikslinimo. Mes manome, kad pakankamai reglamentuota naujame projekte, todėl siūlome neatsižvelgti.

Ir dar viena redakcinio pobūdžio pastaba, kuriai siūlome pritarti ir į ją atsižvelgti visa apimtimi. Visais atvejais – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl 31 straipsnio 2 priedo įvardyti du pasiūlymai. Ar galime pritarti? Taip pat buvo dėl 1 priedo. Aš gal irgi pagarsinsiu, kad...

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dar dėl 2 straipsnio taip pat yra redakcinio pobūdžio...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, paskui dėl 2 straipsnio. Dabar dar sykį užbaikime dėl priedų. Dėl 31 straipsnio 1 priedo yra du Teisės departamento pasiūlymai, jiems komitetas pritarė. Dėl 2 priedo yra keturi pasiūlymai, iš jų vienam nepritarta. Dėl 31 straipsnio 3 priedo nėra pastabų.

Visam 31 straipsniui su tais pasiūlymais dėl priedų galime bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ar galime pritarti visam 1 straipsniui, išdėstytam nauja redakcija, bendru sutarimu? Čia susideda... Prieštaraujančių nematau. Pritarta 1 straipsniui.

Einame prie 2 straipsnio. Čia yra Teisės departamento pasiūlymas, atrodo, vienas.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Dėl 2 straipsnio yra trys redakcinio pobūdžio pastabos, į jas visiškai atsižvelgta. Taip pat yra viena pastaba, kuria siūloma patikslinti formuluotes. Bet mes vis dėlto nusprendėme likti prie pradinio varianto. Nepritarta. Sprendimas buvo priimtas bendru sutarimu. Taip pat yra dar viena Teisės departamento pastaba dėl šio straipsnio. Siūloma patikslinti. Grynai teisinis interpretavimas. Mes nusprendėme neatsižvelgti.

PIRMININKĖ. Išdėstyta komiteto nuomonė dėl viso 2 straipsnio. Ar galime, atsižvelgdami į komiteto nuomonę, visam 2 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėkui pranešėjai.

Tuomet pažiūrime, ar yra užsirašiusių kalbėti dėl viso. Motyvai už – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, šiuo įstatymu perkeliame esminę „Fit for 55“, arba Europos žaliojo kurso, direktyvą dėl klimato neutralumo. Čia yra labai rimtas rinkos mechanizmas, kuris gali Lietuvai atnešti milijardus pajamų arba milijardus išlaidų. Iš esmės šiuo įstatymu pakeičiama dalis Lietuvos akcizų politikos, nes apyvartinių taršos leidimų prekybos sektorius, kuriame dalyvaudavo 66 Lietuvos didžiosios pramonės arba šilumos bendrovės, yra išplečiamas į kelių transportą, dujų tiekimo transportą, šilumos sektorių, jūrų transportą, orlaivių transportą. Vadinasi, už trejų metų, 2027 metais, kiekvienas kuro tiekėjas, kad ir kas tai būtų – degalinė,

„Amber Grid“ arba jūsų centrinės šilumos tiekėjas, turės pirkti apyvartinius taršos leidimus, kuriais prekiaujama jau ne Lietuvoje. Pajamas gauna ne Lietuva į savo biudžetą, bet perkama per Europos reguliuojamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sektorių. Čia yra ir rizika, ir galimybė. Mūsų skaičiavimais, jeigu apyvartiniai taršos leidimai kainuos tuo metu 45 eurus, Lietuvos ekonomika jau daugiau sumokės į centrinį Europos biudžetą, negu gaus iš jo per sukuriamus socialinius klimato fondus arba modernizavimo fondus, arba klimato kaitos programas. Jeigu apyvartiniai taršos leidimai bus žemesni, tai Lietuvos ekonomika vis dėlto gaus daugiau, negu išleis ir sumokės.

Todėl žinutė viena: pasiruoškime, investuokime į šilumos siurblius, alternatyvias kuro rūšis, sėskime į viešąjį transportą, elektromobilius, nes taip mūsų ekonomika gaus daugiau iš kitų šaltinių, negu sumokės. Čia yra esminis rinkos mechanizmas, pasiteisinęs Europos mastu. Jį mes perkeliame čia šiandien ir yra trejų metų laikotarpis pasirengti iki 2027 metų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų prieš – A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, Europa daug yra nuveikusi mažindama savo anglies pėdsaką, nors vienam gyventojui Europoje vis dar tenka labai didelis anglies pėdsakas. Jis vienas didžiausių pasaulyje dėl didelio vartojimo. Tačiau paradoksalu, kad tos visos priemonės praktiškai nieko neduos, nes Europa sukuria tik 9 % pasaulinio anglies pėdsako. Ir jeigu mes tik savimi rūpinamės, čia savo problemomis, tai mes globalaus klimato kolapso neišvengsime.

Kitos šalys, kurios yra mažiau išsivysčiusios ir kurios kuria savo gerovę tuo klaidingu mūsų, europiečių, keliu, degindamos milžiniškus kiekius iškastinio kuro, jos mus atves į tai, kad čia bus (pagal vieną iš scenarijų) Veneros klimatas – milžiniško slėgio ir su gyvybei netinkama temperatūra. Todėl aš kreipiuosi ir į Seimo narius, ypač į mūsų būsimuosius jau išrinktuosius europarlamentarus: pradėkime keisti tą europietišką stručio poziciją, kada įkišame galvą į smėlį ir matome tik savo nosį, ir nematome, kad klimato kaita yra globalus procesas, o ne europinis procesas. Todėl reikia visai kitu keliu eiti. Reikia padėti mažiau išsivysčiusioms šalims kurti joms prieinamas technologijas, kurios palieka mažesnę anglies pėdsaką, įvesti muitus produktams proporcingai jų gamybos, naudojimo ir utilizavimo anglies pėdsakams.

Todėl aš labai skeptiškai vertinu šį įstatymą, nes jis mažai ką duos klimato kaitai. Mes su visa Europa judame visiškai ne tuo keliu, kuriuo reikėtų judėti, norint išvengti klimato kolapso.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Iš pradžių geri dalykai dėl šio įstatymo. Aš manau, kad jisai, iš tiesų, perkeldamas tą aukcionų tvarką, kai CO₂, šiltnamio dujų, išmetimus turi pirkti aukcionuose ir sukuriamą tam tikrą rinkos vertę, ir tu turi susimokėti savo versle tą rinkos vertę už CO₂ leidimus, yra efektyvus. Jinai pasiteisino didesnėse pramonės įmonėse, tai yra tame vadinamajame ATL pirmajame sektoriuje, kuris jau veikia dešimt metų ir kur, tiesą sakant, istoriškai yra didžiausi šiltnamio efekto dujų sumažinimai. Dabar mes, perkeldami tą patį į mūsų degalines, į mūsų namų ūkių šilumos sektorių, manau, kad tikrai efektyviai pasieksime savo tikslus mažinti CO₂ išmetimus. Tai čia geroji dalis.

Blogoji dalis yra ta, kad mes, sukurdami šią sistemą, iš jos planuodami papildomus 300 mln. eurų, faktiškai nesirūpiname, kaip mes panaudosime tuos 300 mln. eurų. Aplinkos ministras gaus savo nuožiūra panaudoti tuos 300 mln. eurų – ar ten renovacijai, ar elektromobiliams. Bet, dabartiniais mūsų skaičiavimais, tik po dvejų metų mes galėsime ką nors pasakyti, ar ta Klimato kaitos programa aplinkos ministro buvo parengta gerai. Pavyzdžiui, dabartinis ministras, paleidęs Klimato kaitos programą, po dvejų metų gal jau net nebus savo pozicijoje ir jokios atsakomybės, ar efektyviai panaudojo lėšas, neturėsime.

Palaikydamas patį principą, kad mes perkeliame europines direktyvas, vis dėlto kviečiu visus Seimo narius ir Aplinkos komiteto narius pagalvoti, o kaip mes galime pasirūpinti, kad tos taršos leidimo mokesčiai, tos naujos surinktos lėšos būtų efektyviai panaudojamos?

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Liberalai, jūs net savų nebegirdite, ką jums gerbiamas A. Žukauskas pasakojo – visą teisybę. Žmogui įvyko nušvitimas ir racionaliai mąsto, nes taršos leidimų prekyba, ta spekuliacija kaip tik ir skatina tą visą užterštumą, nes tai

yra atsipirkimas. Tai, liberalai, klausykite savų! Jeigu jūs neklausote savų, tai anarchija, jau chaos bus, todėl paklauskite A. Žukausko ir balsuokite prieš.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų už – E. Gentvilas. Nepasiduoda liberalai.

E. GENTVILAS (LSF). Valdemarai, norėjau paklausti: žmogiškai gali pasakyti, ką tu čia pasakei?

PIRMININKĖ. Balsuojame, balsavimas ir parodys. Prašau balsuoti dėl Klimato kaitos valdymo įstatymo pakeitimo projekto Nr. XIVP-3714.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 96, balsavo 95: už – 69, prieš – 1, susilaikė 25. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.06 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 4, 5, 21¹, 26, 28, 35, 36, 40, 44, 44¹, 49⁵, 50, 53, 57, 57¹, 58, 59, 61, 62, 62¹, 63, 94, 95, 103, 128, 133, 137, 138, 139, 140¹, 140⁵, 140²⁵, 140²⁶, 140²⁷ straipsnių pakeitimo ir 61¹ straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3635(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 3-2.1 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3635(2). Ir čia kviečiu pranešėją A. Ažubalį. Šiek tiek bus pasiūlymų. Eiki-me pastraipsniui. Tai dėl 1 straipsnio yra gautas Teisės departamento pasiūlymas. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taigi komiteto pasiūlymas. Pritarus Seimo kanceliarijos Teisės departamento pirmajai pastabai ir atsisakius projekto 1 straipsniu dėstomo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo ir projektą papildžius naujais atitinkamais 5, 28 ir 30 straipsniais, kuriais keičiamos atitinkamai įstatymo 33, 100 ir 105² straipsnių nuostatos, turi būti pakeistas projekto pavadinimas. Jis čia, kaip jūs matote, kolegose, yra atitinkamai išdėstytas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime tada 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Taigi, priėmus su Teisės departamento pasiūlymu, keičiasi redakcija ir straipsnių, tolesnių straipsnių, numeracija, ir *vėlek* aš turėsiu pradėti jau nuo naujos redakcijos. 5 straipsnio pakeitimas, 1 straipsnis. Tai prašau, čia irgi yra Teisės departamento pateiktas pasiūlymas dėl 1 straipsnio.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip pat yra kita Teisės departamento pastaba. Joje sakoma, kad Migracijos departamento galimybė kreiptis į VSD dėl užsieniečių grėsmės valstybės saugumui įvertinimo turi būti reglamentuojama atskiruose įstatymo straipsniuose, reglamentuojančiuose konkrečių Migracijos departamento priimamų sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties priėmimą. Taigi ir mes viena kartą priėmėme, bet dabar Teisės departamentas sako, kad reikia išvardyti visame įstatyme, todėl siūloma: atsisakyti įstatymo 4 straipsnio keitimo, pakeisti paskesnių straipsnių numeraciją, buvusius projekto 2, 5 straipsnius laikyti atitinkamai 1 ir 4 straipsniais. Nuostatos, nustatančios Migracijos departamento teisę kreiptis į VSD dėl užsieniečių grėsmės valstybės saugumui įvertinimo, turi būti dėstomos pakeičiant atskirus įstatymo 33, 44, 44¹, 100, 105² straipsnius, reglamentuojančius konkrečių Migracijos departamento priimtų sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties priėmimą.

Keičiami projekto 9, 10 ir 11 straipsniai, projektas papildomas naujais 5, 28, 30 straipsniais, taip pat pakeičiame paskesnių projekto straipsnių numeraciją: buvusį 28 straipsnį reikia laikyti 29 straipsniu, o buvusius 29, 39 straipsnius – atitinkamai 31 ir 41 straipsniais. Turi būti pakeistas, kaip jau sakiau, projekto pavadinimas, taip pat turi būti pakeistos, atsižvelgiant ir į kitas Teisės departamento pastabas, projekto įgyvendinamosios nuostatos. Taigi dėl pagrindinio projekto tą ir siūlo, komitetas tą siūlo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime 1 straipsniui pritarti pagal komiteto suredaguotą ir priimtą sprendimą? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 2 straipsnio komiteto pasiūlymas. Prašau, Audroniau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Toliau. Teisės departamentas atkreipė dėmesį į ilgą – iki 2 mėnesių – terminą, per kurį pagal aptariamą projekto nuostatą turi būti pateikta Valstybės saugumo departamento išvada dėl asmens grėsmės valstybės saugumui ir atitinkamai tokį pat laikotarpį sustabdytas sprendimo dėl užsieniečių teisinės padėties priėmimo terminas. Manome, kad tokios

trukmės terminas būtų neproporcingas, lyginant jį, pavyzdžiui, su maksimaliu 28 darbo dienų terminu, nustatytu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 4 straipsnio 5 dalyje, per kurį turi būti įvertinta užsieniečio grėsmė valstybės saugumui išduodant jam leidimą gyventi.

Čia komitetas nepritarė Teisės departamento pastabai, nes jeigu pritartų, tai reikštų, kad ir siūlomu atveju, jei kyla pagrįstų įtarimų dėl užsieniečio keliamos grėsmės valstybės saugumui, Migracijos departamentas, nagrinėdamas prašymą dėl leidimo gyventi išdavimo ar pakeitimo, taip pat kai pateiktas prašymas išduoti ar pakeisti Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelę ar užsienietis prašo leisti pakeisti darbdavį ar darbo funkciją, galėtų kreiptis į Valstybės saugumo departamentą dėl grėsmės valstybės saugumui įvertinimo. Jeigu Migracijos departamentas iš VSD negautų išvados per 28 dienas, jis galėtų stabdyti prašymo nagrinėjimą, iki gaus VSD išvadą, tačiau ne ilgiau, kaip ir sakoma, kaip 2 mėnesius. Pabrėžtina, kad Migracijos departamentas negali išduoti leidimo laikinai gyventi be įvertinimo, ar tas asmuo nekelia grėsmės valstybės saugumui. Todėl siekiant, kad nebūtų praleisti prašymo nagrinėjimo terminai, įstatyme numatytas prašymo termino sustabdymas.

Pažymėtina, kad VSD išvadas stengiasi pateikti kaip galima greičiau – čia maksimalus terminas, bet kartais dėl didelių užsieniečių srautų, kaip ir dabar, išvados vėluoja. Be to, terminas bus iškart atnaujintas tik gavus VSD išvadą, tad tikrai ne visais atvejais terminas bus sustabdytas 2 mėnesiams, tai gali būti ir mėnuo, ir pusė mėnesio. Taigi siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti bendru sutarimu išsakytai nuomonei? Dėkui.

Dabar 2 straipsnis, kur yra komiteto pasiūlymas dėl straipsnių numeracijos, ar ten neteislingas kažkoks...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Tiesiog yra juridinė technika...

PIRMININKĖ. Supratome.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). ...dėl straipsnių, todėl buvusius projekto 2–5 straipsnius laikyti atitinkamai 1–4 straipsniais.

PIRMININKĖ. Gera. 2 straipsniui bendru sutarimu galime? Galime. Labai ačiū.

Dėl 3 straipsnio čia yra kažkoks analogiškas komiteto pasiūlymas. Trumpai pakomentuokite. Turbūt techninis. Čia dėl...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip, dabar yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento taip pat redakcinis patikslinimas. Šio UTPĮ nuostatos turi būti suderintos su Seimo 2024 m. gegužės 30 d. priimtu įstatymu Nr. XIV-2673.

PIRMININKĖ. Ačiū. 3 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju.

4 straipsnis. Taip pat dėl numeracijos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Straipsnių numeracija. Lygiai tas pats, kolegos.

PIRMININKĖ. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėkoju.

Dėl 5 straipsnio...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Irgi lygiai tas pats.

PIRMININKĖ. Išeina naujas straipsnis. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

6 straipsnis. Yra Teisės departamento pasiūlymas. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). 6 straipsnyje taip pat yra tikslinama, redakcinio pobūdžio. Vietoje nuorodos į šio įstatymo 40 straipsnio 4 dalį įrašytina nuoroda į šio įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima visam 6 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 8 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Dėl 9 straipsnio yra komiteto pasiūlymas. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia, pritarus Seimo kanceliarijos Teisės departamento pirmai pastabai, nuostatos, nustatančios Migracijos departamento teisę kreiptis į Valstybės saugumo departamentą dėl užsieniečių grėsmės valstybės saugumui įvertinimo, turi būti dėstomos pakeičiant atskirus įstatymo (čia jau minėjome) 33, 44, 44¹, 100, 105² straipsnius, reglamentuojančius konkrečių

Migracijos departamento sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties priėmimą. Todėl siūloma pakeisti projekto 9 straipsniu, kuris išgalios paskelbus įstatymą priimtą, keičiamą įstatymo 44 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti atitinkamai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima 9 straipsniui bendru sutarimu? Pritariame. Labai ačiū. Dėl 10 straipsnio yra...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Redakcinis.

PIRMININKĖ. Ar dėl viso galima bendru sutarimu?

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Taip. (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*)

PIRMININKĖ. Valdemarai... Ten dar dėl 10 straipsnio, man rodos, yra ir komiteto pasiūlymas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia lygiai taip pat atitinkamai. Kadangi mes jau pritarėme Teisės departamento pirmai pastabai, tiesiog pakartojame tai: projekto 10 straipsnio 8 dalimi, kuri išgalios nuo 2025 m. sausio 1 d. (ne 9 dalis, ten jau buvo), pakeisti keičiamo įstatymo 44 straipsnio 6 dalį ir ją atitinkamai išdėstyti.

PIRMININKĖ. Ar galime 10 straipsniui pritarti bendru sutarimu su pristatytais pasiūlymais? (*Balsai salėje*) Balsuojame dėl viso 10 straipsnio.

Kitam balsavimui įjungsime greitesnį variantą, o šį kartą užsiregistravo 95, balsavo 95: už – 91, prieš – 1, susilaikė 3. 10 straipsniui pritarta.

11 straipsnis. Komiteto pasiūlymas. Prašom.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia 14 straipsnis, taip?

PIRMININKĖ. 11 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Kuris?

PIRMININKĖ. 11 straipsnis – 44 straipsnio pakeitimas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Palaukite, kaip tai 11? (*Balsai salėje*) Žiūrime, žiūrime, bet... Štai čia, taip, čia lygiai tas pat. Lygiai taip pat yra atitinkamai suderinami straipsniai, nes kaip ir pirmai Migracijos departamento pastabai pritarėme... Teisės departamento, tai čia nieko nereikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tai visam 11 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Labai ačiū. Dėl 12 straipsnio pasiūlymų nėra. Pritarta bendru sutarimu. Dėl 13 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 14 straipsnio yra...

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Redakcinis suderinimas, formuluotė suderinta su Pilietybės įstatymu, čia dėl metų.

PIRMININKĖ. Puiku! Visam 14 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 15 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 16 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 17 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 18 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 19 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 20 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 21 straipsnio nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 22, 23 ir 24 straipsnių taip pat nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 25 straipsnio pasiūlymų nėra. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėl 26 straipsnio yra pasiūlymų.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia irgi suderinta su gegužės 30 dienos priimta nauja Užsieniečių teisinės padėties įstatymo redakcija.

PIRMININKĖ. Ar galime tuomet visam 26 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 27 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia yra įvedamas naujas 28 straipsnis, nes pritarėme Seimo kanceliarijos Teisės departamento pirmai pastabai.

PIRMININKĖ. Tai 27 ir 28 straipsniams ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 29 straipsnio yra komiteto pasiūlymas. Prašau.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia taip pat straipsnių numeracija.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta, dėkui. 30 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Lygiai taip pat, irgi numeracija.

PIRMININKĖ. Su papildymais ar galime pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 31 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Redakcinio pobūdžio.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 31 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 32 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dėl 32 straipsnio yra redakcinis pasiūlymas. Vietoj žodžių „ar neįvykdė mokesčius reglamentuojančių Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytų mokesčių prievolių“ įrašomi žodžiai: „arba nepateikė bent vienos iš privalomų teikti mokesčių deklaracijų.“ Papildoma.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime pritarti visam 32 straipsniui bendru sutarimu? Galime? Ačiū, pritarta. Dėl 33 straipsnio turbūt irgi dėl numeracijos yra techninio pobūdžio pasiūlymas. Ar galime pritarti 33 straipsniui bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 34 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Dėl 34 straipsnio yra Teisės departamento tikslinamoji pastaba. Jis teigia, kad nėra įvardinamas konkretus sprendimas, kurio vykdymas sustabdomas. Komiteto nuomonė – pritarti ir įrašyti „kol nėra pasibaigęs sprendimo panaikinti leidimą laikinai gyventi apskundimo ir nutarties dėl reikalavimų užtikrinimo priemonių dėl apskųsto sprendimo vykdymo sustabdymo priėmimo terminas“.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime visam 34 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 35 straipsnio yra turbūt techninio pobūdžio pastaba dėl straipsnių numeracijos. Ar galima pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl 36 straipsnio taip pat yra dėl straipsnių numeracijos.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Numeracija. Toliau dėl 37 straipsnio irgi numeracija.

PIRMININKĖ. Ar galime 36 ir 37 straipsniams su techniniais pataisymais pritarti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. 38 straipsnis.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Lygiai taip pat straipsnių numeracija dėl pirmos Teisės departamento pastabos.

PIRMININKĖ. Taip, tai dabar aš matau, kad dėl 38, 39, 40 straipsnių analogiškai. Ar galime šitiems trims straipsniams pritarti bendru sutarimu? Labai ačiū, pritarta. Dėl 41 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

A. AŽUBALIS (TS-LKDF). Čia irgi lygiai tas pat. Pritarus Seimo kanceliarijos Teisės departamento 1, 9, 10 ir 11 pastaboms, atsisakius projekto 1 straipsniu dėstomo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo ir projektą papildžius naujais 5, 28, 30 straipsniais, pakeitus projekto 2, 5 straipsnių, 28 straipsnio ir 29, 39 straipsnių numeraciją, turi būti pakeistos nuorodos į atitinkamus projektų straipsnius įstatymo įgyvendinamosiose nuostatose.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime visam 41 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Dėkoju. Pastraipsniui esame apsisprendę. Motyvai už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Pirmiausia norėčiau pradėti nuo to, kad sprendami darbo jėgos trūkumo problemas tikrai privalome nepažiūrėti grėsmių mūsų nacionaliniam saugumui ir užkardyti piktnaudžiavimą emigracijos procedūromis. Turiu pasakyti, kad be šio Užsieniečių teisinės padėties įstatymo, kuris šiandieną, tikiuosi, bus priimtas, mes esame jau nemažai padarę.

Pirmiausia, nuo šių metų pradžios pakeitėme leidimų laikinai gyventi išdavimo tvarką, sugriežtinome įdarbinimo procedūras. Šiuo metu 42 įmonėms yra neleidžiama teikti tarpininkavimo raštų, sumažinome išorės paslaugų teikėjų skaičių ir įvedėme išankstinę prašymų peržiūrą. Vien gegužės mėnesį atmesta 1 tūkst. 100 prašymų. Taip pat atliekame tokias labai konkrečias administracines procedūras, tai yra kontrolės. Nuo metų pradžios yra patikrinta 4 tūkst. 700 užsieniečių ir nustatyta tikrai nemažai pažeidimų. Sustiprinta ir pati užsieniečių kontrolė. Panaikinta arba neišduota daugiau negu 8 tūkst. leidimų laikinai gyventi. Ir dar tokia priemonė kaip pasienio kontrolės punktų uždarymas.

Tikrai kompleksas priemonių su šiuo įstatymu, kuris tikrai leidžia mums kontroliuoti šiuos procesus ir užtikrinti, kad mūsų visos institucijos, kurios šiandieną yra įtrauktos į užsieniečių, kurie nori būti mūsų darbo rinkos dalis, priežiūrą... Aš tikrai kviečiu palaikyti, nes šiuo įstatymu

mes sugriežtiname užsieniečių įdarbinimo sąlygas ir reikalavimus įmonėms. Taip pat leidimas laikinai gyventi galės būti suteiktas tikrai tiems asmenims, kurie turės... ne tik kaip su Šengeno viza, kur būdavo, bet tikrai turės būti perėję visas procedūras. Ir, aišku, kvota, kurią mes turėsime. Anksčiau jos nebuvo. Buvo, sakyčiau, toks kaip tik pagreitintas procesas. Turėsime realią kvotą, kuri leis mums užsitikrinti, kad visi migracijos procesai, būtent darbo migracijos, bus geriau kontroliuojami Lietuvoje.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – R. Lopata.

R. LOPATA (LSF). Žinoma, kad leidimus gyventi Lietuvoje turi beveik 230 tūkst. trečiųjų šalių piliečių. Baltarusių – 63 tūkst. Rusų – 16 tūkst. Uzbekistanas – 10 tūkst. Kirgizija – beveik 7 tūkst. Tadžikistanas – virš 6 tūkst. Azerbaidžanas – virš 4 tūkst. Kazachstanas – apie 3,5 tūkst. Ir NVS šalių piliečių skaičiai Lietuvoje tik auga.

Primenu, Seimas prieš metus priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos demografijos politikos ateities“. Joje pabrėžta: migracijos politika turi būti valdoma. O Vyriausybei nurodyta imtis konkrečių migracijos politikos priemonių pritraukiant aukštos ir vidutinės kvalifikacijos darbuotojų, išleidžiant nekvalifikuotas darbo jėgas ir integruojant migrantus, atsižvelgiant į tai, kad: a) valstybė privalo kontroliuoti migraciją; b) Lietuva – šalis, į kurią daugiausia atvyksta rusakalbių iš buvusios SSRS teritorijos; c) trečiųjų šalių darbuotojų pritraukimas neturi apsiriboti tik Rytų kaimynystėje, nes būtina išlaikyti kalbinę ir kultūrinę pusiausvyrą tam, kad šalyje nesikurtų vienos kalbos ir religijos arba tautybės getai; d) būtina praplėsti į Lietuvą atvykstančios darbo jėgos geografiją.

Ir kas? Tikrovėje dėl imigracijos ir galimų etninių pokyčių stiprėja geokultūrinė baimė, kad titulinei nacijai ir jos įprastam gyvenimo būdui gresia realus pavojus. Todėl klausimas, kokia turėtų būti mūsų šalis, ar daugiakultūrė visuomenė, mielai priimanti atvykėlius ir skatinanti didėjančią kultūrinę įvairovę, ar labiau provinciali bendruomenė, akylai sauganti titulinės nacijos nekaltybę, įgauna visai kitą prasmę. O būtent – ar per trečiąsias šalis iš NVS plūstanti migracija negrąžina mūsų į Rusijos dominuojamą posovietinę erdvę? Ar tokios imigracijos sferuojanti kryptis turi būti siejama tik su priimančios šalies ekonomine reikme? Ar didelės visiškai skirtingų grupių integracijos sąnaudos ir grėsmė nacionalinei kultūrai, jei integracija nepavyktų, nėra svari priežastis diversifikuoti migraciją, riboti posovietizmą. Būtent todėl ir teikiau siūlymą, kad asmenims, turintiems NVS šalių narių ar asocijuotų narių pilietybę, taikoma tūkstančio asmenų kvota kalendoriniams metams. Išėjo kitaip.

Todėl visa atsakomybė už tai tenka tiems, kas rimtai net nesvarstė mano pasiūlymo ir toliau didins Lietuvoje rusakalbiškumą...

PIRMININKĖ. Trumpinkite.

R. LOPATA (LSF). ...ir posovietizmą dėl tam tikrų tikslinių tik dalies verslo poreikių, diktuojamų pelno, o ne Respublikos interesų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl motyvų už – Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Norėčiau visų pirma padėkoti visoms institucijoms: Vyriausybei, ministerijoms, socialinėms grupėms, visiems komitetams, visoms politinėms grupėms, asmeniškai ir kuratoriais A. Ažubaliui, G. Surpliui, kurie parengė tikrai labai gerą kompromisą. O tie kolegos, kurie iki šiol priešinasi, jų pasiūlymai buvo svarstyti, buvo atmesti vienbalsiai Užsienio reikalų komitete, kaip nepagrįsti teisiškai, blogai suformuluoti.

Tikrai džiaugiuosi ir raginu tas politines jėgas ir institucijas, kurios padėjo pasiekti šį susitarimą, padaryti viską, kad rinkimuose populistinės jėgos neeskaluotų šios temos. Bandykime išaiškinti šį gerą įstatymą, pirmąkart istorijoje priimtą tikrą, tikrą migracijos lubas ir įvairius instrumentus taip, kad tie radikalai šių temų neišvystytų ir nepasiektų priešingų tikslų, negu kad jie nuolat kalba. Tai dar kartą ačiū visiems už kantrybę ir vienybę, kurią pademonstravome surasdami šitą kompromisą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų prieš – A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami kolegos, tęsdamas profesoriaus R. Lopatos pasisakymą, norėčiau pažymėti, kad Lietuvoje mes stokojame migracijos politikos ir užsieniečių teisinės padėties tikslų, jų nesame išsigryninę. Vieni galvoja apie tautinę tapatybę, kiti – apie darbo jėgos stygių, tretieji – mielaširdiškumą, ketvirtieji – demografiją. Nacionalinė politika šiose srityse turi turėti aiškų

nacionalinį tikslą. Tai yra vyti išsivysčiusias šalis, kurti mūsų piliečiams socialinę gerovę, saugumą, geresnį švietimą ir sveikatos apsaugą. Tam reikia didesnių išteklių.

Todėl nacionalinės migracijos politikos ašis turi būti produktyvumo didinimas, tai yra gėrio, kurį sukuria vienas mūsų šalies gyventojas, dydžio didinimas. Tam reikia apskritai pakeisti požiūrį į migraciją ir skatinti ne asmenų migraciją, o skatinti įmonių, labai produktyvių įmonių, augimą imigracijos sąskaita. Visiškai nesvarbu, ką ten pasikvies įmonė, kuri kuria 200 tūkst. eurų vertę vienam darbuotojui, gal jai valytojo reikia, gal vairuotojo reikia, tegul kviečiasi.

Bet, mano galva, mes kitąkart visiškai kitaip elgiamės, kviečiamės žmones, kurie tikrai mažina mūsų produktyvumą, dirba įmonėse, kurios sukuria labai mažas vertes, ir todėl taip mūsų produktyvumo augimas gali būti sulėtintas. Todėl kviečiu atsigręžti į šį aspektą ir tobulinti mūsų Migracijos ir Užsieniečių teisinės padėties įstatymus. Aš susilaikysiu, nes skeptiškai žiūriu į šiuos pokyčius.

PIRMININKĖ. Dėkoju, dėkoju. Dėl motyvų už – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nelabai aš tikiu, kad aukštą pridėtinę vertę kurianti įmonė įmonės valytojai moka aukštą pridėtinį atlyginimą. Dažniausiai jis atitinka minimalųjį arba šiek tiek didesnį negu minimalųjį atlyginimą. Manau, kad šis įstatymas atskiria dvi migrantų grupes. Tai yra tie, kurie kuria aukštą pridėtinę vertę, jiems jokių ribojimų mes papildomai neįvedame, jeigu jie tikrai darys tą darbą.

Sutikdamas su Žygimanto pasakyta, kad čia nuo radikalų, manau, kad ir saugant savo darbo rinką. Nes žiūrint į tai, ką veža į Lietuvą, tai tikrai nepasakyčiau, kad 90 % veža aukštos pridėtinės vertės, o 10 %, taip sakant, žemo lygio darbuotojus arba be profesijos ir be kvalifikacinio pasirengimo. Kaip tik atvirkščiai, ten turbūt tik 3 % yra tų, kurie kuria aukštą pridėtinę vertę.

Todėl šitą rinką reikėjo tvarkyti, nes kai per metus per Lietuvą pervaro 100 tūkst. vairuotojų, tai kažkas čia negerai. Turbūt ir darbdaviai turėtų pradėti labiau vertinti tuos darbuotojus, kuriuos pasikviečia, o ne daryti pereinamą kiemą, kai darbuotojas atvyksta, jį eilinį kartą, taip sakant, apmauna ir jis ieško laimės kitose šalyse.

Taigi pritariu šitam įstatymui. Jeigu jau mes pritrūksime darbo jėgos, tai nebus problemos ar šitam Seimui, ar kitam priimti sprendimą, kuris tikrai užtikrins, kad „Rheinmetall“ dirbtų visu pajėgumu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš manau, kad A. Sysas nepritrūks darbo jėgos, socialdemokratai nuolat pasipildo ir ruošiasi, kaip sakant, laimėti rinkimus. Tačiau A. Žukauskas, kiek aš pagal Ž. Pavilionį suprantu, prie tų radikalų dabar su R. Lopata, bet produktyvumo augimas yra teisinga doktrina A. Žukausko. Dabar dirbtinis intelektas paleidžiamas vis stipriau ir stipriau, tai nebereikės, reikės peržiūrėti išvis imigrantus. Tai kur mes dėsime tuos, kurie čia jau suvažiavo, kaip čia sakote, vieni sako, 210, kiti – 240 tūkst. Ir kai čia kvotos 40 tūkst. per metus, tai per dešimt metų – 400 tūkst. Tai čia Lietuvos naikinimas. Todėl aš palaikau A. Žukausko ir R. Lopatos nacionalistines tokias, taip sakant, išraiškas. Turime kovoti vardan šios Lietuvos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Matijošaitis – už.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Kaip Užsienio reikalų komitete, taip ir Seimo plenarinėje salėje šis vienas sudėtingiausių Lietuvos Respublikos įstatymų sukelia aistras, ir ne be reikalo. Bet aš labai džiaugiuosi, kad komitete, kai skyrėme laiko, mes nenuėjome per aštriais ksenofobiškais keliais. Ir vis dėlto šita redakcija yra pakankamai subalansuota tiek tarp ministerijų išsiskyrusių nuomonių, tiek tarp parlamentarų išsiskyrusių nuomonių, tiek tarp pasiūlymų, kuriuos mes labai rimtai svarstėme.

Šiek tiek apmaudu dėl to, kad norėjosi atviresnės ekonominės politikos, suprasti, kad reikia ne tik aukštos pridėtinės vertės darbuotojų iš trečiųjų šalių, bet ir žemesnės. Ir tai tam tikras smūgis, na, bent jau ne proveržis bus logistikos sektoriui, kuris labai daug gyventojų pajamų mokesčio ir kitų mokesčių sumoka į Lietuvos biudžetą. Bet, nepaisant šio UTP įstatymo trūkumų, aš vis tiek kviečiu palaikyti. Kitas Seimas, aš neabejoju, grįš, ir turbūt ne kartą, prie šio įstatymo, prie redakcijos, nes geopolitinė situacija tai diktuoja. Palaikykime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar, įjungę greitąjį balsavimo būdą, apsispręsimė dėl įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ projekto Nr. XIVP-3635(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 99, balsavo 96: už – 87, prieš – 1, susilaikė 8. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

16.34 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 16, 30¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3636(2) (priėmimas)

Toliau 3-2.2 klausimas – lydimasis Užimtumo įstatymo projektas Nr. XIVP-3636(2). Jis susideda iš septynių straipsnių, nė dėl vieno jų nėra gauta pasiūlymų. Tai gal galima visiems septyniems straipsniams pritarti bendru sutarimu? Labai ačiū. Pritarta bendru sutarimu. Dėl motyvų nėra užsirašiusių.

Balsuojame dėl viso Užimtumo įstatymo projekto Nr. XIVP-3636(2).

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 95, balsavo 95, visi 95 – už. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.35 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9¹, 9², 11, 12¹, 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26¹, 26², 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3249(3)VK (priėmimas)

Toliau taip pat įstatymo priėmimo stadija. Darbotvarkės 3-3.1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3249(3). Priėmimo stadija. Ir eisime pastraipsniui. Kol ateis komiteto pranešėjas, aš pakeliui pagarsinsiu Teisės departamento ir kitas kažkokias... Oi, atsiprašau, G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Frakcijos vardu prašome pertraukos iki kito posėdžio dėl šito paketo.

PIRMININKĖ. Prašymas teisėtas. Balsuojame. (*Šurmulyš salėje*)

Užsiregistravo 97, balsavo 93: už – 46, prieš – 33, susilaikė 14. Pertraukai užtenka. Tai iki kito posėdžio, taip reikia manyti, antradienio. Gera. Suprantu, čia dėl viso paketo, nes nėra prasmės lydimųjų, matyt, svarstyti.

16.36 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 29, 235, 236, 239, 242, 247, 260, 262, 271, 276, 281, 284, 285, 291, 293, 295, 296, 303, 304², 309, 356, 440, 505, 589 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 255¹ straipsniu ir 304 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3551(2) (priėmimas)

Tuomet einame prie darbotvarkės 3-4.1 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto Nr. XIVP-3551. Čia pranešėja yra I. Haase. Eikime pastraipsniui. Tuoj aš pasitikslinu. Iki 28 straipsnio, tiksliau, imtinai iki 29 straipsnio pasiūlymų nėra. Įstatymas susideda iš 29. Tai 28 straipsniams, dėl kurių pasiūlymų nėra, galima bendru sutarimu pritarti? Prieštaraujančių nematau. Labai ačiū. Pritarta.

Dėl 29 straipsnio yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl viso 29 straipsnio bendru sutarimu? Labai ačiū. Dėl motyvų dėl viso užsirašiusių nėra, tad apsispręskime balsuodami dėl Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto Nr. XIVP-3551.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 88, balsavo 88: už – 83, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

16.37 val.

Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo Nr. VIII-2025 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3553(2) (priėmimas)

Toliau lydimasis – Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo projektas Nr. XIVP-3553, susidedantis iš dviejų straipsnių, dėl jų pasiūlymų nėra. Ar galima dėl abiejų straipsnių bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau, pritarta. Dėl viso dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsisprendžiam balsavimu dėl Aplinkos apsaugos rėmimo programos įstatymo projekto Nr. XIVP-3553.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 86, balsavo 86: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3553) priimtas. (*Gongas*)

16.38 val.

Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 2, 37, 47, 51, 57, 72, 73, 78, 79, 90, 91, 114, 116, 117, 118 straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 40¹, 53¹, 53², 53³, 95², 110¹, 118¹, 122¹, 122², 122³, 122⁴, 122⁵, 122⁶, 122⁷ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIVP-3580(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 3-4.3 klausimas – Aplinkos apsaugos įstatymo projektas Nr. XIVP-3580. Įstatymo projektas susideda iš 30 straipsnių, dėl nė vieno iš jų nėra pateikta pasiūlymų. Ar galima dėl jų visų bendru sutarimu priėmimo stadijoje? Labai ačiū, straipsniai priimti. Dėl viso dėl motyvų nėra užsirašiusių. Tiesiog balsuojame dėl Aplinkos apsaugos įstatymo projekto Nr. XIVP-3580.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 87, balsavo 87: už – 84, prieš nebuvo, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3580) priimtas. (*Gongas*) Taigi, visas paketas yra patvirtintas.

16.39 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3890(2), Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3891(2) (svarstymas)

Dabar einame prie darbotvarkės 3-5.1 klausimo – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto pakeitimo“ projekto. Kolege Irena Haase, ateiškite pristatyti komiteto išvadą. Dėl abiejų – ir susijusio, lydimos, Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projekto Nr. XIVP-3891.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos Seimo statuto nurodytų straipsnių pakeitimo projektą Nr. XIVP-3890. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos Seimo statuto projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai vienbalsiai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

Taip pat svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3891. Sprendimas – taip pat pritarti iniciatorių pateiktam Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8 komiteto nariai, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, Irena. Kadangi diskutuoti nėra užsirašiusių, dėl motyvų kalbėti taip pat nėra norinčių, gal galime ir vienam, ir kitam bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime? Labai ačiū. Bendru sutarimu po svarstymo pritarta įstatymų projektams Nr. XIVP-3890 ir Nr. XIVP-3891.

16.40 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715(2), Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716(2) (svarstymas)

Dabar darbotvarkės 3-6.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715. Ir lydimasis Civilinio proceso kodekso pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716. Kviečiu I. Haase į tribūną. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas svarstė Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3715. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai, bendru sutarimu. Taip pat svarstė Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3716. Pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai, bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Pasiūlymų nėra, norinčių diskutuoti nėra, norinčių išsakyti motyvus nėra. Gal galime bendru sutarimu pritarti ir šiems dviem projektams? Labai ačiū. Bendru sutarimu pritariame įstatymų projektams Nr. XIVP-3715 ir Nr. XIVP-3716 po svarstymo.

16.42 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3609(2), Civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3610(2), Bausmių vykdymo kodekso 3, 6 straipsnių, XII skyriaus pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3611(2), Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3612(2), Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3613(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 3-7.1 klausimas – Mokesčių administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3609. Svarstymo stadija. Pranešėjas – M. Lingė. Prašau pristatyti visą paketą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Biudžeto ir finansų komitetas dėl vieno įstatymo projekto, Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, buvo pagrindinis komitetas. Jį svarstė birželio 5 dieną. Po klausimų priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Buvo atsižvelgta į Teisės departamento pastabas ir komiteto pasiūlymus, jiems komitetas pritarė.

Antras komiteto siūlymas – svarstyti šį projektą skubos tvarka. Atsižvelgiant į tai, kad tam tikrais atvejais išieškojimas iš skolininko sąskaitų yra galimas, tačiau išieškoma nedidelėmis sumomis ir toks išieškojimas gali trukti ilgiau nei 180 dienų, komitetas siūlo Mokestinių nepriemokų išieškojimo perdavimo vykdyti antstoliui tvarkoje numatyti, kad Valstybinė mokesčių inspekcija iki šio termino pabaigos siunčia skolininkui pranešimą apie skolos perdavimą antstoliui ir siūlymą sudaryti mokestinės paskolos sutartį. Tokiam sprendimui komitetas pritarė bendru sutarimu. Buvo dar papildomo komiteto išvada dėl gauto Seimo narių pasiūlymo, ją, matyt, mes svarstysime jau atskirai. Tiesiog pagarsinu, kad komitetas priėmė sprendimą nepritarti pasiūlymui. Balsavimo rezultatai: už nebuvo, prieš nebuvo, susilaikė 9.

PIRMININKĖ. Dėl pasiūlymų eisime atskirai. Ačiū. Dabar tuomet lydimuosius pristatys I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkė.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 583¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIVP-3610. Komitetas pritarė patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

Taip pat buvo svarstomas Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 3, 6 straipsnių, XII skyriaus pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3611. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Buvo svarstomas Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3612. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Ir buvo svarstomas Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3613. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar diskusijos. Į tribūną prašom L. Nagienę.

L. NAGIENĖ (DFVL). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai šiam įstatymo projektui, aš manau, nė vienas neabejingas ir tikrai pritars. Kalbėdama iš gyvenimiškos praktikos, iš savo darbo patirties galiu pasakyti, kad buvo labai daug vyresnio amžiaus žmonių, iš kurių išmokų mūsų antstolių kontoros išieškodavo ir kurie teikdavo mums prašymus, visada ateidavo pas mus su didžiausiais, didžiausiais skundais: kodėl vietoj 10 eurų, jeigu laiku nesusimokėjau, atsiranda 100 eurų ar 120 eurų? Tai ta įstatymo pataisa yra, kai atiduodame šitas funkcijas, nemokestinių prievolių administravimą, Valstybinei mokesčių inspekcijai, ji realiai atliks tas funkcijas, iš tikrųjų tik tiek, kad galbūt įskaičiuos administravimo sąnaudas, tai tikrai suponuoja ženkliai mažesnes išlaidas, nes tikrai kartais ne iš piktos valios ar dėl pasimetusio laiško žmogus nesusimokėjo tos nemokestinės prievolės.

Manau, kad šitas įstatymas kaip tik labai pagerins. Realiai tiktai vienintelis minusas yra, žiūrint į šitą įstatymą, kad ilgas terminų laikotarpis – 180 dienų. Jis galėjo būti ženkliai trumpesnis – 90, aš jau taip grubiai imu, jeigu būtų sumažinta per pusę, tai tikrai būtų greičiau ir operatyviau mes išieškoję tas lėšas. Manau, Mokesčių inspekcija turi visus duomenis ir tai gali padaryti labai operatyviai. Tikrai pritariu šitam įstatymui ir kviečiu visus balsuoti ir palaikyti. Ir kuo greičiau mes jį priimsime, kuo greičiau jis įsiteisės, tuo bus geriau. Paskui priimti poįstatyminius aktus ir nustatyti visas tvarkas reikės. Jau pasižiūrėjau, pačiame įstatyme net yra numatyti išieškojimo pasibaigimo terminai, jie patikslinami. Tikrai džiugu, kad toks įstatymas gimė ir jisai yra pateiktas Seimui svarstyti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji, turbūt ilgai nesiplečiant svarbu akcentuoti, kad iki šiol turime dvilypį netolygumą, kai Mokesčių inspekcija gali nusirašyti mokestines nepriemokas, bet negali to daryti dėl nemokestinių nepriemokų. Tokia situacija valstybėje egzistuoja turbūt daugiau negu 12 metų, nuo pastarojo bandymo tas situacijas suvienodinti, kad tiek mokestines, tiek nemokestines nepriemokas Mokesčių inspekcija, turėdama instrumentus, galėtų pati nusirašyti, kai skolininkas savo sąskaitoje turi lėšų. Antstoliai šią situaciją, kai pati VMI negali nusirašyti skolų, vadina grietinėlę ir bando visais būdais tą grietinėlę apsaugoti. Turbūt prireikė kelių Seimo kadencijų, kad būtų vėl grįžta su panašiu pasiūlymu ir kad valstybė pati galėtų tas nepriemokas išieškoti. Dėl to pirmiausia didžiausią naudą patirtų žmonės. Vienu atveju toks nusirašymas nuo sąskaitos kainuotų 2 eurus, jį administruotų VMI. Kitu atveju dėl to paties nurašymo nuo sąskaitos, pavėlavus žmonėms dėl vienokių ar kitokių priežasčių susimokėti, jau galėtų antstolių įkainiai, prasidedantys nuo 60 eurų. Kartais, pavyzdžiui, vien 60 eurų skola gali virsti papildomais 163 eura is administravimo išlaidų būtent pačių antstolių administruojamose bylose.

Taigi ši reforma, vieno langelio reforma, yra naudinga žmonėms, jų apie 88 tūkst. priskaičiuojama, bet jina i yra naudinga ir patiems antstoliams, nes nebereikės vargti su vadinamosiomis beviltiškoms bylomis. Tos vadinamosios neperspektyvios nebebus perduodamos, jiems nebereikės palaikyti proceso, mažės administravimo išlaidos. Žinant, žiūrint statistiką, 69 % tokių nemokestinių nepriemokų yra neišieškoma. Dėl jų, matyt, tiesiog procesas vyksta, bet tuščiomis apsuksomis ir VMI dėl to dabar, nuo šio momento, negalės perdavinėti. Valstybės kontrolė savo rekomendacijose siūlė neperdavinėti neperspektyvių. Antra rekomendacija – pačiai VMI nusirašyti tai, ką jina i gali daryti. Taigi šis reformos paketas įgyvendina ir Valstybės kontrolės pastabas.

Tik noriu apibendrinti, mes kalbame – turbūt daugiausia dėmesio į antstolius, bet antstoliai tėra mozaikos dalis šiame kompleksiniame pakete. Yra didelis reformos paketas, kuris kuria vieną langelį prievolėms valstybei mokėti. Todėl tikrai yra svarbu ir panaudojant RRF'o lėšas, kad šis vienas langelis savo laiku startuotų sklandžiai. Iš to, be abejo, naudos turėtų tiek valstybė, efektyviai administruodama, tiek žmonės, nepatirdami administracinės naštos, kuri susidaro patekus tokioms byloms pas antstolius. Tai kviesčiau tiesiog palaikyti visą šį paketą.

PIRMININKĖ. Dėkoju, diskusija baigėsi. Pranešėją kviesčiau pasilikti tribūnoje, nes dabar apsvaistysime pasiūlymą, gautą dėl 9 straipsnio. Tai Seimo narių grupės: A. Bagdono, R. Vaitkaus ir kitų. Prašau, iniciatoriau, pagarsinti.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Šis pasiūlymas registruotas dėl efektyvesnio reformos „Vienas langelis prievolėms valstybei“ įgyvendinimo. Tikslas – kad Valstybinė mokesčių inspekcija, valstybei investavus net 6 mln. eurų į sistemos modernizavimą, prievolės iš skolininkų išieškotų ir pigiau, ir greičiau, o šios lėšos biudžetą pasiektų kuo greičiau.

Šiuo metu projekte numatytas 180 dienų, tai yra net pusę metų, siekiantis terminas, per kurį Valstybinė mokesčių inspekcija turi nurašyti lėšas nuo skolininkų, tikrai yra per ilgas. Pasiūlymo esmė paprasta: siūlome sutrumpinti neadekvačiai per ilgą laikotarpį, numatant 45 dienų laikotarpį. Atsižvelgiant į tai, kad į informacinių sistemų atnaujinimą valstybė investuos net 6 mln. eurų, siūloma papildyti projektą, kaip ir minėjau, numatyti 45 dienų laikotarpį.

Duosiu tokį labai paprastą pavyzdį. Pirmiausia galima per 14 dienų susimokėti pusę baudos, tokią galimybę turi kiekvienas pilietis, po dar 40 dienų sumokėti visą baudą. Per visą šį laikotarpį skolininkas net tris kartus informuojamas apie pareigą susimokėti baudą. Dėl šių priežasčių nėra suprantama, kodėl prie šio 54 dienų termino dar reikia pridėti 180 dienų Valstybinei mokesčių inspekcijai skolai išieškoti. Dar daugiau, įstatyme numatyta, kad 180 dienų terminas gali būti pradedamas skaičiuoti iš naujo ir nėra jokio apribojimo, kiek kartų šis terminas gali būti atnaujinamas. Dėl šių priežasčių manau, kad, investavus 6 mln. eurų į modernizaciją, VMI turi procesus įgyvendinti per racionaliai XXI amžiuje suprantamus terminus, o ne daryti viską rankiniu būdu.

Taip pat noriu priminti, kad šios kadencijos Seimas administracinių baudų skyrimą ir gavimą asmeniui nuo 24 mėnesių sumažino iki 60 dienų. Tai manau, kad einame teisinga linkme, ir siūlau šį terminą sumažinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar būtų dešimt Seimo narių, kurie palaiko šį jūsų pasiūlymą? Na, du tikrai yra, na, preziumuoju, kad yra. Tai komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti, kadangi iš esmės šiuo pasiūlymu būtų pabloginta asmens, pavėlavusio sumokėti baudą, padėtis ir tai pirmiausia atsilieptų dėl patiriamų išieškojimo išlaidų. Na, tas pavyzdys su 2 eurai arba su 60 minimalių, pradedant kad ir nuo mažos sumos išieškant.

Tik noriu atkreipti dėmesį, kad komitete mes esame priėmę keletą patikslinimų dėl terminų ir tais atvejais, kai yra ilgesnis terminas, pagal pakoreguotą variantą kas 30 dienų VMI atsirastų pareiga patikrinti, ar antstolis pradėjo vykdyti išieškojimą iš to asmens turto, ar atsirado kitų įstatyme nurodytų atvejų, kuriems esant mokesčių administratorius sprendimą priimtų nesibaigus šioje dalyje nustatytam mokestinės nepriemokos išieškojimo vykdymo terminui. Kitu atveju vietoj 90 dienų numatytos 45 dienos, tai yra tada, kai pati VMI nepradeda išieškojimo iš sąskaitų ir perduoda antstoliui nemokestinių prievolių išieškojimą su galimybe pratęsti 45 dienoms, tai 90 dienų terminas trumpinamas iki 45 dienų.

Už pasiūlymą nebuvo balsuojančių, susilaikė 9.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Matau, A. Bagdonas dėl motyvų už užsirašęs. Bet jūs, kaip teikėjas, man rodos, pagal Statutą, deja, negalite pasisakyti, galėsite replikuoti. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Aš gal norėčiau atkreipti dėmesį, kad Valstybinė mokesčių inspekcija nieko nedaro rankiniu būdu – viskas yra daroma automatiškai: automatiškai nuskaitoma, automatiškai tikrinamos sąskaitos, ar ten yra pinigų. Tokiu atveju nurašymas vyksta tikrai automatiniais procesais ir jokių rankinių rankiojimų ten tikrai nėra. Tačiau yra įvairių situacijų gyvenime,

yra apskundimų, yra žmonių, kurie neturi prisiregistravę ir savo informacinių duomenų, tai tam ir yra maksimalūs terminai. Bet jeigu būtų nubalsuota už šį pasiūlymą, tai Mokesčių inspekcija greičiau neišieškotų pinigų, ne, tiesiog greičiau žmogų atiduotų antstoliams. Jeigu yra toks noras, tai, matyt, galima tam pritarti, bet man atrodo, jeigu Mokesčių inspekcija gali išieškoti už 2 eurus, kodėl, leidžiant informacinėms technologijoms tą padaryti, reikėtų mokėti antstoliams nuo 1,8 iki 10 kartų kartais didesnes sumas nuo santykinai nedidelės baudos?

Man atrodo, Vyriausybė parengė subalansuotą pasiūlymą. Komiteje tikrai buvo ieškoma kompromisų, terminai ir taip yra sutrumpinti. Man atrodo, Valstybinė mokesčių inspekcija bus pasitvirtinusi tam tikrą tvarką, kaip minėjau, nurašymai ir sąskaitų peržiūros bus periodinės ir tikrai bus daroma viskas siekiant maksimaliai greitai tą procesą įgyvendinti. Tačiau, kaip minėjau, būna įvairių atvejų ir turbūt reikia turėti tam tikro lankstumo, kuris apibrėžiamas tvarkomis, o ne tiesiog diskrecija. Tai siūlyčiau palikti, kaip yra, ir vis dėlto leisti Valstybinei mokesčių inspekcijai padėti žmonėms sumokėti baudas nuskaitant vos už 2 eurus, o ne atiduodant juos antstoliams dar šiek tiek greičiau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsispręsimė. Tai kas palaiko?.. Oi, atsiprašau, L. Nagienė – už.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Iš tikrųjų, gerbiama ministre, negąsdinkime žmonių ir nesakykime, kad jau atiduodame antstoliams išieškoti. Galbūt dar ieškokime kompromisinio varianto. Tas 45, jūs sakote, per trumpas, bet prieš tai visada žmogui duodamas 180 dienų terminas susimokėti. Pamišio išsiųsti pranešimą ir po to iš jo duomenų... iš jo sąskaitos nurašys ir išieškos. Visi duomenys jau yra. Šiais laikais, kai mes turime visas sąskaitas, daliai žmonių, iš tikrųjų juk žinote, kad net ir vyresnės kartos žmonės atsidarė sąskaitas dėl to, kad dalis pensijų jau keliauja, didesnė dalis keliauja į jų asmenines sąskaitas. Jeigu ir sakysiu, vyresnė karta... Be viso šito aš nematau didelės problemos, kad čia šitą terminą trumpintume. Tikrai siūlau palaikyti, nematau problemos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Tie, kas palaiko A. Bagdono ir kitų pasiūlymą, balsuoja už, tie, kas palaiko komiteto poziciją, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 79, balsavo 75: už – 19, prieš – 31, susilaikė 25. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar apsispręsimė dėl viso paketo, tai yra dėl šio įstatymo projekto, dėl kurio daugiau pasiūlymų nėra, ir dėl lydimųjų.

Dėl motyvų už kalbės G. Skaistė. Prašau.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Man atrodo, daug ką pasakė ir komiteto pirmininkas. Išties šios reformos pasekmė, kad bus galima šiuolaikinių informacinių technologijų pagrindu sutaupyti žmonėms lėšų, padėti jas susimokėti nepatiriant tų išlaidų, kurios būdavo iki šiol, kai netyčia žmonės pamiršdavo ar dėl kokių kitų priežasčių pražiopsodavo administracinių baudų mokėjimą ar kitus mokėjimus valstybei. Tos prievolės būdavo išieškomos tikrai labai dideliais kaštais. Man atrodo, jeigu tikrai informacinės technologijos, šiuolaikinės technologijos leidžia turėti sprendimus, kurie padeda procesą padaryti skaidrų, greitą, efektyvų ir mažai kainuojantį, tai tiesiog susitelkime ir tai padarykime. Man atrodo, žmonėms tikrai bus naudingiau. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

Taigi balsuojame dėl Mokesčių administravimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3609 ir lydimųjų. Apsispręsimė balsuodami.

Užsiregistravo 81, balsavo 81: už – 79, prieš nebuvo, susilaikė 2. Po svarstymo pritarta.

17.02 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911(2) (svarstymas)

Einame toliau prie darbotvarkės 3-8 klausimo – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamo-

siose bylose denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911. Ateina komiteto pranešėjas ir pirmininkas Ž. Pavilionis. Prašau.

Ž. PAVILIONIS (*TS-LKDF*). Mūsų komitetas birželio 19 dieną svarstė šį pasiūlymą ir vienbalsiai pritarė jam. Kadangi sutartis realiai negaliojanti, nuo 2022 metų po invazijos visos laisvos šalys apribojo savo santykius iki būtino minimumo ir institucijos, kurios dirba šioje srityje, išnagrinėjusios situaciją pamatė, kad konvencijos iš esmės apima tas sritis, tai pasiūlė, kaip ir Latvija, ir Estija, šią sutartį denonsuoti. Todėl bendru sutarimu yra pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pasiūlymų jokių nėra. Gal ir ne tas žanras, kad būtų.

Dabar motyvai už – A. Navickas.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Labai dėkui. Bet čia turbūt labai trumpai galima pasakyti: su banditais negalima turėti sutarčių. Kita vertus, kokia prasmė turėti sutartis su tais, kurie patys jokių sutarčių nevykdo? Šiuo atveju tikrai pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Stončaitis – prieš.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Aš tikrai nesu prieš. Suprantu, kad čia yra mūsų politinis sprendimas, apsisprendimas, matyt, kitokio ir negali būti, tačiau reikėtų atkreipti dėmesį, kad visgi objektyviai piliečiai turi poreikį gauti dar įvairiausių pažymų ir taip toliau, jeigu reikia patvirtinti kokius nors juridinius faktus pensijoms gauti ar dar kam nors. Tai paprasčiausiai, kai priimsime projektą, reikia atitinkamai gal pakoreguoti pajėgumus ir apskritai galbūt mūsų diplomatų darbą ar galbūt kitų kompensuojamųjų priemonių, kad paprasčiausiai piliečiai patirtų kuo mažiau nepatogumų. Šiaip, be abejo, pritariu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti.

Apsisprendžiame balsuodami dėl darbotvarkės 3-8 klausimo – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties denonsavimo“ projekto Nr. XIVP-3911.

Užsiregistravo 78, balsavo 77: už – 76, prieš nebuvo, susilaikė vienas. Po svarstymo pritarta.

17.04 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹, 15², 15³, 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 3-9 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektas Nr. XIVP-3921. Pranešėja – J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (*TS-LKDF*). Kolegos, Sveikatos reikalų komitetas įstatymo projektą svarstė birželio 19 dieną ir pritarė jam bendru sutarimu atsižvelgdamas į Teisės departamento technines pastabas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Tai gal po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Prieštaraujančių nematau. Po svarstymo bendru sutarimu pritarta Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projektui.

17.05 val.

Želdynų įstatymo Nr. X-1241 5, 7, 8, 13, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100(2), Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3101(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 3-10 klausimas – Želdynų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3100 ir lydimieji. Pranešėjas – J. Urbanavičius. Prašau pagarsinti komiteto nuomonę.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Seimo Aplinkos apsaugos komitetas svarstė šį įstatymo projektą, dėl jo buvo pasiūlymų, nežinau, ar mes eisime pastraipsniui, bet praktiškai pritarta...

PIRMININKĖ. Pasiūlymus, taip. Pagrindinio komiteto išvadą tiesiog pagarsinkite, o po to...

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Išvada – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dabar Ekonomikos komiteto. Pagarsinsiu aš, kad Kaziui nereikėtų eiti. Minutėlę! Sprendimas – pasiūlyti pagrindiniam Teisės ir teisėtvarkos komitetui patobulinti įstatymo

projektą pagal pasiūlymus, kuriems Ekonomikos komitetas pritarė. Dėkui. Tai dabar I. Haase, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3101 ir pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai, 8 komiteto narių balsai. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar grįžtame prie Želdynų įstatymo, dėl jo yra pateikta pasiūlymų. Tai aš vėl kviesčiau J. Urbanavičių. Iš Seimo nario S. Gentvilo yra gautas siūlymas papildyti nauju straipsniu. Prašom, Simonai, pagarsinti savo siūlymą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Čia yra techninis suderinimas su Geležinkelių transporto kodeksu.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Mes pritariame.

PIRMININKĖ. Dėkui. Taip, pritariame visi. Yra Seimo nario K. Adomaičio pasiūlymas dėl 3 straipsnio.

K. ADOMAITIS (*LF*). Gerbiami Seimo nariai, mano siūlymas yra susijęs su priklausomųjų želdynų prie pastatų normomis. Nors mes turime apibrėžtas gana aiškias normas, šiuo nauju įstatymu leidžiama kompensuoti želdynus šalia namų vertikaliais apželdinimais, tai yra vijokliais ant sienų, arba stogų apželdinimais, tai yra paberti žvyro ant stogų.

Šiaip pati idėja tikrai gera ir ta, pavadinkime, žalioji pastatų transformacija yra sveikintina gerinant mikroklimatą pastatuose ir panašiai, tačiau Lietuvoje neturime įvesto jokio normalaus priežiūros proceso. Galime matyti labai daug gražių projektinių pasiūlymų su apželdintomis sienomis, galime matyti gražiai nupaišytus stogus projektiniuose pasiūlymuose, bet kai ateina reikalas, gyventojai tiesiog nusikasa tuos neva želdinius nuo stogų, nes jie sudaro daugiau priežiūros problemų, negu patogumo, ir išeina, kad nei želdinių ant žemės, nei ant stogo, nei ant pastatų mes neturime. Tai čia, man atrodo, toks bandymas gudrauti, bet jisai yra visiškai neparengtas ir nesutvarkytas.

Todėl mano siūlymas yra bent jau gyvenamosios paskirties funkcinėse zonose tokio apželdinimo kompensavimo kokiais nors stogais ar vertikaliais būdais neleisti, tai leisti tiktai pramoninėse zonose, tankiai apgyvendintuose miestų centruose. Tai būtų kur kas mažesnės miesto teritorijos, kur tikrai trūksta želdinių ir kur reikia ieškoti visų įmanomų būdų kaip nors kitaip papildomai tuos želdinius įveisti. Ten gali būti reikalinga, bet gyvenamosios paskirties funkcinėse zonose jokių gudravimų siūlau nedaryti ir juos įveisti tiktai visiškai parengus žaliojo indekso metodiką, ką buvo parengę programoje „Kurk Lietuvai“ Aplinkos ministerijoje dirbantys žmonės. Bet, deja, nė viena jų idėja nebuvo perkelta į teisės aktą, o nueita pačiu paprasčiausiu ir tokiu bučiausiu keliu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Prieš pakviečiant pristatyti komiteto nuomonę, P. Saudargas pristatys, kokių viešnių mes sulaukėme Seime.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, gerbiama pirmininke. Iš tiesų galime pasidžiaugti, kad šiandien Seime lankosi aktyvios moterys iš 30 pasaulio šalių, nes šiandien Vilniuje vyksta Tarptautinės moterų tarybos Europos centro generalinė asamblėja ir Tarptautinės moterų tarybos metinis susitikimas. Džiaugiamės ir sveikiname. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. *Welcome, welcome! Welcome and have a nice day in our country!*

Taigi, dabar komiteto nuomonė.

J. URBANAVIČIUS (*TS-LKDF*). Svarstyta, nepritarta ir neatitinka teritorijų planavimo formulučių.

PIRMININKĖ. Dabar dėl pasiūlymo dėl motyvų prieš – A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (*TS-LKDF*). Idėjai aš iš tikrųjų labai pritariu ir tai, ką daro Kasparas, yra labai teisinga. Mes daug diskutavome komitete šiuo klausimu. Visų pirma, planuojant sklypą, želdynų kiekis numatomas teritorijų planavimo dokumentuose. Viską sudėti į įstatymus yra neproporcinga ir turbūt netikslinga. Ir tai, ką minėjo Kasparas apie kompensavimą, mes kompensuoti apželdinimą ar stogų, ar vertikalių galime tik 5 %. Tai darykime tuos stogus, darykime tas sienas žalias, skatinkime tai daryti ir neapribokime papildomais tokiais biurokratiniais dalykais. Tikrai

šiuo atveju mintis gera, bet gal jinai per daug sukuria kliūčių ir per mažai motyvuoja tuos stogus ir sienas želdinti.

PIRMININKAS. Kasparai, jūs norite kažką pasakyti?

K. ADOMAITIS (LF). Tik norėjau pasakyti, kad apibrėžimas ir to siūlymo esmė yra paimta iš savivaldybių bendrojo planavimo dokumentų, ten yra tokia sąvoka „gyvenamoji funkcinė zona“. O dėl 5 % želdynų – tai čia 5 % sklypo, bet sklype turi būti bent 30 % želdyno. Vadinasi, šeštadaliu želdyno mes leidžiame atsisakyti tokiais alternatyviais būdais.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar apsispręsimė dėl jūsų pateikto pasiūlymo. Kas palaiko K. Adomaičio pasiūlymą, balsuoja už, kas komiteto nuomonę – balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 70, balsavo 66: už – 22, prieš – 3 susilaikė 41. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau yra dar nemažai pasiūlymų ir dėl visų jų reiktų prašyti, ar yra dešimties Seimo narių pritarimas. Gal galime dėl jų visų laikyti, kad yra dešimt pritariančių Seimo narių?

Tuomet einame prie Seimo nario S. Gentvilo pasiūlymo dėl 4 straipsnio. Prašau.

S. GENTVILAS (LSF). Čia bandome įteisinti elektroninę pristatymo sistemą vietoje tikrai raštiškų popierinių laiškų. Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Seimo narės A. Gedvilienės pasiūlymas taip pat dėl 4 straipsnio.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia yra užregistruota pora pasiūlymų, kurie iš principo buvo dėl antro svarstymo. Diskutavome ilgai tarp savivaldybių ir elektrikų ieškodami būdų, kaip labiau saugoti medžius, bet kartu ir netrukdyti elektrikams daryti pagrindinių darbų prie aukštos įtampos linijų. Čia yra komiteto, elektrikų ir savivaldybių išdiskutuoti siūlymai, įtraukia ir savivaldybes, kad jos neliktų nuošalyje, bet ir elektrikams nebūtų trukdoma daryti darbus, jeigu jie yra skubūs. Tai tokia yra mano siūlymo esmė, kuri yra išdiskutuota visų pusių.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Abiem siūlymams pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti? Čia dabar, kaip aš suprantu, jūs, Aiste, pagarsinote ir dėl susijusių – ir dėl 4, ir dėl 5 straipsnio, taip?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Tai pritariame pasiūlymams, kuriems komitetas pritarė. Prieštaraujančių nematau.

Tada yra dėl 6 straipsnio A. Gedvilienės pasiūlymas. Prašau.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Čia dėl kelinto straipsnio, atsiprašau?

PIRMININKĖ. Pagal naują numeraciją 6, bet aš suprantu, kad buvęs 5 straipsnis.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Jie yra susiję.

PIRMININKĖ. Jie visi yra susiję.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Visi jūsų pasiūlymai yra susiję. Gal taip tada ir fiksuojame, kaip suprantu, kad komitetas jiems visiems pritarė?

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Taip, pritarė.

PIRMININKĖ. Tai Seimas irgi pritaria. Prieštaraujančių nematau. Dėkoju.

Tuomet yra S. Gentvilo pasiūlymas irgi dėl 5 straipsnio, kuris pagal naują redakciją tampa 6 straipsniu. Simonai, pagarsinkite.

S. GENTVILAS (LSF). Siūlymas yra vietoje 20 darbo dienų taikyti perpus mažesnę – 10 darbo dienų – terminą informuoti dėl kertamų medžių.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui, pritariame. Tuomet yra dar siūlymų. Gal iš tikro... Ar galime pritarti dėl pastarojo S. Gentvilo pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė? Tai pritariame.

Tada yra S. Gentvilo dar keletas pasiūlymų dėl kitų straipsnių. Tai, Simonai, prašau pristatyti.

S. GENTVILAS (LSF). Taip, tai vėlgi suderinimas su Geležinkelių transporto kodeksu ir apsaugos juostų, želdynų įrengimo klausimai.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Čia dabar išeina 7 straipsnis pagal naują redakciją. Ar galime S. Gentvilo pasiūlymui, kuriam pritarė komitetas, pritarti bendru sutarimu? Galime.

Tada nauja redakcijos numeracija – dėl 8 straipsnio. Čia apie... Dar vienas jūsų, Simonai, pasiūlymas.

S. GENTVILAS (LSF). Po susitikimų su savivaldybių administracijomis, merais buvo labai daug kritikos, kad želdynų inventorizacija yra labai labai brangi, neįmanoma nusisamdyti specialistų. Todėl, mažindami administracinę našą, mes čia želdynų, viena vertus, apskaitą ir inventorizaciją, tą dubliavimąsi pamažiname, todėl turėtų perpus sumažėti savivaldybių sąnaudos, inventorizuojant želdinius. Tai kviesčiau pritarti.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Komitetas svarstė, pritarta iš dalies. Patiksliname formuluotę, numatančią, pagal kokius inventorizacijos želdinius. Iš dalies pritarta.

PIRMININKĖ. Jeigu visoms pusėms tinka, tuomet kviečiu pritarti irgi pagal komiteto nuomonę. Ar galime pritarti? Prieštaraujančių nematau.

Tada yra jau pabaigoje dėl 12 straipsnio pagal naują redakciją S. Gentvilo pasiūlymas, čia dėl straipsnių numeracijos turbūt?

S. GENTVILAS (LSF). Mes šituo pasiūlymu su Aplinkos ministerija numatome, kad želdynai būtų registruojami, jų inventorizacija būtų įtraukta į Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinę sistemą. Tai tą sistemą tiesiog nurodome Želdynų įstatyme.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gal iš karto paprašysiu ir A. Gedvilienę pagarsinti pasiūlymą dėl pasakutinio straipsnio.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Taip, pasiūlymas yra susijęs su redagavimu ir įsigaliojimu, tai labiau techninis.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Tuomet taip, dėkui pranešėjui. Pritariame visiems pasiūlymams pagal komiteto liniją bendru sutarimu. Prieštaraujančių nematau. Labai ačiū.

Dabar dėl motyvų dėl viso. Už visą bloką ar yra pasisakančių? Nėra norinčių kalbėti? Ar galime bendru sutarimu po svarstymo stadijos galbūt pritarti? Labai ačiū. Nuostabu. Tuomet pritarė Želdynų įstatymo projektui ir lydimiesiems. Atsiprašau, galime pritarti bendru sutarimu Želdynų įstatymui, ką mes ką tik ir padarėme dėl projekto Nr. XIVP-3100?

Dabar čia yra Administracinių nusižengimų kodekso įstatymo projektas Nr. XIVP-3101. Pranešėja – I. Haase. Čia yra Seimo narių T. V. Raskevičiaus ir L. Jonausko pasiūlymas. Matyt, jūs norėtumėte pagarsinti. Apie medžių kirtimus.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju, kolegos. Atsižvelgdami į visuomenėje nuskambėjusius rezonansinius atvejus, su kolega L. Jonausku suformulavome pasiūlymą sistemškai 281 straipsnyje didinti baudas už visų miesto želdinių kirtimą, genėjimą ir kitus galimus Administracinio kodekso pažeidimus. Šį pasiūlymą taip pat lėmė, kad kitose šio straipsnio dalyse numatytos baudos už nepranešimą apie nesaugotinių medžių genėjimą faktiškai yra tokio paties lygio kaip už saugotinių miesto želdinių kirtimą.

Nepaisant to, kad komitetas nepritarė, manau, kad toks elgesys, darantis didelį poveikį žalioms miesto erdvėms, turėtų būti vertinamas griežtai. Todėl prašau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Atsižvelgdami į tai, kad siūloma pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamiems pasiūlymams dėl 281 straipsnio nuostatų tobulinimo, šiam pasiūlymui siūlome nepritarti.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė balsuodami. Kas pritaria T. V. Raskevičiaus ir L. Jonausko pasiūlymui, balsuoja už, kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 68, balsavo 67: už – 18, prieš – 2, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarta.

Tiek dėl pasiūlymų. Dėl motyvų nėra. Ar galime bendru sutarimu pritarti Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektui po svarstymo? Prieštaraujančių nematau. Pritarta. Ačiū.

17.22 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 56⁴ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1726 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955 (pateikimas)

Ir paskutinis šios dienos darbotvarkės 3-11 klausimas – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3955. Pranešėja – J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, šiuo pakeitimu siūlome pavėlinti reikalavimą, kad pagrindiniam išsilavinimui įgyti yra būtina baigti pagrindinio ugdymo programą ir per pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą pasiekti slenkstinį pasiekimų lygmenį. Šį sprendimą siūlome pavėlinti iki 2026 m. rugsėjo 1 d., tai yra dvejis metais.

Pirmiausia, kodėl teikiu tokį pasiūlymą? Noriu pradėti nuo to, kad apskritai šitas pakeitimas yra be galo svarbus. Dėl jo mes apsisprendėme prieš dvejus metus. Norint pereiti į gimnaziją, būtina turėti bent bazines pagrindinių dalykų žinias. O šiandien mes turime situaciją, kai mokiniai, neišlaikę PUPP'o, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, žengia į gimnaziją neturėdami net bazinių pagrindinių dalykų žinių. Tokių mokinių šiais metais yra 23 %. Jeigu mes įvertintume tam tikras aplinkybes, kad šiandien pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas iš esmės neturi jokios reikšmės, tai labiau stebėsenos sistemos dalis, ji būtų galima vieną kartą perlaikyti, galima daryti prielaidą, šitas procentas būtų stipriai mažesnis. Aš manau, kad būtų apie 13 %, tai būtų visiškai normalu. Pasižiūrėję į kitų valstybių situaciją, mes šiandien matome, kad esame bene vienintelė EBPO valstybė, kuri šiandien neturi jokio slenkščio pereinant į gimnazijos lygmenį. Štai mūsų kaimynai, pavyzdžiui, estai, turi net tris egzaminus stodami į gimnazijas.

Ką tai reiškia mokiniams? Aš tiesiog primenu, kodėl buvo toks sprendimas. Jis yra labai labai svarbus. Jis turi būti įgyvendintas. Tik primenu, ką tai reiškia mokiniams, jeigu neišlaiko pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo. Jie gali vieną kartą perlaikyti po mėnesio pastiprėję arba kartoti to dalyko kursą ir laikyti kitais metais gimnazijoje, arba mokytis pagal vidurinį ugdymą profesinėje mokykloje. Jiems tas pats galioja, jie kartoja to dalyko kursą ir taip pat įgyja profesiją.

Čia yra labai svarbu įsivertinti ir tai, kaip jaučiasi mokinys, kuris, neturėdamas bazinių žinių, pereina į aukštesnę klasę, į gimnaziją. Mes vakar komitete išklauseme profesorių, mokslininkų atliktą tyrimą, kuris tikrai dar kartą patvirtino, kad ta situacija dažnu atveju yra labai labai prasta. Mokinys jaučiasi labai nekaip, jisai dažnai patiria ir patyčias arba pats pradeda prisidėti prie patyčių dėl to, kad jam tiesiog nesiseka. Jisai tikrai nesijaučia visavertis, būdamas tokioje pernelyg akademizuotoje socialinėje aplinkoje, ir tikrai gali patirti nesėkmį, net ir šiandien patiria kaltės jausmą dėl prastai atliekamo vaidmens. Tai yra labai labai svarbūs dalykai. Taigi šiandien mes kažkodėl labai bijome profesinio mokymo ir galvojame, kad akademinis kelias yra žymiai vertingesnis už profesinį. Man atrodo, kad mes labai labai stipriai klystame ir neretai nesėkmei pasmerkiame ir savo vaikus. Tikrai mes šiandien drąsiai privalome kalbėti apie elitinius darbuotojus, kurie gyvybiškai reikalingi mūsų ekonomikai, kurie yra reikalingi tikrai ne mažiau negu aukščiausio lygio inžinieriai.

Be to, šiandien Lietuvoje profesinį kelią renkasi tikrai 16 % mokinių, o jeigu palygintume su Suomija ar kokia Vokietija, tai ten tokių yra 50–60 %. Tai yra tikrai skandalingai mažas skaičius. Taigi, jeigu vis dėlto mokinys... Kas yra svarbu? Tuo atveju, jeigu mokinys pasirenka profesijos kelią, mes jam tikrai turime užtikrinti, kad nebūtų jokių butelio kakliukų, tai yra kad būtų eliminuoti visi barjerai jam toliau apsisprendus studijuoti ir siekti aukštojo mokslo. Tai mes šiuo metu ir darome: yra trumposios studijos, šiemet paleista vadinamoji antroji socialinė eilė, kai tiems, kurie mokosi profesinėje mokykloje, nusprendus studijuoti ir siekti aukštojo mokslo, yra žymiai paprasčiau įstoti, nes jiems nereikia grįžti perlaikyti egzaminų, jie gali pasinaudoti trumposiomis studijomis, o vėliau jiems per antrąją socialinę eilę žymiai paprasčiau konkuruoti stojant į aukštąją mokyklą.

Bet kadangi aš čia pateikiau daug argumentų ir priminiau, dėl ko mes priėmėme tokį teisinį sprendimą prieš dvejus metus, visgi noriu paaiškinti, kodėl siūlau pavėlinti šitą sprendimą, nors tikrai visa širdimi tikiu, kad jisai turi būti priimtas kuo greičiau, o iš tikrųjų turėjo būti priimtas jau vakar. Tačiau norisi, kad švietimo bendruomenei nebūtų nė mažiausios galimybės jaustis kažkam nepasirengus, kažko neišmokus ar turėti problemų dėl atnaujinto ugdymo turinio. Taigi, manau, kad, pavėlinus šitą sprendimą dvejais metais, tikrai nebus jokio, kaip aš sakau, atsi-prašymo, šitą sprendimą apskritai galimai atšaukti. Manau, kad tikrai mes patirsime, mūsų švie-timo bendruomenė patirs mažesnę įtampą. Tai leis sistemingai ir nuosekliai išlyginti tarp senųjų ir atnaujintų bendrojo programų turinio atsiradusius skirtumus ir pasinaudoti Švietimo įstatyme numatytais konsultacijomis po 8 klasės. Taigi vaikai ir jų tėvai ir psichologiškai bus tinkamai pasirengę PUPP'o įvedimui.

Tai tiek argumentų ir su malonumu atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkui. Klausia V. Targamadzė.

V. TARGAMADZĖ (DFVL). Akivaizdu, kad ne visi gali mokytis ir turėti akademinių pasiekimų ir kad PUPP'o negali būti niekinis patikrinimas. Prašau atsakyti, dėl kokių priežasčių nebuvo pasirengta įgyvendinti PUPP'ą? Aš porą metų klausiau: ar rengiate specialybes? kokios yra specialybės? Kodėl 14 savivaldybių neturi net mažiausios galimybės, vaikai socialiai, ekonomiškai, kultūriškai atskirti ir panašiai? Yra vadybinė abėcėlė: jeigu jūs modeliuojate pokytį, turi būti ir planas, paremtas ištekliais. Rezoliuciją atmetėte. Vėlgi sakykite, kokios priežastys lėmė, kad ne-pasirengėte tą slenkstį įgyvendinti?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mes pasirengėme įgyvendinti PUPP'ą. PUPP'as, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas, vyksta net elektroniniu būdu nuo 2021 metų, bet aš ir dėstau, profesore, kodėl siūlau atidėti. Todėl, kad mes išmokome kai kurias pamokas, taip pat ir dėl tarpinių patikrinimų, ir matome, kad atnaujintos ugdymo programos kelia labai daug nerimo, nepaisant to, kad atnaujinto turinio yra tikrai keletas procentų. Mes nenorime, kad su baime ateitų į pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą, todėl manome, kad reikia leisti mokiniams šiandien dalyvauti, visiškai susigyventi tiek mokiniams, tiek mokytojams su atnaujintu ugdymo turiniu ir ramiai ateiti išlaikyti pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimą. Mes jam esame visiškai pasirengę, jisai vyksta, ir dabar vyksta, puikiai vyksta.

PIRMININKĖ. L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ačiū, gerbiama Jurgita, už pristatymą. Realiai nesakykime, kad esame pasirengę ir buvome pasirengę. Mes matėme, kad klaidos, paprasčiausiai net dingo darbai PUPP'o, ar ne, kai kurie vaikai net nelaikys, neatrado. PUPP'o, atsime-nate, 150 darbų pradingo? Šiomet jie laikė, jau laikė vaikai, taip, ir mes nesakykime, kad mes... Taip, galbūt, kaip jūs sakote, jau mes žinome, mes žinome, kad jie gali konsultuotis, jie gali laikyti, perlaikyti ir taip toliau, tam yra pasirengta. Bet dabar kaip mes elgsimės šiais mokslo metais, kaip jūs galvojate, ar vėl mes į gimnaziją priimsime tuos, kurie realiai turi trejetą iš tų tikslųjų mokslų, iš lietuvių kalbos ir taip toliau, ir gimnazijos vėl turės vaikų, kurie galbūt neatitinka dar to lygio? Galbūt jiems galėtume padėti eiti į profesinę? Ko mums trūksta, ar jūs jau žinote? Vis tiek bendradarbiaujate su ministerija taip, kaip ir aš komitete būdama. Realiai profesijų trūksta tiems, kurie neišlaikę yra, tarkime, kurie nepasirengę, kurių rezultatai yra labai prasti. Kiek mes šiandien turime tokių profesijų, kurias galime rekomenduoti vaikams?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Pradėsiu nuo 1 punkto dėl pasirengimo. Yra du dalykai dėl pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo. Klaidų atsitinka ir tai, kad dalis darbų buvo prarasta, yra tikrai labai sunki ir neatleistina klaida. Ta klaida iš dalies buvo pataisyta, bet tų klaidų atsitinka visiems. Neseniai Estijoje visa skaitmeninė patikrinimų sistema nulūžo su visais egzaminais ir viską perlaikė popieriuje, taigi tų klaidų atsitinka ne mums vieniems. Jų neturėtų būti ir čia yra tikrai didelė problema, kad jos apskritai įvyko.

Mes tikrai turime ir tas skaičius programų, aš dabar tiksliai nepasakysiu, kiek programų, bet vaikai gali pradėti mokytis šiandien profesinėje mokykloje nuo trečio lygmens. Jie gali pabaigti ketvirtą, jie gali vidurinį kartu su trečiu mokytis ir vėliau pabaigti, įgyti ketvirtą kvalifikaciją. Tikrai jie gali tą daryti. Manau, mes be reikalo šiandien bijome savo vaikus išleisti į profesinę mokyklą.

PIRMININKĖ. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, iš tiesų bent aš po gerbiamo profesoriaus G. Merkio tyrimų pristatymo buvau įsitikinęs, kad vis dėlto mes einame teisingu keliu. Jis tiesiogiai įrodė, kad vis dėlto tam tikras stimulus, kai ruošiesi gyvenimui, kad ir kokių nors išbandymų bus pakeliui, yra teisinga, nes iš esmės mes niekada negalime būti pasirengę iki galo egzaminams ir juos sutikti su šypsena arba eiti kaip į šventę.

Aš turiu tokių baimių, kad vis dėlto moksleiviai nepatikės tuo, ką mes čia darėme, ir kad iš tikrųjų atsiras viltis, kad ateis geros tetos, dėdės ir dar kartą atidės tą eksperimentą, nes iš esmės mokytojai ir patys vadovai pasakė, kad vien pasakymas, kad atsiranda ta sistema, paskatino moksleivius mokytis ir siekti rezultato. Ar nemanote vis dėlto, kad geriau jau dabar apskritai paleisti sistemą galbūt su žemesnio lygio patikrinimo klausimais, negu išvis jos nepaleisti? Galbūt įmanoma būtų padaryti taip, kad vis dėlto pirmo eksperimento užduotys būtų sąlyginai žemesnio lygio, galbūt neatitiktų programos galutinio varianto, galbūt klase žemesnės, bet jos būtų, tai būtų kaip tam tikras galbūt pabandymas tos visos sistemos? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Aš manau, kad mes tikrai einame teisingu keliu ir mes turime tą sprendimą priimti. Užduočių mes tikrai negalime nei palengvinti, nei pasunkinti. Yra užduočių standartas, kurio privalome laikytis pagal programą. Įvertinkime ir tai, kad šiandien ir be pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo mokytojas galėtų nerašyti teigiamo pažymio, jeigu mokinys nemoka teigiamam pažymiui, ir neperkelti jo į aukštesnę klasę. Bet, deja, šiandien yra taip, kad maždaug 15 %, kaip aš sakiau, 12 % mokinių iš tikrųjų yra nepasirengę gimnazijai ir apskritai viduriniam ugdymui ir neturi net bazinių žinių, o mes juos tiesiog perkeliame. Dėl įvairių priežasčių tiesiog dovanojame ir galvojame, kad vaikui bus geriau. Bet jam bus blogiau, mes jį kaip tik pastatome į tokią situaciją, kai jisai jaučiasi labai labai blogai. Čia turime ir depresiją, ir patyčių, ir įvairiausių kitų dalykų.

Tai tikrai einame teisingu keliu. Kaip ir tarpinių patikrinimų kelias yra teisingas, bet tame įgyvendinimo kelyje nutinka dalykų, kurių kartais tu negali prognozuoti. Vienas iš dalykų, aišku, yra įgyvendinimas, pačios įstaigos gebėjimai, kurie galbūt šiandien, kaip parodė tarpiniai patikrinimai, nebuvo patys geriausi.

Bet kitas dalykas yra ir visuomenės psichologinis pasirengimas. Visuomenė, asmeniškai aš nesitikičiau, kad taip skaudžiai sureaguos į tą situaciją, kad tavo vaikas gauna... neišlaiko egzaminų metai prieš valstybinius brandos egzaminus, nes tu galvoji, kad jis išlaikys, nors jisai neišlaikytų ir taip. Bet įsivaizduokite, tėvui tai sužinoti prieš metus! Manau, kiekvienam iš mūsų būtų šokas. O kai tu jau VBE sužinai, kad jisai neišlaikė, na tai ką, susitaikai, jau nebėra ką daryti, taip? O dabar tai tau yra šokas. Ir tai visuomenei buvo didžiulis psichologinis šokas.

Todėl aš galvoju ir esu pasimokiusi ir iš savo klaidų, kad reikia įvertinti visuomenės psichologinį pasirengimą. Pas mus ta tokio pokyčio akceptacija yra sudėtingesnė negu kitų visuomenių, o gal jina ir panaši. Tiesiog tą reikia daryti, ko gero, lėčiau, nepaisant to, kad kelias yra teisingas.

PIRMININKĖ. Dar suteiksiu žodį I. Kačinskaitei-Urbonienei, bet prieš tai Emanuelis nori pagarsinti, kokių mes turime svečių.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Atsiprašau. Mieli kolegos, mus aplankė Sakartvelo liberalios opozicijos partijų lyderiai, atstovai. Tame labai baisokame kontekste įstatymo, kuris iš esmės žlugdo arba sužlugdo jų visuomenę, ji kovoja su šitais baisiais poslinkiais, Sakartvelo visuomenė. Bet pasveikinkime tarp mūsų tos liberalios opozicijos atstovus, kurie ryžosi priešintis Sakartvelo slinkimui nuo Europos Sąjungos, nuo mūsų transatlantinės bendruomenės link Rytų. Jie priešinas ir mes labai dėkojame jiems už jų drąsią veiklą. Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Sakartvelo (...), *welcome*. Mes tęsiame savo klausimų ir atsakymų ratą. I. Kačinskaitė-Urbonienė.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Mes kartu su Ž. Pavilioniu tai darome.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš šiandien esu priblokšta jūsų pasiūlymo, nes iš tikrųjų prieš dvejus metus mes diskutavome apie tai, kad galbūt per greitai, galbūt nereikia iš karto įvesti, kad ateina bendrojo ugdymo programos. Ir jūs

mus įtikinėjote, kaip svarbu tą pokytį padaryti. Kadangi laiko nedaug, čia galėtume daugiau pa-diskutuoti, aš turiu kelis paprastus klausimus.

Gerbiama Jurgita, tai kam tiksliai nepasirengta, nes jūs kalbėjote apie bendrojo ugdymo pro-gramas, bet abiturientai tai laikys valstybinius egzaminus su atnaujintomis programomis. Tai kam tiksliai nepasirengta? Tai vienas klausimas.

Ir kitas klausimas, toks politinis, nepykite, su visa meile jums. Visuomenės psichologinė sveikata dabar parūpo tik prieš ateinančius rudens rinkimus, ar kaip? Nes mes sakėme, kad bus daug susijaudinimo, kad bus streso ir taip toliau?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, dalykai nutinka ir mes turbūt kiekvienas mokomės iš savo patirčių. Buvo sunku numatyti tam tikrus dalykus, kurie nutiko. Ir jums turbūt buvo sunku numatyti, kaip ir klaidas, kai kurias užduočių klaidas, ar ne? Daugelį metų to nebuvo atsitikę. Tai sunku buvo tą ir numatyti. Ir apskritai yra tam tikra visuomenės reakcija, kurią irgi sunku nu-matyti.

Aš buvau įsitikinusi, kad mes galime tokiu tempu eiti. Deja, pasirodo, tas tempas yra per greitas. Tai čia yra natūralus pasiūlymas, įvertinus buvusią patirtį. O pasirengta yra. Aš sakau, aš pateikiau argumentus, tai yra daugiau dėl psichologinio visuomenės klimato ir kaip yra pas mus priimamas, akceptuojamas tokio masto pokytis. Labai gaila, kad mes esame gana lėti. Aš manau, kad mes ilgus dešimtmečius, nepaisant to, sako, kad daugiau jokių reformų, jau čia reformuoja-me ir reformuojame... Nėra jokių reformų ir nebuvo dešimtmečius. Dabar, kai mes priėmėme pagrindinius sprendimus, jie ir sugulė daugiausia šią kadenciją. Kita kadencija galės ilsėtis ramiai ir nieko nedaryti, koją už kojos, kaip sakant, ir stebėti, kaip čia viskas vyksta.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar dar nori pareplikuoti kolegos.

Pirmasis – R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Ačiū. Aš vis dėlto, gerbiama pirmininke, labai prašyčiau pratęsti 5 minutes. Tai yra reforminis dalykas, nes ministrės atsakymas trunka ne minutę, o 3 minutes. Tai labai prašyčiau 5 minutes. Nelinguokite galva.

PIRMININKĖ. 5 minutes galime pratęsti...

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Labai ačiū. Klausia, minutę atsako.

PIRMININKĖ. ...bet tada sutariame: visi po minutę. Jūs irgi dėl to paties norėjote? Tai gerai. Dabar klausia Jurgis. Pusę minutės.

J. RAZMA (TS-LKDF). Minutę. Gerbiama pranešėja, ar negalvojate, kad štai tas jūsų preceden-tas dėl pratęsimo, jeigu bus kitame Seime ne tokia reformatoriškai nusiteikusi dauguma, vėl pa-skatins pratęsti ir pratęsti, ir taip niekas neįvyks?

Ir kitas dalykas. Ar nemanote, kad su šiuo teikimu reikėjo palaukti naujo švietimo ministro ar ministrės, kokia būtų jų pozicija, įvertinus, taip sakant, Vyriausybėje situaciją ir jau priėmus iš ministro lygio tą atsakomybę?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Dėkui už klausimą. Čia yra pateikimas. Aš tą sprendimą pri-ėmiau. Aš jį siūlau nukelti šiek tiek. Ne atšaukti, o pavėlinti, jeigu galima taip sakyti. Todėl, ma-nau, ir būsimas ministras turės galimybę pasisakyti. Yra dar svarstymo etapas ir priėmimo eta-pas. Jeigu Seimas nuspręs, kad vis dėlto atidėti nereikia, tai labai džiaugsiuosi ir bus visgi neati-dėta, nepavėlintas šis sprendimas. Tai čia, manau, ir naujasis ministras ar ministrė suspės dar dalyvauti toje diskusijoje.

PIRMININKĖ. Dėkui. V. Valkiūnas. Pusę minutės.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū, labai ačiū, Morkūnų Radvile, už suteiktą žodį. Miela Jurgita, labai įdėmiai klausiausi. Jūs sakote: vaikštote su baime, jau čia blogai, klaidų atsitinka, vienam pasitaiko, kitam pasitaikė. Jeigu taip pasakytų išminuotojas ar Černobylio atominės operatorius, kad klaidų pasitaiko. Na, jūs filtruokite, ką kalbate ir ko siekiate. Kaip jumis tikėti? Kodėl negirdite opozicijos racionalios pagalbos? Opozicija sako: mes padėsime. V. Targamadžė pasiruošusi jums, kaip sakant, dirbti, padėti. Kada pasieksite Estijos lygį?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Ar turite galvoje tą Estijos lygį, kai visa sistema užlūžo prieš ke-lėtą?.. Kai kuriuos dalykus gal mes darome ir geriau. (*Balsas salėje*) Tikrai ne pirmoji. Taip, tikrai ne. Parodykite.

PIRMININKĖ. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Taip, Švietimo ministeriją tikrai ištiko tam tikras toks, nežinau, ir šokas, ažiotažo buvo, visko. Ko gero, Švietimo ministerijai per šią kadenciją reikėtų jau rašyti ne kokius penkis ar ketvertą, bet kuolą, taip pasirodo. Nes reforma, na, tikrai jūs bandėte, dėjote daug jėgų, pastangų, tikrai ačiū, bet ji buvo turbūt ne taip sprendžiama. Tą matome iš testų, iš dešimtokų, vienuoliktokų. Stresas, savižudybės ir kiti dalykai.

Aš norėjau paklausti: kokios priežastys lemia, kad tuos dvejus metus reikia atidėti? Aš matau vieną priežastį, kodėl. Viešieji pirkimai įvyks rugsėjo mėnesį, knygos ateis tik gruodį. Gal dėl šito jūs atidedate?

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Žinokite, man labai sunku komentuoti tai, ką jūs čia susakėte, nes net nežinau, iš kur tokia informacija ir apskritai apie ką kalbate. Tikrai negalėčiau pakomentuoti.

PIRMININKĖ. T. Bičiūnas.

T. BICIŪNAS (*LSDPF*). Dėkui už suteiktą žodį. Gerbiama Jurgita, aš šį projektą galėčiau pavadinti taip: „Geriau žvirblis rankoj, nei briedis lankoj.“ Iš pradžių sukuriate tokius bendrojo ugdymo įrankius ir priemones, kuriais uždarote beveik 30 % dešimtokų studijuoti vidurinį ugdymą. Vėliau iš patirties, iš praktikos pamatote, kad klydote, ir griebiatės šiaudo. Man visiškai nesuprantama ir labai sunku suprasti, kas vis dėlto jums trukdo suprasti, kad šitas sprendimas yra klaidingas ir jį reikia ne atidėti, o spręsti iš esmės. Kodėl ne geriau 10 klasėje, atlikus PUPP'us, pamatyti, kokios yra spragos, ir visą dėmesį sutelkti būtent toms spragoms šalinti, užuot 10 klasėje mokinius apkrovus privalomais papildomais egzaminais? Ačiū.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (*TS-LKDF*). Kolega, aš jau čia tikrai ilgai dėsčiau, kokia yra situacija. Jums, kaip socialdemokratui, irgi turėtų rūpėti, kad mes turėtume žmonių, kurie ne po mokyklos grįžta mokytis profesijos arba apskritai yra bedarbiai, bet jau ugdytume stiprią elitinę darbininkų klasę, kur yra garbė mokytis profesinėje mokykloje. Nesuprantu, kodėl jūs norite, kad visi eitų akademiniu keliu, ir kodėl yra blogai vidurinį ugdymą pabaigti profesinėje mokykloje. (*Balsas salėje*) Šiandien jūs apie tai sakote, nes šiandieną EBPO valstybės visos turi slenkstį į gimnaziją, gimnazija yra tramplinas į aukštąjį mokslą, ir jeigu neturi net bazinio žinių lygmens, kaip gali mokytis 10 klasėje ar 11, su kokiomis žiniomis, jeigu neturi matematikos ir lietuvių kalbos bazinių žinių, kaip jūs mokytumėtės? Paskutiniame suole sėdėtumėte?

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi klausimų ir atsakymų laikas baigėsi, suteiksiu pareplikuoti. Jurgita, jūs jau galite atsisėsti. Po balsavimo. Tai dabar motyvai. Palaukite, kolegos, galėsite pasakyti. Motyvai už – I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*MSNG*). Labai ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke ir kartu projekto teikėja. Iš tikrųjų labai nustebino šitas jūsų projektas. Viena vertus, tai rodo, kad pripažįstate klaidas. Už tai iš tikrųjų gerbiu Jurgitą, nes jinai gali pripažinti klaidas. Kita vertus, man atrodo, tai rodo, kad mes turime švietimo sistemos krizę ir kad tie atverti pokyčiai, kurių buvo vienu metu labai labai daug, ne visi toli gražu pasiteisino. Mes dar neįvertinome tų, kurie yra įvesti, kurie galioja, ir kokių jie pasekmių sukels. Aš vienareikšmiškai palaikysiu šitą įstatymo projektą ir kitus agituoju tą daryti ir dėl visuomenės sveikatos būklės, ką minėjo gerbiama pranešėja, ir dėl to, kad mūsų moksleiviai turėtų galimybių geriau pasirengti. Labai kviečiu kolegas įsiklausyti ir dirbti kartu, nes mes apie tai ir kalbėjome, ir išsakėme tuos nuogastavimus. Realiai šitie pakeitimai buvo priimti praktiškai palaikant visam Seimui, buvo tikrai nelabai daug nepalaikančių. Iš principo mes visi matome tą kryptį, bet kartais dėl detalių ir įgyvendinimo proceso reikia įsiklausyti ir į kitų kolegų nuomonę. Su tokiais gražiais palinkėjimais kviečiu palaikyti projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame, tada dar replikuosime. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3955. Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas.

Užsiregistravo 60, balsavo 60: už – 56, prieš – 2, susilaikė 2. Po pateikimo pritarta.

Siūlomas pagrindinis komitetas – Švietimo ir mokslo komitetas. Siūloma svarstyti dar šioje Seimo pavasario sesijoje. Kaip komitetas apsispręs, kuriuo metu. Dabar replikos. Prašau. Tai T. Bičiūnas.

T. BICIŪNAS (*LSDPF*). Aš norėčiau gerbiamai Jurgitai replikuoti, pasakyti žodžius, kad profesinio rengimo centruose yra blogai studijuoti... Aš taip nesakiau, bet, Jurgita, labai yra blogai

išstumti mokinius iš mokyklų, iš vidurinio lavinimosi galimybių vien dėl to, kad norima parodyti, jog Lietuvoje pagerėjo ugdymosi rezultatai, nes atsikratoma mokiniiais, kuriems sunkiau sekasi mokytis.

PIRMININKĖ. Dėkui. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Ugdymo programa negali pagerėti, nes trūksta knygų, kurių pagal atnaujintas programas nėra. Keista, kad buvusi ministrė to negirdi, nes į mane kreipėsi Alytaus mokytojų profsąjunga: ką mums daryti, knygos ateis tiktai gruodžio mėnesį, tai iš ko mokytis? Dėl to jūs ir vėlinate tuos dvejus metus, kad nebūtų... kad būtų mažiau problemų. Bet iš tikrųjų tai iš esmės nieko nesprendžia. Reikia sudaryti sutartis su privačiomis leidyklomis, kurios garsiai pasakytų, kad bus būtent tą mėnesį išleidžiamos mokymo knygos, tačiau to sutartyje nėra.

PIRMININKĖ. Dėkoju. L. Nagienė per centrinį.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Aš tik vieną repliką T. Bičiūnui. Tomai, niekas iš mokyklų nevaro, jeigu vaikas gerai mokosi, siekia rezultato, yra užsispyręs. Į profesiją mums ir taip trūksta, iš esmės vaikas gali pasirinkti profesiją, o paskui tęsti mokslą ir aukštojoje mokykloje, ir studijuoti kolegijoje.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir V. Targamadžė. Prašau.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Noriu gerbiai Jurgitai pasakyti. Jeigu klausiama, reikia atsakyti į klausimą. Jeigu klausia apie priežastis, tai reikia ir aiškinti priežastis, dėl ko buvo nepasirengta būtent slenkstiniam įgyvendinimui, o dabar – ką matau, tą dainuoju. Taip negalima daryti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, pareplikavome, padiskutavome.

Aš gal tiesiog pasakau, kad nėra jau Seimo narių pareiškimų, man atrodo, ir gal fiksuojame, kad skirstomės ir šitas mūsų nenumatytas plenarinis posėdis baigėsi. (*Gongas*) (*Balsai salėje*) Jau nepadoru registruotis, jau mūsų... (*Balsai salėje*) Ką tik balsavome.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 395 STENOGRAMA

2024 m. birželio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN,
Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas P. SAUDARGAS*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiami kolegos, pradedame rytinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 94 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, darbotvarkės 1 klausimas – Respublikos Prezidento G. Nausėdos metinis pranešimas.

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Respublikos Prezidentas G. Nausėda. (*Plojimai*)

10.00 val.

Respublikos Prezidento Gitano Nausėdos metinis pranešimas

G. NAUSĖDA. Brangūs Lietuvos žmonės, gerbiami Seimo nariai, susitinkame neseniai paminėję 20-ąsias narystės Europos Sąjungoje ir NATO sukaktis. Susitinkame kaip orūs ir drąsūs Lietuvos – laisvos ir nepriklausomos, aukštus tikslus sau bei kitiems keliančios valstybės – piliečiai.

Pastaruosius 15 mėnesių gyvenome rinkimų nuotaikomis. Balsavome savivaldybių tarybų ir merų, Prezidento, Europos Parlamento rinkimuose. Rinkėjai išklusė, ką jiems sakė kandidatai, o svarbiausia – įvertino, kiek žodžius atitinka darbai. Ir jie taip pat tarė savo žodį. Liko sulaukti Seimo rinkimų, ir visos svarbiausios šalies institucijos bus atnaujinusios savo įgaliojimus. Išrinktiems politikams reikės dirbti. Tačiau – dirbti kuria kryptimi? Norėdami atsakyti į šį klausimą, pirmiausia turime sąžiningai ir tiksliai įvertinti, kur esame šiuo metu. Narystės Europos Sąjungoje ir NATO jubiliejai išryškino pasiekimus, kuriais išties galime ir turime didžiuotis. Tai, dėl ko dirbome praeityje – mūsų pastangos užtikrinti teisės viršenybę, kelti aukštyn šalies ekonomiką, dalyvauti kuriant vieningą demokratinę Europą, kartu su sąjungininkais stiprinti regioninę ir nacionalinę saugumą, – davė rezultatų.

Niekada Lietuvoje nebuvo sukuriama tiek materialinės gerovės. Niekada modernios Lietuvos valstybės balsas taip garsiai neskambėjo tarptautinėje erdvėje. Niekada mūsų šalis neturėjo tiek konkrečių saugumo garantijų, patvirtintų ne tik Briuselyje, Vašingtone, Madride, bet ir Vilniuje. Ir niekada mes nebuvo tokie solidarūs kaip pastaraisiais metais, kai mūsų pagalbos prireikė Ukrainai. Praėjęs 20-metis mums atnešė daugiau tikėjimo savo jėgomis. Šiandien nebijome svajoti ir siekti dar daugiau, peržengti galimybių ribas. Mes tikrai galime, kai norime. Arba kai nėra kitos išeities. Įrodinėjame tai kaskart iš naujo, kai užklumpa krizė. Kartu mes atlaikėme koronaviruso pandemijos, energetikos kainų ir nelegalios migracijos išbandymus. Kartu, tikiu, atlaikysime ir būsimas krizes.

Tačiau vien to valstybės gyvenime nepakanka. Negalime visą dėmesį telkti į gaisrų gesinimą, ignoruodami pamatines jų priežastis. Nacionalinio saugumo, teisėtvarkos, socialinės politikos, sveikatos apsaugos, švietimo, transporto ir daugelio kitų sričių iššūkius turime spręsti anksčiau, nei jie įgauna kritinį mastą. Anksčiau, nei pradeda griūti tiltai. Anksčiau, nei Vilniaus gatvės užplūsta traktoriai. Anksčiau, nei kyla streikuoti neapsikentę mokytojai. Anksčiau, nei darbą masiškai palieka teisėjai, prokurorai ar policijos pareigūnai. Anksčiau, nei desperatiškų veiksmų

griebiasi artimųjų slaugos palaužti žmonės. Nebegalime toliau dirbtinai dalinti, skaldyti ir rūšiuoti Lietuvos. Neturi būti pirmos Lietuvos, antros ar trečios Lietuvos. Negalime nurašyti išties šalies regionų ar žmonių grupių kaip niekam nereikalingo balasto. Negalime įsivaizduoti, kad bendravimas su Lietuvos žmonėmis – tai tik proginis kalėdojimas. Užtenka padalijimų. Jie naudingi tik mūsų priešininkams. Lietuva visada buvo viena ir nedaloma. Kai visi drauge stovėjome Baltijos kelyje, kai siekėme atkurti nepriklausomybę ir kai gynėme savo laisvę, pirmyn mus vedė bendri tikslai ir idealai.

Kad galėtų toliau augti ir klestėti, Lietuva turi atsispirti išcentrinėms jėgoms. Privalome atsispirti pagundai užsidaryti socialiniuose burbuluose ir kaltinti vieni kitus. Mes turime kalbėtis, įsiklausyti ir ieškoti bendro sutarimo. Būtent nuoširdus dialogas yra stipresnės ir saugesnės, taip pat ir pagarba žmogui grįstos valstybės pagrindas. Mums reikia tokios valstybės – valstybės, kuri solidariai kurtų ir dalintųsi gerove, o ne ją selektyviai kreiptų keliems išrinktiesiems; valstybės, kuri atsisuktų į žmones – pirmiausia į tuos, kuriems reikia pagalbos ir paramos. Tik šį tikslą pasiekę, galėsime pasitelkti visą šalies, visų jos žmonių potencialą. Tada nereikės stebėtis, kad iš kartos į kartą perduodamas skurdas, nusivylimas ir nepasitikėjimas valstybės institucijomis. Nereikės stebėtis, kad rinkėjai balsuoja ne taip, palaiko ne tuos arba visai nebalsuoja. Mūsų pareiga – padaryti daugiau ir geriau, kad ateityje galėtume jaustis ramūs ir saugūs. To tikrai nebus be sąžiningų bendrojo gėrio dalybų.

Šiandien Lietuva vis dar kovoja su pajamų nelygybe. Rimta problema išlieka dideli skirtumai tarp regionų. Viešųjų paslaugų kokybė daug kur nepatenkinama, prieinamumas labai netolygus. Tokioje situacijoje sudėtinga reikalauti, kad visi Lietuvos žmonės vienodai prisiimtų atsakomybę už savo šalį. Dalis jų tiesiog negali. Negali, nes turi nuolat kovoti už savo ir savo vaikų, kitų artimųjų orumą. Todėl gerovės valstybės kūrimas nėra kažkokia neaiški, miglota abstrakcija. Gerovės valstybė prasideda ten, kur dedamos pastangos mažinti atskirtį, kur valstybė kryptingai siekia pasirūpinti pažeidžiamiausiais visuomenės nariais ir pati dėl to stiprėja.

Džiaugiuosi galėdamas pasakyti, kad gerovės valstybės siekiai vis dažniau atsispindi šalies politinėje darbotvarkėje. Daugėja supratimo, kad daugeliu atvejų tereikia kelių papildomų žingsnių, daugiau politinės valios, mažiau nekonstruktyvaus užsispyrimo ir užkulisinių žaidimų. Tikiu, kad atskirties mažinimas ilgainiui taps esminiu siekiu daugumoje viešojo gyvenimo sričių. Mums jau pavyko sumažinti atotrūkį tarp daugiausiai ir mažiausiai uždirbančiųjų nuo septynių iki šešių kartų. Artimiausioje ateityje turime dar labiau priartėti prie Europos Sąjungos vidurkio – penkių kartų.

Vienas svarbiausių pastarųjų penkerių metų pokyčių buvo susitarimas didinti pensijas sparčiau už vidutinio darbo užmokesčio augimą. Vidutinės pensijos pakeitimo norma išaugo beveik iki 50 %. Siekdami užtikrinti mūsų žmonėms orią senatvę, turime judėti toliau.

Apgailestaudamas turiu pasakyti, kad valdančiąją daugumą šiais metais taip pat teko ne kartą ginti nuo jos pačios neapgalvotų veiksmų. Puikus to pavyzdys – užmojai įšaldyti mažiausias pensijas gaunančių asmenų pensijų augimą. Tam kelią užkirto tik veto. Tikrai negalėsime ignoruoti ir Konstitucinio Teismo sprendimo dėl teisės disponuoti II pakopos pensijų fonduose sukauptomis lėšomis. Asmeniškai sieksiu, kad būsimi sprendimai atsižvelgtų ne į fondų valdytojų, bet pirmiausia į visų Lietuvos žmonių interesus.

Senstančioje visuomenėje vis aktualesnis bus ilgalaikės priežiūros klausimas. Šios Vyriausybės žadėta, bet tik lengvai priliesta ir neįgyvendinta reforma nuguls jau būsimai valdančiajai daugumai. Nuguls ne kaip našta, o kaip galimybė padėti Lietuvos žmonėms. Mes taip pat turime jau dabar ruošti ir, manau, atskiru įstatymu apibrėžti vyresnio amžiaus asmenų teises bei jiems skirtos politikos principus ir įsipareigojimus. Džiaugiuosi, jog dar kadencijos pradžioje pavyko pasiekti, kad pažeidžiamiausios grupės, taip pat ir senjorai, galėtų pigiau įsigyti vaistų. Tačiau inovatyvių vaistų prieinamumo problema išlieka opi. Seimui šiais metais priėmus mano inicijuotus Farmacijos įstatymo pakeitimus, labiau prieinamas taps labai retų ligų gydymas. Ledai pajudėjo ir užtikrinant vaistų kompensavimą sergantiesiems cistine fibroze, kam ilgą laiką trukdė sunkiai pateisinamas politikų neveiklumas.

Gerbiamieji, visada vadovaukimės paprasta taisykle – Lietuvai nėra per brangių žmonių. Mums reikalingas kiekvienas pilietis. Todėl turime tęsti pradėtus darbus pritaikdami fizinę infrastruktūrą ir informacinę erdvę žmonėms su negalia, gerindami jiems siūlomas paslaugas, plėsdami finansinę pagalbą.

Savalaikių veiksmų jau dabar reikalauja sudėtinga demografinė situacija. Visuomenės senėjimą spartina mažas gimstamumas. Nors vis daugiau lietuvių grįžta iš emigracijos, to vis dar nepakanka ilgalaikiai tendencijai atsverti. Todėl Lietuva gali ir turi tapti šeimai draugiškiausia valstybe. Pastarųjų krizių akivaizdoje jau išmokome, kad geriau padėti, nei nepadėti. Jei nuoširdžiai sakome, kad mums reikia daugiau jaunų Lietuvos piliečių, turime gerokai aktyviau prisidėti prie vaikų auginančių šeimų gerovės. Jau esame pradėję mažinti nelygybę didindami neapmokestinamąjį pajamų dydį. Jis turi priartėti ir pasiekti minimaliojo darbo užmokesčio lygį. Siekdami veiksmingos šeimos politikos, turime žengti dar toliau. Vaikus auginančioms šeimoms turi būti numatytos papildomos finansinės paskatos atsižvelgiant į globotinių skaičių. Vien didinti vaiko pinigų nepakanka. Valstybės interesas – kad vaikų tėvai ir globėjai gautų jiems reikiamas paslaugas ir galėtų daugiau užsidirbti. Ne mažiau svarbu kryptingai spręsti kitus šeimoms aktualius klausimus. Vienas jų – auganti būsto prieinamumo problema. Išspręsti struktūrinius iššūkius galėsime tik formuodami strateginę būsto politikos darbotvarkę, kuri atsižvelgtų į poreikį tiek didžiuosiuose miestuose, tiek regionuose.

Vis daugiau susirūpinimo kelia ir švietimo būklė. Iš vienos pusės, pastaruoju metu konkretūs žingsniai buvo skirti švietimo atskirčiai mažinti. Pirmosios kadencijos metu pavyko pasiekti, kad būtų įtvirtintas lygus švietimo startas. Socialinės dimensijos principas pradedamas įgyvendinti ir aukštajame moksle. Jau šį rudenį įsibėgės įtraukusis ugdymas. Tiems, kurie ruošiasi lėčiau, laiko lieka vis mažiau. Artimiausiu metu bus reikalinga ir neformaliojo švietimo pertvarka. Kita vertus, turėjome progą įsitikinti, kad švietimo permainos turi būti itin kruopščiai planuojamos. Tiek bendrojo ugdymo programų atnaujinimai, tiek nauji valstybinio brandos egzamino tarpiniai atsiskaitymai atnešė nepaprastai daug chaoso ir sumaišties. Daugelis moksleivių, kaip ir jų tėvų, pasijuto tapę situacijos įkaitais. Užvis blogiausia, kad valdančiajai daugumai pasirodė tinkama švietimo laivą viduryje audros palikti be vairininko.

Dabartinė švietimo būklė netenkina daugeliu aspektų. Trūksta ne tik formaliai, bet ir faktiškai atsakingų asmenų. Mokytojų nusivylimo, kuris jau ilgą laiką rusena vis išsiverždamas į paviršių, seniai nebeveikia burtažodžiai apie profesijos prestižą. Vyriausybės manipuliacijos etatais ir statistiniais vidurkiais, bandant užmaskuoti pernelyg lėtą pedagogų atlyginimų kilimą, tik dar labiau didina įtampą. Per mažai dėmesio skiriama ne tik sporto politikai, bet ir konkrečiai vaikų fiziniam aktyvumui, judėjimo kultūrai. Nuo to kenčia ne tik mūsų vaikų ateitis, kenčia ne tik šeimos – kenčia visa Lietuva. Turime imtis veiksmų, kol dar ne per vėlu. Turime apginti savo vaikus ir pasirūpinti ne tik jų išsilavinimu, bet ir sveiku gyvenimu. Apsaugoti juos nuo grėsmingo narkomanijos maro. Sustiprinti vaikų emocinę sveikatą. Padvigubinti, o jei reikia – ir patrigubinti pastangas stabdyti savižudybių šmėklą. Puikiai žinome, kad švietimo vaidmuo ir toliau augs, pasaulio ekonomikai ir atskiroms visuomenėms siekiant prisitaikyti prie sparčių technologinių pokyčių. Lietuvoje jausime vis didesnę pridėtinę vertę kuriančių inovatyvių, mokslo pažanga grįstų sprendimų poreikį. Didieji iššūkiai, tokie kaip klimato kaita bei biologinės įvairovės nykimas, taip pat turės atspindėti ugdymo ir studijų programose.

Vidutinės trukmės laikotarpiu esminis vaidmuo transformuojant šalies ekonomiką teks informacinėms, žaliosioms ir kitoms aukštosioms technologijoms. Šiandien aiškiai juntame būtinumą stiprinti energetinę nepriklausomybę ir skatinti tvarų ūkio augimą. Sparčiai plėtodami žaliąją energetiką, ant jos sparnų galėsime iškelti naują, inovatyvią pramonę. Gerbiamieji, gausi startuolių bendruomenė jau dabar garsina Lietuvą pasaulyje. Šalyje kylančios lustų gamybos grandinės gamyklos, informacinių technologijų miesteliai, statomas didžiausias Europoje biotechnologijų miestas, naujos gynybos pramonės investicijos mums visiems rodo kryptį. Valstybės užduotis – padėti mūsų verslui šiame kelyje. Turime išnaudoti visus ekonominės ir mokslo diplomatijos sverius bei narystės Europos Sąjungoje privalumus, kad inovatyvaus verslo sėkmės istorijų Lietuvoje

rastūsi dar daugiau. Smulkiojo verslo aplinką pagerintų ir įsteigta ombudsmeno institucija. Jau dabar aišku, kad svarbiu postūmiu ekonomikos plėtrai taps nacionalinės plėtros įstaigos veikla. Nuo kadencijos pradžios kartoju, kad Lietuvos verslui, norinčiam investuoti į didesnę našumą ir pažangą, reikia geresnės prieigos prie kapitalo. Džiaugiuosi matydamas, kad tai tampa realybe. Didesnės investicijos reikalingos ir šalies kraujotakai – kelių bei geležinkelių infrastruktūrai užtikrinti. Dabartinis valstybinės ir vietinės reikšmės kelių infrastruktūros finansavimo lygis mus atvedė prie liepto galo. Vienintelis kelias – atsispirti ir kilti aukštin.

Kitas iššūkis, su kuriuo susiduriame, – nematerialus. Tai mūsų gyvenimo globalizacija, kuriai atsispirsime tik turėdami tvirtą nacionalinės tapatybės pagrindą. Žinojimas, kas mes esame, nurodo, ir kur turime eiti. Tai gali pasiūlyti humanitariniai mokslai bei turtingos kasdienės kultūrinės raiškos formos. Mūsų kultūra turi būti ne tik saugojama, konservuojama, bet ir įgalinama konkrečiais politikos svertais. Tokiais, kurie leistų jai skleistis visoje Lietuvoje, neaplenkiant net mažiausio miestelio ar vietos bendruomenių. Visa tai glaudžiai susiję ir su pastangomis susigrąžinti svetur gyventi išvykusius mūsų žmones. Nors po praėjusio referendumo liko neišspręsta dauginės pilietybės problema, privalome ir toliau auginti lituanistinę švietimą lietuvių diasporos šalyse. Lituanistikos tyrimų stiprinimas Lietuvoje ir už jos ribų taip pat turi tapti nacionaliniu prioritetu. Kiekvienas ryšių su Lietuva turintis asmuo, kad ir kur jis gyventų, mums turi būti vertybė. Jis turi jaustis laukiamas Lietuvoje. Privalome skirti daugiau dėmesio sunkumams, su kuriais susiduria tėvynėn grįžę mūsų žmonės, šalinti.

Gerbiame, klaidinga būtų įsivaizduoti, kad visi šie klausimai turi būti sprendžiami nacionaliniu lygmeniu. Viena iš ilgalaikių Lietuvos problemų yra regioninė atskirtis. Toliau viską koncentruodami sostinėje ar keliuose didesniuose miestuose mes tik dar labiau skurdintume bendrą visos šalies potencialą. Mūsų regionams šiandien reikia kuo daugiau investicijų, daugiau darbo vietų ir viešųjų paslaugų. Toliau nuo didžiųjų miestų besikurianti gamykla, pajėgi duoti darbo gyventojams ar pritraukti darbuotojų iš toliau, – sveikintinas žingsnis į priekį, tačiau didesnio efekto nebus, jei atvykę specialistai matys, kad jų gyvenimo kokybę regione smukdo duobėti keliai, sunykęs viešasis transportas, nutolusios ar nekokybiškos švietimo ir kultūros paslaugos.

Geriausią situaciją vietoje mato savivalda. Todėl būtent savivaldybėms reikia suteikti daugiau laisvės priimti savarankiškus sprendimus. Pradėti galime nuo mokyklų tinklo pertvarkos. Šioje srityje ministerijos iš viršaus į apačią diktuojami formalūs kiekybiniai kriterijai neatspindi nei realaus regiono poreikio, nei šiuolaikinių kokybiško ugdymo galimybių. Savivaldybės, turėdamos ne tik galimybę, bet ir pareigą matyti bendrą regiono švietimo padėtį, pajėgios priimti sprendimus, kurie būtų ir tikslesni, ir sąžiningesni. Bandymai nacionaliniu lygmeniu sureguliuoti net ne atskirų mokyklų, o klasių dydžius veda priešinga – nepagarbos ir nepasitikėjimo kryptimi. Ar tikrai mums to reikia? Kaip tai dera su kalbomis apie didesnes savivaldos atsakomybes ir pareigas, ypač – švietimo srityje? Iš tiesų turime daugybę pavyzdžių, liudijančių, kad savivaldybės gali ir nori prisidėti prie bendros gerovės. Kad ir kiek krizių pastaruoju metu mus užgriuvo, kas kart įsitikinome, kad savivaldybės geba veikti kaip atsakingos centrinės valdžios partnerės. Šiandien joms reikia daugiau kompetencijų, kaip ir funkcijų, kurias lydėtų atitinkamas finansavimas. Tuomet jos atneštų dar daugiau naudos mūsų žmonėms.

Kas tikrai negali tenkinti Lietuvos žmonių – tai Europos Sąjungos regioninės plėtros programos įgyvendinimas. Įdėjus tikrai daug pastangų, pagaliau pavyko pajudėti iš pradinio taško, tačiau užduotas tempas vis dar per lėtas, dalis rodiklių tiesiog neįgyvendinami, o skirtas finansavimo dydis nesiekia įstatymuose nustatytos reikšmės. Čia turime užduoti sau labai rimtą klausimą – ar tinkamai šalyje valdoma regioninė politika? Jei iš tiesų norime sukurti turtingesnius, klestinčius, valstybę aukštin keliančius regionus, esama taupymo politika turi keistis į investicinę. Privalome daugiau investuoti į infrastruktūrą ir viešąsias paslaugas. Turime užtikrinti, kad visos savivaldybės galėtų pritraukti reikiamų specialistų. Kalbame ne apie pravalgymą ar betonines trinkelės, o apie investicijas į ateitį.

Praėjusiame Regionų forume kviečiau savivaldybes aktyviau ir efektyviau dalyvauti sveikatos reformoje, steigiant sveikatos centrus, pertvarkant paslaugų teikimą. Raginau merus daugiau

derinti veiksmus ne tik su Sveikatos apsaugos ministerija, bet ir vieniems su kitais. Šiandien jau visos savivaldybės žengia pirmyn ir laukia investicijų sveikatos paslaugoms modernizuoti. Būtinai spartinti žingsnį, kad žmonės savo kasdienybėje greičiau pajustų teigiamus pokyčius. Sveikatos strategų dėmesys ypač reikalingas prevenciniam sveikatos stiprinimui.

Galvojant apie savivaldos perspektyvas, pozityviai nuteikia Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo pakeitimas. Atsiradęs po ilgų diskusijų su savivaldybėmis ir vykdomąja valdžia, jis suteikė savivaldybėms daugiau laisvės investuoti ir kurti gerovę žmonėms. Tikiu, kad pakeistas konstitucinis įstatymas padės ilguoju laikotarpiu sumažinti regioninę atskirtį. Būtent tai turi būti pamatinė Lietuvos vidaus politikos kryptis.

Gerbiamieji, kuo daugiau dėmesio ir jėgų skirsime vienos Lietuvos principui įgyvendinti, tuo daugiau prisidėsime ir prie šalies nacionalinio saugumo. Kiekvienos valstybės pasirengimas gynybai daugiausia priklauso nuo visuomenės vertybinių nuostatų. Pilietiškumas, patriotizmas, solidarumas – tai atraminės kolonos, ant kurių stovi konkretūs kariniai, žvalgybiniai ir politiniai pajėgumai. Šios vertybės kyla iš stiprios, patvarios tapatybės ir visuomenėje įsitvirtinusio teisingumo jausmo. Susiskaldymas, susipriešinimas ir susvetimėjimas, priešingai, visada bus bet kokių pastangų užtikrinti Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę priešingybė. Todėl socialiai empatiškos valstybės kūrimas, nukreiptas į atskirties mažinimą, tiesiogiai prisideda ir prie nacionalinio saugumo. Tai, kiek esame vieningi ir solidarūs šalies viduje, suteikia mums jėgų ginti nacionalinius interesus už Lietuvos ribų.

Puikiai tai matome svarbiausiais užsienio politikos klausimais. Absoliuti Lietuvos gyventojų dauguma neabejoja būtinybe padėti Ukrainai ir siekti Rusijos pralaimėjimo. Išliekame karšti narystės Europos Sąjungoje rėmėjai, palaikome tvirtus euroatlantinius ryšius – Europos ir Lietuvos saugumo pagrindą. Bendros nuostatos ir vertybės neabejotinai padeda mums veikti tarptautinėje erdvėje. Per pastaruosius 12 mėnesių Vilniuje sėkmingai surengėme ir NATO, ir Trijų jūrų iniciatyvos viršūnių susitikimus. Kitais metais rengsime NATO Bukarešto devyneto forumą, jau dabar pradedame rengtis Lietuvos pirmininkavimui Europos Sąjungos Tarybai 2027 metais.

Bene daugiausiai pastangų iš mūsų artimiausiu metu pareikalaus gynybos ir saugumo iššūkių sprendimas. Reaguodami į pakitusią geopolitinę situaciją, iki šiol padarėme nemažai. Lietuvoje dislokuota NATO priešakinių pajėgų bataliono kovinė grupė, taip pat vykdoma JAV karinių pajėgų rotacija, NATO oro policijos misija. Susitarėme ir jau pradėjome Vokietijos brigados priėmimą Lietuvoje. NATO viršūnių susitikime Vilniuje patvirtinti nauji regioniniai gynybos planai ir rotacinis oro gynybos modelis.

Svarbiausia, kad po ilgalaikio trypciojimo vietoje pagaliau patys pradėjome investuoti į savo saugumą. Šiandien gynybai išleidžiame jau daugiau nei 2,7 % BVP. Kita vertus, profesinės karo tarnybos karių skaičius per ketverius metus išaugo tik 6 %. Kariuomenės komplektacija vis dar stringa ir atsilieka nuo keliamų tikslų. Turime dar daugiau dėmesio skirti ne tik aktyviajam rezervui rengti, bet ir profesinės karo tarnybos patrauklumui didinti, karių ir karininkų socialinėms garantijoms. Siekdami Lietuvos kariuomenę išplėsti, pertvarkyti, modernizuoti ir aprūpinti pajėgesne ginkluote, kaip tai numatyta Valstybės gynimo taryboje, turėsime didinti krašto apsaugos finansavimą virš 3 % BVP. Malonu girdėti, kad šalies verslo bendruomenė susibūrė dėl 4 % gynybai. Tokios iniciatyvos motyvuoja politikus.

Gerbiamieji, ambicingi mūsų tikslai neišvengiamai atsiremia į mokesčių klausimą. Tiek didesniai gynybos finansavimui, tiek ir kitoms būtinosioms reikmėms reikalingos lėšos, kurių galime skolintis arba, kas yra gerokai tvariau, papildomai surinkti į valstybės biudžetą. Džiugina tai, kad perskirstymas per biudžetą per penkerius metus išaugo nuo 30 % iki 33 % BVP. Žvelgiant istoriškai, tai reikšmingas pasiekimas. Tuo pat metu valstybės skola išliko mažesnė nei 40 %. Sėkminga anticiklinė politika ne tik lėmė tęstinį ekonomikos augimą, bet ir apsaugojo mokesčių bazę.

Pastaruoju metu pagaliau išryškėjo gynybos finansavimo apmatai. Pirmąją kregždę tapo bankų solidarumo mokestis. Gynybos finansavimas didinant įmonių pelno mokesčio tarifą – dar vienas teisingas sprendimas, dėl kurio pavyko susitarti, kaip ir dėl akcizų tabakui ar alkoholiui padidinti. Svarbiausia, kad valdantieji įsiklausė į sveiko proto balsą ir atsisakė planų didinti

pridėtinės vertės mokestį. Išmintingas buvo ir apsisprendimas nedidinti naštos dirbantiems individualiai pagal verslo liudijimus, taip pat nekišti rankos į savivaldos kišenes, tačiau akcizų kurui tvirtinimas Seime parodė ryškų susiskaldymą. Tai reiškia, kad klausimas buvo neišdiskutuotas, o galutinis sprendimas – neišbaigtas. Šiandien mes vis dar stokojame realių pastangų siekti didesnio pajamų apmokestinimo progresyvumo. Aukštų pajamų mokesčių tarifai negali ir toliau priklausyti nuo veiklos formos. Tai atveria kelią didesniame mokestiniame neteisingumui. Nukenčia, be kita ko, ir valstybės biudžetas.

Neatsitiktinai poreikį kurti teisingesnę ir paprastesnę mokesčių sistemą, kuri atlieptų augančius finansavimo poreikius, visai neseniai pabrėžė Valstybės kontrolė. Todėl tenka apgailestauti, kad šios kadencijos Vyriausybė galutinai palaidojo mokesčių reformą, kuri iš tiesų galėjo tiek užtikrinti didesnę sistemos teisingumą, tiek ir atnešti papildomų biudžeto pajamų. Jau girdėjome, kaip šis uždavinys bandant nusiplauti atsakomybę po ketverių sugaištų metų lengva ranka perkeliamas kitos kadencijos Seimui. Mokesčių sistemos reforma išties galėtų tapti vienu iš svarbiausių Seimo rinkimų klausimų. Tik svarbu nepamiršti, kad šiuo klausimu visi žaidžiame vienoje komandoje – už vieną, nedalomą Lietuvą. Sprendžiant dėl mokesčių, kaip ir švietimo ar nacionalinio saugumo klausimais, mums reikalinga nuoširdi bendrųjų vardiklių paieška. Reikalingas supratimas ir įsiklausymas bei nuolatinis dialogas. Su kuo mažiau demonstratyvių išsišokimų ar atsitraukimų.

Gyvendami šalia pavojingo kaimyno, neturime kur trauktis. Visos Lietuvos politinės jėgos privalo siekti kiek įmanoma platesnio sutarimo, o rinkėjai – principingai jas vertinti. Nėra sunku įsitikinti, kas užsiima visuomenės skaldymu, kas keldami daug triukšmo kasasi po svarbiausių valstybės institucijų pamatais, o kas dirba profesionaliai ir išties ieško geriausių sprendimų. Visų mūsų laukia daug svarbių darbų. Kad galėtume atremti bet kokius pavojus, turime toliau stiprinti savo valstybę, siekti teisingumo visose srityse, užtikrinti nuolatinį ir tolygų visų Lietuvos žmonių gerovės augimą kaip priešnuodį nuo mus skaldančių ir priešinančių jėgų. Užteks padalijimų, užteks tuščių intrigų ir rietenų. Nepasitikėjimą keiskime pasitikėjimu ir bendradarbiavimu. Pirmyn ženkime su naujomis idėjomis ir sprendimais. Įkvėpti Dainų šventės 100-mečio, dainuokime Lietuvą kaip džiaugsmą, išaugusį iš pelenų. Taip, kaip ją dainavo J. Marcinkevičius. Kiltime aukštyn kaip viena, vieninga ir stipri Lietuva!

Čia, gerbiamieji, ketinau padėti tašką. Deja, pastarieji įvykiai neleidžia to padaryti. Kaip atsitinka, kad sąsają su verslo interesais kartelę nuleidome taip žemai, jog pasiskraidymo su kriminalinės praeities asmeniu faktui iškilus į viešumą viskas, ką sugebame ištartį, yra tas senokai begirdėtas: ministrė nekalta – aplinka kalta? Arba, dar blogiau, – kaip atsitinka, kad abejotinos reputacijos ryšių įmonė sugeba dominuoti atsiskaitymo su viešuoju sektoriumi rinkoje gana ilgą laiką? Į šiuos klausimus reikės atsakyti. Svarbu, kad šių atsakymų neiškraipytų artėjantys rinkimai. Ačiū visiems už dėmesį. (*Plojimai*)

M. STROLYS (*Seimo posėdžių sekretoriato vyriausiasis specialistas*). Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas. (*Plojimai*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, skelbiu 10 minučių techninę posėdžio pertrauką. Po 10 minučių pratęsimą posėdį.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, kviečiu sugrįžti į vietas. Tęsiame posėdį.

10.50 val.

Seimo seniūnų sueigos patikslintos 2024 m. birželio 25 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1-2 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. Kol nematau pasiūlymų dėl darbotvarkės... Jau matau. T. Tomilinas, prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, labai prašau išbraukti darbotvarkės 2-28 klausimą – Kelių transporto kodekso įstatymo projektą. Aš, kaip projekto iniciatorius, prašau dar laiko pateikti alternatyviems pasiūlymams. Mes su Kasparu, kaip rengėjai, nebuvo pakviesti į paskutinį komiteto posėdį, kur buvo iš esmės pakeistas mūsų projektas. Dėl jo buvo labai daug pasiūlymų. Dar vienas argumentas dėl šių pasiūlymų, kurie dabar pateikti. Dabartiniam jo variantui nepritarė Susisiekimo ministerija. Yra apie ką dar pakalbėti komitete ir neperkelti šitos labai sudėtingos diskusijos iš karto į salę, tai būtų toks logiškas sprendimas. Labai ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju. K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Aš taip pat norėčiau frakcijos vardu paprašyti išbraukti.

PIRMININKĖ. Gerai, Seimas apsispręs. Prašau, Z. Balčytis.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Noriu kreiptis į jus, į posėdžio pirmininkę, ir prašyti skubos tvarkos dėl darbotvarkės 1-13.20 klausimo, čia yra susijęs su Akcinių bendrovių įstatymo atitinkamo straipsnio pakeitimu. Teisės ir teisėtvarkos komitetas irgi turbūt...

PIRMININKĖ. Kai apsispręs Seimas dėl paties klausimo, tuomet galima skubos tvarkos paprašyti ir Seimas apsispręs. Tai jau po balsavimo dėl jo.

Z. BALČYTIS (DFVL). Gerai, ačiū.

PIRMININKĖ. Prašau. Aistė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Aš frakcijos vardu norėčiau paprašyti išbraukti iš darbotvarkės Želdynų įstatymą ir lydimąjį, nes turime daugiau pastabų ir norime ketvirtadienį atnešti dėl priėmimo.

PIRMININKĖ. Taip. Gerai, daugiau pasiūlymų nematau. Pirmiausia projekto iniciatoriai abu ir abu skirtingų frakcijų vardu prašo išbraukti darbotvarkės 2-28 klausimą iš šios dienos darbotvarkės – Kelių transporto kodekso pakeitimą. Siūlau bendru sutarimu pritarti. Nėra prieštaraujančių. Ačiū. Darbotvarkės 2-28 klausimas išbrauktas. Toliau A. Gedvilienė siūlo Želdynų įstatymą bei lydimąjį, darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 klausimus, perkelti į ketvirtadienio darbotvarkę. Kadangi Teisės departamento išvadų dar nėra, tai ar galėtume bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame? Mes negalime svarstyti, nes nėra Teisės departamento išvados. (*Balsai salėje*) Gerai, yra reikalavimų balsuoti, tai pabalsuokime. Gerai, balsuojame. Kas pritariate išbraukimui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 106: už – 103, prieš – 1, susilaikė 2. Išbraukimui pritarta. Toliau turime du projektus, kurie nebuvo įrašyti į pavasario sesijos darbų programą, tai yra darbotvarkės 2-30.1 ir 2-30.2 klausimai – Atliekų tvarkymo įstatymas ir Rinkliavų įstatymas nebuvo įrašyti. Ar galime pritarti jų svarstymui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Ir apsispręskime dėl visos darbotvarkės. Gal galėtume pritarti bendru sutarimu? Galima pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Gerbiami kolegos, primenu, kad balsavimo langas jau dabar yra ir tęsis iki pat rytinio posėdžio pabaigos, nes yra priėmimai, tiksliai priėmimai numatyti. Kviečiu likti savo vietose ir balsuoti.

10.54 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 4, 6, 7, 8, 9, 9¹, 9², 11, 12¹, 14, 16, 18, 20, 23, 26, 26¹, 26², 27, 28, 30, 31 straipsnių, V ir VI skyrių pakeitimo, Įstatymo papildymo 31¹ straipsniu bei 32, 33, 34, 35 ir 36 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3249(3)VK (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3249. Priėmimo stadija. Kviečiu K. Adomaitį. Prašau.

K. ADOMAITIS (LF). Frakcijos vardu dėl šio klausimo noriu paprašyti pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Dėl šio klausimo pertraukos prašote. Neišnaudota dar. Tai viskas gerai, balsuojame. Kas pritariate pertraukai, balsuojate už. Viena buvo. Paleidžiame balsavimą. Kas pritariate pertraukai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 104: už – 32, prieš – 49, susilaikė 23. Pertraukai pritarta. Nepritarta, atsiprašau. Kadangi prašė ne opozicinė frakcija, tai mano klaida. Kadangi paprašė ne opozicinė frakcija, tai bal-

sų neužteko ir klausimas lieka. (*Triukšmas salėje*) Kolegos, labai garsiai šiandien veiksmas vyksta salėje.

Kviečiu A. Matulą į tribūną ir pradėsime priėmimą pastraipsniui. Pirmiausia norėčiau paprašyti, ar 1 straipsniui galėtume pritarti bendru sutarimu? Nematau prieštaraujančių, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau pristatyti ją ir komiteto išvadą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 2 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento išvadą? Ačiū, pritarta. Dėl 3, 4, 5, 6 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Dėl 7 straipsnio yra Teisės departamento pastabų. Iš tiesų jų yra keturios. Prašau pristatyti kiekvieną iš jų ir komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Teisės departamento pirmai pastabai pritarta iš dalies. Antrai pastabai pritarta bendru sutarimu. Trečiai irgi pritarta iš dalies bendru sutarimu. Ir ketvirtai pritarta iš dalies bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar galėtume pritarti visam 7 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabas? Ačiū, pritarta.

Dėl 8, 9 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu kiekvienam iš jų? Ačiū, pritarta. Dėl 10 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Techninio pobūdžio, jai yra pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti bendru sutarimu visam straipsniui? Ačiū, pritarta.

Dėl 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Ar galėtume kiekvienam iš jų pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Dėl 18 straipsnio yra Teisės departamento viena pastaba. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Šitai pastabai irgi yra pritarta bendru sutarimu ir prašyčiau pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galėtume pritarti 18 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pastabą? Ačiū, pritarta.

Dėl 19, 20 straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galėtume pritarti kiekvienam iš jų bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 21 straipsnio yra viena Teisės departamento pastaba. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Irgi techninio pobūdžio, jai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galima pritarti 21 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

Ir dabar 22 straipsnis. Jį pradėdame nuo kolegės J. Sejonienės pasiūlymo, kuris yra 24 puslapyje. Prašau, gerbiama kolege, pristatyti savo siūlymą dėl 22 straipsnio. Prašom.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Gerbiama Seimo Pirmininke, mano yra keli pasiūlymai. Ir pirmas registruotas dėl 22 straipsnio, pastraipsniui. O jūs, matyt, dabar dėl pavadinimo siūlote?

PIRMININKĖ. Dėl išbraukimo.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėl išbraukimo. Taip, bet šitas mano pasiūlymas yra vėlesnis, tai aš vis dėlto norėčiau, kad būtų balsuojama dėl 22 straipsnio, pirma yra pasiūlymai pastraipsniui.

PIRMININKĖ. Ar yra 29, kurie pritaria kolegės J. Sejonienės pasiūlymui? Balsuokime, ar yra 29. Pasitikriname, ar yra 29, kurie pritaria J. Sejonienės pasiūlymo svarstymui. Tikrai taip, yra. Prašau, gerbiamas Antanai, pristatyti komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš pirmiausia norėčiau paprašyti ir pasakyti Pirmininkei, pritarti Pirmininkei, kad reikėtų, gerbiama Jurgita, balsuoti nuo 22 straipsnio. Jeigu tiems atskiriems pasiūlymams vienaip ar kitaip pritarsime, tai tada tas 22 straipsnis, kurį (visą straipsnį) jūs siūlote išbraukti, netenka jokios galios. O jūsų pataisose yra privelta klaidų. Pavyzdžiui, dar palikta teritorinė ligonių kasa. Jeigu bus pritarta šioms pastaboms, tada pagal Statuto tam tikrą straipsnį aš turėčiau imti pertrauką dėl to, kad ligonių kasų, teritorinių ligonių kasų, nelieka. Vis dėlto prašyčiau galbūt sutikti, kad apsispręstume iš esmės dėl viso 22 straipsnio išbraukimo. Jeigu jam būtų nepritarta arba pritarta, tada atitinkamai jau būtų galima svarstyti kitas jūsų pataisas. Kitaip aš turėčiau stabdyti priėmimą.

PIRMININKĖ. Aš atkreipiu dėmesį, gerbiamas Antanai, kad mes nuo išbraukimo ir pradėdame – būtent nuo tos pataisos ir pradėdame svarstyti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Nuo 22-os?

PIRMININKĖ. Taip, būtent nuo pataisos išbraukimo. Tai prašau komiteto išvadą dėl jos pasakyti.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šitam pasiūlymui: 3 balsavo už, 6 – prieš, susilaikiusių nebuvo. Labai siūlau atkreipti dėmesį į tai, ką aš dabar pasakysiu, ir komiteto nuomonę. Specialiųjų tyrimų tarnyba, įvertinusi ambulatorinių slaugos paslaugų namuose ir kitų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo priežiūros teisinį reglamentavimą, šių metų gegužės 6 dieną pateikė antikorupcinio vertinimo išvadą. Joje, be kita ko, pažymėjo, kad teisinis reglamentavimas nenustato proporcingų atgrasančių poveikio priemonių už fiktyvių duomenų apie suteiktas asmens sveikatos priežiūros paslaugas namuose teikimą. Pažymėtina, kad į egzistuojančią problemą dėmesį atkreipė Vyriausiasis administracinis teismas, kuris savo nutartimi pažymėjo, kad Valstybinės ligonių kasos sudarytos komisijos pareiškėjui duotam patvarkymui (įpareigojimui) trūksta teisinio privalomumo galios. Taigi, jis savo esme prilygsta tik raginimui savanoriškai (geruoju) atlyginti Valstybinės ligonių kasos padarytus nuostolius, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytą žalą (sumą), atsiradusią dėl, atsakovų vertinimu, pareiškėjo sutartinių įpareigojimų nevykdymo (netinkamo vykdymo). Nei Sveikatos draudimo įstatymas, nei Sveikatos sistemos įstatymas, nei kiti Valstybinės ligonių kasos kompetencijas ir funkcijas reglamentuojantys teisės aktai nesuteikia šiai institucijai teisės išieškoti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytą žalą. Kaip antai, palyginti, mokesčių administratoriui Mokesčių administravimo įstatymo penktuoju skirsniu suteiktos teisės išieškoti mokestinę priemonę.

Šiandien mes kaip tik svarstysime vieną įstatymo projektą, kuriuo suteikiame papildomas teises Mokesčių inspekcijai. Čia vienintelė institucija, kuri neturi jokios galios, teisės, o jų pavedimas sugrąžinti apmokėjimo paslaugas prilyginama, kaip ir minėjau, Vyriausiojo administracinio teismo savanoriškam pasiūlymui: būk geras, sugrąžink. Tai komitetas nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatytą komiteto išvadą. Motyvai dėl J. Sejonienės pasiūlymo. Už kalba A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, manau, kad šiandienos diskusija iš esmės yra apie labai paprastą dalyką: ar visgi mes vertiname privačią mediciną, ar norime ją kažkaip stabdyti ir žlugdyti?

Manau, kad visi gavome ir pacientų organizacijų, ir Medikų sąjungos raginimus nepritarti tokiam požiūriui, o pritarti iš esmės J. Sejonienės pasiūlymams. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad pirminė viso šito įstatymo iniciatyva buvo dėl Valstybinės ligonių kasos reformos, kuri yra teisinga ir gera, tačiau *eigoje* į ją buvo įvelta tikrai tokių keistų ir žalingų nuostatų.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad Sveikatos reikalų komitete buvo diskutuojama apie tam tikrus pažeidimus. Tai daugeliu atvejų, padarius tuos pažeidimus, jau dabar Ligonų kasa ir kitos institucijos turi teisę atlikti teisinius veiksmus, ypač prokuratūra ir kitos institucijos. Tačiau tie pažeidimai, pavyzdžiui, ligonių prirašymas, niekaip nesusiję su priemonėmis, apie kurias daugiausia girdime visoje diskusijoje. Taigi, matome, kad ši diskusija dėl įstatymo, susijusio su Ligonų kasos pertvarka, yra absoliučiai suvelta. Aš bijau, mes galime pribalsuoti ir primakaluoti tiek, kad galiausiai teks visą įstatymą ir reformą dėti į šalį.

Todėl kviečiu palaikyti gerbiamos J. Sejonienės pataisas, kurios viską surikiuoja į pirminę stadiją ir įstatymą sukoncentruoja į pagrindinį jo tikslą – Ligonų kasos pertvarką. Kviečiu tikrai atsakingai balsuoti, nes privati medicina yra mūsų medicinos sistemos dalis. Ji egzistuoja ne tik Vilniuje, bet ir regionuose. Jeigu pritarsite tam, ką siūlo komiteto pirmininkas ir kiti kolegos, deja, pirmiausia pakenks regionams, o ne Vilniui.

PIRMININKĖ. A. Veryga – motyvai prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Aš labai džiaugiuosi, kad prieš tai kalbėjo kolega A. Vyšniauskas. Jis turbūt geriausiai ir išsidavė, ko čia yra bijomasi. Pirmiausia, įstatymo projekte jūs niekur nerasite parašyta „viešoji“ ar „privati“ – taisyklės būtų taikomos visiems vienodai.

Dėl ko būtų galima nuogąstauti? Aš priminsiu, kad Vilniaus mero brolio vadovaujama privati gydymo įstaiga yra viena iš tokių, su kuria Ligonų kasa galėtų nutraukti sutartį dėl prirašymo ir panašių dalykų. Kolegos, neužkibkite ant šito kabliuko. Niekas nėra nusiteikęs prieš privačią

mediciną tokiu atveju, kai ji papildo valstybės ar savivaldybių, kai šita nesugeba atlikti, nepakanka pajėgumų, tuomet gali kažką papildomai suteikti. Bet jeigu jūs, kolegos, manote, kad nesąžiningai veikiant sveikatos sistemą galima privatizuoti taip, kaip jau atsitinka švietimo sektoriuje, tai aš dar kartą priminsiu tą, ką esu kalbėjęs jau ir anksčiau dėl motyvų. Jeigu norima gyventi kaip Jungtinėse Amerikos Valstijose, turint tokią sveikatos draudimo sistemą, tai būkite sąžiningi ir pasakykite rinkėjams, kad tai taps prabangos dalyku. Tai yra tas, kuris turi pinigų, galės leisti sau viską, o tas, kuris neturi pinigų, galės kreiptis, pavyzdžiui, į vienuolynus, žinote, kaip būdavo, kaip labdarą teikdavo tam tikrą pagalbą dirbantys savanoriai. Nesuvelkime visko ir tiesiog neleiskime privatizuoti sveikatos sektoriaus, balsuokime prieš.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl J. Sejonienės pasiūlymo. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 107: už – 48, prieš – 38, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Tuomet grįžtame į 22 straipsnio pradžią. Taip pat kita R. Šalaševičiūtės ir kitų Seimo narių pataisa. Prašau, gerbiama Rimante, pristatyti ją.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Atkreipiu dėmesį, kad pasiūlymu prašoma papildyti projekto 22 straipsniu keičiamo įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalį 6 punktu, tai yra sudaryti galimybes Valstybinei ligonių kasai nutraukti sutartį ar jos dalį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu subjektu, jei per dvejus metus nuo ankstesnio teisės aktų pažeidimo nustatymo dienos padaryti ne mažiau kaip du analogiški tų pačių teisės aktų pažeidimai. Taip pat papildyti 31¹ straipsnį nauja dalimi. Tai yra ūkio subjektui suteikiama teisė kreiptis per vienerius metus dėl sutarties ar jos dalies sudarymo.

Atkreipiu dėmesį. Svarbiausia tai, kad mes pasiūlyme dėl projekto nekalbame apie visą sutartį išimtinai – kalbame apie sutartį ar jos dalį. Jeigu pažeidimai padaryti vienoje kurioje nors dalyje, būtent dėl tos dalies nutraukimo ir yra teikiamas siūlymas.

Mano argumentų būtų buvę daugiau, bet pirmas yra tas, kad buvo gauta teigiama Vyriausybės išvada ir iš tikrųjų ten turėjo būti tam tikri teisiniai pataisymai. Šiaip gerbiamas A. Matulas susakė visus argumentus, kurie ir paskatino parengti šį pasiūlymą, jį teikti svarstyti ir balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar yra 29, kurie pritaria svarstymui? Pabalsuokime, ar yra 29, kurie pritaria šios pataisos svarstymui. Yra. Taip, tikrai yra 29. Yra net 53.

Prašau. Komiteto nuomonė dėl Seimo narių pataisos.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas svarstė šią pasiūlymą. Ištis 2022 m. rugsėjo 3 d. Vyriausybė savo išvadoje būtent tokį pasiūlymą ir pateikė, kad jeigu yra pasikartojantis pažeidimas, būtų galima dėl tos dalies nutraukti, sustabdyti sutartį. Kadangi komitetas, 5 balsavus už, 3 – prieš, 1 susilaikius, šitam siūlymui nepritarė, manyčiau, kad vis dėlto, jeigu dabar nepritariame kolegės J. Sejonienės siūlymui, ištis mes įteisiname *de facto* tai, kas dabar vyksta pagal ligonių kasų direktoriaus įsakymą ir dėl ko STT ir teismas sakė, kad trūksta teisinių pagrindimų. Galbūt to užtektų šiuo periodu, o kitame parlamente, jeigu bus tų piktnaudžiavimų toliau, tikrai reikėtų priimti ne tik šią siūlymą, bet ir galbūt griežtesnius. Aš, kaip sakiau praeitą kartą, būsiu nuoseklus, dėl to pasiūlymo susilaikysiu, nors komitetas jam pritarė 5 balsavus už, 3 – prieš ir 1 susilaikius.

PIRMININKĖ. Mus šiuo atveju domina komiteto išvada. Gerbiami kolegos iniciatoriai...

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. ...ar jums tinka pritarimas iš dalies, ar jūs reikalaujate balsuoti dėl viso?

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas redagavo.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Taip, tinka pritarimas iš dalies.

PIRMININKĖ. Yra dėl motyvų. Būtinai balsuosime, tačiau dar dėl motyvų pasisakys už L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tikrųjų aš pritariu visoms šioms pataisoms, kurios yra labai protingai sudėliotos, vien dėl to, kad, kaip aš visą laiką labai paprastai sakau, kas moka pinigus, tas ir muziką užsako. Apie ką mes kalbame? Mes kalbame apie ligonių kasas, kurios dažniausiai sako: negalime padidinti įkainių, trūksta pinigų. Bet jeigu mes įvedame kontrolę ir iš tikrųjų labai teisingai ir tvarkingai naudojamos lėšos, ir nedarome pažeidimų, neprirašinėjame faktų, tikrai to ir neturėtų būti. Labai gerai prisimenu iš savo prakti-

kos, kai būdavo irgi taip pat, kaip ir dėl G. Benkunsko aptarnavimo, buvo straipsnis, kuriame buvo apie jo kliniką Šilutėje, tai lygiai taip pat buvo ir kai kuriose kitose įstaigose, kai nebuvo elektroninių suvedimų, receptų, tai būdavo tiek išrašyta visų priemonių, vaistų, o iš tikrųjų niekas nelankė. Aš dabar džiaugiuosi, kad mes vis dėlto grįžtame prie to. Tvarka turi būti. Ten yra pinigai, ten yra mūsų visų sunešti pinigai. Mes gaukime kokybiškas paslaugas ir užmokėkime už tas paslaugas tam, kam priklauso.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ne, mikrofonas nebuvo įjungtas. Yra numatyta tokia absoliučiai neproporcinga sankcija. Jau dabar turimų kontrolės įrankių ligonių kasoms tikrai pakanka, tiktai, tiesą sakant, juos reikia aktyviai naudoti ir konsultuoti.

Dėl tų teisės aktų pažeidimų. Nėra kažkokių aiškių kokybinių kriterijų, kaip tie pažeidimai bus skirstomi, dėl to tokia poveikio priemonė būtų absoliučiai neproporcinga. Dar kartelį, šis pirminis projektas buvo dėl teritorinių ligonių kasų konsolidavimo su centrine Valstybine ligonių kasa ir atskirų juridinių vienetų nebeturėjimo, o turėjimo padalinių. Dabar mes svarstome visiškai nesusijusį dalyką ir projektas savo pradinės esmės neteko. Yra siūlomos tokios neproporcingos ir labai drastiškos sankcijos. Gavome visi kreipimus iš Lietuvos medikų sąjungos, iš šeimos gydytojų profesinės sąjungos ir taip pat iš pacientų organizacijų, taigi, žmonės, kurie dirba šitoje sistemoje, pasisako konkrečiai prieš šį pasiūlymą, nes būtent dėl šio pasiūlymo kaip neproporcingo, kaip tokio galimai diskriminacinio, neaiškaus, su neaiškiais kokybiniais kriterijais ir buvo gauta... Siūlau nepritarti šiam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Apsisprendime balsuodami pirmiausia dėl R. Šalaševičiūtės ir Seimo narių pasiūlymo, kuriam komitetas pritarė iš dalies. Kas pritariate komiteto versijai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 115: už – 56, prieš – 32, susilaikė 27. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau. Yra viena Teisės departamento pastaba. Ar galėtumėte, gerbiamas Antanai, pristatyti ją bei komiteto nuomonę?

A. MATULAS (TS-LKDF). Bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Pritarta bendru sutarimu. Gerai.

Toliau yra J. Sejonienės pasiūlymas. Gerbiama Jurgita, 22 puslapyje yra jūsų pasiūlymas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Jis jau tapo neaktualus, nes nepritarėme jos pasiūlymui, o visi kiti jos pasiūlymai yra teikti dėl to straipsnio, kurį mes išbraukėme.

PIRMININKĖ. Na, nežinau, aš norėčiau visgi J. Sejonienės atsiklausti, ar jos tokia pati nuomonė?

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Pirmininke, mes gi neišbraukėme to straipsnio? Dėl pirmo mano pasiūlymo Seimas apsisprendė prieš, tai aš galiu teikti visus kitus pasiūlymus dėl to paties straipsnio. (*Balsai salėje*)

A. MATULAS (TS-LKDF). Tai neliko to straipsnio.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėl atskirų jo dalių... Dėl 22 straipsnio 2 dalies. Kolegos, žiūrėkite, vis dėlto kalbame apie tikrai pačią griežčiausią priemonę, *ultima ratio* priemonę – sutarčių nutraukimą. Tikrai esate visi gavę ir medikų bendruomenės atskirų organizacijų raštus, ir pacientų organizacijų raštus, kad jie iš tikrųjų baiminasi dėl paslaugų prieinamumo, jeigu tokia griežta priemonė (aš labai pritariu) ne tik privačioms, bet ir valstybinėms įstaigoms bus taikoma. Siūlau, kad... dėl mažareikšmių pažeidimų tos tokios ultimatyvios sankcijos – sutarčių nutraukimo nebūtų galima taikyti.

PIRMININKĖ. Kolegos, ar yra 29, kurie pritariate J. Sejonienės pataisos svarstymui? Pabalsuokime. Yra. (*Balsai salėje*) Gerbiamas pirmininke, ką mano komitetas?

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šitam siūlymui. Pasiūlymo idėjai, kad už mažareikšmius pažeidimus nebūtų skiriamos griežčiausios poveikio priemonės, pritariu, tačiau manytina, kad pasiūlymas perteklinis, nes šioje dalyje jau nustatyta, kad dėl mažareikšmių pažeidimų tyrimas nutraukiamas (tas įstatymo projekte jau yra), įstatymu numatytos poveikio priemonės neskiriamos, o ūkio subjektui pareiškama žodinė pastaba. Tas jau yra padaryta, todėl pritariu... šitam siūlymui komitetas nepritarė. Už jį balsavo tik 2, nepritarė 6, o susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Motyvai už – I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Na, šiek tiek keista girdėti ir skaityti, kad komitetas iš esmės pritaria tam pasiūlymui, tačiau mano, kad nereikėtų patikslinti pačios įstatymo nuostatos. Man atrodo, J. Sejonienės pasiūlymas patikslina tą nuostatą ir labai aiškiai apibrėžia, kad už mažareikšmius pažeidimus negali būti taikomos pačios griežčiausios sankcijos, ir tuomet nereikės išvedžioti, kas iš tikrųjų tame įstatyme yra parašyta, o ko nėra parašyta.

Tai vis dėlto turint mintyje, kad tai yra sankcijos nuo–iki: nuo labai griežtų iki mažiau griežtų, pažeidimai taip pat yra nuo–iki, bent kiek man teko matyti praktikoje, nereikėtų kurti kažkokių dviprasmiškų situacijų, kai ligonių kasų kompetencija ar teisė taikyti poveikio priemones, kažkaip labai neapibrėžto būvio, kabotų virš visų sveikatos priežiūros įtaigų: tiek privačių, tiek ir viešojo sektoriaus, ir vis dėlto tą maksimaliai patikslinti. Keista, kad pats komitetas savo išvadoje sako, kad iš esmės pritaria tokiam pasiūlymui. Todėl galbūt nėra problemos tuomet patikslinti tą nuostatą ir pritarti taip, kad visiems viskas būtų aišku.

Ačiū. Siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsisprendime balsuodami dėl J. Sejonienės pasiūlymo. Kas pritaria jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 57, prieš – 22, susilaikė 33. Pasiūlymui pritarta.

Toliau kitas J. Sejonienės pasiūlymas taip pat dėl to paties straipsnio eina iš eilės. Prašom, gerbiama Jurgita, pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiama Seimo Pirmininke. Vėl kalbame apie tuos mažareikšmius arba reikšmingus pažeidimus. Kadangi įstatymo projektu iš esmės nebuvo detalizuojama poveikio priemonės taikymo ir įgyvendinimo tvarka, pažeidimai, už kuriuos būtų taikoma griežčiausia atsakomybė, nebuvo diferencijuojami, o pažeidimų pobūdis gali būti labai įvairus: nuo netinkamo dokumentų pildymo, vaistų skyrimo ir išdavimo iki visai smulkių paciento teisių, asmens duomenų apsaugos ar kitų pažeidimų, siūlome, kad vis dėlto tą mažareikšmių pažeidimų sąrašą nusistatytų ne pati Valstybinė ligonių kasa, nes, man atrodo, tai būtų teisinga, kad ne ta institucija, kuri taiko poveikio priemones, nusistato ir taisykles, pagal kurias taikys tas poveikio priemones, o Sveikatos apsaugos ministerija.

PIRMININKĖ. Kadangi už praeito siūlymo svarstymą buvo net 53, tai jau nebepaleidžiu balsavimo. Gerbiamas Antanai, pristatykite komiteto nuomonę. Darau prielaidą, kad 29 tikrai yra.

A. MATULAS (TS-LKDF). Prieš pristatydamas komiteto nuomonę šiuo klausimu, pasakysiu dėl praeito balsavimo: komitetas tikriausiai ima pavyzdį iš Vyriausybės, nes beveik kas antroje Vyriausybės išvadoje yra, kad pritariame idėjai, bet nepritariame projektui.

Dabar dėl šito pasiūlymo. Komitetas nepritarė: už balsavo 3, prieš – 6, susilaikiusių nėra. Atkreiptinas dėmesys, kad Sveikatos draudimo įstatymo 15 straipsnio 11 dalyje yra nuostata, kad žalos PSDF biudžetui pripažinimo mažareikšme žala tvarką (VLK direktoriaus įsakymu) ir mažareikšmės žalos dydį (VLK direktoriaus įsakymu), kai žala PSDF biudžetui neišieškoma, nustato sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliota institucija. Todėl siekiant nuoseklumo turėtų būti nustatytos analogiškos nuostatos.

Komitetas nepritarė, nes, kaip ir minėjau, tai yra perteklinis pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Motyvai už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Iš tikrųjų kartais keistai skamba tai, ką nusprendžia Sveikatos reikalų komitetas. Aš labai apgailestauju, kad mes, liberalai, neturime galimybės ten deleguoti savo žmogaus. Aš pats norėčiau pereiti, bet tai reikštų, kad suardome Žmogaus teisių komitetą, ir, deja, neturiu galimybės ateiti ir ten įsiklausyti, kodėl yra tokie motyvai.

Vaizdžiai šnekant, Valstybinė ligonių kasa šituo įstatymo projektu buvo bandoma paversti tokiu budeliu, giljotina, kuri turi teisę nugiljotinuoti vieną ar kitą sveikatos priežiūros įstaigą. Kalbėsiu apie tai apibendrinamas galutiniame pasisakyme. Bet juk ne budelis nusistato taisykles ir procedūras – tam tikrai turi būti neutralus arbitras, kuris pasako, kaip kokios sankcijos yra traktuojamos ir kaip tos sankcijos turi būti taikomos. Todėl vertinu ir ankstesnį, ir šitą J. Sejonienės pasiūlymą kaip sveiko proto pasiūlymą, kuris neleidžia pačioms ligonių kasoms nustatyti, kaip, už ką jos baus ir koks tas traktavimas bus, jų akimis. Tai turi būti iš šalies priimti sprendimai. Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Veryga – motyvai prieš.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Kolegos, žinote, kas mane stebina visoje šioje diskusijoje? Yra piešiamas apokaliptinis scenarijus, kad bus atimamos licencijos, naikinamos sutartys ir visa tai daroma ir sakoma darant prielaidą, kad, nepaisant nieko, nepaisant jokių pastangų, medikai, reikia suprasti, yra kažkokie piktybiškai nusiteikę viską imti ir pažeidinėti... Aš taip blogai apie medikus negalvoju. Aš galvoju, kad didžioji dalis viso to spaudimo ką nors prirašyti, kaip vaistinėse dabar, kur laišškai keliauja su verslo planais, ateina iš vadovų. Ateina iš tų, kurie iš tikrųjų sukuria tokias aplinkybes. Aš manau, kad vadovams, supratęs, kad galios tam tikra labai aiški sankcija, nekils net mažiausio noro ką nors pažeidinėti.

Dabartinė situacija, man atrodo, iš tiesų yra labai keista. Ir čia ką pirmininkas minėjo apie posėdyje svarstytus dalykus, ligonių kasų pristatytus patikrinimus. Žinote, kas mane labiausiai nustebino? Mane nustebino įvairiausios tarnybos, kurios šiaip labai mėgsta visokius tyrimus daryti, bet čia sakė: žinote, nėra čia ko tyrinėti, nėra čia ko pradėti kažkokius, žinote, bausti, išieškoti tam tikrų padarytų žalų, reikia tik kokius nors sisteminius sprendimus priimti, kad niekas nedarytų nusikaltimų.

Tai gal mes apskritai panaikinkime ir Baudžiamąjį, ir Administracinių nusižengimų kodeksą ir išleiskime vieną tokią eilutę: pageidaujama, kad visi geranoriškai nepažeistų šiaip geros valios, gero tono ir etikos dalykų. Ir nebereikia tada nieko šiaip – jokių nei bausmių, nei atsakomybės. Nes dabar panašu, kad tik sveikatos sistema liks tokia pateptoji, jos vadovai, sugalvoję uždirbti daugiau pinigų, galės piktnaudžiauti.

PIRMININKĖ. I. Šimonytė per šoninį mikrofoną. Prašau, premjere.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš vis dėlto norėčiau pasisakyti atsižvelgdama į tai, ką kolega ką tik pasakė. Man atrodo, kad jūs iš esmės irgi deklaruojate nepasitikėjimą medikais, sakydamas ar in-sinuodamas, kad medikai, pakludami savo vadovams, daro kažkokius nusižengimus.

Bet, tiesą sakant, tokia ir yra problema, kad tie atvejai, apie kuriuos kalba ligonių kasos, išties, jeigu mes kalbame apie finansinės drausmės pažeidimus, apie dokumentų klastojimą ir taip toliau, ir panašiai, yra Baudžiamojo kodekso dispozicija. Visais tais dalykais turėtų užsiimti tos institucijos, kurios turi jais užsiimti, o ne įstatyme turėtų būti kokie nors neapibrėžti įgaliojimai, dėl kurių, tiesą sakant, paskui nelabai būtų aišku: o ką tos institucijos, kurios turi užsiimti nusi-kaltimais, turėtų daryti? Tai čia aš visiškai pritariu.

PIRMININKĖ. A. Veryga norėtų replikuoti ir po to jau balsuosime.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Gerai. Aš pakviesčiau premjerę pažiūrėti posėdžio įrašą. Jūs vadovaujate Vyriausybei, jūsų Vyriausybėje yra vidaus reikalų ministrė, kuriai pavaldžios yra tos institucijos, ir iš jų vadovo lūpų buvo pasakyta, kad nereikia taikyti jokių nors *ultima ratio* priemonių, nereikia pradėti, suprask, tyrimų. Tai čia buvo tų vadovų pasakyti žodžiai.

Tai dabar šitie tyrimų neatlieka, Valstybinė ligonių kasa jokių priemonių neturi. Na, tai *super!* Tai, kolegos, paskaitykite. Dabar yra jau vaistininkų platinami laišškai, kur spaudimas yra aki-vaizdas. Grasinama vadybininkų, kad net bus atvažiuota į vaistinę, jeigu nevykdomas verslo planas. Pastovės šalia vadybininkas ir pažiūrės, ar vaistininkas tą planą vykdo.

Tai čia yra lygiai tokia pati situacija, kai kuriame lygiai tokias pačias sąlygas, tokias pačias aplinkybes. Dėl dešiniųjų aš nesistebiu – jūsų tikslas yra privatizuoti sveikatos sektorių. Visi kiti turėkite sveiko proto ir neleiskite to padaryti.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, siūlau baigti diskusiją, apsispręsti balsuojant. A. Matulas turi trumpą remarką. Prašau.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kolegos, tas pasiūlymas iš esmės čia nieko nesprendžia. Aš tik pri-menu, kad šiame pasiūlyme, nežinau, iš kur čia nurašytas, tiksliau, žinau, bet nesakysiu, yra pa-likta teritorinė ligonių kasa. Teritorinės ligonių kasos pagal tą projektą nelieka. Jeigu mes pritarsi-me, aš turiu stabdyti, prašyti stabdyti pagal 158 straipsnį. Tai labai prašau nepritarti. Čia visiškai neesminė pataisa.

PIRMININKĖ. Aš patikslinsiu, kas buvo pasakyta, kai apsispręsime balsuodami, jeigu bus poreikis tikslinti. Po viso įstatymo priėmimo galima redaguoti jį. Tai tikrai jokios bėdos nėra.

Apsispręskime balsuodami dėl J. Sejonienės pataisos. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 119: už – 56, prieš – 36, susilaikė 27. Šiam pasiūlymui nepritarta. Prašau, K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Laba diena. Buvo nepritarta, bet aš tik norėjau priminti, kad vis dėlto inicijuojant šituos pataisymus buvo pameluota Sveikatos reikalų komiteto, pavyzdžiui, pasakyta, kad kažkokia slaugytoja per dieną suteikia 160 paslaugų ir kad tai yra baisus nusikaltimas, kad žmogus tiesiog suvedė savo viso mėnesio darbą per vieną dieną. Tai dėl tokių mažareikšmių pataisymų ir reikia atitinkamai sužiūrėti, kad tuos mažareikšmius pataisymus patvirtintų ministras, o ne pati teritorinė ligonių kasa, nes kitaip turėsime persekiojimą slaugytojų ir kito personalo už tokius, kaip sakyti, grynai sistemų netobulumus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, tęsiame Teisės departamento... Taip? Prašau replikuoti ir tada.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūs eilinį kartą skleidžiate melą, praeitą savaitę komiteto posėdyje ligonių kasų paklausėme, ar yra kažkokia pažyma, apie kurią šnekėjote. Jokios pažymos nėra, Ligonijų kasa atskiria ir kada yra per vieną dieną suvesta, už kokią dieną. Tai yra melas, ligonių kasų direktorius patvirtino – tokios pažymos nėra, mes atskiriame, ir ta skleidžiama informacija yra dezinformacija.

PIRMININKĖ. Yra Teisės departamento pastaba 23 puslapyje. Prašau, pirmininke, pristatyti ją bei komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Šitai pastabai pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau dar yra kita Teisės departamento pastaba, tai po J. Sejonienės pasiūlymo, prieš tai apsvastyto, kuriai komitetas nepritaria. Tiesiog esmę pristatykite trumpai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas irgi bendru sutarimu šitai pataisai, pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau yra J. Sejonienės dar viena pastaba 27 puslapyje. Prašau, gerbiama Jurgita, pristatyti.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiama Pirmininke. Kadangi aš prieš tai neturėjau galimybės replikuoti, dabar pradėsiu nuo replikų. Pirmiausia gerbiamam pirmininkui, kuris jau čia man ir STT grasino ir nebe pirmą kartą apkaltino, kad mano pasiūlymai yra nuo kažko nurašyti.

Iš tiesų, turiu padėkoti savo patarėjai Simonai, kuri dažnai supranta iš pusės žodžio ir paršo taip, kad negaliu turėti priekaištų. Antra, gerbiamam Aurelijui dėl to, kad visi čia yra piktybiniai pažeidėjai. Gerbiamas Aurelijau, jūs pats dalyvavote uždarame mūsų komiteto posėdyje, kai Šiaulių „Talka“, kuri vis dar egzistuoja, atskleidė, kad dauguma tų pažeidimų yra visiškai nepiktybiniai ir kad iš tiesų bendradarbiaujant pavyksta su absoliučiai visais pažeidėjais, net dėl tyčinių klaidų, susitarti ir jie tą žalą geranoriškai atlygina.

Jeigu kalbėtume apie šitą pasiūlymą, tai yra kad jeigu yra toks VLK nutarimas nutraukti sutartį ir gydymo įstaiga nutartį apskundžia, kad sutartis nebūtų nutraukiama iki įsigaliojant teismo sprendimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar yra 29, bus 29? Bus 29, manau, kaip ir prieš tai. Prašau, komiteto išvada.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas šitam siūlymui nepritarė, tik 3 pritarė, 6 – prieš, susilaikiusių nebuvo. Argumentai – pasiūlymas prieštarauja Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 58 straipsnio 3 daliai, kurioje nustatyta, kad sprendimo apskundimas nesustabdo įstaigų veiklą kontroliuojančių valstybės institucijų nutarimo vykdymo, VLK direktoriaus sprendimą skundžiantis asmuo turi teisę teismo prašyti kartu stabdyti ir VLK sprendimų vykdymą vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymu, kol nagrinėjamas skundas. Iš esmės, pritarus tam siūlymui, atsirastų skirtinguose įstatymuose didžiulė kolizija.

PIRMININKĖ. Motyvai. Už kalba J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Jeigu būtų politinė valia ir būtų priimta Jurgitos nuostata, tai, matyt, ankstesnį įstatymą reikėtų pataisyti pagal paskutinę Seimo poziciją. Manau, siūlymas tikrai svarbus, nes iš tikrųjų dabar mes suteikiame dideles galias Ligonijų kasai. Jeigu net kreipimasis į teisimą nesustabdo jų kartais galimų klaidingų sprendimų, mano supratimu, nebus gerai. Tuo labiau kad jeigu komiteto pirmininkas lygina Ligonijų kasą su kitomis kontroliuojančiomis institucijomis.

mis, jų galiomis, tai kitoms kontroliuojančioms institucijoms daugeliu atvejų kreipimasis į teismą sustabdo...

A. MATULAS (TS-LKDF). Tikrai ne.

J. RAZMA (TS-LKDF). ...sankcijos vykdymą, na, išskyrus kontrolės tarnybą, dėl kurios, beje, yra Seimo narių pasiūlymų irgi keisti padėtį. Dėl to manau, kad bent šitoje vietoje mes šiek tiek tuos gąsdinimus sumažintume, nes gydymo įstaigos galėtų tikėtis apsiginti teisme nuo klaidingų sankcijų.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Iš tikrųjų išiklausykite, kolegos. Gerbiamas Jurgis visiems pabandė akis atverti sakydamas, kad kils teisinė kolizija, kurią čia kolegė Jurgita su savo siūlymais sukurs. Mano supratimu, čia viskas ir daroma tam, kad būtų įvestas toks teisinis chaosas ir būtų galima kažkur kažką stabdyti, nestabdyti, įeiti į kažkokią pilkąją zoną.

Dabar dėl tų mažareikšmių pažeidimų, kuriuos čia Jurgita minėjo posėdyje. Apie juos, aš manau, niekas ir nekalba. Jeigu Ligonių kasa, proaktyviai veikdama, sugeba susitarti su gydymo įstaiga, jinai ištaiso tam tikrus pažeidimus, laikosi vėliau nustatyto reglamentavimo, nedaro kažko pakartotinai, tai čia apie tokias mes ir nešnekame. Mes šnekame apie tokias, kurios nevengia kitąkart turbūt apskritai net įmonę panaikinti ir naują atsidaryti tam, kad galėtų iš naujo viską daryti. Visokių būna situacijų.

Kolegos, nesupinkime visko į vieną krūvą, nesukelkime teisinių kolizijų. Sveikatos reikalų komitete tikrai buvo pakankamai intensyviai tai išdiskutuota. Man labai gaila, kad kolegė Jurgita užsispyrusi laikosi savo nuomonės. Sakau, mano supratimu, tikslas ir yra suvelti teisinę bazę, kad galų gale jokios normos nebebūtų galima pritaikyti. Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Motyvai išsakyti. Apsispręskime balsuodami dėl J. Sejonienės pataisos. Kas pritaria, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 115: už – 52, prieš – 34, susilaikė 29. Pasiūlymui neprita.

Kita J. Sejonienės pataisa. Prašau.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Kolegos, tai paskutinis mano pasiūlymas. Kaip jau ir minėjau, projekto svarstymo komitete metu paaiškėjo, kad tikrai daugumą tų pažeidimų, neatitikčių lemia visiškai nuo asmens sveikatos specialisto ir pačios įstaigos nepriklausantys veiksniai. Tai ir elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros sutrikimai, ir informacinės sistemos trūkumai, ir nepakankamas, neišsamus kainodaros aprašymas, dažni poįstatyminių teisės aktų pasikeitimai. Aš siūlau, kad dėl tų priežasčių, dėl nepiktybinių, netyčinių, dėl tų, kurių būtų galima išvengti sutvarkius elektroninę sveikatos priežiūros sistemą, irgi nebūtų baudžiami sveikatos priežiūros specialistai ar įstaigos.

Jeigu galiu papildyti, kas ir komitete, ir uždarame posėdyje buvo minėta, tai buvo minėta išimtinai tie dalykai, kurie yra sutvarkomi pirmiausia sutvarkius elektroninę sistemą. Pavyzdžiui, ambulatorinių paslaugų užrašymas stacionare gulintiems pacientams, kas, beje, pasitaiko ir didelėse valstybinėse įmonėse. Tai ir paslaugų užrašymas mirusiems pacientams. Sutikime, kad išvis neturėtų būti galimybės tokių paslaugų įvesti pacientui. Arba nekompensuojamųjų vaistų išrašymas kaip kompensuojamųjų, pasikeitus kompensuojamųjų vaistų sąrašui. Tai yra dažniausiai irgi visiškai nepiktybinis asmens sveikatos priežiūros specialistų veiksmas, jeigu jie nespėja sužiūrėti tų pasikeitimų. Turėjome ir garsųjį ranolazino atvejį, kuomet keli šimtai šeimos gydytojų, pasikeitus kompensavimo sistemai, turėjo atlyginti padarytą kelių tūkstančių žalą, kai dabar to būtino, analogo neturinčio vaisto negauna visi pacientai, sergantys išemine širdies liga.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas nepritarė. Už balsavo 4, prieš – 5. Argumentai. Tokio pobūdžio VLK direktoriaus sprendimu, pažeidimą padariusio subjekto kaltės forma sprendimų priėmimui reikšmės neturi. Šiuo atveju svarbu faktas, kad pažeisti teisės aktų reikalavimai. Tokią situaciją reikalaujama ištaisyti, pašalinti pažeidimus, grąžinti neteisėtai gautas lėšas, lėšas atiduoti teisėtam savininkui, duomenis ištaisyti, kitus trūkumus pašalinti. 28 kartą kartoju per tuos du posėdžius, per kuriuos stoviu tribūnoje: šiuose įstatymų projektuose nėra numatytų jokių bausmių. Yra numatyta tik tai, kas yra dabar įteisinta Ligonių kasos direktoriaus įsakymu. Bet STT ir

teismas sako, kad tai nėra teisiškai pagrįsta, tai tik prilygsta pasakymui: kaimyne, atiduok man skolą, aš tau kažkada, prieš 35 metus, paskolinau. Komitetas, kaip minėjau, nepritarė tokiam siūlymui. Jokių bausmių nėra numatyta.

PIRMININKĖ. Motyvai už – K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Man labai patinka šitas A. Matulo, R. Šalaševičiūtės ir A. Verygos duetas, tokių senbuvių...

A. MATULAS (TS-LKDF). Tercetas čia, ne duetas.

K. ADOMAITIS (LF). ...sveikatos sistemos dalyvių, kurie stengiasi tiesiog užsmaugti iki psichotinio, kaip sakyti, bet kurį Lietuvos mediką. Tiesiog atkreipkime dėmesį: J. Sejonienės pasiūlymas, šitas pasiūlymas yra pats elementariausias, bent kiek nors bandantis išsaugoti sveiką protą visame šitame, visoje šitoje nesąmonėje. Už pačius paprasčiausius pažeidimus, kurie tikrai yra ne mediko kaltė, o sistemos kaltė... Mes skaitėme spaudoje ne vieną kartą, kaip medikai buvo persekiojami už tai, kad Ligonių kasa laiku nepersuntė kompensuojamųjų vaistų sąrašo. Kas gali susigaudyti ten, kai kas pusę metų, kas 3 mėnesius kaitalioja? Ką, ten medikas turi sėdėti ir žiūrėti, ką jūs ten kaitaliojate? Ir po to jūs norite už tai persekioti juos, nutraukti sutartis? Kuo jūs čia apsimetate apskritai?

Ir dar aš noriu paklausti premjerės: o kokia yra Sveikatos ministerijos nuomonė dėl visų šitų pasiūlymų? Gerbiama premjere, kokia yra Sveikatos ministerijos pozicija? Kodėl A. Matulas, atsisėdęs kaip Sveikatos komiteto pirmininkas, kartu su opozicija priima tokius absurds? Kur mes sustosime ir paspausime mygtuką „stop“ dėl šito dalyko?

PIRMININKĖ. A. Veryga – motyvai prieš.

A. VERYGA (LVŽSF). Maištas laive, ar ne? Kolegos, aš noriu priminti jums, kad eina ketvirtieji šitos valdančiosios koalicijos metai. Ne A. Veryga, ne R. Šalaševičiūtė šiuo metu yra ministrai. Jūs į teisingą pusę, gerbiamas Kasparai, galų gale atsisukote, tikrai ne to klausimo paklausėte. Reikėjo paklausti, ką padarė premjerė ir ministras, kad e. sveikata neleistų padaryti tam tikrų klaidų? Jeigu dar nepadarė, kada padarys? Ir tai, kad bus tobulinama ar tobulinama sveikatos sistema, e. sveikatos sistema, niekaip neprieštarauja visiems šitiems dalykams. Vadinasi, tie pažeidimai tiesiog neįvyks ir bausmės bus už tokius pažeidimus, kuriuos, nepaisant e. sveikatos, kažkas vis tiek darys.

Kolegos, aš siūlau jums nepamiršti, kad jūs ketverius metus buvote valdžioje. Jūs buvote valdančioji dauguma ir, jeigu nesugebėjote pasirūpinti medikais, tai yra jūsų atsakomybė, kolega. O jeigu labai rūpinatės slaugytojomis, tai irgi yra klausimų, dėl ko joms yra taip sudėtinga dirbti? Tai yra, pirmiausia, darbo užmokesčio problema. Tie skambūs pasakymai praėjusioje kadencijoje, kad tuoj 30–50 %, nuo naujų metų viską padarykime... Kažkaip šiemet aš nebegirdėjau, nei šiemet, nei praėjusius ketverius metus.

Tai, jeigu norite pasirūpinti medikais, pasirūpinkite jais taip, kaip patys medikai ir pageidauja. O šitam siūlymui kviečiu nepritarti ir siūlau balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Apsispręskime balsuodami dėl J. Sejonienės pasiūlymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 51, prieš – 35, susilaikė 26. Pasiūlymui nepritarta.

Dabar turėtume apsispręsti dėl viso 22 straipsnio, nes buvo daug pasiūlymų, išsiskyrė nuomonės. Siūlau apsispręsti ir balsuoti dėl 22 straipsnio. Kas pritariate jam, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 112: už – 93, prieš – 8, susilaikė 11. Straipsniui pritarta.

Toliau 23 straipsnis. Dėl jo buvo J. Sejonienės pasiūlymas. Jis netenka aktualumo, nes dėl jo apsispręsta. Ar galime pritarti 23 straipsniui bendru sutarimu? Dėkui, pritarta.

Toliau yra 24 ir 25 straipsniai. Čia jau nelikę pasiūlymų. Ar galime 24 ir 25 straipsniams pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Dėl 26 straipsnio yra vienas Teisės departamento pasiūlymas. Prašom. Komiteto pirmininkas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas jam irgi pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ar galime pritarti visam 26 straipsniui, suredaguotam pagal Teisės departamento pasiūlymą? Pritarta.

Taigi mes apsvairstėme visus straipsnius. Dėkoju pirmininkui. Dabar jau motyvai dėl viso. A. Veryga – motyvai už.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, turbūt dabar nė viena pusė nėra laiminga šioje situacijoje, nes nebuvo priimti didžiosios dalies opozicijos kolegų pasirašyti siūlymai. Bet vis dėlto visas šitas įstatymų paketas yra žingsnis į priekį, tegu ir labai toks santykinai nedidelis, bet vis tiek į tą pusę. Tiek Ligoninių kasos pertvarka, tiek didesnė atsakomybė, galimybės kontroliuoti ir užkardyti tam tikrus neteisėtus veiksmus ir apsaugoti sistemą.

Kolegos, siūlau vis dėlto atsargiai vertinti tuos mums atsiųstus raštus. Didžioji pasirašiusių medikų dalis vis dėlto dirba tam tikrame sektoriuje ir, manau, turi asmeninių interesų. O dėl pacientų man yra keista. Žinote, jei pacientas prieštarauja, kai iš jo yra imama neteisėta priemoka, man kyla didžiulis klausimas, kam jis iš tikrųjų atstovauja. Jeigu jam tikrai labai labai norisi išleisti visus savo turimus pinigus, jis visada ras būdą, kaip tą padaryti. Aš jau minėjau, kad vaistinės yra labiau negu laimingos iššluodamos pacientų kišenes ir prikišdamos jiems ko nereikia.

Kolegos, vis dėlto kviečiu balsuoti už šitą įstatymų paketą, nors, kaip ir sakiau, abi pusės jaučiasi turbūt truputį nelaimingos dėl jo.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – I. Pakarklytė. Bet prieš tai A. Vinkus norėtų pasakyti repliką.

A. VINKUS (*LRPF*). Gerbiama Pirmininke, gerbiami kolegos, labai atsakingai klausiausi tų čia vykusių diskusijų medicinos klausimais. Virš 50 metų pats dirbau šioje sistemoje ir dabar dirbu. Noriu pasakyti. Sveikatos apsaugos ministras V. A. Kleiza vienu metu parašė ant filosofo Ė. Fro-mo kortelės, kad gyvybė yra šventa, gyvybė ir visa, kas ją supa, yra šventas dalykas. Aš matau, kad mūsų medikai tikrai kovoja už gyvybę. Štai Skuode buvo atvejis: 47 metų skuodiškę paguldė į Mažeikių ligoninę. Sepsis, onkologinis susirgimas ir panašiai. Penki vaikai. Giminės eina, kaip sakoma, iš proto, skambina visur, kur gali. Bet Mažeikiai pasirodė taip, kaip galėjo, buvo pervežta į Klaipėdos universiteto ligoninę, medikai darė be galo daug. Ligonė mirė, bet net po mirties dėkoja medikams...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega!

A. VINKUS (*LRPF*). ...kad jie darė viską, ką galėjo. Mes žinome, kaip Šventasis Tėvas Paulius II yra pasakęs: „Ir Dievas gali tiek, kiek gali.“ Todėl patikėkime vieni kitais ir šiandien negalvokite, kad tie, kurie balsavome prieš ar už, neišgyvename. Aš tikiu, kad kiekvienas medikas atiduoda visą save, bet turi būti tam tikri saugikliai, kad žinotų, kad yra tie saugikliai, nes yra sakoma, kad klysti yra žmogiška, o klaidas ištaisyti yra dieviška.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, mes motyvus norime svarstyti ir balsuoti.

A. VINKUS (*LRPF*). Ačiū, kad leidote man pasisakyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. I. Pakarklytė – dėl motyvų prieš. Toliau ruošiasi A. Sysas kalbėti už.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Sveikatos reikalų komitetas šioje kadencijoje yra tokia juodoji dėžė, kai tu atneši projektą ir iš jo gali gauti visiškai neaišku kokį rezultatą. Sveikatos apsaugos ministras nešė projektą dėl ligoninių kasų konsolidavimo, geresnės vadybos, efektyvesnio valdymo, tačiau komitete jis pavojo į tokį, kad kas sugalvos didesnę ir sudėtingesnę sankciją tiek įstaigai, tiek ir medikams. Nors balsuota dėl pasiūlymų buvo įvairiai, bet vis tiek matau, kaip šiuo projektu yra atveriamas kelias persekioti ir įstaigas, ir medikus. Dabar turimų kontrolės priemonių absoliučiai ligoninių kasoms pakanka ir nematau reikalo, kodėl vėlgi konsolidavimo projektą, pavirtusį sankcijų projektu, reikėtų palaikyti. Kaip dabar veikia Ligoninių kasa? Pati nustato taisykles, pati sudaro sutartis, pati jas nutrauks – žodžiu, pati daro viską. Tai kuriamas toks hegemonas ir iš efektyvesnio valdymo išėjo iš dalies efektyvesnės sankcijos. O jeigu kolegos A. Veryga, A. Matulas ir R. Šalaševičiūtė nori didesnių sankcijų projekto, tai tegul atsineša savo projektą ir jį teikia, o ne iškraipo ministerijos projektą.

Kita vertus, man įdomi šiuo atveju ir Konservatorių frakcijos pozicija, ir kaip čia bus balsuojama, nes vis dėlto ministro valia buvo vienokia, komiteto – kitokia. Kaip, kokia taip pat yra partijos pozicija dėl privačios medicinos vaidmens, dėl tokių didesnių sankcijų taikymo medikams?

PIRMININKĖ. A. Sysas – motyvai už.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Šiek tiek keista kalbėti, klausyti šitos diskusijos, nes mes svarstome, aiškiai parašyta, Sveikatos draudimo įstatymą – ne privačios sveikatos draudimo, ne

valstybinės, o Sveikatos draudimo. O kažkodėl viena pusė visą laiką akcentuoja, kad čia viskas nukreipta prieš privačią. Nei prieš privačią, nei prieš valstybinę, o prieš blogai padarytą darbą nukreipta. Jeigu ateina ligonių kasos ir sako, kad negali susitvarkyti, tai mes, kaip įstatymų leidėjai, turime reaguoti. Aš manau, kad per daug laužome iečių. Kadangi išklausėme Prezidento kalbą, jis ten vieną tokį klausimą mums visiems uždavė: kas kasasi po pamatais? Tai čia dabar mano klausimas: kas kasasi po Sveikatos draudimo įstatymu? Gal atsakysime.

Ir kas yra keisčiausia, kad kai mes svarstome pataisas, kurios parengtos pagal Vyriausybės išvadą, visi Vyriausybės ministrai balsuoja prieš arba susilaiko. Na, čia tai man šiek tiek keistas žanras, todėl pritariu šitam įstatymui. Geriau blogesnis, bet eikime į priekį, negu tryptiokime vietoje.

PIRMININKĖ. Dėl motyvų prieš – M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Ačiū. Man tai čia toks lietuviškas požiūris atsispindi, kad nutrauksime sutartis, nebeteiksime paslaugų ir tada tos visos problemos neliks. Nesiaiškiname priežasčių. Tai reiškia, kad šiuo atveju mes turime pažeidimų sveikatos sistemoje. Ką turėtume daryti – tai aiškintis tų klaidų ir tų pažeidimų priežastis, analizuoti tas priežastis ir ieškoti skalės sprendimų toms priežastims. Niekas šitas nevyksta. Ateiname ir kalbame apie tai, kaip nubausime, užkardysime, nutrauksime sutartis, paslaugų nebebus. Tai ar toks yra tikslas?

Čia yra toks tiesioginis požiūris ne tik į Lietuvos mediką, bet apskritai į žmogų, kad kai susiduri su problema, reikia galvoti, kaip nubausti. Tai baudžia prokurorai ir teismai analizuoja šituos klausimus. Jeigu tai yra ginčai, tai tuos ginčus prokurorai ir teismai, dirbdami savo darbą, ir sprendžia. Ne ligonių kasos sprendžia šitą. Turėjome projektą, kuris turėjo sujungti juridinius asmenis, dabar tai virto baudžiamosios sistemos medicams ir medicinos įstaigoms sukūrimo projektu. Du skirtingi tikslai. Siūlau balsuoti prieš šitą projektą, nes jo turinys neatitinka nei jo pradžios, nei atneša pokyčių, kurie turėjo būti laukiami po šito projekto.

PIRMININKĖ. Motyvai už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nesuprantu pusės. Aš šestą kadenciją ir dabar nesuprantu, ar aš *durnas*, ar čia kai kurie iš jūsų apsimeta. Tai kurioje vietoje dabar yra straipsnis, punktas, sakiny, kad sutartis bus nutraukta? Gi nepritarėme opozicijos 32 žmonių siūlymui nutraukti sutartį, jeigu du kartus pasikartos tas pats pažeidimas per dvejus metus, taip, kaip buvo siūliusi Vyriausybė. Šitam siūlymui nepritarėme. Daugiau nieko nelieka. Kadangi įstatyme, Sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje aiškiai parašyta: priemonių negalima imti, išskyrus jeigu ligonis pats prašo kokios nors papildomos paslaugos arba komforto sąlygų, tai viskas išlieka. Tokiu atveju, jeigu bus pažeidimas, 30 dienų duoda pasitaisyti. Niekam nebuvo nutraukta ir nebus, jokių baudimų nėra.

Aš tiesiog nesuprantu ir labai prašau visų, kolegos, nežinau, kam patiks, nepatiks – kai būname opozicijoje, mes matome problemas, teikiame, darbo grupes sudarome, Seimas tris kartus yra sudaręs, atrodo, ir gerbiamos Seimo Pirmininkės iniciatyva sudarė darbo grupę šioms problemoms, priemonių ir prirašinėjimų problemoms, spręsti, bet kai ateiname į valdžią, kažkaip tiksliai opozicija tuo rūpinasi. Aš tikrai dėkingas visiems – ir saviems, ir iš kairės kolegoms, kurie suprantą, kad vienintelė likusi institucija, kuri neturi jokios įstatyme įtvirtintos nuostatos, kad jeigu paėmė priemonę arba parašė lapelį viešojoje įstaigoje, kad *dasipirktum* kažką, ir žmogus tai įrodys, turėsi gražinti, ir tai ne ligonių kasų direktorius sugalvos, bet įstatymas. Kitu atveju keiskime 49 straipsnį...

PIRMININKĖ. Laikas! Laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). ...ir įteisinkime priemokas. Tai mes pasirenkame tą kelią. Aš nuoširdžiai prašau visų: ligonių kasų optimizacija įvyks ir pakeliui mes atliksime darbą, kurį rekomenduoją atlikti STT ir Vyriausiasis administracinis teismas.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Prieš keletą mėnesių paprašiau Valstybinės ligonių kasos pateikti 2021–2023 metų suvestinę apie padarytus pažeidimus viešosiose ir privačiose sveikatos priežiūros įstaigose. Taip, procentiškai truputį daugiau pažeidimų yra privačiose, tačiau pagal skaičių, pagal apimtį viešosiose įstaigose taip pat yra labai gausu pažeidimų. Todėl, mano manymu, yra labai neatsargu, jeigu principingai būtų taikomos šitos įstatymo nuostatos, labai neatsargu, nes tai gali

atvesti prie daugelio funkcijų finansavimo nutraukimo. Žinoma, pirmiausia tai padarys poveikį ne Santaros klinikoms, ne Kauno klinikoms, ne Klaipėdos universitetinei ligoninei, o mažoms privačioms sveikatos priežiūros įstaigoms, nes kokios nors jų funkcijos finansavimo nutraukimas gali būti mirtis tai privačiai sveikatos priežiūros įstaigai. Todėl aš sakau, kad tai ne tik rimbas, paruoštas privačioms sveikatos priežiūros įstaigoms, tačiau ir giljotina.

Aš visiškai atmetu A. Verygos kaltinimus dešiniems dėl noro privatizuoti sveikatos paslaugas. Mes ieškome balanso tarp viešojo sektoriaus, kuris ne visada veikia efektyviai, ir privataus sektoriaus šitoje sferoje, lygiai kaip ir švietimo sferoje gali koegzistuoti, puikiai bendradarbiauti tiek viešasis sektorius, tiek privatus sektorius.

Na, o matydamas, kad yra atsisakyta galimybės kreiptis į teismą, teisme išspręsti, yra numatyta, kad pačios ligonių kasos nustatys kriterijus, kaip baus, tai, mano manymu, jeigu šitas įstatymo projektas būtų priimtas, verta dėl jo kreiptis į Konstitucinį Teismą ir patikrinti kai kurių teisiųjų normų konstitucingumą. Aš siūlau nepalaikyti šito projekto.

PIRMININKĖ. Motyvai už – L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamas Eugenijau, nei rimbo, nei giljotinos nesiūlome – siūlome teisingą kryptį, teisingą finansavimą. Valstybė per maža, kad mes galėtume visų mūsų suneštus ligonių kasų pinigus švaistyti kaip norime. Kai kas pasakė, sako, priemonių negalime. Tai leiskite paklausti, kai aš registruojuosi į privačią kliniką, man pasako – bet atsiskaitymas grynaisiais pinigais. Atsakykite man, kodėl man pasako iš karto – aš turiu už paslaugas susimokėti grynaisiais. Dėl to, kad galbūt ir apskaitos nėra. Kodėl kartais, kai žmonės skundžiasi dėl kai kurių paslaugų ir sako, kodėl aš turiu primokėti, dar priemonę mokėti, sako: žinote, pasiskambinkite į ligonių kasas, ligonių kasos jums paaiškins. Kai ligonių kasos išsiaiškina, tai dažniausiai grąžina tuos pinigus.

Manau, kad ta kontrolė yra būtina ir šiandien mes nebijokime – einame teisinga kryptimi. Kaip sako, nėra tokia jau griežta kontrolė, bet yra nubrėžta linija ir ligonių kasos turės galimybę išieškoti.

Kitas momentas. Viena kalbėjusi pasakė – nutraukiamos sutartys. Kur parašyta? Yra dvejų metų terminas. Aš išsitačiau klaidas. Aš žinau, kad aš negaliu daryti tų pačių klaidų. Niekas iš karto nenutraukia sutarčių. Todėl kviečiu palaikyti šitą projektą. Tai yra mažas žingsnelis į priekį dėl to, kad būtų labai teisingai ir skaidriai panaudotos ligonių kasų lėšos ir sumokėta už tas paslaugas, kurias gauna kiekvienas gyventojas.

PIRMININKĖ. Paskutinis prieš kalbės K. Adomaitis.

K. ADOMAITIS (LF). Gal pakartosiu, bet iš tiesų gerai pradėtas įstatymas sujungti teritorines ligonių kasas baigėsi tokiu, pavadinčiau, fiasko. Kaip ir minėjo prieš mane kalbėję, iš tiesų galima sutikti, kad galbūt reikia sutvarkyti, jeigu kyla klausimų, priežiūrą, bet stebina tai, kad absoliučiai nesubalansuotas galutinis projektas. Netgi tokie pasiūlymai kaip už mažareikšmius pažeidimus nebausti, tiksliau, ne nebausti, bet leisti nustatyti mažareikšmių pažeidimų sąrašą ne teritorinei ligonių kasai, o būtent ministerijai, pasiūlymai nenutraukti sutarčių už IT sistemų neveikimą (mes puikiai žinome, kaip neveikia ir kaip prastai veikia e. sveikatos sistema) – net jie visi nesulaukia palaikymo.

Kyla iš tiesų labai didelis nepasitikėjimo jausmas, kas čia bandoma padaryti, ar iš tiesų nėra bandoma proteguoti kažkokias didžiąsias ligonines, o persekioti kažkokias mažesnes ir joms, ne tik privačioms, bet ir valstybinėms, sunkinti sąlygas. Tokia visa visuma, tiesą sakant, apskritai pavėrčia šitą įstatymą labai abejotinu, dėl to aš negaliu balsuoti už jį ir raginu kitus nepalaikyti, grąžinti tobulinti šitą įstatymą ir ieškoti naujų sutarimų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi motyvai išsakyti. Dabar apsispręskime balsuodami dėl 1-3.1 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3249. Kas pritariate, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 116: už – 82, prieš – 7, susilaikė 27. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3249) priimtas. (Gongas)

Toliau posėdžiui pirmininkaus pavaduotojas P. Saudargas.

PIRMININKAS (P. SAUDARGAS, TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos, su kuo dar nesimačiau.

12.03 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3250(2)VK (priėmimas)

Toliau 1-3.2 klausimas – lydimasis Sveikatos sistemos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3250. Taigi pastraipsniui. Čia nebuvo rimtų pasiūlymų, dėl kurių reiktų balsuoti. Bandykime taip judėti.

1 straipsnis. Nėra pasiūlymų. 2 straipsnis. Nėra pasiūlymų. 3 straipsnis. Nėra pasiūlymų. 4 straipsnis. Nėra pasiūlymų. 5 straipsnis. Nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 6 straipsnio Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Taigi dabar motyvų dėl viso nėra. Iš karto balsuojame dėl Sveikatos sistemos įstatymo 8, 11, 13 ir 76 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3250.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 103: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.05 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 2, 3, 13, 15², 15³, 46 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3251(2)VK (priėmimas)

Toliau 1-3.3 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3251. Dėl jo taip pat buvo tik Teisės departamento pasiūlymų. Taigi pastraipsniui.

Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėl 4 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 5, 6, 7 straipsnių nebuvo pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio buvo vienas Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3251.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 101: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 10. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3252(2)VK (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3.4 klausimas – Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3252. Čia 1 ir 2 straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3252. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 104, balsavo 104: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.06 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3253(2)VK (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3.5 klausimas – dar vienas lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3253(2). Dėl 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame dėl darbotvarkės 1-3.5 klausimo – Administracinių nusižengimų kodekso 56, 57, 58 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3253.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 103, balsavo 102: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 12. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.07 val.

Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo Nr. IX-895 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3254(2)VK (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-3.6 klausimas – Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3254. Dėl 1, 2, 3 straipsnių pasiūlymų nebuvo. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju.

Niekas neužsirašė kalbėti. Taigi balsuojame iš karto dėl Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3254.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 104: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.08 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3255(2)VK (priėmimas)

Ir darbotvarkės 1-3.7 klausimas – paskutinis lydimasis Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3255. Čia tik 1 ir 2 straipsniai, dėl jų nėra pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Balsuojame dėl Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3255.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 93, prieš nebuvo, susilaikė 11. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.09 val.

Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 15¹, 15², 15³, 36 ir 45 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2453 1, 2, 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-4 klausimas – Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3921. Vėlgi priėmimas. Pastraipsniui eisime.

Pasiūlymų, dėl kurių reikėtų balsuoti, nėra. Taigi dėl 1, 2, 3, 4 straipsnių nėra pasiūlymų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso. Niekas neužsirašė. Taigi balsuojame dėl Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo projekto Nr. XIVP-3921. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 107, balsavo 106: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.10 val.

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-1562 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797(2) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-5 klausimas – Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo 13 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3797. Įstatymas iš trijų straipsnių. Pasiūlymų nebuvo. 1, 2, 3 straipsniai. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 105: už – 104, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)
Su medicina baigėme. Dabar norite? Gerbiamas J. Baublys per šoninį mikrofoną. Pašom.

J. BAUBLYS (*LSF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šiandien Seime lankosi Varėnos „Ažuolo“ gimnazijos mokytojai. Pasveikinkime ir padėkokime jiems už sunkų darbą.

PIRMININKAS. Džiaugiamės, dėkojame, sveikiname varėniškius – pas mus besilankančius mokytojus. Labai džiaugiamės, kad domitės Seimo darbu.

12.10 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2823(2)VK (priėmimas)

Dabar svarstome darbotvarkės 1-6.1 klausimą – įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ projektą Nr. XIVP-2823. Čia buvo du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nėra. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame dėl kiekvieno straipsnio? Gerai, tada dėl 1 straipsnio balsuojame. Motyvai dėl viso bus. Už 1 straipsnį. Buvo siūlymas balsuoti dėl straipsnių.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 60, prieš – 6, susilaikė 41. Straipsniui pritarta.

Dabar balsuojame dėl 2 straipsnio. Įstatymas iš dviejų straipsnių. Buvo reikalavimas balsuoti dėl kiekvieno straipsnio, tai balsuojame.

Užsiregistravo 105, balsavo 104: už – 60, prieš – 5, susilaikė 39. Taigi, 2 straipsniui pritarta.

Dabar dėl viso. Yra motyvų už – gerbiama E. Dobrowolska. Prašom.

E. DOBROWOLSKA (*LF*). Gerbiami kolegos, dar prieš metus Seimas nusprendė dėl teismų žemėlapių. Pagrindiniai kriterijai buvo efektyvesnis, greitesnis teisingumas, teisėjų specializacija. Šiandien balsuosime dėl trijų projektų, kurie užbaigė visą reformą, ką mes jau matome dabar. Teisėjai, galėdami specializuotis, iš tikrųjų gali geriau išnagrinėti bylas ir būtent regionuose gauname kokybiškesnį teisingumą. Iš tikrųjų, jis nesiskiria nuo miesto.

Labai svarbi antra dalis – užtikrinti galimybę, kad ir žmogus, kurio byla keliauja, nepažintų teisėjo. Dar labai svarbu, kai kalbame apie regioninę politiką, mes turėsime ir dėl kitų straipsnių pasisakymų, turime matyti bendrą Lietuvos vaizdą. Šie pasiūlymai ir pats projektas yra parengti pagal nepriklausomus teismų bendruomenės pasiūlymus. Tai nėra politinė valdžia ir valia – tai

yra teismų bendruomenės pasiūlymas, kaip turi atrodyti teismų žemėlapis Lietuvoje, kad iš tikrųjų visur būtų užtikrintas vienodas teisingumas. Tai labai prašyčiau palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas J. Varkalys.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Taip, sutinku, su visa pagarba mūsų ministrei už pasakytą nuomonę. Tačiau reikia pažymėti, kad, pavyzdžiui, Plungės apylinkės teismo bylų skaičius, 2022 metų duomenimis, padidėjo apie 20 %. Vienas dalykas. Antras dalykas, jeigu įstatymo projektu būtų siūloma panaikinti apylinkės teismą, tačiau teismo rūmus, pasiliekančius Plungėje, prijungti prie Klaipėdos apylinkės teismo, tai tikrai galbūt įmanoma tą įstatymo projektą ir palaikyti. Bet dabar, kada to nėra numatyta, mieli kolegos, prašau nepalaikyti šio įstatymo projekto ir balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (*MSNG*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš prašyčiau pritarti, ką kalbėjo ir ministrė, nes iš tiesų teismų žemėlapis yra aiškiai dabar visuomenei suprantamas ir nereikėtų išbalansuoti. Taigi Telšiai, kaip rūmų atstovai, tikrai kompetentingai gali atlikti minėtas funkcijas, tuo labiau kad prijungus Plungės rūmus prie Telšių yra ir trumpesnis atstumas, negu prie Klaipėdos. Prašau pritarti minėtam pasiūlymui. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiamas A. Stončaitis. (*Balsai salėje*) Gal kortelė neįdėta? Dabar veikia.

A. STONČAITIS (*DFVL*). Mielieji kolegos, aš tai siūlau vis dėlto nepalaikyti šio projekto ir išgirsti kolegos J. Varkalio išsakytus argumentus. Telšiai nuo Klaipėdos yra arčiau, bet supraskime, kad visa šia sistema mes atitoliname paslaugą, nes visos apeliacinės bylos perkeliamos, panašiai apie 120 kilometrų žmonėms važiuoti. Viešasis transportas ir šiandien kai kuriems žmonėms apskritai neįkandamas, nes jo daugeliu atveju nėra. Pasieliamumas tikrai nukentės.

Kita vertus, kalbėjome konceptualiai apie teismų reformą, tai buvo pristatyta, kad bus atsižvelgiama ir suvienodinama su visa teisėtvarkos faktiškai įvykdyta reforma. Šiuo atveju yra logiškas kolegos Jono ir kitų Seimo narių (kiek ten buvo pasirašę, apie 50 Seimo narių iš skirtingų frakcijų) pasiūlymas, kad vis dėlto logika ir sisteminis požiūris, ir priartinimas, o ne atitolinimas šios paslaugos diktuoja poreikį, kad būtų jungiama ne prie Telšių šiuo atveju ir apeliacija ne prie Šiaulių, o prie Klaipėdos. Tada būtų iš tikrųjų tvarus ir geras sprendimas, ir suprantamas, ir svarbiausia, kad jis būtų tikrai sisteminis. Tai siūlau šiuo atveju nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiama L. Nagienė. Prašau.

L. NAGIENĖ (*DFVL*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų ginčijuosi. Kai kuriais atvejais mes kalbame, Telšių apskritis, žiūrime, kaip padaryti, visą laiką užmiršdami ir gyventojų skaičių. Šiandien mes kalbėkime apie krūvių paskirstymą. Teko aplankyti visas įstaigas, visus teismus ir pasižiūrėti, kokie krūviai yra. Ir šiandien tolygiai paskirstant krūvius visiškai normaliai galės ir specializuotis teisėjai. Pirmiausia atsiras teisėjų specializacija. Manau, mes tik pagerinsime kokybę, teisėjų darbo kokybę, ir jie iš tikrųjų galės kur kas labiau įsigilinti į bylas.

Dabar apie vykimą į kitus teismus. Aš nematau čia atstumų. Iš kažkur ištraukė 120 kilometrų ir panašiai. Niekaip negaliu suvokti, kur čia važiuoja, nes, mes žinome, kai kurios bylos, administracinės ir visos kitos, yra apylinkėse net ir nuotoliu nagrinėjamos.

Aš tikrai palaikau šitą projektą, nes teko pabūti visuose teismuose, ir nematau, kad gerbiamas Jurgis norėtų, kad vėl liktų šitas teismas atskiras, kaip buvo kažkada iškovota. Iškovota vien dėl to, kad buvo gerbiamas Jurgis iš Plungės. Žiūrėkime tvarkingai, taip, kaip yra.

O dabar pasakyti, kad policija, prokuratūra jau ir dabar neatitinka jokių išskirstymų, kaip yra, vadinasi, mes priklausysime Šiaulių apygardos teismui. Siūlau palaikyti šį projektą. Bus vienoda sistema, kaip ir yra dabar numatyta.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiamas J. Varžgalys kitaip mano. Prašau.

J. VARŽGALYS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, mes jau daug įstaigų iškėlėme tai į Klaipėdą, tai į Kauną, tai į Vilnių. Žlugdome regioninę politiką, tai atėjome ir iki teismų tą padaryti. Tai kelkime į Klaipėdą, kelkime į Vilnių, kelkime į Kauną, o regionus palikime tuščius. Aš – prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar jau motyvai išsakyti. Balsuojame dėl viso 1-6.1 klausimo – įstatymo „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos apeliacinio teismo, apygardų teismų įsteigimo, apygardų teismų veiklos teritorijų nustatymo ir Lietuvos Respublikos prokuratūros reformavimo“ Nr. I-497 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2823. Balsuojame. Priėmimas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 74, balsavo 72: už – 57, prieš – 6, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.20 val.

Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2825(2)VK (*priėmimas*)

Darbotvarkės 1-6.2 klausimas. Čia mums, matyt, reikės gerbiamos komiteto pirmininkės I. Haase tribūnoje. Čia svarstysime pastraipsniui. Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas.

Dėl 1 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Galime!“*) Dėkoju, pritarta.

Dėl 2 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė, čia vis tiek pagal komiteto redakciją. Toliau buvo gerbiamų Seimo narių... J. Varkalys, R. Juška, J. Baublys, V. Pranckietis, E. Rudelienė ir kiti registravo įstatymą, kuriam komitetas nepritarė. Tai sudarysime sąlygas. Gerbiamas J. Varkalys pristatys, taip? Prašau. Pristatys J. Varkalys, tuoj įjungsiu.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju. Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų, siūlau tokią pataisą, apie ką jau buvau pradėjęs kalbėti ir pradžioje. Jeigu naikinamas Plungės apylinkės teismas, lieka teismo rūmai, tai pasiūlymas būtų toks, kad teismo rūmus prijungtų prie Klaipėdos apylinkės teismo ir prijungtų nedalomai, ne taip, kaip dabar siūloma išdalinti – dalį prijungti prie Šiaulių, dalį prijungti prie Klaipėdos. Tie, kurie bus prijungti prie Šiaulių – Plungė, Rietavas ir Skuodas, sakykime, į antrosios instancijos teismus turėtų važinėti ne 50 kilometrų į Klaipėdą, kaip aš siūlau, bet turėtų važinėti apie 100–140 kilometrų.

Iš tikrųjų, logika yra tokia, kad, jeigu norime priartinti paslaugą prie žmonių, tai siūlau palaikyti būtent šitą variantą, kad teismai būtų nedalomi – Plungės apylinkės teismas būtų nedalomai prijungtas prie Klaipėdos apylinkės teismo. Siūlau balsuoti už ir prašau visų tai palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar yra 29 Seimo nariai, palaikantys šitą pasiūlymą, kad svarstytume? (*Balsai salėje: „Yra, yra!“*) Matau, kad čia tikrai yra, nes įvairiose frakcijose daug. Gerai, tai tada komiteto nuomonė.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas pasiūlymui nepritarė. Komitetas nurodo, kad Seimas, kaip teismų steigėjas, vadovaudamasis Civilinio kodekso, Biudžetinių įstaigų įstatymu ir išsamiais objektyviais statistiniais duomenimis, 2023 m. birželio 29 d. Seimo nutarimu „Dėl apylinkės teismo reorganizavimo“ pritarė Plungės apylinkės teismo reorganizavimo procedūrų pradėjimui konkrečiu išdalijimo būdu ir šio teismo teises ir pareigas išdalijant Klaipėdos apylinkės teismui ir Telšių apylinkės teismui. Dabartiniai pakeitimai yra Plungės apylinkės teismo reorganizavimo tęsinys pagal aukščiau paminėtus teisės aktus. Šie pakeitimai parinkti sistemškai, įvertinus kriterijų visumą: teismo paslaugų prieinamumą, bylų srautus, teismo sudėtį, žmogiškuosius išteklius, teismo infrastruktūrą ir kita.

Norint keisti reorganizavimo datą, reikia keisti ir 2023 m. birželio 29 d. Seimo nutarime „Dėl apylinkės teismo reorganizavimo“ (projektas Nr. XIVP-2135) nurodytą datą, tai yra 2024 m. liepos 1 d. Plungės apylinkės teismą prijungus prie Klaipėdos apylinkės teismo išliktų neišspręstas Telšių apylinkės teismo teisėjų specializacijos klausimas, kadangi teisme dirba tik 17 teisėjų (pagal tarptautines rekomendacijas turėtų būti nors 20). Taip pat būtų netolygiai paskirstomi teisėjų darbo krūviai. Dalies bylų sprendimų apskundimo tvarka apeliacinėje instancijoje pasikeis, tačiau absoliuti dauguma bylų pagal apeliacinę tvarką yra nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka. Pavyzdžiui, remiantis naujausios Lietuvos teismų veiklos ataskaitos duomenimis, per visus 2023 metus buvo surinkti...

PIRMININKAS. Dėkui, gerbiama pirmininke. Gal šiek tiek trumpinkime, esmę daugiau, nes paskui mes išsiplečiame plačiau, negu pasiūlymą pristatėte.

I. HAASE (TS-LKDF). Tai aš jau baigiau.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Dabar dėl šio pasiūlymo už – gerbiamas A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Mielieji kolegos, aš siūlau palaikyti pataisą. Kaip minėjau, pataisai po pateikimo pritarė apie 50 Seimo narių.

Keletas momentų. Pirmas. Gautas Plungės apylinkės teismo pirmininkės raštas, kuriame aiškiai ir argumentuotai išdėstyta, kad paprasčiausiai nepasirengta ir iki liepos 1 dienos įvykdyti nepažeidžiant kai kurių normų tiesiog neįmanoma.

Antras. Taip, yra vadovaujamosi Biudžetinių įstaigų įstatymu, tačiau mes matykime čia dar ir žmones. Kaip kalbėjo gerbiamas kolega Jonas, kodėl mes priimame tokius sprendimus, kad paslauga nuo gyventojų tolsta? Pažiūrėkime dabar į savivaldybių centrus, rajonų centrus. Tai yra įstaigų masinio tuštėjimo metas. Visos įstaigos yra sukonzentruotos iš esmės penkiuose didžiuosiuose šalies miestuose. Gaila, kad teismai yra sukami tokios pačios reformos keliu.

Aš tik noriu papildyti komiteto pirmininkę: nebuvo taip, kad vieningai komitetas balsavo, – tik balsų dauguma nebuvo pritarta. Kitas dalykas. Buvo dvi, manyčiau, kritinės Teisės departamento išvados dėl negalimumo elgtis kitaip, kaip yra pasiūlyta gerbiamo J. Varkalio ir kitų Seimo narių. Aš prašau pritarti siūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės gerbiama E. Dobrowolska. Prašau.

E. DOBROWOLSKA (LF). Gerbiami kolegos, prieš metus Seimas nusprendė taip reorganizuoti. Plungės pastatas lieka, teisėjai lieka. Kodėl dalis Seimo narių, kalbančių apie regionų politiką, taip nenori sustiprinti Telšių apylinkės teismo? Būtent šiame teisme trūksta tų teisėjų, kad galėtų specializuotis. Šitas žingsnis leis sustiprinti būtent Telšių apylinkės teismą. Neteisūs yra tie Seimo nariai, kurie manipuliuoja ir sako, kad žmonėms reikės važiuoti. Plungės teismas *de facto* lieka, bylos vyks Plungėje. Jeigu mes kalbame apie apygardą, jau dabar matome, kad beveik visos bylos yra nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka. Galima užtikrinti nuotolinį. Svarbiausia yra užtikrinti, kad žmogus gautų iš tikrųjų kokybišką teisingumą. Būkite geri, neatimkite iš Telšių apylinkės teismo galimybės specializuotis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Balsuosime dėl Seimo narių J. Varkalio, R. Juškos, J. Baublio ir kitų pasiūlymo. Balsuojame dėl pasiūlymo. Kas už pasiūlymą, tai už, kas prieš pasiūlymą, tai prieš.

Užsiregistravo 100, balsavo 98: už – 53, prieš – 16, susilaikė 29. Taigi pasiūlymui pritarta. (*Plojimai*)

Toliau. Ar norėjote per šoninį mikrofoną? Niekas nenorėjote. Gerai. Tuomet judame toliau. Čia buvo dėl 2 straipsnio pasiūlymas. Ar galime bendru sutarimu 2 straipsniui? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Negalime. Tuomet balsuojame dėl 2 straipsnio su ką tik priimtu pasiūlymu. Po balsavimo bus replikos. Balsuojame dėl viso 2 straipsnio.

Užsiregistravo 101, balsavo 100: už – 51, prieš – 26, susilaikė 23. Taigi straipsniui yra pritarta.

Toliau dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento siūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Vis tiek čia nereikia balsuoti, pagal komiteto redakciją. (*Balsai salėje*) Kolegos, aš prašyčiau rimties salėje.

Toliau buvo Seimo narių J. Varkalio, R. Juškos, J. Baublio, V. Pranckiečio, E. Rudelienės pasiūlymas dėl 3 straipsnio. Pristatys gerbiamas J. Varkalys, taip? Prašom.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatymas išlieka tas pats. Dar tik norėčiau papildyti dėl datos, apie tai čia irgi buvo kalbėta. Jei bus numatyta šį įstatymą įgyvendinti nuo liepos 1 dienos, tikrai nebus įmanoma to padaryti, nes ir ar Prezidento bus pasirašyta. Todėl papildau tik tiek ir siūlau palaikyti šį pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju, komiteto nuomonė. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Pasiūlymas susijęs su pirmuoju pasiūlymu, todėl nepritarėme.

PIRMININKAS. Supratau, bet anam jau pritarė Seimas. Atsiklausiu komiteto pirmininkės nuomonės: ar čia reikia balsuoti, jeigu Seimas praeitą kartą išreiškė valią priimdamas pasiūlymą?

I. HAASE (TS-LKDF). Manau, kad reikia balsuoti.

PIRMININKAS. Gerai. Tada aptariame pasiūlymą. Už – gerbiamas A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Aš manau, kolegos, kad Seimas apsisprendė ir jau pritarė tam. O šiaip aš norėčiau, kad kai pirmininkė pristato balsavimo komitete rezultatus, būtų pristatoma galbūt tiksliau, nes vieningo balsavimo mes čia neturėjome. Būtų teisinga įvardinti, kad buvo tokia komiteto išvada teikiama balsų dauguma. Kolegos, nemanykime, kad tenai vadovai, kurie rašo iš vietos dėl reformų ir sako, kad nebus įmanoma padaryti per tokius terminus, nieko nesupranta, nekompetentingi ir mes vieni čia tik galime būti tokie labiausiai kompetenciją atspindintys. Aš manau, kad reikia įsiklausyti į sveiką protą. Jeigu jau balsuojama, tai reikia pritarti. O šiaip visgi manau, kad Seimas apsisprendė, kažin ar čia reikia balsuoti dar kartą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Balsuojame dėl J. Varkalio, R. Juškos, J. Baublio, V. Pranckiečio, E. Rudelienės pasiūlymo dėl 3 straipsnio.

Užsiregistravo 104, balsavo 102: už – 53, prieš – 18, susilaikė 31. Taigi pasiūlymui pritarta. Ar dabar visą 3 straipsnį galime priimti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dabar tada 4 straipsnis. Čia šiek tiek įdomiau. Čia buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Tai čia vis tiek pagal komiteto redakciją, bet čia mums į suvestinę redakciją neįdėjo kolegų J. Varkalio, R. Juškos, J. Baublio, V. Pranckiečio, E. Rudelienės pasiūlymo, kuris turi būti čia, būtent dėl 4 straipsnio. Tai mes jį čia svarstysime ir aš suteiksiu žodį gerbiama J. Varkaliui pristatyti pasiūlymą.

I. HAASE (TS-LKDF). Tas pats.

J. VARKALYS (LSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaip ir minėjau, daugiau motyvų nėra. Tikrai dar gal papildyčiau, kad Teisės departamentas aiškiai pasisako už tai, kad toks įstatymo priėmimas būtų skubotas ir neatitiktų Konstitucijos reikalavimų. Ačiū. Prašau balsuoti už mūsų pasiūlymą.

PIRMININKAS. Gerai, gerbiama kolegos. Bet Seimas iš esmės jau dėl anų dviejų pasiūlymų nubrėžė aiškų kelią. Gal mes galime bendru sutarimu tada pritarti? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje*) Negalime. Gerai, negalime. Svarstome pasiūlymą. Komiteto pirmininkė pateiks komiteto nuomonę.

I. HAASE (TS-LKDF). Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai, nes kolega minėjo, kad pasigedo rezultatų: už pasiūlymą – 2, prieš – 1, susilaikė 5.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar dėl pasiūlymo niekas nenori kalbėti, jau išsikalbėjo. Tada balsuojame dėl Seimo narių pasiūlymo.

Užsiregistravo 109, balsavo 109: už – 56, prieš – 18, susilaikė 35. Taigi pasiūlymui pritarta.

Taigi dabar... (*Balsai salėje*) Bet 4 straipsnį bendru sutarimu galime? Dėkoju, pritarta.

Dabar priedas yra. Yra priedas ir dėl jo taip pat buvo siūlymų. Tuoj mes rasime. Čia vėlgi buvo Seimo narių J. Varkalio ir kitų pasiūlymas, bet čia Seimas jau yra apsisprendęs. Pritaria ir komiteto pirmininkė, taip? Gerai, galime bendru sutarimu tada dėl viso priedo? Dėkoju, pritarta. Dabar tada dėl viso projekto. Ar yra norinčių kalbėti? Yra prieš. Gerbiamas A. Vyšniauskas nori kalbėti prieš. Jau suteikiau žodį, prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Atsisako žodžio. A. Stončaitis nori kalbėti už.

A. STONČAITIS (DFVL). Tai aš irgi atsisakau, jeigu...

PIRMININKAS. Irgi atsisakote. J. Varkalys gal tada irgi atsisako, nes jau visi atsisakė? Atsisako. Gerai, išsprendėme. Balsuojame dėl viso projekto. Apylinkės teismo reorganizavimo įstatymo projektas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 106: už – 61, prieš – 15, susilaikė 30. Taigi įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Toliau yra darbotvarkės 1-6.3 klausimas – projektas Nr. XIVP-3839. Aha, gerbiamas J. Varkalys per šoninį mikrofoną. Prašom.

J. VARKALYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Dėkoju visiems kolegoms, kurie palaikė mano ir visų kitų kolegų, pasirašiusių iš įvairių frakcijų, pasiūlymą dėl teismų reorganizavimo ir Plungės teismo rūmų prijungimo prie Klaipėdos apylinkės teismo. Plungės, Skuodo ir Rietavo žmonės turės galimybę savo klausimus spręsti Klaipėdoje. Ačiū.

12.36 val.

Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo Nr. I-2375 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2136 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3839(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Dėkoju už repliką. Dabar darbotvarkės 1-3.6 klausimas – projektas Nr. XIVP-3839. Čia buvo vienas siūlymas, tai, nežinau, gerbiama pirmininkė gal dar grįš į tribūną. Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymas. 1 straipsnis. Čia nebuvo siūlymų. 2 straipsnis – nebuvo. Galime bendru sutarimu?

Ai, ne. Dėl 2 straipsnio yra pasiūlymas, atsiprašau. Dėl 2 straipsnio buvo J. Varkalio, R. Juškos ir kitų pasiūlymas. Gerbiamas J. Varkalys pristatys pasiūlymą dėl 2 straipsnio.

J. VARKALYS (*LSF*). Kokių nors papildomų motyvų neturiu, tiesiog siūlau palaikyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia susijęs su anuo?

J. VARKALYS (*LSF*). Taip, susijęs.

PIRMININKAS. Gerai. Komiteto nuomonė.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš – 1, susilaikė 5. Tai susiję su pradiniu projektu.

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Dėl pasiūlymo motyvų niekas nenori išsakyti. Ar vėl balsuosime, ar galime bendru sutarimu pritarti pasiūlymui? Aname įstatyme jau viską priėmėme. Galime. Gerai, dėkoju, pritarta. Tada 2 straipsnis, dar vienas yra. Ai, atsiranda dar vienas. Šitam 2 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Ir dabar dėl kito straipsnio, kuris buvo 2, buvo taip pat J. Varkalio, R. Juškos ir kitų pasiūlymas, kuriam komitetas nepritarė. Bet čia, kolegos, turbūt tas pats, ta pati daina?

I. HAASE (*TS-LKDF*). Susiję.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu tada 2 straipsniui pagal pasiūlymo redakciją?

J. VARKALYS (*LSF*). Galime.

PIRMININKAS. Nes Seimas jau apsisprendė, daug kartų balsavome, jau pasitikrinome. Dėkoju. Tada 2 straipsniui galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl viso. Dabar prieš – gerbiama I. Šimonytė. Prašom. Dėkojame komiteto pirmininkei. Tuoju, mūsų technika vėluoja. Dirbame greičiau negu kompiuteriai. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Kadangi esu tarp projekto teikėjų, manau, kad turiu teisę ir pasisakyti, ir šiek tiek išreikšti nuostabą, kaip šioje salėje tiek daug ašarų liejant dėl regioninės politikos, dėl to, kad viskas iškeliauja į didžiuosius miestus, kažkaip visiškai ramiai tie patys žmonės ima ir pabalsuoja, kad Plungės teismo reorganizavimas įvyktų iškeldami jį į tą patį didįjį miestą, o ne taip, kaip buvo siūloma iš pradžių, – padalinant kompetencijas tarp dviejų teismų, stiprinant ir Klaipėdos teismą, ir Telšių teismą. Kaip suprantu, visiems žmonėms, kas čia labai verkė dėl regionų politikos, Telšiai nėra regionų politika, yra nesvarbu ir geriau yra padaryti dar vieną labai didelį teismą dideliame mieste, negu kad spręsti klausimą taip, kaip buvo siūloma įstatymo projekto teikėjų, tai yra stiprinti du teismus vienu metu. Dėl to lieka tik apgailestauti. Labai gaila, kad dėl savo pačios projekto turiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės gerbiamas J. Varkalys. Prašom.

J. VARKALYS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Norėčiau tik papildyti ir paantrinti, kad Telšių apylinkės teisme trūksta 3 teisėjų iki rekomenduotinių arba reikalaujamų 20-ties. Manau, tą klausimą spręsti tokiu būdu – Plungės apylinkės teismą padalinimo būdu išskaidžius papildyti teisėjų skaičių Telšiuose – iš tikrųjų yra netinkamas variantas, todėl labai siūlau palaikyti tą pasiūlymą, kuris yra pateiktas, ir kviečiu balsuoti už jį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Tai mes čia dabar už visą įstatymą, nebe pasiūlymą. Tai tą ir padarysime. Kviečiu balsuoti dėl Apylinkių teismų įsteigimo ir jų veiklos teritorijų nustatymo įstatymo keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3839. Balsuojame dėl viso įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 106, balsavo 105: už – 56, prieš – 21, susilaikė 28. Taigi įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)

12.41 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715(2) (priėmimas)

Gera, dabar darbotvarkės 1-7.1 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso keleto straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3715. Čia buvo du straipsniai, dėl jų pasiūlymų nebuvo. Atsiprašau, tiksliau, trys straipsniai. Nė dėl vieno nėra pasiūlymų. Ar galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso projekto. Nėra. Tai balsuojame. Balsuojame dėl Baudžiamojo proceso kodekso 151 ir 152 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3715(2). Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 105, balsavo 103: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.42 val.

Civilinio proceso kodekso 82, 108, 145, 192, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 610, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 634, 636, 648, 650, 651, 654, 656, 661, 663, 668, 685, 689, 702, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 732, 753, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2317 15 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716(2) (priėmimas)

Toliau 1-7.2 klausimas, tai yra lydimasis Civilinio proceso kodekso daugelio straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3716, bet tik iš dviejų straipsnių: 1-o ir 2-o. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dabar motyvai dėl viso. Jų greičiausiai nėra. Nėra. Balsuojame. Balsuojame dėl Civilinio proceso kodekso labai nemažai straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3716.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 102, balsavo 99: už – 98, prieš nebuvo, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

12.43 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2, 8, 16, 17, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3712(2) (priėmimas)

Pereisime prie mokesčių. Taigi 1-8 klausimas (aha, bus pasiūlymų) – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-3712. Gerbiamas M. Maldeikis yra Biudžeto ir finansų komiteto pranešėjas ir čia reikės pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 2 straipsnio nebuvo pasiūlymų, galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 3 straipsnio buvo Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas pritarė. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 4 straipsnio nebuvo, dėl 5 straipsnio nebuvo pasiūlymų. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta.

Dėl 6 straipsnio buvo gerbiamos I. Pakarklytės pasiūlymas.

Gerbiamas S. Gentvilas dar norėtų per šoninį mikrofoną mums pranešti kai ką. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Aš norėjau pasveikinti miškininkų ir gamtininkų bendruomenę, kuri susirinkusi balkone šiandien konferencijos vardu.

PIRMININKAS. Džiaugiamės miškininkais. (*Plojimai*) Sveiki Seime.

Dabar buvo pasiūlymas gerbiamos I. Pakarklytės, kuriam komitetas nepritarė. Sudarysime galimybę gerbiamai I. Pakarklytei pristatyti pasiūlymą. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (*LF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Šio pasiūlymo esmė yra išlaikyti valstybės šiuo metu taikomas paskatas III pakopos pensijų fondams ir palikti taikomą GPM lengvatą, kurią

mes turime ir dabar. Kaimyninės šalys Latvija, Estija turi tokią lengvatą, taip pat ir Danija, Švedija, Jungtinė Karalystė, Airija. Daug šalių ją taiko kaip paskatą žmonėms, kad jie savarankiškai kauptų savo senatvės pensijai.

Dažnai tenka girdėti argumentą, kad investicinė sąskaita tai yra tarsi kažkoks III pensijų pakopos pakaitalas, bet, deja, tai nėra tiesa. III pensijų pakopa yra visiškai kitas instrumentas, tai yra ilgalaikis mažesnės rizikos instrumentas, o kai mes kalbame apie investavimą, tai rizikos didesnės ir yra visiškai kita priemonė. Šiaip bendra progresyvi praktika yra vis dėlto iš šalių skatinti tai.

Dar pabrėžčiau čia ir skaičius, kad III pakopos pensijų fondai veikia gerai ir ten sukauptas turtas jau yra kasmet didėjantis ir generuoja grąžą apie 7,33 % jau to turto valdymo mokesčių. Todėl manyčiau, kad būtų neverta atsisakyti tokios lengvatos, jeigu mes norime ir toliau ugdyti tą įprotį, kad žmonės ir savarankiškai kauptų savo senatvės pensiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Komiteto nuomonė.

M. MALDEIKIS (*TS-LKDF*). ...ir argumentai būtų, kad, pažymėtina, peržiūrėti lengvatas III pensijų pakopos pensijų fondams bei gyvybės draudimo produktams jau anksčiau ne kartą yra siūlęs Lietuvos bankas. Anot Lietuvos banko, šios mokestinės lengvatos prisideda prie investicinių paslaugų rinkos iškraipymo ir nėra efektyvios. Gyvybės draudimo įmonės ir III pakopos pensijų fondai yra įgiję konkurencinį pranašumą, palyginti su kitomis finansų įmonėmis, dėl to gali nustatyti didesnius paslaugų mokesčius. Be to, gyventojų sprendimą naudotis produktais, kuriems galioja mokestinė lengvata, gali lemti siekis pasinaudoti tik pačia lengvata, todėl su lengvata siejamas tikslas gali likti nepasiektas, juolab kad pagal dabar esančią sąrangą gyventojai nėra skatinami toliau investuoti susigražinamą GPM'o dalį.

Balsavimo rezultatai: už – 2, prieš – 1, susilaikė 6.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Už pasiūlymą gerbiama E. Rudelienė pasisakys. Prašau.

E. RUDELINĖ (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Na, gerbiami kolegos, pirmiausia, matyt, reikėtų atkreipti dėmesį, kad kalbame apie žmones, kurie rūpinasi savo senatve ir kurie savarankiškai yra pasiruošę investuoti papildomai, kad gautų didesnes pensijas. Toks ir buvo valstybės apsisprendimas skatinti tuos žmones.

Šiandien mes girdime įvairių diskusijų dėl II pakopos, kur dar nesame susitarę, koku keliu toliau judėsime. Gavę iš Konstitucinio Teismo pastabų, žiūrėsime, kiek galima atsiimti, kiek negalima. Ir ten jau yra taip, švelniai tariant, tokio chaosėlio, o dabar mes norime dar ir III pakopą, na, vėl žmonėms suvelti, kitaip tariant.

Tai aš tikrai palaikau kolegės Ievos šį pasiūlymą. Siūlau ir jums jį palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiama G. Skaistė kalbės prieš pasiūlymą. Prašau.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Išties kviesčiau kolegas likti prie to įstatymo projekto, kurį su gana plačiu palaikymu Seime kartu registravome. Buvo parašų iš opozicijos partijų – tiek socialdemokratų, tiek demokratų „Vardan Lietuvos“, tiek ir to paties Liberalų sąjūdžio, tiek ir Tėvynės sąjungos frakcijos. Man atrodo, tas pasiūlymas buvo po plačių diskusijų ir atliepiantis, na, ir tai, ką Lietuvos bankas yra įvardinęs.

Visgi siūlome atsisakyti tų lengvatų, kurios nėra kuriančios pridėtinę vertę dabartinėmis sąlygomis. Manome, kad visos finansinės priemonės turėtų konkuruoti savo kuriama grąža, o ne konkuruoti dėl to, kad valstybė vienu ar kitu metu yra sukūrusi vienokį ar kitokį lengvatinį režimą. Siūlome atsisakant tų lengvatinių režimų, kurie sukuria preferencijas ar tai gyvybės draudimo įmokoms, ar tai III pensijų pakopai, visgi pereiti prie nuoseklaus vieno mechanizmo, tai yra investicinės sąskaitos, kur visos finansinės priemonės galės konkuruoti vienodomis, lygiomis sąlygomis. Visgi siūlyčiau nepritarti šiam pasiūlymui ir likti prie iniciatorių registruoto įstatymo projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Dabar balsuosime dėl gerbiamos I. Pakarklytės pasiūlymo, kuriam komitetas nepritarė ir kurį ką tik aptarėme. Balsuojame.

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 30, prieš – 21, susilaikė 56. Taigi pasiūlymui nepritarta.

Ar galime pritarti 6 straipsniui tada bendru sutarimu be šio pasiūlymo? Dėkoju, pritarta. Dėl 7 straipsnio pasiūlymų nebuvo. Galime bendru sutarimu? Dėkoju, pritarta. Dėl 8 straipsnio taip pat nebuvo. Dėkoju, pritarta.

Motyvai dėl viso. Gerbiamas M. Lingė – už.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai dėkui. Žmonių santaupos vis dar pasyviai leidžia laiką bankų sąskaitose ir tikrai tiek tos sumos, kurios gali būti skirtos investuoti, įvedus investicinės sąskaitos produktą... man atrodo, tikrai kursis tos paskatos ir panaikinsime sudėtingą pajamų, gaunamų iš investavimo produktų, apmokestinimo režimą. Dabar bus apmokestinamos tikrai galutinės pajamos, gautos iš to investavimo. Tokį produktą jau sukūrė latviai ir estai prieš dešimt metų. Man atrodo, yra tikrai prasminga, kad mes juos pasivejame ir tą sprendimą priimame kartu kurdami ir skaidresnę, konkurencingesnę aplinką investuojantiems ir investiciniams produktams. Lengvatų simbolinis atsisakymas, kada ne dėl lengvatų finansinius produktus yra skatinama įsigyti ir investuoti, bet dėl to produkto esmės, kurs sąžiningesnę investavimo aplinką. Todėl tikrai raginu palaikyti šį sprendimą.

PIRMININKAS. Prieš kalbės gerbiamas V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų labai liūdna, kad šis projektas, kuris turėjo visai kitus tikslus, tai smulkiesiems investuotojams leisti sukti pinigų sąskaitoje ir nemokėti jos mokesčių... Ta riba iš pradžių buvo apie 50 tūkst. eurų. Staiga riba dingo. Dabar milijonieriai 10 mln., 100 mln. galės įsidėti į šią sąskaitą ir nemokėti mokesčių. Ar toks buvo tikslas? Tikrai ne toks. Bet, kai nori ką nors pridengti, gali nubraukti ribą ir milijonieriai galės nemokėti mokesčių. Liūdniausia, kad kai žiūri, kokie netgi bus praradimai biudžeto, pasirodo, praradimų nebus. Tu nemoki mokesčių, nėra praradimų, bet žmogelis, kuris parduos, pavyzdžiui, automobilį ir uždirbs, gaus iš karto 15 % susimokėti, o milijonierius, kuris gaus dovanų, galės įdėti į tą sąskaitą palūkanas, įvairias kitas pajamas, akcijų pardavimą galės įdėti į tą sąskaitą ir nemokėti mokesčių tol, kol suksis tie pinigai toje sąskaitoje. Labai gaila, bet konservatoriai parodė tikrą vertę, kad investicinė sąskaita yra skirta milijonieriams nemokėti mokesčių. Tikrai už tokį dalyką negalima balsuoti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Dar gerbiama G. Skaistė. Iš tikrųjų priėmimas. Taip, taip.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties norėčiau padėkoti visiems už tai, kad šis įstatymo projektas pasiekė priėmimo stadiją. Tikiu, jam palaikymas šiandien bus. Tai tikrai naujas, inovatyvus būdas paskatinti žmones investuoti. Investavimas bus paprastesnis ir, man atrodo, bus patogus būdas žmonėms tuomet, kai investicijos yra tęstinės, o ne vienkartinės. Kol žmogus investuos ir laikys pinigų toje pačioje sąskaitoje, kol jisai tų pinigų neišsigrynins, tol ir mokesčiai nebus skaičiuojami. Vadinasi, apmokestinimas įvyks tikrai tuomet, kai investavimas bus užbaigtas. Šiuo metu gyventojai banko sąskaitose laiko per 22,5 mlrd. eurų. Didžioji dalis yra laikomi tiesiog einamosiose sąskaitose, kai jokie procentai nėra skaičiuojami, net už terminuotus indėlius. Todėl, manau, toks būdas galėtų paskatinti žmones investuoti. Tai išjudintų tuos indėlius, kuriuos žmonės turi bankuose, bet kartu ir prisidėtų prie ekonominės naudos kūrimo tiek patiems investuotojams, žmonėms, tiek ir Lietuvos ekonomikai būtų paspirtis, jeigu daugiau pinigų patektų į realią ekonomiką. Manau, tai geras būdas paskatinti. Ir praktika rodo, kad Estijoje iš pradžių šios sąskaitos naudojimas buvo šiek tiek žemesnis, bet vartotojų skaičius per keletą metų išsiplėtė kelis kartus. Lietuvoje priėmus šį įstatymą ir kartu skyrus daugiau dėmesio šio finansinio instrumento reklamai, manau, tikrai didesnės dalies žmonių santaupos galės patekti į ekonomiką ir tai prisidės prie mūsų kapitalo rinkos plėtos. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti.

Balsuojame dėl viso įstatymo. Primenu, kad tai yra Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas Nr. XIVP-3712.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 109, balsavo 107: už – 85, prieš – 3, susilaikė 19. Įstatymas yra priimtas. (*Gongas*)
Gal dar loterijas spėsime greitai?

V. Ažuolas nori per šoninį mikrofoną. (*Balsas salėje*)

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Man tik pagrindinis klausimas, kodėl konservatoriai panaikino investicinės sąskaitos lubas? Tam, kad milijonieriai galėtų nemokėti mokesčių. Gal galite viešai atsakyti? Ačiū.

PIRMININKAS. Gerai, dėkoju. Toliau kviečiu posėdžiui pirmininkauti gerbiama pirmąją pavaduotoją J. Razmą. Dabar yra pareiškimų laikas ir eisime į pertrauką.

Gerbiama L. Nagienė kviečiama perskaityti pareiškimą.

12.55 val.

Seimo narių pareiškimai

L. NAGIENĖ (DFVL). Kaip malonu, kai viena pati.

Gerbiami kolegos, šiandien mes svarstysime Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimą. Vienas iš tikslų yra, kad Lietuva iš energijos išteklių importuotojos taptų jos eksportuotoja ir užsitikrintų visą sau reikalingą energijos kiekį, o visa šalyje pagaminta energija būtų klimatui neutrali.

Pakartosiu, ką šiandien Prezidentas pasakė, kad šiandien aiškiai juntame būtinybę stiprinti energetinę nepriklausomybę, skatinti tvarų ūkio augimą. Ką mes gavome ir ką mes darome? Prisiminkime, prieš 12 metų buvo leista elektrinėms gaminti žaliąją elektrą skatinamuoju tarifu. Ką reiškia skatinamasis tarifas, mes žinome, jie gaudavo daugiau – 1 eurą 46 centus, 1 eurą 47 centus.

Baigėsi tas skatinamojo tarifo laikotarpis ir elektrinių savininkai gavo pranešimus, kaip bus skaičiuojama kaina, ir siūlymus su ESO arba su nepriklausomu tiekėju pasirašyti sutartis. Šiuo metu gamintojai, pasirašę sutartį, už patiektą elektros energiją patys turės dar primokėti, kad iš jų būtų supirkta elektros energija. Jinai yra visiškai kitaip skaičiuojama. Jinai bus lyginama su apskaitos laikotarpio valanda, perdavimo sistemos operatoriaus „Litgrid“ skelbiamomis valandinėmis disbalanso kainomis, su „Nord Pool“ biržos Lietuvos zonos valandinėmis kainomis.

Pasižiūrėję į lentelę, kuri būna pateikta, mes matome, kad šitas tiekėjas, kuris pasirašys sutartį su ESO arba nepriklausomu tiekėju, pats primokės už tai ir pasakys: ačiū, kad jūs perkate iš manęs elektros energiją, bet aš už ją dar susimokėsiu. Taip pat atkreiptinas dėmesys į dar vieną punktą, kad jeigu tu laiku nepasirašysi sutarties su nepriklausomu tiekėju arba bendrove, tiekdamas į tinklą elektros energiją be galiojančių supirkimo sutarčių, bendrovė taikys papildomą disbalanso dedamąją, tai yra 20 % bus papildomai mažinama kaina.

Kas toliau išeina? Kai kurie jau turi pasistatę tokias elektrines, jie tiekia žaliąją energiją. Ką jie dabar daro? Visiškai nutraukia elektros gamybą. Dėl kokios dar vienos priežasties? Dėl to, kad elektros energijos, turėjusios skatinamąjį tarifą, veiklos krypties pakeisti negali ir tapti gaminančiais vartotojais arba nutolusiais parkais jie kol kas taip pat negali. „Kol kas“, – jie taip rašo savo pranešime. Gaila, mes turėsime ne vieną pastatytą žaliosios elektros energijos vėjo ar saulės parką, bet jie realiai elektros energijos nebegamins ir nebetieks į tinklą dėl to, kad tampa visiškai ekonomiškai nenaudinga, nes tu turėsi susimokėti.

Manau, kad šiandien svarstydami šią paketą ir Energetikos komisijoje mes turime sugrįžti prie klausimo, kad jie galėtų galbūt persiregistruoti, pakeisti savo... tapti gaminančiais vartotojais arba leisti juos įregistruoti kaip nutolusius parkus. Tokiais atvejais jiems nereikės ieškoti, kad, sakysime, daugiabutis namas, jo gyventojai turėtų galimybę su tiekėju pasirašyti sutartį ir siūlyti savo kainą. Aš manau, mes pastūmėtume žaliąjį kursą į priekį, o ne dabar sumažindami ir uždarydami šituos parkus, kurie jau šiandien stovi... Kai kurie, kuriems nesuėjęs 12 metų laikotarpio terminas, iki šiol dar ir gamina, o dalis jau nutraukė tiekimą. Ačiū.

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Dėkui.

12.59 val.

Informaciniai pranešimai

Dar vienas trumpas pranešimas. Tai Regionų partijos frakcijos pasiskelbimas opozicine: „Remdamasi Seimo statuto 41 straipsniu, Lietuvos regionų partijos frakcija šių metų birželio 25 dienos posėdyje nusprendė pasiskelbti opozicine frakcija. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nėra.“ Pasirašo frakcijos seniūnas J. Pinskus.

Ir trumpa informacija, kaip dirbsime po pietų, nuo 14 valandos. Tie klausimai, kurių nespėjome apsvastyti rytiniame posėdyje, keliame į vakarinio posėdžio pradžią. Kaip turbūt pastebėjote, balsavimo intervalas prasideda iš karto nuo 14 valandos, nes yra vien tik priėmimai. Su šia žinia ir baigiame rytinį posėdį. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VIII (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 396 STENOGRAMA

2024 m. birželio 25 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA,
Seimo Pirmininko pavaduotojai A. MAZURONIS ir R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ*

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Laba diena. 14 valanda, pradedame vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 75 Seimo nariai.

Pradėsime nagrinėti tuos klausimus, kurių nespėjome išnagrinėti rytiniame posėdyje.

14.00 val.

Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo Nr. IX-326 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3529(2) (priėmimas)

Pirmasis iš jų yra Loterijų ir lošimų mokesčio įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Priėmimo stadija. Du straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Apsispręsimas dėl viso projekto. G. Skaistė kalba už.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, azartinių lošimų apmokestinimas yra panašus daugelyje aplinkinių valstybių, todėl siūlomas 2 procentiniais punktais didesnis tarifas iš esmės neturėtų padaryti reikšmingo poveikio to mūsų sektoriaus konkurencingumui. Manau, kad panašiai sektorius yra reguliuojamas ir kitose valstybėse.

Visgi, manau, kad daugiau pajamų iš šio lošimo mokesčio leistų sušvelninti paraleliai svarstomo lošimo reklamos draudimo pasekmes žiniasklaidai. Jeigu būtų pritarta šiam įstatymo pakeitimui, būtų papildomai surinkta apie 4,4 mln. eurų pajamų. Šias lėšas būtų galima skirti įvairioms žiniasklaidos iniciatyvoms bei socialinės reklamos sklaidai ir taip sušvelninti poveikį, kaip minėjau, to paraleliai svarstomo lošimo reklamos draudimo. Todėl kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui ir toliau diskutuoti dėl kitų priemonių, kurios yra svarstomos jau kituose, paraleliai esančiuose, azartinius lošimus reglamentuojančiuose įstatymuose.

PIRMININKAS. Dabar balsuosime, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 81: už – 72, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.02 val.

Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3609(2) (priėmimas)

Kitas projektas. Čia jau kviesiu į tribūną Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką M. Lingę. Tai yra Mokesčių administravimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Dėl 1, 2 straipsnių pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti.

Dėl 3 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Departamento pastaba dėl to, kada iškyla ginčas, kurią įstatyminę nuostatą taikyti. Jeigu atsirastų kodeksas, prioritetai pirma galiotų kodeksams. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Turime omenyje pritarimą Teisės departamento pastabai. Taigi, dėl 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnių nesulaukta daugiau jokių pastabų ir pasiūlymų. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. Stabtelėsimės prie 9 straipsnio, dėl kurio yra Seimo narių A. Bagdono, J. Varžgalio ir A. Butkevičius pasiūlymas. Prašom jį pristatyti.

A. BAGDONAS (*LSF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, už suteiktą žodį. Gerbiami kolegos, reforma „Vienas langelis“ siekiama skaitmenizuoti prievolių administravimą, taip pat efektyvinti skaitmeninių technologijų naudojimą Valstybinės mokesčių inspekcijos veikloje. Pagrindinis reformos tikslas – maksimaliai automatizuoti mokesčių administratoriaus atliekamas prievolių apskaitymo procedūras. Atsižvelgę į Valstybinės mokesčių inspekcijos pristatytus argumentus svarstymo Biudžeto ir finansų komitete metu, kad VMI išieškamai prievolei turi būti taikomas vienodas terminas, ir įvertinę svarstymo metu Seimo narių išsakytus argumentus, siūlome nustatyti racionalų 90 dienų terminą, per kurį Valstybinė mokesčių inspekcija išieško mokestines nepriemokas. Per šį 90 dienų terminą mokesčių administratorius turėtų teisę paraginti skolininką, taip pat padengti visas turimas mokesčio ar kitas prievoles, permokas, pasiūlyti sudaryti mokestines paskolos sutartis ir prireikrus taikyti priverstinį lėšų nurašymą iš skolininko banko sąskaitos. Siūlymas būtų netaikyti 180 dienų laikotarpio, netaikyti 45 dienų laikotarpio, kaip buvo prieš tai siūloma, bet taikyti 90 dienų laikotarpį.

Pabaigai dar. Jei valstybė investuoja į proceso skaitmenizavimą beveik 6 mln. eurų, pusė metų skolai išieškoti yra neproporcingai ilgas laiko tarpas, nes išieškojimo sąnaudas dengsime mes visi. Nustatoma galimybė suėjus 90 dienų laikotarpiui pratęsti išieškojimą. Jei asmuo neturi tuo metu lėšų, numatoma galimybė per 90 dienų sudaryti paskolos sutartį ir padengti sutartį per dvejus metus.

Aš kviečiu palaikyti šį siūlymą. Jį pasirašiau ne tik aš, bet ir dar keletas Seimo narių. Ačiū.

PIRMININKAS. Patikrinsime, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pageidautų svarstyti šį pasiūlymą. Yra 33. Tuomet išklausome komiteto poziciją.

M. LINGĖ (*TS-LKDF*). Komiteto nuomonė – nepritarti šiam pasiūlymui. Pirmiausia dėl to, kad nukentėtų ne tik pažeidžiami asmenys, bet ir apskritai gyventojai, kurie keletą mėnesių negaudami pajamų, o vėliau jų gavę būtų perduodami antstoliams. Čia turbūt labiau yra kalbama apie tuos gyventojus, kurie įsiskolinimus mokėtų dalimis. Tokiems gyventojams 180 dienų terminas naudingas tuo, kad nereikia sudaryti paskolinės sutarties tuo laikotarpiu ir gali vykti nurašymai ir išieškojimai. Paskui, kol perduodama antstoliams, jau įsijungia visai kiti įkainiai, kurie gali skirtis, viršyti pačią skolą net iki dešimties kartų, ypač nedidelių sumų. Už pasiūlymą balsavus 1, prieš – 2, susilaikius 5, siūlymui nebuvo pritarta.

PIRMININKAS. Motyvai. A. Butkevičius – už.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia, apie 5 mln. iš RRF'o yra skirta mokesčių administravimo sistemai gerinti. Kalbame apie lėšų planavimą, bet nekalbame apie tų lėšų panaudojimo efektyvumą ir tam tikro rezultato pasiekimą, kad jau gal ne 12 % išieškotume nuo priskaičiuotų skolų, bet tie procentai būtų daug didesni.

Antras dalykas. Kalbame apie finansinį raštingumą, bet šiandien finansų viceministrė net Biudžeto ir finansų komiteto narius suklaidino dėl nežinojimo ar kitų priežasčių, kad po 90 dienų bus perduota antstoliams, jei nebus išieškoma skola. Tai yra grynas melas arba neišmanymas, kitaip negaliu pavadinti.

Kitas labai svarbus dalykas. Nejaugi Finansų ministerija nežino ir neturi analizės, kad daugelis žmonių arba tam tikrų subjektų vengia mokėti įsiskolinimus, atsidaro įvairiausias sąskaitas kitose valstybėse, kad išvengtų mokėjimo?

Ketvirtas dalykas. Jeigu yra 180 dienų, tai man primena sovietinius laikus, kai sudarydavo sutartis su užsienio kompanijomis, kad prekes pateiks per 6 mėnesius. Paskutinę šešto mėnesio dieną pateikdavo tas prekes. Čia irgi 180 dienų reiškia, kad tu įsiskolinimą gali sumokėti 180-ą dieną. Žinote, jokio efektyvumo ir gerinimo tiek apskaitos mokesčio administravimo, tiek pinigų išieškojimo. Man darosi liūdna ir kai kada gaila klausytis tokių argumentų.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (*TS-LKDF*). Šis registruotas pasiūlymas naudingas tikrai ne žmogui, kurio skolos yra išieškomos, bet būtent antstoliams, kurie išieškos ir gaus pajamų iš papildomų teikiamų paslaugų, kurių galbūt ir nereikėtų. Vis dėlto nereikia sakyti, kad jokių pasekmių delsiant susimokėti nėra, nes yra skaičiuojami delspinigiai. Jeigu tiek laiko, 180 dienų, yra vykdomas išieškojimas,

skaičiuojami delspinigiai už tą nesumokėtą dalį. O Mokesčių inspekcija tikrai daro viską, kad kuo greičiau išieškotų susiformavusias prievolės valstybei. Tai daro periodiškai nuskaitydama sąskaitas, patikrindama, ar yra lėšų, kuriomis gali būti padengta prievolė valstybei. Jeigu per ilgą laikotarpį nepavyksta net per keletą kartų jos padengti, tokiu atveju po 160 dienų arba anksčiau, jeigu Mokesčių inspekcija matytų, kad to išieškojimo nebus galima įvykdyti išieškant iš sąskaitų, bus atiduota antstoliams.

Man atrodo, kad šis pasiūlymas yra naudingesnis ne žmonėms, bet būtent antstolių bendruomenei. Kviesčiau likti prie pirminio įstatymo projekto, nes, kaip minėjau, dėl termino sutrumpinimo nebus greičiau išieškomos skolos, tiesiog žmogus bus greičiau perduodamas antstolių išieškojimui. Man atrodo, antstolių išieškojimų paslaugų kaina neturėtų tapti dar viena nuobauda. Nuobauda yra skirta už administracinį nusižengimą, už nesumokėtą dalį yra skaičiuojami delspinigiai, o šiuo metu antstolių paslaugų apmokėjimas yra tapęs dar viena tam tikra bauda. Man atrodo, tai nėra tai, kas turėtų motyvuoti žmogų susimokėti, tam, matyt, yra ir pati bauda, ir delspinigių dydis. Vis dėlto siūlyčiau likti prie Vyriausybės pateikto įstatymo projekto ir šiam pasiūlymui nepritari.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti. Dar buvo, tiesa, čia priėmimas, gali po daugiau kalbėti. Atsiprašau, dėl pasiūlymo po viena. Tada balsuojame dėl pasiūlymo

Balsavo 87: už – 30, prieš – 12, susilaikė 45. Pasiūlymui nepritarė.

Apsispręsime dėl viso straipsnio. Kas balsuoja už, pritaria straipsniui, atitinkamai – kitaip.

Už – 78, prieš nėra, susilaikė 12.

Dėl likusių straipsnių iki 12 imtinai niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Tai dabar apsispręsime dėl viso projekto. Motyvai. Yra tik pasisakančių už. M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Labai trumpai. Tai svarbi reforma. Kad mes nesusikoncentruotume vien į antstolius, vieno langelio principo įgyvendinimas nemokestinėms priemonėms išieškoti yra svarbi galimybė vienose rankose ir pačiai valstybei turėti duomenis. Dabar, atskirai vykdant išieškojimus iš atskirų institucijų, dažnai susiduriame su tuo, kad nėra informacinių sistemų, kurios sudarytų galimybę automatiškai inicijuoti procesus. Tai dažnai reikalauja ir didesnių institucijų žmoniškųjų resursų, išteklių, ir susiduriama su tuo, kad institucijos vykdo nebūdingas sau funkcijas. Visą sukoncentravus į ieškojimus, į vieno mokesčių administratoriaus, tai yra Valstybinės mokesčių inspekcijos, rankas, tai tikrai padėtų procesą efektyvinti ir kitoms institucijoms pagelbėti, ir valdyti svarbius skaitmenizuotus duomenis. Skolų pripažinimas beviltiškoms iš tiesų, matyt, yra svarbus ir patiems antstoliams, nes tikrai jų krūvis keisis ir tikrai neteks vargti dėl tų klausimų, kai išieškojimai yra neperspektyvūs ir kainuoja ir laiką, ir pinigus, todėl vienos dalies galimybės nusirašyti automatiškai nuo skolų negavimas kompensuojamas kita priemone, mažesniais darbo resursais beviltiškose bylose. Na, o kadangi šiuos pasiūlymus inicijavo Valstybės kontrolė, tai jie yra įgyvendinami pagal rekomendacijas tiek dėl automatinio nusirašymo, tiek dėl ieškojimo galimybių. Tikrai skatinu, raginu palaikyti projektą.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime, ar priimame Mokesčių administravimo įstatymo pataisų projektą Nr. XIVP-3609(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89: už – 80, prieš nėra, susilaikė 9. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.15 val.

Civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 583¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3610(2) (priėmimas)

Dabar lydimieji. Pirmasis – Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo nauju straipsniu įstatymo projektas. Penki straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti atskirai dėl kiekvieno straipsnio. Apsispręsime dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Iškart balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 95: už – 89, prieš nėra, susilaikė 6. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.15 val.

Bausmių vykdymo kodekso 3, 6 straipsnių, XII skyriaus pakeitimo ir 7, 8 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3611(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Bausmių vykdymo kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3611(2). Taip pat priėmimas. Čia penki straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Apsispręsimė dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 96, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.16 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 163, 307, 342 ir 352 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3612(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis projektas – Baudžiamojo proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3612(2). Jokių pastabų, pasiūlymų dėl šio projekto nepateikta. Penki straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99: už – 94, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.17 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 672 ir 676 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3613(2) (priėmimas)

Ir paskutinis šio paketo projektas – Administracinių nusižengimų kodekso dviejų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3613(2). Jokių pastabų, pasiūlymų taip pat negauta. Trys straipsniai. Niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Apsispręsimė dėl viso projekto. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 100: už – 95, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.18 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 417, 589 ir 603 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3114(2) (priėmimas)

Kitas – Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3114(2). Vien dėl Teisės departamento pastabos gal... Tiesa, čia yra Seimo narių pasiūlymų. Į tribūną kviečiu komiteto atstovę I. Haase. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų negauta, niekas nereikalauja atskirai dėl jo balsuoti.

Dėl 2 straipsnio yra Seimo narių A. Stončaičio, L. Nagienės pasiūlymas. Prašau pristatyti pasiūlymą. Kaip suprantu, A. Stončaitis pristatys.

A. STONČAITIS (DFVL). Kolegos, kai svarstėme dėl šio straipsnio pakeitimo reikalingumo, apskritai dėl transporto priemonių nuvežimo iš tų vietų, iš tikrųjų buvo abejonių, ar čia tokia problema, kur galėtų galbūt ir techninėmis priemonėmis tas išpirktas vietas apsisaugoti, tačiau yra sprendimas, koks yra. Tada kyla klausimas: kas tai darytų? Žinant ir policijos resursų palyginus stoka, ir, kita vertus, kad nėra daromas koks nors pavojingas teisės pažeidimas arba pažeidimas, į

kurį reikėtų čia ir dabar reaguoti ir taip atitraukti policijos pajėgas, kurios yra tikrai reikalingos vykdyti kitas viešajam saugumui užtikrinti numatytas funkcijas... Per ilgą laiką savivaldybių yra sukurtos viešojo saugumo (įvairiai vadinamos) tarnybos, jos ir galėtų užtikrinti šitos funkcijos vykdymą, savalaikį reagavimą, kai reikia patraukti transporto priemonę. Pataisa numatytume, kad tai vykdytų ne policija. Aš manau, kad būtų pasiektas norimas rezultatas ir kartu valstybė galėtų užtikrinti svarbiausias viešojo saugumo funkcijas. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Pirmiausia patikrinsime, ar yra 29 Seimo nariai, kurie pageidautų svarstyti šį pasiūlymą.

Už – 42. Svarstome. Išklausykime komiteto poziciją dėl šio pasiūlymo.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas pritarė iš dalies. Atsižvelgiant į juridinės technikos taisykles, Seimo narių pasiūlymas yra koreguotinas ir projekto 2 straipsnis dėstytinas taip, kaip nurodyta išvadoje. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš – 1, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Pirmiausia klausčiau iniciatorių: ar tenkina pritarimas iš dalies, ar ne? Jeigu netenkina, tada svarstome jūsų pirmąjį pasiūlymą.

I. HAASE (TS-LKDF). Ar galėčiau aš?

PIRMININKAS. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Pastaba gerbiamam Seimo nariui. Kadangi 417 straipsnio 1 dalis iš 589 straipsnio 49 punkto yra, kaip pasakyti, išbraukta, būtent ta dalis, kad policija nesurašys pažeidimų protokolų... Būtent tai, ko jūs ir norėjote. Atsižvelgiant į technikos taisykles, techniškai buvo truputėlį neteisingai parašyta, todėl biuras pataisė. Būtent, jeigu jūs žiūrėjote, 2 straipsnyje, dėl kurio yra komiteto išvada, tenai yra, kad policija surašo tik pagal 417 straipsnio 1, 2, 2¹, 3, 4, 5, 6, 7 dalis. 1¹ dalies nėra.

PIRMININKAS. Aš dar kartą klausiu A. Stončaičio. Gal vis dėlto komiteto patobulintas variantas jus tenkina, ar ne? Įjunkite mikrofoną.

I. HAASE (TS-LKDF). Techniškai sutvarkytas, bet kadangi jūs norite balsuoti, galime balsuoti. Viskas gerai.

A. STONČAITIS (DFVL). Aišku, neviseškai tenkina, nes tada reikia iš karto numatyti ir resursus policijai. Ne kada, kitais metais, kadangi įsigalioja dabar.

PIRMININKAS. Jūs atsakykite, ar tenkina, ar balsuojame?

A. STONČAITIS (DFVL). Manau, kad balsuojame.

PIRMININKAS. Tai balsuojame už jūsų ar už komiteto variantą?

A. STONČAITIS (DFVL). Už mano siūlymą.

PIRMININKAS. Gerai. A. Vyšniauskas dėl pirminio A. Stončaičio siūlymo.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu bus pritarta šitam pasiūlymui, aš sunaikiai įsivaizduoju ir viso įstatymo priėmimą dėl paprastos priežasties – gerbiamas A. Stončaitis tiesiog paima ir visą atsakomybę už įstatymo įgyvendinimą perkelia savivaldai, savivaldybių viešosios tvarkos skyriams, o policiją eliminuoja iš viso šito proceso. Komiteto svarstymų metu buvo suderinta taip, kad tos atsakomybės yra dalinamos tarp policijos ir viešosios tvarkos skyrių, turint omenyje, kad yra savivaldybių, kuriose tie viešosios tvarkos skyriai iš esmės yra labai maži arba apskritai kai kur net ir neegzistuojantys.

Man atrodo, kad pono A. Stončaičio pasiūlymas yra klaidingas, jisai per daug atsakomybės skiria savivaldai ir apkrauna ją gana stipriai, juo labiau kad dabar didelę dalį Kelių eismo taisyklių pažeidimų prižiūri būtent policija kartu su viešosios tvarkos skyriais. Aš tikrai nepritariu šiam pasiūlymui ir kviečiu jo nepriimti, nes jis iš esmės sugriauna visą įstatymą, visą iniciatyvą.

PIRMININKAS. Pačiam autoriui dėl motyvų paprastai nesuteikiama galimybės kalbėti, agituoti. Jūs išsakėte savo poziciją pristatydamas. Tada balsuosime dėl pasiūlymo.

Už – 31, prieš – 18, susilaikė 47. Nepritarta.

Dabar spėsime dėl komiteto formuluotės.

I. HAASE (TS-LKDF). Nereikia.

PIRMININKAS. Kaip sako komiteto atstovė?

I. HAASE (TS-LKDF). Nereikia.

PIRMININKAS. Kadangi nepritarėme esmei, tada komiteto redakcija neteikiama. Tada dėl viso 2 straipsnio. Ačiū pranešėjai. Balsuojame, ar pritariame 2 straipsniui.

Už – 88, prieš nėra, susilaikė 12. Pritarta 2 straipsniui.

Yra dar 3 straipsnis. Dėl jo pasiūlymų ir pastabų negauta. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Apsispręsimė dėl viso šio projekto. Prieš – A. Stončaitis.

A. STONČAITIS (DFVL). Kolegos, tada reikia numatyti finansavimą policijai. Supraskite, kad tų skundų bus, matyt, nemažai, policijai reikės reaguoti taip pat nemažai, ir reaguoti reikės su tais pačiais pareigūnais, kurie kartais nelabai patruliais ir *padengia* tiek, kiek reikėtų jau šiandien funkcijoms įgyvendinti.

Reikėtų baigti tą seną tvarką, kuri yra naudojama, matyt, porą dešimtmečių, kai policijai ir kitoms teisėsaugos institucijoms yra deleguojamos gana plačios funkcijos, papildomos, tačiau yra pamirštama viena dedamoji, kad visa tai kainuoja, visam tam reikia žmogiškųjų išteklių. Kažkada buvo dėl Smurto artimoje aplinkoje įstatymo užtikrinimo, dėl kitų įstatymų, kurie geri ir reikalingi, tačiau jiems įgyvendinti resursų nėra skiriama.

Jeigu jau šiandieną dauguma pritariame, kad ir policija tą turi daryti, tada būkime mieli, bet teisingi, numatykime tam resursų. Tikiuosi, kad taip ir padarys Vyriausybė. Tai tiek.

PIRMININKAS. Už – S. Skvernelis.

S. SKVERNELIS (DFVL). Mieli kolegos, išties yra klausimas, matyt, toksai: ar mes paliekame žmonėms spręsti savo problemas patiems, ar visgi galvojame, kad valstybėje kas nors turi daryti tvarką – ar ta pati policija, ar viešoji tvarka. Galime sulaukti ir tokių situacijų, kai į kiemą atvažiuos, pasistatys automobilį ir sakys: tavo problema, spręskite, kaip norite.

Šis klausimas iš tikrųjų turi būti teisiškai sureguliuotas. Matyt, pagrindinis ginčas yra tarp kolegų, ar turi tai daryti ir policija. Ir klausimas yra tas standartinis – dėl resursų. Taip, numatant kiekvieną papildomą funkciją, galima galvoti apie papildomus resursus, jeigu tai būtų tūkstančiai ar šimtai tūkstančių, bet lygiai taip pat resursų turi turėti ir savivaldybių viešosios tvarkos skyriai, nes jie irgi taip pat finansuojami iš biudžeto, šiuo atveju – iš savivaldos biudžeto.

Dar daugiau. Kai kuriose savivaldybėse tokių padalinių apskritai nėra. Jeigu mes paliktume taip, kad niekas nespėtų šio klausimo, tai pasielgtume saliamoniškai. Kiekvienas pilietis savo problemą sprendžia pats.

O dėl papildomų resursų policijai, tai galbūt yra klausimas ir dėl resursų paskirstymo. Galbūt kai kuriuose mitinguose galėtų būti mažiau pareigūnų, neperlenkiant lazdos, ir tie pareigūnai galėtų atlikti tas kitas papildomas numatytas funkcijas.

Taigi, tikrai siūlau palaikyti įstatymą, nes įstatymas faktiškai reguliuoja tuos klausimus, kurie šiandien yra absoliučiai nesprenžiami. Žmonės paliekami, turėdami savo nuosavybės teises, spręsti tą klausimą taip, kaip išmano. Ir tada prasideda valytuvų nuiminėjimai, veidrodžių lankstymai ir panašūs dalykai, kas teisinėje valstybėje neturėtų būti.

PIRMININKAS. Prieš – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Matome ir iš pasisakymų, kad tikrai skaldantis klausimas, ir frakcijų nuomonės išsiskiria. Iš tikrųjų yra labai riboti viešieji resursai tiek policijos, tiek viešosios tvarkos ir net dabar su turimomis funkcijomis ne visada pavyksta susitvarkyti, būtent dėl tų ribotų resursų. Turime labai daug opių problemų – nuo smurto artimoje aplinkoje, kur iškvietimų kiekvienais metais vis daugėja, iki miestietišκών klausimų, tokių kaip viešojo *parkingo* kontrolė, kuriai ir dabar jau nepakanka resursų. Ko tikrai Lietuvoje netrūksta leidžiant įstatymus, tai neveikiančių draudimų. Turime jų apščiai. Vienas, kuris praeitos kadencijos buvo priimtas, tai rūkymo balkonuose draudimas, jei bent vienas žmogus paprieštarauja. Kiek Vilniuje išrašyta tokių administracinių nusižengimų? Nė kiek. Akivaizdu, kad ta kontrolė nėra galima ir dėl ribotų resursų, ir dėl sprendimo nesąmoningumo. Man tai primena dar vieną tiesiog praktikoje neveikiantį sprendimą. Kita vertus, siūsiąti, kad ir privatiems *parkingo* paslaugų teikėjams, tą signalą, kad jie gali patys mažiau investuoti, nes pasirūpins valstybė, pasirūpins policija, pasirūpins viešoji tvarka.

Šiandien visi gavome ir Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus laišką, kuris ragina nepritarti. Tai čia vėl šiandien jau antrą kartą matome dvisklaidą ir Konservatorių par-

tijoje, gal vertėtų pradžioje viduje susiderinti su savo politikais, kurie savivaldoje nepalaiko šio pasiūlymo?

PIRMININKAS. Suteiksiu trumpam pranešimui žodį P. Saudargui. Paskui tęsime.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Noriu tiesiog pasidžiaugti, informuoti Seimą, kad Seime lankosi Ukrainos Aukščiausiosios Rados deputatas I. Molotokas su delegacija. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Tęsiame pasisakymus dėl motyvų. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, nevadinčiau to draudimu, nes įstatymo veiktas nėra absoliutus. Jeigu draudžiame vairuoti neblaiviams, bet vis tiek 10 tūkst. vairuoja, tai nereikia, kad negali būti tokio įstatymo ir draudimo. Jeigu yra apribotas greitis, bet vis tiek dėl įvairių priežasčių viršijamas greitis, tai nereikia, kad neturi būti tokių administracinių nuobaudų. Šiuo atveju, manau, savivaldoje bet kurio miesto, gal Vilniaus mieste aktualiau, iš tikrųjų egzistuoja parkavimo vietų problemos, kurias reikia spręsti galbūt išduodant statybos leidimus, kad būtų numatytas reikalingas ne parduodamų, o viešų parkavimo vietų skaičius, viešų *parkingų* skaičius ir taip toliau. Yra, sakyčiau, ir tam tikras įpareigojimas savivaldai, ir, žinoma, tai yra problema, kurią reikia spręsti. Ar tai bus absoliutus vaistas nuo visų pažeidimų? Žinoma, kad nebus. Tačiau vis tiek tai yra žingsnis ir galimybė savivaldoms priimti reikalingas tvarkas ir sutvarkyti šitą dalyką. Juo labiau kad reikėtų rezervavimo vietas pasižymėti tinkamai ir taip toliau. Šiaip visame pasaulyje tai egzistuoja, nes žmonės *parkingus* išsiperka už savo pinigus, beje, ir, be abejonės, turi teisę į juos. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas pasisakys prieš.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, įdomus projektas dabar svarstomas ir jau pasiekė priėmimo stadiją. Kai privačios vietos, kuri nusiperkama kartu su butu daugiabutyje, problemas, kai stato kažkas kitas, o ne tas, kuris yra savininkas, turi spręsti visuomenė. Panašu į tai, kai mano trobos kieme pasistato kažkas automobilį, tada aš einu į savivaldybę ar į policiją ir prašau: sutvarkykite, išvarkykite. Užuoat pasistengus pačiam ar įsirengus vartus, ar pasistačius užkardą, pagaliau yra atitinkami įtvartai, kad nepastatytų, užrakinami įtvartai, kad nepastatytų niekas kitas, o tik tas savininkas. Neįdėjus jokių pastangų iš karto prašoma, kad viešąją tvarką palaikytų policija ar savivaldybės pareigūnai.

Taigi, mano manymu, čia visai ne tas kelias, kuriuo einama, naudojami viešieji resursai. Pavyzdžiui, Vilniaus policijai, apskrities policijai, trūksta 300 pareigūnų. Kitose apskrityse trūksta nuo 150 iki 200 pareigūnų. Savivaldybės atitinkamuose padaliniuose irgi nėra pertekliaus žmonių, kurie rūpinasi viešąja tvarka ir parkavimu, bet ten jau yra viešos parkavimo vietos, ne privačios. Čia kažkas iš kolegų minėjo, kad štai privačios parkavimo kompanijos jau nebesirūpins, o galbūt kviesis policiją ar savivaldybes. Tai aš manau, kad visai ne tuo keliu einame. Turėtume, jeigu tai...

PIRMININKAS. Laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...daugiabutis, susitarti tarpusavyje ir atitinkamai pasistengti, kad svetimas nepasistatytų. Todėl aš prieš projektą.

PIRMININKAS. L. Slušnys – už.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Jeigu neturime resursų, apie ką mes šiandieną diskutuojame? Vadinasi, mes galime daryti, ką norime. Aš tai manau, tokia logika yra kiek keistoka. Esmė turbūt vis dėlto ne patys resursai, o tai, kad, jeigu žmonės įsigijo savo parkavimo vietą kaip nuosavybę, mes ją turime gerbti lygiai taip pat kaip ir kitą nekilnojamąjį turtą. Juk mes nestatome, nepaliekame lagaminų kaimyno bute, kaimyno name, mes nepaliekame savo daiktų tiesiog dėl to, kad vietos nėra mano namuose ar dar kur nors.

Dalį problemų (iš tiesų šiandieną jau daug kartų teko susidurti) dėl netinkamo parkavimo sėkmingai išsprendžia paskambinus 112: susisiekiama su policija, pasakai numerį ir išmintingi, tikrai gerbiantys nuosavybę žmonės puikiai atbėga, patraukia mašiną ir sako, atsiprašau, na, čia neturėjau, iš tiesų nemačiau problemų. Tačiau yra ir piktybinių, kuriems reikia priminti, kas yra privati nuosavybė. Ir nepaisant to, kad tai yra parkavimo vieta, ją reikia lygiai taip pat gerbti. Aš

manau, kad balsuokime už. Jeigu dar reikia patobulinti kokius nors dalykus, mes galime ateityje tai padaryti. Ačiū.

PIRMININKAS. K. Masiulis – prieš.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Bandykime sudėlioti taškus. Kodėl savivaldybės iš tikro nenori, kad būtų priimtas toksai įstatymas? Teisingai buvo pastebėta: ištysys resursus smulkiems dalykams ir, ko gero, jos nebus galima išspręsti. Čia kalbame, aš girdėjau, kolega kalba apie lagaminus svetimame bute. Bet, žiūrėkite, jūs savo butą saugote, turbūt spyną įstatote, jūs turbūt įstatote signalizaciją, galbūt netgi draudžiate, vadinasi, jūs savo buto arba nuosavybės saugai skirate lėšų ir investuojate. Jeigu jūs manote, kad parkavimo vieta irgi yra jūsų nuosavybė, tarkime, jūs turite tokią teisę į nuosavybę, tai jūs, ką Julius teisingai pasakė, turite teisę tą nuosavybę apginti. Na, tai pastatykite, yra pakeliami tokie užkardukai, dar kažkas, na, pasidarykite tą užtvartą, užrakinsite, niekas negalės parkuotis.

Bet jūs norite, kad būtinai kažkas saugotų, o kodėl nenorite, kad prie kiekvieno buto policininką pastatytų? Tada nereikės spynos. Spyna reikalinga ir signalizacija reikalinga, nes policininkas visur nestovės, tai čia taip pat. Ir savivaldybės tą patį mums sako: nepastatysime mes visur policininkų, nenuveš visų automobilių, įstatymas neveiks. Tai kam reikia priimti įstatymą, kuris neveiks, ir kankinti paskui policiją dar nauja funkcija, kurios nesugebės įvykdyti?

PIRMININKAS. Ir paskutinis V. Semeška – už.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pirmiausia reikia pasakyti, kad nemaža dalis gyvenamųjų namų bendrijų, ypač didmiesčiuose, kurortuose, tikrai kreipėsi ne vieną kartą su prašymu spręsti šią problemą. Dar 2012 metais kreipėsi į Seimo kontrolierių kelios bendrijos, prašydamos kaip nors teisiškai išspręsti tą problemą, nes išsikviečia mūsų piliečiai pagalbą (policijos pareigūnus, savivaldybės viešosios tvarkos pareigūnus) ir jie pasako: atleiskite, neturime jokio instrumento jums padėti. Jeigu jūs nusipirkote savo butą ir parkavimo vietą ir kažkoks piktavališkas pastatė, mėnesiui išskrido padirbėti į užsienį, pasiūlo kreiptis įstatymo numatyta tvarka į teismą ir išsiieškoti žalą.

Ką mes norime padaryti? Tiesiog padėti gyventojams, gyvenamųjų namų bendrijų bendraturčiams, kad jie, pakvietę ar policijos, ar savivaldybės pareigūną, galėtų bent jau sulaukti pagalbos, tai yra būtų išrašyta bauda arba tiesiog nutempiama. Nutempimas yra ir tam tikras verslas. Čia yra ir naudinga, manyčiau, ir savivaldybei, ir gyventojams. Kolegos, aš manau, kad svarbiausia atliepti gyventojų prašymą, o ne sakyti, kad nėra resursų. Už surinktas baudas ir transporto nutempimo paslaugą tikrai resursų galės padaugėti.

Mano, manyčiau, pagrindinis tikslas būtų atliepti tą lūkestį, ko prašo gyvenamųjų bendrijos, kurios susiduria su piktybiniais pažeidėjais. Tai yra daugiau atgrasymo priemonė. Nesutikčiau, kad neveikia mūsų draudimas rūkyti balkonuose ar laiptinėse. Tai puikus atgrasymo instrumentas. Šiuo atveju lygiai taip pat suveiktų kaip atgrasymo instrumentas, nes piliečiai žinotų, kad užimti svetimą parkavimo vietą nėra nei sąžininga, nei teisėta. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai baigti. Dabar, galų gale, jau apsispręsimė dėl šio įstatymo projekto.

Balsavo 92: už – 31, prieš – 11, susilaikė 50. Įstatymas nepriimtas.

K. Masiulis – replika po balsavimo.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Kolegos, kurie jaudinasi, kad negalima baudos išrašyti, tai pastatykite automobilį į „Bolto“ vietą, pamatysite, kad baudą gausite. Privačiose vietose ir dabar negalite statyti.

PIRMININKAS. V. Semeška – taip pat replika.

V. SEMEŠKA (*TS-LKDF*). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Čia jau nuskambėjo, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vadovybė išsiuntinėjo pranešimus, prašymus nepalaikyti šio projekto. Nieko baisaus, mes dabar nepadėsime tiems gyventojams, kurie turi gyvenamąjį butą su parkavimo vieta, tačiau Vilniaus savivaldybės administracijos vadovybė pažadėjo, kad spręs tą gyventojų problemą kitu keliu. Aš tikiuosi, kad to pažado laikysis. Labai linkiu Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vadovybei pateikti tokius teisės aktus. Svarbiausia būtų, kad gyventojai galėtų šią problemą išspręsti ir sulaukti pagalbos iš tų išrinktųjų, už kuriuos balsavo. Ačiū.

14.42 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Kitas darbotvarkės klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos sutarties dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose denonsavimo“ projektas Nr. XIVP-3911(2). Atkreipiu dėmesį, kad sprendimui priimti čia reikės 85 balsų. Ar daugiau? Mane patikslino – 80. Vienas straipsnis. Dėl atskirų straipsnių nediskutuojame. Dėl viso projekto dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 98: už – 93, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.45 val.

Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675(2) (priėmimas)

Dabar vėl priimsime įstatymų projektų paketą. Pagrindinis projektas – Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymo projektas Nr. XIVP-3675(2). Jokių pastabų ir pasiūlymų nėra. Komiteto pranešėjo į tribūną ir nekviečiu. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Apsispręsimė dėl viso projekto. Taip pat ir dėl priedų. Aš turiu omenyje visumą. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime iš karto balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.46 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3676(2) (priėmimas)

Lydimasis Finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3676(2). Čia yra nauja redakcija, bet pasiūlymų, regis, nėra. Čia tas dvigubas straipsnių numeravimas, kaip suprantame. Niekas nereikalauja balsuoti nei dėl bendresnio įstatymo, nei dėl to pakeisto įstatymo atskirų straipsnių, tai galime apsispręsti dėl viso įstatymo projekto.

Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 103, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.47 val.

Vertybinių popierių įstatymo Nr. X-1023 2, 12, 13, 14, 22, 27, 37 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3677(2) (priėmimas)

Lydimasis Vertybinių popierių įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3677(2).

Vėlgi jokių pastabų ir pasiūlymų nėra gauta. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Jų čia yra dešimt. Balsuosime iš karto dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 106, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.47 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 33, 223, 321, 325, 327, 401, 413¹, 558, 560, 569, 578, 579, 589, 608, 609, 610, 611, 617, 618, 620, 621, 644, 664, 665 straipsnių, XXXIX skyriaus pavadinimo ir priedo pakeitimo ir 323 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo Nr. XIV-785 3 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3678(2) (priėmimas)

Kitas – Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3678(2).

Čia vienas straipsnis. Iš karto apsispręsimė dėl viso projekto. Kalbėti niekas nepageidauja. Balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 101, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.48 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 12, 85, 86, 88, 90, 92, 93, 94, 223, 544, 545 straipsnių, XI skyriaus pavadinimo pakeitimo ir Kodekso papildymo 85¹ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1382 11 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3679(2) (priėmimas)

Lydimasis Administracinių nusižengimų kodekso pataisų įstatymo projektas Nr. XIVP-3679(2).

Vienas straipsnis. Dėl jo pastabų ir pasiūlymų nėra. Apsispręskime balsuodami, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 102, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.49 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 119¹ ir 223 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3680(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis – Administracinių nusižengimų kodekso pataisų projektas Nr. XIVP-3680(2). Trys straipsniai. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Apsisprendžiame dėl viso įstatymo projekto. Nesant pageidaujančių kalbėti, iš karto balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.49 val.

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 12, 20, 22, 23, 25 ir 28 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23¹ straipsniu ir IV skyriaus pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3681(2) (priėmimas)

Lydimasis Viešųjų įstaigų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3681(2). Projektas iš 11 straipsnių. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti dėl atskirų straipsnių. Apsisprendžiame dėl viso projekto. Nesant pageidaujančių kalbėti, balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 3. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.50 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 1, 8, 9, 10, 10¹ ir 17 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3682(2) (priėmimas)

Lydimasis Asociacijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-3682(2). Devyni straipsniai. Jokių pastabų ir pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Apsispręskime balsuodami dėl viso projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 98, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.51 val.

Labdaros ir paramos fondų įstatymo Nr. I-1232 1, 8, 9, 11, 12 ir 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3683(2) (priėmimas)

Lydimasis Labdaros ir paramos fondų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3683(2). Pastabų ir pasiūlymų negauta. Devyni straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Dėl motyvų nėra užsirašiusių. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 108, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.52 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 18, 20, 21, 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 37, 37², 37³, 55, 58, 60¹, 65, 74, 76 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3684(2) (priėmimas)

Akcinių bendrovių įstatymas. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Aš labai atsiprašau, gerbiamas pirmininke, čia anksčiau, kur buvo balsavimas dėl projekto Nr. XIVP-3114(2), prašom laikyti, kad aš balsavau prieš. Aš suklydau, ne tą paspaudžiau.

PIRMININKAS. Atsižvelgiame. Dabar, kaip minėjau, Akcinių bendrovių įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3684(2). Taip pat priėmimas. Jis iš 21 straipsnio. Yra Teisės departamento viena pastaba, jai komitetas pritarė. Čia dėl... Pirmininkė gali iš vietos pasakyti, kaip pritarė Teisės departamento pastabai. Patikslino mane, kad čia Audito komitetas buvo. Tada Z. Balčytis paaiškina motyvus ir pritarimo esmę.

Z. BALČYTIS (*DFVL*). Labai ačiū už suteiktą žodį, gerbiamas pirmininke. Teisės departamentas atkreipė dėmesį, kad, Seime derinant Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimus, turi būti parengtas reikiamas Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Audito komitetas birželio 19 dieną šiai pastabai pritarė bendru sutarimu. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nebuvo ir susilaikiusių nebuvo. Taip pat noriu pasakyti, kad, realizuodamas šią pastabą, šiandien pateiksiu ir Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kad iki rugsėjo mėnesio suspėtuose šitą padaryti. Siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Čia buvo tokia pastaba, kuri tiesiogiai neliečia paties įstatymo projekto turinio. Kaip minėjau, dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Apsispręsimė dėl viso Akcinių bendrovių įstatymo pataisų projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.54 val.

Žemės ūkio bendrovių įstatymo Nr. I-1222 21, 26 straipsnių ir septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3685(2) (priėmimas)

Lydimasis Žemės ūkio bendrovių įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3685(2). Priėmimas. Keturi straipsniai. Niekas dėl atskirų straipsnių neprašo balsuoti. Apsispręsimė dėl viso projekto. Pastabų ir pasiūlymų dėl projekto negauta. Dėl motyvų neužsirašė niekas. Balsuojame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 109, prieš ir susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.55 val.

Kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo Nr. I-164 16 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3686(2) (priėmimas)

Kooperatinių bendrovių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3686(2). Priėmimas. Trys straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas nereikalauja balsuoti. Pastabų, pasiūlymų nesame gavę. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 110, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.56 val.

Mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 13, 23, 26, 27 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3687(2) (priėmimas)

Mažųjų bendrijų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3687(2). Priėmimas. Septyni straipsniai. Niekas dėl atskirų straipsnių neprašo balsuoti. Pastabų, pasiūlymų negauta. Dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.57 val.

Ūkinių bendrijų įstatymo Nr. IX-1804 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3688(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Ūkinių bendrijų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3688(2). Trys straipsniai. Niekas dėl atskirų straipsnių neprašo balsuoti. Pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių taip pat nėra. Balsuojame, ar priimame šį įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.57 val.

Civilinio kodekso 2.66 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Civilinio kodekso vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3689(2). Du straipsniai. Čia yra komiteto reakcija į Teisės departamento pastabą, ji tiesiogiai šio projekto turinio neliečia, bet kalbama apie poreikį registruoti kitą suderinamą projektą. Komitetas tą išsprendė. Galime balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.59 val.

Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo Nr. I-722 4, 10, 11, 14, 16, 17 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3690(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3690(2). Aštuoni straipsniai. Niekas nereikalauja dėl atskirų straipsnių balsuoti. Pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame dėl viso šio projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 110, prieš, susilaikiusių nėra. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

14.59 val.

Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2547 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3784(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Finansinių ataskaitų audito įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3784(2). Du straipsniai. Niekas dėl atskirų straipsnių neprašo balsuoti. Pastabų, pasiūlymų taip pat nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Balsuojame, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš nėra, susilaikė 2. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.00 val.

Kredito unijų įstatymo Nr. I-796 18, 22, 24, 26, 50 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3785(2) (priėmimas)

Kitas lydimasis – Kredito unijų įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3785(2). Septyni straipsniai. Niekas neprašo balsuoti dėl atskirų straipsnių. Pastabų, pasiūlymų nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Apsispręsimė dėl viso projekto balsuodami.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 107, prieš nėra, susilaikė 1. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.01 val.

Civilinio kodekso 2.46, 2.47, 2.54, 2.57, 2.62, 2.63, 2.64, 2.66, 2.68, 2.70, 2.110 ir 2.184 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3952 (pateikimas)

Dar vienas lydimasis, bet čia jau yra pateikimas. Tiksliau, reikalingas dar dviejų projektų pateikimas, kad būtų visiškai išspręsti šio paketo tikslai ir turėtume teisinį suderinamumą. Tai pirmiausia I. Haase pateiks Civilinio kodekso pataisų projektą Nr. XIVP-3952.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kaip ir buvo kalbėta, tai yra pateikimas siekiant suderinti įstatymų projektus. Buvo kalbėta, kai buvo svarstomas įstatymo projektas Nr. XIVP-3689 dėl Civilinio kodekso Antrosios knygos 66 straipsnio pakeitimo. Ir kaip minėjau, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nurodytų straipsnių, kurie priimti įstatymo Nr. XIV-2630 8 straipsnio pakeitimu... Tai būtina suderinti tarpusavyje šiuos įstatymų projektus. Prašau pritarti.

PIRMININKAS. Jūsų klausti niekas nepageidauja. Dėl motyvų ar bus užsirašiusių? Tikriausiai nėra. Tada fiksuojame, kad pagrindinis komitetas svarstyti šį projektą yra Teisės ir teisėtvarcos komitetas, ir siūloma svarstyti birželio 27 dieną. Tai čia mums reikėtų fiksuoti skubą, matyt. Ar komitetas prašo skubos, kad pasivytų bent iš dalies pagrindinį paketą? Prašau, pirmininke.

I. HAASE (TS-LKDF). Pakartosiu, aš prašau skubos, kad visas paketas eitų tuo pačiu laiku.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti skubai? Nematau prieštaraujančių. Pritariame. Taigi svarstymo data bus šis ketvirtadienis.

15.03 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 7, 12, 37², 45, 46¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2637 37² straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3954 (pateikimas)

Ir kitas pateikimas – Akcinių bendrovių įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3954. Jį pateiks Z. Balčytis. Z. Balčytis turėtų ateiti į tribūną. Aš suprantu, jis laukia, kol įjungs mikrofoną vietoje, bet čia projekto pateikimas.

Z. BALČYTIS (DFVL). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų labai nedaug aš čia turiu ką pasakyti. Manau, kad čia visi jau išsakėme prieš tai. Kaip ir minėjau, kadangi yra siūlomos

keisti Akcinių bendrovių įstatymo nuostatos, kurios įsigalios rugsėjo 1 dieną, reikia pakeisti, padaryti pakeitimus ir priimti dar šioje sesijoje, todėl frakcijos vardu prašau skubos. Tie pakeitimai yra redakcinio pobūdžio ir siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Niekas nenori klausti. Dėl motyvų, manau, taip pat nebus užsirašiusių. Pritariame turbūt bendru sutarimu skubai, suprasdami tas formaliąsias aplinkybes, ir numatome svarstymą birželio 27 dieną taip pat. Pagrindinis – Audito komitetas. Pritariame bendru sutarimu. Taigi per 1 val. 5 min. užbaigėme rytinio posėdžio darbotvarkę. *(Balsai salėje)*

15.05 val.

Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3268(2) (priėmimas)

PIRMININKAS (J. RAZMA, TS-LKDF). Dabar pradėsime nagrinėti tai, ką turėjome nagrinėti nuo 14 valandos. Bus Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo projektas Nr. XIVP-3268(2). Priėmimas. Kviečiu į tribūną I. Haase. Čia yra kai kurių Teisės departamento pastabų.

Dėl 1, 2, 3 straipsnių jokių pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti. Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašysiu pirmininkės pakomentuoti. Pakomentuokite Teisės departamento pastabą ir komiteto poziciją.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamento pastaba yra susijusi su formuluote. Vietoje sąvokos „teisės akto projektas“ vartotina siauresnė sąvoka „įstatymo projektas“ ir panašiai. Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Manau, galime bendru sutarimu pritarti 4 straipsniui su integruota iš dalies pritarta Teisės departamento pastaba.

Toliau dėl straipsnių nuo 5 iki 12 imtinai jokių pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl šių straipsnių atskirai balsuoti. Dėl 13 straipsnio taip pat yra gauta Teisės departamento pastaba. Prašau, pirmininke, pakomentuoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Pastaba susijusi su nuostatos dėstymu. Pritarta nurodytai Teisės departamento pastabai bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Manau, bendru sutarimu galime pritarti 13 straipsniui su Teisės departamento priimta pastaba.

Toliau iki 20 straipsnio imtinai pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl kurio nors straipsnio atskirai balsuoti. Dėl 21 straipsnio yra gautos dvi Teisės departamento pastabos. Prašau komiteto...

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamento pastaba yra susijusi su vienu metų terminu. Teisės departamentas nurodo, kad projekto 21 straipsnyje siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas, kiek jis apima piliečių inicijuotos ir Seimo nepriimtą Konstitucijos pataisą pakartotinio teikimo Seimui galimybės ribojimą, siejamą ne su Seimo sprendimu nepriimti tos pataisos, o su Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu dėl iniciatyvos teisės įgyvendinimo ar neįgyvendinimo, taip pat nederama su Konstitucijos 148 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad nepriimta Konstitucijos pataisa Seimui iš naujo svarstyti gali būti teikiama ne anksčiau kaip po metų.

Komiteto nuomonė – nepritarti. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš nebuvo, susilaikė 5.

Galiu argumentuoti komiteto nuomonę, kad komitete vykusių klausimų metu buvo nuspręsta, kad vieno metų terminas nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo paskelbimo laikytinas pakankamu ir pagrįstu.

PIRMININKAS. Kadangi čia buvo ir komitete įvairių nuomonių, tai dėl 21 straipsnio be priimtų Teisės departamento pastabų, tiksliau, nepriėmus Teisės departamento pastabų, aš prašau atskirai balsuoti dėl 21 straipsnio.

Už – 90, prieš nėra, susilaikė 8. Straipsniui pritarta.

Dėl 22, 23 straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. Dėl 24 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašom pakomentuoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Dėl 24 straipsnio Seimo kanceliarijos Teisės departamentas nurodo: „Projekto VI skyriuje siūloma reguliuoti piliečių teikiamo įstatymo projekto pateikimą Seimo posėdyje ir jo svarstymą bei priėmimą Seime. Pažymėtina, kad įstatymų leidybos iniciatyvos teisė

įgyvendinama pateikiant Seimui įstatymo projektą; kai įstatymų leidybos iniciatyvos teisės Seime subjektas pateikia įstatymo projektą, Seimui iškyla pareiga pradėti jį svarstyti. Taigi, pagal Seimo statutą įregistravus įstatymo projektą Seime, įstatymų leidybos iniciatyvos teisė yra įgyvendinta, Seimui kyla pareiga pradėti svarstyti jam pateiktą projektą ir prasideda antroji įstatymų leidybos proceso stadija – įstatymų projektų svarstymo stadija. Atsižvelgiant į tai, taip pat į Konstitucijos 76 straipsnio nuostatą, pagal kurią Seimo darbo tvarka turi būti nustatoma Seimo statute, įstatymų projektų svarstymas Seime neturėtų būti reguliuojamas projektu teikiamu konstituciniu įstatymu. Todėl siūlome atsisakyti projekto VI skyriuje „Piliečių teikiamo teisės akto projekto svarstymas“ numatyto teisinio reguliavimo.“

Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Balsavimo rezultatai: už... prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Galime, manau, bendru sutarimu priimti 24 straipsnį su Teisės departamento pastaba, kuriai iš dalies pritarta komitete. Priimame bendru sutarimu. Dėl 25 straipsnio yra Teisės departamento pastaba.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės departamentas nurodo: „Projekto 25 straipsnio 1 dalies nuostata, kad Seimas privalo svarstyti piliečių teikiamą įstatymo projektą ir „priimti sprendimą dėl jo priėmimo ar atmetimo“, yra teisiškai netiksli ir neaiški: iš jos formuluotės negalima vienareikšmiškai suprasti, ar Seimas galėtų atmeti piliečių teikiamą įstatymo projektą jo pateikimo ir svarstymo Seimo posėdyje stadijose, ar visada privalėtų balsuoti dėl jo priėmimo, be kita ko, net ir tais atvejais, kai Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas įvertintų tą projektą kaip prieštaraujantį Konstitucijai.“

Komiteto nuomonė – pritarti iš dalies. Komiteto pasiūlymas... Pritarus iš dalies Teisės departamento penktai pastabai, nutarta atsisakyti projekto 25 straipsnio 1 dalies nuostatų. Balsavimo rezultatai: vienbalsiai už – 6, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Pasisakyti dėl šio straipsnio niekas nepageidauja. Pritariame jam bendru sutarimu su iš dalies pritarta departamento pastaba. Dėl 26, 27 straipsnių pastabų nėra. Niekas nereikalauja dėl jų atskirai balsuoti. Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų niekas neužsirašė. Baluosime, ar priimame šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 103, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.14 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 1, 5³, 6, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3269(2) (priėmimas)

Lydimasis Teisėkūros pagrindų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3269(2) Priėmimas. Šeši straipsniai. Pastabų, pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja dėl tų straipsnių balsuoti. Apsisprendžiame dėl viso projekto, ar jį priimame.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 99, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.15 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 135, 139, 142, 147, 150, 153, 169, 170 ir 171³ straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3890(2) (priėmimas)

Dabar Seimo statuto pataisų projektas Nr. XIVP-3890(2). Priėmimas. Čia jau, norime ar nenorime, dėl kiekvieno straipsnio turėsime balsuoti atskirai. Ir turime dėl kiekvieno straipsnio gauti ne mažiau kaip 71 balsą.

1 straipsnis su pritarta Teisės departamento pastaba. Balsuojame, ar pritariame 1 straipsniui.
Už – 94, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta.
2 straipsnis. Pastabų nėra. Galime dėl jo iš karto balsuoti.
Už – 96, prieš nėra, susilaikė 5. 2 straipsniui pritarta.
3 straipsnis. Pastabų nėra. Balsuojame, ar pritariame.
Už – 96, prieš nėra, susilaikė 5.
4 straipsnis. Pastabų taip pat nėra. Balsuojame, ar pritariame.
Už – 94, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta.
5 straipsnis. Pastabų nėra. Balsuojame.
Už – 100, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta.
6 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Balsuojame.
Už – 100, prieš nėra, susilaikė 5.
7 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra. Balsuojame, ar pritariame jam.
Už – 107, prieš nėra, susilaikė 5. Pritarta.
8 straipsnis. Už – 104, prieš nėra, susilaikė 5. 8 straipsnis priimtas.
9 straipsnis. Pastabų ir pasiūlymų nėra.
Už – 100, prieš nėra, susilaikė 5.
Ir paskutinis 10 straipsnis. Už – 101, prieš nėra, susilaikė 5. 10 straipsnis priimtas.
Dabar dėl viso Statuto pataisų projekto dėl motyvų niekas neužsirašė. Balsuosime, ar priimame šį Seimo statuto pataisų projektą.

Šio statuto priėmimas

Už – 103, prieš nėra, susilaikė 6. Statutas priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3891(2) (priėmimas)

Dar vienas lydimasis, jau paskutinis šiame pakete, – Administracinių nusižengimų kodekso 88 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3891(2). Du straipsniai. Dėl atskirų straipsnių niekas neprašo balsuoti. Pastabų, pasiūlymų nėra. Apsispręsime, ar priimame šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Už – 104, prieš nėra, susilaikė 5. Įstatymas priimtas. (*Gongas*)

15.20 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1, 2, 4, 5, 6 ir 8 straipsnių pakeitimo ir Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3368(3) (priėmimas)

Kitas dviejų projektų paketas. Pirmasis šiame pakete – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo pataisų projektas Nr. XIVP-3368(3). Taip pat priėmimo stadija. Tribūnoje – M. Lingė. Dėl straipsnių nuo 1 iki 3 imtinai pastabų nėra. Niekas dėl jų neprašo balsuoti.

Dėl 4 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Klausime komiteto pozicijos.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Teisės departamentas kėlė klausimą dėl sąvokų „metropolinis centras“ bei „žiedinės savivaldybės teritorija“, kad jos nėra apibrėžtos. Komitetas pritarė šiai Teisės departamento pastabai ir pasirinko kelią ne apibrėžti siūlomas sąvokas, bet šias vietas skirstyti pagal gyventojų skaičių. Tai toks yra padarytas patobulinimas.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti su Teisės departamento pastaba šiam straipsniui? Nematau prieštaraujančių. Priimame bendru sutarimu.

5 straipsnis. Čia buvo G. Burokienės pastaba.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Bet dabar ji nėra aktuali.

PIRMININKAS. Taip, iniciatorė atsiima, nes ji yra integruota ir išspręsta. 5 straipsniui pritariame bendru sutarimu be šio pasiūlymo.

6 straipsnis. Nėra. Čia taip sudėtingai viskas surašyta, tada keičiasi numeravimas. 6 straipsniui pritariame, nėra pastabų.

Dėl 7 straipsnio. Jis yra kompleksinis, pateikta nauja redakcija. Numeravimas vėl prasideda nuo 1 straipsnio ir taip toliau. Kalbėsime dabar apie tą naujos redakcijos projektą.

Dėl 1 ir 2 straipsnių pastabų nėra, niekas nereikalauja balsuoti.

Dėl 3 straipsnio yra daug pastabų, pasiūlymų – tai G. Burokienės, L. Kukuraičio. Mane informuoja, kad racionalu pradėti nuo L. Kukuraičio pasiūlymo, kuriuo keičiama 3 straipsnio 2 dalis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip. Dėkoju, posėdžio pirmininke. Tikrai racionalu pristatyti šį siūlymą. Ačiū Biudžeto ir finansų komitetui bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kad, skirtingai nuo pastarųjų keletų...

PIRMININKAS. Arčiau prie mikrofono kalbėkite, nelabai girdėti.

L. KUKURAITIS (DFVL). Arčiau. Labai cypia kažkaip. Na, gerai, bandau. Ačiū.

Tikrai noriu padėkoti BFK ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kad nebuvo skubos ir buvo ieškoma tokio geriausio, racionaliausio sprendimo šiuo metu. Ir atrodo, kad jis yra surastas. Mano vertinimu, šiuo įstatymo projektu yra išplečiama teritorija, nes gali, pavyzdžiui, ir Šiaulių miesto centre įsigyti jaunos šeimos būstą. Dėl to tam tikras intensyvumo sumažinimas yra reikalingas, kad nebūtų toks didelis, koks buvo prieš tai.

Šiuo pasiūlymu nuo 7,5 % turto vertės, kiek buvo siūlomas intensyvumas, siūloma padidinti iki 10 % visoms šeimoms, o toms, kurios turi du ir tris vaikus, atitinkamai dar po 2,5 %. Išeina 12,5 % su dviem vaikais ir 15 % su trimis vaikais. Taip būtų užtikrinama ir būsto, ir šeimos politika. Dėl to siūlome pritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Komiteto... Tiesa, ar yra 29 Seimo nariai? Ar bus? Tikriname. Jų yra net 80. Komiteto pozicija kokia?

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritarė šitam patobulintam pasiūlymui, jis yra persvarstytas, ir siūlo Seimui pritarti.

PIRMININKAS. Nematau, kad kas nors agituotų prieš. Gal bendru sutarimu pritariame? Pritariame bendru sutarimu. Tai tokiu atveju turbūt iniciatoriai sutiks, kad gegužės 10 dieną registruotas G. Burokienės pasiūlymas ir gegužės 13 dieną registruotas L. Kukuraičio pasiūlymas tampa nebeaktualūs. Jie jau išspręsti šituo priimtu pasiūlymu. Ar visgi jūs kažką dar norite siūlyti? Tai įjungsiu G. Burokienę.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš labai džiaugiuosi, kad pritaria nors L. Kukuraičio ir kolegų pasiūlymui – jisai yra geresnis, negu atnešė ministerija. Vis dėlto aš siūlau, žinodama apie butų problemą, žiūrėdama į jaunų šeimų problemą, į su demografiniais sunkumais susiduriančią mūsų Lietuvą, vis dėlto siūlau grįžti prie pirminio varianto ir būtent jaunoms šeimoms padidinti subsidiją būstui, kaip ir buvo iki šiol, – nuo 15 iki 30 %, ji yra auginančiam tris ir daugiau vaikų.

Tai tikrai, kolegos, manau, kad, na, Lietuva nuo to *nenubiednės*, bet galbūt išbristume iš demografinės duobės, į kurią mes vis intensyviau brendame. Dabartinė parama, kuri būtų lygi 13–15 tūkst., tikrai nepaskatins jaunų šeimų keltis ir ieškoti pragyvenimo, būstų regionuose.

PIRMININKAS. Tai netikrinsime, taupydami laiką, manykime dėl tų 29 Seimo narių... Pirminko pozicija dabar dėl šio pasiūlymo.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Matyt, svarbu atkreipti dėmesį, kad ką tik apsisprendėme jau dėl šito straipsnio redakcijos, kaip pasiūlė prieš tai teikę autoriai, ir komitetas pritaria iš dalies. Na, pagrindinis motyvas, kad ką tik apsispręsta dėl birželio 13 dieną registruoto Seimo narių L. Kukuraičio, A. Butkevičiaus ir kitų išdėstyto šios paramos diferencijavimo modelio. Tai siūlome laikytis jau nuspręsto varianto ir nebalsuoti.

PIRMININKAS. Tai dabar čia tokia šiek tiek kebli situacija, kadangi mes apsisprendėme dėl vieno pasiūlymo ir dėl jo yra tam tikri skaičiai. Jeigu staiga balsuotume ir apsispręstume dėl kito pasiūlymo, kur skaičiai truputį kitokie, na, būtų nebeaišku, kas galioja. Tai vis dėlto aš neteikiu balsuoti šio pasiūlymo, nes iš tikrųjų Seimas atsidurtų dviprasmiškoje situacijoje. Dabar Seimo narių L. Kukuraičio, A. Butkevičiaus ir kitų pasiūlymas dėl 5 dalies. Prašau pristatyti.

L. KUKURAITIS (DFVL). Taip, dėl kurio dabar?

PIRMININKAS. 7 straipsnio, keičiamo įstatymu, 5, 6 ir 7 dalis.

L. KUKURAITIS (DFVL). 7 straipsnio. Gerai, dėkui, tuoj. Čia bus teisė toms šeimoms, jeigu gimsta vaikai... (*Cypia mikrofonas*) Tas cypimas... Jeigu vaikai gimsta, tada galima gauti tą papildomą priedą (2,5 %), jeigu gimsta antras ar trečias vaikas. Tai šita nuostata galioja ir dabar esančiame įstatyme. Mes jai siūlome pritarti. Dėkui. Tai būtent tai ir pristaciau.

PIRMININKAS. Tai komiteto nuomonė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas bendru sutarimu pritaria.

PIRMININKAS. Galbūt, taupydami laiką, mes visi galime bendru sutarimu pritarti pasiūlymui? Nematau prieštaraujančių. Dabar, matyt, galėtume taip pat bendru sutarimu pritarti visam 3 straipsniui su tais dviem priimtais pasiūlymais? Pritariame bendru sutarimu. Dėl 4 straipsnio pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti.

Dėl 5 straipsnio yra Teisės departamento pastaba. Prašau pakomentuoti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Taip pat dėl sąvokų „metropolinis centras“ ir „žiedinės savivaldybės“, kaip ir ankstesnė Teisės departamento pastaba. Atsižvelgėme ir jai pritarėme bendru sutarimu. Įvedame ne sąvokas, o gyventojų skaičiaus kriterijų.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu galime pritarti 5 straipsniui su priimta Teisės departamento pastaba? Pritariame.

6 straipsnis. Čia yra susiję L. Kukuraičio, A. Butkevičiaus ir kitų pasiūlymai. Kadangi anksčiau pritarėme, automatiškai fiksuojame pritarimą ir šiam pasiūlymui. Bendru sutarimu pritariame 6 straipsniui su priimtu pasiūlymu.

Dėl 7 straipsnio taip pat yra minėtų autorių pasiūlymas. Jis susijęs. Fiksuojame, kad pritariame 7 straipsniui su šiuo priimtu pasiūlymu.

Dėl 8 straipsnio pastabų ir pasiūlymų nėra. Niekas nereikalauja atskirai balsuoti. Dėl 9 straipsnio taip pat pastabų nėra. Niekas nereikalauja balsuoti.

Dabar vėl grįžtame prie ankstesnio straipsnių numeravimo. Čia 8 straipsnis dėl įstatymo įsigaliojimo. Tai yra Teisės departamento... Čia jau nereikia svarstyti.

Taip pat yra dar viena gegužės 6 dienos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Atsižvelgiame į tą pastabą ir atitinkamai patiksliname redakciją dėl įsigaliojimo.

Dar yra Teisės departamento pasiūlymų, kurių svarstyti nereikia. Ir dar vienas M. Lingės pasiūlymas. Nebeminėsiu L. Kukuraičio ir A. Butkevičiaus susijusio pasiūlymo. Komitetas pritarė. Šis pasiūlymas yra integruotas į M. Lingės pasiūlymą. M. Lingė pristatys ir savo pasiūlymą, ir komiteto poziciją. Prašau.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pasiūlymas yra techninis. Atsižvelgiama į laiko aplinkybes. Jau esame nugyvenę daugiau, negu buvo nubrėžti įstatymo įsigaliojimo terminai. Siūloma pavėlinti tuos terminus, kad šitas įstatymas įsigaliotų jau pagal realius terminus.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu pritarti M. Lingės pasiūlymui? Pritariame. Pritariame ir visam straipsniui.

Dabar motyvai dėl viso projekto. T. Tomilinas – už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, pirmiausia padėka ministrės ir BFK komandoms, kurios sustojo, iš esmės persvarstė savo teiktą projektą ir atsižvelgė į opozicijos pasiūlymus. Mes dabartiniu galutiniu formatu grąžiname į įstatymą vieną iš svarbesnių mūsų socialinės politikos principų, tai taip pat yra ir demografinės politikos principas, tai yra bet kokios paramos intensyvumas didėja sulig šeimos gausėjimu, su didesniu vaikų skaičiumi. Taip yra kalbant apie vaiko pinigus, taip yra kalbant apie įvairias kompensacijas, taip turėtų būti ir skatinant šeimų kūrimąsi regionuose.

Deja, ši priemonė nebuvo tarp mėgstamiausių šios Vyriausybės priemonių. Jos dizainas, jos prigimtis kaip ir buvusios Vyriausybės iniciuota, tai yra regionams skirta finansinės paskatos įsikurti jaunoms šeimoms priemonė. Ji yra universali, tai yra gali pretenduoti ir turtingos šeimos, ir mažiau pajamų turinčios, bet principinis pokytis, kuris įvyko dabar diskutuojant, kai buvo apribota galimybė gauti šią paramą Vilniaus, Kauno rajone, yra geras. Iš principo nuo pat pradžių priemonė buvo orientuota į mažus miestelius, į Lietuvos regionus, tačiau pagrindinė problema vis dėlto lieka neišspręsta – mums nepakanka biudžeto lėšų, kad padėtume visoms besikuriančioms šeimoms regionuose. Tai yra turbūt viena iš nedaugelio konkrečių priemonių, kai jauna šeima, kuri nori kurtis Anykščiuose, Šilutėje, Skuode ar kur nors kitur, gali gauti realią pagalbą. Deja, tie sumažinti procentai nepadės jaunoms šeimoms apsispręsti įsikurti regione. Aš apeliuoju jau į būsimą valdžią, tikrai reikia surasti politinės valios ir šiai priemonei tiesiog duoti pinigų. Tada bus išspręstos visos eilų problemos ir Lietuvos visuomenė matys, kad valdžia tikrai nori žmonių regionuose.

PIRMININKAS. Laikas! Taip, prieš kalbės V. Giraitytė-Juškevičienė.

Toliau posėdžiui pirmininkaus A. Mazuronis.

PIRMININKAS (A. MAZURONIS, MSNG). Labai dėkui. Kadangi Vaidos nėra, tai dėl motyvų prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš gal ne tiek prieš, bet truputį skepticizmo dėl paties įstatymo. Jį iš tikrųjų reikėtų pervadinti – ne paskatos įsigyti pirmąjį būstą, bet regionų apgyvendinimo įstatymu, nes iš esmės pavadinimas yra neteisingas. Būsto įperkamumo problema yra didžiausia miestuose ir žiedinėse savivaldybėse, ne regionuose. Jeigu jūs norite regioninėje savivaldybėje nusipirkti vidutinį būstą, tai jums reikia ne septynių metinių atlyginimų, kaip Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje, bet turbūt trijų, o gal kartais net dviejų atlyginimų. Tai šitas įstatymo projektas yra gyventojų iškraustymo iš didmiesčių į regioninius miestus projektas.

Jeigu T. Tomilinas sako, kad trūksta pinigų, tai jų niekada nebus gana. Niekada nebus gana, nes nėra numatyta tikslo. Tai kokia čia problema? Man atrodo, Lietuvoje tarp miestų ir didmiesčių yra per daug išpūsta didžiausia problema. Mes nesame Latvija su vieninteliu centru Ryga, mes nesame Lenkija su Varšuva, kai Varšuvos BVP augimas absoliučiai lenkia visų kitų regioninių miestų augimą. Mes nesame Prancūzija su Paryžiumi, mes nesame Vengrija su Budapeštu, mes turime nuo okupacinių sovietmečio laikų suformuotą dešimties pramoninių centrų struktūrą, kuri veikia, mes turime regioninius universitetus, kolegijas, regionines ligonines, nors jas peikiame. Man atrodo, šitas įstatymų patobulinimas užlopo kai kurias spragas, bet iš principo jis nieko nesprendžia. Mes neturime galutinio tikslo, tai yra kiek čia gyventojų norime iškraustyti iš didmiesčių. Mes nesprendžiame ir gyventojų būsto įperkamumo problemos, nes didžiausia jaunų šeimų problema yra būtent Vilniaus mieste, Vilniaus miesto priemiesčiuose, kur ypač biudžetiniame sektoriuje dirbančios šeimos negali įpirkti būsto. Šis įstatymas dar labiau nesprendžia šios problemos, nes apriboja žiedinių savivaldybių veiklas ir nustato lubas.

PIRMININKAS. Laikas!

S. GENTVILAS (LSF). Aš manau, kad vis dar įstatymas neišsprendžia kertinės problemos – būsto prieinamumo.

PIRMININKAS. Laikas! Motyvai už – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Negaliu atsistebėti valdančiaisiais, kai žydams padovanota 40 mln., tai jokių problemų, su vėjeliu nubalsavote ir padovanojote, o kai reikia jaunoms šeimoms duoti pinigų, tai sakote, kad nėra pinigų. Tai kaip čia dabar suprasti? Jeigu jūs norėjote jaunų šeimų ratą plėsti, kad daugiau jaunų šeimų gautų tą paramą, tai reikėjo žydams neduoti 40 mln., o jaunoms šeimoms duoti, ir jokių problemų nebūtų. Baikite veidmainiauti ir aiškinti, kad jaunoms šeimoms nėra pinigų. Netaškykite į kairę, į dešinę stadionui, visokioms nesąmonėms ir turėsite pinigų, ir galėsite ir miestiečiams, ir kam tik norite duoti. Kodėl per ketverius metus to nepadarėte? Galėjote daryti! Tikrai reikia palaikyti tokį įstatymą. Kuo daugiau jaunų šeimų įsikurs, tuo bus geriau.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Palaikyti įstatymą taip pat skatina A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šios įstatymo pataisos iš vargo, nes politikai mėgsta ne tik prieš rinkimus, bet apskritai mylėti rinkėjus ir teikti įstatymus, ku-

riems po to neužtenka pinigų. Čia yra tipiškas pavyzdys, kai idėja labai gera, bet po to visada pritrūksta pinigų.

Dabar kodėl reikėjo riboti ir plotą, ir sumas, ir visus kitus dalykus? Jeigu jūs pažiūrėsite, kaip buvo išnaudoti pirmieji pinigai, daugiausia nusėdo kelyje nuo Klaipėdos iki Palangos, iš dešinės ir iš kairės, po to Kauno rajone, šiek tiek aplink Vilnių, bet idėja buvo šiek tiek kitokia.

Aš manau, kad mūsų problema Lietuvoje, kad mes normaliai nevystome municipalinio būsto, kurį žmogus galėtų nuomoti. Reikia pakeisti vietą – važiuoji į kitą vietą. Mes norime visus padaryti savininkais, ir tada iškyla daug daugiau problemų. Europoje taip nėra. Vystykime municipalinį būstą.

Šitoms pataisoms reikia pritarti vien dėl to, kad eilėje yra tūkstantis. Visokių pažadų prižadėjome ir jau susidarė. Dabar darysime antrą eilę. Čia yra noras mylėti rinkėjus neturint tam resursų.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Motyvai už – J. Varžgalys. Replikos po balsavimo.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, liberalai vis gina didmiesčius, visą laiką – čia nieko nuostabaus, bet kas suvažiuoja į didmiesčius? Į didmiesčius suvažiuoja regionų jaunimas, ten baigę mokslus. Tas jaunimas turi teisę važiuoti atgal ir įsigyti būstus lengvatiniu būdu. Taigi nekalbėkime to, kad čia turi būti tik didmiesčiuose.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Ne kalbėkime, o balsuokime. Kas už įstatymo projektą priėmimo stadijoje, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai: už – 100, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3368(3) priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš labai kviesčiau Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakciją įvertinti savo frakcijos nario pasisakymus kai kurių tautinių bendrijų atžvilgiu, nes tai yra tragedija, ir atsiriboti nuo bet kokių tokių pasakymų.

PIRMININKAS. Ministrė Pirmininkė. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Pritardama tam, ką sakė ką tik Simonas, aš tiesiog žiūriu į kolegas, kurie pasisakydami ugningai kalbėjo apie tai, kad kaip čia, na, jeigu trūksta pinigų, tai reikia tiesiog duoti pinigų, ir viskas. Mieli kolegos, aš labai gerai atsimenu, kai jūs šitą įstatymą atnešėte į Seimą anoje kadencijoje ir kiek jūs tada sakėte, kad šitam įstatymui įgyvendinti reikės pinigų – 2,5 mln., o tada, kai reikės daugiau, tai ten, atrodo, 8. Aš galiu patikrinti stenogramą. Taip, jūs puikiai matote, kad: a) pirmiausia žmonės, kurie yra racionalūs, tą įstatymą išnaudojo ne taip, kaip jūs sumanėte, nes jie tiesiog pasirinko sau patogesnes lokacijas ir paprašė valstybės kompensuoti ne regionuose, o visai arčiau didžiųjų miestų; b) jūs patys labai smarkiai apsišovėte vertindami, koks bus lėšų poreikis. Man atrodo, už tai irgi reikia šiek tiek prisiimti atsakomybės.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Konstatuojame, kad dar du žmonės stovi prie šoninių mikrofonų, ir baigiame šnekėtojų sąrašą. L. Kukuraitis. Ne, pirmas T. Tomilinas. Prašom.

T. TOMILINAS (DFVL). Aš norėjau replikuoti gerbiamam ministrui, kad jis pažiūrėtų, koks atlyginimų skirtumas tarp regionų ir Vilniaus – apie 40 %. Taip, reikia padėti tiems, kam yra sunkiausia. Jeigu atsiras galimybių padėti visiems, – tvarka, padėkite visiems. Bet aš manau, kad tuo užsiims jau kita Vyriausybė. Jeigu turės strateginį matymą dėl būsto prieinamumo... Jau dabar žiūriu į gerbiamus kolegas iš kairės, kad tikrai ruoškitės, reikės labai daug padirbėti, kad ta programa galėtų būti platesnė ir apimti miestus, dabar jinai apima regionus. Taip ji buvo sumanyta. Jeigu mes nepataikėme vienu kitu milijonu prognozuodami, tai niekas ir karo neprognozavo, ir kad žolė yra žalia, irgi neprognozavo. Žinote...

PIRMININKAS. Tomai, trumpinkite pasisakymą, nes stipriai vėluojame pagal darbotvarkę.

T. TOMILINAS (DFVL). ...tikrai skaičiai keičiasi per metus, bet faktas, kad šita programa reikalinga ir ji veikia. Šiandien balsavimas tai patvirtino.

PIRMININKAS. Dėkui. L. Kukuraitis glaustai pasisakys per šoninį mikrofoną.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkui, posėdžio pirmininke. Aš tik premjerei atsakysiu, ką su šiuo įstatymu mes pakeitėme. Iš esmės biudžeto poreikio mes nesumažinome – galės *apliukuoti* visos

šeimos. Tik tiek, kad mes sukūrėme tokį dalyką, kad kiek yra pinigų, tiek šeimos gaus. Gali nutikti taip, kad bus, kaip gruodžio 31 dieną Vilniaus mieste į darželius registruojamės, kad gautume vietą, tai panašiai dėl paramos būstui – kas pirmesnis, tas gudresnis. Ar čia sutvarkėme biudžeto poreikį, subalansavome programą? Tai ne, tą turime suprasti. Bet šeimas įtraukėme į tam tikras lenktynes.

PIRMININKAS. Labai dėkui, kolegos. Dar padiskutavome apie jau priimtą įstatymą.

15.42 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 12, 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3369(2) (priėmimas)

Kitas yra darbotvarkės 2-2.2 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3369(2). Yra viena pataisa. Į tribūną kviečiame Socialinių reikalų ir darbo komiteto pranešėją J. Varkalį. Priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 2 ir 3 straipsnių taip pat pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime, labai dėkui. Pritarta.

Dėl 4 straipsnio yra gautas Seimo narės P. Kuzmickienės pasiūlymas, jį turbūt pristatys P. Kuzmickienė. Tada apsispręsimė, ar yra 29 Seimo nariai, kurie remia šį pasiūlymą.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mielieji kolegos, siūlymo esmė labai paprasta – pavėlinti datą.

PIRMININKAS. Pavėlinti datą. Ar yra 29 Seimo nariai, kurie remia šį pasiūlymą? Yra, matau, yra. Viskas gerai. Gerbiamas Jonai, komitetas pritarė, kaip suprantu, taip?

J. VARKALYS (LSF). Taip. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų dėl pasiūlymo nenori kalbėti niekas. Gal bendru sutarimu galime pritarti P. Kuzmickienės pasiūlymui, kuriam komitetas pritarė? Galime? Galime. Labai dėkui, pritarta. Tada 4 straipsniui kartu su P. Kuzmickienės pasiūlymu, kuriam ką tik pritarėme, galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame, kas pritariate įstatymui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai, visi 104 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3369(2) priimtas. (*Gongas*)

15.47 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3807(2). Į tribūną kviečiame R. Petrauskienę. Ne? Ai, nereikia. Atsiprašau.

Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas vieno straipsnio. Pataisų, pasiūlymų negauta, galime tam straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Dėl viso nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai, visi 103 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3807(2) priimtas. (*Gongas*)

15.48 val.

Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 5 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3795(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.1 klausimas – Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3795(2). Įstatymo projektas iš dviejų straipsnių. Nė dėl vieno iš jų nei pataisų, nei pasiūlymų nėra gauta. Ar galime pritarti 1 ir 2 straipsniams bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto priėmimo stadijoje nenori kalbėti niekas. Balsuojame, kas pritariate įstatymo projektui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 103 Seimo nariai, visi 103 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3795(2) priimtas. (*Gongas*)

15.49 val.

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2341 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3796(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-4.2 klausimas – Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3796(2). Įstatymo projektas vieno straipsnio. Pataisų, pasiūlymų negauta. Galime bendru sutarimu pritarti? Galime. Pritarta. Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 105 Seimo nariai, visi 105 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3796(2) priimtas. (*Gongas*)

15.49 val.

Biudžetinių įstaigų įstatymo Nr. I-1113 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2241 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Biudžetinių įstaigų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3581(2). Priėmimas. Įstatymo projektas iš dviejų straipsnių. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Galime pritarti Teisės departamento pastabai? Pritarta bendru sutarimu. Ir visam 2 straipsniui galime pritarti kartu su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto – K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Noriu padėkoti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui už priimtą sprendimą. Iš tikrųjų panaikintos diskriminacinės nuostatos ir biudžetinių įstaigų vadovai galės tęsti savo pareigas. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame dėl darbotvarkės 2-5 klausimo – įstatymo projekto Nr. XIVP-3581(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 95, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 9. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3581(2) priimtas. (*Gongas*)

15.51 val.

Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 16, 31, 39, 69, 73, 75 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 57¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3731(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6.1 klausimas – Elektros energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3731(2). Dėl 1, 2 ir 3 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu pirmiems trims straipsniam? Labai dėkui. Dėl 4 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Galime pritarti Teisės departamento pastabai bendru sutarimu? Galime. 4 straipsniui kartu su Teisės departamento pastaba galime pritarti? Galime. Pritarta.

Dėl 5 straipsnio taip pat yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento dvi pastabos, abiem jų pagrindinis komitetas pritarė. Ar galime abiem Teisės departamento pataisoms bendru sutarimu pritarti? Galime. Labai dėkui. Pritarta. Ir visam 5 straipsniui kartu su ką tik pritartomis dviem Teisės departamento pastabomis, kurioms pagrindinis komitetas pritarė, galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ačiū. Dėl 6, 7 ir 8 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Dėkui.

Dėl viso įstatymo projekto dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate – kaip nors kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 99, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3731(2) priimtas. (*Gongas*)

15.53 val.

Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 6, 8, 19, 19¹, 22, 24¹ ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3732(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6.2 klausimas – Energetikos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3732(2). Priėmimo stadija. Dėl 1, 2 ir 3 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Dėl 4 straipsnio yra Seimo narių R. Vaitkaus bei K. Starkevičiaus pasiūlymas. Atsiima? Ne, neatsiima. Tai į tribūną kviečiame pagrindinio komiteto pranešėją A. Kupčinską. Ir pristatys pasiūlymą kas? R. Vaitkus. Prašau.

R. VAITKUS (*LSF*). Dėkui, posėdžio pirmininke. Kiek žinau, yra pritarta iš dalies. Tai mane tenkina.

PIRMININKAS. Tenkina tokia formuluotė. Reikia 29 Seimo narių. Yra 29, matau, viskas gerai. Tai tenkina. Pritarimas yra. Ar bendru sutarimu galime pritarti komiteto formuluotei pritarti iš dalies? Galime. Labai dėkui. Tai 4 straipsniui... Bet pataisa dėl 4 straipsnio?.. Tai 4 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Naujas 5 straipsnis atsiranda su Seimo narių pasiūlymu, taip, kuriam ką tik pagrindinis komitetas pritarė iš dalies, ir pritariame. Galime pritarti bendru sutarimu 5 straipsniui su Seimo narių pasiūlymu, kuriam pritarėme iš dalies. Galime? Labai dėkui.

Dėl 6 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru susitarimu? Galime. Labai dėkui. Dėl 7 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Konstatuojame tai. Ar galime 7 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui. Pritarta.

Dėl 8, 9, 10, 11 straipsnių pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 12 straipsnio yra Seimo narių pataisa, dėl kurios jau apsisprendėme. Pataisa yra susijusi su prieš tai buvusiu, tai balsuoti neturime. Dar yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba dėl to paties 12 straipsnio, pastabai komitetas irgi pritarė. Bendru sutarimu jau pritarėme ir Seimo narių, ir Teisės departamento, nereikia pritarti. Konstatuojame. 12 straipsniui bendru sutarimu galime pritarti su minėtomis pataisomis ir pasiūlymais? Galime? Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 102 Seimo nariai: už – 97, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 5. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3732(2) priimtas. (*Gongas*)

Jau esame išlipę iš balsavimo intervalo, tai, pasinaudodamas pirmininko teise, pratęsiu balsavimo intervalą tol, kol bus visi priėmimai ir svarstymai su pataisomis. Aš turiu tokią teisę. Galite skųsti Etikos ir procedūrų komisijai.

15.56 val.

Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3733(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-6.3 klausimas – Gamtinių dujų įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3733(2). Priėmimas. Įstatymas yra iš vieno straipsnio, dėl jo yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Konstatuojame. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu kartu su Teisės departamento pastaba? Galime, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritariate 2-6.3 klausimui – įstatymo projektui Nr. XIVP-3733(2), balsuojate už.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 97, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 4. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3733(2) priimtas. (*Gongas*)

15.57 val.

Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2350 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – Saugomų teritorijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3769(2). Priėmimas. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 ir 2 straipsnių pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta.

Dėl 3 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas nepritarė. Ar galime pritarti pagrindinio komiteto pozicijai nepritarti Teisės departamento pastabai bendru sutarimu? Galime, pritarta. 3 straipsnis kartu... be Teisės departamento pastabos, nes jai nepritarė komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui.

Dėl 4 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Pritariame bendru sutarimu.

Dėl viso įstatymo projekto nenori kalbėti niekas. Balsuojame, kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIVP-3769(2).

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 96, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 3. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3769(2) priimtas. (*Gongas*)

15.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl valstybės garantijų suteikimo Šiaurės investicijų bankui ir Europos investicijų bankui“ projektas Nr. XIVP-3800(2). Priėmimas. Nutarimo

projektas iš trijų straipsnių. Nė dėl vieno iš jų nei pataisų, nei pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu visiems trimis straipsniais? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso nutarimo projekto už nenori kalbėti niekas. Prieš pasisako V. Valkiūnas.

V. VALKIŪNAS (MSNG). Ačiū A. Mazuroniui už suteiktą galimybę išreikšti savo nuomonę, nes iškilus naujoms aplinkybėms negalime taip lengvai švaistyti garantijų. Tuo labiau kad čia muštės, kiek ten tų milijonų eurų vaikams, motinoms, o čia 100 mln. elektriniams traukiniams, kurių nėra būtinybės taip greitai pirkti. Čia galima įtarti, kad gali būti korupcija, nes labai skubame, nelaukiame, kol ateis nauja valdžia.

Antra – elektrinių traukinių įsigijimas, kokius procentus bankui mokėsime ir kokie traukiniai, nes dėl „Škodos“, dėl čekų elektrinių traukinių, labai didelę problemą šią žiemą turėjo latviai. Jie sustojo užkampiuose ir nebevažiavo. Todėl reikia viską patikrinti, nes ir to „LTG Link“, kuris dabar yra AB, kaip ir „Ignitis“, matyti kompetencijų trūkumas, nes ir dabar jie neprogramuoja, kad gali būti minus 40, nes jau čia atseit bus šilta, šilta. Jeigu minus 40, tai irgi aparatūra sustos.

Todėl kviečiu palaukti ir nepalaikyti šio prašymo, kad suteiktume garantijas Šiaurės investicijų bankui, nes neaiškios aplinkybės ir negalima įtartiniams projektams... Mes, Seimo nariai, turime būti atsakingi.

PIRMININKAS. Stulbinamas pasisakymas prieš, po jo atsirado norinčių pasisakyti už. A. Bagdonas.

A. BAGDONAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Visgi norėčiau sureaguoti. Gerbiamas Valdemarai, mes investuojame ne tik savo, bet ir Europos Sąjungos lėšas į „Rail Baltica“. Ją planuojama baigti, bent dalį, 2028 metais. Jeigu mes dabar neužsakysime traukinių (mes jau vėluojame juos užsisakyti), tai mes turėsime bėgius, bet neturėsime traukinių ir galėsime važiuoti autobusais ir automobiliais. Aš tikrai kviečiu palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame. Kas priartiate nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 101 Seimo narys: už – 97, prieš – 1, susilaikė 3. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3800(2) priimtas. (*Gongas*)

Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną – Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Čia replika po balsavimo. Aš kreipiuosi į visus tuos, kas rašo pasisakymų tekstus Seimo nariams. Būkite geri, sudėkite skyrybos ženklus, nes, garbės žodis, galimai neįmanoma nieko suprasti.

PIRMININKAS. Labai dėkui.

16.01 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 62 ir 77 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3802(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3802(2). Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Nereikia pritarimo, konstatuojame tai.

Taip pat dėl 2 straipsnio yra gautas Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Ieva, prašom pristatyti. Nėra Ievos. Gal komiteto pranešėja trumpai pristatytų pasiūlymo esmę?

D. ASANAVIČIŪTĖ (TS-LKDF). Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė siūlo tikslinti įstatymo nuostatas, kad paskatinimas ir geresnių sąlygų studijuoti sudarymas galėtų būti tik atliekant savanorišką nenuolatinę karo tarnybą. Jinai siūlo išbraukti iš projekto 77 straipsnio 1^a dalies 2 punkto nuostatą, kad į praktinės veiklos patirties trukmę įskaitomas darbas pagal darbo sutartį, savanoriška veikla pagal savanoriškos veiklos sutartį, ir išbraukia „nuolatinę privalomąją pradinę ka-

ro tarnybą, profesinę karo tarnybą atliekantys asmenys“, o palieka tik savanorišką nenuolatinę karo tarnybą ar savanoriškos veiklos sutartį turinčius jaunuolius. Dėl to komitetas siūlo nepritariti. Už pasisakė 7, prieš – 2.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Reikia 29 Seimo narių, kurie remtų šitą pasiūlymą, kad galėtume svarstyti. Ar yra tiek remiančių? Rankų nematau, niekas neremia. Tada ir negalime svarstyti šito pasiūlymo. Toliau kiti levos pateikti pasiūlymai dėl kitų straipsnių yra susiję ir dėl jų balsuoti, kaip suprantu, nebereikės.

D. ASANAČIČIŪTĖ (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Dėl 2 straipsnio daugiau pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu be I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymo, bet su Teisės departamento pasiūlymu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 3 straipsnio taip pat yra gauti Seimo kanceliarijos Teisės departamento du pasiūlymai. Vienam iš jų komitetas pritarė, kitam pritarė iš dalies. Taip pat I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas, dėl ko jau apsisprendėme. Ar galime pritarti 3 straipsniui bendru sutarimu kartu su dviem Teisės departamento pastabomis? Vienai iš jų pritarta, kitai pritarta iš dalies. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 4 straipsnio taip pat yra gauti du Teisės departamento pasiūlymai, abiem komitetas pritarė. Ir I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas, dėl kurio jau apsisprendėme, komitetas nepritarė. Ar galime 4 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Atsiprašau, yra keturi Teisės departamento pasiūlymai dėl 4 straipsnio. Ar galime pritarti? Trys, ne keturi, supainiojome. Trys pasiūlymai. Galime pritarti bendru sutarimu su trimis Teisės departamento pasiūlymais? Be levos pasiūlymo, dėl kurio jau apsisprendėme. Galime? Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIVP-3802(2), balsuojate už.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 92, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 2. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3802(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.06 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 67 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Mokslo ir studijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3914(2). Priėmimas pastraipsniui. Įstatymo projektas iš vieno straipsnio, dėl jo yra gauta Teisės departamento pataisa, jai pagrindinis komitetas pritarė. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Galime? Labai dėkui, pritarta. Dėl viso įstatymo projekto, už įstatymo projektą – E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, trumpai. Iš tikrųjų gerai, kad atsiranda galimybė universitetų statutuose numatyti tai, kad ateinantis dirbti rektorius atsiveda savo komandą. Jisai gali atsivesti ją terminuotai, savo darbo laikotarpio kadencijai. O kiti atėję gauna terminuotą sutartį penkeriems metams. Tai siūlau pritarti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Taip pat už – V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Svarbiausia yra, kad tikrai rektorius ateina ir atsiveda komandą, ir tai yra suderinta su rektoriais. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kaip nors kitaip.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai, visi 92 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3914(2)) priimtas. (*Gongas*)

16.07 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 5, 14, 21, 29, 30, 34 ir 36 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 45¹ straipsniu įstatymo Nr. XIII-3268 3 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3842(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3842(2). Dėl 1 straipsnio yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pora pastabų. Vienai iš jų komitetas nepritarė, vienai pritarė. Ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Su Teisės departamento viena pastaba, kuriai pritarė, kitai nepritarė. Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Bendru sutarimu galime pritarti? Galime. Pritarta.

Dėl viso įstatymo projekto niekas nenori kalbėti. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui Nr. XIVP-3842(2), balsuojate už, kas nepritariate, nebalsuojate už.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 91 Seimo narys, visi 91 balsavo už. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3842) priimtas. (Gongas)

16.08 val.

Švietimo įstatymo Nr. I-1489 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3419(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Švietimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3419(2). Priėmimas pastraipsniui. Yra Seimo narių T. V. Raskevičiaus ir I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymas, jam komitetas nepritarė. Kas pristatys pasiūlymą? Tomas? Toms, prašom.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Taip, kolegos, reikėtų galbūt pradėti nuo to, kad nuo šių metų rugsėjo 1 dienos Lietuvoje turėjo įsigaliooti įtraukiojo ugdymo reforma, tai yra visus specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius vaikus turėjome priimti į bet kurią mokyklą. Jiems ten turėjo būti sudarytos tinkamos sąlygos ugdytis. Istorijos pabaiga.

Tačiau mokyklos, didžioji dalis Lietuvos mokyklų, vis dar nėra pasirengusios priimti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų. Tikrai labai gaila, kad ministerija ir Seimo narių grupė susigraibė tą daryti dabar, o ne tada, kai buvo aišku tą daryti.

Įstatymo projekto 29 straipsniu yra kuriamas algoritmas, kokioms aplinkybėms esant specialiųjų ugdymosi poreikių turintys vaikai bus siunčiami į kitas ugdymo įstaigas. Įstatyme yra įvedama sąvoka „tinkamas sąlygų pritaikymas ugdytis“. Tai yra nauja sąvoka, įstatyme dar niekaip neaprašyta. Tuo atveju, jeigu nėra galimybės sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam vaikui tinkamų sąlygų ugdytis, kyla neproporcinga, nepagrįsta našta, pagal įstatymo projektą toks vaikas yra siunčiamas į kitą ugdymo įstaigą.

Man ir kitiems šią pataisą inicijuojantiems Seimo nariams yra labai svarbu, kad tinkamų sąlygų ugdytis pritaikymas nebūtų tik algoritmas siųsti vaikus į kitas mokyklas, bet ir taptų atitinkama priemone pasukti visą švietimo sistemą įtraukiojo ugdymosi linkme. Todėl mes siūlome papildyti įstatymo 14 straipsnį, kuris reguliuoja ugdymo ir švietimo pagalbą vaikams, įpareigoja Pedagoginę psichologinę tarnybą teikti rekomendacijas dėl tinkamų sąlygų ugdytis pritaikymo, taip sudarant sąlygas, kad mokykla, kuri šiandien negali priimti vaiko su specialiais poreikiais, turėtų tą poreikį užfiksuoti ir ilgoje perspektyvoje prisitaikytų. Todėl, siekiant nestabdyti įtraukiojo ugdymo reformos Lietuvoje, prašau palaikyti šią teikiamą įstatymo pataisą ir taip užtikrinti įtraukiojo ugdymo tęstinumą Lietuvoje.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Reikia 29 Seimo narių, kurie remtų šį pasiūlymą. Ar yra tiek? Kažkiek rankų kyla. Pabalsuokime, kad nekiltų ginčo. Kas pritariate šiam pasiūlymui, palaikote jį, tie balsuojate už, kas nepalaikote, balsuojate kažkaip kitaip arba išvis nebalsuojate, arba vandens nueinate atsigerti.

Už balsavo 34 Seimo nariai. Svarstome.

Gerbiama Jurgita, komiteto pranešėja, gal komiteto opoziciją iš tribūnos pristatytumėte? Ne-kviečiau, nes nebuvo aišku, ar bus 29 Seimo nariai. Komiteto pozicija dėl šito pasiūlymo.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Mieli kolegos, tikrai čia mes visi kalbame apie labai svarbius da-lykus. Turbūt čia nieko nėra, nė vieno nėra iš mūsų prieš, kad mokyklos turi būti visos atviros įvairių poreikių turintiems vaikams. Tačiau šis siūlomas pakeitimas apima tikrai neproporcingos naštos atvejus, tai yra tuos, kurie yra, kurie turėtų būti reti ir išskirtiniai tuomet, kai arčiausiai na-mų esanti mokykla dėl neproporcingos naštos negali užtikrinti mokiniui tinkamų sąlygų pritaikymo, kas apima ir infrastruktūrą, ir veiklos pertvarkymą, ir reikalingos pagalbos teikimą. Tai neproporcinga našta turi būti nustatoma ministro nustatyta tvarka. Vadinasi, savivaldybėje tais retais atvejais turi būti suformuota komisija, į kurią įeis ir PPT, ir ta komisija turi nuspręsti, o kaipgi, rekomendavus Pedagoginei psichologinei tarnybai, turėtų būti vis dėlto pritaikyta ta kon-kreti mokykla. Tai yra kaip turėtų būti parengta infrastruktūra ar kiti dalykai, kurie yra svarbūs konkrečiam vaikui konkrečioje mokykloje. Todėl taip, kaip siūlo Seimo nariai ir gerbiamas T. V. Ra-skevičius, tai jisai siūlo keisti Pedagoginės psichologinės tarnybos funkcijas ir praplėsti jas, kad Pedagoginė psichologinė tarnyba taip pat teiktų ir rekomendacijas dėl pritaikymo arba dėl konk-rečios mokyklos pritaikymo tuo atveju, jeigu yra neproporcinga našta. Tai mes šiuo atveju siūlo-me to nekeisti ir siūlome pasilikti prie šiandienos PPT funkcijų. Jos yra labai aiškiai išrašytos ir yra gana plačios, jose kalbama apie ugdymą ir apie konkretų vaiką, kokios jam yra reikalingos ugdymo sąlygos.

Taigi komitetas siūlo nepritarti gerbiamų Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės ir gerbia-mo T. V. Raskevičiaus pasiūlymams, nes manome, kad kalbama tik apie išskirtinius atvejus, kuomet yra neproporcinga našta. Taigi keisti PPT funkcijas ir visus atvejus nagrinėti, po to įveliant Pedagoginę psichologinę tarnybą, tikrai nėra reikalo. Jinai turi dalyvauti komisijoje ir kiekviena mokykla, tai yra savininkas, turi nuspręsti, kaip pritaikyti, nes dažnu atveju kalbame ir apie inf-rastruktūrinius pakeitimus.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už pasiūlymą pasisako A. Žukauskas.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Gerbiami Seimo nariai, iš tikrųjų čia kyla tokia dilema, kas turi nuspręs-ti pirma, kas turi įgyvendinti. Mano galva, jeigu nėra rekomendacijų dėl konkretaus vaiko kon-krečioje mokykloje, tai nelabai aišku, kuo vadovausis savivaldybė, kaip savininkas, ar pati mo-kykla. Taigi, dar giliau žvelkime į šitą klausimą, mes turime apsispręsti, kam mes suteikiame pir-menybę įtraukiojo ugdymo srityje, ar vaikui su tam tikrais poreikiais, kuriuos nustato PPT, ar savivaldybei ir mokyklos vadovybei, kuriems gali būt sunku ir kurie gali, na, visaip bandyti nu-siųsti tą vaiką į kitą mokyklą, užuot bandę pritaikyti tą mokyklą vaiko poreikiams, kaip to reika-lauja Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencija. Aš kviečiu vis dėlto pasirinkti pirma vaiko in-teresus, o po to tikrai savivaldybės ir mokyklos interesus. Vaiko interesams vyraujant reikėtų pri-imti šitą pataisą. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pataisą pasisako V. Targamadžė. Tuoj, tuoj, prašau.

V. TARGAMADŽĖ (DFVL). Ačiū. Visų pirma, ministro nustatyta tvarka bus, ten įeis ir PPT. Nepamirškime, kad čia yra atskiri atvejai. Dabar gerai įsiklausykite: vaiko niekas nenuskriaudžia. Ugdymo paskirtyje PPT parašo įvairius niuansus ir įvairias... sąlygų jie negali įvertinti, nes turi važiuoti į mokyklą, ir jiems pagal paskirtį nepriklauso. Tai būtų būtent nepakeliama našta PPT. Taigi čia, na, iš tikrųjų visai ne taip yra, kaip dabar bandoma teigti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl pasiūlymo. Balsuojame. Kas pritariate T. V. Raskevičiaus ir I. Kačinskaitės-Urbonienės pasiūlymui?

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 38, prieš – 3, susilaikė 42. Pasiūlymui nepritarta, todėl straips-nių numeravimas lieka, koks buvęs. Dėl 1 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pri-tarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra gauta Seimo kanceliari-jos Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė iš dalies. Galime 2 straipsniui pritarti ben-dru sutarimu su komiteto pritarimu iš dalies? Galime. Labai dėkui, pritarta. Dėl 3 straipsnio taip pat Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Galime 3 straipsniui pritarti bendru suta-rimu kartu su Teisės departamento pastaba, kuriai komitetas pritarė? Labai dėkui, pritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto. Už – E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų reikia pasidžiaugti, kad, na, Lietuvoje gana sėkmingai vyksta vaikų su specialiaisiais poreikiais integracija. Aišku, turbūt tas procesas nėra toks baigtinis ir toks paprastas, kad sumanei ir gali viską įgyvendinti. Kai kurios šalys daug metų įgyvendina ir džiaugiasi savo pasiekimais, bet jų pasiekimai kai kada būna netgi prastesni negu Lietuvos pasiekimai. Tai iš tiesų turbūt pagrindinis dalykas, kad vis dėlto yra įvairių interesų. Dažnai tėvų interesai būna turbūt parinkti arčiau mokyklą savo vaikui, bet taip būna, kad iš tikrųjų ne visada atitinka vaikų, kuriems reikalingi specialistai, interesus, ypač kalbant apie vaikus su dideliais ir labai dideliais ugdymo, specialiaisiais ugdymosi poreikiais, iš tikrųjų jiems reikalingi specialistai. Deja, taip yra, kad ne visose mokyklose tų specialistų yra. Iš tiesų, na, galbūt ateis tas laikas, kai kiekviena mokykla galės turėti po kelis psichologus arba po kelis specialistus, kurie dirbs su įvairių rūšių specialiųjų poreikių turinčiais vaikais. Šiuo atveju tikrai tikslas yra siektinas. Manau, na, idealiai turbūt niekas neįgyvendina pasaulyje, bet, kiek įmanoma, bus įgyvendinta ir Lietuvoje.

Tačiau vėlgi turime numatyti tą visą struktūrą mūsų. Kaip veikia savivalda? Savivalda taip pat turi limituotą lėšų kiekį šiuo atveju, čia ir kalbame mes apie neproporcingą našą. Na, iš tikrųjų ar būtina visose mokyklose visų rūšių specialiųjų poreikių specialistų sukaupti? Galbūt kai kada verta pasiūlyti, ypač toms mokykloms, kurioms sekasi dirbti su specialiaisiais poreikiais, arba taip pat, tarkime, viename nedideliame mieste, kur atstumas po porą kilometrų... Na, kai kada susiduria savivaldybės, tarkime, kad galbūt su judėjimo sutrikimais ir nėra liftų, tai iš tikrųjų pavežti vaiką iki tos vietos, kur yra geros paslaugos, kur kas geriau, negu kankinti, tai yra ne suteikti visų paslaugų toje mokykloje, kuri arčiau. Siūlau pritarti tam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš įstatymo projektą pasisako M. Ošmianskienė.

M. OŠMIANSKIENĖ (*LF*). Žinokite, pikta ir liūdna, kad šiais dirbtinio intelekto, kvantinių kompiuterių ir dronų laikais mes vėl ir vėl turime grįžti prie diskusijų apie įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą arba neįgyvendinimą, apie mūsų išipareigojimus tarptautiniams susitarimams. Pati įtrauktis nėra tikslas, kuris gali būti pasiektas iki galo, – tai yra nuolatinis siekis ir jokia mokykla niekada 100 % nebus pasirengusi įtraukiajam ugdymui. Kiekvienas vaikas yra unikalus ir jo poreikiai yra unikalūs. Apie tai ir turėtų suktis diskusija ir visa kalba. Tai yra įtraukties esmė.

Valstybės pareiga yra užtikrinti pagalbą mokyklai pasirengti, o mokykla, dar pavasarį sužinojusi apie vaikus, kurie planuoja į ją ateiti, turi rengtis tam priėmimui. Tam yra įtraukties centras ir regioniniai centrai, kurie individualiais atvejais taip pat suteiks metodinę pagalbą ir atvyks į vietą, jeigu reikia. O sudarydami mokykloms galimybę dėl „nepasirengimo“, išteklių ar kartais nenoro nepriimti didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mes ne tik diskriminuojame šiuos vaikus, bet ir apsunkiname, savotiškai baudžiame mokyklas, kurios deda pastangas, kad būtų įtraukios, nes didžioji specialiųjų poreikių turinčių mokinių dalis atiteks būtent joms.

Tai, kas yra siūloma šiuo projektu, paneigia įtraukųjį ugdymą, leidžia vėl ir vėl nusisukti nuo vaiko, nusimesti atsakomybę. Tai yra diskusija apie vaikų rūšiavimą. Nepalaikau siūlomo įstatymo pakeitimų. Tai būtų kelias atgal, kelias, kuris veda link diskriminacijos, ribotų pasirinkimų ir daugybės šiandien ir taip egzistuojančių socialinių problemų, susijusių būtent su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir žmonių prastu švietimu. Labai raginu nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. Už įstatymo projektą pasisako V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*DFVL*). Ačiū. Visų pirma, čia dar kartą pabrėžiu, kad tai yra atskiri atvejai. Pavyzdžiui, reikalinga vaikui medicininė pagalba. Negali ta mokykla įsteigti. Bus ministro nustatyta tvarka. Taigi dar kartą: atskiri atvejai ir vaikas turi teisę gauti tas paslaugas, kurios yra reikalingos. Todėl aš prašau palaikyti projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Balsuoti prieš siūlo J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Mili kolegos, iš tiesų šiandien yra liūdna diena. Liūdna diena man, kaip politikui, ir liūdna diena man, kaip žmogui, kuris inicijavo įtraukiojo švietimo pataisas dar 2019 metais. Aš norėčiau pasakyti, kodėl. Todėl, kad 2020 metais, kai mes susitarėme čia, Seime, kad mes žengiamo įtraukiojo švietimo keliu, tam buvo užtikrintas ir 225 mln. eurų finansavimas per ketverius metus. Mano žiniomis, tas finansavimas buvo skirtas savivaldai.

Ką mes darome šiuo metu pavasario sesijoje, pateikę šį įstatymo projektą? Mes atsisakome ambicijų. Mes, kaip parlamentas, atsisakome ambicijų matyti visus Lietuvos vaikus. Aš suprantu, kad įtraukusis švietimas neateina spragtelėjus pirštais, aš suprantu, kad įtraukusis švietimas Švedijoje pradėtas įgyvendinti nuo 1096 metų. Tačiau mes, suteikę lūkesčių vaikų tėvams, kad jie galės pasirinkti bet kurią mokyklą nuo 2024 m. rugsėjo 1 d., tuos lūkesčius šiandien malame į šipulius. Todėl mes visi turėtume priimti atsakomybę, ypač Švietimo ir mokslo komitetas, kuris nevykdė tinkamos parlamentinės kontrolės, kaip yra rengiamasi įtraukiajam švietimui nuo šių metų.

Man liūdna ir labai gaila, kad, deja, mes atsisakome tos ambicijos, ir sugrąžinti ambiciją į politinę darbotvarkę nuo šiol bus sunkiau. Aš balsuosiu prieš.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Už – J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad yra rinkimų metas ir labai norisi kalbėti savo rinkėjams, bet siūlau pasižiūrėti labai praktiškai į šitą klausimą. Mes nieko neatsisakome. Beje, mūsų situacija jau yra geresnė ir už tam tikrą situaciją kai kuriose valstybėse, į kurias mes dairomės ir vis ieškome pavyzdžių. Dar kartą kartoju – neklaidinkime žmonių. Ir šiandien Pedagoginė psichologinė tarnyba teikia rekomendaciją dėl konkretaus vaiko ir būtent dėl ugdymo sąlygų pritaikymo mokyklose, kokios turėtų būti sąlygos, kad vaikas galėtų ugdytis.

Tačiau pats infrastruktūros pritaikymas, patalpų įrengimas ir taip toliau – tokie dalykai yra savininko klausimas konkrečioje mokykloje. Savininkas, mūsų siūlymu, sudaro komisiją, į kurią įeina Pedagoginė psichologinė tarnyba. Tas pasiūlymas yra... Na, yra sudaromas darbų planas, iki kada turi savivaldybė parengti tą mokyklą, kad vaikas galėtų mokytis toje mokykloje. Nėra taip, kad jinai sako: yra neproporcinga našta, vaikas išsiunčiamas ir ta mokykla nieko nedaro. Atvirkščiai. Tik mes sakome, šiandien Pedagoginė psichologinė tarnyba negali vykdyti ir pritaikymo funkcijos, infrastruktūros pritaikymo, tai yra savivaldos funkcija. Ir čia apskritai nėra jokių limitų įtraukiajam ugdymui. Tai yra labai praktinis ir paprastas klausimas.

Neproporcinga našta, noriu pabrėžti visiems, yra ir konvencijoje. Apie ją yra kalbama. Todėl ir mes kalbame apie tam tikrus neproporcingos naštos atvejus, nes gali pralaimėti vaikas. Jeigu toje mokykloje šalia namų nebus tuo konkrečiu momentu, šiandien, tam tikrų ypatingų sąlygų, tas vaikas galės gauti geriausią ugdymą kitoje galbūt šalia esančioje mokykloje ir sugrįžti į tą mokyklą, kai mokykla bus pasirengusi.

Tai viskas, apie ką mes kalbame. Ir tikrai nereikia graudenti, kad čia baigiasi įtraukusis ugdymas. Tiek, kiek padaryta per šiuos metus, nebuvo padaryta dešimtmečiais.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Prieš – T. V. Raskevičiaus.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). „Jau šį rudenį įsibėgės įtraukusis ugdymas – tiems, kas ruošiasi lėčiau, laiko lieka vis mažiau“, – tai yra citata iš šiandien nuskambėjusio Prezidento metinio pranešimo. Tik labai abejoju, kad po šio įstatymo priėmimo įsibėgės įtraukusis ugdymas. Panašu, kad įtraukusis ugdymas įgaus labai sektorines ir fragmentiškas formas, kai vaikai, turintys specialiųjų ugdymo poreikių, bus siunčiami į tam tikras jiems pritaikytas mokyklas.

Aš šios diskusijos metu, svarstant komitetuose, svarstant Seimo posėdžių salėje, labai daug girdėjau apie institucijas, jų kompetencijas, nepagrįstą ir neproporcingą našta institucijoms. Net žagtelėjau išgirdęs tai iš švietimo profesore prisistatančios kolegės Seimo narės.

Kolegos, nustokime kalbėti apie institucijas, pradėkime kalbėti apie vaikus, kurie ilgus metus buvo nustumti į visuomenės paraštes. Mūsų, kaip visuomenės, tikslas yra sukurti tokią švietimo sistemą, kuri sugebėtų atliepti kiekvieno vaiko poreikius. Suprantu, kad to negalima padaryti per naktį, tai yra ilgas, sunkus ir susitelkimo reikalaujantis procesas, bet negalime sustoti.

Deja, tai, kas yra siūloma šiandien, tai, kad nebuvo įsiklausyta į nevyriausybinių organizacijų, dirbančių negalios srityje, siūlymus, tai, kad nebuvo įsiklausyta į prezidentūros, tai, kad nebuvo įsiklausyta į Seimo narių pasiūlymus, labai aiškiai rodo, kad ministerija turėjo labai aiškią viziją, kaip sau palengvinti našta, ir šiandien Seimo narių rankomis tą labai sėkmingai daro.

Labai norėčiau kolegas paraginti kiekvieno klausimo neformuluoti per artėjančių rinkimų prizmę, nes kam jau kam, bet tikrai kai kuriems kolegoms, kovojantiems žmogaus teisių srityje, tai prikišti tiesiog būtų nepadoru. Ačiū už tai. Raginu balsuoti prieš projektą.

PIRMININKAS. Už įstatymo projektą pasisako A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Dėkui. Žinote, šiandien išgirdau daug naujų dalykų. Pasirodo, įtraukusis ugdymas atšaukiamas. Paskui, kai kalba tikrai, atrodo, išmintinga Seimo narė ir sako, kad tos mokyklos, kurios negauna vaikų, į kurias neateina vaikų su specialiaisiais poreikiais, yra tarsi privilegijuotos padėties. Aš manau, kad visiškai ne. Aš manau, kad įtraukusis ugdymas yra dovana mums ir kad įtraukusis ugdymas nėra problema, tie vaikai nėra problema, o tai yra iš tikrųjų įvairovė, dovana, į kurią mes einame.

Tačiau vėlgi kalbėkime būtent apie vaikus, o ne apie ambicijas. Ir nekalbėkime apie švietimą kaip apie bėgimo varžybas. Šiuo atveju tikrai norėčiau, kad tų pataisų nebūtų, bet tos pataisos reikalingos apginti daliai vaikų, kad tie vaikai nebūtų mūsų ambicijų aukos. Mes galime parašyti gražius projektus, bet jie turi būti įgyvendinti. Jie turi būti pagrįsti realiomis galimybėmis. Mums, politikams, ir, manau, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai būtų gražiau paprasčiausiai pasakyti: mes turime ambiciją ir turime tą ambiciją įgyvendinti, bet kalbėkime realiai, kaip tie vaikai, ką jie atras švietimo įstaigose, kokiose įstaigose ir kaip tai bus. Ir šiuo atveju aš tikrai tikiu, kad tai yra tik tam tikras atsižvelgimas, bet tikrai nėra visų pirma įtraukiojo ugdymo atsisakymas, kas man labai keista girdėti. Šiuo atveju, man atrodo, įtraukusis ugdymas yra vienas iš geresnių dalykų, kas yra nutikę, kuria kryptimi dirbame. Nebūkime panašūs į to anekdoto personažus, kai ateina ir sako: jūs vakar išgelbėjote mano vaiką, bet kur jo kepuraitę? Jeigu kepuraitės nėra, tai grūskite ir vaiką atgal. Šiuo atveju, aš manau, geriausiu atveju kalbame apie kepuraitę, bet tikrai ne apie vaiką, kuris yra gelbėjamas. Siūlau palaikyti šitą įstatymą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš įstatymo projektą pasisako V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų įtraukusis ugdymas yra didžiausias pasityčiojimas iš tų pačių vaikų, kurie turi eiti ten mokytis. Įtraukiajam ugdymui reikia skirti finansavimą, jeigu norime, kad mokyklos turėtų priemonių ir galėtų tuos vaikus ugdyti. Akmenės rajono pavyzdys. Vienai mokyklai, kad ji atitiktų įtraukiojo ugdymo visus reikalavimus, reikia 3 mln. Ministerija pasiūlė: imkite milijoną, o kitus 2 raskite iš kur norite. Savivaldybė sako: mes neturime. Tada negausite nė to 1 mln. Vadinasi, Akmenės rajone nė viena mokykla neatitiks įtraukiojo ugdymo, neatitiks, nes neduota finansavimo. Gerai, kad yra specialioji mokykla, kuri veikia tris dešimtmečius ir ten vaikai gauna visas reikiamas paslaugas. O visos kitos mokyklos neatitinka reikalavimų. Ir pasakymas, kad vaiką gal panešiokite iš pirmo aukšto į antrą aukštą ant rankų, su neįgaliojo vežimėliu, nes nėra lifto ir pinigų, tai jau yra pasityčiojimas. Man atrodo, jūs pradžioje, Vyriausybė, duokite finansavimą tiek, kiek reikia įtraukiajam ugdymui, kad mokyklos atitiktų tas sąlygas, ir baikite tyčiotis iš tų vaikų, kuriuos pasiūloma panešioti ant rankų į kitą aukštą. Jeigu neduodate finansavimo, tai baikite apgaudinėti visus žmones, vaikus, kuriems reikia paslaugų, kad kiekviena mokykla tai suteiks, duos, nes nėra finansavimo. Jeigu nėra finansavimo, negalima per prievartą, vadinasi, daryti. O numesti viską ant savivaldybių ir pasakyti, kad savivaldybės turi labai daug pinigų... Nesityčiokite iš savivaldybių. Kuo greičiau reikia atšaukti tokias nesąmones.

PIRMININKAS. Labai dėkui, iš klausėme visus pasisakymus dėl motyvų. Balsuojame dėl įstatymo projekto Nr. XIVP-3419(2). Dėkui.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 90 Seimo narių: už – 69, prieš – 4, susilaikė 17. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-3419(2)) priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną – J. Šiugždinienė.

J. ŠIUGŽDINIENĖ (TS-LKDF). Aš vis dėlto noriu replikuoti Seimo nariui. Šiandien mes kalbėjome daug ir girdėjome per Prezidento metinį pranešimą apie savivaldybių savarankiškumą. Finansavimas įtraukiajam ugdymui išaugintas dvigubai per šiuos metus. Šiandien Akmenės savivaldybė negali atrasti kelių milijonų, ir mes kalbame apie savarankiškumą, jinai nesirūpina, ji šiandien negali lifto įrengti? Iš kur? Tai kur savivaldybės... Noriu priminti, tai yra savarankiškoji savivaldybių funkcija.

16.33 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809(2) (priėmimas)

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų. Judame toliau. Darbotvarkės 2-13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2009 m. liepos 23 d. nutarimo Nr. XI-411 „Dėl Mykolo Romerio universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3809(2). Priėmimas. Visų pirma turime priimti Statutą, dėl kurio 45 punkto yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė. Dėl 47 punkto yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas irgi pritarė. Dėl 66 punkto gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Dėl 80 punkto gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 86 straipsnio yra gauta Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Ir viskas. Statutas toks. Tada dėl 1 straipsnio – patvirtinti Mykolo Romerio universiteto statutą. Galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pataisų ir pasiūlymų irgi nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. Ir naujas 1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl viso už – A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, jūs žinote, kad tai yra labai svarbus klausimas. Tad visus tuos, kurie vertinate ir mylite Marijampolę, norite Marijampolės žmonėms padaryti gerą darbą, kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš nenori kalbėti niekas. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimo projektui Nr. XIVP-3809(2), balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate arba prieš, arba susilaikote, arba išvis nebalsuojate.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 83, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 1. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3809(2) priimtas. (*Gongas*)

16.35 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3838(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XI-1277 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto statuto patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3838(2). Taip pat Statutas, taip, čia yra Statutas. Kur čia tas Statutas? Ai, va. Dėl Statuto 13 punkto yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai pagrindinis komitetas pritarė.

Dėl 21 punkto taip pat yra gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastaba, jai komitetas taip pat pritarė. Dėl 31 – taip pat Teisės departamento pastaba, jai komitetas taip pat pritarė. Dėl 33 taip pat. (*Balsai salėje*) Kas? Dėl 31 nėra pasiūlymo. (*Balsai salėje*) Čia pritarė, jau apie šitą šnekejome.

33 punktas. Teisės departamento pastaba, jai komitetas pritarė. Dėl 52 punkto taip pat yra gauti trys Kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymai. Visiems trims komitetas pritarė. Dėl 71 yra gautas Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 72 taip pat departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 95 taip pat Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas taip pat pritarė. Dėl 122 punkto yra Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 124 nebėra. Dėl 142 punkto Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 143 Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas pritarė. Dėl 144 taip pat

Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas taip pat pritarė. Dėl 146 taip pat Teisės departamento pasiūlymas, jam komitetas vėlgi pritarė. Ir daugiau pasiūlymų, pataisų nėra gauta.

1 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu, patvirtinti Gedimino technikos universiteto statutą? Galime. Labai dėkui, pritarta.

Dėl 2 straipsnio pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta.

Naujas 1 straipsnis. Pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Naujas 1 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. Pritariame dėl viso. Prieš pasisako A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (*TS-LKDF*). Aukštąją jūreivystės mokyklą į Vilnių perkelti galite, bet jūros tikrai neperkelsite. Prieš.

PIRMININKAS. Fenomenalus pasisakymas. Balsuojame. Ai, už atsirado. A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (*MSNG*). Reikalinga čia, Vilniuje, ta jūra.

PIRMININKAS. Dar geresnis atsakymas. Po tokių pasisakymų dėl motyvų sunku balsuoti, neaišku, kaip. Balsuojame. Kas pritaria Seimo nutarimo projektui? Ai, dar yra S. Gentvilas, atsiprašau. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Šiek tiek rimčiau. Tarpukariu, kai Lietuva 1923 metais prisijungė Klaipėdą, tai jūreivius planuota rengti būtent Kaune. Ir pats A. Smetona, kaip Lietuvos Prezidentas, sugalvojo Žvejo šventę, dabartinę Jūros šventę, tam, kad Lietuvą supažindintų su jūrinėmis tradicijomis. Šiek tiek apmaudu, kad Lietuvos aukštąją jūreivystės mokyklą prisijungė Vilniaus technikos universitetas, ne Klaipėdos universitetas. Žemyniniai, kontinentiniai žmonės rengs laivininkus ir jūreivius, tai yra didelio nuogastavimo Klaipėdoje, ar su tuo bus susitvarkyta.

Bet Vilniaus Gedimino technikos universitetas yra stiprus universitetas, kuris Klaipėdoje gali išvystyti tikrai inžinerines studijas. Ir aš noriu, kad universiteto bendruomenė išgirstų, kad vienas plius vienas būtų ne du, bet bent du su puse. Ir labai labai laukiame iš tikrųjų Vilniaus Gedimino technikos universiteto papildomų studijų, ypač inžinerinėje srityje, nes Klaipėdos inžinerinei pramonei, uosto įmonėms to labai labai trūksta. Vilniaus Gedimino technikos universitetas tai gali padaryti ir turėtų įsipareigoti.

Kai čia stovėjo švietimo viceministras ir jam uždavėme klausimus, kas bus padaryta, tai viceministras argumentavo universiteto autonomiją. Tai man labai nesinorėtų (turbūt ir A. Petrošius pritarė), kad Vilniaus Gedimino technikos universitetas, prisijungęs Lietuvos aukštąją jūreivystės mokyklą, tiesiog lengvai pabėgtų, išplėtęs į filialą ir lengvai suvirškinęs šitą aukštąją mokyklą, neinvestuotų Klaipėdoje. Atvirkščiai, žinia turi būti, kad Vilniaus Gedimino technikos universitetas nuo šiol turi ryžtingai investuoti Klaipėdoje ir plėsti ir inžinerines studijas, nes tai jisai įsipareigojo bent jau pradinėje stadijoje. Neturime paleisti tiesiog universiteto autonomijos, kad kaip norite, taip bus. Tai kviesčiau pritarti, bet su raginimu universiteto bendruomenei žiūrėti į Klaipėdos inžinerinę aplinką rimtai.

PIRMININKAS. Laikas. Už nutarimo projektą – V. Rakutis.

V. RAKUTIS (*TS-LKDF*). Kolegos, visai neseniai balsavome už tai, kad Marijampolės kolegija bus prijungta prie Mykolo Romerio universiteto. Niekas nesakė, kad Suvalkija bus inkorporuota į Vilniją, tai čia tokio, man atrodo, ketinimo nereikėtų įžiūrėti. Pagrindinis argumentas, kodėl įvyko būtent tokio formato jungimasis, yra tai, kad šiuo metu VGTU, Gedimino technikos universitetas, yra toksai pagrindinis transporto inžinerijos *hubas*, ir čia tas prisijungimas sudaro sąlygas transporto inžinerijos kryptimi vystyti magistro studijas. Tai nereiškia, kad šita mūsų aukštoji mokykla (jos, beje, pavadinimas keisis į Jūrų akademiją) iš tikrųjų išeis iš Klaipėdos. Priešingai, aš manau, kad, nusėdus aistroms ir įsivažiavus projektams, mes sudarysime tam tikrą klasterį tarp Klaipėdos universiteto ir Jūrų akademijos. Tas bendradarbiavimas, kuris buvo iki šito reikalo, bus tęsiamas.

O universitetui tikrai, na, sakykime, Jūrų akademijai tikrai reikėjo universitetinio palaikymo ir jie į tai ėjo kryptingai daug metų. Tai siūlau pritarti ir tikrai pasižiūrėti, kad, na, nepabėgtų šitas daiktas, nebūtų suvalgytas, o liktų ir sustiprintų Klaipėdos universitetinį pasaulį.

PIRMININKAS. Už Seimo nutarimo projektą pasisako K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Nesiruošiau pasisakyti, bet po Simono pasakymo, kad geriau būtų Klaipėdoje, bet dabar bus Vilniuje, gal irgi gerai... Na, tai ir sakykite, kad Vilniaus universi-

tetas yra pasirengęs, Klaipėdos nepasirengęs. Ar čia tiesiog pataikaujama ir norima, ar atsiprašoma Klaipėdos universiteto, kad taip neįvyko? Reikia kalbėti aiškiai, kad Gedimino technikos universitetas geriau pasirengęs, Klaipėdos dar nepasirengęs, ir balsuokime už Vilniaus Gedimino technikos universitetą. Tiesiai, tai kam čia aplinkui?..

PIRMININKAS. Labai dėkui. Tai pabalsuojame, tada replikos. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 82, prieš – 1, susilaikė 2. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIVP-3838(2) priimtas. (*Gongas*)

Per šoninį mikrofoną – L. Girsienė.

L. GIRSKIENĖ (LVŽSF). Simboliška, kad mes šitą balsavimą turėjome šiandieną – Tarptautinę jūrininkų dieną. Noriu pasveikinti visus jūrininkus šia gražia proga.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dar A. Skardžius per šoninį mikrofoną.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš irgi noriu pasveikinti Vilnius TECH – Vilniaus Gedimino technikos universitetą. Galbūt jau pagaliau, po dešimtmečio, mūsų strateginis objektas – SGD terminalas – turės parengtus specialistus, kurie galės jį eksploatuoti. Tas pažadas, kurį davė dar A. Kubiliaus Vyriausybė, kad po dešimtmečio tikrai turėsime savo komandą, nieko vertas – komandos nėra. Klaipėdos universitetas nesugebėjo parengti. Dar penkeriems metams pratęsta sutartis su „Höegh LNG Limited“ kompanija. Kaip žinote, ten dirba vien filipiniečiai ir kiti Azijos atstovai. Tai gėda Klaipėdos universitetui, kad strateginį objektą paliko kažkokiems, na, trečiųjų šalių atstovams eksploatuoti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų.

16.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3808(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-3808(2). Kviečiame į tribūną K. Starkevičių pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą. Gerbiamas Kazy, pristatysite Ekonomikos komiteto išvadą ar nepristatysite?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Strategiją Ekonomikos komitetas yra apsvarstęs ir pritaręs bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pristatėte komiteto išvadą? Taip.

Į tribūną kviečiame K. Adomaitį pristatyti Aplinkos apsaugos komiteto nuomonę dėl minėtos strategijos. (*Balsas salėje*) Tebesitėsia, tebesitėsia. Reikėjo sekti, pratęsėme tol, kol bus pataisų, pasiūlymų. Galime daryti pertrauką, pauzę – tiesiog turėsime sustabdyti svarstymus ir pasivaikščioti, nes yra pataisų. Kasparai, prašau pateikti komiteto poziciją ir judame.

K. ADOMAITIS (LF). Komitetas pritarė strategijai: 4 – už, prieš – 0, susilaikė 2, ir pasiūlė pagrindiniam komitetui ją tobulinti.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Į tribūną kviečiame R. Lopatą pristatyti Ateities komiteto poziciją.

R. LOPATA (LSF). Ateities komitetas pritarė pateiktam Seimo nutarimui, siūlydamas atsižvelgti pagrindiniam komitetui į išsakytas pastabas, kurioms Ateities komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: 8 – už, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kviečiame V. Rakutį pristatyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą.

V. RAKUTIS (TS-LKDF). Šviesiausias Seime, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas apsvarstė parengtą Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją. Visi 8 bendru sutarimu pritarė jos nuostatoms.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kviečiame J. Urbanavičių pristatyti Energetikos ir darnios plėtros komisijos išvadą.

J. URBANAVIČIUS (TS-LKDF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje kas nori dalyvauti? Niekas nenori dalyvauti diskusijoje.

Tada į tribūną kviečiame K. Starkevičių. Yra šiek tiek pataisų, tai turėsime dėl pataisų apsispręsti. Tuoj, minutėlę, dėl kurio čia straipsnio? Dėl antrojo skirsnio 105.6 punkto yra gautas Seimo nario L. Savicko pasiūlymas. L. Savicko salėje nematau. Gerbiamas Kazy, gal jūs glaustai pristatykite jo pasiūlymą ir komiteto poziciją dėl jo.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mūsų strategijoje išlieka branduolinė energetika. Lukas, jeigu taip apibendrintai galima būtų pasakyti, nori vartoti kitą terminą, tai yra „inovatyvi strategija“, todėl mes norime, kad pagrindinis išliktų žodis „branduolinė“ ir strategijoje, o ne terminas „inovatyvi“ būtų pagrindinis. Čia buvo balsuota. Aišku, tik L. Savickas balsavo už savo pasiūlymą.

PIRMININKAS. Pristatėte ir komiteto poziciją, ir Luko pasiūlymą. Kaip aš suprantu, jo visi pasiūlymai paskui susiję?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKAS. Yra kaip ir vienas apsisprendimas.

Dėl motyvų dėl L. Savicko pasiūlymo. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Išties žodis „inovatyvus“ turėtų tikti naujai strategijai. Kadangi ši strategija vis dėlto paremta praeities technologijomis, iškastiniu kuru, sėdėjimu ant dujų adatos ir grįžimu prie atominės energetikos, aš palaikau gerbiamo Luko pastebėjimą.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš pasiūlymą pasisako D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Pirmiausia gerbiama A. Skardžiui siūlyčiau pasiskaityti strategiją – nė vieno žodžio apie iškastinį kurą, apie adatas ir visus kitus dalykus.

Kitas aspektas, kad gerbiamas Lukas siūlė išbraukti branduolinę energetiką, tai noriu priminti, kad branduolinė energetika strategijoje yra numatoma kaip galimas pasirinkimas kitoms vyriausybėms. Aš manau, kad branduolinės energetikos komponentą reikia palikti, o kitos inovatyvios technologijos, kaip dumbliai ar kitos, kurios negali būti tolygios branduolinei energetikai, yra sudėtos kitame skyriuje. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame dėl L. Savicko pasiūlymo. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 23, prieš – 22, susilaikė 34. L. Savicko pasiūlymui nėra pritarta. Gerbiamas Kazy, jums įjungtas mikrofonas, galite patvirtinti, kad L. Savicko pasiūlymai visi susiję, taip? Teisingai?

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Taip, visi susiję. Taip.

PIRMININKAS. Jau apsisprendėme dėl jų. Daugiau pataisų, pasiūlymų dėl strategijos nėra gauta. Pasisakymai dėl motyvų po svarstymo dėl visos Energetinės strategijos. Už – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, tikrai ačiū už tai, tačiau nuo pat ryto nebuvo galima užsirašyti dalyvauti diskusijoje. Leiskite pastebėti, ši funkcija buvo išjungta. Toks strateginio dokumento, nukreipto dešimtmečiu ir daugiau į priekį, svarstymas turbūt netoleruotinas parlamente. Čia turbūt išsiaiškins Etikos ir procedūrų komisija, kodėl taip buvo.

Kalbėdamas norėčiau vis dėlto akcentuoti tai, kad uranas, gerbiamas ministre, taip pat yra iškastinis kuras. Štai Audito komitetas trečiadienį galų gale su valstybiniu reguliuotoju ir „Klaipėdos nafta“ išsiaiškino, kiekgi kainuos ir iki kada mes turėsime šerti nepasotinamą „Independence“ laivą. Pasirodo, iki 2044 metų. Laivo nuoma baigsis 2024 metais, baigsis šių metų gruodžio mėnesį, nuo kitų metų 350 tūkst. didės kaštai. 1 eurą 84 centus padauginkite iš 32 mln. teravatvalandžių ir žinosite, gerbiamas ministre. Sėdime ant dujų adatos, sėdime ant dujų adatos, ministre, ir sėdėsime iki 2044 metų, nes jūs pasodinote. Taip. Pažiūrėkite, kiek dujų tiekimas kainavo iš „Statoilo“, iš „Equinoro“? Suskaičiavome, viskas, – 220 mln. permokėjome. Už ką? Laivo kainą sumokėjome. kažkas sugalvojo pasiplauti pinigų. Jūs nesugebėjote net nutraukti šios sutarties, man gėda už tokią strategiją. Sėdėjome ant dujų adatos, sėdėsime ant urano adatos.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Prieš – V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų ko vertos šitos strategijos, jeigu didžiausias strategijos stabdys yra energetikos ministras? Pavyzdys. Priėmėme tvarką, kad bendruomenės gyventojai gaus paramą iš vėjo jėgainių, kurios yra šalia. Bendruomenės klausė vėjo jėgainių: tai kada gausime? O jos atsakė tiesiai šviesiai: Vyriausybė nepatvirtino tvarkos, kaip skirstyti tą paramą, todėl nė 1 euro, bendruomenės, negausite. Tai dabar klausimas, ministre, pasakykite: po metų, po dvejų, kada žadate Vyriausybės nutarimą priimti, kaip bendruomenės gaus tą paramą, nes jos jau sėdi be cento? Dabar vėjo jėgainių vystytojai tikrai geranoriškai gali ką nors paremti, o kol tvarkos nėra, niekas paramos negaus. Ir dar, pasirodo, ten prasidės burtai, tą paramą gaus per APVA'ą, reikės projektą bendruomenei parašyti į APVA'ą, o jeigu bus negražus projektas, tada negaus. Tai kodėl pati Vyriausybė neparengia ir nesutvarko tvarkos? Įstatymas jau įsigaliojo, kaip jie gaus? Kur ta visa tvarka? Jos nėra, ministre, kur ji yra?

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Tuoju balsuosime. Tik noriu pasakyti, kad rytiniame posėdyje turbūt todėl nebuvo galima užsirašyti, kad pirmininkavo iš valdančiosios daugumos, būčiau aš pirmininkavęs, būtų galėję užsirašyti. (*Balsai salėje*) Juokauju, juokauju, juokauju. Dėl protokolo, kad juokavau. Balsuojame po svarstymo dėl Energetinės strategijos. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 67, prieš – 1, susilaikė 16. Seimo nutarimo projektui po svarstymo yra pritarta. Dėl vedimo tvarkos per šoninį mikrofoną Ministrė Pirmininkė I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Aš paprašyčiau skubos, kad ketvirtadienį būtų galima priimti. Ir dar nesusilaikysiu nuo replikos. Jau galvojau, kad po 2022 metų „Gazpromo“ darbštuolėliai kažkaip nustojo „Independence“ temą *vazoti*, bet žiūriu, kad vėl parėjo.

PIRMININKAS. Per šoninį mikrofoną A. Žukauskas. Ir dėl skubos tuojau išsiaiškinsime.

A. ŽUKAUSKAS (LF). Replika po balsavimo. Aš norėčiau šiek tiek patikslinti savo bendravardį. Jisai, matyt, neskaito nei „Vikipedijos“, nei kokių nors žodynų. Iškastinis kuras nėra visiškai tikslus angliško žodžio *fossil* vertimas. Tai yra tik angliavandenilinis kuras, toks kaip nafta, anglis, gamtinės dujos. Branduolinis kuras nepriklauso vadinamajam iškastiniam kurui, arba tam, kas angliškai vadinama *fossil*.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Per šoninį mikrofoną A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū gerbiama profesoriui, išties puiki paskaita. Bet uraną vis tiek galima kasti, ar ne? Jisai neatsiranda kažkur, mes jo kažkur nematerializuojame iš saulės energijos, ar ne? Uraną kasame iš žemės. Tai čia tokia pastaba profesoriui, nes neužsižaiskite, sakykite, su terminais. Yra turinys, yra forma. Kokia forma mes apvilksime, tai čia viena.

Bet gerbiamiems konservatoriams – kiek jūs galite plėsti tą tautą? Kai tik strateginis objektas, ar tai buvo „Hitachi“ noras nupjauti, ar Visagino atominė elektrinė, kurios nebuvo, ar tai „Independence“ projektas, kurį... sužlugdėte „Achemos“ ir Vyriausybės projektą, pasiplovėte šimtus milijonų per *ofšorus*, per Bermudus, per Kiprą... Būkite laimingi ir stori, bet tauta tai skursta nuo jūsų. Ir dar į ateitį nukreipiate kaštus, iki 2044 metų. Štai jums visas tas „Gazpromas“, gerbiamoji premjere.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Paskutinis per šoninį mikrofoną K. Masiulis ir judame toliau, šiek tiek atsiliename.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš „Gazpromo“ advokatui A. Skardžiui noriu pasakyti, kad ir molis yra iškastinis kuras, ir klintys yra iškastinis... tai yra iškastinė medžiaga. Net ir bulvės iškastos, teisingai čia kolega pasakė. Tai, mielas, nei molis, nei klintys, nei uranas CO₂ į orą nepaleidžia, tikrai jūs čia leidžiate tuos savo... į orą ir labai stipriai.

PIRMININKAS. Siūlyčiau atsargiai su pavardėmis, šnekant per šoninį mikrofoną, nes neturiu galimybės nusiųsti A. Skardžiui, nes buvo paminėta jo pavardė. (*Balsas salėje: „Neuvo.“*) Buvo! Atsisukite ir paklauskite. Buvo. (*Balsas salėje*) Buvo. Klausykite, ką pats šneka. Artūrai!

A. SKARDŽIUS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, man tokių demagogų kaip profesorius Kęstutis tikrai tenka klausytis turbūt ne vieną dešimtmetį. Apgailestauju, kad jisai turbūt neskiria iškastinio kuro nuo kažkokio savo kaimyno dujų.

PIRMININKAS. Viskas, labai dėkui. Baigėsi vertingi pasisakymai per šoninį mikrofoną.

Kitas darbotvarkės klausimas... Dėl skubos. Ar galime bendru sutarimu pritarti skubai? Galime? Galime. Skubai pritarta bendru sutarimu.

16.58 val.

Kriptoturto rinkų įstatymo projektas Nr. XIVP-3851(2), Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43, 43⁷, 47 straipsnių, 1 ir 3 priedų pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3852(2), Bankų įstatymo Nr. IX-2085 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3853(2), Finansų įstaigų įstatymo Nr. IX-1068 3 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3854(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 4, 7, 9, 14, 19, 20, 22, 25, 29, 36, 49, 51 straipsnių, priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 36¹ straipsniu ir 25¹, 25³ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3855(2), Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 2, 9, 25 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25³ straipsniu įstatymo Nr. XIV-1374 2 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3856(2), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo Nr. XI-1868 1, 2, 12, 13, 14 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3857(2), Mokėjimo įstaigų įstatymo Nr. XI-549 5, 7, 18 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3858(2), Centrinų kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 4 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3859(2), Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 4, 15⁴, 15⁵, 29, 30, 41¹, 41², 41³, 53, 72, 91, 93, 102, 112, 114 straipsnių ir II skyriaus penktojo skirsnio pavadinimo ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3860(2), Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo Nr. IX-1709 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3861(2), Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo Nr. XII-1467 4, 41 ir 41¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3862(2), Mokėjimų įstatymo Nr. VIII-1370 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 24¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3863(2), Finansinės apskaitos įstatymo Nr. IX-574 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3864(2), Finansinių ataskaitų audito įstatymo Nr. VIII-1227 2 ir 69 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3865, Finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 21¹, 22, 23, 25, 25¹, 25², 25³, 26³ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3866(2), Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3867(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 2-17.1 klausimas – projektas Nr. XIVP-3851(2) ir lydimieji iki darbotvarkės 2-17.17 klausimo. Taip? Dėl visų pagrindinis – Biudžeto ir finansų komitetas, jeigu teisingai matau. Gerbiamas Mindaugas, gal pristatykite komiteto išvadas dėl visų projektų.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Pristatysiu su lydimaisiais. Komitetas birželio 21 dieną apsvaustė Kriptoturto rinkų įstatymo projektą ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Už – 9, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

Tada daug lydimųjų. Šiek tiek skiriasi balsavimai ir sprendimai, tai teks juos visus ir pagarsinti.

Banko įstatymo projektas. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Šiam sprendimui, balsuojant už 9, prieš nebuvo, susilaikius 1, pritarta.

Bankų įstatymo projektas. Pritarta iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu.

Finansų įstaigų įstatymo projektas. Balsavo už 9, prieš nebuvo, susilaikė 1 – pritarta iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo projektas. Pritarta bendru sutarimu iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Sprendimas bendru sutarimu.

Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatymo projektas. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimas: už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarta.

Mokėjimo įstaigų įstatymo projektas. Bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Centrinių kredito unijų įstatymas. Bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Finansinių priemonių rinkų įstatymas. Čia balsavo 9 už, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui bei komiteto išvadoms.

Kolektyvinio investavimo subjektų įstatymo projektas. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui. Bendru sutarimu.

Alternatyviųjų kolektyvinio investavimo subjektų valdytojų įstatymo projektas. Bendru sutarimu pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Mokėjimų įstatymo projektas. Balsavo už 9, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Toliau Finansinės apskaitos įstatymo projektas. Už – 9, prieš nebuvo, susilaikė 1. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Finansinių ataskaitų audito įstatymas. Čia komitetas siūlo atmesti iniciatorių pateiktą Finansinių ataskaitų audito įstatymo keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, atsižvelgiant į tai, kad jame esančios nuostatos yra ištrauktos ir bus priimtose Seime priėmus Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kur dėstoma nauja redakcija, kuriam birželio 11 dieną Seimas po svarstymo jau yra pritars. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 2. Tokiai išvadai yra pritarta.

Finansinio tvarumo įstatymo projektas. Balsavo už 8, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Ir paskutinis lydimasis – Vartotojų teisių apsaugos įstatymo projektas. Balsavo už 8, prieš nebuvo, susilaikė 2. Pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui už visas pristatytas komiteto išvadas. Diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pataisų, pasiūlymų nė dėl vieno įstatymo projekto taip pat nėra gauta. Tik noriu atkreipti dėmesį, kad 2-17.15 klausimą, projektą Nr. XIVP-3865, komitetas siūlo atmesti. Balsuosime atskirai dėl siūlymo atmesti. Dabar balsuojame... Dėl motyvų po svarstymo nenori niekas?.. Vėl paskui šauks, kad nedavė žodžio. Nenori kalbėti niekas.

Balsuojame. Kas pritariate po svarstymo visiems įstatymų projektams, visam įstatymų projektų blokui, išskyrus 2-17.15 klausimą, balsuojate už, kas kaip nors kitaip balsuojate, balsuojate kitaip.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 61, prieš – 1, susilaikė 9. Įstatymų projektams po svarstymo yra pritarta.

Dėl 2-17.15 klausimo, projekto Nr. XIVP-3865, kurį komitetas siūlė atmesti. Balsuojame dėl komiteto siūlymo atmesti. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas. Kas pritariate komiteto siūlymui atmesti projektą Nr. XIVP-3865, balsuojate už, kas kaip nors kitaip balsuojate, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 71: už – 64, prieš – 2, susilaikė 5. Pritarta komiteto siūlymui atmesti įstatymo projektą.

17.04 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7³, 10, 10¹, 16, 20, 20¹, 20³, 21, 22, 23, 26, 28, 29¹, 29² straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 2¹, 10⁴, 15¹, 16¹ straipsniais ir 20⁴, 20⁶ straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIVP-3843(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-18 klausimas – Azartinių lošimų kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3843(2). Svarstymo stadija. Į tribūną kviečiame M. Lingę pristatyti komiteto išvadą.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Čia Vyriausybės teiktas įstatymo projektas. Vienu metu pristatysiu išvadas dėl trijų Azartinių lošimų įstatymų projektų. Kadangi siūlomas sprendimas yra sujungti šiuos

įstatymų projektus, tai komitetas birželio 12 dieną apsvarstė Vyriausybės įstatymo projektą ir išvada skamba taip: pritarti iniciatorių pateiktam ir komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms.

Ir kartu sprendimas dėl J. Džiugelio anksčiau teikto projekto Nr. XIVP-3393: siūloma pritarti įstatymo projektui ir, vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsniu, projektus sujungti su minėtu Vyriausybės įstatymo projektu ir pateikti Seimui svarstyti vieną bendrą projektą. Už – 8, prieš nebuvo, susilaikė 1. Sprendimui yra pritarta.

L. Savicko ir grupės Seimo narių inicijuotą įstatymo projektą yra siūloma sujungti su Vyriausybės pateiktu. Taigi pritarti įstatymų projektui ir, vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsniu, sujungti su Vyriausybės pateiktu įstatymo projektu ir svarstyti vieną bendrą projektą. Šiam sprendimui pritarta bendru sutarimu. Tokios būtų formalios išvados.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Gerbiamas Mindaugai, nepabėkite. Ten, mačiau, pataisų yra, nes niekas nenori diskutuoti, neužsirašė niekas diskutuoti. Dėl pataisų. Dėl įstatymo projekto 5 straipsnio yra Seimo narės L. Girskienės, žiūriu, pasiūlymas, jam komitetas, net nematau, pritarė ar nepritarė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Nepritare komitetas.

PIRMININKAS. Nepritare. Ligita! Nėra. Gal pristatykite trumpai jos pasiūlymą ir komiteto argumentus, kodėl nepritarė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Iš dviejų dalių. Viena dalis: Seimo narė siūlo labiau apriboti, kur gali būti įsteigtos lošimo įstaigos, tai yra įvairiai išdėstomos, nuo kokių įstaigų ir kokiais atstumais turėtų, labai nemažai jų yra kuriama. Yra jau įstatyme numatyti konkretūs atstumai. Jų čia yra visai nemažai.

Ir kitas klausimas yra šiek tiek keisti pačią licencijavimo tvarką, negu galioja dabar. Tiesiog trumpi komentarai. Iš komentarų komitetui būtų, matyt, irgi aiškiau, atskleistų tų pasiūlymų esmę. Dėl licencijavimo, šiuo metu licencijos išdavimas nėra susijęs su konkrečia lošimų organizavimo vieta, tik suteikia bendrovei teisę užsiimti lošimų organizavimo veikla, tačiau tam, kad bendrovė galėtų fiziškai vykdyti tokią veiklą konkrečioje vietoje, reikia gauti priežiūros tarnybos leidimą atidaryti lošimo namus, kazino. Toks leidimas išduodamas konkrečiai lošimų organizavimo vietai, o svarbi institucija, kuri dalyvauja pratęsiant licencijas ir duodant sutikimus, yra... Gaunamas iš savivaldybės tarybos sutikimas, išduodamas terminuotai penkeriems metams, o po penkerių metų leidimas gali būti pratęstas. Todėl manome, kad toks reguliavimas suteikia teisę lanksčiai reaguoti į pasikeitusią infrastruktūrą, vietos gyventojų lūkesčius ir kita.

Dėl atstumų. Reguliavimui nepritariama, nes reguliavimu suteikta diskrecija savivaldos institucijoms vertinti ir spręsti dėl lošimų organizavimo vietų steigimo, o atsižvelgiant į Seimo narės pasiūlymus nustatyti atstumus nuo įvairių infrastruktūros objektų, įskaitant atstumą nuo gyvenamųjų namų, būtų sudėtinga tokius reikalavimus įgyvendinti praktiškai, tiek dėl paties atstumo matavimo, tiek dėl gyvenamųjų pastatų tankumo miesto teritorijoje. Kitaip tariant, turbūt reikėtų steigti atskirą Las Vegasą Lietuvoje, jeigu norėtume, kad šis projektas ir pasiūlymas būtų įgyvendintas.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Dėl motyvų nenori kalbėti niekas dėl pasiūlymų. Balsuojame. Kas pritariate L. Girskienės pasiūlymui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba susilaikote.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 19, prieš – 10, susilaikė 42. Pasiūlymui nėra pritarta.

Daugiau dėl įstatymo projekto pataisų, pasiūlymų nėra gauta. Motyvai po svarstymo dėl viso. Nenori kalbėti niekas. Balsuojame, kas pritariate...

Prieš balsavimą norite? A. Palionis per šoninį mikrofoną.

A. PALIONIS (LRPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano balsą įskaitykite prieš.

PIRMININKAS. Dėl pataisos jūsų balsas prieš. Balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Kas pritariate, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate arba prieš, arba kaip nors kitaip.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 71, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 6. Įstatymo projektui po svarstymo pritarta.

17.10 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 2, 10, 10³, 21 ir 29² straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3481(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-19 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3481(2). Pranešėjas turbūt irgi M. Lingė. Parašyta, kad A. Čepononis. Tai kuris norite?

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Komitetas svarstė minėtą pasiūlymą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Diskusijoje dalyvauti užsirašė vienas Seimo narys – M. Lingė.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog labai norėčiau koncentruotai. Kadangi nuo pirminės idėjos šiek tiek reguliavimas keičiasi, matyt, yra svarbu įvardinti tuos esminius pokyčius, kaip komitetas matytų. Įvertinęs Vyriausybės išvadą, daugelio organizacijų ir suinteresuotų pusių vertinimus, teikia patobulintą projektą, kurio esminiai momentai būtų šie – azartinių lošimų reklama būtų uždrausta tam tikrais etapais.

Pirmiausia visų lošimų nuo kitų metų gegužės 1 dienos. Lažybų reklama kartu su informavimu apie rėmimą būtų uždrausta nuo 2028 m. sausio 1 d. Lažyboms ilgesnis laikas taikomas dėl galimybės prisitaikyti žiniasklaidos, sporto, kultūros sektoriams. Tiesa, yra suvienodinamas požiūris į sporto ir kultūros sektorius, kad nebūtų išskirtinių sąlygų ir aplinkybių ir ta parama galėtų būti teikiama ir taikoma vienodomis aplinkybėmis.

Tačiau nuo kitų metų gegužės ir lažybų reklama būtų apribota. Lažintis būtų galima tik dėl realių įvykių. Lažyboms nebūtų galima naudoti specialių varžyboms skirtų įrenginių, internete nebūtų galima naudoti šokančių reklamų, būtų ribojamas reklamos intensyvumas radijuje, televizijoje, internete. Taigi per tą pereinamąjį laikotarpį reklamos apimtis ir poveikis turėtų ženkliai mažėti, o priklausomi sektoriai galėtų persiorientuoti prie pajamų iš kitų reklamos segmentų.

Panašiu keliuėjo Belgija, iš anksto priėmusi sprendimus, taip pat suvaržančius sporto rėmimą ir reklamos naudojimą, juos dėstė etapais. Ir sprendimai dėl rėmimo priimti etapais. Jų finalinis – lošimų organizatoriai negalėtų būti sporto komandų rėmėjais – įsigalios taip pat nuo 2028 metų, kaip ir pas mus.

Naudojantis naujausiais kiekybiniais duomenimis, jie rodo tikrai aukštą rizikos laipsnį, ir neišskiriant įvairių lošimo rūšių, savižudybių rizika taip pat yra aukšta, probleminių lošėjų ir neatsakingai azartiniuose lošimuose žaidžiančių, dalyvaujančių jaunų žmonių įtrauktis taip pat yra didelė. Komiteto posėdyje Vilniaus universiteto Psichologijos instituto psichologė J. Kymantienė atkreipė dėmesį, kad būtent dėl netaikomų draudimų Jungtinėje Karalystėje išaugęs jaunimo įsitraukimas ir savižudybių skaičius šalyje yra siejamas (apie 500 savižudybių) su lošimų priežastimis.

Dėl patologinio potraukio azartiniais lošimams mūsų Respublikinio priklausomybių ligų centro filialuose nuo 2020 metų besigydančių asmenų skaičius išaugo daugiau negu trigubai su oficialiomis diagnozėmis, ir tai yra tikrai valstybinės institucijos turimi duomenys. Nežinomi ir neprieinami duomenys yra iš privačiai besigydančių asmenų.

Reikšmingas ir kitas probleminių lošimų indikatorius – tai augantis savanoriškai save apribojusiųjų skaičius, šiuo metu siekiantis apie 16 tūkst. Tai yra ne kas kita, kaip priklausomybę savyje užčiuopiančiųjų pagalbos šauksmas.

Reklamos draudimas duos gerų rezultatų tik kitomis priemonėmis. Tai yra kompleksinės priemonės: lošimo kontrolė, privalomos gairės, centralizuota lošėjų kortelės sistema. Šiems pakeitimams jau pritarėme po svarstymo svarstydami Vyriausybės pateiktą įstatymo projektą. O daugiau socialinės reklamos apie priklausomybių prevenciją ir pagalbos priklausomiems asmenims prieinamumą taip pat prisidėtų prie teigiamo pokyčio šioje srityje.

Kompleksiškumą rodo ir nuo 20 % iki 22 % didinamas lošimų mokesčio tarifas, leisiantis šiuos pinigus paversti prasmingomis iniciatyvomis žiniasklaidoje per Medijų fondą ar padedant gelbėti priklausomus asmenis, suteikiant jiems reikiamą pagalbą. Kviečiu tada pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Daugiau diskusijoje nenori dalyvauti niekas. Pataisų yra Vyriausybės. Tik Vyriausybės? Ne, dar yra Seimo narių. Tai, Matai, pats dėl pataisų iš komiteto? Dėl

2 straipsnio yra Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Nematau Ministrės Pirmininkės, kas čia galėtų Vyriausybės vardu pasakyti – tenkina, netenkina? Kas, G. Skaistė gal? Jūsų ministeriją turbūt ar tenkina? Dėl Azartinių lošimų įstatymo, ten Vyriausybės pasiūlymas buvo, kuriam komitetas pritarė iš dalies, ar tenkina, ar reikia balsuoti? Tenkina. Supratau. Tada taip pat dėl 2 straipsnio 4 dalies: „Papildyti 10 straipsnį 9.3 dalimi.“ Irgi Lietuvos Vyriausybės pasiūlymas, jam komitetas...

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Irgi pritarė iš dalies. Tai tenkina? Irgi tenkina. Dėl to paties straipsnio yra Seimo narės M. Danielės pasiūlymas, jam komitetas pritarė iš dalies. Morgana, tenkina? Neprašote balsuoti?

M. DANIELĖ (LF). Taip.

PIRMININKAS. Tenkina. Labai ačiū. Tada... Kas tada? Tada viskas. Tada visus pasiūlymus apsvaistėme. Dėl viso įstatymo projekto po svarstymo niekas nenori kalbėti.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKAS. Balsuojame, kas pritariate įstatymo projektui po svarstymo. (*Balsai salėje*) Ai, yra. Nebuvo. A. Skardžius – prieš. Matai, viskas, jau galite, jau čia nebereikės dėl šito.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Tęsiasi Š. Stepukonio gelbėjimo operacija: nuo ligotos galvos problema permetama ant sveikos. Sportas neteks reikšmingos dalies savo pajamų vien dėl to, kad apsigavę valdančiajai daugumai ir jos pirmininkui artimas (konkrečiai – pačiam G. Landsbergiui) šeimos verslo partneris Š. Stepukonis. Dabar reikia šią problemą spręsti atimant iš sporto lėšas.

Taip, džinas buvo paleistas. Teko man dalyvauti, tuo metu Biudžeto ir finansų komitete dirbau, dirbo ir A. Kubilius, ir visi kiti konservatorių asmenys, ir tas pats G. Vagnorius toje kadencijoje. Taip, reikėjo legalizuoti tam, kad iš pagrindžio ištrauktų šią negerovę. Taip, žala daroma yra tikrai didelė, tačiau gelbėti dabar vieną asmenį, sujaukiant visą egzistuojančią sistemą, kažkaip labai neskaniai atrodo ir tas pats gelbėjimo planas tiesiog bado akis. Aš siūlau vis dėlto pagalvoti apie sportą, numatyti sportui alternatyvų finansavimą. Aišku, gerai tas pereinamasis laikotarpis, kažkiek problemą nutolins, tačiau niekur jina nedingsta. Aš suprantu, tai jau bus kitos Seimo valdančiosios daugumos galvos skausmas, bet pats Š. Stepukonio gelbėjimo planas tikrai atrodo labai neskaniai.

Nepalaikau aš šio projekto. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Už – A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Gerai, galvoju, nuo ko čia net ir pradėti. Siūlau, kad kalbėjusio kolegą pasiklausytų visų priklausomų asmenų artimieji, pasiklausytų ir pamatytų, kokių žmonių yra Seime iš tiesų. Nežinau, ką jis gelbėja ir kaip jis gelbėja, bet daugybę metų tenka dirbti ir padėti priklausomiems žmonėms. Esu matęs labai daug baisių, sudėtingų istorijų. Labai norėčiau, kad Seimui užtektų drąsos elementariai tikrai kovoti už žmogų, ne tik kalbėti kokius nors niekus, arba atstovauti paprastam žmogui, kurio galbūt niekas ir nematė, bet būtent kalbėti už realų žmogų su realiomis problemomis, kuriam tikrai kartais tenka kovoti su labai sudėtingomis industrijomis. Man atrodo, tai, kad ir žiniasklaida, ir sportas... yra žiniasklaidos leidinių ir sporto... Jis yra tiesiogiai priklausomas nuo azartinių lošimų, tai yra problema, tai yra liga, kurią mes turime gydyti. Mes turime padėti ir sportui, ir žiniasklaidai iš to vaduotis ir labai aiškiai pasakyti, kad mes esame žmonių pusėje. Šiuo atveju labai apmaudu, kad žmonės, kalbėdami arba nežinodami – noriu tikėti, kad nežinodami, – apie tuos daugybę kenčiančių žmonių, sako, kad turime kažkokią sistemą, kuri veikia labai gerai ir kurios nereikia išjudinti. Linkiu iš tikrųjų nepritrūkti drąsos ir džiaugiuosi, kad šitas įstatymo projektas eina į priekį.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Iš klausėme visų pasisakymų dėl motyvų. Balsuojame. Kas pritariate įstatymo projektui po svarstymo, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kaip nors kitaip.

Balsavo 73 Seimo nariai: už – 56, prieš nebalsavo niekas, susilaikė 17. Įstatymo projektui priarta po svarstymo.

17.21 val.

Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 7³, 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3521 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-20 klausimas – Azartinių lošimų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3521. Pranešėjas – M. Lingė, Biudžeto ir finansų komitetas. Žiūriu, kad siūlote gražinti tobulinti.

M. LINGĖ (TS-LKDF). Komitetas birželio 19 dieną apsvartė minėtą įstatymo projektą, nutarė, atsižvelgęs į Teisės departamento pastabas, į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuomonę, gražinti projektą iniciatoriams tobulinti ir pritarti komiteto išvadai bendru sutarimu. Tokia išvada priimta.

PIRMININKAS. Labai dėkui. Kadangi gražinama tobulinti, tai dėl motyvų niekas nenori kalbėti. Turime apsispręsti, balsuojame. Kas pritariate komiteto nuomonei gražinti įstatymo projektą iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas nepritariate, balsuojate kažkaip kitaip.

Balsavo 67 Seimo nariai: už – 49, prieš – 11, susilaikė 7. Pritarta komiteto siūlymui gražinti projektą iniciatoriams tobulinti.

17.22 val.

Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3888(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-21 klausimas – Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projektas Nr. XIVP-3888(2). Svarstymas. Į tribūną kviečiame I. Pakarklytę pristatyti Ekonomikos komiteto išvadą.

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotoja R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Komitetas birželio 19 dieną svarstė įstatymo projektą. Buvo viena Teisės departamento techninė pastaba, jai ir komiteto išvadai buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ (R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ, TS-LKDF). Sveiki, kolegos. Dėkui. Diskutuoti dėl minėto klausimo nėra užsirašiusiųjų. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų irgi neužsirašė. Bet vis dėlto gal... Vis dėlto turėsime balsuoti dėl Internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų paslaugų priežiūros įstatymo projekto Nr. XIVP-3888.

Užsiregistravo 68, balsavo 67: už – 64, prieš nebuvo, susilaikė 3. Po svarstymo yra pritarta ir čia taikoma skubos tvarka.

17.24 val.

Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36³, 36⁴, 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 36⁶ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-3764(3), Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3765(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-22 klausimas, tai yra įstatymų projektų paketas. Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3764(3). Svarstymo stadija. Komiteto poziciją pristatys P. Kuzmickienė. Čia yra gauta pasiūlymų. Prašau pristatyti.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Pagrindinis komitetas birželio 12 dieną svarstė Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir pritarė Teisės departamento pastaboms ir kitoms pastaboms. Siūlymus pristatysiu vėliau. Dėl išvados balsavome ir buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėl pasiūlymų apsispręsimė vėliau. O jūs, atsiprašau, lydimuosius pristatėte?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Lydimųjų ne. Dabar pasiūlymai, ar ne?..

PIRMININKĖ. Gerai, dabar diskusija, diskutuoti užsirašiusi ir... Atsiprašau, taip.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Ne, ne, ne, pirma siūlymai. Pirma siūlymai tada.

PIRMININKĖ. Dėkui, Paule. Dabar ŽTK pagarsins savo išvadą. T. V. Raskevičius. Ar jis yra? Gal kas nors iš Žmogaus teisių komiteto? Arba aš galiu bandyti. Turite?

Tai grįšime po diskusijos, jeigu ką. Dabar tuomet, Vilija Aleknaite-Abramikiene, prašau į tribūną padiskutuoti apie Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tiesų mes svarstome labai reikšmingą įstatymą, kurio paskirtis yra apsaugoti vaikus nuo asmenų, kurie linkę į seksualinius nusikaltimus. Aš noriu išreikšti dėkingumą ir pagarbą Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, nes tikrai įdėjo labai daug nuosirdžių pastangų. Turbūt teko jums girdėti tokį terminą QR kodas – tai yra kodas, kurį turės turėti kiekvienas asmuo, norintis dirbti tiesiogiai su vaikais, ir tėvai, globėjai turės teisę, o švietimo institucijų vadovai – pareigą, kad asmenys būtų patikrinti pagal šią dimensiją.

Tačiau aš dar noriu pasakyti ir dėl pataisų, kurias pasiūlė gerbiamas Žmogaus teisių komiteto pirmininkas. Jis primygtinai savo pataisose siūlo valstybinį reguliavimą taikyti ir religinėms organizacijoms bei institucijoms. Aš noriu kolegoms tiesiog paaiškinti, kad jeigu mes pritartume šitiems siūlymams, tai prieštarautų ir Lietuvos Respublikos Konstitucijai, ir mūsų tarptautinėms sutartims su Šventuoju Sostu. Visi suprantame, kad bet kur, taip pat ir bažnyčioje, vaikas gali susidurti su asmeniu, linkusiu nusikalsti, ir taip būna, tačiau mes negalime priversti, bent jau Konstitucija to neleidžia, sakykime, apeiti vyskupo sprendimo ar kokių nors kitų religinių bendrijų vyresniųjų sprendimų. Pabandykime įsivaizduoti paprastą civilinę situaciją: vienos ministerijos ministras reikalauja atleisti kitos ministerijos darbuotoją. Mažų mažiausiai tai neatitiktų valdymo principų ir tikrai mes su tuo nesutiktume. Šiuo atveju mes pažeistume religijos laisvę. Yra gi pasakyta Konstitucijoje, kad bažnyčios bei religinės organizacijos laisvai tvarkosi pagal savo kanonus ir statutus, o tarptautinėje sutartyje su Šventuoju Sostu yra pabrėžiamas bendradarbiavimas dėl bendrojo gėrio ir bendrų tikslų.

Neturime pamiršti ir to, kad Bažnyčia – tai ne vien vyskupai ar kunigai, bet yra ir tikintieji, kurie pastaruoju metu yra labai aktyvūs, kelia tuos klausimus savo vadovybėms ir reikalauja skaidrumo taip pat ir religinėse organizacijose. Jeigu pritartume šitoms pataisoms, kurias aš čia paminėjau, tai mes įtvirtintume mažų mažiausiai Kinijos modelį. Kinijoje yra būtent taip: represuojami visi šventikai, kurių nepaskiria Komunistų partija arba kurių paskyrimui nepritaria. Tikrai mes tuo keliu negalime eiti.

Sveikindama šito įstatymo iniciatyvą, iniciatorius ir priėmimą, jo turinį, aš tiesiog perspėju, nes tai būtų jau Konstitucijos pažeidimas ir mūsų tarptautinių įsipareigojimų pažeidimas. Tiek norėjau pasakyti. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū, Vilija. Dabar kviečiu komiteto pirmininkę P. Kuzmickienę. A, atsiprašau, prieš tai Žmogaus teisių komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą pagarsins A. Valinskas.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Žmogaus teisių komiteto išvada: pritarti įstatymo projektui, siūlyti pagrindiniam komitetui patobulinti įstatymo projektą atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadas ir Žmogaus teisių komiteto siūlymus. Už balsavo 6, prieš nebuvo, susilaukusių taip pat nebuvo. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju, Arūnai. Dabar jau tikrai P. Kuzmickienė ir eisime per pasiūlymus. Kadangi per svarstymą pastraipsniui nereikia, tai tiesiog įvardinkite. Dėl 3 straipsnio yra pasiūlymų.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Mūsų su kolege R. Baškiene pasiūlymas. Reaguojant į registruotą projekte... ir pritarus J. Džiugelio pasiūlymui, buvo siekiama uždrausti ne tik nuteistiems, bet ir kaltinamiems įvykdžius 30 straipsnyje numatytas nusikalstamas veikas asmenims dirbti, savanoriauti ar dalyvauti kitose veiklose, kurios nuolatiniiais ar reguliariais kontaktais susijusios su vaikais. Tačiau pagal Konstituciją ir Baudžiamąjį kodeksą asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltė nėra įrodyta ir patvirtinta teismo. Toks projektas, tokie siūlymai dėl projekto ir toks draudimas galimai prieštarautų nekaltumo prezumpcijos principui.

Siekdamos išvengti prieštaravimo Konstitucijai, dviprasmybių, teikiame pasiūlymą atsisakyti šių ribojimų projekte. Kitaip tariant, draudimas vykdyti veiklas, susijusias su vaikais, būtų taikomas tiems asmenims, dėl kurių įsigaliojęs teismo nuosprendis dėl atitinkamų veikų, numatytų šio įstatymo projekto 30 straipsnyje. Taip pat pažymėtina, kad Baudžiamajame kodekse yra numaty-

ta galimybė tam tikrais atvejais asmenį nušalinti nuo pareigų ar laikinai stabdyti teisę užsiimti tam tikra veikla.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ir rezultatas jūsų komitete?

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė mūsų pasiūlymą ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar galime ir Seime, Seimo salėje, taip pat apsispręsti? Prieštaraujančių nematau.

Dabar dar yra Seimo narės M. Danielės pasiūlymas. Prašau pagarsinti. Įjunkite.

M. DANIELĖ (*LF*). Mano siūlymas yra dėl tos nuostatos, kuria yra apibrėžiama, kad vaiko teisių apsaugos, švietimo, kultūros, sporto, sveikatos apsaugos paslaugas teikiančiose įstaigose žmonės, teisti už seksualinius nusikaltimus prieš vaikus, negalėtų būti įdarbinami. O mes taip pat siūlome įtraukti prie visų šitų išvardintų organizacijų, kad įstatymo nuostata galiotų ir religinėms bendruomenėms ir bendrijoms.

PIRMININKĖ. Komiteto nuomonė.

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Komitetas svarstė šį pasiūlymą, iš dalies pritarė pačiai iškeltai problemai ir idėjai, bet balsavimas buvo toks: už pasiūlymą balsavo 2, prieš – 2 ir susilaikė 8. Manau, kad svarbu išgirsti komiteto argumentus, kodėl buvo toks apsisprendimas.

Projekto 3 straipsniu keičiamo Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 1 punkte siekiama įtvirtinti įstaigas, organizacijas, kuriose būtų taikomas absoliutus ribojimas tokiose įstaigose dirbti, užsiimti savanoriška veikla, atlikti praktiką ir stažuotis visiems asmenims, nepriklausomai, ar tie asmenys turi tiesioginį ar reguliarų kontaktą su vaikais, ar ne. Komitete manoma, kad šis ribojimas yra itin griežtas ir stipriai ribojantis asmens teises. Pritarus pateiktam pasiūlymui, būtų sudarytos sąlygos, kai tam tikroje religines paslaugas vaikams teikiančioje organizacijoje dirbantis ar paslaugas teikiantis valytojas, buhalteris ir panašiai, kuris neturės tiesioginio reguliaraus kontakto su vaikais, neturės galimybės dirbti šioje organizacijoje, ir tai gali būti laikoma pertekliniu ribojimų taikymu. Bus nustatyti nepagrįsti ir neproporcingi apribojimai asmenims, neturintiems tiesioginio reguliaraus kontakto su vaikais. Svarbu pažymėti, kad nėra aiški ir religinės paslaugos sąvoka, kokia religinių bendruomenių, bendrijų vykdoma veikla bus laikoma religine paslauga.

Svarbus dar momentas, į ką komitetas atsižvelgė, į Konstitucijos 43 straipsnio 4 dalyje įtvirtintą bažnyčių bei religinių organizacijų autonomiją. Čia svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad Lietuvos Respublika ir Šventasis Sostas yra pasirašę sutartį dėl santykių tarp Katalikų Bažnyčios ir valstybės teisiniu aspektu, jos 6 straipsnio 1 dalyje teisė skirti asmenis į bažnytinės pareigas išimtinai suteikiama kompetentingai Katalikų Bažnyčios vadovybei vadovaujantis kanonų teisės normomis.

Dar svarbu, matyt, pažymėti, kad, atsižvelgiant į esamą Konstitucijoje, Lietuvos tarptautinę sutartį ir įstatymu įtvirtintą teisinį reguliavimą, reguliuoti religinių bendruomenių ir bendrijų teisinio statuso, dvasininkų paskyrimo atlikti savo funkcijas pagal projektą nėra galimybių.

Taigi aš noriu dar kartelį pažymėti, kad komitetas, atsižvelgdamas į Seimo narės M. Danielės ir (vėliau pristatysiu) T. V. Raskevičiaus bei Žmogaus teisių komiteto pasiūlymų problemas, teikia savo pasiūlymus ir, mūsų nuomone, atliepia pasiūlymų esmę.

PIRMININKĖ. Dėkui. Jūs norėtumėte, teikėja, kad balsuotume?

M. DANIELĖ (*LF*). Taip, aš prašyčiau balsuoti. Taip pat T. V. Raskevičiaus pasiūlymą aš pasi-rengusi pristatyti.

PIRMININKĖ. Vėliau pristatysite. Bet jūsų dėl 3 straipsnio... Apsispręsimė dėl pirmojo, o po to traktuosime, kad antras kažkaip yra susijęs ir rezultatas, matyt... Taip tinka?

M. DANIELĖ (*LF*). Siūlymai yra du atskiri: mano ir T. V. Raskevičiaus.

PIRMININKĖ. Jūsų du ir po to T. V. Raskevičiaus. Gerai. Tai dabar dėl pirmojo, kurį jūs pristatėte dėl 3 straipsnio 1 dalies. Tie, kurie balsuoja pagal kolegės M. Danielės siūlymą, balsuoja už, tie, kas pagal komiteto nuomonę, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 66, balsavo 65: už – 22, prieš – 14, susilaikė 29. Pasiūlymui nepritarta.

Ar dėl antrojo savo pasiūlymo, Morgana Daniele... Nematau jūsų. Ar pristatysite ir prašysite balsuoti?

M. DANIELĖ (LF). Ten turbūt analogiškas pasiūlymas.

PIRMININKĖ. Ten yra analogiškas, panašus.

M. DANIELĖ (LF). Taip. Gal aš dar dėl motyvų norėčiau pakalbėti. Yra keli dalykai, kurie yra svarbūs. Pirmiausia, jeigu yra baudžiamoji byla, tai teismas gali įpareigoti teisiamą asmenį ir nu-teisiamą asmenį, gali uždrausti jam užsiimti konkrečia veikla. Kiekvienas mūsų dvasininkas ar su tuo susijęs asmuo, religinių bendruomenių atstovai yra taip pat ir valstybės piliečiai. Jeigu teis-mas turi tokią galimybę uždrausti užsiimti konkrečia veikla, vadinasi, šitokio apribojimo įgyven-dinimas tikrai gali būti.

Šiandien Lietuvoje turime žurnalistinių tyrimų, rezonansinių bylų ir tikrai neveiksnumas šioje srityje atrodo labai nekaip žiūrint į valstybės ignoravimą tiesiog visos šios srities. Tėvai šiuo atveju galėtų būti kontroliuojantys asmenys, kurie galėtų prašyti to QR kodo, net nesant paskir-tos konkrečios kontroliuojančios institucijos. Tėvai patys galėtų atlikti šį vaidmenį. Dėl to labai svarbu šalia visų išvardintų švietimo, kaip ir minėjau, kultūros, sporto ir visų kitų organizacijų taip pat įtraukti religines bendruomenes ir bendrijas, nes jose mes tų atvejų turime ir, kaip ir mi-nėjau, jie yra netgi rezonansiniai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė.

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui. Balsavimo rezultatai yra to-kie: už – 2, prieš – 2, susilaikė 8. Perteklinis reguliavimas išskiriant religines organizacijas.

Čia galbūt svarbu pažymėti, kad jau dabar yra gana aktyviai atliepiamos įstatymo 30 straips-nio nuostatos. Religinės bendruomenės teikia paklausimus ir tie skaičiai tiek Vilniaus arkivysku-pijos kurijos, tiek Telšių vyskupijos, Vilkaviškio, Šiaulių, Kauno rodo, kad jau dabartinis regula-vimas gana gerai atlieptas. Bet vėlgi, kaip jau minėjau, mūsų komiteto pasiūlymuose, manome, kad iš esmės atlieptas kolegės siūlymas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Ar dėl motyvų dėl pasiūlymo kalbančių nėra? Tai *vėlek* jūs turbūt pra-šote balsuoti. Apsispręskime. Kas už M. Danielės pasiūlymą, balsuojate už, kas už komitetą, bal-suoja kitaip.

Užsiregistravo 67, balsavo 66: už – 15, prieš – 13, susilaikė 38. Pasiūlymui nepritarė. Toliau dėl to paties straipsnio 2 dalies yra T. V. Raskevičiaus ir analogiškas ŽTK pasiūlymas. Kaip su-prantu, kolegė Morgana pristatys. Prašau.

M. DANIELĖ (LF). Šis siūlymas yra taiklesnis ir jau šiuo atveju galbūt nebereikia nuogąstauti, kad, nežinau, aplinkos tvarkytojai ar kokie nors religinėje bendrijoje dirbantys asmenys nebegalės vykdyti veiklos dėl to, kad šiame siūlyme yra apibrėžiami konkrečiai žmonės, asmenys, kurie tu-ri sąsają su vaikais, dirba tiesiogiai su vaikais. Apibrėžimas yra, kad mokymosi praktikos, stažuo-tės apribojimai būtų taikomi ir religinių bendrijų patarnautojams, ir dvasininkams. Šis pasiūly-mas yra taiklesnis ir siauresnis ir, kaip minėjau, neapriboja teisės su vaikais nedirbantiems žmo-nėms dirbti religinėje bendruomenėje.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė?

P. KUZMICKIENĖ (TS-LKDF). Komitetas nepritarė šiam siūlymui ir, kaip jau minėjau, stengėsi ir, man atrodo, komitetui pavyko atliepti savo siūlymu ir aprėpti religines bendruomenes tam tikra formuluote.

PIRMININKAS. Dėl motyvų dėl pasiūlymų. Už – I. Pakarklytė.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Įdomu, kaip iš šono dabar turėtų atrodyti tokia diskusija, jeigu dar yra žiūrinčių Seimo posėdį žmonių, kad mes svarstome tikrai labai rim-tas pataisas, kaip apsaugoti vaikus nuo patiriamo išnaudojimo, nuo patiriamo seksualinio smur-to, ir tarsi taip bandoma išplauti, remiantis sutartimi su Šventuoju Sostu, remiantis kanonų teise, remiantis, kad čia yra pertekliniai reikalavimai, teisę tėvams sužinoti, kad asmenys, kurie buvo bausti už tokius sunkius smurtinius seksualinius nusikaltimus, nedirba su jų vaikais. Turime ir dabar vykstančių ir žinomų rezonansinių atvejų, turime atvejų, kai, deja, dvasininkai, platinę vai-kų pornografiją ir už tai nubausti, tiesiog yra perkeliama į kitas parapijas. Sakyti, kad ir esamas reguliavimas veikia ir kad pakanka dabar esamų priemonių, tiesiog yra fakto klaida. Manau, tė-vai turi teisę paklausti ir turi teisę sužinoti iš tų institucijų, kuriose lankosi jų vaikai, įskaitant ir religines bendrijas.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai prieš – V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, noriu pasakyti, kad būtent į šią siūlymą komitetas atsižvelgia pateikdamas savo formuluotę. Todėl komiteto pirmininkė ir sako, kad šis siūlymas yra perteklinis, nes tėvai, sakykime, siųsdami savo vaiką, kad ir į religinę stovyklą kokią nors, turės visą teisę pareikalauti iš ten samdomų darbuotojų QR kodo. Jeigu mes priimtume šią siūlymą taip, kaip jis surašytas, jis yra šiek tiek dviprasmiškas ir tada būtų neaišku, ar neturime omenyje ir kunigų, kurie paklūsta jau bažnytinei jurisdikcijai. Tačiau tėvai tikrai turės tokią teisę ir asmenys, nepriklausomai nuo to, kur jie dirba su vaikais, turės turėti QR kodus. Nematau prasmės dabar sviestą daryti sviestuotą. Pritarkime komiteto formuluotei.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai išsakyti. Apsispręskime dėl T. V. Raskevičiaus ir ŽTK komiteto pasiūlymų, kurie yra identiški. Tie, kurie palaiko šiuos pasiūlymus, balsuoja už, kurie pagal komiteto liniją, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 70, balsavo 69: už – 20, prieš – 18, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Dėl 5 dalies yra Seimo narės P. Kuzmickienės ir R. Baškienės pasiūlymas. Komiteto...

P. KUZMICKIENĖ (*TS-LKDF*). Mes jau apsisprendėme.

PIRMININKĖ. Apsisprendėte, čia yra identiški, ar ne? Supratau. Tai dėl šito tuomet nereikia. Ir lygiai taip pat dėl 9 dalies, analogiškai dėl tų pačių teikėjų 6 straipsnio irgi apsisprendėme.

Tai tiek, daugiau pasiūlymų nėra. Pranešėja, jūs pristatėte visus. Dėl viso. Motyvai už – V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Atsiprašau?

PIRMININKĖ. Motyvai dėl viso.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Dėl viso? Aš nepasižymėjau. Dėl viso aš tikrai siūlau pritarti ir manau, kad tai nuramins didelę dalį visuomenės, pirmiausia tėvus. Tikrai ką būtų galima padaryti, tai priminti švietimo įstaigų vadovams ir kitiems organizatoriams, stovyklų organizatoriams, kad jų pareiga, priimant žmones į darbą, patikrinti jų QR kodą ir nesuteikti galimybių šitai rizikai, kad gali praslysti koks nors linkęs nusikalsti žmogus, ieškantis prieigos prie vaikų. Ir tėvai, ir vadovai turi būti aktyvesni ir naudotis ta galimybe, kurią Vyriausybė yra suteikusi.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsispręsime balsuodami dabar dėl Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projekto Nr. XIVP-3764.

Užsiregistravo 71, balsavo 68: už – 65, prieš nebuvo, susilaikė 3. Pritarta po svarstymo.

Ir dabar einame prie darbotvarkės 2-22.2 klausimo – lydimąjo Administracinių nusižengimų kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3765. Pranešėja I. Haase pagarsins TTK išvadą.

Prašom. A. Vinkus.

A. VINKUS (*LRPF*). Prašom mano balsą įskaityti už.

PIRMININKĖ. Supratome, dėl protokolo. Jūsų balsas dėl prieš tai buvusio projekto – už. Irena, prašom pagarsinti išvadą.

I. HAASE (*TS-LKDF*). Teisės ir teisėtvarcos komitetas kaip pagrindinis svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 72 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3765. Ir komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu pasilikti tribūnoje. Yra gautas, rodos, Seimo narių P. Kuzmickienės ir R. Baškienės vienas pasiūlymas. Kas pristatys iš iniciatorių ar pagarsins tiesiog? Irena?

I. HAASE (*TS-LKDF*). Gerai. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetas paskirtas kaip pagrindinis svarstyti Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą. Ir komitetas, atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, birželio 20 dienos posėdyje pritarė Seimo narių P. Kuzmickienės ir R. Baškienės pasiūlymui projekte atsisakyti nuostatų, numatančių ribojimus asmenims, kaltinamiems padarius nusikalstamas veikas, vykdyti veiklą, susijusią su vaikais. Ir, atsižvelgdamas į nurodytas aplinkybes, komitetas pritarė Seimo narių pasiūlymams. Komitetas balsavo: už – 9, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Vienbalsiai. Matyt, mes irgi galime atitinkamai pritardami šiam pasiūlymui. Prieštaraujančių nematau, pritarta. Tuomet dėl viso. Kalbančių dėl motyvų nėra. Gal

galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu projektui Nr. XIVP-3765? Galime. Labai dėkui. Pritarta po svarstymo.

17.50 val.

Baudžiamojo kodekso 42, 67, 72³ ir 153 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2991, Baudžiamojo proceso kodekso 342 ir 357 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2992, Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 98² straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-2993 (svarstymas)

Einame prie darbotvarkės 2-23 klausimo ir poros lydimųjų. Baudžiamojo kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2991. Vėl į tribūną kviečiu pranešėją I. Haase iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Tai visus tuomet, visą paketą, taip.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip pagrindinis svarstė Baudžiamojo kodekso 42, 67, 72³ ir 153 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2991. Komiteto sprendimas bei pasiūlymai: įstatymo projektą Nr. XIVP-2991 grąžinti iniciatoriams tobulinti, atsižvelgiant į Vyriausybės ir kitų institucijų pritarimą idėjai ir tikslui stiprinti vaikų apsaugą nuo seksualinio smurto, taip pat atsižvelgiant į Vyriausybės pateiktą ir Seime svarstomą projektą Nr. XIVP-3764 ir Nr. XIVP-3765 paketą, nes komiteto su projekto autoriumi bendras tikslas apsaugoti vaikus nuo seksualinio smurto. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

Pagrindiniai motyvai būtent dėl projekto keičiamo 4 straipsnio. Baudžiamojo kodekso 153 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti atsakomybę asmeniui, atlikusiam jaunesnio negu 16 metų asmens tvirkinimo veiksmus dviem ar daugiau asmenų, arba jeigu tvirkinimo veiksmus atliko ilgą laiką. Tai visgi pritartina Teisės departamento nuomonei, kad projekto nuostatos diskutuotinos. Pažymėta, kad pagal galiojantį teisinį reguliavimą, jeigu kaltininkas tvirkinamuosius veiksmus atlieka prieš daugiau nei vieną asmenį, jo veiksmai atitinkamai kvalifikuojami atskirai pagal kiekvieną nusikalstamą veiką ir pagal Baudžiamojo kodekso 153 straipsnį skiriama bausmė už kiekvieną nusikalstamą veiką atskirai. Tuomet taikoma Baudžiamojo kodekso 63 straipsnio 1 dalies nuostata. Jeigu padarytos kelios nusikalstamos veikos, teismas paskiria bausmę už kiekvieną nusikalstamą veiką atskirai. Po to paskiria galutinę subendrintą bausmę. Todėl pagal galiojantį teisinį reguliavimą nustatyta penkerių metų laisvės atėmimo bausmė galėtų būti sumuojama ir, pavyzdžiui, hipotetiškai žiūrint į bausmės skyrimą, tai gali pasiekti ir 15 metų laisvės atėmimo suminę reikšmę už tris nusikalstamas veikas.

O analizuojamą teikiamo projekto straipsnį papildžius 2 dalimi ir joje įtvirtinus siūlomo pobūdžio teisinį reguliavimą, šis reguliavimas gali būti vertinamas taip, jog apims visas asmens padarytas nusikalstamas veikas prieš daugiau nei vieną asmenį ir maksimali skirtina bausmė bus apribota septynerių metų laisvės atėmimo bausmės terminu. Taigi, kalbama, siūlomas teisinis reguliavimas ne griežtintų atsakomybę, o atvirkščiai – ją galėtų švelninti.

Taip pat yra abejonių dėl nuostatos, kuria būtų nustatomas didesnis veikos pavojingumas, jeigu tvirkinamieji veiksmai truktų ilgą laiką, kadangi formuluotė „ilgą laiką“ yra subjektyvi ir neaišku, kaip ji turėtų būti vertinama kvalifikuojant kaltininko veiksmus. Panašios nuostatos laikosi ir Policijos departamentas, jis taip pat pateikė pastabų, akcentuodamas tai, kad siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas nėra aiškus. Taip pat abejojama dėl formuluotės „ilgą laiką“ subjektyvaus pobūdžio, kaip turėtų būti vertinama kvalifikuojant kaltininkų veiksmus.

Socialinių mokslų centro Teisės institutas taip pat kelia panašaus pobūdžio problemas, kad projekto rengėjai nepateikė jokių argumentų, kad dabartinė sankcija būtų nepakankamo griežtumo. Vyriausybė taip pat analogiškai reiškia abejones ir taip pat kalba apie tai, kad galutinė subendrinta bausmė galimai gali būti paskirta didesnė, kaip ir buvo minėta, negu įstatymo projektu siūloma numatyti maksimali bausmė, jeigu mes kvalifikuosime nusikalstamą veiką pagal dabar galiojantį Baudžiamojo kodekso 153 straipsnio naują dalį. Vyriausybė taip pat nurodo, kad abejonių kelia ir naujai siūlomi požymiai – atliko tvirkinimo veiksmus dviem ar daugiau asmenų, atliko tvirkinimo veiksmus ilgą laiką. Toks teisinis neapibrėžtumas galimai nėra suderinamas su teisinio principo turinio reikalavimais ir apsunkintų kaltininkų veiksmų kvalifikavimą kaip nusikalstamą veiką.

Socialinių reikalų ir darbo komitetas taip pat pažymėjo, kad yra pritarta Vyriausybės pateiktiems Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo ir įstatymo papildymo įstatymo projektui Nr. XIVP-3764 ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3765, kur siūlomos platesnės apimtios priemonės apsaugoti vaikus nuo nusikaltamų veikų ir seksualinio smurto bei įtvirtintas kitoks kontrolės mechanizmas.

Teisės ir teisėtvarkos komitetas vis dėlto siūlo grąžinti iniciatoriams tobulinti projektą, kadangi, kaip ir minėjau, dauguma pateikusių pastabas subjektų, taip pat ir Vyriausybė, pritarė idėjai ir tikslui stiprinti vaikų apsaugą nuo seksualinio smurto, nustatant papildomas priemones asmenims, padariusiems nusikalstamas veikas, kuriomis pažeidžiama žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvė ir neliečiamumas, tobulinant galiojantį teisinį reglamentavimą, susiejant jį su Vyriausybės pateiktu ir Seime svarstomu įstatymų projektų Nr. XIVP-3764, Nr. XIVP-3765 pakeitu, kuriuo siekiama tų pačių tikslų – apsaugoti vaikus nuo seksualinio smurto.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėkui Irenai už išsamų pristatymą. Tai gal galima būtų sutarti taip: kadangi dėl motyvų nematau užsirašiusių, gal galima tiems dviem projektams Nr. XIVP-2991 ir Nr. XIVP-2992, kurie yra siūlomi grąžinti iniciatoriams tobulinti, pritarti bendru sutarimu? Dėkui. Tai sprendimas toks: bendru sutarimu apsisprendėme grąžinti iniciatoriams tobulinti. Ir dėl Nr. XIVP-2993 – Administracinių nusižengimų kodekso, dėl kurio komiteto siūlymas yra atmesti. Tiesa, Irena?

I. HAASE (TS-LKDF). Taip.

PIRMININKĖ. Kadangi, man atrodo, pažiūrėkite ir jūs, kad nėra užsirašiusių dėl motyvų, tai tuomet gal irgi galima atmesti bendru sutarimu? Prieštaraujančių nematau. Tai po svarstymo stadijos taip yra ir nuspręsta. Dėkui. Tai, Irena, nežinau, ar verta jums išeiti, nes 2-24 klausimas.

17.59 val.

Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2162(3), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2336(2), Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2163(2), Socialinio draudimo pensijų įstatymo Nr. I-549 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2164(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-24 klausimas – Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-2162(3) ir lydimieji. Svarstymo stadija. *Vėlek* kviečiu pranešėją – Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkę I. Haase į tribūną. Prašau, Irena. Vis tiek čia yra Vyriausybės pasiūlymas. Tai pirma nuo išvados turbūt. Diskutuoti nėra norinčių. Tai čia būtų Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-2162(3).

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas kaip pagrindinis svarstė Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2162(2). Pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Pritarta iš dalies. Čia Vyriausybės.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, komitetas pritarė iš dalies Vyriausybės nutarimui.

PIRMININKĖ. Pasiūlymui.

I. HAASE (TS-LKDF). Minutėlę. Taip, pritarta iš dalies. Siekiant paskatinti piniginę socialinę paramą (socialinę pašalpą, būsto šildymo, karšto ir geriamojo vandens išlaidų kompensacijas) gaunančius nepasiturinčius gyventojus įsidarbinti rinkimų ir referendumų komisijose, siūloma nustatyti, kad pajamos, gautos už darbą apygardų, apylinkių rinkimų, savivaldybių rinkimų, miestų, rajonų referendumų komisijose, nebūtų įskaitomos į asmens pajamas skiriant minėtą paramą, nes darbas rinkimų ir referendumų komisijose yra laikino pobūdžio ir piniginės socialinės paramos gavėjai, kurie pageidautų laikinai įsidarbinti šiose komisijose, tuo laikotarpiu neprarastų teisės į piniginę socialinę paramą arba parama jiems nesumažėtų.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gal galime čia, salėje, apsispręsti irgi, kad pritariame komiteto siūlymui pritarti iš dalies? Prieštaraujančių nematau.

Tuomet dėl viso. Ar jus tenkina toksai sprendimas dėl Vyriausybės pasiūlymo, toks komiteto sprendimas?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, kad mane prisiminėte. Vyriausybės išvada šiaip jau buvo nepritarti šitam projektui, nežinau, kaip į ją iš dalies buvo galima atsižvelgti, bet aš neprašau balsuoti dėl Vyriausybės išvados.

I. HAASE (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkui. Motyvai dėl viso. Už – A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Matyt, Vyriausybė turėjo baimių, kad rasis daugiau išimčių, bet viename procese pavyko ne tik nepadidinti išimčių skaičiaus, bet ir sumažinti turimas. Kadangi darbas rinkimų ir referendumų komisijose yra trumpalaikis, jį galima derinti su kitomis pareigomis. Pati funkcija yra reikalinga valstybei ir mes, kaip valstybė, įprastai kviečiame žmones atlikti šią pareigą dėl skaidrių rinkimų ir demokratijos procesų.

Po pakartotinių svarstymų kitame komitete, SRDK, su ministerijos atstovais ir įvairių institucijų atstovais radome ganėtinai esminius sprendimus ir pakeitimus, sprendžiančius daug smulkių gyvenimiškų situacijų, dėl kurių asmenys, laikinai neturintys darbo ir gaunantys įvairias pašalpas, vengdavo imtis šios funkcijos, taip pat ir ugdyti įprotį dirbti ir turėti papildomų pajamų apskritai. Pritarus pakeitimams, asmenys, dirbsiantys apygardų ir apylinkių referendumų komisijose, nebus laikomi dirbančiais darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu. Nebus stabdomas ar panaikinamas ir bedarbio statusas, nebus taikoma ir subsidijos darbo užmokesčiui mokėjimo nutraukimo sąlyga taip, kaip buvo, man atrodo, gerbiamo G. Kindurio pasiūlyme, kaip norėjo gerbiamas G. Kindurys, teikdamas savo pasiūlymą. Taip pat pajamos už darbą rinkimų ir referendumų komisijose nebus įskaitomos į asmens pajamas skiriant socialinę paramą.

Manau, kad šioje gana aštrioje diskusijoje buvo rasti tikrai geri sprendimai, skatinantys žmones ir dirbti, ir užsidirbti, ir atlikti pareigas valstybei, todėl tikrai kviečiu balsuoti už. Čia, man atrodo, buvo gana gražus procesas ir pavyzdys tiek ministerijų, tiek komitetų, kaip galima rasti sprendinius net tuomet, kai atrodo, kad jų rasti neįmanoma.

PIRMININKĖ. Dėkui. Apsisprendime balsuodami tuomet. Balsuojame dėl Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo projekto Nr. XIVP-2162.

Užsiregistravo 64, balsavo 63, visi 63 – už. Po svarstymo yra pritarta.

Dabar einame prie lydimosio – Užimtumo įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2336. *Vėlek* I. Haase tribūnoje. Prašau.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas birželio 17 dieną svarstė Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo projektą Nr. XIVP-2336. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir išvadoms. Balsavimo rezultatai – vienbalsiai: už – 8, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi diskutuoti nėra norinčių, tai dabar pereiname prie pasiūlymų dalies. Ir čia *vėlek* yra Vyriausybės ir kolegos G. Kindurio... Tai nuo pirmojo, matyt. Pagarsinkite.

I. HAASE (TS-LKDF). Vyriausybės nutarimui pritarta iš dalies. Siekiant pritraukti tam tikrų gyventojų grupių aktyvesnį dalyvavimą rinkimų komisijose, siūloma nustatyti, kad asmenys, paskirti į apygardų, apylinkių rinkimų, savivaldybių rinkimų, miestų ir rajonų referendumų komisijas, nėra dirbantys darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu. Nutarta pripažinti netekusiu galios 4 straipsnio 3 dalies 9 punktą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Atsiklausiu dabar jau Vyriausybės: ar tenkina analogiškas sprendimas dėl lydimosio?

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Neprašau balsuoti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Tuomet Seimo narys G. Kindurys ir jo pasiūlymas. Prašau.

G. KINDURYS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano pasiūlymas buvo, kad nebūtų nutraukiama Užimtumo tarnybos mokama subsidija, kai asmuo pas tą darbdavį dirbdamas kartu įsidarbina ir komisijoje. Mano norą komitetas dar praplėtė ir darbo komisiją, kaip ir ką tik sakėte, prilygino ne darbo teisiniams santykiams. Aš pritariu komiteto pozicijai, nes jų variantas tenkina net labiau, negu aš norėjau.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai jūs neprašote balsuoti, nes buvo pakoreguota visa redakcija. Dėkui. Man atrodo, dėl motyvų užsirašiusių nėra. Gal galima po svarstymo bendru?.. A. Sysas yra užsi-

rašęs, bet jo nėra salėje. Tai vis dėlto gal galime bendru sutarimu po svarstymo pritarti minėtam projektui su pasiūlymais? Prieštaraujančių nematau. Dėkoju.

Toliau lydimieji – Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo projektas Nr. XIVP-2163 ir Socialinio draudimo pensijų įstatymo projektas. Čia ar yra?.. Prašau, Irena, pagarsinti, ką turime žinoti.

I. HAASE (TS-LKDF). Komitetas kaip pagrindinis svarstė Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2163(2). Komiteto sprendimas: įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės argumentus, Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2163(2) siūloma atmesti.

Argumentai. Pareigūnų ir karių valstybinė pensija, turint draudžiamųjų pajamų, nemažėja, todėl asmenys, dirbantys rinkimų komisijose, neigiamo poveikio nepatirs. Nedirbantys buvę pareigūnai ir kariai kartu su valstybine pensija gauna ir socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio priedą. Dirbantiems ir uždirbantiems pajamų, mažesnių už minimaliąją algą, priedas mažinamas atvirkščiai proporcingai gaunamam darbo užmokesčiui, tai yra kuo didesnes pajamas asmuo gauna, tuo mažesnė priedo dalis jam išmokama. Priedas nemokamas tik gaunantiems minimaliąją mėnesinę algą ir daugiau. Kai gaunamos pajamos yra nedidelės, priedo sumažėjimas yra nereikšmingas.

Komiteto balsavimo rezultatai – bendru sutarimu: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai gal galime pritarti bendru sutarimu, kad atmetume tiek Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų, tiek Socialinio draudimo projektus? Jūs, Irena, dėl pastarojo gal dar nepagarsinote? Prašau patikslinti, ar jūs tik dėl pareigūnų pagarsinote, ar ir dėl socialinio draudimo?

I. HAASE (TS-LKDF). Tuoj, minutę! Dėl Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo.

PIRMININKĖ. Gal galima bendru sutarimu pritarti atmetimui? Prieštaraujančių nematau, pritarta.

Tuomet dėl Socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-2164. Prašom.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, komitetas irgi svarstė nurodytą projektą Nr. XIVP-2164(2). Komiteto sprendimas: įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadoje išdėstytus argumentus, kad įstatymo projektu siūlomos nuostatos neatitinka galiojančios socialinio draudimo sistemos, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2164(2) siūloma atmesti.

Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Viliuosi, kad ir salėje galime apsispręsti vienbalsiai, kaip ir komitete. Prieštaraujančių nematau. Atmetimui pritarta po svarstymo. Išsprendėme šį paketą.

18.10 val.

Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3748(2), Administracinių nusizengimų kodekso 98¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3749(2), Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 13, 16 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3750(2), Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3751(2), Švietimo įstatymo Nr. I-1489 68 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3752(2), Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3753(2), Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3754(2), Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3755(2), Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1540 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3756(2) (*svarstymas*)

Dabar einame prie darbotvarkės 2-25 klausimo. Sporto įstatymo projektas Nr. XIVP-3748. Čia pranešėja yra E. Rudelienė. Prašom pagarsinti komiteto išvadą ir eisime prie pasiūlymų.

E. RUDELIENĖ (LSF). Kolegos, Švietimo ir mokslo komitetas birželio 21 dieną svarstė įstatymų paketą. Sprendimas dėl Sporto įstatymo – pritarti pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento ir Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, patobulintam Sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-3748(2), komiteto išvadoms ir teikti įstatymo projektą Seimui svarstyti.

Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. rugsėjo 1 d. dalis asmenų, kuriems buvo išduoti kūno kultūros ir sporto veiklos leidimai pagal anksčiau galiojusias įstatymo nuostatas ir kurie nepėjo įgyti Sporto įstatyme nustatytų kvalifikacijos reikalavimų, nebegalės dirbti treneriais ir instruktoriais, vadovaujantis Seimo statuto 162 straipsnio 2 dalimi, siūlyti Sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3748(2) ir jo lydimuosius projektus svarstyti skubos tvarka. Balsavimo rezultatai: buvo pritarta bendru sutarimu, kaip ir visiems kitiems lydimiesiems įstatymų projektams buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dabar kviečiu V. Alekną pristatyti Jaunimo ir sporto reikalų komisijos išvadą. Dėl pagrindinio ir lydimųjų.

V. ALEKNA (LSF). Jaunimo ir sporto reikalų komisija siūlo pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas ir į komisijos siūlymus, jiems komisija pritarė bendru sutarimu.

Buvo lydimųjų. Dėl Administracinių nusižengimų kodekso 98 straipsnio pakeitimo sprendimas – siūlyti pagrindiniam komitetui tobulinti, atsižvelgiant į komisijos pasiūlymą. Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymui komisija taip pat pritarė bendru sutarimu. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo pakeitimui, taip pat atsižvelgusi į Teisės departamento pastabas, komisija pritarė bendru sutarimu.

Švietimo įstatymui komisija pritarė bendru sutarimu. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 6 straipsnio pakeitimui komisija pritarė bendru sutarimu. Įstatymui „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ taip pat pritarė bendru sutarimu.

Užimtumo įstatymo 6 straipsnio pakeitimas. Komisija pritarė bendru sutarimu. Ir Kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo 2 straipsnio pakeitimas. Sprendimas – pritarti ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti, atsižvelgiant į komisijos siūlymą. O siūlymas – kūno kultūros ir sporto veiklos leidimų galiojimo terminą pratęsti iki 2030 m. rugsėjo 1 d. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Truputėlį pasinaudodama pauzele, kadangi dėl darbotvarkės 2-25.7 klausimo, įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, pagrindinis yra Užsienio reikalų komitetas, tai aš pagarsinsiu Užsienio reikalų komiteto išvadą, kuriai yra pritarta bendru sutarimu po birželio 19 dieną vykusio komiteto posėdžio. Tai čia pagarsinau dėl protokolo. Ir taip pat taupydama laiką pagarsinsiu TTK, kuris yra pagrindinis dėl Administracinių nusižengimų kodekso projekto Nr. XIVP-3749. Taip pat yra bendru... Už – 7, prieš nebuvo, susilaikiusių nebuvo, pritarė bendru sutarimu Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektui.

Dabar kviečiu atgalios pranešėją E. Rudeliene. Gautas Jaunimo ir sporto reikalų komisijos pasiūlymas dėl 2 straipsnio. Pristato, matyt, kolega V. Alekna. Tada pakomentuos komitetas. Tuoj įjungsiu. Prašau.

V. ALEKNA (LSF). Taip, šiam pasiūlymui... Čia kur?

PIRMININKĖ. Jūs esmę pristatykite.

V. ALEKNA (LSF). Dėl kadencijų? Yra pasiūlymas būtent išbraukti, lengvatine, kaip sako, išimties tvarka neturėti pasitvirtinus savo įstatuose kadencijų skaičiaus, nes... Ne tas?

E. RUDELIENĖ (LSF). Ne, ne, ne. Čia apie studentų ir specialioji olimpiada...

V. ALEKNA (LSF). Pritariame komiteto pasiūlymui.

E. RUDELIENĖ (LSF). Nesiūlote balsuoti, pritariate mums, ar ne?

PIRMININKĖ. Neprašote balsuoti, tvarka. Tada dėl viso.

E. RUDELIENĖ (LSF). Dar ne dėl viso. Dar yra I. Kačinskaitės-Urbonienės.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, ilgas posėdis, jau esu šiek tiek... Tuoj, aš verčiu, dėl lydimąjo turėtų, ne dėl Sporto įstatymo, o dėl lydimąjo kažkurio?

E. RUDELIENĖ (LSF). Ne, ne, ne. Pagrindiniame Sporto įstatyme yra...

PIRMININKĖ. Dėl kelinto straipsnio?

E. RUDELIENĖ (LSF). 20 dienos I. Kačinskaitės-Urbonienės dėl 21 straipsnio.

PIRMININKĖ. Prašau. Jos nėra. Ar jūs galite pagarsinti, koks? Nes mano turimoje medžiagoje nematau kol kas. Tai jūs pagarsinkite, Edita.

E. RUDELIENĖ (LSF). Kolegės Ievos siūlymas yra dėl sportininkų stipendijų, kurios gali būti nutrauktos mokėti dėl tam tikrų priežasčių. Šiuo metu nebūtų aišku, kam yra skiriamas šitas finansavimas. Ievos buvo pasiūlymas, kad šios lėšos būtų skiriamos federacijoms, kurios rengia sportininkus. Ir komitetas tokiam pasiūlymui pritarė bendru pritarimu.

PIRMININKĖ. Nepritarėte, taip?

E. RUDELIENĖ (LSF). Pritarėme.

PIRMININKĖ. Ai, pritarėte? Matyt, klausimas ir išspręstas. Mes irgi galime pritarti. Prieštaraujančių nematau. Atsiprašau, aš turiu kažkokią kitą redakciją. Jeigu jūs dar turite pasižymėjusi siūlymų?..

E. RUDELIENĖ (LSF). Tada buvo kolegos, man atrodo, Seimo narių grupės pasiūlymas dėl 22 straipsnio. M. Matijošaičio.

PIRMININKĖ. Prašom pristatyti, nes Mariaus nematau.

E. RUDELIENĖ (LSF). Ar yra kas iš kolegų, kurie pasirašė šį pasiūlymą? Kaip?

PIRMININKĖ. M. Matijošaičio.

E. RUDELIENĖ (LSF). Man?

PIRMININKĖ. Tai gal pagarsinkite komiteto matymą.

E. RUDELIENĖ (LSF). Buvo siūlymas, kad vietoje 16 valstybių būtų 12 valstybių. Čia irgi susiję su sporto šakų finansavimu ir su stipendijų mokėjimu. Komitetas šiam pasiūlymui nepritarė, nes toks reguliavimas galioja nuo 2000 metų ir jisai pasirinktas yra ne šiaip, o kad vienai trečiajai Europos valstybių būtų atstovaujama. Taip būtų ypač išplėstas mokėjimų skaičius, reikalaujantis ir finansinių išteklių. Todėl komitetas šiame etape nepritarė kolegos Seimo nario M. Matijošaičio siūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui, bet, matyt, norės kolegos balsuoti, nes dėl motyvų už pasiūlymą yra užsirašęs kolega R. Vaitkus.

R. VAITKUS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Manau, tiek premijų skyrimas, tiek sporto šakų federacijų finansavimo klausimas šiuo metu yra būtent apribotas 16 valstybių atstovų privilomumo kriterijaus. Jis dėl kai kurių sporto šakų varžybų bei čempionato specifikos ar saugumo yra faktiškai nepasiekiamas.

Tokios sąlygos sudaro netolygias galimybes finansavimui gauti, tam tikros sporto šakos, net neturėdamos techninių galimybių kriterijams įgyvendinti, lieka nuošalyje siekdamos gauti finansavimą. Tokie pakeitimai paskatintų platesnį sporto šakų rėmimą, ką siūlo gerbiamas Seimo narys, ir galimybę didesniai skaičiui federacijų siekti finansavimo už pasiektus rezultatus bei iškovotas pergalės.

Visi žinote tauragišką lenktynininką R. Baciuską. 2022 metais Dakare laimėta trečia vieta, išrinktas geriausiu Dakaro naujoku, laimėtos Maroko ralio reido lenktynės ir tapo 2022 metų ralio reido čempionu. 2023 metais Dakare laimėta antra vieta. 2024 metais Dakare laimėta trečia vieta. Teko ne kartą kalbėti su gerbiamu čempionu, sako, skaudu vežti Lietuvos vėliavą, kuomet yra toks valstybės požiūris į sporto rėmimą. Tikrai turime ieškoti kokių nors būdų. Siūlau pritarti Mariaus pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Dėkui už argumentus. Motyvai prieš – S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš iš dalies pritarčiau kolegos pasakymui, kad reikia premijuoti, bet reikia surasti specialių lėšų turbūt ir tokius išskirtinius atvejus pažymėti. O mažinti konkurencijos (šiuo atveju reikia tikrai pritarti komiteto nuomonei) nereikėtų, nes kartais išeis paradoksai, kažkokios keistos varžybos, nenoriu nieko įžeisti, bet ir dalyvių skaičius nedidelis. Yra tekę matyti, kai dalyvauja iš viso keli sportininkai ir, aišku, kai iš jų penkių – trys prizininkai, tai mes negalime taip jau nuleisti tos konkurencinės kartelės. Todėl siūlau pritarti komiteto nuomonei balsuoti neigiamai.

PIRMININKĖ. Dėkui. Tai dabar ir apsispręsimė. Kas palaiko M. Matijošaičio pasiūlymą, balsuoja už, kas palaiko komitetą, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 64, balsavo 62: už – 13, prieš – 2, susilaikė 47. Pasiūlymui nepritarta.

Ir dar yra Seimo narių grupės – V. Alekno, A. Kupčinsko ir kitų – pasiūlymas, jį, matyt, kolega V. Alekna pristatys. Prašau.

V. ALEKNA (LSF). Šiuo pasiūlymu norime išbraukti 21 straipsnio 2 dalies 1 punktą, kuris numato olimpiniam judėjimui Lietuvoje numatyti išimtį ir netaikyti dviejų kadencijų po ketverius metus arba keturių kadencijų po dvejus metus reikalavimo tam, kad gautų valstybinių lėšų. Šis reikalavimas yra taikomas visoms sporto federacijoms ir visos federacijos jau yra įsidiegusios šį valdymo principą. Taigi siūlome išbraukti šį punktą.

PIRMININKĖ. Dėkui. Komiteto nuomonė.

E. RUDELIENĖ (LSF). Komitetas pritarė. Už balsavo 5, susilaikė 4.

PIRMININKĖ. Dėkui. Gal ir mes galime pagal komiteto nuomonę pritarti pristatytam pasiūlymui? Pritarta. Dėkui. Ir dabar dar yra M. Matijošaičio vienas pasiūlymas. Ar čia analogiškas?

E. RUDELIENĖ (LSF). Jis susijęs su praeitu. Man atrodo, Seimas jau apsisprendė.

PIRMININKĖ. Fiksuokime, kad apsisprendėme. Ir dabar I. Kačinskaitės-Urbonienės čia kažkuris kitas, ar mes dėl jo irgi apsisprendėme?

E. RUDELIENĖ (LSF). Ne, neapsisprendėme. Jisai yra šiek tiek apie kitką, apie kadencijas. Ievos buvo siūlymas, kad nebūtų taikoma. Dabar mes siūlome, kad, na, būtų galimybė kolegialiam valdymo organui ne visam iš karto pasikeisti, pasibaigus kadencijų laikui, kad būtų užtikrintas veiklos tęstinumas, tai siūloma, kad keistųsi, sakykim, pusė. Ievos siūlymas buvo, kad pasibaigus kadencijai kolegialaus valdymo organas keistųsi visas iš karto. Tai komitetas šiam pasiūlymui nepritarė.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi iniciatorių nėra, nėra prašymo balsuoti, gal galime pagal komiteto nuomonę? Dėkui, apsisprendėme pagal komiteto liniją. Ar dėl motyvų nėra norinčių kalbėti, tuoj pažiūrime. Taip, matau, dėl motyvų prieš nori A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Aš dėl Ginklų kontrolės įstatymo norėčiau atkreipti kolegų dėmesį, kad iki priėmimo galbūt būtų galima ką nors sureguliuoti. Skaitau: „Papildyti 13 straipsnį 14¹ dalimi. A kategorijos ginklus, išvardytus šio įstatymo 3 straipsnio 6, 7 ir 8 punktuose, jų šaudmenis gali įsigyti ir turėti ne jaunesni kaip 18 metų nuolatiniai Lietuvos Respublikos gyventojai – Lietuvoje įsteigtos šaudymo organizacijos nariai, kurie per pastaruosius 12 mėnesių iki prašymo dėl leidimo laikyti A kategorijos ginklus, išvardytus šio įstatymo 3 straipsnio 6, 7 ir 8 punktuose, pateikimo dienos (atkreipkite dėmesį) reguliariai užsiėmė šaudymu (dalyvavo bent dviejuose šaudymo užsiėmimuose) ir aktyviai treniravosi (dalyvavo bent dviejose šaudymo treniruotėse), rengdamiesi šaudymo veikloms, ir dalyvavo šaudymo veiklose, kai ginklai atitinka specifikacijas, būtinąs šaudymo veiklai, gavę leidimą laikyti ginklus.“

Įsivaizduokite, užtenka dviejų užsiėmimų per 12 mėnesių ir tai laikoma reguliaria veikla. Tai ne kokios nors tarptautinės varžybos. Kas sugalvojo tokį straipsnį? Aš iki priėmimo siūlyčiau labai rimtai apsvarstyti pačiam komitetui, atkreipti dėmesį, kas čia per nesąmonė atsirado įstatyme. Jeigu tarptautinės varžybos, taip, bet čia du užsiėmimai arba dviejose šaudymo treniruotėse. Ir tai papildymas yra toks! Ką, mes paleidžiame A kategorijos ginklus į laisvą apyvartą?

PIRMININKĖ. Dėkui, supratome.

Kaip paprastai svarstymo stadijoje tokiais atvejais būna, dėl viso paketo siūlau balsuoti nuo 2-25.1 iki 2-25.9 klausimo ir apsispręskime balsuodami. Dėkui.

Užsiregistravo 64, balsavo 64: už – 63, prieš nebuvo, susilaikė 1. Po svarstymo yra pritarta.

Dabar eikime prie 2-26... Atsiprašau, taip, Švietimo, mokslo ir sporto komitetas siūlo taikyti skubos tvarką. Prieštaraujančių nematau, ją ir pritaikykime visam blokui.

18.27 val.

Kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3815(2)ES, Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3816(2)ES, Administracinių nusižengimų kodekso 479, 480 ir 589 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3817(2)ES, Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 23, 36, 44, 45, 51, 74, 82 ir 98 straipsnių bei priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3818(2)ES, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 1, 2, 13 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3819(2)ES, Elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. XIII-1120 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3820(2)ES, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 1, 3, 4, 5, 7, 14, 15, 26, 27, 39, 41, 42, 43 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3821(2)ES, Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 2, 17, 37, 47 ir 87 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3822(2)ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 2, 29, 50 ir 95 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3823(2)ES, Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3824(2)ES (*svarstymas*)

Dabar einame prie 2-26 darbotvarkės klausimo, irgi didelio paketo. Kibernetinio saugumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3815. Čia pranešėjas... Atsiprašau, per šoninį mikrofoną Rimantė.

R. ŠALASEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Aš noriu paprašyti įskaityti mano balsą už, nes kažkodėl nesuveikė kortelė.

PIRMININKĖ. Dėl protokolo, Rimantė, taip, bus patikslinta.

Dabar kibernetinio saugumo reikalai. Į tribūną kviesčiau Ekonomikos komiteto pranešėją A. Kupčinską.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Taip, kolegos...

PIRMININKĖ. Visus susijusius – pagrindinį ir lydimuosius.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, komitetas svarstė Kibernetinio saugumo įstatymo ir susijusius projektus. 10 komiteto narių dalyvavo, pritarė bendru sutarimu visoms Teisės departamento pastaboms ir bendru sutarimu visiems projektams pritarta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Įkvepiančiai, glaustai pristatėte.

Dabar diskusijoje kalbėti užsirašiusių nėra. Dėl motyvų užsirašiusių nėra. Gal dėl tokio svarbaus projekto bendru sutarimu galima po svarstymo pritarti visam paketui? Labai ačiū. Po svarstymo pritarta.

18.28 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 242, 268, 286 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2662 1, 2, 3, 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3924(2) (*svarstymas*)

Dabar darbotvarkės 2-27 klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3924. Pranešėja – I. Haase. Vėl administraciniai nusižengimai.

I. HAASE (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė Administracinių nusižengimų kodekso nurodytų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3924. Komiteto sprendimas – pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkui. Čia, suprantu, yra skuba dėl šito projekto.

I. HAASE (TS-LKDF). Taip, taip, taip. Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, prašau skubos, nes tai yra techninis pakeitimas – suderinamos įstatymo redakcijos.

PIRMININKĖ. Dėkui. Kadangi nei diskusijoje, nei dėl motyvų nėra užsirašiusių kalbėti, gal galime bendru sutarimu po svarstymo stadijos? Pritarta. Lygiai taip pat ir dėl skubos galime pritarti? Labai ačiū.

18.30 val.

Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3775(2), Rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-3776(2) (pateikimas)

Dabar dar liko pora klausimų. Darbotvarkės 2-28 klausimas – Atliekų tvarkymo įstatymo pakeitimo projektas Nr. XIVP-3775. Pranešėjas – S. Gentvilas. Pateikimas. Ir lydimasis – Rinkliavų įstatymas.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Įstatymą teikiu aš asmeniškai, nors tai yra didesnio Vyriausybės Atliekų tvarkymo įstatymo paketo dalis, jis bus rytoj per Vyriausybę pateiktas Seimui. Po trijų derinimų, iš tikrųjų buvo trys derinimai su visuomene, pavėlavus pateikti įstatymą šios sesijos pradžioje ar viduryje, buvo priimtas sprendimas išskaidyti paketą į du – į skubesnį ir ilgesnį.

Šitas skubesis paketas susideda iš Atliekų tvarkymo įstatymo ir Rinkliavų įstatymo pakeitimo. Čia mes nurodome derinimo su visuomene nuostatas, derinimo tvarką Vyriausybėje. Esmė yra tokia, kad su Savivaldybių asociacija ir regioninių atliekų tvarkymo centrais mes matome poreikį patobulinti valstybinę kainodarą, kuri buvo 2021 metais priimta įstatymu. Ten buvo numatyta, kad pernai jis turėjo visa apimtimi įsigaliooti, taigi, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba pernai turėjo patvirtinti regionines kainas, pagal tai turėjo savivaldybių tarybos patvirtinti vietines rinkliavas.

Tačiau pirmą kartą tai darant procesas užtruko diskutuojant, kas yra tvirtintinos kainos apimtis, todėl matome, kad iš tikrųjų pernai nebuvo patvirtinta nė viena regioninė kaina. Tik šiemet gegužės mėnesį buvo priimtas pirmasis sprendimas, kai pirmą kartą buvo patvirtinta Panevėžio regioninė kaina. Taigi, pagrindinės problemos, kurios iškilo priimant sprendimą, tai buvo diskusija, ar į didžiagabaričių atliekų surinkimo aikšteles patenkančios kitos buityje susidarančios atliekos, tokios kaip statybinės atliekos, žaliosios atliekos, gali būti įtrauktos į regioninę kainą, ar turi būti atskirai už jas imama.

Siekdami aiškumo, mes išskyrėme šitą paketą ir norime, kad būtų aiškumas tiek Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, tiek savivaldybių valdomiems regioniniams atliekų tvarkymo centrams, kad visas didžiagabaričių atliekų aikštelių tvarkymo sąnaudas už tas atliekas, kurios apima žaliąsias atliekas ir statybines atliekas, ir kitas buityje susidarančias atliekas, būtų galima įtraukti į savivaldybių tarybų tvirtinamas rinkliavas ir nebūtų poreikio rinkti atskiras įmokas, tarimą, už pirmą kilogramą statybinių atliekų, pridudamų į didžiagabaričių atliekų aikšteles.

Kartu yra tokie daugiau techninio pobūdžio pakeitimai, kad VERT'ui tvirtinant kainodarą yra nuostatos, kaip pateikiami projektai iš RATC'ų, kaip tvirtinami VERT'o apimtimi, kada perskaičiuojama kaina. Dabartinis reguliavimas rodo, kad iš tikrųjų sąnaudos yra per didelės, per dažni tie tvirtinimai, todėl bendruose pasitarimuose su Savivaldybių asociacija, RATC'ų asociacija ir Aplinkos ministerija buvo atrastas lengvesnis reguliavimas, kuris, pavyzdžiui, vien Vilniaus miesto mastu sutaupytų 400 tūkst. eurų per metus, nes būtų rečiau tvirtinama vietinė rinkliava, vadinasi, būtų mažiau siunčiama pranešimų ir informuojami savivaldybių gyventojai.

Labai svarbu, kad šis įstatymo projektas būtų priimtas iki šio pavasario sesijos pabaigos. Atsiprašome už prašymą skubiai svarstyti šitą projektą, bet jis jau tris kartus derintas su visuomene, aptartas su suinteresuotomis asociacijomis ir iš tikrųjų laiminamas. Tai svarbu padaryti dabar, nes tam, kad Valstybinė energetikos reguliavimo taryba sugebėtų patvirtinti regionines kainas iki šių metų spalio pabaigos, tai ir savivaldybės iki metų pabaigos turėtų sugebėti pasitvirtinti rinkliavas. Visa tai leistų įsigaliooti regioninei kainodarai dabar, o ne 2026 metais, jeigu mes pavėluotume patvirtinti tai rudenį. Mielai atsakyčiau į pastabas ir ačiū už galimybę pateikti šį projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (MSNG). Ministre, visos Lietuvos gyventojai yra priversti vis daugiau ir daugiau mokėti už atliekų išvežimą ir perdirbimą, tačiau kad gautų kokybiškesnes paslaugas, taip nėra. Atliekų rūšiavimo sistema šlubuoja, sąvartynai taip pat nėra tinkamai sutvarkyti. Mokesčių didinimas jau tapo šios Vyriausybės vizitine kortele. Gera matyti kaip argumentą, kad teršėjas

moka, tačiau jis naudojamas tik tada, kada jums yra naudinga. Norėčiau paklausti, gal galite pasakyti: kodėl to paties principo, kad teršėjas moka, nenaudojate tada, kai yra skaičiuojamas komunalinių atliekų sutvarkymas gyventojams? Jiems yra skaičiuojama už kvadratūrą, bet ne už tai, kiek gyventojų gyvena bute, todėl pagyvenę žmonės, likę našliais ar dėl to, kad šeimos nariai yra išvykę, tiesiog permoka ir turi didesnę naštą.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas Aidai. Šiaip reikėtų Lietuvoje didžiuotis atliekų tvarkymo sistema. Minėdami Europos Sąjungos 20-metį, turėtume prisiminti, kad stodami į Europos Sąjungą mes turėjome 800 nesutvarkytų, be dugno, gruntinius vandenis teršiančių sąvartynų. Šiandien Lietuvoje turime dešimt sąvartynų, greitu metu turbūt nereikės net dešimties, eisime link vieno dviejų. Turime visą išvystytą atliekų tvarkymo sistemą: automatines rūšiavimo linijas, kogeneracines jėgaines, žaliųjų atliekų biogeneratorius ir taip toliau. Man atrodo, reikėtų labiau didžiuotis, negu kritikuoti, o tobulintinų dalykų yra.

Atsakant į jūsų klausimą tiesiogiai, Vyriausybės metodika, Vyriausybės nutarimu patvirtinta metodika, leidžia savivaldybėms apsispręsti, kaip jos nori surinkti vietinę rinkliavą iš gyventojų, ar tai būtų nuo gyvenamojo ploto kvadratūros arba juridinių asmenų valdomo kito ploto, ar tai būtų pagal faktą, ar tai būtų pagal kitas rūšis. Atrodo, yra keturios metodikos rūšys, bet dėl administravimo paprastumo savivaldybės dažniausiai renkasi būtent apskaityti pagal plotą, nustatydamos vidutinį susidarantį atliekų kiekį tokios paskirties būste arba administracinėse patalpose. Tai savivaldybės dėl patogumo renkasi būtent tą galimybę, nors savivaldybės gali faktiškai apskaityti gyventojų išmetamą atliekų kiekį kilogramais ir išrašyti sąskaitas būtent už tai, bet tai būtų labai didelė administracinė našta ir, man atrodo, nugultų į kainą tiesiog gyventojams, ko nereikėtų daryti.

PIRMININKĖ. Dėkui. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, skaitydamas jūsų atneštą projektą matau, kad suradote dar naują neapmokestintą atliekų rūšį, tai yra aikštelėse kaupiamas stambiagabarites atliekas. Paprastai šios atliekos ir yra arba importuotojų, arba gamintojų. Ten suvežamos padangos, pakuotės, sakykime, visokia tara, *paletės* ir visa kita. Dabar jūs sugalvojote apmokestinti. Šitiems statybininkams statybines atliekas brangiai kainuoja tvarkyti, tai išdalinkime visiems po lygiai, savivaldybė padalins pensininkams ir visiems. Ar yra socialiai teisinga išdalinti verslo vežamas atliekas, statybines atliekas visiems, kuriems jų sutvarkymas bus perkeltas į tarifą? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Ačiū už klausimą. Kartu su A. Gedviliene ir Aplinkos apsaugos komitetu buvo daryta daug klausimų, lyginta įvairių savivaldybių, įvairių regionų didžiagabaričių atliekų aikštelių tvarka, kiek statybinių atliekų priimama nemokamai. Paprastai nuo 200 iki 400 kilogramų statybinių atliekų per metus iš vieno fizinio asmens yra priimama nemokamai. Tai iš esmės, jeigu namuose darote remontą, jūsų atliekas didžiagabaričių atliekų aikštelėse savivaldybės arba RATC'ai priima nemokamai.

Dabar didysis klausimas (ir šitas įstatymas tai taiso) yra tai, kad savivaldybės, priimdamos tas atliekas, kad jos nebūtų išmestos į pagriovius ar dar kur nors, ar išbarstomos keliais, kad savivaldybės įgauna teisę šitą priimamą 200 arba 400 kilogramų per metus kiekį, didžiagabaričių atliekų aikštelėse surenkamą, įskaiciuoti į vietinę rinkliavą. Šiandien nebuvo aiškumo, kas visgi tą apmoka, nes gyventojus mes atleidžiame nuo rinkliavos, nuo įmokos, pristatant į didžiagabaričių atliekų aikšteles, tačiau savivaldybės už jas negaudavo pajamų ir turėdavo tvarkytis iš kažkokių orinių pinigų. Aiškumo dėlei šiandien šituo įstatymo projektu pasakoma, kad tokios atliekos, statybinės atliekos arba žaliosios atliekos, gali būti įtrauktos į vietinę rinkliavą. O kad nebūtų piktnaudžiaujama, savivaldybės turi kontroliuoti, kas visgi atveža tas atliekas į didžiagabaričių atliekų aikšteles, patikrinti dokumentą, pažymėti, kad nebūtų įmonių piktnaudžiavimo, kad įmonių atliekos vežamos gyventojų vardu ar meistrų, ar patentininkų atliekos atvežamos kartkartėmis.

PIRMININKĖ. Dėkui. K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, du klausimai. Pirmas klausimas dėl komunalinėms atliekoms nepriskiriamų buityje susidarantių atliekų. Ar būtų koks nors aprašas, ar tai rengtų ministerija, ar RATC'ai, ar savivaldybės? Vis dėlto čia yra toks

bendrinis pavadinimas, o, aišku, priimantiems atliekų tvarkytojams ir tų atliekų tvarkymo aikštelėse reikėtų aiškesnio sąrašo. Vienas klausimas.

Kitas klausimas. Vis dėlto kolegos klausia: ar ta kaina kils? Ar pati bazinė kaina kils? Nes yra bazinė kaina ir vadinamoji kintamoji dalis, jeigu rūšiuoja. Ar ji pati kažkiek smarkiau, ženkliau kils, ar nekils? Ačiū.

S. GENTVILAS (LSF). Pats principas yra toks, kad atliekų tvarkymo hierarchijoje būtų išvengta atliekų. Didžiagabaričių atliekų aikštelėse surenkamos atliekos iš tikrųjų yra pigiausios atliekų tvarkymo sistemoje, nes jas gali labiausiai perdirbti. Pavyzdžiui, Kazlų Rūdoje esanti medienos drožlių gamykla yra pasirengusi paimti nemokamai arba net supirkti visas Lietuvos baldų atliekas. Bet jos gali būti surenkamos tik didžiagabaričių atliekų aikštelėse. Kol tas kiekis pakils iki tokio, kad jau bus galima supirkti, tai reikia, kad įsibėgėtų sistema. Didžiagabaričių atliekų aikštelės iš esmės garantuoja tai, kad mes ne nuvežame jų sudeginti, ne nuvežame jų išmesti, pašalinti sąvartynuose, o leidžiame jas sukaupiti dideliais kiekiais. Tam, kad vis mažiau atliekų sudegintume arba pašalintume, reikia didesnio didžiagabaričių atliekų aikštelių tinklo. Ilgainiui investicijos į didžiagabaričių atliekų aikšteles yra gyventojų pinigų taupymas. Bet vis tiek yra kai kurių sąnaudų ir šiandien šitų sąnaudų savivaldybės arba RATC'ai negalėdavo pasidengti kompensuodami iš rinkliavos.

Kitas pavyzdys yra ne tik statybinės atliekos, bet, pavyzdžiui, Vilniuje veikia „DĖK'ui“ stotelės, Šiaulių regione – „Daiktų kiemas“, Klaipėdos regione „IMK“ yra pakartotinio panaudojimo. Jeigu turite vaikų vežimėlį, kuris nebereikalingas, pristatote ir kiti gali pasiimti. Tai irgi yra kažkokie maži kaštai, bet tai jau nebe atlieka. Bet kad tai veiktų sistemoje, reikėjo šitos pataisos, kad savivaldybės galėtų sukurti tai.

PIRMININKĖ. V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, jūs gerai paminėjote, kad yra ir gerų, ir blogų pavyzdžių dėl stambiųjų atliekų aikštelių. Pavyzdys – Akmenės rajono. Susitvarkėme tik tada, kai įvedėme kontrolę, kad būtų žmogus, kuris prižiūri, kas ateina. Nes tose aikštelėse, kuriose nebuvo kontrolės, pavyzdžiui, į *fūrą* pakraudavo 50 tonų atliekų, kas yra neįmanoma, realiai tam tikri dokumentai turbūt būdavo klastojami. Tai gal būtų sprendimas mokėti iš to bendro tarifo darbuotojams, kurie prižiūrėtų ir vykdytų kontrolę, ir nebūtų tų didžiulių kiekių. Bet kiek aš žinau, bent jau Akmenės savivaldybės pavyzdys, kad ir dabar tos išlaidos jau į bendrą kiekį rajono *papuldavo*, na, tų stambiųjų atliekų aikštelių. Ar kitose savivaldybėse kitaip yra, nežinau.

S. GENTVILAS (LSF). Turbūt yra piktnaudžiavimo, bet gal Suomijos pavyzdys jus labiau įkvėps. Suomijoje, įėję į savivaldybės arba regiono atliekų tvarkymo operatoriaus sistemą, jūs pažymite, kokių atliekų atvešite, parodote automobilio numerį ir galite bet kuriuo paros metu atvažiuoti per *slagbauma*, jums atspausdinamas čekis, ar 10 eurų sumokėti, gal kai kurios atliekos nemokamai. Šitos aikštelės visą parą dirba be operatorių dėl to, kad žmoniškieji resursai brangiai kainuoja. Jūs gaunate atsispausdinę kvitą, kur išmesti kokią atlieką. Tokiose atliekų tvarkymo aikštelėse, pavyzdžiui, Suomijoje moka net dividendus dėl to, kad gerai išrūšiuotos atliekos, švarios, jos gali pakartotinai būti panaudojamos. Tai tam, kad savivaldybės sukurtų šitą Lietuvoje, na, joms reikia irgi išteklių. Kai kurios savivaldybės tai darydavo iš asmeninių išteklių, bet dabar būtų galima daryti ir iš vietinės rinkliavos. O kad kokios nors statybos įmonės, prisidengdamos fiziniaisiais asmenimis, atveždavo, na, ne 100, ne 200 kilogramų, kas yra vonios remontas, o atveždavo tonomis... Na, deja, bet savivaldybės turi kontroliuoti.

PIRMININKĖ. Dėkui, ministre. Ir į klausimus atsakėte, ir laikas išseko. Dėl motyvų už kol kas nėra. Dėl motyvų prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Na, mes turbūt kuo toliau, tuo vis labiau tolstame nuo paties deklaruojamo principo – teršėjas moka. Na, įsiklausykite, ką kalbėjo ministras, kad rinkliava pasirinktinai savivaldybių skaičiuojama pagal plotą ar pagal gyventojų skaičių, tai yra paprasčiausias solidarumo mokestis tos bendruomenės, tos savivaldybės, ir jokio čia skatinimo nėra pačiam piliečiui, kad jisai atliekas rūšiuotų, kad jisai iš to gautų naudos, finansinės naudos, ir nebūtų kažkokia įvesta lygiava. Mes nuo tos lygiavos niekur nenuėiname. Kiek tų atliekų prigaminame, ar tu pri-

gamini visą tą konteinerį užsisakęs kokio ten dydžio, ar tu jo pusę, jis nėra sveriamas, nėra identifikuojama, kaip tu išrūšiavai.

Bet aikštelių principas man kelia abejonių, stambiagabaričių atliekų, kadangi į jas keliauja importuotojų ir gamintojų, už kuriuos jie jau yra susimokėję importuodami būtent tas atliekas, jiems tik reikia pasiimti, ar tai būtų padangos, ar kitos, pakavimo, atliekos. Tai štai, ar nebus dvigubo subsidijavimo ir nebus daroma lengvata tiems importuotojams ir gamintojams, kurie turėtų savo atliekas perdirbti. Na, ar neguls ant eilinio atliekų turėtojo toje savivaldybėje ši našta? Ir kaip bus atskiriami šie srautai stambiagabaričių atliekų aikštelėje?

Na, o girtis tuo, gerbiamas ministre, tikrai nevertėtų, kad labai gerai sutvarkome. Tiesiog, užuot tvarkę atliekas, jas deginame, o deginimas nėra sutvarkymas. Tai čia reikėtų įsidėmėti visiems. Prisistatėme begalę tų deginimo įmonių, tai turime, ką turime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Apsispręsimė balsuodami. Balsuojame po pateikimo dėl Atliekų tvarkymo įstatymo projekto Nr. XIVP-3775(2) ir traktuojame, kad lydimąjį Rinkliavų įstatymą taip pat prijungiamo.

Užsiregistravo 59, balsavo 58: už – 37, prieš – 1, susilaikė 20. Po pateikimo pritarta.

Per šoninį mikrofoną A. Gedvilienė.

A. GEDVILIENĖ (TS-LKDF). Mes prašytume antikorupcinio vertinimo.

PIRMININKĖ. Antikorupcinio vertinimo. Manau, bendru sutarimu galima pritarti. Nematau prieštaraujančių. Pritarta. Ir ar teisingai supratau, kad pagrindinis komitetas, aišku, Aplinkos apsaugos komitetas, bet siūloma svarstyti dar šitoje sesijoje, tiesa? Taip. Tai pritariame viskam. Ir skuba turi būti taikoma. Tai, matyt, ir jai pritariame. Ačiū.

18.49 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. XIV-17 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų sudėties patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-3961 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis šios dienos darbotvarkės rezervinis 1 klausimas – projektas Nr. XIVP-3961. Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 19 d., na, žodžiu, trumpiau tariant, dėl komitetų sudėties.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, kaip žinome, neseniai įsikūrė Regionų frakcija, šios frakcijos nariai, kaip sakoma, ieško vietos po saule. Pastebėjome, kad kai kuriuose komitetuose jų atstovavimo trūksta, komitetų vadovybėje. Tai čia dabar siūlomas vienas pakeitimas, kad į Europos reikalų komitetą būtų įrašoma L. Mogenienė, numatant, kad frakcija ją turbūt siūlys ir į komiteto vicepirmininko pareigas vietoje į Europos Parlamentą išėinančio A. Verygos.

PIRMININKĖ. Jūsų nori paklausti A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas Seimo pirmasis vicepirmininke, aš tikrai ne prieš kolegę Laimą, bet tiesiog noriu paklausti: likus tiek nedaug iki rinkimų, ar verta kažką dar stumdyti?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tai šiuo atveju tas stumdymas nėra kažkoks dirbtinis. Kaip žinote, A. Veryga išeina ir ta vieta lieka laisva. Natūralu, kai Regionų partijos frakcija šiuo metu neturi nė vienos pozicijos komitetų vadovybėje. Visiškai logiškas noras į tą vietą pretenduoti ir tai padaroma paprasčiausiu būdu.

PIRMININKĖ. Manau, ir delegacijose naujai teikiama turės galimybę dalyvauti. Europos reikalų komitetas ir vasarą posėdžiauja.

Dabar motyvai už – A. Gedvilas, o Jurgio jau paklausti niekas nebenori. Prašau.

A. GEDVILAS (MSNG). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų norėjau klausimą užduoti, tai pasakysiu savo pamąstymus. Teko spaudoje matyti, kad gerbiamas kolega A. Veryga galimai dar gali pasilikti Lietuvoje, užimti premjero postą ir nebūtinai išvykti į Europos Parlamentą.

PIRMININKĖ. Matome, kolegos yra šiek tiek nustebę, bet jūsų pasvarstymas lieka dėl protokolo.

Motyvai prieš – A. Vyšniauskas. Ar tikrai?

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielieji kolegos iš opozicijos, prašau neįvertinti savo kažkokį asmeninį aiškinimąsi tarp frakcijų. Balsuokime, užbaikime šią klausimą ir eikime visi vakarieniauti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame po pateikimo. Gal galime bendru sutarimu po pateikimo? Galime? (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu? Galime. Sako, galime. Seimas apsisprendė, po svarstymo galime.

Priėmimo stadija. Turime balsuoti, tai ir balsuojame dėl Seimo komitetų sudėties ir L. Mogėnienės.

Šio nutarimo priėmimas

Užsiregistravo 57, balsavo 56: už – 53, prieš nebuvo, susilaikė 3. Nutarimas yra priimtas. (*Gongas*)

Skelbiu, nes ką tik balsavome su visais užsiregistravimais, kad birželio 25 dienos vakarinis posėdis yra baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

MINĖJIMO, SKIRTO GEDULO IR VILTIES BEI OKUPACIJOS IR GENOCIDO DIENOMS ATMINTI, STENOGRAMA

2024 m. birželio 14 d.

D. ABARIS. Jo Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda.

A. PLAIPAITĖ. Šis laiškas skirtas visiems, negrižusiems iš kraštų, į kuriuos buvo išvežti tamais perpildytais gyvuliniais vagonais. Laiškas tiems, kuriems auksines vasaras ir lietuviškas rugiagėles teko išmainyti į stingdantį šaltį ir vėjo košiamus barakus, kuriems naujais namais tapo lietuviškai nesuprantančios Komijos, Altajaus, Novosibirsko, Jakutijos ir kitos atšiaurios žemės; tiems, kurie bėgo, bet juos pavijo kulka; tiems, kurie mirė iš bado ir šalčio, kurie žuvo iš paskutiniųjų kabindamiesi į gyvenimą, ir tiems, kurie galiausiai grįžo po daugelio metų į savuosius namus, užimtus svetimų žmonių.

Pasakojimai apie tai, ką jūs išgyvenote, kartais prilygsta siaubo pasakoms. Žmonės taip nesielia. Žmonės tiek neištveria. Tačiau jūsų liudijimai siaubo pasakas verčia tikrove. Jūsų likimai visiems laikams įrašyti naujausios istorijos puslapiuose. Jūsų asmeniniai daiktai: užrašų knygelės, nuotraukos, piešiniai, žaislai, drabužiai, saugomi muziejuose už stiklo. Mes žvelgiame į juos bandydami suvokti, kaip jautėtės, kai apglėbė brangiausias žmones ir paskubomis sukrautas mantas lydėjote akimis tolstantį Lietuvos paveikslą.

Kai mes augome, mamos stengėsi neskaityti mums siaubo pasakų prieš miegą. Jas išgirdome jau vėliau. Mes gyvename tikėdami, kad siaubingi dalykai, kuriuos matome ekranuose, niekada nepersikels į mūsų kasdienybę, kad žmonės, kurie tik apsimeta žmonėmis, niekada nebeateis į mūsų kiemą ir į mūsų namus. Bet juk jūs irgi netikėjote, kad taip būna. Mes užaugome laisvoje Lietuvoje. Kai kurie iš jūsų irgi gimė laisvi, ketindami užkariauti pasaulį. Tačiau staiga blogis įsiveržė į mūsų šalį, atskyrė jus nuo pasaulio geležine uždanga, o nuo namų – ilgiausia pasaulyje geležinkelio linija. Nuo tada jūsų gyvenimas tapo pilkas, o sapnai – spalvoti. Jus vertė kalbėti rusiškai, tačiau širdyse ir laiškuose skambėjo lietuvių kalba. Jums liepė mokytis svetimą himną, bet ačiū jums, kad niekada, niekada nepamiršote pačių svarbiausių eilučių: „Lietuva, Tėvyne mūsų“.

Giedama „Tautiška giesmė“ kartu su renginio vedėja Aiste Plaipaite.

Šiais metais minime svarbias sukaktis: Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. Deklaracijos signataro Jono Žemaičio-Vytauto 115-ąsias gimimo ir 70-ąsias mirties metines, Kauno ir Šiaulių getų likvidavimo 80-metį, Lietuvos gyventojų trėmimo operacijos „Bangu mūša“ 75-metį, politinių kalinių sukilimo Kengyro lageryje 70-metį ir Baltijos kelio 35-metį.

Tribūną užleidžiu Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei Viktorijai Čmilytei-Nielsen.

Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen kalba

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ekscelencija Lietuvos Respublikos Prezidentė Gitanai Nausėda, pirmasis atkurtos valstybės vadove Vytautai Landsbergi, Ministrė Pirmininke Ingrida Šimonyte, Ekscelencijos ambasadoriai, Seimo, Vyriausybės nariai, Nepriklausomybės Akto signatarai, politiniai kaliniai, tremtiniai ir jų artimieji, mieli susirinkusieji. Per 34 Lietuvos nepriklausomybės metus jau susiformavo graži, prasminga tradicija minėti svarbiausias mūsų istorijos datas. Minėjimo tradicijos nusistovėjo ir Lietuvos Respublikos Seime dar nuo Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo laikų.

Pirmą kartą tragiškos birželio datos, 1940 m. birželio 15 d. ir 1941 m. birželio 14 d., dabar minimos kaip Gedulo ir vilties bei Okupacijos ir genocido dienos, Aukščiausiojoje Taryboje buvo paminėtos 1990 metais, praėjus penkiems dešimtmečiams nuo Lietuvos okupacijos pradžios ir

trims su trupučiu mėnesiams po nepriklausomybės atkūrimo, arba, kaip tuomet buvo įprasta sakyti, atstatymo. Tuomet savo kalbą Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis pradėjo žodžiais, kurie taip pat jau virto tradicija: „Prieš pradėdamas kalbėti apie Lietuvą, apie valstybės ir tautos likimą per praėjusius 50 metų nuo tos tragiškos lietuvių tautai dienos, aš noriu pakviesti jus prisiminti visus tuos žmones Lietuvoje ir tolimoje Šiaurėje, Rytuose ir Vakarų užsienyje, kurie tikėjosi, laukė, kentėjo ir kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, tačiau nesulaukė šių dienų. Pagerbkime jų atminimą.“

Pagerbkime jų atminimą tylos minute. (*Minėjimo dalyviai atsistoja*)

Tylos minutė

Dėkoju. Po metų, 1991-aisiais, Seime buvo paminėta Gedulo ir vilties diena, nuo to laiko šios dvi datos, įrėminančios mūsų valstybei kone tragiškiausius XX amžiaus metus, minimos drauge. Šiandien sunku, ypač gimusiems jau nepriklausomoje Lietuvoje, įsivaizduoti prieš 34 metus Aukščiausiojoje Taryboje, o ir visoje šalyje tvyrojusią atmosferą. „Jausmas buvo tarsi pralūžus užtvankai, kai greta pagrindinio srauto, pagavusio visus, nors skirtinga jėga, įvairiomis kryptimis švirkščia, burbuliuoja srovės, srovelės, kyla ir leidžiasi verpetai, sūkuriai“, – apie tą metą rašė neseniai mus palikusi ilgametė Seimo narė, poetė Dalia Teišerskytė.

To laikotarpio sūkuriuose atmintis tapo tarsi inkaru, leidžiančiu surasti patikimą atspirties tašką ir valstybei, ir atskiram žmogui. Pasikeitus epochai, geopolitinei situacijai, esame laisva demokratinė valstybė, priklausome Europos šalių šeimai, Šiaurės Atlanto Organizacijai, ieškome ne tik paramos, bet patys paramą teikiame. Tie atminties atspirties taškai vis dar yra svarbūs. Ir šiaandien jie tampa dar svarbesni, nerimastingai stebint Rytų pusėje sukamus sūkurius, grasinančius mus vėl įtraukti į kraujo ir purvo verpetą.

Užbaigti norėčiau kreipimosi į Lietuvos žmones fragmentu, perskaityto rašytojo ir Kovo 11-osios signataro Kazio Sajos tame neeiliniame 1990 metų Aukščiausiosios Tarybos posėdyje, skirtame 1940 m. birželio 15 d. tragiškiems įvykiams Lietuvoje paminėti. Tai laiko dvasią susiurbęs tekstas, kurio mintys ir jausmai neprarado aktualumo ir šiaandien. „Minėdami 1940-ųjų birželio 15-ąją, prisimindami visus, nukankintus kalėjimuose, tremtyje, žuvusius Lietuvos žemėje, visus fiziškai ir dvasiškai suluošintus, nulenkime galvas ir susikaupkime. Pamąstykite, ką turėtume daryti, kad ši Lietuvos gedulo diena patiesintų ir palengvintų mūsų rytojaus kelią. Tegul visiems laikams būna pasmerkta tarpusavio neapykanta, prievarta, melas, diktatorių valdymas. Kurkite demokratinę visuomenę, kurioje kiekvienas balsas būtų išgirstas ir ramiai išklausytas. Stiprinkite Lietuvos nepriklausomybę ir padarykite viską, kad joje pakaktų vietos visų tautybių ir įvairiausių pažiūrų geros valios žmonėms. Susitelkite ir atsispirkite bet kokiam skaldymui, tarpusavio vaidams, tarp besikuriančių ir esamų partijų, draugijų ir sąjūdžių pirmiausia ieškokime visus jungiančių, o ne skiriančių idėjų ir tikslų. Sugrąžinkime Lietuvai žmogų, išsivadavusį iš vakarykščios tamsos, kurio gyvenimas būtų skirtas artimo ir Tėvynės meilei. Pasakykite sau: tasai žmogus būsiu!“ Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Šiaandien tremtį, lagerius, genocido ir okupacijos metus mums primena ir daiktai, laiškai, nuotraukos, dabar jau tapę muziejiniais eksponatais. Kiekvienas iš jų byloja apie žmogaus tragediją, kaip ir užuojautos atvirlaiškis iš Kengyro, pranešęs apie politinio kalinio Povilo Seikalio žūtį.

Ekrane rodomas vaizdo pasakojimas apie ypatingajame Gulago lageryje „Steplag“ įvykusį pirmąjį Kengyro politinių kalinių sukilimą, politinio kalinio Povilo Seikalio ir jo bendražygių žūtį.

Šiaandien savo išgyvenimais pasidalinti kviečiame tremtį atlaikiusį, per savąją Golgotą perėjusį ir gyvą į Lietuvą grįžusį Algimantą Simonaitį.

Tremtinio, politinio kalinio Algimanto Simonaičio kalba

A. SIMONAITIS. Mieli Lietuvos žmonės! Lietuviai yra labai ištverminga, ori ir valinga tauta. Tokių skaudžių istorijų kaip mūsų šeimos patyrė tūkstančiai Lietuvos žmonių. Prieš jus stovi

1948 metų tremtinys, iš kurio buvo atimta ir pavogta vaikystė, o šeima pasmerkta kančioms ir vargui Sibiro platybėse. Buvau devynerių metų vaikas, liaudies priešas – *vrag naroda*, kurį su šeima – mama, močiute, trimis broliais, dviem sesutėmis (vaikų amžius nuo šešerių iki trylikos metų) vadinamosios operacijos „Vesna“ metu ištremė 1948 m. gegužės 22 d. Mūsų tėvas 1945 metais buvo nuteistas dešimt metų kalėjimo Vorkutoje. Pagrindinė priežastis buvo ta, kad tėvas buvo Lietuvos savanoris. Lietuvos savanoriams valstybė skirdavo žemės, tėvas ir jo brolis gavo po 12 hektarų žemės. Kadangi turėjo 30 hektarų, buvo stambūs buožės, vadinamieji buržujai.

1948 metais paryčiais mano tėvo namus apsupo Lietuvos stribai. Per valandą buvo įsakyta susirinkti daiktus. Namuose kilo didžiulė panika, ašaros. Ginkluoti stribai ragino skubėti. Spėjome pasiimti tik svarbiausius vertingus daiktus. Mus atvežė į geležinkelio stotį, suvarė į gyvulinius vagonus be langų, be vandens, be tualetų. Vagonuose buvo dviaukščiai *narai* – gultai. Kelionė truko apie 2 savaites. Traukinys dažnai sustodavo. Visus išvarydavo iš vagonų. Palindus po traukiniais reikėdavo atlikti gamtinius reikalus. Ešeloną su ginklais apsupdavo ginkluoti čekistai. Vagonuose žmonės alpdavo, trūko oro, nebuvo vandens. Kartą per parą duodavo kažkokio viralo su žuvų kaulais. Kelionėje buvo ir mirčių.

Po poros savaičių ešelonas sustojo 70 kilometrų už Krasnojarsko, tai 7 tūkst. kilometrų nuo Lietuvos, taigoje, mažoje stotelėje. Visus išlaipino miške ant griovio krašto. Ten atvažiavę „pirkliai“ rinkosi žmones miško darbams. Šeimas, kuriose buvo darbingų vyrų, paėmė pirmiausiai, o mūsų šeima su mažais vaikais turėjo laukti tris šaltas naktis po atviru dangumi.

Apgyvendino Korbiko kaime ilguose barakuose, kuriuose buvo *narai* – gultai. Kiekvienai šeimai buvo skirta po kelis metrus, priklausomai nuo šeimos narių. Mama ir vyresni broliai (12 ir 13 metų) pradėjo dirbti miško darbus. Per parą jiems duodavo 400 gramų duonos, o nedirbantiems – 200 gramų duonos. Pirmais metais badavome, valgydavome įvairias virtas žoles, jaunus spygliuočių ūglius. Vasarą rinkdavome uogas. Jei sugaudavome kokią žuvelę, virdavome neišdarinėtą, kad būtų sočiau.

Daugelis tremtinių neišgyveno – mirė. Mirė ir dvi mano seserys. Tremtiniai apsitvėrė kalnelį – vietą kapinėms. Ten mirusiems pastatydavo kryžius. Vėliau buvo pastatytas paminklas Marijai, išdrožtas iš maumedžio politinio kalinio Jono Maldučio. Ji buvo pavadinta Korbiko Madona. Vėliau ji buvo atgabenta į Vilnių, dabar stovi Arkikatedroje ir vadinama Sibiro Madona. Kapinės buvo susibūrimo vieta, kurioje vyko gegužinės pamaldos, susirinkę tremtiniai giedodavo ir guosdavo vieni kitus dėl savo likimo. Visi be galo ilgėjomės Lietuvos, ją sapnuodavome.

Gyvenimas Sibire pagerėjo po Stalino mirties 1953 metais. Kai Stalinas mirė, aš mokiausi mokykloje. Klasės auklėtoja pranešė galvojusi, kad Stalinas niekada nemirs: „Ja dūmala, čto Stalin nikogda neumriot.“ Visi rusų vaikai, mokytojai verkė, raudėjo. Mes, lietuviai vaikai, neverkėme, širdyje jautėme, kad galbūt pamatysime Lietuvą, buvo džiaugsmo. Po to direktorius kvietė kiekvieną vaiką pasiaiškinti, kodėl lietuviai neverkė.

Nuo 1958 metų galėjome grįžti į Lietuvą. Kadangi tėvas dešimt metų buvo Vorkutoje, 1955 metais atvažiavo pas mus iš Sibiro. Jis turėjo dar penkerius metus tremties, todėl mūsų šeima negalėjo grįžti į Lietuvą iki 1960 metų. Grįžome tik 1960 metais. Kadangi mane paėmė į kariuomenę, aš dar turėjau trejus metus tarnauti Sibire, tai grįžau į Lietuvą tik 1962 metais. Kai traukinyje išgirdau pranešimą lietuvių kalba, kad traukinys atvyksta į Lietuvos sostinę Vilnių, mane apėmė toks jausmas, kad ant galvos atsistojo plaukai. Aš rankas sunėriau, prispaudžiau, kad žmonės nepagalvotų, jog su manimi kažkas negerai. Taigi toks jausmas buvo, kai pamatėme Lietuvą.

Grįžusiems tremtiniais neleido gyventi Kaune, Vilniuje, o tik mažuose miesteliuose. Mūsų šeima apsigyveno Elektrėnuose. Visaverčiais Lietuvos piliečiais pasijutome, kai buvo paskelbta Nepriklausomybė.

Po to teko aplankyti Ameriką, Havajus, daugelį Europos šalių, porą kartų buvome Europos Parlamente. Dabar esu laimingas, kad galime gyventi laisvoje, turtingoje Lietuvoje, gražiausioje pasaulyje ir Europoje.

Labai ačiū už dėmesį, atsiprašau už jaudulį. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Mums liko ne tik prisiminimai, bet ir daiktai, vaizdingai iliustruojantys, ką turėjo iškęsti tremtiniai ir politiniai kaliniai. Tai, ką sunkiai atlaikė drabužiai, ištėvė žmogus. Ir žmogaus protas. Ir jo užsispyrimas. Ir visą gyvenimą saugota viltis.

Ekrane rodomas vaizdo siužetas apie nepriklausomybės sulaukusį paskutinį Lietuvos užsienio reikalų ministrą Juozą Urbšį, pakeitusį diplomato privalomus protokolo drabužius į kalinio apdarą, dėvėtą visą įkalinimo laiką nuo 1940 iki 1956 metų Tambovo, Saratovo, Maskvos, Kirovo, Gorkio, Ivanovo ir Vladimiro kalėjimuose.

Kai kas jos sulaukė – atkurtos Lietuvos nepriklausomybės. Kai kam ji ir liko tik sapnas. O laimingieji išauštančią Lietuvos laisvę liudijo net du kartus. Ką apie tai sako istorikai? Į tribūną kviečiame istoriką Paulių Vaidotą Subačių.

**Istoriko, humanitarinių mokslų daktaro, Vilniaus universiteto profesoriaus,
Lietuvių katalikų mokslo akademijos akademiko Pauliaus Vaidoto Subačiaus kalba**

P. V. SUBAČIUS. Ponia pirmininke, gerbiamosios ir gerbiamieji! Mano seneliai turėjo būti išvežti kažkurį birželio pabaigos dieną, bet Vokietijos kariuomenė peržengė slaptaisiais protokoliais nustatytą stalininę sovietijos sieną, todėl sunkvežimis su kareiviais į jų kiemą nebeįsuko. Apie tai, kad įtraukti į tremiamųjų sąrašą, jiems pašnibždėjo prie okupantų prisidėjęs valsčiaus raštinėje dirbęs pažįstamas. Sovietams grįžus ir išvežus artimiausius kaimynus, seneliai paliko ūkį su visu turtu giminaičiams ir, išsikėlę į Ignaliną, išvengė Sibiro.

Nuo vaikystės girdėjau šį pasakojimą, kuris autentiškas ne dėl faktų, bet dėl istorinės atminties liudijimo. Ilgainiui ėmiau mąstyti, kaip per kartas perduodama šeimos patirtis lemia skirtingą svarbiųjų praeities įvykių suvokimą. Pavyzdžiui, kodėl vieni hitlerinę okupaciją atsimena kaip pragaištį, kiti – kaip išsigelbėjimą. Šis „kodėl“ bei svarstymai apie anuomečių poelgių ir dabartinių jų vertinimų motyvus, o ne vienos teisingos interpretacijos teigimas yra esminė gyvo tautos istorijos nervo, gyvo domėjimosi konkrečia artimiausios aplinkos praeitimi sąlyga.

Iš pažiūros „įdomumas“ neatrodo tinkamas žodis kalbėti apie netektis ir kančias, tačiau sakyčiau, kad būtent jis yra raktinis. Kai 1988-ųjų rugpjūtį su Vilniaus universiteto kraštotyrininkais Papilio parapijoje pagal amžinąjį atilsį istoriko Aloyzo Petrašiūno įduotą anketą pirmą kartą užrašinėju buvusių išvežtųjų atsiminimus, beveik iš kiekvieno pakalbintojo girdėjau liūdną: „Taigi kam čia, vaikeli, beįdomu.“ Vėliau, įpusėjus pirmam atkurtos nepriklausomybės dešimtmečiui, dažnas modernus publicistas atkaria intonacija piktinosi: „Kiek čia galima rašyti apie tuos trėmus, kam čia beįdomu?!“ O paaiškėjo, kad tas išstūmimo, atsikratymo, perkraustymo į sendaikčių palėpę impulsas tebuvo nepergalėtos asmeninės ir kolektyvinės traumos padarinys. Todėl, manau, prasminga čia paliudyti: šiandienams studentams, tai yra trečiai, ketvirtai ar net penktai kartai nuo tųjų 1940-ųjų, labai įdomu, ką veikė, kaip gyveno jų giminės žmonės per okupacijas, kas jiems nutiko Azijos speige, partizanų žeminėse ir sovietinio nuobodulio kasdienybėje.

Prieš kelias savaites mano pirmakursė studentė Marija Nordkvelle seminaro apie bibliografinį kodą užduočiai iš milijoninės knygų įvairovės pati pasirinko tremtinių maldaknygės „Vilties maldos“ faksimilinį leidimą ir rašinio įžangoje papasakojo apie savo močiutę ir jos jaunystės bičiulį, per savo dėdę susijusį su šios relikvijos originalu. Kitos mano buvusios diplomantės Živilės Kropaitės su Giedre Čiužaitė parengtas laidų ciklas „Stipresni už Sibirą“ tapo bene klausomiausia radijo metų medžiaga, o Živilės knyga „Fainiausia pasauly močiutė“ – bestseleriu. Todėl, kad įdomu ir įdomiai. Todėl, kad daugiau klausiama, nei atsakoma ir peršama. Taip gija prie gijos, mazgas prie mazgo esame naujai susiejami į artimesnių ir tolimesnių, lyginamų ir kartais nepalyginamų įvairiopa sužadintos atminties ryšių tinklą. Deja, taip jau yra, kad vakarykštė diena – tarsi dar ne istorija, o domesys išauga tuomet, kai belieka mažai galinčių tiesiogiai liudyti. Atidžiai išklausykime patyrusius tremtį, kol dar galime. Tačiau svarbu bei įdomu ir tai, ką jaunesni atsimena girdėję iš tėvų bei senelių, kokias istorijas pasakojo ar nutylėjo, perdavė ar nuslėpė kiekvieno iš mūsų šeimose. Ir kiekvienas iš mūsų.

Istorijas apie partizanus ir tremtinius, žydų gelbėtojus ir baltaraiščius, sovietų karininkus ir pogrindžio laikraščių platintojus, komjaunuolius ir komunistus. Nes visos šios istorijos yra okupacijos ir genocido, Lietuvos Respublikos gedulo, kurį reikia iki galo išgedėti, istorijos. Jos įdomios ne todėl, kad būtų puolama ar ginama, kaltinama ar teisinama, išsisukinėjama ar ciniškai atremiama: „O kas čia tokio?!“ Ne todėl, kad šiandien teisingai nuspręstume, kam ir kokius staty-

ti paminklus. Jos įdomios, nes jos ir yra mes. Tokie, kokie esame. Su trapią viltimi ir, tikiu, iš visų jėgų sutelkta pastanga, kad nebepasikartotų. Ačiū. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Dabar tylu, o po sekundės – grius dangus. Prieš daugiau nei 80 metų, sovietams okupavus nepriklausomą Lietuvą, dangus griuvo mūsų tėvynainiams, vežamiems į lagerius, tremtį, įkalintiems ir nužudytiems. Šiandien dangus dega virš Ukrainos, mūsų broliai ir sesės kovoja su tais pačiais gailesčio neturinčiais okupantais... Tai liečia mus.

Muzikos grupė „Baltos varnos“ atlieka dainą „Tai liečia mus visus“. (*Plojimai*)

Tremtinių anūkės, spektaklio „Fossilia“ režisierės Eglės Švedkauskaitės kalba

E. ŠVEDKAUSKAITĖ. Vieną dieną aš įsėsiu į nedidelį baltą laivelį ir išplauksiu į Svajonių vandenyną. Svajonių vandenynas nebus didelis, kelionė iki jo netruks ilgai, jis bus netoliese. Kelionė jame gali užtrukti metus. Ten nesutiksi žvejų, brakonierių, ten nebus kruizinių laivų ir naftos platformų. Tik nedideli balti ekspedicijų laiveliai. Nes Svajonių vandenyno dugnas nusėtas kaulais. Mažais ir dideliais, išplautais iš milžiniško ledinio kapo. Svajonių vandenyno dugne plyti milžiniškas kapinynas. Kadaise vietoje vandenyno gyveno baltosios lapės, todėl kai kurie kaulai apgraužti. Kadaise vietoje vandenyno gyveno žmogaus išvaizdos šautuvai, todėl kai kurios kaukolės turi šūvio skylutę. Svajonių vandenyno dugnas nusėtas fosilijomis, ne tūkstančio metų senumo. Maži balti laiveliai suka ratus po Svajonių vandenyną. Iš jų iššoka narai ir naršo gelmėse, tikėdamiesi surasti į visumą susijungiančias detales, daleles, kurios kadaise buvo žmogumi, tam, kad jos vėl taptų ar bent jau primintų tą, kuriuo kadaise buvo, tą, kurio neliko, tą, kurį iš ledo kapo išskalavo ledinis vanduo, tą, kuris laukia, kada jo sugrįš pasiimti. Maži balti laiveliai plaukia tam, kad surinktų naująsias fosilijas ir gražintų jas ant Žemės mums, kurie nesitikėjo jų išvysti. Mes sudėsime kaulus į skeletą. Mes jį atpažinsime. Mes suvoksime jo tikrumą ir pagarbinsime Svajonių vandenyno dugne kantriai laukusiųjų mirtį. Mes paguldysime skeletą į žemę, ne į ledo kapą, bet šiltą žemę, kurioje kaulai tikėjosi sudūlėti. Mes nestatysime paminklų. Mes nekalsime kryžių. Mums nebereiks įdėti savo atminties į akmenį ar į medį. Mes papasakosime apie ją kaip apie paskutinį baltą laivelį, grįžusį į krantą. Svajonių vandenyno dugnas bus švarus.

Gerbiami šio minėjimo svečiai, jūs girdėjote mano tekstą, kuris skamba paskutinėje spektaklio „Fossilia“ scenoje. Aš esu jo režisierė Eglė Švedkauskaitė. Šį spektaklį aš sukūriau įkvėpta Dailios Grinkevičiūtės, ir ne tik jos memuarų, bet ir tam tikrų dėsningų ir atsitiktinių detalių iš jos gyvenimo. Pavyzdžiui to, kad jos rankraštis 50 metų išbuvo užkastas po bijūno krūmu, ir šią dieną, kai soduose baigia žydėti bijūnai, aš kreipiuosi į jus. Man atrodo, tai yra gražus sutapimas.

Kurdama šį spektaklį aš nuolat klausiau savęs, ar aš turiu teisę pasakoti istoriją žmogaus, kuris buvo pragare, o aš nebuvo. Bet dabar, kai spektaklis jau kurį laiką gyvuoja, aš mąstau, jog mes visi visi, gyvenantys Lietuvoje, šiek tiek ten buvome. Mūsų visų šeimos yra paliestos Sibiro tremties ir kitų sovietinių represijų. Per senelius, per tėvus, per kaimynus, per mokytojus, per istorijas, kurias mes girdėjome apie traukinius, baržas, barakus ir duonos trupiniais nužymėtą kelią namo. Todėl mes visi esame Svajonių vandenyno materija. Mūsų atmintis sudaro tą vandenyną, kuriame mes plaukiame, kai galvojame apie tuos, kurių netekome, kurių ilgimės. Jei aš galėčiau pasiūlyti savo būdą įamžinti mūsų tautos istorinę atmintį, aš pasirinkčiau banguojantį vandenį, kuriame nugrimzta ir vėl išnyra mūsų prisiminimai.

Aš esu labai dėkinga, kad galiu šiandien kalbėti šiame minėjime, ir man didelė garbė būti šioje salėje. Jūs girdite, kad aš jaudinuosi joje kalbėdama. Negalvojau, kad mano kūryba mane čia

atves. Bet negaliu sakyti turbūt, kad tai yra atsitiktinumas, aš dažnai galvoju, ar egzistuoja likimas, ypač galvodama apie tuos žmones, kurie išgyveno tremtį, karus ar nelaisvę. Ar Daliai Grinkevičiūtei buvo skirta jos dalia? Ar jai buvo lemta tapti tuo, kuo ji tapo?

Nė vienas šiame pasaulyje mes neatsiradome dėsningai savo valia, savo pastangomis. Bet savo valia ir savo pastangomis mes jame išliekame.

Savo valia ir pastangomis po dešimties metų tremties Irkutsko srityje į Alytaus rajoną, Burbiškių kaimą, grįžo mano senelis Bolius Švedkauskas. Bet atsitiktinumas lėmė, kad jis sutiko, pamilo ir vedė Pranutę Kardišauskaitę ir jiems gimė Balys Švedkauskas, mano tėtis. Mano tėtis, kuriam visada šiek tiek šalta, lyg jis savo kūne nešiotųsi tėvo prisiminimus apie Sibirą. Mano tyrimas apie tremtį ruošiantis spektakliui vyko būtent taip: pastebint detales, kurios keliauja iš kartos į kartą kaip nematerialūs palikimas; pastebint detales, kurios kam nors gali pasirodyti nepakanamai reikšmingos, bet man jos atvėrė temas, iki šiandien lydinčias mūsų tautos patirtis.

Galvojau apie šaltį, liekantį tiek kūne, tiek žmonių santykiuose. Negalėjimą iš savęs ištraukti žodžių apie tai, ką išgyvenai. Gėdos jausmą, nes buvai kaltas be kaltės. Tokią aš matydavau savo tautą – tylia, susigėdusią ir prislėgtą dešimtmečių, kurie buvo skirti mus sunaikinti, nužmoginti, ištrinti mūsų atmintį. Mačiau lietuvius, kurių nugaros sunkiai išsitiesia, nes stovėti nesikūprinant reiškia parodyti save tokį, koks esi, ir leisti į save pažiūrėti iš visų pusių. Žmogui, prieš kurio kūną ir sielą metodiškai smurtauja, tai yra ypač sunki užduotis.

Karas Ukrainoje pamažu ėmė keisti mano žvilgsnį. Aš supratau, kad mano pesimizmas ir mano nemeilė saviems atkeliauja iš ten, kur kasdien sėjamas gėdos ir nevisavertiškumo jausmas. Mano nemeilė atkeliauja iš svetimo naratyvo, iš priešiškos teritorijos, iš tų, kurie deda visas pastangas suardyti mūsų kiekvienais Nepriklausomybės metais tvirtėjančius tarpusavio ryšius.

Ir aš noriu paleisti tą smerkiantį žvilgsnį į artimą, noriu išmokti atjausti tą lietuvį, kuris anksčiau man kėlė nepatogumo jausmą būdamas mano bendrataučiu, nes aš noriu išsitiesti. Ir noriu, kad tokia būtų ir mano tauta – tiesi, šviesaus žvilgsnio, su šypsenos, o ne kančios raukšlėmis veiduose.

Tremtiniai ir jų šeimos yra tie nenugalėtieji, jie yra tie, kurių pusėje visada buvo tiesa. Todėl šiandien aš kreipiuosi į jus kviesdama būti tiesoje. Pasirinkti tiesą, pasirinkti meilę, pagaliau pamilti patiems save. Mus ilgus metus mokė, jog turime nekęsti savęs, bet meilė sau nėra nei nuodėmė, nei puikybė. Ji yra priešnuodis tam, ką skleidžia putinizmas, įsakantis sumenkinti ir atiduoti savo gyvybę tam, kad būtų daugiau erdvės lietus neapykantai. Tas, kuris negerbia savęs, ateina į kito namus ir klausia: „Kas jums sakė, kad nusipelnėte gražiai gyventi?“ Gražiai gyventi yra mūsų, laisvos tautos, prigimtinė teisė. Tokia yra visų laisvų žmonių prigimtinė teisė – gyventi oriai, būti mylimiems ir mylėti.

Naudodamasi proga, jog esu čia, Lietuvos Respublikos Seime, aš kviečiu jus, mūsų valdžią, dėti visas pastangas kovai su smurtu, pažeminimu ir neapykanta. Aš kviečiu aiškiai vertybiškai ir įstatymiškai atsiskirti nuo nužmoginančių režimų. Aš kviečiu kovoti už tiesą, už žmogų ir jo orumą. Nes mes, skirtingai nei mūsų tėvai ir seneliai, galime kovoti dienos šviesoje, savo demokratinėje valstybėje. Naudokimės tuo. Ačiū už dėmesį. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Dėkojame režisierai Eglei Švedkauskaitei.

Ne visada esame savo gyvenimo likimo režisieriai, tačiau šiandien galime liudyti 17-mečio Aleksiuko „Tėvynės ilgesį“.

Ekrane rodomas vaizdo pasakojimas apie Panevėžio apygardos teismo prokuroro padėjėjo sūnų, vos sulaukusį 17-os ištremtą į Altajaus kraštą, nuteistą dešimčiai metų tremties Taišetlage už eilėraščiuose ir apsakymuose aprašytą savąjį tėvynės ilgesį.

Visų tremtį, lagerius ištvėrusių lietuvių jausmų, minčių ir širdies skausmo, ko gero, neįmanoma surašyti jokiuose laikraščiuose ar knygoje, tačiau fiksuoti būtina, nes atminties puslapiai nyksta greičiau nei laikraščių ar knygų. Apie saugomą atmintį pasakoja muziejininkas Marius Pečiulis.

Kauno IX forto muziejaus direktoriaus Mariaus Pečiulio kalba

M. PEČIULIS. Jūsų Ekscelencija Prezidente, pirmasis atkurtos valstybės vadove, Seimo Pirmninke, premjere, mieli tremtiniai, Seimo nariai, kolegos, visi susirinkusieji, šiandien minime Gedulo ir vilties dieną. Prieš 83 metus sovietinės jėgos struktūros pirmąją vasaros mėnesį pavertė gedulo mėnesiu. Okupacija truko jau metus, ir jeigu kas dar abejojo, kokios spalvos saulė atkeliavo iš Rytų, tai po 1941 m. birželio 14 d. nesupratusių nebeliko arba ta pati represinė mašina juos ir pasiglemžė. Netrukus sovietus pakeitė naciai, įsukę mūsų visuomenę į tragiškus Holokausto verpetus, ir parodė dar vieno totalitarinio režimo brutalius įrankius prieš taikius gyventojus. Po kelerių metų vėl sugrįžę sovietai pratęsė tai, ką pradėjo per pirmąją okupaciją, – volo principu bandė išlyginti viską ir visus, kurdami naująją sovietinę žmogų.

Žvelgdami į XX amžiaus vidurio skausmingas patirtis, neretai pirmiausia išvystame statistinį aspektą, skaičiuojame nukentėjusiuosius. Kiek nužudyta, ištremta, įkalinta? Vargu ar kada nors šį skaičiavimą užbaigsime. Tačiau giliausi okupacinių režimų skirtingais pjūviais bei skerspjuviais pjaustomos laisvos valstybės istorinės raidos randai yra ne fiziniai. Ši trauma buvo įrašyta į kolektyvinę žmonių sąmonę ir perduota iš kartos į kartą. Vieni ją paslėpė giliai savyje apsimesdami, kad nieko nebuvo, kiti gi kalbėjo, o nenorintiems girdėti – šaukė bandydami perpasakoti patirtą siaubą.

Atstovauju muziejų laukui – įstaigoms, dirbančioms istorinės atminties išsaugojimo ir pristatymo srityje. Kauno IX forto muziejuje perteikiame tragišką autentiškos vietos istoriją. 1941 metais sovietai čia laikinai įkalindavo Lietuvos politinius kalinius prieš išveždami į Gulago lagerius, vėliau naciai šalia forto esantį lauką naudojo kaip masinių žudynių vietą. Kalbame, kokius padarinius sukėlė totalitariniai sovietinis ir nacistinis režimai, veikę skirtingomis formomis, tačiau akiškai užpildyti tuo pačiu turiniu.

Muziejinio darbo esmė – ne tik kaupti praeities artefaktus, tačiau ir papasakoti istoriją visuomenei. Čia ypač svarbus tampa kalbėjimas, kaip mes pristatome istoriją. Muziejininkai jau seniai suprato: jeigu nori būti suprastas, nėra vienodo pasakojimo būdo visiems, nes kiekviena tikslinė grupė turi jai suprantamą kalbą. Ją rasdami atvedame į muziejų žmones, ugdome, skatiname sąmonėjimą, nesvarbu, kuriai grupei, socialinei, tautinei ar amžiaus, kalbėsime.

Statistika būtina istorijos mokslui, tačiau ji mažai vertinga stengiantis pažadinti žmogaus empatiją. Susitelkdami į skaičius, devalvuojame jausmą. Priešnuodis – kiekviena konkretaus žmogaus išgyventa istorija. Muziejuje lankytoją pastatome į akistatą su praeities žmogumi, taip panaikindami mus skiriantį 80 metų atstumą. Atsiranda jausmas, kuris įgalina mąstyti, domėtis. Kodėl to reikia? Šiandien netoli Lietuvos, Ukrainoje, vyksta plataus masto karas. Su kolegomis ukrainiečiais dirbdami prie naujo istorinės atminties projekto, pasakojančio laiko atžvilgiu čia pat esančią istoriją – Bachmuto tragediją, matome tą patį okupacinį režimą, veikiantį ta pačia forma ir tuo pačiu turiniu. Niekas nepasikeitė. Stebint tokią situaciją, tenka išgirsti abejonę: tai kam dirbame, kam nuolat peršame frazę „niekada daugiau“, jeigu praeitis kartojasi? Į šį klausimą galima atsakyti kitu klausimu: nejaugi prarado prasmę mūsų žmonių skausmingos patirtys? Jos mums. Jos leido mums dar iki karo pradžios geriau suprasti, su kuo susidūrėme. Mes dirbame, kad kalbančiųjų ir veikiančiųjų būtų daugiau, kad neužsidarytume, kad kalbėjimas sklistų už Lietuvos ribų. Tai nuodai tiems, kas pamynė laisvę. Dėkoju už dėmesį. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Šiandien nerasime atsakymo į klausimą, kodėl taip beprasmiškai turėjo suduoti tūkstančių žmonių gyvenimai. Bet galime pažvelgti į fotografiją, kuri liudija dar vieną tragišką istoriją.

Ekране rodoma Rokiškyje daryta Petro Bliūdžiaus šeimos fotografija ir pasakojama apie kraugerių pradžudytus penkis iš nuotraukos žvelgiančius gyvenimus: mokytojo Petro, sovietų kagėbistų įkišto į gyvulinį vagoną per pirmąjį birželio trėmimą, žeminamai kankinto darbu, badu ir šalčiu Rešotų lageryje, jo žmonos Teodoros ir trijų dukterų – Akeilės, Birutės ir Teresės, ištremtų į Altajaus kraštą, Petrovką.

Suluošinti vaikų, jaunų žmonių likimai. Istorijos ir prisiminimai, kuriuos perduodame ateinantiesiems po mūsų. Į tribūną kviečiame Marijampolės Sūduvos gimnazijos gimnazistą Aleksą Bartkų.

Marijampolės Sūduvos gimnazijos gimnazisto Alekso Bartkaus kalba

A. BARTKUS. Laba diena, visi susirinkusieji ir girdintieji mano žodžius. Norėčiau kalbėti apie Gedulo ir vilties dienos svarbą.

Šiandien mes pagerbiame mūsų dvasios milžinus – tremtinius ir politinius karinius, visus, patyrusius okupacines represijas ir žiaurumus. Ši diena liudija ne tik apie mūsų Tautos tragedijas, tačiau ir apie mūsų žmonių valią bei ryžtą, todėl šiandienos karo Europoje akivaizdoje ji įgauna visiškai kitokią prasmę. Šiuo metu mes turime semtis dvasios stiprybės iš mūsų protėvių drąsos ir pasiryžimo, mes turime ugdyti savo vidinę valią ir stiprybę. Taigi dabar kaip niekada aktualus tampa jaunimo vaidmuo valstybės gyvenime.

Iš asmeninės patirties galiu daug pasakoti apie patriotizmo tarp jaunimo situaciją bei kitus dalykus, tačiau reikėtų pažymėti tai, jog savo gyvenimo kelią paskyriau Lietuvai – Tėvynei. Savo kasdieniais darbais tai galiu įrodyti. Dar besimokydamas 8 klasėje parašiau ir išleidau savo istorinę knygą „Asmenybės okupacijų labirintuose“. Kelis pastaruosius metus aktyviai bendrauju su jaunimu įvairiose mokyklose patriotizmo, istorijos ir meilės savo kraštui temomis, taip pat tenka dirbti prie istorijos įamžinimo savo krašte. Šiuo savo pavyzdžiu siekiu skatinti jaunimą veikti, būti veržliams, drąsiems ir atviriems, sakyti tai, ką jie jaučia ir galvoja, tai, kuo jie šiandieną gyvena ir ką šiandieną mąsto, daryti darbus dėl mūsų brangios Tėvynės, dėl mūsų krašto ir žmonių.

Visados tikėjau ir tikiu, kad geras pavyzdys užkrečia, todėl kreipiuosi į Lietuvos jaunimą – kurkite ir darykite, nebijokite griauti senų dalykų ir statyti naujų. Mes esame Lietuvos ateitis, mes esame rytojus. Raskite savyje ryžto ir susidomėjimo mūsų Tėvynės istorija, savo šeimos patirtimis, nes valstybė bus tokia, kokią tu pats sukursi. Turime daryti, nes mes privalėsime savo laiku atstovėti frontuose dėl Tėvynės. Kviečiu jaunimą domėtis ir daryti darbus vardan bendros mūsų ateities, kviečiu nelikti abejingiems ir kartu kurti dar labiau klestinčią Lietuvą.

Taip pat noriu kreiptis į mūsų didvyrius, dvasios milžinus – tremtinius bei politinius kalinius, kurie čia šiandien susirinkę. Jūsų auka vardan mūsų Tėvynės niekados nebus pamiršta. Jaunimas nuo mažų dienų žino apie tremtinių auką vardan mūsų valstybės ir jos istorijos. Šiandien žemai lenkiuosi visiems, kuriems teko iškentėti tokias sunkias dienas vardan to, kad dabar tokie kaip aš galėtų kurti ir statyti mūsų brangią Tėvynę.

Gedulo ir vilties diena yra itin svarbi mums dar ir todėl, kad mūsų broliai ir sesės Ukrainoje šiuo laiku patiria tai, ką jau kelis šimtus metų neša rusų imperijos, todėl turime nepailsti ir toliau remti Ukrainos kovą su okupantais, privalome ir toliau padėti didžiai ukrainiečių tautai susigrąžinti tai, kas iš jų buvo atimta krauju.

Birželio 14-oji – diena, kai kiekvienas iš mūsų privalome susimąstyti apie laisvės svarbą mūsų asmeniniame gyvenime, ką mes kiekvienas galime padaryti, kad reikalui esant tą laisvę apgintume. Šiandien visi turime stoti Tėvynės darban taip, kaip anuomet stojo mūsų bočiai, aktualijų akivaizdoje privalome kur kas labiau susiimti ir Tėvynei atiduoti kur kas daugiau nei prieš tai. Esu tikras, kad mūsų brangioji Lietuva to verta.

Ačiū mūsų laisvės sargams: tremtiniais, rezistentams, savanoriams, partizanams, sukilėliams ir visiems, kurie per ilgus šimtmečius saugojo ir gynė mūsų žmonių laisvę Tėvynės labui. Ačiū. (*Plojimai*)

A. PLAIPAITĖ. Mūsų tautos žmonių likimai prieš daugelį metų buvo išbarstyti ant šaltų traukinio bėgių, vedančių į niekur. Tame niekur žuvo tūkstančiai. Prisiminkime juos dainoje.

Vokalinis trio atlieka dainą „Ramuma“. (Plojimai)

Tegul mus visus lydi ramuma, viltis ir tikėjimas, kad niekada – niekada! – daugiau tai nepasikartos.

Ačiū visiems ir kviečiame į Nepriklausomybės aikštę, kurioje netrukus prasidės iškilminga vėliavų pakėlimo ceremonija.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

A

Abaris Dalius 459
Adomaitis Kasparas 40, 49, 56, 57, 62, 63, 91, 92, 132,
159, 252, 263, 264, 286, 295, 297, 342, 344, 346, 360,
361, 375, 382, 384, 387, 433
Alekna Virgilijus 450, 452
Aleknaitė-Abramikienė Vilija 442, 445
Aleksiukas 464
Andriukaitis Vytenis Povilas 29
Anušauskas Arvydas 40, 44, 45, 71, 81, 83, 183, 184,
231, 290, 307, 308, 309, 316, 406
Armonaitė Aušrinė 34, 155, 240, 243, 244, 245, 250,
251, 267, 268, 293, 295, 300, 303
Asanavičiūtė Dalia 54, 75, 153, 157, 179, 215, 216, 217,
224, 424, 425
Ažubalis Audronius 307, 308, 347, 348, 349, 350, 351

Ą

Ąžuolas Valius 135, 297, 390, 398, 418, 430, 435, 456

B

Baciuška Rokas 451
Bagdonas Andrius 41, 46, 74, 110, 119, 120, 176, 177,
180, 194, 208, 209, 219, 253, 254, 255, 256, 257, 258,
259, 260, 261, 262, 274, 282, 283, 285, 286, 357, 358,
400, 401, 424
Bakas Vytautas 43, 169, 183, 254, 255, 262
Balčytis Zigmantas 51, 52, 53, 202, 203, 300, 321, 324,
375, 410, 412
Bartkus Aleksas 465, 466
Bartuška Mantas 144
Baškienė Rima 124, 332, 334, 442, 445
Baublys Juozas 164, 277, 282, 390, 392, 393, 394
Benkuskas Giedrius 379
Bičiūnas Tomas 367, 368
Bilotaitė Agnė 57, 171, 173, 301, 319, 350
Blinkevičiūtė Vilija 125
Bliūdžius Petras 465
Brazauskas Algirdas Mykolas 29
Budbergytė Rasa 144, 198, 201, 202, 203, 306
Budrys Kęstutis 67
Bukauskas Valentinas 151, 329, 391
Burokienė Guoda 48, 73, 79, 285, 297, 304, 320, 327,
353, 416
Butkevičius Algirdas 34, 45, 80, 82, 94, 95, 194, 195,
226, 238, 269, 270, 293, 294, 295, 300, 320, 400, 401,
416, 417

Č

Čepononis Antanas 439
Čiužaitė Giedrė 462
Čmilytė-Nielsen Viktorija 75, 106, 369, 459

D

Danielė Morgana 58, 60, 62, 129, 255, 260, 261, 386,
440, 443, 444
Daukša Mikalojus 153
Dobrowolska Ewelina 147, 148, 173, 174, 205, 209, 213,
214, 215, 216, 218, 281, 283, 284, 309, 310, 390, 393
Dragi Marijas (Draghi Mario) 301
Duchnevič Robert 216
Dumbrava Algimantas 40, 145, 168, 190, 191, 192,
318, 330
Džiugelis Justas 31, 252, 253, 428, 438, 442

E

Ezopas, Aizopas (Aisōpos) 330

F

Fiodorovas Viktoras 103, 296, 336, 340, 341
Fromas Ėrichas (Fromm Erich) 385

G

Gaižauskas Dainius 34, 43, 44, 85, 134, 138, 162, 292,
302, 304, 306
Gedvilas Aidas 38, 44, 80, 82, 146, 210, 215, 242, 273,
319, 454, 457
Gedvilienė Aistė 50, 159, 162, 198, 205, 343, 344, 345,
360, 361, 362, 375, 455, 457
Gentvilas Eugenijus 121, 249, 253, 254, 256, 260, 261,
263, 273, 274, 299, 300, 301, 302, 304, 332, 333, 347,
380, 386
Gentvilas Simonas 50, 96, 98, 146, 147, 205, 226, 259,
266, 268, 269, 282, 287, 288, 289, 318, 337, 345, 360,
361, 362, 396, 418, 419, 432, 454, 455, 456
Genzelis Bronislavas 29, 30, 31
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 265, 282, 418
Girskienė Ligita 101, 102, 103, 433, 438
Godliauskas Tomas 307
Gorbačiovas Michailas (Gorbačov Michail) 29
Grinkevičiūtė Dalia 463, 464
Griškevičius Domas 105, 121, 158, 176, 180, 245, 252,
268, 293
Gudauskas Jonas 163, 164

H

Haase Irena 50, 52, 55, 56, 74, 75, 76, 119, 160, 164,
165, 181, 182, 199, 309, 310, 353, 354, 355, 360, 362,
392, 393, 394, 395, 403, 404, 412, 413, 414, 445, 446,
447, 448, 449, 453
Hanibalsonas Jounas Baldvinas
(Hannibalsson Jón Baldvin) 30
Horacijus, Kvintas Horacijus Flakas
(Quintus Horatius Flaccus) 29

J

Jackus Arenijus 144
 Jakavonytė Angelė 210, 231, 331, 335, 340
 Jakštienė Justina 274, 275, 276
 Jarutis Jonas 149, 168, 259, 260, 261, 262, 302
 Jonaitis Liudas 141, 331, 332, 333
 Jonas Paulius II, Voityla Karolis Juzefas
 (Wojtyła Karol Józef) 385
 Jonauskas Linas 249, 362
 Jovaiša Eugenijus 33, 103, 118, 154, 235, 336
 Jovaiša Sergejus 176, 179, 209, 335, 451
 Jukna Vigilijus 51, 264, 265, 266, 267
 Juozaitis Arvydas 29, 30
 Juozapaitis Vytautas 32, 33, 66, 117, 118, 160, 161, 163,
 196, 197, 198, 205, 281
 Juška Ričardas 199, 204, 238, 246, 247, 248, 392, 393,
 394, 395

K

Kabišaitis Andrius 151, 211
 Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 32, 234, 255, 257, 258,
 259, 262, 263, 365, 367, 424, 425, 426, 427, 450,
 451, 452
 Kairys Simonas 321
 Kanopa Vidmantas 163, 164, 199, 264
 Kardišauskaitė Pranutė 464
 Kasčiūnas Laurynas 84, 128, 129, 133, 134, 137, 138,
 140, 241, 242, 268, 280, 281, 321
 Katuoka Saulius 209
 Kepenis Dainius 143, 274, 320
 Kernagis Vytautas 259, 260, 261, 262, 283
 Kindurys Gintautas 100, 167, 250, 251, 448
 Kymantienė Justina 439
 Kleiza Vytautas Antanas 385
 Kostkevičiūtė Irena 31
 Kreivys Dainius 145, 146, 289, 434
 Kronkaitis Jonas Algirdas 67
 Kropaitė-Basiulė Živilė 462
 Kubilienė Asta 259, 260, 262
 Kubilius Andrius 91, 312, 433, 440
 Kukuraitis Linas 90, 124, 125, 190, 191, 192, 221, 222,
 230, 231, 314, 316, 317, 416, 417, 419
 Kulakauskas Antanas 30
 Kupčinskis Andrius 47, 48, 111, 112, 253, 329, 330,
 422, 452, 453
 Kuzmickas Bronislavas Juozas 30
 Kuzmickienė Paulė 199, 201, 203, 220, 229, 230, 311,
 312, 313, 317, 338, 339, 420, 441, 442, 443, 444, 445

L

Labanavičius Deividas 282
 Landsbergiai 320

Landsbergis Gabrielius 186, 440
 Landsbergis Vytautas 30, 459, 460
 Leiputė Orinta 319, 338, 339, 340
 Lingė Mindaugas 44, 108, 109, 110, 177, 194, 197, 198,
 200, 201, 219, 220, 226, 227, 228, 237, 239, 240, 244,
 245, 246, 247, 248, 249, 251, 253, 254, 256, 258, 259,
 260, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271,
 272, 273, 283, 284, 285, 287, 293, 298, 299, 301, 355,
 356, 357, 398, 400, 401, 402, 415, 416, 417, 436, 437,
 438, 439, 441
 Lopata Raimundas 72, 73, 198, 351, 352, 433
 Lovzov Mari Antuanetė fon
 (Lowzow Marie-Antoinette von) 187, 188
 Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 307
 Lukšienė Meilė Julija 31

M

Makronas Emanuelis (Macron Emmanuel) 187
 Maldeikis Matas 396, 397, 439, 440
 Maldutis Jonas 461
 Marcinkevičius Justinas 374
 Martinaitis Marcelijus 31
 Masiulis Kęstutis 154, 306, 328, 329, 330, 331, 332,
 333, 334, 335, 336, 337, 339, 407, 435
 Masiulis Rokas 144
 Matelis Bronislovas 161, 205
 Matijošaitis Marius 282, 352, 451, 452
 Matulas Antanas 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 64, 65, 66,
 175, 179, 180, 199, 203, 260, 376, 377, 378, 379, 380,
 381, 382, 383, 384, 385, 386
 Mazuronis Andrius 67, 103, 151, 260, 400, 418, 424
 Mažeika Kęstutis 49, 81, 82, 83, 84, 97, 143, 145, 163,
 164, 236, 282, 290, 297, 304, 318
 Meiliūnaitė Violeta 155
 Merkys Gediminas 365
 Minkevičius Jokūbas 30
 Mitalas Vytautas 37, 52, 53, 67, 120, 125, 126, 127, 130,
 188, 192, 219, 220, 227, 240, 244, 246, 251, 252, 258,
 260, 263, 264, 267, 268
 Mogenienė Laima 265, 457, 458
 Molotokas Ihoris (Molotok Ihor) 406
 Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 106, 127, 198, 219,
 260, 343, 400, 441
 Muravjovas Michailas (Muravjov Michail) 153

N

Nagienė Laima 32, 41, 47, 64, 74, 82, 83, 86, 87, 89, 93,
 96, 98, 191, 211, 221, 237, 242, 247, 251, 252, 257,
 258, 261, 265, 266, 269, 276, 288, 289, 290, 291, 311,
 312, 313, 314, 315, 317, 335, 339, 356, 358, 364, 368,
 378, 387, 391, 399, 403
 Nausėda Gitanas 67, 342, 369, 459

Navalnas Aleksejus (Navalnyj Aleksej) 187
 Navickas Andrius 359, 430, 440
 Navickas Kęstutis 78, 321
 Navickienė Monika 88, 89, 90, 91, 97, 100, 122, 124,
 125, 126, 127, 146, 191, 231, 335
 Nordkvelle Marija 462
 Norkienė Aušrinė 297
 Nugaras Justas 94, 95, 96

O

Olševski Česlav 217, 282
 Ošmianskienė Monika 90, 168, 193, 325, 326, 428
 Ozolas Romualdas 30

P

Pakarklytė Ieva 65, 66, 157, 263, 264, 325, 379, 385,
 396, 397, 405, 441, 444
 Palionis Andrius 220, 226, 227, 228, 256, 257, 265,
 272, 273, 284, 438
 Paluckas Gintautas 47, 204, 226, 249
 Paulius II, žr. Jonas Paulius II (Johannes Paulus II) 385
 Pavilionis Žygimantas 73, 199, 351, 352, 359, 365
 Pečiulis Marius 464, 465
 Pejčinović Burić Marija (Pejčinović Burić Marija) 185, 186
 Petrašiūnas Aloyzas 462
 Petrauskienė Rasa 75, 76, 162, 221, 253, 420
 Petrošius Audrius 96, 97, 104, 105, 184, 224, 231, 252,
 432, 448
 Pietkiewicz Beata 211, 212, 265
 Pinskus Jonas 265, 284, 342, 399
 Plaipaitė Aistė 459, 460, 461, 463, 464, 465, 466
 Pocienė Regina 151, 152, 155
 Pocius Arvydas 67, 70, 127, 128, 129, 130, 131, 132,
 133, 134, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 198, 222,
 224, 308
 Prancietis Viktoras 78, 79, 105, 106, 162, 163, 164,
 182, 183, 264, 268, 295, 297, 340, 392, 393, 394
 Puidokas Mindaugas 135, 291, 296, 305
 Pupinis Edmundas 100, 102, 125, 126, 160, 161, 197,
 225, 234, 235, 317, 325, 327, 365, 425, 428

R

Radžvilas Vytautas 29, 30
 Rakutis Valdas 69, 96, 104, 128, 129, 131, 132, 133,
 134, 136, 137, 138, 140, 173, 188, 197, 222, 224, 230,
 281, 307, 308, 432, 433
 Raskevičius Tomas Vytautas 50, 54, 55, 129, 160, 199,
 212, 227, 232, 233, 234, 306, 362, 426, 427, 429, 442,
 443, 444, 445
 Razma Jurgis 29, 56, 66, 84, 85, 86, 120, 179, 180, 181,
 185, 188, 201, 230, 234, 252, 262, 274, 282, 309, 310,
 329, 342, 366, 369, 382, 383, 399, 400, 413, 457

Ropė Bronis 150
 Rubikas Ignas 146
 Rudelienė Edita 41, 120, 164, 165, 196, 278, 299, 300,
 301, 302, 329, 392, 393, 394, 397, 449, 450, 451, 452
 Rupšys Valdemaras 307

S

Sabatauskas Julius 67, 86, 88, 89, 174, 219, 240, 321,
 324, 343, 406, 410
 Sabutis Eugenijus 281, 282, 299, 300, 301, 302, 324,
 325, 326, 327
 Saja Kazys 460
 Saudargas Paulius 29, 46, 47, 134, 149, 185, 186, 187,
 282, 360, 369, 388, 406
 Savickas Lukas 228, 249, 253, 269, 289, 293, 294,
 434, 438
 Seikalis Povilas 460
 Sejonienė Jurgita 56, 57, 58, 60, 61, 62, 64, 152, 153,
 155, 203, 359, 376, 377, 378, 379, 380, 382, 383, 384
 Semeška Vilius 71, 77, 80, 120, 135, 157, 183, 194, 201,
 243, 250, 295, 304, 309, 320, 330, 331, 407
 Simonaitis Algimantas 460
 Sinkevičius Virginijus 269, 289
 Sysas Algirdas 61, 63, 89, 91, 93, 127, 146, 167, 170,
 192, 202, 221, 249, 312, 316, 341, 352, 385, 418, 448
 Skaistė Gintarė 32, 35, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 79, 80,
 81, 82, 83, 85, 92, 93, 94, 98, 209, 221, 222, 226, 247,
 249, 251, 252, 253, 257, 259, 261, 265, 268, 270, 279,
 280, 285, 287, 288, 291, 296, 298, 299, 300, 301, 302,
 315, 319, 357, 358, 397, 398, 400, 401, 440
 Skardžius Artūras 39, 46, 56, 70, 82, 83, 133, 144, 195,
 197, 204, 237, 241, 248, 249, 255, 265, 266, 272, 273,
 274, 289, 291, 295, 296, 298, 300, 303, 308, 320, 432,
 433, 434, 435, 440, 452, 455, 456, 457
 Skuodis Marius 144, 320, 321
 Skvernelis Saulius 84, 289, 405
 Slušnys Linas 58, 59, 62, 78, 103, 203, 247, 406
 Smetona Antanas 432
 Songaila Ringaudas Bronislovas 29
 Stalinas Josifas (Stalin Josif) 461
 Starkevičius Kazys 48, 101, 162, 180, 181, 198, 204,
 253, 422, 432, 433, 434
 Stasiškis Antanas Napoleonas 127
 Stepukonis Šarūnas 440
 Stončaitis Algirdas 76, 78, 101, 102, 104, 105, 126, 174,
 175, 228, 231, 289, 310, 316, 331, 333, 359, 391, 393,
 394, 403, 404, 405
 Streikus Zenonas 154, 265
 Strolis Marius 369, 374
 Subačius Paulius Vaidotas 462
 Surplys Giedrius 224, 249, 256, 328, 329, 330, 331, 351
 Survila Jonas 170, 171

Š

Šakalienė Dovilė 33, 248, 290, 291
 Šalaševičiūtė Rimantė 58, 60, 62, 63, 64, 147, 378, 379, 384, 385, 453
 Šarknickas Robertas 100, 147, 151, 153, 155, 156, 205, 213, 216, 218, 273, 276, 278, 279, 308, 321, 328, 333, 334, 366, 367, 368
 Šimonytė Ingrida 136, 143, 146, 147, 151, 154, 274, 289, 292, 294, 297, 298, 300, 303, 305, 311, 312, 318, 319, 320, 327, 380, 381, 395, 419, 424, 435, 448, 459
 Širinskienė Agnė 33, 78, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 254, 255, 257, 269
 Šiugždinienė Jurgita 33, 86, 99, 100, 103, 104, 235, 236, 237, 363, 364, 365, 366, 367, 427, 429, 430
 Švedas Gintaras 170
 Švedkauskaitė Eglė 463, 464
 Švedkauskas Balys 464
 Švedkauskas Bolius 464

T

Tamašunienė Rita 32, 33, 39, 46, 188, 205, 209, 211, 212, 213, 214, 216, 217, 218, 263, 270, 275, 276, 278, 279, 281, 286, 288, 322, 325
 Tapinas Andrius Balys 255
 Targamadžė Vilija 97, 104, 131, 212, 232, 233, 234, 235, 321, 335, 364, 366, 368, 425, 427, 428
 Teišerskytė Dalia 460
 Tomilinas Tomas 124, 126, 143, 144, 149, 150, 190, 191, 192, 374, 375, 417, 418, 419
 Tučkaitė 320
 Tučkutė Greta Monika 320
 Tumėnas Stasys 66, 95, 99, 153, 155, 161, 162, 163, 210, 211, 215, 328
 Tutkus Valdas 67

U

Urbanavičius Justinas 48, 159, 359, 360, 361, 362, 434
 Urbšys Juozas 462

V

Vagnorius Gediminas 440
 Vaiciukevičiūtė Agnė 276, 277, 278, 279
 Vaikšnoras Raimundas 67, 68, 69, 70, 71, 308, 309
 Vaitkus Romualdas 205, 285, 286, 357, 422, 451
 Valeškaitė Ieva 74
 Valinskas Arūnas 282, 442
 Valionytė Birutė 31
 Valkiūnas Valdemaras 95, 188, 275, 277, 279, 280, 293, 306, 309, 346, 352, 366, 424
 Valotka Audrius 209
 Varkalys Jonas 285, 311, 391, 392, 393, 394, 395, 420
 Varžgalys Juozas 205, 286, 327, 391, 400, 419
 Vaščega Marius 289
 Veryga Aurelijus 61, 62, 63, 65, 137, 138, 150, 151, 153, 154, 155, 173, 175, 177, 259, 260, 262, 283, 322, 329, 377, 381, 383, 384, 385, 387, 457
 Vilkauskas Kęstutis 32, 42, 105, 169, 170, 180, 181, 204, 229, 230, 282, 334, 335, 336, 337, 421, 455
 Vinkus Antanas 52, 53, 147, 265, 321, 335, 337, 340, 385, 445
 Vyšniauskas Andrius 61, 72, 98, 99, 106, 121, 125, 235, 326, 328, 377, 394, 404, 431, 458
 Volkovas Leonidas (Volkov Leonid) 187

Z

Zaborskaitė Vanda 31
 Zananavičius Albinas 166, 167, 168, 169, 170
 Zingeris Emanuelis 186, 195, 283, 365
 Zukas Rolandas 278

Ž

Žemaitaitis Remigijus 57
 Žemaitis-Vytautas Jonas 459
 Žukas Jonas Vytautas 67
 Žukauskas Artūras 97, 100, 104, 129, 130, 131, 132, 165, 199, 346, 347, 351, 352, 427, 435

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
POSĖDŽIŲ STENOGRAMŲ RINKINYS

Aštuntoji sesija
2024 m. birželio 11–25 d.
386–396 posėdžiai ir minėjimas

ISSN 2538-7979. 2025 04 14. 47,8 apsk. leid. 1.
Tiražas 12 egzempliorių. Užsakymas 2025-0740-2
Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija,
Gedimino pr. 53, LT-01109 Vilnius.
Interneto puslapis www.lrs.lt
Spausdino UAB „Printėja“,
Gedimino g. 16-1, LT-56128 Kaišiadorys.
Interneto puslapis www.printeja.eu